

Bundel - Commissie Middelen 2022-2026 van 16 mei 2024

- 1 Opening en vaststellen agenda
- 2 Vaststellen besluitenlijst vorige vergadering
De commissie wordt gevraagd de concept-besluitenlijst van de vergadering van 11 april jl. vast te stellen.
CONCEPT Besluitenlijst Commissie Middelen 11 april 2024
- 3 Z/24/469394 1e voortgangsrapportage 2024
De raad wordt voorgesteld:
1. De eerste voortgangsrapportage 2024 vast te stellen overeenkomstig het aangeboden ontwerp;
2. Het nadelige saldo van deze rapportage ten laste te brengen van het begrotingsresultaat 2024.
Portefeuillehouder: Arthur Boone
Raadsvoorstel- en besluit 1205833 1e voortgangsrapportage 2024
Bijlage 1. 1206975 1e voortgangsrapportage 2024
- 4 Z/24/469121 Jaarstukken 2023 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
De leden van de commissie Ruimte worden ook uitgenodigd om aan de beraadslagingen over dit onderwerp deel te nemen. S.v.p. aanmelding vooraf bij de griffie.
De raad wordt voorgesteld geen zienswijze in te dienen op de jaarstukken 2023 van de Groene Metropoolregio ArnhemNijmegen.
Portefeuillehouder: Lucien van Riswijk
Raadsvoorstel en -besluit 1204911 Jaarstukken 2023 Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen
Bijlage 1. 1207157 Aanbiedingsbrief jaarstukken 2023 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
Bijlage 2. 1204879 Jaarstukken 2023 Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen
Bijlage 3. 1206938 Informatiebrief accountant Flynth inzake vertraging
Bijlage 4. 1206935 Aanbiedingsbrief jaarstukken The Economic Board 2023
Bijlage 5. 1206937 Jaarstukken 2023 The Economic Board
- 5 Z/24/469638 Verordening parkeerbelasting 2024-2
De raad wordt voorgesteld de Verordening parkeerbelasting 2024-2 vast te stellen.
Portefeuillehouder: Arthur Boone
1205930 Raadsvoorstel en -besluit 1205930 Verordening parkeerbelasting 2024-2
Bijlage 1. 1206038 Verordening Parkeerbelasting 2024-2
Bijlage 2. Was-wordt-lijst verordening parkeerbelasting
- 6 Z/24/467818 Zienswijze wijziging gemeenschappelijke regeling VGGM
De raad wordt voorgesteld:
1. Een zienswijze in te dienen op de ontwerpwijziging gemeenschappelijke regeling VGGM, conform de concept-zienswijzebrief, aan het dagelijks bestuur van de VGGM;
2. Voor het overige akkoord te gaan met de ontwerpwijziging van de gemeenschappelijke regeling VGGM;
3. Geen zienswijze te geven op de ontwerp 'Bijdrageregeling VGGM';
4. Geen wensen en bedenkingen kenbaar te maken op het ontwerp 'Instellingsbesluit bestuurscommissies'.
Portefeuillehouder: Lucien van Riswijk
Raadsvoorstel en - besluit 1203116 Zienswijze wijziging gemeenschappelijke regeling VGGM
Bijlage 1. 1203119 Zienswijzebrief
Bijlage 2. 1202648 Aanbiedingsbrief zienswijze Gemeenschappelijke regeling
Bijlage 3. 1203108 Ontwerp besluit tot wijziging Gemeenschappelijke regeling
bijlage 4. 1203110 Algemene toelichting bij wijzigingsbesluit
Bijlage 5. 1203111 Volledige ontwerpregeling VGGM
Bijlage 6. 1203113 Artikelsgewijs overzicht wijzigingen GR VGGM
Bijlage 7. 1203114 Concept instellingsbesluit bestuurscommissies VGGM
Bijlage 8. 1203115 Concept bijdrageregeling VGGM
- 7 Z/24/469290 Ontwerpbegroting VGGM 2025
De raad wordt voorgesteld:
1. De zienswijze conform de concept-zienswijzebrief vast te stellen en daarmee in te stemmen met de gewijzigde VGGM begroting 2024 en de VGGM begroting 2025;
2. Kennis te nemen van de nieuwe beleidsplannen VGGM 2025-2026
Portefeuillehouders: Lucien van Riswijk en Stef Bijl
Raadsvoorstel en -besluit 1205134-Ontwerpbegroting VGGM 2025
Bijlage 1. 1206541 Ontwerpbegroting VGGM 2025
Bijlage 2. 1206445 Aanbiedingsbrief begroting 2025 VGGM
Bijlage 3. 1205137 Zienswijze ontwerpbegroting 2025
Bijlage 4. 1207107 Naris profiel VGGM 2024
Bijlage 5. 1206543 Jaarverslag VGGM 2023

Bijlage 6. 1206544 Ontwerp beleidsplan VGGM 2025-2026
Bijlage 7. 1206546 Ontwerp beleidsplan Brandweer 2025-2026
Bijlage 8. 1206547 Ontwerp beleidsplan crisisbeheersing 2025-2026
Bijlage 9. 1206549 Ontwerp dekkingsplan VGGM 2025-2026
Bijlage 10. 240502 Brief DB VGGM aan raden inzake 2% besparingsraming op ontwerpbegroting VGGM 2025 Geanonimiseerd

- 8 Z/24/470117 Zienswijze Samenwerking de Liemers (SdL) jaarstukken 2023 en Meerjarenbegroting 2025-2028
De raad wordt voorgesteld:
1. In te stemmen met de jaarstukken 2023 van de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking de Liemers;
2. In te stemmen met de conceptbegroting 2025-2028 van de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking de Liemers met de aantekening dat de raad van Zevenaar op 24 april 2024 besloten heeft te kiezen voor de doorvertaling van de minimale variant en deze integraal af te wegen bij de behandeling van de komende Kadernota;
3. Het college te verzoeken de zienswijze van de raad over de jaarstukken 2023 en de conceptbegroting 2025-2028 kenbaar te maken aan de SdL, conform de conceptbrief.
Portefeuillehouder: Lucien van Riswijk
Raadsvoorstel en -besluit 1206912 Zienswijze SdL jaarstukken 2023 en Meerjarenbegroting 2025-2028
- Bijlage 1. 1206911 Aanbiedingsbrief SdL
Bijlage 2. 1206910 Jaarstukken 2023 SdL
Bijlage 3. 1206895 Meerjarenbegroting 2025-2028 SdL
Bijlage 4. 1207579 Brief aan SdL met zienswijze
Bijlage 5. 1207581 Dashboard SdL
- 9 Agenderingsvoorstellen commissie
De leden van de commissie kunnen agenderingsvoorstellen aan de commissie voorleggen.
NB.: gebruik hiervoor het format agenderingsvoorstel raadscommissies.
- 10 Mededelingen portefeuillehouders
Gelegenheid voor de portefeuillehouders om korte actuele en urgente mededelingen te doen.
- 11 Rondvraag
De leden van de commissie kunnen vragen stellen aan de portefeuillehouders
- 12 Sluiting

CONCEPT Besluitenlijst Commissie Middelen d.d. 11 april 2024

De beraadslagingen zijn terug te luisteren op de website van de gemeente Zevenaar op:

https://channel.royalcast.com/zevenaar/#!/gemeentezevenaar/20240411_1

Tijd	19:30 - 22:00
Locatie	Raadzaal
Voorzitter	J. Hugén
Commissiegriffier	C.C. Claassen
Aanwezigen	T.G.H. Boekhorst (Lokaal Belang), E.G.B.M. Buil (WijZZ), K. Godschalk (GroenLinks), F.H.F. Jansen (CDA), M.R.A. Lap (PvdA), H.L.M. Meijer (Sociaal Zevenaar), B.A. Metz (PvdA), G.A. Stokman (VVD), B. van Bindsbergen (D66), N. van Dellen (WijZZ), L. van der Velden (SP), E. Vernes (Lijst 11) en D.M.T. van Voorst (VVD).
College	L.J.E.M. van Riswijk (Burgemeester) en A.M. Boone (Wethouder)
Afwezigen	M.W. Bloemberg (VVD), A.F.J. de Vries (Lijst 11), W.J.M. van Dinther (CDA), I.M. van Helvert (D66) en M.H.A.G. Witjes (Ons Zevenaar).

1	Opening en vaststellen agenda De vergadering wordt om 19:30 uur geopend. Verhinderingen: › M.W. Bloemberg (VVD), wordt vervangen door D.M.T van Voorst; › A.F.J. de Vries (Lijst 11), wordt vervangen door E. Vernes; › W.J.M. van Dinther (CDA), wordt niet vervangen; › I.M. van Helvert (D66), wordt niet vervangen; › M.H.A.G. Witjes (Ons Zevenaar), wordt niet vervangen. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.
2	Vaststellen besluitenlijst vorige vergadering De besluitenlijst van de vergadering van 14 maart 2024 wordt ongewijzigd vastgesteld.
3	Z/24/463457 Versterken toekomstbestendige ICT-samenwerking Liemerse gemeenten De raad wordt voorgesteld: 1. De I&A-visie- en strategie 2023-2025 "Beter samen" vast te stellen; 2. Te kiezen voor het groeimodel waarbij wordt gestart met de basisvariant om vervolgens in vijf jaar door te groeien naar de optimale variant; 3. Samenwerking tussen de organisaties van Duiven, Westervoort, Zevenaar en de RID op het gebied van informatiemanagement te intensiveren; 4. Het benodigde budget integraal af te wegen in de Kader-/Voorjaarsnota 2025-2028. Toezeggingen: › Wethouder Boone zegt toe dat het college de verschillende risico's bij de minimale variant ten opzichte van de optimale variant en het groeimodel,

	alsmede de risico's met betrekking tot implementatiekosten, in beeld zal brengen en met de raad zal delen voor de raadsvergadering van 24 april 2024. › Wethouder Boone zegt toe dat het college in beeld zal brengen hoe de benchmarks op de langere termijn eruit zullen komen te zien zodat inzichtelijk wordt in welke mate de gemeente Zevenaar in/uit de pas loopt, en dit beeld zal delen met de raad voor de raadsvergadering van 24 april 2024. › Wethouder Boone zegt toe dat het college de vertalingen van de A&I visie naar concrete meetmomenten met betrekking tot de in de visie benoemde speerpunten en kaders zal terugkoppelen naar de raad wanneer deze beschikbaar zijn. Conclusie: De commissie adviseert dit agendapunt als <u>bespreekstuk</u> te behandelen in de raadsvergadering van 24 april 2024.
4	Z/24/466626 Gewijzigde gemeenschappelijke regeling Samenwerking de Liemers De raad wordt voorgesteld: 1. In te stemmen met het ontwerp-wijzigingsbesluit van de Gemeenschappelijke regeling Samenwerking de Liemers; 2. Geen zienswijze in te dienen over het ontwerp-wijzigingsbesluit van de Gemeenschappelijke regeling Samenwerking de Liemers. Conclusie: De commissie adviseert dit agendapunt als <u>hamerstuk</u> te behandelen in de raadsvergadering van 24 april 2024.
5	Agenderingsvoorstellen commissie Er zijn geen agenderingsvoorstellen door de fracties ingediend.
6	Mededelingen portefeuillehouders Burgemeester van Riswijk doet de mededeling dat het signaal dat de raad heeft afgegeven ten aanzien van de politiecapaciteit aan Den Haag is doorgegeven.
7	Rondvraag De heer Van Dellen vraagt of wethouder Boone kan uitleggen wat hij in zijn eerdere betoog bedoelde met het 'slechte nieuws' dat hij zou brengen. Wethouder Boone beantwoordt de vragen.
8	Sluiting De voorzitter sluit onder dankzegging de vergadering om 21:33 uur.

Raadsvoorstel

onderwerp	Raadsvoorstel 1e voortgangsrapportage 2024
zaaknummer	Z/24/469394
documentnummer	INT/24/1205833
portefeuillehouder	A. Boone
portefeuille	Financiën

1. Samenvatting

Het college evalueert de voortgang van het beleid en brengt de daaruit voortkomende substantiële financiële afwijkingen onder andere in beeld in de 1e voortgangsrapportage. De mutaties die volgen uit deze voortgangsrapportage resulteren in 2024 in een nadeel van € 4.636.000 en een bijgesteld begrotingssaldo 2024 van € 5.206.000 negatief. De resultaten van deze 1e voortgangsrapportage worden verwerkt in het begrotingsresultaat.

2. Raadsvoorstel

Wij stellen u voor om:

1. De eerste voortgangsrapportage 2024 vast te stellen overeenkomstig het aangeboden ontwerp;
2. Het nadelige saldo van deze rapportage ten laste te brengen van het begrotingsresultaat 2024.

3. Waarom naar de raad

Op grond van artikel 189 van de Gemeentewet heeft de raad het budgetrecht. Ook is in onze financiële verordening vastgelegd dat het college tussentijds aan de raad rapporteert over de realisatie van de begroting van de gemeente over het lopende boekjaar. In het kader van de begrotingsrechtmatigheid is het van belang dat de raad de in deze 1e voortgangsrapportage voorgestelde mutaties vaststelt.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Met deze rapportage geven wij u inzicht in de beleidsmatige stand van zaken (resultaten), bijbehorende tijdsplanning en de financiële afwijkingen ten opzichte van de begroting 2024-2027.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1 Focus op de voortgang van het beleid

Bij de voortgangsrapportages richten wij ons op de voortgang van het beleid en de mate waarin wij de resultaten behalen die zijn benoemd in de begroting. Net als voorgaande jaren brengen wij met het kleurenmodel in beeld wat de stand van zaken is. Op basis van deze methodiek kunt u in één oogopslag zien wat de stand van zaken is van het betreffende onderdeel.

De betekenis van de kleuren is als volgt:

Lichtgrijs	Met dit resultaat is nog niet gestart, dit past binnen de vastgestelde planning.
Groen	Dit resultaat loopt op schema binnen de gestelde kaders (beleidsdoel, tijdsplanning en financieel). De groene activiteiten worden niet toegelicht met een stand van zaken.
Oranje	Dit resultaat dreigt óf qua beleidsdoel óf qua tijdsplanning óf financieel uit de pas te gaan lopen, bijsturing is noodzakelijk.
Rood	Dit resultaat loopt uit de pas, dit geldt voor 1 of meer indicatoren (beleidsdoel, tijdsplanning en financieel). Corrigerende maatregelen zijn noodzakelijk.
Donkergrijs	Dit resultaat is behaald en wij stellen voor deze af te sluiten.

1.2 De voortgangsrapportage voldoet aan de financiële verordening gemeente Zevenaar

Wij hebben de voortgangsrapportage binnen de kaders van de financiële verordening opgesteld. De voortgangsrapportage is een document in onze planning & control cyclus. Afwijkingen op de ramingen van de baten en lasten groter dan € 25.000 lichten wij toe bij de betreffende programma's. De voortgangsrapportage is opgesteld met de kennis en inzichten per (peildatum) 1 april 2024.

1.3 Resultaten met oranje en rode status vragen om uw bijsturing of corrigerende maatregelen

In de rapportage is per programma bij het onderdeel "wat doen we" bij elk resultaat de status aangegeven. De resultaten die op oranje staan lopen niet zoals met u is afgesproken en vragen daarom om bijsturing. In voorkomende gevallen informeren wij u ook over de huidige status om kennis te nemen van maatregelen die al getroffen zijn, dan wel getroffen worden. De resultaten die op rood staan, vragen om corrigerende maatregelen. Bij zowel de oranje als de rode resultaten is in de rapportage daarom "voorstel raad" opgenomen, zodat duidelijk wordt waar u mee instemt of wat de vervolgstap wordt.

2.1 Het nadelige saldo ten laste te brengen van het begrotingsresultaat

Het saldo in de primitieve begroting 2024 was € 391.000 negatief. De mutaties in 2024 tot de 1^e voortgangsrapportage (VGR) zijn € 179.000 negatief. De mutaties die volgen uit deze 1^e VGR komen in 2024 uit op een nadeel van € 4.636.000. Het totaal van de mutaties leidt tot een geactualiseerd begrotingssaldo voor 2024 van € 5.206.000 negatief.

Alternatieven

n.v.t.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

De actuele begroting 2024 wordt aangepast op basis van de financiële en beleidsmatige bijstellingen die zijn opgenomen in deze rapportage. De 1^e voortgangsrapportage is een standaard onderdeel van de P&C-cyclus en kan aanleiding zijn om de gemaakte keuzes bij te stellen of te herzien. In onze cyclus van plannen, bijsturen en verantwoorden is dit het eerste bijstellingsmoment voor 2024.

7. Klimaat en duurzaamheid

n.v.t.

8. Communicatie

De 1^e voortgangsrapportage 2024 wordt digitaal ter beschikking gesteld via de portal / website: <https://zevenaar.pcportal.nl/>. Onze tool voor de planning & control documenten is webbased. Dit heeft als beperking dat in de PDF-versie teksten bij herhaling voor kunnen komen

9. Kosten, baten en dekking

Hieronder brengen wij het bijgestelde begrotingsresultaat 2024-2027 in beeld. Het verloop van het saldo is als volgt:

Exploitatie (bedragen x€ 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Meerjarenbegroting 2024-2027	-391	3.352	-4.266	-5.841
Tot 1e voortgangsrapportage	-179	-134	-122	-21
Saldo tot de 1e voortgangsrapportage	-570	3.218	-4.387	-5.862
Mutaties 1e voortgangsrapportage				
1. Autonome ontwikkelingen	552	-21	-352	856
2. Actualisatie bestaand beleid	-5.056	-4.916	-4.964	-4.961
3. Nieuw beleid	-132	0	0	0
Totaal 1e voortgangsrapportage	-4.636	-4.937	-5.316	-4.105
Begrotingssaldo na de 1e voortgangsrapportage	-5.206	-1.719	-9.703	-9.967

Het saldo in de primitieve begroting 2024 was € 391.000 negatief. De mutaties in 2024 die volgen uit raadsbesluiten tot de 1^e VGR 2024 zijn € 179.000 negatief. De mutaties die volgen uit deze 1e VGR komen in 2024 uit op een nadeel van € 4.636.000. De grootste mutatie wordt veroorzaakt door de zorgkosten van zowel jeugd als Wmo. Regionaal is een onderzoek gedaan om te komen tot reële kostprijzen voor zorgproducten (Wmo en jeugd). Dit heeft geleid tot forse structurele tariefstijgingen. In 2024 een nadeel van € 3.544.000. Daarnaast zijn diverse plannen doorgeschoven van 2023 naar 2024 (ruim € 1.000.000). Dit komt met name door diverse vertragingen in het proces. Tenslotte doen wij voorstellen voor verhoging van bestaande budgetten omdat de beschikbaar gestelde middelen niet voldoende zijn. Door gebrek aan eigen expertise en uitvoeringscapaciteit wordt vaker een beroep gedaan op extern advies of inhuur. Dit brengt hogere kosten met zich mee. Voordelen zien wij in eenmalige baten en vrijval van (eenmalige) budgetten.

Het totaal van de mutaties leidt tot een geactualiseerd begrotingssaldo voor 2024 van € 5.206.000 negatief. Een aantal mutaties werkt structureel door waardoor ook het begrotingsresultaat voor de komende jaren verslechtert. De jaren na 2024 blijven daardoor ook negatief.

De hoogte van het structurele begrotingstekort uit de meerjarenbegroting 2024-2027 en de opstelling van het Rijk (en de financiering richting de gemeenten) zorgt voor onzekerheid. Daarnaast kampen we met krapte op de arbeidsmarkt, stijging van de tarieven in de zorg en grote maatschappelijke vraagstukken. Om die reden heeft u in de raadsvergadering van 28 februari 2024 ingestemd te starten met het vervolg op de "strategiebepaling voor een gezonde toekomst". U heeft gekozen voor optie 2: we verwachten

gedeeltelijke compensatie van het Rijk dus we treffen, afhankelijk van de meerjarenbegroting 2025-2028, in de kadernota 2026-2029 maatregelen. Wij zijn gestart met de eerste stap in dit proces: het opstellen van een onderzoeksrapport met als uiteindelijke doel te komen tot een structureel sluitende meerjarenbegroting.

10. Bijlagen

De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	INT/24/1206975	1 ^e voortgangsrapportage 2024

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris
Danielle Jansen

De burgemeester
Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

onderwerp	Raadsvoorstel 1e voortgangsrapportage 2024
zaaknummer	Z/24/469394
documentnummer	INT/24/1205833

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat de raad het budgetrecht heeft en dat wij in onze financiële verordening hebben opgenomen dat het college tussentijds aan de raad rapporteert over de realisatie van de gemeente over het lopende boekjaar. In het kader van de begrotingsrechtmatigheid is het van belang dat de raad alle in deze rapportage voorgestelde mutaties vaststelt;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

Gelet op artikel 189 van de Gemeentewet.

besluit:

1. De eerste voortgangsrapportage 2024 vast te stellen overeenkomstig het aangeboden ontwerp;
2. Het nadelige saldo van deze rapportage ten laste te brengen van het begrotingsresultaat 2024.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar, gehouden op 29 mei 2024.

De griffier
drs. C.M. Steenberg

De burgemeester
drs. L.J.E.M. van Riswijk

1e Voortgangsrapportage 2024

Versie t.b.v. raadsvergadering 29 mei 2024

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave	2
Algemeen.....	3
Hoofdpijnen	3
Leeswijzer.....	9
Programma's.....	10
0. Bestuur en ondersteuning	10
1. Veiligheid	22
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	26
3. Economie	32
4. Onderwijs.....	37
5. Sport, cultuur en recreatie	42
6. Sociaal domein.....	50
7. Volksgezondheid en duurzaamheid	58
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	65
Financiën.....	71
Algemeen	71
Overzicht financiële mutaties in de 1e voortgangsrapportage	72
Financieel meerjarenbeeld	90
Overzicht van baten en lasten	94
Bijlagen.....	96
Overzicht begrotingswijzigingen tot de 1e voortgangsrapportage	97

ALGEMEEN

HOOFDLIJNEN

BESTUURLIJKE HOOFDLIJNEN

Met deze eerste voortgangsrapportage van 2024 informeren we u tussentijds over de voortgang van de begroting en geven we een prognose van het financiële resultaat voor 2024. Daarnaast biedt deze rapportage de mogelijkheid voor de raad om (bij) te sturen.

We bevinden ons op schema om de doelstellingen van zowel het coalitieakkoord als het collegeprogramma te bereiken. De meerderheid van de resultaten verloopt zoals gepland en is groen gemarkeerd of kan worden afgesloten. Voor enkele resultaten zijn echter extra inspanningen of maatregelen vereist om ze binnen de gestelde planning en het budget te voltooien. Deze resultaten zijn aangeduid met oranje en rood.

Hoewel het merendeel van de resultaten op schema ligt, groeien de zorgen over het financiële meerjarenperspectief van de gemeente. Verwachte tekorten door stijgende kosten en vermindering van rijks gelden creëren een zorgelijk financieel meerjarenperspectief. Het maken van de juiste keuzes in tijden van schaarste vergt zorgvuldige voorbereiding en afweging. Daarom zijn we gestart met het traject van strategiebepaling voor een gezonde financiële toekomst.

Ondanks de financiële uitdagingen blijven we ons als gemeente onverminderd inzetten om onze ambities te realiseren. We tonen daadkracht in het aanpakken van de wooncrisis door gebruik te maken van de Wet voorkeursrecht gemeenten. Door vooruit te denken en strategisch grond aan te kopen vergroten we onze grip op woningbouwontwikkelingen. Ook de verkoop van gronden op bedrijventerrein 7Poort II verloopt gestaag, wat de werkgelegenheid en economische slagkracht flink zal versterken.

Ook in het sociaal domein is van stilstand geen sprake. Veranderingen in de relatie met het Rijk en de zorgvragen van inwoners benadrukken de noodzaak van een evaluatie en actualisatie van de Beleidsvisie Sociaal Domein. Samen met partners, inwoners en de gemeenteraad is de afrondende fase van deze beleidsvisie ingezet. Daarnaast werken wij binnen het sociaal domein aan betere grip en sturing door middel van dashboarding.

Grip en sturing zijn ook de focus van de doorlopen organisatieontwikkeling. De nieuwe domeinstructuur en het nieuw aangetreden managementteam van drie domeinmanagers moeten de strategische sturing en interne beheersing een impuls geven.

Toch zijn er zaken waar de gemeente geen grip op kan uitoefenen. De trage voortgang van het project ViA15 is hiervan een voorbeeld. De recente uitspraak van de Raad van State geeft de minister nog een half jaar de tijd om de compensatie voor stikstofuitstoot te verbeteren. Hoewel deze uitspraak ons voorzichtig positief stemt blijven we van mening dat vertraging zeer onwenselijk is. De mobiliteit van de regio heeft te lang te weinig aandacht gekregen.

Dit alles benadrukt de uitdagingen waar we als gemeente voor staan. We zullen risico's blijven analyseren en beoordelen hoe ze onze financiële situatie beïnvloeden. Ook blijven we ons onverminderd inzetten om de doelen van het coalitieakkoord en het collegeprogramma te behalen.

FINANCIËLE HOOFDLIJNEN

Inleiding

In dit hoofdstuk geven wij u op hoofdlijnen inzicht in het verloop van de begroting en de actuele financiële ontwikkelingen. In het hoofdstuk Financiën vindt u een uitgebreide specificatie van de financiële effecten van deze 1e voortgangsrapportage. Bij de 1e voortgangsrapportage zijn alle effecten boven de € 25.000 in beeld gebracht.

Exploitatie (bedragen x€ 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Meerjarenbegroting 2024-2027	-391	3.352	-4.266	-5.841
Tot 1e voortgangsrapportage	-179	-134	-122	-21
Saldo tot de 1e voortgangsrapportage	-570	3.218	-4.387	-5.862
Mutaties 1e voortgangsrapportage				
1. Autonome ontwikkelingen	552	-21	-352	856
2. Actualisatie bestaand beleid	-5.056	-4.916	-4.964	-4.961
3. Nieuw beleid	-132	0	0	0
Totaal 1e voortgangsrapportage	-4.636	-4.937	-5.316	-4.105
Begrotingssaldo na de 1e voortgangsrapportage	-5.206	-1.719	-9.703	-9.967

Toelichting financieel meerjarenbeeld

Het saldo in de primitieve begroting 2024 was € 391.000 negatief. De mutaties in 2024 die volgen uit raadsbesluiten tot de 1e VGR 2024 zijn € 179.000 negatief. De mutaties die volgen uit deze 1e VGR komen in 2024 uit op een nadeel van € 4.636.000. De grootste mutatie wordt veroorzaakt door de zorgkosten van zowel jeugd als Wmo. Regionaal is een onderzoek gedaan om te komen tot reële kostprijzen voor zorgproducten (Wmo en jeugd). Dit heeft geleid tot forse structurele tariefstijgingen. In 2024 een nadeel van € 3.544.000. Daarnaast zijn diverse plannen doorgeschoven van 2023 naar 2024 (ruim € 1.000.000). Dit komt met name door diverse vertragingen in het proces. Tenslotte doen wij voorstellen voor verhoging van bestaande budgetten omdat de beschikbaar gestelde middelen niet voldoende zijn. Door gebrek aan eigen expertise en uitvoeringscapaciteit wordt vaker een beroep gedaan op extern advies of inhuur. Dit brengt hogere kosten met zich mee. Voordelen zien wij in eenmalige baten en vrijval van (eenmalige) budgetten.

Het totaal van de mutaties leidt tot een geactualiseerd begrotingssaldo voor 2024 van € 5.206.000 negatief. Een aantal mutaties werkt structureel door waardoor ook het begrotingsresultaat voor de komende jaren verslechtert. De jaren na 2024 blijven daardoor ook negatief.

De hoogte van het structurele begrotingstekort uit de meerjarenbegroting 2024-2027 en de opstelling van het Rijk (en de financiering richting de gemeenten) zorgt voor onzekerheid. Daarnaast kampen we met krapte op de arbeidsmarkt, stijging van de tarieven in de zorg en grote maatschappelijke vraagstukken. Om die reden heeft u in de raadsvergadering van 28 februari 2024 ingestemd te starten met het vervolg op de "strategiebepaling voor een gezonde toekomst". U heeft gekozen voor optie 2: we verwachten gedeeltelijke compensatie van het Rijk dus we treffen, afhankelijk van de meerjarenbegroting 2025-2028, in de kadernota 2026-2029 maatregelen. Wij zijn gestart met de eerste stap in dit proces: het opstellen van een onderzoeksrapport met als uiteindelijke doel te komen tot een structureel sluitende meerjarenbegroting.

Mutaties met een financieel effect van € 100.000 of meer:

Hieronder vindt u een tabel waarin de mutaties met een budgettair effect op de begroting van meer dan € 100.000 worden gepresenteerd. Daarna worden deze mutaties toegelicht.

Bedragen x € 1.000

Mutatie omschrijving	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
<i>Overzicht van de mutaties >= € 100.000</i>				
1. Autonome ontwikkelingen	456	10	-321	887
Algemene uitkering - decembercirculaire 2023	-625 N	-123 N	o V	o V
Algemene uitkering - septembercirculaire 2023	580 V	133 V	-421 N	787 V
Algemene uitkering - septembercirculaire 2023 hervormingsagenda jeugd	o V	o V	100 V	100 V
Budgetmutatie doelgroepenvervoer	214 V	o V	o V	o V
Dividend Alliander	287 V	o V	o V	o V
2. Actualisatie bestaand beleid	-4.502	-4.850	-4.725	-4.725
Actualisatie investeringen bedrijfswagens	104 V	o V	o V	o V
Actualisatie uitname bestemmingsreserve kapitaallasten onderwijshuisvesting primair onderwijs (PO)	-125 N	-125 N	o V	o V
Budgetmutatie bezwaar- en beroepschriften WOZ	-140 N	o V	o V	o V
Budgetmutatie bijzondere bijstand en vroegsignalering	-112 N	o V	o V	o V
Budgetmutatie Integraal Huisvestingsplan (IHP) onderwijshuisvesting	-101 N	o V	o V	o V
Budgetmutatie vervolgonderzoek 'Herinrichting sportpark Hengelder'	-105 N	o V	o V	o V
Budgetmutatie zorgkosten Wmo en Jeugd	-3.544 N	-4.725 N	-4.725 N	-4.725 N
Dorpdeal Lathum later	225 V	o V	o V	o V
Eerder beschikbaar gesteld budget integraal groenbestek Zevenaar noord-midden-zuid	-113 N	o V	o V	o V
Eerder beschikbaar gesteld budget organisatieontwikkeling	-490 N	o V	o V	o V
Eerder beschikbaar gesteld budget rechtmatigheidsverantwoording	-100 N	o V	o V	o V
3. Nieuw beleid	-120	0	0	0
Lokale teams in het kader van de hervormingsagenda	-120 N	o V	o V	o V

(V = Voordeel; N = Nadeel)

Toelichting bij de mutaties met een financieel effect van € 100.000 of meer:

1. Autonome ontwikkelingen

Algemene uitkering - decembercirculaire 2023

625.000 N

In de decembercirculaire 2023 is de uitkeringsfactor vanwege een actualisatie van maatstaven geactualiseerd. Daarnaast zijn voor een beperkt aantal maatstaven de aantallen definitief geworden.

Algemene uitkering - september 2023

580.000 V

In RIB 2023-065 hebben wij u geïnformeerd over de gevolgen van de septembercirculaire 2023 voor de gemeente Zevenaar. De belangrijkste mutaties zijn:

*accres voor loon- en prijsontwikkeling vanaf 2024 € 1.000.000. De stijging bestaat geheel uit een verwachte stijging van de lonen. Dit bedrag zetten wij apart om de budgetten van de lonen te verhogen.

*accres voor volumeontwikkeling (groei bevolking en economie). Het volumedeel is over de periode 2022-2025 vastgezet. In de septembercirculaire 2022 is vooruitlopend op een nieuwe financieringssysteem compensatie toegekend voor de groei in 2026. In deze septembercirculaire is een nieuwe financieringssysteem op basis van het bbp (bruto binnenlands product) uitgewerkt. Dit betekent een groei van € 1.471.000 in 2027.

Tenslotte zijn nog diverse taakmutaties en hoeveelheidsverschillen verwerkt. Per saldo resulteert dit in een resultaat in 2024 van € 580.000, in 2025 van € 133.000, in 2026 van € -/- 421.000 en in 2027 van € 787.000.

Algemene uitkering - septembercirculaire 2023 hervormingsagenda jeugd

100.000 V vanaf 2026

De compensatie voor de jeugdzorg is na de meicirculaire 2023 naar beneden bijgesteld. Het Rijk heeft een deel van de compensatie uit de algemene uitkering gehaald en dat bedrag voor uitvoering van de hervormingsagenda overgeheveld naar het ministerie van VWS.

Budgetmutatie doelgroepenvervoer

214.000 V

De bijdrage aan de BVO DRAN wordt aangepast aan de aangepaste meerjarenbegroting 2024 van de BVO DRAN. In totaal dalen de kosten hierdoor met € 235.000 (Wmo-vraagafhankelijk vervoer € 93.000, Wmo-vervoer dagbesteding € 119.000 en jeugdvervoer € 23.000). De daling wordt verklaard door de aanbesteding van het Wmo-vervoer, door een daling van genoemde onderdelen van het doelgroepenvervoer eind 2023 en een daling van de NEA-index (index vervoerskosten). Tegenover de daling in de kosten van het doelgroepenvervoer via de BVO DRAN is de subsidie van de Plusbus gestegen. Dit zijn communicerende vaten. In 2024 is op de subsidie van de Plusbus een nadeel van € 21.000 ontstaan. De stijging van de subsidie komt door indexering, die na een aantal jaren echt weer nodig was, en de aanstelling en pensioenvoorzieningen van een coördinator en administratieve medewerker bij de Plusbus. Deze personen zijn aangesteld om de dienstverlening te verruimen en te verbeteren. Om die reden is ook een klein subsidiebedrag verleend voor de aankoop van een extra bus.

Dividend Alliander

287.000 V

In de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 17 april 2024 is het voorstel tot uitkering van het reguliere dividend over het boekjaar 2023 van € 120,3 miljoen ter vaststelling aan de aandeelhouders voorgelegd.

Verder heeft Alliander in 2023 overeenstemming bereikt over de verkoop van Kenter, waarvan de overdracht van de aandelen heeft plaatsgevonden. De verkoopopbrengst draagt bij aan een extra dividend van € 53 miljoen. Voor Zevenaar betekent dit een dividenduitkering van € 781.000 en een eenmalig voordeel in 2024 van € 287.000.

2. Actualisatie bestaand beleid

Actualisatie investeringen bedrijfswagens 104.000 V

De investeringen van de bedrijfswagens (servicewagens) zijn beoordeeld. Als gevolg van latere levering dan verwacht sluiten we deze investeringsbudgetten niet af en worden de kapitaallasten in 2024 gecorrigeerd. Dit heeft een eenmalig positief effect in 2024 van € 104.000.

Actualisatie uitname bestemmingsreserve kapitaallasten onderwijshuisvesting primair onderwijs 125.000 N

In de eerste voortgangsrapportage 2023 is de raming van de fasering voor de investeringen in de onderwijshuisvesting (primair onderwijs) geactualiseerd. Abusievelijk is de fasering van de bestemmingsreserve kapitaallasten niet aangepast. Een eenmalig nadeel in 2024 en 2025 van € 125.000.

Budgetmutatie bezwaar- en beroepschriften WOZ 140.000 N

Op het budget van de wet WOZ (Wet Waardering Onroerende Zaken) verwachten wij in 2024 een nadeel van € 140.000. Het gaat om werkzaamheden vanwege het grote aantal beroepszaken WOZ (ruim 50), vervolgwerkzaamheden naar aanleiding van het hoge aantal bezwaarschriften in 2023 en extra handelingen c.q. controlewerkzaamheden van de in dit jaar ingekomen bezwaren. We zijn genooddaakt tot extra ondersteuning in de vorm van inhuur. Ook verwachten wij ondanks de gewijzigde proceskostenvergoeding meer (verplichte) kosten te moeten betalen. De bezwaren zien we met name bij de no-cure-no-pay bedrijven die namens belastingplichtigen bezwaren indienen en hier een winstmodel van maken.

Budgetmutatie bijzondere bijstand en vroegsignalering 112.000 N

Het kabinet stelt in totaal € 200 miljoen voor de jaren 2022 tot en met 2024 beschikbaar om een stapeling van sociale en maatschappelijke problemen als gevolg van de hoge inflatie te voorkomen. Van dit bedrag is er in 2023 in totaal € 50 miljoen via het gemeentefonds aan gemeenten beschikbaar gesteld (meicirculaire 2023). Voor 2024 is ook in totaal € 50 miljoen via het gemeentefonds aan gemeenten beschikbaar gesteld (Septembercirculaire 2023/cluster Participatie). De extra middelen (incidenteel voor 2024: € 112.000) zijn toegevoegd aan het budget 'minimabeleid'. Per saldo budgettair neutraal in combinatie met de algemene uitkering.

Budgetmutatie Integraal Huisvestingsplan (IHP) onderwijshuisvesting 101.000 N

In 2023 is incidenteel extra budget (€ 60.000) beschikbaar gesteld voor het actualiseren van het IHP (Integraal Huisvestingsplan onderwijs), waarvan € 12.000 is ingezet. Voor het proces t.b.v. het IHP is een basis gelegd die we in 2024 verder uitwerken om tot een nieuw IHP 2025-2050 te komen. Daarnaast is in 2023 voor het uit te voeren onderzoek en organiseren van bijeenkomsten naar verduurzaming van onze schoolgebouwen, een incidenteel budget van € 25.000 beschikbaar gesteld. Wegens onvoorziene omstandigheden is het onderzoek naar duurzaamheid niet gestart. Het proces om tot een nieuw IHP te komen strekt zich uit over meerdere jaren en vraagt extra aandacht in verband met de geplande woningbouw voor de komende jaren en de mogelijke consequenties voor onderwijshuisvesting in met name Zevenaar en Babberich. Het restant budget 2023 is niet toereikend. O.b.v. offertes is incidenteel voor 2024 een bedrag nodig van € 76.000 (inclusief het restant budget van 2023 ad. € 48.000) voor het IHP en € 25.000 voor het uit te voeren onderzoek naar verduurzaming. Per saldo een eenmalig nadeel in 2024 van € 101.000.

Budgetmutatie vervolgonderzoek 'Herinrichting sportpark Hengelder' 105.000 N

Het rapport n.a.v. het verkennend onderzoek 'Herinrichting sportpark Hengelder' biedt te weinig informatie om op basis daarvan een onderbouwd voorstel ter besluitvorming voor te leggen. Dit vraagt om verdere uitwerking in de vorm van een voorlopig ontwerp, voorlopige kostenraming en het in beeld brengen van juridische en financiële consequenties. Het in 2023 beschikbare gestelde budget is niet volledig ingezet en wordt als voordeel (€ 23.000) in het resultaat van de jaarrekening 2023 verwerkt. De kosten voor het vervolgonderzoek bedragen € 105.000 (excl. btw.).

Budgetmutatie zorgkosten Wmo en jeugd 3.544.000 N

Regionaal is een onderzoek gedaan om te komen tot reële kostprijzen voor zorgproducten (Wmo en jeugd). Dit heeft geleid tot forse structurele tariefstijgingen. Ditzelfde beeld laten ook de landelijk ingekochte zorgproducten zien. Ook de effecten van deze prijsstijging zijn in deze begrotingswijziging meegenomen. Omdat de meeste tarieven wijzigen per 1-4-2024 is het effect voor 2024 € 3.544.000 en vanaf 2025 € 4.725.000.

Dorpendeal Lathum later 225.000 V

Voor het project Lathum later is voor de fase van onderzoek en voorbereiding een bedrag beschikbaar van € 800.000 (waarvan € 400.000 subsidie van de provincie Gelderland). Op basis van de uitkomsten van de fase van onderzoek en voorbereiding zal uit de te nemen stappen moeten blijken of tot een uitvoerbaar plan kan worden gekomen en/of welke aanvullende middelen hiervoor noodzakelijk zijn. Uit de voorbereiding blijkt dat de kosten voor deze fase aanzienlijk lager zullen uitvallen. Een eenmalig voordeel in 2024 van € 225.000.

Eerder beschikbaar gesteld budget integraal groenbestek Zevenaar noord-midden-zuid 113.000 N

Bij de aanbesteding van de drie integrale onderhoudsbestekken in 2023 is per abuis de aanneemsom over 2 jaren gelijk verdeeld over 2023 en 2024 terwijl de looptijd in 2023 37 weken was in plaats van 52 weken. Op basis van de aanneemsom van de drie integrale onderhoudsbestekken is in 2024 (op basis van 52 weken) € 113.000.

Eerder beschikbaar gesteld budget organisatieontwikkeling 490.000 N

In de meerjarenbegroting 2023-2026 heeft u voor het jaar 2023 een budget van € 500.000 beschikbaar gesteld voor de gehele organisatieontwikkeling. Daar bovenop is door de provincie Gelderland een subsidie Vitaal Bestuur beschikbaar gesteld van € 120.000. Dit brengt het totale budget op € 620.000. In 2023 zijn kosten gemaakt ter voorbereiding van de organisatieontwikkeling. Dit zijn onder meer de kosten van een organisatieadviesbureau. Op 8 november 2023 heeft u een akkoord gegeven voor de verdere doorontwikkeling. Vanaf dat moment zijn wij gestart met het werving- en selectietraject voor de domeinmanagers en deze is inmiddels afgerond. Een bedrag van € 490.000 is nog niet besteed en is bedoeld voor de verdere doorontwikkeling. In 2024 vragen we dit budget opnieuw aan.

Eerder beschikbaar gesteld budget rechtmatigheidsverantwoording 100.000 N

Vanaf het verslagjaar 2023 zijn gemeenten voor de eerste keer verantwoordelijk voor het opstellen van de rechtmatigheidsverantwoording. Doordat het wetgevingstraject onduidelijk was tot eind 2023 en wij de meeste voorbereidende werkzaamheden zelf hebben kunnen uitvoeren is dit budget in 2023 niet nodig geweest. In 2024 stellen wij de eerste verantwoording op en hebben wij de eerste inzichten in de benodigde verbeteringen. In 2024 zetten wij de nog niet bestede middelen in om met de ervaringen en aanbevelingen versneld aan de slag te kunnen.

3. Nieuw beleid

Lokale teams in het kader van de hervormingsagenda 120.000 N

In de hervormingsagenda Jeugd staan belangrijke punten voor lokale teams. Een van deze punten is dat zo'n team verschillende soorten basishulp moet bieden, zowel lichte als intensievere hulp, voor korte en lange periodes. Om alvast vooruitgang te boeken volgens deze agenda, willen we in 2024 al acties uitvoeren die snel voordelen opleveren. Hiervoor vragen wij middelen om dit jaar een gezinscoach en een gedragswetenschapper in te huren.

LEESWIJZER

Inleiding

Wij hebben deze voortgangsrapportage opgebouwd volgens de inrichting van de meerjarenbegroting 2024-2027.

Naast de papieren versie wordt deze voortgangsrapportage ook digitaal gepubliceerd. Door de mogelijkheden van het internet kunnen wij meer informatie op een eenvoudigere manier beschikbaar stellen. Via de menustructuur kiest u welke informatie u tot u neemt en hoeft u niet eerst het boekwerk door te bladeren. Ook kunt u indien gewenst aantekeningen maken, die u bovendien altijd digitaal beschikbaar heeft. De opbouw van de (online) voortgangsrapportage is als volgt:

- Algemeen

Na het voorwoord krijgt u inzicht in de bestuurlijke en financiële hoofdlijnen. Hier staan de belangrijkste bestuurlijke, beleidsmatige en financiële ontwikkelingen.

- Programma's

Bij de programma's komen de 3 W-vragen terug: Wat willen we? Wat doen we? en Wat kost het?

Op programmaniveau hebben wij ook de vastgestelde beleidskaders opgenomen. U kunt deze via de digitale voortgangsrapportage direct openen. Daarmee hebt u per programma het meest relevante vastgestelde beleid direct beschikbaar.

Het onderdeel 'Wat doen we?' beginnen we met een totaaloverzicht van de resultaten binnen dit programma. Achter de resultaat presenteren wij de stand van zaken met een kleur. Op basis hiervan kunt u in één oogopslag zien wat de stand van zaken is van de betreffende activiteit. De kleuren betekenen het volgende:

Lichtgrijs	Met dit resultaat is nog niet gestart, dit past binnen de vastgestelde planning.
Groen	Dit resultaat loopt op schema binnen de gestelde kaders (beleidsdoel, tijdsplanning en financieel). De groene activiteiten worden niet toegelicht met een stand van zaken.
Oranje	Dit resultaat dreigt óf qua beleidsdoel óf qua tijdsplanning óf financieel uit de pas te gaan lopen, bijsturing is noodzakelijk.
Rood	Dit resultaat loopt uit de pas, dit geldt voor 1 of meer indicatoren (beleidsdoel, tijdsplanning en financieel). Corrigerende maatregelen zijn noodzakelijk.
Donkergrijs	Dit resultaat is behaald en wij stellen voor deze af te sluiten.

- Financiën

Voor een overzicht van alle financiële mutaties verwijzen wij naar het overzicht 'financiële mutaties in de 1e voortgangsrapportage'. Dit overzicht geeft een totaalbeeld van alle mutaties inclusief de toelichting. De toelichting op de financiële mutaties is een toelichting op gesaldeerde (netto) bedragen, dat wil zeggen de baten en lasten samengeteld. Dit geldt voor de toelichting in de programma's en bij het overzicht "financiële mutaties" achterin deze rapportage.

Vanwege afronding op € 1.000 kunnen afrondingsverschillen ontstaan in de (sub)totalen van financiële tabellen.

PROGRAMMA'S

o. BESTUUR EN ONDERSTEUNING

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over de beleidsvelden bestuur, gemeentelijke organisatie, dienstverlening en belastingen.

Ontwikkelingen

Wet Arbeid en Zorg (WAZO)

De WAZO is een wet waarin het recht op verschillende verlofsoorten geregeld is, zoals zwangerschapsverlof, ouderschapsverlof en zorgverlof.

De afgelopen jaren is de WAZO fors uitgebreid en met name op het terrein van verloven rond kinderen (zwangerschap, geboorteverlof voor mannen en ouderschapsverlof). Steeds meer van onze medewerkers kunnen daardoor, meer dan voorheen, een beroep op de Wet Arbeid en Zorg (WAZO) doen. Met de druk op de zorgsector neemt ook de druk op de mantelzorg toe en daarmee de behoefte aan verlof voor mantelzorg. Met ontwikkelingen in de demografische opbouw van ons personeelsbestand, verjonging en vergrijzing, merken wij ook de gevolgen van de ontwikkelingen op het terrein van de WAZO en de mantelzorg. Met deze regelingen ervaren medewerkers weliswaar een betere werk-privébalans, maar zijn tegelijkertijd ook van invloed op de beschikbare productieve uren. Met de afname van het aantal productieve uren ontstaat het risico dat andere medewerkers extra belast worden. Om deze neerwaartse spiraal te voorkomen en ervoor te zorgen dat de maatschappelijke en bestuurlijke opgaven volgens planning uitgevoerd kunnen blijven worden, moeten we realistischer plannen met aangepaste productieve uren. Wij verwachten in de loop van 2024, op basis van de domeinplannen en de aangepaste productieve uren, met een extra budgetaanvraag bij u terug te komen.

Gewijzigde WGR

Het Rijk wil met de wijziging van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGR) de democratische legitimiteit versterken door de gemeenteraden meer invloed te laten uitoefenen op de gemeenschappelijke regelingen (GR). De raden van de gemeenten kunnen daarbij met name aan de voorkant van dit proces een belangrijke richting geven door bijvoorbeeld afspraken te maken over onderwerpen waarbij zij nader betrokken willen worden (verruiming zienswijze) of door een raadsadviescommissie in te stellen. De raad krijgt meer mogelijkheden om invloed te hebben op het functioneren van een regeling, bijvoorbeeld via verplichte afspraken over evaluatie van de regeling en komen er extra controlebevoegdheden, zoals de mogelijkheid om een enquête in te stellen over het functioneren van de regeling. Deelnemers van een gemeenschappelijke regeling hebben tot 1 juli 2024 de tijd om hun regeling in overeenstemming te brengen met de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen. Op dat moment moet de besluitvorming over alle te wijzigen gemeenschappelijke regelingen zijn afgerond. De GR brengt de aanpassingen eerst in hun dagelijks bestuur en vervolgens worden de raden in de gelegenheid gesteld hun zienswijze te geven over het ontwerpvoorstel. Inmiddels zijn wij zover in dit proces dat nagenoeg alle gemeenschappelijke regelingen zijn aangepast. Bij een enkele regeling halen we de datum van 1 juli 2024 niet. Er zijn geen juridische consequenties verbonden aan het niet halen van de datum van 1 juli 2024, maar voor een rechtmatige en doelmatige bedrijfsvoering is spoedige aanpassing essentieel.

Bezwaar- en beroep WOZ-waarde

Op grond van de Wet Waardering Onroerende Zaken bepaalt de gemeente de waarde van woningen en bedrijfspanden. De hoogte van de OZB is gebaseerd op de WOZ-waarde, welke in Zevenaar in dit belastingjaar gemiddeld is gestegen met 6%. De gemeente ontvangt niet meer OZB als gevolg van de waardestijging omdat we een lager OZB-tarief rekenen. We zien dat de hoogte van de WOZ-waarden de laatste jaren meer discussie bij belastingplichtigen oproept. Dit is een landelijke tendens die gepaard gaat met meer bezwaren. De toename van bezwaren zien we in het bijzonder bij de no-cure-no-pay bedrijven die namens belastingplichtigen bezwaren indienen. In Zevenaar is 70% van het aantal bezwaren ingediend door deze bedrijven die hier winsten mee maken. De gemeente betaalt zo'n bureau een verplichte proceskostenvergoeding indien het bezwaar of het beroep gegrond is. Bij de afhandeling van de bezwaren

bezoekt de gemeente veelal de bezwaarmaker en dit informele contact wordt op prijs gesteld.

Domeingericht werken / organisatieontwikkeling

In 2023 legden we het fundament voor een robuuste en wendbare organisatie en hebben we de organisatieontwikkeling voorbereid. We gaan werken vanuit drie niveaus, namelijk op: domein-, team- en medewerker-niveau. Hiermee bouwen we samen verder aan een robuuste en wendbare organisatie, waarbij eventuele toekomstige nieuwe of uit te besteden taken, voortkomend uit veranderende opgaven, politieke of organisatorische overwegingen, beter georganiseerd kunnen worden.

De werving en selectie van domeinmanagers is eind 2023 gestart en in 2024 succesvol afgerond. De huidige managers zijn na een zorgvuldige procedure in de nieuwe organisatie geplaatst, met inachtneming van het sociaal plan. Na de plaatsing van de huidige afdelingshoofden, start de werving voor de functies van teammanager voor de overgebleven teams.

Met het vernieuwde management en de plaatsing van medewerkers gaan we een nieuwe fase van de organisatieontwikkeling in. De domeinplannen en de transitieplannen zijn hierbij ondersteunend en zorgen voor een geleidelijke overgang naar reguliere bedrijfsvoering.

Aanbesteding HRM systeem

Het personeelsinformatiesysteem moet op basis van de waardeomvang en de aanbestedingsregels Europees worden aanbesteed. Na de herindeling is voor het bestaande personeelsinformatiesysteem binnen de huidige overeenkomst inmiddels gebruik gemaakt van het maximaal aantal verlengmogelijkheden. Dit betekent dat opnieuw Europees moet worden aanbesteed. Hiervoor zal in 2024 en 2025 een extra beroep moeten worden gedaan op personele en financiële middelen.

Beleidskaders

- [Besturingsfilosofie](#)
- [Dienstverleningsvisie](#) 2018-2022
- Inkoop- en aanbestedingsbeleid 2017 Liemerse gemeenten en SDL
- Collegeprogramma 2022-2026 (2022)
- Financiële verordening (artikel 212 Gemeentewet) 2023
- Verordening controle financieel beheer en organisatie (artikel 213 Gemeentewet) 2023
- [Nota Verbonden partijen](#)
- [Nota reserves en voorzieningen 2018](#)
- Nota activerings- en afschrijvingsbeleid 2022
- Beleidsnota risicomangement en weerstandsvermogen 2023
- Nota garantiebeleid 2023
- Normen- en toetsingskader 2023
- Verordening Rekenkamer 2023
- Verordening op de raadscommissies (3e wijziging, 2023)
- Datastrategie (vastgesteld 14 maart 2023)

WAT WILLEN WE?

o. Bestuur en ondersteuning

Wij stellen in ons handelen goede dienstverlening aan onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties centraal. We willen meer gebruik maken van digitalisering om dienstverlening te verbeteren en zetten daarbij ook in op het versimpelen en digitaal toegankelijk maken van onze dienstverlening. We nemen onze inwoners serieus en betrekken hen actief bij het maken van ons beleid en de uitvoering.

Door vanuit respect, gelijkwaardigheid en transparantie te denken en te doen, zorgen we voor een goede basis voor de organisatie van morgen. We werken daarom ook aan strategisch personeelsbeleid.

De financiën van onze gemeente zijn op orde en dat willen we zo houden.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat		Status 2023	Status 1e VGR
0.1.2 Wij breiden onze online dienstverlening uit	2022-2026		
0.1.3 Wij communiceren in begrijpelijke taal	2022e.v.		
0.1.4 Wij maken onze processen klantgericht	2024-2026		
0.2.1 Wij coördineren participatie	2023-2024		
0.3.1 Wij werken aan verbetering van de (organisatie)cultuur	Doorlopend		
0.4.1 Wij verbeteren onze interne beheersing	Doorlopend		
0.4.2 Wij herijken het inkoopbeleid en positioneren de inkoopfunctie	2023-2024		
0.4.3 Wij groeien verder als aantrekkelijke werkgever	2022-2026		
0.4.4 Wij voeren een strategisch personeelsbeleid	2023-2024		
0.4.5 Wij herijken de bestuurlijke opdracht aan RID de Liemers	2022-2023		
0.4.6 Wij verbeteren onze datahuishouding en datagedreven werken in Zevenaar	2022-2026		
0.4.7 Wij verbeteren het functioneel beheer in de informatievoorziening	2022-2025		
0.4.8 Wij verbeteren van het (digitaal) documentenbeheer	2022-2025		
0.4.9 Wij voeren de Wet open overheid (Woo) uit	2022-2027		
0.4.10 Wij herijken het Integraal Accommodatiebeleid 2020-2040	2025-2026		
0.5.1 Wij voeren de planning- en controlcyclus uit	2022-2026		

0.2 Stimuleren van betrokkenheid van inwoners, ondernemers en instellingen

0.2.1 Wij coördineren participatie

2023-2024

Participatie gaat over op welke manieren inwoners mogen meedenken en meepraten over onderwerpen en beleid in de gemeente. Participatie is een belangrijk thema voor onze bestuursperiode. Participatie is een rode draad in het coalitieakkoord en in dit collegeprogramma, maar ook onderwerp op de raadsagenda. In verschillende resultaten in dit collegeprogramma is participatie concreet benoemd, onder andere bij energietransitie (7.2.1), ruimtelijke plannen en wonen (8.2.3), invoering van de Omgevingswet (8.2.2) en openbare ruimte (5.6.5 en 8.2.3).

Wij brengen de verschillende initiatieven op het gebied van participatie samen in een uniforme werkwijze door hiervoor een programma participatie in te richten. We stellen hiervoor een toolbox samen. De middelen en methodes uit deze toolbox helpen medewerkers en inwoners om op een effectieve manier participatie in te zetten. We stellen een tijdelijke programmamanager aan om dit te realiseren.

Stand van zaken

Status
2023

Niet volgens
plan

Status
1e VGR

Niet volgens
plan

De programmamanager participatie is verantwoordelijk voor het verder professionaliseren en structureel integreren van participatie binnen onze organisatie. Het is de bedoeling verder aan de slag te gaan met het uitrollen van de participatie, hoe en wanneer betrekken wij inwoners in het meedenken en meepraten over onderwerpen en beleid in de gemeente. De werving voor de vacature voor de tijdelijke programmamanager heeft niet geleid tot een match, ondanks dit is er wel meer aandacht voor de integraliteit op het gebied van burgerparticipatie. Dit is goed te zien bij het proces van de woonzorgvisie, de visie Sociaal Domein en de omgevingsvisie.

Voorstel raad

We komen met een voorstel hoe we het thema participatie verder gaan vormgeven.

0.3 Optimaliseren van bestuurlijk ambtelijk samenspel

0.3.1 Wij werken aan verbetering van de (organisatie)cultuur

Doorlopend

Het verbeteren van de bestuurlijke en ambtelijke werk- en omgangsvormen richt zich op verschillende dimensies. In de eerste plaats raakt dit het functioneren van de raad zelf. Daarnaast gaat het om de betrekkingen tussen het college en de raad. Verder is er het samenspel tussen het bestuur en de ambtelijke organisatie en tenslotte het samenspel met de samenleving. Van belang is dat men op een respectvolle manier met elkaar omgaat met ruimte voor eenieders mening en standpunt. Het debat wordt op een goede en toegankelijke manier gevoerd, het besluitvormingsproces is helder en duidelijk en men gunt elkaar een succes.

Raad en college moeten vanuit een duidelijke taakverdeling werken met een heldere rolverdeling in termen van opdrachtgever- en opdrachtnemersrol. Het college ondersteunt de raad bij het nemen van uitvoerbare besluiten en voert deze besluiten uit. Rolzuiverheid, verantwoording, evalueren en leren moeten structureel onderdeel zijn van het samenspel tussen raad en college.

De ambtelijke organisatie ondersteunt het college (en de raad) vanuit een integrale werkwijze en fungeert als antennefunctie voor het bestuur. Zij informeert het bestuur over belangrijke opgaven en urgente ontwikkelingen in de samenleving. In de doorontwikkeling van de ambtelijke organisatie hebben we de uitdaging om onze organisatie hierop nog beter in te richten en onze medewerkers daarvoor de goede uitrusting te geven.

Voor een goed samenspel met de samenleving is het van belang om samen op te trekken en zuiver te zijn over rolverdeling, taken en verantwoordelijkheden. Rond concrete maatschappelijke opgaven organiseren we samenwerking en bundelen we de krachten. Participatie vormt een rode draad in de aanpak van de ambities uit dit collegeprogramma.

Het verbeteren van de bestuurlijke en ambtelijke werk- en omgangsvormen is een proces van lange adem. Een allesomvattende aanpak is er eigenlijk niet. De bereidheid om te willen veranderen en het inzicht in de mogelijkheden en kansen om elkaar te versterken en te helpen, zijn de eerste stappen naar een verbeterde samenwerking. In de raadaagenda wordt de verdere aanpak uitgewerkt.

Stand van zaken

Status 2023	Status 1e VGR
	
Niet volgens plan	Niet volgens plan

Het verbeteren van de bestuurlijke en ambtelijke werk- en omgangsvormen blijft een lastig en veelzijdig thema. Zowel in de raad als in aanverwante commissies die over het functioneren van de raad gaan, bijvoorbeeld het Presidium en de agendacommissie, wordt vaker gereflecteerd op het eigen handelen van de raad. Het behouden van rolzuiverheid is soms nog lastig en het is essentieel dat iedereen bereid is en blijft om te evalueren en te blijven leren.

In navolging van de in 2023 uitgevoerde vergaderscan heeft de raad april 2024 een training kunnen volgen over framing, interrupties en overredingskracht. Deze training was een samenwerkingsvorm vanuit de Gelderland Academie. Ook heeft de raad in maart 2024 een training kunnen volgen over de controlerende taak van de raad. Deze training heeft bijgedragen aan het behouden van rolzuiverheid.

Onze inwoners konden in het voorjaar van 2024 deelnemen aan de cursus Politieke Actief. Op deze manier proberen we inwoners van onze gemeente meer inzicht te geven in de gemeente en de lokale politiek. Dat zorgt voor meer wederzijds begrip.

Voorstel raad

De raad en de raadsleden werken aan hun persoonlijke ontwikkeling en debatvaardigheden door het volgen van cursussen. Zo komt er meer inzicht in hun eigen rol als raadslid en bestuurlijke omgangsvormen.

0.4 Verbeteren van de bedrijfsvoering (betere sturing en beheersing van processen) als ondersteuning aan het realiseren van taken en doelen van de gemeente

0.4.1 Wij verbeteren onze interne beheersing

Doorlopend

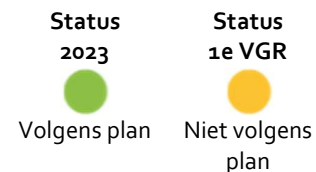
Een goede interne beheersing is de basis voor een transparante en betrouwbare gemeente, die zijn doelstelling weet te realiseren en verantwoord omgaat met de middelen die zij beheert. We willen een (digitaal) toegankelijke, betrouwbare organisatie zijn waarbij veiligheid en zorg voor onze inwoners voorop staat. Om dit te kunnen realiseren moet de interne beheersing van onze bedrijfsvoeringsprocessen op orde zijn.

Wij zijn verantwoordelijk voor het in kaart brengen van de risico's en moeten daar adequate maatregelen voor inrichten. Hiervoor is concernbreed aandacht, ook waar het gaat om de beschikbare capaciteit om de uitvoering van de bestuurlijke ambities te realiseren vanuit alle domeinen (fysiek, sociaal en bedrijfsvoering). Dit is een belangrijke randvoorwaarde voor het behalen van de doelen in het coalitieakkoord en dit collegeprogramma.

Wij leggen verantwoording af aan de raad over de kwaliteit van de interne beheersing in de paragraaf bedrijfsvoering van de documenten uit de planning- en controlcyclus. Daar gaan we in op de kwaliteit van de interne beheersing met specifieke aandacht voor onderwerpen als rechtmatigheid, privacy en informatieveiligheid. Met name ook de verwachte toename van het aantal cyberincidenten de komende jaren, vereist dat cybersecurity integraal onderdeel moet zijn binnen onze processen. We blijven dan ook investeren in het veilig inrichten van onze bedrijfsvoeringsprocessen en zorgen voor bewustwording bij onze medewerkers.

Ter ondersteuning hiervan starten we met de doorontwikkeling van meetlatten en (beleids)indicatoren om de effectiviteit van beleid beter te kunnen meten.

Stand van zaken

Wij hebben in beeld welke verbeteringen wij door moeten voeren. De beheersing is op orde, maar er moeten nog verbeteringen worden doorgevoerd om geheel in control te zijn. De organisatieontwikkeling is daar een belangrijk onderdeel van en de acties die daar mee samenhangen lopen volgens plan.

Voorstel raad

Wij voeren verdere verbeteringen door om in control te komen, met specifieke aandacht voor onderwerpen als rechtmatigheid, privacy en informatieveiligheid.

0.4.2 Wij herijken het inkoopbeleid en positioneren de inkoopfunctie

2023-2024

Om de lokale economie te stimuleren, zetten we in op het gebruik van lokale producten. Dit geldt ook voor lokale diensten. In verband met de complexiteit van inkoop en aanbesteding en de toenemende aandacht vanuit rechtmatigheid is het noodzakelijk om voor dit onderwerp vol aandacht te hebben. Dit thema – en ook social return en duurzaamheid – komt nadrukkelijk aan bod bij het herijken van ons inkoopbeleid. Tevens positioneren we de inkoopfunctie zodanig dat deze past bij de huidige ambitie van de organisatie en het bestuur.

Stand van zaken

Status 2023	Status 1e VGR
 Niet volgens plan	 Niet volgens plan

Het proces om inkoop lokaal te organiseren loopt, echter is er een sterke afhankelijkheid van de SDL. De SDL neemt haar tijd om de ontvlechting te organiseren en mogelijkheden te verkennen in samenwerking met 1Stroom. Wij koersen af op 1 juli 2024 als datum waarop we het proces zelfstandig vorm geven.

Voorstel raad

De noodzaak voor snelle afhandeling van het verzoek om inkoop te ontvlechten bij de SDL voor gemeente Zevenaar is meermaals bij de SDL aangegeven. SDL begrijpt de noodzaak en is het proces om te komen tot ontvlechting van inkoop aan het voorbereiden. Vooralsnog hanteren wij de datum van 1 juli 2024 als richting.

o.4.4 Wij voeren een strategisch personeelsbeleid

2023-2024

Het uitgangspunt hierbij is dat er aansluiting is op de visie en missie van de organisatie. Het doel van het strategisch personeelsbeleid is om ondersteunend te zijn aan het realiseren van doelstellingen (beleidsmatig en organisatorisch) door adequate inzet van personeel en organisatie. Het stapsgewijs toewerken naar een vernieuwd strategisch personeelsbeleid stelt ons in staat om in te spelen op veranderingen in de toekomst. Na de herindeling in 2018 zijn we vooral bezig geweest met consolideren en de basis van de organisatie op orde brengen. We willen nu meer gaan kijken naar veranderingen in de samenleving, maatschappelijke opgaven, nieuwe taken en de arbeidsmarkt. We brengen op basis daarvan kansen en uitdagingen in beeld.

Door dit anticiperend inzicht kunnen we tijdig interventies in gang zetten om de organisatie wendbaar te houden. Bijvoorbeeld door:

- Arbeidsmarktcommunicatie
- Doorontwikkeling van de Zevenaar Academie
- Beleid voor duurzame inzetbaarheid
- Verhogen van digitale vaardigheden
- Datagedreven werken
- Digitalisering, automatisering en robotisering
- Aanpassing van arbeidsvoorwaarden
- Aansluiting beschikbare formatie t.o.v. uitvoeringsvraag borgen (m.n. binnen fysiek en sociaal domein)

Een onderdeel van het strategisch personeelsbeleid is het opmaken van een strategische personeelsplanning. Op basis van de opgedane inzichten inventariseren we welke competenties noodzakelijk zijn om de doelstellingen en ambities van bestuur en organisatie te realiseren. We brengen kwantitatief en kwalitatief in beeld wat de huidige situatie is en waar we naar toe willen groeien. Wij houden daarbij rekening met de te verwachten competenties als gevolg van de ambities zoals deze in het coalitieakkoord zijn opgenomen. Wij sturen op het (verplicht) ontwikkelen en bijhouden van (dienstverlenings)competenties, schriftelijke en mondelinge communicatie en vakinhoudelijke kennis en competenties.

Stand van zaken

Status 2023	Status 1e VGR
 Niet volgens plan	 Niet volgens plan

In het kader van strategisch personeelsplanning zijn de interne en externe ontwikkelingen in beeld gebracht. Er heeft een kwantitatieve analyse plaatsgevonden op het huidige personeelsbestand. Hiermee is onze in-, door- en uitstroom in beeld.

De vervolgstap is dat we een bredere kwalitatieve analyse maken op basis van de benodigde competenties. Op basis van de data vanuit de kwantitatieve analyse en de bredere kwalitatieve analyse, wordt strategisch

personeelsbeleid ontwikkeld voor de komende jaren. Deze voeren we na de ingezette organisatieontwikkeling uit.

Ten aanzien van arbeidsmarktcommunicatie is de "Werken bij de gemeente Zevenaar" pagina gelanceerd waarop wij ons als werkgever presenteren. Hierop plaatsen we onze vacatures maar vullen deze ook verder aan met testimonials en video's waarmee geïnteresseerden zich een goed beeld kunnen vormen van de diversiteit aan functies en werkzaamheden binnen gemeente Zevenaar.

Met de Zevenaar Academie zijn verdere stappen gezet door leerpaden op te nemen waarmee medewerkers die nieuw bij ons in dienst komen snel hun weg kunnen vinden binnen onze organisatie. Maar ook door specifiek inhoudelijke trainingen aan te bieden voor bijvoorbeeld de medewerkers van Publiekszaken. Verder is een belangrijke ontwikkeling dat het digitale werken toeneemt. Dit vraagt wat van onze medewerkers. We vinden het belangrijk dat zij digitaal vaardig zijn. Om dit te bepalen heeft er een nul-meting plaatsgevonden van het huidige niveau en de leerbehoeften. Op basis van deze resultaten biedt de Zevenaar Academie een passend leeraanbod.

Wat betreft de aanpassing van onze arbeidsvoorwaarden: sinds 1 mei 2023 geldt een regeling voor reiskosten woon- werkverkeer. Daarnaast is het Individueel Keuze Budget (IKB) verruimd.

Voorstel raad

Op basis van de drie domeinplannen, starten we eind 2024 met een kwalitatieve analyse van ons personeelsbestand.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
BATEN				
Meerjarenbegroting 2024-2027	116.816	118.748	112.004	110.847
Tot de 1e voortgangsrapportage	96	-58	-89	0
Baten tot de 1e voortgangsrapportage	116.913	118.690	111.915	110.847

Mutaties 1e voortgangsrapportage

1. Autonome ontwikkelingen	1.242	1.010	579	1.787
Algemene uitkering - decembercirculaire 2023	-625	-123	0	0
Algemene uitkering - septembercirculaire 2023	1.580	1.133	579	1.787
Dividend Alliander	287	0	0	0
2. Actualisatie bestaand beleid	4	4	4	4
Actualisatie investeringen en budgetten vastgoed	4	4	4	4
Totaal mutaties baten 1e voortgangsrapportage	1.246	1.014	583	1.791

Totaal baten na de 1e voortgangsrapportage	118.159	119.704	112.499	112.638
---	----------------	----------------	----------------	----------------

LASTEN

Meerjarenbegroting 2024-2027	27.105	27.733	27.819	27.598
Tot de 1e voortgangsrapportage	300	196	38	-8
Lasten tot de 1e voortgangsrapportage	27.404	27.930	27.857	27.590

Mutaties 1e voortgangsrapportage

1. Autonome ontwikkelingen	1.000	1.000	1.000	1.000
Algemene uitkering - decembercirculaire 2023	0	0	0	0
Algemene uitkering - septembercirculaire 2023	1.000	1.000	1.000	1.000
Dividend Alliander	0	0	0	0
2. Actualisatie bestaand beleid	1.045	107	166	145
Actualisatie investeringen bedrijfswagens	-69	0	0	0
Actualisatie investeringen en budgetten vastgoed	57	49	49	29
Actualisatie investeringen hardware werkplekken	-14	0	0	0
Budgetmutatie accountantskosten	25	25	25	25
Budgetmutatie bezwaar- en beroepschriften WOZ	140	0	0	0
Budgetmutatie doorontwikkeling Turmac Cultuur fabriek (TCF)	75	0	0	0
Budgetmutatie inhuur interim griffier	42	0	0	0
Budgetmutatie organisatie verkiezingen	30	0	30	30
Eerder beschikbaar gesteld budget grondruil Prins Clauslaan Giesbeek	28	-28	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget organisatieontwikkeling	490	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget rechtmatigheidsverantwoording	100	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget uitbreiden online dienstverlening	78	0	0	0
Uitvoeringskosten Omgevingswet	63	61	61	61
3. Nieuw beleid	120	0	0	0
Lokale teams in het kader van de hervormingsagenda	120	0	0	0
Totaal mutaties lasten 1e voortgangsrapportage	2.165	1.107	1.166	1.145
Totaal lasten na de 1e voortgangsrapportage	29.570	29.037	29.023	28.735
Saldo voor bestemming	88.589	90.667	83.476	83.903

Mutaties reserves*Onttrekkingen*

Meerjarenbegroting 2024-2027	2.492	489	537	537
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	383	-86	-86	-86
Mutaties 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	2.875	404	452	452

Toevoegingen

Meerjarenbegroting 2024-2027	-2.085	0	0	0
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	495	0	0	0

Mutaties 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	-1.590	0	0	0
Totaal mutaties reserves	1.286	404	452	452
Saldo na bestemming	89.875	91.071	83.928	84.354

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
---	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

1. Autonome ontwikkelingen

Algemene uitkering - decembercirculaire 2023	-625	-123	0	0
---	-------------	-------------	----------	----------

In de decembercirculaire 2023 is de uitkeringsfactor vanwege een actualisatie van maatstaven geactualiseerd. Voor Zevenaar levert dit een nadeel voor 2024 op van € 500.000. Daarnaast zijn voor een beperkt aantal maatstaven de aantallen definitief geworden. Een nadeel in 2024 en 2025 van € 125.000 respectievelijk € 123.000. Per saldo een resultaat voor 2024 van -/- € 625.000 en voor 2025 van -/- € 123.000.

Algemene uitkering - septembercirculaire 2023	580	133	-421	787
--	------------	------------	-------------	------------

In RIB 2023-065 hebben wij u geïnformeerd over de gevolgen van de septembercirculaire 2023 voor de gemeente Zevenaar. De belangrijkste mutaties zijn:

*accres voor loon- en prijsontwikkeling vanaf 2024 € 1.000.000. De stijging bestaat geheel uit een verwachte stijging van de lonen. Dit bedrag zetten wij apart om de budgetten van de lonen te verhogen.

*accres voor volumeontwikkeling (groei bevolking en economie). Het volumedeel is over de periode 2022-2025 vastgezet. In de septembercirculaire 2022 is vooruitlopend op een nieuwe financieringssysteem compensatie toegekend voor de groei in 2026. In deze septembercirculaire is een nieuwe financieringssysteem op basis van het bbp (bruto binnenlands product) uitgewerkt. Dit betekent een groei van € 1.471.000 in 2027.

Tenslotte zijn nog diverse taakmutaties en hoeveelheidsverschillen verwerkt. Per saldo resulteert dit in een resultaat in 2024 van € 580.000, in 2025 van € 133.000, in 2026 van € -/- 421.000 en in 2027 van € 787.000.

Tenslotte is ook het begrotingsjaar 2028 toegevoegd aan de berekening van de algemene uitkering. Dit heeft een positief effect in 2028 van € 887.000.

Dividend Alliander	287	0	0	0
---------------------------	------------	----------	----------	----------

In de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 17 april 2024 is het voorstel tot uitkering van het reguliere dividend over het boekjaar 2023 van € 120,3 miljoen ter vaststelling aan de aandeelhouders voorgelegd.

Verder heeft Alliander in 2023 overeenstemming bereikt over de verkoop van Kenter, waarvan de overdracht van de aandelen heeft plaatsgevonden. De verkoopopbrengst draagt bij aan een extra dividend van € 53 miljoen. Voor Zevenaar betekent dit een dividenduitkering van € 781.000 en een eenmalig voordeel in 2024 van € 287.000.

2. Actualisatie bestaand beleid

Actualisatie investeringen bedrijfswagens	69	0	0	0
--	-----------	----------	----------	----------

De investeringen van de bedrijfswagens (servicewagens) zijn beoordeeld. Als gevolg van latere levering dan verwacht sluiten we deze investeringsbudgetten niet af en worden de kapitaallasten in 2024 gecorrigeerd. Dit heeft een eenmalig positief effect in 2024 van € 104.000 (programma 0: € 69.000,

programma 2: € 9.000, programma 5: € 17.000 programma 7: € 9.000).

Actualisatie investeringen en budgetten vastgoed	-53	-44	-45	-25
---	------------	------------	------------	------------

De vastgoed gerelateerde budgetten hebben we nagelopen en opnieuw geraamd. Zo stijgen de huurkosten van het steunpunt in Zevenaar noord in verband met personele voorzieningen en opslag van materiaal/gereedschappen, hetgeen onnodige reisbewegingen voorkomt. Verhoging van de huur van diverse panden waaronder Gezondheidscentrum Markt 5 Lobith en Raadhuisplein 14 en 1d Zevenaar. Daarnaast zijn de gaskosten van de gebouwen en de belastingen van het sportbedrijf geactualiseerd. Dit heeft per saldo een negatief effect in 2024 van € 80.000, in 2025 en 2026 € 72.000 en vanaf 2027 € 52.000.

Actualisatie investeringen hardware werkplekken	14	0	0	0
--	-----------	----------	----------	----------

De planning van de uitgaven van de investeringen in hardware van werkplekken is aangepast. Dit leidt tot een voordeel in de afschrijvingslasten in 2024 van € 14.000 en een even groot nadeel in 2028.

Budgetmutatie accountantskosten	-25	-25	-25	-25
--	------------	------------	------------	------------

De te verwachten accountantskosten over het boekjaar 2023 overstijgen het budget. De toename van het aantal SISA regelingen is de belangrijkste oorzaak. Vanaf 2024 een structureel nadeel van € 25.000.

Budgetmutatie bezwaar- en beroepschriften WOZ	-140	0	0	0
--	-------------	----------	----------	----------

Op het budget van de wet WOZ (Wet Waardering Onroerende Zaken) verwachten wij in 2024 een nadeel van € 140.000. Het gaat om werkzaamheden vanwege het grote aantal beroepszaken WOZ (ruim 50), vervolgwerkzaamheden naar aanleiding van het hoge aantal bezwaarschriften in 2023 en extra handelingen c.q. controlewerkzaamheden van de in dit jaar ingekomen bezwaren. We zijn genoodzaakt tot extra ondersteuning in de vorm van inhuur. Ook verwachten wij ondanks de gewijzigde proceskostenvergoeding meer (verplichte) kosten te moeten betalen. De bezwaren zien we met name bij de no-cure-no-pay bedrijven die namens belastingplichtigen bezwaren indienen en hier een winstmodel van maken.

Budgetmutatie doorontwikkeling Turmac Cultuur fabriek (TCF)	-75	0	0	0
--	------------	----------	----------	----------

In 2023 hebben wij een evaluatie gehouden over de exploitatie van de TCF. Hier is een aantal adviezen uitgekomen voor verbetering van de exploitatie. Op woensdag 3 april bent u hierover al geïnformeerd tijdens de informatieve raadsbijeenkomst. We hebben voor 2024 extra financiële middelen nodig (€ 75.000). Dit wordt ingezet voor extra ondersteuning en het opvragen van externe adviezen. De verwachting is dat we deze investering de komende jaren terugverdienen. Een eenmalig nadeel in 2024 van € 75.000.

Budgetmutatie inhuur interim griffier	-42	0	0	0
--	------------	----------	----------	----------

Onze huidige griffier is voorgedragen als burgemeester van Mook en Middelaar. We huren de komende maanden een interim griffier in. De extra lasten in 2024 ramen wij op € 42.000.

Budgetmutatie organisatie verkiezingen	-30	0	-30	-30
---	------------	----------	------------	------------

Door nieuwe wettelijke verplichtingen zien we dat de kosten van de organisatie van de verkiezingen toenemen. Daarnaast zien we ook een toename van de kosten van het drukwerk en de portokosten. Er wordt een bedrag van € 30.000 bijgeraamd.

Eerder beschikbaar gesteld budget grondruil Prins Clauslaan Giesbeek	-28	28	0	0
---	------------	-----------	----------	----------

Woningstichting Plavei is van plan om aan de Prins Clauslaan 12 woningen te slopen en 14 levensloopbestendige woningen te realiseren. Om dit mogelijk te maken is de uitruil van gronden in eigendom van Plavei en de gemeente (groen) en de aanleg van elf parkeerplaatsen noodzakelijk. Doordat de

bouw van de woningen eerder wordt gerealiseerd dan gepland, en daarmee de aanleg van elf openbare parkeerplaatsen naar voren schuift, stellen wij voor om het budget hiervoor van 2025 naar 2024 te halen. Dit is een eenmalig nadeel van € 28.000 in 2024 en een eenmalig voordeel van € 28.000 in 2025.

Eerder beschikbaar gesteld budget organisatieontwikkeling	-490	0	0	0
--	-------------	----------	----------	----------

In de meerjarenbegroting 2023-2026 heeft u voor het jaar 2023 een budget van € 500.000 beschikbaar gesteld voor de gehele organisatieontwikkeling. Daar bovenop is door de Provincie Gelderland een subsidie Vitaal Bestuur beschikbaar gesteld van € 120.000. Dit brengt het totale budget op € 620.000. In 2023 zijn kosten gemaakt ter voorbereiding van de organisatieontwikkeling. Dit zijn onder meer de kosten van een organisatieadviesbureau. Op 8 november 2023 heeft u een akkoord gegeven voor de verdere doorontwikkeling. Vanaf dat moment zijn wij gestart met het werving- en selectietraject voor de domeinmanagers en deze is inmiddels afgerond. Een bedrag van € 490.000 is nog niet besteed en is bedoeld voor de verdere doorontwikkeling. In 2024 vragen we dit budget opnieuw aan en melden nu een nadeel van eenmalig € 490.000.

Eerder beschikbaar gesteld budget rechtmatigheidsverantwoording	-100	0	0	0
--	-------------	----------	----------	----------

Vanaf het verslagjaar 2023 zijn gemeenten voor de eerste keer verantwoordelijk voor het opstellen van de rechtmatigheidsverantwoording. Doordat het wetgevingstraject onduidelijk was tot eind 2023 en wij de meeste voorbereidende werkzaamheden zelf hebben kunnen uitvoeren is dit budget in 2023 niet nodig geweest. In 2024 stellen wij de eerste verantwoording op en hebben wij de eerste inzichten in de benodigde verbeteringen. In 2024 zetten wij de nog niet bestede middelen in om met de ervaringen en aanbevelingen versneld aan de slag te kunnen. Een eenmalig nadeel in 2024 van € 100.000.

Eerder beschikbaar gesteld budget uitbreiden online dienstverlening	-78	0	0	0
--	------------	----------	----------	----------

In het collegeprogramma is er voor 2023 een bedrag van € 80.000 beschikbaar gesteld voor het uitbreiden van de online dienstverlening. Het is niet gelukt om dit in 2023 al uit te voeren en daarom is een bedrag van € 78.000 vrijgevallen bij de jaarrekening van 2023.

In 2024 zal de uitbreiding van de dienstverlening worden uitgevoerd. Wij vragen om hiervoor weer € 78.000 beschikbaar te stellen. Een eenmalig nadeel in 2024 van € 78.000.

Uitvoeringskosten Omgevingswet	-63	-61	-61	-61
---------------------------------------	------------	------------	------------	------------

Per 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Voor extra nog nader te duiden uitvoeringskosten is in de begroting 2023-2026 € 190.000 beschikbaar gesteld. Met deze begrotingswijziging rekenen wij de volgende kosten toe aan dit budget:

1. het uitvoeren van controles op bodemsaneringen door ODRA. Deze taak is van de provincie overgegaan naar de gemeente zonder dat hier budget voor beschikbaar is gesteld door het Rijk. (€ 23.000 in 2024).
2. een nieuwe functie voor regalanalist (0,8 fte) als gevolg van de invoering van het digitaal stelsel Omgevingswet (DSO) (€ 41.000 oplopend tot € 61.000 structureel vanaf 2024. Per saldo een budgettair neutrale wijziging: een nadeel in programma 0 en een voordeel in programma 8.

3. Nieuw beleid

Lokale teams in het kader van de hervormingsagenda	-120	0	0	0
--	------	---	---	---

In de hervormingsagenda Jeugd staan belangrijke punten voor lokale teams. Een van deze punten is dat zo'n team verschillende soorten basishulp moet bieden, zowel lichte als intensievere hulp, voor korte en lange periodes. Om alvast vooruitgang te boeken volgens deze agenda, willen we in 2024 al acties uitvoeren die snel voordelen opleveren.

Gezinscoach:

Op dit moment krijgen mensen in Zevenaar nauwelijks hulp van maatschappelijk werkers en is er geen ondersteuning vanuit de toegang. Daardoor moeten veel mensen een officiële aanvraag doen voor hulp. Uit analyse blijkt dat de meeste hulptrajecten gemiddeld acht maanden duren. Als we zelf hulp bieden, kan inzet van zwaardere zorg mogelijk voorkomen worden. We vragen de gemeenteraad om geld vrij te maken voor tijdelijke inzet van een gezinscoach. We willen de besparingen en de caseload van deze begeleider evalueren. Voor 2024 vragen we €50.000. We verwachten minstens €20.000 te besparen in 2024 en €700 per traject. Dit wordt tijdens het proces gecontroleerd. Als de besparingen behaald worden, willen we de coach structureel financieren vanaf 2025.

Verminderen van het aantal uithuisplaatsingen:

Het aantal uithuisplaatsingen moet naar beneden. In 2024 willen we een extra gedragswetenschapper inhuren die zich richt op de efficiëntie van zorgtrajecten en het aantal uithuisplaatsingen. Deze deskundige kan ook helpen bij Wmo-zaken. We verwachten hiervoor €70.000 uit te geven in 2024. Samen met andere maatregelen verwachten we minstens €300.000 te besparen.

Op basis van de resultaten willen we kijken of we deze deskundige structureel kunnen inzetten en of we de kostenbesparingen kunnen gebruiken om dit te financieren. Een belangrijke indicator voor de kostenbesparing is een afname in het aantal kinderen dat uithuisgeplaatst wordt.

Totaal mutaties	-919	-93	-582	646
-----------------	------	-----	------	-----

1. VEILIGHEID

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over brandweezorg, crisisbeheersing en integrale veiligheid.

Ontwikkelingen

Aanpak ondermijnende criminaliteit

We geven uitvoering aan onze integrale veiligheidsagenda. In 2024 zijn al meerdere controles gedaan door het kernteam. Ook zijn we druk met aanpakken van drugsdealers: in 2024 zijn meerdere lasten onder dwangsom opgelegd voor drugshandel op straat. Voor het eerst hebben we ook uitvoering gegeven aan de beleidsregel illegaal vuurwerk: tot twee keer toe in 2024 (overtredingen uit december 2023). Tot slot blijven we ook rapportages ontvangen van woningen waar drugs is gevonden. De aanpak van ondermijnende criminaliteit neemt veel tijd in beslag, in het bijzonder de aanpak van het vakantiepark Rhederlaagse Meren.

Aanpak vakantiepark

Samen met de provincie zijn we in 2021 gestart met het project Ariadne. Sinds 2023 is de aanpak in een stroomversnelling gekomen. De toezichthouders van de provincie hebben meermaals en veelvuldig illegale permanente bewoning geconstateerd. Bij die controles zijn ook tot vier keer toe grote hoeveelheden drugs in verschillende chalets op het vakantiepark aangetroffen. Daarbij zijn ook wapens en andere explosieve stoffen aangetroffen. Een zorgelijke ontwikkeling waar we als gemeente tegen op moeten treden. Door de aanpak en structurele controles zien we dat de problematiek op het park groot is. Het aantal geconstateerde feiten en de impact daarvan op onze capaciteit en inzet is flink. De aanpak van het vakantiepark vraagt om een geprioriteerde aanpak vanuit de gemeente.

Beleidskaders

- Integrale Veiligheidsagenda 2023-2026
- Uitvoeringsplan ondermijnende criminaliteit 2022-2023 (2021)
- Toezicht en handhavingbeleid 2018-2022

WAT WILLEN WE?

1. Veiligheid

We zetten ons in voor een veilige en leefbare samenleving. Samen met onze inwoners werken we aan een omgeving waarin iedereen zich veilig voelt. Thuis, op straat, in het dorp of de stad én in het buitengebied.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat		Status 2023	Status 1e VGR
1.1.1 Wij voorkomen dat jongeren overlast op straat veroorzaken en treden op tegen van overlast gevende en/of criminele jeugdgroepen	2022-2026		
1.1.2 Wij zetten in op het terugdringen van meldingen van personen met verward gedrag en betere begeleiding naar passende hulp	2022-2024		
1.1.3 Wij vergroten en bewaken de veiligheid en leefbaarheid in alle kernen	2022e.v.		

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
BATEN				
Meerjarenbegroting 2024-2027	131	131	131	131
Tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Baten tot de 1e voortgangsrapportage	131	131	131	131

Mutaties 1e voortgangsrapportage

2. Actualisatie bestaand beleid	11	0	0	0
Invorderingen bestuursdwang	11	0	0	0
Totaal mutaties baten 1e voortgangsrapportage	11	0	0	0

Totaal baten na de 1e voortgangsrapportage	142	131	131	131
---	------------	------------	------------	------------

LASTEN

Meerjarenbegroting 2024-2027	4.821	4.812	4.802	4.803
Tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Lasten tot de 1e voortgangsrapportage	4.821	4.812	4.802	4.803

Mutaties 1e voortgangsrapportage

1. Autonome ontwikkelingen	10	8	8	8
Budgetmutatie verplichte jaarlijkse audit Wet politiegegevens (Wpg)	10	8	8	8
2. Actualisatie bestaand beleid	161	83	87	87
Budgetmutatie aanpak en prioritering recreatiepark Rhederlaagse Meren	65	0	0	0
Budgetmutatie opvang zwerfdieren	51	83	87	87
Eerder beschikbaar gesteld budget pilot inzet jeugdboa's	45	0	0	0
Invorderingen bestuursdwang	0	0	0	0
Totaal mutaties lasten 1e voortgangsrapportage	170	91	95	95

Totaal lasten na de 1e voortgangsrapportage	4.991	4.903	4.896	4.898
--	--------------	--------------	--------------	--------------

Saldo voor bestemming	-4.849	-4.771	-4.765	-4.766
------------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Mutaties reserves

Onttrekkingen

Meerjarenbegroting 2024-2027	0	0	0	0
------------------------------	---	---	---	---

Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	0	0	0	0
<i>Toevoegingen</i>				
Meerjarenbegroting 2024-2027	0	0	0	0
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	0	0	0	0
Totaal mutaties reserves	0	0	0	0
Saldo na bestemming	-4.849	-4.771	-4.765	-4.766

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
---	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

1. Autonome ontwikkelingen

Budgetmutatie verplichte jaarlijkse audit Wet politiegegevens (Wpg)	-10	-8	-8	-8
--	------------	-----------	-----------	-----------

Voor organisaties die boa's in dienst hebben en daarbij opsporingstaken uitvoeren, is de toegankelijkheid van bevoegde medewerkers tot politiegegevens van belang. Bij deze opsporingstaken is de Wpg van toepassing. Volgens deze wet zijn wij verplicht om ieder jaar een interne audit uit te voeren en elke vier jaar een externe audit. Ook de interne audit wordt uitgevoerd door een externe partij. Wij waren niet op de hoogte van deze verplichting. Om die reden zijn deze kosten nog niet eerder in de begroting opgenomen. Een structureel nadeel vanaf 2024 van € 10.000 aflopend naar € 8.000 vanaf 2025.

2. Actualisatie bestaand beleid

Budgetmutatie aanpak en prioritering recreatiepark Rhederlaagse Meren	-65	0	0	0
--	------------	----------	----------	----------

Om het project Rhederlaagse Meren goed vorm te geven is het noodzakelijk om capaciteit te labelen. Voor de rol van projectleider is in eerste instantie 8 uur per week nodig voor een periode van 2 jaar. We vragen nu voor 2024 €50.000 aan voor de functie van projectleider vanuit OOV.

Voor de juridische handhaving in het kader van het bestemmingsplan van VTH vragen we € 15.000 eenmalig in 2024. In 2023 is € 15.000 door uw raad beschikbaar gesteld voor juridische ondersteuning van handhavingproject Ariadne. Dit budget is in 2023 niet gebruikt omdat deze juridische ondersteuning is verzorgd door de provincie Gelderland waardoor het bedrag eind 2023 ten gunste van het rekeningresultaat is gebracht. In verband met verloop van personeel binnen de provincie Gelderland is deze ondersteuning weggefallen. Binnen de bestaande formatie is er onvoldoende capaciteit beschikbaar om deze werkzaamheden op te pakken. Betreffende inzet vervalt zodra de ondersteuning vanuit de provincie weer kan worden verzorgd. In 2024 een eenmalig nadeel van € 65.000

Budgetmutatie opvang zwerfdieren	-51	-83	-87	-87
---	------------	------------	------------	------------

Samen met acht andere gemeenten is met stichting dierentehuis Arnhem en omstreken met ingang van 1 januari 2024 een nieuwe overeenkomst gesloten voor de periode van tien jaar, daarna stilzwijgend te verlengen met maximaal vier maal gedurende 5 jaar. Op basis van de begroting 2024-2026 van het dierentehuis is de bijdrage voor Zevenaar in 2024 € 85.000, in 2025 € 117.000 en vanaf 2026 € 121.000. Een structureel nadeel vanaf 2024 van € 51.000 oplopend naar een structureel nadeel vanaf 2026 van € 87.000.

Eerder beschikbaar gesteld budget pilot inzet jeugdboa's	-45	0	0	0
---	------------	----------	----------	----------

In de begroting 2023-2027 is budget beschikbaar gesteld voor een pilot met de inzet van jeugdboa's. Deze pilot heeft in 2023 niet plaats kunnen vinden in verband met het ontbreken van externe deskundigheid. Betreffende firma heeft de gewenste inzet niet kunnen leveren. De pilot is nu gepland in de zomer van 2024. De kosten bedragen € 45.000. Een eenmalig nadeel in 2024 van € 45.000.

Invorderingen bestuursdwang	11	0	0	0
------------------------------------	-----------	----------	----------	----------

Wij ramen in 2024 een bedrag van € 11.000 voor opgelegde vorderingen bestuursdwang. Een eenmalig voordeel in 2024 van € 11.000.

Totaal mutaties	-159	-91	-95	-95
------------------------	-------------	------------	------------	------------

2. VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over verkeer en vervoer (wegen, openbare verlichting e.d.), parkeren en openbaar vervoer.

Ontwikkelingen

Project ViA15: doortrekken A15 en verbreden A12

Op 6 maart 2024 heeft de Raad van State (RvS) wederom een tussenuitspraak gedaan. Naar aanleiding hiervan moet de minister van infrastructuur en waterstaat nog een betere onderbouwing geven bij het zogenaamde extern salderen. Hij heeft hiervoor een half jaar gekregen. Na aanlevering wordt het dossier verder door de RvS behandeld. De verwachting is dat de behandeling hiervan nog een half jaar kan duren voordat er een uitspraak komt. Het is dus nog niet duidelijk of het project kan doorgaan. Vooralsnog gaan we uit van een positieve uitspraak. De raad wordt uiteraard geïnformeerd zodra er nieuwe ontwikkelingen zijn.

Daarnaast speelt nog dat de huidige VRI's op de kruising Doesburgseweg/Ringbaan/Noordeinde al vier jaar technisch zijn afgeschreven en dringend aan vervanging toe zijn. Uitstel is vanuit oogpunt van veiligheid niet meer acceptabel. Over vervanging van deze voorzieningen is overleg gaande met Rijkswaterstaat aangezien de besturing van de twee VRI's van Rijkswaterstaat aan de Doesburgseweg gekoppeld zijn aan de besturing van de gemeentelijke VRI's. Omdat de recente uitspraak van de RvS nog steeds geen uitsluitel geeft over de aanleg A15/verbreding A12 zijn we nu genooddaakt om voorzorgsmaatregelen te treffen. Plannen zijn nu in voorbereiding. Het is ons streven om nog dit jaar de onderdelen van de VRI's te vervangen. Verder onderzoeken we nog wat de restlevensduur van het asfaltwegdek van de Doesburgseweg is. Mogelijk dat ook de top laag vervangen moet worden.

Beleidskaders

- [Structuurvisie Zevenaar 2012-2030 \(2013\)](#)
- [Omgevingsvisie Gelders Eiland 2030 \(2017\)](#)
- Integraal beleidsplan openbare ruimte 2022-2032 (2022)
- Gemeentelijke verkeers- en vervoersplan 2020
- Beheerplan openbare verlichting (2022)
- Beheerplan straatmeubilair (2022)
- Beheerplan verkeersregelinstallaties (2022)
- Beheerplan wegen en civiele kunstwerken (2022)

WAT WILLEN WE?

2. Verkeer en vervoer

Wij willen dat de gemeente Zevenaar voor elke inwoner en bezoeker goed bereikbaar is. Of je nu wandelt of jezelf met de fiets, auto of het openbaar vervoer verplaatst. Dit moet voor iedereen comfortabel en veilig zijn. Hierbij hebben we oog voor verkeersgedrag, de inrichting van de infrastructuur en het verkeersveiligheidsgevoel van inwoners.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat		Status 2023	Status 1e VGR
2.1.1 Wij anticiperen op het doortrekken van de A15 en het verbreden van de A12	2024-2028		
2.1.2 Wij verbeteren de aansluiting van de fietsstraat Babberichseweg met het centrum	2022-2024		

2.1.3 Wij beschermen en geven voorrang aan fietsers, voetgangers en mensen met een beperking in het verkeer	2022-2030		
2.1.4 Wij actualiseren het verkeers- en mobiliteitsbeleid	2024-2025		
2.1.5 Wij inventariseren verkeersonveilige situaties en ondersteunen lokale initiatieven	2022-2026		
2.1.6 Wij nemen regie op de verbetering van de verkeerssituatie Witte Kruis en stimuleren RWS en de provincie om het wegennet rondom Babberich en Zevenaar te verbeteren en hierop te anticiperen	2022-2030		
2.1.7 Wij anticiperen op wijzigingen in de infrastructuur en op toename van verkeer	2024-2025		
2.1.8 Wij richten de Edisonstraat opnieuw in	2024-2028		
2.2.1 Wij spannen ons in voor de komst van hub Zevenaar Oost	2023-2030		
2.2.2 Wij behouden de buurtbus	2022-2030		
2.2.3 Wij zetten in op het voorkomen van de realisatie van de Noordtak	2022-2026		
2.2.4 Wij nemen deel aan de Groene Metropool Regio: opgave Verbonden Regio	2021-2026		
2.3.1 Wij actualiseren het parkeerbeleid.	2022-2023		

2.3 Met een doelmatig parkeerbeleid de leefbaarheid en veiligheid in de kernen bevorderen

2.3.1 Wij actualiseren het parkeerbeleid.

2022-2023

Met de gemeenteraad en samen met onze inwoners, instellingen en ondernemers onderzoeken we wat er goed is en wat kan worden verbeterd aan het parkeren in de gemeente Zevenaar. Op de raadsagenda staat dit onderwerp opgenomen als onderdeel van het thema Mobiliteitsvisie (zie 2.1.4).

Met actieve betrokkenheid van genoemde groepen maken we een plan waarin in ieder geval de volgende onderdelen zijn opgenomen:

- Het opstellen van een parkeerbeleid voor de gehele gemeente (o.a. parkeernormen).
- Een evaluatie en zo nodig het bijstellen van het betaald parkeren en vergunningen-parkeren in het reguleringsgebied in Zevenaar.
- Het zo nodig actualiseren van de Parkeerverordening Zevenaar 2017.

Stand van zaken

Status 2023	Status 1e VGR
	
Niet volgens plan	Niet volgens plan

Op basis van de evaluatie kan er gestart worden met de actualisatie van het parkeerbeleid voor de gehele gemeente, maar hiervoor is geen budget beschikbaar.

Voorstel raad

In deze voortgangsrapportage is een voorstel opgenomen voor extra budget.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
BATEN				
Meerjarenbegroting 2024-2027	280	280	280	280

Tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Baten tot de 1e voortgangsrapportage	280	280	280	280

Mutaties 1e voortgangsrapportage

2. Actualisatie bestaand beleid	30	0	0	0
Actualisering fasering project advies en begeleiding project A12/A15	30	0	0	0
Totaal mutaties baten 1e voortgangsrapportage	30	0	0	0

Totaal baten na de 1e voortgangsrapportage	310	280	280	280
---	------------	------------	------------	------------

LASTEN

Meerjarenbegroting 2024-2027	7.019	6.894	6.952	7.131
Tot de 1e voortgangsrapportage	265	0	0	0
Lasten tot de 1e voortgangsrapportage	7.284	6.894	6.952	7.131

Mutaties 1e voortgangsrapportage

2. Actualisatie bestaand beleid	-434	-107	131	52
Actualisatie investeringen bedrijfswagens	-9	0	0	0
Actualisatie investeringen herinrichting Babberichseweg en parkeerterrein centrum/Babberichseweg	-11	0	0	0
Actualisatie investeringen openbare verlichting en verkeersregelinstantaties	-3	0	0	0
Actualisatie investeringen revitaliseringsprojecten wegen	0	-52	47	60
Actualisatie investeringen ruimtelijke ontwikkeling (programma 2)	0	0	0	-9
Actualisatie investeringen uitvoering aanleg 2e viaduct 7Poort en vervanging fietstunnel onder de weg 7Poort	-67	-6	-16	2
Actualisatie investeringen wegen	-54	0	0	0
Actualisering fasering project advies en begeleiding project A12/A15	-370	-50	100	0
Budgetmutatie opstellen mobiliteitsvisie	50	0	0	0
Budgetmutatie opstellen nota parkeerbeleid	30	0	0	0
Totaal mutaties lasten 1e voortgangsrapportage	-434	-107	131	52

Totaal lasten na de 1e voortgangsrapportage	6.849	6.787	7.083	7.183
--	--------------	--------------	--------------	--------------

Saldo voor bestemming	-6.539	-6.507	-6.803	-6.903
------------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Mutaties reserves

Onttrekkingen

Meerjarenbegroting 2024-2027	202	139	39	39
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	261	11	11	11
Mutaties 1e voortgangsrapportage	-409	-50	100	0
Totaal onttrekkingen reserves	54	100	150	50

Toevoegingen

Meerjarenbegroting 2024-2027	0	0	0	0
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	-45	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	-45	0	0	0
Totaal mutaties reserves	9	100	150	50

Saldo na bestemming	-6.530	-6.407	-6.653	-6.853
----------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
---	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

2. Actualisatie bestaand beleid

Actualisatie investeringen bedrijfswagens	9	0	0	0
--	----------	----------	----------	----------

De investeringen van de bedrijfswagens (servicewagens) zijn beoordeeld. Als gevolg van latere levering dan verwacht sluiten we deze investeringsbudgetten niet af en worden de kapitaallasten in 2024 gecorrigeerd. Dit heeft een eenmalig positief effect in 2024 van € 104.000 (programma 0: € 69.000, programma 2: € 9.000, programma 5: € 17.000 programma 7: € 9.000).

Actualisatie investeringen herinrichting Babberichseweg en parkeerterrein centrum/Babberichseweg	11	0	0	0
---	-----------	----------	----------	----------

Voor de herinrichting Babberichseweg is in de kadernota 2018 € 75.000 en op 26 januari 2022 door de raad € 443.000 beschikbaar gesteld voor de reconstructie van de Babberichseweg. Onderdeel van dit project is de herinrichting van het parkeerterrein centrum/Babberichseweg. Het bedrag van € 518.000 rekenen wij toe aan de herinrichting van het parkeerterrein. Dit project wordt apart geregistreerd. Om die reden hevelen wij € 518.000 over van project herinrichting Babberichseweg naar herinrichting parkeerterrein centrum/Babberichseweg. Daarnaast worden deze projecten pas in 2024 afgesloten. Een eenmalig voordeel op de afschrijvingslasten in 2024 van € 11.000.

Actualisatie investeringen openbare verlichting en verkeersregelinstallaties	3	0	0	0
---	----------	----------	----------	----------

We hebben de openbare verlichting en verkeersregelinstallaties gerelateerde investeringsbudgetten nagelopen. In verband met het niet afsluiten van een investeringsbudget worden de kapitaallasten in 2024 gecorrigeerd. Dit heeft een eenmalig positief effect in 2024 van € 3.000 in programma 2.

Actualisatie investeringen revitaliseringsprojecten wegen	0	52	-47	-60
--	----------	-----------	------------	------------

De wegen-gerelateerde investeringen hebben we nagelopen en een aantal opnieuw geraamd. De werkzaamheden met betrekking tot de revitaliseringsprojecten rondom Bloemenkamp en Pannerden hebben we naar voren (2025) gehaald. Voor Kop van Tolkamer schuift een deel van de werkzaamheden door naar 2025. Voor Lobith-Zuid naar 2025 en 2026 en voor Lobith-Noord van 2024 naar 2026. Daarnaast verwachten we dat de werkzaamheden van fietspad Geitenwaard in 2025 plaatsvinden in plaats van 2024. Dit leidt tot een eenmalig positief resultaat in 2025 van € 59.000 (programma 2: € 51.000 programma 5: € 8.000) een eenmalig negatief resultaat in 2026 € 51.000 (programma 2: € 47.000 programma 5: € 4.000) en een eenmalig negatief resultaat in 2027 van € 68.000 (programma 2: € 59.000 programma 5: € 9.000)

Actualisatie investeringen ruimtelijke ontwikkeling (programma 2)	0	0	0	9
--	----------	----------	----------	----------

Wij hebben de startdatum van twee investeringsprojecten met 1 jaar in de tijd verschoven. Het gaat hierbij "Monitoring geluid/fijnstof/trillingen A12/A15 en "Gebiedsopgave Babberich met Witte Kruis". Deze projecten zijn afhankelijk van externe besluitvorming. Daarnaast wordt de startdatum van twee andere investeringsprojecten met 2 jaar verschoven. Het gaat hierbij om "Planvorming herinrichting Edisonstraat" en "Planvorming herinrichting Mercurion". Bovenstaande heeft een eenmalig voordeel van de kapitaallasten tot gevolg in 2027 en 2028 van € 9.000 respectievelijk € 25.000.

Actualisatie investeringen uitvoering aanleg 2e viaduct 7Poort en vervanging fietstunnel onder de weg 7Poort	67	6	16	-2
---	-----------	----------	-----------	-----------

Door het uitblijven van een beslissing over het project ViA15 kunnen een aantal onderdelen die opgenomen zijn in het budget van "aanleg 2e viaduct 7Poort" nog niet worden uitgevoerd. Het gaat om het doortrekken van de verharding zijde Hengelderweg, het aanpassen en realiseren van de aansluiting van het viaduct op de Hengelderweg en tijdelijke maatregelen in afwachting van de realisatie van de definitieve herinrichting van de Hengelderweg. Om die reden stellen wij voor de resterende middelen (€ 225.842) toe te voegen aan het investeringsbudget "Vervanging fietstunnel onder de weg 7Poort". De werkzaamheden kunnen dan gecombineerd worden met dit project dat ook vertraging oploopt in afwachting van de uitspraak over het project ViA15. Door de vertraging een eenmalig voordeel van de afschrijvingslasten in 2024 van € 67.000, in 2025 van € 6.000 en in 2026 van € 16.000. Door het samenvoegen een structureel nadeel vanaf 2027 van € 2.000.

Actualisatie investeringen wegen	54	0	0	0
---	-----------	----------	----------	----------

In verband met het niet afsluiten van investeringsbudgetten hebben we de kapitaallasten in 2024 gecorrigeerd. Dit betreft bijvoorbeeld de investeringsbudgetten van revitalisatie Angerlo, reconstructie Arnhemseweg en het Raadhuisplein. Dit heeft per saldo een eenmalig positief resultaat in 2024 van € 54.000 in programma 2.

Actualisering fasering project advies en begeleiding project A12/A15	400	50	-100	0
---	------------	-----------	-------------	----------

Het uitblijven van een uitspraak over het project ViA15 betekent dat het project A12/A15 vertraging oploopt. Om die reden verwachten wij dat de advisering en begeleiding van het project A12/A15 pas vanaf 2026 daadwerkelijk zal gaan lopen. Om die reden passen wij de fasering van de kosten aan. Een voordeel in 2024 € 400.000, in 2025 een voordeel van € 50.000 en in 2026 een nadeel van € 100.000. Per saldo is het een budgettair neutrale wijziging omdat dekking plaatsvindt uit de bestemmingsreserve Advies en begeleiding project A12/A15.

Budgetmutatie opstellen mobiliteitsvisie	-50	0	0	0
---	------------	----------	----------	----------

In de begroting 2023-2026 is voor 2024 een bedrag van € 26.000 beschikbaar gesteld voor het omvormen van het bestaande gemeentelijk verkeers- en vervoersplan (GVVP) tot een bredere mobiliteitsvisie (inclusief

enquête). Het uitgangspunt hierbij was dat het in 2020 vastgestelde GVVP voldoende input zou leveren om gemakkelijker (en goedkoper) dan gebruikelijk een mobiliteitsvisie op te stellen. Er zijn echter na afronding van het GVVP in de gemeente Zevenaar veel nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen (op de korte en lange termijn) bijgekomen die van invloed zijn op bereikbaarheid en mobiliteit en waar dus in de op te stellen mobiliteitsvisie aandacht voor moet zijn. Daarnaast zijn er ook nieuwe ontwikkelingen en ambities op het gebied van mobiliteit die nu meegenomen moeten worden. Hoewel het eerder leek dat een lager bedrag voldoende was, is dat door voorgaande niet meer het geval. Om tot deze beleidsnota te komen huren wij een bureau in die de visie met onze inbreng zal opstellen en intern laat toetsten. Daarnaast zal het bureau ondersteunen bij de afstemming met belangengroepen, college en raad. De totale verwachte kosten bedragen € 76.000. Een eenmalig nadeel in 2024 van € 50.000.

Budgetmutatie opstellen nota parkeerbeleid	-30	0	0	0
---	------------	----------	----------	----------

De parkeernota is een vervolg op de afgeronde evaluatie van het parkeerbeleid. De parkeernota bevat de visie van de gemeente Zevenaar op parkeren en de daarbij behorende normen en maatregelen. In de parkeernota worden vragen beantwoord zoals: hoe gaan we om met parkeren en de parkeernormen, hoeveel ruimte bieden we aan de auto, waar vindt parkeren plaats en waar niet, waar is het gratis en waar gereguleerd? Is er voldoende overschot aan parkeren om ruimte te bieden aan ontwikkelingen zoals woningbouw (nieuwe locaties en transformatie van detailhandel naar woningbouw). Hierbij leggen we nadrukkelijk een link met de op te stellen mobiliteitsvisie. Om tot deze beleidsnota te komen huren wij een adviesbureau in die de nota met onze inbreng zal opstellen en intern laat toetsten. Daarnaast zal het bureau ondersteunen bij de afstemming met belangengroepen, college en raad. De totale kosten hiervoor zijn € 30.000. Een eenmalig nadeel in 2024 van € 30.000.

Totaal mutaties	464	107	-131	-52
------------------------	------------	------------	-------------	------------

Toelichting reservemutaties

Reservemutaties (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
---	---------------------------	---------------------------	---------------------------	---------------------------

2. Actualisatie bestaand beleid

Actualisatie investeringen wegen	-9	0	0	0
---	-----------	----------	----------	----------

In verband met het niet afsluiten van investeringsbudgetten hebben we de kapitaallasten in 2024 gecorrigeerd. Dit betreft bijvoorbeeld de investeringsbudgetten van revitalisatie Angerlo, reconstructie Arnhemseweg en het Raadhuisplein. Dit heeft per saldo een eenmalig positief resultaat in 2024 van € 54.000 in programma 2.

Actualisering fasering project advies en begeleiding project A12/A15	-400	-50	100	0
---	-------------	------------	------------	----------

Het uitblijven van een uitspraak over het project ViA15 betekent dat het project A12/A15 vertraging oploopt. Om die reden verwachten wij dat de advisering en begeleiding van het project A12/A15 pas vanaf 2026 daadwerkelijk zal gaan lopen. Om die reden passen wij de fasering van de kosten aan. Een voordeel in 2024 € 400.000, in 2025 een voordeel van € 50.000 en in 2026 een nadeel van € 100.000. Per saldo is het een budgettair neutrale wijziging omdat dekking plaatsvindt uit de bestemmingsreserve Advies en begeleiding project A12/A15.

Totaal reservemutaties	-409	-50	100	0
-------------------------------	-------------	------------	------------	----------

3. ECONOMIE

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over economische ontwikkeling, werklocaties, regelingen voor ondernemers en promotie van de gemeente.

Ontwikkelingen

De werkgelegenheid in onze gemeente is in 2023 bovengemiddeld gestegen. Wij kenden een groei van 5% tot 19.430 banen, tegenover een groei van 3,3% in de Groene Metropoolregio en 3% in Gelderland. In 2024 zetten we in op het verbeteren van de dienstverlening aan ondernemers. Naast het verbeteren van onze gemeentelijke dienstverlening, met name op het gebied van communicatie en doorlooptijden, werken we met de Groene Metropoolregio aan het overzichtelijk en beter bereikbaar maken van informatie specifiek voor bedrijven. Dit pakken we samen met partners als de Kamer van Koophandel op.

Beleidskaders

- [Centrumvisie Zevenaar 2015 - 2025 \(2015\)](#)
- [Liemers Economische Visie LEV \(2019\)](#)
- Economische Agenda Zevenaar (2021)
- [Regionaal Programma Werklocaties \(RPW\) 2021 - 2024](#)
- [Omgevingsvisie Gelders eiland 2030 \(2017\)](#)
- [Structuurvisie gemeente Zevenaar 2030 \(2012\)](#)

WAT WILLEN WE?

3. Economie

Economische ontwikkeling is een essentieel onderdeel van de brede welvaart. We willen 'Onderneem het in Zevenaar!' op de kaart zetten. Dit doen we om economisch groeien, vernieuwen en ondernemen in Zevenaar aantrekkelijker te maken. Daarvoor bieden we ruimte voor ondernemerschap op toekomstbestendige bedrijventerreinen, in een bruisend stadscentrum en in levendige dorpscentra. Ons buitengebied is aantrekkelijk en combineert agrarische en vrijetijdseconomie op duurzame wijze. We zorgen voor het juiste aanbod van kavels op nieuwe bedrijventerreinen en verbetering van de kwaliteit van bestaande. Dat laatste kan als ondernemers zich per bedrijventerrein weten te organiseren rond het thema van 'toekomstbestendige bedrijventerreinen'.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat		Status 2023	Status 1e VGR
3.1.1 Wij werken samen aan een toekomstbestendig centrum van Zevenaar	2022-2026		
3.1.2 Wij zetten in op het herinrichten en aantrekkelijker maken van de pleinen in het centrum van Zevenaar	2022-2024		
3.2.1 Wij blijven inzetten op de realisatie van de Fashion Outlet Zevenaar (FOZ)	2017-2024		
3.2.2 Wij zetten in op het toekomstbestendig maken van het bedrijventerrein Tatelaar/Hengelder	2021-2024		
3.2.3 Wij maken plannen voor de ontwikkeling van 7Poort II	2022-2035		
3.3.1 Wij stimuleren partners om in te zetten op meer balans op de krappe arbeidsmarkt	2023-2025		
3.3.2 Wij participeren in de Liemerse Ambassade	2023-2026		

3.3.3 Wij nemen deel aan de Groene Metropool Regio: opgave Productieve Regio	2021-2026		
3.3.4 Wij voeren de Economische Agenda Zevenaar uit	2022-2026		
3.3.5 Wij voeren de Liemers Economische Visie uit	2023-2026		
3.3.6 Wij zetten in op een toekomstbestendig ondernemersklimaat voor agrariërs	2022-2023		

3.2 Ruimte bieden voor groei- en ontwikkelkansen voor bedrijven

3.2.1 Wij blijven inzetten op de realisatie van de Fashion Outlet Zevenaar (FOZ)

2017-2024

We blijven inzetten op het realiseren van de Fashion Outlet Zevenaar. Deze ontwikkeling levert circa 500 directe arbeidsplaatsen op. We werken aan een positief effect voor de binnenstad. Daarnaast benutten we de FOZ om de regio te promoten. Dit heeft een economische spin-off. Samen met de Regionale Opleidingscentra (ROC's) leidt de FOZ haar personeel op.

Stand van zaken

Status 2023	Status 1e VGR
	
Niet volgens plan	Niet volgens plan

Op 6 maart 2024 heeft de Raad van State (RvS) wederom een tussenuitspraak gedaan over de aansluiting Zevenaar - oost als onderdeel van het project doortrekking A15/ Verbreding A12 (ViA15). Naar aanleiding hiervan moet de minister van infrastructuur en waterstaat nog een betere onderbouwing geven bij het zogenaamde extern salderen. Hij heeft hiervoor een half jaar gekregen. Na aanlevering wordt het dossier verder door de RvS behandeld. De verwachting is dat de behandeling hiervan nog een half jaar kan duren voordat er een uitspraak komt. Vanwege het ontbreken van de definitieve duidelijkheid over de aansluiting Zevenaar - Oost is de levering van de gronden ten behoeve van de Fashion Outlet Zevenaar opgeschort. Het voorziene moment van gronduitgifte is vooralsnog niet in strijd met de afspraken hierover in de koop- en realisatieovereenkomst van de Fashion Outlet Zevenaar.

Voorstel raad

Kennismemen van de vertraging.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
BATEN				
Meerjarenbegroting 2024-2027	9.178	2.039	493	493
Tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Baten tot de 1e voortgangsrapportage	9.178	2.039	493	493

Mutaties 1e voortgangsrapportage

2. Actualisatie bestaand beleid	6	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget compact maken centrum Zevenaar	6	0	0	0
Totaal mutaties baten 1e voortgangsrapportage	6	0	0	0

Totaal baten na de 1e voortgangsrapportage	9.184	2.039	493	493
---	--------------	--------------	------------	------------

LASTEN

Meerjarenbegroting 2024-2027	9.862	2.588	1.081	1.119
Tot de 1e voortgangsrapportage	-6	0	0	0
Lasten tot de 1e voortgangsrapportage	9.856	2.588	1.081	1.119

Mutaties 1e voortgangsrapportage

2. Actualisatie bestaand beleid	-15	14	12	-11
Actualisatie investeringen ruimtelijke ontwikkeling (programma 3)	0	0	-17	-25
Budgetmutatie opstellen lokale ontwikkelstrategie	-41	14	14	14
Eerder beschikbaar gesteld budget actieplan synergiemaatregelen FOZ	-15	0	15	0
Eerder beschikbaar gesteld budget compact maken centrum Zevenaar	41	0	0	0
Totaal mutaties lasten 1e voortgangsrapportage	-15	14	12	-11

Totaal lasten na de 1e voortgangsrapportage	9.842	2.601	1.093	1.108
--	--------------	--------------	--------------	--------------

Saldo voor bestemming	-657	-563	-600	-615
------------------------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Mutaties reserves

Onttrekkingen

Meerjarenbegroting 2024-2027	55	0	17	17
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	-6	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	-15	0	15	0
Totaal onttrekkingen reserves	34	0	32	17

Toevoegingen

Meerjarenbegroting 2024-2027	0	0	0	0
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	0	0	0	0
Totaal mutaties reserves	34	0	32	17

Saldo na bestemming	-623	-563	-568	-599
----------------------------	-------------	-------------	-------------	-------------

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
---	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

2. Actualisatie bestaand beleid

Actualisatie investeringen ruimtelijke ontwikkeling (programma 3)	0	0	17	25
--	----------	----------	-----------	-----------

Door het uitblijven van een beslissing over het project ViA15 schuift de start van het project Herinrichting Edisonstraat / Doesburgseweg twee jaar door. Wij verwachten te starten met de uitvoering in 2026. In 2024 vindt de planvorming en de afstemming met de omgeving plaats. Het jaar erop worden de bestekken gemaakt en gestart met de aanbesteding. De realisatie wordt verwacht in 2026. Voor het project "Toekomstbestendig bedrijventerrein Hengelder/Tatelaar" gaan we dit jaar samen met de stuurgroep van ondernemers een vereniging opzetten en de aanbesteding opstarten voor een parkmanager. Een eenmalig voordeel van de afschrijvingslasten in 2026 van € 17.000 en in 2027 van € 25.000.

Budgetmutatie opstellen lokale ontwikkelstrategie	41	-14	-14	-14
--	-----------	------------	------------	------------

In het kader van een (Europese) subsidieregeling die is bedoeld voor projecten gericht op het versterken van het landelijk gebied (LEADER 2023-2027) is bestuurlijk commitment uitgesproken om medewerking te verlenen aan de totstandkoming van een lokale ontwikkelstrategie voor de vijf gemeenten in de Liemers. In de kadernota 2024 is hiervoor € 275.000 beschikbaar gesteld met een fasering van 5 jaar. De fasering zal nu in 4 jaar plaatsvinden. De totale bijdrage blijft gelijk. Een eenmalig voordeel in 2024 van € 41.000 en een eenmalig nadeel in 2025, 2026 en 2027 van € 14.000 per jaar.

Eerder beschikbaar gesteld budget actieplan synergiemaatregelen FOZ	15	0	-15	0
--	-----------	----------	------------	----------

Door de vertraging van het project ViA15 loopt de opening van de outlet ook vertraging op. De synergiemeting kan daarom pas op z'n vroegst in 2026 gedaan worden. Een verschuiving van € 15.000 van 2024 naar 2026. Dekking vindt plaats uit de algemene reserve.

Eerder beschikbaar gesteld budget compact maken centrum Zevenaar	-35	0	0	0
---	------------	----------	----------	----------

In 2023 werkten gemeente Zevenaar, Stichting Activiteiten Zevenaar (centrumondernemers) en de vastgoedeigenaren centrum Zevenaar onder leiding van het Kadaster samen aan het behoud van een aantrekkelijk centrumgebied Zevenaar. Dit resulteerde in het Toekomstperspectief Centrum Zevenaar. Het college heeft dit stuk als uitvoering van de Centrumvisie vastgesteld. Uitsluitend transformeren naar andere functies van winkelpanden is echter niet voldoende. Om het toekomstige centrumgebied vitaal te houden is meer regie nodig. Voor de start van de uitvoering van het vervolg compacter maken centrum Zevenaar is € 35.000 nodig als incidentele impuls. Hiervoor was in het coronaherstelplan budget beschikbaar. Door gebrek aan tijd en uitvoeringscapaciteit is dit budget echter niet volledig benut. In de jaarrekening 2023 vloeien de resterende middelen van het coronaherstelplan terug naar de algemene reserve. Het college gaat nu een vervolg geven aan dit traject en de nodige maatregelen treffen. Een eenmalig nadeel in 2024 van € 35.000.

Totaal mutaties	21	-14	-12	11
------------------------	-----------	------------	------------	-----------

Toelichting reservemutaties

Reservemutaties (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
2. Actualisatie bestaand beleid				
Eerder beschikbaar gesteld budget actieplan synergiemaatregelen FOZ	-15	0	15	0
Door de vertraging van het project ViA15 loopt de opening van de outlet ook vertraging op. De synergiemeting kan daarom pas op z'n vroegst in 2026 gedaan worden. Een verschuiving van € 15.000 van 2024 naar 2026. Dekking vindt plaats uit de algemene reserve.				
Totaal reservemutaties	-15	0	15	0

4. ONDERWIJS

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over alle onderwijszaken, zoals het openbaar onderwijs, huisvesting van scholen en leerlingzaken (leerlingenvervoer, kinderopvang, volwasseneneducatie, onderwijsachterstandenbeleid).

Ontwikkelingen

Integraal Huisvestingsplan Onderwijshuisvesting

In 2023 is een start gemaakt met het opstellen van een vernieuwd Integraal Huisvestingsplan Onderwijshuisvesting (IHP). De verwachting is dat het IHP in 2024 wordt vastgesteld.

Projecten Onderwijshuisvesting

In 2023 is een eind gekomen aan het onderzoek naar onderwijshuisvesting voor IKC's de Wissel en de Tamboerijn op Vestersbos. Met de GRHVOL zijn de mogelijkheden verkend voor vervangende nieuwbouw van locatie Zonegge.

Onderwijskansenbeleid

In 2024 werken we verder aan de uitvoering van het onderwijskansenbeleid. De gemeente ondersteunt in dit kader diverse projecten voor kinderen en hun ouders. Zo verlenen we subsidie voor de Taalschool de Liemers, de onderwijsvoorziening voor Oekraïense vluchtelingen en vluchtelingkinderen met een verblijfsstatus. Hier blijven de kinderen maximaal anderhalf jaar en gaan dan naar de buurtschool voor vervolgonderwijs. Voor het onderwijskansenbeleid ontvangen we een specifieke doeluitkering van het Rijk.

Maatschappelijk werk op school

In 2024 continueren we de ondersteuning van het maatschappelijk werk voor het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs. Ouders, leerlingen en scholen zijn hier heel blij mee, want hierdoor kunnen problematieken in de gezinssituatie laagdrempelig worden opgepakt. De financiering voor het schoolmaatschappelijk werk is tot en met 2025 opgenomen in de gemeentebegroting. Vanwege de positieve impact van deze voorliggende voorziening zien wij het belang van blijvende investering in het maatschappelijk werk op school na 2025. In de kadernota 2025 vragen wij budget voor continuering na 2025.

Bevorderen van een veilig en zorgzaam schoolklimaat

In 2024 wordt op alle drie de locaties van het Liemers College jongerenwerk op school ingezet. De jongerenwerkers van Caleidoz zijn op vaste dagen en tijden laagdrempelig in de school aanwezig en bieden een luisterend oor voor alle leerlingen. De aanwezigheid van de jongerenwerkers in de pauzes zorgt tevens voor meer rust in de school. Het preventieve spreekuur van Halt wordt voortgezet, waar school leerlingen naar kan verwijzen bij grensoverschrijdend gedrag. De interventie van Halt werkt corrigerend en voorkomt escalatie van het gedrag binnen en buiten de school. Iriszorg Preventie gaat in 2024 door met het programma Helder op School, waarin zij docenten trainen in het herkennen en bespreekbaar maken van middelengebruik en verslavingsgedrag, en voorlichtingen geven over deze thema's aan leerlingen en ouders.

Volwasseneneducatie

Ook in 2024 wordt er geïnvesteerd in de doorontwikkeling van het Liemers Taalhuis, eind 2023 is een certificeringstraject doorlopen. De daaruit voortvloeiende aanbevelingen om de kwaliteit en dienstverlening van het Liemers Taalhuis verder te versterken zijn omgezet in een jaarplan. Er zal in de zomer van 2024 een hercertificering plaatsvinden. Ondertussen worden er steeds meer vindplaatsen uitgerust met de juiste materialen en kennis. Ook binnen de eigen organisatie als gemeente wordt er gewerkt aan het beter signaleren en doorverwijzen van inwoners met lage basisvaardigheden. Voor 2024 wordt er verder vooral ingezet op de zichtbaarheid en bekendheid van het Taalhuis de Liemers, dit gebeurt met alle samenwerkende organisaties en de brede arbeidsmarktregio.

Beleidskaders

- Beleidsplan onderwijskansen 2020-2023
- Beleidsregels uitvoering gemeentelijke taken Wet Kinderopvang Zevenaar 2019

- Convenant Schoolveiligheid, 14-06-2018 (Liemers College, Politie Basiseenheid Rivierenland-Oost, Gemeente Zevenaar)
- Beleidsregels Handhaving Wet kinderopvang en kwaliteitseisen 2014 (Liemers) (vastgesteld in 2014)
- Integraal Huisvestingsplan 2020-2036 (2019)
- Beleidsnota Harmonisatie Kinderopvang Peuterspeelzalen gemeente Zevenaar 2018 e.v. (vastgesteld in 2018)
- Beleidsplan Jeugdwet, Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) en Participatiewet 2020-2023 (2020)
- Verordening materiële financiële gelijkstelling onderwijs Zevenaar 2020 (2019)
- Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Zevenaar 2020 (2019)
- Beleidsregel bekostiging lokalen bewegingsonderwijs Zevenaar 2019 (2019)
- Verordening leerlingenvervoer Zevenaar 2018
- Subsidieregeling peuteropvang en Voor- en Voegschoolse Educatie (2022)
- Visie- en werkdokument 'de verbinding van onderwijs en jeugd in de Liemers 2019-2023

WAT WILLEN WE?

4. Onderwijs

We vinden het belangrijk dat kinderen zo dicht mogelijk bij huis naar school kunnen gaan. Hierdoor is de school een ontmoetingsplaats voor kinderen en ouders. Kinderen moeten lopend of met de fiets naar de basisschool kunnen.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat		Status 2023	Status 1e VGR
4.1.1 Wij vernieuwen het Integraal Huisvestingsplan (IHP)	2023-2024		

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
BATEN				
Meerjarenbegroting 2024-2027	1.077	1.074	1.074	1.074
Tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Baten tot de 1e voortgangsrapportage	1.077	1.074	1.074	1.074

Mutaties 1e voortgangsrapportage

1. Autonome ontwikkelingen	135	135	135	135
Budgetmutatie onderwijsachterstandenbeleid	135	135	135	135
Totaal mutaties baten 1e voortgangsrapportage	135	135	135	135

Totaal baten na de 1e voortgangsrapportage	1.212	1.208	1.208	1.209
---	--------------	--------------	--------------	--------------

LASTEN

Meerjarenbegroting 2024-2027	6.096	6.032	6.540	6.696
Tot de 1e voortgangsrapportage	33	7	2	2
Lasten tot de 1e voortgangsrapportage	6.128	6.040	6.543	6.698

Mutaties 1e voortgangsrapportage

1. Autonome ontwikkelingen	167	135	135	135
Bijdrage MGR sociaal domein Centraal Gelderland / module Onderwijs (RBL)	3	0	0	0
Budgetmutatie leerlingenvervoer	29	0	0	0
Budgetmutatie onderwijsachterstandenbeleid	135	135	135	135
2. Actualisatie bestaand beleid	101	0	0	0
Budgetmutatie Integraal Huisvestingsplan (IHP) onderwijshuisvesting	101	0	0	0
Totaal mutaties lasten 1e voortgangsrapportage	268	135	135	135

Totaal lasten na de 1e voortgangsrapportage	6.396	6.174	6.677	6.833
--	--------------	--------------	--------------	--------------

Saldo voor bestemming	-5.184	-4.966	-5.469	-5.624
------------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Mutaties reserves*Onttrekkingen*

Meerjarenbegroting 2024-2027	193	193	193	193
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	75	75	74	75
Mutaties 1e voortgangsrapportage	-125	-125	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	143	143	268	268

Toevoegingen

Meerjarenbegroting 2024-2027	0	0	0	0
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	-451	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	-451	0	0	0
Totaal mutaties reserves	-308	143	268	268

Saldo na bestemming	-5.492	-4.823	-5.201	-5.356
----------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
---	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

1. Autonome ontwikkelingen

Bijdrage MGR sociaal domein Centraal Gelderland / module Onderwijs (RBL)	-3	0	0	0
---	-----------	----------	----------	----------

De begroting van de MGR voor de module 'Onderwijs (RBL)' is voor 2024 gewijzigd als gevolg van het doorvoeren van de 2e fase van de aangepaste formatierichtlijn. De aanpassing betekent voor het aandeel van Zevenaar in 2024 een eenmalig nadeel van € 3.000.

Budgetmutatie leerlingenvervoer	-29	0	0	0
--	------------	----------	----------	----------

De bijdrage aan de BVO DRAN wordt aangepast aan de aangepaste meerjarenbegroting 2024 van de BVO DRAN. De bijdrage in 2024 daalt met € 31.000 door een daling van het leerlingenvervoer via de BVO DRAN en een daling van de NEA-index (index vervoerskosten). Daarnaast verwachten wij dat de stijging van het vervoer in natura uit de 2e VGR 2023 zich ook in 2024 voordoet. Hierdoor stijgen deze kosten met € 60.000. Deze stijging komt door 'verplaatsing' van het leerlingenvervoer via de BVO DRAN naar bekostiging van het leerlingenvervoer via openbaar vervoer en door de aanhoudende stijging van het aantal leerlingen in het leerlingenvervoer. Per saldo een eenmalig nadeel in 2024 op leerlingenvervoer van € 29.000.

Budgetmutatie onderwijsachterstandenbeleid	0	0	0	0
---	----------	----------	----------	----------

De rijksbijdrage (specifieke uitkering) voor het onderwijsachterstandenbeleid wordt jaarlijks geactualiseerd op basis van de door het CBS bepaalde achterstandsscore van elke gemeente. De ramingen voor 2024 e.v. jaren zijn hierop aangepast. Wij ramen structureel € 135.000 aan extra lasten en baten. Per saldo een budgettaire neutrale wijziging.

2. Actualisatie bestaand beleid

Budgetmutatie Integraal Huisvestingsplan (IHP) onderwijshuisvesting	-101	0	0	0
--	-------------	----------	----------	----------

In 2023 is incidenteel extra budget (€ 60.000) beschikbaar gesteld voor het actualiseren van het IHP (Integraal Huisvestingsplan onderwijs), waarvan € 12.000 is ingezet. Voor het proces t.b.v. het IHP is een basis gelegd die we in 2024 verder uitwerken om tot een nieuw IHP 2025-2050 te komen. Daarnaast is in 2023 voor het uitvoeren onderzoek en organiseren van bijeenkomsten naar verduurzaming van onze schoolgebouwen, een incidenteel budget van € 25.000 beschikbaar gesteld. Wegens onvoorziene omstandigheden is het onderzoek naar duurzaamheid niet gestart. Het proces om tot een nieuw IHP te komen strekt zich uit over meerdere jaren en vraagt extra aandacht in verband met de geplande woningbouw voor de komende jaren en de mogelijke consequenties voor onderwijshuisvesting in met name Zevenaar en Babberich. Het restant budget 2023 is niet toereikend. O.b.v. offertes is incidenteel voor 2024 een bedrag nodig van € 76.000 (inclusief het restant budget van 2023 ad. € 48.000) voor het IHP en € 25.000 voor het uitvoeren onderzoek naar verduurzaming. Per saldo een eenmalig nadeel in 2024 van € 101.000.

Totaal mutaties	-133	0	0	0
------------------------	-------------	----------	----------	----------

Toelichting reservemutaties

Reservemutaties (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
2. Actualisatie bestaand beleid				
Actualisatie uitname bestemmingsreserve kapitaallasten onderwijshuisvesting primair onderwijs (PO)	-125	-125	0	0
In de eerste voortgangsrapportage 2023 is de raming van de fasering voor de investeringen in de onderwijshuisvesting (primair onderwijs) geactualiseerd. Abusievelijk is de fasering van de bestemmingsreserve kapitaallasten niet aangepast. Een eenmalig nadeel in 2024 en 2025 van € 125.000.				
Totaal reservemutaties	-125	-125	0	0

5. SPORT, CULTUUR EN RECREATIE

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over de beleidsvelden sport, kunst en cultuur, erfgoed, media (bibliotheek), openbaar groen en vrijetijdseconomie.

Ontwikkelingen

Het waterverhaal:

Het thema water speelt zowel in Zevenaar en de Liemers als in de rest van de Groene Metropoolregio en de IJsselvallei een steeds belangrijkere rol. De bovenregionale ambitie om met elkaar het derde waterverhaal van Nederland te gaan vertellen is groeiende. Vanuit toerisme en recreatie willen we dit thema beleefbaar maken voor inwoners en bezoekers. Het derde waterverhaal "De Rivier, je kan er niet omheen" gaat over het leven in de (Rijn)delta en de rol die de beheersing van het water hier gespeeld heeft door de eeuwen heen, hoe het dat nu nog steeds doet en ook in de toekomst zal doen. De locatie en geschiedenis van Zevenaar en de Liemers maakt dat wij hierin actief willen optreden en verkennen wat de mogelijkheden voor recreatie en toerisme zijn hierin. Wij zetten ons in om het waterverhaal – zo mogelijk in regionaal verband – verder uit te werken. De gemeente Zevenaar speelt en neemt hierbij (namens de Liemers) een actieve rol, zowel bestuurlijk als ambtelijk. Daarbij houden we een Rijnobservatorium als mogelijke manier om dat verhaal in Zevenaar te vertellen in het achterhoofd. Wij werken regionaal aan de ontwikkeling van een beleevingsconcept en een uitvoeringsprogramma.

Romeinen:

In het voorjaar 2024 is het Masterplan Romeins Verleden voor de regio Arnhem-Nijmegen (en rest van Gelderland) gereed. In het beoogde uitvoeringsprogramma is een belangrijke rol voor Zevenaar weggelegd om een Romeins cluster in Zevenaar / de Liemers verder te ontwikkelen. Het zichtbaar/beleefbaar maken van het gevonden tempelcomplex Herwen-Hemeling zal daar (een belangrijk) onderdeel van uit gaan maken. In de loop van 2024 (met uitloop naar 2025) zal duidelijk worden welke ambities Zevenaar met de ontwikkeling van dit Romeins cluster heeft.

Beleidskaders

- [Beleidsnota Sport 2021-2028](#)
- [Omgevingsvisie Gelders eiland 2030 \(2017\)](#)
- [Beleidsnotitie Jeugd en Maatschappelijke ondersteuning 2018 e.v. \(2018\)](#)
- [Structuurvisie gemeente Zevenaar 2012-2030](#)
- [Een visie op het erfgoed 2015-2019 \(Zevenaar\)](#)
- [Beleidskader vrijetijdseconomie 2030 \(2019\)](#)
- [Archeologie in de gemeente Zevenaar, actualisatie van de archeologische waarden en verwachtingskaart](#)
- Notitie kunstbezit
- Integraal beleidsplan openbare ruimte 2022-2032 (2022)
- Uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie (DPRA) (2022)
- Beheerplan openbaar groen (2022)
- Beheerplan speelvoorzieningen (2022)
- Cultuur- en Erfgoedpact 2022-2024 (2022)
- Economische Visie de Liemers 2040

WAT WILLEN WE?

5. Sport, cultuur en recreatie

Wij vinden het belangrijk dat inwoners hun vrije tijd op een aangename en zinvolle wijze kunnen invullen. Een goed aanbod van sport, cultuur en recreatie is hiervoor essentieel en draagt bij aan de leefbaarheid, ontmoeting en verbinding. Sport is goed voor de gezondheid en brengt mensen samen. We willen een divers en kwalitatief sterk cultureel en educatief aanbod dat toegankelijk is voor alle inwoners. De gemeente

Zevenaar is een mooie bestemming. We hebben diverse natuurgebieden, recreatiegebieden en landgoederen. Zowel inwoners als toeristen moeten zich kunnen ontspannen en vermaken in onze gemeente.

WAT DOEN WE?

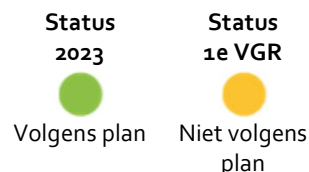
Naam resultaat		Status 2023	Status 1e VGR
5.1.1 Wij benutten subsidies beter om onze beleidsdoelstellingen te bereiken	2023-2026		
5.2.1 Wij verhogen de sport- en beweegdeelname	2022-2026		
5.2.2 Wij promoten het sportaanbod	2023-2026		
5.2.3 Wij maken sportpark Hengelder toekomstbestendig	2023-2026		
5.2.4 Wij willen vitalere sportverenigingen en sportaanbieders	2023-2026		
5.2.5 Wij stimuleren aangepast sporten	2023-2026		
5.3.1 Wij stellen een Beleidsnotitie Erfgoed op en geven hier uitvoering aan	2023e.v.		
5.3.2 Wij stellen de herziene Archeologische Beleidskaart Zevenaar en een parapluplan Archeologie Zevenaar vast	2023e.v.		
5.3.3 Wij stellen een Individueel Management Plan De Neder-Germaanse Limes, Herwen-De Bijland op en geven hier uitvoering aan	2022e.v.		
5.3.4 Wij zetten in op doorontwikkeling van de Turmac Cultuurfabriek	2022-2026		
5.3.5 Wij zetten in op doorontwikkeling van de prestatieafspraken met Kunstwerk! en Filmhuis Zevenaar	2022-2026		
5.4.1 Wij voeren het Beleidskader vrijetijdseconomie Zevenaar 2030 uit	2022-2030		
5.4.2 Wij nemen deel aan de Groene Metropool Regio: opgave Ontspannen Regio	2022-2026		
5.5.1 Wij zetten in op verduurzaming van dorpshuizen	2023-2026		
5.6.1 Wij hebben meer aandacht voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte	2022-2032		
5.6.2 Wij vergroten de biodiversiteit	2023-2026		
5.6.3 Wij breiden het aantal bomen uit	2023-2026		
5.6.4 Wij bestrijden schadelijke planten	2023-2026		
5.6.5 Wij betrekken de samenleving bij de openbare ruimte	2023-2026		
5.6.6 Wij verbeteren speel- en ontmoetingsplekken	2023-2025		
5.6.7 Wij bevorderen de toegankelijkheid van de openbare ruimte	2023-2026		

5.3 Stimuleren van het behoud van cultureel erfgoed en een goed aanbod van culturele voorzieningen

5.3.2 Wij stellen de herziene Archeologische Beleidskaart Zevenaar en een parapluplan Archeologie Zevenaar vast 2023-e.v.

In 2022 hebben wij een herziene archeologische beleidskaart opgesteld. Deze kaart vervangt de verouderde kaarten van de voormalige gemeenten Zevenaar en Rijnwaarden. De conceptkaart is ter consultatie voorgelegd aan inwoners en ondernemers in Zevenaar. De reacties nemen we mee in het bestemmingsplan buitengebied Gelders Eiland. Voor het noordelijke deel van de gemeente en de kernen van het Gelders Eiland stellen we een parapluplan (omgevingsplan) Archeologie op. De beleidskaart Archeologie Zevenaar is een bouwsteen voor de Omgevingsvisie.

Stand van zaken

Vanwege omissies bij de publicatie van het plan eind 2023 wordt het parapluplan Archeologie & Cultuurhistorie in de loop van 2024 opnieuw in procedure gebracht. Het dorpsgezicht Oud-Zevenaar is eveneens in deze procedure betrokken.

Voorstel raad

Kennismemen van de vertraging.

5.3.3 Wij stellen een Individueel Management Plan De Neder-Germaanse Limes, Herwen-De Bijland op en geven hier uitvoering aan 2022-e.v.

In 2022 stellen wij het Individueel Management Plan (IMP) vast. Het opstellen van een IMP vloeit voort uit de werelderfgoedstatus van de Neder-Germaanse Limes. Het doel van het managementplan is het beschermen, behouden en duurzaam onderhouden van de site. Ambities met betrekking tot onder andere educatie, publieksbereik, vrijetijdseconomie en de vindplaats Herwen-Hemeling zijn onderdeel van het plan.

Op basis van het IMP voeren we elk jaar een Werelderfgoedgesprek met de Nederlandse Limes Samenwerking (NLS) en de provincie, gecombineerd met een schouw. Tijdens dit gesprek wordt de stand van zaken en realisatie van de ambities en doelen van het plan besproken.

Stand van zaken

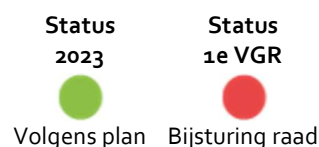
Het college heeft 10 januari 2023 het IMP (versie oktober 2022) vastgesteld en de raad geïnformeerd door middel van een raadinformatiebrief. Een gesprek met de Nederlandse Limes Samenwerking (NLS) heeft nog niet plaatsgevonden. Initiatiefnemer hiervan is de NLS.

Voorstel raad

Kennismemen van de vertraging.

5.3.4 Wij zetten in op doorontwikkeling van de Turmac Cultuurfabriek 2022-2026

Wij stimuleren activiteiten in de Turmac Cultuurfabriek (TCF), zowel van gebruikers als van derden. Het doel is een bruisende ontmoetingsplek met een collectief programma voor Zevenaar en de Liemers. We zetten in op een financieel zo gezond mogelijke exploitatie, waarbij we rekening houden met de valse start in de coronaperiode. Voor het beheer onderzoeken we nieuwe mogelijkheden.

Stand van zaken

In 2023 hebben wij een evaluatie gehouden over de exploitatie van de Turmac Cultuurfabriek. Hier zijn een aantal adviezen uitgekomen voor verbetering van onze exploitatie. Op woensdag 3 april bent u hierover al geïnformeerd tijdens de informatieve raadsbijeenkomst. We hebben voor 2024 extra financiële middelen nodig. Dit willen we gebruiken voor extra ondersteuning en het opvragen van externe adviezen. We verwachten circa € 75.000 nodig te hebben. Hiervoor is in deze rapportage een voorstel opgenomen. De verwachting is dat we deze investering de komende jaren terugverdienen.

Voorstel raad

Kennismemen van de stand van zaken.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
BATEN				
Meerjarenbegroting 2024-2027	1.420	1.415	1.407	1.407
Tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Baten tot de 1e voortgangsrapportage	1.420	1.415	1.407	1.407

Mutaties 1e voortgangsrapportage

2. Actualisatie bestaand beleid	248	-10	-10	-10
Actualisatie investeringen openbaar groen	-10	-10	-10	-10
Specifieke uitkeringen t.b.v. bibliotheekvoorzieningen	197	0	0	0
Subsidie "Project Erfgoed telt"	5	0	0	0
Subsidie klompenpaden Giesbeek	56	0	0	0
Totaal mutaties baten 1e voortgangsrapportage	248	-10	-10	-10

Totaal baten na de 1e voortgangsrapportage	1.668	1.405	1.397	1.397
---	--------------	--------------	--------------	--------------

LASTEN

Meerjarenbegroting 2024-2027	11.724	11.575	11.490	11.554
Tot de 1e voortgangsrapportage	367	-6	0	0
Lasten tot de 1e voortgangsrapportage	12.091	11.569	11.490	11.554

Mutaties 1e voortgangsrapportage

1. Autonome ontwikkelingen	14	14	14	14
Budgetmutatie beheer en onderhoud overnachtingshaven Spijk	14	14	14	14
2. Actualisatie bestaand beleid	515	-15	24	28
Actualisatie investeringen bedrijfswagens	-17	0	0	0
Actualisatie investeringen en budgetten vastgoed	27	27	27	27
Actualisatie investeringen openbaar groen	0	-2	2	0
Actualisatie investeringen revitaliseringsprojecten wegen	0	-8	4	9
Budgetmutatie vervolgonderzoek 'Herinrichting sportpark Hengelder'	105	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget integraal groenbestek Zevenaar noord-midden-zuid	113	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget publieksbereik tempellocatie Herwen-Hemeling	12	0	0	0

Eerder beschikbaar gesteld budget verbeteren speel- en ontmoetingsplekken voor jong en oud	25	-25	0	0
Gemeentelijke bijdrage vier molens 2024	-8	-8	-8	-8
Specifieke uitkeringen t.b.v. bibliotheekvoorzieningen	197	0	0	0
Subsidie "Project Erfgoed telt"	5	0	0	0
Subsidie klompenpaden Giesbeek	56	0	0	0
3. Nieuw beleid	12	0	0	0
Onderzoek ontwikkeling Filmhuis	12	0	0	0
Totaal mutaties lasten 1e voortgangsrapportage	541	-1	38	42

Totaal lasten na de 1e voortgangsrapportage	12.632	11.568	11.529	11.596
--	---------------	---------------	---------------	---------------

Saldo voor bestemming	-10.964	-10.163	-10.131	-10.198
------------------------------	----------------	----------------	----------------	----------------

Mutaties reserves

Onttrekkingen

Meerjarenbegroting 2024-2027	869	454	254	254
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	364	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	1.233	454	254	254

Toevoegingen

Meerjarenbegroting 2024-2027	-307	0	0	0
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	-307	0	0	0
Totaal mutaties reserves	926	454	254	254

Saldo na bestemming	-10.039	-9.709	-9.877	-9.945
----------------------------	----------------	---------------	---------------	---------------

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
---	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

1. Autonome ontwikkelingen

Budgetmutatie beheer en onderhoud overnachtingshaven Spijk	-14	-14	-14	-14
---	------------	------------	------------	------------

Het beheer en onderhoud van de overnachtingshaven in Spijk is overgedragen vanuit het ministerie van Verkeer en waterstaat naar de gemeente. Dit heeft een structureel nadelig effect van € 14.000 op de begroting vanaf 2024.

2. Actualisatie bestaand beleid

Actualisatie investeringen bedrijfswagens	17	0	0	0
--	-----------	----------	----------	----------

De investeringen van de bedrijfswagens (servicewagens) zijn beoordeeld. Als gevolg van latere levering dan verwacht sluiten we deze investeringsbudgetten niet af en worden de kapitaallasten in 2024 gecorrigeerd. Dit heeft een eenmalig positief effect in 2024 van € 104.000 (programma 0: € 69.000, programma 2: € 9.000, programma 5: € 17.000 programma 7: € 9.000).

Actualisatie investeringen en budgetten vastgoed	-27	-27	-27	-27
---	------------	------------	------------	------------

De vastgoed gerelateerde budgetten hebben we nagelopen en opnieuw geraamd. Zo stijgen de huurkosten van het steunpunt in Zevenaar noord in verband met personele voorzieningen en opslag van materiaal/gereedschappen, hetgeen onnodige reisbewegingen voorkomt. Verhoging van de huur van diverse panden waaronder Gezondheidscentrum Markt 5 Lobith en Raadhuisplein 14 en 1d Zevenaar. Daarnaast zijn de gaskosten van de gebouwen en de belastingen van het sportbedrijf geactualiseerd. Dit heeft per saldo een negatief effect in 2024 van € 80.000, in 2025 en 2026 € 72.000 en vanaf 2027 € 52.000.

Actualisatie investeringen openbaar groen	-10	-8	-12	-10
--	------------	-----------	------------	------------

De openbaar groen gerelateerde investeringsbudgetten hebben we nagelopen en opnieuw geraamd. Met betrekking tot de Gimbornhof heeft de betrokken partij zich teruggetrokken waardoor de verwachting is dat dit in 2025 wordt afgerond en derhalve wordt een deel van het budget verplaatst naar 2025. Het investeringsbudget voor de uitbreiding van bomen voor eerstgeborene wordt van 2026 naar 2024 verplaatst. Tot slot worden de baten voor tuinonderhoud (bij overgang van publiek naar particulier terrein) ten dele (€ 10.000) afgeraamd. Dit resulteert in een structureel nadeel van € 10.000 vanaf 2024. Per saldo een eenmalig nadeel van € 8.000 in 2025 en van € 12.000 in 2026 in programma 5.

Actualisatie investeringen revitaliseringsprojecten wegen	0	8	-4	-9
--	----------	----------	-----------	-----------

De wegen-gerelateerde investeringen hebben we nagelopen en een aantal opnieuw geraamd. De werkzaamheden met betrekking tot de revitaliseringsprojecten rondom Bloemenkamp en Pannerden hebben we naar voren (2025) gehaald. Voor Kop van Tolkamer schuift een deel van de werkzaamheden door naar 2025. Voor Lobith-Zuid naar 2025 en 2026 en voor Lobith-Noord van 2024 naar 2026. Daarnaast verwachten we dat de werkzaamheden van fietspad Geitenwaard in 2025 plaatsvinden in plaats van 2024. Dit leidt tot een eenmalig positief resultaat in 2025 van € 59.000 (programma 2: € 51.000 programma 5: € 8.000) een eenmalig negatief resultaat in 2026 van € 51.000 (programma 2: € 47.000 programma 5: € 4.000) en een eenmalig negatief resultaat in 2027 van € 68.000 (programma 2: € 59.000 programma 5: € 9.000)

Budgetmutatie vervolgonderzoek 'Herinrichting sportpark Hengelder'	-105	0	0	0
---	-------------	----------	----------	----------

Het rapport n.a.v. het verkennend onderzoek 'Herinrichting sportpark Hengelder' biedt te weinig informatie om op basis daarvan een onderbouwd voorstel ter besluitvorming voor te leggen. Dit vraagt om verdere uitwerking in de vorm van een voorlopig ontwerp, voorlopige kostenraming en het in beeld brengen van juridische en financiële consequenties. Het in 2023 beschikbare gestelde budget is niet volledig ingezet en wordt als voordeel (€ 23.000) in het resultaat van de jaarrekening 2023 verwerkt. De kosten voor het vervolgonderzoek bedragen € 105.000 (excl. btw.).

Eerder beschikbaar gesteld budget integraal groenbestek Zevenaar noord-midden-zuid	-113	0	0	0
---	-------------	----------	----------	----------

Bij de aanbesteding van de drie integrale onderhoudsbestekken in 2023 is per abuis de aanneemsom over 2 jaren gelijk verdeeld over 2023 en 2024 terwijl de looptijd in 2023 37 weken was in plaats van 52 weken. Op basis van de aanneemsom van de drie integrale onderhoudsbestekken is in 2024 (op basis van 52 weken)

€ 113.000. Een eenmalig nadeel in 2024 van € 113.000.

**Eerder beschikbaar gesteld budget publieksbereik
tempellocatie Herwen-Hemeling**

-12 0 0 0

Het organiseren van tentoonstellingen met vondsten van het tempelcomplex Herwen-Hemeling neemt meer tijd in beslag dan verwacht. Van het in de tweede voortgangsrapportage 2022 toegekende budget van € 25.000 is in 2022 € 3.000 en in 2023 € 10.000 uitgegeven. Het restant bedrag van € 12.000 is in 2023 vrijgevallen ten gunste van het resultaat 2023. Wij vragen het resterende bedrag opnieuw aan voor 2024. Een eenmalig nadeel in 2024 van € 12.000.

**Eerder beschikbaar gesteld budget verbeteren
speel- en ontmoetingsplekken voor jong en oud**

-25 25 0 0

Bij de begrotingsbehandeling 2024-2027 is de motie vitale en multifunctionele speelplaatsen voor jong en oud aangenomen. Hierbij wordt nadrukkelijk gekeken naar een bredere doelgroep waarbij ook rekening wordt gehouden met de behoefte van senioren om meer te bewegen en sociale contacten op te doen. Hierdoor krijgen deze beweegplekken een nieuwe maatschappelijke functie (inclusiviteit). Hiervoor wordt dit budget van € 25.000 van 2025 naar 2024 verschoven. Dit heeft een negatief effect op de begroting 2024 van € 25.000.

Gemeentelijke bijdrage vier molens 2024

8 8 8 8

Het was de verwachting dat de provinciale subsidie voor de instandhouding van monumentale molens vanaf 2024 zou komen te vervallen. Om die reden was hiervoor € 8.000 in onze begroting opgenomen. De regeling is echter weer opgenomen in het nieuwe coalitieakkoord 2023-2027 van de provincie Gelderland. Een structureel voordeel vanaf 2024 van € 8.000 per jaar.

**Specifieke uitkeringen t.b.v.
bibliotheekvoorzieningen**

0 0 0 0

Van het Rijk (ministerie van VWS) zijn specifieke uitkeringen ontvangen op grond van regeling 'Eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen'. De specifieke uitkeringen zijn bestemd als tegemoetkoming in de kosten die gemeenten maken voor de oprichting van nieuwe bibliotheekvestigingen en het verbeteren of doorontwikkelen van bestaande beperkte bibliotheekvoorzieningen. De uitkeringen zijn verleend voor de periode 2024/2025 t.b.v. de bibliotheekvoorzieningen in de kernen Lobith (€ 100.000) en Pannerden (€ 52.000).

Daarnaast is een specifieke uitkering ontvangen (€ 45.035) op grond van de regeling 'specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid 2024'. Deze middelen worden beschikbaar gesteld aan gemeenten ter bekostiging van de realisatie of de instandhouding van de Informatiepunten Digitale Overheid. De ontvangen specifieke uitkeringen worden beschikbaar gesteld aan de Bibliotheek (Kunstwerk!) voor de uitvoering van vermelde activiteiten. Per saldo een budgettaire neutrale wijziging.

Subsidie "Project Erfgoed telt"

0 0 0 0

Door het ministerie van onderwijs, cultuur en wetenschappen is in 2022 op grond van Erfgoed Telt aan de gemeente Zevenaar een subsidie toegekend van € 10.000 voor het opknappen van onze Joodse begraafplaats aan de Jacques Perkstraat in Zevenaar. Het project mag een looptijd hebben tot eind augustus 2025. Het restant bedrag ultimo 2023 ad € 5.000 wordt overgeheveld naar 2024.

Subsidie klompenpaden Giesbeek

0 0 0 0

Met deze begrotingswijziging ramen wij het resterende bedrag aan ontvangen subsidies met betrekking tot de aanleg van de klompenpaden in Giesbeek. Voor 2024 is het besteedbare budget € 56.000.

3. Nieuw beleid

Onderzoek ontwikkeling Filmhuis	-12	0	0	0
---------------------------------	-----	---	---	---

In het collegeakkoord staat opgenomen: Ook stellen wij Kunstwerk! en Filmhuis Zevenaar in staat zich te blijven ontwikkelen. Het Filmhuis heeft in het kader daarvan al meerdere verzoeken gedaan voor het verhogen van de subsidiebijdrage, om de organisatie te kunnen versterken/professionaliseren, deze zijn afgewezen. Om ervoor te zorgen dat het Filmhuis onderdeel kan blijven van de culturele basis infrastructuur van Zevenaar moet er breder gekeken worden naar de toekomstbestendigheid van de organisatie, niet alleen vanuit hun eigen perspectief. Daarom is het advies om door een externe partij onderzoek te laten uitvoeren. Hierbij zullen meerdere toekomstscenario's gemaakt worden, die vervolgens zullen worden voorgelegd. Door het onafhankelijk onderzoek, waarvan de kosten € 12.000 bedragen, kunnen we ervoor zorgen dat eventuele investeringen ook gegrond zijn en daarmee bijdragen aan een toekomstbestendige culturele infrastructuur van Zevenaar. Een eenmalig nadeel in 2024 van € 12.000.

Totaal mutaties	-293	-9	-48	-52
-----------------	------	----	-----	-----

6. SOCIAAL DOMEIN

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over de beleidsvelden maatschappelijke ontwikkeling, jeugd, arbeidsparticipatie, leefbaarheid en wijkgericht werken, vrijwilligers- en mantelzorgbeleid. Samen vormen deze beleidsvelden het sociaal domein. Hier rekenen we ook natuur- en milieueducatie toe. Voor het realiseren van de opgaven in het sociaal domein nemen we ook onderdelen uit de beleidsvelden sport, cultuur, veiligheid, ruimtelijke ordening en volkshuisvesting, gezondheid en onderwijs mee die bij andere programma's zijn ondergebracht.

Begin 2020 is de Beleidsvisie sociaal domein 2020-2023 vastgesteld. Dit is een visie op hoofdlijnen voor het brede sociaal domein. We werken aan een samenhangend en integraal beleid. Hierbij sluiten we aan op de belevingswereld van de Zevenaarse inwoners en op de sociale structuren in onze gemeente. De visie draagt bij aan het realiseren van de ambities en doelstellingen binnen het sociaal domein.

Hierbij gelden de volgende randvoorwaarden: financiële beheersbaarheid, goed opdrachtgever-opdrachtnemerschap en datagestuurde werken.

De ambities voor het sociaal domein zijn: we doen wat nodig is; meer inwoners in Zevenaar leven in een (sociaal) veilige omgeving; meer inwoners doen zo zelfstandig mogelijk mee aan de maatschappij.

We houden bij de beleidsontwikkeling en uitvoering de volgende principes in acht:

- Rechtszekerheid – we doen wat nodig is
- Primaire levensbehoefte – eigen verantwoordelijkheid
- Positieve gezondheid – samen verantwoordelijk
- Integrale benadering – de mens staat centraal
- Van en voor inwoners – inclusieve samenleving
- Participatie – netwerk samenleving
- Regionale samenwerking – slim volgen in de basis en vooroplopen waar nodig

Ontwikkelingen

Ontwikkelingen jeugd

In 2023 zijn we begonnen met de ontwikkeling van een nieuwe visie en integrale nota sociaal domein. We streven naar een brede kijk en integrale aanpak bij de ondersteuningsvragen in het sociaal domein.

Landelijk is de hervormingsagenda Jeugdzorg vastgesteld en deze wordt regionaal en lokaal uitgewerkt in een uitvoeringsagenda.

Maatschappelijke ondersteuning

We werken regionaal en lokaal aan de transformatie van beschermd wonen naar beschermd thuis. Daarnaast werken we in het kader van zorg en veiligheid aan een preventieve en betere aanpak voor personen met verward- en/of onbegrepen gedrag. In het 2e kwartaal 2024 ronden we het lokale plan voor kwetsbare inwoners af.

We actualiseren het beleid maatschappelijke ondersteuning.

Aan de hand van het verbeterplan doelgroepenvervoer voeren we diverse verbeteringen in onze werkwijze door, actualiseren we het vervoersbeleid (Wmo, Jeugd en leerlingenvervoer) en maken diverse voorliggende vervoersmogelijkheden beter zicht- en inzetbaar.

We maken inzichtelijk welke impact de voor 2024 doorgevoerde bezuinigingen op de voorliggende voorzieningen (maatschappelijk werk en welzijn) hebben voor de dienstverlening en mogelijkheden van preventie, in relatie tot zwaardere vormen van ondersteuning en hulpverlening. Dit wordt zo nodig gevolgd door een of meerdere voorstellen.

Inburgering

De druk op de huisvesting en opvang van onder andere inburgeraars is onverminderd hoog en blijft stijgen. Het tekort aan sociale huurwoningen vraagt om creatieve oplossingen om inburgeraars te huisvesten, passend bij hun leefsituatie en leeftijd. De spreidingswet, om gemeenten te verplichten om asielzoekers op te vangen is vanaf februari 2024 in werking. De inburgeringstrajecten lopen via verschillende (leer-) routes bij een aantal aanbieders. De aanbieders lopen eerdere achterstanden in. We werken aan kwaliteitsverbetering. De B1- en Z-route voor inburgeraars worden regionaal opnieuw aanbesteed. Door de stijgende aantallen inburgeraars is er meer formatie nodig voor de uitvoering. Zo investeren we in effectieve inburgering en re-

integratie op weg naar werk. Hiermee bevorderen we dat mensen snel aan de slag gaan en voorkomen we (langdurige) afhankelijkheid van een uitkering. Hiermee bevorderen we dat mensen snel aan de slag gaan en voorkomen we (langdurige) afhankelijkheid van een uitkering.

Oekraïne

De oorlog duurt voort en mensen vluchten naar veilige landen. De druk op de opvanglocaties is hoog. De gemeente Zevenaar voldoet aan de resultaatverplichting om 195 mensen in de Gemeentelijke Opvanglocaties op te vangen. Er is een inspanningsverplichting voor de opvang van 240 mensen in de gemeentelijke opvanglocaties, daaraan heeft de gemeente niet voldaan. Bij particulieren wonen ongeveer 35 mensen uit Oekraïne. De mensen die kunnen werken zijn voor het overgrote deel aan het werk, zij werken vooral op basis van tijdelijke contracten. De leerplichtige kinderen gaan naar school in Zevenaar of Arnhem. De druk op de gezondheidsvoorzieningen is hoog, met de huisartsen zijn afspraken gemaakt.

Schuldhelpverlening

In november 2023 is in een Kamerbrief gekomen waarin beschreven staat dat het ministerie van SZW samen met de VNG, NVVK en Divosa gewerkt heeft aan een verbeterplan om de kwaliteit van schuldhelpverlening per gemeente te waarborgen. Dit verbeterplan bestaat uit de basisdienstverlening. Een groot deel van de elementen waaraan de basisdienstverlening per gemeente aan moet voldoen is in 2023 geïmplementeerd in de basisdienstverlening van de gemeente Zevenaar.

Minimabeleid

Nieuwe bestuurlijke opdracht RSD 2024 -2026

In de raadsvergadering van 20 december 2023 heeft de raad de RSD een nieuwe bestuurlijke opdracht gegeven voor de periode 2024 tot en met 2026.

De focus in deze nieuwe opdracht is gericht op het investeren in mensen met arbeidspotentieel binnen alle klantgroepen van de RSD. Er wordt geïnvesteerd om deze inwoners, die veelal langer in de uitkering zitten en waarbij de persoonlijke omstandigheden complex kunnen zijn, te begeleiden richting werk en aan het werk te houden.

Toekomstvisie sociaal ontwikkelbedrijf

Eind december 2023 bent u geïnformeerd over het proces dat is gestart om te komen tot een toekomstbestendige sociaal ontwikkelbedrijf in de Arbeidsmarktregio Midden Gelderland. In de loop van 2024 wordt u over de uitkomsten van dit proces nader geïnformeerd.

Preventie van discriminatie

Om discriminatie tegen te gaan krijgt de gemeente vanaf dit jaar een structurele decentralisatie-uitkering. De middelen worden door het Rijk beschikbaar gesteld bij de meicirculaire 2024. Vizier adviseert de gemeente over het inzetten van de middelen in de gemeente. Een verzoek voor de inzet van de middelen voor 2024 is in deze voortgangsrapportage opgenomen. De inzet voor 2025 volgt in de kadernota of meerjarenbegroting.

Hersteloperatie kindertoeslagenaffaire

Om de gedupeerden zo goed mogelijk te kunnen helpen is de brede ondersteuning verlengd tot 2026. De middelen worden door het Rijk beschikbaar gesteld via de SPUK-kindertoeslagenaffaire.

Beleidskaders

- Notitie participatie, een kijk op de samenwerking tussen inwoners en gemeente 2018
- Convenant Schoolveiligheid (Financiële en inhoudelijke onderlegger: Samenwerkingsagenda Veilig en Zorgzaam Schoolklimaat)
- Radar-rapport behorende bij raadsvoorstel 'Toekomst uitvoering participatiewet' (vastgesteld: raad Rijnwaarden 27-6-2017 en raad Zevenaar 6-7-2017)
- Agenda werk en economie (april 2018)
- Bestuurlijke opdracht RSD 2024-2026
- [Beleidsplan Jeugdwet, Wet Maatschappelijke Ondersteuning \(Wmo\) en Participatiewet 2020-2023 \(2020\)](#)
- Beleidsvisie Sociaal domein 2020-2023 (2020)
- [Beleidsnota Armoede en Schuldhelpverlening \(2019\)](#)
- Onderwijskansenbeleid 2020- 2023

- Uitvoeringsagenda Onderwijskansenbeleid 2020-2023
- Verordening maatschappelijke ondersteuning Zevenaar 2023.
- Beleidsregels en Nadere regels Wmo 2022.
- Kadernota Samen aan Zet 2022 en verder (transformatie beschermd wonen naar beschermd thuis).
- Verordening jeugdhulp 2023 inclusief beleidsregels en nadere regels

WAT WILLEN WE?

6. Sociaal domein

Wij willen dat iedereen kan meedoen in de samenleving. Mensen die hier hulp bij nodig hebben ondersteunen we zo goed mogelijk. We richten ons op preventie: voorkomen is beter dan genezen. Als problemen eerder gesignaleerd worden, kan er op een laagdrempelige manier een oplossing gezocht worden. Voor werkzoekenden zetten we primair in op het vinden van passend werk.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat		Status 2023	Status 1e VGR
6.1.1 Bestendigen en versterken samenwerking armoedeplatform	2022-2026		
6.1.2 Wij synchroniseren waar mogelijk de inkomensgrenzen van minimaregelingen	2022-2024		
6.1.3 Wij breiden de aanpak vroegsignalering schulden uit en zetten in op doorontwikkeling hiervan	2022-2023		
6.2.1 Wij beoordelen en evalueren de Beleidsvisie Sociaal Domein 2020-2023	2023-2023		
6.2.2 Wij bieden een herkenbare toegang tot het sociaal domein	2023-2025		
6.2.3 Wij verbeteren de afspraken en sturen op het aantal contracten met (regionale) aanbieders van jeugdzorg en wmo	2022-2026		
6.2.4 Wij werken efficiënt en eenvoudig in het sociaal domein	2022-2026		
6.2.5 Wij stellen een verbeterplan doelgroepenvervoer op	2023-2025		
6.2.6 Wij volgen de landelijke (financiële) ontwikkelingen rondom jeugdzorg	2022-2026		
6.3.1 Wij onderzoeken een manier van waardering voor mantelzorgers	2022-2023		
6.4.1 Wij willen een passende uitvoering van de Participatiewet	2022-2025		
6.4.2 Wij heroverwegen de bezuinigingen in het maatschappelijke veld	2023-2024		
6.4.3 Wij experimenteren met de regels voor werkzoekenden voor het verkrijgen van een baan en de regels voor vrijwilligerswerk	2022-2024		

6.2 Ondersteunen van inwoners door passende jeugd- en maatschappelijke zorg, hulp en ondersteuning aan te bieden

6.2.1 Wij beoordelen en evalueren de Beleidsvisie Sociaal Domein 2020-2023

2023-2023

Beleid dat een positieve invloed heeft op de gezondheid en welzijn van onze inwoners, daar zetten we op in. We leggen een grotere nadruk op preventie en blijven oog houden voor de betaalbaarheid van de zorg. De situatie in het sociaal domein is de afgelopen jaren veranderd. Zowel op het gebied van de (financiële) relatie met het Rijk, maar ook in de ontwikkeling van de zorgvragen van inwoners zijn veranderen. Deze steeds veranderende context maakt dat we de Beleidsvisie Sociaal Domein in 2023 evalueren en actualiseren waar nodig.

Status
2023

Volgens plan

Status
1e VGR

Gerealiseerd

Stand van zaken

In 2023 is het traject gestart om te komen tot de nieuwe beleidsvisie Sociaal Domein met inwoners en sociale partners. Op basis van de ervaringen van de afgelopen jaren met de visie 2020-2023 hebben we de uitgangspunten voor de visie 2024 en verder opgesteld.

Voorstel raad

Wij stellen u voor om dit resultaat af te sluiten.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
BATEN				
Meerjarenbegroting 2024-2027	13.690	16.017	16.705	17.121
Tot de 1e voortgangsrapportage	34	204	239	204
Baten tot de 1e voortgangsrapportage	13.724	16.221	16.944	17.325

Mutaties 1e voortgangsrapportage

1. Autonome ontwikkelingen	1.647	1.647	1.747	1.747
Algemene uitkering - septembercirculaire 2023 hervormingsagenda jeugd	0	0	100	100
Budgetmutatie bijstandsuitkeringen	1.170	1.170	1.170	1.170
Budgetmutatie Wet inburgering	477	477	477	477
2. Actualisatie bestaand beleid	5.560	40	0	0
Budgetmutatie opvang ontheemden Oekraïne	5.400	0	0	0
Subsidie ZonMw GGD in de wijk	160	40	0	0
Totaal mutaties baten 1e voortgangsrapportage	7.207	1.687	1.747	1.747

Totaal baten na de 1e voortgangsrapportage	20.931	17.908	18.691	19.072
---	---------------	---------------	---------------	---------------

LASTEN

Meerjarenbegroting 2024-2027	72.477	73.730	74.056	74.501
Tot de 1e voortgangsrapportage	74	55	204	204
Lasten tot de 1e voortgangsrapportage	72.551	73.786	74.260	74.706

Mutaties 1e voortgangsrapportage

1. Autonome ontwikkelingen	1.272	1.647	1.647	1.647
Algemene uitkering - septembercirculaire 2023 hervormingsagenda jeugd	0	0	0	0
Bijdrage MGR sociaal domein Centraal Gelderland	-71	0	0	0

Bijdrage SW aanwijsbesluit 2024	-90	0	0	0
Budgetmutatie bijstandsuitkeringen	1.170	1.170	1.170	1.170
Budgetmutatie doelgroepenvervoer	-214	0	0	0
Budgetmutatie Wet inburgering	477	477	477	477
2. Actualisatie bestaand beleid	9.236	4.771	4.731	4.731
Budgetmutatie bijzondere bijstand en vroegsignalering	112	0	0	0
Budgetmutatie opvang ontheemden Oekraïne	5.400	0	0	0
Budgetmutatie uitvoering Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorziening	5	5	5	5
Budgetmutatie zorgkosten Wmo en Jeugd	3.544	4.725	4.725	4.725
Eerder beschikbaar gesteld budget minimabeleid - minima effect rapportage	15	0	0	0
Subsidie ZonMw GGD in de wijk	160	40	0	0
Totaal mutaties lasten 1e voortgangsrapportage	10.508	6.418	6.378	6.378
Totaal lasten na de 1e voortgangsrapportage	83.059	80.203	80.638	81.083
Saldo voor bestemming	-62.128	-62.295	-61.947	-62.011
Mutaties reserves				
<i>Onttrekkingen</i>				
Meerjarenbegroting 2024-2027	24	24	24	24
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	24	24	24	24
<i>Toevoegingen</i>				
Meerjarenbegroting 2024-2027	0	0	0	0
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	0	0	0	0
Totaal mutaties reserves	24	24	24	24
Saldo na bestemming	-62.104	-62.271	-61.922	-61.987

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
---	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

1. Autonome ontwikkelingen

Algemene uitkering - septembercirculaire 2023 hervormingsagenda jeugd	0	0	100	100
--	----------	----------	------------	------------

De compensatie voor de jeugdzorg is na de meicirculaire 2023 naar beneden bijgesteld. Het Rijk heeft een deel van de compensatie uit de algemene uitkering gehaald en dat bedrag voor uitvoering van de hervormingsagenda overgeheveld naar het ministerie van VWS. Een structureel voordeel vanaf 2026 van € 100.000.

Bijdrage MGR sociaal domein Centraal Gelderland	71	0	0	0
--	-----------	----------	----------	----------

De begroting van de gemeenschappelijke regeling voor de module WgSW daalt in 2024 voor de deelnemende gemeenten met in totaal € 682.000, als gevolg van een hoger dan begrootte uitstroom in 2023 en lagere loonkostenstijging dan begroot in 2023. Daarnaast is de verdeling van de gemeentelijke bijdrage, conform de regeling, aangepast voor de gewijzigde begroting op basis van het aantal arbeidsjaren per gemeente op 30/10/2023. Voor 2024 wordt gerekend met dezelfde verdeling op basis van een gelijkmatige uitstroom voor alle gemeenten. Het voordeel voor Zevenaar voor de module WgSW bedraagt € 82.700.

De modules inkoop en beheer laten een hogere bijdrage in 2024 zien van € 11.500. Deze stijging heeft te maken met het versterken van de operationele aansturing en strategische positie voor verbetering van het inkoopbeleid. Per saldo een eenmalig voordeel in 2024 van € 71.000.

Er is besloten tot het instellen van een nieuwe module 'Regionale facilitering zorg' bij de MGR. De kosten voor deze nieuwe module zijn al in de begroting opgenomen, maar werden voorheen aan centrumgemeente Arnhem betaald. Deze nieuwe module kan dus budgettair neutraal worden opgenomen in de begroting. De effecten van de begroting 2025 en verder worden opgenomen in de kadernota 2025.

Bijdrage SW aanwijsbesluit 2024	90	0	0	0
--	-----------	----------	----------	----------

De bijdrage per fte voor 2024 van gemeenten voor het materieel werkgeverschap Wsw aan Scalabor is verlaagd (van € 2.601 naar € 2.338 per fte) omdat de in eerdere jaren door gemeenten verstrekte bijdragen voor corona- en energiecompensatie niet volledig zijn ingezet. Het incidenteel voordeel in 2024 bedraagt afgerond € 90.000.

Budgetmutatie bijstandsuitkeringen	0	0	0	0
---	----------	----------	----------	----------

De raming van de uitkeringslasten en de baten (BUIG bijdrage van het Rijk) is geactualiseerd. Hierbij is uitgegaan van de voorlopige bijdrage van het Rijk voor 2024. Wij ramen structureel € 1.170.000 aan extra lasten en baten. Per saldo een budgettair neutrale wijziging.

Budgetmutatie doelgroepenvervoer	214	0	0	0
---	------------	----------	----------	----------

De bijdrage aan de BVO DRAN wordt aangepast aan de aangepaste meerjarenbegroting 2024 van de BVO DRAN. In totaal dalen de kosten hierdoor met € 235.000 (Wmo-vraagafhankelijk vervoer € 93.000, Wmo-vervoer dagbesteding € 119.000 en jeugdvervoer € 23.000). De daling wordt verklaard door de aanbesteding van het Wmo-vervoer, door een daling van genoemde onderdelen van het doelgroepenvervoer eind 2023 en een daling van de NEA-index (index vervoerskosten).

Tegenover de daling in de kosten van het doelgroepenvervoer via de BVO DRAN is de subsidie van de Plusbus gestegen. Dit zijn communicerende vaten. In 2024 is op de subsidie van de Plusbus een nadeel van € 21.000 ontstaan. De stijging van de subsidie komt door indexering, die na een aantal jaren echt weer nodig was, en de aanstelling en pensioenvoorzieningen van een coördinator en administratieve medewerker bij de Plusbus. Deze personen zijn aangesteld om de dienstverlening te verruimen en te verbeteren. Om die reden is ook een klein subsidiebedrag verleend voor de aankoop van een extra bus. Per saldo een eenmalig voordeel in 2024

van € 214.000.

Budgetmutatie Wet inburgering	o	o	o	o
--------------------------------------	---	---	---	---

De voorlopige rijksbijdrage (specifieke uitkering) voor de Wet inburgering wordt jaarlijks geactualiseerd op basis van de geprognostiseerde taakstelling van het aantal asielstatushouders dat inburgeringsplichtig is. De ramingen voor 2024 e.v. jaren zijn hierop aangepast. Wij ramen structureel € 477.000 aan extra lasten en baten. Per saldo een budgettair neutrale wijziging.

2. Actualisatie bestaand beleid

Budgetmutatie bijzondere bijstand en vroegsignalering	-112	o	o	o
--	-------------	----------	----------	----------

Het kabinet stelt in totaal € 200 miljoen voor de jaren 2022 tot en met 2024 beschikbaar om een stapeling van sociale en maatschappelijke problemen als gevolg van de hoge inflatie te voorkomen. Van dit bedrag is er in 2023 in totaal € 50 miljoen via het gemeentefonds aan gemeenten beschikbaar gesteld (meicirculaire 2023). Voor 2024 is ook in totaal € 50 miljoen via het gemeentefonds aan gemeenten beschikbaar gesteld (Septembercirculaire 2023/cluster Participatie). De extra middelen (incidenteel voor 2024: € 112.000) zijn toegevoegd aan het budget 'minimabeleid'. Per saldo budgettair neutraal in combinatie met de algemene uitkering.

Budgetmutatie opvang ontheemden Oekraïne	o	o	o	o
---	----------	----------	----------	----------

Op basis van de huidige opvanglocaties en de daarin opgevangen vluchtelingen uit Oekraïne ramen wij hierbij zowel de uitgaven als de rijkscompensatie. De verwachting is dat alle kosten door het Rijk worden vergoed. Wij ramen de baten en lasten op € 5.400.000. Per saldo is deze raming budgettair neutraal.

Budgetmutatie uitvoering Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorziening	-5	-5	-5	-5
--	-----------	-----------	-----------	-----------

Overeenkomstig de Wet Gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen (WGA) zijn wij verplicht om te voorzien in een meldpunt discriminatie. Door aan te sluiten bij een antidiscriminatievoorziening (ADV) wordt hierin voorzien. Voor de financiering van de voorziening zijn middelen toegevoegd aan de algemene uitkering (6 mio in 2009 en 6,9 mio in 2021). Deze algemene uitkering wordt jaarlijks geïndexeerd waardoor er voor de uitvoering van de ADV het bedrag per inwoner € 0,89 bedraagt. Het beschikbaar budget is gebaseerd op een bedrag van € 0,77 per inwoner, waarbij geen rekening is gehouden met jaarlijkse indexeringen, waardoor bijstelling nodig is. Het structureel nadeel bedraagt € 5.000.

Budgetmutatie zorgkosten Wmo en Jeugd	-3.544	-4.725	-4.725	-4.725
--	---------------	---------------	---------------	---------------

Regionaal is een onderzoek gedaan om te komen tot reële kostprijzen voor zorgproducten (Wmo en jeugd). Dit heeft geleid tot forse structurele tariefstijgingen. Ditzelfde beeld laten ook de landelijk ingekochte zorgproducten zien. Ook de effecten van deze prijsstijging zijn in deze begrotingswijziging meegenomen. Omdat de meeste tarieven wijzigen per 1-4-2024 is het effect voor 2024 € 3.544.000 en vanaf 2025 € 4.725.000.

Eerder beschikbaar gesteld budget minimabeleid - minima effect rapportage	-15	o	o	o
--	------------	----------	----------	----------

Het incidenteel voor 2023 beschikbaar gestelde bedrag van € 15.000 voor een minima effect rapportage door het Nibud is niet ingezet en is uitgesteld naar 2024 in afwachting van de effecten van de in 2023 door het Rijk genomen maatregelen ter ondersteuning van de minima. Om het onderzoek in 2024 uit te voeren wordt voorgesteld het budget in 2024 beschikbaar te stellen. Een eenmalig nadeel in 2024 van € 15.000.

Subsidie ZonMw GGD in de wijk	o	o	o	o
--------------------------------------	----------	----------	----------	----------

Voor het project GGD in de wijk is subsidie aangevraagd bij ZonMw (Nederlandse organisatie voor

gezondheidsonderzoek en zorginnovatie). ZonMw heeft voor de periode van 1-4-2024 tot 1-4-2025 een bedrag van € 200.000 toegekend. Met deze begrotingswijziging worden de uitgaven en inkomsten geraamd.

Totaal mutaties	-3.301	-4.731	-4.631	-4.631
-----------------	--------	--------	--------	--------

7. VOLKSGEZONDHEID EN DUURZAAMHEID

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over de beleidsvelden volksgezondheid, milieu en duurzaamheid. Volksgezondheid richt zich op een gezonde leefomgeving en leefstijl. Milieu richt zich op de onderdelen lucht, geluid, bodem, externe veiligheid en duurzaamheid (klimaat).

Over duurzaamheid/klimaat zijn in het Nationaal Klimaatakkoord afspraken gemaakt waarbij de uitvoering bij de gemeenten is belegd. De aanpak en invulling van Zevenaar is onderverdeeld in de 'resultaten': energietransitie, warmtetransitie, circulaire economie/fairtrade gemeente en klimaatadaptatie.

Ontwikkelingen

Volksgezondheid

Voor de gemeente is het prioriteit dat de inwoners zoveel mogelijk en zo lang mogelijk gezond blijven en zich gezond voelen. Dat betekent namelijk dat het goed gaat met hun welzijn en dat zij zo lang mogelijk mee kunnen blijven doen in de maatschappij. Preventie van gezondheidsproblemen draagt daaraan bij en de GGD (onderdeel van VGGM) is de uitvoeringsorganisatie hiervoor. Voor de algemene publieke gezondheidszorg (APG) en jeugdgezondheidszorg (JGz) geldt dat in 2022-2023 een aantal taken tijdelijk niet of minder uitgevoerd zijn vanwege financiële en personele krapte. Voor 2024 heeft een bijstelling van budgetten plaatsgevonden en is personeel geworven, waarmee in 2024 alle basistaken APG en JGz weer kunnen worden uitgevoerd. In de loop van 2024 volgt besluitvorming voor een toekomstbestendige GGD.

Beleidskaders

- Milieubeleidsplan 2013-2030 Zevenaar
- Beleidsvisie Externe Veiligheid 2012 Zevenaar
- Nota Bodembeheer 2011 Zevenaar
- Geluidbeleid 2008 Zevenaar
- Geluidbeleid Rijnwaarden
- Watertakenplan de Liemers 2022-2026 (2022)
- Uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie (DPRA) (2022)
- Integraal beleidsplan openbare ruimte 2022-2032 (2022)
- Beheerplan water en riolering (2022)
- Beheerplan begraafplaatsen (2022)

WAT WILLEN WE?

7. Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid

Wij willen een bijdrage leveren aan een gezonder Zevenaar. Dit bereiken we door meer dan een goede gezondheidszorg alleen. De omgeving waarin we leven is ook belangrijk om ons geestelijk en lichamelijk fit te voelen. We werken ook aan een duurzame samenleving. Zo borgen we de toekomstbestendigheid en leefbaarheid van de samenleving voor onze toekomstige generaties.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat		Status 2023	Status 1e VGR
7.1.1 Wij optimaliseren de aanwezigheid van AED's in wijken en dorpen	2022-2025		
7.1.2 Wij werken aan verbetering van aanrijdtijden van ambulancezorg	2022-2025		
7.1.3 Wij versterken de ondersteuning van (aanstaande) ouders en bieden van passende hulp aan kwetsbare (aanstaande) ouders	2023-2025		

7.1.4 Wij zetten ons in voor behoud van de ziekenhuiszorg in ziekenhuis Rijnstate Zevenaar	2022-2025		
7.2.1 Wij stimuleren maatschappelijke discussie, bewustwording en voorlichting over de energietransitie	2023-2026		
7.2.2 Wij verduurzamen onze eigen organisatie en vastgoed	2025-2026		
7.2.3 Wij werken in de regio samen aan de regionale energiestrategie	2023e.v.		
7.2.4 Wij zetten in op energiebesparing	2023-2026		
7.2.5 Wij verruimen de laadinfrastructuur voor elektrische auto's	2022-2026		
7.3.1 Wij voeren de plannen van de Warmtevisie uit	2023-2026		
7.3.2 Wij zetten in op een warmtenet en het gebruik van restwarmte	2023-2026		
7.4.1 Wij zetten ons in voor het keurmerk Fairtrade gemeente	2023-2026		
7.4.2 Wij werken aan de opgave circulaire economie, ook via de Groene Metropoolregio	2023-2025		
7.4.3 Wij vernieuwen het afvalbeleid	2024-2025		
7.5.1 Wij nemen maatregelen ter voorkoming van wateroverlast en droogte	2023-2026		
7.5.2 Wij verminderen hittestress	2024-2026		
7.6.1 Wij onderzoeken de mogelijkheden van verbeteren van de luchtkwaliteit	2023-2024		

7.3 Werken aan een aardgasvrij Zevenaar in 2050

7.3.1 Wij voeren de plannen van de Warmtevisie uit

2023-2026

Het Nationaal Klimaatakkoord heeft de regie van de warmtetransitie bij de gemeenten neergelegd, om te komen tot alternatieven voor aardgas als warmtebron. In Zevenaar moeten ongeveer 20.000 woningen aardgas vrij worden, waarbij betaalbaarheid en betrouwbaarheid belangrijke uitgangspunten zijn. Dit hebben we vastgelegd in de Warmtetransitievisie (vastgesteld 2019).

De planning om het proces in de wijken en dorpen van Zevenaar te starten om aardgas vrij te worden is vanwege financiële afwegingen bij de kadernota 2020-2023 getemporeerd. Er is afgesproken dat vanaf 2023 de verdere uitrol versneld opgepakt gaat worden. De planning wordt daarvoor geactualiseerd. In 2023 starten we de uitvoering van de warmtevisie. Daarin staat de aanpak van het energiezuiniger en aardgasvrij maken van de woningen in de gemeente Zevenaar. Per kern dorp, wijk of en buurt wordt bekeken welke de meest logische alternatieven voor aardgas zouden kunnen zijn en wanneer. Er wordt een termijn van 2 jaar ingepland voor overleg en planvorming met de bewoners.

In Angerlo is al een pilot voor de warmtetransitie opgestart. Het opgestelde plan, vastgesteld door de gemeenteraad op 29 september 2021, vormt de basis voor een uitvoeringsplan. Voor het opstellen daarvan wordt gewerkt door alle betrokken partijen (bewoners, woningcorporatie, netbeheerder en gemeente) samen in de Programma Organisatie Angerlo. De ervaringen en uitkomsten van deze pilot zijn waarschijnlijk goed bruikbaar voor de uitrol over rest van de gemeente.

Stand van zaken

Status
2023

Niet volgens
plan

Status
1e VGR

Niet volgens
plan

De warmtetransitie visie wordt in 2024-2025 geactualiseerd en gaat per dorp inzicht geven in kansrijke en - arme alternatieven voor aardgas. Het wijkuitvoeringsprogramma Angerlo wordt medio zomer 2024 opgeleverd.

Voorstel raad

Kennismemen van de vertraging.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
BATEN				
Meerjarenbegroting 2024-2027	11.090	11.056	11.075	10.831
Tot de 1e voortgangsrapportage	-286	0	0	0
Baten tot de 1e voortgangsrapportage	10.804	11.056	11.075	10.831

Mutaties 1e voortgangsrapportage

2. Actualisatie bestaand beleid	24	0	0	0
Subsidie overdracht bodemtaken	24	0	0	0
Totaal mutaties baten 1e voortgangsrapportage	24	0	0	0

Totaal baten na de 1e voortgangsrapportage	10.828	11.056	11.075	10.831
---	---------------	---------------	---------------	---------------

LASTEN

Meerjarenbegroting 2024-2027	14.521	14.145	13.507	13.454
Tot de 1e voortgangsrapportage	175	0	0	0
Lasten tot de 1e voortgangsrapportage	14.696	14.146	13.507	13.454

Mutaties 1e voortgangsrapportage

1. Autonome ontwikkelingen	9	9	9	9
Bijdrage GR VGGM - Rijksvaccinatieprogramma	9	9	9	9
2. Actualisatie bestaand beleid	-211	194	6	6
Actualisatie investeringen afval en storting in de voorziening afval	0	0	0	0
Actualisatie investeringen bedrijfswagens	-9	0	0	0
Actualisatie investeringen revitalisering riolering	0	0	0	0
Actualisatie investeringen riolering	0	0	0	0
Budgetmutatie Europese richtlijn energieprestatie gebouwen (EPBD III)	6	6	6	6
Eerder beschikbaar gesteld budget uitvoeringsprogramma 2023-2025 bestemmingsreserve duurzaamheid	-232	188	0	0
Subsidie overdracht bodemtaken	24	0	0	0
Subsidie Zoetwatervoorziening Oost-Nederland (ZON)	0	0	0	0

Totaal mutaties lasten 1e voortgangsrapportage	-202	203	15	15
--	------	-----	----	----

Totaal lasten na de 1e voortgangsrapportage	14.494	14.348	13.522	13.469
---	--------	--------	--------	--------

Saldo voor bestemming	-3.667	-3.292	-2.447	-2.637
-----------------------	--------	--------	--------	--------

Mutaties reserves

Onttrekkingen

Meerjarenbegroting 2024-2027	562	812	0	0
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	461	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	-232	188	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	791	999	0	0

Toevoegingen

Meerjarenbegroting 2024-2027	0	0	0	0
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	0	0	0	0
Totaal mutaties reserves	791	999	0	0

Saldo na bestemming	-2.875	-2.293	-2.447	-2.637
---------------------	--------	--------	--------	--------

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
---	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

1. Autonome ontwikkelingen

Bijdrage GR VGGM - Rijksvaccinatieprogramma	-9	-9	-9	-9
--	-----------	-----------	-----------	-----------

Vanaf december 2019 krijgen zwangere vrouwen maternale kinkhoestvaccinatie aangeboden door de Rijksoverheid. Vanaf 1 januari 2024 is de uitvoering van deze maternale kinkhoestvaccinatie formeel overgedragen aan de gemeenten. De maternale kinkhoestvaccinatie is toegevoegd aan de opsomming van vaccinaties in het Rijksvaccinatieprogramma (RVP). In de septembercirculaire 2023 zijn de bijbehorende middelen voor de uitvoering van de maternale kinkhoestvaccinatie aan het gemeentefonds toegevoegd aan het cluster Sociale basisvoorzieningen. De uitvoering is opgedragen aan de GR VGGM, waardoor de bijdrage m.i.v. 2024 structureel wordt verhoogd met afgerond € 9.000 (nadeel).

2. Actualisatie bestaand beleid

Actualisatie investeringen afval en storting in de voorziening afval	0	0	0	0
---	----------	----------	----------	----------

We hebben de afval gerelateerde investeringsbudgetten nagelopen. In verband met het niet afsluiten van twee investeringsbudgetten afval worden de kapitaallasten in 2024 gecorrigeerd. Dit bedrag van € 113.000

wordt gestort in de voorziening afval. Per saldo een budgettaire neutrale wijziging.

Actualisatie investeringen bedrijfswagens	9	0	0	0
--	----------	----------	----------	----------

De investeringen van de bedrijfswagens (servicewagens) zijn beoordeeld. Als gevolg van latere levering dan verwacht sluiten we deze investeringsbudgetten niet af en worden de kapitaallasten in 2024 gecorrigeerd. Dit heeft een eenmalig positief effect in 2024 van € 104.000 (programma 0: € 69.000, programma 2: € 9.000, programma 5: € 17.000 programma 7: € 9.000).

Actualisatie investeringen revitalisering riolering	0	0	0	0
--	----------	----------	----------	----------

De riool gerelateerde investeringen die betrekking hebben op de revitaliseringsprojecten hebben we nagelopen en een aantal opnieuw geraamd. De werkzaamheden met betrekking tot de revitaliseringsprojecten rondom Bloemenkamp en Pannerden hebben we naar voren (2025) gehaald. Voor Kop van Tolkamer schuift een deel van de werkzaamheden door naar 2025. Voor Lobith-Zuid naar 2025 en 2026 en voor Lobith-Noord van 2024 naar 2026. Dit leidt tot de volgende resultaten in programma 7. In 2025 een positief resultaat van € 62.000, in 2026 van € 11.000 en in 2027 een negatief resultaat van € 50.000. Bovenstaande wijzigingen verrekenen we binnen de voorziening riolering.

Actualisatie investeringen riolering	0	0	0	0
---	----------	----------	----------	----------

De riool-gerelateerde investeringen hebben we nagelopen en waar gewenst de raming geactualiseerd. In verband met het niet afsluiten van investeringsbudgetten van bijvoorbeeld Angerlo en herstel duikers, hebben we de kapitaallasten in 2024 gecorrigeerd.

Daarnaast verwachten we dat de investeringen Methen en Heerematen een jaar later wordt afgerond en wordt het budget voor de mechanisch/electrische gemalen deels doorgeschoven naar 2025 en 2026. Dit geeft in programma 7 een positief resultaat in 2024 € 58.000 in 2025 van € 38.000 en in 2026 van € 50.000. Bovenstaande wijzigingen verrekenen we binnen de voorziening riolering.

Budgetmutatie Europese richtlijn energieprestatie gebouwen (EPBD III)	-6	-6	-6	-6
--	-----------	-----------	-----------	-----------

Op 10 maart 2020 is de tweede herziening van de Europese richtlijn energieprestatie van gebouwen (EPBD III) geïmplementeerd. Deze richtlijn stelt vanaf 2023 technische eisen aan de energieprestaties van de technische bouwsystemen. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het toezicht en de handhaving. Hiervoor is begin 2024 een aanvullende opdracht aan ODRA verstrekt. In de septembercirculaire 2023 is hiervoor een taakmutatie opgenomen vanaf 2023 van € 6.000. Een structureel nadeel vanaf 2024 van € 6.000.

Eerder beschikbaar gesteld budget uitvoeringsprogramma 2023-2025 bestemmingsreserve duurzaamheid	232	-188	0	0
---	------------	-------------	----------	----------

In het uitvoeringsprogramma duurzaamheid dat u op 21 september 2022 heeft vastgesteld zijn diverse onderdelen opgenomen voor uitvoering in 2023, 2024 en 2025. Diverse onderdelen schuiven om diverse redenen door:

1. Subsidie groene daken: Rond de zomer wordt de subsidie voor groene daken gepubliceerd. Wij verwachten dat er een aanzienlijke belangstelling zal zijn met een verwacht hoogtepunt in 2025. Om die reden schuiven we € 15.000 door van 2024 naar 2025. Een eenmalig voordeel in 2024 en een eenmalig nadeel in 2025 van € 15.000.
2. Stimuleren energiebesparende maatregelen samenleving: In 2024 is voor het verbreden van activiteiten met betrekking tot de verduurzaming van de woningvoorraad € 188.350 gereserveerd. Wij verwachten echter dat € 150.000 voldoende is. Een eenmalig voordeel in 2024 van € 39.000.
3. Laadinfrastructuur elektrisch laden voertuigen: In 2024 is hiervoor € 12.000 gereserveerd. Wij verwachten echter dat € 6.000 voldoende is. Een eenmalig voordeel in 2024 van € 6.000.
4. Aardgasvrij Angerlo: In afwachting van de afronding van het wijkuitvoeringsplan is het momenteel onzeker hoe een eventuele vervolgfase eruitziet, welke werkzaamheden hierbij verricht worden en welke middelen hiervoor benodigd zijn. In de tweede voortgangsrapportage 2024 bekijken wij opnieuw de stand van zaken.

Om die reden schuiven wij het restant uit 2023 ad € 97.000 en de raming 2024 ad € 75.000 (in totaal € 172.000) door naar 2025. Een eenmalig voordeel in 2024 van € 172.000 en een eenmalig nadeel in 2025 van € 172.000.

In totaal een mutatie van € 232.000 voordelig eenmalig in 2024 en € 188.000 nadelig eenmalig in 2025. Dekking komt uit de bestemmingsreserve duurzaamheid.

Subsidie overdracht bodemtaken	o	o	o	o
---------------------------------------	---	---	---	---

De provincie Gelderland heeft een bedrag van € 50.000 aan subsidie verstrekt voor de overdracht van bodemtaken naar de gemeente Zevenaar onder de Omgevingswet. De ODRA is in 2023 gestart met de uitvoering van het projectplan en gaat hier in 2024 mee verder. Hiervoor is nog € 24.000 beschikbaar. In 2025 moet de gemeente Zevenaar een subsidieverantwoording doen als afronding van het project.

Subsidie Zoetwatervoorziening Oost-Nederland (ZON)	o	o	o	o
---	---	---	---	---

De gemeente Zevenaar heeft bij de Provincie een subsidieverzoek ingediend voor het treffen van klimaatadaptieve maatregelen. Wij hebben deze aanvraag ingediend voor het afkoppelen van verhard oppervlak naar bergings- of infiltratievoorziening. Met deze activiteiten dragen we bij aan het vergroten van grondwatervoorraden, het optimaliseren van grondwatersystemen en efficiënt gebruik van water. Tevens wordt bijgedragen aan het werkprogramma Zoetwatervoorziening Oost Nederland 2022 -2027. Deze subsidie wordt ingezet voor een 5-tal projecten. Wij hebben de raming van de investeringsbudgetten hierop aangepast. Het gaat hier om een budgetneutrale wijziging.

Totaal mutaties	226	-203	-15	-15
------------------------	------------	-------------	------------	------------

Toelichting reservemutaties

Reservemutaties (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
---	---------------------------	---------------------------	---------------------------	---------------------------

2. Actualisatie bestaand beleid

Eerder beschikbaar gesteld budget uitvoeringsprogramma 2023-2025 bestemmingsreserve duurzaamheid	-232	188	o	o
---	-------------	------------	----------	----------

In het uitvoeringsprogramma duurzaamheid dat u op 21 september 2022 heeft vastgesteld zijn diverse onderdelen opgenomen voor uitvoering in 2023, 2024 en 2025. Diverse onderdelen schuiven om diverse redenen door:

1. Subsidie groene daken: Rond de zomer wordt de subsidie voor groene daken gepubliceerd. Wij verwachten dat er een aanzienlijke belangstelling zal zijn met een verwacht hoogtepunt in 2025. Om die reden schuiven we € 15.000 door van 2024 naar 2025. Een eenmalig voordeel in 2024 en een eenmalig nadeel in 2025 van € 15.000.
2. Stimuleren energiebesparende maatregelen samenleving: In 2024 is voor het verbreden van activiteiten met betrekking tot de verduurzaming van de woningvoorraad € 188.350 gereserveerd. Wij verwachten echter dat € 150.000 voldoende is. Een eenmalig voordeel in 2024 van € 39.000.
3. Laadinfrastructuur elektrisch laden voertuigen: In 2024 is hiervoor € 12.000 gereserveerd. Wij verwachten echter dat € 6.000 voldoende is. Een eenmalig voordeel in 2024 van € 6.000.
4. Aardgasvrij Angerlo: In afwachting van de afronding van het wijkuitvoeringsplan is het momenteel onzeker hoe een eventuele vervolgfase eruitziet, welke werkzaamheden hierbij verricht worden en welke middelen hiervoor benodigd zijn. In de tweede voortgangsrapportage 2024 bekijken wij opnieuw de stand van zaken. Om die reden schuiven wij het restant uit 2023 ad € 97.000 en de raming 2024 ad € 75.000 (in totaal € 172.000) door naar 2025. Een eenmalig voordeel in 2024 van € 172.000 en een eenmalig nadeel in 2025 van € 172.000.

In totaal een mutatie van € 232.000 voordelig eenmalig in 2024 en € 188.000 nadelig eenmalig in 2025.
Dekking komt uit de bestemmingsreserve duurzaamheid.

Totaal reservemutaties	-232	188	0	0
------------------------	------	-----	---	---

8. VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN STEDELIJKE VERNIEUWING

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over de beleidsvelden ruimtelijke ordening, grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen) en wonen.

Ontwikkelingen

Ontwikkeling woningmarkt

Voor de woningbouw is de ambitie om per jaar 150 tot 200 woningen toe te voegen. Het is van essentieel belang om deze ontwikkelingen te integreren in de omgevingsvisie, zodat de verschillende ruimteclaims effectief op elkaar kunnen worden afgestemd. Een doelgerichte afstemming zal niet alleen bijdragen aan een aansluitende ruimtelijke planning, maar ook een positieve impact hebben op de aanpak van sociaal-maatschappelijke vraagstukken. Bij het ontwikkelen van de woningbouwplannen streven we naar een constante stroom van bouwprojecten, maar dit is ook afhankelijk van complicerende factoren op de woningmarkt. Wij hebben momenteel te maken met hoge bouw- en materiaalkosten, een tekort aan personeel, beperking van de leencapaciteit van kopers en de beperkte beschikbaarheid van energie. Daarnaast ervaren we de meeste last van de afhankelijkheid van externe partijen vanwege het ontbreken van eigen grondposities. Daarom zijn we hard bezig met het voeren van een situationeel grondbeleid, waarbij we actief gronden verwerven voor toekomstige woningbouwontwikkelingen. Dit alles met als doel om meer regie te kunnen hebben op de woningbouwproductie.

Wet goed verhuurderschap (arbeidsmigranten)

Op 1 juli 2023 is de Wet goed verhuurderschap in werking getreden. Met de invoering van deze wet gelden aanvullende regels voor verhuur van woonruimte en voor verhuur van verblijfsruimte aan arbeidsmigranten. De kern van deze wetgeving is de introductie van een algemene landelijke norm voor goed verhuurderschap. Vanaf 1 januari 2024 hebben wij vanuit deze wet een digitaal meldpunt ongewenst gedrag van verhuurders ingesteld, zoals wettelijk voorgesteld. Zodra de gemeente een melding binnen krijgt wordt het opgepakt. In 2024 gaan wij onderzoeken of wij een vergunningsstelsel moeten gaan inzetten volgens de wet.

Wet kwaliteitsborging (Wkb)

Vanaf 1 januari 2024 is de Wet kwaliteitsborging voor nieuwbouwwerken voor gevolgklasse 1 in werking getreden. Dus nog niet voor te verbouwen bouwwerken. Voor 1 juli 2024 neemt het Rijk een besluit wanneer de Wkb voor verbouw in werking gaat treden. In 2024 draaien wij nog proefprojecten bij verbouw van woningen. Hiervoor zetten wij de beschikbare financiële middelen in.

Beleidskaders

- [Structuurvisie Zevenaar 2012-2030](#)
- [Omgevingsvisie Gelders Eiland 2030 \(2017\)](#)
- Plan Woningbouw (2022)
- Nota grondbeleid Zevenaar 2021
- Woondeal Regio Arnhem-Nijmegen 2.0 (2023)
- Nota vastgoedbeleid
- [Liemerse Woonagenda 2020](#)
- [Regionaal Programma Werklocaties \(RPW\) 2021 - 2024](#)
- [Toets- en afwegingskader grootschalige duurzame energieopwekking \(zon en wind\)](#)
- Integraal accommodatieplan 2020-2040 (IAP)

WAT WILLEN WE?

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

We maken gewenste ontwikkelingen mogelijk en bevorderen de ruimtelijke kwaliteit en een veilige en gezonde fysieke leefomgeving. Hierbij respecteren wij het landschap en de natuur- en cultuurhistorische waarden. We zetten de veranderopgave van de Omgevingswet in voor een andere manier van werken binnen

het fysieke domein. We vinden dat er voor iedereen een geschikte woning moet zijn en dat onze inwoners prettig moeten kunnen wonen in een veilige en schone omgeving.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat		Status 2023	Status 1e VGR
8.1.1 Wij actualiseren de woonvisies	2023-2024		
8.1.2 Wij zetten een doorstroommakelaar in	2023-2026		
8.1.3 Wij maken jaarlijks prestatieafspraken met woningcorporaties	2023e.v.		
8.1.4 Wij stellen een woningbouwplan voor een continue bouwstroom op en geven uitvoering aan dit plan	2022-2026		
8.2.1 Wij nemen deel aan de Groene Metropool Regio: opgave Groene Groeiregio	2023-2025		
8.2.2 Wij geven uitvoering aan de Omgevingswet	2022-2026		
8.2.3 Wij intensiveren participatie bij ruimtelijke plannen en wonen	2022-2026		
8.2.4 Wij werken samen met partners aan de realisering van het Rivierklimaatpark	2022e.v.		

8.1 Zorgen voor een geschikte woning voor iedereen

8.1.2 Wij zetten een doorstroommakelaar in

2023-2026

Een doorstroommakelaar adviseert inwoners (op eigen verzoek) over welke woonsituatie het beste bij hen past. We vragen hiervoor bij een provincie een bijdrage aan vanuit de Verhuiscoachregeling.

Status
2023

Niet volgens
plan

Status
1e VGR

Niet volgens
plan

Stand van zaken

In het collegeprogramma staat vermeld dat er geëxperimenteerd zal worden met een doorstroommakelaar. Wij achten het juiste moment nog niet aangebroken om hiermee van start te gaan. Ons eerste doel is om het woonbeleid te actualiseren met een nieuwe woon(zorg)visie. Aansluitend gaan we in kaart brengen welke woningen geschikt (te maken) zijn voor de doelgroep en hoe we nieuwe woningen kunnen realiseren om doorstroming te bevorderen. Nadat deze stappen zijn gezet, kunnen we onderzoeken op welke manier de "doorstroommakelaar" het meest effectief kan worden ingezet.

Voorstel raad

Kennismaken van de vertraging.

8.1.4 Wij stellen een woningbouwplan voor een continue bouwstroom op en geven uitvoering aan dit plan

2022-2026

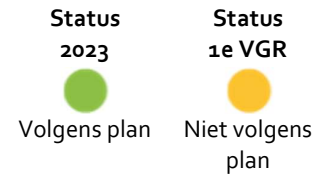
In dit plan staat aangegeven welke woningbouw (nieuwbouw) op welke locaties de komende jaren plaatsvindt. Dit plan is afgestemd op de woningbouwbehoefte.

Wij streven naar een continue bouwstroom door het toevoegen van 150-200 woningen per jaar. Wij kijken naar mogelijkheden om woningen sneller te realiseren. Bouwen met nieuwe technieken, bijvoorbeeld fabrieksmatig (prefab) en alternatieve materialen zoals hout, bieden kansen voor versnelling van de realisatietijd. Daarnaast bekijken we hoe wij het proces nog effectiever kunnen inrichten.

Voor leegkomende of leegstaande gebouwen bekijken we of deze een nieuwe functie kunnen krijgen, bij voorkeur wonen. We gaan hiervoor het gesprek aan met eigenaren van leegstaande objecten om te kijken of

deze zich lenen voor functieverandering. Dit kan het geval zijn voor individuele objecten maar ook voor een groter gebied dat om herstructurering vraagt. Als het om ons eigen vastgoed gaat zetten we in op een combinatie van maatschappelijke functies en wonen. Er moet voldoende capaciteit zijn om goed uitvoering te kunnen geven aan de ambitieuze bouwopgaven (meer bouwen, strakke vergunningverlening) en om uitvoering te kunnen geven aan de Omgevingswet (o.a. kortere procedures, participatie, integrale besluitvorming).

Stand van zaken

De ambitie voor woningbouw is het toevoegen van tussen gemiddeld 150 tot 200 woningen per jaar.

Tot nu toe zijn er 30 woningen in 2024 opgeleverd. Wij verwachten dit jaar in totaal circa 200 woningen op te leveren.

Wij blijven ons inzetten voor een continue bouwstroom echter vanwege een aantal complicerende ontwikkelingen op de woningmarkt blijft het lastig. Naast de bekende problemen met betrekking tot hoge bouw- en materiaalkosten, gebrek aan personeel, beperking van de leencapaciteit van kopers en de beperkte beschikbaarheid van energie, ervaren wij de meeste last van de afhankelijkheid van externe partijen door het ontbreken van eigen grondposities. We zijn derhalve hard aan het werk om een meer actief grondbeleid te gaan voeren door actief gronden voor toekomstige woningbouwontwikkelingen aan te kopen. Dit alles met als doel om meer regie te kunnen hebben op de woningbouwproductie.

Voorstel raad

Wij stellen u in het derde kwartaal 2024 op de hoogte van de stand van zaken.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
BATEN				
Meerjarenbegroting 2024-2027	6.350	7.119	6.504	49.033
Tot de 1e voortgangsrapportage	2.310	0	0	0
Baten tot de 1e voortgangsrapportage	8.660	7.119	6.504	49.033

Mutaties 1e voortgangsrapportage

2. Actualisatie bestaand beleid	-215	0	0	0
Dorpendeal Lathum later	-225	0	0	0
Verbeurde dwangsommen Wet algemene bepalingen omgevingsrecht	10	0	0	0
Totaal mutaties baten 1e voortgangsrapportage	-215	0	0	0

Totaal baten na de 1e voortgangsrapportage	8.445	7.119	6.504	49.033
---	--------------	--------------	--------------	---------------

LASTEN

Meerjarenbegroting 2024-2027	9.830	9.627	8.757	51.267
------------------------------	-------	-------	-------	--------

Tot de 1e voortgangsrapportage	3.565	27	27	27
Lasten tot de 1e voortgangsrapportage	13.395	9.654	8.784	51.294

Mutaties 1e voortgangsrapportage

2. Actualisatie bestaand beleid	-830	-83	-83	-83
Actualisatie fasering plan woningbouw	-375	0	0	0
Actualisatie investering herontwikkeling Vestersbos - voorbereiding schoolgebouw	54	-16	-16	-16
Actualisatie investering Rivierklimaatpark IJsselpoort	0	0	0	0
Dorpendeal Lathum later	-450	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget actualiseren woonvisies	10	0	0	0
Onderzoek wonen en zorg	-6	-6	-6	-6
Uitvoeringskosten Omgevingswet	-63	-61	-61	-61
Verbeurde dwangsommen Wet algemene bepalingen omgevingsrecht	0	0	0	0
Totaal mutaties lasten 1e voortgangsrapportage	-830	-83	-83	-83

Totaal lasten na de 1e voortgangsrapportage	12.565	9.571	8.701	51.211
--	---------------	--------------	--------------	---------------

Saldo voor bestemming	-4.120	-2.452	-2.197	-2.178
------------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Mutaties reserves

Onttrekkingen

Meerjarenbegroting 2024-2027	1.025	500	0	0
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	900	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	-375	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	1.550	500	0	0

Toevoegingen

Meerjarenbegroting 2024-2027	0	0	0	0
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	0	0	0	0
Totaal mutaties reserves	1.550	500	0	0

Saldo na bestemming	-2.570	-1.952	-2.197	-2.178
----------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
---	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

2. Actualisatie bestaand beleid

Actualisatie fasering plan woningbouw	375	0	0	0
--	------------	----------	----------	----------

In 2024 verwachten wij dat € 375.000 minder uit de bestemmingsreserve woningbouw wordt onttrokken dan oorspronkelijk begroot. Per saldo een budgettair neutrale wijziging.

Actualisatie investering herontwikkeling Vestersbos - voorbereiding schoolgebouw	-54	16	16	16
---	------------	-----------	-----------	-----------

Nu de raad heeft besloten dat op locatie Vesterbos 4 woningbouw gaat plaatsvinden sluiten wij het voorbereidingsbudget af. Er moet een eenmalige afschrijving plaatsvinden voor de kosten die zijn gemaakt voor deze locatie met betrekking tot de voorbereiding van een schoolgebouw. De kapitaallasten vallen hiermee echter ook vrij. Een eenmalig nadeel in 2024 van € 54.000, een voordeel in de jaren 2025 tot en met 2028 van € 16.000.

Actualisatie investering Rivierklimaatpark Ijsselpoort	0	0	0	0
---	----------	----------	----------	----------

Vanuit het project Rivierklimaatpark Ijsselpoort zijn er voor gemeente Zevenaar twee belangrijke speerpunten voor Rhederlaag: het vergroten van de verkeersveiligheid van de Marsweg en het versterken van de gebiedsentree aan de Koestraat. Voor aanpassing van de Marsweg is er vanuit provincie en gemeente gezamenlijk een budget beschikbaar van € 2.400.000 (50/50 verdeling). De herinrichting van de Koestraat (de verbindingsweg tussen Rivierweg en Marsweg) is momenteel geen onderdeel van de scope van het project. Deze herinrichting is echter noodzakelijk voor het vergroten van de verkeersveiligheid rondom Rhederlaag en de herkenbaarheid van het gebied. Wij willen hiervoor in 2024 een planstudie laten uitvoeren. De investering hiervoor bedraagt € 75.000. De uiteindelijke uitvoeringskosten van de herinrichting Koestraat worden op basis van de huidige inzichten grofweg geraamd op € 225.000. Wat ons betreft wordt voor de financiering hiervan gekeken naar creëren van ruimte binnen het reeds beschikbaar gestelde budget door bepaalde werkzaamheden niet of versoberd uit te voeren. De structurele extra last vanaf 2028 (voorlopig jaar van afronden project Rivierklimaatpark) bedraagt € 3.000.

Dorpendeal Lathum later	225	0	0	0
--------------------------------	------------	----------	----------	----------

Voor het project Lathum later is voor de fase van onderzoek en voorbereiding een bedrag beschikbaar van € 800.000 (waarvan € 400.000 subsidie van de provincie Gelderland). Op basis van de uitkomsten van de fase van onderzoek en voorbereiding zal uit de te nemen stappen moeten blijken of tot een uitvoerbaar plan kan worden gekomen en/of welke aanvullende middelen hiervoor noodzakelijk zijn. Uit de voorbereiding blijkt dat de kosten voor deze fase aanzienlijk lager zullen uitvallen. Een eenmalig voordeel in 2024 van € 225.000.

Eerder beschikbaar gesteld budget actualiseren woonvisies	-10	0	0	0
--	------------	----------	----------	----------

In de begroting 2023-2026 is € 75.000 beschikbaar gesteld in 2023 voor het actualiseren van de woonvisies. Eind 2023 resteerde hier nog € 22.000 en dit bedrag is ten gunste van het jaarrekeningresultaat gebracht. Echter er moeten in 2024 nog afrondende werkzaamheden worden uitgevoerd door het adviesbureau. De kosten hiervoor bedragen € 10.000. Een nadeel in 2024 van € 10.000.

Onderzoek wonen en zorg	6	6	6	6
--------------------------------	----------	----------	----------	----------

In de begroting is structureel budget opgenomen voor onderzoek wonen en zorg. Dit onderzoek wordt echter door de GMR uitgevoerd en is onderdeel van de inwonersbijdrage. Een structureel voordeel vanaf 2024 van

€ 6.000.

Uitvoeringskosten Omgevingswet	63	61	61	61
---------------------------------------	-----------	-----------	-----------	-----------

Per 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Voor extra nog nader te duiden uitvoeringskosten is in de begroting 2023-2026 € 190.000 beschikbaar gesteld. Met deze begrotingswijziging rekenen wij de volgende kosten toe aan dit budget:

1. het uitvoeren van controles op bodemsaneringen door ODRA. Deze taak is van de provincie overgegaan naar de gemeente zonder dat hier budget voor beschikbaar is gesteld door het Rijk. (€ 23.000 in 2024).
2. een nieuwe functie voor regelanalist (0,8 fte) als gevolg van de invoering van het digitaal stelsel Omgevingswet (DSO) (€ 41.000 oplopend tot € 61.000 structureel vanaf 2024. Per saldo een budgettair neutrale wijziging: een nadeel in programma 0 en een voordeel in programma 8.

Verbeurde dwangsommen Wet algemene bepalingen omgevingsrecht	10	0	0	0
---	-----------	----------	----------	----------

Wij ramen in 2024 € 10.000 voor vorderingen dwangsommen op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Een eenmalig voordeel in 2024 van € 10.000.

Totaal mutaties	615	83	83	83
------------------------	------------	-----------	-----------	-----------

Toelichting reservemutaties

Reservemutaties (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
--------------------------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

2. Actualisatie bestaand beleid

Actualisatie fasering plan woningbouw	-375	0	0	0
--	-------------	----------	----------	----------

In 2024 verwachten wij dat € 375.000 minder uit de bestemmingsreserve woningbouw wordt onttrokken dan oorspronkelijk begroot. Per saldo een budgettair neutrale wijziging.

Totaal reservemutaties	-375	0	0	0
-------------------------------	-------------	----------	----------	----------

FINANCIËN

ALGEMEEN

Inleiding

In dit onderdeel gaan wij in op de ontwikkelingen in de financiële situatie van onze gemeente. Wij presenteren het overzicht van baten en lasten, de financiële ontwikkelingen uit deze rapportage en het actuele financieel meerjarenbeeld.

Beleidskaders

Voor wat betreft de financiën van onze gemeente gelden de volgende beleidskaders:

- Financiële verordening 2023
- Nota activerings- en afschrijvingsbeleid 2022
- Nota reserves en voorzieningen 2018

OVERZICHT FINANCIËLE MUTATIES IN DE 1E VOORTGANGSRAPPORTAGE

In onderstaande tabel staat een overzicht van alle financiële baten en lasten, zoals die zijn opgenomen in deze rapportage. In de tabel worden baten en lasten apart gepresenteerd.

Na de tabel geven wij de toelichtingen op alle financiële mutaties. Deze toelichtingen staan op alfabetische volgorde, maar er is geen indeling op baten en lasten. Elke wijziging wordt daarmee eenmalig ("netto") toegelicht.

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
BATEN				
1. Autonome ontwikkelingen	3.024	2.792	2.461	3.669
Algemene uitkering - decembercirculaire 2023	-625	-123	0	0
Algemene uitkering - septembercirculaire 2023	1.580	1.133	579	1.787
Algemene uitkering - septembercirculaire 2023 hervormingsagenda jeugd	0	0	100	100
Budgetmutatie bijstandsuitkeringen	1.170	1.170	1.170	1.170
Budgetmutatie onderwijsachterstandenbeleid	135	135	135	135
Budgetmutatie Wet inburgering	477	477	477	477
Dividend Alliander	287	0	0	0
2. Actualisatie bestaand beleid	5.669	34	-6	-6
Actualisatie investeringen en budgetten vastgoed	4	4	4	4
Actualisatie investeringen openbaar groen	-10	-10	-10	-10
Actualisering fasering project advies en begeleiding project A12/A15	30	0	0	0
Budgetmutatie opvang ontheemden Oekraïne	5.400	0	0	0
Dorpendeal Lathum later	-225	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget compact maken centrum Zevenaar	6	0	0	0
Invorderingen bestuursdwang	11	0	0	0
Specifieke uitkeringen t.b.v. bibliotheekvoorzieningen	197	0	0	0
Subsidie "Project Erfgoed telt"	5	0	0	0
Subsidie klompenpaden Giesbeek	56	0	0	0
Subsidie overdracht bodemtaken	24	0	0	0
Subsidie ZonMw GGD in de wijk	160	40	0	0
Verbeurde dwangsommen Wet algemene bepalingen omgevingsrecht	10	0	0	0
Totaal mutaties 1e voortgangsrapportage - Baten	8.692	2.826	2.455	3.663

LASTEN

1. Autonome ontwikkelingen	2.471	2.812	2.812	2.812
Algemene uitkering - septembercirculaire 2023	1.000	1.000	1.000	1.000
Bijdrage GR VGGM - Rijksvaccinatieprogramma	9	9	9	9
Bijdrage MGR sociaal domein Centraal Gelderland	-71	0	0	0
Bijdrage MGR sociaal domein Centraal Gelderland / module Onderwijs (RBL)	3	0	0	0
Bijdrage SW aanwijsbesluit 2024	-90	0	0	0
Budgetmutatie beheer en onderhoud overnachtingshaven Spijk	14	14	14	14
Budgetmutatie bijstandsuitkeringen	1.170	1.170	1.170	1.170

Budgetmutatie doelgroepenvervoer	-214	0	0	0
Budgetmutatie leerlingenvervoer	29	0	0	0
Budgetmutatie onderwijsachterstandenbeleid	135	135	135	135
Budgetmutatie verplichte jaarlijkse audit Wet politiegegevens (Wpg)	10	8	8	8
Budgetmutatie Wet inburgering	477	477	477	477
2. Actualisatie bestaand beleid	9.569	4.963	5.074	4.955
Actualisatie fasering plan woningbouw	-375	0	0	0
Actualisatie investering herontwikkeling Vestersbos - voorbereiding schoolgebouw	54	-16	-16	-16
Actualisatie investeringen bedrijfswagens	-104	0	0	0
Actualisatie investeringen en budgetten vastgoed	84	76	76	56
Actualisatie investeringen hardware werkplekken	-14	0	0	0
Actualisatie investeringen herinrichting Babberichseweg en parkeerterrein centrum/Babberichseweg	-11	0	0	0
Actualisatie investeringen openbaar groen	0	-2	2	0
Actualisatie investeringen openbare verlichting en verkeersregelininstallaties	-3	0	0	0
Actualisatie investeringen revitaliseringsprojecten wegen	0	-59	51	68
Actualisatie investeringen ruimtelijke ontwikkeling (programma 2)	0	0	0	-9
Actualisatie investeringen ruimtelijke ontwikkeling (programma 3)	0	0	-17	-25
Actualisatie investeringen uitvoering aanleg 2e viaduct 7Poort en vervanging fietstunnel onder de weg 7Poort	-67	-6	-16	2
Actualisatie investeringen wegen	-54	0	0	0
Actualisering fasering project advies en begeleiding project A12/A15	-370	-50	100	0
Budgetmutatie aanpak en prioritering recreatiepark Rhederlaagse Meren	65	0	0	0
Budgetmutatie accountantskosten	25	25	25	25
Budgetmutatie bezwaar- en beroepschriften WOZ	140	0	0	0
Budgetmutatie bijzondere bijstand en vroegsignalering	112	0	0	0
Budgetmutatie doorontwikkeling Turmac Cultuur fabriek (TCF)	75	0	0	0
Budgetmutatie Europese richtlijn energieprestatie gebouwen (EPBD III)	6	6	6	6
Budgetmutatie inhuur interim griffier	42	0	0	0
Budgetmutatie Integraal Huisvestingsplan (IHP) onderwijshuisvesting	101	0	0	0
Budgetmutatie opstellen lokale ontwikkelstrategie	-41	14	14	14
Budgetmutatie opstellen mobiliteitsvisie	50	0	0	0
Budgetmutatie opstellen nota parkeerbeleid	30	0	0	0
Budgetmutatie opvang ontheemden Oekraïne	5.400	0	0	0
Budgetmutatie opvang zwerfdieren	51	83	87	87
Budgetmutatie organisatie verkiezingen	30	0	30	30
Budgetmutatie uitvoering Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorziening	5	5	5	5

Budgetmutatie vervolgonderzoek 'Herinrichting sportpark Hengelder'	105	0	0	0
Budgetmutatie zorgkosten Wmo en Jeugd	3.544	4.725	4.725	4.725
Dorpendeal Lathum later	-450	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget actieplan synergiemaatregelen FOZ	-15	0	15	0
Eerder beschikbaar gesteld budget actualiseren woonvisies	10	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget compact maken centrum Zevenaar	41	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget grondruil Prins Clauslaan Giesbeek	28	-28	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget integraal groenbestek Zevenaar noord-midden-zuid	113	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget minimabeleid - minima effect rapportage	15	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget organisatieontwikkeling	490	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget pilot inzet jeugdboa's	45	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget publieksbereik tempellocatie Herwen-Hemeling	12	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget rechtmatigheidsverantwoording	100	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget uitbreiden online dienstverlening	78	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget uitvoeringsprogramma 2023-2025 bestemmingsreserve duurzaamheid	-232	188	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget verbeteren speel- en ontmoetingsplekken voor jong en oud	25	-25	0	0
Gemeentelijke bijdrage vier molens 2024	-8	-8	-8	-8
Onderzoek wonen en zorg	-6	-6	-6	-6
Specifieke uitkeringen t.b.v. bibliotheekvoorzieningen	197	0	0	0
Subsidie "Project Erfgoed telt"	5	0	0	0
Subsidie klompenpaden Giesbeek	56	0	0	0
Subsidie overdracht bodemtaken	24	0	0	0
Subsidie ZonMw GGD in de wijk	160	40	0	0
Uitvoeringskosten Omgevingswet	0	0	0	0
3. Nieuw beleid	132	0	0	0
Lokale teams in het kader van de hervormingsagenda	120	0	0	0
Onderzoek ontwikkeling Filmhuis	12	0	0	0
Totaal 1e voortgangsrapportage - Lasten	12.172	7.776	7.886	7.768
Totaal mutaties 1e VGR voor bestemming	-3.480	-4.950	-5.431	-4.105
Mutaties reserves				
Onttrekkingen	-1.156	13	115	0
Toevoegingen	0	0	0	0
Totaal mutaties reserves	-1.156	13	115	0
Totaal mutaties 1e VGR na bestemming	-4.636	-4.937	-5.316	-4.105

TOELICHTING MUTATIES IN DE EXPLOITATIE

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
---	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

1. Autonome ontwikkelingen

Algemene uitkering - decembercirculaire 2023	-625	-123	0	0
---	-------------	-------------	----------	----------

In de decembercirculaire 2023 is de uitkeringsfactor vanwege een actualisatie van maatstaven geactualiseerd. Voor Zevenaar levert dit een nadeel voor 2024 op van € 500.000. Daarnaast zijn voor een beperkt aantal maatstaven de aantallen definitief geworden. Een nadeel in 2024 en 2025 van € 125.000 respectievelijk € 123.000. Per saldo een resultaat voor 2024 van -/- € 625.000 en voor 2025 van -/- € 123.000.

Algemene uitkering - septembercirculaire 2023	580	133	-421	787
--	------------	------------	-------------	------------

In RIB 2023-065 hebben wij u geïnformeerd over de gevolgen van de septembercirculaire 2023 voor de gemeente Zevenaar. De belangrijkste mutaties zijn:
 *accres voor loon- en prijsontwikkeling vanaf 2024 € 1.000.000. De stijging bestaat geheel uit een verwachte stijging van de lonen. Dit bedrag zetten wij apart om de budgetten van de lonen te verhogen.
 *accres voor volumeontwikkeling (groei bevolking en economie). Het volumedeel is over de periode 2022-2025 vastgezet. In de septembercirculaire 2022 is vooruitlopend op een nieuwe financieringssysteem compensatie toegekend voor de groei in 2026. In deze septembercirculaire is een nieuwe financieringssysteem op basis van het bbp (bruto binnenlands product) uitgewerkt. Dit betekent een groei van € 1.471.000 in 2027.
 Tenslotte zijn nog diverse taakmutaties en hoeveelheidsverschillen verwerkt. Per saldo resulteert dit in een resultaat in 2024 van € 580.000, in 2025 van € 133.000, in 2026 van € -/- 421.000 en in 2027 van € 787.000. Tenslotte is ook het begrotingsjaar 2028 toegevoegd aan de berekening van de algemene uitkering. Dit heeft een positief effect in 2028 van € 887.000.

Algemene uitkering - septembercirculaire 2023 hervormingsagenda jeugd	0	0	100	100
--	----------	----------	------------	------------

De compensatie voor de jeugdzorg is na de meicirculaire 2023 naar beneden bijgesteld. Het Rijk heeft een deel van de compensatie uit de algemene uitkering gehaald en dat bedrag voor uitvoering van de hervormingsagenda overgeheveld naar het ministerie van VWS. Een structureel voordeel vanaf 2026 van € 100.000.

Bijdrage GR VGGM - Rijksvaccinatieprogramma	-9	-9	-9	-9
--	-----------	-----------	-----------	-----------

Vanaf december 2019 krijgen zwangere vrouwen maternale kinkhoestvaccinatie aangeboden door de Rijksoverheid. Vanaf 1 januari 2024 is de uitvoering van deze maternale kinkhoestvaccinatie formeel overgedragen aan de gemeenten. De maternale kinkhoestvaccinatie is toegevoegd aan de opsomming van vaccinaties in het Rijksvaccinatieprogramma (RVP). In de septembercirculaire 2023 zijn de bijbehorende middelen voor de uitvoering van de maternale kinkhoestvaccinatie aan het gemeentefonds toegevoegd aan het cluster Sociale basisvoorzieningen. De uitvoering is opgedragen aan de GR VGGM, waardoor de bijdrage m.i.v. 2024 structureel wordt verhoogd met afgerond € 9.000 (nadeel).

Bijdrage MGR sociaal domein Centraal Gelderland	71	0	0	0
--	-----------	----------	----------	----------

De begroting van de gemeenschappelijke regeling voor de module WgSW daalt in 2024 voor de deelnemende gemeenten met in totaal € 682.000, als gevolg van een hoger dan begrootte uitstroom in 2023 en lagere loonkostenstijging dan begroot in 2023. Daarnaast is de verdeling van de gemeentelijke bijdrage, conform de regeling, aangepast voor de gewijzigde begroting op basis van het aantal arbeidsjaren per gemeente op

30/10/2023. Voor 2024 wordt gerekend met dezelfde verdeling op basis van een gelijkmatige uitstroom voor alle gemeenten. Het voordeel voor Zevenaar voor de module WgSW bedraagt € 82.700.

De modules inkoop en beheer laten een hogere bijdrage in 2024 zien van € 11.500. Deze stijging heeft te maken met het versterken van de operationele aansturing en strategische positie voor verbetering van het inkoopbeleid. Per saldo een eenmalig voordeel in 2024 van € 71.000.

Er is besloten tot het instellen van een nieuwe module 'Regionale facilitering zorg' bij de MGR. De kosten voor deze nieuwe module zijn al in de begroting opgenomen, maar werden voorheen aan centrumgemeente Arnhem betaald. Deze nieuwe module kan dus budgettair neutraal worden opgenomen in de begroting.

De effecten van de begroting 2025 en verder worden opgenomen in de kadernota 2025.

Bijdrage MGR sociaal domein Centraal Gelderland / module Onderwijs (RBL)	-3	o	o	o
---	-----------	----------	----------	----------

De begroting van de MGR voor de module 'Onderwijs (RBL)' is voor 2024 gewijzigd als gevolg van het doorvoeren van de 2e fase van de aangepaste formatierichtlijn. De aanpassing betekent voor het aandeel van Zevenaar in 2024 een eenmalig nadeel van € 3.000.

Bijdrage SW aanwijsbesluit 2024	90	o	o	o
--	-----------	----------	----------	----------

De bijdrage per fte voor 2024 van gemeenten voor het materieel werkgeverschap Wsw aan Scalabor is verlaagd (van € 2.601 naar € 2.338 per fte) omdat de in eerdere jaren door gemeenten verstrekte bijdragen voor corona- en energiecompensatie niet volledig zijn ingezet. Het incidenteel voordeel in 2024 bedraagt afgerond € 90.000.

Budgetmutatie beheer en onderhoud overnachtingshaven Spijk	-14	-14	-14	-14
---	------------	------------	------------	------------

Het beheer en onderhoud van de overnachtingshaven in Spijk is overgedragen vanuit het ministerie van Verkeer en waterstaat naar de gemeente. Dit heeft een structureel nadelig effect van € 14.000 op de begroting vanaf 2024.

Budgetmutatie bijstandsuitkeringen	o	o	o	o
---	----------	----------	----------	----------

De raming van de uitkeringslasten en de baten (BUIG bijdrage van het Rijk) is geactualiseerd. Hierbij is uitgegaan van de voorlopige bijdrage van het Rijk voor 2024. Wij ramen structureel € 1.170.000 aan extra lasten en baten. Per saldo een budgettair neutrale wijziging.

Budgetmutatie doelgroepenvervoer	214	o	o	o
---	------------	----------	----------	----------

De bijdrage aan de BVO DRAN wordt aangepast aan de aangepaste meerjarenbegroting 2024 van de BVO DRAN. In totaal dalen de kosten hierdoor met € 235.000 (Wmo-vraagafhankelijk vervoer € 93.000, Wmo-vervoer dagbesteding € 119.000 en jeugdvervoer € 23.000). De daling wordt verklaard door de aanbesteding van het Wmo-vervoer, door een daling van genoemde onderdelen van het doelgroepenvervoer eind 2023 en een daling van de NEA-index (index vervoerskosten).

Tegenover de daling in de kosten van het doelgroepenvervoer via de BVO DRAN is de subsidie van de Plusbus gestegen. Dit zijn communicerende vaten. In 2024 is op de subsidie van de Plusbus een nadeel van € 21.000 ontstaan. De stijging van de subsidie komt door indexering, die na een aantal jaren echt weer nodig was, en de aanstelling en pensioenvoorzieningen van een coördinator en administratieve medewerker bij de Plusbus. Deze personen zijn aangesteld om de dienstverlening te verruimen en te verbeteren. Om die reden is ook een klein subsidiebedrag verleend voor de aankoop van een extra bus. Per saldo een eenmalig voordeel in 2024 van € 214.000.

Budgetmutatie leerlingenvervoer	-29	o	o	o
--	------------	----------	----------	----------

De bijdrage aan de BVO DRAN wordt aangepast aan de aangepaste meerjarenbegroting 2024 van de BVO DRAN. De bijdrage in 2024 daalt met € 31.000 door een daling van het leerlingenvervoer via de BVO DRAN en een daling van de NEA-index (index vervoerskosten). Daarnaast verwachten wij dat de stijging van het vervoer in natura uit de 2e VGR 2023 zich ook in 2024 voordoet. Hierdoor stijgen deze kosten met € 60.000.

Deze stijging komt door 'verplaatsing' van het leerlingenvervoer via de BVO DRAN naar bekostiging van het leerlingenvervoer via openbaar vervoer en door de aanhoudende stijging van het aantal leerlingen in het leerlingenvervoer. Per saldo een eenmalig nadeel in 2024 op leerlingenvervoer van € 29.000.

Budgetmutatie onderwijsachterstandenbeleid	0	0	0	0
---	---	---	---	---

De rijksbijdrage (specifieke uitkering) voor het onderwijsachterstandenbeleid wordt jaarlijks geactualiseerd op basis van de door het CBS bepaalde achterstandsscore van elke gemeente. De ramingen voor 2024 e.v. jaren zijn hierop aangepast. Wij ramen structureel € 135.000 aan extra lasten en baten. Per saldo een budgettair neutrale wijziging.

Budgetmutatie verplichte jaarlijkse audit Wet politiegegevens (Wpg)	-10	-8	-8	-8
--	-----	----	----	----

Voor organisaties die boa's in dienst hebben en daarbij opsporingstaken uitvoeren, is de toegankelijkheid van bevoegde medewerkers tot politiegegevens van belang. Bij deze opsporingstaken is de Wpg van toepassing. Volgens deze wet zijn wij verplicht om ieder jaar een interne audit uit te voeren en elke vier jaar een externe audit. Ook de interne audit wordt uitgevoerd door een externe partij. Wij waren niet op de hoogte van deze verplichting. Om die reden zijn deze kosten nog niet eerder in de begroting opgenomen. Een structureel nadeel vanaf 2024 van € 10.000 aflopend naar € 8.000 vanaf 2025.

Budgetmutatie Wet inburgering	0	0	0	0
--------------------------------------	---	---	---	---

De voorlopige rijksbijdrage (specifieke uitkering) voor de Wet inburgering wordt jaarlijks geactualiseerd op basis van de geprognostiseerde taakstelling van het aantal asielstatushouders dat inburgeringsplichtig is. De ramingen voor 2024 e.v. jaren zijn hierop aangepast. Wij ramen structureel € 477.000 aan extra lasten en baten. Per saldo een budgettair neutrale wijziging.

Dividend Alliander	287	0	0	0
---------------------------	-----	---	---	---

In de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 17 april 2024 is het voorstel tot uitkering van het reguliere dividend over het boekjaar 2023 van € 120,3 miljoen ter vaststelling aan de aandeelhouders voorgelegd.

Verder heeft Alliander in 2023 overeenstemming bereikt over de verkoop van Kenter, waarvan de overdracht van de aandelen heeft plaatsgevonden. De verkoopopbrengst draagt bij aan een extra dividend van € 53 miljoen. Voor Zevenaar betekent dit een dividenduitkering van € 781.000 en een eenmalig voordeel in 2024 van € 287.000.

2. Actualisatie bestaand beleid

Actualisatie fasering plan woningbouw	375	0	0	0
--	-----	---	---	---

In 2024 verwachten wij dat € 375.000 minder uit de bestemmingsreserve woningbouw wordt onttrokken dan oorspronkelijk begroot. Per saldo een budgettair neutrale wijziging.

Actualisatie investering herontwikkeling Vestersbos - voorbereiding schoolgebouw	-54	16	16	16
---	-----	----	----	----

Nu de raad heeft besloten dat op locatie Vesterbos 4 woningbouw gaat plaatsvinden sluiten wij het voorbereidingsbudget af. Er moet een eenmalige afschrijving plaatsvinden voor de kosten die zijn gemaakt voor deze locatie met betrekking tot de voorbereiding van een schoolgebouw. De kapitaallasten vallen hiermee echter ook vrij. Een eenmalig nadeel in 2024 van € 54.000, een voordeel in de jaren 2025 tot en met 2028 van € 16.000.

Actualisatie investering Rivierklimaatpark IJsselpoort	0	0	0	0
---	---	---	---	---

Vanuit het project Rivierklimaatpark IJsselpoort zijn er voor gemeente Zevenaar twee belangrijke

speerpunten voor Rhederlaag: het vergroten van de verkeersveiligheid van de Marsweg en het versterken van de gebiedsentree aan de Koestraat. Voor aanpassing van de Marsweg is er vanuit provincie en gemeente gezamenlijk een budget beschikbaar van € 2.400.000 (50/50 verdeling).

De herinrichting van de Koestraat (de verbindingsweg tussen Rivierweg en Marsweg) is momenteel geen onderdeel van de scope van het project. Deze herinrichting is echter noodzakelijk voor het vergroten van de verkeersveiligheid rondom Rhederlaag en de herkenbaarheid van het gebied. Wij willen hiervoor in 2024 een planstudie laten uitvoeren. De investering hiervoor bedraagt € 75.000. De uiteindelijke uitvoeringskosten van de herinrichting Koestraat worden op basis van de huidige inzichten grofweg geraamd op € 225.000. Wat ons betreft wordt voor de financiering hiervan gekeken naar creëren van ruimte binnen het reeds beschikbaar gestelde budget door bepaalde werkzaamheden niet of versoberd uit te voeren. De structurele extra last vanaf 2028 (voorlopig jaar van afronden project Rivierklimaatpark) bedraagt € 3.000.

Actualisatie investeringen afval en storting in de voorziening afval	0	0	0	0
---	----------	----------	----------	----------

Actualisatie investeringen bedrijfswagens	104	0	0	0
--	------------	----------	----------	----------

De investeringen van de bedrijfswagens (servicewagens) zijn beoordeeld. Als gevolg van latere levering dan verwacht sluiten we deze investeringsbudgetten niet af en worden de kapitaallasten in 2024 gecorrigeerd. Dit heeft een eenmalig positief effect in 2024 van € 104.000 (programma 0: € 69.000, programma 2: € 9.000, programma 5: € 17.000 programma 7: € 9.000).

Actualisatie investeringen en budgetten vastgoed	-80	-71	-72	-52
---	------------	------------	------------	------------

De vastgoed gerelateerde budgetten hebben we nagelopen en opnieuw geraamd. Zo stijgen de huurkosten van het steunpunt in Zevenaar noord in verband met personele voorzieningen en opslag van materiaal/gereedschappen, hetgeen onnodige reisbewegingen voorkomt. Verhoging van de huur van diverse panden waaronder Gezondheidscentrum Markt 5 Lobith en Raadhuisplein 14 en 1d Zevenaar. Daarnaast zijn de gaskosten van de gebouwen en de belastingen van het sportbedrijf geactualiseerd. Dit heeft per saldo een negatief effect in 2024 van € 80.000, in 2025 en 2026 € 72.000 en vanaf 2027 € 52.000.

Actualisatie investeringen hardware werkplekken	14	0	0	0
--	-----------	----------	----------	----------

De planning van de uitgaven van de investeringen in hardware van werkplekken is aangepast. Dit leidt tot een voordeel in de afschrijvingslasten in 2024 van € 14.000 en een even groot nadeel in 2028.

Actualisatie investeringen herinrichting Babberichseweg en parkeerterrein centrum/Babberichseweg	11	0	0	0
---	-----------	----------	----------	----------

Voor de herinrichting Babberichseweg is in de kadernota 2018 € 75.000 en op 26 januari 2022 door de raad € 443.000 beschikbaar gesteld voor de reconstructie van de Babberichseweg. Onderdeel van dit project is de herinrichting van het parkeerterrein centrum/Babberichseweg. Het bedrag van € 518.000 rekenen wij toe aan de herinrichting van het parkeerterrein. Dit project wordt apart geregistreerd. Om die reden hevelen wij € 518.000 over van project herinrichting Babberichseweg naar herinrichting parkeerterrein centrum/Babberichseweg. Daarnaast worden deze projecten pas in 2024 afgesloten. Een eenmalig voordeel op de afschrijvingslasten in 2024 van € 11.000.

Actualisatie investeringen openbaar groen	-10	-8	-12	-10
--	------------	-----------	------------	------------

De openbaar groen gerelateerde investeringsbudgetten hebben we nagelopen en opnieuw geraamd. Met betrekking tot de Gimbornhof heeft de betrokken partij zich teruggetrokken waardoor de verwachting is dat dit in 2025 wordt afgerond en derhalve wordt een deel van het budget verplaatst naar 2025. Het investeringsbudget voor de uitbreiding van bomen voor eerstgeborene wordt van 2026 naar 2024 verplaatst. Tot slot worden de baten voor tuinonderhoud (bij overgang van publiek naar particulier terrein) ten dele (€ 10.000) afgeramd. Dit resulteert in een structureel nadeel van € 10.000 vanaf 2024. Per saldo een

eenmalig nadeel van € 8.000 in 2025 en van € 12.000 in 2026 in programma 5.

Actualisatie investeringen openbare verlichting en verkeersregelininstallaties	3	0	0	0
---	----------	----------	----------	----------

We hebben de openbare verlichting en verkeersregelininstallaties gerelateerde investeringsbudgetten nagelopen. In verband met het niet afsluiten van een investeringsbudget worden de kapitaallasten in 2024 gecorrigeerd. Dit heeft een eenmalig positief effect in 2024 van € 3.000 in programma 2.

Actualisatie investeringen revitalisering riolering	0	0	0	0
--	----------	----------	----------	----------

De riool gerelateerde investeringen die betrekking hebben op de revitaliseringsprojecten hebben we nagelopen en een aantal opnieuw geraamd. De werkzaamheden met betrekking tot de revitaliseringsprojecten rondom Bloemenkamp en Pannerden hebben we naar voren (2025) gehaald. Voor Kop van Tolkamer schuift een deel van de werkzaamheden door naar 2025. Voor Lobith-Zuid naar 2025 en 2026 en voor Lobith-Noord van 2024 naar 2026. Dit leidt tot de volgende resultaten in programma 7. In 2025 een positief resultaat van € 62.000, in 2026 van € 11.000 en in 2027 een negatief resultaat van € 50.000. Bovenstaande wijzigingen verrekenen we binnen de voorziening riolering.

Actualisatie investeringen revitaliseringsprojecten wegen	0	59	-51	-68
--	----------	-----------	------------	------------

De wegen-gerelateerde investeringen hebben we nagelopen en een aantal opnieuw geraamd. De werkzaamheden met betrekking tot de revitaliseringsprojecten rondom Bloemenkamp en Pannerden hebben we naar voren (2025) gehaald. Voor Kop van Tolkamer schuift een deel van de werkzaamheden door naar 2025. Voor Lobith-Zuid naar 2025 en 2026 en voor Lobith-Noord van 2024 naar 2026. Daarnaast verwachten we dat de werkzaamheden van fietspad Geitenwaard in 2025 plaatsvinden in plaats van 2024. Dit leidt tot een eenmalig positief resultaat in 2025 van € 59.000 (programma 2: € 51.000 programma 5: € 8.000) een eenmalig negatief resultaat in 2026 € 51.000 (programma 2: € 47.000 programma 5: € 4.000) en een eenmalig negatief resultaat in 2027 van € 68.000 (programma 2: € 59.000 programma 5: € 9.000)

Actualisatie investeringen riolering	0	0	0	0
---	----------	----------	----------	----------

De riool-gerelateerde investeringen hebben we nagelopen en waar gewenst de raming geactualiseerd. In verband met het niet afsluiten van investeringsbudgetten van bijvoorbeeld Angerlo en herstel duikers, hebben we de kapitaallasten in 2024 gecorrigeerd. Daarnaast verwachten we dat de investeringen Methen en Heerematen een jaar later wordt afgerond en wordt het budget voor de mechanisch/electrische gemalen deels doorgeschoven naar 2025 en 2026. Dit geeft in programma 7 een positief resultaat in 2024 € 58.000 in 2025 van € 38.000 en in 2026 van € 50.000. Bovenstaande wijzigingen verrekenen we binnen de voorziening riolering.

Actualisatie investeringen ruimtelijke ontwikkeling (programma 2)	0	0	0	9
--	----------	----------	----------	----------

Wij hebben de startdatum van twee investeringsprojecten met 1 jaar in de tijd verschoven. Het gaat hierbij "Monitoring geluid/fijnstof/trillingen A12/A15 en "Gebiedsopgave Babberich met Witte Kruis". Deze projecten zijn afhankelijk van externe besluitvorming. Daarnaast wordt de startdatum van twee andere investeringsprojecten met 2 jaar verschoven. Het gaat hierbij om "Planvorming herinrichting Edisonstraat" en "Planvorming herinrichting Mercurion". Bovenstaande heeft een eenmalig voordeel van de kapitaallasten tot gevolg in 2027 en 2028 van € 9.000 respectievelijk € 25.000.

Actualisatie investeringen ruimtelijke ontwikkeling (programma 3)	0	0	17	25
--	----------	----------	-----------	-----------

Door het uitbliven van een beslissing over het project ViA15 schuift de start van het project Herinrichting Edisonstraat / Doesburgseweg twee jaar door. Wij verwachten te starten met de uitvoering in 2026. In 2024 vindt de planvorming en de afstemming met de omgeving plaats. Het jaar erop worden de bestekken gemaakt en gestart met de aanbesteding. De realisatie wordt verwacht in 2026. Voor het project

"Toekomstbestendig bedrijventerrein Hengelder/Tatelaar" gaan we dit jaar samen met de stuurgroep van ondernemers een vereniging opzetten en de aanbesteding opstarten voor een parkmanager. Een eenmalig voordeel van de afschrijvingslasten in 2026 van € 17.000 en in 2027 van € 25.000.

Actualisatie investeringen uitvoering aanleg 2e viaduct 7Poort en vervanging fietstunnel onder de weg 7Poort	67	6	16	-2
---	-----------	----------	-----------	-----------

Door het uitblijven van een beslissing over het project ViA15 kunnen een aantal onderdelen die opgenomen zijn in het budget van "aanleg 2e viaduct 7Poort" nog niet worden uitgevoerd. Het gaat om het doortrekken van de verharding zijde Hengelderweg, het aanpassen en realiseren van de aansluiting van het viaduct op de Hengelderweg en tijdelijke maatregelen in afwachting van de realisatie van de definitieve herinrichting van de Hengelderweg. Om die reden stellen wij voor de resterende middelen (€ 225.842) toe te voegen aan het investeringsbudget "Vervanging fietstunnel onder de weg 7Poort". De werkzaamheden kunnen dan gecombineerd worden met dit project dat ook vertraging oploopt in afwachting van de uitspraak over het project ViA15. Door de vertraging een eenmalig voordeel van de afschrijvingslasten in 2024 van € 67.000, in 2025 van € 6.000 en in 2026 van € 16.000. Door het samenvoegen een structureel nadeel vanaf 2027 van € 2.000.

Actualisatie investeringen wegen	54	0	0	0
---	-----------	----------	----------	----------

In verband met het niet afsluiten van investeringsbudgetten hebben we de kapitaallasten in 2024 gecorrigeerd. Dit betreft bijvoorbeeld de investeringsbudgetten van revitalisatie Angerlo, reconstructie Arnhemseweg en het Raadhuisplein. Dit heeft per saldo een eenmalig positief resultaat in 2024 van € 54.000 in programma 2.

Actualisering fasering project advies en begeleiding project A12/A15	400	50	-100	0
---	------------	-----------	-------------	----------

Het uitblijven van een uitspraak over het project ViA15 betekent dat het project A12/A15 vertraging oploopt. Om die reden verwachten wij dat de advisering en begeleiding van het project A12/A15 pas vanaf 2026 daadwerkelijk zal gaan lopen. Om die reden passen wij de fasering van de kosten aan. Een voordeel in 2024 € 400.000, in 2025 een voordeel van € 50.000 en in 2026 een nadeel van € 100.000. Per saldo is het een budgettair neutrale wijziging omdat dekking plaatsvindt uit de bestemmingsreserve Advies en begeleiding project A12/A15.

Budgetmutatie aanpak en prioritering recreatiepark Rhederlaagse Meren	-65	0	0	0
--	------------	----------	----------	----------

Om het project Rhederlaagse Meren goed vorm te geven is het noodzakelijk om capaciteit te labelen. Voor de rol van projectleider is in eerste instantie 8 uur per week nodig voor een periode van 2 jaar. We vragen nu voor 2024 €50.000 aan voor de functie van projectleider vanuit OOV. Voor de juridische handhaving in het kader van het bestemmingsplan van VTH vragen we € 15.000 eenmalig in 2024. In 2023 is € 15.000 door uw raad beschikbaar gesteld voor juridische ondersteuning van handhavingsproject Ariadne. Dit budget is in 2023 niet gebruikt omdat deze juridische ondersteuning is verzorgd door de provincie Gelderland waardoor het bedrag eind 2023 ten gunste van het rekeningresultaat is gebracht. In verband met verloop van personeel binnen de provincie Gelderland is deze ondersteuning weggevallen. Binnen de bestaande formatie is er onvoldoende capaciteit beschikbaar om deze werkzaamheden op te pakken. Betreffende inzet vervalt zodra de ondersteuning vanuit de provincie weer kan worden verzorgd. In 2024 een eenmalig nadeel van € 65.000

Budgetmutatie accountantskosten	-25	-25	-25	-25
--	------------	------------	------------	------------

De te verwachten accountantskosten over het boekjaar 2023 overstijgen het budget. De toename van het aantal SISA regelingen is de belangrijkste oorzaak. Vanaf 2024 een structureel nadeel van € 25.000.

Budgetmutatie bezwaar- en beroepschriften WOZ	-140	0	0	0
Op het budget van de wet WOZ (Wet Waardering Onroerende Zaken) verwachten wij in 2024 een nadeel van € 140.000. Het gaat om werkzaamheden vanwege het grote aantal beroepszaken WOZ (ruim 50), vervolgwerkzaamheden naar aanleiding van het hoge aantal bezwaarschriften in 2023 en extra handelingen c.q. controlewerkzaamheden van de in dit jaar ingekomen bezwaren. We zijn genooddaakt tot extra ondersteuning in de vorm van inhuur. Ook verwachten wij ondanks de gewijzigde proceskostenvergoeding meer (verplichte) kosten te moeten betalen. De bezwaren zien we met name bij de no-cure-no-pay bedrijven die namens belastingplichtigen bezwaren indienen en hier een winstmodel van maken.				
Budgetmutatie bijzondere bijstand en vroegsignalering	-112	0	0	0
Het kabinet stelt in totaal € 200 miljoen voor de jaren 2022 tot en met 2024 beschikbaar om een stapeling van sociale en maatschappelijke problemen als gevolg van de hoge inflatie te voorkomen. Van dit bedrag is er in 2023 in totaal € 50 miljoen via het gemeentefonds aan gemeenten beschikbaar gesteld (meicirculaire 2023). Voor 2024 is ook in totaal € 50 miljoen via het gemeentefonds aan gemeenten beschikbaar gesteld (Septembercirculaire 2023/cluster Participatie). De extra middelen (incidenteel voor 2024: € 112.000) zijn toegevoegd aan het budget 'minimabeleid'. Per saldo budgettair neutraal in combinatie met de algemene uitkering.				
Budgetmutatie doorontwikkeling Turmac Cultuur fabriek (TCF)	-75	0	0	0
In 2023 hebben wij een evaluatie gehouden over de exploitatie van de TCF. Hier is een aantal adviezen uitgekomen voor verbetering van de exploitatie. Op woensdag 3 april bent u hierover al geïnformeerd tijdens de informatieve raadsbijeenkomst. We hebben voor 2024 extra financiële middelen nodig (€ 75.000). Dit wordt ingezet voor extra ondersteuning en het opvragen van externe adviezen. De verwachting is dat we deze investering de komende jaren terugverdienen. Een eenmalig nadeel in 2024 van € 75.000.				
Budgetmutatie Europese richtlijn energieprestatie gebouwen (EPBD III)	-6	-6	-6	-6
Op 10 maart 2020 is de tweede herziening van de Europese richtlijn energieprestatie van gebouwen (EPBD III) geïmplementeerd. Deze richtlijn stelt vanaf 2023 technische eisen aan de energieprestaties van de technische bouwsystemen. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het toezicht en de handhaving. Hiervoor is begin 2024 een aanvullende opdracht aan ODRA verstrekt. In de septembercirculaire 2023 is hiervoor een taakmutatie opgenomen vanaf 2023 van € 6.000. Een structureel nadeel vanaf 2024 van € 6.000.				
Budgetmutatie inhuur interim griffier	-42	0	0	0
Onze huidige griffier is voorgedragen als burgemeester van Mook en Middelaar. We huren de komende maanden een interim griffier in. De extra lasten in 2024 ramen wij op € 42.000.				
Budgetmutatie Integraal Huisvestingsplan (IHP) onderwijshuisvesting	-101	0	0	0
In 2023 is incidenteel extra budget (€ 60.000) beschikbaar gesteld voor het actualiseren van het IHP (Integraal Huisvestingsplan onderwijs), waarvan € 12.000 is ingezet. Voor het proces t.b.v. het IHP is een basis gelegd die we in 2024 verder uitwerken om tot een nieuw IHP 2025-2050 te komen. Daarnaast is in 2023 voor het uit te voeren onderzoek en organiseren van bijeenkomsten naar verduurzaming van onze schoolgebouwen, een incidenteel budget van € 25.000 beschikbaar gesteld. Wegens onvoorziene omstandigheden is het onderzoek naar duurzaamheid niet gestart. Het proces om tot een nieuw IHP te komen strekt zich uit over meerdere jaren en vraagt extra aandacht in verband met de geplande woningbouw voor de komende jaren en de mogelijke consequenties voor onderwijshuisvesting in met name Zevenaar en Babberich. Het restant budget 2023 is niet toereikend. O.b.v. offertes is incidenteel voor 2024 een bedrag nodig van € 76.000 (inclusief het restant budget van 2023 ad. € 48.000) voor het IHP en € 25.000 voor het uit te voeren onderzoek naar verduurzaming. Per saldo een eenmalig nadeel in 2024 van € 101.000.				

Budgetmutatie opstellen lokale ontwikkelstrategie	41	-14	-14	-14
--	-----------	------------	------------	------------

In het kader van een (Europese) subsidieregeling die is bedoeld voor projecten gericht op het versterken van het landelijk gebied (LEADER 2023-2027) is bestuurlijk commitment uitgesproken om medewerking te verlenen aan de totstandkoming van een lokale ontwikkelstrategie voor de vijf gemeenten in de Liemers. In de kadernota 2024 is hiervoor € 275.000 beschikbaar gesteld met een fasering van 5 jaar. De fasering zal nu in 4 jaar plaatsvinden. De totale bijdrage blijft gelijk. Een eenmalig voordeel in 2024 van € 41.000 en een eenmalig nadeel in 2025, 2026 en 2027 van € 14.000 per jaar.

Budgetmutatie opstellen mobiliteitsvisie	-50	0	0	0
---	------------	----------	----------	----------

In de begroting 2023-2026 is voor 2024 een bedrag van € 26.000 beschikbaar gesteld voor het omvormen van het bestaande gemeentelijk verkeers- en vervoersplan (GVVP) tot een bredere mobiliteitsvisie (inclusief enquête). Het uitgangspunt hierbij was dat het in 2020 vastgestelde GVVP voldoende input zou leveren om gemakkelijker (en goedkoper) dan gebruikelijk een mobiliteitsvisie op te stellen. Er zijn echter na afronding van het GVVP in de gemeente Zevenaar veel nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen (op de korte en lange termijn) bijgekomen die van invloed zijn op bereikbaarheid en mobiliteit en waar dus in de op te stellen mobiliteitsvisie aandacht voor moet zijn. Daarnaast zijn er ook nieuwe ontwikkelingen en ambities op het gebied van mobiliteit die nu meegenomen moeten worden. Hoewel het eerder leek dat een lager bedrag voldoende was, is dat door voorgaande niet meer het geval. Om tot deze beleidsnota te komen huren wij een bureau in die de visie met onze inbreng zal opstellen en intern laat toetsten. Daarnaast zal het bureau ondersteunen bij de afstemming met belangengroepen, college en raad. De totale verwachte kosten bedragen € 76.000. Een eenmalig nadeel in 2024 van € 50.000.

Budgetmutatie opstellen nota parkeerbeleid	-30	0	0	0
---	------------	----------	----------	----------

De parkeernota is een vervolg op de afgeronde evaluatie van het parkeerbeleid. De parkeernota bevat de visie van de gemeente Zevenaar op parkeren en de daarbij behorende normen en maatregelen. In de parkeernota worden vragen beantwoord zoals: hoe gaan we om met parkeren en de parkeernormen, hoeveel ruimte bieden we aan de auto, waar vindt parkeren plaats en waar niet, waar is het gratis en waar gereguleerd? Is er voldoende overschot aan parkeren om ruimte te bieden aan ontwikkelingen zoals woningbouw (nieuwe locaties en transformatie van detailhandel naar woningbouw). Hierbij leggen we nadrukkelijk een link met de op te stellen mobiliteitsvisie. Om tot deze beleidsnota te komen huren wij een adviesbureau in die de nota met onze inbreng zal opstellen en intern laat toetsten. Daarnaast zal het bureau ondersteunen bij de afstemming met belangengroepen, college en raad. De totale kosten hiervoor zijn € 30.000. Een eenmalig nadeel in 2024 van € 30.000.

Budgetmutatie opvang ontheemden Oekraïne	0	0	0	0
---	----------	----------	----------	----------

Op basis van de huidige opvanglocaties en de daarin opgevangen vluchtelingen uit Oekraïne ramen wij hierbij zowel de uitgaven als de rijkscompensatie. De verwachting is dat alle kosten door het Rijk worden vergoed. Wij ramen de baten en lasten op € 5.400.000. Per saldo is deze raming budgettair neutraal.

Budgetmutatie opvang zwerfdieren	-51	-83	-87	-87
---	------------	------------	------------	------------

Samen met acht andere gemeenten is met stichting dierentehuis Arnhem en omstreken met ingang van 1 januari 2024 een nieuwe overeenkomst gesloten voor de periode van tien jaar, daarna stilzwijgend te verlengen met maximaal vier maal gedurende 5 jaar. Op basis van de begroting 2024-2026 van het dierentehuis is de bijdrage voor Zevenaar in 2024 € 85.000, in 2025 € 117.000 en vanaf 2026 € 121.000. Een structureel nadeel vanaf 2024 van € 51.000 oplopend naar een structureel nadeel vanaf 2026 van € 87.000.

Budgetmutatie organisatie verkiezingen	-30	0	-30	-30
---	------------	----------	------------	------------

Door nieuwe wettelijke verplichtingen zien we dat de kosten van de organisatie van de verkiezingen toenemen. Daarnaast zien we ook een toename van de kosten van het drukwerk en de portokosten. Er wordt een bedrag van € 30.000 bijgeraamd.

Budgetmutatie uitvoering Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorziening	-5	-5	-5	-5
--	-----------	-----------	-----------	-----------

Overeenkomstig de Wet Gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen (WGA) zijn wij verplicht om te voorzien in een meldpunt discriminatie. Door aan te sluiten bij een antidiscriminatievoorziening (ADV) wordt hierin voorzien. Voor de financiering van de voorziening zijn middelen toegevoegd aan de algemene uitkering (6 mio in 2009 en 6,9 mio in 2021). Deze algemene uitkering wordt jaarlijks geïndexeerd waardoor er voor de uitvoering van de ADV het bedrag per inwoner € 0,89 bedraagt. Het beschikbaar budget is gebaseerd op een bedrag van € 0,77 per inwoner, waarbij geen rekening is gehouden met jaarlijkse indexeringen, waardoor bijstelling nodig is. Het structureel nadeel bedraagt € 5.000.

Budgetmutatie vervolgonderzoek 'Herinrichting sportpark Hengelder'	-105	0	0	0
---	-------------	----------	----------	----------

Het rapport n.a.v. het verkennend onderzoek 'Herinrichting sportpark Hengelder' biedt te weinig informatie om op basis daarvan een onderbouwd voorstel ter besluitvorming voor te leggen. Dit vraagt om verdere uitwerking in de vorm van een voorlopig ontwerp, voorlopige kostenraming en het in beeld brengen van juridische en financiële consequenties. Het in 2023 beschikbare gestelde budget is niet volledig ingezet en wordt als voordeel (€ 23.000) in het resultaat van de jaarrekening 2023 verwerkt. De kosten voor het vervolgonderzoek bedragen € 105.000 (excl. btw.).

Budgetmutatie zorgkosten Wmo en Jeugd	-3.544	-4.725	-4.725	-4.725
--	---------------	---------------	---------------	---------------

Regionaal is een onderzoek gedaan om te komen tot reële kostprijzen voor zorgproducten (Wmo en jeugd). Dit heeft geleid tot forse structurele tariefstijgingen. Ditzelfde beeld laten ook de landelijk ingekochte zorgproducten zien. Ook de effecten van deze prijsstijging zijn in deze begrotingswijziging meegenomen. Omdat de meeste tarieven wijzigen per 1-4-2024 is het effect voor 2024 € 3.544.000 en vanaf 2025 € 4.725.000.

Dorpendeal Lathum later	225	0	0	0
--------------------------------	------------	----------	----------	----------

Voor het project Lathum later is voor de fase van onderzoek en voorbereiding een bedrag beschikbaar van € 800.000 (waarvan € 400.000 subsidie van de provincie Gelderland). Op basis van de uitkomsten van de fase van onderzoek en voorbereiding zal uit de te nemen stappen moeten blijken of tot een uitvoerbaar plan kan worden gekomen en/of welke aanvullende middelen hiervoor noodzakelijk zijn. Uit de voorbereiding blijkt dat de kosten voor deze fase aanzienlijk lager zullen uitvallen. Een eenmalig voordeel in 2024 van € 225.000.

Eerder beschikbaar gesteld budget actieplan synergiemaatregelen FOZ	15	0	-15	0
--	-----------	----------	------------	----------

Door de vertraging van het project ViA15 loopt de opening van de outlet ook vertraging op. De synergiemeting kan daarom pas op z'n vroegst in 2026 gedaan worden. Een verschuiving van € 15.000 van 2024 naar 2026. Dekking vindt plaats uit de algemene reserve.

Eerder beschikbaar gesteld budget actualiseren woonvisies	-10	0	0	0
--	------------	----------	----------	----------

In de begroting 2023-2026 is € 75.000 beschikbaar gesteld in 2023 voor het actualiseren van de woonvisies. Eind 2023 resteerde hier nog € 22.000 en dit bedrag is ten gunste van het jaarrekeningresultaat gebracht. Echter er moeten in 2024 nog afrondende werkzaamheden worden uitgevoerd door het adviesbureau. De kosten hiervoor bedragen € 10.000. Een nadeel in 2024 van € 10.000.

Eerder beschikbaar gesteld budget compact maken centrum Zevenaar	-35	0	0	0
---	------------	----------	----------	----------

In 2023 werkten gemeente Zevenaar, Stichting Activiteiten Zevenaar (centrumondernemers) en de vastgoedeigenaren centrum Zevenaar onder leiding van het Kadaster samen aan het behoud van een

aantrekkelijk centrumgebied Zevenaar. Dit resulteerde in het Toekomstperspectief Centrum Zevenaar. Het college heeft dit stuk als uitvoering van de Centrumvisie vastgesteld. Uitsluitend transformeren naar andere functies van winkelpanden is echter niet voldoende. Om het toekomstige centrumgebied vitaal te houden is meer regie nodig. Voor de start van de uitvoering van het vervolg compacter maken centrum Zevenaar is € 35.000 nodig als incidentele impuls. Hiervoor was in het coronaherstelplan budget beschikbaar. Door gebrek aan tijd en uitvoeringscapaciteit is dit budget echter niet volledig benut. In de jaarrekening 2023 vloeien de resterende middelen van het coronaherstelplan terug naar de algemene reserve. Het college gaat nu een vervolg geven aan dit traject en de nodige maatregelen treffen. Een eenmalig nadeel in 2024 van € 35.000.

Eerder beschikbaar gesteld budget grondruil Prins Clauslaan Giesbeek	-28	28	0	0
---	------------	-----------	----------	----------

Woningstichting Plavei is van plan om aan de Prins Clauslaan 12 woningen te slopen en 14 levensloopbestendige woningen te realiseren. Om dit mogelijk te maken is de uitruil van gronden in eigendom van Plavei en de gemeente (groen) en de aanleg van elf parkeerplaatsen noodzakelijk. Doordat de bouw van de woningen eerder wordt gerealiseerd dan gepland, en daarmee de aanleg van elf openbare parkeerplaatsen naar voren schuift, stellen wij voor om het budget hiervoor van 2025 naar 2024 te halen. Dit is een eenmalig nadeel van € 28.000 in 2024 en een eenmalig voordeel van € 28.000 in 2025.

Eerder beschikbaar gesteld budget integraal groenbestek Zevenaar noord-midden-zuid	-113	0	0	0
---	-------------	----------	----------	----------

Bij de aanbesteding van de drie integrale onderhoudsbestekken in 2023 is per abuis de aanneemsom over 2 jaren gelijk verdeeld over 2023 en 2024 terwijl de looptijd in 2023 37 weken was in plaats van 52 weken. Op basis van de aanneemsom van de drie integrale onderhoudsbestekken is in 2024 (op basis van 52 weken) € 113.000. Een eenmalig nadeel in 2024 van € 113.000.

Eerder beschikbaar gesteld budget minima effect rapportage	-15	0	0	0
---	------------	----------	----------	----------

Het incidenteel voor 2023 beschikbaar gestelde bedrag van € 15.000 voor een minima effect rapportage door het Nibud is niet ingezet en is uitgesteld naar 2024 in afwachting van de effecten van de in 2023 door het Rijk genomen maatregelen ter ondersteuning van de minima. Om het onderzoek in 2024 uit te voeren wordt voorgesteld het budget in 2024 beschikbaar te stellen. Een eenmalig nadeel in 2024 van € 15.000.

Eerder beschikbaar gesteld budget organisatieontwikkeling	-490	0	0	0
--	-------------	----------	----------	----------

In de meerjarenbegroting 2023-2026 heeft u voor het jaar 2023 een budget van € 500.000 beschikbaar gesteld voor de gehele organisatieontwikkeling. Daar bovenop is door de Provincie Gelderland een subsidie Vitaal Bestuur beschikbaar gesteld van € 120.000. Dit brengt het totale budget op € 620.000. In 2023 zijn kosten gemaakt ter voorbereiding van de organisatieontwikkeling. Dit zijn onder meer de kosten van een organisatieadviesbureau. Op 8 november 2023 heeft u een akkoord gegeven voor de verdere doorontwikkeling. Vanaf dat moment zijn wij gestart met het werving- en selectietraject voor de domeinmanagers en deze is inmiddels afgerond. Een bedrag van € 490.000 is nog niet besteed en is bedoeld voor de verdere doorontwikkeling. In 2024 vragen we dit budget opnieuw aan en melden nu een nadeel van eenmalig € 490.000.

Eerder beschikbaar gesteld budget pilot inzet jeugdboa's	-45	0	0	0
---	------------	----------	----------	----------

In de begroting 2023-2027 is budget beschikbaar gesteld voor een pilot met de inzet van jeugdboa's. Deze pilot heeft in 2023 niet plaats kunnen vinden in verband met het ontbreken van externe deskundigheid. Betreffende firma heeft de gewenste inzet niet kunnen leveren. De pilot is nu gepland in de zomer van 2024. De kosten bedragen € 45.000. Een eenmalig nadeel in 2024 van € 45.000.

Eerder beschikbaar gesteld budget publieksbereik tempellocatie Herwen-Hemeling	-12	o	o	o
---	------------	----------	----------	----------

Het organiseren van tentoonstellingen met vondsten van het tempelcomplex Herwen-Hemeling neemt meer tijd in beslag dan verwacht. Van het in de tweede voortgangsrapportage 2022 toegekende budget van € 25.000 is in 2022 € 3.000 en in 2023 € 10.000 uitgegeven. Het restant bedrag van € 12.000 is in 2023 vrijgevallen ten gunste van het resultaat 2023. Wij vragen het resterende bedrag opnieuw aan voor 2024. Een eenmalig nadeel in 2024 van € 12.000.

Eerder beschikbaar gesteld budget rechtmatigheidsverantwoording	-100	o	o	o
--	-------------	----------	----------	----------

Vanaf het verslagjaar 2023 zijn gemeenten voor de eerste keer verantwoordelijk voor het opstellen van de rechtmatigheidsverantwoording. Doordat het wetgevingstraject onduidelijk was tot eind 2023 en wij de meeste voorbereidende werkzaamheden zelf hebben kunnen uitvoeren is dit budget in 2023 niet nodig geweest. In 2024 stellen wij de eerste verantwoording op en hebben wij de eerste inzichten in de benodigde verbeteringen. In 2024 zetten wij de nog niet bestede middelen in om met de ervaringen en aanbevelingen versneld aan de slag te kunnen. Een eenmalig nadeel in 2024 van € 100.000.

Eerder beschikbaar gesteld budget uitbreiden online dienstverlening	-78	o	o	o
--	------------	----------	----------	----------

In het collegeprogramma is er voor 2023 een bedrag van € 80.000 beschikbaar gesteld voor het uitbreiden van de online dienstverlening. Het is niet gelukt om dit in 2023 al uit te voeren en daarom is een bedrag van € 78.000 vrijgevallen bij de jaarrekening van 2023. In 2024 zal de uitbreiding van de dienstverlening worden uitgevoerd. Wij vragen om hiervoor weer € 78.000 beschikbaar te stellen. Een eenmalig nadeel in 2024 van € 78.000.

Eerder beschikbaar gesteld budget uitvoeringsprogramma 2023-2025 bestemmingsreserve duurzaamheid	232	-188	o	o
---	------------	-------------	----------	----------

In het uitvoeringsprogramma duurzaamheid dat u op 21 september 2022 heeft vastgesteld zijn diverse onderdelen opgenomen voor uitvoering in 2023, 2024 en 2025. Diverse onderdelen schuiven om diverse redenen door:

1. Subsidie groene daken: Rond de zomer wordt de subsidie voor groene daken gepubliceerd. Wij verwachten dat er een aanzienlijke belangstelling zal zijn met een verwacht hoogtepunt in 2025. Om die reden schuiven we € 15.000 door van 2024 naar 2025. Een eenmalig voordeel in 2024 en een eenmalig nadeel in 2025 van € 15.000.
2. Stimuleren energiebesparende maatregelen samenleving: In 2024 is voor het verbreden van activiteiten met betrekking tot de verduurzaming van de woningvoorraad € 188.350 gereserveerd. Wij verwachten echter dat € 150.000 voldoende is. Een eenmalig voordeel in 2024 van € 39.000.
3. Laadinfrastructuur elektrisch laden voertuigen: In 2024 is hiervoor € 12.000 gereserveerd. Wij verwachten echter dat € 6.000 voldoende is. Een eenmalig voordeel in 2024 van € 6.000.
4. Aardgasvrij Angerlo: In afwachting van de afronding van het wijkuitvoeringsplan is het momenteel onzeker hoe een eventuele vervolgfase eruitziet, welke werkzaamheden hierbij verricht worden en welke middelen hiervoor benodigd zijn. In de tweede voortgangsrapportage 2024 bekijken wij opnieuw de stand van zaken. Om die reden schuiven wij het restant uit 2023 ad € 97.000 en de raming 2024 ad € 75.000 (in totaal € 172.000) door naar 2025. Een eenmalig voordeel in 2024 van € 172.000 en een eenmalig nadeel in 2025 van € 172.000. In totaal een mutatie van € 232.000 voordelig eenmalig in 2024 en € 188.000 nadelig eenmalig in 2025. Dekking komt uit de bestemmingsreserve duurzaamheid.

Eerder beschikbaar gesteld budget verbeteren speel- en ontmoetingsplekken voor jong en oud	-25	25	o	o
---	------------	-----------	----------	----------

Bij de begrotingsbehandeling 2024-2027 is de motie vitale en multifunctionele speelplaatsen voor jong en oud aangenomen. Hierbij wordt nadrukkelijk gekeken naar een bredere doelgroep waarbij ook rekening wordt gehouden met de behoefte van senioren om meer te bewegen en sociale contacten op te doen. Hierdoor krijgen deze beweegplekken een nieuwe maatschappelijke functie (inclusiviteit). Hiervoor wordt dit budget

van € 25.000 van 2025 naar 2024 verschoven. Dit heeft een negatief effect op de begroting 2024 van € 25.000.

Gemeentelijke bijdrage vier molens 2024	8	8	8	8
--	----------	----------	----------	----------

Het was de verwachting dat de provinciale subsidie voor de instandhouding van monumentale molens vanaf 2024 zou komen te vervallen. Om die reden was hiervoor € 8.000 in onze begroting opgenomen. De regeling is echter weer opgenomen in het nieuwe coalitieakkoord 2023-2027 van de provincie Gelderland. Een structureel voordeel vanaf 2024 van € 8.000 per jaar.

Invorderingen bestuursdwang	11	0	0	0
------------------------------------	-----------	----------	----------	----------

Wij ramen in 2024 een bedrag van € 11.000 voor opgelegde vorderingen bestuursdwang. Een eenmalig voordeel in 2024 van € 11.000.

Onderzoek wonen en zorg	6	6	6	6
--------------------------------	----------	----------	----------	----------

In de begroting is structureel budget opgenomen voor onderzoek wonen en zorg. Dit onderzoek wordt echter door de GMR uitgevoerd en is onderdeel van de inwonersbijdrage. Een structureel voordeel vanaf 2024 van € 6.000.

Specifieke uitkeringen t.b.v. bibliotheekvoorzieningen	0	0	0	0
---	----------	----------	----------	----------

Van het Rijk (ministerie van VWS) zijn specifieke uitkeringen ontvangen op grond van regeling 'Eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen'. De specifieke uitkeringen zijn bestemd als tegemoetkoming in de kosten die gemeenten maken voor de oprichting van nieuwe bibliotheekvestigingen en het verbeteren of doorontwikkelen van bestaande beperkte bibliotheekvoorzieningen. De uitkeringen zijn verleend voor de periode 2024/2025 t.b.v. de bibliotheekvoorzieningen in de kernen Lobith (€ 100.000) en Pannerden (€ 52.000).

Daarnaast is een specifieke uitkering ontvangen (€ 45.035) op grond van de regeling 'specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid 2024'. Deze middelen worden beschikbaar gesteld aan gemeenten ter bekostiging van de realisatie of de instandhouding van de Informatiepunten Digitale Overheid. De ontvangen specifieke uitkeringen worden beschikbaar gesteld aan de Bibliotheek (Kunstwerk!) voor de uitvoering van vermelde activiteiten. Per saldo een budgettaire neutrale wijziging.

Subsidie "Project Erfgoed telt"	0	0	0	0
--	----------	----------	----------	----------

Door het ministerie van onderwijs, cultuur en wetenschappen is in 2022 op grond van Erfgoed Telt aan de gemeente Zevenaar een subsidie toegekend van € 10.000 voor het opknappen van onze Joodse begraafplaats aan de Jacques Perkstraat in Zevenaar. Het project mag een looptijd hebben tot eind augustus 2025. Het restant bedrag ultimo 2023 ad € 5.000 wordt overgeheveld naar 2024.

Subsidie klompenpaden Giesbeek	0	0	0	0
---------------------------------------	----------	----------	----------	----------

Met deze begrotingswijziging ramen wij het resterende bedrag aan ontvangen subsidies met betrekking tot de aanleg van de klompenpaden in Giesbeek. Voor 2024 is het besteedbare budget € 56.000.

Subsidie overdracht bodemtaken	0	0	0	0
---------------------------------------	----------	----------	----------	----------

De provincie Gelderland heeft een bedrag van € 50.000 aan subsidie verstrekt voor de overdracht van bodemtaken naar de gemeente Zevenaar onder de Omgevingswet. De ODRA is in 2023 gestart met de uitvoering van het projectplan en gaat hier in 2024 mee verder. Hiervoor is nog € 24.000 beschikbaar. In 2025 moet de gemeente Zevenaar een subsidieverantwoording doen als afronding van het project.

Subsidie Zoetwatervoorziening Oost-Nederland (ZON)	o	o	o	o
---	----------	----------	----------	----------

De gemeente Zevenaar heeft bij de Provincie een subsidieverzoek ingediend voor het treffen van klimaatadaptieve maatregelen. Wij hebben deze aanvraag ingediend voor het afkoppelen van verhard oppervlak naar bergings- of infiltratievoorziening. Met deze activiteiten dragen we bij aan het vergroten van grondwatervoorraden, het optimaliseren van grondwatersystemen en efficiënt gebruik van water. Tevens wordt bijgedragen aan het werkprogramma Zoetwatervoorziening Oost Nederland 2022 -2027. Deze subsidie wordt ingezet voor een 5-tal projecten. Wij hebben de raming van de investeringsbudgetten hierop aangepast. Het gaat hier om een budgetneutrale wijziging.

Subsidie ZonMw GGD in de wijk	o	o	o	o
--------------------------------------	----------	----------	----------	----------

Voor het project GGD in de wijk is subsidie aangevraagd bij ZonMw (Nederlandse organisatie voor gezondheidsonderzoek en zorginnovatie). ZonMw heeft voor de periode van 1-4-2024 tot 1-4-2025 een bedrag van € 200.000 toegekend. Met deze begrotingswijziging worden de uitgaven en inkomsten geraamd.

Uitvoeringskosten Omgevingswet	o	o	o	o
---------------------------------------	----------	----------	----------	----------

Per 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Voor extra nog nader te duiden uitvoeringskosten is in de begroting 2023-2026 € 190.000 beschikbaar gesteld. Met deze begrotingswijziging rekenen wij de volgende kosten toe aan dit budget:

1. het uitvoeren van controles op bodemsaneringen door ODRA. Deze taak is van de provincie overgegaan naar de gemeente zonder dat hier budget voor beschikbaar is gesteld door het Rijk. (€ 23.000 in 2024).
2. een nieuwe functie voor regalanalist (0,8 fte) als gevolg van de invoering van het digitaal stelsel Omgevingswet (DSO) (€ 41.000 oplopend tot € 61.000 structureel vanaf 2024. Per saldo een budgettair neutrale wijziging: een nadeel in programma 0 en een voordeel in programma 8.

Verbeurde dwangsommen Wet algemene bepalingen omgevingsrecht	10	o	o	o
---	-----------	----------	----------	----------

Wij ramen in 2024 € 10.000 voor vorderingen dwangsommen op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Een eenmalig voordeel in 2024 van € 10.000.

3. Nieuw beleid

Lokale teams in het kader van de hervormingsagenda	-120	o	o	o
---	-------------	----------	----------	----------

In de hervormingsagenda Jeugd staan belangrijke punten voor lokale teams. Een van deze punten is dat zo'n team verschillende soorten basishulp moet bieden, zowel lichte als intensievere hulp, voor korte en lange periodes. Om alvast vooruitgang te boeken volgens deze agenda, willen we in 2024 al acties uitvoeren die snel voordelen opleveren.

Gezinscoach:

Op dit moment krijgen mensen in Zevenaar nauwelijks hulp van maatschappelijk werkers en is er geen ondersteuning vanuit de toegang. Daardoor moeten veel mensen een officiële aanvraag doen voor hulp. Uit analyse blijkt dat de meeste hulptrajecten gemiddeld acht maanden duren. Als we zelf hulp bieden, kan inzet van zwaardere zorg mogelijk voorkomen worden. We vragen de gemeenteraad om geld vrij te maken voor tijdelijke inzet van een gezinscoach. We willen de besparingen en de caseload van deze begeleider evalueren. Voor 2024 vragen we €50.000. We verwachten minstens €20.000 te besparen in 2024 en €700 per traject. Dit wordt tijdens het proces gecontroleerd. Als de besparingen behaald worden, willen we de coach structureel financieren vanaf 2025.

Verminderen van het aantal uithuisplaatsingen:

Het aantal uithuisplaatsingen moet naar beneden. In 2024 willen we een extra gedragswetenschapper inhuren die zich richt op de efficiëntie van zorgtrajecten en het aantal uithuisplaatsingen. Deze deskundige

kan ook helpen bij Wmo-zaken. We verwachten hiervoor €70.000 uit te geven in 2024. Samen met andere maatregelen verwachten we minstens €300.000 te besparen.
Op basis van de resultaten willen we kijken of we deze deskundige structureel kunnen inzetten en of we de kostenbesparingen kunnen gebruiken om dit te financieren. Een belangrijke indicator voor de kostenbesparing is een afname in het aantal kinderen dat uithuisgeplaatst wordt.

Onderzoek ontwikkeling Filmhuis	-12	0	0	0
--	------------	----------	----------	----------

In het collegeakkoord staat opgenomen: Ook stellen wij Kunstwerk! en Filmhuis Zevenaar in staat zich te blijven ontwikkelen. Het Filmhuis heeft in het kader daarvan al meerdere verzoeken gedaan voor het verhogen van de subsidiebijdrage, om de organisatie te kunnen versterken/professionaliseren, deze zijn afgewezen. Om ervoor te zorgen dat het Filmhuis onderdeel kan blijven van de culturele basis infrastructuur van Zevenaar moet er breder gekeken worden naar de toekomstbestendigheid van de organisatie, niet alleen vanuit hun eigen perspectief. Daarom is het advies om door een externe partij onderzoek te laten uitvoeren. Hierbij zullen meerdere toekomstscenario's gemaakt worden, die vervolgens zullen worden voorgelegd. Door het onafhankelijk onderzoek, waarvan de kosten € 12.000 bedragen, kunnen we ervoor zorgen dat eventuele investeringen ook gegrond zijn en daarmee bijdragen aan een toekomstbestendige culturele infrastructuur van Zevenaar. Een eenmalig nadeel in 2024 van € 12.000.

Totaal mutaties	-3.480	-4.950	-5.431	-4.105
------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

TOELICHTING RESERVEMUTATIES

Reservemutaties (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
---	---------------------------	---------------------------	---------------------------	---------------------------

2. Actualisatie bestaand beleid

Actualisatie fasering plan woningbouw	-375	0	0	0
--	-------------	----------	----------	----------

In 2024 verwachten wij dat € 375.000 minder uit de bestemmingsreserve woningbouw wordt onttrokken dan oorspronkelijk begroot. Per saldo een budgettair neutrale wijziging.

Actualisatie investeringen wegen	-9	0	0	0
---	-----------	----------	----------	----------

In verband met het niet afsluiten van investeringsbudgetten hebben we de kapitaallasten in 2024 gecorrigeerd. Dit betreft bijvoorbeeld de investeringsbudgetten van revitalisatie Angerlo, reconstructie Arnhemseweg en het Raadhuisplein. Dit heeft per saldo een eenmalig positief resultaat in 2024 van € 54.000 in programma 2.

Actualisatie uitname bestemmingsreserve kapitaallasten onderwijshuisvesting primair onderwijs (PO)	-125	-125	0	0
---	-------------	-------------	----------	----------

In de eerste voortgangsrapportage 2023 is de raming van de fasering voor de investeringen in de onderwijshuisvesting (primair onderwijs) geactualiseerd. Abusievelijk is de fasering van de bestemmingsreserve kapitaallasten niet aangepast. Een eenmalig nadeel in 2024 en 2025 van € 125.000.

Actualisering fasering project advies en begeleiding project A12/A15	-400	-50	100	0
---	-------------	------------	------------	----------

Het uitblijven van een uitspraak over het project ViA15 betekent dat het project A12/A15 vertraging oploopt. Om die reden verwachten wij dat de advisering en begeleiding van het project A12/A15 pas vanaf 2026 daadwerkelijk zal gaan lopen. Om die reden passen wij de fasering van de kosten aan. Een voordeel in 2024 € 400.000, in 2025 een voordeel van € 50.000 en in 2026 een nadeel van € 100.000. Per saldo is het een

budgettaire neutrale wijziging omdat dekking plaatsvindt uit de bestemmingsreserve Advies en begeleiding project A12/A15.

Eerder beschikbaar gesteld budget actieplan synergiemaatregelen FOZ	-15	0	15	0
--	------------	----------	-----------	----------

Door de vertraging van het project ViA15 loopt de opening van de outlet ook vertraging op. De synergiemeting kan daarom pas op z'n vroegst in 2026 gedaan worden. Een verschuiving van € 15.000 van 2024 naar 2026. Dekking vindt plaats uit de algemene reserve.

Eerder beschikbaar gesteld budget uitvoeringsprogramma 2023-2025 bestemmingsreserve duurzaamheid	-232	188	0	0
---	-------------	------------	----------	----------

In het uitvoeringsprogramma duurzaamheid dat u op 21 september 2022 heeft vastgesteld zijn diverse onderdelen opgenomen voor uitvoering in 2023, 2024 en 2025. Diverse onderdelen schuiven om diverse redenen door:

1. Subsidie groene daken: Rond de zomer wordt de subsidie voor groene daken gepubliceerd. Wij verwachten dat er een aanzienlijke belangstelling zal zijn met een verwacht hoogtepunt in 2025. Om die reden schuiven we € 15.000 door van 2024 naar 2025. Een eenmalig voordeel in 2024 en een eenmalig nadeel in 2025 van € 15.000.
2. Stimuleren energiebesparende maatregelen samenleving: In 2024 is voor het verbreden van activiteiten met betrekking tot de verduurzaming van de woningvoorraad € 188.350 gereserveerd. Wij verwachten echter dat € 150.000 voldoende is. Een eenmalig voordeel in 2024 van € 39.000.
3. Laadinfrastructuur elektrisch laden voertuigen: In 2024 is hiervoor € 12.000 gereserveerd. Wij verwachten echter dat € 6.000 voldoende is. Een eenmalig voordeel in 2024 van € 6.000.
4. Aardgasvrij Angerlo: In afwachting van de afronding van het wijkuitvoeringsplan is het momenteel onzeker hoe een eventuele vervolgfase eruitziet, welke werkzaamheden hierbij verricht worden en welke middelen hiervoor benodigd zijn. In de tweede voortgangsrapportage 2024 bekijken wij opnieuw de stand van zaken. Om die reden schuiven wij het restant uit 2023 ad € 97.000 en de raming 2024 ad € 75.000 (in totaal € 172.000) door naar 2025. Een eenmalig voordeel in 2024 van € 172.000 en een eenmalig nadeel in 2025 van € 172.000. In totaal een mutatie van € 232.000 voordelig eenmalig in 2024 en € 188.000 nadelig eenmalig in 2025. Dekking komt uit de bestemmingsreserve duurzaamheid.

Totaal reservemutaties	-1.156	13	115	0
-------------------------------	---------------	-----------	------------	----------

FINANCIEEL MEERJARENBEELD

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
BATEN				
Primitieve begroting 2024-2027	160.033	157.879	149.674	191.218
Mutaties tot de 1e Voortgangsrapportage 2024	2.155	146	151	204
Totale baten tot de 1e VGR	162.187	158.025	149.825	191.422

Mutaties in deze voortgangsrapportage (baten)

1. Autonome ontwikkelingen	3.024	2.792	2.461	3.669
Algemene uitkering - decembercirculaire 2023	-625	-123	0	0
Algemene uitkering - septembercirculaire 2023	1.580	1.133	579	1.787
Algemene uitkering - septembercirculaire 2023 hervormingsagenda jeugd	0	0	100	100
Budgetmutatie bijstandsuitkeringen	1.170	1.170	1.170	1.170
Budgetmutatie onderwijsachterstandenbeleid	135	135	135	135
Budgetmutatie Wet inburgering	477	477	477	477
Dividend Alliander	287	0	0	0
2. Actualisatie bestaand beleid	5.669	34	-6	-6
Actualisatie investeringen en budgetten vastgoed	4	4	4	4
Actualisatie investeringen openbaar groen	-10	-10	-10	-10
Actualisering fasering project advies en begeleiding project A12/A15	30	0	0	0
Budgetmutatie opvang ontheemden Oekraïne	5.400	0	0	0
Dorpendeal Lathum later	-225	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget compact maken centrum Zevenaar	6	0	0	0
Invorderingen bestuursdwang	11	0	0	0
Specifieke uitkeringen t.b.v. bibliotheekvoorzieningen	197	0	0	0
Subsidie "Project Erfgoed telt"	5	0	0	0
Subsidie klompenpaden Giesbeek	56	0	0	0
Subsidie overdracht bodemtaken	24	0	0	0
Subsidie ZonMw GGD in de wijk	160	40	0	0
Verbeurde dwangsommen Wet algemene bepalingen omgevingsrecht	10	0	0	0
Totaal gemuteerde baten	8.692	2.826	2.455	3.663
Totale baten tot en met de 1e VGR	170.879	160.851	152.279	195.085

LASTEN

Primitieve begroting 2024-2027	163.454	157.138	155.004	198.123
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage 2024	4.772	280	272	225
Totale lasten tot de 1e VGR	168.226	157.418	155.276	198.348

Mutaties in deze voortgangsrapportage (lasten)

1. Autonome ontwikkelingen	2.471	2.812	2.812	2.812
Algemene uitkering - septembercirculaire 2023	1.000	1.000	1.000	1.000
Bijdrage GR VGGM - Rijksvaccinatieprogramma	9	9	9	9
Bijdrage MGR sociaal domein Centraal Gelderland	-71	0	0	0
Bijdrage MGR sociaal domein Centraal Gelderland / module Onderwijs (RBL)	3	0	0	0
Bijdrage SW aanwijsbesluit 2024	-90	0	0	0
Budgetmutatie beheer en onderhoud overnachtingshaven Spijk	14	14	14	14
Budgetmutatie bijstandsuitkeringen	1.170	1.170	1.170	1.170
Budgetmutatie doelgroepenvervoer	-214	0	0	0
Budgetmutatie leerlingenvervoer	29	0	0	0
Budgetmutatie onderwijsachterstandenbeleid	135	135	135	135
Budgetmutatie verplichte jaarlijkse audit Wet politiegegevens (Wpg)	10	8	8	8
Budgetmutatie Wet inburgering	477	477	477	477
2. Actualisatie bestaand beleid	9.569	4.963	5.074	4.955
Actualisatie fasering plan woningbouw	-375	0	0	0
Actualisatie investering herontwikkeling Vestersbos - voorbereiding schoolgebouw	54	-16	-16	-16
Actualisatie investering Rivierklimaatpark IJsselpoort	0	0	0	0
Actualisatie investeringen bedrijfswagens	-104	0	0	0
Actualisatie investeringen en budgetten vastgoed	84	76	76	56
Actualisatie investeringen hardware werkplekken	-14	0	0	0
Actualisatie investeringen herinrichting Babberichseweg en parkeerterrein centrum/Babberichseweg	-11	0	0	0
Actualisatie investeringen openbaar groen	0	-2	2	0
Actualisatie investeringen openbare verlichting en verkeersregelininstallaties	-3	0	0	0
Actualisatie investeringen revitaliseringsprojecten wegen	0	-59	51	68
Actualisatie investeringen ruimtelijke ontwikkeling (programma 2)	0	0	0	-9
Actualisatie investeringen ruimtelijke ontwikkeling (programma 3)	0	0	-17	-25
Actualisatie investeringen uitvoering aanleg 2e viaduct 7Poort en vervanging fietstunnel onder de weg 7Poort	-67	-6	-16	2

Actualisatie investeringen wegen	-54	0	0	0
Actualisering fasering project advies en begeleiding project A12/A15	-370	-50	100	0
Budgetmutatie aanpak en prioritering recreatiepark Rhederlaagse Meren	65	0	0	0
Budgetmutatie accountantskosten	25	25	25	25
Budgetmutatie bezwaar- en beroepschriften WOZ	140	0	0	0
Budgetmutatie bijzondere bijstand en vroegsignalering	112	0	0	0
Budgetmutatie doorontwikkeling Turmac Cultuur fabriek (TCF)	75	0	0	0
Budgetmutatie Europese richtlijn energieprestatie gebouwen (EPBD III)	6	6	6	6
Budgetmutatie inhuur interim griffier	42	0	0	0
Budgetmutatie Integraal Huisvestingsplan (IHP) onderwijshuisvesting	101	0	0	0
Budgetmutatie opstellen lokale ontwikkelstrategie	-41	14	14	14
Budgetmutatie opstellen mobiliteitsvisie	50	0	0	0
Budgetmutatie opstellen nota parkeerbeleid	30	0	0	0
Budgetmutatie opvang ontheemden Oekraïne	5.400	0	0	0
Budgetmutatie opvang zwerfdieren	51	83	87	87
Budgetmutatie organisatie verkiezingen	30	0	30	30
Budgetmutatie uitvoering Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorziening	5	5	5	5
Budgetmutatie vervolgonderzoek 'Herinrichting sportpark Hengelder'	105	0	0	0
Budgetmutatie zorgkosten Wmo en Jeugd	3.544	4.725	4.725	4.725
Dorpendeal Lathum later	-450	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget actieplan synergiemaatregelen FOZ	-15	0	15	0
Eerder beschikbaar gesteld budget actualiseren woonvisies	10	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget compact maken centrum Zevenaar	41	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget grondruil Prins Clauslaan Giesbeek	28	-28	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget integraal groenbestek Zevenaar noord-midden-zuid	113	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget minimabeleid - minima effect rapportage	15	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget organisatieontwikkeling	490	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget pilot inzet jeugdboa's	45	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget publieksbereik tempellocatie Herwen-Hemeling	12	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget rechtmatigheidsverantwoording	100	0	0	0

Eerder beschikbaar gesteld budget uitbreiden online dienstverlening	78	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget uitvoeringsprogramma 2023-2025 bestemmingsreserve duurzaamheid	-232	188	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget verbeteren speel- en ontmoetingsplekken voor jong en oud	25	-25	0	0
Gemeentelijke bijdrage vier molens 2024	-8	-8	-8	-8
Onderzoek wonen en zorg	-6	-6	-6	-6
Specifieke uitkeringen t.b.v. bibliotheekvoorzieningen	197	0	0	0
Subsidie "Project Erfgoed telt"	5	0	0	0
Subsidie klompenpaden Giesbeek	56	0	0	0
Subsidie overdracht bodemtaken	24	0	0	0
Subsidie ZonMw GGD in de wijk	160	40	0	0
Uitvoeringskosten Omgevingswet	0	0	0	0
3. Nieuw beleid	132	0	0	0
Lokale teams in het kader van de hervormingsagenda	120	0	0	0
Onderzoek ontwikkeling Filmhuis	12	0	0	0
Totaal gemuteerde lasten	12.172	7.776	7.886	7.768
Totale lasten tot en met de 1e VGR	180.398	165.193	163.162	206.116
Resultaat voor bestemming	-9.519	-4.342	-10.882	-11.031

ONTTREKKINGEN

Primitieve begroting 2024-2027	5.423	2.611	1.064	1.064
Mutaties tot de 1e Voortgangsrapportage 2024	2.438	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage 2024	-1.156	13	115	0
Totaal onttrekkingen reserves	6.705	2.623	1.179	1.064

TOEVOEGINGEN

Primitieve begroting 2024-2027	2.393	0	0	0
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage 2024	0	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage 2024				
Totaal toevoegingen reserves	2.393	0	0	0
Saldo reserve mutaties	4.313	2.623	1.179	1.064
Resultaat na bestemming	-5.206	-1.719	-9.703	-9.967

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
BATEN				
0. Bestuur en ondersteuning	118.159	119.704	112.499	112.638
1. Veiligheid	142	131	131	131
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	310	280	280	280
3. Economie	9.184	2.039	493	493
4. Onderwijs	1.212	1.208	1.208	1.209
5. Sport, cultuur en recreatie	1.668	1.405	1.397	1.397
6. Sociaal domein	20.931	17.908	18.691	19.072
7. Volksgezondheid en milieu	10.828	11.056	11.075	10.831
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	8.445	7.119	6.504	49.033
Actuele stand begroting - baten	170.879	160.851	152.279	195.085
Lasten				
0. Bestuur en ondersteuning	29.570	29.037	29.023	28.735
1. Veiligheid	4.991	4.903	4.896	4.898
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	6.849	6.787	7.083	7.183
3. Economie	9.842	2.601	1.093	1.108
4. Onderwijs	6.396	6.174	6.677	6.833
5. Sport, cultuur en recreatie	12.632	11.568	11.529	11.596
6. Sociaal domein	83.059	80.203	80.638	81.083
7. Volksgezondheid en milieu	14.494	14.348	13.522	13.469
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	12.565	9.571	8.701	51.211
Actuele stand begroting - lasten	180.398	165.193	163.162	206.116
Saldo voor bestemming				
0. Bestuur en ondersteuning	88.589	90.667	83.476	83.903
1. Veiligheid	-4.849	-4.771	-4.765	-4.766
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	-6.539	-6.507	-6.803	-6.903
3. Economie	-657	-563	-600	-615
4. Onderwijs	-5.184	-4.966	-5.469	-5.624
5. Sport, cultuur en recreatie	-10.964	-10.163	-10.131	-10.198
6. Sociaal domein	-62.128	-62.295	-61.947	-62.011
7. Volksgezondheid en milieu	-3.667	-3.292	-2.447	-2.637
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	-4.120	-2.452	-2.197	-2.178
Saldo 1e voortgangsrapportage voor bestemming	-9.519	-4.342	-10.882	-11.031
Mutaties reserves				
0. Bestuur en ondersteuning	1.286	404	452	452
1. Veiligheid	0	0	0	0
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	9	100	150	50
3. Economie	34	0	32	17
4. Onderwijs	-308	143	268	268
5. Sport, cultuur en recreatie	926	454	254	254
6. Sociaal domein	24	24	24	24
7. Volksgezondheid en milieu	791	999	0	0
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	1.550	500	0	0

Totaal mutaties reserves	4.313	2.623	1.179	1.064
Saldo 1e voortgangsrapportage na bestemming	-5.206	-1.719	-9.703	-9.967

BIJLAGEN

OVERZICHT BEGROTINGSWIJZIGINGEN TOT DE 1E VOORTGANGSRAPPORTAGE

In deze bijlage nemen wij het overzicht op van de wijzigingen van de begroting die nog niet in de meerjarenbegroting 2024-2027 zijn verwerkt tot deze voortgangsrapportage. Dit betreft de wijzigingen tot de 1e voortgangsrapportage en de administratieve wijzigingen.

De wijzigingen tot de 1e voortgangsrapportage betreffen de verwerking van uw besluiten in de afgelopen maanden die nog niet in de meerjarenbegroting verwerkt konden worden. In de administratieve wijzigingen nemen wij aanpassingen op de vastgestelde begroting op, zonder financieel effect.

Wijzigingen tot de 1e voortgangsrapportage

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
BATEN				
0. Bestuur en ondersteuning				
Evaluatie parkeerbeleid	12	8	0	0
Openen grondexploitatie 4 vastgoedlocaties	0	-110	-129	0
Totaal programma 0.	12	-102	-129	
6. Sociaal domein				
Openen grondexploitatie 4 vastgoedlocaties	0	0	35	0
Stationsplein 4 Zevenaar	34	204	204	204
Totaal programma 6.	34	204	239	204
7. Volksgezondheid en milieu				
Inzet reserve afval	-126	0	0	0
Inzet reserve riolering	-160	0	0	0
Totaal programma 7.	-286			
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				
Openen grondexploitatie 4 vastgoedlocaties	2.300	0	0	0
Totaal programma 8.	2.300			
Totaal baten	2.060	103	111	204
LASTEN				
0. Bestuur en ondersteuning				
Huisvestingsverordening gemeente Zevenaar 2024	0	-8	-8	-8
Openen grondexploitatie 4 vastgoedlocaties	1	12	7	0
Restant budgetten met dekking uit reserves 2023	39	0	0	0
Strategiebepaling voor een gezonde toekomst	75	0	0	0
Totaal programma	115	3	-1	-8
2. Verkeer, vervoer en waterstaat				
Evaluatie parkeerbeleid	15	0	0	0
Restant budgetten met dekking uit reserves 2023	250	0	0	0
Totaal programma	265			
3. Economie				
Restant budgetten met dekking uit reserves 2023	-6	0	0	0
Totaal programma	-6			
4. Onderwijs				
Actualisatie investering renovatie/uitbreiding basisschool De Overlaat	0	2	2	2
Verbeterplan doelgroepenvervoer	35	0	0	0
Totaal programma	35	2	2	2
5. Sport, cultuur en recreatie				
Restant budgetten met dekking uit reserves 2023	364	0	0	0

Totaal programma	364			
6. Sociaal domein				
Stationsplein 4 Zevenaar	34	204	204	204
Verbeterplan doelgroepenvervoer	140	0	0	0
Totaal programma	174	204	204	204
7. Volksgezondheid en milieu				
Restant budgetten met dekking uit reserves 2023	175	0	0	0
Totaal programma	175			
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				
Huisvestingsverordening gemeente Zevenaar 2024	0	27	27	27
Openen grondexploitatie 4 vastgoedlocaties	2.300	0	0	0
Restant budgetten met dekking uit reserves 2023	1.255	0	0	0
Totaal programma	3.555	27	27	27
Totaal lasten	4.677	237	232	225
Saldo voor bestemming	-2.617	-134	-122	-21
Mutaties reserves				
Onttrekkingen	900	0	0	0
Toevoegingen	0	0	0	0
Totaal mutaties reserves	900	0	0	0
Saldo na bestemming	-179	-134	-122	-21

Toelichting financiële ontwikkelingen

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Actualisatie investering renovatie/uitbreiding basisschool De Overlaat	0	-2	-2	-2

In de raadsvergadering van 20 december 2023 zijn aanvullende investeringen beschikbaar gesteld voor verbouwing/herstel werkzaamheden t.b.v. IKC De Overlaat en de financiële effecten te verwerken in de 1e voortgangsrapportage 2024. Een structureel nadeel vanaf 2025 van € 2.000.

Evaluatie parkeerbeleid	-3	8	0	0
--------------------------------	-----------	----------	----------	----------

Op 28 februari 2024 heeft de raad de evaluatie van het parkeerbeleid 2023 vastgesteld. Daarin start in juni 2024 een pilot voor een jaar om de verblijfsduur in het centrum te verlengen. Daarvoor wordt het 2e uur parkeren gratis gemaakt. De geschatte inkomstenderving hiervan (€ 75.000) wordt gedekt door een verhoging van het tarief (€ 95.000). Per saldo wordt een extra opbrengst van € 20.000 per jaar verwacht. Hiervan worden ook de eenmalige wijzigingskosten van de programmatuur van de parkeerautomaten betaald.

Huisvestingsverordening gemeente Zevenaar 2024	0	-18	-18	-18
---	----------	------------	------------	------------

In de raadsvergadering van 20 december 2023 is de huisvestingsverordening gemeente Zevenaar 2024 vastgesteld. In dit voorstel is opgenomen dat de kostenverdeling tussen corporaties en gemeenten in de regio meer in balans wordt gebracht. Dit betekent vanaf 2025 een kostenverhoging voor de gemeenten van in totaal € 327.000. Voor onze gemeente betekent dit een verhoging vanaf 1 januari 2025 van € 8.000 naar € 27.000 per jaar. Een structureel nadeel vanaf 2025 van € 18.000.

Inzet reserve afval	-126	o	o	o
----------------------------	-------------	----------	----------	----------

Bij de vaststelling van de belastingverordeningen 2024 is besloten € 126.000 van de reserve afval in te zetten ter egalisering van de tarieven afval in 2024. De onttrekking aan de reserve afval was nog niet in de begroting verwerkt. Per saldo een budgettair neutrale wijziging.

Inzet reserve riolering	-160	o	o	o
--------------------------------	-------------	----------	----------	----------

Bij de vaststelling van de belastingverordeningen 2024 is besloten € 160.000 van de reserve riolering in te zetten om daarmee de kwietschelding te bekostigen. De onttrekking aan de reserve was nog niet in de begroting verwerkt. Per saldo een budgettair neutrale wijziging.

Openen grondexploitatie 4 vastgoedlocaties	-1	-121	-101	o
---	-----------	-------------	-------------	----------

De raad heeft op 1 november 2023 de grondexploitatie vastgoedlocaties vastgesteld. Het betreft 4 locaties: Markt 8 Lobith, Steenhuizen 6 Zevenaar, Nieuwe Komstraat 19 Lobith en Da Costastraat 2 Zevenaar. Ook is de bezuinigingstaakstelling van de locaties Markt 8 Lobith, Steenhuizen 6 Zevenaar en Nieuwe Komstraat 19 Lobith naar beneden bijgesteld met een totaal bedrag van € 203.000.

Restant budgetten met dekking uit reserves 2023	-2.077	o	o	o
--	---------------	----------	----------	----------

Diverse budgetten waar een dekking vanuit een reserve tegenover staat zijn, conform de financiële verordening, doorgeschoven van 2023 naar 2024. Per saldo is dit een budgettair neutrale wijziging.

Stationsplein 4 Zevenaar	o	o	o	o
---------------------------------	----------	----------	----------	----------

De gemeente Zevenaar heeft een taakstelling voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen. Om aan deze taakstelling te voldoen moeten geschikte locaties gevonden worden voor de (tijdelijke) opvang. Een mogelijkheid hiervoor is het pand Stationsplein 4 in Zevenaar. In de raadsvergadering van 24 april 2024 is besloten om een bedrag van € 1.726.000 beschikbaar te stellen voor de aankoop van dit pand. Door het ministerie van justitie en veiligheid is een bijdrage van € 777.000 toegezegd voor de kosten van transformatie. De jaarlijkse kosten ramen wij budgettair neutraal.

Strategiebepaling voor een gezonde toekomst	-75	o	o	o
--	------------	----------	----------	----------

Gezien de hoogte van het structurele begrotingstekort en de ontwikkelingen binnen het sociaal domein verwachten we dat er maatregelen nodig zijn die nadrukkelijk de dienstverlening en het voorzieningenniveau dat we kunnen bieden raken. We verwachten daarmee een traject met een lange doorlooptijd en grote complexiteit. Voor een succesvolle uitvoering hiervan hebben wij ondersteuning nodig van een onafhankelijke partij die externe expertise en capaciteit inbrengt. Om te kunnen starten met het externe onderzoek is in de raadsvergadering van 28 november 2024 € 75.000 beschikbaar gesteld voor het opstellen van een onderzoeksrapport. Dit bedrag wordt onttrokken uit de algemene reserve. Afhankelijk van de maatregelen die nodig zijn en de zwaarte van het proces is hier naar verwachting een aanvullend budget voor nodig. Vanwege de verschillende onzekerheden kunnen we op dit moment hier nog geen inschatting van maken.

Verbeterplan doelgroepenvervoer	-175	o	o	o
--	-------------	----------	----------	----------

In de raad van 27 maart 2024 is het verbeterplan doelgroepenvervoer vastgesteld. In deze 1e voortgangsrapportage ramen wij de kosten die daarmee in 2024 zijn gemoeid. Voor uitvoering van het verbeterplan wordt in 2024 incidenteel een projectleider aangesteld (€ 100.000). Daarnaast ramen wij voor 2024 een vervoersconsulent Wmo (€ 40.000) en voor maatregelen voorliggende voorzieningen (€ 35.000). De projectleider en de vervoersconsulent ramen wij op programma 6. De maatregelen voorliggende voorzieningen worden geraamd op programma 4 (leerlingenvervoer). De structurele effecten van het verbeterplan worden in de kadernota 2025 opgenomen. Een eenmalig nadeel in 2024 van € 175.000. Deze resultaten doen zich voor in programma 4 (€ 35.000) en programma 6 (€ 140.000).

Totaal mutaties	-2.617	-134	-122	-21
------------------------	---------------	-------------	-------------	------------

Toelichting reservemutaties

Reservemutaties (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
---	---------------------------	---------------------------	---------------------------	---------------------------

Inzet reserve afval	126	0	0	0
----------------------------	------------	----------	----------	----------

Bij de vaststelling van de belastingverordeningen 2024 is besloten € 126.000 van de reserve afval in te zetten ter egalisering van de tarieven afval in 2024. De onttrekking aan de reserve afval was nog niet in de begroting verwerkt. Per saldo een budgettair neutrale wijziging.

Inzet reserve riolering	160	0	0	0
--------------------------------	------------	----------	----------	----------

Bij de vaststelling van de belastingverordeningen 2024 is besloten € 160.000 van de reserve riolering in te zetten om daarmee de kwijschelding te bekostigen. De onttrekking aan de reserve was nog niet in de begroting verwerkt. Per saldo een budgettair neutrale wijziging.

Restant budgetten met dekking uit reserves 2023	2.077	0	0	0
--	--------------	----------	----------	----------

Diverse budgetten waar een dekking vanuit een reserve tegenover staat zijn, conform de financiële verordening, doorgeschoven van 2023 naar 2024. Per saldo is dit een budgettair neutrale wijziging.

Strategiebepaling voor een gezonde toekomst	75	0	0	0
--	-----------	----------	----------	----------

Gezien de hoogte van het structurele begrotingstekort en de ontwikkelingen binnen het sociaal domein verwachten we dat er maatregelen nodig zijn die nadrukkelijk de dienstverlening en het voorzieningenniveau dat we kunnen bieden raken. We verwachten daarmee een traject met een lange doorlooptijd en grote complexiteit. Voor een succesvolle uitvoering hiervan hebben wij ondersteuning nodig van een onafhankelijke partij die externe expertise en capaciteit inbrengt. Om te kunnen starten met het externe onderzoek is in de raadsvergadering van 28 november 2024 € 75.000 beschikbaar gesteld voor het opstellen van een onderzoeksrapport. Dit bedrag wordt onttrokken uit de algemene reserve. Afhankelijk van de maatregelen die nodig zijn en de zwaarte van het proces is hier naar verwachting een aanvullend budget voor nodig. Vanwege de verschillende onzekerheden kunnen we op dit moment hier nog geen inschatting van maken.

Totaal reservemutaties	2.438	0	0	0
-------------------------------	--------------	----------	----------	----------

Administratieve wijzigingen

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
0. Bestuur en ondersteuning				
Aanbesteding applicaties sociaal domein	-100	-150	0	0
Aanpassen ramingen opbrengsten parkeren	0	0	0	0
Budget organisatieontwikkeling	0	0	0	0
Budgetmutatie cao-effecten	0	0	0	0
Detacheringsvergoedingen ruimtelijke ontwikkeling	0	0	0	0
Doorbelasting materieel openbare werken	0	0	0	0
Fietsvergoeding / reiskostenvergoeding	0	0	0	0
Herverdelen budgetten dienstverlening	0	0	0	0
Herverdeling opleidingsbudgetten	0	0	0	0
Inhuur wegens ziekte en zwangerschap	0	0	0	0
Totaal programma 0.	-100	-150	0	0
3. Economie				
Presentatieboekings bestemmingsreserve centrummanagement	0	0	0	0
Totaal programma 3.	0	0	0	0
4. Onderwijs				
Doorbelastingen Kulturhus de Brede Blik	2	-5	0	0
Totaal programma 4.	2	-5	0	0
5. Sport, cultuur en recreatie				
Budgetmutatie schoorsteen Swanenberg dotatie voorziening jaarlijkse onderhoudskosten	0	0	0	0
Doorbelasting materieel openbare werken	0	0	0	0
Doorbelastingen Kulturhus de Brede Blik	-3	6	0	0
Totaal programma 5.	-3	6	0	0
6. Sociaal domein				
Aanbesteding applicaties sociaal domein	100	150	0	0
Administratieve mutaties minderheden/inburgering	0	0	0	0
Bestuurlijke opdracht RSD 2024-2026	0	0	0	0
Doorbelastingen Kulturhus de Brede Blik	1	-1	0	0
Herverdelen kosten jeugdhulp buiten berichtenverkeer	0	0	0	0
Samenvoegen budgetten pilot jongerenwerk op straat	0	0	0	0
Totaal programma 6.	101	149	0	0
7. Volksgezondheid en milieu				
Doorbelastingen Kulturhus de Brede Blik	0	0	0	0
Inzet ODRA voor advies	0	0	0	0
Ondersteuning initiatieven samenleving	0	0	0	0
Totaal programma 7.	0	0	0	0
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				
Formatie ten behoeve van projecten	0	0	0	0
Planschade	0	0	0	0
Totaal programma 8.	0	0	0	0
Totaal Administratieve wijzigingen exploitatie	0	0	0	0

Reserve mutaties (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Verdelen bestemmingsreserves afschrijvingslasten naar juiste reserve	0	0	0	0
Totaal programma	0	0	0	0
Totaal administratieve wijzigingen reserves	0	0	0	0

Raadsvoorstel

onderwerp	Jaarstukken 2023 Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen
zaaknummer	Z/24/469121
documentnummer	INT/24/1204911
portefeuillehouder	L. van Riswijk
portefeuille	Regionale samenwerking

1. Samenvatting

Een gemeenschappelijke regeling zendt jaarlijks de algemene financiële en beleidsmatige kaders aan de raden van de deelnemende gemeenten. Dit is in overeenstemming met de bepalingen uit de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Op 15 april 2024 heeft de Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen (GMR) de concept jaarstukken 2023 toegezonden. Met een zienswijze kan de gemeenteraad op deze stukken reageren.

2. Raadsvoorstel

Wij stellen u voor:

1. Geen zienswijze in te dienen op de jaarstukken 2023 van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen.

3. Waarom naar de raad

Conform de bepalingen van artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen heeft de gemeenteraad de mogelijkheid zienswijzen in te dienen tegen het jaarverslag, de jaarrekening en de ontwerpbegroting. Na de zienswijzeprocedure zullen de jaarstukken 2023 worden vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van de GMR van 3 juli 2024.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Het algemeen bestuur van de GMR wordt verzocht de jaarrekening vast te stellen.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1 Dit is geregeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) en de tekst van de gemeenschappelijke regeling GMR.

De gemeenteraden van de aan de gemeenschappelijke regeling deelnemende gemeenten hebben volgens de Wet op de gemeenschappelijke regelingen het recht hun zienswijze te geven op de jaarstukken en de begroting. Zij kunnen deze indienen bij het algemeen bestuur. De GMR heeft per brief van 15 april 2024 met toezending van de jaarstukken 2023 om deze zienswijze gevraagd.

1.2 De behaalde resultaten passen in de ambitie van Zevenaar.

De Regionale agenda 2023-2024 vertaalt de ambities van de GMR in vijf opgaven: Circulaire regio, Productieve regio, Verbonden regio, Ontspannen regio en Groene Groeiregio. Alle opgaven dragen direct bij aan de versterking van onze gemeente en de regio. Wij stellen vast dat de GMR bij de vijf regionale

opgaven goede resultaten heeft geboekt. Binnen de opgaven zijn onderzoeken en projecten uitgevoerd en resultaten behaald die van directe meerwaarde zijn voor onze gemeente en ons geen extra uitgaven hebben gekost.

Mooie voorbeelden hiervan zijn dat het project SoilValley, onderdeel van Royal Eijkelkamp uit Giesbeek, binnen de gesloten Regio Deal valt. De Woondeal 2.0 is opgesteld, we hebben de Flexpool Woondeal ingezet voor flexwonen in Reisenakker en het opstellen van een locatiestudie naar woonwagendplaatsen. Daarnaast is er een studie uitgevoerd naar de grensoverschrijdende fietsverbinding Doetinchem-Zevenaar-Emmerich, er is een keuze gemaakt om binnen Duurzaam Toerisme in te zetten op verhaallijnen over Water, WOII en de Romeinen, we kunnen aan de slag met de menukaart Circulair opdrachtgeverschap en circulaire inkoop en de grond-, weg- en waterbouw (GWW). Tenslotte kunnen we nog specifiek noemen dat we zowel vanuit de regio als de provincie akkoord hebben gekregen op het uitbreiden van bedrijventerrein 7Poort.

1.3 De Groene Metropoolregio is bevoegd tot subsidiëring van The Economic Board.

De GMR is bevoegd tot subsidiëring van The Economic Board. Stichting The Economic Board heeft haar jaarverslag en jaarstukken over 2023 aangeboden aan het bestuur van de GMR. Deze worden aan de deelnemende gemeenten toegezonden waarna uw raad kennis kan nemen van deze stukken.

1.4 De jaarrekening geeft geen aanleiding voor het indienen van een zienswijze.

Het boekjaar 2023 is afgesloten met een positief resultaat van € 364.316. Dit resultaat (€ 197.682 vanuit het regiobureau en zichtbaar op de balans als onderdeel van het eigen vermogen en € 166.634 vanuit de vijf opgaven als saldo van de inwonersbijdrage) is ontstaan doordat een klein deel van de geplande projecten niet volledig of goedkoper is uitgevoerd, dan wel dat externe middelen zijn ontvangen. In het jaarverslag is dit per opgave aangegeven. De GMR stelt de raad voor om van het positieve resultaat € 75.000 te gebruiken voor de dekking van de kosten van het projectmanagement Regio Deal voor 2024. De bijdrage uit de begroting van de Regio Deal is onvoldoende om dit te bekostigen. Daarnaast stelt de GMR, conform het bepaalde in de Gemeenschappelijke Regeling, het positieve resultaat terug te storten naar de gemeenten in de regio. Hier kunnen wij mee instemmen. Wij stellen voor geen zienswijze op de jaarstukken in te dienen.

Alternatieven

Er zijn geen alternatieven bij dit voorstel.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

Bestuurlijke opgave teams

Binnen elke opgave zijn bestuurlijke opgaveteams (BOT's) georganiseerd, die de uitvoering van de acties en projecten aansturen, de voortgang bewaken en zo nodig zorgen voor bijstelling. Per opgave vindt over de inzet van middelen en de bereikte resultaten verantwoording plaats in het jaarverslag en de jaarrekening van de GMR. Wij hebben binnen elk BOT een vertegenwoordiger vanuit Zevenaar, met uitzondering van de Ontspannen regio.

Evaluatie

In 2023 is een tussentijds evaluatieonderzoek uitgevoerd om te bepalen of de gestelde doelstellingen worden behaald en hoe de samenwerking binnen de GMR wordt ervaren. Op basis van de aanbevelingen uit het onderzoek heeft de GMR inmiddels 4 werkgroepen ingesteld die aan de slag zijn gegaan met de

volgende aanbevelingen:

1. Construct van Algemeen Bestuur (AB), Dagelijks Bestuur (DB) en Bestuurlijke opgaveteams (BOT's)
2. Indeling van de opgaven
3. Netwerkorganisatie, personele capaciteit en uitvoering
4. Elke gemeente moet baat hebben bij de regionale samenwerking

Ad 1 Construct van AB, DB en Bestuurlijke opgaveteams (BOT's)

De verantwoordelijkheden van de verschillende gremia waren niet helemaal duidelijk. Het AB en DB zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de Regionale Agenda, maar in de BOT's worden de inhoudelijke onderwerpen besproken. Gekozen is nu voor een DB+: bij de vergaderingen van het DB sluiten een aantal keer per jaar de bestuurlijke opdrachtgevers (vanuit de BOT's) aan. Hier wordt besloten over de agenda van het AB.

Ad 2 Indeling van de opgaven

Naast de vijf bestaande opgaven (waar wij allemaal aan deelnemen) werkt de GMR aan een Integratietafel. Hier worden de onderwerpen besproken die opgave overstijgend zijn, zoals het Regioarrangement, het Regionaal Programma Werklocaties, logistiek en netcongestie.

Ad 3 Netwerkorganisatie, personele capaciteit en uitvoering

Voor de uitvoering van de acties uit de Regionale Agenda is te weinig capaciteit binnen de gemeenten beschikbaar. De Netwerkdirectie onderzoekt het creëren van een regionale pool waaruit gemeenten ook capaciteit kunnen benutten voor lokale projecten.

Ad 4 Elke gemeente moet baat hebben bij de regionale samenwerking

Binnen de regionale samenwerking is niet voor iedere gemeente duidelijk wat de exacte meerwaarde per gemeente is. Dit is moeilijk in geld uit te drukken. Voor Zevenaar geldt dat er met name meerwaarde is op het gebied van lobby voor subsidies (voorbeeld: Regio Deal), gezamenlijke onderzoeken (woningmarkt, behoefte aan werklocaties), mobiliteit rondom het spoor, regionale afstemming (Woondeal, toekenning van 40 ha bedrijventerrein op 7Poort, RES).

7. Klimaat en duurzaamheid

De GMR heeft een grote ambitie op het gebied van duurzaamheid. Het programma Circulaire Regio zorgt voor een flinke impuls aan de duurzaamheidsopgave voor de regio en voor Zevenaar.

8. Communicatie

Voor het jaarverslag en de jaarrekening wordt uiterlijk 7 juni 2024 een zienswijze verwacht. Binnen deze termijn kunnen wij de GMR een bericht sturen over het besluit dat u over dit raadsvoorstel neemt.

9. Kosten, baten en dekking

De jaarrekening wordt afgesloten met een voordelig resultaat ter grootte van € 364.316. Volgens artikel 31 lid 8 van de gemeenschappelijke regeling vloeit een positief saldo naar rato terug naar de deelnemende gemeenten. Voorgesteld wordt echter een bedrag van € 75.000 te gebruiken voor de dekking van de projectmanagementkosten 2024 voor de Regio Deal Arnhem Nijmegen. De kosten hiervoor zijn opgenomen in de begroting 2025-2028. Daarmee vloeit niet het hele bedrag terug naar de gemeenten. Per saldo vloeit € 289.316 terug naar de deelnemende gemeenten. Voor Zevenaar betreft dit een bedrag van ca. € 16.275.

10. Bijlagen

De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	1207157	Aanbiedingsbrief jaarstukken 2023 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
2.	1204879	Jaarstukken 2023 Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen
3.	1206938	Informatiebrief accountant Flynth inzake vertraging
4.	1206935	Aanbiedingsbrief jaarstukken The Economic Board 2023
5.	1206937	Jaarstukken 2023 The Economic Board

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris
Danielle Jansen

De burgemeester
Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

onderwerp	Jaarstukken 2023 Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen
zaaknummer	Z/24/469121
documentnummer	INT/24/1204911

De raad van de gemeente Zevenaar;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

gelet op artikel gelet op artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen en artikel 30, lid 4 en artikel 31, lid 3 van de Gemeenschappelijke Regeling GMR;

besluit:

1. Geen zienswijze in te dienen op de jaarstukken 2023 van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar, gehouden op 29 mei 2024.

De griffier
drs. C.M. Steenbergen

De burgemeester
drs. L.J.E.M. van Riswijk

Aan gemeenteraden van de 18 gemeenten in de
Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Datum : 15 april 2024
Uw kenmerk :
Ons kenmerk : 2024-GMAB-18
Contactpersoon : Henk van den Berg
Telefoonnummer : 06-46737374

Onderwerp: aanbieden jaarstukken 2023 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Geachte gemeenteraad,

Het algemeen bestuur van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen heeft op 10 april jongstleden kennisgenomen van de jaarstukken 2023, zoals door het dagelijks bestuur op 27 maart in concept zijn vastgesteld. De jaarstukken bestaan uit:

- concept-jaarverslag – voor de inhoudelijke verantwoording van het regiobureau en de vijf opgaven;
- concept-jaarrekening – de verantwoording van financiële resultaten.

Helaas is het niet mogelijk de accountantsverklaring (en rapport van bevindingen) aan te bieden. Door ontwikkelingen op nationaal niveau met betrekking tot de BBV en de wet Fido, kan onze accountant de verklaring op dit moment nog niet afgeven. Het algemeen bestuur is hierover op 10 april door ons geïnformeerd. Zodra de verklaring is ontvangen, sturen wij u die toe.

De Groene Metropoolregio is bevoegd tot subsidiering van The Economic Board. Om die reden bieden wij u ook het jaarverslag en jaarrekening van The Economic Board aan.

Resultaat 2023

Het jaar sluit met een positief resultaat van € 364.316,00. Aan het algemeen bestuur is voorgesteld het resultaat, in lijn van de bepaling in de Gemeenschappelijk Regeling (art. 31 lid 8), terug te laten vloeien naar de gemeenten.

Uitzondering hierop vormen de projectmanagementkosten voor de Regio Deal 2024 ten bedrage van € 75.000,00. Voorstel is voor deze kosten een bestemmingsreserve te vormen; het algemeen bestuur heeft dit voorstel voor de bestemming van het resultaat onderschreven. Per saldo resteert € 289.316,00 voor 18 gemeenten.

Proces

De jaarstukken bieden wij u hierbij aan. Wij nodigen u uit een zienswijze in te dienen. We vragen u vóór 7 juni 2024 te reageren. Definitieve vaststelling van de jaarstukken is, gelet op de wettelijke bepalingen, gepland in de vergadering van het algemeen bestuur op 3 juli 2024.

Met vriendelijke groet,
het dagelijks bestuur van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Drs. H.M.F. Bruls

Voorzitter

H. Tiemens

Secretaris

Bijlagen:

- jaarstukken 2023 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
- jaarverslag en jaarrekening The Economic Board 2023 met aanbiedingsbrief

**GROENE
METROPOOL
REGIO** ARNHEM
NIJMEGEN

CONCEPT JAARSTUKKEN 2023

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1. Jaarverslag	4
1.1. Inleiding	4
1.2. Programmaverantwoording regiobureau	4
1.3. Programmaverantwoording opgaven- - regionale agenda	9
1.4. Resultaat 2023 uitgelegd en samengevat	16
1.5. Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	17
1.6. Vennootschapsbelasting	17
2. Paragrafen	18
2.1. Risicobeheersing en weerstandsvermogen	18
2.2. Financiering	20
2.3. Bedrijfsvoering	20
3. Jaarrekening	23
3.1. Staat van baten en lasten	24
3.2. Toelichting op de staat van baten en lasten	25
3.3. Rechtmatigheidsverantwoording	28
3.4. Incidentele en structurele baten en lasten	30
3.5. Analyse begrotingsrechtmatigheid	30
3.6. Balans per 31 december 2023	32
3.7. Grondslagen voor waardering- en resultaatbepaling	33
3.8. Toelichting op de posten van de jaarrekening	36
3.9. Niet in de balans opgenomen verplichtingen	42
3.10. Publicatie Wet normering topinkomens	42
3.11. IV3 Taakvelden onderverdeling	48
BIJLAGEN	49
Bijlage 1: Algemene informatie regiobureau en inwoneraantallen	49
Bijlage 2: Bestuurlijk opgaveteams op 31-12-2023	50

Voorwoord

Hierbij bieden wij u de jaarstukken 2023 aan van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening. De indeling van de jaarstukken volgt de opgavegerichte samenwerking: vijf integrale opgaven naast de verantwoording van het regiobureau.

Resultaat 2023

Uit de staat van baten en lasten (paragraaf 3.1.) blijkt een resultaat van € 197.682 voor 2023. Dit bedrag is het rekeningresultaat van het regiobureau. Daarnaast is een klein deel van de geplande projecten uit de regionale agenda 2023 niet (volledig) uitgevoerd of zijn er extra financiële middelen verkregen. Dit heeft tot gevolg dat een deel van de ontvangen inwonerbijdrage niet is besteed. Bij de opgaven resteert een bedrag aan inwonerbijdrage van € 166.634. Zie hiervoor de specificatie in paragraaf 3.6. Balans per 31 december 2023: Overige vlottende schulden.

Bestemming resultaat 2023

Het overschot van de ontvangen inwonerbijdrage, dat deel dat niet is uitgegeven of verplicht, bedraagt per 31 december 2023 € 364.316. Volgens artikel 31 lid 8 van de gemeenschappelijke regeling vloeit een positief saldo naar rato terug naar de deelnemende gemeenten. Voorgesteld wordt een bedrag van € 75.000 te benutten voor de dekking van de projectmanagementkosten 2024 voor de Regio Deal Arnhem-Nijmegen. Ter dekking van het deel van de kosten voor rekening van de GMR waarvoor in de begroting 2024 geen dekking aanwezig is.

Elst, 27 maart 2024

Dagelijks bestuur Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

1. Jaarverslag

1.1. Inleiding

Voor het jaar 2023 is de regionale agenda 2023-2024 leidend. Deze is door het algemeen bestuur op 6 juli 2022 goedgekeurd. Deze begroting voor de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (GMR) voldoet aan de BBV-richtlijnen en valt onder het repressief toezicht van Gedeputeerde Staten van Gelderland, mede namens Gedeputeerde Staten van Limburg.

De vijf opgaven werkten in 2023 elk met een eigen begroting, waarvoor de benodigde middelen bij de gemeenten werden gecollecteerd of van samenwerkingspartners werden ontvangen.

Door de deelnemende gemeenten zijn via de inwonerbijdrage de middelen voor het regiobureau bijeengebracht. De inwonerbijdrage is vastgesteld op € 2,57.

Het algemeen bestuur heeft in haar vergadering van 29 november met een tweede begrotingswijziging de definitieve begroting vastgesteld.

1.2. Programmaverantwoording regiobureau

Het regiobureau verzorgt de ondersteuning van het dagelijks bestuur, het algemeen bestuur en de netwerkdirectie. Volgens een vast jaarschema ontmoeten zij elkaar op wisselende plaatsen in de regio. De vergaderingen van het algemeen bestuur zijn openbaar en worden live uitgezonden. De vergaderstukken staan op de website.

Het kabinet heeft op 17 februari 2023 besloten om met de regio Arnhem-Nijmegen een Regio Deal te sluiten om de brede welvaart in het gebied te verbeteren. Van de 23 regio's die een voorstel indienden, zijn er 14 gehonoreerd. En onze regio hoort daarbij. Door het Rijk is € 15 miljoen beschikbaar gesteld voor deze Regio Deal en daar staat minimaal net zoveel cofinanciering van de deelnemende partijen tegenover. Er wordt dus met de uitvoering van de Regio Deal minimaal € 30 miljoen geïnvesteerd in de regio. Dit is een vierjarig programma over 2024-2027. De provincie Gelderland is kassier voor de Regio Deal.

In 2023 is in het eerste halfjaar een evaluatieonderzoek uitgevoerd. In het algemeen bestuur van 6 september is het evaluatieonderzoek besproken. Dit is een kwalitatief onderzoek, met als doel om na de eerste twee jaar de ervaringen met de samenwerking in GMR-verband op te halen. In algemene zin zijn de verwachtingen van de samenwerking uitgekomen. Er is natuurlijk nog wat te verbeteren. Daarvoor zijn vier aanbevelingen gedaan en daar zijn we mee aan de slag gegaan.

In 2023 besloot de gemeente Montferland om zich aan te sluiten bij de Regio Achterhoek. Na de ontvangst van de formele brief van het college van Montferland trad de "Richtlijn uittreding gemeenschappelijke regeling Arnhem-Nijmegen" in werking. We zetten erop in om per 31 december 2024 het lidmaatschap formeel te beëindigen.

1.2.1. Regiobureau

Het regiobureau besteedde in 2023 veel aandacht aan de versterking van de netwerkfunctie. Dit was nodig, omdat de krapte op de arbeidsmarkt ertoe leidt dat het voor gemeenten steeds lastiger is om medewerkers voor de regionale opgaven beschikbaar te stellen. Het gevolg is dat externen moeten worden ingehuurd. Dat draagt in algemene zin niet bij aan het versterken van de netwerkorganisatie die de GMR wil zijn.

Dit probleem is afgelopen jaar nadrukkelijk op de agenda van de netwerkdirectie gekomen. Samen met de netwerkdirectie werken we aan maatregelen die bijdragen aan een oplossing.

Eind 2023 waren er 12,5 fte werkzaam op het regiobureau. Het totaal aantal fte verbonden aan de GMR bedroeg op dat moment 18,5 fte. Dit verschil is ontstaan, omdat een aantal langer lopende detacheringen vanuit gemeenten en provincie zijn omgezet in een vast dienstverband bij de GMR.

Deze medewerkers zijn verbonden aan de opgaven en worden vanuit de inwonerbijdragen uit deze opgaven betaald.

1.2.2. Informatie

Voor het slagen van een goede regionale samenwerking, is het belangrijk dat de gemeenschappelijke regeling dicht bij de deelnemende gemeenten blijft. Naast ontmoetingen is goede informatie-voorziening van groot belang. Leidraad hiervoor is het Informatieprotocol. Het algemeen bestuur stelde deze in september 2021 vast. Na effectuering van de aanpassing van de gemeenschappelijke regeling, als gevolg van herziening van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr), updaten we de leidraad.

1.2.3. Profilering, positionering en lobby

Door het team Public Affairs (PA) wordt nadrukkelijk samengewerkt met de opgavemanagers en speerpuntcoördinatoren, de PA-adviseurs uit de regiogemeenten en met The Economic Board (TEB). Naast de rol die PA heeft gespeeld in het behalen van resultaten binnen de opgaven, zijn de volgende resultaten expliciet te melden.

Rijk & provincie

Het jaar 2023 is een bijzonder jaar, omdat er twee belangrijke verkiezingen plaatsvonden. De Provinciale Statenverkiezingen in maart en de Tweede Kamerverkiezingen in november. Voor de GMR waren beide verkiezingen aanleiding om goed naar haar eigen positionering en inzet richting provincie en Rijk te kijken. Daarom zijn er - al dan niet met partners van binnen en buiten de regio zoals TEB en andere Gelderse regio's - gezamenlijke position papers opgesteld en via verschillende kanalen onder de aandacht gebracht van lijsttrekkers en andere politieke hoofdrolspelers. Vanuit PA is daarnaast sterker dan voorheen ingezet op samenwerking met andere Nederlandse metropoolregio's met vergelijkbare uitdagingen, om een gezamenlijke inzet te bewerkstelligen. Naast activiteiten rondom de verkiezingen, hebben we de eerdere intensivering van de ambtelijke en politieke contacten met het Rijk voortgezet. Hier kwamen diverse werkbezoeken in de regio uit voort. Zoals de bezoeken van staatssecretaris Gunay Uslu aan Cultuurregio 025, het bezoek van minister Hugo de Jonge aan Nijmegen in het kader van het symposium over circulair en conceptueel bouwen en een delegatie vanuit het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over de visie op het landelijk gebied en het groen-blauw raamwerk in onze regio.

Europa

De huurovereenkomst van het Brusselse appartement, waar de regio sinds 2014 gebruik van maakte, aan de Avenue Henri Dietrich is in het eerste kwartaal van 2023 beëindigd. Het aanhouden van deze permanente woonruimte werd niet langer passend bevonden bij de werkwijze van de GMR in de Europese context. Hiermee besparen we jaarlijks circa € 20.000. De huurovereenkomst van het Brusselse kantoor aan Square de Meeûs nr. 1 is wel verlengd. Per 1 juni 2023 wordt deze kantoorruimte ook door het secretariaat van het Europese Vanguard Initiative gebruikt. De jaarlijkse huurkosten zijn hierdoor gehalveerd met ca € 10.000.

In het eerste kwartaal is de Interreg NWE aanvraag 'DeCarb-Pro' gericht op CO₂-beprijzing goedgekeurd. De GMR werkt in dit Europese project samen met Duitse, Franse, Belgische en Ierse partners aan de ontwikkeling van een instrumentarium voor CO₂-beprijzing, dat kan worden toegepast binnen inkoop- en aanbestedingstrajecten. Hiervoor beschikt de GMR in de periode 2024-2027 over een budget van ca. € 280.000, waarvan 55% cofinanciering uit Europese middelen.

Aanvullend op het ICLEI-lidmaatschap van de gemeente Nijmegen, is de GMR in 2022 lid geworden van het ICLEI-netwerk. De kosten hiervoor bedragen € 2.500 per jaar. Mede als gevolg hiervan is de regio in 2023 opnieuw gekozen om vertegenwoordigd te zijn in de ICLEI Europe Regional Executive Committee. Hiermee heeft de regio haar stevige basis binnen dit vooraanstaande Europese netwerk

behouden. Het voordeel hiervan is, dat de GMR vroegtijdig weet heeft van subsidiemogelijkheden voor de regio, voor bijvoorbeeld klimaatadaptatie.

Ook binnen POLIS behouden we in 2023 de positie van de GMR, met - na 1 jaar pauze - een herverkiezing in het Management Committee van dit grootste Europese mobiliteitsnetwerk.

Het GMR-lidmaatschap van het Health Valley Netherlands (€ 1.040 jaarlijkse kosten) is in het vierde kwartaal van 2023 opgezegd. Dit door minder focus van de GMR op zorg(innovatie) en het feit dat veel regionale stakeholders, waaronder gemeente Arnhem en gemeente Nijmegen, maar ook TEB, Kiemt en HAN lid zijn en het regionale belang van zorg binnen het netwerk hierdoor voldoende wordt afgedekt.

Duitsland

De inzet op samenwerking over de grens vanuit de GMR is in 2023 voortgezet en uitgebreid.

Vermeldenswaardig zijn hierin de bestuurlijke regioreis naar het Rijnland en Ruhrgebied in mei en de ondertekening van de Regio Deal in november. De driedaagse regioreis stond in het teken van grote transitie, of zoals onze oosterburen zeggen, Strukturwandel. In de Regio Deal staat, in programmalijn 5, grenzeloos samenwerken centraal. Hiervoor werkt de GMR samen met de HAN en KIEMT.

1.2.4. Ontmoeting

Tijdens het tweede regiocongres, met de titel 'Kracht in de regio', viel in februari het woord 'samenwerking' wel heel vaak. Zo'n 400 deelnemers kwamen naar Musis & Stadstheater Arnhem om te horen en te ontdekken wat de kracht is van onze GMR. Mooi om te zien dat er groei zit in de animo voor dit jaarlijkse congres. Het was een middag vol energie, ontmoetingen en inspiratie.

RegioOntmoet vond in 2023 plaats in Arnhem, Overbetuwe en Nijmegen. RegioOntmoet is een ontmoetingsmoment voor collegeleden, inclusief gemeentesecretarissen.

RegioOverleg(t) was in 2023 in Nijmegen, Rozendaal, Heumen en Beuningen. De Regio Overleg(t)-dagen zijn belangrijke vergader- en netwerkmomenten voor collegeleden en gemeentesecretarissen.

Tijdens de regiosafari bezochten bestuurders in februari drie bedrijven. Samen met een select gezelschap van mbo- en hbo-studenten ging de tour door de regio. Een mooi en inspirerend initiatief in de week van de circulaire economie.

In mei organiseerde de GMR een wandelsafari in Lent. Daarbij stond de regionale woonzorgvisie en de huisvesting (nieuwbouw) van aandachtsgroepen centraal.

In juni was een van de lessen tijdens het werkatelier Wonen & Zorg in Duiven: 'Kijk door een andere bril en luister naar de bewoners'. Gemeenten, wooncorporaties en zorgaanbieders kwamen samen om mee te denken over een beter woonaanbod voor aandachtsgroepen, met de focus op bouw in bestaande wijken.

In 2023 kwam het netwerk van regiocoördinatoren weer maandelijks bij elkaar. Deze groep vormt een stevig onderling netwerk en de regiocoördinatoren vervullen binnen de eigen gemeentelijke organisatie een belangrijke schakelfunctie tussen het regiobureau en gemeenten.

De regioagendacommissie geeft advies aan het algemeen bestuur. Naast de reguliere overleggen, afwisselend in Arnhem en Nijmegen, zijn er bijeenkomsten georganiseerd voor de ruim 400 raadsleden. In mei maakten zij een bustour door onze regio. Daarbij stond de doorontwikkeling van de Verstedelijkingsstrategie en het groen-blauw raamwerk centraal. De deelnemers brachten een bezoek aan Park Lingezegen, de innovatieve woningbouwlocatie NDW21 en natuurgebied Driegaarden. Op 6 oktober kwamen raadsleden in Nijmegen bijeen om met elkaar in gesprek te gaan over de ruimtelijke inrichting van de regio. Samen puzzelden zij met de ruimtelijke ontwikkelingen binnen de vier deelgebieden binnen onze regio. Deze werkvorm gaf voldoende stof voor gesprek tussen de aanwezige raadsleden.

1.2.5. Communicatie

De meeste activiteiten van communicatie zijn uitgevoerd binnen de opgaven. De meest in het oog springende activiteiten vanuit het regiobureau in 2023:

- De website is doorontwikkeld en er zijn functionaliteiten toegevoegd. Er is veel tijd en energie gestoken in het digitaal zo toegankelijk mogelijk maken van de website. We vinden het belangrijk dat iedereen onze informatie makkelijk kan bekijken en vinden. Het digitaal toegankelijk maken van de website doen we op basis van het “Tijdelijk besluit digitale toegankelijkheid overheid”. Op dit moment voldoet onze website nog niet volledig aan deze eisen. Nieuwe teksten, video’s en afbeeldingen laten we waar mogelijk, geheel aan de huidige toegankelijkheidseisen voldoen. In 2023 is de status van toegankelijkheid C: de eerste maatregelen zijn genomen.
- De nieuwsbrief is in totaal 12 keer verschenen. Het aantal abonnees is gegroeid naar meer dan 750.
- Er zijn rechtenvrije en kwalitatief hoogwaardige drone-beelden (video) van de regio verzameld. De fotografielcollectie is verder aangevuld met nieuwe afbeeldingen.
- De Groene Post, een digitaal informatieoverzicht voor bestuurders en ambtenaren, verscheen zo goed als wekelijks.
- Via de social mediakanalen houden wij geïnteresseerden op de hoogte van wat er speelt. Op LinkedIn kwamen er in 2023 zo’n 1.000 volgers bij en eind van het jaar bedroeg het aantal volgers bijna 4.000. Het aantal X-volgers was eind 2023 iets meer dan 3.000.
- De kwartaalrapportage, die sinds 2022 verschijnt, blijkt in een grote behoefte te voorzien. In deze rapportage staan de belangrijkste activiteiten en ontwikkelingen binnen de vijf opgaven en het regiobureau. Deze kwartaalberichten verschijnen aan het einde van de eerste maand van een nieuw kwartaal. Ze versterken de verbinding tussen de GMR, de deelnemende gemeenten en de partners. De vier rapportages vormen daarmee de bouwstenen voor een, beknopt en leesbaar, jaarverslag.

1.2.6. Klachtenfunctionaris

In de gemeenschappelijke regeling (artikel 25) is een klachtenregeling opgenomen. De gemeentelijke Ombudsman voor het Rijk van Nijmegen heeft in 2023 geen klachten ontvangen.

1.2.7. Verantwoording regiobureau

Door de veranderde wetgeving rondom rechtmatigheid, is afgelopen jaar veel aandacht geweest voor de verordeningen over de financiële organisatie. Uitgangspunt is dat de rechtmatigheid opgenomen wordt onder de paragraaf Bedrijfsvoering en daarmee afgegeven wordt door het dagelijks bestuur. Twee jaar na de oprichting zijn de relevante verordeningen vernieuwd en aangevuld. Het algemeen bestuur heeft deze verordeningen in november 2023 vastgesteld. De GMR heeft voor het vaststellen van de rechtmatigheid een opdracht verstrekt aan Mijn VIC voor een gedegen onderzoek. Bij het uitbrengen van dit jaarverslag was de wetgeving rondom de rechtmatigheid nog niet geformaliseerd. In een brief van de Algemene Rekenkamer aan de minister van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties van 6 februari 2024 heeft zij met vijf aandachtspunten uiteengezet waarom de voorgenomen wijzigingen van het BBV en de wet Bado nog niet opgenomen kunnen worden. Dit had effect op de controle van de jaarrekening 2023 door accountant Flynth. Met de wetenschap van de inhoud van bovenstaande brief, heeft Flynth aanvullende werkzaamheden verricht. Dit levert naar verwachting meerwerk op en dat betekent dus hogere kosten.

Na twee volledige boekjaren is het mogelijk om de verhouding tussen inwonerbijdrage en externe gelden inzichtelijk te maken. Daarbij gaan we uit van de daadwerkelijke besteding van de middelen; de restituties zijn verrekend.

bedrag x 1.000	2022	2023
Besteding inwonerbijdragen	€ 4.515 69%	€ 5.250 67%
Besteding subsidies	€ 2.047 31%	€ 2.644 33%
	€ 6.563	€ 7.894

Met de groei van het aantal subsidies en opdrachten, steeg de verantwoordingsdruk. Hierdoor groeide de inzet van de administratieve dienstverlener en de controller. Tot op heden hanteren we geen verrekening voor overheadkosten. Daardoor komen deze kosten ten laste van het regiobureau. Voor het begrotingsjaar 2025 staat een wijziging van deze systematiek op de agenda.

Begin 2023 werd duidelijk dat het Rijk met TEB, provincie Gelderland en de GMR een Regio Deal ging sluiten ter waarde van 15 miljoen euro. In november is het convenant getekend en per 1 april 2024 kunnen de projecten starten.

De voorbereidingen voor de projectstructuur, het inrichten van de kassiersfunctie en de governance vormden een rode draad in de werkzaamheden van het regiobureau afgelopen jaar. Hierbij is ondersteuning gezocht bij een extern bureau, dat ervaring had met het sluiten van een Regio Deal. De kosten voor het externe bureau en de inzet van eigen medewerkers is volledig, door de GMR en haar partners van de Regio Deal, betaald uit de middelen van 2023.

Uit de spendanalyse 2021-2023 blijkt, dat een aantal specialistische adviesbureaus langdurig aan de opgaven verbonden zijn. Het risico bestaat dan dat, ondanks een verbeterde inkoop- en aanbestedingsprocedure, de Europese aanbestedingswet in het gedrang komt. Om te voorkomen dat wij onrechtmatig inkopen en aanbesteden is daarom in het vierde kwartaal 2023 een raamcontract met een inkoopspecialist gesloten. Voortaan ondersteunt zij de GMR bij deze processen.

1.2.8. Verantwoording rekeningresultaat regiobureau

In 2023 bedroeg het voordelig rekeningresultaat van het regiobureau € 197.682. Dit is ruim € 150.000 beter dan het rekeningresultaat dat in augustus in de tussenrapportage stond. De belangrijkste verschillen die tot dit nieuwe betere resultaat hebben geleid zijn:

1. De rentebaten zijn € 60.000 hoger geprognosticeerd. De liquiditeitspositie en de rente op de rekeningcourant bij het ministerie van Financiën waren hoger dan voorzien. Dit komt o.a. door de ontvangst van subsidiegelden, die pas in de loop van het jaar worden uitgegeven.
2. De personele lasten zijn uiteindelijk € 20.000 lager uitgekomen.
3. Bij het opstellen van de tussentijdse cijfers was nog niet bekend dat de kantoorunit in Brussel deels verhuurd zou worden. Dat leidde tot € 10.000 minder kosten.
4. De accountants- en administratiekosten worden conform artikel 49 van de BBV verantwoord in het jaar waarin de prestatie plaatsvindt. Deze methodiek wijkt af van de uitgangspunten bij de berekening van de prognose, waarbij de kosten als last in 2023 zijn meegenomen (ca. € 60.000).

1.2.9. Wat heeft het regiobureau gekost?

	Begroting 2023 EUR	Wijziging begroting EUR	Begroting gewijzigd EUR	Realisatie 2023 EUR	Verschil realisatie vs begroting EUR
Programma Regiobureau					
Lasten	2.032.458	-148.380	1.884.078	1.913.791	-29.713
Baten	2.032.458	-	2.032.458	2.104.728	-72.270
Reserves onttrekking	-	-	-	6.745	-6.745
Saldo	-	148.380	148.380	197.682	-49.302

1.3. Programmaverantwoording opgaven - regionale agenda

1.3.1. Verbonden regio

Van het beschikbare bedrag (€ 1,33 miljoen) is € 1,26 miljoen uitgeven of een financiële verplichting aangegaan. De capaciteit binnen de opgaven was qua inzet van de opgavemanager, speerpuntcoördinatoren, communicatieadviseur en ondersteuning conform planning. De detacheringscontracten bij de verschillende gemeenten zijn iets lager uitgevallen ten opzichte van de oorspronkelijke begroting. Er was voorzien dat de adviseur mobiliteit begin 2023 zou starten. Dit is helaas niet gelukt. Het contract is pas eind 2023 ingegaan. In 2023 is wel gestart met het RMP (het regionaal mobiliteitsprogramma). We huurden hiervoor een externe adviseur in en voerden een nulmeting uit. Dit proces ronden we in juni 2024 af.

De processen/projecten uit de regionale agenda zijn grotendeels uitgevoerd of in gang gezet. De regio heeft een mobiliteitsplus-pakket onder de aandacht van het ministerie van Infrastructuur & Water gebracht. Met dit mobiliteitsplus-pakket krijgen we meer inzicht in de mogelijke mobiliteitsmaatregelen A12/A15 als er forse vertraging in de realisatie ontstaat. In het najaar van 2023 verleenden we opdracht om het maatregelenpakket te concretiseren.

Er is, in afstemming met de regio Noordoost Brabant, de gemeenten Oss en Wijchen en de provincies Gelderland en Noord-Brabant, een verkenning uitgevoerd. De definitieve verkenning naar de potentie, kansen en mogelijkheden voor een kwalitatief hoogwaardige fietsverbinding tussen Oss en Wijchen, hebben we in september 2023 opgeleverd. De voorkeursroute is op 28 september 2023 bekrachtigd in de Stuurgroep A50. Met behulp van de GMR vroegen gemeenten subsidies voor meerdere grote fietsprojecten in de regio aan, ter waarde van € 3,49 miljoen. Naast investeringen in het RijnWaalpad in Arnhem Zuid, SFR De Liemers en SFR Arnhem Velp (Arnhem), wordt daarmee de uitvoering van de fietsstraat Kraaijenhoflaan in Nijmegen mogelijk, als onderdeel van het Batavierenpad.

Het onderzoek rondom Landbouwverkeer is in juni 2023 opgeleverd. Het bestuurlijk platform Verbonden regio wil samen met de provincie Gelderland komen tot een landbouwroutenetwerk.

In 2023 is opdracht verleend aan Viastat. Met dit programma kan elke gemeente in de regio actuele verkeersveiligheidsdata ophalen. Daarnaast is opdracht gegeven aan de firma Dokdata en Arcadis om voor de gemeenten een top vijf per gemeente op te stellen van wegsituaties met de hoogste risico-indicaties.

Het onderzoek naar de raakvlakken tussen hubs en toeristische overstappunten (TOPs) is afgerond en in december 2023 opgeleverd. In het najaar van 2023 is een onderzoek gestart naar de potentie van een eventuele mobiliteitshub op de A73-corridor Druten - Beuningen - Nijmegen.

Het programmaplan Slim & Schoon Onderweg (S&SO) 2023-2026 is op 27 maart 2023 vastgesteld door de gezamenlijke partners, inclusief het uitvoeringsplan en de begroting voor 2023. Vandaar dat de subsidie voor 2023 pas laat is aangevraagd en een deel van de beschikbare middelen niet in 2023 is uitgegeven (waaronder de werkgeversaankpak).

De programmakosten binnen S&SO vallen eveneens lager uit. Met name de communicatie en ondersteuning van het programma organiseren we in eigen huis en niet meer door externe inhuur.

Van alle ontvangen subsidie staat € 700.000 als ontvangen subsidie derden (provincie Gelderland) in 2023 nog open. Dit gaat over projecten binnen het programma S&SO, fiets en het RMP, die grotendeels conform subsidiebeschikking in 2023/2024 worden uitgevoerd (deze bijdragen gaan over de jaarschijven heen). De subsidie over 2023 wordt in de loop van 2024 vastgesteld.

In 2023 voerden we een paar projecten niet uit door capaciteitsproblemen bij gemeenten en de GMR. Het gaat hierbij om o.a. analyse naar de verkeersveiligheid rondom scholen, het actiepakket zuidflank Nijmegen inclusief locatieonderzoek voor een eventuele hub, de verdere voorbereiding van de fietsroute tussen Huissen en Arnhem en het Bicycle oriented development onderzoek in de rest van de regio. Daar staat tegenover dat er extra kosten zijn door de voorbereiding op de Mobility conferentie 2024, een onderzoek naar bereikbaarheidsongelijkheid en een onderzoek naar laadinfra. Het totale bedrag qua onderuitputting 2023 voor de opgave Verbonden Regio bedraagt € 700.000.

1.3.2. Productieve regio

Van de achttien gemeenten heeft alleen Mook en Middelaar niet ingetekend voor deelname aan de Productieve regio.

De verdeling over de speerpunten is gedurende het jaar gewijzigd. Voor het nieuwe Regionaal Programma Werklocaties (RPW) gingen we al in 2023 aan de slag met een aantal onderzoeken. Het RPW is verankerd in de omgevingsverordening van de provincie: minimaal één keer in de vier jaar moet er een nieuw RPW worden vastgesteld. Op 1 januari 2025 moet er een nieuw RPW liggen. In het RPW zetten we grote stappen naar een kwalitatieve verbetering en nemen we nieuwe actuele thema's mee, zoals de ruimtebehoefte voor circulaire economie, de energietransitie, vergroening, verdichting en herstructurering. Nieuwe en complexe onderwerpen waarvoor extra onderzoeken nodig zijn. Een deel van die onderzoeken voerden we in 2023 al uit, om het proces naar een nieuw RPW tijdig af te kunnen ronden. Dat leidde in 2023 tot extra kosten voor werklocaties. De kosten daarvoor hebben we gedekt met gelden uit het mkb.

Voor het mkb startten we met een aantal aanbodgerichte trajecten, zoals een onderzoek naar mogelijkheden voor financiële steun tot € 1 miljoen voor mkb'ers, toekomstbestendig ondernemen om kennis, kunde en slagkracht van mkb'ers te verbeteren en financiële mogelijkheden voor mkb'ers in Europa. Gebleken is, dat wij vanuit de GMR het mkb met onze tools niet goed bereiken, ondanks doelgerichte en herhaaldelijke inzet. Er is wel veel behoefte aan ondersteuning aan het mkb, zowel bij de ondernemers zelf als bij de instanties die hierbij betrokken zijn. We hebben al die partijen bij elkaar geroepen en daar is een duidelijke (maar andere) rol van de GMR uit voortgekomen; een verbindende rol tussen alle instanties om gezamenlijk te komen tot inzicht in de behoefte van de mkb'er, een structurele samenwerking met alle stakeholders, afstemming en gezamenlijke ontwikkeling van tools etc. De kosten voor het mkb zijn daardoor lager dan begroot. Een deel hiervan is ingezet voor de onderzoeken naar werklocaties. Een deel is niet besteed en draagt bij aan het overschot aan inwonerbijdrage.

Voor 2023 is voor het Human Capital Akkoord € 150.000 primair begroot. Hiervan is € 55.000 besteed aan onze speerpuntcoördinator Human Capital. De rest was gereserveerd voor TEB voor o.a. een kwartiermaker voor de borging van het Human Capital Akkoord, communicatie en het organiseren van bijeenkomsten. Dit bedrag is nagenoeg helemaal besteed; op € 4.000 na. Dit vloeit terug naar de gemeenten als overschot aan inwonerbijdrage.

De productieve regio heeft daardoor in totaliteit een overschot aan inwonerbijdrage van bijna € 51.000.

1.3.3. Circulaire regio

Circulaire bouw en infra

Op basis van een tussenevaluatie van het project "Circulair opdrachtgeverschap en circulaire inkoop in de grond-, weg- en waterbouw" (Circulaire GWW) bekrachtigden gemeenten de gewijzigde aanpak van het project naar meer 'learning by doing'. Naast de vijf kennistafels introduceerden we daarom

een 'menukaart', waarmee gemeenten op maat ondersteuning kunnen krijgen bij het meer circulair aanpakken van een concreet GWW-project. De provincie Gelderland heeft een financiële bijdrage van € 75.000 geleverd voor deze ondersteuning bij GWW-projecten. Er is gestart met een digitale grondstoffenbank (DuSpot), die zorgt dat bij werkzaamheden vrijkomende materialen elders in de regio hergebruikt kunnen worden. Vanaf 1 januari 2024 nemen alle zestien gemeenten deel aan deze grondstoffenbank. Het programma Conceptueel en Circulair Bouwen (CBB) 2023-2030 is in juni opgeleverd en kreeg in een gecombineerd bestuurlijk platform van de Circulaire en Groene groeiregio brede steun.. Het project Circulaire GWW en het CBB zijn onderdeel gemaakt van het Regio Deal-voorstel "Toekomstbestendig bouwen". Daarmee hopen en verwachten we een substantiële financiële bijdrage van het Rijk te krijgen voor de periode 2024-2026.

Ondertussen is het beoordelen van (woning)bouwprojecten met onze circulaire impactladder 'gewoon' doorgegaan. Dat geeft niet alleen inzicht in de mate van circulariteit van bouwprojecten, maar is door gericht advies een directe stimulans om de bouwprojecten meer circulair te maken.

Grondstoffen en ketens

We werken toe naar het ontwikkelen van circulaire ketens en grondstoffenhubs. Daarvoor richtten we ons in 2023 op drie ketens: 1) recycling van zonnepanelen 2) recycling van luiers en incontinentie uit de zorg en 3) verwerking van niet-specifiek ziekenhuisafval. Voor alle grondstoffen waren er gesprekken en bijeenkomsten.

Een ander aandachtspunt in onze regionale agenda is het ondersteunen van gemeenten bij het circulair inkopen van producten en diensten en het zorgen voor een stimulerend platform voor uitwisseling van kennis en ervaring

Op landelijk niveau waren er al een aantal verkennende onderzoeken naar de ruimtelijke impact van circulaire economie. Samen met de Productieve regio gaf de GMR opdracht voor een rapportage, die een inschatting geeft van de ruimtelijke effecten van de ontwikkeling van de circulaire economie in onze regio. Deze wordt in 2024 bestuurlijk besproken en zorgt voor input bij de ontwikkeling van het nieuwe RPW.

Water en klimaatadaptatie

In 2023 gaven we uitvoering aan de Startnotitie Water en Klimaatadaptatie, die in het voorjaar van 2023 was vastgesteld. De ontwikkeling van projecten in de Regio Deal kreeg leidde tot aanvragen voor enkele projecten om meer gedeelde kennis en ervaring te krijgen over klimaatadaptatiemaatregelen:

- Lifeport Cool Lab: Koel netwerk Arnhem, Groene Corridor Nijmegen, Dorpspleinen in Heumen en Overbetuwe, Woonwijk in Westervoort en zorginstellingen in Arnhem.
- Soil Valley: Verdroging en piekbuien in een stuwwallengebied in Berg en Dal en laaggelegen gebied Duiven.

We leverden daarnaast een bijdrage aan de aanvraag voor het SIA-project Groenblauwe stad, waar Van Hall Larenstein (HvHL) trekker van is en waaraan de gemeenten Arnhem, Duiven, Nijmegen, Rheden met cases deelnemen. De aanvraag is gehonoreerd. Het gaat om onderzoek naar de effectiviteit van maatregelen, die integraal bijdragen aan klimaatadaptatie, biodiversiteit, leefbaarheid en gezondheid.

Een overlopende verplichting van € 21.000 uit het jaar 2022 bij de speerpunten klimaatadaptatie en transitie naar duurzame energie is niet in 2023 besteed. Dit bedrag retourneren we aan de gemeenten.

Energietransitie

Voor het project gemeentelijke inkoop van energie is in 2023 de nieuwe contractbeheerder, samen met leverancier Eneco, een traject gestart om te bekijken hoe we de gemeenten kunnen ondersteunen om hun gebruik van aardgas de komende jaren terug te dringen. En er is in de zomer van 2023 een enquête uitgevoerd onder alle gemeenten. Daarmee achterhaalden we of de gemeenten verwachten dat zij de doelstelling halen en vooral waar ze nog ondersteuning konden gebruiken. Uit

de enquête kwam naar voren dat gemeenten de netcongestie op dit moment als het grootste probleem in de besparingsopgave zien. Andere veel genoemde knelpunten zijn beschikbare financiën en voldoende capaciteit bij de installateurs. Een werkgroep ging aan de slag met de uitkomsten van de enquête.

Het Uitvoeringsprogramma Regionale Energiestrategie (RES) 2024-2030 is vastgesteld. In dit plan staat wat de RES-organisatie gaat leveren en welke middelen hiermee gemoeid zijn. Buiten de financiële bijdrage van het Rijk, is in de begroting van de GMR een structurele inwonerbijdrage vastgesteld voor de uitvoering van de RES-taken vanaf 2024. De restantmiddelen uit het jaar 2022 voor de uitvoering van RES-taken zijn in 2023 volledig benut.

In juli 2023 is het tweejaarlijkse voortgangsrapport aan het Nationaal Programma RES (NPRES) overhandigd. De GMR stelde in 2021 een aanbod vast van 1.62 TWh. Op dit moment is meer dan de helft van dit aanbod gerealiseerd (inclusief concrete plannen en initiatieven die richting uitvoering gaan). Een aandachtspunt bij de implementatie van de RES 1.0 blijft het vinden van een balans tussen wind- en zonprojecten.

De regionale planMER is in 2023 afgerond en is voorzien van een advies van de commissie MER. De integratie van het MER-plan van de GMR met het provinciale MER-plan is in uitvoering. Op basis van het MER-plan is een proces gestart om zoekgebieden voor windenergie binnen verschillende gemeenten te verankeren in het gemeentelijk beleid. Daardoor wordt de weg vrijgemaakt voor de ontwikkeling van windprojecten.

In 2023 is gestart met het proces om de RES 1.0 te herzien. Deze herziening richt zich op drie sporen: duurzame energieopwekking, de warmtetransitie en het energiesysteem.

Met de toenemende druk op het elektriciteitsnet wordt het steeds uitdagender om ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk te maken. Daarom zijn we dit jaar gestart met regionaal integraal programmeren. Via subregionale gebiedstafels kregen we inzicht in de vraag en het aanbod van energie tot 2050. Dit inzicht dient als input voor investeringsbeslissingen voor de lange termijn na 2030 en als aanpak voor netcongestieproblemen. Regionale inzichten vormen input voor de provinciale Programmatische Energie Infrastructuurkeuzes (PMiek), met als doel om samenwerking en prioritering van energie-infrastructuur te bevorderen.

Om ervoor te zorgen dat de warmteclusters rondom ARN en AVR optimaal ontwikkelen, zijn er sinds begin 2023 procesbegeleiders actief. In nauwe samenwerking met betrokken gemeenten onderzoeken zij hoe de warmtebronnen van elk cluster het beste worden ingezet. Om de regionale samenwerking in de warmtetransitie te versterken, dienden we een aanvraag in voor een Specifieke Uitkering (Spuk) bij het ministerie van Binnenlandse Zaken. Voor de komende jaren is een bedrag van € 565.000 toegekend.

Op 1 juni is het REE van start gegaan. Er is een provinciale subsidie toegekend van € 225.000. In de zomerperiode is een volledig REE team geworven. Sinds 1 september is het REE op volle sterkte en voorziet het team bedrijven van energieadviezen. Er zijn ondernemersorganisaties en bedrijvenverenigingen in de regio bezocht, om het REE onder de aandacht te brengen. Negen gemeenten stelden inmiddels een subsidieregeling voor individuele bedrijven in, waarmee bedrijven subsidie kunnen aanvragen om externe energie-adviseurs te bekostigen. In 2024 is dat voor in elf van de zestien deelnemende gemeenten het geval. Sinds september kwam het aantal hulpvragen vanuit bedrijven op gang. Er zijn vanaf medio 2023 meer dan 150 bedrijven geholpen. Er is een expertpool van externe energieadviseurs opgezet, die bedrijven ondersteunt bij complexe energievragen. Deze externe expertpool omvat inmiddels ruim 50 contacten. Vanaf 1 oktober 2023 heeft het REE de uitvoering van de campagne Arnhem Zet de Knop Om (AZDKO) overgenomen. Dat betekent dat het REE bedrijven adviseert in samenspraak met de ingeschakelde energie-experts, de website van AZDKO (Powered by REE) beheert en helpt met de afhandeling van binnengekomen subsidieaanvragen. ConnectR is sinds september 2023 de vaste werk- en vergaderplek van het REE. Dit droeg bij aan de naamsbekendheid van het REE en zorgde voor synergie en samenwerking met partijen die tevens op ConnectR gevestigd zijn.

Dit jaar is het Interreg project 'DeCarb-Pro' aangevraagd, toegekend en gestart. Dit staat voor Decarbonization procurement en is een project over CO₂-beprijzing. De GMR is hiervoor gevraagd door het Klimaatverbond, omdat ze kleinere gemeenten wilden betrekken. Het biedt ons de mogelijkheid om vanuit een internationaal netwerk van partijen (overheidspartijen in Duitsland, Ierland, Frankrijk en België) het instrument van CO₂-beprijzing de komende jaren nader te onderzoeken en te bekijken wat het kan betekenen voor onze gemeenten in relatie tot onze inkoopprocessen, waaronder de inkoop van energie.

De provincie heeft een provinciaal ontwikkelingsprogramma geothermie. Dit was voor vier gemeenten in onze regio aanleiding om de samenwerking rond dit thema op te zoeken. Dit betreft Lingewaard, Overbetuwe, Arnhem en Nijmegen, kortweg LOAN. We hielpen hen met het schrijven van een initiatiefdocument en faciliteerden vanuit een tijdelijke rol de opstart van dit LOAN-geothermie project.

Dit jaar leverden we een bijdrage aan het ophelderen van de taakstelling rondom natuurwetgeving bij de aanpak van het isoleren van woningen. De 'patstelling' van natuur 'versus' energietransitie, is complexe materie voor gemeenten. We hebben een coördinerende rol opgepakt, in overleg met de bestuurlijk trekkers.

Jaarevent 'Op weg naar een circulaire topregio'

In november organiseerde de GMR het circulaire jaarevent in de VASIM in Nijmegen. Ruim 200 bestuurders en medewerkers van gemeenten, collega-overheden, bedrijven en studenten namen deel aan het event, met voor velen een actieve rol. Naast een plenair gedeelte onder voorzitterschap van bestuurlijk opdrachtgever Tobias van Elferen, organiseerden we achttien verschillende workshops met thema's vanuit alle hierboven genoemde speerpunten.

Deze dag gaf een goede impuls aan de versteviging van het circulaire netwerk in onze regio en was voor bezoekers bijzonder informatief. Een veertigtal enthousiaste masterstudenten Circulaire Economie van de HAN zorgden voor extra inspiratie en verslaglegging.

Er gaat vanuit de Circulaire regio € 36.000 retour naar de gemeenten.

1.3.4. Ontspannen regio

Voor Duurzaam toerisme zijn de activiteiten voor verhaallijnen en vitaliteit deels doorgeschoven naar 2024, omdat een subsidie van de provincie later kwam dan verwacht. In verband hiermee, is een deel van de middelen (zowel inwonerbijdrage als - deels nog toe te kennen - subsidie van de provincie) bij de begrotingswijziging en na instemming van het algemeen bestuur overgeheveld naar 2024. In de loop van 2023 zijn de activiteiten van Bruisende Binnensteden, Krachtige Kernen grotendeels belegd bij andere opgaven. Hiervoor zijn dan ook geen kosten gemaakt, anders dan de kosten die nog doorliepen vanuit 2022.

De andere activiteiten binnen de verschillende speerpunten zijn conform regionale agenda uitgevoerd:

- we begeleiden de aanleg van het wandelroutenetwerk door TVAN, die vooralsnog volgens schema verloopt;
- we coördineren de gesprekken met TVAN en gemeenten om te komen tot een nog betere en transparantere samenwerking;
- we werkten het groen-blauw raamwerk verder uit en we onderbouwden en leverden inbreng in het Vitaal Landelijk Gebied Gelderland (VLGG);
- we maakten een begin met de uitvoeringsagenda groen-blauw raamwerk en landelijk gebied;
- we voerden het uitvoeringsplan Transformatievoorstel cultuur uit, zoals afgesproken.

De kosten van het speerpunt groen-blauw raamwerk zijn daarbij lager uitgevallen dan begroot. Dit omdat de provincie Gelderland het grootste deel van de kosten van externe inhuur voor verdere uitwerking voor haar rekening heeft genomen, in het kader van het VLGG. We hebben hier gebruik kunnen maken van de kennis en capaciteit die bij de provincie op dit vlak aanwezig is. Daarnaast hebben we extra geïnvesteerd in capaciteit voor dit speerpunt bij de GMR, om de uitwerking van het

groen-blauw raamwerk verder vorm te geven en om onze inbreng in het Vitaal Landelijk Gebied Gelderland (VLGG) goed te kunnen coördineren.

Bij het speerpunt Cultuur zijn de kosten hoger dan vooraf ingeschat: het coördineren van en communiceren over de actielijnen van het uitvoeringsplan Transformatievoorstel Cultuur vroeg meer inzet dan vooraf ingeschat. Dit gold vooral voor de actielijn innovatie, waarvoor vorig jaar de subsidies zijn voorbereid, ingediend, beoordeeld en toegekend.

Per saldo zijn daarmee de kosten van de Ontspannen regio voor 2023 even hoog als de opbrengsten, die eveneens lager uitvielen door het niet deelnemen van de gemeenten Mook en Middelaar en Montferland.

Tot slot is er een overlopend bedrag van 2022 van € 9.362 niet besteed in 2023. Dit bedrag wordt teruggegeven aan de gemeenten.

1.3.5. Groene groeiregio

De begroting van de Groene groeiregio bestaat uit vier onderdelen. De posten algemeen, verstedelijkingsopgave en ruimtelijke integratie opgaven zijn relatief klein en in zijn geheel opgebruikt. Hiervoor betalen we o.a. speerpuntcoördinatoren en activiteiten voor het opstellen van kaarten voor het regioarrangement, de financiering van de gebiedsprocessen en onze bijdrage voor NOVEX. De post versnelling woningbouw bestaat uit 2 inkomsten: de inwonerbijdrage en subsidies van Rijk en provincie. De rijkssubsidie is in 2023 opgebruikt en voor de subsidie van de provincie is verlenging aangevraagd en verleend (t/m 2025). De activiteiten voor de woningbouw zijn betaald uit beide inkomsten; de inwonerbijdrage is daarvoor volledig benut. Er is een overschot uit 2022 (€ 180.000) gebruikt voor de Woondeal-activiteiten. De Woondeal-subsidies lopen door in 2024 (€ 245.000) en daarnaast zijn door de provincie nieuwe gelden toegezegd.

In 2023 stelden we een regioarrangement op, dat naar alle gemeenteraden is gestuurd (en is vastgesteld). Hiermee ontwikkelden we een gedeelde ruimtelijke visie in de GMR, samen met partners zoals de provincie Gelderland.

We onderzochten wat de aanvullende rol van de GMR in landelijk gebied kan betekenen. We werkten samen met de Ontspannen regio aan de doorontwikkeling van het groen-blauw raamwerk en de vier koplopergebieden.

Samen met de Circulaire regio organiseerden we per deelgebied gebiedsateliers over netcongestie en de woningbouwopgave. Daarbij keken we naar de noodzakelijke maatregelen in de energievoorziening.

Het onderzoeksrapport “Welkom in de toekomst!” is opgeleverd, dat we samen met o.a. de WUR opstelden. In het rapport is gekeken naar de ontwikkeling in de regio en hoe de regio er over 100 jaar uit zou kunnen zien. Het onderzoeksrapport is bij diverse bijeenkomsten gepresenteerd.

Met raadsleden spraken we over de ruimtelijke opgaven. We organiseerden een bustour, waarin de doorontwikkeling van de verstedelijkingsstrategie en het groen-blauw raamwerk centraal stond. En we organiseerden een bijeenkomst met een spelvorm waarin we samen de ‘ruimtelijke puzzel’ legden in de verschillende deelgebieden. Er waren per deelgebied webinars over het ruimtelijk regioarrangement en het groen-blauw raamwerk.

In NOVEX verband (met Rijk en Regio Foodvalley) stelden we een Ontwikkelperspectief op; de uitbreiding van de Verstedelijkingsstrategie met o.a. een onderdeel landelijk gebied en het groen-blauw raamwerk. Dit NOVEX Ontwikkelperspectief is naar alle colleges gestuurd. Daarnaast is de uitvoeringsagenda NOVEX opgesteld; dit is een gezamenlijk maatregelpakket voor de uitvoering van het Ontwikkelperspectief.

Tevens bereidden we de bestuurlijk overleggen (BO) MIRT en Leefomgeving voor met onze partners (Rijk en provincie).

De uitgangspunten van het regioarrangement van de GMR zijn doorvertaald naar de gebiedsprogramma's Liemers, Veluwe, Middengebied en Rijk van Nijmegen. Deze programma's zijn verder doorontwikkeld.

Voor het onderdeel woningbouwversnelling werkten we in 2023 aan de volgende zaken:

- Een nieuwe Woondeal 2.0, die door alle 18 gemeenten, de minister en de provincie is ondertekend op 8 maart.
- Een regionaal woonbehoefteonderzoek.
- Een nieuwe huisvestingsverordening met gezamenlijke afspraken over de woonruimteverdeling van huurwoningen Deze is in het najaar van 2023 vastgesteld door achttien gemeenten.
- Een regionale woonzorgvisie. Daarin bereiden we afspraken voor over de verdeling van de huisvesting voor specifieke aandachtsgroepen; er zijn o.a. diverse ateliers georganiseerd.
- Diverse aanvragen voor onze Flexpool, waarin we gemeenten met personele capaciteit ondersteunen bij complexe gebiedsontwikkelingen.
- Samen met de Circulaire regio maakten we een regionaal programma voor conceptueel en circulair bouwen. Het draagt eraan bij dat we in de regio dezelfde ambities formuleren, dezelfde methodes en werkwijzen hanteren en kennis en capaciteit borgen.
- We stelden een aanpak met handleiding op over het beter benutten van de bestaande voorraad woningen en we organiseerden samen met de provincie Gelderland een seminar over dit onderwerp.
- Er is recent onderzoek naar de huisvestingsbehoefte van arbeidsmigranten in de regio gedaan. Daarbij is gekeken naar de economische structuur, waar arbeidsmigranten wonen en werken en of het woonaanbod aansluit op de behoefte. Dit is samen met de Productieve regio opgestart.

1.3.6. Wat heeft het gekost

	Begroting 2023 EUR	Wijziging begroting EUR	Begroting gewijzigd EUR	Realisatie 2023 EUR	Vershil realisatie vs begroting EUR
Verbonden regio					
Lasten	1.182.000	1.198.603	2.380.603	1.944.515	436.088
Baten	1.182.000	1.281.926	2.463.926	1.944.515	519.411
Reserves onttrekking	-	-	-	-	-
Saldo	-	83.323	83.323	-	83.323
Productieve regio					
Lasten	748.325	-43.577	704.748	658.381	46.367
Baten	748.325	-7.528	740.797	658.381	82.416
Reserves onttrekking	-	-	-	-	-
Saldo	-	36.049	36.049	-	36.049
Circulaire regio					
Lasten	685.523	1.113.347	1.798.870	1.651.728	147.142
Baten	685.523	1.176.425	1.861.948	1.651.728	210.220
Reserves onttrekking	-	-	-	-	-
Saldo	-	63.078	63.078	-	63.078
Ontspannen regio					
Lasten	795.850	-363.032	432.818	499.974	-67.156
Baten	795.850	-338.032	457.818	499.974	-42.156
Reserves onttrekking	-	-	-	-	-
Saldo	-	25.000	25.000	-	25.000
Groene groeiregio					
Lasten	1.557.000	-413.806	1.143.194	1.194.698	-51.504
Baten	1.557.000	-288.756	1.268.244	1.194.698	73.546
Reserves onttrekking	-	-	-	-	-
Saldo	-	125.050	125.050	-	125.050

1.4. Resultaat 2023 uitgelegd en samengevat

De inwonerbijdrage bij de GMR kan gerelateerd worden aan twee programma's binnen de jaarrekening. Enerzijds het regiobureau met een exploitatierekening en anderzijds het programma Opgaven met een projectadministratie.

Kenmerkend voor het regiobureau is dat het de bedrijfsvoering betreft en de activiteiten over het algemeen aan een kalenderjaar zijn gerelateerd. De ontvangen inwonerbijdrage bij het regiobureau wordt volledig in de staat van baten en lasten opgenomen. Daartegenover komen de uitgaven te staan en per saldo resteert het rekeningresultaat. Een positief resultaat vloeit terug naar de deelnemende gemeenten, een negatief saldo komt, mist toereikend, ten laste van de algemene reserve.

Het programma Opgaven omvat een groot aantal activiteiten die elk afzonderlijk als een project gedefinieerd kunnen worden. Deze projecten zijn vastgelegd in de regionale agenda en voor deze projecten heeft de GMR met achttien gemeenten opgaveovereenkomsten afgesloten. De doorlooptijd van de projecten wijkt in veel gevallen af van het kalenderjaar. Daar wordt in dit programma de inwonerbijdrage en subsidies niet volledig in staat van baten en lasten opgenomen, maar worden de kosten van de projecten gedekt door de inwonerbijdrage en subsidies vanuit de balans. Einde boekjaar resulteert een rekeningresultaat van € 0 en resteert een overschot op de balans. Mocht het

project over de jaargrens heen lopen dan blijven de gelden beschikbaar voor het project. Is het project voltooid of niet uitgevoerd, dan resteert een schuld aan de deelnemende gemeenten en subsidieverstrekken en moet dat deel terugbetaald worden.

Voor 2023 is het resultaat als volgt:

Regiobureau	€	197.682	(resultaat)
Opgaven	€	166.634	(schuld)
Totaal	€	364.316	(saldo onbenutte inwonerbijdrage 2023)

Een nadere toelichting op de terug te betalen inwonerbijdrage is opgenomen in paragraaf 3.8. Conform artikel 31 lid 8 van de gemeenschappelijke regeling vloeit een positief saldo naar rato terug naar de deelnemende gemeenten.

1.5. Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

	Begroting 2023 EUR	Wijziging begroting EUR	Begroting gewijzigd EUR	Realisatie 2023 EUR	Verschil realisatie vs begroting EUR
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien					
Lasten	-	-	-	-	-
Baten	-	-	-	-	-
Saldo	-	-	-	-	-

Conform Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) moet de post Onvoorzien apart als programma worden gepresenteerd. In 2023 zijn geen kosten ten laste van de post Onvoorzien geboekt. Deze post muteert dus niet het resultaat.

1.6. Vennootschapsbelasting

1. Bedrag voor heffing voor Vennootschapsbelasting.
In artikel 25, lid 1, onder b, (BBV) wordt gevraagd het bedrag voor heffing voor Vennootschapsbelasting te vermelden. Dit is voor de GMR niet van toepassing.
2. Inzicht in gebruik van geraamde bedrag voor onvoorzien
In artikel 25, lid 1, onder c, (BBV) wordt gevraagd om in de programmaverantwoording het gebruik van het geraamde bedrag voor onvoorzien op te nemen. In de begroting 2023 is niets geraamd. In de realisatie is dus geen bedrag opgenomen.

2. Paragrafen

2.1. Risicobeheersing en weerstandsvermogen

Op grond van artikel 11 BBV moet de GMR in de paragraaf weerstandsvermogen¹ inzicht verschaffen in de robuustheid van de rekening. Het weerstandsvermogen van de GMR is het vermogen om niet structurele financiële tegenvallers op te vangen, zodat de taken kunnen worden voortgezet.

2.1.1. Risico's

De risico's kunnen worden ingedeeld in:

1. risico's voortvloeiend uit eigen beleid;
2. risico's voortvloeiend uit het beleid van een hogere overheid;
3. risico's voortvloeiend uit de samenwerking met andere gemeenten en instanties;
4. risico's voortvloeiend uit het doen/nalaten van derden;
5. risico's voortvloeiend uit voor de regio niet te beïnvloeden autonome ontwikkelingen.

Risico's voortvloeiend uit het eigen beleid

Er zijn geen risico's voortvloeiend uit het eigen beleid. Om eventuele tekorten op de exploitatie op te vangen is er op grond van de gemeenschappelijke regeling artikel 31, lid 8 een reserve van € 100.000 gevormd.

Risico's voortvloeiend uit het beleid van een hogere overheid

Het risico dat een gemeente niet aan zijn betalingsverplichting (de inwonerbijdrage) voldoet, wordt zeer klein geacht. Daarnaast is in de gemeenschappelijke regeling artikel 29, lid 6 vastgelegd dat gemeenten zorgen dat het samenwerkingsverband te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan haar verplichtingen te kunnen voldoen. Het risico voor de GMR bedraagt bij de achttien deelnemende gemeenten, conform de begroting, gemiddeld € 380.850. Daarbij geldt een brandbreedte van € 15.000 voor de gemeente Rozendaal tot € 1.560.000 voor de gemeente Nijmegen.

Risico's voortvloeiend uit de samenwerking met andere gemeenten en instanties

Gekeken naar de voorgaande punten en de flexibele inzet van adviseurs, kan het achterwege blijven van financiering van gemeenten, provincie en anderen opgevangen worden door het afvloeien van flexibele inzet. Er is een zeer laag risico dat gelden niet betaald worden. Mocht dit het geval zijn, dan worden projecten on-hold gezet en stroomt de flexibele inzet per direct uit.

Risico's voortvloeiend uit het doen/nalaten van derden

De risico's worden beperkt door het hanteren van onze eigen inkoopvoorwaarden. Het maximale risico volgens het verplichtingenregister begin 2024 bedroeg € 77.000 voor een leverancier.

Risico's voortvloeiend uit voor de regio niet te beïnvloeden/autonome ontwikkelingen

Gevolgen van de uitvoering van de Cao 2023 en verdere prijsstijgingen in het verantwoordingsjaar 2023 werken beperkt door in het jaarresultaat van 2023. De recente loonstijging o.b.v. de Cao 2024-2025 bedraagt 5%. Bij een loonsom van € 2,2 miljoen betekent dit een risico van € 110.000 voor het nieuwe boekjaar 2024.

¹ Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit (zijnde de middelen waarover de GMR beschikt of kan beschikken om niet-begrote kosten te dekken) en de risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen zijn afgesloten. Het weerstandsvermogen is van belang voor het bepalen van de gezondheid van de financiële positie van de GMR.

Overige verzekerde risico's

De GMR heeft de kantoorinboedel verzekerd tegen brand en diefstal. Voor het personeel is een aansprakelijkheids- en ongevallenverzekering afgesloten. De aansprakelijkheid van bestuurders in de GMR is afgedekt door de verzekering van de gemeente voor de betreffende bestuurder.

2.1.2. Overzicht reserves 2023

Op grond van de gemeenschappelijke regeling mag de algemene reserve € 100.000 zijn. Deze algemene reserve is eind 2022 gevormd uit het rekeningresultaat van 2021 en is in 2023 niet gemuteerd.

Eind 2021 is een bestemmingsreserve gevormd voor optimalisatie van het regiobureau en het versnellen van de opgaven. Deze reserve is deels in 2022 en deels in 2023 benut. Er resteert nu nog € 83.255. Hieronder de specificatie van deze reserve:

Naam reserve/ Voorziening	Doel/functie	Maximum hoogte
Bestemmingsreserve	Opgebouwd in 2021, te besteden in 2022 en verder. Het doel is extra inzet te plegen op: • Optimalisatie regiobureau • Opleidingen • Communicatie • Versnellen opgaven • Integrale aanpak logistiek	 € 25.000 € 23.255 € 35.000

Rente

Ten aanzien van de rente van de reserves is het algemene beleidsuitgangspunt om deze ten gunste van de exploitatie te brengen.

Conclusie

Kenmerkend voor het risicoprofiel van de GMR is dat de organisatie beperkt risico loopt en dat voor dit risico een algemene reserve is gevormd. Op basis van de gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen, artikel 29 lid 6, is de beschikking over voldoende middelen en het nakomen van verplichtingen te allen tijde door de deelnemende gemeenten gewaarborgd.

Financiële kengetallen

In de paragraaf worden enkele financiële kengetallen opgenomen. De berekeningswijze is via een ministeriële regeling voorgeschreven. Hiermee wordt de (onderlinge) vergelijkbaarheid (van gemeenschappelijke regelingen) bevorderd.

	Rekening 2023
Netto schuldquote	0,0%
Solvabiliteitsratio	6,68%
Structurele exploitatieruimte	83,28%

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. De uitkomst geeft geen aanleiding tot verhoogde risico's.

De solvabiliteitsratio geeft het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal weer. Deze ratio ligt net onder de gebruikelijke norm van de provincie, maar past bij een startende organisatie. Een positief percentage structurele exploitatieruimte geeft aan dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

2.2. Financiering

Artikel 13 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat de GMR beschrijft hoe zij in 2023 de investeringen heeft gefinancierd. Het doel van deze paragraaf is inzicht te verschaffen in de financieringssystematiek en de risico's die daarmee samenhangen. Met deze paragraaf wordt eveneens voldaan aan een aantal verplichtingen volgend uit de Wet Financiering Decentrale Overheden (wet Fido). In de vergadering van het algemeen bestuur op 6 september 2023 is het treasury statuut goedgekeurd.

Rentelasten/baten

De GMR heeft in 2021 met de Rabobank een rekeningcourant-overeenkomst gesloten. Per 1 maart 2022 wordt deelgenomen aan het voor gemeenschappelijke regelingen verplicht gestelde Schatkistbankieren.

Rentelasten:	In 2023 sprake van minimale rentelasten.
Rentebaten:	In 2023 ongeveer € 108.000 aan rentebaten ontvangen.
Renteresultaat:	In 2023 geen sprake van renteresultaat.
Toerekening rente aan taakvelden:	In 2023 geen rente toegerekend aan taakvelden.

Financieringspositie

Er is een rekeningcourant-overeenkomst met de Rabobank met een tegoed van € 82.673. De GMR kent geen langlopende financieringsmiddelen.

Rente-risiconorm

Om het herfinancieringsrisico voor de samenwerkingsverbanden te beperken, is een norm ingesteld waaraan de samenwerkingsverbanden worden getoetst: de rente-risiconorm.

De rente-risiconorm is voor de GMR niet van toepassing, aangezien er geen externe langdurige financiering is afgesloten.

Geldstromenbeheer

De GMR is verplicht liquiditeitsoverschotten met een drempelbedrag van € 1 miljoen af te storten bij het Rijk (Schatkistbankieren).

2.3. Bedrijfsvoering

Artikel 14 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplicht de GMR om in elk geval de stand van zaken en de voornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering weer te geven. Met bedrijfsvoering worden bedrijfsprocessen bedoeld die nodig zijn om de beleidsdoelstellingen uit de vijf opgaven te realiseren. Hierbij staat het belang van een rechtmatig, doelmatig en doeltreffend beleid en beheer voorop.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor een adequate bedrijfsvoering, het algemeen bestuur heeft hierbij een kader stellende en controlerende taak. De directeur is tekeningsbevoegd en heeft mandaat om personeel aan te nemen, verplichtingen aan te gaan tot € 100.000 en om opdracht tot betaling te geven.

Huisvesting

Vanaf september 2021 heeft de GMR haar eigen kantoor met elf werkplekken en een aantal vergaderzalen. Door de medewerkers wordt veel hybride gewerkt, maar met de groei van het aantal adviseurs die veelal parttime aan de GMR verbonden zijn, ontstaat druk op de werkruimte. In 2024 moet worden gezien of de huisvesting voldoende is.

Personeelszaken en automatisering

In 2023 is de in 2022 afgesloten dienstverleningsovereenkomst met de gemeente Nijmegen voor het uitbesteden van salarisadministratie en ondersteuning op personeelszaken verlengd.

Met ingang van 2023 is M&I partners verantwoordelijk voor de volgende rollen: functionaris gegevensbescherming, privacy officer, SISA functioneel beheer en informatiemanagement. Voorheen werden deze werkzaamheden door de gemeente Arnhem verzorgd.

Archief

Sinds eind 2022 wordt de GMR door Caverio ondersteunt bij de inrichting van gedegen archiveringsproces. In 2023 is de implementatie afgerond.

Verbonden partijen

De GMR heeft, zoals bedoeld in de BBV-voorschriften, geen verbonden partijen.

Schatkistbankieren

De GMR maakt sinds 2022 gebruik van een Schatkistbankieren-faciliteit.

Planning & Control en administratie

Naast de reguliere werkzaamheden uit de planning en control cyclus en het (laten) voeren van de financiële administratie, zijn ondersteunende werkzaamheden verricht voor de vijf opgaven; bijvoorbeeld subsidieaanvragen en -verantwoordingen.

Btw-compensatiefonds

De zogenaamde transparante c.q. doorschuif btw kan door de GMR aan de deelnemende gemeenten worden gefactureerd. Deze gemeenten kunnen deze facturen vervolgens bij het zogenaamde btw-compensatiefonds verhalen. In dit jaarverslag worden de cijfers exclusief btw gepresenteerd.

De overige paragrafen BBV zijn niet van toepassing op GMR.

Rechtmatigheidsverantwoording

Vanaf het verslagjaar 2023 is het dagelijks bestuur verantwoordelijk om een rechtmatigheidsverantwoording af te geven en deze op te nemen in de jaarrekening. In deze verklaring verantwoordt het dagelijks bestuur zich direct tot het algemeen bestuur over het (financieel) rechtmatig handelen van de organisatie.

Het dagelijks bestuur verantwoordt zich aan het algemeen bestuur in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit houdt de controle in of afwijkingen in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en interne verordeningen en met de bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Het algemeen bestuur bepaalt vanaf het begrotingsjaar 2023 de verantwoordingsgrens en de spelregels. De uitgangspunten waarin het dagelijks bestuur moet voldoen zijn vastgelegd in de door de Commissie BBV uitgegeven Kadernota Rechtmatigheid 2023.

In het hoofdstuk 3.3 van dit jaarverslag is de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen over het boekjaar 2023. De uitkomst is dat geconstateerde afwijkingen onder de verantwoordingsgrens blijven (3% van de lasten) en daarmee sprake is van een 'schone' rechtmatigheidsverantwoording. Op basis van de spelregels door het algemeen bestuur moeten individuele afwijkingen groter dan € 10.000 aanvullend worden toegelicht in deze paragraaf bedrijfsvoering.

Uit de analyse op de begrotingsrechtmatigheid blijkt dat sprake is van afwijkingen van begrote baten en lasten. Per saldo resteert een afwijking van € 298.553 als afwijking die niet is meegenomen in een tussentijdse begrotingswijziging en niet aan het algemeen bestuur gecommuniceerd. De afwijkingen bestaan uit:

- Overschrijding baten Regiobureau (€ 42.557)
- Onderschrijding baten Groene groeiregio (€ 73.546)
- Onderschrijding lasten (€ 436.088) en baten (€ 519.411) Verbonden regio (per saldo € 83.324)
- Onderschrijding lasten (46.367) en baten (82.416) Productieve regio (per saldo € 36.049)
- Onderschrijding lasten (€ 147.142) en baten (€ 210.220) Circulaire regio (per saldo € 63.078)

Met het algemeen bestuur worden nadere afspraken gemaakt op welke wijze, in afwijking van begrotingswijzigingen, in de toekomst het algemeen bestuur tijdig kan worden geïnformeerd over onderschrijdingen van baten en lasten en overschrijdingen van baten.

3. Jaarrekening

In dit hoofdstuk staan de volgende financiële overzichten:

- Staat van baten en lasten
- Toelichting op de staat van baten en lasten
- Rechtmatigheidsverantwoording 2023
- Incidentele en structurele baten en lasten
- Analyse begrotingsonrechtmatigheid
- Balans per 31 december 2023
- Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
- Toelichting op de posten van de jaarrekening
- Niet in de balans opgenomen verplichtingen
- Publicatie Wet normering topinkomens (WNT)
- Taakvelden

3.1. Staat van baten en lasten

Staat van baten en lasten	Begroting 2023 EUR	Wijziging begroting EUR	Begroting gewijzigd EUR	Realisatie 2023 EUR	Verschil realisatie vs begroting EUR
Programma Regiobureau					
Lasten	2.032.458	-148.380	1.884.078	1.913.791	-29.713
Baten	2.032.458	-	2.032.458	2.104.728	-72.270
Reserves onttrekking	-	-	-	6.745	-6.745
Saldo	-	148.380	148.380	197.682	-49.302
Programma opgave regionale agenda (bestaande uit)					
Verbonden regio					
Lasten	1.182.000	1.198.603	2.380.603	1.944.515	436.088
Baten	1.182.000	1.281.926	2.463.926	1.944.515	519.411
Reserves onttrekking	-	-	-	-	-
Saldo	-	83.323	83.323	-	83.323
Productieve regio					
Lasten	748.325	-43.577	704.748	658.381	46.367
Baten	748.325	-7.528	740.797	658.381	82.416
Reserves onttrekking	-	-	-	-	-
Saldo	-	36.049	36.049	-	36.049
Circulaire regio					
Lasten	685.523	1.113.347	1.798.870	1.651.728	147.142
Baten	685.523	1.176.425	1.861.948	1.651.728	210.220
Reserves onttrekking	-	-	-	-	-
Saldo	-	63.078	63.078	-	63.078
Ontspannen regio					
Lasten	795.850	-363.032	432.818	499.974	-67.156
Baten	795.850	-338.032	457.818	499.974	-42.156
Reserves onttrekking	-	-	-	-	-
Saldo	-	25.000	25.000	-	25.000
Groene groeiregio					
Lasten	1.557.000	-413.806	1.143.194	1.194.698	-51.504
Baten	1.557.000	-288.756	1.268.244	1.194.698	73.546
Reserves onttrekking	-	-	-	-	-
Saldo	-	125.050	125.050	-	125.050
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien					
Lasten	-	-	-	-	-
Baten	-	-	-	-	-
Reserves onttrekking	-	-	-	-	-
Saldo	-	-	-	-	-
Totaal lasten	7.001.156	1.343.155	8.344.311	7.863.087	433.757
Totaal baten	7.001.156	1.824.035	8.825.191	8.054.024	771.167
SALDO BATEN EN LASTEN	-	480.880	480.880	190.937	289.943
Mutatie bestemmingsreserve	-	-	-	6.745	-6.745
RESULTAAT	-	480.880	480.880	197.682	283.198

3.2. Toelichting op de staat van baten en lasten

De baten en lasten over 2023 bedragen respectievelijk € 8.054.024 en € 7.863.087. Er is een mutatie in de bestemmingsreserve geweest van € 6.745. Het verschil in de baten en lasten en mutatie bestemmingsreserve resulteert in een voordelig rekeningresultaat van € 197.682, wat gelijk is aan het resultaat van het regiobureau.

Programma regiobureau

De baten en lasten over 2023 van het regiobureau bedragen respectievelijk € 2.104.728 en € 1.913.791.

Regiobureau	Begroting 2023 EUR	Wijziging begroting EUR	Begroting gewijzigd EUR	Realisatie 2023 EUR	Vershil realisatie vs begroting EUR
Programma regiobureau					
Lasten					
1.1 Salarissen en sociale lasten	1.336.877	-	1.336.877	1.374.925	-38.048
3.3 Pachten	86.578	-	86.578	77.861	8.717
3.8 Overige goederen en diensten	609.003	-	609.003	560.012	48.991
7.3 Afschrijvingen	-	-	-	9.798	-9.798
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	-	-148.380	-148.380	-108.805	-39.575
Onvoorzien	-	-	-	-	-
Saldo lasten regiobureau	2.032.458	-148.380	1.884.078	1.913.791	-29.713
Baten					
inwonerbijdrage gemeenten	2.032.458	-	2.032.458	2.111.456	-78.998
overige baten	-	-	-	-6.728	6.728
Saldo baten regiobureau	2.032.458	-	2.032.458	2.104.728	-72.270
Saldo regiobureau	-	148.380	148.380	190.937	-42.557
Reserves toevoeging	-	-	-	-	-
Reserves onttrekking	-	-	-	6.745	-6.745
Mutatie bestemmingsreserve	-	-	-	-6.745	6.745
Resultaat regiobureau	-	148.380	148.380	197.682	-49.302

Programma opgaven

Voor de opgaven zijn door de GMR ongeveer € 5.949.000 aan lasten gerealiseerd. Deze lasten worden gefinancierd door inwonerbijdrage door de deelnemende gemeenten en subsidies van o.a. provincie en Rijk.

In onderstaande tabellen is per opgave is een specificatie per speerpunt weergegeven.

Verbonden regio	Begroting 2023 EUR	Wijziging begroting EUR	Begroting gewijzigd EUR	Realisatie 2023 EUR	Verschil realisatie vs begroting EUR
Programma Verbonden regio					
Lasten					
Algemeen	227.000	85.914	312.914	230.674	82.240
gebiedsgerichte corridors	190.000	-45.620	144.380	117.455	26.925
Fiets	225.000	-45.230	179.770	203.222	-23.452
hubs en knooppunten	100.000	1.173	101.173	61.358	39.815
gedrag en duurzame mobiliteit	330.000	1.242.366	1.572.366	1.239.995	332.371
Verkeersveiligheid	110.000	-40.000	70.000	91.811	-21.811
Saldo lasten Verbonden regio	1.182.000	1.198.603	2.380.603	1.944.515	436.088
Baten					
inwonerbijdrage gemeenten	1.182.000	-	1.182.000	944.907	237.093
bijdrage uit subsidies	-	1.281.926	1.281.926	999.608	282.318
Resultaat voor bestemming Verbonden regio	1.182.000	1.281.926	2.463.926	1.944.515	519.411
Saldo Verbonden regio	-	83.323	83.323	-	83.323
Reserves toevoeging	-	-	-	-	-
Reserves onttrekking	-	-	-	-	-
Mutatie bestemmingsreserve	-	-	-	-	-
Resultaat Verbonden regio	-	83.323	83.323	-	83.323

Productieve regio	Begroting 2023 EUR	Wijziging begroting EUR	Begroting gewijzigd EUR	Realisatie 2023 EUR	Verschil realisatie vs begroting EUR
Programma Productieve regio					
Lasten					
Algemeen	273.325	3.769	277.094	259.583	17.511
doorontwikkeling health, hightech en energy	-	-	-	-	-
toekomstbestendige werklocaties	160.000	-41.429	118.571	187.317	-68.746
human Capital	150.000	-21.466	128.534	132.105	-3.571
stimuleren ondernemerschap in het mkb	165.000	15.549	180.549	71.951	108.598
versterking van duurzame logistiek	-	-	-	7.425	-7.425
Saldo lasten Productieve regio	748.325	-43.577	704.748	658.381	46.367
Baten					
inwonerbijdrage gemeenten	748.325	-7.528	740.797	614.147	126.650
bijdrage uit subsidies	-	-	-	44.234	-44.234
Saldo baten Productieve regio	748.325	-7.528	740.797	658.381	82.416
Saldo Productieve regio	-	36.049	36.049	-	36.049
Reserves toevoeging	-	-	-	-	-
Reserves onttrekking	-	-	-	-	-
Mutatie bestemmingsreserve	-	-	-	-	-
Resultaat Productieve regio	-	36.049	36.049	-	36.049

Circulaire regio	Begroting 2023 EUR	Wijziging begroting EUR	Begroting gewijzigd EUR	Realisatie 2023 EUR	Vershil realisatie vs begroting EUR
Programma Circulaire regio					
Lasten					
Algemeen	164.320	13.822	178.142	161.754	16.388
circulaire bouw en infrastructuur	156.618	129.852	286.470	244.597	41.873
circulaire economie: grondstoffen en ketens	112.970	-46.768	66.202	78.136	-11.934
water en klimaatadaptatie	61.620	-16.290	45.330	39.903	5.427
transitie naar duurzame energie	189.995	1.032.731	1.222.726	1.127.338	95.388
Saldo lasten Circulaire regio	685.523	1.113.347	1.798.870	1.651.728	147.142
Baten					
inwonerbijdrage gemeenten	685.523	-	685.523	451.380	234.143
bijdrage uit subsidies	-	1.176.425	1.176.425	1.200.348	-23.923
Saldo baten Circulaire regio	685.523	1.176.425	1.861.948	1.651.728	210.220
Saldo Circulaire regio	-	63.078	63.078	-	63.078
Reserves toevoeging	-	-	-	-	-
Reserves onttrekking	-	-	-	-	-
Mutatie bestemmingsreserve	-	-	-	-	-
Resultaat Circulaire regio	-	63.078	63.078	-	63.078

Ontspannen regio	Begroting 2023 EUR	Wijziging begroting EUR	Begroting gewijzigd EUR	Realisatie 2023 EUR	Vershil realisatie vs begroting EUR
Programma Ontspannen regio					
Lasten					
Algemeen	140.850	-4.903	135.947	126.812	9.135
duurzaam toerisme	365.000	-282.704	82.296	137.449	-55.153
groen-blauw raamwerk	240.000	-73.685	166.315	160.620	5.695
cultuur en erfgoed	50.000	-1.740	48.260	75.093	-26.833
Saldo lasten Ontspannen regio	795.850	-363.032	432.818	499.974	-67.156
Baten					
inwonerbijdrage gemeenten	495.850	-102.700	393.150	379.629	13.521
bijdrage uit subsidies	300.000	-235.332	64.668	120.345	-55.677
Saldo baten Ontspannen regio	795.850	-338.032	457.818	499.974	-42.156
Saldo Ontspannen regio	-	25.000	25.000	-	25.000
Reserves toevoeging	-	-	-	-	-
Reserves onttrekking	-	-	-	-	-
Mutatie bestemmingsreserve	-	-	-	-	-
Resultaat Ontspannen regio	-	25.000	25.000	-	25.000

Groene groeiregio	Begroting 2023 EUR	Wijziging begroting EUR	Begroting gewijzigd EUR	Realisatie 2023 EUR	Verskil realisatie vs begroting EUR
Programma Groene groeiregio					
Lasten					
Algemeen	142.000	56.950	198.950	179.747	19.203
woning in balans: versnellen van de woningbouw	1.045.000	-367.693	677.307	800.204	-122.897
uitwerking verstedelijkingsstrategie	210.000	-29.020	180.980	137.077	43.903
leefomgeving: verbinden van de ruimtelijke opgaven	160.000	-74.043	85.957	77.670	8.287
Saldo lasten Groene groeiregio	1.557.000	-413.806	1.143.194	1.194.698	-51.504
Baten					
inwonerbijdrage gemeenten	742.000	7.937	749.937	683.115	66.822
bijdrage uit subsidies	815.000	-296.693	518.307	511.583	6.724
Saldo baten Groene groeiregio	1.557.000	-288.756	1.268.244	1.194.698	73.546
Saldo Groene groeiregio	-	125.050	125.050	-	125.050
Reserves toevoeging	-	-	-	-	-
Reserves onttrekking	-	-	-	-	-
Mutatie bestemmingsreserve	-	-	-	-	-
Resultaat Groene groeiregio	-	125.050	125.050	-	125.050

3.3. Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen van de Groene Metropoolregio Arnhem – Nijmegen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 29-11-2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 235.893. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de commissie BBV van november 2023.

Bevinding

Het dagelijks bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

In onderstaande tabel zijn alle afwijkingen opgenomen die gedurende het jaar zijn geconstateerd.

		Bedrag
Begrotingscriterium		
1a. Overschrijding lasten programma's	€	76.504
1b. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	€	0
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	€	0
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan het algemeen bestuur zijn gemeld.	€	298.553
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	€	375.057
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf gestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid vermelden en verwijzen naar dit vooraf vastgestelde beleid.	€	298.553
5. Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden	€	76.504
Voorwaardencriterium		
Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed	€	0
Overige bevindingen inzake voorwaarde criterium	€	0
Totaal onrechtmatigheden voorwaardencriterium	€	0
M&O criterium		
Overige bevindingen inzake M&O criterium	€	0
Totaal onrechtmatigheden M&O criterium	€	0

Op basis van de bepalingen in de Kadernota Rechtmatigheid 2023 worden afwijkingen hieronder individueel toegelicht.

1a. Overschrijding lasten op programma's

Op zowel het programma Ontspannen regio (€ 25.000) als Groene groeiregio (€ 51.504) is er sprake van overschrijding van de lasten.

Voor de Ontspannen regio is de overschrijding ontstaan ten gevolge van een onvolledige verwerking van de begrotingswijziging dd. 29 november 2023. Deze € 25.000 inwonerbijdrage wordt gereserveerd zoals gesteld in de begrotingswijziging voor Duurzaam toerisme in 2024 waarbij cofinanciering vereist is.

Bij de Groene groeiregio heeft zich na de begrotingswijziging de kans voorgedaan om een project eerder te starten. Financiering van dit project komt uit subsidiegelden.

3. en 4. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid

Uit de analyse op de begrotingsrechtmatigheid blijkt dat sprake is van afwijkingen van begrote baten en lasten. Per saldo resteert een afwijking van € 298.553 als afwijking die niet is meegenomen in een tussentijdse begrotingswijziging en niet aan het algemeen bestuur gecommuniceerd. De afwijkingen bestaan uit:

- Overschrijding baten Regiobureau (€ 42.557)
- Onderschrijding baten Groene groeiregio (€ 73.546)
- Onderschrijding lasten (€ 436.088) en baten (€ 519.411) Verbonden regio (per saldo € 83.324)
- Onderschrijding lasten (46.367) en baten (82.416) Productieve regio (per saldo € 36.049)
- Onderschrijding lasten (€ 147.142) en baten (€ 210.220) Circulaire regio (per saldo € 63.078)

Met het algemeen bestuur worden nadere afspraken gemaakt op welke wijze, in afwijking van begrotingswijzigingen, in de toekomst het algemeen bestuur tijdig kan worden geïnformeerd over onderschrijdingen van baten en lasten en overschrijdingen van baten.

3.4. Incidentele en structurele baten en lasten

Regiobureau	Realisatie 2023 EUR	Incidenteel EUR	Structureel EUR
Programma Regiobureau			
Lasten			
1.1 Salarissen en sociale lasten	1.374.925	-	1.364.925
3.3 Pachten	77.861	-	77.861
3.8 Overige goederen en diensten	560.012	195.122	364.890
7.3 Afschrijvingen	9.798	-	9.798
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	-108.805	-	-108.805
Reserves onttrekking	-6.745	-6.745	-
Lasten	1.907.046	188.377	1.718.669
Baten			
bijdrage deelnemende gemeenten	2.111.456	39.727	2.071.729
subsidies	-	-	-
overige baten	-6.728	-6.728	-
Baten	2.104.728	32.999	2.071.729

In de staat van baten en lasten van het regiobureau is in 2023 een onttrekking van de bestemmingsreserve van € 6.745 geweest voor o.a. kleine aanpassingen voor het regiobureau.

De pachten bestaan uit huurpenningen voor het regiobureau in Elst en de huisvesting van Public Affairs in Brussel. Er vonden operationele kosten voor kleine verbouwingen en onderhoud plaats.

Opgaven

De opgaven bestaan uit programma's die gefinancierd worden uit inwonerbijdragen en subsidies. In 2023 zijn voor de opgaven geen incidentele uitgaven gedaan.

3.5. Analyse begrotingsrechtmatigheid

Bij de totstandkoming van de rechtmatigheidsverantwoording over 2023, zoals opgenomen in hoofdstuk 2.3, heeft de GMR een toetsing gedaan op het begrotingscriterium.

In de toelichting op het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) wordt begrotingsrechtmatigheid omschreven als:

“Financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's (begrotingscriterium). In de begroting zijn de maxima voor de lasten vermeld die door de raad zijn vastgesteld. Dit houdt in dat de financiële beheershandelingen dienen te passen binnen de begroting, waarbij het juiste programma, de toereikendheid van het begrotingsbedrag, evenals het begrotingsjaar van belang zijn.”

Op basis van de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de commissie BBV wordt onderscheid gemaakt tussen begrotingsafwijkingen die wel en niet meetellen in de foutevaluatie als basis voor de rechtmatigheidsverantwoording. Ten opzichte van voorgaand jaar is nieuw in de Kadernota Rechtmatigheid dat begrotingsonderschrijdingen van lasten en begrotingsoverschrijdingen en -onderschrijdingen van baten moeten worden meegenomen in de evaluatie.

In de volgende tabel staan per programma de lastenoverschrijding ten opzichte van de begroting per 'soort' begrotingsafwijking weergegeven. De toelichting per 'soort begrotingsafwijking staat hiervoor weergegeven.

Programma	Afwijking lasten	Afwijking baten	Over- onderschrijding	Conclusie t.a.v. rechtmatigheid
	EUR	EUR		
Regiobureau	0	42.557	Overschrijding	Niet meetellen bij tijdig melden
Verbonden regio	0	83.324	Onderschrijding	Niet meetellen bij tijdig melden
Productieve regio	0	36.048	Onderschrijding	Niet meetellen bij tijdig melden
Circulaire regio	0	63.078	Onderschrijding	Niet meetellen bij tijdig melden
Ontspannen regio	25.000	0	Overschrijding	Meenemen in de foutevaluatie
Groene groeiregio	0	73.547	Onderschrijding	Niet meetellen bij tijdig melden
Groene groeiregio	51.303	0	Overschrijding	Meenemen in de foutevaluatie

Op basis van de bepalingen in de Kadernota Rechtmatigheid 2023 worden de afwijkingen hieronder individueel toegelicht.

Overschrijdingen van lasten die meetellen in de foutevaluatie

De GMR heeft in 2023 op twee programma's een overschrijding die moet worden meegeteld in de foutevaluatie. De overschrijdingen hebben betrekking op de lasten van de programma's Ontspannen regio (€ 25.000) en Groene groeiregio (€ 51.503). Deze begrotingsoverschrijdingen zijn niet gemeld en/of in 2023 ondervangen met een begrotingswijziging. Mocht een soortgelijke situatie zich in de toekomst opnieuw voordoen, dan zal tijdig een begrotingswijziging worden verwerkt.

Overschrijdingen van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tot een begrotingswijziging hebben geleid maar bij tijdig melden niet meetellen in de foutevaluatie

Uit de analyse op de begrotingsrechtmatigheid blijkt dat voor de programma's Regiobureau, Verbonden regio, Productieve regio, Circulaire regio en Groene groeiregio (baten) sprake is van afwijkingen van begrote baten en lasten. Het algemeen bestuur autoriseert de begroting op het saldo van baten en lasten; in bovenstaande analyse is daarmee rekening gehouden. Voor deze programma's resteert een afwijking van € 298.553 als overschrijding op de baten en onderschrijdingen op baten en lasten. Met het algemeen bestuur zijn nadere afspraken gemaakt op welke wijze, in afwijking van begrotingswijzigingen, het algemeen bestuur tijdig kan worden geïnformeerd over onderschrijdingen van baten en lasten en overschrijdingen van baten. Deze afspraken worden nog voorafgaand aan het vaststellen van de jaarrekening 2023 gemaakt, waarmee bovenstaande afwijkingen niet meegeteld hoeven worden in de foutevaluatie.

Toelichting op begrotingsafwijkingen

In de paragrafen is per programma een toelichting opgenomen op de begrotingsafwijkingen.

3.6. Balans per 31 december 2023

ACTIVA	2023 31 december EUR	2022 31 december EUR
Materiële vaste activa		
Investerings met economisch nut	44.495	54.294
	44.495	54.294
Uitzettingen met een looptijd > 1 jaar		
Borgsom	4.768	4.768
	4.768	4.768
Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar		
Vorderingen op openbare lichamen	2.014.400	1.713.389
Liquide middelen	3.604.077	3.467.886
Overlopende activa		
Nog te ontvangen rente	37.099	9.457
	5.655.576	5.190.732
TOTAAL ACTIVA	5.704.839	5.249.794
PASSIVA	2023 31 december EUR	2022 31 december EUR
Eigen Vermogen		
Onverdeeld resultaat boekjaar	197.682	157.799
Algemene reserve	100.000	100.000
Bestemmingsreserve	83.255	90.000
	380.937	347.799
Voorzieningen		
Voorziening verlofuren	25.000	-
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd <1 jaar		
Overige vlottende schulden	1.540.756	1.607.770
Overlopende passiva		
Vooruit ontvangen bedragen van overige Nederlandse overheidslichamen	3.556.450	2.903.248
Overlopende passiva	201.698	390.977
	5.298.904	4.901.995
TOTAAL PASSIVA	5.704.839	5.249.794

3.7. Grondslagen voor waardering- en resultaatbepaling

Algemene grondslagen

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Verliezen en risico's, die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen al zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd.

Bedrag heffing vennootschapsbelasting

Samenwerkingsverbanden zijn vrijgesteld voor de vennootschapsbelasting, ingeval aan drie cumulatieve voorwaarden is voldaan:

1. De activiteiten van het samenwerkingsverband moeten worden verricht voor de onmiddellijk of middellijk participerende publiekrechtelijke rechtspersonen;
2. De activiteiten zouden bij de participanten in het samenwerkingsverband niet belastingplicht hebben geleid of zouden zijn vrijgesteld als zij de activiteiten zelf zouden hebben verricht;
3. De participanten moeten naar evenredigheid van de afname van de activiteiten van het samenwerkingsverband bijdragen in de kosten van het samenwerkingsverband. Bij een gemeenschappelijke regeling wordt geacht hieraan te zijn voldaan.

Nadrukkelijk is deze vrijstelling bedoeld voor activiteiten aan of ten behoeve van de deelnemers aan een samenwerkingsverband en voor activiteiten ten behoeve van of aan een derde partij. De vrijstelling heeft alleen betrekking op het overschot dat wordt gerealiseerd door levering aan de deelnemende gemeenten. Wanneer winst wordt gerealiseerd in verband met de levering aan derden moet hierover in beginsel vennootschapsbelasting betaald worden.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van de activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Algemene waarderingsgrondslagen voor rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van kader zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten en lasten en balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van artikel 17, Financiële verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en misbruik en oneigenlijk gebruik criterium omvat:
 - o Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 29-11-2023 door het algemeen bestuur is vastgesteld;
 - o Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en

- onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan het algemeen bestuur zijn gemeld.
- Ten aanzien van het M&O criterium is de beleidsnotitie M&O beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
 - De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
 - Een verantwoordingsgrens van 3% is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
 - Een rapporteringstolerantie van € 10.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Grondslagen voor de waardering van de activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. De afschrijvingen zijn in het algemeen lineair berekend en gerelateerd aan de verwachte economische levensduur, met inachtneming van de restwaarde. Eventuele tegemoetkomingen worden in mindering gebracht op de verkrijgingsprijs.

Financiële vaste activa

De overige financiële vaste activa zijn bij de eerste verwerking in de balans gewaardeerd tegen de reële waarde, die gelijk is aan de kostprijs op het moment van de transactie. Na deze eerste verwerking vindt de waardering plaats tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn meestal gelijk aan de nominale waarde van de vordering. Voorzieningen wegens oninbaarheid zijn in mindering gebracht op de aldus bepaalde waarde van de vordering.

Debiteuren

De debiteuren zijn bij de eerste verwerking in de balans gewaardeerd tegen de reële waarde, die gelijk is aan de kostprijs op het moment van de transactie. Voorzieningen wegens oninbaarheid zijn in mindering gebracht op de aldus bepaalde waarde van de vordering. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor zover liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, is hiermee indien noodzakelijk, bij de waardering rekening gehouden.

Overige activa en passiva

Alle overige activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij anders is vermeld.

Eigen vermogen

De grondslag van het eigen vermogen is bepaald als de resultante van de, volgens wettelijke voorschriften van het besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, afzonderlijk gewaardeerde activa en de schulden, voorzieningen en overlopende posten.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Alle posten in de rekening van baten en lasten worden opgenomen voor de aan het verslagjaar toe te rekenen bedragen.

De aangegane verplichtingen die betrekking hebben op projecten die worden gefinancierd uit de baten van het lopende boekjaar worden ten laste van de rekening van baten en lasten gebracht.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen en verliezen die op balansdatum die in rechte afdwingbaar zijn of zijn aan te merken als een 'feitelijke' verplichting waarbij het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen of verliezen middelen of andere activa de onderneming zullen verlaten en van de verplichtingen en verliezen een betrouwbare schatting is te maken. Het bedrag dat als voorziening wordt opgenomen, is de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de betreffende verplichtingen en verliezen af te wikkelen. Bij deze schatting is zoveel mogelijk rekening gehouden met alle risico's en onzekerheden die samenhangen met de voorziening. Voor zover de uitgaven voor de afwikkeling van voorzieningen op derden kunnen worden verhaald, zijn deze vergoedingen niet de voorziening betrokken maar als een afzonderlijk actief op de balans opgenomen.

Tenzij anders vermeld in deze toelichting, zijn de voorzieningen gewaardeerd tegen de nominale waarde. Bij waardering tegen de contante waarde is de voorziening contant gemaakt tegen de actuele marktrente per balansdatum (disconteringsvoet vóór belastingen), gebaseerd op hoogwaardige ondernemingsopbligaties.

3.8. Toelichting op de posten van de jaarrekening

Materiële vaste activa

Het waardeverloop van de overige materiële vaste activa is als volgt samen te vatten:

	Investerings met economisch nut EUR	Totaal EUR
Investerings met economisch nut		
<i>Stand begin boekjaar</i>		
Aanschaffingsprijs	64.092	64.092
Cumulatieve afschrijvingen	-	-
Boekwaarde	64.092	64.092
<i>Mutaties</i>		
Investerings	-	-
Afschrijvingen	-19.597	-19.597
Saldo	-19.597	-19.597
<i>Stand einde boekjaar</i>		
Aanschaffingsprijs	64.092	64.092
Cumulatieve afschrijvingen	-19.597	-19.597
Boekwaarde	44.495	44.495

Uitzettingen met een looptijd > 1 jaar

Alle vorderingen hebben een looptijd langer dan één jaar.

Overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	2023 EUR	2022 EUR
Borgsom	4.768	4.768
Totaal	4.768	4.768

Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar

Alle vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

Overlopende activa	2023 EUR	2022 EUR
Nog te ontvangen rente	37.099	9.457
Totaal	37.099	9.457

Vorderingen op openbare lichamen

De post vorderingen op openbare lichamen bedraagt ultimo € 2.014.400. De openstaande vorderingen bestaan uit:

Debiteuren (deelnemende gemeente en provincie)	€ 70.833	
Door te schuiven btw inzake transparantieregeling	€ 1.238.817	
Nog te ontvangen subsidies	€ 704.750	(is 20% na verantwoording)

Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar	2023	2022
	EUR	EUR
Btw-compensatiefonds samenwerkingsverband	1.238.817	1.046.337
Debiteuren (gemeenten en provincie)	70.833	63.340
Nog te ontvangen subsidies	704.750	603.712
totaal	2.014.400	1.713.389

Liquide middelen

De post liquide middelen bestaat uit een bankrekening bij de Rabobank, Schatkistbankieren en een creditcardsaldo. Er zijn geen kasgelden aanwezig.

Liquide middelen	2023	2022
	EUR	EUR
Rabobank NL15 RABO 039 8279 02	82.673	728.234
Schatkistbankieren NL51 RABO 0374 5541 61	3.521.125	2.737.109
Creditcard	279	2.543
totaal	3.604.077	3.467.886

Uitzettingen in 's Rijks schatkist

Voor het schatkistbankieren is een drempelbedrag berekend. Dit drempelbedrag is ingesteld om te voorkomen dat elke dag alle positieve banksaldi afgeroomd moeten worden naar nihil. Het drempelbedrag is € 1.000.000 (0,75% van de begrote lasten met een minimum van € 250.000).

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	Drempelbedrag	1.000			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfers op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	818	237	602	376
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	182	763	398	624
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	7.693			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	7.693			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is, is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.		Drempelbedrag	1000		
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	73.591	21.523	55.360	34.581
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	818	237	602	376

Eigen Vermogen

Het eigen vermogen bedraagt € 183.255 en bestaat uit een algemene reserve van € 100.000 en een bestemmingsreserve van € 83.225.

Verloop overzicht eigen vermogen

Resultaat boekjaar	2023	2022
	EUR	EUR
Beginstand	157.799	331.012
Allocatie van het resultaat voorgaand jaar	-157.799	-331.012
Mutatie uit resultaatbestemming	197.682	157.799
Eindstand	197.682	157.799

Algemene reserve	2023	2022
	EUR	EUR
Beginstand	100.000	-
Allocatie van het resultaat voorgaand jaar	-	100.000
Eindstand	100.000	100.000

Bestemmingsreserve	2023	2022
	EUR	EUR
Beginstand	90.000	-
Allocatie van het resultaat voorgaand jaar	-	231.012
Onttrekkingen	-6.745	141.012
Eindstand	83.255	90.000

Voorziening verlofuren

Met ingang van 2023 wordt voor de bovenmatige saldi van de bovenwettelijke verlofuren conform BBV een voorziening getroffen. Het bedrag is vastgesteld op basis van een schatting.

Voorziening verlofuren	2023	2022
	EUR	EUR
Beginstand	0	0
Mutatie	25.000	0
Eindstand	25.000	0

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar

Overige vlottende schulden

De overige vlottende schulden bedragen ultimo 2023 € 1.877.463. Hierover is geen rente verschuldigd.

Crediteuren	2023	2022
	EUR	EUR
Crediteuren	1.213.857	1.535.855
Totaal	1.213.857	1.535.855

Overige schulden	2023	2022
	EUR	EUR
Loonheffing	119.524	56.018
Nettolonen	73	112
Afdracht premies sociale verzekeringen	228	-
Premies pensioen- en sociale fondsen	27.056	13.350
Nog te betalen declaraties	1.496	2.435
Betalingen onderweg	178.522	-
Totaal	326.899	71.915

Overlopende passiva

De post vooruit ontvangen bijdragen overige overheid bedraagt ultimo 2023 € 3.556.450.

De opgaven binnen de GMR worden gefinancierd vanuit inwonerbijdragen en subsidies.

Overlopende passiva	2023	2022
	EUR	EUR
Nog te betalen kosten	194.297	336.409
Nog te betalen accountants- en administratiekosten	2.222	32.069
Nog te betalen overige kosten	4.500	7.500
Nog te betalen verlofuren	-	15.000
Tussenrekening PGB	679	-
Totaal	216.698	390.978

De presentatie van de overlopende passiva en overige schulden is conform artikel 49 lid 1a van de BBV aangepast. Hierdoor zijn de vergelijkende cijfers opnieuw gerubriceerd.

Vooruit ontvangen bijdragen overige Nederlandse overheidslichamen	2023	2022
	EUR	EUR
Subsidies	1.685.091	2.652.530
Overlopende inwonerbijdrage regiobureau	27.300	87.560
Overlopende verplichtingen inwonerbijdrage	804.918	-
Overlopende verplichtingen subsidies	872.507	-
Terug te betalen inwonerbijdrage (opgaven)	166.634	163.158
Totaal	3.556.450	2.903.248

Het saldo van de inwonerbijdrage voor de opgaven vanuit de gemeenten bedraagt ultimo 2023 € 971.552. Hiervan is € 804.918 verplicht, het restant € 166.634 wordt terugbetaald.

Het saldo van de subsidies en de inwonerbijdrage is gespecificeerd in de tabel op de volgende pagina.

Vooruit ontvangen overige Nederlandse overheidslichamen

	Saldo 01-01-2023 EUR	Herallocatie EUR	Saldo 01-01-2023 EUR	Ontvangen bedragen EUR	Middelen besteed EUR	Saldo 31-12-2023 EUR	Verplicht EUR	Nog te besteden EUR
Verbonden regio	1.314.662	-150.140	1.164.522	1.498.746	999.784	1.663.483	485.363	1.178.120
Productieve regio	46.753	-46.753	-	145.833	44.234	101.599	6.848	94.751
Circulaire regio	399.775	-21.377	378.398	987.691	1.104.444	261.420	131.704	129.716
Ontspannen regio	103.121	-53.121	50.000	121.345	133.985	37.360	-	37.360
Groene groeiregio	788.219	-179.928	608.291	247.083	361.641	493.733	248.592	245.144
Totaal	2.652.530	-451.319	2.201.211	3.000.698	2.644.088	2557.595	872.507	1.685.091

In onderstaande tabel zijn de inwonerbijdrage met een specifiek bestedingsdoel toegelicht

	Saldo 01-01-2023 EUR	Herallocatie EUR	Saldo 01-01-2023 EUR	Ontvangen bedragen EUR	Middelen besteed EUR	Saldo 31-12-2023 EUR	Verplicht EUR	Terug te betalen EUR
Verbonden regio	-	150.140	150.140	1.182.000	944.907	387.233	317.076	70.157
Productieve regio	-	46.753	46.753	740.707	614.269	173.191	122.407	50.784
Circulaire regio	-	21.377	21.377	685.523	547.508	159.392	123.061	36.331
Ontspannen regio	-	53.121	53.121	468.150	366.206	155.065	145.703	9.362
Groene groeiregio	-	179.928	179.928	749.937	833.194	96.671	96.671	-
Totaal	-	451.319	451.319	3.826.317	3.306.084	971.552	804.918	166.634

3.9. Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Huurverplichtingen

De GMR is een huurovereenkomst aangegaan inzake kantoorruimte aan de Nijverheidsweg 2a te Elst. De huurverplichting is aangegaan voor een periode van 5 jaar en loopt tot en met 31 augustus 2026. De totale huurverplichting bedraagt € 114.903 (conform artikel 11.8 uit de huurovereenkomst zijn de eerste 4 maanden vrijgesteld).

Huurverplichting binnen 1 jaar	€ 43.089
Huurverplichting binnen 1-5 jaar	€ 71.815

De GMR is een huurovereenkomst aangegaan aan de Square de Meeûs 1-1000 te Brussel. De huurverplichting is aangegaan voor een periode van 3 jaar en loopt tot en met 31 maart 2025.

De totale huurverplichting bedraagt € 40.642

Huurverplichting binnen 1 jaar	€ 32.514
Huurverplichting binnen 1-5 jaar	€ 8.128

Accountants- en administratiekosten

Met ingang 2023 worden de accountants- en administratiekosten conform artikel 49 van het BBV verantwoord in het jaar waarin de prestatie plaatsvindt. Voor 2024 wordt een uitgave van € 59.250 verwacht.

3.10. Publicatie Wet normering topinkomens

Op 1 januari 2013 is de WNT in werking getreden. De WNT is van toepassing op de GMR. De maximale bezoldiging van een topfunctionaris bedraagt per kalenderjaar ten hoogste € 223.000, dit betreft het algemeen bezoldigingsmaximum.

De leden van het dagelijks- en algemeen bestuur van de GMR vallen onder het begrip topfunctionaris als bedoeld in de WNT, maar ontvangen van de GMR geen bezoldiging.

De directie van de GMR valt onder het begrip topfunctionaris als bedoeld in de WNT. De directie bestaat uit één lid:

drs. H. Tiemens (1 januari 2023 - 31 december 2023)

De bezoldiging van de directie heeft de maximale bezoldiging niet overschreden.

Abusievelijk zijn de leden van het dagelijks- en algemeen bestuur in de jaarrekening van 2022 niet opgenomen in de Publicatie Wet normering topinkomens. Deze omissie wordt in deze jaarrekening gecorrigeerd, zie onder de tabellen van j2023.

Verantwoordingsmodellen

WNT-verantwoording 2023 GMR

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2023	
Bedragen in EUR	H. Tiemens
Functiegegevens	Regiodirecteur
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	129.066
Beloningen betaalbaar op termijn	21.570
Subtotaal	150.469
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	150.637
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Gegevens 2022	
Bedragen in EUR	H. Tiemens
Functiegegevens	Regiodirecteur
Aanvang en einde functieervulling in 2022	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	120.172
Beloningen betaalbaar op termijn	22.032
Subtotaal	142.204
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	142.204
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Niet van toepassing.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Niet van toepassing.

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder

Gegevens 2023		
Algemeen bestuur		
NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE	PERIODE
A. Marcouch (burgemeester Arnhem)		01/01 – 31/12
M. Slinkman (burgemeester Berg en Dal)		01/01 – 31/12
D.A. Bergman (burgemeester Beuningen)		01/01 – 31/12
L.W.C.M. van der Meijs (burgemeester Doesburg)		01/01 – 31/12
S.W.P.J. Sengers (burgemeester Druten)		22/03 – 31/12
H.B. Hieltjes (burgemeester Duiven)		01/01 – 31/12
J. Minses (burgemeester Heumen)		01/01 – 31/12
P.T.A.M. Kalfs (burgemeester Lingewaard)		01/01 – 31/12
H.H. de Vries (burgemeester Montferland)		01/01 – 31/12
H. Rodoe (wethouder Mook en Middelaar)		01/01 – 31/12
H.M.F. Bruls (burgemeester Nijmegen)	Voorzitter	01/01 – 31/12
P. Hoytink-Roubos (burgemeester Overbetuwe)		01/01 – 31/12
A.M.J. Schaap (burgemeester Renkum)		01/01 – 31/12
C.F. van Eert (burgemeester Rheden)		01/01 – 31/12
E. Weststeijn (burgemeester Rozendaal)		01/01 – 31/12
A.J. van Hout (burgemeester Westervoort)		01/01 – 31/12
R.D. Helmer - Englebert (burgemeester Wijchen)		01/01 – 31/12
L.J.E.M. van Riswijk (burgemeester Zevenaar)		01/01 – 31/12
C.A.A. van Rhee - Oud Ammersveld (burgemeester Druten)		01/01 – 31/12

Dagelijks bestuur		
NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE	PERIODE
P.T.A.M. Kalfs (burgemeester Lingewaard)		01/01 – 31/12
H.F.M. Bruls (burgemeester Nijmegen)	Voorzitter	01/01 – 31/12
L.J.E.M. van Riswijk (burgemeester Zevenaar)		01/01 – 31/12

In de jaarrekening 2022 is ten onrechte geen melding gemaakt van topfunctionarissen met een bezoldiging van < € 1.800. Dit overzicht is in de jaarrekening van 2022 niet opgenomen, aangezien de bestuurders geen enkele vergoeding ontvangen voor hun werkzaamheden. Deze onjuiste presentatie leidt niet tot onverschuldigde betalingen.

Gegevens 2022		
Algemeen bestuur		
NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE	PERIODE
A. Marcouch (burgemeester Arnhem)		01/01 – 31/12
M. Slinkman (burgemeester Berg en Dal)		01/01 – 31/12
D.A. Bergman (burgemeester Beuningen)		01/01 – 31/12
L.W.C.M. van der Meijs (burgemeester Doesburg)		01/01 – 31/12
C.A.A. van Rhee – Oud Ammersveld (burgemeester Druten)		22/03 – 31/12
H.B. Hieltjes (burgemeester Duiven)		01/01 – 31/12
J. Minses (burgemeester Heumen)		13/01 – 31/12
P.T.A.M. Kalfs (burgemeester Lingewaard)		03/02 – 31/12
H.H. de Vries (burgemeester Montferland)		01/01 – 31/12
H. Rodoe (wethouder Mook en Middelaar)		01/01 – 31/12
H.M.F. Bruls (burgemeester Nijmegen)	Voorzitter	01/01 – 31/12
P. Hoytink-Roubos (burgemeester Overbetuwe)		01/01 – 31/12
A.M.J. Schaap (burgemeester Renkum)		01/01 – 31/12
C.F. van Eert (burgemeester Rheden)		01/01 – 31/12
E. Weststeijn (burgemeester Rozendaal)		01/01 – 31/12
A.J. van Hout (burgemeester Westervoort)		01/01 – 31/12
R.D. Helmer - Englebert (burgemeester Wijchen)		18/11 – 31/12
L.J.E.M. van Riswijk (burgemeester Zevenaar)		01/01 – 31/12
H.W.M. Witjes (wethouder Lingewaard)		01/01 – 02/02
M. van Beek (burgemeester Wijchen)		01/01 – 17/11
G.M. Mittendorff (burgemeester Heumen)		01/01 – 12/01

Dagelijks bestuur		
NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE	PERIODE
P.T.A.M. Kalfs (burgemeester Lingewaard)		03/02 – 31/12
H.M.F. Bruls (burgemeester Nijmegen)	Voorzitter	01/01 – 31/12
L.J.E.M. van Riswijk (burgemeester Zevenaar)		01/01 – 31/12
H.W.M. Witjes (wethouder Lingewaard)		01/01 – 02/02

1e. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900

Niet van toepassing.

1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900 waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

Niet van toepassing.

1g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

Niet van toepassing.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Niet van toepassing.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

3.11. IV3 Taakvelden onderverdeling

IV3 Taakvelden	Begroting EUR	Baten EUR	Lasten EUR	Saldo EUR
0. Bestuur en ondersteuning				
0.4 Overhead	3.063.695	3.063.297	2.865.617	150.215
	3.063.695	3.063.297	2.913.084	150.215
2. Verkeer, vervoer en waterstaat				
2.1 Verkeer en vervoer	2.151.012	1.713.842	1.713.841	-
	2.151.012	1.713.842	1.713.841	-
3. Economie				
3.1 Economische ontwikkeling	3.011.892	1.966.904	1.966.905	-
3.4 Economische promotie	54.668	137.449	137.449	
	3.066.560	2.104.353	2.104.354	-
5. Sport, cultuur en recreatie				
5.5 Cultureel erfgoed	290.000	235.714	235.714	-
	290.000	235.714	235.714	-
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				
8.1 Ruimtelijke ordening	748.307	800.203	800.203	-
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	210.000	137.077	137.077	-
	958.307	937.280	937.280	-
Totaal	9.529.574	8.054.486	7.856.806	150.215

In 2023 zijn binnen de opgaven Verbonden regio, Productieve regio en Circulaire regio een aantal onderdelen onder het taakveld 0.4 gerubriceerd. Dit leidt tot een andere presentatie van de begroting 2023.

Elst, 27 maart 2024
Het bestuur,

H.M.F. Bruls
H. Tiemens

BIJLAGEN

Bijlage 1: Algemene informatie regiobureau en inwoneraantallen

Algemene informatie regiobureau Groene Metropoolregio

Naam : Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
Rechtspersoon : Publiekrechtelijke rechtspersoon
Bezoekadres : Nijverheidsweg 2a, 6662 NG Elst
Kamer van Koophandel : 81903421
Telefoon : 06 - 10169143

Inwoneraantallen

Gemeente	Per 01-01-2022
Arnhem	163.964
Berg en Dal	39.946
Beuningen	26.232
Doesburg	11.034
Druten	19.177
Duiven	24.944
Heumen	17.197
Lingewaard	46.969
Montferland	36.349
Mook en Middelaar	7.985
Nijmegen	179.081
Overbetuwe	48.265
Renkum	31.360
Rheden	43.429
Rozendaal	1.756
Westervoort	14.945
Wijchen	41.343
Zevenaar	44.643
Totaal	793.619

Bijlage 2: Bestuurlijk opgaveteams op 31-12-2023

Verbonden regio

Nemina Kundiç (Arnhem)
Igor van der Valk (Lingewaard)
Wijnte Hol (Overbetuwe)
Johan Sluiter (Lingewaard)
Cilia Daemen (Nijmegen)
Vincent Arts (Heumen)

- *bestuurlijk opdrachtgever*
- *contactpersoon netwerkdirectie*
Frans Houben (Beuningen)
Twan van Bronkhorst (Wijchen)
Toon Albers (Zevenaar)

Productieve regio

Sigrid Sengers (Druten)
Peter Werkman (Doesburg)
Huub Hieltjes (Duiven)
Ronald ter Hoeven (Rheden)
Maurits van der Geijn (Arnhem)

- *bestuurlijk opdrachtgever*
- *contactpersoon netwerkdirectie*
John Brom (Nijmegen)
Arthur Boone (Zevenaar)
Jeanette Derksen (Montferland)

Circulaire regio

Tobias van Elferen (Nijmegen)
Dyanne Kocken (Beuningen)
Joa Maouche (Renkum)
Hans Sluiter (Westervoort)
Pascal Cobussen (Beuningen)
Bart Kagei (Zevenaar)

- *bestuurlijk opdrachtgever*
- *contactpersoon netwerkdirectie*
Dimitri Horsthuis-Tangelder (Overbetuwe)
Maarten van den Bos (Lingewaard)
Bea Schouten (Wijchen)
Alex ten Westeneind (Berg en Dal)

Ontspannen regio

Agnes Schaap (Renkum)
Edwin van der Velde (Berg en Dal)
René Post (Overbetuwe)
Stan Hillenaar (Doesburg)
Nick Hubers (Lingewaard)
Jan Derksen (Westervoort)
Ester Weststeijn (Rozendaal)

- *bestuurlijk opdrachtgever*
- *contactpersoon netwerkdirectie*
Noël Vergunst (Nijmegen)
Alwin Steeg (Beuningen)
Erik Weijers (Berg en Dal)
Marco van der Wel (Arnhem)
Dorus Klomberg (Rheden)

Groene groeiregio

Carol van Eert (Rheden)
Boy Jansen (Druten)
Aad van Orden (Zevenaar)
Noël Vergunst (Nijmegen)
Sijmen Versluijs (Beuningen)
Geert Gerrits (Wijchen)

- *bestuurlijk opdrachtgever*
- *contactpersoon netwerkdirectie*
Cathelijne Bouwkamp (Arnhem)
Dimitri Horsthuis-Tangelder (Overbetuwe)
Gea Hofstede (Rheden)
Ronald Thoonen (Druten)

Nijverheidsweg 2a
6662 NG Elst
info@groenemetropoolregio.nl
www.groenemetropoolregio.nl

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
t.a.v. het algemeen bestuur
Nijverheidsweg 2 a 1
6662 NG ELST

Heliumstraat 64
2718 SL ZOETERMEER
telefoon (088) 236 80 00
e-mail Audit@flynth.nl

kenmerk
661077217/JH/0755

behandeld door
drs. D.J. Han RA

datum
4 april 2024

onderwerp
Update inzake vertraging BBV – BADO regelgeving – mogelijke consequenties

Geacht bestuur,

Op 6 februari jl. stuurden wij uw dagelijks bestuur bijgaande informatiebrief over de vertraging die is ontstaan, doordat de beoogde wijzigingen in BBV en BADO regelgeving nog niet waren goedgekeurd. In deze brief geven wij kort aan wat de stand van zaken is en welke consequenties daaruit voortvloeien.

Oorspronkelijk was de Rijksoverheid (i.c. Ministerie Binnenlandse Zaken) in haar planning er van uitgegaan dat de Algemene Rekenkamer akkoord zou gaan met de beoogde wijzigingen in BBV en BADO. Echter heeft de Algemene Rekenkamer een aantal bezwaren ingediend, die ertoe leiden dat we nu zeker weten dat op korte termijn geen aanpassingen zullen worden doorgevoerd in BBV en BADO.

Wij hebben via onze beroepsgroep NBA vernomen dat als gevolg daarvan de NBA voor alle accountants een zogenaamde Audit Alert zal schrijven, waarin wordt ingegaan hoe de accountants om moeten gaan met de situatie dat de aangepaste gemeentewet niet meer aansluit met de bepalingen in BBV en BADO. Parallel aan dat traject zal de werkgroep controleverklaringen van NBA de tekst van de controleverklaring opstellen die de accountants als basis kunnen hanteren voor de verklaringen die zij bij de jaarrekening kunnen verstrekken. Hoewel geen exacte deadline voor beide trajecten is gegeven, is het wel de bedoeling dat het eind april is afgerond. Dit is mede vanuit de urgentie die gemeenschappelijke regelingen hebben om hun jaarrekening op tijd te kunnen afronden.

In onze vorige brief concludeerden wij al dat de ontstane situatie grote effecten kan hebben op het planningsproces van uw organisatie (vaststelling van de jaarrekening), maar ook op de tijdige afronding van onze accountantscontrole. Daarom hebben wij toen gewezen op de mogelijke consequenties die veroorzaakt worden doordat BBV en BADO nog niet zijn aangepast.

De hiervoor beschreven situatie is mede reden waarom onze controle nog niet is afgerond. Daarnaast zijn wij nog bezig om de opgelopen vertraging c.q. uitloop in de controle als gevolg van de oplevering af te werken en de daarvoor opgeleverde controle-informatie te analyseren en vast te leggen. Hiermee heeft u inzicht in de laatste stand van zaken.

Hoogachtend,
Flynth Audit B.V.

 Digitaal ondertekend door Jankhim Han

drs. D.J. Han RA

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
t.a.v. Algemeen Bestuur
Nijverheidsweg 2a
6662 NG ELST

Nijmegen, 29 maart 2024
Betreft: aanvraag vaststelling subsidie The Economic Board 2023

Geacht bestuur,

Bijgaand ontvangt u het jaarverslag en de (gewaarmerkte) jaarrekening 2023 van The Economic Board Regio Arnhem Nijmegen. De Boardleden, verenigd in het AB van The Economic Board, hebben de jaarrekening en het jaarverslag tijdens de Boardvergadering van 22 maart 2024 goedgekeurd en vastgesteld.

Jaarverslag

Afgelopen jaar hebben wij gewerkt aan de versterking van de brede welvaart in Lifeport Regio Arnhem Nijmegen. Een jaar waarin we samen met de regio, de provincie en het Rijk de Regio Deal 'Gezonde groene groei' hebben getekend, met onze kennisinstellingen en ondernemers een Lifeport Scholarship hebben geïnitieerd en met vele partners uit de triple helix een Human Capital Akkoord hebben getekend. Het jaarverslag 2023 geeft een inzicht in de activiteiten en projecten welke afgelopen jaar door The Economic Board zijn uitgevoerd.

Jaarrekening

Naast de bijdrage van de Groene Metropoolregio, namens de 14 deelnemende gemeenten, ontvangt The Economic Board in cash- en in kind bijdragen van kennisinstellingen, overheden en bedrijfsleven binnen de triple-helix. Dit geeft aan dat partners substantieel meedoen in de activiteiten van The Economic Board.

De werkelijk gerealiseerde baten bedroegen in 2023 € 1.459.079 terwijl € 1.211.757 was begroot. De toename ten opzichte van de initiële begroting is toe te schrijven aan extra cash bijdragen van kennisinstellingen en bedrijfsleven voor onder andere het Lifeport Scholarship, Human Capital Akkoord en een extra subsidie vanuit de provincie Gelderland ten behoeve van het aanjagen en versnellen van de regionale economische ontwikkelingen. De in kind bijdragen zijn toegenomen door een hogere inzet van in kind ter beschikking gestelde strategen. Het negatieve exploitatieresultaat van € 3.978 is ten laste gebracht van de bestemmingsreserve.

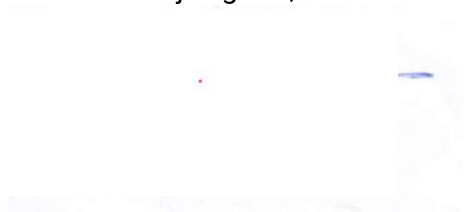
In 2022 is gestart met een eerste stap naar een andere indeling van rapporteren, die in 2023 verder is verfijnd. Deze indeling is in lijn met onze eerdere rapportages over 2023 waarin wij hebben gekozen om de verschillende programma's, projecten en speerpunten binnen de clusters samen te brengen in drie hoofdlijnen en vijf concrete opgaven. Deze nieuw ingeslagen weg zal worden voortgezet.

Wij kiezen ervoor om een ongetekende versie van de jaarrekening te versturen en te publiceren op onze website, dit om onrechtmatig gebruik van handtekeningen te voorkomen. De getekende versie van de jaarrekening is in te zien op het kantoor van het projectbureau.

Tot slot

Graag wil ik u bedanken voor het beschikbaar stellen van de financiële bijdrage en de constructieve en fijne samenwerking afgelopen jaar.

Met vriendelijke groet,

Jan van Dellen
Algemeen Directeur

Bijlagen: Jaarverslag en jaarrekening The Economic Board 2023

Cc: College Burgemeester & Wethouders gemeenten regio Arnhem-Nijmegen

Jaarverslag en jaarrekening 2023

The Economic Board Regio Arnhem Nijmegen

2023 in vogelvlucht

Regio Deal

'Gezonde groene groei'
Bijdrage € 15 miljoen Rijk,
6 programmalijnen,
25 projecten € 30 miljoen
cofinanciering

Human Capital Akkoord

'Samenwerken aan een arbeidsmarkt die werkt', ondertekening door de initiatiefnemers Groene Metropoolregio, provincie Gelderland en The Economic Board met de arbeidsmarktregio's en ca 35 partners (ondernemers, onderwijsinstellingen en organisaties)

Lifeport Scholarship

heeft als doel studenten uit getroffen gebieden hun studie te laten voortzetten en afronden bij een van de kennisinstellingen in onze regio.

9 studenten hebben een Scholarship bijdrage ontvangen

Communicatie

Twee nieuwe websites gelanceerd:

- theeconomicboard.com
- [Lifeport.nl](https://lifeport.nl)

Europese samenwerking

EU Brussel, Duisburg, Business Metropool Ruhr

The Economic Board werkt momenteel met haar partners aan een portefeuille met programma's en projecten met een grote potentiële bijdrage aan de Brede Welvaart in onze regio:

- meer dan 15.000 nieuwe banen
- meer dan 200 nieuwe ondernemingen
- meer dan €1,7 mrd economische waarde en investeringen

Bezoek van ministers aan de regio

Adriaansens, de Jonge, Dijkgraaf, Kaag

Voorwoord

We hebben afgelopen jaar hard gewerkt aan de versterking van de brede welvaart in Lifeport Regio Arnhem Nijmegen. Een jaar waarin we samen met de regio, de provincie en het Rijk de Regio Deal 'Gezonde groene groei' hebben getekend, met onze kennisinstellingen en ondernemers een Lifeport Scholarship hebben geïnitieerd en met vele partners uit de triple helix een Human Capital Akkoord hebben getekend.

Onze programma's, projecten en activiteiten weergegeven in dit jaarverslag bouwen verder op het Bestuursakkoord van de provincie Gelderland, Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen en The Economic Board, vanuit het brede netwerk van overheden, kennisinstellingen en bedrijven.

De clusters Energy, Health, Hightech met cross-over Food zijn leidend in onze regio op het gebied van innovatie, technologie en ondernemerschap, met inzet die bijdraagt aan de welvaart en welzijn van onze inwoners. Ook in 2023 was de inzet op nieuwe technologie innovaties voor maatschappelijke vraagstukken een belangrijke inzet. Op deze manier dragen we bij aan het vinden van oplossingen voor de maatschappelijke uitdagingen in heel Nederland, alsook in het buitenland.

Maar net als vorig jaar vraagt de actualiteit daarbinnen om een aantal aandachtspunten die het verdienen om apart te worden uitgelicht. We hebben te maken met een uiterst krappe arbeidsmarkt, energiezekerheid en netcongestie, het door ontwikkelen van de sociaal maatschappelijke uitdagingen en het stimuleren van private betrokkenheid bij en investeringen in publieke activiteiten.

Eén van de meest urgente aandachtspunten is het elektriciteitsnet. De transitie van fossiele naar hernieuwbare energie moet worden gemaakt, maar de realiteit is dat de elektriciteitsnetwerken hun maximale capaciteit hebben bereikt. Dat vormt een directe belemmering voor werken, wonen en mobiliteit. Investerings in energie-infrastructuur hebben de hoogste prioriteit. Voor de uitbreiding en verduurzaming van bedrijventerreinen en de woningbouw

opgave is het noodzakelijk om het elektriciteitsnet versneld te verzwaren, extra technici op te leiden en aan te trekken, lokale energy hubs te realiseren die bedrijventerreinen minder afhankelijk maken van het energienet en duurzaam opgewekte energie efficiënter te gebruiken en te besparen.

In de clusters blijven onze ondernemers, van startup, scale up, mkb of koploper, een belangrijke rol vervullen in innovaties en de benodigde transitie. Kennisinstellingen die een belangrijke bijdragen leveren aan omscholingstrajecten van 'krimpberoepen' naar technische functies, digitale programma's voor mkb'ers, maar ook financiële partners die mee blijven denken met financieringsmogelijkheden voor mkb, startups en groeiende bedrijven. Tevens is de inzet van AI (Artificial Intelligence) vanuit de onderwijs- en kennisinstellingen cruciaal om tot oplossingen te komen in de netcongestie, gezondheidszorg, maar ook in het tekort van de arbeidsmarkt.

Alleen door samen te werken kunnen we tot oplossingen komen. Onze rol als initiator, aanjager, verbinder, regisseur, projectleider of hulpmotor blijft hierbij van groot belang.

Ahmed Marcouch
Voorzitter

Jan van Dellen
Algemeen Directeur

Inhoudsopgave

2023 in vogelvlucht	2
Voorwoord	3
Hoofdstuk 1	
Samen werken aan een gezond en duurzaam leven in Lifeport	5
Hoofdstuk 2	
Opgaven en activiteiten	6
2.1 Innovatie, technologie en ondernemen	6
2.2 Talent	16
2.3 Regionale welvaart en welzijn	19
Tijdslijn	25
Hoofdstuk 3	
Organisatie & Financiën	27
3.1 Organisatie	27
3.2 Financiën	29
Jaarrekening incl. accountantsverklaring	43
Bijlage 1	
Overzicht activiteiten met doelstellingen en resultaten	31
Bijlage 2	
De Board	41

Samen werken aan een gezond en duurzaam leven in Lifeport

Samenwerking in de regio

The Economic Board werkt samen met de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (samenwerking van de 18 gemeenten van de regio), provincie Gelderland, kennisinstellingen, overheden en ondernemers in de regio. Daarnaast werkt zij samen met verschillende uitvoeringsorganisaties die de strategie omzetten in uitvoering. Bijvoorbeeld Connectr voor de energietransitie, Briskr voor Health & Hightech, Noviotech campus is innovatiecampus voor Health & Hightech en Kiemt en Lifeport@ (voorheen RvN@) zijn de partners voor energie en circulariteit. Maar ook Oost NL en Think East Netherlands zijn belangrijke partners in het ecosysteem voor grootschalige investeringen in gebiedsontwikkeling of doorbraak van innovaties en transities. Daarnaast zijn samenwerkingen met onze collega economic boards van belang voor een gezamenlijke lobby voor waterstof, maar ook met Economic Board Foodvalley om wederzijdse uitdagingen in reductie van CO2 of circulaire economie uit te wisselen.

Activiteiten en speerpunten 2023

Zoals in het jaarplan 2023 aangekondigd waren de activiteiten speerpunten van 2023: de Regio Deal, Lifeport, funding en de clusters, programma's en projecten. Deze programma's, projecten en activiteiten zijn in lijn met het strategisch plan 2020-2025 van The Economic Board en worden samen met overige activiteiten in deze verantwoording weergegeven in de drie vastgestelde hoofdlijnen met daaronder de vijf gedefinieerde opgaven:

1 Innovatie, technologie en ondernemen

Opgave 1 Technologie-marktcombinaties voor maatschappelijke vraagstukken

Opgave 2 Financiering & ondersteuning mkb, startups en scale-ups

2 Talent

Opgave 3 Arbeidsmarkt in balans

3 Regionale welvaart en welzijn

Opgave 4 Hulpmotor voor brede welvaart

Opgave 5 Instrumenten voor publiek-private ecosystemen

In dit deel, tot en met pagina 24, geven we per opgave een samenvattende beschrijving van de activiteiten waar The Economic Board afgelopen jaar aan heeft bijgedragen. We lichten dit toe aan de hand van voorbeelden van activiteiten. Een totaaloverzicht van alle activiteiten met doelstellingen, onze rollen en resultaten is weergegeven in Bijlage 1.

Opgaven en activiteiten

2.1 Innovatie, technologie en ondernemen

Opgave 1

Technologie-marktcombinaties voor maatschappelijke vraagstukken

The Economic Board Regio Arnhem Nijmegen ontwikkelt meerjarige publiek-private programma's die zich op het snijvlak van (sleutel) technologieën en/of markten bevinden met als doel bij te dragen aan maatschappelijke opgaven. Het benutten van economische kansen gaat hand in hand met het werken aan maatschappelijke thema's en nieuwe sleuteltechnologieën. De regio Arnhem-Nijmegen biedt door haar enorme innovatiekracht en ecosystemen de mogelijkheid om maatschappelijke opgaven en kansen in de regio te versterken. We richten ons op de clusters, passend binnen het DNA van de regio, Energy, Health, Hightech, Food en de belangrijke speerpunten Slimme Duurzaamheid, Arbeidsmarkt en AI. De clusters Energy, Health en Hightech met de speerpunten Slimme Duurzaamheid en AI worden in paragraaf 2.1 verder beschreven.

“Innovatie vraagt om keuzes durven maken. In de regio Arnhem-Nijmegen is de focus gelegd op de sectoren Energy, Health, Hightech en Food. Hier zijn prachtige bedrijven en instellingen die sterk zijn op deze thema's. Er zijn ecosystemen gerealiseerd zodat deze bedrijven en instellingen zich verder kunnen versterken. Voor een aantal grote transitieën kunnen we zo een voorbeeld zijn voor heel Nederland. Denk aan innovatieve oplossingen voor de energietransitie, de gezondheidszorg, de chip en AI innovaties, oplossingen voor een schoner milieu met CO2reductie, gezonde levensstijl en voeding voor een langer en gezonder leven.

De samenwerking van overheden, kennisinstellingen en bedrijfsleven in deze regio, heeft de kracht om bij te dragen aan deze maatschappelijke uitdagingen. Deze samenwerking in de regio is essentieel om een voorbeeld regio voor de Nederland te zijn.”

Helga Witjes

Lid The Economic Board en gedeputeerde Economie en Innovatie

Energy

Het energie- en klimaatbeleid in Nederland bevindt zich in een cruciale fase van uitvoering en de urgentie is hoog. Nederland staat voor een grote opgave in de energietransitie.

De regio Arnhem-Nijmegen ondervindt – net als de rest van Nederland – enorme hinder van het tekort aan netcapaciteit. Duurzame opwek met zonneparken en windmolens en een sterke groei in gebruik van elektriciteit door industrie en vervoer vragen om oplossingen voor de netcongestie. Dat levert een van de grootste uitdagingen op voor het slagen van de energietransitie.

Hoe zorgen we ervoor dat er genoeg schone energie beschikbaar is voor huishoudens, bedrijven en de accu van onze auto? Energiezekerheid is van het grootste belang voor bedrijven en huishoudens. In de regio Arnhem-Nijmegen lopen inmiddels vele projecten om te onderzoeken hoe je duurzaam opgewekte energie efficiënt kan opslaan en verdelen. We zetten in op ontwikkelingen zoals batterijtechnologie, waterstof en slimme warmtenetten. Beschikbaarheid van voldoende energie is een absolute vestigingsvoorwaarde voor bedrijven.

Arnhems Buiten

Doel

Werklocatie Arnhems Buiten is begin 2023 aangekocht door City developer-S en Perspectieffonds Gelderland (Oost NL) en moet ruimte geven aan de ontwikkeling van innovatieve bedrijven. Het gebied wordt verder ontwikkeld voor een aantrekkelijker vestigingsklimaat en versnelling van de energietransitie. Gedacht wordt aan een campus, waarbij samenwerking in de triple helix – overheid, bedrijfsleven en kennisinstellingen – elkaar versterkt. Bekeken wordt of digitalisering binnen de energiesector een plek kan krijgen in deze ontwikkeling. Dit zal talent en bedrijvigheid aantrekken gericht op de energietransitie, waardoor de regio Arnhem-Nijmegen nog beter op de kaart wordt gezet als aanjager van innovaties in klimaat neutrale energie.

Resultaat

The Economic Board heeft de afgelopen maanden met de ontwikkelaar, Oost NL en de gemeente Arnhem als adviseur opgetreden voor een strategische invulling en om de Hotspot Energy in en rondom Arnhem te verstevigen. Een eerste investeerder Hyosung, Zuid-Koreaans energiereus, heeft inmiddels een contract getekend om 60mio te investeren in dit gebied.

Smart Energy Hubs

Doel

Nederland zit midden in een energietransitie. Energie uit fossiele brandstoffen maakt plaats voor energie uit hernieuwbare bronnen, zoals water, wind en zon. Onze energienetwerken kunnen de energietransitie niet aan. Terwijl energiezekerheid van het grootste belang is voor bedrijven en huishoudens. Om dit probleem te tackelen zijn in Oost-Nederland living labs opgezet. Dit gebeurt in zogenoemde Smart Energy Hubs. In regio Lifeport wordt op drie bedrijventerreinen Smart Energy Hubs gerealiseerd, te weten Innofase in Duiven, TPN-West in Nijmegen/Beuningen en Brickvalley in de omgeving Lingewaard en Zevenaar. Op deze bedrijventerreinen wordt aan oplossingen voor de netcongestie gewerkt door in te zetten op de realisatie van decentrale energiesystemen. Zo wordt er gebouwd aan stabiele, flexibele, lokale duurzame alternatieven voor energieopwekking, -opslag en -gebruik en worden in de regio ontwikkelde innovaties op de bedrijventerreinen toegepast.

Resultaat

Vanwege het enorme belang van de versnelling van de energietransitie bundelen diverse bedrijven, onderwijs- en kennisinstellingen hun krachten. Onderzoek en onderwijs zullen in samenwerking met bedrijven en de overheid de innovatie naar een duurzame en slimme energiemix verder moeten ontwikkelen. Met de Smart Energy Hubs bouwen we stapsgewijs aan een evenwichtig energiesysteem. Door de Smart Energy Hub ontwikkeling in Lifeport aan te jagen en te versnellen sluiten we aan bij de propositie van Oost-Nederland om als living lab voor slimme decentrale energiesystemen te fungeren. Afgelopen jaar is naast TPN-West ook met de bedrijfsterrinen IJsseloord en Nieuwe Haven in Arnhem een Green Deal getekend. Dit is het startschot voor concrete acties om deze bedrijventerreinen te verduurzamen en toekomstbestendig te maken. Samen staan

bedrijfsleven, onderwijs en overheid voor de duurzame ambitie waarin klimaatadaptatie, circulariteit en de energietransitie een plek krijgen. De meeste bedrijven hebben er voor getekend om hier een Smart Energy Hub (SEH) te maken, om met elkaar de aansluitcapaciteit uit te wisselen. De behoefte aan een aanpak op bedrijfsterrinen is groot, sinds door netcongestie er geen stroom meer geleverd kan worden en er geen bedrijfsuitbreidingen meer gehonoreerd kunnen worden.

In Living Lab SEH Oost-Nederland wordt gewerkt aan blauwdrukken waardoor straks de opschaling naar andere bedrijventerreinen sneller gaat. Afgelopen jaar is door The Economic Board met VNO-NCW en Oost NL verder ingestoken in een lobby richting Den Haag en Europa voor het belang én de financiering van de Smart Energy Hubs.

“Door de snelle verduurzaming, de groeiende economie, de digitalisering van de samenleving en de woning- en bedrijfsterrinen-opgave groeit de vraag naar elektriciteit explosief. De ontwikkelingen gaan sneller dan de netbeheerder de netten kan versterken en daardoor raakt het net op steeds meer plekken ‘vol’. Zo ook in Gelderland. Goede samenwerking tussen netbeheerders, overheden, kennisinstellingen, marktpartijen en alle energie gebruiker is hierin essentieel, omdat toegang tot energie vraagt om nog snellere opschaling in de uitvoering en we alleen samen zorgen dat flexibel energiegebruik en energiebesparing centrale thema’s worden voor de komende jaren. Hiermee laten we zien dat onze regio kan bijdragen aan de oplossingen die er zijn voor de energietransitie”

Bram Sieben

Directeur Corporate & Social Affairs bij Alliander en Lid The Economic Board

Health & Hightech

Health en Hightech zijn twee belangrijke economische clusters voor de regio die kunnen bijdragen aan een brede maatschappelijke welvaart. In Lifeport Regio Arnhem Nijmegen is de gezondheidszorg de grootste werkgever. Eén op de vier werknemers is werkzaam in de gezondheidszorg en zorg gerelateerde beroepen (in Nederland is dit één op de zes).

De topsectoren Health & Hightech zijn niet alleen voor de werkgelegenheid cruciaal, maar zorgen ook dat de transities in de gezondheidszorg worden versneld en dat nieuwe technologieën de kwaliteit van de zorg vergroten. De uitdagingen in de zorg zijn organisatie overstijgend; waarbij intensieve samenwerking nodig is voor systeemverandering. Vanaf 2030 is het beleid erop gericht dat 50% van de zorg meer (of vaker) in de eigen leefomgeving (in plaats van in de zorginstelling) georganiseerd gaat worden. Naast de technologische uitdagingen zal met name het zorgverleningsconcept hierbij ingrijpend moeten worden gewijzigd. Daarnaast zal er in het kader van de preventie meer samenhang moeten worden gebracht tussen de woonruimte van de inwoner, zijn werk en persoonlijke gezondheidssituatie. In dat kader zijn wij op zoek naar een nieuw systeem waar zorg duurzaam wordt ingericht in de leefomgeving van de inwoner en waarbij gezond zijn én blijven net zo belangrijk is als goede zorg.

De regio heeft sterke posities in Digital Health en Neuro Science met het Donders Instituut (gezamenlijk Instituut van Radboudumc en Radboud Universiteit), AI, Drug Discovery & Development en in de semicon sector (dit omvat zowel chipproductie, apparatuur als de packaging van chips).

Digital Health Challenge Lab

Doel

Om de zorg toegankelijk, beheersbaar en betaalbaar te houden is meer preventie nodig en moet de zorg dichterbij de inwoner worden georganiseerd. Het doel van het project is om op basis van vragen (challenges) van inwoners en professionals in een drietal wijken nieuwe zorgconcepten te ontwikkelen. Deze concepten zorgen ervoor dat mensen langer zelfredzaam zijn, minder zorgpersoneel nodig is en dat de gezondheidsverschillen afnemen.

Resultaat

Briskr is projectleider van dit project dat in de Regio Deal is opgenomen. Afgelopen half jaar is in gezamenlijkheid met de consortiumpartners het projectidee nader uitgewerkt waardoor het als een dragend project binnen de Regio Deal is aangemerkt.

Campusontwikkeling

Doel

De campussen zijn een magneet voor talent, ondernemerschap en investeerders. Hiermee leveren de campuslocaties een bijdrage aan het ondersteunen en faciliteren van (de groei van) innovatieve ondernemers, het vergroten van de maatschappelijke impact van innovaties en het vasthouden en aantrekken van talent. In de regio Arnhem-Nijmegen denken we mee met een aantal campusontwikkelingen. In en rond Nijmegen wordt meegedacht met de campussen die zich richten op de clusters Health en Hightech. Arnhems Buiten is eerder reeds genoemd. Daarnaast zijn er ruimtelijke ontwikkelingen bij de gemeente Overbetuwe (in relatie tot Rijnstate Elst) en Van Hall Larenstein voor het realiseren van werklocaties voor starters en scale-up ondernemers.

Resultaat

Potentiële investeerders, nationale en internationale organisaties hebben in 2023 regelmatig onder leiding van Oost NL en in gezamenlijkheid met The Economic Board diverse regionale campussen bezocht. The Economic Board heeft afgelopen jaar als strategisch adviseur bijgedragen aan de initiatieven: Campus Nijmegen, Health Campus Elst (relatie Rijnstate polikliniek Zuid), Ontwikkeling Noviotech Campus, Arnhems Buiten, Energy Arnhem (IPKW, HAN, Arhems Buiten, Hyster Yale in Nijmegen). Ook heeft zij in gezamenlijkheid met Oost NL de NFIA (Netherlands Foreign Investment Agency) rondgeleid op Noviotech Campus en de campussen Radboudumc en Radboud Universiteit.

“De uitdagingen in de zorg zijn complex en organisatie overstijgend. We zullen ons met elkaar moeten richten op gezondheid én voorkomen van ziekten in plaats van alleen op de zorg. Serieus inzetten op preventie betekent de leefomgeving anders inrichten wat betreft wonen, werken, vrije tijd en voeding. Met onze huidige kennis op het gebied van menselijk gedrag, sociale behoeften, medische zorg en met technologie als hulpmiddel moet het mogelijk zijn dergelijke stappen ten goede praktisch te organiseren. Samen verder bouwen aan de meest innovatieve zorgregio voor een gezond en duurzaam leven.”

Bertine Lahuis

*Voorzitter Raad van Bestuur Radboudumc
en Lid The Economic Board*

Slimme Duurzaamheid

Lifeport Circular Lab

Doel

Lifeport Circular Lab is de coalitie voor kennisdeling en bevordering van innovaties in circulaire verstedelijking, klimaatadaptatie en circulaire economie en leefomgeving. Lifeport Circular Lab jaagt leerprojecten en leeromgevingen aan voor de professional van de toekomst en legt structurele verbindingen tussen kennis en onderwijs, ondernemerschap en de overheid.

Resultaat

De helixgroep Slimme Duurzaamheid, met 10 regionale partners uit de triple helix, is afgelopen jaar maandelijks bijeengekomen om te werken aan de drie hubs van het Lifeport Circular Lab. Er zijn strategische acties besproken om de ecosystemen rond klimaatadaptatie, toekomstbestendig bouwen en circulaire economie te versterken. Binnen de 3 hubs is gewerkt aan verschillende projecten:

Klimaatadaptatie

Soil Valley: Dit consortium met onder meer Royal Eijkelkamp en Kiemt werkt aan een campus waar ondernemers, startups, onderzoeksinstituten, onderwijs en overheden samenwerken aan de uitdagingen rond bodem en water. The Economic Board adviseert het consortium, bijvoorbeeld over draagvlak in de regio door betrekken van regionale

pilotlocaties in Berg en Dal en de Liemers. Zij agendeerde het thema door een presentatie bij de Board en het betrekken van Boardleden en agendeerde thema bij provincie en kennisinstellingen.

Lifeport Cool Lab: In het project Lifeport Cool Lab (LCL) onderzoeken gemeenten samen met regionale opleiders HAN, Van Hall Larenstein en Yuverta welke methodes geschikt zijn om verkoeling te brengen in de stedelijke openbare ruimte, omdat het klimaat verandert. Op zes locaties testen onderzoekers verschillende klimaatadaptaties, zogenoemde groene interventies, en de effecten van participatietrajecten bij deze interventies. The Economic Board adviseert het consortium, onder meer door het leggen van verbindingen met andere gerelateerde projecten, door meelezen op de aanvraag voor de Regio Deal en door het betrekken van (financiële) partners in het consortium.

Toekomstig-bestendig bouwen

Doel

Binnen de regio wordt door veel partijen gewerkt aan de transitie naar conceptueel circulair bouwen. The Economic Board fungeert als verbinder. Daarnaast draagt zij bij aan een actieve lobby richting het Rijk om maatregelen mogelijk te maken die conceptueel en circulair bouwen bevorderen.

Resultaat

In 2023 is samen met Via-T, kenniscentrum voor duurzaamheid, circulariteit, innovatie en vakmanschap gewerkt aan de regionale positionering van het kenniscentrum, door het stimuleren van de samenwerking met belangrijke partners, door het bieden van een podium, bijvoorbeeld tijdens het symposium Lifeport Circular Lab en het uitdragen van het belang van het kenniscentrum in het netwerk. Samen met Via-T is gewerkt aan het uitwerken van de businesscase en zijn activiteiten en projecten voor de komende jaren uitgewerkt.

Circulaire Economie

Doel

Circulaire Regio Arnhem Nijmegen: dit consortium van bedrijven en instellingen in het Rijk van Nijmegen werkt aan een programma ter versterking van het regionale ecosysteem rond circulaire economie. De Circulaire Raad Rijk van Nijmegen, die circulaire projecten aanjaagt is onderdeel van deze sterke triple-helix samenwerking, werkt tevens aan realisatie van een leerstoel Circulaire Business Ecosystems. The Economic Board ondersteunt de samenwerking bij het verwerven van financiering voor het programma (bijvoorbeeld via de Regio Deal), we werken aan regionale opschaling van de werkzaamheden van de Circulaire raad en verbinden partijen in en buiten de regio aan de campus hub gezond circulair om méér studenten en bedrijven te laten samenwerken aan de transitie naar een circulaire economie, zoals het project rond het stationsgebied in Nijmegen.

Resultaat

In Arnhem is een Circulaire Raad in oprichting. The Economic Board adviseert over verbinding en versteking van het ecosysteem.

Doel

Circulaire en duurzame bedrijventerreinen

Resultaat

The Economic Board was mede-initiatiefnemer bij de Green Deal TPN-West. Zij heeft de bedrijvenvereniging inhoudelijk ondersteund bij het voorbereiden van de Green Deal welke eind januari 2023 door alle partners is ondertekend. Deze vorm van “bedrijventerreinen-samenwerking” kan interessant zijn voor andere bedrijventerreinen om ook daar verder te verduurzamen. The Economic Board agendeert de regionale bedrijventerreinen NTC, TPN-West en IPKW bij diverse landelijke ontwikkelingen, zoals groeifonds “Werklandschappen van de toekomst” en IVN Groene Bedrijventerreinen.

“Klimaatverandering heeft een grote invloed op de waterstanden in onze regio. Dat geldt niet alleen voor een teveel aan water maar ook voor tekorten. Klimaatverandering is een belangrijke oorzaak van waterschaarste. Het klimaat verandert, het wordt steeds warmer, en dat merken we ook in de stedelijke openbare ruimte. Om verkoeling te brengen voor de bewoners is actie nodig. In het Lifeport Cool Lab onderzoeken gemeenten samen met opleiders HAN, Van Hall Larenstein en Yuverta welke methodes daarvoor het meest geschikt zijn. Op zes locaties testen onderzoekers verschillende klimaatadaptaties, zogenoemde groene interventies.”

Jan van Iersel

Voorzitter College van Bestuur Hogeschool Van Hall Larenstein en Lid The Economic Board

ARTIFICIALE INTELLIGENCE (AI) KUNSTMATIGE INTELLIGENTIE

Een onderdeel van een goed vestigingsklimaat is investeren in technologie. De regio Arnhem-Nijmegen heeft alle ingrediënten in huis om een substantiële bijdrage te leveren aan de AI-positie van Oost-Nederland, Nederland en Europa. De regio huisvest volop goed geschoolde werknemers, excellente kennis en bedrijven die AI toepassen. In de regio Arnhem-Nijmegen vindt veel AI-onderzoek plaats, onder meer bij zeven faculteiten op de Radboud Universiteit, waar men al meer dan 30 jaar met AI bezig is, het Radboudumc en het Donders Institute for Brain and Cognition, dat baanbrekend onderzoek in neurotechnologie verricht. Ook is een groot aantal innovatiecentra voor kunstmatige intelligentie vertegenwoordigd, de zogenaamde ICAI-labs (Innovation Centre for Artificial Intelligence). En tenslotte is een toenemend aantal AI-gerelateerde bedrijven met toepassingen actief.

De technologie stelt computers en systemen in staat om te analyseren, te leren en zelfs te creëren. Maar AI is ook zoveel meer. We kunnen bijvoorbeeld met deze techniek kanker sneller en scherper diagnosticeren, medicijnen en materialen sneller en beter ontwikkelen, het ontwerpen van het meest geschikte energienet en kunnen herstel- en schoonmaakwerkzaamheden in de openbare ruimte veel beter worden gepland.

Ondernemen met AI en Data

Doel

We willen AI meer inzetten om een bijdrage te leveren aan het verdienvermogen en onze brede welvaart. Wat is er nodig om de kansen van AI zo goed mogelijk te verzilveren voor onze mkb ondernemers? In samenwerking met Radboud universiteit, Twente Board, Universiteit Twente en Oost NL zorgde The Economic Board voor de realisatie van het MKB Datalab-Oost. Dit MKB Datalab gestart in mei 2023, helpt het mkb en (semi-)overheidsinstellingen waarde te halen uit hun data met de inzet van masterstudenten van Radboud Universiteit en Universiteit Twente. Studenten Artificial Intelligence en Data Science gaan onder professionele begeleiding van universitair docenten aan de slag met vraagstukken vanuit midden- en kleinbedrijf en (semi-) overheidsinstellingen.

Resultaat

Vanuit MKB Datalab heeft een student een kunstmatige intelligentie tool ontwikkeld, welke de DAR gaat helpen vanuit het Klant Contact Center (KCC) beter inzicht te krijgen in meldingen van klanten en klachten helpt te voorkomen. In het AI for Energy Grids Lab, ICAI-lab geopend in maart 2023, wordt onderzocht wat AI en algoritmes kunnen betekenen voor het energienet. Alliander combineert zijn eigen kennis met die van de RU, de HAN, de TU Delft en Universiteit Twente. Een samenwerking waarin de eigen kennis van Alliander wordt gecombineerd met die van de Radboud Universiteit, HAN, TU Delft en Universiteit Twente. The Economic Board neemt deel aan de Nederlandse AI Coalitie, AI Hub Oost-Nederland. The Economic Board heeft het initiatief genomen om met een aantal Boardleden te onderzoeken hoe kunnen we van AI economie maken. Kan AI talent aantrekken of behouden voor de arbeidsmarkt, kunnen toepassingen van AI een bijdrage leveren aan het oplossen of versnellen van onze transities, is er met AI toepassingen een verdienmodel? Allemaal

aspecten die de toepassingen van innovatieve en nieuwe technologieën in allerlei domeinen kan stimuleren om de maatschappelijke en economische impact van de regio nationaal én internationaal te vergroten. Dit met als doel kan zijn om te kijken hoe ondernemerschap gestimuleerd kan worden en hoe AI schaalbaar kan worden ingezet in de regio in relatie tot de kennisinstellingen en impact op de Brede welvaart. Eind 2023 heeft een eerste verkennende sessie hierover plaatsgevonden en wordt in 2024 een vervolg aan gegeven.

Opgave 2

Financiering & ondersteuning mkb, startups en scale-ups

MKB, startups en scale-ups spelen een belangrijke rol in het vinden van innovatieve oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen. De onderwijs- en kennisinstellingen, de grote bedrijven en de verschillende innovatiecampussen vormen broedplaatsen voor nieuwe ideeën. Het mkb in de regio Arnhem-Nijmegen is een belangrijke motor van onze economie.

The Economic Board zorgt dat mkb, startups en scale-ups aandacht krijgen voor o.a. financieringen, advies, media aandacht, parel award, om continue ook de stem van de ondernemer te laten horen en mee te nemen.

Financieringstafel

Doel

Start- en scale-ups en MKB's met een innovatief vraagstuk ondersteunen met zowel innovatie als financiering. De Financieringstafel is een gezamenlijk initiatief van The Economic Board, OostNL met de grootbanken ING, Rabobank en ABN-AMRO.

Resultaat

Afgelopen eerste pilot jaar zijn er verschillende aanvragen ingediend. Enkele hiervan in behandeling, een aantal is verder geholpen en een aantal aanvragen is afgefallen.

Parel Award

Doel

Bedrijf of organisatie met een bijzonder, innovatief of duurzaam initiatief ontvangt van The Economic Board een parel-award. De parel wordt uitgereikt aan organisaties met impact door grootte, bereik of innovatie, werkzaam op het gebied van Energy, Health, Hightech of Food. De prestaties van deze bedrijven of organisaties zijn een inspiratie voor andere bedrijven en zetten onze regio (inter)nationaal op de kaart.

Resultaat

Afgelopen jaar is de Lifeport Parel uitgereikt aan EKI-Papierfabriek Nijmegen en Royal Berry. Met hun prestaties passend binnen de speersectoren van de regio Arnhem-Nijmegen zijn EKI - de Papierfabriek en Royal Berry een inspiratie voor vele andere bedrijven en zetten zij Gelderland (inter)nationaal op de kaart.

BANN

Doel

Het Business Angel Netwerk Nijmegen is het netwerk van informal investors dat het ecosysteem van Nijmeegse start-ups en scale-ups versterkt. Het accent ligt op medische hightech. Door dit netwerk kunnen vraag en aanbod van investeringen beter op elkaar worden afgestemd.

Resultaat

Het netwerk (een samenwerking van Aeternus, BDO, Brillant Work, Briskr, Catalyze, EP&C, JLABS, Oost NL, Gemeente Nijmegen, Rabobank, The Economic Board, Poelmann van den Broek en Qserve) is steeds succesvoller in het verbinden van start-ups en scale-ups met investeerders. In 2023 zijn er drie bijeenkomsten geweest waarin elk keer vier start- of scale-ups een pitch hebben geven. The Economic Board heeft hier een presentatie gegeven.

“Voor ondernemers is de locatie van hun bedrijf van cruciaal belang, maar nog belangrijker is de ruimte die deze plek biedt voor groei en innovatie. Ondernemen vraagt om een gedurfde balans tussen risico's nemen en kansen grijpen aan de ene kant en streven naar stabiliteit en duurzaamheid op de lange termijn aan de andere kant. Perspectief op ruimte en het aantrekken en behouden van medewerkers is essentieel. Een regio waar men fijn woont en met plezier werkt, moet vanzelfsprekend zijn. Daarom is het belangrijk dat we als ondernemers, onderwijs en overheden nauw samenwerken aan een optimaal klimaat voor ondernemerschap en aan een nog mooiere omgeving om te wonen. Ik ben trots op wat we samen bereiken om een duurzame economie in onze regio te bevorderen.”

Ilko Bosman

Voorzitter VNO-NCW regio Arnhem-Nijmegen en Lid The Economic Board

2.2 Talent

Opgave 3

Arbeidsmarkt in balans: de juiste mensen op de juiste plek

De regio Arnhem-Nijmegen staat voor enorme opgaven rond de energietransitie, klimaatadaptatie, woningbouw en zorg. De krappe arbeidsmarkt remt een voortvarende aanpak. In de regio Arnhem-Nijmegen is in verschillende sectoren sprake van zowel een krapte op de arbeidsmarkt als een tekort aan de juiste kennis en vaardigheden voor de banen van nu en in de toekomst. Medio april 2023 ondertekenden The Economic Board, de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen en provincie Gelderland het Human Capital Akkoord regio Arnhem-Nijmegen. Gezamenlijk werken overheden, kennisinstellingen en werkgevers toe naar een arbeidsmarkt die 'werkt'. Doel is als regio te zorgen voor voldoende en goed gekwalificeerd personeel. De agenda wordt praktisch ingevuld door vertegenwoordigers van werkgevers en werknemers, de arbeidsmarktregio's, kennisinstellingen en beroepsopleidingen op alle niveaus.

Wij verbinden en ondersteunen bestaande en nieuwe initiatieven met kennis en middelen. Het Human Capital Akkoord focust op drie thema's; Leven Lang Ontwikkelen voor iedereen, het aantrekken en behouden van talent en het activeren van onbenut arbeidspotentieel.

Human Capital Akkoord

Doel

Samenwerken aan een arbeidsmarkt die werkt in de regio Arnhem-Nijmegen, waarin de tekorten in de zorg-, techniek- en energiesector worden aangepakt aan de hand van de doelstellingen:

1. Leven Lang Ontwikkelen voor iedereen: de bij- en omscholing van werkzoekenden en werkenden.
2. Aantrekken en behouden van talent: het aantrekken van (internationale) medewerkers in schaarse profielen en het behouden van studenten uit de regio.
3. Activeren onbenut arbeidspotentieel: het gericht begeleiden van mensen naar een passende baan en het aanbieden van maatwerktrajecten.

Resultaat

In 2023 is het Human Capital Akkoord (HCA) gesloten met meer dan 35 partijen uit de regionale triple helix. The Economic Board, de Groene Metropoolregio en de provincie hebben, samen met ondernemers en kennis- en onderwijsinstellingen, op 13 april het Human Capital Akkoord regio Arnhem-Nijmegen officieel feestelijk ondertekend. En ook de Arbeidsmarktregio Rijk van Nijmegen en Midden-Gelderland zijn in de tweede helft van 2023 beter aangesloten bij het HCA.

Door de drie initiatiefnemers is verder gewerkt aan de volgende fase: van akkoord naar impact. Met de werktafels is aan de slag gegaan met het ondersteunen van projecten en het verkennen van samenwerkingen. Verschillende partners zijn met elkaar verbonden en diverse samenwerkingen zijn tot stand gebracht.

Tijdens de Ambassadeursbijeenkomst in juli is een eerste aantal projecten gepresenteerd. Deze vijf projecten hebben in het najaar van

2023 verdere stappen gezet (Digitaal integraal met impact, traineeship laadinfra, C-university, IT Student Lab en activeren onbenut arbeidspotentieel).

Binnen de werktafel LLO Health is met een consortium van bedrijven en instellingen gewerkt aan het project 'Digitaal integraal met impact.' Dit project helpt zorg- en welzijnsinstellingen een visie en concrete aanpak te ontwikkelen om medewerkers te faciliteren bij de adoptie van digitale technologie in het werk. Hiervoor wordt een 'menukaart' samengesteld dat de instellingen ontzorgt. Een kwartiermaker is in het najaar van 2023 gestart om dit project verder te borgen, om te lobbyen voor structurele middelen en om te zorgen voor een samenhangende aanpak om in de praktijk te testen.

Met ondersteuning van The Economic Board is in 2023 IT Student Lab een stichting geworden, is succesvol subsidie aangevraagd en is de samenwerking met softwarebedrijf Avisi geformaliseerd.

C-University werkt verder aan de integratie van embedded technologie in het middelbaar en mbo-onderwijs in de regio. In 2023 zijn afspraken gemaakt met onder meer het ROC Nijmegen en de HAN, en is met ondersteuning van The Economic Board een samenwerking met Avisi en House Of IT gestart om een Junior IT Challenge te organiseren voor middelbare scholieren.

Connectr werkt in 2023 aan het stimuleren van Laadinfra- en batterij-technologie in de regio. Voor het behoud van starters in de regio en voor het werven van geschikt personeel voor het cluster van bedrijven rond dit thema, wordt gewerkt aan een bedrijfsoverstijgend traineeship Laadinfra. Er zijn gesprekken gevoerd over consortiumpartners, vorm en inhoud en in 2024 leidt dit hopelijk tot start van de eerste trainees. Een werkend concept kan vervolgens voor andere sectoren 'gekopieerd' worden.

De werktafel Onbenut Arbeidspotentieel heeft een project gekozen dat beide Arbeidsmarktregio's verbindt. In samenwerking met onder meer de vakbonden wordt proefondervindelijk vastgesteld op welke manier onbenut potentieel het beste bereikt kan worden voor bemiddeling naar werk.

Een extern adviseur heeft een advies geschreven over het vervolg van de uitvoering het Human Capital Akkoord (HCA). Hierin is aangeraden om de regie van de uitvoering van het HCA bij The Economic Board te beleggen. In afstemming met de Groene Metropoolregio en de provincie Gelderland is dit advies uitgewerkt naar een nieuw governance structuur en een plan van aanpak waarbij vanaf januari 2024 The Economic Board de regio zal gaan voeren op het HCA. Het succes van een werkende arbeidsmarkt, is een triple helix verantwoordelijkheid van alle partijen die het HCA hebben ondertekend, met een regionale agenda waarin iedereen zich herkent en is vastgesteld voor de periode 2023-2026.

Lifeport Welcome Center

Doel

Eén centraal punt waar internationale kenniswerkers, studenten en hun familieleden terecht kunnen voor overheidsdienstverlening door gemeenten en IND.

Doel

Begin 2023 is de eerste bezoeker gastvrij ontvangen bij het Lifeport Welcome Center in Nijmegen. Bij dit loket kunnen internationale kenniswerkers en hun gezinsleden, wetenschappelijk onderzoekers, studenten, start-ups en buitenlandse investeerders alles voor hun verblijf in de regio regelen. Dit is opgezet vanuit de regionale wens om meer internationaal talent aan te trekken én te behouden voor de regio. Voor HR-professionals uit de regio is een bijeenkomst georganiseerd om insights en ervaringen te delen over het aantrekken, welkom heten en behouden van internationaal talent voor de regio. The Economic Board is in het najaar een verkenning gestart voor een mogelijke samenwerking tussen LWC en WTC Arnhem.

“De arbeidsmarkt verandert continu; banen verschijnen, verdwijnen en veranderen. We staan voor een grote transformatie en dat brengt uitdagingen én kansen met zich mee. Gekwalificeerde mensen zijn hard nodig in onze regio. Als HAN werken we samen met ondernemers en overheden aan een duurzame samenleving, met een inclusieve arbeidsmarkt en waar een leven lang ontwikkelen centraal staat. Ook al heb je al een diploma op zak, klaar met leren ben je nooit...”

Rob Verhofstad

Voorzitter College van Bestuur HAN University of Applied Sciences en Lid The Economic Board

2.3 Regionale welvaart en welzijn

Opgave 4

De triple helix als hulpmotor voor brede welvaart

The Economic Board werkt aan een sterke, duurzame, welvarende en economische regio, gericht op innovaties met positieve impact op de kwaliteit van leven, wonen en werken (zgn Brede Welvaart) in de regio Arnhem-Nijmegen. Zij werkt aan zowel economisch als sociaal maatschappelijke opgaven met positieve impact op de Brede Welvaart. Uit onderzoek blijkt dat de Brede Welvaart in de regio Arnhem-Nijmegen al jaren afneemt.

Brede welvaart gaat in essentie over het welzijn van mensen. Naast werk en inkomen gaat het ook om zaken als gezondheid, onderwijs, milieu en leefomgeving, sociale cohesie, persoonlijke ontplooiing en (on)veiligheid. Hoewel de regio het economisch redelijk goed doet zijn er nog grote maatschappelijke uitdagingen, die vragen om een gezamenlijke aanpak. Het betekent dat we de uitdagingen die er liggen op het gebied van wonen, werken en mobiliteit aan elkaar koppelen en werken aan slimme concrete en praktische oplossingen. We ondersteunen maatschappelijke initiatieven. Dat wil zeggen sociaal investeren met betrokkenheid van zowel overheden, bedrijven, onderwijs- en kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties.

Hierna genoemde voorbeelden is The Economic Board samen met partners bezig met de uitwerking van een technische oplossing en een business case voor de samenwerking van NXP in Nijmegen met de woningcorporaties en de gemeente Nijmegen. Als dit project slaagt dan draagt dit bij aan een lagere energierekening voor aanpalende woonwijken met zo'n 10.000 huishoudens, en levert hiermee een bijdrage op een aspect van de brede welvaart, energie armoede.

“Bij brede welvaart gaat het om de verbinding tussen sociaal maatschappelijke en economische agenda’s. Het is van belang om in samenhang te denken. Het omvat alles wat mensen van waarde vinden. Naast materiële welvaart tellen ook zaken als gezondheid, onderwijs, milieu en leefomgeving, sociale cohesie, persoonlijke ontplooiing en (on)veiligheid. We willen de innovaties die ontstaan uit de samenwerkingen in onze regio ook écht laten landen bij onze inwoners en ondernemers. Dan moet je denken aan bijvoorbeeld het verlagen van de energiekosten in de energietransitie, maar ook de kwaliteit van de zorg verbeteren.”

John Brom
*wethouder gemeente Nijmegen en
Lid The Economic Board*

JINC-samenwerking

Doel

JINC strijdt voor een samenwerking waarin je achtergrond niet je toekomst bepaalt, waarin ieder kind kansen krijgt. Honderdduizenden kinderen groeien op in een omgeving met veel werkloosheid en weinig rolmodellen. Daarom helpt JINC-jongeren van 8 tot 16 jaar op weg naar een goede start op de arbeidsmarkt. The Economic Board ondersteunt JINC met diverse projecten.

Resultaat

In maart heeft een aantal boardleden meegedaan met de sollicitatietraining en tevens de lancering van JINC in Nijmegen. Op 1 juni 2023 stond de top van toonaangevende organisaties in heel Nederland haar stoel af Lifeport Scholarship aan een leerling die opgroeit in een omgeving met sociaaleconomische achterstand. Ook enkele leden van The Economic Board hebben voor één dag hun functie volledig overgedragen.

Lifeport Scholarship

Doel

Studenten in de regio Arnhem-Nijmegen die afkomstig zijn uit crisisgebieden kunnen in aanmerking komen voor hulp. Het Lifeport Scholarship heeft als doel studenten uit getroffen gebieden hun studie te laten voortzetten en afronden bij een van de kennisinstellingen in onze regio. Daarvoor ontvangen ze een bijdrage in het levensonderhoud.

Resultaat

Aan het begin van het nieuwe studiejaar ontvingen de eerste vijf studenten een bijdrage vanuit het Lifeport Scholarship. Ook de oorlog in de Gazastrook heeft geleid tot een aanvraag én bijdrage vanuit het Scholarship. In totaal zijn er in 2023 negen studenten geholpen vanuit het Lifeport Scholarship.

Opgave 5

Instrumenten ter ondersteuning van publiek-private ecosystemen

Informatiedeling en samenwerking gemeenten en The Economic Board

Doel

Gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen beter informeren over de activiteiten van The Economic Board.

Resultaat

In de maanden mei tot en september heeft Jan van Dellen samen met enkele leden van de Board een ronde gemaakt langs de colleges en/of raden van de 18 gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen. Dit waren waardevolle gesprekken. Deze bezoeken werden door beide partijen, de gemeenten én The Economic Board, zeer op prijs gesteld. Veel zaken waar The Economic Board zich mee bezig houdt waren niet of onvoldoende bekend en TEB is beter geïnformeerd van wat er in de verschillende gemeenten speelt.

LOBBY

Doel

Belangen en initiatieven van de regio Arnhem-Nijmegen zijn vaak nog te weinig bekend bij belangrijke spelers in Den Haag, Europa en in de samenwerking met Duitsland. The Economic Board lobbyt al dan niet in samenwerking met de provincie en de Groene Metropoolregio bij het Rijk om de regionale belangen kenbaar te maken en hoe deze bijdragen aan de ontwikkeling van Nederland en Europa. Dit wordt gedaan door evenementen te organiseren en gesprekken te voeren met ambtenaren en bewindspersonen. Maar ook lobby richting de provincie is belangrijk.

Resultaat

Manifest voor nieuwe leden Provinciale Staten

The Economic Board heeft aan de nieuwe Statenleden een Manifest aangeboden met daarin handvatten en aandachtspunten voor de komende bestuursperiode. Deze zijn gericht op het maken van een ondernemersvriendelijk provinciaal beleid, dat bijdraagt aan de brede welvaart en aan versnellingen in de opgaven waar wij voor staan.

Resultaat

Ontmoeting (kandidaat) Kamerleden

Provincie Gelderland, Provincie Overijssel organiseerde samen met de economic boards en de regio's in beide provincies een ontmoeting met kandidaat-Kamerleden. Tijdens deze bijeenkomst bespraken bestuurders en vertegenwoordigers van provincies, regio's en het bedrijfsleven verschillende thema's met betrekking tot de uitdagingen in Oost-Nederland. Naast het belang van bereikbaarheid, met focus op woningbouw en mobiliteit, werd ook de rol van Arnhem in de energietransitie (met Connectr, Alliander, TenneT, KEMA) benoemd. De bestuurders en ondernemers benadrukten het belang van aandacht voor Oost-Nederland in 'Den Haag' voor de komende jaren.

Resultaat

Ontvangst ministers in de regio

Afgelopen jaar hebben diverse ministers een bezoek gebracht aan onze regio. Bijvoorbeeld: Minister Micky Adriaansens bracht in het najaar een bezoek aan het hoofdkantoor van TenneT in Arnhem. In een rondetafelgesprek met TenneT, Alliander VNO-NCW en The Economic Board Regio Arnhem Nijmegen hebben we de unieke rol van de stad en regio in de energietransitie besproken. Belangrijk onderwerp van gesprek was hoe de regio Arnhem-Nijmegen als dé innovatieve energieregio als voorbeeld kan dienen voor heel Nederland.

Minister Hugo de Jonge bracht een bezoek aan Nijmegen en maakte een rondleiding door de (circulair) gerenoveerde wijk Jerusalem, waar nieuwbouw sneller gaat dan een grondige renovatie. De regio wil koploper zijn bij het conceptueel, duurzaam en circulair bouwen en heeft tegelijkertijd een enorme bouwopgave. Daarom willen we een taskforce oprichten om de opgaven te versnellen met pragmatische oplossingen. Jean Schreurs overhandigde namens de GMR en The Economic Board aan de minister het convenant voor de taskforce.

Resultaat

European Week of Regions and Cities

De Europese Week van regio's en steden is het grootste jaarlijkse evenement in Brussel waarin steden en regio's hun vermogen demonstreren om groei en werkgelegenheid te creëren en het belang van het lokale en regionale niveau voor goed Europees bestuur te bewijzen. The Economic Board was hier (9 t/m 12 oktober) aanwezig samen met bestuurders vanuit overheid en kennisinstellingen. Tijdens de vele interessante workshops en netwerkbijeenkomsten werd steeds meer duidelijk hoe belangrijk Europa voor Nederland is. The Economic Board heeft een presentatie gegeven over de innovaties in onze regio, waar liggen onze sterke kanten en wat hebben we al bereikt op het gebied van Health, Hightech en Energy. Samen

met regio Stedendriehoek heeft The Economic Board een pleidooi gehouden voor een waterstofverbinding in Oost-Nederland.

Resultaat

Tweede Kamer verkiezingen 2023 – broekzaknotitie t.b.v. bestuurders

Het Rijk is een onmisbare partner in het realiseren van onze ambities voor de regio Arnhem-Nijmegen. Wij staan voor complexe uitdagingen op het gebied van wonen, mobiliteit, energietransitie, arbeidsmarkt, gezondheid, economie en circulariteit. De Tweede Kamerverkiezingen waren een goed moment om het belang van nauwe samenwerking tussen het Rijk en onze regio te benadrukken, ook voor de toekomst. Daarom hebben we gezamenlijk met de Groene Metropoolregio een document opgesteld dat uitlegt hoe wij de ontwikkeling van onze regio zien. Deze is naar bestuurders in onze regio verstuurd om te gebruiken in hun gesprekken met het Rijk.

REGIO DEAL

Doel

De Regio Deal richt zich op de aanpak van belangrijke opgaven en verbetering van de kwaliteit van leven, wonen en werken van inwoners en ondernemers (zgn. brede welvaart) in de regio Arnhem-Nijmegen. Het Rijk en de regio zetten met deze Regio Deal in op een 'Gezonde groene groei' door oplossingen voor de grote en lastige opgaven in de zorg, woningbouw, economie en arbeidsmarkt.

Resultaat

Resultaat Deze Regio Deal zorgt ervoor dat we in de regio vooruit kunnen met cruciale innovaties en ontwikkelingen in de zorg, woningbouw, bedrijventerreinen en arbeidsmarkt. Zo kunnen wij de kwaliteit van leven, wonen en werken verbeteren. Medio februari 2023 heeft het Rijk aangegeven 15 miljoen te investeren in een gezonde groene groei in de regio Arnhem-Nijmegen. De Regio Deal van de regio Arnhem-Nijmegen is op 1 november ondertekend in aanwezigheid van demissionair minister Hugo de Jonge. De Regio Deal 'Gezonde groene groei' bestaat uit zes programmalijnen, gericht op gezond leven, toekomstbestendig wonen, sterke bedrijvigheid, werkende arbeidsmarkt, grenzeloos samenwerken en wijk- en dorpsgerichte aanpak. Per programmalijn worden verschillende projecten aangeduid. In de tweede helft van 2023 is samen met de projectpartners een verdere doorvertaling naar de specifieke projecten uitgewerkt. De uitwerking van de regeling heeft vertraging opgelopen. De systematiek die het Rijk voor deze 4e tranche van de Regio Deals hanteert, sloot niet aan op de wens van Rijk én regio om ook consortia van bedrijven, kennisinstellingen en overheden te ondersteunen. Naar verwachting kunnen de uitgewerkte aanvragen in april 2024 bij de regiokassier worden ingediend.

Doel

Lifeport Regio Arnhem Nijmegen staat voor een gezond en duurzaam leven om te wonen, werken en studeren. Lifeport is het innovatienetwerk van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen dat op het gebied van Energy, Health, Hightech en Food en de cross-overs ertussen tot slimme oplossingen komt. Met het merk Lifeport Regio Arnhem zetten we innovaties in de sectoren Energy, Health, Hightech en Food en de cross-overs daartussen in de etalage. We vertellen hoe vernieuwende bedrijven, vooraanstaande kennisinstituten en baanbrekende projecten zich in de regio Arnhem-Nijmegen ontwikkelen. Hierbij hebben we behoefte aan één herkenbare naam die al deze verhalen met elkaar verbindt. Een naam die aantrekkelijk, geloofwaardig en onderscheidend is en herkenbaar en vindbaar voor Den Haag, Brussel, Europa en ver daarbuiten.

Resultaat

In 2021 is gezamenlijk gekozen voor het merk Lifeport voor de regio Arnhem-Nijmegen. Met de naam Lifeport Regio Arnhem Nijmegen creëren we een gezamenlijk verhaal en profiel die de ambities van de regio samenvatten: gezond en duurzaam leven. Als Lifeport heeft de regio een herkenbaar gezicht. Afgelopen jaar zijn we gestart met de herijking van het merk en de visie rondom Lifeport. Er zijn verschillende stakeholder meetings geweest, er is een nieuwe Lifeport website gelanceerd, er vonden verkennende gesprekken plaats met de HAN, Radboud Universiteit en Radboudumc voor een bundeling van Lifeport op de verschillende campussen en er is gestart met het schrijven van een visiedocument Lifeport Regio Arnhem Nijmegen.

“Met Lifeport creëren we een gezamenlijk verhaal waarmee we het regionale profiel versterken en de ambities van de regio samenvatten. Lifeport stelt een gezond en duurzaam leven voorop, met aandacht voor circulariteit, gezondheid, milieu, menselijke waarden, diversiteit en inclusiviteit. Brede welvaart dus. Vanuit de onderwijsinstellingen is het belangrijk om samen te werken met het bedrijfsleven en overheid.

Een belangrijk thema is het vinden en vasthouden van talent, álle talent, jong en oud. Hoe houden we deze talenten in onze regio? Dat heeft te maken met aantrekkingskracht. Samen gezond leven, in een gezonde omgeving, op duurzame wijze, voor nu en toekomstige generaties; dat is Lifeport”

Daniel Wigboldus

voorzitter College van Bestuur Radboud Universiteit,
Lid The Economic Board

Tijdslijn

Per maand enkele belangrijke gebeurtenissen die plaatsvonden in 2023.
Het overzicht is niet uitputtend.

Januari

- [Ontvangst eerste expat Lifeport Welcome Center](#)
- [Ondertekening Green Deal TPN West](#)
- Derde Brainstorm bureau The Economic Board
- Werksessies Lifeport - denktank
- Ambassadeursbijeenkomst HCA (ontbijtsessie)
- [Parel Award EKI-Papierfabriek](#)
- [Boardvergadering The Economic Board](#)

Februari

- Ondertekening eerste steunverklaring HCA - Scalabor
- Arnhem Meets Duisburg - ondertekening LOI
- Werkbezoek Silvio Erkens kamerlid bij Connectr
- [Week circulaire economie - ondernemers in het zonnetje gezet](#)
- Masterclass Artificial Intelligence for Business
- [Besluit Rijk inzake Regio Deal Gezonde groene groei](#)

Maart

- [Energy innovation in Lifeport lancering](#)
- Health & Hightech café
- [Sollicitatietraining JINC - lancering Nijmegen](#)
- [Boardvergadering The Economic Board en bezoek Brainport](#)
- [Ontvangst Business Metropole Ruhr - Health](#)
- [Health Valley Event](#)

April

- Dinershow Rijn IJssel
- Congres NL AIC
- [Manifest TEB aangeboden aan nieuwe Provinciale Staten](#)
- [Ondertekening Human Capital Akkoord](#)
- SoilValley event

Mei

- Meeting of the HR-minds
- Regio Reis Ruhrgebied en Rheinland
- [Bezoek Minister de Jonge aan Nijmegen](#)
- [Bezoek ronde langs 18 gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen](#)
- Kick off MKB datalab
- MovetoMatch 1 jarig bestaan - presentatie The Economic Board
- Bezoek Seaports Groningen - Eemshaven

Juni

- [Access to Energy dialogue](#)
- [Baas van Morgen](#)
- Lifeport Denktank sessie
- Inspiratiediner Foodvalley
- Future Day - Energie cluster
- [Boardvergadering The Economic Board](#)
- [Netwerkevent tijdens Outdoor Gelderland](#)
- [Bezoek Duitse ambassadeur, Nederlandse ambassadeur Dld en Consul generaal](#)
- Bezoek Invest in Holland -life sciences & health
- [Lifeport Festival Circulair](#)
- Nationale Kickoff LLO Katalysator - Nieuwegein
- [Bezoek minister en ambassadeur Filipijnen aan Health Hightech Nijmegen - NTC](#)

Juli

- [Ambassadeursbijeenkomst Human Capital Akkoord regio Arnhem-Nijmegen](#)
- Bezoek ronde langs 18 gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen
- Health & Hightech plein tijdens Vierdaagsefeesten
- Lancering nieuwe website [theeconomicboard.com](#)

Augustus

- Eerste studenten geholpen met [Lifeport Scholarship](#)

September

- [Lifeport Circular Lab](#) symposium
- [Green Deal](#) IJsseloord Arnhem
- Future of US- The Economic Board was aanwezig op IPKW in Arnhem met een stand Boardvergadering The Economic Board: Jaarplan 2024 en focus komende jaren
- [Boardvergadering](#) The Economic Board over jaarplan 2024 en focus voor de komende jaren
- Ondertekening Human Capital Akkoord door Arbeidsmarkt Rijk van Nijmegen

Oktober

- Green Deal Nieuwe Haven Arnhem
- [European Week of Region and Cities](#) – Brussel
- Nationale Finale Innovatiefste Student

November

- [Ondertekening Regio Deal](#)
- Bezoek minister Adriaansens in Arnhem - Energietransitie
- [Ontvangst kandidaat- Kamerleden Oost-Nederland](#)
- [Dag van de Ondernemer](#)
- [Ondertekening Human Capital Akkoord Arbeidsmarkt Midden-Gelderland](#)
- [Boardvergadering](#) The Economic Board over de samenwerking met Oost NL en de regio
- BANN event
- Dag van de Ondernemer
- Ondertekening Human Capital Akkoord arbeidsmarktregio Gelderland-Midden

December

- [Grenslandconferentie Nijmegen](#) – workshop Internationaal Talent
- [Inspiratiediner](#) The Economic Board, ROC Nijmegen en VNO-NCW Midden; 'met nieuwe energie naar een gezonde toekomst' bij ROC Nijmegen
- Parel Award uitreiking [Royal Berry](#)

Symposium Lifeport Circulair Lab

Organisatie en Financiën

3.1 Organisatiestructuur

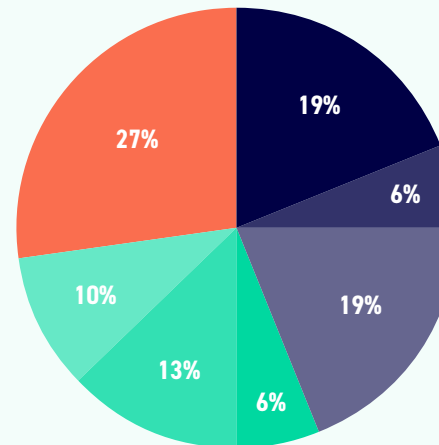
The Economic Board stimuleert samenwerking voor een gezond en duurzaam leven in Lifeport. The Economic Board is een netwerk van veel organisaties die samenwerken aan de innovaties in de speersectoren van de regio; Energy, Health, Hightech en Food als cross-over ten gunste van de stijging van de Brede Welvaart in de regio. Zij werkt aan het versterken van verbindingen in de regio Arnhem-Nijmegen, vanuit de economisch kracht met de nadruk op de samenwerking vanuit de triple helix de ondernemers, onderwijsinstellingen en overheid.

De Board bestaat uit 18 topbestuurders en CEO's vanuit kennis-en onderwijsinstellingen, overheden en ondernemers, die een belangrijke bijdrage leveren aan het gesprek over een gezond en duurzaam leven in Lifeport. De Board vormt het algemeen bestuur van de stichting en bepaalt de strategische koers van de organisatie. De boardleden zijn als ambassadeurs actief betrokken bij de thema's en grote projecten en zetten hun netwerk hiervoor in.

De Board wordt ondersteund door het projectbureau van The Economic Board. Op strategisch, tactisch en operationeel niveau maakt en onderhoudt zij verbindingen tussen kennisinstellingen, bedrijfsleven en overheden en legt zij de basis voor samenwerking en alliantie. The Economic Board vervult voor de projecten en programma's verschillende rollen. Zie in onderstaand figuur weergegeven. Het projectbureau wordt aangestuurd door een algemeen directeur. In 2023 waren er 16 medewerkers werkzaam voor The Economic Board, gelijk aan 6,92 FTE. Niet alle medewerkers zijn in dienst van The Economic Board, een aantal medewerkers, zoals de strategen, is in kind beschikbaar gesteld.

Bezoek Board aan Brainport Eindhoven

Rollen The Economic Board

Legenda

- Ambassadeur
- Aanjager
- Verbinder
- Business Developer
- Partner
- Programma / project management
- Critical friend / strategisch adviseur

In contact met ons netwerk

Communicatie

Het profileren van de regio Arnhem-Nijmegen op economisch en sociaal maatschappelijk gebied, rondom de clusters Energy, Health, Hightech, Food en de speerpunten Slimme Duurzaamheid, Human Capital en AI vindt zowel binnen als buiten de regio plaats. In een concurrerende en internationale wereld is het essentieel te laten zien waar je kracht ligt. Afgelopen jaar heeft The Economic Board deelgenomen aan diverse communicatie- en projectwerkgroepen die verband houden met het DNA, gekoppeld aan de clusters, van de regio. We laten zien aan welke thema's we werken. We communiceren vanuit relevante, op feiten gebaseerde inhoud en spelen in op de actualiteit. We benoemen obstakels en belemmeringen en dragen oplossingen aan waar het netwerk mee aan de slag gaat. Dit doen we onder andere via de website theeconomicboard.com en lifeport.nl, de maandelijkse nieuwsbrief, onze sociale mediakanalen en via verschillende mediapartners. Medio 2023 is een geheel vernieuwde website theeconomicboard.com gepresenteerd en is er gewerkt aan de realisatie van een nieuwe website lifeport.nl. Deze website is begin 2024 gelanceerd. We maken in nieuws- of vakmedia zichtbaar hoe The Economic Board met haar initiatieven en programma's impact realiseert op een gezond en duurzaam leven in Lifeport Regio Arnhem Nijmegen en welke bijdrage dit levert aan het versterken van de brede welvaart van haar inwoners en ondernemers.

Events

Alle events, meetups en kennissessies die wij organiseren of aan bijdragen, dragen bij aan de ambities en doelstellingen van The Economic Board. Onze medewerkers bezoeken ook events van andere netwerkorganisaties en andere partners. The Economic Board, VNO-NCW Midden en ROC Nijmegen organiseerden in het restaurant van ROC Nijmegen begin december een Inspiratiediner met inspirerende table speeches rondom de thema's energie en arbeidsmarkt. Deze avond werd verzorgd door eerstejaars studenten van ROC Nijmegen. Aandacht voor het MBO, innovaties voor de arbeidsmarkt, samenwerking in de regio. Zomaar een aantal thema's waar gezamenlijk verder aan gewerkt wordt.

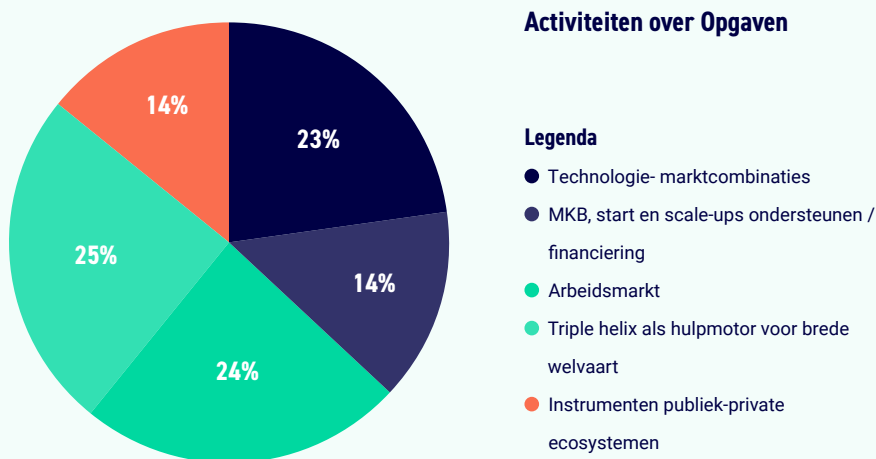

Inspiratiediner 'Met nieuwe energie naar een gezonde toekomst'

3.2 Financiën

De werkelijk gerealiseerde baten bedroegen in 2023 € 1.459.079 terwijl € 1.211.757 was begroot. De toename ten opzichte van de initiële begroting is toe te schrijven aan extra cash bijdragen van kennisinstellingen en bedrijfsleven voor onder andere het Lifeport Scholarship, het Human Capital Akkoord en een extra subsidie vanuit de provincie Gelderland ten behoeve van het aanjagen en versnellen van de regionale economische ontwikkelingen. De in kind bijdragen zijn toegenomen door een hogere inzet van in kind ter beschikking gestelde strategen. Het negatieve exploitatieresultaat van € 3.978 is ten laste gebracht van de bestemmingsreserve.

The Economic Board ontvangt jaarlijks een basisfinanciering van de gemeenten via de Groene Metropoolregio. Deze financiering bestaat uit een bijdrage van € 1,- per inwoner van de deelnemende gemeenten. In 2023 hebben 14 gemeenten bijgedragen aan The Economic Board. Naast deze bijdragen ontvangt The Economic Board cash- en in kind bijdragen van kennisinstellingen, overheden en bedrijfsleven binnen de triple-helix.

Van de begroting 2023 is 48% afkomstig van de jaarlijkse bijdragen van de deelnemende gemeenten, 14% van de Provincie Gelderland en 38% van kennisinstellingen en bedrijfsleven binnen de triple helix samenwerking. Van de totale begroting 2023 is 85% besteed aan de programma's en opgaven van The Economic Board. Onderstaand dashboard geeft de verdeling weer in percentage per opgave.

In 2022 is gestart met een eerste stap naar een andere indeling van rapporteren, die in 2023 verder is verfijnd naar een nieuwe indeling van rapporteren. Deze indeling is in lijn met onze eerdere rapportages over 2023 waarin wij hebben gekozen om de verschillende programma's, projecten en speerpunten binnen de clusters samen te brengen in drie hoofdlijnen en vijf concrete opgaven. Deze nieuw ingeslagen weg zal worden voortgezet.

Personeel

In 2023 is in totaal 6.92 fte werkzaam bij The Economic Board. Daarnaast is 1.39 fte aan strategen in kind ter beschikking gesteld door kennisinstellingen, overheden en bedrijfsleven. De personeelskosten zijn volgens inzet verdeeld over de 5 opgaven.

ANBI-status

Sinds 2017 is de Stichting Economic Board Arnhem Nijmegen aangemerkt als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Partijen die ons willen helpen bij onze doelstelling door middel van een donatie, kunnen deze gift aftrekken van de winst- of inkomstenbelasting.

Financiële kerngegevens

Over de jaarrekening 2023 van The Economic Board is op 5 maart 2024 door de externe accountant Reith & Ten Böhmer Accountants en Belastingadviseurs, in de persoon van de heer N.H.M. Reith AA, een goedkeurende controleverklaring verstrekt. Voor een verdere toelichting op de cijfers 2023, verwijzen wij u naar de jaarrekening, zie [pagina 43](#).

Baten in €	
Overheidsfinanciering (bijdragen gemeenten via Groene Metropoolregio)	704.383
Bijdragen Provincie Gelderland	100.000
Projecten en overige baten	98.042
Bijdragen in kind	440.674
De bijdragen in kind betreffen bijdragen van: Radboud Universiteit, KplusV, Buro Kantelaar, Gemeente Nijmegen, Radboudumc, Google Grants, HAN University of Supplied Sciences, De Droomfabriek, EnergieMarke, diverse strategen	
Bijdragen in cash	115.980
De cash bijdragen betreffen bijdragen van: HAN University of Supplied Sciences, Groene Metropoolregio, CCV Nederland, NXP Semiconductors Nederland	
Totaal	1.459.079

Lasten in €	
Organisatiekosten	
Huisvesting	96.099
Overige kosten	7.764
Projectbureau	
Organisatiekosten	60.017
Advieskosten	14.813
Overige kantoorkosten	37.971
Subtotaal	216.664
Projecten en programma's	
Innovatie, technologie en ondernemen	464.395
Opgave 1 Sleuteltechnologieën en technologie-marktcombinaties	
Opgave 2 Financiering & ondersteuning mkb, startups en scale-ups	
Talent	454.858
Opgave 3 Arbeidsmarkt in balans	
Regionale welvaart en welzijn	327.139
Opgave 4 Hulpmotor voor brede welvaart	
Opgave 5 Instrumenten voor publiek en private ecosystemen	
Subtotaal	1.246.393
Totaal	1.463.057
Exploitatieresultaat	-3.978

[Klik hier om naar de jaarrekening te gaan](#)

Overzicht van activiteiten, doelstellingen en resultaten 2023

Naam project	Omschrijving	Resultaat 2023
Opgave 1 Technologie marktcombinaties voor maatschappelijke vraagstukken		
Arnhems Buiten / Energy Innovation Campus Rol: aanjager en strategisch adviseur	Doorontwikkeling werklocatie wat verder wordt ontwikkeld voor een aantrekkelijker vestigingsklimaat en de versnelling van de energietransitie. Het gebied moet ruimte geven aan de ontwikkeling van innovatieve bedrijven. Een campus initiatief wordt opgezet, waarbij de triple helix samenwerking – overheid, bedrijfsleven en kennisinstellingen – elkaar zal versterken. Dit zal talent en bedrijvigheid aantrekken gericht op de energietransitie, waardoor de regio nog beter op de kaart wordt gezet als aanjager van innovaties in klimaatneutrale energie.	The Economic Board denkt mee en adviseert m.b.t. de doorontwikkeling werklocatie, gebied Arnhems Buiten. Dit gebied is begin 2023 aangekocht door City developer-S en Perspectieffonds Gelderland (Oost NL). Onderzocht wordt of hier een campus kan landen.
Zonnepark woningcorporaties en wijken rond NXP Rol: verbinder en aanjager	Met dit project wordt onderzocht of een zonnepark kan worden ontwikkeld met minstens 10.000 aangesloten woningen en huishoudens, die collectief zonne-elektriciteit opwekken. Door de ligging van NXP tussen de woonwijken bestaat een unieke mogelijkheid om te bezien of een overschot aan lokaal opgewekte energie kan worden terug geleverd aan NXP mogelijk ondersteund met enkele buurtbatterijen.	Er is een opzet voor een projectplan gemaakt en het project is meegenomen in de projecten van de Regio Deal. TEB heeft een consortium bij elkaar gebracht en bestuurders geactiveerd. Tevens is gezocht naar een projectleider die dit project verder moet trekken. Verwachting is begin 2024 akkoord voor de projectleider te hebben en dat medio 2024 gestart kan worden.
Smart Energy Hub Rol: aanjager, verbinder en strategisch adviseur	Onze energienetwerken kunnen de energietransitie niet aan, vanwege onvoldoende capaciteit. In Oost-Nederland is het living lab Smart Energy Hubs opgezet. In Lifeport zijn hierbinnen drie bedrijventerreinen bezig om een Smart Energy Hub te ontwikkelen, te weten Innofase (Duiven), TPN-West Nijmegen/Beuningen en Brickvalley (omgeving Lingewaard en Zevenaar). Op deze bedrijventerreinen wordt aan oplossingen voor de netcongestie gewerkt door in te zetten op de realisatie van decentrale energiesystemen. Zo wordt er gebouwd aan stabiele, flexibele, lokale duurzame alternatieven voor energieopwekking, -opslag en -gebruik en worden in de regio ontwikkelde innovaties op de bedrijventerreinen toegepast.	Met de Smart Energy Hubs bouwen we stapsgewijs aan een evenwichtig energie-systeem. Voor bedrijventerrein InnoFase hebben 17 partijen een intentieovereenkomst getekend om hier een smart energy hub te maken om lokaal opgewekte duurzame energie op ieder moment beschikbaar te maken. Ook TPN West in Nijmegen, Brickvalley (steenfabrieken langs Waal en Rijn) zijn de bedrijventerreinen waar een Smart Energy Hub aanpak verkend en opgepakt wordt. Ze zitten allemaal in een verschillend tempo van ontwikkeling, variërend van initiatieffase tot bijna operationeel. The Economic Board heeft samen met bedrijvenvereniging TPN-West en vele partners gewerkt aan een Green Deal voor TPN-West welke begin januari 2023 is ondertekend. En The Economic Board heeft samen VNO-NCW en Oost NL ingezet op een lobby richting Den Haag en Europa.
TPN-West - Green Deal Rol: aanjager en verbinder	Het creëren van een toekomstbestendig, aantrekkelijk bedrijventerrein, dat ervoor zorgt dat werkgelegenheid behouden blijft en nieuwe verdienmodellen kunnen worden aangegrepen. Het realiseren van één of meerdere 'klimaatbestendige proeftuinen'. En o.a. het realiseren van van één of meerdere Smart Energy-Hubs.	Begin januari 2023 is de eerste Green Deal van Oost-Nederland gesloten op bedrijventerrein TPN-West in Nijmegen. De ondernemers, vertegenwoordigd door de bedrijvenvereniging, gemeenten Nijmegen en Beuningen, provincie Gelderland, HAN, VNO-NCW, The Economic Board en de Rabobank hebben samen getekend voor de duurzame ambitie waarin klimaatadaptatie, circulariteit en de energietransitie een plek krijgen.
Green Deal Nieuwe Haven en IJsseloord (Arnhem) Rol: aanjager en verbinder	Arnhem heeft ambities om haar bedrijventerreinen te verduurzamen en toekomstbestendig te laten zijn in 2030. Kansen worden verkend en opgepakt in de energietransitie en klimaatadaptatie, op het gebied van mobiliteit en richting een circulaire economie. Kansen worden verkend en opgepakt om bedrijventerreinen energiepositief en klimaatbestendig te maken voor 2030. Daarnaast wordt een start gemaakt om het bedrijventerrein volledig circulair te maken. Rondom de Nieuwe Haven in Arnhem bestaat een aantal energie issues waarvoor een oplossing wordt gezocht, een energy hub zou een oplossing kunnen zijn.	Begin september 2023 was de officiële ondertekening van een Green Deal IJsseloord I en in oktober voor bedrijventerrein Nieuwe Haven. De ondertekeningen waren het startschot voor concrete acties op de bedrijventerreinen. In de Green Deal wordt alles met elkaar verbonden in vier werkgroepen: klimaatadaptatie en vergroening, energie, circulariteit en mobiliteit. The Economic Board heeft deze Green Deals mede ondertekend.

Naam project	Omschrijving	Resultaat 2023
Opgave 1 Technologie marktcombinaties voor maatschappelijke vraagstukken		
Living Lab / Innovatielab Connectr Rol: partner en strategisch adviseur	Het Connectr Innovatielab op Industriepark Kleefse Waard (IPKW) wordt een aantrekkelijke plek, waarin alle spelers in het energy cluster fysiek bijeenkomen om samen te werken en elkaars groei te versnellen.	De werk- en leerlocatie is eind 2023 in gebruik genomen en hier zal in 2024 nog veel aandacht naar uit gaan.
Digital Health Challenge Lab Rol: ambassadeur, partner en strategisch adviseur	Om de zorg toegankelijk, beheersbaar en betaalbaar te houden is meer preventie nodig en moet de zorg dichterbij de inwoner worden georganiseerd. Het doel van het project is om op basis van vragen (challenges) van inwoners en professionals in een drietal wijken nieuwe zorgconcepten te ontwikkelen. Deze concepten zorgen ervoor dat inwoners langer zelfredzaam zijn, minder zorgpersoneel nodig is en dat de gezondheidsverschillen afnemen.	Afgelopen jaar is in gezamenlijkheid met het consortium het Projectplan en team gefinaliseerd incl. financiering (opgenomen in de Regio Deal als dragend project.
Build4Health Rol: verbinder	Inactiviteit is aantoonbaar verbonden met tal van (chronische) ziekten en mentale aandoeningen. Het doel van dit project is het testen van de effecten van ruimtelijke interventies en gedragsbeïnvloeding die leiden tot meer bewegen en sociale contacten op de gezondheid in verschillende contexten.	Afgelopen jaar is het projectplan en projectteam gefinaliseerd incl. financiering (opgenomen in de Regio Deal als dragend project.
Healthy Data Rol: verbinder en aanjager	Om persoonlijke data veilig beschikbaar te maken voor het monitoren en behandelen van patiënten thuis is een onderliggende en verbindende data-infrastructuur voor de wijken nodig. Het is op dit moment nog niet mogelijk om data van een thuisomgeving te combineren met de streng beveiligde data-infrastructuur in de ziekenhuizen, zorginstellingen of via huisartsen. Een verbindende data-infrastructuur zal een meer gepersonaliseerde behandeling op basis van continue data mogelijk maken voor zowel behandelaars als inwoners in hun eigen thuissituatie.	Het projectplan was eind 2022 ingediend binnen de Regio Deal, maar is niet aangemerkt als dragend project. Er wordt nu gezocht naar andere financiële middelen om dit project alsnog uit te kunnen voeren.
Health Campus Elst Centraal Rol: ambassadeur en strategisch adviseur	De innovatieve clusters Health, Hightech en Energy kennen een aantal geografische brandpunten in de regio. Dat zijn primair de campussen, maar ook de werklocaties die zich richten op innovatieve bedrijvigheid of die ruimte bieden aan campus gerelateerde bedrijvigheid voor productie. Het gebied rondom station Elst Centraal in de gemeente Overbetuwe is volop in ontwikkeling. Het gebied rondom de ziekenhuis dependance Rijnstate is nog niet ingevuld. De gemeente wil graag inzicht in de mogelijke invulling van een bedrijvenprogramma op het nog braakliggende terrein, waarbij men wil onderzoeken of dit ondersteunend kan zijn aan het regionale speerpunt Health binnen de Lifeport regio.	In 2023 is er door de gemeente Overbetuwe een kernteam opgericht dat het proces rond de Health Campus ontwikkeling met diverse stakeholders begeleidt. Vervolgens wordt een plan van aanpak opgesteld, inclusief: planning, financiën, projectorganisatie, krachtenveldanalyse, projectcommunicatie en risicoanalyse.
Ecosysteem Health en Hightech Rol: verbinder, partner en strategisch adviseur	Briskr werkt met een aantal partners, waaronder The Economic Board, samen aan een acquisitiestrategie om juist die bedrijven aan te trekken die bijdragen aan een duurzame economische groei, het versterken van ecosystemen en het creëren van oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken. Uit het onderzoek moet een specifiek beeld komen; waarin onderscheidt onze regio zich van andere kennisregio's.	Een onderzoeksbureau heeft de opdracht gekregen om een focus aan te brengen in de acquisitiestrategie. Ten eerste een inventarisatie maken: Welke bedrijvigheid, faciliteiten en kennis zijn er op dit vakgebied in de regio en waar zou nog behoefte aan zijn. Het onderzoek is eind 2023 gepresenteerd, de acquisitie werkgroep met leden van de verschillende partijen gaat invulling geven aan de adviezen.

Naam project	Omschrijving	Resultaat
Opgave 1 Technologie marktcombinaties voor maatschappelijke vraagstukken		
Koersdocument Health & Hightech Rol: aanjager, partner en strategisch adviseur	Het Koersdocument Health & Hightech is opgesteld om in de regio meer en beter richting te kunnen geven aan de individuele inspanningen van overheden, ondernemers en kennisinstellingen, de economische ondersteuningstructuur en de collectieve inspanningen ter bevordering van health en hightech, binnen The Economic Board, de Groene Metropoolregio maar ook in Briskr verband. Briskr is het programma dat startups en mkb ondersteunt om sneller te groeien en een grotere impact te maken binnen Health en Hightech. Hiermee wordt het ecosysteem versterkt.	Het koersdocument is tot stand gekomen in co-creatie tussen programma-bureau Briskr en de helixgroep Health & Hightech. Hiermee is het doel om de gekozen richtingen verder te continueren, te versterken en te concretiseren met vele regionale partners. In 2024 zal gedragenheid voor deze koers moeten worden bewerkstelligd bij de partners binnen Briskr en The Economic Board.
INTEGRATR Innovation Campus (Hyster Yale) Rol: verbinder en strategisch adviseur	Hyster-Yale Group ontwikkelt een shared facility voor zero emission Heavy Duty Mobile Equipment in nauwe samenwerking met Connectr. Men wil een campus ontwikkelen om kennis uit te wisselen, in het kader van de energie transitie voor zware voertuigen, voor zowel waterstof als elektrisch. Om de energietransitie te realiseren, wil Hyster-Yale Group een prototype en testfaciliteit ontwikkelen, als satelliet van Connectr.	Er worden steunverklaringen verzameld in de vorm van Letters of Support. Aantrekken financiering voor programmering INTEGRATR Innovation Campus, gericht op technologieontwikkeling en human capital (leven lang leren en ontwikkelen).
Chip Design & Packaging Rol: aanjager en verbinder	Europa wil op eigen benen staan als het gaat om chipdesign. De regio's Twente en Brainport Eindhoven zijn gezamenlijk bezig met een strategische bepaling rondom chip design & packaging. Dit omvat het samenbrengen van relevante stakeholders in Nederland tot een krachtig chipdesign ecosysteem. Het doel is om een consortium te bouwen wat kan leiden tot een groeifondsaanvraag.	The Economic Board is samen met Briskr, Oost NL, gemeente Nijmegen en provincie Gelderland in overleg om de regio Arnhem-Nijmegen hierbij te laten aan sluiten. The Economic Board ondersteunt het consortium door verbanden te leggen met initiatieven in de regio.
Regio Arnhem Nijmegen Europese Hotspot Energy Rol: strategisch adviseur	In de regio Arnhem-Nijmegen werken bedrijven, overheid, onderwijs en onderzoek samen om met energie-innovaties de transitie de versnellen en op te schalen naar een hoger niveau van toepassing. Energy hotspot Arnhem kent een uniek ecosysteem van traditionele grote spelers als TenneT, Alliander, DNV-GL, KEMA en DEKRA en innovatieve mkb-bedrijven. Het samenspel tussen deze partijen leidt tot innovatieve oplossingen en een versnelling in de energie-transitie. Niet in de laatste plaats omdat zij daarin gezamenlijk optrekken met onderwijspartijen van binnen en buiten de regio, zoals de Radboud Universiteit, de TU Delft en de HAN University of Applied Sciences. De regio heeft de ambitie een toonaangevend Europese energiehotspot te zijn in 2025.	In opdracht van Oost NL en de gemeente Arnhem is in 2023 onderzoek uitgevoerd door KplusV en ERAC naar vervolgstappen voor de regio-ambitie rond het speerpuntcluster Energy. Aan The Economic Board is gevraagd om in 2024 met een verdere verdieping te komen op de regio-ambitie: "De regio Arnhem-Nijmegen is in 2025 place to be for Energy", met name voor het versneld toepasbaar maken van energie-innovaties.
Lifeport Cool Lab Rol: verbinder, aanjager en adviseur	In het project Lifeport Cool Lab (LCL) onderzoeken vijf gemeenten samen met opleiders HAN, Van Hall Larenstein en Yuverta welke methodes geschikt zijn om verkoeling te brengen in de stedelijke openbare ruimte, omdat het klimaat verandert. Op zes locaties testen onderzoekers verschillende klimaatadaptaties, zogenoemde groene interventies.	In 2023 is in het consortium gewerkt aan uitwerking van het project, zijn locaties geselecteerd en leerprojecten gedefinieerd. Het project is ingediend voor een bijdrage uit de Regio Deal en staat op de lijst van dragende projecten. In 2024 wordt financiering definitief aangevraagd, waarbij HAN penvoerder is.

Naam project	Omschrijving	Resultaat
Opgave 1 Technologie marktcombinaties voor maatschappelijke vraagstukken		
Campus Hub Gezond Circulair Rol: verbinder en aanjager	Het verbinden van de kennisinstellingen in de regio en dus van talent aan de grote transitievragen (rond energie, duurzaamheid, circulariteit en health uitdagingen) door concrete opdrachten uit te werken in de Campus Hub Gezond Circulair in Lifeport Living Labs – monolevel (per kennisinstelling) en in de onderwijswaaier - en door de opbrengsten te delen met de andere hubs in de Lifeportregio (zoals Via-T en Soil Valley).	De Campus Hub Gezond Circulair is inmiddels gestart met een samenwerking tussen de talentprogramma's van de drie onderwijsinstellingen: het TalentLAB van het ROC, de Talent Academy van de HAN en de Radboud Honours Academy van de RU. RvN@ voert de coördinatie en de regie. Inmiddels wordt er vanuit de Campus Hub Gezond Circulair gewerkt aan drie opdrachten: een multilevel opdracht vanuit de Food Community van RvN@ (talent in food), een multilevel opdracht vanuit het Stationsgebied Nijmegen (bouwlogistiek) en een opdracht van Orange X (Foodhal).
Toekomstig-bestendig bouwen Rol: verbinder en aanjager	Bevorderen van de snelheid en kwaliteit van circulair bouwen, door gebruik te maken van een eenduidige gezamenlijke regionale aanpak van Circulair Conceptueel Bouwen (CCB) en de circulaire inrichting van de openbare ruimte. Naast duurzaam bouwen wordt er ook gekeken naar hoe de woningbouw versneld kan worden. Binnen de regio wordt door veel partijen gewerkt aan de transitie naar conceptueel circulair bouwen.	In 2023 is samen met Via-T, kenniscentrum voor duurzaamheid, circulariteit, innovatie en vakmanschap gewerkt aan de regionale positionering van het kenniscentrum, door stimuleren van samenwerking met belangrijke partners als de Groene Metropoolregio, door het bieden van een podium, bijvoorbeeld tijdens het symposium Lifeport Circular Lab en het uitdragen van het belang van het kenniscentrum in het netwerk. Samen met Via-T is gewerkt aan het uitwerken van de businesscase en zijn activiteiten en projecten voor de komende jaren uitgewerkt.
VIA-T Rol: verbinder en strategisch adviseur	VIA-T is de Hub voor innovatie en talentontwikkeling in de toekomstbestendige bebouwde en gebouwde leefomgeving om zo een bijdrage te leveren aan de brede welvaart in de regio. Concreet wil VIA-T een oplossing bieden voor kennisdeling, borging en daarmee ook talentontwikkeling die nodig is om een circulaire transitie in de gebouwde en bebouwde toekomstbestendige leefomgeving te realiseren.	Het Consortium, propositie en businessplan zijn uitgewerkt. Binnen deze hub zijn op gebied van innovatie en onderzoek, kennisdeling en talentontwikkeling en inspiratie diverse projecten in uitvoering, die bijdragen aan de regionale ambities en doelstellingen van de Regio Deal en Woondeal (de eerste 5000 circulaire woningen). The Economic Board is een belangrijke verbinder in dit proces, wij bewaken de samenhang en stimuleren de samenwerking.
Circulaire regio Arnhem Nijmegen Rol: aanjager en verbinder	Een consortium van bedrijven en instellingen in het Rijk van Nijmegen werkt aan een programma ter versterking van het regionale ecosysteem rond circulaire economie.	Met ondersteuning van The Economic Board is financiering verworven voor het programma, we werken aan regionale opschaling van de werkzaamheden van de Circulaire raad en verbinden partijen in en buiten de regio aan de campushub gezond circulair om méér studenten en bedrijven te laten samenwerken aan de transitie naar een circulaire economie, zoals het project rond het stationsgebied in Nijmegen.
AI in openbare ruimte - Dar Rol: strategisch adviseur	Door AI in te zetten voor de verwerking van beelden die in de openbare ruimte worden verkregen, kunnen herstel- en schoonmaakwerkzaamheden veel beter worden gepland, waardoor de omgeving schoner en veiliger is, terwijl er minder km worden gereden (CO2 uitstoot beperking) en minder manuren nodig zijn (handig met huidige arbeidsmarkt tekorten)	In 2023 is door verschillende partijen onderzoek gedaan naar hoe dit project ingestoken kan worden. Zo is met verschillende aanbieders van software gesproken, met de gemeente Nijmegen onderzoek gedaan naar de implicaties van privacy en met de Dar gekeken welke data beschikbaar of bruikbaar is. Ook is in 2023 een student van de Radboud Universiteit aan de slag gegaan bij de Dar, vanuit het mkb datalab.

Naam project	Omschrijving	Resultaat
Opgave 2 Financiering & ondersteuning mkb, startups en scale-ups		
MKB Datalab Rol: verbinder en ambassadeur	Met de oprichting van het MKB Datalab Oost willen we in Oost-Nederland een bijdrage leveren aan het dichten van de kloof tussen wat de potentiële mogelijkheden zijn op het gebied van AI en data science voor de mkb'er en wat er door mkb'ers op dit moment al wordt toegepast.	In samenwerking met Radboud AI, een onderzoeks- en toepassingsprogramma van Radboudumc en Radboud Universiteit (RU) is het MKB Datalab in mei 2023 gelanceerd. The Economic Board was mede initiator van dit AI-datalab. Het lab ondersteunt mkb-ondernemers bij datagericht ondernemen. Studenten van de RU gaan aan de slag met data- en AI-vraagstukken van mkb-ondernemers. In februari 2023 is de workshop, 'AI for Business'-masterclasses en inspiratiesessie georganiseerd voor mkb-bedrijven om kennis te maken met AI en wat het voor hen kan betekenen.
AI en economie Rol: verbinder en aanjager	De regio Arnhem-Nijmegen heeft alle ingrediënten in huis om een substantiële bijdrage te leveren aan de AI-positie van Oost-Nederland, Nederland en Europa. Hoe kunnen we AI meer inzetten voor onze (mkb) ondernemers? Kan AI onze ondernemers ondersteunen in oplossingen voor het tekort op de arbeidsmarkt, dat wil zeggen; kan AI talent aantrekken of behouden voor de arbeidsmarkt, kunnen toepassingen van AI een bijdrage leveren aan het oplossen of versnellen van onze transitie, is er met AI toepassingen een verdienmodel?	The Economic Board heeft het initiatief genomen om met een aantal kennisinstellingen en ondernemers te onderzoeken of er van AI (Artificial Intelligence) economie gemaakt kan worden. Een eerste verkennende sessie heeft positieve reacties gegeven op de vraag of we economie kunnen maken van AI en welke maatregelen we kunnen nemen om ondernemerschap te stimuleren in ons ecosysteem.
Parel Award Rol: Initiatiefnemer en verbinder	Met de parel award onderscheidt The Economic Board organisaties uit de regio Arnhem-Nijmegen die een voorbeeld zijn voor anderen. Organisaties met impact door grootte, bereik of innovatie, werkzaam op het gebied van Energy, Health, Hightech en Food. De Lifeport Parel Award gaat jaarlijks naar bedrijven en organisaties die zich onderscheiden door interessante innovaties of juist door hun beproefde bedrijfsprocessen. Impact door innovatie, dát is waar de Parels zich mee onderscheiden.	In 2023 hebben EKI- Papierfabriek Nijmegen en Royal Berry uit Bommel de Lifeport Parel Award ontvangen. Hiermee worden de inspanningen van deze ondernemers op het gebied van innovatie, duurzaamheid, food en human capital beloond. De prestaties van deze twee mooie bedrijven zijn een inspiratie voor andere bedrijven en zetten onze regio (inter)nationaal op de kaart.
Lifeport Kaart Rol: initiatiefnemer, verbinder en projectleider	De interactieve Lifeport kaart (https://lifeport.nl/ontdek-lifeport/) is één online platform waarop alle bedrijven, organisaties en innovaties zichtbaar zijn, die actief zijn op het gebied van Energy, Health, Hightech, AI, Food en slimme duurzaamheid.	De Lifeport kaart geeft een overzicht van meer dan 500 bedrijven in de regio Arnhem-Nijmegen. Begin 2023 is in samenwerking met Kiemt, Connectr en gemeente Arnhem een overzicht toegevoegd aan de interactieve kaart met alle innovaties op energiegebied in onze regio (https://kaart.lifeport.nl/maps/energy-innovations/). Daarnaast is er een aparte kaart opgezet met partijen in het semicon cluster, ofwel de chip industrie. Deze kaart wordt gebruikt om de eerder genoemde activiteiten rond de ontwikkeling van dit cluster te ondersteunen (https://kaart.lifeport.nl/maps/semicon-lifeport/).

Naam project	Omschrijving	Resultaat
Opgave 2 Financiering & ondersteuning mkb, startups en scale-ups		
Dag van de Ondernemer	De Dag van de Ondernemer, vrijdag 17 november 2023, is een initiatief van mkb-Nederland om respect en waardering te tonen aan ondernemers voor hun inzet en het belang van ondernemers te onderstrepen. Aandacht voor hun huidige economische situatie en meedenken met advies, geven de ondernemers perspectief en mogelijke oplossingen voor de toekomst.	The Economic Board is op de Dag van de Ondernemer bij een aantal ondernemers persoonlijk langsgeslagen om aandacht te vragen voor én mee te denken in hun problematiek en hen verder te helpen in hun ondernemerschap.
Toekomstbestendige bedrijventerreinen Rol: aanjager en ambassadeur	Volgende en kwalitatief goede bedrijventerreinen ontwikkelen door te werken aan de toekomstbestendigheid (en daarmee aantrekkelijkheid) van deze terreinen. Dat gebeurt door een hogere organisatiegraad, grotere en duurzame beschikbaarheid van duurzame energie, betere (digitale) bereikbaarheid en een goede balans tussen leefomgeving en industrie. Daarnaast wordt er ook gekeken naar vergroening en circulariteit.	Het project is in 2023 geselecteerd als dragend project binnen de Regio Deal. Het consortium heeft verder gewerkt aan de ontwikkeling van het project zodat dit in 2024 van start kan binnen de Regio Deal.
BANN Rol: verbinder en partner	Het Business Angel Netwerk Nijmegen, opgezet door Briskr, Oost NL, Gemeente Nijmegen, Rabobank en The Economic Board, verbindt startups en scale-ups met investeerders. Het accent ligt op medische hightech. Door dit netwerk kunnen vraag en aanbod van investeringen beter op elkaar worden afgestemd.	In 2023 zijn er drie BANN-bijeenkomsten georganiseerd waar start- en scale-ups een pitch hebben gegeven. The Economic Board heeft hier een presentatie verzorgd.
Campus Nijmegen Rol: verbinder en partner	Het project Campus Nijmegen richt zich op het versterken van een aantrekkelijk vestigingsklimaat op de Nijmeegse campussen ten behoeve van de sterke clusters Health en Hightech. De campussen zijn een magneet voor talent, ondernemerschap en investeerders.	In 2023 hebben de stakeholders een actie agenda opgesteld voor de komende jaren. Voor het behalen van de doelstellingen zoeken de stakeholders de samenwerking met regionale partijen zoals The Economic Board en de Groene Metropoolregio.
Financieringstafel Rol: aanjager	Start- en scale-ups en mkb's met een innovatief vraagstuk ondersteunen met zowel innovatie als financiering. De Financieringstafel is een gezamenlijk initiatief van The Economic Board, Oost NL met de grootbanken ING, Rabobank en ABN-AMRO.	In het eerste pilot jaar 2023 zijn er zes aanvragen ingediend. Met deze publiek-private samenwerking maken we impact om innovaties te versnellen en zo te kunnen bijdragen aan maatschappelijke vraagstukken.

Naam project	Omschrijving	Resultaat
Opgave 3 Arbeidsmarkt in balans: de juiste mensen op de juiste plek		
Human Capital Akkoord Rol: ambassadeur, programmamangement, verbinden en aanjagen	Samenwerken aan een arbeidsmarkt die werkt in de regio Arnhem-Nijmegen, waarin de tekorten in de zorg-, techniek- en energiesector worden aangepakt aan de hand van de doelstellingen: 1. Leven Lang Ontwikkelen voor iedereen: de bij- en omscholing van werkzoekenden en werkenden. 2. Aantrekken en behouden van talent: het aantrekken van (internationale) medewerkers in schaarse profielen en het behouden van studenten uit de regio. 3. Activeren onbenut arbeidspotentieel: het gericht begeleiden van mensen naar een passende baan en het aanbieden van maatwerktrajecten.	In 2023 is het Human Capital Akkoord (HCA) gesloten met ca 35 partijen uit de regionale triple helix. Tijdens de Ambassadeursbijeenkomst in januari is de proces en voortgang gepresenteerd en in juli 2023 is een eerste aantal projecten van de werktafels gepresenteerd. De vijf projecten zijn in het najaar verder uitgewerkt (digitaal integraal met impact, traineeship laadinfra, C-university, IT Student Lab en activeren onbenut arbeidspotentieel). Voor het project Digitaal integraal met impact, werktafel LLO Health, is in het najaar een kwartiermaker gestart. Een extern adviseur heeft een advies geschreven over het vervolg van de uitvoering het HCA. Dit advies is verder uitgewerkt naar een nieuw governance structuur en een plan van aanpak waarbij vanaf januari 2024 The Economic Board de regio zal gaan voeren op het HCA. Ook de Arbeidsmarktregio Rijk van Nijmegen en Midden-Gelderland zijn in de tweede helft van 2023 beter aangesloten bij het HCA.
Human Capital Akkoord: IT Challenge Rol: ambassadeur en verbinder	Méér jonge mensen interesseren voor een baan in de IT, zodat deze meer kiezen voor een studie die hiervoor opleidt. Hiermee het tekort aan IT-ers in de regio verkleinen	Een wedstrijd voor jongeren in de laatste 2 jaar van VO (alle niveau's) in de regio, waarbij ze vaardigheden moeten gebruiken die nodig zijn voor IT (breed, van softwaredevelopment tot embedded), waar zo'n honderd jongeren uit de regio aan mee doen en zo leren over vak dat ze kunnen kiezen. In 2023 is een consortium opgericht met diverse partijen.
Lifepoint Welcome Center Rol: ambassadeur, aanjager en verbinder	Eén centraal punt waar internationale kenniswerkers, studenten en hun familieleden terecht kunnen voor overheidsdienstverlening door gemeenten en IND. Bij dit loket kunnen internationale kenniswerkers en hun gezinsleden, wetenschappelijk onderzoekers, studenten, start-ups en buitenlandse investeerders alles voor hun verblijf in Nijmegen regelen.	Begin 2023 is de eerste officiële bezoeker welkom geheten bij het Lifepoint Welcome Center in Nijmegen. Lifepoint Welcome Center is een initiatief van The Economic Board en provincie Gelderland en gemeente Nijmegen vanuit de regionale wens meer internationaal talent aan te trekken én te behouden voor de regio. Voor HR-professionals uit de regio zijn er afgelopen jaar twee bijeenkomsten georganiseerd om insights en ervaringen delen over het aantrekken, welkom heten en behouden van internationaal talent voor de regio.

Naam project	Omschrijving	Resultaat
Opgave 4 De triple helix als hulpmotor voor brede welvaart		
Lifeport Scholarship Rol: projectleider, aanjager en verbinder	Lifeport Scholarship is ontwikkeld voor studenten studerend aan een van de onderwijsinstellingen in de regio Arnhem-Nijmegen en afkomstig uit conflictgebieden. The Economic Board heeft het scholarship geïnitieerd om de studenten afkomstig uit crisisgebieden te helpen. De getroffen studenten worden geholpen met een bijdrage in de kosten voor levensonderhoud zodat zij hun studie kunnen voortzetten en afronden bij een van de kennisinstellingen in onze regio.	Aan het begin van het nieuwe studiejaar (sept 2023) ontvingen de eerste vijf studenten een Lifeport Scholarship. Ook de oorlog in de Gazastrook heeft geleid tot een aanvraag én bijdrage vanuit het Lifeport Scholarship. In totaal zijn er in 2023 negen studenten geholpen met het Lifeport Scholarship
JINC Rol: ambassadeur en verbinder	JINC strijdt voor een samenwerking waarin je achtergrond niet je toekomst bepaalt, waarin ieder kind kansen krijgt. Honderduizenden kinderen groeien op in een omgeving met veel werkloosheid en weinig rolmodellen. Daarom helpt JINC jongeren van 8-16 jaar op weg naar een goede start op de arbeidsmarkt. The Economic Board ondersteunt JINC met diverse projecten.	In maart heeft een aantal Boardleden meegedaan met de sollicitatietraining en tevens de lancering van JINC in Nijmegen. Op 1 juni 2023 stond de top van toonaangevende organisaties in heel Nederland haar stoel af aan een leerling die opgroeit in een omgeving met sociaaleconomische achterstand. Ook enkele leden van The Economic Board hebben voor één dag hun functie overgedragen.
Opgave 5 Instrumenten ter ondersteuning van publiek-private ecosystemen		
Lobby Rol: aanjager, verbinder en projectleider	Belangen en initiatieven van de regio Arnhem-Nijmegen zijn vaak nog te weinig bekend bij belangrijke spelers in Den Haag, Europa en in de samenwerking met Duitsland. Belangrijk om de regionale belangen kenbaar te maken en hoe deze bijdragen aan de ontwikkeling van Nederland en Europa.	Manifest nieuwe leden Provinciale staten, ontmoeting (kandidaat) Kamerleden, ontvangst ministers in de regio, European Week of Regions and Cities, broekzaknotitie t.b.v Tweede Kamerverkiezingen, Waterstoflobby, werkbezoeken en diverse netwerkgesprekken.
Waterstof Convenant Rol: aanjager en verbinder	Doel is om dit jaar een convenant aan het ministerie EZK en Gasunie aan te bieden, om ook daadwerkelijk een zijtak naar oost Nederland mogelijk te maken om waterstof te kunnen afnemen	Inmiddels werken we in Oost-Nederland samen met zes economic boards om het volume van afname van waterstof op te halen. We zijn op dit moment een plan van aanpak aan het afronden, waarna we met vele partijen OostNL, Think East, Gasunie, ministerie EZK, Provincie, GMR, VNO-NCW, ondernemers de inventarisatie gaan uitvoeren.

Naam project	Omschrijving	Resultaat
Opgave 5 Instrumenten ter ondersteuning van publiek-private ecosystemen		
Lifeport Regio Arnhem Nijmegen Rol: projectleider, aanjager en verbinder	Lifeport staat voor een gezond en duurzaam leven om te wonen, werken en te studeren. Lifeport is het innovatienetwerk van de regio Arnhem Nijmegen dat op het gebied van Health, Hightech, Food en Energy en de crossovers ertussen tot slimme oplossingen komt. Lifeport is een groene regio waar vele functies samenkomen. De gezamenlijke noemer, of het merk, waarmee de regio zich profileert: innoveren om een gezond en duurzaam leven mogelijk te maken voor iedereen.	In 2023 zijn er verschillende denktank sessies geweest met stakeholders uit de regio over de profilering van Lifeport. In het najaar is er gewerkt aan een nieuwe website voor Lifeport. Eveneens is er een visiedocument en een communicatieplan geschreven voor de profilering van Lifeport Regio Arnhem Nijmegen, welke in 2024 verder zal worden uitgerold.
Regio Deal Rol: partner, verbinder en aanjager	De Regio Deal van de regio Arnhem-Nijmegen is op 1 november ondertekend door demissionair minister de Jonge. Deze Regio Deal richt zich op de aanpak van belangrijke opgaven en verbetering van de kwaliteit van leven, wonen en werken van inwoners en ondernemers (zgn. brede welvaart) in de regio Arnhem-Nijmegen. Het Rijk en de regio zetten met deze Regio Deal in op een 'Gezonde groene groei' door oplossingen voor de grote en lastige opgaven in de zorg, woningbouw, economie en arbeidsmarkt. Deze Regio Deal zorgt ervoor dat wij vooruit kunnen met cruciale innovaties en ontwikkelingen in de zorg, woningbouw, bedrijventerreinen en arbeidsmarkt. Zo kunnen wij de kwaliteit van leven, wonen en werken verbeteren.	In 2023 heeft het Rijk toegezegd om een bijdrage te leveren aan de Regio Deal Arnhem Nijmegen; gezonde groene groei met een bijdrage van € 15 miljoen voor versterking van de brede welvaart in onze regio. Afgelopen jaar heeft The Economic Board samen met provincie Gelderland en de Groene Metropoolregio gewerkt aan de uitwerking van de Regio Deal. Tijdens een stakeholdersessie in maart hebben zo'n 100 betrokkenen gediscussieerd over een eerste aanzet voor prioritering, gebaseerd op het vooraf opgestelde beoordelingskader. Besproken is of projecten kunnen worden gebundeld, van andere financiering kunnen worden voorzien, of kunnen worden ingeperkt. Mogelijk dragende projecten zijn vervolgens door de projectpartners verder uitgewerkt om voor de Regio Deal in aanmerking te komen. The Economic Board heeft bij vele projecten een verbindende en adviserende rol gehad. De uiteindelijke selectie van projecten is gebaseerd op het beoordelingskader, dat bestaat uit een aantal technische eisen.
Newsroom Health & Hightech Rol: verbinden en partner	De Newsroom HHT geeft invulling en uitvoering aan het zenden van boodschappen over het cluster Health & Hightech. Dit gebeurt door het ophalen van de nieuwswaardige verhalen en gebeurtenissen in het cluster, deze journalistiek te bewerken en vervolgens stelselmatig en consistent gericht uit te zetten naar relevante doelgroepen/media. Daarbij zijn de crossovers tussen enerzijds kennisinstellingen en bedrijven en anderzijds Health en Hightech interessant.	Na de eerste twee pilotjaren is een herijking gemaakt voor het vervolg van de Newsroom HHT. Er is gewerkt aan een herziene opzet met uitbreiding van partners. Vanwege wisselingen in het netwerk Health & Hightech is er in 2023 nog geen concreet vervolg gegeven aan de uitrol van de Newsroom.
Newsroom Energy Rol: verbinden en partner	De newsroom Energy wil een belangrijke bijdrage leveren om de regio als energy hotspot van Europa, met Arnhem als elektriciteits hoofdstad op de kaart te zetten. Op regionaal, nationaal (focus voor 2024) en internationaal (vanaf 2025) niveau door 'marketing by journalism'. De newsroom geeft invulling en uitvoering aan het zenden van boodschappen over het cluster Energy.	De Newsroom Energy is in ontwikkeling. Op dit moment bestaat de newsroom Energy uit een samenwerking van communicatieprofessionals van de verschillende bedrijven en instellingen die zich bezig houden met het thema Energy. De newsroom wil invulling en uitvoering gaan geven aan het zenden van boodschappen over het cluster Energy en de profilering van de regio op deze thematiek.

Ahmed Marcouch

Burgemeester gemeente
Arnhem, voorzitter The
Economic Board

Ilko Bosman

Voorzitter VNO-NCW regio
Arnhem-Nijmegen

John Brom

Wethouder gemeente
Nijmegen, lid DB, voorzitter
auditcommissie

Rens Buchwaldt

Raad van Bestuur van de
Wageningen University &
Research

Huib Hieltjes

Burgemeester gemeente
Duiven

Sander Hulsebos

CEO van Hoogwegt Group,
lid auditcommissie

Jan van Iersel

Voorzitter College van
Bestuur Van Hall Larenstein
University of Applied Sciences

Nermina Kundić

Wethouder gemeente
Arnhem

Bertine Lahuis

Voorzitter Raad van Bestuur
Radboudumc

Peter van Mulkom

Voorzitter College van
Bestuur ROC Nijmegen

Bram Sieben

Directeur Corporate & Social
Affairs Alliander

Jean Schreurs

Executive Director
NXP Semiconductors
Netherlands BV

Enny van de Velden

Voorzitter en CCO CCV
Group, lid DB, vicevoorzitter
The Economic Board

Rob Verhofstad

Voorzitter College van
Bestuur HAN University of
Applied Sciences,
lid auditcommissie

René Verhulst

Burgemeester gemeente
Ede, voorzitter Regio
Foodvalley

Helga Witjes

Gedeputeerde provincie
Gelderland

Daniël Wigboldus

Voorzitter College van
Bestuur Radboud
Universiteit, lid DB

Jaarrekening Stichting Economic Board Regio Arnhem Nijmegen 2023

JAARREKENING 2023

**STICHTING ECONOMIC BOARD REGIO ARNHEM-NIJMEGEN
NIJMEGEN**

INHOUDSOPGAVE

RAPPORT

A.	Opdracht	pagina 3
B.	Samenstellingsverklaring	pagina 3
C.	Algemeen	pagina 4
D.	Resultaten	pagina 4

JAARREKENING

1.	Balans per 31 december 2023	pagina 6
2.	Staat van baten en lasten over 2023	pagina 8
3.	Kasstroomoverzicht 2023	pagina 9
4.	Grondslagen voor waardering en bepaling exploitatieresultaat	pagina 10
5.	Toelichting op de balans per 31 december 2023	pagina 12
6.	Toelichting op de staat van baten en lasten	pagina 15

Overige gegevens

1.	Ontbreken van de verklaring	pagina 21
2.	Statutaire regeling bestemming exploitatieresultaat	pagina 21

Stichting Economic Board regio Arnhem-Nijmegen
Toernooiveld 300
6525 EC Nijmegen

Nijmegen, 5 maart 2024

Geacht bestuur,

A. Opdracht

Ingevolge uw opdracht hebben wij de jaarrekening 2023 van Stichting Economic Board regio Arnhem-Nijmegen te Nijmegen samengesteld.

Het bestuur van de stichting is op grond van wettelijke bepalingen verantwoordelijk voor de jaarrekening.

B. Samenstellingsverklaring

De jaarrekening van Stichting Economic Board regio Arnhem-Nijmegen te Nijmegen is door ons samengesteld op basis van de van u gekregen informatie. De jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2023 en de staat van baten en lasten over 2023 met de daarbij horende toelichting. In deze toelichting is onder andere een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving opgenomen.

Bij deze jaarrekening wordt door de externe accountant Reith & Ten Böhmer, in de persoon van de heer N.H.M. Reith AA, een controleverklaring verstrekt. Voor deze controleverklaring verwijzen wij naar de overige gegevens.

C. Algemeen

Bedrijfsgegevens

De stichting heeft ten doel het versterken van de samenwerking tussen ondernemers, kennisinstellingen en overheden op de groeisectoren Health, Energy en Food en de cross-overs daartussen om daarmee de economische slagkracht van de regio Arnhem-Nijmegen verder te ontwikkelen en de regionale groeikansen te benutten met alle voor dat doel dienstige middelen.

Directie

Per balansdatum wordt de directie gevoerd door de heer J. van Dellen.

D. Resultaten

Het exploitatieresultaat over 2023 bedraagt € 3.978 negatief.

De vergelijking van de staat van baten en lasten ten opzichte van de begroting ziet er als volgt uit:

	Gerealiseerd		Begroot		Verschil	
	€	%	€	%	€	
Basisfinanciering GMR	704.383		48,2	704.383	48,2	0
Basisfinanciering Provincie Gelderland	100.000		6,8	100.000	6,8	0
Bijdragen in kind	440.674		30,2	440.674	30,2	0
Bijdragen cash	115.980		7,9	115.980	7,9	0
Project- en overige baten	98.042		6,7	100.000	11,6	-1.958
Totaal Baten	1.459.079		99,87	1.461.037	100,0	-1.958
Personeels- en salariskosten (* en #)	877.466		60,1	865.365	59,2	12.101
Huisvestingskosten (*)	96.099		6,6	94.060	6,4	2.039
Reiskosten	3.239		0,2	14.500	1,0	-11.261
Projectondersteuning (* en #)	231.263		15,8	235.980	16,2	-4.717
Communicatie / Media (*)	197.681		13,5	192.000	13,1	5.681
Advieskosten	14.813		1,0	12.500	0,9	2.313
Administratiekosten	13.985		1,0	15.000	1,0	-1.015
Afschrijvingskosten	4.525		0,3	6.000	0,4	-1.475
Kantoorkosten	23.986		1,6	24.500	1,7	-514
Onvoorzien	0		0,0	1.132	0,1	-1.132
Totaal Lasten	1.463.057		100,3	1.461.037	100,0	2.020
Exploitatieresultaat	-3.978		-0,3	0	0,0	-3.978

De met een * gemarkeerde posten bevatten een in kind bijdrage, deze worden onder de baten en lasten nader toegelicht (pagina's 14 t/m 16).

De met een # gemarkeerde posten bevatten een partner bijdrage, deze worden onder de baten en lasten nader toegelicht (pagina's 14 t/m 16).

Toelichting substantiële afwijkingen gerealiseerd ten opzichte van begroot:

Reiskosten:

De km-vergoeding wordt vanaf januari 2023 via de salarisadministratie uitbetaald en niet meer via de post reiskosten. Hierdoor ontstaat in de post personeels- en salariskosten een overschrijding van het oorspronkelijke begrote bedrag.

Projectondersteuning:

De kosten voor het project "Human Capital Akkoord" zijn opgenomen onder deze post. Dit betreft een separaat project gefinancierd buiten de reguliere basisfinanciering om. Dit project is begin 2022 van start gegaan. Lasten 2023 bedragen circa € 45.000 t.o.v. nihil begroot. Daarnaast is er voor het project "Aanjaag- versnellingsmiddelen regionale economische ontwikkelingen", wat buiten de reguliere basisfinanciering valt, een bedrag begroot van € 100.000. Vanwege de verdeling van de lasten over de looptijd van het project, 1 juli 2023 t/m 30 juni 2024, is in 2023 een bedrag van € 50.000 opgenomen als lasten. Hier is bij de initiële begroting geen rekening mee gehouden.

Tot het verstrekken van nadere toelichting zijn wij gaarne bereid.

Hoogachtend,
De Administratiekamer B.V.

De heer A.W.N. Wijers

1. BALANS PER 31 DECEMBER 2023
(na verwerking exploitatieresultaat)

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
Vaste activa		
Materiële vaste activa	11.503	14.699
Wlottende activa		
Overige vorderingen	23.076	10.641
	23.076	10.641
Liquide middelen	181.175	122.892
Totaal	<u>215.754</u>	<u>148.232</u>

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
Stichtingskapitaal		
Continuïteitsreserve	50.000	50.000
Bestemmingsreserve	-9.385	-5.407
	40.615	44.593
Kortlopende schulden		
Crediteuren	42.272	42.455
Belastingen	15.228	13.754
Overige schulden	117.639	47.430
	175.139	103.639
Totaal	<u>215.754</u>	<u>148.232</u>

2. STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023

	2023	2022
	€	€
Basisfinanciering GMR	704.383	698.937
Basisfinanciering Provincie Gelderland	100.000	100.000
Bijdragen in kind	440.674	398.216
Bijdragen cash	115.980	0
Project- en overige baten	98.042	41.667
Totaal Baten	1.459.079	1.238.820
Personeels- en salariskosten	877.466	734.894
Huisvestingskosten	96.099	92.868
Reiskosten	3.239	4.777
Projectondersteuning	231.263	224.847
Communicatie/Media	197.681	197.422
Advieskosten	14.813	15.479
Administratiekosten	13.985	14.971
Afschrijvingskosten	4.525	5.200
Kantoorkosten	23.986	23.734
Onvoorzien	0	0
Totaal Lasten	1.463.057	1.314.192
Exploitatieresultaat	-3.978	-75.372

3. KASSTROOMOVERZICHT OVER 2023

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

	2023	
	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat	-3.978	
<i>Aanpassingen voor:</i>		
Afschrijvingen	4.525	
Veranderingen in het werkkapitaal		
Mutatie vorderingen	-12.435	
Mutatie kortlopende schulden	71.500	
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		59.612
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa		-1.329
		<u>58.283</u>

Samenstelling geldmiddelen

	2023	
	€	€
Liquide middelen per 1 januari	122.892	
Mutatie liquide middelen boekjaar	58.283	
Geldmiddelen per 31 december		<u>181.175</u>

4. GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN BEPALING EXPLOITATIERESULTAAT

Algemene grondbeginselen voor de opstelling van de jaarrekening

Stichting Economic Board regio Arnhem-Nijmegen is statutair gevestigd te Nijmegen en feitelijk gevestigd op Toernooiveld 300, 6525 EC te Nijmegen. De stichting is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 65371992.

De stichting heeft ten doel het versterken van de samenwerking tussen ondernemers, kennisinstellingen en overheden op de groeisectoren Health, Energy en Food en de cross-overs daartussen om daarmee de economische slagkracht van de regio Arnhem-Nijmegen verder te ontwikkelen en de regionale groeikansen te benutten met alle voor dat doel dienstige middelen.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. Na balansdatum is bekend geworden dat veertien van de achttien regiogemeenten via de inwonersbijdrage zullen blijven bijdragen aan de basisfinanciering van The Economic Board. De bijdrage van de gemeenten zal in 2024 uitkomen op € 711.810.

Waarderingsgrondslagen voor de balans

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen aanschaffingswaarde of vervaardigingskosten, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de aanschaffings- of vervaardigingskosten, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

De materiële vaste activa waarvan de stichting krachtens een financiële lease-overeenkomst de economische eigendom heeft, worden geactiveerd. De uit de financiële lease-overeenkomst voortvloeiende verplichting wordt als schuld verantwoord. De in de toekomstige leasetermijnen begrepen interest wordt gedurende de looptijd van de financiële lease-overeenkomst ten laste van het resultaat gebracht.

Vorderingen

De vorderingen worden opgenomen tegen nominale waarde, onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen. Voor zover niet anders is vermeld hebben de vorderingen een looptijd van korter dan 1 jaar.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Waarderingsgrondslagen voor de staat van baten en lasten

Baten

De baten bestaan uit subsidiebijdragen van €1 per inwoner van de deelnemende gemeenten.

Overige bedrijfskosten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Afschrijvingen

De afschrijvingen op materiële vaste activa zijn berekend door middel van vaste percentages van de aanschaffingswaarde, op basis van economische levensduur. Boekwinsten en - verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen, boekwinsten alleen voor zover deze niet in mindering zijn gebracht op vervangende investeringen.

Bestemming exploitatieresultaat 2023

Het exploitatieresultaat over 2023 bedraagt € 3.978 negatief.

De voorgestelde bestemming is opgenomen onder de toelichting op de balans.

5. TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2023

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
Materiële vaste activa		
Stand 1 januari	14.699	18.514
Investerings	1.329	1.385
Afschrijving (-)	<u>4.525</u>	<u>5.200</u>
Stand 31 december	<u><u>11.503</u></u>	<u><u>14.699</u></u>

De materiële vaste activa betreft inventaris. Er wordt voor de inventaris geen restwaarde gehanteerd.

Overige vorderingen		
Vooruitbetaalde kosten	585	575
Waarborg	225	225
Subsidie Provincie Gelderland	15.000	0
Overige vorderingen	<u>7.266</u>	<u>9.841</u>
	<u><u>23.076</u></u>	<u><u>10.641</u></u>

Liquide middelen		
Rabobank The Economic Board	119.193	72.892
Rabobank Lifeport Scholarship	11.982	0
Rabobank spaarrekening The Economic Board	<u>50.000</u>	<u>50.000</u>
	<u><u>181.175</u></u>	<u><u>122.892</u></u>

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting.

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
Continuïteitsreserve		
Stand 1 januari	50.000	50.000
Dotatie boekjaar	<u>0</u>	<u>0</u>
Stand 31 december	<u>50.000</u>	<u>50.000</u>
Bestemmingsreserve		
Stand 1 januari	-5.407	69.965
Resultaat boekjaar	<u>-3.978</u>	<u>-75.372</u>
Stand 31 december	<u>-9.385</u>	<u>-5.407</u>
Crediteuren		
Crediteuren	<u>42.272</u>	<u>42.455</u>
	<u>42.272</u>	<u>42.455</u>
Belastingen		
Loonheffingen	<u>15.228</u>	<u>13.754</u>
	<u>15.228</u>	<u>13.754</u>
Overige schulden		
Voorziening vakantiegeld	21.921	14.820
Nettolonen	2.008	87
Overige te betalen kosten	1.600	5.023
Rabobank Creditcard	110	0
Vooruitontvangen project "Human Capital Akkoord"	0	27.500
Vooruitontvangen project "Aanjaag- versnellingsmiddelen regionale economische ontwikkelingen"	30.000	0
Nog te betalen project "Aanjaag- versnellingsmiddelen regionale economische ontwikkelingen"	50.000	0
Nog te betalen "Lifeport Scholarship"	<u>12.000</u>	<u>0</u>
	<u>117.639</u>	<u>47.430</u>

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN

De stichting heeft per 15 april 2019 een huurovereenkomst afgesloten voor de huur van een kantoor- en bedrijfsruimte. De huurverplichting bedraagt op jaarbasis € 93.973,80 exclusief btw. Er is sprake van onbelaste huur. De looptijd van de verplichting loopt tot en met 31 augustus 2024. Opzegging kan gebeuren met inachtneming van een termijn van drie maanden.

De stichting heeft in 2022 via de Provincie Gelderland een subsidie toegekend gekregen ten behoeve van het ontwikkelen van een programma om te komen tot een Human Capital Akkoord regio Arnhem–Nijmegen. Een akkoord waarbij helixpartners zich committeren en bijdragen aan te formuleren doelen, werkwijze, projecten en financiering voor de komende 4 jaar voor een toekomstbestendige arbeidsmarkt en voor het oplossen van tekortsectoren zoals techniek, bouw, energietransitie en zorg. Voor het Akkoord dient zowel bestuurlijk als uitvoerend draagvlak en commitment te worden bereikt. Het project loopt van 1 april 2022 tot en met 1 oktober 2023. De totale subsidie voor het project is vastgesteld op € 75.000. 80% hiervan zijnde € 60.000 is als voorschot uitgekeerd in 2022. Het restant voorschot van 20% zijnde € 15.000 wordt uitgekeerd in 2024. Via de Groene Metropoolregio is voor dit project in 2022 een éénmalige bijdrage ontvangen van € 10.000. Deze baten worden op basis van permanence uitgesmeerd over de looptijd van het project.

De stichting heeft in 2023 via de Provincie Gelderland een subsidie toegekend gekregen voor aanjaag- en versnellingsmiddelen t.b.v. de regionale economische ontwikkeling van The Economic Board. Dit betreft een bijdrage voor de strategische agenda van The Economic Board, die door triple helix advies de meerwaarde en de impact vergroot in de regio. Het project loopt van 1 juli 2023 tot 1 juli 2024. De totale subsidie voor het project is vastgesteld op € 100.000. 80% hiervan zijnde € 80.000 is als voorschot uitgekeerd in 2023. Het restant voorschot van 20% zijnde € 20.000 wordt uitgekeerd in 2024. Deze baten worden op basis van permanence uitgesmeerd over de looptijd van het project.

6. TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2023

	2023	2022
	€	€
Basisfinanciering GMR		
Subsidie gemeenten	704.383	698.937
	<u>704.383</u>	<u>698.937</u>
Basisfinanciering Provincie Gelderland		
Subsidie Provincie Gelderland	100.000	100.000
	<u>100.000</u>	<u>100.000</u>
Bijdragen in kind		
Radboud Universiteit	49.416	50.000
KplusV	13.842	34.122
Buro Kantelaar	7.865	59.145
Gemeente Nijmegen	56.628	51.183
Radboudumc	56.628	34.122
Google Grants	120.000	120.000
HAN - University of Applied Sciences	12.584	49.644
De Droomfabriek	15.101	0
EnergieMarke	53.240	0
Diverse strategien	55.370	0
	<u>440.674</u>	<u>398.216</u>
Bijdragen cash		
HAN - University of Applied Sciences	50.000	0
Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen	10.980	0
CCV Nederland	50.000	0
NXP Semiconductors Nederland	5.000	0
	<u>115.980</u>	<u>0</u>
Project- en overige baten		
Subsidie Provincie Gelderland project "Human Capital Akkoord"	37.500	37.500
Subsidie Provincie Gelderland project "Aanjaag- versnellingsmiddelen regionale economische ontwikkelingen"	50.000	0
Bijdrage GMR project "Human Capital Akkoord"	5.000	5.000
Terugbetaling subsidie gemeenten	0	-908
Overige baten	5.542	75
	<u>98.042</u>	<u>41.667</u>

	2023	2022
	€	€
Personeels- en salariskosten		
Loonkosten	431.639	435.920
Voorziening vakantiegeld	34.078	22.953
Sociale verzekeringen	76.314	54.526
Pensioenpremie	15.527	3.528
Ziekengeldverzekering	17.990	13.711
Reiskostenvergoedingen	6.752	4.138
Onkostenvergoedingen	3.600	1.200
Werkkostenregeling vrije ruimte	6.229	6.423
Scholingskosten	1.835	9.509
Overige personeelskosten	1.264	4.414
	<u>595.228</u>	<u>556.322</u>
Loonkosten (in kind, *)	271.258	178.572
Bijdragen partners (cash, #)	10.980	0
	<u>877.466</u>	<u>734.894</u>

KplusV, Buro Kantelaar, Gemeente Nijmegen, Radboudumc, EnergieMarke, De Droomfabriek en HAN - University of Applied Sciences hebben in 2023 strategien ter beschikking gesteld voor de clusters en opgaven van The Economic Board. Daarnaast hebben diverse strategien hun expertise ter beschikking gesteld voor de opgaven van The Economic Board.

De Groene Metropoolregio heeft in 2023 een cash bijdrage geleverd voor de verdere uitwerking van het Human Capital Akkoord.

Huisvestingskosten		
Huur	44.558	40.222
Parkeerkosten	2.125	2.446
Overige huisvestingskosten	0	200
	<u>46.683</u>	<u>42.868</u>
Huur (in kind, *)	49.416	50.000
	<u>96.099</u>	<u>92.868</u>

De Radboud Universiteit heeft in 2023 een in kind bijdrage geleverd aan de huur van de kantoorruimte van The Economic Board.

Reiskosten		
Declaratie zakelijke kilometers	0	1.844
Reis- en verblijfkosten	3.239	2.933
	<u>3.239</u>	<u>4.777</u>

	2023	2022
	€	€
Projectondersteuning		
Projectstimulering	16.368	59.541
Events	8.473	27.500
Project Regio Deal	5.966	48.086
Kosten project "Human Capital Akkoord"	45.456	40.076
Kosten project "Aanjaag- versnellingsmiddelen regionale economische ontwikkelingen"	50.000	0
	<u>126.263</u>	<u>175.203</u>
Lifeport Welcome Center (in kind, *)	0	49.644
Lifeport Welcome Center (cash, #)	50.000	0
Lifeport Scholarship (cash, #)	55.000	0
	<u>231.263</u>	<u>224.847</u>

De HAN - University of Applied Sciences heeft in 2023 een cash bijdrage geleverd voor de verdere ontwikkeling van het Lifeport Welcome Center in Nijmegen.

CCV Nederland en NXP Semiconductors Nederland hebben in 2023 een cash bijdrage geleverd aan het Lifeport Scholarship, een beurs voor bijdrage in het levensonderhoud voor studenten uit conflictgebieden.

Communicatie/Media		
Abonnementen en contributies – Print / digitaal	277	1.255
Abonnementen en contributies – Tools	4.219	11.931
Vertalingen	1.464	165
Website – Techniek	16.790	11.213
Website – Content	27.788	26.957
Events	4.048	3.070
Advertentie- en reclame-uitgaven	11.313	11.852
Vormgeving	1.209	2.466
Corporate	4.704	4.054
Campagnes	5.869	4.459
	<u>77.681</u>	<u>77.422</u>
Campagnes Google Grants (in kind, *)	120.000	120.000
	<u>197.681</u>	<u>197.422</u>

Het Google Grants Fund stelt (in kind) online advertentiebudget ter beschikking aan organisaties met een ANBI status. Dit budget wordt aangewend om de vindbaarheid van de website te vergroten. De in kind bijdrage van € 120.000 is in 2023 volledig ter beschikking gesteld aan het Lifeport Welcome Center.

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Advieskosten		
Accountant- en notariskosten	8.836	12.606
Advieskosten	<u>5.977</u>	<u>2.873</u>
	<u>14.813</u>	<u>15.479</u>
Administratiekosten		
Administratiekosten	12.168	13.515
Salarisadministratie	<u>1.817</u>	<u>1.456</u>
	<u>13.985</u>	<u>14.971</u>
Afschrijvingskosten		
Afschrijvingskosten	<u>4.525</u>	<u>5.200</u>
Kantoorkosten		
Kantoorartikelen	5.490	1.523
Internet en automatiseringskosten	12.037	13.682
Telefoon	348	1.355
Verzekeringen	2.328	2.299
Kleine aanschaffingen	60	30
Contributies en abonnementen	0	8
Representatiekosten	3.138	3.787
Rente en bankkosten	565	893
Overige kantoorkosten	<u>20</u>	<u>157</u>
	<u>23.986</u>	<u>23.734</u>
Onvoorzien		
Uitgaven onvoorzien	<u>0</u>	<u>0</u>

Binnen de Stichting Economic Board regio Arnhem-Nijmegen waren over het boekjaar 2023 6,92 fte werkzaam (2022: 5,69 fte). Deze fte is verdeeld over 8 medewerkers.

De salarissen binnen de Stichting Economic Board regio Arnhem-Nijmegen voldoen voor 2023 aan de vereisten van de Wet normering topinkomens (WNT)

ONDERTEKENING BESTUUR VOOR AKKOORD

Nijmegen, 22 maart 2024

Directeur: De heer J. van Dellen

Dagelijks bestuur:

Voorzitter: De heer A. Marcouch

Vicevoorzitter: Mevrouw H. van de Velden

Voorzitter financiële auditcommissie: De heer J.A.R. Brom

Lid dagelijks bestuur: De heer D. H. J. Wigboldus

Algemeen bestuur:

Bestuurder: De heer I. P. Bosman

Bestuurder: De heer L. A. C. Buchwaldt

Bestuurder: De heer H.B. Hieltjes

Bestuurder: De heer S. C. Hulsebos

Bestuurder: De heer J. van Iersel

Bestuurder: Mevrouw N. Kundić

Bestuurder: Mevrouw B. E. Lahuis

Bestuurder: De heer P. A. A. van Mulkom

Bestuurder: De heer J. A. W. Schreurs

Bestuurder: De heer B. Sieben

Bestuurder: De heer L. J. M. Verhofstad

Bestuurder: De heer L. J. Verhulst

Bestuurder: Mevrouw H. W. M. Witjes

OVERIGE GEGEVENS

1. Ontbreken van de verklaring

Conform artikel 15.3 van de oprichtingsakte wordt de accountantsverklaring door de directie van de stichting aan deze jaarrekening toegevoegd.

2. Statutaire regeling bestemming exploitatieresultaat

In de statuten is geen vermelding over de bestemming van het exploitatieresultaat opgenomen. Echter in de vergadering is overeengekomen, dit resultaat mee te nemen naar een opvolgend jaar.

The Economic Board
Mercator II, Toernooiveld 300
6525 EC NIJMEGEN
T +31 (0) 85 040 9980
E bureau@theeconomicboard.com

theeconomicboard.com / lifeport.nl

Raadsvoorstel

onderwerp	Raadsvoorstel Parkeerbelasting 2024-2
zaaknummer	Z/24/469638
documentnummer	INT/24/1205930
portefeuillehouder	Arthur Boone
portefeuille	Belastingen

1. Samenvatting

In de raadsvergadering van 28 februari 2024 heeft u kennisgenomen van het rapport Evaluatie parkeerbeleid 2023. Aan de hand van dit rapport heeft u diverse besluiten genomen voor het aanpassen van het parkeerbeleid. Deze besluiten vergen aanpassingen van de Verordening fysieke leefomgeving en van de Verordening parkeerbelasting. Met dit voorstel stellen wij voor om de Verordening parkeerbelasting opnieuw vast te stellen. De besluiten die u op 28 februari 2024 heeft genomen, zijn opgenomen in deze nieuwe Verordening parkeerbelasting.

2. Raadsvoorstel

Wij adviseren u om:

1. De Verordening parkeerbelasting 2024-2 vast te stellen.

3. Waarom naar de raad

De raad is het bevoegde orgaan om een belastingverordening vast te stellen, in te trekken of te wijzigen.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

De door u besloten aanpassingen van het parkeerbeleid op het gebied van de parkeerbelasting juridisch te verankeren in de Verordening parkeerbelasting.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1 Om het gewijzigde beleid in te kunnen voeren is het nodig om de Verordening parkeerbelasting opnieuw vast te stellen

De belangrijkste wijzigingen hebben betrekking op het invoeren van: een digitale bezoekersvergunning, het tweede uur gratis parkeren, het verhogen van het kortparkeertarief van € 0,90 naar € 1,00 en het verhogen van de langparkeertarieven van € 1,90 en € 3,80 naar respectievelijk € 2,30 en € 4,30. Als gevolg van het verhogen van het kortparkeertarief is het tarief voor 10 kraskaarten verhoogd van € 9,00 naar € 10,00.

1.2 Naast bovengenoemde aanpassingen hebben wij de Verordening parkeerbelasting op de volgende onderdelen gewijzigd

- In artikel 8 over de termijnen van betaling zijn het vierde en vijfde lid vervallen. Door de opkomst van iDEAL wordt geen gebruik gemaakt van automatische incasso.
- In onderdeel 1 van de tarieventabel voor het parkeren bij de parkeerapparatuur is tariefcode 3 vervallen. Deze code had betrekken op de inmiddels opgeheven camperplaats.
- In onderdeel 2 van de tarieventabel voor parkeervergunningen zijn in de eerste kolom zones opgenomen. De bezoekerskaarten met code B2 en B3 zijn vervallen.
- In artikel 9 van de Verordening parkeerbelasting is bepaald dat het college de plaatsen moet aanwijzen waar mag worden geparkeerd. Dit doet het college door het vaststellen van het "Aanwijzingsbesluit parkeren en uitwerkingsbesluit parkeervergunningen Zevenaar". In dit besluit worden de locaties vastgesteld waar betaald parkeren geldt en waar met een vergunning mag worden geparkeerd. Het opnemen van deze locaties in de Verordening parkeerbelasting is daarom overbodig, wat betekent dat deze tabellen niet meer zijn opgenomen. Het genoemde besluit wordt door het college vastgesteld nadat u besloten heeft over de nieuwe verordening.

Alternatieven

N.v.t.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

De dag na de bekendmaking treedt de Verordening parkeerbelasting in werking. Voor 2025 moet opnieuw de Verordening parkeerbelasting worden vastgesteld. Met de Verordening parkeerbelasting voor 2025 worden de geïndexeerde tarieven voor de parkeervergunningen vastgesteld.

7. Klimaat en duurzaamheid

N.v.t.

8. Communicatie

Indien u instemt met dit raadsvoorstel gaan we de bewoners van de vergunninghoudersgebieden per brief over de aanpassingen informeren. Daarnaast worden passende gemeentelijke kanalen ingezet om breder over de wijzigingen te communiceren.

9. Kosten, baten en dekking

De financiële consequenties van dit voorstel zijn opgenomen in ons voorstel van 28 februari 2024 en herhalen wij hier.

Kosten:

- De verwachte inkomstenderving van de pilot voor het tweede uur gratis parkeren wordt ingeschat op € 75.000,-. Dit is nog niet gedekt in de huidige parkeerbegroting. Vandaar dat gekozen is om een verhoging voor te stellen van het kortparkeer- en langparkeertarief, zie extra baten hieronder.
- De kosten voor de verdere digitalisering m.b.t. inrichting van de vergunningapplicatie zijn al opgenomen in de kostenpost van de eerste fase van digitalisering.
- De wijzigingskosten in de programmering van de apparatuur (bijv. parkeerautomaten) wordt ingeschat op € 15.000,-. Deze is nog niet gedekt in de huidige parkeerbegroting. Vandaar dat gekozen is om een verhoging voor te stellen van het kortparkeer- en langparkeertarief, zie extra baten hieronder.

Baten:

- De opbrengst van de verhoging van het kortparkeertarief van € 0,90 naar € 1,- wordt ingeschat op € 45.000,-.
- De opbrengst van de verhoging van het langparkeertarief van € 1,90 en € 3,80 naar respectievelijk € 2,30 en € 4,30 wordt geschat op circa € 50.000,-.

Het is nog onduidelijk wat de exacte effecten op de parkeerinkomsten gaat zijn van deze maatregel. Wij geven u in kwartaal vier van 2024 een terugkoppeling van de stand van zaken van de Parkeerinkomsten 2024.

10. Bijlagen

De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	INT/24/1206038	Verordening parkeerbelasting 2024-2
2.	INT/24/1208395	Was-wordt-lijst verordening parkeerbelasting

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris
Danielle Jansen

De burgemeester
Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

onderwerp	Raadsvoorstel Parkeerbelasting 2024-2
zaaknummer	Z/24/469638
documentnummer	INT/24/1205930

De raad van de gemeente Zevenaar;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar;

gelet op de artikelen 156, eerste en tweede lid, aanhef en onderdeel h, en 225 van de Gemeentewet en de vigerende Verordening Fysieke Leefomgeving;

besluit:

1. de Verordening parkeerbelasting 2024-2 vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar, gehouden op 29 mei 2024.

De griffier
I.M. van Dijk

De burgemeester
drs. L.J.E.M. van Riswijk

Verordening parkeerbelasting 2024-2

De raad van de gemeente Zevenaar;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders met nummer Z/24/469638;

gelet op de artikelen 156, eerste en tweede lid, aanhef en onderdeel h, en 225 van de Gemeentewet en de vigerende Verordening Fysieke Leefomgeving;

besluit vast te stellen de volgende verordening:

Verordening op de heffing en de invordering van parkeerbelastingen 2024-2.

Artikel 1 Definities

Voor de toepassing van deze verordening en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. parkeren: het gedurende een aaneengesloten periode doen of laten staan van een voertuig, anders dan gedurende de tijd die nodig is voor en gebruikt wordt tot het onmiddellijk in- of uitstappen van personen dan wel het onmiddellijk laden of lossen van zaken, op binnen de gemeente gelegen voor het openbaar verkeer openstaande terreinen of weggedeelten, waarop dit doen of laten staan niet ingevolge een wettelijk voorschrift is verboden;
- b. motorvoertuigen: hetgeen daaronder wordt verstaan in het RVV 1990 met inbegrip van brommobielen, zoals bedoeld in artikel 1 van het RVV 1990;
- c. houder: degene op wiens naam het motorrijtuig ten tijde van het parkeren in het kentekenregister, bedoeld in de Wegenverkeerswet 1994, was ingeschreven;
- d. parkeerapparatuur: parkeermeters, parkeerautomaten, met inbegrip van verzamelparkeermeters, centrale computer en hetgeen naar maatschappelijke opvatting overigens onder parkeerapparatuur wordt verstaan;
- e. centrale computer: computer van het bedrijf waarmee de gemeente Zevenaar een overeenkomst heeft gesloten, bestemd voor de registratie van parkeerbewegingen in het kader van het verlenen van diensten op het gebied van betaald parkeren met gebruik van een telefoon of een ander communicatiemiddel;
- f. autodate: het herhaald en opeenvolgend gezamenlijk gebruik van motorvoertuigen op grond van een overeenkomst tussen natuurlijke personen en een aanbieder of tussen natuurlijke personen uit meer dan een huishouden.

Artikel 2 Belastbaar feit

Onder de naam 'parkeerbelastingen' worden de volgende belastingen geheven:

- a. een belasting ter zake van het parkeren van een motorvoertuig op een bij, dan wel krachtens deze verordening in de daarin aangewezen gevallen door het college van burgemeester en wethouders te bepalen plaats, tijdstip en wijze;
- b. een belasting ter zake van een van gemeentewege verleende vergunning voor het parkeren van een motorvoertuig op de in die vergunning aangegeven plaats en wijze.

Artikel 3 Belastingplicht

1. De belasting bedoeld in artikel 2, onderdeel a, wordt geheven van de degene die het motorvoertuig heeft geparkeerd.
2. Als degene die het motorvoertuig heeft geparkeerd wordt mede aangemerkt:
 - a. degene die de belasting voldoet, dan wel te kennen geeft of heeft gegeven de belasting te willen voldoen;
 - b. zolang geen voldoening van de belasting genoemd in artikel 2, onderdeel a, heeft plaatsgevonden: de houder van het motorvoertuig, met dien verstande dat
 - 1e als een voor ten hoogste drie maanden aangegane huurovereenkomst wordt overgelegd waaruit blijkt wie ten tijde van het parkeren ingevolge deze overeenkomst de huurder van het motorvoertuig was, niet de houder maar de huurder wordt aangemerkt als degene die het motorvoertuig heeft geparkeerd;
 - 2e als blijkt dat een ander in het kentekenregister had moeten staan ingeschreven, die ander wordt aangemerkt als degene die het motorvoertuig heeft geparkeerd.
3. De belasting bedoeld in artikel 2, onderdeel a, wordt niet geheven van degene die op de voet van het tweede lid, onderdeel b, als degene die het motorvoertuig heeft geparkeerd wordt aangemerkt, als deze aannemelijk maakt dat ten tijde van het parkeren een ander tegen zijn wil van het motorvoertuig heeft gebruik gemaakt en dat hij dit gebruik redelijkerwijs niet heeft kunnen voorkomen.
4. De belasting bedoeld in artikel 2, onderdeel b, wordt geheven van degene die de vergunning heeft aangevraagd.

Artikel 4 Vrijstelling

De belasting wordt niet geheven ter zake van een motorvoertuig op een parkeerapparatuurplaats welke is voorzien van een geldige Europese gehandicaptenparkeerkaart, mits die parkeerkaart op een van buitenaf duidelijk leesbare plaats achter de voorruit van het motorvoertuig is aangebracht.

Artikel 5 Maatstaf van heffing, belastingtarief en belastingtijdvak

De maatstaf van heffing, het belastingtarief en het belastingtijdvak zijn vermeld in de bij deze verordening behorende en daarvan deel uitmakende tarieventabel.

Artikel 6 Wijze van heffing

1. De belasting bedoeld in artikel 2, onderdeel a, wordt geheven bij wege van voldoening op aangifte. Als voldoening op aangifte wordt aangemerkt het bij de aanvang van het parkeren in werking stellen van de parkeerapparatuur op de daartoe bestemde wijze en met inachtneming van de door het college van burgemeester en wethouders gestelde voorschriften.
2. De belasting bedoeld in artikel 2, onderdeel b, wordt geheven bij wege van voldoening op aangifte.

Artikel 7 Ontstaan van de belastingschuld

1. De belasting bedoeld in artikel 2, onderdeel a, is verschuldigd bij de aanvang van het parkeren. tenzij het bij de aanvang van het parkeren in werking stellen van de parkeerapparatuur geschiedt door het via een mobiele telefoon of ander communicatiemiddel inloggen op de centrale computer.
2. De belasting bedoeld in artikel 2, onderdeel b, is verschuldigd op het tijdstip waarop de vergunning wordt verleend.

Artikel 8 Termijnen van betaling

1. De belasting bedoeld in artikel 2, onderdeel a, moet overeenkomstig de aangifte worden betaald bij de aanvang van het parkeren.
2. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid moet de belasting overeenkomstig de aangifte worden betaald na het einde van het parkeren, indien het bij de aanvang van het parkeren in werking stellen van de parkeerapparatuur geschiedt door het via een mobiele telefoon of ander communicatiemiddel inloggen op de centrale computer.
3. De belasting bedoeld in artikel 2, onderdeel b, moet overeenkomstig de aangifte worden betaald op het tijdstip waarop de vergunning wordt verleend.
4. Een naheffingsaanslag moet terstond worden betaald.

Artikel 9 Bevoegdheid tot aanwijzing parkeerplaatsen

De aanwijzing van de plaats waar, het tijdstip en de wijze waarop tegen betaling van de belasting bedoeld in artikel 2 mag worden geparkeerd geschiedt in alle gevallen door het college van burgemeester en wethouders bij openbaar te maken besluit.

Artikel 10 Kosten

De kosten van de naheffingsaanslag ter zake van de belasting bedoeld in artikel 2, onderdeel a, bedragen € 76,70.

Artikel 11 Kwijtschelding

Het kwijtscheldingsbeleid is geregeld in de verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen.

Artikel 12 Overgangsrecht

De 'verordening parkeerbelastingen 2024', vastgesteld bij raadsbesluit van 20 december 2023, wordt ingetrokken met ingang van de in artikel 13, tweede lid genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.

Artikel 13 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van de dag na die van bekendmaking.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 juni 2024.

Artikel 14 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als 'Verordening parkeerbelasting 2024-2'.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 29 mei 2024.

De griffier,

De voorzitter,

Tarientabel behorende bij de verordening parkeerbelastingen 2024-2.

1.	Het tarief voor het parkeren bij parkeerapparatuur als bedoeld in artikel 2, onderdeel a, bedraagt:		
Straatparkeren	tijdvak	Tarief per 60 minuten	Maximum (dag) tarief
Tariefcode 1	Maandag t/m donderdag 09:00–19:00 uur	Voor het 1 ^e uur € 1,00	n.v.t.
	Vrijdag 9:00 – 21.00 uur	Voor het 2 ^e uur € 0,00	
	Extra koopavonden 19.00 – 21.00 uur	Voor het 3 ^e uur en volgende uren € 1,00	
	Zaterdag 9.00 – 18.00 uur		
Tariefcode 2	Maandag t/m donderdag 09:00–19:00 uur	Voor het 1 ^e uur € 1,00	Maximum tarief voor de eerste 5 uur: € 2,30. Maximum dagtarief: € 4,30.
	Vrijdag 9:00 – 21.00 uur	Voor het 2 ^e uur € 0,00	
	Extra koopavonden 19.00 – 21.00 uur	Voor het 3 ^e uur en volgende uren € 1,00	
	Zaterdag 9.00 – 18.00 uur		

2.	Het tarief van een parkeervergunning als bedoeld in artikel 2, onderdeel b, bedraagt		
Locatie	Naam parkeervergunning	Tarief	Eenheid
Bewoners			
A	1 ^e Bewonersvergunning centrum	gratis	
A	2 ^e Bewonersvergunning centrum	€ 15,00	Per jaar
B tot en met G	1 ^e Bewonersvergunning schil	gratis	
B tot en met G	2 ^e Bewonersvergunning schil	€ 15,00	Per jaar
A tot en met G	Mantelzorgvergunning	€ 15,00	Per jaar
A en E	Bezoekersvergunning	gratis	
A en E	Bezoekerskaart voor maximaal 1 uur parkeren	€ 10,00	Per 10 kraskaarten
B tot en met G	Digitale bezoekersvergunning, voor maximaal 100 uur per maand	€ 15,00	Per jaar
B tot en met G	Bezoekerskaart voor maximaal 1 uur parkeren	€ 10,00	Per 10 kraskaarten
Bedrijven / werknemers			
A tot en met G	Bedrijfsvergunning	€ 85,20	Per kwartaal
A tot en met G	Bedrijfsvergunning	€ 340,80	Per jaar
Karel van Gelrestraat, Oude Doesburgseweg (noordelijk gedeelte), Parkeergarage Masiusplein Laag -2	Werknemersvergunning	€ 33,45	Per kwartaal

Karel van Gelrestraat, Oude Doesburgseweg (noordelijk gedeelte); Parkeergarage Masiusplein Laag -2	Werknemersvergunning	€ 133,80	Per jaar
A tot en met G	Vergunning spoedeisende hulp	€ 43,50	Per jaar
Wijziging vergunning			
	Verstrekken van een gewijzigde schriftelijke vergunning	€ 10,00	Per gewijzigde vergunning
	Verstrekken van een gewijzigde digitale vergunning	gratis	

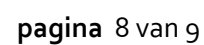
Indien de belastingplicht bij een vergunning in de loop van het kwartaal of jaar eindigt, bestaat recht op restitutie voor het aantal volle maanden dat na het einde van de belastingplicht resteert.

Op de onderstaande kaart is parkeren bij een automaat aangegeven.

zaaknummer Z/24/469638

De voor 2024 geraamde kosten voor het opleggen van de naheffingsaanslag:

Vaste informatieverwerkingskosten	€ 3.989
Variabele informatieverwerkingskosten	€ 9.365
Kosten van afschrijving	€ 39.902
Kosten van interest	€ 2.279
Personeelskosten	€ 95.373
Overheadkosten (maximaal 50%)	€ 47.686
Totale kosten naheffingsaanslagen	€ 198.594

Het voor 2024 geraamde aantal naheffingsaanslagen is: 1.563

De kosten gedeeld door het aantal te verwachte naheffingsaanslagen geeft een bedrag van € 127,06. Het wettelijk maximum te verhalen kosten van de naheffingsaanslag is vastgesteld op € 76,70. In artikel 10 stellen wij voor om voor 2024 de kosten voor de naheffingsaanslag vast te stellen op € 76,70.

Behorende bij het raadsbesluit van 29 mei 2024.

De griffier van Zevenaar,

Inhoudelijke veranderingen verordening Parkeerbelasting 2024-2

ONDERWERP	VERANDERING	OUDE SITUATIE	Vindplaats van de oude situatie	NIEUWE SITUATIE	Vindplaats van de nieuwe situatie
Termijnen van betaling	Vergunningen worden vooraf betaald (Ideal). De automatische incasso is komen te vervallen.	De belasting bedoeld in artikel 2, onderdeel b, moet overeenkomstig de aangifte worden betaald op het tijdstip waarop de vergunning wordt verleend. In afwijking van het bepaalde in het derde lid kan een werknemersvergunning door middel van automatische incasso in maandelijkse termijnen van de betaalrekening van de belastingschuldige worden afgeschreven. De incassotermijnen vervallen op de laatste werkdag van de maand. Bij de toepassing van het vorige lid wordt het aantal incassotermijnen gelijk gesteld aan het aantal gehele maanden dat na ingang van de vergunning binnen het kalenderjaar overblijft, met dien verstande dat het minimum aantal	• Verordening Parkeerbelasting 2024 Artikel 8 lid 3	De belasting bedoeld in artikel 2, onderdeel b, moet overeenkomstig de aangifte worden betaald op het tijdstip waarop de vergunning wordt verleend.	• Verordening Parkeerbelasting 2024-2 Artikel 8 lid 3
Bevoegdheid tot aanwijzing parkeerplaatsen	Artikel 2 onderdeel a, aangepast naar artikel 2	De aanwijzing van de plaats waar, het tijdstip en de wijze waarop tegen betaling van de belasting bedoeld in artikel 2, onderdeel a, mag worden geparkeerd geschiedt in alle gevallen door het college van burgemeester en wethouders bij openbaar te maken besluit.	• Verordening Parkeerbelasting 2024 Artikel 9	De aanwijzing van de plaats waar, het tijdstip en de wijze waarop tegen betaling van de belasting bedoeld in artikel 2, mag worden geparkeerd geschiedt in alle gevallen door het college van burgemeester en wethouders bij openbaar te maken besluit.	• Verordening Parkeerbelasting 2024-2 Artikel 9
Tarientabel behorende bij de Verordening Parkeerbelastingen					
Hoofdstuk 1. Het tarief voor het parkeren bij parkeerapparatuur als bedoeld in artikel 2, onderdeel a, bedraagt: Straatparkeren	De kortparkeertarieven zijn aangepast van €0,90 naar €1,- De langparkeertarieven zijn aangepast van €1,90 naar €2,30 voor 5 uur en van €3,80 naar €4,30 voor dagtarief	Kortparkeren €0,90 per uur. Langparkeren €1,90 voor 5 uur en €3,80 dagtarief	•Tarientabel: Hoofdstuk 1 Het tarief voor het parkeren bij parkeerapparatuur als bedoeld in artikel 2, onderdeel a, bedraagt: Straatparkeren	Kortparkeren €1,- per uur. Langparkeren €2,30 voor 5 uur en €4,30 dagtarief	•Tarientabel: Hoofdstuk 1 Het tarief voor het parkeren bij parkeerapparatuur als bedoeld in artikel 2, onderdeel a, bedraagt: Straatparkeren
Hoofdstuk 2. Het tarief van een parkeervergunning als bedoeld in artikel 2, onderdeel b, bedraagt: Bewoners	Bezoekersvergunning A en E toegevoegd en tarief bezoekerskaarten aangepast conform verhoging uurtarief. Digitale bezoekersvergunning voor zone B t/m G toegevoegd.	Zie bij "verandering"	• Tarientabel: Hoofdstuk 2. Het tarief van een parkeervergunning als bedoeld in artikel 2, onderdeel b, bedraagt: Bewoners	Zie bij "verandering"	• Tarientabel: Hoofdstuk 2. Het tarief van een parkeervergunning als bedoeld in artikel 2, onderdeel b, bedraagt: Bewoners
Hoofdstuk 2. Het tarief van een parkeervergunning als bedoeld in artikel 2, onderdeel b, bedraagt: Bedrijven/werknemers	Tekstuele toevoeging A tot en met G bij bedrijfsvergunning en vergunning spoedeisende hulp	Zie bij "verandering"	• Tarientabel: Hoofdstuk 2. Het tarief van een parkeervergunning als bedoeld in artikel 2, onderdeel b, bedraagt: Bedrijven/werknemers	Zie bij "verandering"	• Tarientabel: Hoofdstuk 2. Het tarief van een parkeervergunning als bedoeld in artikel 2, onderdeel b, bedraagt: Bedrijven/werknemers

ONDERWERP	VERANDERING	OUDE SITUATIE	Vindplaats van de oude situatie	NIEUWE SITUATIE	Vindplaats van de nieuwe situatie
Hoofdstuk 2. Het tarief van een parkeervergunning als bedoeld in artikel 2, onderdeel b, bedraagt: Wijziging vergunning	Toevoeging verstrekken van een gewijzigde digitale vergunning "gratis".	De wijziging van een digitale vergunning was nog niet opgenomen in de verordening (tarieventabel). Wijzigingen bij digitale vergunningen brengen weinig kosten met zich mee, aangezien de vergunninghouder de wijziging in veel gevallen zelf via een portal kan afhandelen.	• Tarieventabel: Hoofdstuk 2. Het tarief van een parkeervergunning als bedoeld in artikel 2, onderdeel b, bedraagt: Wijziging vergunning	Wijziging voor digitale vergunning is opgenomen in de verordening (tarieventabel).	• Tarieventabel: Hoofdstuk 2. Het tarief van een parkeervergunning als bedoeld in artikel 2, onderdeel b, bedraagt: Wijziging vergunning
Restitutie	Wijziging in restitutie voor werknemers, bedrijfs- en vergunningen voor spoedeisende hulp.	Er gold eerder alleen maar restitutie voor de werknemersvergunning en niet voor de bedrijfsvergunning en vergunning spoedeisende hulp.	Tekst onderaan de tarieventabel	Ook restitutie op de bedrijfsvergunningen en vergunningen voor spoedeisende hulp.	Tekst onderaan de tarieventabel
Adressentabel	De adressentabel is alleen nog maar opgenomen in het Aanwijzingsbesluit parkeren en uitwerkingsbesluit parkeervergunningen Zevenaar 2024 en vervallen bij de Verordening Parkeerbelastingen	De adressentabel was opgenomen in de tarieventabel behorende bij de verordening parkeerbelasting. Dit was overbodig.	Tarieventabel: Tabel 1 en 2	De adressentabel is alleen nog maar opgenomen in het Aanwijzingsbesluit parkeren en uitwerkingsbesluit parkeervergunningen Zevenaar 2024 en vervallen bij de Verordening Parkeerbelastingen.	N.v.t.

ONDERWERP	VERANDERING	OUDE SITUATIE	Vindplaats van de oude situatie	NIEUWE SITUATIE	Vindplaats van de nieuwe situatie
-----------	-------------	---------------	------------------------------------	-----------------	--------------------------------------

--

Raadsvoorstel

Onderwerp	Zienswijze wijziging gemeenschappelijke regeling VGGM
Zaaknummer	Z/24/467818
Documentnummer	INT/24/1203116
Portefeuillehouder	Burgemeester Lucien van Riswijk
Portefeuille	Openbare orde en veiligheid

1. Samenvatting

Op 1 juli 2022 is de Wet gemeenschappelijke regelingen (hierna: Wgr) gewijzigd. Voor de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden (hierna: VGGM) zijn de nieuwe wettelijke mogelijkheden in de gemeenschappelijke regeling verwerkt. Zo zijn er artikelen opgenomen over welke besluiten van het algemeen bestuur voor een zienswijze worden voorgelegd aan de gemeenteraden, over participatie en over de kaderbrief. Vóór 1 juli 2024 dienen de wijzigingen doorgevoerd te zijn in de regeling.

Aanvullend heeft het algemeen bestuur de wens de governance van VGGM aan te passen. De belangrijkste verandering daarbij is dat er twee bestuurscommissies worden ingesteld: één voor veiligheid (bestaande uit burgemeesters) en één voor publieke gezondheid en ambulancezorg (bestaande uit wethouders). In een bijlage bij de brief wordt een nadere toelichting gegeven op de voorgestelde wijzigingen. Daarnaast zijn enkele andere wensen meegenomen, zoals de vorming van bestuurscommissies en de samenstelling van het dagelijks bestuur.

2. Raadsvoorstel

Wij stellen u voor om:

1. Een zienswijze in te dienen op de ontwerpwijziging gemeenschappelijke regeling VGGM, conform de concept-zienswijzebrief, aan het dagelijks bestuur van de VGGM;
2. Voor het overige akkoord te gaan met de ontwerpwijziging van de gemeenschappelijke regeling VGGM;
3. Geen zienswijze te geven op de ontwerp 'Bijdrageregeling VGGM';
4. Geen wensen en bedenkingen kenbaar te maken op het ontwerp 'Instellingsbesluit bestuurscommissies'.

3. Waarom naar de raad

Op 1 juli 2022 is de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) gewijzigd. De wijziging heeft tot doel de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen te versterken. De kaderstellende en controlerende rollen die gemeenteraden hierbij hebben, worden daartoe versterkt. De gemeenschappelijke regelingen waar de gemeente aan deelneemt, moeten door de wetswijziging aangepast worden.

Op grond van artikel 1 lid 3 Wgr wordt de raad gelegenheid geboden om een zienswijze over de door het college voorgestelde wijzigingen te geven. Pas nadat de raad toestemming heeft gegeven kan het college besluiten tot wijziging van de regeling.

Ook voor de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden (VGGM) is de aanpassing van de gemeenschappelijke regeling noodzakelijk. Gelijktijdig met de wijzigingen uit de Wgr zijn ook eigen

wensen en tekstuele wijzigingen meegenomen. Daar is een ontwerpwijziging uit voortgekomen, die nu voor een zienswijze aan de gemeenteraden wordt voorgelegd.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

We bieden de gemeenteraad de mogelijkheid om een zienswijze te geven op het ontwerp-wijzigingsbesluit van de regeling Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden vanwege de nieuwe Wet gemeenschappelijke regelingen. Met de voorgestelde wijzigingen voldoet de gemeenschappelijke regeling aan de Wgr en worden enkele wensen van het algemeen bestuur van VGGM ingevuld.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1 Het proces van de algemene financiële en beleidsmatige kaders (art. 32 lid 1 onder a en b), hierna: kaderbrief kan explicieter gemaakt worden.

Om de gemeenteraden beter te betrekken bij de financiële ontwikkelingen van VGGM en de gemeenten de kans te geven om eerder/beter de gevolgen ervan in de eigen begrotingen op te laten nemen, komt VGGM eerder met de kaderbrief (in de nieuwe wet beschreven als 'algemene financiële en beleidsmatige kaders'). In de ontwerpregeling is nu een uiterste datum van 1 december (van het tweede jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar) opgenomen. In een vorige conceptregeling was een termijn van 8 weken opgenomen. Dit is te kort om de kaderbrief fatsoenlijk aan de gemeenteraad voor te leggen. In de nu voorliggende regeling is echter geen zienswijzetermijn meer opgenomen.

Om te voorkomen dat er een te korte zienswijzetermijn wordt aangehouden, zijn wij er voorstander van om een termijn van minimaal 10 weken expliciet in de regeling op te laten nemen. Anders is namelijk niet gegarandeerd dat de raad zijn kaderstellende rol kan vervullen. Dit hebben wij verwoord in de zienswijze. Het is helaas wel zo dat hoe eerder de kaderbrief wordt aangeboden, hoe minder concreet de financiële gevolgen (mogelijk) in beeld zijn.

2.1 De voorgestelde wijzigingen sluiten aan bij de doelen en de nieuwe instrumenten van de Wgr.

De nieuwe Wgr biedt diverse instrumenten om de democratische legitimatie van een gemeenschappelijke regeling te vergroten. De meeste hiervan zijn overgenomen in de regeling van de VGGM.

Een overzicht:

Nieuwe instrumentarium raad	Verwerking in regeling VGGM
1. <i>Adviescommissies instellen</i> Op voorstel van de gemeenteraden kan er per gemeenschappelijke regeling een gemeenschappelijke adviescommissie ingesteld worden.	Niet opgenomen in de regeling. Dit is afdoende in de Wgr geregeld (artikel 24a) en is daardoor niet opgenomen in de regeling.
2. <i>Zienswijzen uitbreiden</i> Voor zwaarwegende besluiten binnen een gemeenschappelijke regeling. Er moet aangewezen worden voor welke besluiten een zienswijzeprocedure geldt.	Uitgewerkt in artikel 13 van de regeling.
3. <i>Actieve informatieplicht</i> Er moet worden vastgelegd op welke wijze de gemeenschappelijke regeling invulling geeft aan een actieve informatieplicht richting raden. Dit is een plicht over alles wat er binnen de gemeenschappelijke regeling speelt. Niet beperkt tot te nemen besluiten.	Uitgewerkt in artikel 26 van de regeling. Het algemeen bestuur stelt een informatieprotocol vast waarin hieraan nadere uitwerking wordt gegeven.

4. Participatie inwoners en belanghebbenden Er moet worden vastgelegd op welke wijze inwoners en belanghebbenden betrokken worden bij voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid.	Uitgewerkt in artikel 14 van de regeling
5. Evaluatieverplichtingen Er moet een bepaling zijn over evaluatie van de regeling.	Uitgewerkt in artikel 36 van de regeling
6. Uittredingsregeling De bepalingen rondom uittreding worden aangescherpt, het is niet meer voldoende te volstaan met een bepaling dat het algemeen bestuur de gevolgen van een uittreding regelt.	De wetgever lijkt zich bij de uittredingsregeling vooral te richten op vrijwillige regelingen. De Veiligheidsregio's zijn echter verplichte regelingen. Van uittreden of opheffen is daarom geen sprake. Om toch tegemoet te komen aan de verplichting tot het opnemen van een uittredingsregeling, is artikel 39 toegevoegd.
7. Aanpassing begrotingscyclus Aanpassingen van de termijnen voor kadernota, ontwerpbegroting en begroting, zodat de cyclus van een regeling beter aansluit op die van gemeenten.	De artikelen in hoofdstuk X zijn aangepast in overeenstemming met de nieuwe termijnen.

2.2 De voorgestelde regeling sluit aan op de bestuurlijke wensen.

In het project beter bedrijfsvoeren is nagedacht over de governance van de VGGM. De gemeenschappelijke regeling wordt hierop aangepast:

Bestuurscommissies

In de ontwerp regeling VGGM 2024 is in artikel 24 opgenomen dat er twee bestuurscommissies worden ingesteld: één bestuurscommissie Veiligheid (bestaande uit burgemeesters) en één bestuurscommissie Gezondheid (bestaande uit wethouders). In het concept "Instellingsbesluit bestuurscommissies VGGM" is uitgewerkt welke bevoegdheden door het algemeen bestuur worden overdragen en is de werkwijze van de bestuurscommissies geregeld. Vanzelfsprekend worden de bevoegdheden op het gebied van veiligheid aan de bestuurscommissie Veiligheid overgedragen en de bevoegdheden op het gebied van (volks)gezondheid aan de bestuurscommissie Gezondheid. Er is voor de bestuurscommissies gekozen om de burgemeesters en de wethouders in het bestuur van VGGM een meer gelijkwaardige positie te geven. Na een jaar zal de werking van de bestuurscommissies worden geëvalueerd.

Dagelijks bestuur

Het bestuur heeft in 2023 de wens uitgesproken de taken en rollen van de verschillende bestuursorganen duidelijker van elkaar te onderscheiden. Voor wat betreft het dagelijks bestuur (DB) is aangegeven dat de focus van het DB minder ligt bij de inhoud van de verschillende beleidsvelden en meer ligt bij de bedrijfsvoering. Verder is aangegeven dat:

- het aantal DB leden lager mag zijn (passend bij de taken die belegd zijn bij het DB),
- lidmaatschap voor onbepaalde tijd niet wenselijk is om afwisseling te bevorderen en
- de eerder opgenomen geografische spreiding mag verdwijnen, omdat het belang van goede competentie en ervaring op het gebied van bedrijfsvoering prevaleert boven het belang van geografische spreiding.

De gemeenschappelijke regeling is op deze wensen aangepast.

Wettelijk is bepaald dat het DB bestaat uit de voorzitter en minimaal 2 leden uit het algemeen bestuur. Daarnaast is het mogelijk een lid toe te voegen aan het DB die niet afkomstig is uit het AB. Dat kan alleen als er sprake is van een "aanmerkelijk belang" en dat is bij VGGM het geval, omdat VGGM niet alleen een veiligheidsregio maar ook een gezondheidsregio is. Om enige flexibiliteit te houden, is in artikel 15 van de nieuwe regeling opgenomen dat er drie leden uit het AB worden benoemd als DB lid.

3.1 In de Bijdrageregeling wordt aangegeven hoe de gemeentelijke bijdrage aan VGGM wordt bepaald.

In de huidige gemeenschappelijke regeling is bepaald dat de bijdrage van elke gemeente wordt bepaald op basis van het inwonertal op 1 januari van het jaar, voorafgaand aan dat waarvoor de bijdrage verschuldigd is. Dat klopt echter al enige tijd niet meer. De bijdrage aan het taakveld brandweer is sinds enkele jaren bijvoorbeeld gebaseerd op de bijdrage in het gemeentefonds, cluster Openbare orde & veiligheid, subcluster brandweer. De bijdrage aan de jeugdgezondheidszorg is gebaseerd op het aantal jeugdigen per gemeente. In de nieuwe bijdrageregeling wordt dit rechtgezet.

De manier waarop de gemeentelijke bijdrage wordt bepaald, wordt nu in een afzonderlijke bijdrageregeling opgenomen. Aanpassingen zijn wat eenvoudiger door te voeren dan een wijziging van de gemeenschappelijke regeling. Bij aanpassingen van de bijdrageregeling zal wel een zienswijzeprocedure voor de gemeenteraden worden gehanteerd. Dit is opgenomen in artikel 13 van de ontwerperegeling.

4.1 De instelling van bestuurscommissies is een bestuurlijke wens.

In het instellingsbesluit worden de samenstelling en de taken en bevoegdheden van de bestuurscommissies geregeld. Conform artikel 25 lid 2 van de Wgr moeten de gemeenteraden over het instellen van de commissies in de gelegenheid worden gesteld om wensen en bedenkingen kenbaar te maken. De bestuurscommissie Gezondheid is bedoeld om het reguliere wethouders overleg over publieke gezondheid te formaliseren binnen VGGM. Als gelijkwaardige tegenhanger is ervoor gekozen om dan ook een commissie Veiligheid voor de burgemeesters in te stellen. Het algemeen bestuur draagt de inhoudelijke bevoegdheden over naar de bestuurscommissies.

Alternatieven

2.1 Uittreding van een van de deelnemers en opheffing van de regeling is in feite niet mogelijk.

De nieuwe Wgr zegt dat in de gemeenschappelijke regeling bepalingen moeten zijn opgenomen over “de voorwaarden waaronder kan worden uitgetreden en de gevolgen van uittreding”. De gemeenschappelijke regeling waarmee een veiligheidsregio is gevormd, is echter een wettelijk verplichte regeling. Vrijwillig uittreden is niet mogelijk. Alleen bij een gemeentelijke herindeling of bij wijziging van de grens van een veiligheidsregio zullen gemeenten uittreden c.q. verdwijnen. Omdat de Wgr dit uitdrukkelijk stelt, is er toch een vrij uitgebreide uittredingsregeling opgenomen in de gemeenschappelijke regeling VGGM (zie artikel 38 en 39). Hetzelfde geldt voor artikel 41 over opheffing van de regeling; daar kunnen de colleges niet over besluiten, maar alleen de minister.

2.2. Er is niets opgenomen over een raadsadviescommissie

Op voorstel van de gemeenteraden kan bij een gemeenschappelijke regeling een gemeenschappelijke adviescommissie ingesteld worden die het algemeen bestuur van advies kan voorzien, de besluitvorming van de raden van de deelnemende gemeenten met betrekking tot de regeling kan voorbereiden of de raden van advies kan voorzien. Hierover is niets opgenomen in de VGGM-regeling. De instelling van een adviescommissie is namelijk afdoende in de Wgr geregeld (artikel 24a) en kan dus wel altijd worden geïnitieerd op verzoek van de betrokken raden.

4.1 De instelling van een bestuurscommissie Veiligheid is een bijzondere constructie

De burgemeesters zitten zowel in de bestuurscommissie Veiligheid als het AB. Het AB houdt toezicht op de bestuurscommissies, zoals ook in artikel 14 van het instellingsbesluit staat. In het geval van de bestuurscommissie Veiligheid houdt het AB dus toezicht op zichzelf. Dat is een bijzondere constructie. Mede hierom is na bespreking in het AB besloten om de werkwijze van de bestuurscommissies na een jaar te evalueren.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

Door middel van een zienswijzebrief maken wij de zienswijze van uw raad aan de VGGM kenbaar. VGGM heeft gevraagd om uiterlijk 5 juni 2024 een zienswijze in te dienen op het voorstel tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling.

De verdere planning is als volgt:

- Op 3 juli 2024 worden de zienswijzen besproken in het algemeen bestuur van de VGGM.
- Daarna wordt de definitieve regeling naar de gemeenten gestuurd en gaat het college aan de gemeenteraad om toestemming vragen om de regeling vast te mogen stellen. In deze fase kan de raad de toestemming slechts onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang.
- Na de toestemming van de raad stelt het college de definitieve regeling vast.

De wijziging van de regeling komt tot stand wanneer in de vergadering van het algemeen bestuur blijkt dat de colleges van ten minste twee derde van de deelnemende gemeenten tot de wijziging hebben besloten. De gewijzigde regeling treedt pas in werking na de bekendmaking ervan door de centrumgemeente.

Voorzien is dat de gewijzigde regeling op 1 januari 2025 in werking treedt.

7. Klimaat en duurzaamheid

n.v.t.

8. Communicatie

De gewijzigde regeling treedt pas in werking na de bekendmaking ervan door de centrumgemeente (gemeente Arnhem).

9. Kosten, baten en dekking

Het wijzigen van de regeling heeft geen financiële gevolgen.

10. Bijlagen

De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Bijlage

1	UIT/24/1203119	Zienswijzebrief
2	INK/24/1202648	Aanbiedingsbrief zienswijze Gemeenschappelijke regeling
3	INK/24/1203108	Ontwerp besluit tot wijziging Gemeenschappelijke regeling
4	INK/24/1203110	Algemene toelichting bij wijzigingsbesluit
5	INK/24/1203111	Volledige ontwerpregeling VGGM
6	INK/24/1203113	Artikelsgewijs overzicht wijzigingen GR VGGM
7	INK/24/1203114	Concept instellingsbesluit bestuurscommissies VGGM
8	INK/24/1203114	Concept bijdrageregeling VGGM

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris
Danielle Jansen

De burgemeester
Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp	Zienswijze wijziging gemeenschappelijke regeling VGGM
Zaaknummer	Z/24/467818
Documentnummer	INT/24/1203116

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat ;

- Op 1 juli 2022 de Wet gemeenschappelijke regelingen is gewijzigd;
- De Gemeenschappelijke regeling Veiligheids- en gezondheidsregio Gelderland-Midden daardoor aanpassing behoeft;
- De gemeenteraad zijn zienswijze kan indienen over het wijzigen van deze gemeenschappelijke regeling.

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

Gelet op de Wet gemeenschappelijke regelingen;

besluit:

1. Een zienswijze in te dienen op de ontwerpwijziging gemeenschappelijke regeling VGGM, conform de concept-zienswijzebrief, aan het dagelijks bestuur van de VGGM;
2. Voor het overige akkoord te gaan met de ontwerpwijziging van de gemeenschappelijke regeling VGGM;
3. Geen zienswijze te geven op de ontwerp 'Bijdrageregeling VGGM';
4. Geen wensen en bedenkingen kenbaar te maken op het ontwerp 'Instellingsbesluit bestuurscommissies'.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar, gehouden op 29 mei 2024.

De griffier
I.M. van Dijk

De burgemeester
L.J.E.M. van Riswijk

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden
t.a.v. het dagelijks bestuur
Postbus 5364
6802 EJ ARNHEM

datum 30 mei 2024
zaaknummer Z/24/467818 /UIT/24/1203119
onderwerp Zienswijze wijziging gemeenschappelijke regeling
contactpersoon Thijs Barten

Geacht bestuur,

Met uw brief van 1 maart 2024 heeft u het ontwerpbesluit tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling VGGM aan ons aangeboden. Daarbij vraagt u van onze gemeenteraad om een zienswijze in te dienen op het ontwerpbesluit en op de daarbij gevoegde stukken.

Op 29 mei j.l. heeft de gemeenteraad van Zevenaar de stukken behandeld. De gemeenteraad heeft besloten om:

- een zienswijze in te dienen op de ontwerpwijziging gemeenschappelijke regeling VGGM met betrekking tot het proces van de kaderbrief.
- voor het overige akkoord te gaan met de ontwerpwijziging van de gemeenschappelijke regeling VGGM.
- geen zienswijze te geven op de ontwerp 'Bijdrageregeling VGGM'.
- geen wensen en bedenkingen kenbaar te maken op het ontwerp 'Instellingsbesluit bestuurscommissies'.

Ten aanzien van het eerste punt heeft de gemeenteraad geconstateerd dat de duur van de zienswijzetermijn niet is opgenomen. De gemeenteraad wil zijn kaderstellende rol ten aanzien van de kaderbrief serieus nemen. Wij wensen dan ook een zienswijzetermijn die ruim genoeg is zodat de kaderbrief op een zorgvuldige manier aan de gemeenteraad kan worden voorgelegd. Wij zien graag dat voor de kaderbrief een zienswijzetermijn van minimaal 10 weken expliciet in de regeling wordt opgenomen.

Met vriendelijke groet,

De gemeenteraad van Zevenaar,

Inge van Dijk
griffier

Lucien van Riswijk
voorzitter

Het College van B&W van de gemeenten in de regio Gelderland-Midden

Datum 1 maart 2024
Uw kenmerk SN24_000004
Ons kenmerk Click or tap here to enter text.
Contactpersoon Eric van Neerrijnen
E-mailadres eric.van.neerrijnen@vggm.nl
Bijlage 1

Onderwerp: Zienswijzeverzoek wijziging gemeenschappelijke regeling VGGM

Geacht college,

De Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) maakt onder andere samenwerking mogelijk tussen verschillende gemeenten. Op 1 juli 2022 is deze wet gewijzigd. Als gevolg van de wijziging van de Wgr moet de gemeenschappelijke regeling van Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM) geactualiseerd worden.

De raden van de deelnemende gemeenten hebben de mogelijkheid een zienswijze in te dienen op de voorgenomen wijzigingen van de regeling. Om die reden willen wij u vragen bijgevoegd ontwerp wijzigingsbesluit gemeenschappelijke regeling voor zienswijze voor te leggen aan u raad en de raad tevens de gelegenheid te geven wensen en bedenkingen kenbaar te maken over het concept "Instellingsbesluit Bestuurscommissies" en een zienswijze te geven op de concept "Bijdrageregeling".

Wijzigingen in de gemeenschappelijke regeling VGGM

De belangrijkste wijzigingen in de gemeenschappelijke regeling zijn in de bijlage bij deze brief weergegeven. Deze wijzigingen hebben primair betrekking op de gewijzigde Wet Gemeenschappelijke regelingen (Wgr) per 1 juli 2022. Daarnaast is inhoud gegeven aan de bestuurlijke wens om twee bestuurscommissies te vormen: een bestuurscommissie Veiligheid (bestaande uit de burgemeesters) en een bestuurscommissie Gezondheid (bestaande uit collegevertegenwoordigers met de portefeuille Publieke Gezondheid). Het algemeen bestuur besluit over het instellen van de bestuurscommissies nadat de raden in de gelegenheid zijn gesteld hierover wensen en bedenkingen te uiten. Het concept "Instellingsbesluit Bestuurscommissies" is als bijlage bijgevoegd.

Tenslotte bevat de ontwerp wijzigingsbesluit een aantal technische aanpassingen en kleine correcties en is de regeling op onderdelen vereenvoudigd en flexibeler gemaakt waarbij onderdelen van de regeling worden uitgewerkt in protocollen vast te stellen door het algemeen bestuur.

Zienswijze vóór 5 juni 2024

De reacties vanuit de raad op het ontwerp wijzigingsbesluit "gemeenschappelijke regeling VGGM 2024", de ontwerp "Bijdrageregeling" en het ontwerp "Instellingsbesluit Bestuurscommissies" ontvangen wij bij voorkeur vóór 5 juni 2024, zodat de reacties en het eventueel hierop gebaseerd aanpassingsvoorstel kunnen worden besproken in de AB vergadering van VGGM van 3 juli 2024.

De eindversie van het ontwerp wijzigingsbesluit "gemeenschappelijke regeling VGGM 2024" ontvangt u na behandeling van uw reacties in het Algemeen Bestuur nogmaals voor een wettelijk verplichte

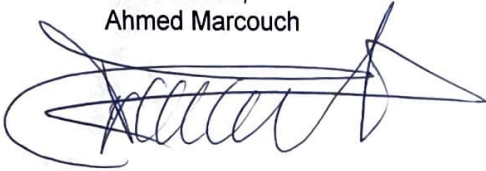
'toestemmingsprocedure' via de raad. Na toestemming van alle colleges zal het wijzigingsbesluit bekend worden gemaakt. De gewijzigde gemeenschappelijke regeling zal dan ingaan op 1 januari 2025.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Het Dagelijks Bestuur van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden,

de voorzitter,
Ahmed Marcouch

de secretaris,
Henk Bril

Ontwerp besluit tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling Veiligheids-en Gezondheidsregio Gelderland-Midden

De Colleges van de gemeenten Arnhem, Barneveld, Doesburg, Duiven, Ede, Lingewaard, Nijkerk, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Scherpenzeel, Wageningen, Westervoort en Zevenaar, ieder voor zover betreft zijn bevoegdheden,;

overwegende,

dat op grond van artikel 9, in samenhang met artikel 8, van de Wet veiligheidsregio's de colleges van de gemeenten Arnhem, Barneveld, Doesburg, Duiven, Ede, Lingewaard, Nijkerk, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Scherpenzeel, Wageningen, Westervoort en Zevenaar zijn aangewezen tezamen een gemeenschappelijke regeling te treffen met de aanduiding: veiligheidsregio;

dat bij deze regeling aan het bestuur van de Veiligheidsregio de bevoegdheden als opgesomd in artikel 10 Wet Veiligheidsregio's dienen te worden overgedragen,

dat de Veiligheidsregio ook overigens zorg dient te dragen voor de opdrachten die op grond van de Wet veiligheidsregio bij deze regeling neergelegd worden,

dat de gemeenteraad, zoals vereist op grond van artikel 1, tweede en derde lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen, het college toestemming heeft gegeven om een regeling te treffen c.q. te wijzigen;

dat de eenheidsleiding van de Politie Oost-Nederland voor zover het de integrale afstemming van haar taken ten aanzien van de voorbereiding op rampenbestrijding en crisisbeheersing, het veiligheidsbeleid in de gemeenten en de gemeenschappelijke meldkamer betreft, met instemming kennis genomen heeft van deze gemeenschappelijke regeling;

dat er reeds de gemeenschappelijke regeling Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM) bestaat met een bevoegdheden- en takenpakket dat aansluit bij de opdracht van de Wet Veiligheidsregio's, maar daarbij tevens als organisatie als bedoeld in artikel 14 van de Wet publieke gezondheidszorg uitvoering geeft aan de wettelijke taken op het gebied van publieke gezondheid op grond van deze wet, alsmede de ambulancezorg,

dat VGGM ter uitvoering van deze taken reeds een integrale uitvoerende organisatie handhaaft en de deelnemende gemeenten deze willen voortzetten binnen gewijzigde wettelijke kaders;

gelet op de Wet veiligheidsregio's, de Wet Ambulancezorgvoorzieningen, de Wet publieke gezondheid, de Gemeentewet;

gelet op de inwerkingtreding van de nieuwe Wet gemeenschappelijke regelingen op 1 juli 2022;

gelet op het voorstel van het algemeen bestuur Veiligheids-en Gezondheidsregio.

Besluiten:

de "gemeenschappelijke regeling Veiligheids-en Gezondheidsregio Gelderland-Midden" als volgt te wijzigen:

Aanhef

In de aanhef vervalt “Rijnwaarden”, in verband met de herindeling van de gemeente Rijnwaarden bij Zevenaar per 1 januari 2018

In de aanhef wordt de verwijzing naar de “Tijdelijke wet Ambulancezorg” gewijzigd in een verwijzing naar de “Wet Ambulancevoorzieningen”

In de aanhef wordt de verwijzing naar de “inwerkingtreding van de nieuwe Wet gemeenschappelijke regelingen op 1 januari 2025” gewijzigd in een verwijzing naar de “inwerkingtreding van de nieuwe Wet gemeenschappelijke regelingen op 1 juli 2022”

Hoofdstuk I

Artikel 1

In Artikel 1, tweede lid: vervalt “Rijnwaarden”

Artikel 2

In Artikel 2 eerste lid onder h wordt de begripsomschrijving gewijzigd in: *de voorzitter*: de voorzitter van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden;

In Artikel 2 eerste lid onder i wordt “artikel 28, tweede lid” vervangen door “artikel 29, tweede lid”

In Artikel 2 eerste lid onder j wordt de begripsomschrijving gewijzigd in: “de GHOR: Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio als bedoeld in artikel 32 van de Wet veiligheidsregio’s;”

Artikel 2 eerste lid onder k vervalt

Hoofdstuk II

In de titel van Hoofdstuk II wordt “DOEL” vervangen door “BELANGEN”

Artikel 3

In artikel 3 onder d wordt “GHOR” vervangen door “Geneeskundige hulpverlening”

In artikel 3 onder f wordt “meldkamer” vervangen door “meldkamerfunctie”

Artikel 4

Artikel 4 komt te luiden:

Artikel 4 Basistaken en plustaken:

1. De inhoud van het basistakenpakket van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden wordt bepaald door de taken en bevoegdheden, genoemd in artikel 10 van de Wet veiligheidsregio’s ten aanzien van brandweerzorg, rampenbestrijding, crisisbestrijding en geneeskundige hulpverlening en wat bij of krachtens de vigerende wetgeving aan de gemeenten is opgedragen.

2. De taken die geen onderdeel uitmaken van het basistakenpakket, zijn ondergebracht in een plustakenpakket, mits de uitvoering daarvan valt onder de in artikel 3 benoemde belangen. Indien afname van producten en diensten uit dit pakket plaatsvindt, geschiedt zulks op basis van een daartoe tussen de gemeente(n) en de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden te sluiten overeenkomst waarin de rechten en verplichtingen van beide partijen zijn opgenomen, waaronder ook de financiering. Het dagelijks bestuur stelt een modelovereenkomst vast.
3. De deelnemende gemeenten verlenen ieder afzonderlijk de mandaten, volmachten en machtigingen aan het openbaar lichaam die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de taken.

Artikel 5

Artikel 5 komt te luiden:

“Artikel 5 Wettelijke taken en bevoegdheden:

1. De colleges van de deelnemende gemeenten dragen de wettelijke taken en bevoegdheden ter behartiging van de in artikel 3 onder a, d, e en f genoemde belangen over aan VGGM, met inachtneming van het hierover gestelde in de Wet veiligheidsregio's en op die wet gebaseerde nadere regelgeving.
2. Ter behartiging van de in artikel 3 onder b, c en g bedoelde belangen heeft de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden de volgende wettelijke taken en bevoegdheden op het vlak van de publieke gezondheids- en ambulancezorg:
 - a. de algemene taken genoemd in artikel 2 van de Wet Publieke Gezondheid;
 - b. de taken genoemd in artikel 5 van de Wet Publieke Gezondheid op het vlak van de jeugdgezondheidszorg;
 - c. de taken genoemd in artikel 5a van de Wet Publieke Gezondheid op het vlak van ouderengezondheidszorg;
 - d. de taken in artikel 6 Van de Wet publieke gezondheidszorg op het vlak van de algemene infectieziektebestrijding;
 - e. de taken genoemd in de Wet ambulancevoorzieningen, en
 - f. de taken als bedoeld in de Wet op de Lijkbezorging op het vlak van de forensische zorg en andere taken die bij of krachtens wet aan de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden worden opgedragen.”

Artikel 6

In artikel 6 wordt “bestuur” gewijzigd in “algemeen bestuur”

Artikel 6a en artikel 7

Artikel 6a wordt omgenummerd naar artikel 7. De oorspronkelijke tekst uit artikel 7 komt te vervallen.

Hoofdstuk IV

Artikel 10

Artikel 10 komt te luiden:

“Artikel 10 Samenstelling

1. Het algemeen bestuur bestaat uit de burgemeesters van de deelnemende gemeenten.
2. Behalve de in de wet vastgelegde deelnemers, zijn tevens als adviseurs bij de vergaderingen van het algemeen bestuur genodigd:
 - a. de voorzitter van de bestuurscommissie Gezondheid;
 - b. de directeur brandweer tevens zijnde commandant brandweer zoals bedoeld in de Wet;
 - c. de directeur publieke gezondheid zoals bedoeld in de Wet publieke gezondheid, en
 - d. de coördinerend functionaris gemeenten aangewezen op grond van artikel 36 Wet veiligheidsregio's;
 - e. een vertegenwoordiger van het ministerie van Defensie;
 - f. een vertegenwoordiger van het ministerie van Justitie en Veiligheid;
 - g. een vertegenwoordiger van de eenheidsleiding Politie Oost-Nederland.
3. De voorzitter kan andere functionarissen, van wie de aanwezigheid in verband met de te behandelen onderwerpen van belang is, uitnodigen deel te nemen aan de vergaderingen van het algemeen bestuur.”

Artikel 11

In het oorspronkelijk lid 3 komt te vervallen

De tekst onder het oorspronkelijk vierde lid verschuift naar het derde lid.

Omnummering: “lid 4” wordt “lid 3”

Omnummering “lid 5” wordt “lid 4”. In dit vierde lid wordt “zijn overeenkomstig van toepassing.” gewijzigd in: “zijn van overeenkomstige toepassing.”.

Omnummering: “lid 6” wordt “lid 5”. Dit vijfde lid komt te luiden: “5. Stukken die van het algemeen bestuur uitgaan worden ondertekend door de voorzitter en, ingevolge artikel 32a Gemeentewet, medeondertekend door een lid van de directie in de hoedanigheid als secretaris. “

Na artikel 11 wordt artikel 11a toegevoegd. De tekst uit het oorspronkelijke artikel 13 eerste lid verhuist naar artikel 11a.

Na artikel 11a wordt een nieuw artikel 11b toegevoegd. Dit nieuwe artikel luidt:

”Artikel 11b Toezicht Ambulancezorg

Het algemeen bestuur houdt toezicht op de uitvoering van de Regionale Ambulancevoorziening met publiekrechtelijke rechtspersoonlijkheid als bedoeld in artikel 16 juncto artikel 15, tweede lid, van de Wet ambulancezorgvoorzieningen.”

Artikel 12

Dit artikel komt te luiden:

“Artikel 12 De besluitvorming

1. Ieder lid van het algemeen bestuur heeft één stem.
2. De besluiten worden genomen met gewone meerderheid van stemmen. Indien de stemmen staken, geeft de stem van de voorzitter de doorslag.
3. Besluiten betreffende de (meerjaren-) begroting en de jaarrekening, alsmede de aan de begrotingen ten grondslag liggende (meerjaren-) beleidsplannen worden genomen op basis van gewogen stemrecht. Het stemgewicht voor elke gemeente wordt jaarlijks bepaald op basis van het inwonertal op 1 januari van het voorafgaande jaar, zoals dit is opgenomen in de bevolkingsstatistiek van het Centraal Bureau voor de Statistiek, waarbij de volgende verdeling geldt:
 - gemeenten tot 40.000 inwoners: 1 stem
 - gemeenten met 40.000 tot en met 100.000 inwoners: 3 stemmen
 - gemeenten met meer dan 100.000 inwoners: 5 stemmen.”

Artikel 13

De tekst van het oorspronkelijke artikel 13 is komen te vervallen, behoudens tekst onder het eerste lid, die is verplaatst naar een nieuw artikel 11a.

Het nieuwe artikel 13 komt te luiden:

“Artikel 13 Zienswijze op besluiten van het algemeen bestuur

1. Het algemeen bestuur besluit, voorafgaand aan het nemen ervan, welke besluiten ter zienswijze, als bedoeld in artikel 10, vijfde en zesde lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen, aan de raden worden voorgelegd, naast de besluiten waarvan bij of krachtens de wet is bepaald dat deze verplicht aan de raden ter zienswijze worden voorgelegd en de overige in deze regeling genoemde gevallen.
2. In ieder geval wordt aan de raden ter zienswijze voorgelegd:
 - a. Voorgenomen besluiten van het algemeen bestuur alsmede voorgenomen besluiten van een bestuurscommissie, die voor deelnemende gemeenten ingrijpende effecten hebben voor de gezondheid of veiligheid;
 - b. De participatieregeling als bedoeld in artikel 14;
 - c. Het informatieprotocol als bedoeld in artikel 26, eerste lid;
 - d. De bijdrageregeling als bedoeld in artikel 33.
3. Het dagelijks bestuur is belast met de uitvoering van de zienswijzeprocedure.
4. De zienswijzetermijn bedraagt 10 weken tenzij anders in deze regeling of bij wet is bepaald. “

Artikel 14

De oude tekst onder artikel 14 komt in gewijzigde vorm terug in artikel 15.

Het nieuwe artikel 14 komt te luiden:

“Artikel 14 Participatie

1. Ingezetenen van de gemeenten en belanghebbenden worden bij de voorbereiding,

uitvoering en evaluatie van beleid op grond van deze regeling betrokken voor zover dat bij of krachtens de wet is vereist, of voor zover door het algemeen bestuur is bepaald, of ingeval van delegatie van bevoegdheden vanuit het algemeen bestuur aan de bestuurscommissie, door de bestuurscommissie is bepaald. De participatie vindt plaats op de in de betreffende gemeente gebruikelijke wijze of een door het algemeen bestuur bepaalde wijze, vastgelegd in een participatieregeling.

2. Bij de participatie kan een andere procedure dan die van afdeling 3.4. van de Algemene wet bestuursrecht gevolgd worden.”

Hoofdstuk V

Artikel 15

Artikel 15 komt te luiden:

“Artikel 15 Samenstelling

1. Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter en drie leden uit het algemeen bestuur. Tevens is de voorzitter van de bestuurscommissie gezondheid lid van het dagelijks bestuur.
2. De leden van het dagelijks bestuur, niet zijnde de voorzitter, worden benoemd door het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur benoemt de leden van het dagelijks bestuur voor bepaalde tijd. Na afloop van deze zittingsperiode kunnen de leden van het dagelijks bestuur maximaal één keer worden herbenoemd. De leden van het dagelijks bestuur blijven hun functie waarnemen totdat in hun opvolging is voorzien.
3. Indien tussentijds een plaats van een lid openvalt, wordt zo spoedig mogelijk een nieuw lid aangewezen.
4. Degene die ophoudt lid te zijn van het algemeen bestuur of de bestuurscommissies, houdt tevens op lid van het dagelijks bestuur te zijn.”

Artikel 16

In het eerste lid wordt “minimaal drie maal per jaar” gewijzigd in “minimaal vier maal per jaar”

In het derde lid wordt “Besluiten van het dagelijks bestuur vinden plaats op basis van gewone meerderheid van stemmen.” gewijzigd in: “Besluiten van het dagelijks bestuur vinden plaats op basis van gewone meerderheid van stemmen, waarbij ieder lid één stem heeft.”

Toevoeging extra vierde lid: “4. Besluiten van het dagelijks bestuur vinden plaats op basis van gewone meerderheid van stemmen, waarbij ieder lid één stem heeft.

Artikel 17

De titel van dit artikel komt te luiden: “Artikel 17 Taken en bevoegdheden”

In het tweede lid onder b,c,d en j wordt “bestuurscommissie” gewijzigd in “bestuurscommissies”.

Artikel 18

In het eerste lid wordt “De leden van de veiligheidsdirectie” gewijzigd in “De directie, concerncontroller en bestuurssecretaris van Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden”

Artikel 19

De tekst van het oorspronkelijke artikel 19 wordt met enige wijzigingen verplaatst naar artikel 20.

Wijzigingen:

In het eerste lid wordt “en gezondheid” geschrapt.

In het tweede lid wordt “een van zijn leden” vervangen door “een of meerdere van zijn leden”

Er wordt een nieuw artikel 19 komt te luiden: “Artikel 19 Zienswijze op besluiten

Er zijn geen besluiten van het dagelijks bestuur waarvoor aan de raden van de deelnemende gemeenten vooraf een zienswijze wordt gevraagd, als bedoeld in artikel 10, vijfde en zesde lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen, buiten de in deze regeling of bij of krachtens wet bepaalde gevallen.”

Hoofdstuk VI

Artikel 20

De tekst van het oorspronkelijk artikel 20 wordt met enige wijzigingen verplaatst naar artikel 21

Wijzigingen:

In het eerste lid wordt “en gezondheid” geschrapt.

Het derde lid wordt geschrapt.

Hoofdstuk VII

Artikel 21

De tekst van dit artikel wordt opgenomen in artikel 23

Artikel 22

De tekst van dit artikel komt in gewijzigde vorm terug in artikel 24.

Er wordt een nieuw artikel 22 ingevoegd wat komt te luiden:

“Artikel 22 Zienswijze op besluiten

Er zijn geen besluiten van de voorzitter waarvoor aan de raden van de deelnemende gemeenten vooraf een zienswijze wordt gevraagd, als bedoeld in artikel 10, vijfde en zesde lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen, buiten de in deze regeling of bij of krachtens wet bepaalde gevallen. “

Artikel 23

De tekst uit dit artikel komt te vervallen en wordt vervangen door de tekst uit artikel 21.

Hoofdstuk VIII

Artikel 24

De tekst uit dit artikel komt in gewijzigd vorm terug in artikel 25.

Wijzigingen:

In het eerste, tweede en derde lid wordt “dan wel de bestuurscommissie veiligheid en gezondheid” geschrapt

In het vijfde lid wordt na “dagelijks bestuur” toegevoegd “,uitgezonderd de voorzitter”.

Dit artikel 24 komt te luiden:

“Artikel 24 Bestuurscommissies

1. Met inachtneming van artikel 25 van de Wet gemeenschappelijke regelingen kan het algemeen bestuur bestuurscommissies instellen met het oog op de behartiging van bepaalde belangen.
2. Tenminste worden ingesteld een bestuurscommissie veiligheid en een bestuurscommissie gezondheid.
3. Het algemeen bestuur regelt in het instellingsbesluit de samenstelling en de taken en bevoegdheden van de commissie overeenkomstig artikel 25 van de Wet gemeenschappelijke regelingen. “

Artikel 25

De tekst uit dit artikel komt in gewijzigd vorm terug in artikel 26

Wijzigingen:

Het eerste lid wordt gewijzigd in: “1. Het algemeen bestuur stelt een informatieprotocol vast waarin staat beschreven op welke wijze raden actief worden voorzien van informatie van het bestuur die nodig is voor het vervullen van hun taak en die voor een juiste beoordeling van het door het bestuur gevoerde en te voeren beleid nodig is.”

Het derde lid wordt geschrapt.

Artikel 26

De tekst uit dit artikel wordt zonder inhoudelijke aanpassingen verplaatst naar artikel 27.

Hoofdstuk IX

Artikel 27

De tekst uit dit artikel komt in gewijzigd vorm terug in artikel 28

Wijzigingen:

In het eerste lid wordt “bestuurscommissie veiligheid en gezondheid” gewijzigd in “bestuurscommissie”

Het tweede lid wordt geschrapt. Hiermee vervalt de verdeling in lid 1 en lid 2.

Artikel 28

De tekst uit dit artikel komt in gewijzigd vorm terug in artikel 29

Wijzigingen:

In het tweede lid wordt geschrapt: ...“brandweer en volksgezondheid, verder aangeduid “directie””

Lid 4 t/m 7 wordt geschrapt.

Artikel 29

De tekst uit dit artikel wordt zonder inhoudelijke aanpassingen verplaatst naar artikel 30.

Hoofdstuk X

Artikel 30

De tekst uit dit artikel wordt zonder inhoudelijke aanpassingen verplaatst naar artikel 31.

Artikel 31

De tekst uit dit artikel komt in gewijzigd vorm terug in artikel 32.

Wijzigingen:

In het eerste lid komt te luiden:

“1. Met inachtneming van de artikelen 34, 34a, 34b en 35 van de Wet Gemeenschappelijke regelingen en – voor zover van toepassing – het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten

- a. zendt het dagelijks bestuur jaarlijks vóór 1 december van het tweede jaar voorafgaand aan het jaar waarvoor de begroting dient, de algemene financiële en beleidsmatige kaders aan de raden van de deelnemende gemeenten.
- b. geeft het dagelijks bestuur de raden van de deelnemende gemeenten gelegenheid om bij het dagelijks bestuur hun zienswijze over de algemene financiële en beleidsmatige kaders , bedoeld onder lid 1 onder a, naar voren te brengen. Het dagelijks bestuur betreft de commentaren, waarin deze zienswijzen zijn vervat, bij de totstandkoming van de ontwerpbegroting en de meerjarenraming;
- c. zendt het dagelijks bestuur jaarlijks vóór 30 april de ontwerpbegroting en de ontwerp-meerjarenraming van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden voor het komende kalenderjaar, vergezeld van een behoorlijke toelichting, toe aan de raden van de deelnemende gemeenten;
- d. geeft het dagelijks bestuur de raden van de deelnemende gemeenten twaalf weken na toezending gelegenheid om bij het dagelijks bestuur hun zienswijze over de

ontwerpbegroting en meerjarenraming naar voren te brengen. Het dagelijks bestuur voegt de commentaren, waarin deze zienswijzen zijn vervat, en eventueel een nota van wijzigingen, bij de ontwerpbegroting en de meerjarenraming, zoals deze aan het algemeen bestuur worden aangeboden;

- e. stelt het dagelijks bestuur voorafgaande aan het vaststellen van de begroting door het algemeen bestuur de raden van de deelnemende gemeenten schriftelijk en gemotiveerd in kennis van zijn oordeel over de zienswijze, bedoeld onder d, alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt;
- f. stelt het algemeen bestuur de begroting en de meerjarenraming vast vóór 15 september van het jaar, voorafgaande aan het jaar waarvoor de begroting moet dienen;
- g. stuurt het algemeen bestuur de vastgestelde begroting en de meerjarenraming toe aan de raden van de deelnemende gemeenten, die de in deze begroting voor de gemeente als bijdrage in de kosten van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden geraamde bedragen in de gemeentebegroting voor het betreffende jaar opnemen;
- h. zendt het dagelijks bestuur de vastgestelde begroting en de meerjarenraming binnen twee weken na de vaststelling doch in ieder geval vóór 15 september aan gedeputeerde staten. In het geval de begroting niet in evenwicht is en het niet aanmerkelijk is dat in de eerstvolgende jaren een evenwicht wordt bereikt, verzoekt het dagelijks bestuur daarbij om goedkeuring van gedeputeerde staten. Van de goedkeuring doet het dagelijks bestuur mededeling aan het algemeen bestuur en de deelnemende gemeenten.”

Artikel 32

De tekst uit dit artikel komt in gewijzigd vorm terug in artikel 33.

Dit artikel komt te luiden:

“Artikel 33 Bijdragen van de gemeenten

Het algemeen bestuur van de VGGM stelt in een bijdrageregeling vast op welke wijze berekend wordt welke bijdrage de colleges verschuldigd zijn voor de uitvoering van de basistaken. Voordat het algemeen bestuur de bijdrageregeling bij unaniem besluit vaststelt, wordt deze ter zienswijze aan de raden voorgelegd.”

Artikel 33

De tekst uit dit artikel komt in gewijzigd vorm terug in artikel 34.

Wijzigingen:

In het eerste lid wordt na “het jaarverslag” toegevoegd: “en overige relevante stukken”. De laatste zin van dit lid wordt geschrapt.

In het vijfde lid wordt “1 juli” gewijzigd in “15 juli”

Hoofdstuk XI

Artikel 34

De tekst uit dit artikel komt in gewijzigd vorm terug in artikel 35.

Wijzigingen:

In het eerste lid wordt na “Het dagelijks bestuur is” toegevoegd “voor zover het gedelegeerde taken betreft,”

Na het eerste lid wordt een nieuw tweede lid toegevoegd dat komt te luiden:

“2. De zorg voor de archiefbescheiden die ontstaan uit hoofde van de door de deelnemers gemandateerde taken berusten bij deze deelnemers. De deelnemers en het dagelijks bestuur maken hierover nadere afspraken in een dienstverleningsovereenkomst, onder meer over de verrekening van kosten van beheer van de archiefbescheiden voor zover daar sprake van is. “

Het oorspronkelijk tweede lid wordt omgenummerd naar lid 3, het derde lid wordt lid 4, het vierde lid wordt lid 5.

In het oorspronkelijk derde lid wordt na “het eerste” toegevoegd “en het tweede”.

Hoofdstuk XII

Titel

De titel van dit hoofdstuk wordt gewijzigd in “HOOFDSTUK XII EVALUATIE, TOETREDING, UITTREDING, WIJZIGING EN OPHEFFING”

Artikel 35

De tekst uit dit artikel komt in gewijzigd vorm terug in artikel 37.

Wijzigingen:

Het tweede lid komt te vervallen en wordt vervangen door een nieuw lid 2 en 3:

“2. De toetreding van een gemeente komt tot stand indien de colleges van de deelnemende gemeenten en het college dat wenst toe te treden daartoe hebben besloten, na voorafgaande zienswijze en toestemming van hun raden daartoe.

3. Het algemeen bestuur regelt de procedure en alle gevolgen van de toetreding en kan voorwaarden verbinden aan de toetreding. “

Artikel 36

De tekst uit dit artikel komt in gewijzigd vorm terug in artikel 40.

Wijzigingen:

In het tweede lid wordt aan het eind van de laatste zin toegevoegd: ...”, na daaraan voorafgaand zienswijze te hebben gevraagd en toestemming hebben verkregen van hun raden overeenkomstig artikel 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen.”

Het nieuwe artikel 36 komt te luiden:

Artikel 36 Evaluatie

1. Het algemeen bestuur draagt zorg voor een periodieke evaluatie van deze regeling, minimaal één keer per 4 jaar.
2. Het algemeen bestuur bepaalt het moment, de onderwerpen en de diepgang van het evaluatieonderzoek.

Artikel 37

De tekst uit dit artikel komt in gewijzigd vorm terug in artikel 41.

Wijzigingen:

In het tweede lid wordt aan het eind van de laatste zin toegevoegd: "...", na daaraan voorafgaand zienswijze te hebben gevraagd en toestemming hebben verkregen van hun raden overeenkomstig artikel 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen."

Hoofdstuk XIII

Artikel 38

De tekst uit dit artikel komt ongewijzigd terug in artikel 42.

Het nieuwe artikel 38 komt te luiden:

"Artikel 38 Uittreding

1. Uittreding is alleen mogelijk voor zover de wet erin voorziet.
2. Een college kan besluiten tot uittreding, onverminderd het bepaalde in artikel 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen.
3. Een college zendt, na voorafgaande zienswijze en toestemming van zijn raad, het besluit tot uittreding aan het bestuur. De procedure voor uittreding vangt aan de dag nadat het algemeen bestuur het besluit heeft ontvangen.
4. Het algemeen bestuur inventariseert de gevolgen van de uittreding, de wijze waarop met deze gevolgen kan of moet worden omgegaan en de voorwaarden voor uittreding en legt deze vast in het concept- uittredingsplan.
5. Onder de gevolgen van de uittreding worden verstaan de financiële, juridische, personele en organisatorische consequenties die het directe gevolg zijn van de uittreding.
6. De uittreding gaat in op 1 januari van het jaar volgende op het verstrijken van een termijn van twee jaren na het nemen van het besluit tot uittreding, tenzij de colleges unaniem een andere opzegtermijn overeen komen."

Hoofdstuk XIV

Artikel 39

De tekst uit dit artikel komt ongewijzigd terug in artikel 43.

Het nieuwe artikel 39 komt te luiden:

"Artikel 39 Procedure voor vaststelling uittredingsplan

1. Elk van de colleges kan, na zienswijze daarop door en met verkregen toestemming van de raad, besluiten uit deze regeling te treden met ingang van een begrotingsjaar, mits het opzeggende college het voorgenomen besluit daartoe tenminste 2 jaar voordien ter kennis heeft gebracht van de overige colleges.
2. Het algemeen bestuur stelt een voorstel op voor financiële, personele en overige gevolgen van de uittreding. Het college dat voornemens is uit te treden neemt op basis van het voorstel een definitief besluit, onverminderd het bepaalde in artikel 1, tweede en derde lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen. De kosten voor het maken van het voorstel komen voor rekening van het college dat voornemens is uit te treden.
3. Ten behoeve van het voorstel voor de financiële, personele en overige gevolgen,

bedoeld in het vorige lid, wordt een in overleg met de uittredende deelnemer aan te wijzen onafhankelijke registeraccountant opdracht verleend de genoemde gevolgen in kaart te brengen. De opdracht wordt verstrekt door het dagelijks bestuur. Voorafgaand aan de opdrachtverstrekking wordt de uittredende deelnemer in de gelegenheid gesteld een reactie te geven op de opdracht.

4. Het voorstel bedoeld in het tweede lid wordt definitief vastgesteld door het algemeen bestuur nadat de uittredende deelnemer in de gelegenheid is gesteld een zienswijze te geven. Alsdan zijn de daarin voor de uittredende deelnemer omschreven financiële verplichtingen bindend. Het definitieve voorstel wordt vastgesteld uiterlijk acht kalendermaanden nadat de deelnemer zijn voornemen tot uittreding, als bedoeld in het eerste lid, bekend heeft gemaakt.
5. Het algemeen bestuur en de uittredende deelnemer en de blijvende deelnemers spannen zich gezamenlijk in om frictiekosten en desintegratiekosten zo laag mogelijk te houden.
6. Het voorstel bedoeld in het derde en vierde lid vermeldt de verdeling van desintegratiekosten en frictiekosten. Financieel uitgangspunt voor de bepaling van kosten en prijzen vormt de meest recente vastgestelde jaarrekening op dat moment. Bij de verdeling komen in ieder geval, maar niet uitsluitend, de volgende aspecten aan de orde:
 - a) overname door deelnemers van geactiveerde goederen dan wel vergoeding wegens niet overnemen;
 - b) overname van contractuele verplichtingen jegens leveranciers, dan wel vergoeding wegens niet overname;
 - c) overname door deelnemers van personeelsleden, dan wel vergoeding wegens niet overname, en
 - d) eventuele nadelige financiële consequenties in verband met omzetbelastingen/of vennootschapsbelasting.
7. Bij de bepaling van de desintegratiekosten wordt uitgegaan van het volgende principe: de uittredende deelnemer betaalt:
 - het eerste jaar 100% van de desintegratiekosten;
 - het tweede jaar 80% van de desintegratiekosten;
 - het derde jaar 60% van de desintegratiekosten;
 - het vierde jaar 40% van de desintegratiekosten, en
 - het vijfde jaar 20% van de desintegratiekosten.
8. Nadat het voorstel overeenkomstig het vierde lid is vastgesteld is de uittredende deelnemer gehouden om binnen zes maanden de daarin voor de uittredende deelnemer omschreven financiële verplichtingen te voldoen. Het algemeen bestuur stelt de uittredende deelnemer desgewenst in de gelegenheid door overname van personeel, materieel, activa en passiva de hoogte van de desintegratiekosten te verminderen.
9. De gevolgen van de uittreding worden, op basis van het voorstel, bedoeld in het vierde lid, bij gelijkkluidend besluit vastgesteld door de colleges.”

Artikel 40

De tekst uit dit artikel komt in gewijzigde vorm terug in artikel 44.

Dit artikel komt te luiden:

“Artikel 44 Inwerkingtreding

Het besluit tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden treedt in werking op de dag volgend op de dag dat deze op de in artikel 26, eerste en tweede lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen omschreven wijze is bekendgemaakt.”

Artikel 41

De tekst uit dit artikel komt in gewijzigde vorm terug in artikel 45.

Wijzigingen:

“2015” wordt vervangen door “2025”

Toelichting op gewijzigde “Gemeenschappelijke Regeling Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden 2025”

In verband met de wijziging van de Wet Gemeenschappelijke regelingen (Wgr) is het noodzakelijk de “Gemeenschappelijke Regeling Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden” (hierna: de regeling) te actualiseren. De wetgever heeft bepaald dat de regeling uiterlijk per 1 juli 2024 dient te zijn aangepast aan de Wgr.

In deze notitie wordt een toelichting gegeven op de belangrijkste wijzigingen in voorliggende ontwerpregeling VGGM 2025. Kleinere (technische) wijzigingen zijn opgenomen in de “was/wordt lijst”.

Inleiding

De Wgr maakt (publiekrechtelijke) samenwerking mogelijk tussen provincies, gemeenten en/of waterschappen. De regeling Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden (VGGM) betreft een zogenaamde “verplichte” gemeenschappelijke regeling.

Met de gewijzigde wet beoogt de wetgever de betrokkenheid van gemeenteraden bij het bestuur van een samenwerkingsverband te verbeteren. Zo introduceert de gewijzigde Wgr extra mogelijkheden en instrumenten voor raden om hun kaderstellende en controlerende rol beter in te vullen. Aangezien samenwerkingsverbanden verschillend van aard zijn, hebben gemeenschappelijke regelingen ruimte om de gewijzigde Wgr op een eigen manier toe te passen. De raden van deelnemende gemeenten bepalen hoe ze met de nieuwe mogelijkheden omgaan.

VGGM heeft de volgende uitgangspunten gehanteerd bij de wijziging van de regeling:

1. In de regeling worden zo min mogelijk teksten opgenomen die ook al staan in andere wet- en regelgeving, tenzij dit de leesbaarheid van de regeling niet ten goede komt. Wel kan de regeling verwijzingen bevatten naar deze wet- en regelgeving.
2. De nieuwe regeling is zodanig algemeen beschreven wordt dat de regeling toekomstbestendig is en zo min mogelijk hoeft te worden gewijzigd.
3. De wijzigingen die betrekking hebben op het extra instrumentarium van raden worden afgestemd met griffiers en raden. Hiertoe is afstemming met griffiers in maart 2023 een tweetal bijeenkomsten georganiseerd om een beeld op te halen hoe de aanwezigen raadsleden aankeken tegen het nieuwe instrumentarium in relatie tot VGGM.

Ten aanzien van de uitwerking van het nieuwe instrumentarium uit de gewijzigde Wgr heeft in maart 2023 een regionale bijeenkomst plaatsgevonden waarin met raadsleden is gesproken over de nadere uitwerking van het nieuw instrumentarium.

In onderstaande tabel wordt aangegeven hoe deze uitwerking is vormgegeven in de ontwerpregeling.

Nieuwe instrumentarium raad met wijziging Wgr	Verwerking in regeling VGGM
1. Adviescommissies instellen De mogelijkheid om per gemeenschappelijke regeling een gemeenschappelijke adviescommissie in te stellen	Niet opgenomen in de regeling. Een adviescommissie kan overigens wel op enig moment worden geïnitieerd op verzoek van de betrokken raden. Dit staat los van het wel of niet opnemen in de regeling.
2. Zienswijzen uitbreiden Voor zwaarwegende besluiten binnen een gemeenschappelijke regeling. Er moet aangewezen worden voor welke besluiten een zienswijze-procedure geldt.	Uitgewerkt in artikel 13 van de regeling
3. Actieve informatieplicht Er moet worden vastgelegd op welke wijze de gemeenschappelijke regeling invulling geeft aan een actieve informatieplicht richting raden. Dit is een plicht over alles wat er binnen de gemeenschappelijke regeling speelt. Niet beperkt tot te nemen besluiten.	Uitgewerkt in artikel 26 van de regeling. Het algemeen bestuur stelt een informatieprotocol vast waarin hieraan nadere uitwerking wordt gegeven.
4. Participatie inwoners en belanghebbenden Er moet worden vastgelegd op welke wijze inwoners en belanghebbenden betrokken worden bij voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid.	Uitgewerkt in artikel 14 van de regeling
5. Evaluatieverplichtingen Er moet een bepaling zijn over evaluatie van de regeling.	Uitgewerkt in artikel 36 van de regeling
6. Uittredingsregeling De bepalingen rondom uittreding worden aangescherpt, het is niet meer voldoende te volstaan met een bepaling dat het Algemeen Bestuur gevolgen van een uittreding regelt.	De wetgever lijkt zich bij de uittredingsregeling vooral te richten op vrijwillige regelingen. De Veiligheidsregio's zijn echter verplichte regelingen. Van uittreden of opheffen is daarom geen sprake. Uitzondering is een gemeentelijke herindeling waarbij het grondgebied van een Veiligheidsregio verandert of een situatie waarbij de wetgever kiest voor een andere regio-indeling. In dat geval volgt uit de Wvr de verplichting om een nieuwe regeling te treffen. Om toch tegemoet te komen aan de verplichting tot het opnemen van een uittredingsregeling, is artikel 39 toegevoegd.
8. Aanpassing begrotingscyclus Aanpassingen van de termijnen voor kadernota, ontwerpbegroting en begroting zodat de cyclus van een regeling beter aansluit op die van gemeenten.	De artikelen in hoofdstuk X zijn aangepast in overeenstemming met de nieuwe termijnen.

Tabel 1: uitwerking nieuw instrumentarium Wgr in ontwerpregeling VGGM

Algemene toelichting op de ontwerp- gemeenschappelijke regeling VGGM 2025

HOOFDSTUK I ALGEMENE BEPALINGEN

In artikel 14 van de Wet Publieke Gezondheid (Wpg) en in artikel 9 van de Wet Veiligheidsregio's (Wvr) is bepaald dat de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten die behoren tot een regio een gemeenschappelijke regeling treffen voor het instellen van een openbaar lichaam die namens deelnemende gemeenten uitvoering geeft aan wettelijk vastgelegde taken op deze taakvelden. De rol van de gemeenteraden is volgens de Memorie van Toelichting als volgt weergegeven: Allereerst dienen de gemeenteraden van de verschillende gemeenten op grond van artikel 1, tweede lid WGR toestemming te geven voor het treffen of wijzigen van een gemeenschappelijke regeling. Daarnaast kan de raad kaders stellen en is de controlerende taak van de raad geborgd via de planning- en controlcyclus. De burgemeester legt als lid van het algemeen bestuur verantwoording af aan de gemeenteraad.

De belangen t.a.v. veiligheid en gezondheid als het gaat om de uitvoering van taken, blijven ondergebracht in één gemeenschappelijke regeling. Wens is om de verschillende bestuurlijke verantwoordelijkheden duidelijker te onderscheiden, daarbij aansluitend bij de verschillende bestuurlijke verantwoordelijkheden binnen de colleges. Bij de vorming van VGGM uit haar rechtsvoorganger Hulpverlening Gelderland Midden is door het toenmalige bestuur de wens uitgesproken om het takenpakket beschreven in de regeling niet op te knippen in twee regelingen: één voor de veiligheidsregiotaken en één voor de GGD-taken. In andere regio's was dat wel het geval. De achtergrond van deze keuze daarbij was dat er schaalvoordelen zijn voor met name de bedrijfsvoering en dat beleidsmatig gezien er raakvlakken zijn tussen zorg en veiligheid. Vanuit deze historische context is de huidige regeling vormgegeven. In 2022 en 2023 is door het bestuur gesproken over de verbetering van een aantal knelpunten als het gaat om de governance van de organisatie. Hierbij is opnieuw gesproken over de reikwijdte van de gemeenschappelijke regeling. Het bestuur, als vertegenwoordigers van de colleges van deelnemende gemeente, hecht aan het behoud van het brede takenpakket wat nu in de regeling VGGM is beschreven. De meerwaarde hiervan is gelegen in de mogelijkheid om:

1. bij crises organisatorisch snel op te kunnen schalen en af te stemmen;
2. op het gebied van de bedrijfsvoering synergievoordelen te realiseren;
3. op thematische onderdelen, zoals bijvoorbeeld de inrichting van de leefomgeving, beleidsmatige samenhang te realiseren tussen veiligheid en gezondheid.

T.a.v. het realiseren van synergievoordelen op het gebied van bedrijfsvoering is geconstateerd dat er schaalvoordelen te behalen zijn maar dat het in een complexe organisatie als VGGM ook mogelijk is juist nadeel te ondervinden. Bijvoorbeeld als een afdeling HRM moet werken met vier verschillende cao's. Daarom is het van belang de bedrijfsvoering zodanig in te richten dat aandacht is voor de verschillen binnen de onderdelen van VGGM. Centraal waar het moet, decentraal waar het kan. Tevens is geconstateerd, kijkend naar met name de ervaringen met de bestrijding van de Covid-19 pandemie, dat het voor de crisisbeheersing behulpzaam is dat GGD en Veiligheidsregio in één organisatie zitten. Korte lijnen maken de afstemming makkelijker en er kon vanuit andere onderdelen hulp worden geboden aan het onderdeel GGD.

HOOFDSTUK 2 BELANGEN, TAKEN EN VERANTWOORDELIJKHEDEN

Artikel 3 Belangen

Op grond van artikel 10 van de Wgr vermeldt de regeling het belang of de belangen ter behartiging waarvan de regeling is getroffen. Onder belang kan worden verstaan het beleidsterrein waarop wordt samen gewerkt, waardoor het werkgebied van de gemeenschappelijke regeling wordt afgebakend.

Artikel 4 en 5 Taken en verantwoordelijkheden

Er wordt een onderscheid gemaakt naar wettelijke taken en aanvullende (plus)taken. De uitvoering en financiering van aanvullende (plus)taken wordt geregeld in dienstverleningsovereenkomsten. In beginsel vallen alle taken op het gebied van veiligheid onder het basistakenpakket. Ten aanzien van de taken op het gebied van publieke gezondheid wordt een onderscheid gemaakt tussen basistaken en plustaken (of maatwerk).

In artikel 5 wordt de grondslag voor de wettelijk overgedragen taken benoemd. Overigens heeft de wetgever tevens enkele verantwoordelijkheden bij wet rechtstreeks toegekend aan de commandant van de brandweer en aan de directeur publieke gezondheid.

Artikel 8 Klachtenafhandeling

Hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht regelt de Klachtbehandeling. Dit hoofdstuk legt het recht vast voor burgers op een onafhankelijke behandeling van bestuursorganen. Deze is ook van toepassing op de bestuursorganen van alle gemeenschappelijke regelingen. De gemeenschappelijke regelingen vallen van rechtswege onder de Nationale Ombudsman tenzij in de gemeenschappelijke regeling zelf wordt aangegeven dat externe klachten behandeld worden via een ombudsvoorziening. Deze mogelijkheid is opgenomen in de regeling, maar er wordt (nu) géén verdere uitwerking aan gegeven.

HOOFDSTUK III – VII ORGANEN

Artikel 9

In dit artikel worden de verschillende bestuursorganen benoemd. Deze worden uitgewerkt in de daarop volgende hoofdstukken IV (algemeen bestuur), V (dagelijks bestuur), VI (voorzitter) en VII (commissies)

Artikelen 10 en 11

Artikel 10 beschrijft dat ingevolge artikel 11, eerste lid van de Wet Veiligheidsregio het algemeen bestuur bestaat uit de burgemeesters van de deelnemende gemeenten. Omdat het lidmaatschap van het algemeen bestuur is gekoppeld aan de functie van burgemeester, is de zittingstermijn niet gebonden aan een termijn. Het lidmaatschap eindigt bij beëindiging van het burgemeesterschap. Vervanging van leden van het algemeen bestuur vindt, gelet op de gedachte van verlengd lokaal bestuur, plaats conform de vervangingsregels in artikel 77 en 78 van de Gemeentewet.

Het algemeen bestuur staat aan het hoofd van het openbaar lichaam. Vanuit deze positie neemt het algemeen bestuur alle besluiten die betrekking hebben op de behartiging van het belang van de regeling en de uitoefening van de bevoegdheden van het openbaar lichaam, tenzij deze bij wet of deze regeling aan een ander orgaan (dagelijks bestuur, voorzitter of commissies) zijn toegekend.

Artikel 11, lid 6

De wet Toelating zorginstellingen stelt eisen aan een onafhankelijk toezicht op het bestuur van de ambulancezorg. Daartoe is artikel 11b toegevoegd die daar nadere invulling aan geeft. De wet stelt specifieke eisen aan het toezicht en het bestuur op de ambulancezorg. Dit betekent dat bepaalde besluiten (genoemd in artikel 15, tweede lid van de Wet Ambulancezorgvoorziening) goedkeuring behoeven van het Algemeen Bestuur. Deze bevoegdheid van het Algemeen Bestuur is wettelijk toegewezen aan het Algemeen Bestuur en kan daarmee niet worden overgedragen aan een bestuurscommissie.

Artikel 12 Besluitvorming

In de regeling is een nieuwe werkwijze opgenomen ten aanzien van gewogen stemming omdat de werkwijze uit de oude regeling strijdig is met de wet ingevolge artikel 14, derde lid van de Wgr. In de praktijk is, sinds het bestaan van VGGM en haar rechtsvoorganger HGM, nimmer sprake geweest van een stemming over de begroting of jaarrekening. De Wgr (artikel 14 lid 3) schrijft voor dat het DB (zowel in aantal leden als in de stemverhouding) in het AB geen meerderheid mag vormen. Dat is in de huidige samenstelling wél het geval bij besluiten met een gewogen stemming. Door wijziging van de samenstelling van het DB is het denkbaar dat dit probleem zich vanzelf oplost maar het is ook heel goed mogelijk dat dit niet zo is. Daarom is overwogen óf een andere gewogen besluitvorming op te nemen in de GR óf de gewogen besluitvorming geheel te schrappen (waarbij dus voor alle stemmingen geldt dat elke gemeente één stem heeft). Gekozen is voor een andere gewogen stemverhouding. Bij toepassing van de nieuwe verdeling kan een DB bestaande uit 4 leden (incl. voorzitter) nooit een meerderheid in het AB vormen. Bij een DB bestaande uit 5 leden is dit nog wel mogelijk. Dit betekent dat het AB bij de benoeming van DB leden daar rekening mee moet houden.

Op grond van de Wgr is het niet toegestaan dat de gemeenschappelijke regeling een bepaling bevat die de voorzitter een doorslaggevende stem geeft bij stakende stemmen. In artikel 11 vijfde lid van de Wvr is echter opgenomen dat bij het staken van de stemmen de stem van de voorzitter de doorslag geeft.

Artikel 13 Zienswijzen

In de Wgr is opgenomen dat in de regeling moet worden bepaald voor welke besluiten verplicht een zienswijzeprocedure – bij de raden– moet worden doorlopen. Op grond van de Wgr was het al zo dat voor de begroting een zienswijzeprocedure wordt gevolgd. De gewijzigde Wgr maakt het mogelijk om zo'n procedure ook voor andere zwaarwegende besluiten te volgen, zoals besluiten met een aanzienlijk financieel belang, politiek gevoelige besluiten of beleidsmatige keuzes. In de regeling is opgenomen dat het algemeen bestuur hierover besluit. Een aantal zienswijzen volgen uit andere wettelijke verplichtingen zoals de zienswijze op de begroting, het wijzigen van deze regeling, het instellen van commissies en het besluiten tot oprichting van deelneming in andere entiteiten. Binnen VGGM is het historisch zo gegroeid dat ook de resultaatbestemming aan de gemeenteraden wordt aangeboden voor een zienswijze. Dit kent geen wettelijke grondslag.

Artikel 14 Participatie

De Wgr stelt aanvullende verplichtingen over de wijze waarop ingezetenen van de deelnemende gemeenten en belanghebbenden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid op grond van deze regeling betrokken worden. Tijdens de bijeenkomst met raadsleden in maart 2023 is door aanwezigen raadsleden de wens uitgesproken dat VGGM als uitvoeringsorganisatie zoveel mogelijk aansluiting zoekt bij het participatiebeleid in de gemeenten. Die werkwijze zal worden gevolgd, tenzij er sprake is van eigen beleid van VGGM. In de regeling is opgenomen dat het algemeen bestuur de participatie t.a.v. eigen beleid vastlegt in een participatieregeling.

Artikel 15 Samenstelling dagelijks bestuur

Het bestuur heeft in 2023 de wens uitgesproken de taken en rollen van de verschillende bestuursorganen duidelijker van elkaar te onderscheiden. Voor wat betreft het dagelijks bestuur is aangegeven dat de focus van het dagelijks bestuur minder ligt bij de inhoud van de verschillende beleidsvelden en meer ligt bij de bedrijfsvoering. Tevens is aangegeven dat het aantal DB leden lager mag zijn (passend bij de taken die belegd zijn bij het DB), dat lidmaatschap voor onbepaalde tijd niet wenselijk is om afwisseling te bevorderen en dat de eerder opgenomen geografische

spreiding mag verdwijnen omdat het belang van goede competentie en ervaring op het gebied van bedrijfsvoering prevaleert boven het belang van geografische spreiding.

Wettelijk is bepaald dat het DB bestaat uit de voorzitter en minimaal 2 leden uit het Algemeen Bestuur. Daarnaast is het mogelijk een lid toe te voegen aan het DB die niet afkomstig is uit het AB. Dat kan alleen als er sprake is van een “aanmerkelijk belang” en dat is bij VGGM het geval omdat VGGM niet alleen een veiligheidsregio maar ook een gezondheidsregio is. Om enige flexibiliteit te houden, is in de nieuwe regeling opgenomen dat er drie leden uit het AB worden benoemd als DB lid. Bij de benoeming van een derde lid uit het AB als DB lid, dient het AB rekening te houden met het gestelde bij artikel 12 van de regeling.

Artikel 16 Werkwijze

De bevoegdheden van het dagelijks bestuur vloeien voort uit artikel 33b Wgr. Het dagelijks bestuur kan daarbij een portefeuillevverdeling maken of bevoegdheden in mandaat opdragen aan de algemeen directeur of andere functionarissen (art 10:3 Awb).

Hoofdstuk VI Voorzitter

Op de voorzitter is het Besluit rechtspositie voorzitters veiligheidsregio's van toepassing. Op basis van artikel 11, tweede lid Wvr, wordt de voorzitter van de veiligheidsregio benoemd, geschorst en ontslagen bij koninklijk besluit op voordracht van de Minister van Justitie en Veiligheid. Er is niet voor gekozen de aanwijzing van de voorzitter van de veiligheidsregio aan de regio zelf over te laten. De positie van de voorzitter van de veiligheidsregio's brengt mee dat de mogelijkheid dient te bestaan de voorzitter te ontslaan. In de AMvB “Besluit rechtspositie voorzitters veiligheidsregio's” zijn nadere regels gesteld over de rechtspositie van de voorzitter.

Hoofdstuk VII Commissies

Artikel 24 van de Wgr regelt in het eerste lid dat het algemeen bestuur van een openbaar lichaam commissies van advies kan instellen. Artikel 22 van de Gemeentewet is daarbij van overeenkomstige toepassing. Hierin is bepaald dat de instelling vaste commissies van advies aan het dagelijks bestuur of de voorzitter eveneens geschiedt door het algemeen bestuur, maar dan op voorstel van het dagelijks bestuur onderscheidenlijk de voorzitter.

Andere commissies van advies aan het dagelijks bestuur of de voorzitter worden door het dagelijks bestuur onderscheidenlijk de voorzitter ingesteld.

Op grond van artikel 25 van de Wgr kan het algemeen bestuur ook commissies instellen met het oog op de behartiging van bepaalde belangen, indien althans de regeling in deze mogelijkheid voorziet. Dit zijn de zogenaamde bestuurscommissies. Indien het algemeen bestuur van deze mogelijkheid gebruik wenst te maken is daarvoor (per in te stellen bestuurscommissie) voorafgaande toestemming van de raden van elk der deelnemende gemeenten vereist. In voorkomend geval dient het algemeen bestuur de bevoegdheden en de samenstelling van een dergelijke commissie te regelen.

In de ontwerp regeling VGGM 2024 is opgenomen dat er twee bestuurscommissies wordt ingesteld: één bestuurscommissie Veiligheid (bestaande uit burgemeesters) en één commissie Gezondheid (bestaande uit wethouders). In het concept “Instellingsbesluit bestuurscommissies VGGM” is uitgewerkt welke bevoegdheden worden overdragen en is de werkwijze van de bestuurscommissies geregeld, waarbij vanzelfsprekend de bevoegdheden op het gebied van

veiligheid aan de bestuurscommissie Veiligheid worden overgedragen en de bevoegdheden op het gebied van gezondheid aan de bestuurscommissie Gezondheid.

Op deze overdracht zijn de bepalingen over delegatie in Afdeling 10.1.2 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Daaruit volgt dat het algemeen bestuur bij het delegeren van de bevoegdheden beleidsregels, oftewel instructies, kan geven aan de bestuurscommissie over de uitoefening van de gedelegeerde bevoegdheden. Het gaat dan niet om concrete gevallen, maar om instructies die algemeen gelden bij de uitoefening van de bevoegdheden in de bestuurscommissies. Dat kan in het Instellingsbesluit bestuurscommissies worden opgenomen, maar dat kan ook op een later moment. Naast de instructiemogelijkheid geeft de Algemene wet bestuursrecht aan dat de bestuurscommissies inlichtingen dienen te geven als daarom door het algemeen bestuur wordt verzocht.

Bij de stukken is de ontwerp-instellingsbesluit voor deze commissies (Instellingsbesluit bestuurscommissies VGGM) toegevoegd waarbij de raden in de gelegenheid worden gesteld wensen en bedenkingen te uiten over dit ontwerp-instellingsbesluit.

Verhoudingen op het gebied van informatie en verantwoording tussen de verschillende bestuursorganen, te weten het algemeen bestuur, de bestuurscommissies, het dagelijks bestuur, de colleges en de gemeenteraden.

Het algemeen bestuur kan aan een bestuurscommissie bevoegdheden van het algemeen bestuur overdragen, tenzij de aard van de bevoegdheid zich daartegen verzet. Het algemeen bestuur kan in ieder geval niet overdragen de bevoegdheid tot:

- a. het vaststellen van de begroting of van de jaarrekening, bedoeld in artikel 34 Wgr;
- b. het heffen van rechten, bedoeld in artikel 30, eerste lid, sub a Wgr;
- c. het vaststellen van verordeningen door strafbepaling of bestuursdwang te handhaven.

Aanvullend is in het Instellingsbesluit Bestuurscommissies VGGM opgenomen dat ook de bevoegdheden genoemd in artikel 11 derde lid van de regeling niet worden overgedragen. Daarbij gaat het onder andere om het besluit om deel te nemen aan een stichting, het vaststellen van het (meerjaren)beleidsplan en het wijzingen van regelingen.

De bestuurscommissie legt verantwoording af aan het algemeen bestuur, omdat die zijn bevoegdheden heeft gedelegeerd. Een lid van het algemeen bestuur is verantwoording schuldig richting het eigen college en de raad van de eigen gemeente over de aan de bestuurscommissies overgedragen bevoegdheden. Een lid van een bestuurscommissie legt geen verantwoording af aan het college of de raad van zijn gemeente, maar alleen aan het algemeen bestuur.

De bestuurscommissies kunnen hun overgedragen bevoegdheden slechts uitoefenen binnen de door het algemeen bestuur vastgestelde kaders, waaronder de financiële kaders in de vastgestelde begroting.

Ten aanzien van de vergadering van een commissie waaraan bevoegdheden van het algemeen bestuur zijn overgedragen is artikel 22, derde, vierde en vijfde lid Wgr van overeenkomstige toepassing, met inachtneming van door het algemeen bestuur vastgestelde nadere regels. Dit betekent dat de vergaderingen van de bestuurscommissie in beginsel openbaar zijn.

De voorbereiding en uitvoering van besluiten van het algemeen bestuur is in artikel 33b Wgr een bevoegdheid van het dagelijks bestuur. In lijn daarmee wordt, nu de beslissingen van het algemeen bestuur zijn overgedragen aan de bestuurscommissies, de voorbereiding uitvoering van

besluiten van de bestuurscommissies eveneens bij het dagelijks bestuur neergelegd. Dat past ook bij de rol die het dagelijks bestuur in het nieuwe governance toebedeeld is, namelijk de verantwoordelijkheid voor de bedrijfsvoering.

Het algemeen bestuur kan besluiten en andere, niet-schriftelijke beslissingen gericht op enig rechtsgevolg van een door hem ingestelde commissie vernietigen. Het algemeen bestuur kan zijn bevoegdheid tot schorsing overdragen aan het dagelijks bestuur. Ten aanzien van de vernietiging van niet-schriftelijke beslissingen gericht op enig rechtsgevolg zijn de afdelingen 10.2.2. en 10.2.3. van de Algemene wet bestuursrecht van overeenkomstige toepassing.

HOOFDSTUK VIII Inlichtingen, verantwoording en ontslag

De artikelen 16 en 17 van de Wgr schrijven voor dat een gemeenschappelijke regeling bepalingen bevat over het verstrekken van informatie en het afleggen van verantwoording en de wijze waarop dit gebeurt. Daarbij gaat het zowel om de informatie- en verantwoordingsplicht binnen de gemeenschappelijke regeling (de relatie tussen het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur) als om de informatie- en verantwoordingsplicht van het bestuur van de gemeenschappelijke regeling ten opzichte van de raden van de deelnemende gemeenten. Een verzoek om inlichtingen te verschaffen en/of verantwoording af te leggen kan uitsluitend worden geweigerd op de gronden vermeld Wet open overheid.

In artikel 26 van de regeling is opgenomen dat de nadere uitwerking hiervan wordt geregeld in een informatieprotocol.

HOOFDSTUK X FINANCIËLE BEPALINGEN

In artikel 32 zijn gewijzigde termijn opgenomen als genoemd in de gewijzigde Wgr. Op verzoek van enkele gemeenten is dit artikel opgenomen dat de “algemene en financiële kaders” voor de begroting eerder worden aangeboden dan wettelijk is bepaald. Hierbij worden de raden in gelegenheid gesteld een zienswijze uit te brengen.

HOOFDSTUK XII EVALUATIE, TOETREDING, UITTREDING, WIJZIGING EN OPHEFFING

Een gemeenschappelijke regeling dient een regeling te bevatten omtrent de toetreding en uittreding (artikel 9 Wgr). Op basis van artikel 9 van de WVR moeten de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten die behoren tot een regio als bedoeld in artikel 8 van die wet een gemeenschappelijke regeling treffen. Dit betekent dat een gemeente alleen kan toetreden tot of uittreden uit een gemeenschappelijke regeling als de verdeling van de gemeenten in regio's wordt gewijzigd. In dat geval zijn de gemeenten waarop de wijziging betrekking heeft zelfs verplicht om over te gaan naar een andere regeling.

Ontwerpversie februari 2024
Het college van de gemeenten Arnhem, Barneveld, Doesburg, Duiven, Ede, Lingewaard, Nijkerk, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Scherpenzeel, Wageningen, Westervoort en Zevenaar, ieder voor zover betreft zijn bevoegdheden; overwegende, dat op grond van artikel 9, in samenhang met artikel 8, van de Wet veiligheidsregio's de colleges van de gemeenten Arnhem, Barneveld, Doesburg, Duiven, Ede, Lingewaard, Nijkerk, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Scherpenzeel, Wageningen, Westervoort en Zevenaar zijn aangewezen tezamen een gemeenschappelijke regeling te treffen met de aanduiding: veiligheidsregio; dat bij deze regeling aan het bestuur van de Veiligheidsregio de bevoegdheden als opgesomd in artikel 10 Wet Veiligheidsregio's dienen te worden overgedragen, dat de Veiligheidsregio ook overigens zorg dient te dragen voor de opdrachten die op grond van de Wet veiligheidsregio bij deze regeling neergelegd worden, dat de gemeenteraad, zoals vereist op grond van artikel 1, tweede en derde lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen, het college toestemming heeft gegeven om een regeling te treffen c.q. te wijzigen; dat de eenheidsleiding van de Politie Oost-Nederland voor zover het de integrale afstemming van haar taken ten aanzien van de voorbereiding op rampenbestrijding en crisisbeheersing, het veiligheidsbeleid in de gemeenten en de gemeenschappelijke meldkamer betreft, met instemming kennis genomen heeft van deze gemeenschappelijke regeling; dat er reeds de gemeenschappelijke regeling Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM) bestaat met een bevoegdheden- en takenpakket dat aansluit bij de opdracht van de Wet Veiligheidsregio's, maar daarbij tevens als organisatie als bedoeld in artikel 14 van de Wet publieke gezondheidszorg uitvoering geeft aan de wettelijke taken op het gebied van publieke gezondheid op grond van deze wet, alsmede de ambulancezorg, dat VGGM ter uitvoering van deze taken reeds een integrale uitvoerende organisatie handhaaft en de deelnemende gemeenten deze willen voortzetten binnen gewijzigde wettelijke kaders; gelet op de Wet veiligheidsregio's, de Wet Ambulancezorgvoorzieningen, de Wet publieke gezondheid, de Gemeentewet; gelet op de inwerkingtreding van de nieuwe Wet gemeenschappelijke regelingen op 1 juli 2022; Besluiten: De Gemeenschappelijke Regeling Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden te wijzigen, zodat deze als volgt luidt:
GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING VEILIGHEIDS- EN GEZONDHEIDSREGIO GELDERLAND-MIDDEN <i>HOOFDSTUK I ALGEMENE BEPALINGEN</i> Artikel 1. Instelling en plaats van vestiging. 1. Er is een rechtspersoonlijkheid bezittend openbaar lichaam, genaamd "Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden". 2. De Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden is een regionaal samenwerkingsverband van de gemeenten Arnhem, Barneveld, Doesburg, Duiven, Ede, Lingewaard, Nijkerk, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Scherpenzeel, Wageningen, Westervoort en Zevenaar; 3. Het openbaar lichaam is gevestigd te Arnhem.
Artikel 2. Begripsomschrijvingen 1. In deze gemeenschappelijke regeling en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder: a. <i>de gemeenschappelijke regeling</i>: de gemeenschappelijke regeling Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden; b. <i>het openbaar lichaam</i>: het openbaar lichaam bedoeld in artikel 1, eerste lid; c. <i>de gemeente</i>: één van de in artikel 1, tweede lid, genoemde gemeenten; d. <i>de burgemeester</i>: Een burgemeester van de in artikel 1, tweede lid, genoemde gemeenten; e. <i>het samenwerkingsgebied</i>: het gezamenlijk grondgebied van de in artikel 1, tweede lid, genoemde gemeenten, samenvallend met de betreffende regio, zoals benoemd in de bij de Wet veiligheidsregio horende bijlage ex artikel 8 van die wet; f. <i>het algemeen bestuur</i>: het algemeen bestuur van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden; g. <i>het dagelijks bestuur</i>: het dagelijks bestuur van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden; h. <i>de voorzitter</i>: de voorzitter van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden; i. <i>de directie</i>: Het onderdeel van de ambtelijke organisatie zoals bedoeld in artikel 29, tweede lid; j. <i>de GHOR</i>: Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio als bedoeld in artikel 32 van de Wet veiligheidsregio's; 2. Waar in deze regeling artikelen van de Gemeentewet of van enige andere wet of wettelijke regeling van overeenkomstige toepassing worden verklaard, worden in die artikelen voor de gemeente, de raad, het college en de burgemeester achtereenvolgens gelezen de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden, het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter.

HOOFDSTUK II BELANGEN, TAKEN EN BEVOEGDHEDEN Artikel 3 Belangen De Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden behartigt de belangen van de gemeenten in het samenwerkingsgebied op de terreinen van: - Brandweezorg; - Ambulancezorg; - Publieke gezondheid; - Geneeskundige hulpverlening; - Rampenbestrijding en crisisbeheersing; - Gemeenschappelijke meldkamerfunctie; - Forensische zorg.
Artikel 4 Basistaken en plustaken: - De inhoud van het basistakenpakket van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden wordt bepaald door de taken en bevoegdheden, genoemd in artikel 10 van de Wet veiligheidsregio's ten aanzien van brandweezorg, rampenbestrijding, crisisbestrijding en geneeskundige hulpverlening en wat bij of krachtens de vigerende wetgeving aan de gemeenten is opgedragen. - De taken die geen onderdeel uitmaken van het basistakenpakket, zijn ondergebracht in een plustakenpakket, mits de uitvoering daarvan valt onder de in artikel 3 benoemde belangen. Indien afname van producten en diensten uit dit pakket plaatsvindt, geschiedt zulks op basis van een daartoe tussen de gemeente(n) en de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden te sluiten overeenkomst waarin de rechten en verplichtingen van beide partijen zijn opgenomen, waaronder ook de financiering. Het dagelijks bestuur stelt een modelovereenkomst vast. - De deelnemende gemeenten verlenen ieder afzonderlijk de mandaten, volmachten en machtigingen aan het openbaar lichaam die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de taken.
Artikel 5 Wettelijke taken en bevoegdheden: - De colleges van de deelnemende gemeenten dragen de wettelijke taken en bevoegdheden ter behartiging van de in artikel 3 onder a, d, e en f genoemde belangen over aan VGGM, met inachtneming van het hierover gestelde in de Wet veiligheidsregio's en op die wet gebaseerde nadere regelgeving. - Ter behartiging van de in artikel 3 onder b, c en g bedoelde belangen heeft de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden de volgende wettelijke taken en bevoegdheden op het vlak van de publieke gezondheids- en ambulancezorg: - de algemene taken genoemd in artikel 2 van de Wet Publieke Gezondheid; - de taken genoemd in artikel 5 van de Wet Publieke Gezondheid op het vlak van de jeugdgezondheidszorg; - de taken genoemd in artikel 5a van de Wet Publieke Gezondheid op het vlak van ouderengezondheidszorg; - de taken in artikel 6 Van de Wet publieke gezondheidszorg op het vlak van de algemene infectieziektebestrijding; - de taken genoemd in de Wet ambulancevoorzieningen, en - de taken als bedoeld in de Wet op de Lijkbezorging op het vlak van de forensische zorg en andere taken die bij of krachtens wet aan de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden worden opgedragen.
Artikel 6 Deelname aan bepaalde publieke samenwerkingsvormen Het algemeen bestuur van Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden is bevoegd tot het mede treffen van en tot het deelnemen aan: - een gemeenschappelijke regeling, als bedoeld in de artikelen 93 en 96 van de Wet gemeenschappelijke regelingen; - een voorziening tot samenwerking op grond van de Politiewet 2012, indien en voor zover dit verplicht of noodzakelijk is voor bepaalde taken en bevoegdheden.
Artikel 7 Deelname privaatrechtelijke rechtspersonen - Het algemeen bestuur kan tot oprichting besluiten van en deelneming in stichtingen, maatschappen, vennootschappen, verenigingen, coöperaties en onderlinge waarborgmaatschappijen. - De oprichting moet in het bijzonder aangewezen worden geacht voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang. - Het besluit wordt niet genomen dan nadat de raden van de deelnemende gemeenten een ontwerp besluit is toegezonden en in de gelegenheid zijn gesteld hun wensen en bedenkingen ter kennis van het algemeen bestuur te brengen.
Artikel 8 Klachtafhandeling Het algemeen bestuur kan een externe klachtencommissie instellen voor de behandeling van verzoekschriften en of klachten.
HOOFDSTUK III ORGANEN Artikel 9 De Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden kent de volgende bestuursorganen: - het algemeen bestuur; - het dagelijks bestuur; - de voorzitter; - bestuurscommissies.
HOOFDSTUK IV ALGEMEEN BESTUUR Artikel 10 Samenstelling - Het algemeen bestuur bestaat uit de burgemeesters van de deelnemende gemeenten. - Behalve de in de wet vastgelegde deelnemers, zijn tevens als adviseurs bij de vergaderingen van het algemeen bestuur genodigd: - de voorzitter van de bestuurscommissie Gezondheid;

b. de directeur brandweer tevens zijnde commandant brandweer zoals bedoeld in de Wet; c. de directeur publieke gezondheid zoals bedoeld in de Wet publieke gezondheid, en d. de coördinerend functionaris gemeenten aangewezen op grond van artikel 36 Wet veiligheidsregio's; e. een vertegenwoordiger van het ministerie van Defensie; f. een vertegenwoordiger van het ministerie van Justitie en Veiligheid; g. een vertegenwoordiger van de eenheidsleiding Politie Oost-Nederland. 3. De voorzitter kan andere functionarissen, van wie de aanwezigheid in verband met de te behandelen onderwerpen van belang is, uitnodigen deel te nemen aan de vergaderingen van het algemeen bestuur.
Artikel 11 Werkwijze 1. Het algemeen bestuur vergadert tenminste 2 keer per jaar en voorts zo dikwijls als de voorzitter dit nodig acht. 2. De vergaderingen van het algemeen bestuur zijn openbaar. Door het algemeen bestuur zullen de deuren gesloten worden indien ten minste drie van de aanwezige leden dit nodig achten of indien de voorzitter dit nodig acht, waarna het algemeen bestuur besluit of verder gegaan wordt met gesloten deuren. 3. In een besloten vergadering kan niet worden beraadslaagd of besloten over: a. het vaststellen van het beleidsplan zoals genoemd in artikel 14 Wet veiligheidsregio's; b. het vaststellen of wijzigen van de begroting; c. het vaststellen van de jaarrekening; d. het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling; e. het vaststellen van een liquidatieplan; f. het vaststellen of wijzigen van retributies of andere heffingen; g. het vaststellen of wijzigen van verordeningen of regelingen; h. het vaststellen of wijzigen van een gemeenschappelijke regeling tussen het openbaar lichaam en andere openbare lichamen, alsmede het toetreden tot en het uittreden uit een dergelijke regeling, en i. het oprichten van of de deelname in stichtingen, maatschappen, vennootschappen en coöperatieve en andere verenigingen, dan wel het ontbinden daarvan of het beëindigen van deelneming daaraan. 4. Het algemeen bestuur stelt voor zijn vergaderingen een reglement van orde vast. Dit reglement, en de daarin aangebrachte wijzigingen, wordt aan de deelnemende gemeenten gezonden. De artikelen 17, 19, 20, 22, 26 en 28 t/m 33 van Gemeentewet zijn van overeenkomstige toepassing. 5. Stukken die van het algemeen bestuur uitgaan worden ondertekend door de voorzitter en, ingevolge artikel 32a Gemeentewet, medeondertekend door een lid van de directie in de hoedanigheid als secretaris.
Artikel 11a Verordeningen Het algemeen bestuur is bevoegd verordeningen vast te stellen, die nodig zijn ter regeling van organisatorische en huishoudelijke zaken.
Artikel 11b Toezicht Ambulancezorg Het algemeen bestuur houdt toezicht op de uitvoering van de Regionale Ambulancevoorziening met publiekrechtelijke rechtspersoonlijkheid als bedoeld in artikel 16 juncto artikel 15, tweede lid, van de Wet ambulancezorgvoorzieningen
Artikel 12 De besluitvorming 1. Ieder lid van het algemeen bestuur heeft één stem. 2. De besluiten worden genomen met gewone meerderheid van stemmen. Indien de stemmen staken, geeft de stem van de voorzitter de doorslag. 3. Besluiten betreffende de (meerjaren-) begroting en de jaarrekening, alsmede de aan de begrotingen ten grondslag liggende (meerjaren-) beleidsplannen worden genomen op basis van gewogen stemrecht. Het stemgewicht voor elke gemeente wordt jaarlijks bepaald op basis van het inwonertal op 1 januari van het voorafgaande jaar, zoals dit is opgenomen in de bevolkingsstatistiek van het Centraal Bureau voor de Statistiek, waarbij de volgende verdeling geldt: - gemeenten tot 40.000 inwoners: 1 stem - gemeenten met 40.000 tot en met 100.000 inwoners: 3 stemmen - gemeenten met meer dan 100.000 inwoners: 5 stemmen.
Artikel 13 Zienswijze op besluiten van het algemeen bestuur 1. Het algemeen bestuur besluit, voorafgaand aan het nemen ervan, welke besluiten ter zienswijze, als bedoeld in artikel 10, vijfde en zesde lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen, aan de raden worden voorgelegd, naast de besluiten waarvan bij of krachtens de wet is bepaald dat deze verplicht aan de raden ter zienswijze worden voorgelegd en de overige in deze regeling genoemde gevallen. 2. In ieder geval wordt aan de raden ter zienswijze voorgelegd: a. Voorgenomen besluiten van het algemeen bestuur alsmede voorgenomen besluiten van een bestuurscommissie, die voor deelnemende gemeenten ingrijpende effecten hebben voor de gezondheid of veiligheid; b. De participatieregeling als bedoeld in artikel 14; c. Het informatieprotocol als bedoeld in artikel 26, eerste lid; d. De bijdrageregeling als bedoeld in artikel 33; 3. Het dagelijks bestuur is belast met de uitvoering van de zienswijzeprocedure. 4. De zienswijzetermijn bedraagt 10 weken tenzij anders in deze regeling of bij wet is bepaald.
Artikel 14 Participatie 1. Ingezetenen van de gemeenten en belanghebbenden worden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid op grond van deze regeling betrokken voor zover dat bij of krachtens de wet is vereist, of voor zover door het algemeen bestuur is bepaald, of ingeval van delegatie van bevoegdheden vanuit het algemeen bestuur aan de bestuurscommissie, door de bestuurscommissie is bepaald. De participatie vindt plaats op de in de betreffende gemeente gebruikelijke wijze of een door het algemeen bestuur bepaalde wijze, vastgelegd in een participatieregeling. 2. Bij de participatie kan een andere procedure dan die van afdeling 3.4. van de Algemene wet bestuursrecht gevolgd worden.
HOOFDSTUK V DAGELIJKS BESTUUR Artikel 15 Samenstelling 1. Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter en drie leden uit het AB. Tevens is de voorzitter van de bestuurscommissie gezondheid lid van het dagelijks bestuur. 2. De leden van het dagelijks bestuur, niet zijnde de voorzitter, worden benoemd door het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur benoemt de leden van het dagelijks bestuur voor bepaalde tijd. Na afloop van deze zittingsperiode kunnen de leden van het dagelijks bestuur maximaal

één keer worden herbenoemd. De leden van het dagelijks bestuur blijven hun functie waarnemen totdat in hun opvolging is voorzien. 3. Indien tussentijds een plaats van een lid opvalt, wordt zo spoedig mogelijk een nieuw lid aangewezen. 4. Degene die ophoudt lid te zijn van het algemeen bestuur of de bestuurscommissies, houdt tevens op lid van het dagelijks bestuur te zijn.
Artikel 16 Werkwijze 1. Het dagelijks bestuur vergadert minimaal vier maal per jaar of zo dikwijls de voorzitter het nodig oordeelt of tenminste twee leden de voorzitter schriftelijk en met redenen omkleed hierom verzoeken. In het laatste geval wordt de vergadering binnen veertien dagen na een zodanig verzoek gehouden. 2. Het dagelijks bestuur stelt voor de uitvoering van zijn taken een reglement van orde vast. Op het houden en de orde van de vergadering van het dagelijks bestuur zijn de artikelen 52, 53 en 54 tot en met 60 van de Gemeentewet, voor zover daarvan niet bij of krachtens wet wordt afgeweken, van overeenkomstige toepassing. 3. Besluiten van het dagelijks bestuur vinden plaats op basis van gewone meerderheid van stemmen, waarbij ieder lid één stem heeft. Bij het staken der stemmen beslist de voorzitter. 4. Besluiten die uitgaan van het dagelijks bestuur worden ondertekend door de voorzitter en, ingevolge artikel 59a, eerste lid Gemeentewet, medeondertekend door een lid van de directie in hoedanigheid als secretaris.
Artikel 17 Taken en bevoegdheden 1. Het dagelijks bestuur oefent de taken en bevoegdheden die in deze gemeenschappelijke regeling aan het dagelijks bestuur zijn opgedragen uit. 2. Voorts is dit bestuur met inachtneming van artikel 33b van de Wet gemeenschappelijke regelingen belast met: a. een voortdurend toezicht op al wat de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland- Midden aangaat; b. het voorbereiden van al hetgeen aan het algemeen bestuur respectievelijk de bestuurscommissies veiligheid en gezondheid ter overweging en beslissing zal worden voorgelegd; c. het uitvoeren van de besluiten van het algemeen bestuur respectievelijk de bestuurscommissies veiligheid en gezondheid; d. het mededeling doen van besluiten van het algemeen bestuur respectievelijk de bestuurscommissies veiligheid en gezondheid aan de aan de gemeenschappelijke regeling deelnemende gemeenten; e. het voorstaan van de belangen van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland- Midden bij andere overheden, instellingen of personen, waarmee contact voor de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden van belang is; f. de zorg voor het beheer van inkomsten en uitgaven van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden; g. de zorg, voor zover deze niet aan anderen toekomt, voor de controle op het geldelijk beheer en de boekhouding; h. het nemen van alle conservatoire maatregelen zowel in als buiten rechte en het doen van alles wat nodig is ter voorkoming van verjaring en verlies van recht of bezit; i. de zorg voor en het houden van toezicht op de bewaring en het beheer van de archiefbescheiden; j. het benoemen, schorsen en ontslaan van personeel alsmede alle overige beheersmatige bevoegdheden betreffende het personeel, waaronder ook verstaan personeel werkzaam voor die onderdelen waarvoor de bestuurscommissies veiligheid en gezondheid binnen de geldende wettelijke grenzen verantwoordelijkheid draagt. k. regels vast te stellen over de ambtelijke organisatie van het openbaar lichaam; l. tot privaatrechtelijke rechtshandelingen van het openbaar lichaam te besluiten, met uitzondering van privaatrechtelijke rechtshandelingen als bedoeld in artikel 31a van de Wet gemeenschappelijke regelingen, en m. te besluiten namens het openbaar lichaam, het dagelijks bestuur of het algemeen bestuur rechtsgedingen, bezwaarprocedures of administratief beroepsprocedures te voeren of handelingen ter voorbereiding daarop te verrichten, tenzij het algemeen bestuur, voor zover dit het algemeen bestuur aangaat, in voorkomende gevallen anders beslist.
Artikel 18 1. De directie, concerncontroller en bestuurssecretaris van Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden kunnen de vergaderingen van het dagelijks bestuur op uitnodiging van de voorzitter bijwonen en hebben hierin een adviserende stem. 2. Andere personen kunnen door de voorzitter worden uitgenodigd om als adviseur de vergaderingen van het dagelijks bestuur bij te wonen.
Artikel 19 Zienswijze op besluiten Er zijn geen besluiten van het dagelijks bestuur waarvoor aan de raden van de deelnemende gemeenten vooraf een zienswijze wordt gevraagd, als bedoeld in artikel 10, vijfde en zesde lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen, buiten de in deze regeling of bij of krachtens wet bepaalde gevallen.
HOOFDSTUK VI DE VOORZITTER Artikel 20 Aanwijzing en vervanging 1. De voorzitter wordt bij koninklijk besluit benoemd als voorzitter en is voorzitter van het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de bestuurscommissie veiligheid. 2. Het algemeen bestuur wijst een of meerdere van zijn leden aan die de voorzitter bij afwezigheid vervangt.
Artikel 21 Taken en bevoegdheden 1. De voorzitter is belast met de leiding van de vergaderingen van het dagelijks en algemeen bestuur en de vergadering van de bestuurscommissie veiligheid en draagt er zorg voor, dat de besluiten van het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de bestuurscommissie veiligheid naar behoren worden uitgevoerd. Artikel 170, lid 1 Gemeentewet is overeenkomstig van toepassing. 2. De voorzitter vertegenwoordigt de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden in en buiten rechte. Hij kan na overleg met het dagelijks bestuur de vertegenwoordiging met een schriftelijke machtiging opdragen aan een ander.
Artikel 22 Zienswijze op besluiten Er zijn geen besluiten van de voorzitter waarvoor aan de raden van de deelnemende gemeenten vooraf een zienswijze wordt gevraagd, als bedoeld in artikel 10, vijfde en zesde lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen, buiten de in deze regeling of bij of krachtens wet bepaalde gevallen.
HOOFDSTUK VII COMMISSIES Artikel 23 Commissies van advies 1. Het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter kunnen (vaste) commissies van advies instellen, met inachtneming van artikel 24 van de Wet gemeenschappelijke regelingen. 2. De instelling van commissies van advies aan het dagelijks bestuur en de regeling van haar bevoegdheden en samenstelling

geschieden door het algemeen bestuur op voorstel van het dagelijks bestuur. 3. Tenminste wordt ingesteld een auditcommissie financiën.
Artikel 24 Bestuurscommissies 1. Met inachtneming van artikel 25 van de Wet gemeenschappelijke regelingen kan het algemeen bestuur bestuurscommissies instellen met het oog op de behartiging van bepaalde belangen. 2. Tenminste worden ingesteld een bestuurscommissie veiligheid en een bestuurscommissie gezondheid. 3. Het algemeen bestuur regelt in het instellingsbesluit de samenstelling en de taken en bevoegdheden van de commissie overeenkomstig artikel 25 van de Wet gemeenschappelijke regelingen.
HOOFDSTUK VIII INLICHTINGEN, VERANTWOORDING EN ONTSLAG Artikel 25 Dagelijks bestuur en voorzitter t.o.v. het algemeen bestuur 1. De leden van het dagelijks bestuur zijn, tezamen en ieder afzonderlijk, aan het algemeen bestuur verantwoording verschuldigd voor het door hen gevoerde bestuur. 2. Zij geven gevraagd en ongevraagd aan het algemeen bestuur alle informatie die voor een juiste beoordeling van het door het dagelijks bestuur te voeren en gevoerde bestuur nodig is. 3. Zij geven – tezamen dan wel afzonderlijk – aan het algemeen bestuur wanneer dit bestuur of een of meer leden daarvan hierom verzoekt, alle gevraagde inlichtingen. 4. Het bepaalde in het eerste tot en met het derde lid is van overeenkomstige toepassing op de voorzitter voor het door hem gevoerde bestuur. 5. Gelet op artikel 19a, derde lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen kan het algemeen bestuur besluiten een lid van het dagelijks bestuur, uitgezonderd de voorzitter, ontslag te verlenen, indien dit lid het vertrouwen van het algemeen bestuur niet meer bezit. Artikel 26 Voorzitter, algemeen en dagelijks bestuur t.o.v. raden en colleges 1. Het algemeen bestuur stelt een informatieprotocol vast waarin staat beschreven op welke wijze raden actief worden voorzien van informatie van het bestuur die nodig is voor het vervullen van hun taak en die voor een juiste beoordeling van het door het bestuur gevoerde en te voeren beleid nodig is. 2. Het algemeen en het dagelijks bestuur verstrekken aan de raden en de colleges van de deelnemende gemeenten alle inlichtingen die door die raden of colleges worden verlangd. Artikel 27 Leden van het algemeen bestuur t.o.v. raden en colleges 1. Een lid van het algemeen bestuur verschaft de raad of het college van zijn gemeente met inachtneming van de artikelen 18 en 19 van de Wet gemeenschappelijke regelingen alle inlichtingen, die door die raad of dat college of door één of meer leden daarvan worden verlangd en wel op de in het reglement van orde voor het betreffende orgaan aangegeven wijze. 2. Een lid van het algemeen bestuur is de raad of het college van zijn gemeente verantwoording verschuldigd voor het door hem in dat bestuur gevoerde beleid en wel op de in het reglement van orde voor het betreffende orgaan aangegeven wijze. HOOFDSTUK IX ORGANISATIE Artikel 28 Samenwerking Het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de vaste bestuurscommissies maken, elk voor zover het zijn taken en bevoegdheden aangaat, afspraken met de bevoegde gezagen van overheidsinstanties, met directies van bedrijven en/of met besturen van andere rechtspersonen, in het belang van gecoördineerde hulpverlening bij beheersing en bestrijding van rampen en crises. Artikel 29 Inrichting ambtelijke organisatie 1. Het dagelijks bestuur stelt regels vast omtrent de ambtelijke organisatie van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden en stelt de rechtspositieregeling van het personeel vast. 2. De ambtelijke organisatie staat onder leiding van de directie. 3. De directie draagt zorg voor een zodanige inrichting van de ambtelijke organisatie dat op doelmatige en efficiënte wijze vorm wordt gegeven aan het bepaalde ten aanzien van belangen, taken en bevoegdheden als bedoeld in de artikelen 3 tot en met 5 van deze regeling. Artikel 30 Instructies Het dagelijks bestuur regelt de taken en bevoegdheden van de directeur brandweer, tevens commandant, de directeur publieke gezondheid en van de aangewezen coördinerend functionaris gemeenten en stelt voor deze functies een instructie vast. HOOFDSTUK X FINANCIËLE BEPALINGEN Artikel 31 Administratie en controle 1. Het algemeen bestuur stelt bij verordening de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie vast. Deze verordening dient te waarborgen dat aan de eisen van rechtmatigheid, verantwoording en controle wordt voldaan. De verordening regelt in elk geval de onderwerpen, genoemd in artikel 212, lid 2, van de Gemeentewet voor zover van toepassing op de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden. 2. Het algemeen bestuur stelt bij verordening regels vast voor de controle op het financiële beheer en op de inrichting van de financiële organisatie. Deze verordening waarborgt dat de rechtmatigheid van het financiële beheer en van de inrichting van de financiële organisatie wordt getoetst. 3. Het algemeen bestuur wijst een of meer accountants aan als bedoeld in artikel 393, eerste lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, belast met de controle van de in artikel 197 van de Gemeentewet bedoelde jaarrekening en het daarbij verstrekken van een accountantsverklaring en het uitbrengen van een verslag van bevindingen. De accountantsverklaring en het verslag van bevindingen voldoen aan het bepaalde in artikel 213, lid 3 respectievelijk lid 4, van de Gemeentewet. 4. De artikelen 214 en 215 van de Gemeentewet zijn van overeenkomstige toepassing. 5. Het dagelijks bestuur stelt regels vast omtrent de verzekering van eigendommen en gelden van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden tegen benadeling door haar personeel of door anderen. Artikel 32 Begroting 1. Met inachtneming van de artikelen 34, 34a, 34b en 35 van de Wet Gemeenschappelijke regelingen en – voor zover van toepassing – het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten a. zendt het dagelijks bestuur jaarlijks vóór 1 december van het tweede jaar voorafgaand aan het jaar waarvoor de begroting dient, de

algemene financiële en beleidsmatige kaders aan de raden van de deelnemende gemeenten. b. geeft het dagelijks bestuur de raden van de deelnemende gemeenten gelegenheid om bij het dagelijks bestuur hun zienswijze over de algemene financiële en beleidsmatige kaders , bedoeld onder lid 1 onder a, naar voren te brengen. Het dagelijks bestuur betreft de commentaren, waarin deze zienswijzen zijn vervat, bij de totstandkoming van de ontwerpbegroting en de meerjarenraming; c. zendt het dagelijks bestuur jaarlijks vóór 30 april de ontwerpbegroting en de ontwerp-meerjarenraming van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden voor het komende kalenderjaar, vergezeld van een behoorlijke toelichting, toe aan de raden van de deelnemende gemeenten; d. geeft het dagelijks bestuur de raden van de deelnemende gemeenten twaalf weken na toezending gelegenheid om bij het dagelijks bestuur hun zienswijze over de ontwerpbegroting en meerjarenraming naar voren te brengen. Het dagelijks bestuur voegt de commentaren, waarin deze zienswijzen zijn vervat, en eventueel een nota van wijzigingen, bij de ontwerpbegroting en de meerjarenraming, zoals deze aan het algemeen bestuur worden aangeboden; e. stelt het dagelijks bestuur voorafgaande aan het vaststellen van de begroting door het algemeen bestuur de raden van de deelnemende gemeenten schriftelijk en gemotiveerd in kennis van zijn oordeel over de zienswijze, bedoeld onder d, alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt; f. stelt het algemeen bestuur de begroting en de meerjarenraming vast vóór 15 september van het jaar, voorafgaande aan het jaar waarvoor de begroting moet dienen; g. stuurt het algemeen bestuur de vastgestelde begroting en de meerjarenraming toe aan de raden van de deelnemende gemeenten, die de in deze begroting voor de gemeente als bijdrage in de kosten van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden geraamde bedragen in de gemeentebegroting voor het betreffende jaar opnemen; h. zendt het dagelijks bestuur de vastgestelde begroting en de meerjarenraming binnen twee weken na de vaststelling doch in ieder geval vóór 15 september aan gedeputeerde staten. In het geval de begroting niet in evenwicht is en het niet aannemelijk is dat in de eerstvolgende jaren een evenwicht wordt bereikt, verzoekt het dagelijks bestuur daarbij om goedkeuring van gedeputeerde staten. Van de goedkeuring doet het dagelijks bestuur mededeling aan het algemeen bestuur en de deelnemende gemeenten. 2. Het bepaalde in dit artikel is van overeenkomstige toepassing op besluiten tot wijziging van de begroting.
Artikel 33 Bijdragen van de gemeenten Het algemeen bestuur van de VGGM stelt in een bijdrageregeling vast op welke wijze berekend wordt welke bijdrage de colleges verschuldigd zijn voor de uitvoering van de basistaken. Voordat het algemeen bestuur de bijdrageregeling bij unaniem besluit vaststelt, wordt deze ter zienswijze aan de raden voorgelegd.
Artikel 34 Jaarstukken 1. Het dagelijks bestuur legt aan het algemeen bestuur over elk begrotingsjaar verantwoording af over het door hem gevoerde beleid, onder overlegging van de jaarrekening en het jaarverslag en overige relevante stukken. 2. De jaarstukken, genoemd in lid 1, voldoen aan het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, voor zover van toepassing. 3. In de jaarrekening wordt het door elk van de deelnemende gemeenten over het desbetreffende jaar werkelijk verschuldigde bedrag opgenomen. 4. De in het eerste lid bedoelde stukken liggen, zodra zij aan het algemeen bestuur zijn overgelegd, voor een ieder ter inzage en zijn algemeen verkrijgbaar. Van de terinzagelegging en de verkrijgbaar stelling wordt openbaar kennisgegeven. Het algemeen bestuur beraadslaagt over de jaarrekening en het jaarverslag niet eerder dan twee weken na de openbare kennisgeving. 5. Het algemeen bestuur stelt de jaarstukken vast voor 15 juli volgende op het jaar waarop deze betrekking hebben. Het dagelijks bestuur zendt de door het algemeen bestuur vastgestelde jaarstukken binnen twee weken aan gedeputeerde staten. 6. Vaststelling van de jaarrekening strekt het dagelijks bestuur tot décharge, behoudens later in rechte gebleken valsheid in geschrifte of andere onregelmatigheden.
HOOFDSTUK XI ARCHIEF Artikel 35 Archief 1. Het dagelijks bestuur is voor zover het gedelegeerde taken betreft, belast met de zorg voor de archiefbescheiden van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden en haar organen, overeenkomstig een door het algemeen bestuur vast te stellen regeling. Deze regeling wordt aan gedeputeerde staten medegedeeld. 2. De zorg voor de archiefbescheiden die ontstaan uit hoofde van de door de deelnemers gemandateerde taken berusten bij deze deelnemers. De deelnemers en het dagelijks bestuur maken hierover nadere afspraken in een dienstverleningsovereenkomst, onder meer over de verrekening van kosten van beheer van de archiefbescheiden voor zover daar sprake van is. 3. De directie is belast met het beheer van de archiefbescheiden, bedoeld in het eerste en tweede lid voor zover die niet zijn overgebracht naar de aangewezen archiefbewaarplaats. 4. Voor de bewaring van over te brengen archiefbescheiden wijst het dagelijks bestuur een archiefbewaarplaats aan. 5. De beheerder van de in het vorige lid aan te wijzen archiefbewaarplaats oefent overeenkomstig de regeling als bedoeld in het eerste lid toezicht uit op het beheer van de archiefbescheiden van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden en haar organen, voor zover deze archiefbescheiden niet zijn overgebracht naar een archiefbewaarplaats.
HOOFDSTUK XII EVALUATIE, TOETREDING, UITTREDING, WIJZIGING EN OPHEFFING Artikel 36 Evaluatie 1. Het algemeen bestuur draagt zorg voor een periodieke evaluatie van deze regeling, minimaal één keer per 4 jaar. 2. Het algemeen bestuur bepaalt het moment, de onderwerpen en de diepgang van het evaluatieonderzoek.
Artikel 37 Toetreding 1. Toetreding van gemeenten is mogelijk na wijziging van de indeling van gemeenten in regio's volgens de bijlage bij artikel 8 van de Wet veiligheidsregio's. 2. De toetreding van een gemeente komt tot stand indien de colleges van de deelnemende gemeenten en het college dat wenst toe te treden daartoe hebben besloten, na voorafgaande zienswijze en toestemming van hun raden daartoe. 3. Het algemeen bestuur regelt de procedure en alle gevolgen van de toetreding en kan voorwaarden verbinden aan de toetreding.
Artikel 38 Uittreding 1. Uittreding is alleen mogelijk voor zover de wet erin voorziet. 2. Een college kan besluiten tot uittreding, onverminderd het bepaalde in artikel 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen. 3. Een college zendt, na voorafgaande zienswijze en toestemming van zijn raad, het besluit tot uittreding aan het bestuur. De procedure voor uittreding vangt aan de dag nadat het algemeen bestuur het besluit heeft ontvangen. 4. Het algemeen bestuur inventariseert de gevolgen van de uittreding, de wijze waarop met deze gevolgen kan of moet worden omgegaan en de voorwaarden voor uittreding en legt deze vast in het concept- uittredingsplan.

5. Onder de gevolgen van de uittreding worden verstaan de financiële, juridische, personele en organisatorische consequenties die het directe gevolg zijn van de uittreding. 6. De uittreding gaat in op 1 januari van het jaar volgende op het verstrijken van een termijn van twee jaren na het nemen van het besluit tot uittreding, tenzij de colleges unaniem een andere opzegtermijn overeen komen.
Artikel 39 Procedure voor vaststelling uittredingsplan 1. Elk van de colleges kan, na zienswijze daarop door en met verkregen toestemming van de raad, besluiten uit deze regeling te treden met ingang van een begrotingsjaar, mits het opzeggende college het voorgenomen besluit daartoe tenminste 2 jaar voordien ter kennis heeft gebracht van de overige colleges. 2. Het algemeen bestuur stelt een voorstel op voor financiële, personele en overige gevolgen van de uittreding. Het college dat voornemens is uit te treden neemt op basis van het voorstel een definitief besluit, onverminderd het bepaalde in artikel 1, tweede en derde lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen. De kosten voor het maken van het voorstel komen voor rekening van het college dat voornemens is uit te treden. 3. Ten behoeve van het voorstel voor de financiële, personele en overige gevolgen, bedoeld in het vorige lid, wordt een in overleg met de uittredende deelnemer aan te wijzen onafhankelijke registeraccountant opdracht verleend de genoemde gevolgen in kaart te brengen. De opdracht wordt verstrekt door het dagelijks bestuur. Voorafgaand aan de opdrachtverstrekking wordt de uittredende deelnemer in de gelegenheid gesteld een reactie te geven op de opdracht. 4. Het voorstel bedoeld in het tweede lid wordt definitief vastgesteld door het algemeen bestuur nadat de uittredende deelnemer in de gelegenheid is gesteld een zienswijze te geven. Alsdan zijn de daarin voor de uittredende deelnemer omschreven financiële verplichtingen bindend. Het definitieve voorstel wordt vastgesteld uiterlijk acht kalendermaanden nadat de deelnemer zijn voornemen tot uittreding, als bedoeld in het eerste lid, bekend heeft gemaakt. 5. Het algemeen bestuur en de uittredende deelnemer en de blijvende deelnemers spannen zich gezamenlijk in om frictiekosten en desintegratiekosten zo laag mogelijk te houden. 6. Het voorstel bedoeld in het derde en vierde lid vermeldt de verdeling van desintegratiekosten en frictiekosten. Financieel uitgangspunt voor de bepaling van kosten en prijzen vormt de meest recente vastgestelde jaarrekening op dat moment. Bij de verdeling komen in ieder geval, maar niet uitsluitend, de volgende aspecten aan de orde: a) overname door deelnemers van geactiveerde goederen dan wel vergoeding wegens niet overnemen; b) overname van contractuele verplichtingen jegens leveranciers, dan wel vergoeding wegens niet overname; c) overname door deelnemers van personeelsleden, dan wel vergoeding wegens niet overname, en d) eventuele nadelige financiële consequenties in verband met omzetbelastingen/of vennootschapsbelasting. 7. Bij de bepaling van de desintegratiekosten wordt uitgegaan van het volgende principe: de uittredende deelnemer betaalt: - het eerste jaar 100% van de desintegratiekosten; - het tweede jaar 80% van de desintegratiekosten; - het derde jaar 60% van de desintegratiekosten; - het vierde jaar 40% van de desintegratiekosten, en - het vijfde jaar 20% van de desintegratiekosten. 8. Nadat het voorstel overeenkomstig het vierde lid is vastgesteld is de uittredende deelnemer gehouden om binnen zes maanden de daarin voor de uittredende deelnemer omschreven financiële verplichtingen te voldoen. Het algemeen bestuur stelt de uittredende deelnemer desgewenst in de gelegenheid door overname van personeel, materieel, activa en passiva de hoogte van de desintegratiekosten te verminderen. 9. De gevolgen van de uittreding worden, op basis van het voorstel, bedoeld in het vierde lid, bij gelijklopend besluit vastgesteld door de colleges.
Artikel 40 Wijziging 1. Zowel het algemeen bestuur, al dan niet op voorstel van het dagelijks bestuur, als de colleges van tenminste vier deelnemende gemeenten kunnen met redenen omklede voorstellen aan alle colleges doen tot wijziging van de regeling. 2. Een wijziging van de regeling is tot stand gekomen wanneer ter vergadering van het algemeen bestuur blijkt dat de colleges van ten minste twee derde van de deelnemende gemeenten tot de wijziging hebben besloten, na daaraan voorafgaand zienswijze te hebben gevraagd en toestemming hebben verkregen van hun raden overeenkomstig artikel 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen.
Artikel 41 Opheffing 1. De regeling wordt opgeheven wanneer ter vergadering van het algemeen bestuur blijkt dat colleges van ten minste twee derde van de deelnemende gemeenten tot opheffing hebben besloten, met inachtneming van de bepalingen in artikel 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen. 2. Ingeval van opheffing van de regeling besluit het algemeen bestuur tot liquidatie en stelt daarvoor de nodige regelen in het liquidatieplan. Hierbij kan van de bepalingen van de regeling worden afgeweken. Het liquidatieplan wordt door het algemeen bestuur, de colleges van de deelnemende gemeenten gehoord, vastgesteld. 3. Het liquidatieplan voorziet in ieder geval in: a. de verplichting van de deelnemende gemeenten tot deelneming in de financiële gevolgen van de beëindiging van de regeling; b. de gevolgen die de opheffing heeft voor het personeel, en c. de gevolgen voor de door de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden en haar organen gevormde archieven. 4. Het dagelijks bestuur is belast met de uitvoering van de liquidatie. 5. Zo nodig blijven de organen van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden in functie ook na het tijdstip van opheffing, totdat de liquidatie is voltooid
HOOFDSTUK XIII GESCHILLEN Artikel 42 Geschillen 1. Voordat over een geschil als bedoeld in artikel 28 van de Wet gemeenschappelijke regelingen de beslissing van gedeputeerde staten wordt ingeroepen, legt het algemeen bestuur het geschil voor aan een daartoe door partijen in te stellen geschillencommissie. 2. De geschillencommissie bestaat uit vertegenwoordigers, aangewezen door elk der bij het geschil betrokken partijen, alsmede een door deze vertegenwoordigers aangewezen onafhankelijke voorzitter. 3. De geschillencommissie hoort de bij het geschil betrokken besturen. 4. De geschillencommissie brengt aan het algemeen bestuur advies uit over de mogelijkheden partijen tot overeenstemming te brengen.
HOOFDSTUK XIV SLOTBEPALINGEN Artikel 43 Duur van de regeling De regeling wordt aangegaan voor onbepaalde tijd. Artikel 44 Inwerkingtreding

Het besluit tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden treedt in werking op de dag volgend op de dag dat deze op de in artikel 26, eerste en tweede lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen omschreven wijze is bekendgemaakt.
Artikel 45 Titel De regeling wordt aangehaald als “Gemeenschappelijke regeling Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden 2025”.

Versie GR 2015	Ontwerpversie februari 2024	Toelichting
Het college van de gemeenten Arnhem, Barneveld, Doesburg, Duiven, Ede, Lingewaard, Nijkerk, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rijnwaarden, Rozendaal, Scherpenzeel, Wageningen, Westervoort en Zevenaar, ieder voor zover betreft zijn bevoegdheden; overwegende, dat op grond van artikel 9, in samenhang met artikel 8, van de Wet veiligheidsregio's de colleges van de gemeenten Arnhem, Barneveld, Doesburg, Duiven, Ede, Lingewaard, Nijkerk, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rijnwaarden, Rozendaal, Scherpenzeel, Wageningen, Westervoort en Zevenaar zijn aangewezen tezamen een gemeenschappelijke regeling te treffen met de aanduiding: veiligheidsregio; dat bij deze regeling aan het bestuur van de Veiligheidsregio de bevoegdheden als opgesomd in artikel 10 Wet Veiligheidsregio's dienen te worden overgedragen, dat de Veiligheidsregio ook overigens zorg dient te dragen voor de opdrachten die op grond van de Wet veiligheidsregio bij deze regeling neergelegd worden, dat de gemeenteraad, zoals vereist op grond van artikel 1, tweede en derde lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen, het college toestemming heeft gegeven om een regeling te treffen c.q. te wijzigen; dat de eenheidsleiding van de Politie Oost-Nederland voor zover het de integrale afstemming van haar taken ten aanzien van de voorbereiding op rampenbestrijding en crisisbeheersing, het veiligheidsbeleid in de gemeenten en de gemeenschappelijke meldkamer betreft, met instemming kennis genomen heeft van deze gemeenschappelijke regeling; dat er reeds de gemeenschappelijke regeling Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden bestaat met een bevoegdheden- en takenpakket dat aansluit bij de opdracht van de Wet Veiligheidsregio's, maar daarbij tevens als organisatie als bedoeld in artikel 14 van de Wet publieke gezondheidszorg uitvoering geeft aan de wettelijke taken op het gebied van publieke gezondheid op grond van deze wet, alsmede de ambulancezorg, dat VGGM ter uitvoering van deze taken reeds een integrale uitvoerende organisatie handhaaft en de deelnemende gemeenten deze willen voortzetten binnen gewijzigde wettelijke kaders; gelet op de Wet veiligheidsregio's, de Tijdelijke wet Ambulancezorg, de Wet publieke gezondheid, de Politiewet, de Gemeentewet; gelet op de inwerkingtreding van de nieuwe Wet gemeenschappelijke regelingen op 1 januari 2015; Besluiten: De Gemeenschappelijke Regeling Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden te wijzigen.	Het college van de gemeenten Arnhem, Barneveld, Doesburg, Duiven, Ede, Lingewaard, Nijkerk, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Scherpenzeel, Wageningen, Westervoort en Zevenaar, ieder voor zover betreft zijn bevoegdheden; overwegende, dat op grond van artikel 9, in samenhang met artikel 8, van de Wet veiligheidsregio's de colleges van de gemeenten Arnhem, Barneveld, Doesburg, Duiven, Ede, Lingewaard, Nijkerk, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Scherpenzeel, Wageningen, Westervoort en Zevenaar zijn aangewezen tezamen een gemeenschappelijke regeling te treffen met de aanduiding: veiligheidsregio; dat bij deze regeling aan het bestuur van de Veiligheidsregio de bevoegdheden als opgesomd in artikel 10 Wet Veiligheidsregio's dienen te worden overgedragen, dat de Veiligheidsregio ook overigens zorg dient te dragen voor de opdrachten die op grond van de Wet veiligheidsregio bij deze regeling neergelegd worden, dat de gemeenteraad, zoals vereist op grond van artikel 1, tweede en derde lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen, het college toestemming heeft gegeven om een regeling te treffen c.q. te wijzigen; dat de eenheidsleiding van de Politie Oost-Nederland voor zover het de integrale afstemming van haar taken ten aanzien van de voorbereiding op rampenbestrijding en crisisbeheersing, het veiligheidsbeleid in de gemeenten en de gemeenschappelijke meldkamer betreft, met instemming kennis genomen heeft van deze gemeenschappelijke regeling; dat er reeds de gemeenschappelijke regeling Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM) bestaat met een bevoegdheden- en takenpakket dat aansluit bij de opdracht van de Wet Veiligheidsregio's, maar daarbij tevens als organisatie als bedoeld in artikel 14 van de Wet publieke gezondheidszorg uitvoering geeft aan de wettelijke taken op het gebied van publieke gezondheid op grond van deze wet, alsmede de ambulancezorg, dat VGGM ter uitvoering van deze taken reeds een integrale uitvoerende organisatie handhaaft en de deelnemende gemeenten deze willen voortzetten binnen gewijzigde wettelijke kaders; gelet op de Wet veiligheidsregio's, de Wet Ambulancezorgvoorzieningen, de Wet publieke gezondheid, de Gemeentewet; gelet op de inwerkingtreding van de nieuwe Wet gemeenschappelijke regelingen op 1 juli 2022; Besluiten: De Gemeenschappelijke Regeling Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden te wijzigen, zodat deze als volgt luidt:	I.v.m. herindeling gemeente Rijnwaarden bij Zevenaar per 1 januari 2018 I.v.m. wetsactualisatie I.v.m. wetsactualisatie

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING VEILIGHEIDS- EN GEZONDHEIDSREGIO GELDERLAND-MIDDEN <i>HOOFDSTUK I ALGEMENE BEPALINGEN</i> Artikel 1. Instelling en plaats van vestiging. 1. Er is een rechtspersoonlijkheid bezittend openbaar lichaam, genaamd "Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden". 2. De Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden is een regionaal samenwerkingsverband van de gemeenten Arnhem, Barneveld, Doesburg, Duiven, Ede, Lingewaard, Nijkerk, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rijnwaarden, Rozendaal, Scherpenzeel, Wageningen, Westervoort en Zevenaar; 3. Het openbaar lichaam is gevestigd te Arnhem.	GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING VEILIGHEIDS- EN GEZONDHEIDSREGIO GELDERLAND-MIDDEN <i>HOOFDSTUK I ALGEMENE BEPALINGEN</i> Artikel 1. Instelling en plaats van vestiging. 1. Er is een rechtspersoonlijkheid bezittend openbaar lichaam, genaamd "Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden". 2. De Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden is een regionaal samenwerkingsverband van de gemeenten Arnhem, Barneveld, Doesburg, Duiven, Ede, Lingewaard, Nijkerk, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Scherpenzeel, Wageningen, Westervoort en Zevenaar; 3. Het openbaar lichaam is gevestigd te Arnhem.	I.v.m. herindeling gemeente Rijnwaarden bij Zevenaar per 1 januari 2018
Artikel 2. Begripsomschrijvingen 1. In deze gemeenschappelijke regeling en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder: a. <i>de gemeenschappelijke regeling</i>: de gemeenschappelijke regeling Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden; b. <i>het openbaar lichaam</i>: het openbaar lichaam bedoeld in artikel 1, eerste lid; c. <i>de gemeente</i>: één van de in artikel 1, tweede lid, genoemde gemeenten; d. <i>de burgemeester</i>: Een burgemeester van de in artikel 1, tweede lid, genoemde gemeenten; e. <i>het samenwerkingsgebied</i>: het gezamenlijk grondgebied van de in artikel 1, tweede lid, genoemde gemeenten, samenvallend met de betreffende regio, zoals benoemd in de bij de Wet veiligheidsregio horende bijlage ex artikel 8 van die wet; f. <i>het algemeen bestuur</i>: het algemeen bestuur van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden; g. <i>het dagelijks bestuur</i>: het dagelijks bestuur van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden; h. <i>de voorzitter</i>: de voorzitter van het algemeen bestuur, de bestuurscommissie veiligheid en gezondheid alsmede het dagelijks bestuur van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden; i. <i>de directie</i>: Het onderdeel van de ambtelijke organisatie zoals bedoeld in artikel 28, tweede lid; j. <i>de veiligheidsdirectie</i>: het samenwerkingsverband zoals bedoeld in artikel 28, vierde lid; k. <i>de GHOR</i>: Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie bij Rampen als bedoeld in artikel 32 van de Wet veiligheidsregio's; 2. Waar in deze regeling artikelen van de Gemeentewet of van enige andere wet of wettelijke regeling van overeenkomstige toepassing worden verklaard, worden in die artikelen voor de gemeente, de raad, het college en de burgemeester achtereenvolgens gelezen de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden, het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter.	Artikel 2. Begripsomschrijvingen 1. In deze gemeenschappelijke regeling en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder: a. <i>de gemeenschappelijke regeling</i>: de gemeenschappelijke regeling Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden; b. <i>het openbaar lichaam</i>: het openbaar lichaam bedoeld in artikel 1, eerste lid; c. <i>de gemeente</i>: één van de in artikel 1, tweede lid, genoemde gemeenten; d. <i>de burgemeester</i>: Een burgemeester van de in artikel 1, tweede lid, genoemde gemeenten; e. <i>het samenwerkingsgebied</i>: het gezamenlijk grondgebied van de in artikel 1, tweede lid, genoemde gemeenten, samenvallend met de betreffende regio, zoals benoemd in de bij de Wet veiligheidsregio horende bijlage ex artikel 8 van die wet; f. <i>het algemeen bestuur</i>: het algemeen bestuur van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden; g. <i>het dagelijks bestuur</i>: het dagelijks bestuur van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden; h. <i>de voorzitter</i>: de voorzitter van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden; i. <i>de directie</i>: Het onderdeel van de ambtelijke organisatie zoals bedoeld in artikel 29, tweede lid; j. <i>de GHOR</i>: Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio als bedoeld in artikel 32 van de Wet veiligheidsregio's; 2. Waar in deze regeling artikelen van de Gemeentewet of van enige andere wet of wettelijke regeling van overeenkomstige toepassing worden verklaard, worden in die artikelen voor de gemeente, de raad, het college en de burgemeester achtereenvolgens gelezen de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden, het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter.	AD h: De voorzitter is niet de voorzitter van de bestuurscommissie gezondheid AD j -2015: De veiligheidsdirectie is een vorm van ambtelijk afstemming op directieniveau, dit hoeft niet in de regeling opgenomen te worden AD j - 2024: Nummering en naamgeving aangepast aan de naam die landelijk wordt gebruikt

<i>HOOFDSTUK II DOEL, TAKEN EN BEVOEGDHEDEN</i> Artikel 3 Belangen 1. De Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden behartigt de belangen van de gemeenten in het samenwerkingsgebied op de terreinen van: a. Brandweertzorg; b. Ambulancezorg; c. Publieke gezondheid; d. GHOR; e. Rampenbestrijding en crisisbeheersing; f. Gemeenschappelijke meldkamer.	<i>HOOFDSTUK II BELANGEN, TAKEN EN BEVOEGDHEDEN</i> Artikel 3 Belangen De Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden behartigt de belangen van de gemeenten in het samenwerkingsgebied op de terreinen van: a. Brandweertzorg; b. Ambulancezorg; c. Publieke gezondheid; d. Geneeskundige hulpverlening; e. Rampenbestrijding en crisisbeheersing; f. Gemeenschappelijke meldkamerfunctie; g. Forensische zorg.	Omdat het in artikel 3, 4 en 5 gaat om belangenbehartiging, taken en bevoegdheden is ervoor gekozen het woord “doelen” in artikel 3 te vervangen voor “belangen” AD d: De taken van de GHOR-organisatie hebben betrekking op geneeskundige hulpverlening. De GHOR is zelf geen taak. De aansturing van de GHOR is door de wetgever rechtstreeks neergelegd bij de Directeur Publieke Gezondheid (art. 32 Wet Veiligheidsregio’s). AD f: Het beheer van de meldkamerorganisatie is overgedragen aan de politie. De instandhouding van de meldkamer<i>functie</i> niet. De meldkamerfunctie is de onderscheiden in de monodisciplinaire meldkamerfunctie voor zowel de brandweer als de ambulancezorg, alsmede de multi-opschalingsfunctie. AD g: VGGM voert taken uit op het gebied van de forensische zorg voor gemeenten, politie en openbaar ministerie. De grondslag hiervoor was nog niet opgenomen in de regeling.
Artikel 4 Wettelijke taken en bevoegdheden: 1. Ter behartiging van de in artikel 3 bedoelde doelen heeft de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden de volgende wettelijke taken en bevoegdheden op het vlak van brandweertzorg, rampenbestrijding, de crisisbestrijding en de geneeskundige hulpverlening: a. het inventariseren van risico’s van branden, rampen en crises; b. het adviseren van het bevoegd gezag over risico’s van branden, rampen en crises in de bij of krachtens de wet aangewezen gevallen alsmede in de gevallen die in het beleidsplan zijn bepaald; c. het adviseren van het college van burgemeester en wethouders over de taak, bedoeld in artikel 3, eerste lid Wet veiligheidsregio's; d. het voorbereiden op de bestrijding van branden en het organiseren van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing; e. het instellen en in stand houden van een brandweer; f. het instellen en in stand houden van een GHOR; g. het voorzien in de meldkamerfunctie; h. het aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materieel; i. het inrichten en in stand houden van de informatievoorziening binnen de diensten van de veiligheidsregio en tussen deze diensten en de andere diensten en organisaties die betrokken zijn bij de onder d, e, f, en g genoemde taken. Zulks met inachtneming van het hierover gestelde in de Wet Veiligheidsregio's en op die wet gebaseerde nadere regelgeving. 2. Ter behartiging van de in artikel 3 bedoelde doelen heeft de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden de volgende wettelijke taken en bevoegdheden op het vlak van de publieke gezondheids- en ambulancezorg: a. de algemene taken genoemd in artikel 2 van de Wet Publieke Gezondheid;	Artikel 4 Basistaken en plustaken: 1. De inhoud van het basistakenpakket van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden wordt bepaald door de taken en bevoegdheden, genoemd in artikel 10 van de Wet veiligheidsregio's ten aanzien van brandweertzorg, rampenbestrijding, crisisbestrijding en geneeskundige hulpverlening en wat bij of krachtens de vigerende wetgeving aan de gemeenten is opgedragen. 2. De taken die geen onderdeel uitmaken van het basistakenpakket, zijn ondergebracht in een plustakenpakket, mits de uitvoering daarvan valt onder de in artikel 3 benoemde belangen. Indien afname van producten en diensten uit dit pakket plaatsvindt, geschiedt zulks op basis van een daartoe tussen de gemeente(n) en de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden te sluiten overeenkomst waarin de rechten en verplichtingen van beide partijen zijn opgenomen, waaronder ook de financiering. Het dagelijks bestuur stelt een modelovereenkomst vast. 3. De deelnemende gemeenten verlenen ieder afzonderlijk de mandaten, volmachten en machtigingen aan het openbaar lichaam die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de taken.	Artikel 4 en 5 zijn verduidelijkt en vereenvoudigd. Opsommingen van taken en bevoegdheden die voortvloeien uit een wet zijn verwijderd, met een verwijzing naar de betreffende wet. Tevens is de volgorde van deze twee artikelen omgedraaid. In artikel 4 is het onderscheid tussen basistaken (wettelijke taken) en plustaken uitgelegd. Plustaken zijn niet-overgedragen taken. Indien gemeenten de wens hebben om een taak te laten uitvoeren door VGGM, dient daarvoor wel een grondslag te bestaan in artikel 3. In artikel 5 staan alle wettelijke taken en bevoegdheden. Naast taakuitvoering gebaseerd op de door de colleges van deelnemende gemeenten gedelegeerde bevoegdheden geeft VGGM ook uitvoering aan taken die zijn gebaseerd op individueel door gemeenten verleende gemandateerde bevoegdheden. Om deze reden is in artikel 4 het derde lid opgenomen. De formulering van dit artikel sluit aan bij de formulering in de Wgr. De wetgever kent overigens ook rechtstreeks bevoegdheden toe aan VGGM, o.a. aan de commandant brandweer en de directeur publieke gezondheid.

b. de taken genoemd in artikel 5 en van de Wet Publieke Gezondheid op het vlak van de jeugdgezondheidszorg; c. de taken genoemd in artikel 5a van de Wet Publieke Gezondheid op het vlak van ouderenzorg; d. de taken in artikel 6 Van de Wet publieke gezondheidszorg op het vlak van de algemene infectieziektebestrijding; e. de taken genoemd in de Tijdelijke wet ambulancezorg; f. andere taken die bij of krachtens wet aan de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden worden opgedragen. 3. Het algemeen bestuur stelt ten aanzien van de in lid 1 genoemde taken tenminste eenmaal per vier jaar een beleidsplan vast voor zover het gaat om brandweerzorg, rampenbestrijding, de crisisbestrijding en de geneeskundige hulpverlening, dat voldoet aan de eisen van artikel 14 en 15 van de Wet Veiligheidsregio's, alsmede een crisisplan op grond van artikel 16 van de Wet Veiligheidsregio's.		
Artikel 5 Andere taken en bevoegdheden 1. De Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden draagt tevens zorg voor het verzorgen van andere aangelegenheden die in het kader van de doelstelling van belang zijn en waarvan de uitvoering door de gemeente, na besluitvorming in het algemeen bestuur, aan de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden wordt opgedragen. 2. Tussen de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden en de onderscheiden deelnemende gemeenten kan middels bilaterale afspraken in het bijzonder worden vastgelegd de aard en omvang van aansluitende diensten. 3. De taken van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden zijn onderverdeeld in een basispakket en een pluspakket. De inhoud van het basispakket wordt vastgesteld overeenkomstig hetgeen in dan wel op grond van vigerende wetgeving aan de gemeenten is opgedragen. De taken die geen onderdeel uitmaken van het basispakket, zijn ondergebracht in het pluspakket. Indien afname van producten en diensten uit dit pakket plaatsvindt, geschiedt zulks op basis van een daartoe tussen de gemeente(n) en de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden te sluiten overeenkomst, waarvan het model wordt vastgesteld door het dagelijks bestuur.	Artikel 5 Wettelijke taken en bevoegdheden: 1. De colleges van de deelnemende gemeenten dragen de wettelijke taken en bevoegdheden ter behartiging van de in artikel 3 onder a, d, e en f genoemde belangen over aan VGGM, met inachtneming van het hierover gestelde in de Wet veiligheidsregio's en op die wet gebaseerde nadere regelgeving. 2. Ter behartiging van de in artikel 3 onder b, c en g bedoelde belangen heeft de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden de volgende wettelijke taken en bevoegdheden op het vlak van de publieke gezondheids- en ambulancezorg: a. de algemene taken genoemd in artikel 2 van de Wet Publieke Gezondheid; b. de taken genoemd in artikel 5 van de Wet Publieke Gezondheid op het vlak van de jeugdgezondheidszorg; c. de taken genoemd in artikel 5a van de Wet Publieke Gezondheid op het vlak van ouderengezondheidszorg; d. de taken in artikel 6 Van de Wet publieke gezondheidszorg op het vlak van de algemene infectieziektebestrijding; e. de taken genoemd in de Wet ambulancevoorzieningen, en f. de taken als bedoeld in de Wet op de Lijkbezorging op het vlak van de forensische zorg en andere taken die bij of krachtens wet aan de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden worden opgedragen.	Zie opmerkingen bij artikel 4
Artikel 6 Deelname aan bepaalde publieke samenwerkingsvormen Het bestuur van Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden is bevoegd tot het mede treffen van en tot het deelnemen aan: a. een gemeenschappelijke regeling, als bedoeld in de artikelen 93 en 96 van de Wet Gemeenschappelijke regelingen; b. een voorziening tot samenwerking op grond van de Politiewet, indien en voor zover dit verplicht of noodzakelijk is voor bepaalde taken en bevoegdheden.	Artikel 6 Deelname aan bepaalde publieke samenwerkingsvormen Het algemeen bestuur van Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden is bevoegd tot het mede treffen van en tot het deelnemen aan: a. een gemeenschappelijke regeling, als bedoeld in de artikelen 93 en 96 van de Wet gemeenschappelijke regelingen; b. een voorziening tot samenwerking op grond van de Politiewet 2012, indien en voor zover dit verplicht of noodzakelijk is voor bepaalde taken en bevoegdheden.	
Artikel 6a Deelname privaatrechtelijke rechtspersonen	Artikel 7 Deelname privaatrechtelijke rechtspersonen 1. Het algemeen bestuur kan tot oprichting besluiten van en deelneming in stichtingen, maatschappen, vennootschappen, verenigingen,	Artikelnummering (van 6a naar 7) aangepast

Versie 2015	Versie februari 2024	Toelichting (op versie februari 2024)
1. Het algemeen bestuur kan tot oprichting besluiten van en deelneming in stichtingen, maatschappen, vennootschappen, verenigingen, coöperaties en onderlinge waarborgmaatschappijen. 2. De oprichting moet in het bijzonder aangewezen worden geacht voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang. 3. Het besluit wordt niet genomen dan nadat de raden van de deelnemende gemeenten een ontwerp besluit is toegezonden en in de gelegenheid zijn gesteld hun wensen en bedenkingen ter kennis van het algemeen bestuur te brengen.	2. De oprichting moet in het bijzonder aangewezen worden geacht voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang. 3. Het besluit wordt niet genomen dan nadat de raden van de deelnemende gemeenten een ontwerp besluit is toegezonden en in de gelegenheid zijn gesteld hun wensen en bedenkingen ter kennis van het algemeen bestuur te brengen.	
Artikel 7 Wijziging van taken en bevoegdheden 1. De taken en bevoegdheden van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden, genoemd in artikel 4 van deze regeling, kunnen worden gewijzigd in geval van noodzakelijke aanpassing, voortvloeiend uit landelijke en/of Europese wetgeving, indien en voor zover geen sprake is van uitbreiding van overgedragen bevoegdheden. Het algemeen bestuur dient tot de wijziging te besluiten. 2. Het algemeen bestuur deelt zijn besluit en de redenen daartoe mee aan de deelnemende gemeenten.		Volgt rechtstreeks uit wetgeving dus kan dit artikel achterwege blijven
Artikel 8 Klachtafhandeling Het algemeen bestuur kan externe klachtencommissies instellen voor de behandeling van verzoekschriften en of klachten.	Artikel 8 Klachtafhandeling Het algemeen bestuur kan een externe klachtencommissie instellen voor de behandeling van verzoekschriften en of klachten.	Feitelijke situatie is nu dat VGGM géén externe klachtencommissie heeft. Er is een interne klachtenprocedure. Daarnaast bestaat de mogelijkheid een klacht in te dienen bij de Ombudsman.
HOOFDSTUK III ORGANEN Artikel 9 De Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden kent de volgende bestuursorganen: a. het algemeen bestuur; b. het dagelijks bestuur; c. de voorzitter; d. bestuurscommissies.	HOOFDSTUK III ORGANEN Artikel 9 De Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden kent de volgende bestuursorganen: a. het algemeen bestuur; b. het dagelijks bestuur; c. de voorzitter; d. bestuurscommissies.	
HOOFDSTUK IV ALGEMEEN BESTUUR Artikel 10 Samenstelling 1. Het algemeen bestuur bestaat uit de burgemeesters van de deelnemende gemeenten. 2. De burgemeester wordt bij verhindering of ontstentenis vertegenwoordigd overeenkomstig artikel 77, eerste lid, van de Gemeentewet. 3. In afwijking van het eerste lid kunnen de deelnemende colleges, met het oog op de uitvoering van taken op het gebied van de publieke gezondheid en ambulancezorg, een extra lid afvaardigen, indien hiervoor een wettelijke grondslag bestaat. 4. Als extra lid als bedoeld in lid 3 van het algemeen bestuur kunnen uitsluitend worden aangewezen leden van de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten. 5. Het lidmaatschap van het algemeen bestuur eindigt zodra het extra lid ophoudt lid te zijn van het college van de deelnemende gemeente. 6. Onverminderd het bepaalde in artikel 20 van de Wet gemeenschappelijke	HOOFDSTUK IV ALGEMEEN BESTUUR Artikel 10 Samenstelling 1. Het algemeen bestuur bestaat uit de burgemeesters van de deelnemende gemeenten. 2. Behalve de in de wet vastgelegde deelnemers, zijn tevens als adviseurs bij de vergaderingen van het algemeen bestuur genodigd: a. de voorzitter van de bestuurscommissie Gezondheid; b. de directeur brandweer tevens zijnde commandant brandweer zoals bedoeld in de Wet; c. de directeur publieke gezondheid zoals bedoeld in de Wet publieke gezondheid, en d. de coördinerend functionaris gemeenten aangewezen op grond van artikel 36 Wet veiligheidsregio's; e. een vertegenwoordiger van het ministerie van Defensie; f. een vertegenwoordiger van het ministerie van Justitie en Veiligheid;	<u>Verduidelijkt en vereenvoudigd:</u> In het algemeen bestuur zitten op grond van de wet Veiligheidsregio's alleen burgemeesters. Het AB vergadert in de nieuwe situatie niet meer in gezamenlijkheid met de bestuurscommissie gezondheid (= collegevertegenwoordigers die binnen de gemeente verantwoordelijk zijn voor de taken op het gebied van de publieke gezondheid). In de wet Veiligheidsregio staat beschreven welke functionarissen tevens zijn genodigd om deel te nemen aan de vergadering van het Algemeen Bestuur. Die opsomming wordt hier niet meer herhaald.

Versie 2015	Versie februari 2024	Toelichting (op versie februari 2024)
regelingen, is het lidmaatschap van het algemeen bestuur onverenigbaar met de betrekking van ambtenaar, door of vanwege de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden aangesteld. Voor de toepassing van dit artikel worden met ambtenaar gelijkgesteld, zij die in dienst van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden werkzaam zijn op basis van een arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht. 7. De commissaris van de Koning, de hoofdofficier van justitie, bedoeld in artikel 1, derde lid, van de Politiewet 1993, en een vertegenwoordiger van de waterschappen die door de voorzitters van de waterschappen, die binnen het grondgebied van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden zijn gelegen, uit hun midden is aangewezen, worden uitgenodigd deel te nemen aan de vergaderingen van het algemeen bestuur. Zij hebben daarin een adviserende stem. De commissaris kan zich laten vertegenwoordigen. 8. Als adviserend lid zijn bij de vergaderingen van het algemeen bestuur aanwezig: a. de districtchef Gelderland Midden van Politie Oost-Nederland en een lid van de eenheidsleiding Politie Oost-Nederland; b. de directeur brandweer; c. de directeur publieke gezondheid zoals bedoeld in de Wet publieke gezondheid; d. de coördinerend functionaris gemeenten aangewezen op grond van artikel 36 Wet Veiligheidsregio's; e. De voorzitter nodigt andere functionarissen, wier aanwezigheid in verband met de te behandelen onderwerpen van belang is, uit deel te nemen aan de vergaderingen van het algemeen bestuur.	g. een vertegenwoordiger van de eenheidsleiding Politie Oost-Nederland. 3. De voorzitter kan andere functionarissen, van wie de aanwezigheid in verband met de te behandelen onderwerpen van belang is, uitnodigen deel te nemen aan de vergaderingen van het algemeen bestuur.	Het oorspronkelijke lid 6 komt niet terug omdat hier in de praktijk geen sprake van is.
Artikel 11 Werkwijze 1. Het algemeen bestuur vergadert tenminste 2 keer per jaar en voorts zo dikwijls als de voorzitter of het dagelijks bestuur dit nodig oordelen, dan wel indien tenminste drie leden daarom verzoeken. 2. De vergaderingen van het algemeen bestuur zijn openbaar. Door het algemeen bestuur zullen de deuren gesloten worden indien ten minste drie van de aanwezige leden dit nodig achten of indien de voorzitter dit nodig acht, waarna het algemeen bestuur besluit of verder gegaan wordt met gesloten deuren. 3. Zolang er geen wettelijk grondslag aanwezig is om uitvoering te geven aan het gestelde in artikel 10, derde lid, en daar geen besluit over genomen is, vergadert het algemeen bestuur in openbare en besloten vergaderingen in gezamenlijkheid met de bestuurscommissie veiligheid en gezondheid als bedoeld in artikel 22 lid 2 van deze regeling. 4. In een besloten vergadering kan niet worden beraadslaagd of besloten over: a. het vaststellen van het beleidsplan zoals genoemd in artikel 14 Wet veiligheidsregio's; b. het vaststellen of wijzigen van de begroting; c. het vaststellen van de rekening; d. het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling; e. het vaststellen van een liquidatieplan; f. het vaststellen of wijzigen van retributies of andere heffingen; g. het vaststellen of wijzigen van verordeningen; h. het vaststellen of wijzigen van een gemeenschappelijke regeling tussen het openbaar lichaam en andere openbare lichamen, alsmede het toetreden tot en het uittreden uit een dergelijke regeling.	Artikel 11 Werkwijze 1. Het algemeen bestuur vergadert tenminste 2 keer per jaar en voorts zo dikwijls als de voorzitter dit nodig acht. 2. De vergaderingen van het algemeen bestuur zijn openbaar. Door het algemeen bestuur zullen de deuren gesloten worden indien ten minste drie van de aanwezige leden dit nodig achten of indien de voorzitter dit nodig acht, waarna het algemeen bestuur besluit of verder gegaan wordt met gesloten deuren. 3. In een besloten vergadering kan niet worden beraadslaagd of besloten over: a. het vaststellen van het beleidsplan zoals genoemd in artikel 14 Wet veiligheidsregio's; b. het vaststellen of wijzigen van de begroting; c. het vaststellen van de jaarrekening; d. het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling; e. het vaststellen van een liquidatieplan; f. het vaststellen of wijzigen van retributies of andere heffingen; g. het vaststellen of wijzigen van verordeningen of regelingen; h. het vaststellen of wijzigen van een gemeenschappelijke regeling tussen het openbaar lichaam en andere openbare lichamen, alsmede het toetreden tot en het uittreden uit een dergelijke regeling, en i. het oprichten van of de deelname in stichtingen, maatschappen, vennootschappen en coöperatieve en andere verenigingen, dan wel het ontbinden daarvan of het beëindigen van deelneming daaraan. 4. Het algemeen bestuur stelt voor zijn vergaderingen een reglement van	AD 1: Vereenvoudigd Het oorspronkelijke lid 3 komt niet terug omdat de bestuurscommissies niet meer in gezamenlijkheid vergaderen met het algemeen bestuur AD 4: in het reglement van orde wordt expliciet verwoord wanneer vergaderstukken worden

Versie 2015	Versie februari 2024	Toelichting (op versie februari 2024)
i. het oprichten van of de deelname in stichtingen, maatschappen, vennootschappen en coöperatieve en andere verenigingen, dan wel het ontbinden daarvan of het beëindigen van deelneming daaraan. 5. Het algemeen bestuur stelt voor zijn vergaderingen een reglement van orde vast. Dit reglement, en de daarin aangebrachte wijzigingen, wordt aan de deelnemende gemeenten gezonden. De artikelen 17, 19, 20, 22, 26 en 28 t/m 33 van Gemeentewet zijn overeenkomstig van toepassing. De taken van de griffier als genoemd in artikel 32a Gemeentewet worden ingevuld door de directie. 6. Bij verhindering of ontstentenis van de voorzitter worden de stukken die van het algemeen bestuur uitgaan ondertekend door degene die krachtens artikel 19 de voorzitter vervangt.	orde vast. Dit reglement, en de daarin aangebrachte wijzigingen, wordt aan de deelnemende gemeenten gezonden. De artikelen 17, 19, 20, 22, 26 en 28 t/m 33 van Gemeentewet zijn van overeenkomstige toepassing. 5. Stukken die van het algemeen bestuur uitgaan worden ondertekend door de voorzitter en, ingevolge artikel 32a Gemeentewet, medeondertekend door een lid van de directie in de hoedanigheid als secretaris.	aangeboden aan de leden met het oog op een ordentelijke en tijdige voorbereiding van de vergadering. AD 6-2015/5-2024: Verduidelijkt.
	Artikel 11a Verordeningen Het algemeen bestuur is bevoegd verordeningen vast te stellen, die nodig zijn ter regeling van organisatorische en huishoudelijke zaken.	Oud artikel 13, lid 1
	Artikel 11b Toezicht Ambulancezorg Het algemeen bestuur houdt toezicht op de uitvoering van de Regionale Ambulancevoorziening met publiekrechtelijke rechtspersoonlijkheid als bedoeld in artikel 16 juncto artikel 15, tweede lid, van de Wet ambulancezorgvoorzieningen	
Artikel 12 De besluitvorming 1. De besluiten worden genomen met gewone meerderheid van stemmen (één stem per gemeente). Indien de stemmen staken, geeft de stem van de voorzitter de doorslag. 2. Met in achtneming van het gestelde in artikel 10, derde lid, en behoudens het bepaalde in lid 3 van dit artikel heeft elke gemeente in de vergaderingen van het algemeen bestuur gelijk stemrecht, ongeacht of de gemeente met één dan wel twee vertegenwoordigers in het algemeen bestuur zitting heeft. 3. Besluiten betreffende de (meerjaren-) begroting en de jaarrekening, alsmede de aan de begrotingen ten grondslag liggende (meerjaren-) beleidsplannen worden genomen op basis van gewogen stemrecht, waarbij elke gemeente voor iedere 20.000 inwoners of gedeelte daarvan één stem heeft. 4. Het stemgewicht voor elke gemeente wordt jaarlijks bepaald op basis van het inwonertal op 1 januari van het voorafgaande jaar, zoals dit is opgenomen in de bevolkingsstatistiek van het Centraal Bureau voor de Statistiek.	Artikel 12 De besluitvorming 1. Ieder lid van het algemeen bestuur heeft één stem. 2. De besluiten worden genomen met gewone meerderheid van stemmen. Indien de stemmen staken, geeft de stem van de voorzitter de doorslag. 3. Besluiten betreffende de (meerjaren-) begroting en de jaarrekening, alsmede de aan de begrotingen ten grondslag liggende (meerjaren-) beleidsplannen worden genomen op basis van gewogen stemrecht. Het stemgewicht voor elke gemeente wordt jaarlijks bepaald op basis van het inwonertal op 1 januari van het voorafgaande jaar, zoals dit is opgenomen in de bevolkingsstatistiek van het Centraal Bureau voor de Statistiek, waarbij de volgende verdeling geldt: - gemeenten tot 40.000 inwoners: 1 stem - gemeenten met 40.000 tot en met 100.000 inwoners: 3 stemmen - gemeenten met meer dan 100.000 inwoners: 5 stemmen.	AD 1+2 : Vereenvoudigd
Artikel 13 Verordeningen 1. Het algemeen bestuur is bevoegd verordeningen vast te stellen, die nodig zijn ter regeling van organisatorische en huishoudelijke zaken. 2. Het algemeen bestuur is bevoegd extern verbindende verordeningen vast te stellen binnen het kader van de taken en bevoegdheden van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden. 3. Voor zover een verordening als bedoeld in het tweede lid, voorziet in hetzelfde onderwerp als een verordening van een deelnemende gemeente, regelt de eerstbedoelde verordening de onderlinge verhouding. Zij kan bepalen dat de gemeentelijke verordening voor het gehele gebied dan wel voor een gedeelte daarvan geheel of gedeeltelijk ophoudt te gelden.		Het is niet gebruikelijk dat aan een gemeenschappelijke regeling bevoegdheden wordt toegekend voor het vaststellen van extern verbindende verordeningen. In de dagelijks praktijk is hier ook geen gebruik van gemaakt. Om die reden zijn lid 2 en 3 geschrapt. Het eerste lid is verhuisd naar artikel 11 b. Hoewel het vaststellen verordeningen voor het regelen van organisatorische en huishoudelijke zaken rechtstreeks voortvloeit uit de wet, is het eerste lid behouden omdat dit de leesbaarheid van de regeling ten goede komt

Versie 2015	Versie februari 2024	Toelichting (op versie februari 2024)
	Artikel 13 Zienswijze op besluiten van het algemeen bestuur 1. Het algemeen bestuur besluit, voorafgaand aan het nemen ervan, welke besluiten ter zienswijze, als bedoeld in artikel 10, vijfde en zesde lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen, aan de raden worden voorgelegd, naast de besluiten waarvan bij of krachtens de wet is bepaald dat deze verplicht aan de raden ter zienswijze worden voorgelegd en de overige in deze regeling genoemde gevallen. 2. In ieder geval wordt aan de raden ter zienswijze voorgelegd: a. Voorgenomen besluiten van het algemeen bestuur alsmede voorgenomen besluiten van een bestuurscommissie, die voor deelnemende gemeenten ingrijpende effecten hebben voor de gezondheid of veiligheid; b. De participatieregeling als bedoeld in artikel 14; c. Het informatieprotocol als bedoeld in artikel 26, eerste lid; d. De bijdrageregeling als bedoeld in artikel 33; 3. Het dagelijks bestuur is belast met de uitvoering van de zienswijzeprocedure. 4. De zienswijzetermijn bedraagt 10 weken tenzij anders in deze regeling of bij wet is bepaald.	Zie algemene toelichting op de vernieuwde Wgr. De reikwijdte van de zienswijze is aanzienlijk uitgebreid. Om voor raden een integrale afweging te kunnen maken op beleidsvoornemens en andere besluiten in relatie tot de financiën, zal het vaak nodig zijn om het voorleggen van besluiten gelijktijdig voor te leggen met de ontwerpbegroting of de gewijzigde begroting. Artikel 10 Wgr gaat nader in op de zienswijzeprocedure. In sommige gevallen (o.a. deelname aan stichtingen en voornemen een bestuurscommissie in te stellen is geen sprake van zienswijze maar van “de mogelijkheid wensen en bedenkingen te uiten”. AD lid 1: Daar waar niet in de regeling of in de wet is voorzien dat aan de raden een zienswijze wordt gevraagd, beslist het algemene bestuur hierover. Het voorgenomen besluit van het algemeen bestuur over het evaluatieonderzoek als bedoeld in artikel 36, tweede lid is een voorbeeld van een besluit waarop het algemeen bestuur het wenselijk zou kunnen achten een zienswijzeprocedure uit te voeren, afhankelijk van de aard en diepgang van de gewenste evaluatie. Ad lid 4: zienswijze op begroting is 12 weken en zienswijze op kaderbrief 8 weken (artikel 32 van deze regeling)
	Artikel 14 Participatie 1. Ingezetenen van de gemeenten en belanghebbenden worden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid op grond van deze regeling betrokken voor zover dat bij of krachtens de wet is vereist, of voor zover door het algemeen bestuur is bepaald, of ingeval van delegatie van bevoegdheden vanuit het algemeen bestuur aan de bestuurscommissie, door de bestuurscommissie is bepaald. De participatie vindt plaats op de in de betreffende gemeente gebruikelijke wijze of een door het algemeen bestuur bepaalde wijze, vastgelegd in een participatieregeling. 2. Bij de participatie kan een andere procedure dan die van afdeling 3.4. van de Algemene wet bestuursrecht gevolgd worden.	Zie algemene toelichting op de vernieuwde Wgr. De participatie kent twee gezichten: één als het eigen bevoegdheden zijn van de GR die door de wetgever zijn toegekend, vooral voor wat betreft de veiligheidstaken en een deel van de gemandateerde taken. In de participatieregeling worden die verschillende bevoegdheden ook onderscheiden en wordt nadere uitwerking gegeven aan de mogelijkheden participatie plaats te laten vinden op een in de betreffende gemeente gebruikelijke wijze. Afdeling 3.4. is volgens de Wgr de procedure die gevolgd moet worden als er geparticipeerd is. Er zijn echter verschillende besluiten denkbaar waarop toepassing van de uitgebreide voorbereidingsprocedure niet het gewenste middel is om te participeren. Een andere procedure dient in de GR mogelijk gemaakt te worden. Daarin voorziet de zin in het tweede lid.

		Het AB/DB of de Voorzitter, afhankelijk wie het besluit neemt over de voorbereiding, uitvoering of evaluatie van het beleid is bevoegd om een andere procedure per besluit mogelijk te maken. Maar dat kan ook op voorhand in de participatieregeling vastgelegd worden.
HOOFDSTUK V DAGELIJKS BESTUUR Artikel 14 Samenstelling 1. Gezien de aard van de regeling, gelet op de taken op het vlak van gezondheid, wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheid die artikel 14, tweede lid van de Wet Gemeenschappelijke regelingen biedt en worden twee leden van het dagelijks bestuur, niet zijnde de voorzitter, aangewezen van buiten de kring van het algemeen bestuur. 2. Het dagelijks bestuur bestaat naast de voorzitter en vicevoorzitter uit drie burgemeesters aan te wijzen door en uit de leden van het algemeen bestuur en twee wethouders lid van de bestuurscommissie veiligheid en gezondheid als bedoeld in artikel 22 lid 2. 3. Het dagelijks bestuur fungeert tevens als dagelijks bestuur van de bestuurscommissie Veiligheid en gezondheid als bedoeld in artikel 22 lid 2. 4. Bij toepassing van artikel 10, derde lid bestaat het dagelijks bestuur naast de voorzitter uit vier burgemeesters (waarvan één tevens vicevoorzitter is) en twee wethouders, aan te wijzen door en uit de leden van het algemeen bestuur en komt het derde lid van dit artikel niet tot toepassing. 5. Bij de samenstelling van het dagelijks bestuur geldt het uitgangspunt dat een evenredige geografische verdeling over de regio wordt aangehouden. Hierbij wordt de onderstaande verdeling gehanteerd: a. een burgemeester afkomstig uit de sub regio Veluwezoom (de gemeenten Arnhem, Renkum, Rheden en Rozendaal); b. een burgemeester afkomstig uit de sub regio Liemers (de gemeenten Doesburg, Duiven, Rijnwaarden, Westervoort en Zevenaar); c. een burgemeester afkomstig uit de sub regio Overbetuwe (de gemeenten Lingewaard en Overbetuwe); d. een burgemeester afkomstig uit de sub regio West-Veluwe/Vallei (de gemeenten Barneveld, Ede, Nijkerk, Scherpenzeel en Wageningen); e. een wethouder afkomstig uit de sub regio West-Veluwe/Vallei (de gemeenten Barneveld, Ede, Nijkerk, Scherpenzeel en Wageningen); f. de wethouder volksgezondheid van de gemeente Arnhem Het algemeen bestuur kan van dit uitgangspunt afwijken. 6. De zittingsperiode van de leden van het dagelijks bestuur is gelijk aan de zittingsperiode van de raden. De leden kunnen opnieuw worden benoemd. De leden van het dagelijks bestuur blijven hun functie waarnemen totdat in hun opvolging is voorzien. 7. Indien tussentijds een plaats van een lid opvalt, wordt zo spoedig mogelijk een nieuw lid aangewezen. 8. De voorzitter en vicevoorzitter van het algemeen bestuur zijn tevens voorzitter en vicevoorzitter van het dagelijks bestuur. 9. Degene die ophoudt lid te zijn van het algemeen bestuur of de bestuurscommissie veiligheid en gezondheid, houdt tevens op lid van het dagelijks bestuur te zijn.	HOOFDSTUK V DAGELIJKS BESTUUR Artikel 15 Samenstelling 1. Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter en drie leden uit het AB. Tevens is de voorzitter van de bestuurscommissie gezondheid lid van het dagelijks bestuur. 2. De leden van het dagelijks bestuur, niet zijnde de voorzitter, worden benoemd door het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur benoemt de leden van het dagelijks bestuur voor bepaalde tijd. Na afloop van deze zittingsperiode kunnen de leden van het dagelijks bestuur maximaal één keer worden herbenoemd. De leden van het dagelijks bestuur blijven hun functie waarnemen totdat in hun opvolging is voorzien. 3. Indien tussentijds een plaats van een lid opvalt, wordt zo spoedig mogelijk een nieuw lid aangewezen. 4. Degene die ophoudt lid te zijn van het algemeen bestuur of de bestuurscommissies, houdt tevens op lid van het dagelijks bestuur te zijn.	Het AB benoemt de leden van het DB en kan één of meerdere vervangend voorzitters benoemen uit haar midden. De benaming vicevoorzitter is geschrapt. De zittingsperiode van een college is vier jaar. Het ligt voor de hand dat voor de bepaling van de zittingsduur aansluiting wordt gezocht bij de zittingsperiode van een college.
Artikel 15 Werkwijze	Artikel 16 Werkwijze	

1. Het dagelijks bestuur vergadert minimaal drie maal per jaar of zo dikwijls de voorzitter het nodig oordeelt of tenminste twee leden de voorzitter schriftelijk en met redenen omkleed hierom verzoeken. In het laatste geval wordt de vergadering binnen veertien dagen na een zodanig verzoek gehouden. 2. Het dagelijks bestuur stelt voor de uitvoering van zijn taken een reglement van orde vast. Op het houden en de orde van de vergadering van het dagelijks bestuur zijn de artikelen 52, 53 en 54 tot en met 60 van de Gemeentewet, voor zover daarvan niet bij of krachtens wet wordt afgeweken, van overeenkomstige toepassing. 3. Besluiten van het dagelijks bestuur vinden plaats op basis van gewone meerderheid van stemmen. Bij het staken der stemmen beslist de voorzitter.	1. Het dagelijks bestuur vergadert minimaal vier maal per jaar of zo dikwijls de voorzitter het nodig oordeelt of tenminste twee leden de voorzitter schriftelijk en met redenen omkleed hierom verzoeken. In het laatste geval wordt de vergadering binnen veertien dagen na een zodanig verzoek gehouden. 2. Het dagelijks bestuur stelt voor de uitvoering van zijn taken een reglement van orde vast. Op het houden en de orde van de vergadering van het dagelijks bestuur zijn de artikelen 52, 53 en 54 tot en met 60 van de Gemeentewet, voor zover daarvan niet bij of krachtens wet wordt afgeweken, van overeenkomstige toepassing. 3. Besluiten van het dagelijks bestuur vinden plaats op basis van gewone meerderheid van stemmen, waarbij ieder lid één stem heeft. Bij het staken der stemmen beslist de voorzitter. 4. Besluiten die uitgaan van het dagelijks bestuur worden ondertekend door de voorzitter en, ingevolge artikel 59a, eerste lid Gemeentewet, medeondertekend door een lid van de directie in hoedanigheid als secretaris.	Lid 1: aangepast aan de dagelijks praktijk Lid 4: was impliciet opgenomen in lid 3.
Artikel 16 Taken en bevoegdheden Het dagelijks bestuur oefent, voor zover het algemeen bestuur daartoe besluit en dan naar door het algemeen bestuur te stellen regelen, de wettelijk toegekende of krachtens de gemeenschappelijke regeling aan het algemeen bestuur toevallende, alsmede de door het algemeen bestuur aan de bestuurscommissie Veiligheid en gezondheid gedelegeerde bevoegdheden uit, met uitzondering van: a. het vaststellen en wijzigen van de begroting; b. het vaststellen van de jaarrekening; c. het vaststellen van strategische regionale plannen; d. het vaststellen, wijzigen of intrekken van verordeningen; e. het toetreden tot, uittreden uit of wijzigen van de gemeenschappelijke regeling overeenkomstig het gestelde in hoofdstuk XII; f. het treffen, wijzigen, verlengen of opheffen van een gemeenschappelijke regeling tussen de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden en andere lichamen, alsmede het toetreden tot en het uittreden uit een dergelijke gemeenschappelijke regeling; g. het oprichten van of deelnemen in een stichting, maatschap, vennootschap, coöperatieve en andere vereniging dan wel het ontbinden daarvan of het beëindigen van de deelname daaraan.		Artikel 16 (2015) is geschrapt omdat deze bepalingen rechtstreeks uit de wet volgen.
Artikel 17 1. Het dagelijks bestuur oefent de taken en bevoegdheden die in deze gemeenschappelijke regeling aan het dagelijks bestuur zijn opgedragen uit. 2. Voorts is dit bestuur met inachtneming van artikel 33b van de Wet gemeenschappelijke regelingen belast met: a. een voortdurend toezicht op al wat de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden aangaat; b. het voorbereiden van al hetgeen aan het algemeen bestuur respectievelijk de bestuurscommissie veiligheid en gezondheid ter overweging en beslissing zal worden voorgelegd; c. het uitvoeren van de besluiten van het algemeen bestuur respectievelijk de bestuurscommissie veiligheid en gezondheid; d. het mededeling doen van besluiten van het algemeen bestuur	Artikel 17 Taken en bevoegdheden 1. Het dagelijks bestuur oefent de taken en bevoegdheden die in deze gemeenschappelijke regeling aan het dagelijks bestuur zijn opgedragen uit. 2. Voorts is dit bestuur met inachtneming van artikel 33b van de Wet gemeenschappelijke regelingen belast met: a. een voortdurend toezicht op al wat de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland- Midden aangaat; b. het voorbereiden van al hetgeen aan het algemeen bestuur respectievelijk de bestuurscommissies veiligheid en gezondheid ter overweging en beslissing zal worden voorgelegd; c. het uitvoeren van de besluiten van het algemeen bestuur respectievelijk de bestuurscommissies veiligheid en gezondheid;	De wetgever heeft het DB meer taken en verantwoordelijkheden gegeven op het gebied van rechtmatigheid. Voor het overige zijn de wettelijk omschreven taken expliciet benoemd

respectievelijk de bestuurscommissie veiligheid en gezondheid als bedoeld in artikel 21, aan de aan de gemeenschappelijke regeling deelnemende gemeenten; e. het voorstaan van de belangen van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden bij andere overheden, instellingen of personen, waarmee contact voor de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden van belang is; f. de zorg voor het beheer van inkomsten en uitgaven van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden; g. de zorg, voor zover deze niet aan anderen toekomt, voor de controle op het geldelijk beheer en de boekhouding; h. het nemen van alle conservatoire maatregelen zowel in als buiten rechte en het doen van alles wat nodig is ter voorkoming van verjaring en verlies van recht of bezit; i. de zorg voor en het houden van toezicht op de bewaring en het beheer van de archiefbescheiden; j. het benoemen, schorsen en ontslaan van personeel alsmede alle overige beheersmatige bevoegdheden betreffende het personeel, waaronder ook verstaan personeel werkzaam voor die onderdelen waarvoor de bestuurscommissie veiligheid en gezondheid binnen de geldende wettelijke grenzen verantwoordelijkheid draagt. k. regels vast te stellen over de ambtelijke organisatie van het openbaar lichaam; l. tot privaatrechtelijke rechtshandelingen van het openbaar lichaam te besluiten, met uitzondering van privaatrechtelijke rechtshandelingen als bedoeld in artikel 31a van de Wet gemeenschappelijke regelingen; m. te besluiten namens het openbaar lichaam, het dagelijks bestuur of het algemeen bestuur rechtsgedingen, bezwaarprocedures of administratief beroepsprocedures te voeren of handelingen ter voorbereiding daarop te verrichten, tenzij het algemeen bestuur, voor zover dit het algemeen bestuur aangaat, in voorkomende gevallen anders beslist.	d. het mededeling doen van besluiten van het algemeen bestuur respectievelijk de bestuurscommissies veiligheid en gezondheid aan de aan de gemeenschappelijke regeling deelnemende gemeenten; e. het voorstaan van de belangen van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland- Midden bij andere overheden, instellingen of personen, waarmee contact voor de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden van belang is; f. de zorg voor het beheer van inkomsten en uitgaven van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden; g. de zorg, voor zover deze niet aan anderen toekomt, voor de controle op het geldelijk beheer en de boekhouding; h. het nemen van alle conservatoire maatregelen zowel in als buiten rechte en het doen van alles wat nodig is ter voorkoming van verjaring en verlies van recht of bezit; i. de zorg voor en het houden van toezicht op de bewaring en het beheer van de archiefbescheiden; j. het benoemen, schorsen en ontslaan van personeel alsmede alle overige beheersmatige bevoegdheden betreffende het personeel, waaronder ook verstaan personeel werkzaam voor die onderdelen waarvoor de bestuurscommissies veiligheid en gezondheid binnen de geldende wettelijke grenzen verantwoordelijkheid draagt. k. regels vast te stellen over de ambtelijke organisatie van het openbaar lichaam; l. tot privaatrechtelijke rechtshandelingen van het openbaar lichaam te besluiten, met uitzondering van privaatrechtelijke rechtshandelingen als bedoeld in artikel 31a van de Wet gemeenschappelijke regelingen, en m. te besluiten namens het openbaar lichaam, het dagelijks bestuur of het algemeen bestuur rechtsgedingen, bezwaarprocedures of administratief beroepsprocedures te voeren of handelingen ter voorbereiding daarop te verrichten, tenzij het algemeen bestuur, voor zover dit het algemeen bestuur aangaat, in voorkomende gevallen anders beslist.	
Artikel 18 1. De leden van de veiligheidsdirectie kunnen de vergadering van het dagelijks bestuur op uitnodiging van de voorzitter bijwonen en hebben hierin een adviserende stem. 2. Andere personen kunnen door de voorzitter worden uitgenodigd om als adviseur de vergaderingen van het dagelijks bestuur bij te wonen.	Artikel 18 1. De directie, concerncontroller en bestuurssecretaris van Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden kunnen de vergaderingen van het dagelijks bestuur op uitnodiging van de voorzitter bijwonen en hebben hierin een adviserende stem. 2. Andere personen kunnen door de voorzitter worden uitgenodigd om als adviseur de vergaderingen van het dagelijks bestuur bij te wonen.	De tekst over de leden van de veiligheidsdirectie is vervallen omdat de veiligheidsdirectie een vorm van ambtelijk afstemming is op directieniveau over de samenwerking op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing. De inhoudelijke bespreking hiervan vindt niet plaats in het DB maar in de bestuurscommissie veiligheid. Het toegevoegde nieuwe eerste lid is overeenkomstig de staande praktijk.
	Artikel 19 Zienswijze op besluiten Er zijn geen besluiten van het dagelijks bestuur waarvoor aan de raden van de deelnemende gemeenten vooraf een zienswijze wordt gevraagd, als bedoeld in artikel 10, vijfde en zesde lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen, buiten de in deze regeling of bij of krachtens wet bepaalde gevallen.	Zie algemene toelichting op de vernieuwde Wgr. I.v.m. de verruimde mogelijkheden voor zienswijze is expliciet in de regeling benoemd waar wel en waar geen zienswijze wordt gevraagd.

Versie 2015	Versie februari 2024	Toelichting (op versie februari 2024)
HOOFDSTUK VI DE VOORZITTER Artikel 19 Aanwijzing en vervanging 1. De voorzitter wordt bij koninklijk besluit benoemd als voorzitter en is voorzitter van het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de bestuurscommissie veiligheid en gezondheid. 2. Het algemeen bestuur wijst een van zijn leden aan die de voorzitter bij afwezigheid vervangt.	HOOFDSTUK VI DE VOORZITTER Artikel 20 Aanwijzing en vervanging 1. De voorzitter wordt bij koninklijk besluit benoemd als voorzitter en is voorzitter van het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de bestuurscommissie veiligheid. 2. Het algemeen bestuur wijst een of meerdere van zijn leden aan die de voorzitter bij afwezigheid vervangt.	Ad 1: De voorzitter is niet de voorzitter van de bestuurscommissie gezondheid. Ad 2: In lijn gebracht met staande praktijk. In geval van meerdere vervangers dient het AB tevens te besluiten over een volgorde van vervanging.
Artikel 20 Taken en bevoegdheden 1. De voorzitter is belast met de leiding van de vergaderingen van het dagelijks en algemeen bestuur en de vergadering van de bestuurscommissie veiligheid en gezondheid en draagt er zorg voor, dat de besluiten van het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de bestuurscommissie veiligheid en gezondheid naar behoren worden uitgevoerd. artikel 170, lid 1 Gemeentewet is overeenkomstig van toepassing. 2. De voorzitter vertegenwoordigt de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden in en buiten rechte. Hij kan na overleg met het dagelijks bestuur de vertegenwoordiging met een schriftelijke machtiging opdragen aan een ander. 3. De voorzitter tekent de stukken die van het algemeen bestuur, de bestuurscommissie veiligheid en gezondheid en het dagelijks bestuur uitgaan.	Artikel 21 Taken en bevoegdheden 1. De voorzitter is belast met de leiding van de vergaderingen van het dagelijks en algemeen bestuur en de vergadering van de bestuurscommissie veiligheid en draagt er zorg voor, dat de besluiten van het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de bestuurscommissie veiligheid naar behoren worden uitgevoerd. Artikel 170, lid 1 Gemeentewet is overeenkomstig van toepassing. 2. De voorzitter vertegenwoordigt de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden in en buiten rechte. Hij kan na overleg met het dagelijks bestuur de vertegenwoordiging met een schriftelijke machtiging opdragen aan een ander.	Ad 1: De voorzitter is niet de voorzitter van de bestuurscommissie gezondheid. Het oorspronkelijke derde lid kan vervallen omdat dit is geregeld in de artikelen 11 en 16 van de regeling voor wat betreft het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur. De werkwijze van de bestuurscommissies in beschreven in Regeling bestuurscommissies. Het oorspronkelijke derde lid is komen te vervallen omdat dit is geregeld in de artikelen 11 en 16 van de gemeenschappelijke regeling en in de Regeling Bestuurscommissies
	Artikel 22 Zienswijze op besluiten Er zijn geen besluiten van de voorzitter waarvoor aan de raden van de deelnemende gemeenten vooraf een zienswijze wordt gevraagd, als bedoeld in artikel 10, vijfde en zesde lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen, buiten de in deze regeling of bij of krachtens wet bepaalde gevallen.	Zie algemene toelichting op de vernieuwde Wgr. I.v.m. de verruimde mogelijkheden voor zienswijze is expliciet in de regeling benoemd waar wel en waar geen zienswijze wordt gevraagd.
HOOFDSTUK VII COMMISSIES Artikel 21 Commissies van advies 1. Het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter kunnen (vaste) commissies van advies instellen, met inachtneming van artikel 24 van de Wet Gemeenschappelijke regelingen. 2. De instelling van commissies van advies aan het dagelijks bestuur en de regeling van haar bevoegdheden en samenstelling geschieden door het algemeen bestuur op voorstel van het dagelijks bestuur. 3. Tenminste wordt ingesteld een adviescommissie financiën.	HOOFDSTUK VII COMMISSIES Artikel 23 Commissies van advies 1. Het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter kunnen (vaste) commissies van advies instellen, met inachtneming van artikel 24 van de Wet gemeenschappelijke regelingen. 2. De instelling van commissies van advies aan het dagelijks bestuur en de regeling van haar bevoegdheden en samenstelling geschieden door het algemeen bestuur op voorstel van het dagelijks bestuur. 3. Tenminste wordt ingesteld een “auditcommissie financiën”.	
Artikel 22 Bestuurscommissies 1. Met inachtneming van artikel 25 van de Wet gemeenschappelijke regelingen kan het algemeen bestuur bestuurscommissies instellen met het oog op de behartiging van bepaalde belangen. 2. Tenminste wordt ingesteld een bestuurscommissie veiligheid en gezondheid. 3. Lid van de bestuurscommissie veiligheid en gezondheid zijn: a. De voorzitter en vicevoorzitter.	Artikel 24 Bestuurscommissies 1. Met inachtneming van artikel 25 van de Wet gemeenschappelijke regelingen kan het algemeen bestuur bestuurscommissies instellen met het oog op de behartiging van bepaalde belangen. 2. Tenminste worden ingesteld een bestuurscommissie veiligheid en een bestuurscommissie gezondheid. 3. Het algemeen bestuur regelt in het instellingsbesluit de samenstelling en de taken en bevoegdheden van de commissie overeenkomstig artikel 25 van	In het instellingsbesluit genoemd in het derde lid worden bevoegdheden van het Algemeen Bestuur overgedragen aan de bestuurscommissies. Dit “Instellingsbesluit Bestuurscommissies” is als separate bijlage toegevoegd.

b. De leden van het algemeen bestuur. c. Een door de gemeenteraad van de gemeente aangewezen vertegenwoordiger uit het college. 4. De bestuurscommissie veiligheid en gezondheid vergadert in gezamenlijkheid met het algemeen bestuur. De voorzitter van het algemeen bestuur en dagelijks bestuur is tevens voorzitter van de bestuurscommissie veiligheid en gezondheid. 5. Het algemeen bestuur draagt alle bevoegdheden over aan de bestuurscommissie veiligheid en gezondheid, met uitzondering van de bevoegdheden als omschreven in artikel 25 lid 3 van de Wet gemeenschappelijke regelingen en voor zover de overdracht niet strijdig is met deze regeling, wat betreft de behartiging van de volgende belangen: a. De belangen genoemd in artikel 3, eerste lid, onder b en c, van deze regeling. b. Aanvullende taken die binnen het bereik van de onder a genoemde belangen voor uitvoering middels een dienstverleningsovereenkomst zijn opdragen aan de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden. 6. De bestuurscommissie veiligheid en gezondheid kan ten aanzien van de belangen genoemd in artikel 3, eerste lid, onder a, d, e en f een advies uitbrengen aan het algemeen bestuur. 7. Het algemeen bestuur stelt een verordening vast waarin, overeenkomstig artikel 25 vijfde lid Wet Gemeenschappelijke regelingen, geregeld is: de werkwijze van de commissie, de openbaarheid van de vergaderingen, de voorbereiding, uitvoering en de openbaarmaking van besluiten van de commissie, het toezicht van het algemeen bestuur op de uitoefening van de bevoegdheden, de verhouding van de overgedragen bevoegdheden tot die van het algemeen en het dagelijks bestuur, de verantwoording aan het algemeen bestuur 8. In geval van toepassing van artikel 10, derde lid, vervalt het tweede, derde, vierde en vijfde lid van artikel 22.	de Wet gemeenschappelijke regelingen.	De verantwoording vanuit het bestuur naar college en raad blijft onveranderd een verantwoordelijkheid van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur en is geregeld in de artikel 26 en 27 van de gemeenschappelijke regeling. Hiermee wordt voorkomen dat, door het overdragen van taken en bevoegdheden aan de bestuurscommissies, de raden worden beperkt in de uitoefening van hun controlerende taken en verantwoordelijkheden. AD lid 3: dit is het Instellingsbesluit Bestuurscommissies
Artikel 23 Werkgroepen Het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur, de voorzitter en de bestuurscommissie als bedoeld in artikel 22 kunnen werkgroepen en overlegvormen instellen.		Dit volgt rechtstreeks uit de wet dus hoeft niet te worden opgenomen.
HOOFDSTUK VIII INLICHTINGEN, VERANTWOORDING EN ONTSLAG Artikel 24 dagelijks bestuur en voorzitter t.o.v. het algemeen bestuur/bestuurscommissie veiligheid en gezondheid. 1. De leden van het dagelijks bestuur zijn, tezamen en ieder afzonderlijk, aan het algemeen bestuur dan wel de bestuurscommissie veiligheid en gezondheid verantwoording verschuldigd voor het door hen gevoerde bestuur. 2. Zij geven ongevraagd aan het algemeen bestuur dan wel de bestuurscommissie veiligheid en gezondheid alle informatie die voor een juiste beoordeling van het door het dagelijks bestuur te voeren en gevoerde bestuur nodig is. 3. Zij geven – tezamen dan wel afzonderlijk – aan het algemeen bestuur dan wel de bestuurscommissie veiligheid en gezondheid, wanneer dit bestuur of een of meer leden daarvan hierom verzoekt, alle gevraagde inlichtingen. 4. Het bepaalde in het eerste tot en met het derde lid is van overeenkomstige toepassing op de voorzitter voor het door hem gevoerde bestuur. 5. Gelet op artikel 19a, derde lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen	HOOFDSTUK VIII INLICHTINGEN, VERANTWOORDING EN ONTSLAG Artikel 25 Dagelijks bestuur en voorzitter t.o.v. het algemeen bestuur 1. De leden van het dagelijks bestuur zijn, tezamen en ieder afzonderlijk, aan het algemeen bestuur verantwoording verschuldigd voor het door hen gevoerde bestuur. 2. Zij geven gevraagd en ongevraagd aan het algemeen bestuur alle informatie die voor een juiste beoordeling van het door het dagelijks bestuur te voeren en gevoerde bestuur nodig is. 3. Zij geven – tezamen dan wel afzonderlijk – aan het algemeen bestuur wanneer dit bestuur of een of meer leden daarvan hierom verzoekt, alle gevraagde inlichtingen. 4. Het bepaalde in het eerste tot en met het derde lid is van overeenkomstige toepassing op de voorzitter voor het door hem gevoerde bestuur. 5. Gelet op artikel 19a, derde lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen kan het algemeen bestuur besluiten een lid van het dagelijks	DB is altijd verantwoording schuldig aan AB en niet aan de bestuurscommissies. Het artikel is hierop aangepast.

kan het algemeen bestuur besluiten een lid van het dagelijks bestuur ontslag te verlenen, indien dit lid het vertrouwen van het algemeen bestuur niet meer bezit.	bestuur, uitgezonderd de voorzitter, ontslag te verlenen, indien dit lid het vertrouwen van het algemeen bestuur niet meer bezit.	
Artikel 25 Algemeen en dagelijks bestuur t.o.v. raden en colleges 1. Het algemeen en het dagelijks bestuur geven aan de raden en de colleges van de deelnemende gemeenten ongevraagd alle informatie die voor een juiste beoordeling van het door het bestuur gevoerde en te voeren beleid nodig is. 2. Het algemeen en het dagelijks bestuur verstrekken aan de raden en de colleges van de deelnemende gemeenten alle inlichtingen die door die raden of colleges worden verlangd. 3. Een lid van het algemeen bestuur kan door het college die hem heeft aangewezen worden ontslagen, indien dit lid het vertrouwen van het college niet meer bezit.	Artikel 26 Voorzitter, algemeen en dagelijks bestuur t.o.v. raden en colleges 1. Het algemeen bestuur stelt een informatieprotocol vast waarin staat beschreven op welke wijze raden actief worden voorzien van informatie van het bestuur die nodig is voor het vervullen van hun taak en die voor een juiste beoordeling van het door het bestuur gevoerde en te voeren beleid nodig is. 2. Het algemeen en het dagelijks bestuur verstrekken aan de raden en de colleges van de deelnemende gemeenten alle inlichtingen die door die raden of colleges worden verlangd.	Zie algemene toelichting op de vernieuwde Wgr. Het eerste lid is aangepast op basis van de vernieuwde Wgr waarin een actieve informatieplicht is opgenomen.
Artikel 26 Leden van het algemeen bestuur t.o.v. raden en colleges 1. Een lid van het algemeen bestuur verschaft de raad of het college van zijn gemeente met inachtneming van de artikelen 18 en 19 van de Wet Gemeenschappelijke regelingen alle inlichtingen, die door die raad of dat college of door één of meer leden daarvan worden verlangd en wel op de in het reglement van orde voor het betreffende orgaan aangegeven wijze. 2. Een lid van het algemeen bestuur is de raad of het college van zijn gemeente verantwoordig verschuldigd voor het door hem in dat bestuur gevoerde beleid en wel op de in het reglement van orde voor het betreffende orgaan aangegeven wijze.	Artikel 27 Leden van het algemeen bestuur t.o.v. raden en colleges 1. Een lid van het algemeen bestuur verschaft de raad of het college van zijn gemeente met inachtneming van de artikelen 18 en 19 van de Wet gemeenschappelijke regelingen alle inlichtingen, die door die raad of dat college of door één of meer leden daarvan worden verlangd en wel op de in het reglement van orde voor het betreffende orgaan aangegeven wijze. 2. Een lid van het algemeen bestuur is de raad of het college van zijn gemeente verantwoordig verschuldigd voor het door hem in dat bestuur gevoerde beleid en wel op de in het reglement van orde voor het betreffende orgaan aangegeven wijze.	
HOOFDSTUK IX ORGANISATIE Artikel 27 Samenwerking 1. Het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de vaste bestuurscommissie veiligheid en gezondheid maken, elk voor zover het zijn taken en bevoegdheden aangaat, afspraken met de bevoegde gezagen van overheidsinstanties, met directies van bedrijven en/of met besturen van andere rechtspersonen, in het belang van gecoördineerde hulpverlening bij beheersing en bestrijding van rampen en crises. 2. Het algemeen bestuur regelt de instelling, de samenstelling, de taken en bevoegdheden van de veiligheidsdirectie.	HOOFDSTUK IX ORGANISATIE Artikel 28 Samenwerking Het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de vaste bestuurscommissies maken, elk voor zover het zijn taken en bevoegdheden aangaat, afspraken met de bevoegde gezagen van overheidsinstanties, met directies van bedrijven en/of met besturen van andere rechtspersonen, in het belang van gecoördineerde hulpverlening bij beheersing en bestrijding van rampen en crises.	Het oorspronkelijke tweede lid is vervallen. De veiligheidsdirectie is een vorm van ambtelijk afstemming op directieniveau, dit hoeft niet in de regeling opgenomen te worden
Artikel 28 Inrichting ambtelijke organisatie 1. Het dagelijks bestuur stelt regels vast omtrent de ambtelijke organisatie van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden en stelt de rechtspositieregeling van het personeel vast. 2. De ambtelijke organisatie staat onder leiding van de directie brandweer en volksgezondheid, verder aangeduid als “directie”. 3. Het dagelijks bestuur draagt zorg voor een zodanige inrichting van de ambtelijke organisatie dat op doelmatige en efficiënte wijze vorm wordt gegeven aan het bepaalde ten aanzien van belangen, taken en bevoegdheden als bedoeld in de artikelen 3 tot en met 5. 4. Er is een veiligheidsdirectie. De veiligheidsdirectie bestaat uit de brandweercommandant, directeur publieke gezondheid, de districtchef	Artikel 29 Inrichting ambtelijke organisatie 1. Het dagelijks bestuur stelt regels vast omtrent de ambtelijke organisatie van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden en stelt de rechtspositieregeling van het personeel vast. 2. De ambtelijke organisatie staat onder leiding van de directie. 3. De directie draagt zorg voor een zodanige inrichting van de ambtelijke organisatie dat op doelmatige en efficiënte wijze vorm wordt gegeven aan het bepaalde ten aanzien van belangen, taken en bevoegdheden als bedoeld in de artikelen 3 tot en met 5 van deze regeling.	Lid 2: naamgeving aangepast naar staande praktijk. Op dit moment bestaat de directie uit een tweehoofdige directie bestaande uit de directeur brandweer/commandant brandweer en de directeur publieke gezondheid / directeur ambulancezorg Lid 4 t/m 7 is vervallen. De veiligheidsdirectie is een vorm van ambtelijk afstemming op directieniveau, dit hoeft niet in de regeling opgenomen te worden.

Versie 2015	Versie februari 2024	Toelichting (op versie februari 2024)
Gelderland Midden van Politie eenheid Oost-Nederland en een lid van de eenheidsleiding Politie Oost-Nederland en de coördinerend functionaris gemeenten. Het algemeen bestuur wijst ingevolge artikel 36 Wet veiligheidsregio's, de coördinerend functionaris gemeenten aan. 5. De veiligheidsdirectie adviseert het dagelijks bestuur. Het algemeen bestuur stelt een verordening vast omtrent de nadere werkwijze van de veiligheidsdirectie. 6. Het dagelijks bestuur regelt over welke belangen, taken en bevoegdheden de veiligheidsdirectie adviseert. 7. De functie directeur meldkamer, zoals bedoeld in artikel 35 Wet veiligheidsregio's, wordt ingevuld door de leden van de veiligheidsdirectie.		
Artikel 29 Instructies Het dagelijks bestuur regelt de taken en bevoegdheden van de directeur brandweer, tevens commandant, de directeur publieke gezondheid en van de aangewezen coördinerend functionaris gemeenten en stelt voor deze functies een instructie vast.	Artikel 30 Instructies Het dagelijks bestuur regelt de taken en bevoegdheden van de directeur brandweer, tevens commandant, de directeur publieke gezondheid en van de aangewezen coördinerend functionaris gemeenten en stelt voor deze functies een instructie vast.	Het betreft hierbij instructies ten aanzien van de taken van deze functionarissen ten tijde van een groot incident of crisis.
HOOFDSTUK X FINANCIËLE BEPALINGEN Artikel 30 Administratie en controle 1. Het algemeen bestuur stelt bij verordening de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie vast. Deze verordening dient te waarborgen dat aan de eisen van rechtmatigheid, verantwoording en controle wordt voldaan. De verordening regelt in elk geval de onderwerpen, genoemd in artikel 212, lid 2, van de Gemeentewet voor zover van toepassing op de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden. 2. Het algemeen bestuur stelt bij verordening regels vast voor de controle op het financiële beheer en op de inrichting van de financiële organisatie. Deze verordening waarborgt dat de rechtmatigheid van het financiële beheer en van de inrichting van de financiële organisatie wordt getoetst. 3. Het algemeen bestuur wijst een of meer accountants aan als bedoeld in artikel 393, eerste lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, belast met de controle van de in artikel 197 van de Gemeentewet bedoelde jaarrekening en het daarbij verstrekken van een accountantsverklaring en het uitbrengen van een verslag van bevindingen. De accountantsverklaring en het verslag van bevindingen voldoen aan het bepaalde in artikel 213, lid 3 respectievelijk lid 4, van de Gemeentewet. 4. De artikelen 214 en 215 van de Gemeentewet zijn van overeenkomstige toepassing. 5. Het dagelijks bestuur stelt regels vast omtrent de verzekering van eigendommen en gelden van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden tegen benadeling door haar personeel of door anderen.	HOOFDSTUK X FINANCIËLE BEPALINGEN Artikel 31 Administratie en controle 1. Het algemeen bestuur stelt bij verordening de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie vast. Deze verordening dient te waarborgen dat aan de eisen van rechtmatigheid, verantwoording en controle wordt voldaan. De verordening regelt in elk geval de onderwerpen, genoemd in artikel 212, lid 2, van de Gemeentewet voor zover van toepassing op de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden. 2. Het algemeen bestuur stelt bij verordening regels vast voor de controle op het financiële beheer en op de inrichting van de financiële organisatie. Deze verordening waarborgt dat de rechtmatigheid van het financiële beheer en van de inrichting van de financiële organisatie wordt getoetst. 3. Het algemeen bestuur wijst een of meer accountants aan als bedoeld in artikel 393, eerste lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, belast met de controle van de in artikel 197 van de Gemeentewet bedoelde jaarrekening en het daarbij verstrekken van een accountantsverklaring en het uitbrengen van een verslag van bevindingen. De accountantsverklaring en het verslag van bevindingen voldoen aan het bepaalde in artikel 213, lid 3 respectievelijk lid 4, van de Gemeentewet. 4. De artikelen 214 en 215 van de Gemeentewet zijn van overeenkomstige toepassing. 5. Het dagelijks bestuur stelt regels vast omtrent de verzekering van eigendommen en gelden van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden tegen benadeling door haar personeel of door anderen.	
Artikel 31 Begroting 1. Met inachtneming van de artikelen 34, 34a, 34b en 35 van de Wet Gemeenschappelijke regelingen en – voor zover van toepassing – het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten a. zendt het dagelijks bestuur jaarlijks vóór 1 april de ontwerpbegroting en de ontwerp-meerjarenraming van de Veiligheids- en Gezondheidsregio	Artikel 32 Begroting 1. Met inachtneming van de artikelen 34, 34a, 34b en 35 van de Wet Gemeenschappelijke regelingen en – voor zover van toepassing – het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten a. zendt het dagelijks bestuur jaarlijks vóór 1 december van het tweede jaar voorafgaand aan het jaar waarvoor de begroting dient, de	Genoemde data zijn in lijn gebracht met wijzigingen in de Wgr Aanvullend op het gestelde in het eerste lid onder a.: In de Wgr is in artikel 34b vastgelegd dat dit

Gelderland-Midden voor het komende kalenderjaar, vergezeld van een behoorlijke toelichting, toe aan de raden van de deelnemende gemeenten; b. geeft het dagelijks bestuur de raden van de deelnemende gemeenten acht weken na toezending gelegenheid om bij het dagelijks bestuur hun zienswijze over de ontwerpbegroting en meerjarenraming naar voren te brengen. Het dagelijks bestuur voegt de commentaren, waarin deze zienswijzen zijn vervat, en eventueel een nota van wijzigingen, bij de ontwerpbegroting en de meerjarenraming, zoals deze aan het algemeen bestuur worden aangeboden; c. stelt het algemeen bestuur de begroting en de meerjarenraming vast vóór 1 juli van het jaar, voorafgaande aan het jaar waarvoor de begroting moet dienen; d. stuurt het algemeen bestuur de vastgestelde begroting en de meerjarenraming toe aan de raden van de deelnemende gemeenten, die de in deze begroting voor de gemeente als bijdrage in de kosten van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden geraamde bedragen in de gemeentebegroting voor het betreffende jaar opnemen; e. zendt het dagelijks bestuur de vastgestelde begroting en de meerjarenraming binnen twee weken na de vaststelling doch in ieder geval vóór 15 juli aan gedeputeerde staten. In het geval de begroting niet in evenwicht is en het niet aannemelijk is dat in de eerstvolgende jaren een evenwicht wordt bereikt, verzoekt het dagelijks bestuur daarbij om goedkeuring van gedeputeerde staten. Van de goedkeuring doet het dagelijks bestuur mededeling aan het algemeen bestuur en de deelnemende gemeenten. 2. Het bepaalde in dit artikel is van overeenkomstige toepassing op besluiten tot wijziging van de begroting.	algemene financiële en beleidsmatige kaders aan de raden van de deelnemende gemeenten. b. geeft het dagelijks bestuur de raden van de deelnemende gemeenten gelegenheid om bij het dagelijks bestuur hun zienswijze over de algemene financiële en beleidsmatige kaders , bedoeld onder lid 1 onder a, naar voren te brengen. Het dagelijks bestuur betreft de commentaren, waarin deze zienswijzen zijn vervat, bij de totstandkoming van de ontwerpbegroting en de meerjarenraming; c. zendt het dagelijks bestuur jaarlijks vóór 30 april de ontwerpbegroting en de ontwerp-meerjarenraming van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden voor het komende kalenderjaar, vergezeld van een behoorlijke toelichting, toe aan de raden van de deelnemende gemeenten; d. geeft het dagelijks bestuur de raden van de deelnemende gemeenten twaalf weken na toezending gelegenheid om bij het dagelijks bestuur hun zienswijze over de ontwerpbegroting en meerjarenraming naar voren te brengen. Het dagelijks bestuur voegt de commentaren, waarin deze zienswijzen zijn vervat, en eventueel een nota van wijzigingen, bij de ontwerpbegroting en de meerjarenraming, zoals deze aan het algemeen bestuur worden aangeboden; e. stelt het dagelijks bestuur voorafgaande aan het vaststellen van de begroting door het algemeen bestuur de raden van de deelnemende gemeenten schriftelijk en gemotiveerd in kennis van zijn oordeel over de zienswijze, bedoeld onder d, alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt; f. stelt het algemeen bestuur de begroting en de meerjarenraming vast vóór 15 september van het jaar, voorafgaande aan het jaar waarvoor de begroting moet dienen; g. stuurt het algemeen bestuur de vastgestelde begroting en de meerjarenraming toe aan de raden van de deelnemende gemeenten, die de in deze begroting voor de gemeente als bijdrage in de kosten van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden geraamde bedragen in de gemeentebegroting voor het betreffende jaar opnemen; h. zendt het dagelijks bestuur de vastgestelde begroting en de meerjarenraming binnen twee weken na de vaststelling doch in ieder geval vóór 15 september aan gedeputeerde staten. In het geval de begroting niet in evenwicht is en het niet aannemelijk is dat in de eerstvolgende jaren een evenwicht wordt bereikt, verzoekt het dagelijks bestuur daarbij om goedkeuring van gedeputeerde staten. Van de goedkeuring doet het dagelijks bestuur mededeling aan het algemeen bestuur en de deelnemende gemeenten. 2. Het bepaalde in dit artikel is van overeenkomstige toepassing op besluiten tot wijziging van de begroting.	vóór 30 april dient plaats te vinden van het jaar voorgaand aan het jaar waarvoor de begroting dient. Dit extra lid is in overeenstemming met artikel 35 , lid 1 Wgr
Artikel 32 Bijdragen van de gemeenten 1. In de begroting wordt aangegeven welke bijdrage elke deelnemende gemeente verschuldigd is voor het jaar waarop de begroting betrekking heeft. De berekening van deze bijdragen vindt plaats op basis van het inwonertal op 1 januari van het jaar, voorafgaand aan dat waarvoor de bijdrage verschuldigd is, vastgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek. 2. De deelnemende gemeenten betalen bij wijze van voorschot jaarlijks voor 16 januari en 16 juli telkens de helft van de verschuldigde bijdrage, genoemd in lid 1. Bij	Artikel 33 Bijdragen van de gemeenten Het algemeen bestuur van de VGGM stelt in een bijdrageregeling vast op welke wijze berekend wordt welke bijdrage de colleges verschuldigd zijn voor de uitvoering van de basistaken. Voordat het algemeen bestuur de bijdrageregeling bij unaniem besluit vaststelt, wordt deze ter zienswijze aan de raden voorgelegd.	De afgelopen jaren zijn (met instemming van colleges en raden) besluiten genomen die afwijken van het gestelde in het oorspronkelijke eerste lid. Met het oog op eventuele andere toekomstige besluiten is in de nieuwe regeling vastgelegd dat de bijdrage van de gemeenten wordt vastgelegd in een bijdrageregeling. In deze regeling wordt de bekostiging in lijn met feitelijke situatie beschreven. In artikel 13 van de regeling

Versie 2015	Versie februari 2024	Toelichting (op versie februari 2024)
niet tijdige betaling is de wettelijke interest verschuldigd. 3. De deelnemende gemeenten betalen de bijdragen, bedoeld in lid 1, op basis van facturen, die de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden hen daartoe zal toezenden. 4. De deelnemende gemeenten dragen er zorg voor dat de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan zijn verplichtingen te kunnen voldoen.		is opgenomen dat de bijdrageregeling voorafgaand aan vaststelling voor zienswijze wordt aangeboden aan de raden van de deelnemende gemeenten.
Artikel 33 Jaarstukken 1. Het dagelijks bestuur legt aan het algemeen bestuur over elk begrotingsjaar verantwoording af over het door hem gevoerde beleid, onder overlegging van de jaarrekening en het jaarverslag. Het dagelijks bestuur voegt daarbij de stukken, bedoeld in artikel 30, derde lid. 2. De jaarstukken, genoemd in lid 1, voldoen aan het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, voor zover van toepassing. 3. In de jaarrekening wordt het door elk van de deelnemende gemeenten over het desbetreffende jaar werkelijk verschuldigde bedrag opgenomen. 4. De in het eerste lid bedoelde stukken liggen, zodra zij aan het algemeen bestuur zijn overgelegd, voor een ieder ter inzage en zijn algemeen verkrijgbaar. Van de terinzagelegging en de verkrijgbaar stelling wordt openbaar kennisgegeven. Het algemeen bestuur beraadslaagt over de jaarrekening en het jaarverslag niet eerder dan twee weken na de openbare kennisgeving. 5. Het algemeen bestuur stelt de jaarstukken vast voor 1 juli volgende op het jaar waarop deze betrekking hebben. Het dagelijks bestuur zendt de door het algemeen bestuur vastgestelde jaarstukken binnen twee weken aan gedeputeerde staten. 6. Vaststelling van de jaarrekening strekt het dagelijks bestuur tot décharge, behoudens later in rechte gebleken valsheid in geschrifte of andere onregelmatigheden.	Artikel 34 Jaarstukken 1. Het dagelijks bestuur legt aan het algemeen bestuur over elk begrotingsjaar verantwoording af over het door hem gevoerde beleid, onder overlegging van de jaarrekening en het jaarverslag en overige relevante stukken. 2. De jaarstukken, genoemd in lid 1, voldoen aan het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, voor zover van toepassing. 3. In de jaarrekening wordt het door elk van de deelnemende gemeenten over het desbetreffende jaar werkelijk verschuldigde bedrag opgenomen. 4. De in het eerste lid bedoelde stukken liggen, zodra zij aan het algemeen bestuur zijn overgelegd, voor een ieder ter inzage en zijn algemeen verkrijgbaar. Van de terinzagelegging en de verkrijgbaar stelling wordt openbaar kennisgegeven. Het algemeen bestuur beraadslaagt over de jaarrekening en het jaarverslag niet eerder dan twee weken na de openbare kennisgeving. 5. Het algemeen bestuur stelt de jaarstukken vast voor 15 juli volgende op het jaar waarop deze betrekking hebben. Het dagelijks bestuur zendt de door het algemeen bestuur vastgestelde jaarstukken binnen twee weken aan gedeputeerde staten. 6. Vaststelling van de jaarrekening strekt het dagelijks bestuur tot décharge, behoudens later in rechte gebleken valsheid in geschrifte of andere onregelmatigheden.	De termijn voor aanbidding van de vastgestelde jaarrekening is in artikel 34 Wgr gewijzigd naar (vóór) 15 juli.
HOOFDSTUK XI ARCHIEF Artikel 34 Archief 1. Het dagelijks bestuur is belast met de zorg voor de archiefbescheiden van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden en haar organen, overeenkomstig een door het algemeen bestuur vast te stellen regeling. Deze regeling wordt gedeputeerde staten medegedeeld. 2. De directie is belast met het beheer van de archiefbescheiden, bedoeld in het eerste lid, overeenkomstig de door het dagelijks bestuur vast te stellen nadere regeling. 3. Voor de bewaring van de op grond van artikel 12 van de Archiefwet 1995 over te brengen archiefbescheiden wijst het dagelijks bestuur een archiefbewaarplaats aan. 4. De beheerder van de in het vorige lid aan te wijzen archiefbewaarplaats oefent overeenkomstig de regeling als bedoeld in het eerste lid toezicht uit op het beheer van de archiefbescheiden van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden en haar organen, voor zover deze archiefbescheiden niet zijn overgebracht naar een archiefbewaarplaats.	HOOFDSTUK XI ARCHIEF Artikel 35 Archief 1. Het dagelijks bestuur is voor zover het gedelegeerde taken betreft, belast met de zorg voor de archiefbescheiden van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden en haar organen, overeenkomstig een door het algemeen bestuur vast te stellen regeling. Deze regeling wordt aan gedeputeerde staten medegedeeld. 2. De zorg voor de archiefbescheiden die ontstaan uit hoofde van de door de deelnemers gemandateerde taken berusten bij deze deelnemers. De deelnemers en het dagelijks bestuur maken hierover nadere afspraken in een dienstverleningsovereenkomst, onder meer over de verrekening van kosten van beheer van de archiefbescheiden voor zover daar sprake van is. 3. De directie is belast met het beheer van de archiefbescheiden, bedoeld in het eerste en tweede lid voor zover die niet zijn overgebracht naar de aangewezen archiefbewaarplaats. 4. Voor de bewaring van over te brengen archiefbescheiden wijst het dagelijks bestuur een archiefbewaarplaats aan. 5. De beheerder van de in het vorige lid aan te wijzen archiefbewaarplaats oefent overeenkomstig de regeling als bedoeld in het eerste lid toezicht uit op het beheer van de archiefbescheiden van	AD lid 2: In de dagelijkse praktijk is de afgelopen jaren gebleken dat er onduidelijkheid was over de verantwoordelijkheidsverdeling tussen het bestuur en de deelnemende gemeenten als het gaat om de zorg voor archiefbescheiden die ontstaan uit hoofde van de door de deelnemers gemandateerde taken. Daarom is lid 2 toegevoegd.

Versie 2015	Versie februari 2024	Toelichting (op versie februari 2024)
	de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden en haar organen, voor zover deze archiefbescheiden niet zijn overgebracht naar een archiefbewaarplaats.	
	HOOFDSTUK XII EVALUATIE, TOETREDING, UITTREDING, WIJZIGING EN OPHEFFING Artikel 36 Evaluatie 1. Het algemeen bestuur draagt zorg voor een periodieke evaluatie van deze regeling, minimaal één keer per 4 jaar. 2. Het algemeen bestuur bepaalt het moment, de onderwerpen en de diepgang van het evaluatieonderzoek.	Zie algemene toelichting op wijziging van de Wgr Het is denkbaar dat het algemeen bestuur de finale besluitvorming bedoeld in het tweede lid pas neemt na een zienswijzeprocedure bij raden.
HOOFDSTUK XII TOETREDING, UITTREDING, WIJZIGING EN OPHEFFING Artikel 35 Toetreding en uittreding 1. Toetreding en uittreding van gemeenten is mogelijk na wijziging van de indeling van gemeenten in regio's volgens de bijlage bij artikel 8 van de Wet veiligheidsregio's. 2. Het algemeen bestuur regelt de procedure en alle gevolgen van de toetreding of de uittreding en kan voorwaarden verbinden aan de toetreding of uittreding. Bij uittreding geldt als uitgangspunt dat de uittredende gemeente de kosten draagt die het rechtstreekse gevolg zijn van de uittreding en dat de overige gemeenten geen financieel nadeel van de uittreding ondervinden.	Artikel 37 Toetreding 1. Toetreding van gemeenten is mogelijk na wijziging van de indeling van gemeenten in regio's volgens de bijlage bij artikel 8 van de Wet veiligheidsregio's. 2. De toetreding van een gemeente komt tot stand indien de colleges van de deelnemende gemeenten en het college dat wenst toe te treden daartoe hebben besloten, na voorafgaande zienswijze en toestemming van hun raden daartoe. 3. Het algemeen bestuur regelt de procedure en alle gevolgen van de toetreding en kan voorwaarden verbinden aan de toetreding.	Uittreding is geregeld in artikel 38
Artikel 36 Wijziging 1. Zowel het algemeen bestuur, al dan niet op voorstel van het dagelijks bestuur, als de colleges van tenminste vier deelnemende gemeenten kunnen met redenen omklede voorstellen aan alle gemeenten doen tot wijziging van de regeling. 2. Een wijziging van de regeling is tot stand gekomen wanneer ter vergadering van het algemeen bestuur blijkt dat de colleges van ten minste twee derde van de deelnemende gemeenten tot de wijziging hebben besloten.		zie artikel 40
	Artikel 38 Uittreding 1. Uittreding is alleen mogelijk voor zover de wet erin voorziet. 2. Een college kan besluiten tot uittreding, onverminderd het bepaalde in artikel 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen. 3. Een college zendt, na voorafgaande zienswijze en toestemming van zijn raad, het besluit tot uittreding aan het bestuur. De procedure voor uittreding vangt aan de dag nadat het algemeen bestuur het besluit heeft ontvangen. 4. Het algemeen bestuur inventariseert de gevolgen van de uittreding, de wijze waarop met deze gevolgen kan of moet worden omgegaan en de voorwaarden voor uittreding en legt deze vast in het concept-uittredingsplan. 5. Onder de gevolgen van de uittreding worden verstaan de financiële, juridische, personele en organisatorische consequenties die het directe gevolg zijn van de uittreding. 6. De uittreding gaat in op 1 januari van het jaar volgende op het verstrijken van een termijn van twee jaren na het nemen van het besluit tot uittreding,	Zie algemene toelichting op wijziging van de Wgr Omdat de GR VGGM vanuit de Wet Veiligheidsregio's een wettelijk verplichte GR is, kunnen gemeenten helemaal niet uittreden tenzij sprake is van herindeling waarbij een gemeente bij een andere veiligheidsregio gaat horen. De wetgever wil desondanks dat in alle gemeenschappelijke regeling een expliciete uitwerking wordt gegeven aan de werkwijze bij uittreding gezien de grote consequenties die uittreding kan hebben. Hierin is in de regeling (artikel 38 en 39) voorzien. Bij uittreding van een deelnemer dient de regeling te worden gewijzigd.

Versie 2015	Versie februari 2024	Toelichting (op versie februari 2024)
	tenzij de colleges unaniem een andere opzegtermijn overeen komen.	N.B.: Verminderde uitvoering van plustaken valt niet onder de artikelen van uittreding. Dat wordt geregeld in de overeenkomst over plustaken (zie artikel 4, tweede lid).
Artikel 37 Opheffing 1. De regeling wordt opgeheven wanneer ter vergadering van het algemeen bestuur blijkt dat colleges van ten minste twee derde van de deelnemende gemeenten tot opheffing hebben besloten. 2. Ingeval van opheffing van de regeling besluit het algemeen bestuur tot liquidatie en stelt daarvoor de nodige regelen in het liquidatieplan. Hierbij kan van de bepalingen van de regeling worden afgeweken. 3. Het liquidatieplan wordt door het algemeen bestuur, de colleges van de deelnemende gemeenten gehoord, vastgesteld. 4. Het liquidatieplan voorziet in ieder geval in: a. de verplichting van de deelnemende gemeenten tot deelneming in de financiële gevolgen van de beëindiging van de regeling; b. de gevolgen die de opheffing heeft voor het personeel; c. de gevolgen voor de door de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden en haar organen gevormde archieven. 5. Het dagelijks bestuur is belast met de uitvoering van de liquidatie. 6. Zo nodig blijven de organen van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden in functie ook na het tijdstip van opheffing, totdat de liquidatie is voltooid.		Zie artikel 41
	Artikel 39 Procedure voor vaststelling uittredingsplan 1. Elk van de colleges kan, na zienswijze daarop door en met verkregen toestemming van de raad, besluiten uit deze regeling te treden met ingang van een begrotingsjaar, mits het opzeggende college het voorgenomen besluit daartoe tenminste 2 jaar voordien ter kennis heeft gebracht van de overige colleges. 2. Het algemeen bestuur stelt een voorstel op voor financiële, personele en overige gevolgen van de uittreding. Het college dat voornemens is uit te treden neemt op basis van het voorstel een definitief besluit, onverminderd het bepaalde in artikel 1, tweede en derde lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen. De kosten voor het maken van het voorstel komen voor rekening van het college dat voornemens is uit te treden. 3. Ten behoeve van het voorstel voor de financiële, personele en overige gevolgen, bedoeld in het vorige lid, wordt een in overleg met de uittredende deelnemer aan te wijzen onafhankelijke registeraccountant opdracht verleend de genoemde gevolgen in kaart te brengen. De opdracht wordt verstrekt door het dagelijks bestuur. Voorafgaand aan de opdrachtverstrekking wordt de uittredende deelnemer in de gelegenheid gesteld een reactie te geven op de opdracht. 4. Het voorstel bedoeld in het tweede lid wordt definitief vastgesteld door het algemeen bestuur nadat de uittredende deelnemer in de gelegenheid is gesteld een zienswijze te geven. Alsdan zijn de daarin voor de uittredende deelnemer omschreven financiële verplichtingen bindend. Het definitieve voorstel wordt vastgesteld uiterlijk acht kalendermaanden nadat de deelnemer zijn voornemen tot uittreding, als bedoeld in het eerste lid, bekend heeft gemaakt. 5. Het algemeen bestuur en de uittredende deelnemer en de blijvende deelnemers spannen zich gezamenlijk in om frictiekosten en	Zie algemene toelichting op wijziging van de Wgr

Versie 2015	Versie februari 2024	Toelichting (op versie februari 2024)
	desintegratiekosten zo laag mogelijk te houden. 6. Het voorstel bedoeld in het derde en vierde lid vermeldt de verdeling van desintegratiekosten en frictiekosten. Financieel uitgangspunt voor de bepaling van kosten en prijzen vormt de meest recente vastgestelde jaarrekening op dat moment. Bij de verdeling komen in ieder geval, maar niet uitsluitend, de volgende aspecten aan de orde: a) overname door deelnemers van geactiveerde goederen dan wel vergoeding wegens niet overnemen; b) overname van contractuele verplichtingen jegens leveranciers, dan wel vergoeding wegens niet overname; c) overname door deelnemers van personeelsleden, dan wel vergoeding wegens niet overname, en d) eventuele nadelige financiële consequenties in verband met omzetbelastingen/of vennootschapsbelasting. 7. Bij de bepaling van de desintegratiekosten wordt uitgegaan van het volgende principe: de uittredende deelnemer betaalt: - het eerste jaar 100% van de desintegratiekosten; - het tweede jaar 80% van de desintegratiekosten; - het derde jaar 60% van de desintegratiekosten; - het vierde jaar 40% van de desintegratiekosten, en - het vijfde jaar 20% van de desintegratiekosten. 8. Nadat het voorstel overeenkomstig het vierde lid is vastgesteld is de uittredende deelnemer gehouden om binnen zes maanden de daarin voor de uittredende deelnemer omschreven financiële verplichtingen te voldoen. Het algemeen bestuur stelt de uittredende deelnemer desgewenst in de gelegenheid door overname van personeel, materieel, activa en passiva de hoogte van de desintegratiekosten te verminderen. 9. De gevolgen van de uittreding worden, op basis van het voorstel, bedoeld in het vierde lid, bij gelijkkluidend besluit vastgesteld door de colleges.	
	Artikel 40 Wijziging 1. Zowel het algemeen bestuur, al dan niet op voorstel van het dagelijks bestuur, als de colleges van tenminste vier deelnemende gemeenten kunnen met redenen omklede voorstellen aan alle colleges doen tot wijziging van de regeling. 2. Een wijziging van de regeling is tot stand gekomen wanneer ter vergadering van het algemeen bestuur blijkt dat de colleges van ten minste twee derde van de deelnemende gemeenten tot de wijziging hebben besloten, na daaraan voorafgaand zienswijze te hebben gevraagd en toestemming hebben verkregen van hun raden overeenkomstig artikel 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen.	
	Artikel 41 Opheffing 1. De regeling wordt opgeheven wanneer ter vergadering van het algemeen bestuur blijkt dat colleges van ten minste twee derde van de deelnemende gemeenten tot opheffing hebben besloten, met inachtneming van de bepalingen in artikel 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen. 2. Ingeval van opheffing van de regeling besluit het algemeen bestuur tot liquidatie en stelt daarvoor de nodige regelen in het liquidatieplan. Hierbij kan van de bepalingen van de regeling worden afgeweken.	Omdat de GR VGGM vanuit de Wet Veiligheidsregio's een wettelijk verplichte GR is, kunnen de colleges van deelnemende gemeenten helemaal niet besluiten om de regeling op te heffen. De wetgever stelt echter dat in elke gemeenschappelijke regeling hierover desondanks een bepaling opgenomen moet zijn.

Versie 2015	Versie februari 2024	Toelichting (op versie februari 2024)
	Het liquidatieplan wordt door het algemeen bestuur, de colleges van de deelnemende gemeenten gehoord, vastgesteld. 3. Het liquidatieplan voorziet in ieder geval in: a. de verplichting van de deelnemende gemeenten tot deelneming in de financiële gevolgen van de beëindiging van de regeling; b. de gevolgen die de opheffing heeft voor het personeel, en c. de gevolgen voor de door de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden en haar organen gevormde archieven. 4. Het dagelijks bestuur is belast met de uitvoering van de liquidatie. 5. Zo nodig blijven de organen van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden in functie ook na het tijdstip van opheffing, totdat de liquidatie is voltooid	
HOOFDSTUK XIII GESCHILLEN Artikel 38 Geschillen 1. Voordat over een geschil als bedoeld in artikel 28 van de Wet Gemeenschappelijke regelingen de beslissing van gedeputeerde staten wordt ingeroepen, legt het algemeen bestuur het geschil voor aan een daartoe door partijen in te stellen geschillencommissie. 2. De geschillencommissie bestaat uit vertegenwoordigers, aangewezen door elk der bij het geschil betrokken partijen, alsmede een door deze vertegenwoordigers aangewezen onafhankelijke voorzitter. 3. De geschillencommissie hoort de bij het geschil betrokken besturen. 4. De geschillencommissie brengt aan het algemeen bestuur advies uit over de mogelijkheden partijen tot overeenstemming te brengen.	HOOFDSTUK XIII GESCHILLEN Artikel 42 Geschillen 1. Voordat over een geschil als bedoeld in artikel 28 van de Wet gemeenschappelijke regelingen de beslissing van gedeputeerde staten wordt ingeroepen, legt het algemeen bestuur het geschil voor aan een daartoe door partijen in te stellen geschillencommissie. 2. De geschillencommissie bestaat uit vertegenwoordigers, aangewezen door elk der bij het geschil betrokken partijen, alsmede een door deze vertegenwoordigers aangewezen onafhankelijke voorzitter. 3. De geschillencommissie hoort de bij het geschil betrokken besturen. 4. De geschillencommissie brengt aan het algemeen bestuur advies uit over de mogelijkheden partijen tot overeenstemming te brengen.	
HOOFDSTUK XIV SLOTBEPALINGEN Artikel 39 Duur van de regeling De regeling wordt aangegaan voor onbepaalde tijd.	HOOFDSTUK XIV SLOTBEPALINGEN Artikel 43 Duur van de regeling De regeling wordt aangegaan voor onbepaalde tijd.	
Artikel 40 Inwerkingtreding De wijzigingen die in deze regeling zijn opgenomen ten opzichte van de gemeenschappelijke regeling Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden treden in werking met ingang van 1 december 2015.	Artikel 44 Inwerkingtreding Het besluit tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden treedt in werking op de dag volgend op de dag dat deze op de in artikel 26, eerste en tweede lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen omschreven wijze is bekendgemaakt.	Algemener geformuleerd
Artikel 41 Titel De regeling wordt aangehaald als “Gemeenschappelijke regeling Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden 2015”.	Artikel 45 Titel De regeling wordt aangehaald als “Gemeenschappelijke regeling Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden 2025”.	

Instellingsbesluit bestuurscommissies Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden.

Het Algemeen Bestuur van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden,

Gelet op het bepaalde in artikel 25 van de Wet gemeenschappelijke regelingen en het bepaalde in artikel 24 van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden 2025;

Besluit:

Vast te stellen het:

Instellingsbesluit bestuurscommissies Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden.

Afdeling I

Artikel 1 Begripsbepalingen

1. In dit besluit wordt verstaan onder:
 - a. algemeen bestuur: het algemeen bestuur van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden;
 - b. dagelijks bestuur: het dagelijks bestuur van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden;
 - c. gemeenten: de aan de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden deelnemende gemeenten;
 - d. regeling: de gemeenschappelijke regeling Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden 2025;
 - e. wet: Wet gemeenschappelijke regelingen.

Artikel 2 Instelling bestuurscommissies

1. Er zijn twee bestuurscommissies:
 - a. De bestuurscommissie Veiligheid en
 - b. De bestuurscommissie Gezondheid.
2. De bestuurscommissies genoemd in het eerste lid, behartigen de belangen van de gemeenten genoemd in artikel 3 van de regeling

Afdeling II De bestuurscommissie Veiligheid

Artikel 3 Samenstelling

1. De bestuurscommissie Veiligheid bestaat uit de voorzitter en de leden van het algemeen bestuur.
2. Als adviseurs worden voor de vergadering van de bestuurscommissie Veiligheid uitgenodigd:

- a. De commissaris van de Koning, die zich kan laten vertegenwoordigen
 - b. de hoofdofficier van justitie van het arrondissementsparket waarbinnen de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden is gelegen,
 - c. een vertegenwoordiger van de waterschappen die door de voorzitters van de waterschappen, die binnen het grondgebied van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden zijn gelegen, uit hun midden is aangewezen,
 - d. een vertegenwoordiger van de eenheidsleiding Politie Oost-Nederland;
 - e. een vertegenwoordiger van het ministerie van Defensie;
 - f. een vertegenwoordiger van het ministerie van Justitie en Veiligheid;
 - g. de coördinerend functionaris gemeenten aangewezen op grond van artikel 36 Wet Veiligheidsregio's;
 - h. de directeur brandweer, tevens zijnde de commandant brandweer en de directeur publieke gezondheid;
3. De voorzitter kan andere functionarissen, van wie de aanwezigheid in verband met de te behandelen onderwerpen van belang is, uitnodigen deel te nemen aan de vergaderingen van de bestuurscommissie.

Artikel 4 Beëindiging lidmaatschap

Het lidmaatschap van de bestuurscommissie eindigt op het moment dat het lidmaatschap van het lid in het algemeen bestuur eindigt.

Artikel 5 Voorzitter

1. De voorzitter van de bestuurscommissie is de voorzitter van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden.
2. De voorzitter kan zich laten vervangen op een wijze als bedoeld in artikel 20 van de regeling.
3. De voorzitter is belast met de leiding van de vergadering.
4. Artikel 21, tweede lid van de regeling is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 6 Taken en bevoegdheden

1. Aan de bestuurscommissie worden door het algemeen bestuur ter behartiging van de belangen genoemd in artikel 3, eerste lid, onder a, d, e, en f, van de regeling, alle taken en bevoegdheden overgedragen behoudens:
 - de bevoegdheden, genoemd in artikel 25, derde lid, van de wet;
 - de bevoegdheden, genoemd in artikel 11b van de regeling;
 - andere taken die op grond van enige wet of regeling niet aan de bestuurscommissie mogen worden overgedragen.
2. Ter behartiging van de in het vorige lid genoemde belang heeft de bestuurscommissie de volgende wettelijke taken en daaruit voortvloeiende bevoegdheden:

De taken genoemd in artikel 10, 17, 19, 22, 25, 31, 33, 34, 35, 46, 48, 49, en 61 van de Wet veiligheidsregio's
3. De bestuurscommissie kan haar bevoegdheden mandateren na voorafgaande toestemming door het algemeen bestuur.

Afdeling III De bestuurscommissie Gezondheid

Artikel 7 Samenstelling

1. De bestuurscommissie Gezondheid bestaat uit leden van het college van de deelnemende gemeenten. Elk college van de gemeente kan één collegelid benoemen als lid van de bestuurscommissie.
2. Als adviseurs worden voor de vergadering van de bestuurscommissie Gezondheid uitgenodigd:
 - a. De directeur publieke gezondheid
 - b. Andere functionarissen, van wie de aanwezigheid in verband met de te behandelen onderwerpen van belang is, kunnen door de voorzitter worden uitgenodigd.

Artikel 8 Beëindiging lidmaatschap

Het lidmaatschap van de bestuurscommissie eindigt op het moment dat het lidmaatschap van het lid in het algemeen bestuur of in het college van de deelnemende gemeente eindigt.

Artikel 9 Voorzitter

1. De bestuurscommissie draagt uit haar midden een lid voor ter benoeming als voorzitter van de bestuurscommissie aan het algemeen bestuur.
2. Het algemeen bestuur benoemt de voorzitter tevens als lid van het dagelijks bestuur.
3. De bestuurscommissie kan uit haar midden een plaatsvervangend voorzitter benoemen.
4. De voorzitter is belast met de leiding van de vergadering.
5. Artikel 21, tweede lid van de regeling is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 10 Taken en bevoegdheden

1. Aan de bestuurscommissie worden door het algemeen bestuur ter behartiging van de belangen genoemd in artikel 3, eerste lid, onder b, c, en g, van de regeling, alle taken en bevoegdheden overgedragen behoudens:
 - de bevoegdheden, genoemd in artikel 25, derde lid, van de wet;
 - de bevoegdheden genoemd in artikel 11, derde lid, van de regeling;
 - het toezicht op de regionale ambulancevoorzieningen, genoemd in artikel 11, zesde lid, van de regeling;
 - andere taken die op grond van enige wet of regeling niet aan de bestuurscommissie mogen worden overgedragen.
2. Ter behartiging van de in het vorige lid genoemde belangen heeft de bestuurscommissie de volgende wettelijke taken en daaruit voortvloeiende bevoegdheden:
 - a. De algemene taken genoemd in artikel 2 van de Wet publieke gezondheid;
 - b. de taken genoemd in artikel 5 en van de Wet publieke gezondheid op het vlak van de jeugdgezondheidszorg;

- c. de taken genoemd in artikel 5a van de Wet publieke gezondheid op het vlak van ouderenzorg.
 - d. de taken genoemd in artikel 6 van de Wet publieke gezondheid op het vlak van de algemene infectieziektebestrijding
 - e. de taken genoemd in artikel 8 van de Wet publieke gezondheid;
 - f. de taken genoemd in de artikelen 5, 7, 9 en 11 Wet ambulancevoorzieningen;
 - g. de taken genoemd in artikelen 4 en 5 van de Wet op de Lijkbezorging op het vlak van de forensische zorg;
3. De bestuurscommissie kan haar taken mandateren na voorafgaande toestemming door het algemeen bestuur.

Afdeling IV Besluitvorming, werkwijze commissies, toezicht

Artikel 11 De besluitvorming

1. De besluiten worden genomen met gewone meerderheid van stemmen. Indien de stemmen staken, geeft de stem van de voorzitter de doorslag.
2. Ieder lid van de bestuurscommissie heeft één stem.
3. De bestuurscommissie oefent de taken en bevoegdheden uit met inachtneming van de door het algemeen bestuur voor haar taakvelden vastgestelde algemene beleidsmatige en financiële kaders.
4. De bestuurscommissie kan leden benoemen als portefeuillehouder die namens het bestuur deelnemen aan bestuurlijke afstemmingsoverleggen op regionaal, bovenregionaal en landelijk niveau. Tevens kunnen thema-portefeuillehouders worden benoemd. De bestuurscommissie regelt de werkzaamheden van de portefeuillehouders in een reglement van orde.
5. Documenten die uitgaan van de bestuurscommissie worden ondertekend door de voorzitter en medeondertekend door een lid van de directie in hoedanigheid als secretaris.

Artikel 12 Vergaderingen

1. Op de vergaderingen zijn de artikelen 17, 19, 20, 22, 23, 26, 28 tot en met 33 van de Gemeentewet van overeenkomstige toepassing.
2. De leden van de bestuurscommissie worden tenminste 14 dagen voorafgaande aan de vergadering uitgenodigd. Bij de uitnodiging wordt tevens de agenda toegezonden en, indien en voor zover mogelijk, de te behandelen documenten.
3. De voorzitter en de leden van de bestuurscommissie ontvangen geen tegemoetkoming in de kosten die zij maken in verband met de werkzaamheden van de bestuurscommissies.
4. Ten aanzien van het voorbereiden en uitvoeren van de besluiten van de bestuurscommissies is het dagelijks bestuur volgens artikel 17 van de regeling belast.

Artikel 13 Inlichtingen en verantwoording

Met betrekking tot het verstrekken van inlichtingen en het afleggen van verantwoording door de bestuurscommissie en elk van haar leden is artikel 25 van de regeling van overeenkomstige toepassing.

Artikel 14 Toezicht

Het algemeen bestuur houdt toezicht op de bestuurscommissies.

Artikel 15 Overleg commissies

1. De voorzitters van de bestuurscommissies overleggen zo vaak als nodig is over aangelegenheden op de terreinen die met elkaar verband houden.
2. Indien nodig kunnen de voorzitters besluiten dat aangelegenheden, bedoeld in het eerste lid, worden besproken in een gezamenlijk overleg van de bestuurscommissies.
3. De voorzitters kunnen, gehoord de bestuurscommissies, bepalen dat aangelegenheden, bedoeld in het eerste lid, worden voorgelegd aan het algemeen bestuur ter bespreking of ter besluitvorming.

Afdeling V Slotbepalingen

Artikel 16 Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze regeling treedt in werking op de dag na die van de bekendmaking ervan.
2. De “Verordening bestuurscommissie veiligheid en gezondheid 2015” wordt gelijktijdig ingetrokken
3. Deze regeling kan worden aangehaald als: Instellingsbesluit bestuurscommissies Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden.

Aldus besloten in de openbare vergadering van het algemeen bestuur van dd-mm-jjjj

De voorzitter,

de secretaris,

Bijdrageregeling Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden.

Het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Gelderland-Midden,

Gelet op het bepaalde in artikel 34 en 34a van de Wet gemeenschappelijke regelingen en gelet op artikel 33 van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden 2024;

Besluit:

Vast te stellen de:

Bijdrageregeling Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden.

Artikel 1 Begripsbepalingen

1. In deze regeling wordt verstaan onder:
 - a. algemeen bestuur: het algemeen bestuur van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden;
 - b. dagelijks bestuur: het dagelijks bestuur van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden;
 - c. gemeenten: de aan de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden deelnemende gemeenten;
 - d. regeling: de gemeenschappelijke regeling Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden 2024;
 - e. wet: Wet gemeenschappelijke regelingen;
 - f. begroting: de begroting van Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden.

Artikel 2 Bijdragen van gemeenten

1. In de begroting wordt aangegeven welke bijdrage elke deelnemende gemeente verschuldigd is voor het jaar waarop de begroting betrekking heeft.
2. De gemeentelijke bijdrage in de begroting is verdeeld per taakveld. De verdeling voor:
 - a. het taakveld Veiligheid is gebaseerd op de onderlinge verhouding van ontvangen bijdrage in het gemeentefonds, cluster Openbare Orde & Veiligheid, subcluster Brandweer. De bijdrage voor de huisvestingslasten, functioneel leeftijdsontslag en de brandweerpost Stadspoort worden in afwijking daarvan op basis van werkelijke kosten met de betreffende gemeente verrekend.
 - b. het taakveld Bevolkingszorg is gebaseerd op een tarief per inwoner;
 - c. het taakveld Jeugdgezondheidszorg is gebaseerd op een tarief per inwoner behoudens het gestelde onder d;

- d. het taakveld Jeugdgezondheidszorg voor 0 tot 4 jarigen is gebaseerd op een tarief per jeugdinwoners (0-18 jaar);
 - e. de taakvelden algemene gezondheidszorg en forensische zorg is gebaseerd op een tarief per inwoner.
- 3. Voor zover de berekening van deze bijdrage is gebaseerd op het aantal inwoners, vindt de berekening op basis van het inwonertal op 1 januari van het jaar, voorafgaand aan dat waarvoor de bijdrage verschuldigd is, vastgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek.
 - 4. De deelnemende gemeenten betalen bij wijze van voorschot jaarlijks voor 16 januari en 16 juli telkens de helft van de verschuldigde bijdrage, genoemd in lid 1. Bij niet tijdige betaling is de wettelijke interest verschuldigd.
 - 5. De deelnemende gemeenten betalen de bijdragen, bedoeld in lid 1, op basis van facturen, die de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden hen daartoe zal toezenden.
 - 6. De deelnemende gemeenten dragen er zorg voor dat de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan zijn verplichtingen te kunnen voldoen

Artikel 3 Inwerkingtreding en citeertitel

- 1. Deze regeling treedt in werking op de dag na die van de bekendmaking ervan.
- 2. Deze regeling kan worden aangehaald als: Bijdrageregeling Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden 2024.

Aldus besloten in de openbare vergadering van het algemeen bestuur van dd-mm-jjjj

De voorzitter,

De secretaris,

Raadsvoorstel

Onderwerp	Ontwerpbegroting VGGM 2025
Zaaknummer	Z/24/469290
Documentnummer	INT/24/1205134
Portefeuillehouder	Burgemeester Lucien van Riswijk en wethouder Stef Bijl
Portefeuille	Veiligheid, volksgezondheid en jeugdgezondheidszorg

1. Samenvatting

De gemeente Zevenaar heeft samen met veertien andere gemeenten taken op het gebied van brandweezorg, geneeskundige hulpverlening, publieke gezondheidszorg, ambulancezorg, alsmede rampenbestrijding en crisisbeheersing ondergebracht in de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (hierna: VGGM). Jaarlijks stelt de VGGM planning en control documenten op (o.a. begroting) waarover de gemeenteraad zijn zienswijze mag geven. De gemeentelijke begroting staat de aankomende jaren onder druk. Daarom vragen we ook van de VGGM om terughoudend te zijn met investeringen. Toch is het noodzakelijk dat de VGGM op meerdere velden versterkt moet worden. Extra gelden worden gevraagd om de bedrijfsvoering en de GGD te versterken. We vragen de VGGM dan ook te letten op haar uitgaven en eventuele financieel verhogende ontwikkelingen zo summier mogelijk door te voeren.

De gemeentelijke bijdrage van Zevenaar gaat daardoor van €4.991.000 over 2024 naar €5.181.000 in 2025. Een verhoging van € 190.000, waarvan € 26.000 incidenteel in 2025. De structurele verhoging is 3,4% en daarmee beperkt. Dit komt deels door de herschikking van het gemeentefonds, 'cluster veiligheid, die voor Zevenaar voordelig uitpakt met een lagere bijdrage van € 71.000 structureel. De gemeenteraad van Zevenaar wordt in de gelegenheid gesteld om uiterlijk 15 juli 2024 een zienswijze te geven op de ontwerpbegroting 2025 van de VGGM.

2. Raadsvoorstel

Wij stellen u voor om:

1. De zienswijze conform de concept-zienswijzebrief vast te stellen en daarmee in te stemmen met de gewijzigde VGGM begroting 2024 en de VGGM begroting 2025;
2. Kennis te nemen van de nieuwe beleidsplannen VGGM 2025-2026.

3. Waarom naar de raad

De Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) bepaalt waaraan gemeenschappelijke regelingen moeten voldoen, onder andere met betrekking tot de procedure voor de begroting van het openbaar lichaam. Op grond van artikel 35 Wgr zendt de VGGM de kaders en de ontwerpbegroting 2024 aan de deelnemende gemeenten vóór vaststelling door het algemeen bestuur van de VGGM. De gemeenteraad kan zijn zienswijze geven over de ontwerpbegroting 2025 van de VGGM. De gemeenteraden moeten de zienswijzen voor 15 juli 2024 kenbaar maken aan de VGGM.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Wij stellen u in de gelegenheid om uw zienswijze te geven over de ontwerpbegroting van VGGM om invloed te houden op en sturing te kunnen geven aan de taken, te behalen doelstellingen en financiën van de gemeenschappelijke regeling Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1 Er moet extra worden geïnvesteerd in onderdelen van de VGGM

Zoals reeds in de kaderbrief 2025 is aangegeven moet er vanaf 2025 extra geïnvesteerd worden in de GGD. Ook wordt extra geïnvesteerd in bedrijfsvoering, wegens het programma "Samen. Beter. Bedrijfsvoeren".

Het is VGGM niet ontgaan dat de gemeentelijke begrotingen stevig onder druk zijn komen te staan. VGGM voelt daarmee ook een belangrijke verantwoordelijkheid in het doelmatig besteden van de aan haar toegekende budgetten en het efficiënt uitvoeren van de aan haar opgedragen taken.

Toekomstbestendige GGD

Voor beide pijlers van de GGD is versterking nodig. Dat geldt voor de Algemene Gezondheidszorg (hierna: AGZ), als de Jeugdgezondheidszorg (hierna: JGZ).

AGZ

Voor 2024 zijn incidentele middelen toegekend om de basis AGZ op orde te krijgen. Voor 2025 wordt een voortzetting van de versterking voorgesteld. Het gaat er om de basis op orde te houden en een doorontwikkeling op de onderwerpen: gezonde leefomgeving, werken aan gezondheid van inwoners, gezondheid beschermen tijdens rampen en crisis, voorbereid zijn op gezondheidsdreigingen.

JGZ

Om te komen tot een meer robuuste JGZ is in de begroting 2024 een verhoging van de basisfinanciering gerealiseerd. Voor de begroting van 2025 wordt de ingezette lijn van 2024 geborgd. De basis is op orde en de continuïteit van deze JGZ is gedekt. De GGD kan hiermee de juiste zorg aan jeugdigen garanderen.

Versterking infectieziekten bestrijding en pandemische paraatheid

Zowel landelijk als regionaal is geconstateerd dat de Veiligheidsregio's en GGD-en onvoldoende zijn voorbereid op nieuwe (gezondheids)crises en om die reden versterking nodig hebben. In 2024 wordt onder andere het team infectieziektebestrijding uitgebreid met extra verpleegkundigen, een dataspecialist en een epidemioloog. Vanaf 2025 zijn de gelden van VWS voor deze versterking structureel toegekend.

Bedrijfsvoering

Voor het programma samen beter bedrijfsvoeren van de VGGM cumulatieve versterking van € 1 miljoen per jaar opgenomen (tot 2027). Dit naar aanleiding van een extern onderzoek naar de werking van de VGGM. Daaruit is naar voren gekomen dat het op het gebied van bedrijfsvoering tekortschiet. De extra investering is nodig in de robuustheid van de systemen, het beschrijven van de processen, het versterken van het management en de wijze van samenwerken om toekomstige risico's het hoofd te kunnen bieden.

1.2. De beleidsontwikkelingen zijn integraal overgenomen uit de Kaderbrief 2025

Op 28 februari 2024 is de kaderbrief VGGM 2025 besproken. De tijd tussen de bespreking van de kaderbrief in de gemeenteraden en (de wettelijke) termijnen voor het opstellen en consultatie van deze ontwerpbegroting was te krap om de wensen en bedenkingen op de kaderbrief op een zorgvuldige wijze te wegen. Daarom heeft de VGGM de beleidsontwikkelingen zoals opgenomen in de kaderbrief 2025 integraal opgenomen in deze voorliggende begroting. Het advies is om deze ontwerpbegroting in samenhang met de kaderbrief te lezen. Naast de beleidsontwikkelingen zijn in deze begroting de opgedragen activiteiten, beoogde beleidsdoelstellingen en (financiële) risico's opgenomen.

1.3 Het is wederom een verhoging van de bijdrage

De beschreven ontwikkelingen in de begroting moeten opgevangen worden. De wethouders financiën in de regio Gelderland-Midden hebben een brief gestuurd (d.d. 8 december 2023) naar alle gemeenschappelijke regelingen binnen deze regio om deze te wijzen dat het niet haalbaar is om jaarlijks de bijdrage te verhogen vanwege extra investeringen. De zienswijzen op de kaderbrief 2025 zijn besproken. Het AB heeft op 3 april 2024 kenbaar gemaakt dat het zich zorgen maakt dat we in financieel 'zwaar weer' terecht komen. Daarom is aan de VGGM gevraagd om naast deze begroting inzichtelijk te maken wat de consequenties zijn van een besparing op de voorliggende begroting 2025. Zevenaar waardeert de inspanning van de VGGM om tot besparingsvoorstellen te komen en hoopt dat hier keuzes in gemaakt kunnen worden door het bestuur van de VGGM. De rapportage met besparingsvoorstellen wordt door VGGM uitgewerkt en zal eind april gereed zijn.

1.4 Het positieve resultaat over 2023 is €1,73 miljoen

Het overschot wordt vooral veroorzaakt voornamelijk binnen de programma's crisisbeheersing en bedrijfsvoering. Het overschot crisisbeheersing komt door vacatureruimte, uitstel van softwareaanschaf, minder oefenen en het niet volledig besteden van een rijkssubsidie. Het resultaat bij de bedrijfsvoering komt door hogere rentebaten en vertraging in investeringen en projecten. Voorgesteld wordt om het gerealiseerde resultaat over 2023 terug te laten vloeien naar de gemeenten.

2.1 Het nieuwe ontwerp beleidsplan Veiligheidsregio 2025-2026, met de onderdelen brandweer, crisisbeheersing en dekkingsplan brandweer zijn ter overbrugging

De Wet Veiligheidsregio schrijft in artikel 14 voor dat de veiligheidsregio eens per vier jaar de beleidsmatige kaders voor de uitvoering van haar taken actualiseert. Hiertoe gaat de burgemeester in overleg met de raad, waar nodig kan de raad met de burgemeester aanvullende beelden delen met VGGM via de zienswijzebrief.

De vorige plannen dateren uit de periode 2020-2023. Om ervoor te zorgen dat ons beleid blijft aansluiten bij huidige en toekomstige ontwikkelingen, heeft het bestuur ingestemd met het voorstel van VGGM om met ingang van 2025 een kortere beleidsperiode te hanteren, namelijk 2025-2026. Dit zijn overbruggingsjaren. Met ingang van 2027 volgt vervolgens een reguliere beleidsperiode van vier jaar. De opzet van de beleidsplannen is anders dan voorheen. In 2019 is de bestuurlijke wens uitgesproken om niet alleen wettelijke beleidsplannen, zoals het beleidsplan veiligheidsregio, te maken maar ook een overkoepelend beleidsplan voor Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden. In deze beleidsplancycclus worden de eerste stappen in deze richting gezet. Ter overbrugging op de reguliere beleidsperiode die in 2027 volgt is nu per programma is een beleidsplan opgesteld. De plannen per programma zijn een continuering van de plannen uit 2020-2023, met een actualisatie.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

Door middel van een brief maken wij de zienswijze van uw raad aan de VGGM kenbaar. Evaluatie is niet van toepassing.

7. Klimaat en duurzaamheid

n.v.t.

8. Communicatie

Communicatie over de ontwerpbegroting ligt bij de VGGM.

9. Kosten, baten en dekking

Ontwerpbegroting VGGM 2025

De bijdrage voor de VGGM gaat omhoog. De benodigde verhogingen van de budgetten op de verschillende programma's verwerken wij in onze meerjarenbegroting.

De bijdrage van Zevenaar aan VGGM over 2025 is als volgt opgebouwd (bedragen x € 1.000) :

<i>Mutaties (x €1.000)</i>	<i>Structureel/ incidenteel</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>
Brandweer		3207	3228
Crisisbeheersing		50	51
GGD		1009	1146
JGZ		619	638
RVP		106	118
Totaal		4.991	5.181

Inwonerbijdrage verdeelsleutel

Bij de inwonerbijdrage voor de brandweer is de verdeelsleutel gewijzigd. Voorheen was deze inwonerbijdrage gebaseerd op het inwoneraantal. Nu is de verdeling op basis van het gemeentefonds (cluster veiligheid). Dit levert voor Zevenaar een voordeel op van €71.000,-.

10. Bijlagen

De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

<i>Volgorde</i>	<i>Documentnummer</i>	<i>Naam</i>
1.	INK/24/1206541	Ontwerpbegroting VGGM 2025
2.	INK/24/1206445	Aanbiedingsbrief begroting 2025 VGGM
3.	UIT/24/1205137	Zienswijze ontwerpbegroting 2025
4.	INT/24/1207107	Naris profiel VGGM 2024
5.	INK/24/1206543	Jaarverslag VGGM 2023
6.	INK/24/1206544	Ontwerp beleidsplan VGGM 2025-2026
7.	INK/24/1206545	Ontwerp beleidsplan Brandweer 2025-2026
8.	INK/24/1206547	Ontwerp beleidsplan crisisbeheersing 2025-2026
9.	INK/24/1206549	Ontwerp dekkingsplan VGGM 2025-2026

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris
Danielle Jansen

De burgemeester
Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp	Ontwerpbegroting VGGM 2025
Zaaknummer	Z/24/469290
Documentnummer	INT/24/1205134

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat de Wet gemeenschappelijke regelingen aan de gemeenteraad de bevoegdheid geeft om zijn zienswijze kenbaar te maken op de ontwerpbegroting van de VGGM.

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

Gelet op artikel 108 van de Gemeentewet en artikel 14 en artikel 35 van Wet gemeenschappelijke regelingen

besluit:

1. De zienswijze conform de concept-zienswijzebrief vast te stellen en daarmee in te stemmen met de gewijzigde VGGM begroting 2024 en de VGGM begroting 2025;
2. Kennis te nemen van de nieuwe beleidsplannen VGGM 2025-2026.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar, gehouden op 29 mei 2024

De griffier
drs. C.M. Steenbergen

De burgemeester
L.J.E.M. van Riswijk

Ontwerpbegroting 2025

Bevat tevens de geactualiseerde begroting
2024

Versie voor Algemeen Bestuur op 3 april 2024

1. Inleiding

Met deze ontwerpbegroting stuurt het bestuur van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden op zowel de taken en activiteiten voor het jaar 2025. In deze begroting zijn tevens de beleidsmatige en financiële kaders opgenomen, zoals het Algemeen Bestuur op 17 januari 2024 heeft besproken. Eerdere jaren waren de kaders en de begroting opgenomen in één document. Op verzoek van een aantal gemeenten is begin januari een separate kaderbrief opgesteld. Gezien de korte tijdspanne tussen kaderbrief en begroting is het gewenste effect om meer op de kaders te kunnen sturen vanuit de gemeenteraden niet gerealiseerd. Met de invoering van de nieuwe Wet Gemeenschappelijke Regelingen en de aanpassing van de gemeenschappelijke regeling van VGGM is een ruimere tijdsperiode voorzien voor zowel de kaders als de begroting.

In aansluiting op de bespreking van de kaderbrief 2025 in het Algemeen Bestuur heeft een aantal gemeenteraden de kaderbrief besproken en hun wensen en bedenkingen ten aanzien van deze kaderbrief uitgesproken. De tijd tussen de bespreking van de kaderbrief in de Raden en (de wettelijke) termijnen voor het opstellen en consultatie van deze ontwerpbegroting was echter te krap om de wensen en bedenkingen op de kaderbrief op een zorgvuldige wijze te wegen. Om die reden zijn de beleidsontwikkelingen zoals opgenomen in de kaderbrief 2025 integraal opgenomen in deze voorliggende begroting. Het advies is om deze ontwerpbegroting in samenhang met de kaderbrief te lezen. Naast de beleidsontwikkelingen zijn in deze begroting de opgedragen activiteiten, beoogde beleidsdoelstellingen en (financiële) risico's opgenomen.

De ontvangen reacties op de kaderbrief gaan onder andere in op het ravijnjaar 2026 en de daarmee samenhangende uitdagingen. Eerder dit jaar hebben een aantal wethouders Financiën aan gemeenschappelijke regelingen gevraagd in hoeverre mogelijkheden bestaan om mee te bewegen met deze uitdaging. In hoofdstuk 2 wordt nader op deze problematiek ingegaan, mede in relatie tot de uitdagingen waar VGGM voor staat als het gaat om het toekomstbestendig inrichten van de GGD-taken en de organisatie als geheel.

Voorzien is deze ontwerpbegroting 2025 op 11 september 2024 vast te stellen. Voorafgaand worden de Colleges en Raden van de inliggende gemeenten in de gelegenheid gesteld om hun wensen en bedenkingen bij deze ontwerpbegroting 2025 aan het Dagelijks Bestuur mee te geven. Mocht uw raad al een reactie op de kaderbrief 2025 hebben gegeven, dan zal die reactie meegenomen worden bij de bespreking van deze ontwerpbegroting.

Deze ontwerpbegroting geeft eveneens de mogelijkheid om de geactualiseerde begroting 2024 nauwkeuriger op te stellen, doordat diverse bekostigingsgesprekken voor diensten en producten die niet middels de gemeentelijke bijdrage worden bekostigd recent zijn afgerond. Denk hierbij aan afspraken met subsidiegevers, gemeenten inzake lokaal aanbod GGD en zorgverzekeraars.

De begroting is opgebouwd rondom de volgende programma's:

3a. Programma Crisisbeheersing

3b. Programma Brandweer (was brandweezorg)

3c. Programma GGD

3d. Programma Ambulancezorg

3e. Programma Bedrijfsvoering

Ontwerpbegroting 2025 VGGM

Per programma zijn de beleidsontwikkelingen en beoogde resultaten beschreven, inclusief de begrote baten en lasten. Op totaalniveau geeft dat de volgende organisatie-begroting voor 2025:

Overzicht baten en lasten Bedragen x € 1.000	Realisatie 2023	Begroting 2024	Gew. Begr. 2024	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Programma Crisisbeheersing	5.631	7.174	6.382	6.802	7.108	7.108	7.108
Programma Brandweer	41.571	43.540	45.268	46.528	46.053	46.053	46.053
Programma GGD	38.596	35.329	37.367	38.719	38.719	38.719	38.710
Programma Ambulancezorg	29.483	31.406	30.502	31.192	31.192	31.192	31.192
Programma Bedrijfsvoering	24.408	26.438	27.462	27.611	28.611	29.558	29.511
Programma COVID-19	9.618	0	0	0	0	0	0
Lasten	149.309	143.888	146.980	150.852	151.683	152.629	152.574
Gemeentelijke bijdrage	73.479	82.742	82.742	87.607	88.132	89.132	89.132
Lokaal aanbod	8.679	7.829	8.936	8.748	8.748	8.748	8.748
Rijksbijdragen	24.233	10.282	11.905	11.517	11.823	11.823	11.823
Zorgverzekeraars	27.941	28.919	31.874	31.874	31.874	31.874	31.874
Overige baten	16.481	13.677	10.472	10.881	10.881	10.881	10.881
Baten	150.812	143.448	145.929	150.627	151.458	152.458	152.458
Doorbelasting	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat voor bestemming	1.503	-440	-1.052	-225	-225	-171	-116
Mutatie reserves	227	440	1.052	225	225	171	116
Resultaat na bestemming	1.730	0	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat na belasting	1.730	0	0	0	0	0	0

Het dagelijks bestuur is zich, net als de directie, ten volle van bewust dat deze begroting leidt tot een grote uitdaging binnen de gemeentelijke financiën. De verschillende omstandigheden, de voorstellen voor de versterking van de GGD-taken en de organisatieversterking leiden tot een verhoging van de gemeentelijke bijdrage. De gemeentelijke bijdrage neemt in totaal met € 4,9 miljoen toe, zijnde het terugnemen van € 2,2 miljoen aan incidentele bijdragen, een structurele toename van € 6,7 miljoen en incidentele bijdragen van € 0,4 miljoen. In onderstaand verloopoverzicht zijn de mutaties van de gemeentelijke bijdrage per taak zichtbaar. In de tabel is tevens een verwijzing opgenomen naar de paragraaf waar de mutatie nader is toegelicht:

In EUR x 1.000	Veiligheid	Bevolking gszorg	GGD	JGZ 0-4	RVP	Totaal
Gemeentelijke bijdrage begroting 2024	53.093	791	15.964	11.005	1.889	82.742
Verkoop kazerne Pannerden (specifiek Zevenaar)	-20					-20
Basis op orde AGZ (incidenteel voor 2024)			-551			-551
Basis op orde JGZ (Incidenteel voor 2024)			-713	-940		-1.653
Aangepaste bijdrage begroting 2024	53.072	791	14.700	10.065	1.889	80.517
<i>Mutaties structureel</i>						
Versterking bedrijfsvoering (zie § 3e)	571		429			1.000
Toekomstbestendige AGZ (zie § 3c)			1.694			1.694
Toekomstbestendige JGZ (zie § 3c)			826	1.086		1.912
Ingroei functiewaardering (cf besluit 2021)			100			100
Decentralisatie Maternale Kinkhoest (zie § 3c)					176	176
Invoering omgevingswet (zie § 3a)	P.M.					P.M.
Ingroei nieuwe verdeelsleutels (zie § 4.5)	215					215
Mutatie inwoners (zie § 4.5)		9	181	53	9	252
Loon en prijs indexatie (zie § 4.1)	845	15	257	195	29	1.341
<i>Mutaties incidenteel</i>						
Veilige energie transitie (zie § 3a)	250					250
Harmonisatie afspraken huisvesting (zie § 3e)	150					150
	2.031	24	3.487	1.334	214	7.089
Gemeentelijke bijdrage begroting 2025	55.103	815	18.187	11.399	2.103	87.607

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	2
Inhoudsopgave.....	4
2. Druk op financiën	5
3. Programma-indeling.....	7
3a. Programma Crisisbeheersing.....	7
3b. Programma Brandweer	12
3c. Programma GGD.....	21
3d. Programma Ambulancezorg.....	35
3e. Programma Bedrijfsvoering	40
4. Financiën	45
4.1 Nominale ontwikkelingen.....	45
4.2 Investerings.....	45
4.3 Effect op lopende begrotingsjaar 2024.....	46
4.4 Voorstel bestemming resultaat over 2023.....	47
4.5 Gemeentelijke bijdragen	47
5. Paragrafen	48
5.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	48
5.2 Onderhoud kapitaalgoederen	51
5.3 Financiering	52
6. Planning en control cyclus.....	53
Bijlagen.....	54
Bijlage 1: Ontwikkelingen in gemeentelijke bijdragen.....	54
Bijlage 2: Specificatie gemeentelijke bijdrage per gemeente	58
Bijlage 3: Geprognostiseerde balans	62
Bijlage 4: Reserves en voorzieningen	64
Bijlage 5: Meerjaren investeringsplan 2024 – 2028.....	65
Bijlage 6: Taakvelden.....	66
Bijlage 7: Risico's in relatie tot toekomstbestendigheid	67

2. Druk op financiën

Het is VGGM niet ontgaan dat de gemeentelijke begrotingen stevig onder druk zijn komen te staan. Enerzijds worden gemeenten geconfronteerd met taakuitbreidingen zonder bijbehorende kostendekkende budgetten en anderzijds is een fors lager gemeentefonds van toepassing vanaf 2026. VGGM voelt daarmee ook een belangrijke verantwoordelijkheid in het doelmatig besteden van de aan haar toegekende budgetten en het efficiënt uitvoeren van de aan haar opgedragen taken.

Anderzijds is zowel landelijk als regionaal geconstateerd dat de Veiligheidsregio's en GGD-en onvoldoende zijn voorbereid op nieuwe (gezondheids)crises en om die reden versterking nodig hebben. Voor Veiligheidsregio's is om die reden landelijk structureel € 83 miljoen beschikbaar gesteld voor deze versterkingsopgave. Voor de GGD gaat het landelijk om € 38 miljoen voor 2024 ter versterking van de pandemische paraatheid. Daarnaast zijn nog een aantal andere landelijke maatregelen getroffen, zoals een bekostiging voor COVID-19 vaccinaties en het sluiten van het Integraal Zorgakkoord en Gezond en Actief Leven akkoord.

Aanvullend heeft het bestuur van VGGM geconstateerd dat belangrijke risico's bestaan in de continuïteit van dienstverlening door historische keuzes ten aanzien van de GGD-taken en de krappe en starre invulling van de ondersteunende functies. Ten aanzien van de hulpverleningsactiviteiten zien we veranderingen in de maatschappij, onder andere door klimaatverandering en energietransitie, die leiden tot complexere, langere en meer grootschalige inzetten leidend tot toenemende druk op de huidige budgetten. Om die reden zijn in deze begroting versterkingsvoorstellen voor de GGD, de organisatie in het geheel en in het voorkomen van brand opgenomen.

In aansluiting op de financiële druk bij gemeenten heeft de wethouder Financiën van Rheden, mede namens een aantal andere wethouders Financiën, het bestuur van VGGM gevraagd naar de mogelijkheden om te besparen op de gemeentelijke budgetten. Deze oproep zien we ook terugkomen in een aantal reacties vanuit gemeenteraden op de kaderbrief voor 2025. Dit verzoek geeft spanning op de bovenstaande ontwikkelingen.

De groep wethouders Financiën vraagt expliciet om een drietal scenario's van indexatie door te rekenen:

Scenario	Indexatie volgens scenario		Indexatie in deze begroting		Verschil
	In %	In EUR x 1.000	In %	In EUR x 1.000	In EUR x 1.000
1. Indexatie voor 2025 sluit aan bij de loon- prijsontwikkelingen die door accres wordt gecompenseerd.	4,18	3.455	1,33	1.341	2.115
2. Indexatie voor 2025 gebaseerd is het percentage consumentenprijsindex voor 2025 (MEV);	2,50	2.067	1,33	1.341	727
3. De bijdrage voor 2025 wordt niet geïndexeerd.	nihil	nihil	1,33	1.341	-/- 1.341

Geconstateerd wordt dat de begroting van VGGM past binnen scenario 1 en scenario 2. Dit komt doordat VGGM voor haar budgetten 2023 en 2024 reeds anticipeerde op de forse loon- en prijsontwikkeling (inflatie) die ontstond door de mondiale tekorten op de grondstoffen en energie. Hierdoor is een relatief lage indexatie voor 2025 van toepassing.

In scenario 3 ontstaat een tekort van ca € 1,3 mln. Deze zou kunnen worden gerealiseerd door keuzes in (kwaliteit van) taken te maken. Dit in samenhang met het voorstel in deze begroting voor versterking van de GGD-taken en de organisatie in het geheel. Dat levert dan een volgende abstracte analyse op:

Ontwerpbegroting 2025 VGGM

Programma	Totale baten	Gemeentelijke bijdrage	Toelichting
Crisisbeheersing	8.303.000	3.726.000	Evaluatie van recente crisissen leidt tot de conclusie dat veiligheidsregio's onvoldoende voorbereid zijn op een volgende crisis. Het Rijk heeft besloten om de crisistaken te versterken en heeft daarvoor landelijk € 83 miljoen beschikbaar gesteld. Voorwaarde hierbij is dat deze extra middelen niet gebruikt worden om huidige gemeentelijke bijdragen te verlagen. Het eventueel korten op de gemeentelijke bijdrage van € 3,7 miljoen is daarmee voor dit moment niet opportuun.
Brandweer	60.536.000	53.145.000	De taken voor brandweezorg zijn in 2021 vergeleken met andere Veiligheidsregio's. De conclusie is dat hulpverleningstaken vergelijkbaar met andere regio's zijn georganiseerd. Zowel in omvang van medewerkers, vrijwilligers en materieel als in budgettaire zin. De activiteiten ter voorkoming van brand zijn in vergelijking met andere regio's minimaal georganiseerd. Voor het bestuur gaf de uitkomst van dit onderzoek geen aanleiding om een nader gesprek te voeren over de omvang en kwaliteit van de brandweezorg. Een eventuele besparing op de kosten zal invloed hebben op de omvang van de brandweerorganisatie, zowel in personele als materiële zin. Kijkend naar de veranderingen in het risicoprofiel van de regio als gevolg van de klimaatverandering is het advies om de slagkracht van de brandweer niet te verkleinen.
GGD	46.936.000	30.736.000	De taken van de GGD zijn in 2022 en 2023 nader besproken met de portefeuillehouders. Dit heeft geleid tot een voorstel ter versterking van de GGD (toekomstbestendige GGD). Dit versterkingsvoorstel is onderdeel van de voorliggende begroting. Het eventueel korten op de GGD-bijdragen leidt ertoe dat de bestuurlijk gewenste taakuitvoering niet kan worden gerealiseerd.
Ambulancezorg	33.799.000	Nihil	De taken van de ambulancezorg worden vergoed door zorgverzekeraars. Daarmee staat deze taak buiten scope voor eventuele verlaging van gemeentelijke bijdragen.
Overhead	Nihil	Nihil	De overhead wordt doorbelast aan de verschillende opgedragen taakgebieden. De overhead is in 2021 vergeleken met andere veiligheidsregio's. De conclusie was dat VGGM een zeer krappe overhead heeft. Aansluitend is de kwaliteit van de organisatie beoordeeld, met als conclusie dat deze ad hoc acteert op issues in de bedrijfsvoering. In samenhang met de krappe overhead leidt dat tot continuïteitsrisico's. Om de organisatie te versterken is een programmatische veranderaanpak gekozen met een looptijd van 3 tot 4 jaar. Het eventueel korten op de overhead vertraagt de verbetering en vergroot het continuïteitsrisico.
Totaal	149.574.000	87.607.000	

3. Programma-indeling

3a. Programma Crisisbeheersing

Het programma crisisbeheersing valt uiteen in de pijlers veiligheidsregio taken, bevolkingszorg en GHOR. Voor het programma Crisisbeheersing is één majeure overkoepelende ontwikkeling, namelijk de versterking van crisisbeheersing in opdracht van het Ministerie van Justitie en Veiligheid. Dit gaan we doen door onder andere de voorbereiding op crises te verstevigen en de inzet van de veiligheidsregio bij langdurige crises te waarborgen. Denk hierbij aan: (langdurig) bemensen en ondersteunen van crisisteams, internationale, interregionale en Rijk-regio samenwerking, risico- en crisiscommunicatie en het versterken en waarborgen van de informatiepositie van de Veiligheidsregio.

Versterking crisisbeheersing

De Wet veiligheidsregio's is geëvalueerd. Eind 2022 heeft het Kabinet de Contourennota Versterking Crisisbeheersing en Brandweertzorg naar de Tweede Kamer gestuurd. Deze contourennota is een nadere uitwerking van het kabinetsstandpunt en schetst op hoofdlijnen de noodzakelijke vernieuwingen en veranderingen in het beoogd toekomstig stelsel van crisisbeheersing en brandweertzorg.

In de bestuurlijke afspraken is besloten tot een geleidelijk opbouwende structurele toevoeging van € 83 miljoen voor alle veiligheidsregio's in de brede doelmuttering rampenbestrijding (BDUR) vanaf 2023. Dit betekent voor VGGM een bedrag van ongeveer € 1,4 miljoen vanaf 2023 oplopend tot ongeveer € 2,6 miljoen in 2026. Deze ophoging is bedoeld voor de versterking van de crisisbeheersing, het versterken van de informatiepositie en het inrichten van het Knooppunt Coördinatie Rijk – Regio (KCR2). KCR2 is een knooppunt voor bovenregionale en landelijke informatiestromen van en naar veiligheidsregio's, het rijk, politie, defensie, vitale partners en andere crisispartners.

Wat mag het kosten

Overzicht baten en lasten	Realisatie	Begroting	Gew. Begr.	Begroting	Raming	Raming	Raming
Bedragen x € 1.000	2023	2024	2024	2025	2026	2027	2028
1.1 Crisisbeheersing en brandweer							
Veiligheidsregio taken	2.965	4.893	3.957	4.457	4.763	4.763	4.763
GHOR	1.140	1.501	1.600	1.629	1.629	1.629	1.629
Bevolkingszorg	1.526	780	825	716	716	716	716
Lasten	5.631	7.174	6.382	6.802	7.108	7.108	7.108
1.1 Crisisbeheersing en brandweer							
Gemeentelijke bijdrage	4.571	4.703	3.664	3.726	3.726	3.726	3.726
Rijksbijdragen	2.566	3.612	4.027	4.527	4.833	4.833	4.833
Overige baten	403	168	50	50	50	50	50
Baten	7.540	8.483	7.741	8.303	8.609	8.609	8.609
Doorbelasting	-1.214	-1.309	-1.491	-1.502	-1.502	-1.502	-1.502
Resultaat voor bestemming	694	0	-132	0	0	0	0
Mutatie reserves	0	0	132	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	694	0	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat na belasting	694	0	0	0	0	0	0

3a.1 Pijler veiligheidsregio taken

De veiligheidsregio voert regie op de samenwerking met gemeenten, politie, defensie, waterschap en andere partijen bij de uitvoering van taken op het terrein van brandweertzorg, rampen- en crisisbeheersing, geneeskundige hulpverlening, openbare orde en veiligheid. Binnen deze pijler zijn de bestuurlijke en operationele activiteiten opgenomen die betrekking hebben op deze samenwerking.

Versterken crisisbeheersing

Vanaf 2024 wordt gewerkt aan de versterking van onze crisisbeheersing. Dit gebeurt door de verdere implementatie van het inrichtingsplan crisisbeheersing. Vanaf maart 2024 is de afdeling Crisisbeheersing formeel gestart na de reorganisatie. Ook wordt gewerkt aan versterking van de operationele crisisorganisatie. Dit moet ervoor zorgen dat de crisisorganisatie ingericht is om zowel flits- als langdurige incidenten aan te kunnen en voorbereid is op de

ongekende crises. Daarnaast is er aandacht voor de huisvesting van de afdeling en de crisisorganisatie. De locatie Beekstraat zal verlaten worden.

De doorontwikkeling van Opleiden, Trainen, Oefenen, Testen, Evalueren en Lessons learned (OTOTEL) zal verder gestalte krijgen. Deze ontwikkeling is in 2024 ingezet.

Ook de ambitie om een netwerkorganisatie te zijn binnen de crisisbeheersing zal verder ontwikkeld en uitgevoerd worden. Onderdeel hiervan is de implementatie van de nieuwe methodiek om met risico's om te gaan. Ook de internationale samenwerking met Duitsland wordt voortgezet.

Versterken informatiepositie

Voor het versterken van de informatiepositie wordt voortgebouwd op de ingezette ontwikkelingen van 2024. Informatie gestuurde veiligheid wordt verder versterkt. Er wordt gestreefd naar een adequate informatievoorziening waardoor de juiste informatie, op de juiste plek, voor de juiste mensen op het juiste moment beschikbaar is.

Het informatievoorzieningsproces wordt verder uitgerold en uitgevoerd. Het organiseren van eigenaarschap is hierin een belangrijk onderdeel. Ook het verder vormgeven van een goede basis van onze informatiehuishouding is een aandachtspunt.

De verdere doorontwikkeling van het Veiligheidsinformatieknooppunt wordt ter hand genomen. Dit wordt gedaan op de vlakken techniek, beheer en organisatie. Hierin wordt nadrukkelijk de samenwerking gezocht met enerzijds de Oost5-collega's en anderzijds het land met het Knooppunt Coördinatie Rijk-Regio (KCR2)

Wat mag het kosten

Overzicht baten en lasten	Realisatie	Begroting	Gew. Begr.	Begroting	Raming	Raming	Raming
Bedragen x € 1.000	2023	2024	2024	2025	2026	2027	2028
1.1 Crisisbeheersing en brandweer							
Personeelskosten	2.357	4.002	3.126	3.650	3.956	3.956	3.956
Materiele kosten	386	638	584	562	562	562	562
Kapitaallasten	31	50	63	61	61	61	61
Huisvestingskosten	191	204	185	185	185	185	185
Lasten	2.965	4.893	3.957	4.457	4.763	4.763	4.763
1.1 Crisisbeheersing en brandweer							
Gemeentelijke bijdrage	3.256	3.263	2.280	2.288	2.288	2.288	2.288
Rijksbijdragen	775	2.358	2.773	3.273	3.579	3.579	3.579
Overige baten	5	0	0	0	0	0	0
Baten	4.036	5.621	5.053	5.561	5.867	5.867	5.867
Doorbelasting	-670	-728	-1.096	-1.104	-1.104	-1.104	-1.104
Resultaat voor bestemming	401	0	0	0	0	0	0
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	401	0	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat na belasting	401	0	0	0	0	0	0

3a.2 Pijler bevolkingszorg

Gemeenten hebben als onderdeel van het openbaar bestuur een algemene zorgplicht voor hun inwoners en vervullen daarmee een essentiële rol in de crisisbeheersing. De activiteiten kunnen worden verdeeld naar de volgende taken:

- Acute Bevolkingszorg
- (Preparatie) nafase
- Crisiscommunicatie

In 2024 is een start gemaakt met een verdere versterking van de Bevolkingszorg piketorganisatie. Op dit moment is nog niet bekend welk scenario en welk ambitieniveau daarin de voorkeur heeft en of dit tot extra kosten gaat leiden. In Q2 van 2024 wordt hierin de eerste richting verwacht.

Daarnaast werken we in lijn met de uitkomsten van het project Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg aan het in kaart brengen en monitoren van de vakbekwaamheid. Uitgangspunt van deze ontwikkelingen is dat deze budgetneutraal uitgevoerd worden.

Via de versterking van het brede werkveld crisisbeheersing (BDuR gelden) investeren we in crisiscommunicatie als eigenstandig proces onder de verantwoordelijkheid van Bevolkingszorg. Het Regionaal Netwerkteam Bevolkingszorg valt sinds maart 2024 binnen de afdeling Crisisbeheersing. Dit zorgt voor efficiencywinst op o.a. het gebied van informatiemanagement waardoor de bevolkingszorg organisatie minder kwetsbaar wordt in het informatieproces.

Wat mag het kosten

Overzicht baten en lasten	Realisatie	Begroting	Gew. Begr.	Begroting	Raming	Raming	Raming
Bedragen x € 1.000	2023	2024	2024	2025	2026	2027	2028
1.1 Crisisbeheersing en brandweer							
Personeelskosten	1.069	515	469	473	473	473	473
Materiele kosten	436	246	334	221	221	221	221
Kapitaallasten	1	0	1	1	1	1	1
Huisvestingskosten	20	19	20	20	20	20	20
Lasten	1.526	780	825	716	716	716	716
1.1 Crisisbeheersing en brandweer							
Gemeentelijke bijdrage	729	791	791	815	815	815	815
Rijksbijdragen	690	0	0	0	0	0	0
Overige baten	286	118	0	0	0	0	0
Baten	1.705	909	791	815	815	815	815
Doorbelasting	-119	-129	-99	-99	-99	-99	-99
Resultaat voor bestemming	59	0	-132	0	0	0	0
Mutatie reserves	0	0	132	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	59	0	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat na belasting	59	0	0	0	0	0	0

3a.3 Pijler GHOR

De Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR) coördineert bij crises en rampen de publieke, acute en niet-acute gezondheidszorg in de regio en stuurt op zorgcontinuïteit in de keten. Ook adviseert de GHOR aan gemeenten, andere overheden en organisaties op dat gebied. De activiteiten kunnen worden verdeeld naar de volgende taken:

- Risicobeheersing (o.a. advisering bij evenementen en omgevingsveiligheid);
- Crisisorganisatie (inzet van de opgeschaalde acute-, niet acute- en publieke gezondheidszorg bij crises);
- Informatiemanagement: een sterke informatiepositie om risicobeheersing en crisisbeheersing in de zorgketen te kunnen versterken.

De GHOR sluit aan bij de landelijke focus op versterking van crisisbeheersing en informatievoorziening. De GHOR zet zich, als onderdeel van de afdeling Crisisbeheersing, in op een verdere professionalisering.

De aandacht zal in 2025 liggen op professionalisering van de beheersorganisatie van de GHOR en het onderwijs van GHOR-crisisfunctionarissen, het doorontwikkelen van informatiemanagement ter ondersteuning van de geneeskundige keten en het verder bouwen met de zorgketen aan de voorbereiding op crises in relatie tot de uitdagingen binnen de zorgsector. Het zorggriscoprofiel zal hier ook in 2025 helpend in zijn.

Doelenboom

Wat willen bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?	Wat is het beoogde effect?
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties	Maatschappelijk effect
Regie op voorbereiding van de geneeskundige hulpverlening bij rampen en crises	Zorginstellingen zijn zich bewust van hun rol en eigen verantwoordelijkheid binnen de zorgketen	Actuele schriftelijke afspraken met acute- en publieke zorgpartners	Zorgpartners zijn voorbereid op geneeskundige hulpverlening in geval van rampen en crises
Advisering van andere overheden en organisaties op het gebied van de geneeskundige hulpverlening bij rampen en crises	Adviseert over crisisbeheersing (het optreden tijdens rampen en crises of (dreigende) verstoring van de zorgcontinuïteit)	Adviseren en bieden van ondersteuning aan partners in de zorgketen om hun zorgcontinuïteit te garanderen	Alle zorgorganisaties kunnen zorg verlenen onder alle omstandigheden, ook tijdens rampen en crises
	Adviseert over risicobeheersing (het voorkomen van rampen en crises)	Bijdragen aan multidisciplinaire advisering over evenementen en infrastructurele projecten aan gemeenten, andere overheden en bedrijven (mede in relatie met de nieuwe Omgevingswet)	Beperken gezondheidsschade voor inwoners van Gelderland-Midden
Het 24/7 in staat zijn om tijdens rampen en crises de geneeskundige hulpverlening te coördineren, aan te sturen en te registreren	24x7 paraatheid van kwalitatief hoogstaande crisisorganisatie	- Crisisorganisatie die voldoet aan toetsingskader inspectie J&V - Werven en selecteren nieuwe crisisfunctionarissen - Beschikbaar hebben van gekwalificeerde crisisfunctionarissen - OTO-plan; uitvoeren van activiteiten voor ontwikkeling en blijvende vakbekwaamheid. - Materieel (vervoer, communicatiemiddelen en kleding) permanent op orde	Efficiënt en effectief optreden van de crisisorganisatie tijdens rampen en crises
	Verbinden van de geneeskundige hulpverlening met openbare orde en veiligheid tijdens crises of rampen	- Informatiemanagement t.b.v. instellingen (m.b.v. GHOR 4all en LCMS (GZ)) - Informatie-uitwisseling in de zorgketen in het kader van rampenbestrijding en crisisbeheersing	
In de voorbereiding op en tijdens rampen en crises is specifiek aandacht voor niet of verminderd zelfredzamen. Daar waar mogelijk wordt gebruikt gemaakt van de veerkracht van de bevolking	Voorkomen en beperken van gezondheidsschade van burgers als gevolg van crises, rampen en zware ongevallen	- Inzetten Psychosociale Hulpverlening, Medische milieukunde, Infectieziekten, gezondheidsonderzoek indien nodig - Onderwijs toepassen/ vakbekwaam houden van betrokken functionarissen. Procedures crisisorganisatie op orde brengen c.q. houden	Verminderd zelfredzamen worden zo goed mogelijk ondersteund tijdens rampen en crises Er wordt tijdens een ramp en crises, daar waar mogelijk, een beroep gedaan op zelfredzame burgers t.b.v. de groep verminderd en niet zelfredzame burgers
Het doelmatig en doeltreffend inzetten van publieke gezondheidstaken	Ondersteunen van bevoegd gezag bij incidenten met (mogelijke) maatschappelijke onrust	Adviseren van bevoegd gezag en inzetten hulpverlening bij incidenten met (mogelijke) maatschappelijke onrust	- Burgers ontvangen de meest adequate hulp - Beperken gezondheidsschade

Wat mag het kosten

Overzicht baten en lasten	Realisatie	Begroting	Gew. Begr.	Begroting	Raming	Raming	Raming
Bedragen x € 1.000	2023	2024	2024	2025	2026	2027	2028
1.1 Crisisbeheersing en brandweer							
Personeelskosten	827	1.161	1.287	1.325	1.325	1.325	1.325
Materiele kosten	213	251	210	202	202	202	202
Kapitaallasten	50	40	54	52	52	52	52
Huisvestingskosten	49	49	49	49	49	49	49
Lasten	1.140	1.501	1.600	1.629	1.629	1.629	1.629
1.1 Crisisbeheersing en brandweer							
Gemeentelijke bijdrage	586	649	593	624	624	624	624
Rijksbijdragen	1.101	1.254	1.254	1.254	1.254	1.254	1.254
Overige baten	112	50	50	50	50	50	50
Baten	1.799	1.953	1.897	1.928	1.928	1.928	1.928
Doorbelasting	-425	-452	-297	-299	-299	-299	-299
Resultaat voor bestemming	234	0	0	0	0	0	0
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	234	0	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat na belasting	234	0	0	0	0	0	0

3b. Programma Brandweer

Het programma valt uiteen in 3 pijlers, namelijk brandweezorg, risicobeheersing en meldkamer.

Belangrijke ontwikkelingen die zowel gelden voor brandweezorg als risicobeheersing zijn:
Informatiegestuurd werken en Veilige energietransitie.

Informatiegestuurd werken en informatiemanagement

Elke dag willen we leren, ontwikkelen en data toepasbaar maken. Informatiegestuurd werken is het continue proces waarmee de brandweer op gerichte wijze ruwe data kan verzamelen, registreren, analyseren en de daaruit resulterende informatie en kennis gebruiken om daarmee processen beter en effectiever te laten verlopen. Geconstateerd is dat er op dit gebied nog een slag te maken is en daar wordt vanaf 2024 extra op ingezet.

Veilige Energietransitie (VET)

De ontwikkelingen op het gebied van de (veilige) energietransitie gaan snel. Het is een uitdaging om snel en adequaat in te kunnen spelen op alle veranderingen. Binnen de brandweer is een regiegroep ingesteld die de (landelijke) ontwikkelingen monitort en informatie binnen de brandweer verspreidt. In het netwerk met gemeenten worden pragmatische oplossingen onderzocht, zodat hier meer (risico)gericht op geadviseerd kan gaan worden. Daarnaast stimuleren we het veiligheidsbewustzijn bij onze brandweermensen op dit gebied.

Wat mag het kosten

Overzicht baten en lasten	Realisatie	Begroting	Gew. Begr.	Begroting	Raming	Raming	Raming
Bedragen x € 1.000	2023	2024	2024	2025	2026	2027	2028
1.1 Crisisbeheersing en brandweer							
Brandweezorg	34.904	36.750	38.503	39.707	39.557	39.557	39.557
Risicobeheersing	5.224	5.321	5.437	5.490	5.165	5.165	5.165
Meldkamer	1.444	1.470	1.328	1.331	1.331	1.331	1.331
Lasten	41.571	43.540	45.268	46.528	46.053	46.053	46.053
1.1 Crisisbeheersing en brandweer							
Gemeentelijke bijdrage	45.645	50.157	51.145	53.145	53.241	53.812	53.812
Lokaal aanbod	375	298	287	268	268	268	268
Rijksbijdragen	5.912	5.835	5.630	5.630	5.630	5.630	5.630
Overige baten	1.497	1.222	1.381	1.493	1.493	1.493	1.493
Baten	53.430	57.513	58.443	60.536	60.632	61.203	61.203
Doorbelaasting	-12.627	-14.187	-13.473	-14.007	-14.578	-15.149	-15.149
Resultaat voor bestemming	-768	-215	-297	0	0	0	0
Mutatie reserves	975	215	297	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	207	0	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat na belasting	207	0	0	0	0	0	0

3b.1 Pijler brandweezorg

De pijler brandweezorg gaat over de repressieve brandweezorg en heeft betrekking op het (voorbereiden op) het bestrijden van brand en verlenen van hulp bij ongevallen. Ook in 2025 is de opgave van de brandweer het toekomstbestendig houden van de brandweerorganisatie in een snel veranderende maatschappij en een slagvaardige organisatie met een sterk risicogerichte informatiepositie die anticipeert op maatschappelijke ontwikkelingen. Technologische en maatschappelijke ontwikkelingen, klimaatverandering en de veilige energietransitie brengen nieuwe risico's én nieuwe mogelijkheden met zich mee.

Paraatheid brandweer in relatie tot beschikbaarheid vrijwilligers

In het kader van de inwerkingtreding van de Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren is landelijk onderzoek gedaan naar de toekomstbestendigheid van het huidige stelsel van de vrijwillige brandweer. Rode draad hierbij was in hoeverre het nodig was om, vanuit de wet, te komen tot taakdifferentiatie tussen beroeps en vrijwillig brandweerpersoneel. In essentie komt het erop neer dat de inzet van vrijwilligers ook écht vrijwillig moet zijn en dat geen sprake mag zijn van kazernering en pikettering van vrijwilligers. De afgelopen jaren zijn bestaande piketregelingen van vrijwilligers afgebouwd. De brandweer is een organisatie met een groot aantal vrijwilligers en dat kan betekenen dat een post af en toe niet (met 6 man) kan uitrukken. Door het fijnmazige netwerk van posten in de regio kan hulp toch snel geboden worden. Daarnaast zijn er technologische ontwikkelingen (precom-pager)

die aan de voorkant al veel inzicht geven in de verwachte paraatheid per post. Dit inzicht kan de brandweerorganisatie gebruiken om de paraatheid over de regio te verbeteren.

Werven en behouden van brandweervrijwilligers en beroepsmedewerkers

Het werven en behouden van brandweervrijwilligers vraagt een voortdurende inspanning, ingegeven door het feit dat vrijwilligers niet meer zo lang vrijwilliger zijn als voorheen. Dit brengt structurele kosten mee voor werving en opleiden van nieuwe vrijwilligers. Het lukt ons tot nu toe wel om het aantal vrijwilligers op peil te houden vanwege het positieve imago van de brandweer.

Ook het werven van beroepsmedewerkers vraagt aandacht vanwege het tweede loopbaanbeleid (na 20 jaar). Dit houdt in dat de functie van repressief medewerker bij de brandweer aangemerkt is als een bezwarende functie die maximaal 20 jaar uitgevoerd mag worden. In deze periode worden medewerkers begeleid en ondersteund naar een andere baan (binnen of buiten de brandweer). Voor een aantal medewerkers is deze periode bijna voorbij. Na een langdurig proces met de veiligheidsregio's is afgesproken dat er eerst een onderzoek komt naar de bezwarendheid van de brandweerfunctie. Dit onderzoek wordt uitgevoerd door de Universiteit van Maastricht en is in 2026 afgerond. Brandweerfunctionarissen blijven in hun functie tot de resultaten van het onderzoek bekend zijn en er nieuw beleid is gemaakt. Dit ontslaat hen niet van de verplichting zich voor te bereiden op een andere functie.

Goed werkgeverschap

Een sociaal veilig en gezond werkklimaat is van belang voor alle medewerkers, maar binnen brandweezorg worden er extra activiteiten georganiseerd gericht op duurzame inzetbaarheid van medewerkers. Onder de vlag "Ik, wij, samen de brandweer" wordt ook dit jaar aandacht gegeven aan de onderwerpen sociale veiligheid, mentale fitheid, gezonde voeding, Arbo en Collegiale Opvang (TCO).

Vakbekwaamheid op orde

Een belangrijk onderdeel van het brandweerwerk is de voorbereiding op inzetten die er komen gaan. Op het gebied van vakbekwaamheid is de organisatie al enige tijd bezig met een verschuiving van aanbod- naar vraaggestuurd oefenen. Dit geeft de verschillende brandweereenheden meer ruimte om te oefenen op basis van risico's in hun directe omgeving. Vakbekwaam werkt vanuit de gedachte 'de basis op orde' aan de relatie met de posten en ploegen. Er moet namelijk een helder en uitvoerbaar, goed afgestemd en in veiligheidspaspoort verwerkt oefenrooster liggen waarbij de posten/ploegen goed gefaciliteerd worden.

Duurzaamheid

Duurzaamheid is een containerbegrip. Maatregelen voor verduurzaming kunnen bijvoorbeeld betrekking hebben op CO2-reductie (energieneutraal), goed werkgeverschap of circulariteit. Als het onderwerp duurzaamheid (in brede zin) op korte termijn niet structureel wordt opgepakt in de organisatie, bestaat de kans dat t.z.t. de inhaalslag te groot wordt. Dit vormt een financieel en operationeel risico.

Leiderschapsontwikkeling ploegcommandanten en bevelvoerders

Vanuit de reorganisatie in 2024 is gekozen om in 3 jaar stapsgewijs te groeien naar een afdeling die klaar is voor de toekomst. De ploegcommandanten en bevelvoerders spelen daar een grote rol in. Het gaat hierbij om leiderschapsontwikkeling van ploegcommandanten en bevelvoerders die aansluit op de behoeften van de nieuwe generatie brandwachten.

Investeringsprogramma materieel

Brandweer heeft een omvangrijk investeringsprogramma vastgesteld waarmee onder meer de structurele vervanging van voertuigen en materialen is geborgd (ca € 61 mln).

Doelenboom

Wat willen we bereiken		Wat gaan we ervoor doen	Wat is het beoogd maatschappelijk effect
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties	
Effectief optreden bij brand en andere incidenten	Personeel in staat stellen op een professionele en veilige manier te werken	- Landelijke agenda brandweezorg, innovatief samenwerken, risicogericht werken, voor welke taak de juiste maat, vakmanschap versterken, vitale medewerkere en organisatie. Kernwaarden Brandweer Gelderland-Midden, verbinding, vertrouwen, vakmanschap en vitaliteit - Paraatheid brandweer in relatie tot beschikbaarheid vrijwilligers (aansluiting bij landelijk programmaplan vrijwilligheid) - In-, doorstroom- en uitstroombeleid - Vraaggestuurd oefenen vanuit de gedachte de basis op orde - Innovatie in oefenen (interregionaal VR-programma) - Blijven investeren in het creëren van een veilig en gezond arbeidsklimaat voor repressieve medewerkers	Minder schade en slachtoffers bij brand en andere incidenten
	Verbeteren en vervangen van middelen en materieel nodig voor brandbestrijding en andere acute hulp	- Wagenpark in relatie tot duurzaamheid, onderzoeken mogelijkheid gefaseerd overgaan naar duurzaam wagenpark - Verder doorontwikkelen overgang van primaire bluswatervoorziening (reguliere drinkwatersysteem) naar alternatieve bluswatervoorziening in eigen beheer (tankwagens) - Innoveren van informatie-uitwisseling in de veiligheidsketen (bijv. met behulp van geo-informatie, LiveOp, LCMS) - Innovatie op materieel en materiaal in te bedden in onze organisatie. Het gaat hier met name om landelijke ontwikkelingen die ook voor Brandweer Gelderland-Midden van meerwaarde zijn	
	Verbeteren van processen voor dagelijkse brandweezorg en hulpverlening	- Automatische statusplotting in GMS. - Kennisdeling (landelijk en regionaal) op basis van kenniscentrum, evaluaties en de resultaten van incidentgegevens - Structureel evalueren van brandweerinzetten, incidentgegevens en deze resultaten omzetten in betere werkwijzen - Verdere interregionale samenwerking op operationele grenzen. (Oost5, VRU en Flevoland)	
	Uitbreiden interregionale samenwerking	- Verder intensiveren samenwerking Oost5 en landelijke/interregionale projectgroepen zoals informatievoorziening - Bestendigen samenwerking Oost5 bij uitvoering duiktaak - Optimaliseren samenwerking en delen expertise natuurbestrijding Oost5/landelijk - Brandbestrijding en hulpverlening effectiever en efficiënter maken door samenwerking met omliggende regio's	

Wat willen we bereiken		Wat gaan we ervoor doen	Wat is het beoogd maatschappelijk effect
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties	
Duurzaam inzetbare medewerker, die goed is opgeleid en kennis en vaardigheden blijft ontwikkelen.	Aantoonbaar vakbekwaam	- Invoering nieuwe Profchecks - Registratie: van kwantiteit naar kwaliteit	Groter veiligheidsgevoel Een betrokken brandweer-organisatie
	Kwaliteitsimpuls oefenen op de post	- Opleiden ploeginstructeurs - Verder uitbouwen producten oefenen op maat in de catalogus. - Team vakbekwaam maakt onderwijskundig onderbouwde producten. - Gebruik maken van moderne inzichten (brein leren), middelen en technieken (Virtueel, augmented reality e.d.)	
	In balans brengen persoonlijk leren, teamleren en organisatieleren	- Vraaggericht oefenen individueel en op postniveau. - Meer risicogericht oefenen.	
Duurzaam wagenpark	Terugbrengen van de uitlaatgas emissie	De markt actief volgen, aan de hand van nieuwe ontwikkelingen bijsturen, en indien mogelijk inzetten op emissiearme of emissie loze voertuigen.	Voorbeeldfunctie voor de energietransitie en behalen klimaatdoelstellingen.

Risico	Beheersmaatregel
Paraatheid brandweer onder druk als gevolg van afnemende beschikbaarheid vrijwilligers en gevolgen invoering WNRA. Een afnemende beschikbaarheid van vrijwilligers leidt eveneens tot een grotere instroom van nieuwe vrijwilligers. Dit leidt tot hogere opleidingskosten.	Vanuit Brandweer Gelderland-Midden vroegtijdig inspelen op maatschappelijke verandering en landelijke ontwikkelingen van de arbeidsmarkt en het toepassen van een strategische personeelsplanning
Gevolgen tweede loopbaan beleid (20 jaar) beroepsbrandweermensen repressieve dienst	Personeelsplanning afstemmen door in-, door- en uitstroombesleid. Landelijk is dit deels uitgesteld vanwege het onderzoek van de Universiteit Maastricht
Vergrijzing samenleving en uitbreiding participatiemaatschappij waardoor minder zelfredzame mensen langer zelfstandig wonen	Landelijke gedragsbeïnvloeding risicogroepen, woningcorporaties, verzekeraars, zorgaanbieders e.d., versterken samenwerking met externe partijen en inzet van innovaties die bijdragen aan brandveiligheid
Verscherping milieuregels en invoering milieuzones voor diesel (brandweer)voertuigen met mogelijke versnelde afschrijving wagenpark met bijkomende extra financiële gevolgen	Vroegtijdig anticiperen vanuit investeringsschema en incorporeren in vervangingsschema wagenpark
Extra kosten door afkopen contracten waterleidingbedrijven en verwijderen brandkranen	Vroegtijdig voldoende financiële middelen reserveren. Op de lange termijn reductie kosten onderhoud en beheer brandkranen

Wat mag het kosten

Overzicht baten en lasten	Realisatie	Begroting	Gew. Begr.	Begroting	Raming	Raming	Raming
Bedragen x € 1.000	2023	2024	2024	2025	2026	2027	2028
1.1 Crisisbeheersing en brandweer							
Personeelskosten	24.426	24.366	25.395	26.202	26.202	26.202	26.202
Materiele kosten	6.327	7.356	7.519	8.071	7.921	7.921	7.921
Kapitaallasten	4.004	4.927	5.489	5.335	5.335	5.335	5.335
Huisvestingskosten	146	100	100	100	100	100	100
Lasten	34.904	36.750	38.503	39.707	39.557	39.557	39.557
1.1 Crisisbeheersing en brandweer							
Gemeentelijke bijdrage	39.379	43.071	43.878	45.810	46.231	46.802	46.802
Lokaal aanbod	375	287	287	268	268	268	268
Rijksbijdragen	4.679	4.505	4.299	4.299	4.299	4.299	4.299
Zorgverzekeraars	0	0	0	0	0	0	0
Overige baten	1.246	1.013	1.343	1.455	1.455	1.455	1.455
Baten	45.678	48.876	49.807	51.832	52.253	52.824	52.824
Doorbelasting	-11.030	-12.341	-11.602	-12.125	-12.696	-13.267	-13.267
Resultaat voor bestemming	-255	-215	-297	0	0	0	0
Mutatie reserves	475	215	297	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	220	0	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat na belasting	220	0	0	0	0	0	0

3b.2 Pijler Risicobeheersing

De activiteiten van risicobeheersing zijn gericht op een gezonde en veilige leefomgeving. Centraal hierin staan:

- Mensen beschermen tegen gevaren uit de omgeving
- Mensen uitnodigen gezond en veilig te leven
- Randvoorwaarden scheppen zodat hulpdiensten veilig kunnen optreden.

Risicogericht werken

De impact van de Omgevingswet en visie risicogerichtheid ligt in het verlengde van het speerpunt risicogericht werken uit het vorige beleidsplan brandweer. Het vakgebied is volop in ontwikkeling. De Omgevingswet, de wet kwaliteitsborging voor het bouwen, de energietransitie en de woningbouwopgave met de daarmee gepaard gaande ruimtelijke opgaven, hebben gevolgen direct voor ons werk. We zullen meer gaan inzetten op het agenderen van een veilige en gezonde leefomgeving en de brandveiligheid van bouwwerken op de juiste tafels met de juiste toon. Het signaleren, duiden en beheersen van risico's is essentieel om invulling te geven aan een voelbare veilige en gezonde leefomgeving. Dat vraagt de komende jaren om een nog verdere ontwikkeling van kennis en kunde van onze medewerkers en het risicogericht werken in plaats van de toepassing van alleen regelgeving.

Informatie gestuurd werken is het omzetten van data naar informatie en vervolgens informatie met kennis omzetten naar doelgerichte acties. Deze werkwijze zal de komende jaren een steeds grotere rol gaan innemen binnen het werkveld van risicobeheersing. Samenwerking, verbinden, het combineren van expertise van risicobeheersing en andere keten- en netwerkpartners is van cruciaal belang. Hierdoor kunnen wij ons beter richten op het signaleren en het duiden van risico's en het nemen van beheersmaatregelen. Deze ontwikkeling staat niet los van de al ingezette lijn om risicogericht te werken.

Expertisecentrum brand- en omgevingsveiligheid

In samenhang met deze ontwikkelingen is het onze langetermijnvisie om door te groeien naar een expertisecentrum. Het expertisecentrum vervult de behoefte van onze omgeving aan betrouwbare informatie over brand- en omgevingsveiligheid. Zowel van de publieke als private partijen. Als expertisecentrum vervullen wij op deze wijze een sterke informatiepositie en komen onderzoek, innovatie, samenwerking (tussen private en publieke partijen), onderwijs, voorlichting en evaluatie van incidenten bij elkaar.

Gebiedsgerichte aanpak Natuurbrandbeheersing

Het afronden van het project Gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheersing was op eind 2022 gesteld. Vanwege de gevoelde urgentie om onder invloed van de klimaatverandering meer werk te maken van natuurbrandbeheersing in Gelderland, krijgt het project in plaats daarvan een financiële impuls vanuit gemeenten en de provincie Gelderland. En daarmee ook een verbreding naar héél Gelderland.

Op basis van de bestuurlijke verantwoordelijkheden worden nu twee sporen gevolgd. Spoor 1 voorziet in de veiligheid in relatie tot het natuurbrandrisico van kwetsbare objecten en voorzieningen in de natuurgebieden in Gelderland. Dit spoor valt onder verantwoordelijkheid van de betreffende gemeenten.

Spoor 2 voorziet in de uitwerking van een natuurbrandpreventieplan voor de (vitale) infrastructuur en de inrichting van de natuurgebieden onder verantwoordelijkheid van de Provincie. Dit betekent dat we als VGGM de komende jaren flink zullen investeren in natuurbrandbeheersing. Eind 2023 heeft bestuurlijke besluitvorming plaatsgevonden om de programmatische aanpak van gebiedsgerichte natuurbrandbeheersende maatregelen te versnellen. De verwachting is dat de risico's en passende beheersmaatregelen medio 2026 volledig geprioriteerd en gedeeltelijk geëffectueerd zijn.

De kosten voor deze activiteiten bedragen circa € 450.000. Hiervan wordt naar verwachting de helft gedragen door de Provincie. De andere helft wordt gedekt met de verwachte boekwinst op verkopen van verouderd materieel.

Brandveilig Leven

Het actieplan Brandveilig Leven loopt al sinds 2021. Samen met (vrijwillige) brandweermedewerkers zetten wij ons in om mensen te stimuleren om brandveilig te leven. Daarnaast werken wij samen met gemeenten, verzekeraars, zorgaanbieders en woningcorporaties op het gebied van gezond en veilig leven.

Vanuit deelnemende gemeenten is aangegeven dat de risicogroep ouderen bijzondere aandacht verdient. Zij worden daarom nadrukkelijk betrokken. Daarnaast is één van de speerpunten dat gedragsbeïnvloeding alleen onvoldoende is en ook ingezet wordt op innovaties die bijdragen aan brandveiligheid.

Omgevingswet en omgevingsveiligheid

De volledige implementatie van de Omgevingswet kent een doorlooptijd tot 2029. De Omgevingswet brengt ook nieuwe taken en rollen, vaardigheden en deskundigheid van de veiligheidsregio met zich mee. Effecten daarvan kunnen zich vertalen in benodigde capaciteit en een aangepast niveau van adviseurs, afgestemd op de nieuwe uitdagingen.

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet (januari 2024) is het bestuur van de veiligheidsregio de wettelijke adviseur ten aanzien van milieubelastende activiteiten. Dit gaat verder dan alleen advisering op externe veiligheid; het betreft ook de brandveiligheid. Het gaat daarbij om bedrijven met veel gevaarlijke of ontplofbare stoffen of grote hoeveelheden vuurwerk (BEVI). Binnen onze regio gaat dit om 85 hoog risico-objecten die in het reguliere adviestraject meegenomen worden. Voor de implementatie van de Omgevingswet zijn middelen in het gemeentefonds beschikbaar gekomen (gemeentecirculaire september 2022). Op basis hiervan heeft VGGM haar aanloop- en implementatiekosten voor 2024 en 2025 in de begroting opgenomen (€ 325.000 per jaar). Voor de structurele inzet zullen nadere afspraken gemaakt worden.

Meldingsplicht Wonen met zorg

Mede door demografische ontwikkelingen zijn afgelopen jaren diverse wooncomplexen gerealiseerd voor mensen die zorg nodig hebben. Deze complexen hebben een verhoogd veiligheidsrisico, mede omdat bewoners in geval van een incident veelal niet zelfstandig het complex kunnen verlaten.

Door de invoering van de Omgevingswet is ook de AMvB Besluit Bouwwerken Leefomgeving (BBL) van kracht. In dit besluit wordt in hoofdstuk 6 art 6.7. lid 1 aangegeven dat voor een woonfunctie voor zorg een gebruiksmelding nodig is, waarna deze gebruiksfuncties worden opgenomen in het toezichtprogramma.

Doelenboom

Wat willen we bereiken		Wat gaan we ervoor doen	Wat is het beoogd maatschappelijk effect
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties	
(Brand)veilige samenleving door mensen te beschermen tegen gevaren uit de omgeving, mensen uit te nodigen gezond en veilig te leven en randvoorwaarden te scheppen zodat hulpdiensten veilig kunnen optreden	Bewustzijn creëren over (brand)veiligheid bij burgers, bedrijven en (zorg)instellingen.	- Via regionale plannen (meerjarenbeleidsplan risicobeheersing en beleidsplan brandweer) en gemeentelijke plannen (zoals integraal veiligheidsplan, omgevingsplan, handhavingsuitvoeringsplan) brand- en omgevingsveiligheid onderdeel uit laten maken van de gemeentelijke plancyclus. - Samenwerking met betrokken gemeenten en woningcoöperaties continueren en uitbreiden, zowel voor domeinen wonen, onderwijs als zorg. - Samenwerking met gemeenten, provincie Gelderland en de beide andere Gelderse veiligheidsregio's uitbreiden op het thema gebiedsgerichte aanpak natuurbrand-beheersing. - Voorlichting na een woningbrand. Dit gebeurt fysiek in de wijk of via social media (vanwege beter bereik). - Vanwege de invoering van de wettelijke rookmelderplicht voor bestaande woningen (1 juli 2022) op basis van representatief onderzoek de rookmelderdichtheid in onze regio bepalen. - Samen met gemeenten en GGD het bewustzijn van de gevaren van koolmonoxidevergiftiging vergroten.	Een grotere (brand)veiligheid en een groter veiligheidsgevoel in de samenleving.
	Bijdragen aan (brand)veiligheid van bedrijven en hun omgeving	- Advisering op vergunningaanvragen bouwen, milieu en op ruimtelijke initiatieven. (Thematisch) Toezicht brandveilig gebruik - Risico Analyse Monitor, gericht op bouwkundige en organisatorische zaken en omgevingseffecten, maar ook Geen Nood Bij Brand! (zorginstellingen en brandveiligheid) en Keurmerk Veilig Ondernemen. - Inspelen op de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging Bouwen; onder meer door testen technische aansluiting op het Digitaal Stelsel Omgevingswet respectievelijk het aanbieden van standaardadviezen voor risicoklasse 1 (Wet Kwaliteitsborging Bouwen). En ons voorbereiden op de komst van de meldingsplicht voor wonen met zorg.	
	Samenwerking met omgevingsdiensten continueren	Optimale samenwerking zoeken vanuit de eigen kaders én in de dagelijkse praktijk door zo veel mogelijk met elkaars uitvoeringsprogramma's te verbinden.	
	In beeld hebben van de brandrisico's in een brandrisicoprofiel	Oplevering van de werkwijze brandrisicoprofiel, die vervolgens de basis biedt voor het opstellen van brandrisicoprofiel.	

Wat willen we bereiken		Wat gaan we ervoor doen	Wat is het beoogd maatschappelijk effect
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties	
Omgevingsrechtproof maken van organisatie	Een toekomstbestendige brandweerorganisatie, die meebeweegt met de maatschappelijke ontwikkelingen en optimaal kan inspelen op de vragen die spelen	- Bewegen van regel- naar risicogericht werken zodat we door differentiatie van risico's en vanuit onze specifieke deskundigheid ons kunnen richten op het bevorderen van de fysieke veiligheid bij (vooral) complexe risico's in de samenleving. - Proactief bijdragen aan een integrale en samenhangende benadering van risico's door het bevoegd gezag; met als resultaat een veiliger en gezonder fysieke leefomgeving. Concreet door advisering op ruimtelijke initiatieven, op transport (weg, spoor buisleidingen), omgevingsvisies, -plannen en -programma's. Daar waar nodig of wenselijk adviseren we integraal met GGD en GHOR.	Een gezonde en veilige leefomgeving

Wat mag het kosten

Overzicht baten en lasten	Realisatie	Begroting	Gew. Begr.	Begroting	Raming	Raming	Raming
Bedragen x € 1.000	2023	2024	2024	2025	2026	2027	2028
1.1 Crisisbeheersing en brandweer							
Personeelskosten	4.791	4.996	5.135	5.197	4.872	4.872	4.872
Materiele kosten	393	286	263	254	254	254	254
Kapitaallasten	1	2	2	2	2	2	2
Huisvestingskosten	39	37	37	37	37	37	37
Lasten	5.224	5.321	5.437	5.490	5.165	5.165	5.165
1.1 Crisisbeheersing en brandweer							
Gemeentelijke bijdrage	6.266	7.086	7.267	7.335	7.010	7.010	7.010
Lokaal aanbod	0	11	0	0	0	0	0
Rijksbijdragen	155	0	0	0	0	0	0
Overige baten	176	46	38	38	38	38	38
Baten	6.598	7.143	7.305	7.373	7.048	7.048	7.048
Doorbelasting	-1.592	-1.822	-1.868	-1.883	-1.883	-1.883	-1.883
Resultaat voor bestemming	-219	0	0	0	0	0	0
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	-219	0	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat na belasting	-219	0	0	0	0	0	0

3b.3 Pijler meldkamer

De activiteiten met betrekking tot de meldkamer hebben betrekking op het ontvangen van noodmeldingen van burgers of professionals en het alarmeren van eenheden in de regio.

Landelijke meldkamersamenwerking Apeldoorn

De meldkamer activiteiten worden gezamenlijk met de Veiligheidsregio's Gelderland Zuid, Noord en Oost-Gelderland, IJsselland en Twente uitgevoerd vanuit de nieuwe meldkamer Oost-Nederland in Apeldoorn.

De brandweerfunctie binnen de meldkamer in Apeldoorn wordt vanaf 21 maart 2023 uitgevoerd door Veiligheidsregio Noord en Oost-Gelderland. Samenwerkingsafspraken tussen de 5 veiligheidsregio's zijn gemaakt om te zorgen dat de brandweerfunctie voor het hele gebied uniform wordt uitgevoerd. Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland verreken de kosten voor de meldkamerfunctie brandweer met de andere veiligheidsregio's op basis van inwoneraantal. De begrote kosten voor VGGM passen binnen het bestaande financieel kader.

Communicatiesysteem

Landelijk beheert de politie in opdracht van het Ministerie van Justitie en Veiligheid het systeem C2000 voor de communicatie binnen de veiligheidsketen. VGGM is zelf verantwoordelijk voor de aanschaf en het onderhoud van de portofoons, mobilofoons en alarmontvangers in gebruik binnen de brandweer.

Er komt een nieuw communicatiesysteem met als werktitel NOOVA (Nationale Openbare Orde en Veiligheidsarchitectuur). Naast spraak zijn dan ook data opties mogelijk, zoals beeld en sensoren. Het Ministerie werkt aan een programmaplan dat momenteel voorligt bij het Programma Overleg Informatievoorziening (POI).

Wat mag het kosten

Overzicht baten en lasten	Realisatie	Begroting	Gew. Begr.	Begroting	Raming	Raming	Raming
Bedragen x € 1.000	2023	2024	2024	2025	2026	2027	2028
1.1 Crisisbeheersing en brandweer							
Personeelskosten	544	231	228	231	231	231	231
Materiele kosten	889	1.232	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100
Kapitaallasten	7	7	0	0	0	0	0
Huisvestingskosten	3	0	0	0	0	0	0
Lasten	1.444	1.470	1.328	1.331	1.331	1.331	1.331
1.1 Crisisbeheersing en brandweer							
Rijksbijdragen	1.079	1.331	1.331	1.331	1.331	1.331	1.331
Overige baten	75	163	0	0	0	0	0
Baten	1.154	1.494	1.331	1.331	1.331	1.331	1.331
Doorbelasting	-5	-24	-3	0	0	0	0
Resultaat voor bestemming	-295	0	0	0	0	0	0
Mutatie reserves	500	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	205	0	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat na belasting	205	0	0	0	0	0	0

3c. Programma GGD

Het programma GGD bevat de activiteiten gericht op de gezondheidsbeschermende en gezondheidsbevorderende maatregelen voor de bevolking of specifieke groepen daaruit, waaronder het voorkomen en het vroegtijdig opsporen van ziekten. Het programma valt uiteen in 3 pijlers, namelijk algemene gezondheidszorg, jeugdgezondheidszorg en monitoring & onderzoek.

Het ministerie van VWS heeft vier landelijke ambities opgesteld, deze zijn regionaal vertaald in de herijking van de visie op Publieke Gezondheid Gelderland-Midden. GGD Gelderland-Midden heeft op basis van deze ambities en de ontwikkelingen die zij ziet in haar vakgebied een viertal speerpunten opgesteld voor de komende jaren.

- Gezond opgroeien en een Kansrijke Start
- Gezondheidsbevordering borgen en investeren in impactvolle preventie
- Het verminderen van de kans op én de gevolgen van infectieziektenuitbraken
- Bijdragen aan een gezonde fysieke en sociale leefomgeving

De speerpunten worden opgepakt door de afdelingen Jeugdgezondheidszorg en Algemene gezondheidszorg.

Toekomstbestendige GGD

Voor de coronacrisis is geconstateerd dat GGD Gelderland-Midden een minimaal ingerichte organisatie is. De beschikbare capaciteit was in 2019 al onvoldoende en zorgde voor een tekort aan verandkracht. De coronapandemie maakte dat de constatering van destijds naar de achtergrond verdween. Ook legde de coronapandemie de kwetsbaarheden in de dienstverlening bloot.

We willen voorkomen dat een noodmaatregel, zoals het afschalen bij Jeugdgezondheidszorg in 2022, nogmaals wordt ingezet. Daarnaast is het van belang de basis op orde te krijgen. Het onderstaande voorstel voor de GGD (Algemene Gezondheidszorg en Jeugdgezondheidszorg) is daarom gebaseerd op vier basisprincipes:

1. De GGD voldoet aan het wettelijk minimum.
2. Collectieve dienstverlening prefereert boven lokaal aanbod.
3. De financiering verloopt grotendeels via de inwonerbijdrage.
4. De GGD zet extra in op dichterbij in wijken/dorpen, op collectieve preventie en het gebruik van data.

Risico's

Risico	Beheersmaatregel
Onvoldoende (deskundig) personeel	Ambities bijstellen: - Naast wettelijke taken en coronabestrijding is beperkte ruimte voor nieuwe taken - Inzetten op binden en boeien van tijdelijke medewerkers - Wettelijke taken uitvoeren maar geen nieuwe taken uitvoeren - Duurzame inzet bevorderen - Max. inzetten in opleiden medewerkers - Herwaarderling van functies
Implementatie nieuwe registratie- en archiefsystemen (organisatiebreed)	Tijdelijke medewerkers inhuren voor ondersteuning bij werkzaamheden tijdens implementatie
Uitval ICT-voorzieningen	Noodplan met laptops Overstappen op 2 ^e server
Dalende incidentie en op middellange termijn mogelijk onvoldoende bevoegd en bekwaam personeel (m.n. artsen)	Visie op toekomstbestendige organisatie van TBC opstellen i.s.m. GGD-en binnen Regionaal Expertisecentrum Noord Oost.
Ketenpartners komen afspraken niet na op het gebied van voorbereid zijn op rampen en crises	- OTO-afspraken ketenpartners - Zorgcontinuïteit bij ketenpartners georganiseerd - Evaluatie convenanten en werkafspraken met ketenpartners
Een aantal structurele taken van de OGGZ zijn gefinancierd door subsidies, offertes en jaarlijkse opdrachten van gemeenten	Goede afspraken met gemeenten over monitoring gedurende looptijd en tijdig bericht van continueren en/ of opzeggen
Evenementadvies worden niet overgenomen/opgevolgd	Middels een goede relatie met vergunningverlener, gemeenten overtuigen van toepassen advies t.b.v. vergunningverlening

Wat mag het kosten

Overzicht baten en lasten	Realisatie	Begroting	Gew. Begr.	Begroting	Raming	Raming	Raming
Bedragen x € 1.000	2023	2024	2024	2025	2026	2027	2028
7.1 Volksgezondheid							
Jeugdgezondheidszorg	20.398	23.041	22.421	23.318	23.318	23.318	23.309
Algemene gezondheidszorg	15.691	9.649	11.548	11.330	11.330	11.330	11.330
Monitoring en Advies	2.508	2.639	3.398	4.071	4.071	4.071	4.071
Lasten	38.596	35.329	37.367	38.719	38.719	38.719	38.710
7.1 Volksgezondheid							
Gemeentelijke bijdrage	23.263	27.882	27.933	30.736	31.165	31.594	31.594
Lokaal aanbod	8.303	7.531	8.649	8.480	8.480	8.480	8.480
Rijksbijdragen	5.798	563	2.116	1.228	1.228	1.228	1.228
Overige baten	7.951	6.880	6.606	6.492	6.492	6.492	6.492
Baten	45.316	42.856	45.303	46.936	47.365	47.794	47.794
Doorbelasting	-6.783	-7.551	-7.961	-8.242	-8.671	-9.100	-9.100
Resultaat voor bestemming	-63	-25	-25	-25	-25	-25	-16
Mutatie reserves	21	25	25	25	25	25	16
Resultaat na bestemming	-42	0	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat na belasting	-42	0	0	0	0	0	0

3c.1 Pijler algemene gezondheidszorg

De activiteiten behorend tot de algemene gezondheidszorg dragen bij aan de bescherming, bewaking of bevordering van de gezondheid van inwoners van gemeenten in Gelderland-Midden. In de basis richten de activiteiten zich met name op kwetsbare doelgroepen.

Toekomstbestendige Algemene Gezondheidszorg

Voor 2024 zijn incidentele middelen toegekend om de basis op orde te krijgen. Het gaat hierbij om de basis van: gezonde leefomgeving, werken aan gezondheid van inwoners, gezondheidsbescherming tijdens rampen en crises en voorbereid zijn op gezondheidsdreigingen. Met deze incidentele middelen zetten we een eerste stap in het versterken van de GGD-taken.

Vanaf 2025 stellen we een voortzetting van de versterking van de GGD-taken voor:

- Een gezonde leefomgeving: Door de Omgevingswet wordt het verplicht om gezondheid mee te wegen in de besluitvorming rondom de inrichting van de omgeving en het daarbij behorende beleid. Met de kennis en expertise van de GGD op dit gebied zal zij bij besluitvorming rondom de inrichting van de omgeving worden betrokken. De Omgevingswet zorgt naar verwachting voor 100 tot 500 extra adviesvragen per jaar per GGD (landelijk afgegeven verwachting, afhankelijk van de grootte van de GGD en de problematiek in de regio). GGD Gelderland-Midden heeft dus structurele capaciteit nodig om de omgevingsadvisering te kunnen doen.
- Werken aan gezondheid van inwoners: Vanuit haar brede takenpakket beschikt de GGD over een schat aan kennis en informatie over de gezondheid van inwoners. Op basis van drie samenhangende pijlers (kennis, netwerk en interventies) werkt de GGD regionaal en lokaal samen met gemeenten en partners op gezondheidsthema's of specifieke doelgroepen. Het voorstel is om versterking aan te brengen in de advisering aan gemeenten op basis van data, trends en landelijke ontwikkelingen over wat, waar, voor wie nodig is. En de GGD past op basis van deze kennis en informatie juiste en effectief bewezen interventies toe ten behoeve van specifieke doelgroepen, wijken en kwetsbare groepen, om zo samen met gemeenten de gezondheid in Gelderland-Midden te verbeteren.
- Gezondheid beschermen tijdens rampen en crises: Uit voorgaande langdurige crisis is gebleken dat wij als GGD onvoldoende voorbereid zijn op rampen en crises. De crisisstructuur is tot nu toe ingevuld op basis van de intrinsieke motivatie van medewerkers en het netwerk van ketenpartners. Deze wijze van inzet als hulpverleningsorganisatie tijdens crises is niet toekomstbestendig. Zeker niet met het oog op langdurige en/of gelijktijdige crises. Dit leidt uiteindelijk tot uitholling en uitputting van medewerkers.
- Voorbereid op gezondheidsbedreigingen: Voor de versterking van Infectieziektebestrijding komen vanaf 2025 structureel extra gelden beschikbaar vanuit het Ministerie van VWS. Echter, sinds 2019 zijn de kosten van GGD-

taken op het gebied van tuberculosebestrijding toegenomen, maar de vergoedingen zijn niet in dezelfde mate meegegaan. Daarnaast zijn de werkzaamheden de afgelopen jaren ook toegenomen, mede door de sterke toename van asielzoekers, migranten en statushouders.

Versterking infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid

De minister van VWS heeft in april 2022 de beleidsagenda pandemische paraatheid aangeboden aan de Kamer. Hierbij meldt de minister van VWS dat het versterken van de basis van infectieziekte-bestrijding op GGD-niveau noodzakelijk is. Vanaf 2025 is structureel 44 miljoen euro landelijk beschikbaar om de infectieziektebestrijding te versterken en om op termijn de paraatheid van GGD'en voor volgende pandemieën te vergroten. De exacte verdeling van die 44 miljoen tussen de 25 GGD'en is op dit nog niet bekend.

Op 4 juli 2022 heeft staatssecretaris Van Ooijen aan de Tweede Kamer zijn voornemen kenbaar gemaakt om de uitvoering van een vaccinatievoorziening voor volwassenen te beleggen bij de GGD'en, als belangrijke stap richting een toekomstbestendig flexibel vaccinatiestelsel. Het RIVM is gevraagd om, in samenwerking met GGD GHOR Nederland, een uitvoeringstoets te doen. De resultaten van deze uitvoeringstoets geven inzicht in de haalbaarheid en uitvoerbaarheid van het inrichten van een vaccinatievoorziening voor volwassenen bij de GGD'en als op zichzelf staande voorziening, of waar nodig als aanvulling op bestaande uitvoeringsroutes. Dat het kabinet gevallen is, beïnvloedt landelijke besluitvorming over de uitvoeringstoets vaccinatievoorziening voor volwassenen. Op dit moment zijn organisatorische en financiële consequenties nog niet duidelijk.

Tuberculosebestrijding

Sinds 2019 zijn de kosten van GGD-taken op het gebied van tuberculosebestrijding toegenomen, maar de vergoedingen zijn niet in dezelfde mate gegroeid. Daarnaast zijn de werkzaamheden de afgelopen jaren toegenomen mede door de sterke toename van IND-migranten en statushouders uit landen waar TBC vaak voorkomt. De laboratoriumkosten en personele kosten voor TBC-screeningen zijn voor rekening van de GGD. Voor deze activiteiten is een ophoging van de inwonerbijdrage voorgesteld.

Seksuele gezondheid

Seksuele gezondheidszorg (ASG-regeling, Aanvullende seksuele gezondheidszorg) betreft gratis en - indien gewenst - anonieme soa-zorg aan groepen met een hoog risico op soa, en gratis en - indien gewenst - anonieme seksualiteitshulpverlening aan jongeren onder de 25 jaar. In 2024 zal een nieuwe ASG-regeling ingaan, waarin ook PrEP-zorg (pre-expositie profylaxe) wordt geïncorporeerd. GGD'en geven uitvoering aan de ASG-regeling. Op 11 december 2023 is de toekomstverkenning van de ASG-regeling aangeboden aan de Tweede Kamer. Door adviesbureau AEF is een onderzoek uitgevoerd. In het rapport constateert AEF dat het doel van de regeling momenteel niet behaald kan worden. Er zijn grote financiële tekorten met nadelige gevolgen voor de volksgezondheid. Het belangrijkste knelpunt, namelijk de grote financiële tekorten met nadelige gevolgen voor de volksgezondheid, kan het demissionair kabinet niet oplossen. Het is aan een volgend kabinet om te besluiten over een stelsel en de daarbij passende financiering.

Toezicht kinderopvang

De toezichthouders van de GGD'en toetsen de verschillende kinderopvanglocaties aan de hand van de Wet kinderopvang. Het ministerie van SZW heeft een voorstel tot wijziging van deze wet ingediend, met als beoogde invoeringsdatum: 1 januari 2025. Met deze wetwijziging wordt de Wet kinderopvang ten behoeve van de gastouderopvang gewijzigd, met als doel de kwaliteit van de opvang te verhogen. De voorgestelde wijzigingen richten zich op o.a. de volgende onderwerpen:

- a. Het gelijkstellen van verantwoorde gastouderopvang aan verantwoorde kinderopvang;
- b. Het mogelijk maken van pedagogische begeleiding en coaching ter ondersteuning van gastouders.

Deze punten hebben gevolgen voor de toezichtcapaciteit (aantal uren per soort onderzoek). Het gaat hierbij om de beoordeling van de pedagogische praktijk en om de pedagogische begeleiding door het gastouderbureau. Met ingang van 2025 zal meer tijd ingezet worden voor het toezicht op de gastouderopvanglocaties.

Milieu en Gezondheid

Evenals in 2024 zal ook in 2025 en de jaren erna ingezet worden op het bevorderen van een gezonde leefomgeving. De leefomgeving waarin mensen wonen, werken en recreëren heeft invloed op hun gezondheid. Een gezonde leefomgeving is een leefomgeving die als prettig wordt ervaren, die uitnodigt tot gezond gedrag en waar de druk op de gezondheid zo laag mogelijk is. Vanuit de 'health in all policies gedachte' maakt gezondheid structureel onderdeel uit van alle gemeentelijke beleidskeuzes. De dienstverlening van het adviseren over het verkleinen van gezondheidsrisico wordt uitgebreid met één fte om te blijven voldoen aan de minimale wettelijke norm.

Gezonde leefomgeving en preventie

Grote maatschappelijke opgaven als woningbouw, klimaatadaptatie, duurzame mobiliteit en energietransitie leiden tot beleidskeuzes die gezondheidswinst kunnen opleveren. Het bevorderen van de gezondheid via de (inrichting van de) leefomgeving biedt veel kansen. Wij hechten vanuit de GGD veel belang aan de verbinding tussen het fysieke, sociale en zorgdomein. Vanuit de ‘health in all policies gedachte’ maken we ons er hard voor dat gezondheid structureel onderdeel uitmaakt van gemeentelijke beleidskeuzes. Binnen VGGM adviseren wij domeinoverstijgend naar gemeenten, zodat zij een integrale afweging kunnen maken waarbij gezondheid een vast onderdeel is van de belangenafweging in het ruimtelijk beleid. Deze beweging van integrale advisering wordt vanuit 2024 voortgezet in 2025.

Met ingang van 1-1-2024 is de Omgevingswet van kracht. Deze wet vraagt van gemeenten dat zij bij de inrichting van de omgeving rekening houden met de gezondheid van de (toekomstige) bewoners. De Omgevingswet vraagt ook van gemeenten dat zij de kwaliteit van de leefomgeving in kaart brengen en monitoren. De wet biedt kansen voor verbinding en biedt gemeenten meer lokale afwegingsruimte, maar dat legt ook verantwoordelijkheid en risico's bij gemeenten neer. De komst van deze wet betekent dat gemeenten vaker een beroep op de GGD zullen doen met (complexe) vragen over milieu en gezondheid, waaronder inrichtingsvraagstukken, het in beeld brengen van de gezondheidseffecten van planvarianten en het monitoren van de omgevingskwaliteit.

Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en Integraal zorg akkoord (IZA)

Het huidige zorgsysteem is op langere termijn niet houdbaar. Om deze reden zijn het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) tot stand gekomen. Het IZA heeft als doel de zorg voor de toekomst goed, toegankelijk en betaalbaar te houden. Om dit te bereiken zijn afspraken gemaakt die betrekking hebben op het gehele zorgstelsel (van de eerstelijnszorg, ggz tot de acute zorgketen).

In het GALA staan de afspraken waarmee lokaal een impuls gegeven wordt aan het verbeteren van de gezondheid van alle inwoners van Nederland, met in het bijzonder aandacht voor het verbeteren van de situatie van mensen met gezondheidsachterstanden en mensen in een kwetsbare situatie. De stip op de horizon is een gezonde generatie in 2040 met weerbare, gezonde mensen die opgroeien, leven, werken en wonen in een gezonde leefomgeving met een sterke sociale basis. Het financiële arrangement dat bij het GALA hoort, de brede SPUK, heeft als doel om gemeenten in staat te stellen de doelen te kunnen behalen.

Versterken preventie en gezondheidsbevordering

In relatie met het versterken van de kennis- en adviesfunctie ontvangen GGD'en vanuit het GALA, in de periode 2023 tot en met 2025, middelen vanuit de brede SPUK-regeling. De middelen zijn bedoeld om de kennis- en adviesfunctie van de GGD te versterken. Met de ambtenaren en de bestuurders is voor 2023 en 2024 bepaald hoe deze aangewend gaan worden. Onderdeel hiervan is dat sinds mei 2023 gewerkt wordt met adviseurs Publieke Gezondheid. Deze adviseurs zijn een vast aanspreekpunt voor gemeenten en ondersteunen en adviseren over het integraal aanpakken van (lokale) gezondheidsvraagstukken.

De SPUK-middelen zijn echter tijdelijke, incidentele middelen en hebben een specifieke focus op bepaalde thema's of doelgroepen. Om voor de langere termijn adequaat invulling te kunnen geven aan preventie en gezondheidsbevordering is het traject 'Toekomstbestendige GGD' ingezet.

Sturing Zorg & Veiligheid

De samenwerkplaats Niet Wijken! is september 2023 gestart. In 2024 worden de beide deelprojecten "Thuis in de wijk" en "Ervaringen centraal" verder ingevuld. De samenwerkplaats richt zich op de brede groep mensen met onbegrepen gedrag; daar waar zorg en sociaal domein bij elkaar komen. ZonMw heeft ook een subsidieoproep opengesteld gericht op de complexere casussen, waar zowel zorg als veiligheid een rol spelen. Partijen vertegenwoordigd in de stuurgroep Zorg & Veiligheid bereiden gezamenlijk deze aanvraag bij ZonMw voor. Basis hiervoor vormt hetgeen de kwartiermaker gaat doen.

OGGZ

Sinds de decentralisaties in het sociaal domein zijn gemeenten verantwoordelijk voor passende zorg en ondersteuning van haar inwoners. In de praktijk zien we dat complexe casuïstiek vraagt om een integrale, casusgerichte (keten)benadering en zowel zorg- als veiligheidsaspecten bevat. Onderstaande ontwikkelingen raken de taak en positie van het team OGGZ.

In 2023 zijn met gemeenten in Gelderland-Midden afspraken gemaakt over de dienstverlening van OGGZ aan de regio. Deze afspraken zijn vastgelegd in het regionaal takenpakket Onbegrepen Gedrag. Dit betekent dat OGGZ in 2025 de dienstverlening continueert en op sommige gebieden uitbreidt. De regio kan gebruik maken van het Meldpunt Zorgwekkend Gedrag Gelderland-Midden. Daarnaast voert OGGZ de verkennende onderzoeken uit in het kader van

de Wet verplichte GGZ. Tevens zet het team zich in bij het beoordelen van woningen in het kader van woonhygiënische problematiek (vervuiling/verzameling).

De inwerkingtreding van de Wet aanpak meervoudige problematiek sociaal domein (Wams) is verschoven van 1 januari naar 1 juli 2024. Met het wetsvoorstel wordt beoogd knelpunten weg te nemen in relatie tot gegevensuitwisseling en privacy in het sociaal domein bij de aanpak van meervoudige problematiek.

Forensische Geneeskunde

De vijf GGD'en in politieregio Oost-Nederland werken aan een toekomstbestendige bovenregionale organisatie van forensische geneeskunde. In 2023 is gebleken dat het model van één aansturende centrum-GGD niet levensvatbaar bleek. In 2024 wordt een nieuwe bovenregionale samenwerking ingericht welk in 2025 geborgd moet zijn. De continuïteit binnen het taakveld forensisch geneeskunde blijft kwetsbaar door schaarste op de arbeidsmarkt. GGD Gelderland-Midden werkt daarom nauw samen met GGD Gelderland-Zuid. Naar verwachting zullen in 2025, op basis van het landelijk onafhankelijk kostenonderzoek uniforme tarieven gelden voor de taken lijkschouw en forensisch medisch onderzoek voor gemeenten en politie.

De aanbestedingsprocedure voor de medische arrestantenzorg (MAZ) wordt in oktober 2024 afgerond waarna duidelijk wordt of de uitvoering van de MAZ in Gelderland-Midden door GGD Gelderland-Midden in 2025 gecontinueerd wordt.

Respons op crisis

Door maatschappelijke ontwikkelingen en onrust in de samenleving wordt vaker aanspraak gedaan op de GGD. De huidige tijd waarin diverse sociaal-maatschappelijke crises, elkaar in rap tempo opvolgen, vragen van de GGD een stap naar voren. De verwachting is dat de GGD als organisatie:

- Proactief reageert op vragen en behoeften;
- Flexibel inzetbaar is en op kan schalen wanneer dit nodig is;
- Reguliere taken zo lang als mogelijk blijft uitvoeren en de kwaliteit van de dienstverlening intact houdt.

Door hierop te investeren kan de GGD de kwetsbaarheid van gecombineerde piketten verminderen, crisisfuncties GGD versterken t.b.v. snelle en flexibele inzet van medewerkers en zorgen dat GGD (medische) professionals zijn getraind in het uitvoeren van de (extra) taken die zij kunnen krijgen.

Doelenboom

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?	Wat is het beoogd effect?
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties	Maatschappelijk effect
Het bewaken, beschermen en bevorderen van de publieke gezondheid	Signaleren en bestrijden van infectieziekten + monitoren vaccinatiegraad	- Taken in het kader van bestrijding coronavirus - Afhandelen van meldingen van infectieziekten - Preventieve activiteiten om infectieziekten te voorkomen - Voorlichting en advies over hygiëne en gezondheid - Bijdragen aan kennisontwikkeling en activiteiten t.b.v. Antibioticaresistentie en infectiepreventie - Inspecties (nood)opvanglocaties asielzoekers	Beperken verspreiding besmettelijke infectieziekten en daarmee verminderen ziektelast
	Opsporen van TBC en behandelen van patiënten	- Screening TBC - Consulten TBC - Behandeling actieve en latente TBC - Bron- en contactopsporing - Preventie/voorlichting	
	Het bevorderen en beschermen van risicogroepen tegen soa's	- Screening op SOA - Consulten Soa en Sense - Consulten PrEP - Behandeling SOA - Bron- en contactopsporing - Voorlichting aan jongeren en risicogroepen - Preventieve activiteiten	
	Beschermen van reizigers en voorkomen van verspreiding ziekten bij terugkeer	- Reizigersconsulten - Groepsvaccinaties (bedrijven, zorginstellingen e.d.) - Vaccinaties op maat (i.o.) - Voorlichting risicogroepen	
	Beschermen van inwoners tegen gezondheidsrisico's en bevorderen van een leefomgeving die uitnodigt tot gezond gedrag	- (Pro)actief adviseren over gezondheidsrisico's op gebied van milieu zoals klimaatadaptatie en energietransitie - (Pro)actief adviseren over hoe de inrichting van de leefomgeving de gezondheid kan bevorderen - Adviseren over gezondheidsrisico's van gevaarlijke stoffen (koude en warme fase) - Ondersteunen van gemeenten bij invoering van de Omgevingswet en borging van gezondheid in omgevingsvisies en -plannen - Voorlichting o.a. via de website GGD Leefomgeving	Een gezonde en veilige leefomgeving voor de inwoners van Gelderland-Midden

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?	Wat is het beoogd effect?
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties	Maatschappelijk effect
Het bewaken, beschermen en bevorderen van de publieke gezondheid	Voorkomen van dakloosheid sociaal kwetsbare inwoners	Uitvoeren diverse meldpunten	Voorkomen van verdere teloorgang, ontruiming of overlast en het leiden (van zorgmijders) naar zorg, dan wel organiseren van hulpverlening
	Cliënten maatschappelijke opvang in beeld hebben en waar nodig leiden naar passende hulpverlening	- Intake (dreigend) dak- en thuisloze individuen en gezinnen (inclusief daklozenloket) - Verpleegkundig spreekuur dak- en thuislozen - Passende begeleiding organiseren voor bezoekers Spoorhoek Arnhem	
	Bieden van kennis en ondersteuning aan inwoners, gemeenten en partners bij Multi problematiek	- Meldpunt Zorgwekkend gedrag Gelderland-Midden - Meldpunt Onverzekerdenzorg - Project Woonhygiëne - (Pro)actief adviseren over verbeterpunten ketensamenwerking	
	Bevorderen afstemming en samenwerking keten	Beheren Verwijsindex	Bevorderen 1 gezin – 1 plan (voorkomen langs elkaar heen werken hulpverleners)
	Uitvoeren forensisch geneeskundige zorg	Lijkschouw bij vermoeden van niet-natuurlijke dood en bij euthanasie.	Zorgen dat politie en OM op de hoogte zijn (van vermoedens) van niet-natuurlijke dood
		- Uitvoeren forensisch medisch onderzoek bij incidenten, huiselijk geweld, zedenzaken, kindermishandeling, etc. - Afname testen t.b.v. alcohol- en drugscontroles politie - Opstellen letselbeschrijvingen	Onderzoeken en beschrijven van letsels t.b.v. onderzoek politie en OM
		- Uitvoeren medische arrestantenzorg - Adviseren van politie (insluitadviezen e.d.)	Bieden van medische zorg aan arrestanten

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?	Wat is het beoogd effect?
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties	Maatschappelijk effect
Het houden van toezicht	Uitvoeren van toezicht op de kinderopvang	- Uitvoeren van jaarlijkse onderzoeken bij kinderdagverblijven (KDV), buitenschoolse opvang (BSO) en gastouderbureaus (GOB) - Uitvoeren van onderzoek bij aanvraag exploitatie van nieuwe opvanglocaties - Uitvoeren onderzoeken bij gastouders (GO) - Uitvoeren overige onderzoeken bij KDV, BSO, GOB en GO	Toezien op een veilige en kwalitatief goede omgeving voor kwetsbare groepen (kinderen, cliënten, etc.) en gemeenten adviseren t.b.v. handhaving
	Uitvoeren van toezicht op jeugdverblijven/ internaten	Deelname aan landelijke pool en uitvoeren onderzoek bij jeugdverblijven/ internaten in Oost-Nederland	
	Uitvoeren toezicht op WMO-instellingen	- Onderzoek (laten) doen naar aanleiding van meldingen van calamiteiten bij Wmo zorgaanbieders - Onderzoeken uitvoeren naar de kwaliteit van Wmo zorgaanbieders (diverse zorgvormen en ZIN/PGB) naar aanleiding van signalen. - Proactief onderzoek uitvoeren naar de kwaliteit van Wmo zorgaanbieders (diverse zorgvormen en ZIN/PGB)	
	Uitvoeren toezicht op vergunde bedrijven	Inspecties uitvoeren en adviseren van: - Ondernemers in de tatoeage, permanente make-up en piercingbranche - Seksbedrijven	Toezien op de hygiënevoorwaarden en gemeenten adviseren t.b.v. vergunningverlening

Wat mag het kosten

Overzicht baten en lasten	Realisatie	Begroting	Gew. Begr.	Begroting	Raming	Raming	Raming
Bedragen x € 1.000	2023	2024	2024	2025	2026	2027	2028
7.1 Volksgezondheid							
Personeelskosten	13.328	8.214	10.047	10.075	10.075	10.075	10.075
Materiele kosten	1.925	1.419	1.318	1.235	1.235	1.235	1.235
Kapitaallasten	7	17	21	20	20	20	20
Huisvestingskosten	431	0	162	0	0	0	0
Lasten	15.691	9.649	11.548	11.330	11.330	11.330	11.330
7.1 Volksgezondheid							
Gemeentelijke bijdrage	3.144	3.840	3.892	4.396	4.396	4.396	4.396
Lokaal aanbod	3.924	3.692	3.771	3.771	3.771	3.771	3.771
Rijksbijdragen	5.636	350	2.116	1.228	1.228	1.228	1.228
Overige baten	5.275	4.410	4.855	4.844	4.844	4.844	4.844
Baten	17.978	12.292	14.633	14.239	14.239	14.239	14.239
Doorbelasting	-2.676	-2.643	-3.086	-2.908	-2.908	-2.908	-2.908
Resultaat voor bestemming	-389	0	0	0	0	0	0
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	-389	0	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat na belasting	-389	0	0	0	0	0	0

Afgelopen jaren was ook een Programma Covid-19 opgenomen. Dit programma is in 2023 afgebouwd en is met ingang van de begroting 2024 komen te vervallen. De SPUK-(specifieke uitkering)bijdragen van het rijk voor de basisinfrastructuur COVID-19 vaccinaties en Versterking Infectieziektenbestrijding en Pandemische Paraatheid (VIPP) worden verantwoord binnen het programma GGD-pijler AGZ.

3c.2 Pijler jeugdgezondheidszorg

De Jeugdgezondheidszorg (JGZ) volgt bijna alle kinderen in Nederland op meerdere momenten in hun leven. Door vroegtijdig signaleren, ondersteunen en meedenken kan de JGZ een waardevolle bijdrage leveren aan de zorg voor jeugdigen en (aanstaande) ouders, van - 9 maanden tot 18 jaar. De JGZ bevordert veilig en gezond opgroeien en geeft betrouwbare informatie over vaccineren, gezonde voeding of gezond gedrag. De JGZ investeert in het gewone opgroeien en opvoeden, in het normaliseren en demedicaliseren. De jeugdgezondheidszorg werkt samen met basisvoorzieningen en eerstelijns zorg, aan preventie en gelijke kansen voor alle kinderen

Door vroegtijdig te investeren in de preventie en normaliseren levert de JGZ een bijdrage aan het terugdringen van gebruik van specialistische voorzieningen en zorggebruik op langere termijn. JGZ neemt een centrale positie in het netwerk in en is zichtbaar, laagdrempelig en toegankelijk.

Voor de komende periode ligt de nadruk binnen de JGZ op de volgende thema's:

Toekomstbestendige jeugdgezondheidszorg

De Jeugdgezondheidszorg is een centrale schakel in de maatschappelijke kanteling naar preventie en verkleinen van kansenongelijkheid in de komende jaren. De vertrouwensrelatie met gezinnen, de preventieve inzet en de sociaal-medische insteek van de JGZ in het sociaal domein is daarbij cruciaal. Voor komende jaren voorziet de JGZ complexere zorgvragen in relatie tot de maatschappelijke context en knelpunten in het aantrekken en behouden van jeugdartsen en jeugdverpleegkundigen. Dit leidt tot een groot risico voor de continuïteit en doorontwikkeling van haar dienstverlening.

Om te komen tot een meer robuuste Jeugdgezondheidsorganisatie is in de begroting 2024 een verhoging van de basisfinanciering gerealiseerd om de basis op orde te krijgen. Doel hiervan was om afschaling van zorg, zoals we dat in 2022 gedeeltelijk hebben moeten doen, in de toekomst te voorkomen en beter voorbereid te zijn op de uitdagingen waarmee we te maken hebben en krijgen, zoals toename en verzwaring van de zorgvraag, hoge werkdruk, hoog ziekteverzuim, verwachte uitstroom van personeel.

Aan bestuur, raden en de Inspectie voor Gezondheid en Jeugd (IGJ) is de toezegging gedaan een plan op te stellen voor toekomstbestendige JGZ.

Dit plan is in 2 fasen opgesplitst, waarbij in 2024 de uitkomsten van fase 1, 'basis op orde', worden uitgevoerd.

Fase 2: toekomstbestendige JGZ (kerntakendiscussie en anders organiseren en positioneren) betreft begroting 2025. Door de 'basis op orde' te brengen via het ophogen van de basisfinanciering, kunnen de afschalingsmaatregelen worden teruggedraaid en wordt het wettelijk basispakket JGZ weer volledig aangeboden. Om herhaling te voorkomen worden de normen bijgesteld naar een realistisch niveau om zo de werkdruk te verlagen en daarmee bovenmatig ziekteverzuim en uitstroom te verminderen. Ook zal dit het vermogen vergroten om wendbaar in te kunnen spelen op de toename en verzwaring van de zorgvragen. De extra ruimte is nodig in directe inzet van professionals, maar tevens in de ondersteunende functies die de randvoorwaarden scheppen voor professionals om zich te richten op hun kerntaken. Daarnaast ligt er de vraag om een meerjaren financiering, opgedeeld in clusters, van het lokaal aanbod, hetgeen meer zekerheid geeft over personele inzet.

In 2025 zetten we de ingezette lijn van 2024 door. Dat betekent dat de basis op orde en de continuïteit geborgd is. Dit heeft tot gevolg dat de GGD de juiste zorg aan jeugdigen kan garanderen. Om te blijven meebewegen met maatschappelijke ontwikkelingen is nieuwe dienstverlening nodig. Hiervoor zijn aanvullende modules ontwikkeld. De keuze voor het regionaal organiseren van deze modules wordt door het bestuur van VGGM in 2024 besproken en besloten. Daarnaast maken we nieuwe afspraken over lokaal aanbod (plus taken), waarbij beschikbare capaciteit en meerjarige afspraken leidend zijn.

De verwachte kernthema's voor 2025:

1) Doorontwikkeling toekomstbestendige JGZ

De JGZ is de schakel in de maatschappelijke kanteling naar preventie en verkleinen van kansenongelijkheid van de komende jaren. Om deze positie ook in te kunnen nemen is het van belang te komen tot een toekomstbestendige taakstelling met bijbehorend passend financieel kader.

In 2023 zijn hiervoor de eerste stappen gezet. In 2024 vinden verdere besluitvorming, prioritering en voorbereiding plaats. Implementatie van (deel)projecten vindt plaats vanaf 2025.

2) Kansrijke Start en preventieagenda

De eerste 1000 dagen in het leven van een kind zijn cruciaal voor de verdere ontwikkelingskansen in het leven. Het landelijk programma Kansrijke Start investeert in een goede start voor alle kinderen.

Het programma kent 3 sporen. GGD Gelderland-Midden biedt diverse interventies in alle sporen.

- 1) Vóór de Zwangerschap
 - a) Nu Niet Zwanger
- 2) Tijdens de Zwangerschap
 - a) Prenataal Huisbezoek door de jeugdverpleegkundige
 - b) Stevig Ouderschap, prenataal
 - c) VoorZorg, prenataal
- 3) Na de Zwangerschap
 - a) Stevig Ouderschap postnataal
 - b) VoorZorg, postnataal
 - c) Samen Starten: geen interventie maar een signaleringsmethodiek, gebruikt op de consultatiebureaus

3) Uitvoeren en optimaliseren Rijksvaccinatieprogramma (RVP) voor kinderen en jongeren

Vanaf begin 2024 zal de Rotavirus vaccinatie aangeboden worden aan alle pasgeborenen.

Per 2025 zullen ingrijpende wijzigingen plaatsvinden in het vaccinatieschema van het RVP. Een aantal leeftijden voor vaccinatie wordt substantieel veranderd. Dit heeft verstrekken gevolgen voor de planning en uitvoering van de contactmomenten. De voorbereiding zal in 2024 plaatsvinden.

4) Zorg voor vluchtelingen en nieuwkomers

De verwachting is dat we ook in 2025 te maken met een grote instroom van kinderen en jongeren van buiten Nederland. Alle kinderen en jongeren in Nederland hebben recht op jeugdgezondheidszorg. Dit vraagt dus een extra inspanning van de JGZ, om deze jeugdigen in beeld te krijgen en te houden, en hen JGZ aan te bieden. De no-show is hoog, onbekendheid met het zorgsysteem, er is vaker sprake van psychosociale problematiek, er zijn dikwijls taalbarrières die de inzet van tolken vragen. Dit alles leidt tot meer inzet, en daarom hogere kosten.

5) Ketenaanpak in het kader van IZA/SPUK/ GALA

Voor wat betreft de JGZ gaat dit om:

1. Kind naar gezond gewicht
2. Kansrijke Start
3. Mentale Gezondheid

6) Betrouwbare en transparante data infrastructuur

Betrouwbare data, rapportages en dashboards zijn essentieel voor differentiatie in zorgaanbod, het maken van keuzes en verantwoording van zorg. Dit vraagt echter wel investering in systemen en op orde brengen van de formatie van de ondersteunende diensten.

Doelenboom

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?	Wat is het beoogd effect?
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties	Maatschappelijk effect
Veilig en gezond opgroeien van alle kinderen en jongeren in Gelderland-Midden	Uitvoeren basispakket JGZ	- Aanbieden van contactmomenten. Flexibel aanbod, conform Landelijk Professioneel Kader en professionele richtlijnen - Basiszorg voor alle kinderen, extra zorg als dat wenselijk is.	<i>Creëren van een gezonde en veilige basis voor alle kinderen met gelijkwaardige kansen in de maatschappij</i>
	Aanbieden van extra zorg voor kinderen en jongeren met extra zorgbehoeften		
Proactief inspelen op behoeften van gemeenten, ouders en jongeren op het gebied van jeugdgezondheidszorg	Uitvoeren lokaal aanbod JGZ	- Aanbieden zorg op maat - Differentiatie in aard, frequentie en discipline van contactmomenten	
Robuuste en wendbare JGZ.	Doorontwikkelen scenario's in het kader van Toekomstbestendige JGZ (TB JGZ)	- Voorbereiden en prioritering van projecten ikv TB JGZ - In kaart brengen van benodigde formatie - Op orde brengen van randvoorwaarden - Implementatie van gekozen werkwijzen	
Kansrijke Start voor alle kinderen	Aanbieden van zorg op maat in eerste 1000 dagen van het kind	- Uitvoeren pre- en postnataal aanbod - o Nu Niet Zwanger - o Samen Starten - o Prenataal huisbezoek - o Stevig Ouderschap (pre- en postnataal) - o Voorzorg (pre- en postnataal) - Participatie JGZ-preventieagenda - Participatie lokale coalities Kansrijke Start - Projectleiding regionale project ZonMw	
Bevorderen gezondheid van 'nieuwkomers' in onze gemeenten	Uitvoeren Publieke Gezondheidszorg voor asielzoekers (PGA)	- JGZ 0-18-jarigen - IZB-preventie en –bestrijding - THZ - Tbc-preventie en –bestrijding - Gezondheidsbevordering - Individuele seksuele gezondheidszorg en preventie van soa/hiv - Afstemming en participatie in de lokale zorgketen	
Optimale vaccinatiegraad van kinderen en jongeren	Minimaal 95% van kinderen en jongeren (WHO-norm) is gevaccineerd conform het RVP	- Uitvoeren Rijksvaccinatieprogramma - Implementeren Rotavirus vaccinatie. - Voorbereiden op ingrijpende wijzigingen in RVP-schema per 2025	Voorkomen van betreffende infectieziekten op individueel- en populatieniveau
Behouden en verstevigen van de unieke kennis-positie op het gebied van jeugdgezondheid	Informereren en adviseren van gemeenten over gezondheidsbeleid	Opstellen Integrale Jeugdrapportage Gezondheidsmonitors - o Kindmonitor - o Jeugdmonitor	Input leveren voor gemeentelijke beleidsontwikkeling
Sluitend aanbod van preventieve en gespecialiseerde zorg	Samenwerking in onderwijs, jeugd- en sociaal domein versterken	Deelname in netwerkoverleggen op kind- en collectief niveau	- Optimaal aanbod van zorg voor alle kinderen en jongeren - Voorkomen van versnippering van aanbod

Wat mag het kosten

Overzicht baten en lasten	Realisatie	Begroting	Gew. Begr.	Begroting	Raming	Raming	Raming
Bedragen x € 1.000	2023	2024	2024	2025	2026	2027	2028
7.1 Volksgezondheid							
Personeelskosten	17.841	20.613	20.214	21.088	21.088	21.088	21.088
Materiele kosten	1.295	1.158	863	889	889	889	889
Kapitaallasten	58	91	102	99	99	99	99
Huisvestingskosten	1.204	1.178	1.242	1.242	1.242	1.242	1.233
Lasten	20.398	23.041	22.421	23.318	23.318	23.318	23.309
7.1 Volksgezondheid							
Gemeentelijke bijdrage	18.316	21.532	21.532	22.603	22.603	22.603	22.603
Lokaal aanbod	4.264	3.824	4.476	4.307	4.307	4.307	4.307
Overige baten	2.135	2.030	1.059	1.059	1.059	1.059	1.059
Baten	24.714	27.385	27.067	27.970	27.970	27.970	27.970
Doorbelasting	-4.068	-4.370	-4.671	-4.677	-4.677	-4.677	-4.677
Resultaat voor bestemming	249	-25	-25	-25	-25	-25	-16
Mutatie reserves	21	25	25	25	25	25	16
Resultaat na bestemming	270	0	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat na belasting	270	0	0	0	0	0	0

3c.3 Pijler Monitoring & Onderzoek

De activiteiten binnen de pijler Onderzoek, Informatie & Advies zijn GGD breed en zijn gericht op – in samenwerking en samenspraak met andere teams en afdelingen - het bevorderen, beschermen en bewaken van de gezondheid van alle inwoners in Gelderland-Midden. De pijler heeft drie taakgebieden:

- Monitoringsrol: zicht op de gemeenten, wijken en kwetsbare groepen
- Adviesrol: betrouwbare gespreks- en sparringpartner voor gemeenten
- Gezondheidsbevordering: passende en effectieve interventies

De pijler draagt bij aan het proactief en informatie gestuurd kunnen adviseren van gemeenten over publieke gezondheid vanuit een brede en domein overstijgende blik (Health in all policies).

Doelenboom

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?	Wat is het beoogde effect?
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties	Maatschappelijk effect
Het bewaken, beschermen en bevorderen van de publieke gezondheid	Monitoringsrol: zicht op de gemeenten, wijken en kwetsbare groepen in Gelderland-Midden	Periodiek uitvoeren van gezondheidsmonitors (kinderen, jongeren, volwassenen en ouderen) om de gezondheidstoestand te monitoren, analyseren en duiden. Aanvullende onderzoeken en analyses op eigen initiatief en op verzoek van gemeenten en ketenpartners.	Bijdragen aan een beeld van de gezondheid, welzijn en leefstijl van inwoners van Gelderland-Midden
	Adviesrol: betrouwbare gespreks- en sparringpartner voor gemeenten	Adviseren over de signalen en trends die worden gezien in de onderzoeksresultaten en andere bronnen.	Bijdragen aan informatie gestuurde en passende keuzes op het terrein van gezondheid en aanpalende terreinen (HiaP)
	Gezondheidsbevordering: passende en effectieve interventies	Individueel gedrag van mensen beïnvloeden en het creëren van een gezonde leefomgeving die bewoners als prettig ervaren, waar gezonde keuzes gemakkelijk en logisch zijn en waar negatieve invloed op gezondheid zo klein mogelijk zijn.	Bijdragen aan een gezonde leefstijl van inwoners in Gelderland-Midden

Risico's

Risico	Beheersmaatregel
Onvoldoende (gekwatificeerd) personeel	• Hoge werkdruk, risico op verzuim -> duidelijke prioriteiten stellen en keuzes maken • Ondanks het groeiende team is/blijft de hoeveelheid werk groot voor de beschikbare capaciteit -> duidelijke prioriteiten stellen en keuzes maken
Uitval ICT-voorzieningen	SPSS-perikelen
Uitkomsten traject toekomstbestendige GGD zijn bepalend voor 2025 en verder	Zorgvuldig traject doorlopen

Wat mag het kosten

Overzicht baten en lasten	Realisatie	Begroting	Gew. Begr.	Begroting	Raming	Raming	Raming
Bedragen x € 1.000	2023	2024	2024	2025	2026	2027	2028
7.1 Volksgezondheid							
Personeelskosten	2.248	2.321	3.046	3.802	3.802	3.802	3.802
Materiele kosten	252	312	344	262	262	262	262
Kapitaallasten	7	7	8	8	8	8	8
Huisvestingskosten	1	0	0	0	0	0	0
Lasten	2.508	2.639	3.398	4.071	4.071	4.071	4.071
7.1 Volksgezondheid							
Gemeentelijke bijdrage	1.804	2.509	2.509	3.737	4.166	4.595	4.595
Lokaal aanbod	116	15	402	402	402	402	402
Rijksbijdragen	163	213	0	0	0	0	0
Overige baten	542	441	691	589	589	589	589
Baten	2.624	3.178	3.603	4.728	5.157	5.586	5.586
Doorbelaasting	-39	-539	-205	-657	-1.086	-1.515	-1.515
Resultaat voor bestemming	77	0	0	0	0	0	0
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	77	0	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat na belasting	77	0	0	0	0	0	0

3d. Programma Ambulancezorg

Het programma Ambulancezorg heeft tot taak om acute en niet-acute zorg te verlenen aan zieken en gewonden. Het programma is opgedeeld in 2 pijlers: mobiele zorg (waaronder de rijdende dienst) en meldkamer en zorgcoördinatie.

Wat mag het kosten

Overzicht baten en lasten	Realisatie	Begroting	Gew. Begr.	Begroting	Raming	Raming	Raming
Bedragen x € 1.000	2023	2024	2024	2025	2026	2027	2028
7.1 Volksgezondheid							
Zorgcoördinatie	4.516	2.542	3.166	3.164	3.164	3.164	3.164
Mobiele zorg	24.968	28.864	27.336	28.027	28.027	28.027	28.027
Lasten	29.483	31.406	30.502	31.192	31.192	31.192	31.192
7.1 Volksgezondheid							
Rijksbijdragen	205	215	76	76	76	76	76
Zorgverzekeraars	27.941	28.919	31.874	31.874	31.874	31.874	31.874
Overige baten	4.378	4.473	1.461	2.173	2.173	2.173	2.173
Baten	32.524	33.606	33.411	34.123	34.123	34.123	34.123
Doorbelasting	-2.018	-2.200	-2.909	-2.931	-2.931	-2.931	-2.931
Resultaat voor bestemming	1.022	0	0	0	0	0	0
Mutatie reserves	-1.022	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	0	0	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat na belasting	0	0	0	0	0	0	0

3d.1 Mobiele zorg

Ambulancezorg Gelderland-Midden (AGM) bestaat uit de rijdienst en de meldkamer. De aankomende jaren komen er diverse ontwikkelingen op ons af. Ontwikkelingen waar we ons op kunnen voorbereiden en ontwikkelingen waarvan we nu nog niet weten wat dit exact voor de ambulancezorg zal betekenen. De komende periode kunnen de implementatie van de urgentieclassificatie, de toenemende arbeidsmarktkrapte en zorgcoördinatie een belangrijke rol spelen.

Nieuwe urgentieclassificaties

Ambulancezorg Nederland implementeert samen met de regio's een nieuwe urgentie indeling. De implementatie is in 2023 gestart en zal in 2025 volledig van toepassing zijn. Het doel van de nieuwe classificatie is dat er beter onderscheid kan worden gemaakt in urgentie van een zorgvraag zodat patiënten in levensgevaar sneller de zorg krijgen die zij nodig hebben. De ambulancezorg kan door deze verfijning efficiënter worden ingericht. Daarnaast zorgt deze classificatie ervoor dat schaarse acute zorgprofessionals effectiever ingezet worden.

Toenemende druk in de (acute) zorg

De druk op en complexiteit van zorgvragen neemt toe. De toegankelijkheid van de acute zorg staat onder druk. We moeten anticiperen op de vooruitzichten met (dubbele) vergrijzing, een kleinere beroepsbevolking en schaarste op de arbeidsmarkt. Om te zorgen voor toegankelijkheid en beschikbaarheid van zorg is het belangrijk om in te zetten op de juiste zorginzet.

Arbeidsmarktkrapte

De afgelopen jaren is de vraag naar ambulancezorg toegenomen. Uit de berekeningen van het RIVM blijkt dat er meer ambulances (en dus ook personeel) nodig zijn om aan de toenemende vraag te voldoen. De hele acute zorgsector heeft te maken met deze uitdaging van arbeidsmarktkrapte. Om dit vraagstuk toekomstbestendig op te lossen werkt AGM met forecasting en capaciteitsmanagement. Dit betekent dat we werken aan gedegen beleid op het gebied van verloop van personeel (forecasting) en berekenen hoeveel capaciteit we nodig hebben om aan de zorgvraag te kunnen voldoen. In 2025 verwachten we meer diensten op de weg te moeten brengen met meer personeel.

Doelenboom

AGM heeft als missie te zorgen voor goede en passende zorg voor alle inwoners en ketenpartners die een (acute) zorgvraag hebben. Dit met als doel de juiste zorg, op het juiste moment, op de juiste plek, door de juiste zorgverlener te realiseren.

Nota Goede ambulancezorg/ Jaarplan Ambulancezorg NL	Wat willen we bereiken?		Hoe willen we dat bereiken?	Wat is het beoogd maatschappelijk effect?
	Strategisch doel	Operationeel doel		
Bereikbare en beschikbare zorg	De ambulancedienst is 24/7 beschikbaar voor alle burgers in de regio	De patiënt voorzien van tijdige ambulancezorg	Op de juiste manier inregelen van de spreiding en beschikbaarheid voor de regio Gelderland-Midden	De juiste zorg, op het juiste moment, op de juiste plek, door de juiste zorgverlener
Patiënt centraal	De patiënt weet waar de ambulancedienst voor staat	Potentiële patiënten richten zich met de juiste zorgvraag tot de ambulancezorg	AGM stelt de patiënt centraal bij het behandelen van de zorgvraag. Zorgdifferentiatie helpt met het bieden van de juiste zorg, op het juiste moment, op de juiste plek. Daarnaast onderzoekt AGM momenteel de impact van functiedifferentiatie op de patiëntenzorg	De ambulancezorgverlening is patiëntgericht en dusdanig ingeregeld dat ambulancezorg 24/7 beschikbaar is voor hulpvragers
Veiligheid	Veilige zorgverlening	Leveren van zorg in een veilige werkomgeving	AGM ondersteunt haar medewerkers in het veilig uitvoeren van hun werkzaamheden. Dit doet AGM door trainingen, e-learningen en gesprekken te voeren. Denk daarbij aan arbo- en ergo-aspecten en het melden van incidenten	Veiligheid van de patiënt en ambulanceprofessional is optimaal gewaarborgd
Professionaliteit en professionele standaard	Leveren van goede ambulancezorg	AGM houdt zich aan landelijke richtlijnen en wetgeving voor goede ambulancezorg. En scoort voldoende tot goed op de kwaliteitssignalen van het kwaliteitskader ambulancezorg	Uitbreiden van de aanlevering aan het kwaliteitskader en de score op deze signalen verstevigen/verbeteren. Verdere invulling geven aan onderzoek en innovatie binnen AGM	De patiënt ontvangt hoge kwaliteit van zorg
Samenwerken	Meerwaarde voor de keten van acute zorg door kennisdeling en samenwerking met partners binnen de sector	Knelpunten in acute zorg en dienstverlening zoveel mogelijk voorkomen	Versterken van de samenwerking met ketenpartners, door deze actief te benaderen en samenwerkingsconvenanten af te sluiten	Doelmatige, goed afgestemde keten van diensten op het gebied van acute en opgeschaalde gezondheidszorg

Risico's

AGM voorziet een aantal risico's, waar ze extra aandacht voor heeft. In onderstaande tabel zijn deze uitgewerkt

Risico	Beheersmaatregel
Onvoldoende (gekwalificeerd) personeel	• Duurzame inzetbaarheid bevorderen; maximaal opleiden van nieuwe medewerkers • Ambulancebijstandsplan • Inhuur derden • Meer flexibiliteit tussen inzet van personeel op rijdienst of meldkamer zodat piekuitval intern opgevangen kan worden
Uitval ICT-voorzieningen	• Lokaal opslaan/schriftelijk noteren van patiëntdossier
Knelpunten levering van materieel	• Maken van onderhoudsafspraken met de leverancier om meerkosten van doorrijden bestaande voertuigen op te vangen • Opnieuw plannen levering
Vertraging in zorg door extreme drukte	• Uitwijk naar ziekenhuizen buiten de regio, oproep extra personeel
Capaciteitsmanagement niet op orde	• Inzetten capaciteitsplanner ('inhouse') • Actieve sturing vanuit management en capaciteitsplanning op uitbreiding diensten

Wat mag het kosten

Overzicht baten en lasten	Realisatie	Begroting	Gew. Begr.	Begroting	Raming	Raming	Raming
Bedragen x € 1.000	2023	2024	2024	2025	2026	2027	2028
7.1 Volksgezondheid							
Personeelskosten	19.768	22.614	21.765	22.604	22.604	22.604	22.604
Materiele kosten	3.767	3.762	3.293	3.192	3.192	3.192	3.192
Kapitaallasten	940	1.735	1.655	1.609	1.609	1.609	1.609
Huisvestingskosten	493	753	623	623	623	623	623
Lasten	24.968	28.864	27.336	28.027	28.027	28.027	28.027
7.1 Volksgezondheid							
Rijksbijdragen	73	76	76	76	76	76	76
Zorgverzekeraars	25.303	26.628	28.489	28.489	28.489	28.489	28.489
Overige baten	2.724	4.165	1.461	2.173	2.173	2.173	2.173
Baten	28.100	30.869	30.026	30.738	30.738	30.738	30.738
Doorbelasting	-1.829	-2.005	-2.690	-2.711	-2.711	-2.711	-2.711
Resultaat voor bestemming	1.303	0	0	0	0	0	0
Mutatie reserves	-1.303	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	0	0	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat na belasting	0	0	0	0	0	0	0

3d.2 Meldkamer en Zorgcoördinatie

De Meldkamer Ambulancezorg is in maart 2023 verhuisd naar Apeldoorn. In Apeldoorn wordt de intake van 112 telefonie en aansturing van de eenheden uitgevoerd. Het aannemen van aanvragen geplande en acute ambulancezorg van professionals wordt uitgevoerd vanuit Arnhem.

De minister van VWS heeft in mei 2023 de Tweede Kamer geïnformeerd over zijn ambities om zorgcoördinatie verder vorm te geven. Opvolgend heeft de minister van VWS in oktober 2023 in een brief aan o.a. Ambulancezorg Nederland een nadere toelichting gegeven over het vervolg van de implementatie van zorgcoördinatie. Hierin wordt het Regionaal Overleg Acute Zorgketen (ROAZ) gevraagd om in het ROAZ-plan een aantal elementen met betrekking tot zorgcoördinatie op te nemen. Er wordt toegewerkt naar een landelijk dekkend netwerk van zorgcoördinatie in 2025.

Zorgcoördinatie

De regio's Gelderland-Midden en -Zuid hebben de afgelopen jaren al ingezet op de ontwikkeling van zorgcoördinatie. Samen hebben zij deelgenomen aan een pilot zorgcoördinatie (in samenwerking met huisartsen-posten (HAP's) en Geestelijke Gezondheidszorg instellingen (GGZ) in de regio). Succesvolle elementen uit de pilot zorgcoördinatie van

AGM worden voortgezet. AGM is actief betrokken bij de verdere ontwikkeling van zorgcoördinatie die bij het ROAZ belegd is.

De minister heeft de Nederlandse Zorgautoriteit (NZA) gevraagd advies uit te brengen over wat er nodig is om via een budgetsystematiek het ZCC te laten bekostigen en welke eisen dit stelt aan de organisatievorm. De afgelopen maanden is de NZa in opdracht van het Ministerie van VWS bezig geweest met de uitwerking van het advies over de (structurele) bekostiging van zorgcoördinatie. De financiering van de zorgcoördinatie verloopt via VWS en zorgverzekeraars.

Personeelskrapte

In 2024 en 2025 wordt er geïnvesteerd om de formatie van het team op orde te stellen en te houden, mede gezien de krappe arbeidsmarkt. Op dit moment is de personele krapte op de meldkamer een aandachtspunt. In Gelderland-Midden heeft het onze hoogste prioriteit om de formatie weer op orde te krijgen. Er zijn in 2023 goede resultaten geboekt om weer goed op formatie te komen, deze ontwikkeling zal zich in 2024 en 2025 verder voortzetten.

Doelenboom

AGM heeft als missie te zorgen voor goede en passende zorg voor alle inwoners en ketenpartners die een (acute) zorgvraag hebben. Dit met als doel de juiste zorg, op het juiste moment, op de juiste plek, door de juiste zorgverlener te realiseren.

Meldkamer Ambulancezorg Gelderland- Midden	Wat willen we bereiken?		Hoe willen we dat bereiken?	Wat is het beoogd maatschappelijk effect?
	Strategisch doel	Operationeel doel		
Bereikbare en beschikbare zorg	De ambulancedienst is 24/7 beschikbaar voor alle burgers en professionals in de regio	De patiënt voorzien van tijdige ambulancezorg. Bereikbaar zijn voor de zorgprofessionals	AGM investeert in het werven, selecteren, opleiden en behouden van personeel. Dit is belangrijk om continuïteit van zorg te bieden	De meldkamer is goed bereikbaar voor de burger of professional met een zorgvraag
Patiënt centraal	De patiënt weet waar de ambulancezorg voor staat en wanneer zij contact met hen opneemt	Potentiële patiënten richten zich naar de juiste zorgaanbieder. In dit geval de ambulancezorg. Indien ze contact opnemen worden ze professioneel en zorgvuldig geholpen	AGM stelt de patiënt centraal bij het behandelen van de zorgvraag. Zorgdifferentiatie en zorgcoördinatie helpen bij het bieden van de juiste zorg, op het juiste moment, op de juiste plek	De ambulancezorgverlening is patiëntgericht en dusdanig ingeregeld dat ambulancezorg 24/7 beschikbaar is voor hulpvragers
Samenwerken	Goede samenwerking heeft meerwaarde voor de keten van acute zorg door kennisdeling en samenwerking met partners binnen de sector	Knelpunten in acute zorg en dienstverlening zoveel mogelijk voorkomen. De best passende zorg kunnen bieden aan patiënten	Met de partners van de meldkamer Oost- Nederland en het (digitale) zorgcoördinatie centrum wordt geïnvesteerd op samenwerking en digitale innovaties. Indien nodig maken we aanvullende werken/of samenwerkingsafspraken	Doelmatige, goed afgestemde keten van zorgverlening. Inzet van de juiste zorgverlener. Informatie wordt doelmatig en effectief gebruikt

Risico's

AGM voorziet een aantal risico's, waar ze extra aandacht voor heeft. In onderstaande tabel zijn deze uitgewerkt

Risico	Beheersmaatregel
Onvoldoende (gekwalificeerd) personeel	- Inzetten op duurzame inzetbaarheid, gezonde en vitale medewerkers - Werven, selecteren en opleiden van nieuwe medewerkers. Opvullen van vacatures verpleegkundig Meldkamer Centralisten - Bij grote nood of uitval: afspraken met buurregio's/LMS over vernevelen of overname van telefonie - Inhuur externe krachten - Meer flexibiliteit tussen inzet van personeel op rijdienst of meldkamer zodat piekuitval intern opgevangen kan worden
Uitval ICT-voorzieningen	Uitwijkplan lokaal en landelijk hanteren
Vertraging in zorg door extreme drukte	'Overloop' van meldingen naar andere meldkamers indien op piekmomenten de telefoon niet tijdig beantwoord kan worden
Samenwerking en governance Oost5	Gedragen werkafspraken opstellen
Onduidelijkheid over financiering van Meldkamer	Samen met zorgverzekeraars in gesprek over de toekomstige uitbreiding van de meldkamer ambulancezorg

Wat mag het kosten

Overzicht baten en lasten	Realisatie	Begroting	Gew. Begr.	Begroting	Raming	Raming	Raming
Bedragen x € 1.000	2023	2024	2024	2025	2026	2027	2028
7.1 Volksgezondheid							
Personeelskosten	2.971	2.323	2.541	2.558	2.558	2.558	2.558
Materiele kosten	1.514	219	551	535	535	535	535
Kapitaallasten	10	0	26	25	25	25	25
Huisvestingskosten	21	0	47	47	47	47	47
Lasten	4.516	2.542	3.166	3.164	3.164	3.164	3.164
7.1 Volksgezondheid							
Rijksbijdragen	132	139	0	0	0	0	0
Zorgverzekeraars	2.637	2.291	3.385	3.385	3.385	3.385	3.385
Overige baten	1.654	308	0	0	0	0	0
Baten	4.423	2.738	3.385	3.385	3.385	3.385	3.385
Doorbelasting	-189	-195	-219	-220	-220	-220	-220
Resultaat voor bestemming	-281	0	0	0	0	0	0
Mutatie reserves	281	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	0	0	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat na belasting	0	0	0	0	0	0	0

3e. Programma Bedrijfsvoering

Het versterken van de organisatie door het ingezette programma Samen. Beter. Bedrijfsvoeren in combinatie met de implementatie van een applicatieplatform ter ondersteuning van de belangrijkste bedrijfsvoeringsprocessen als HRM, financiën en inkoop is een van de belangrijkste activiteiten op gebied van de Bedrijfsvoering. Daarnaast is er sprake van beleidsontwikkeling op diverse onderwerpen, is duurzaamheid een belangrijk thema en zien we operationeel een aantal ontwikkelingen op ons af komen.

Samen. Beter. Bedrijfsvoeren.

Binnen VGGM bestaat de noodzaak om op korte termijn de ondersteuning en samenwerking in de organisatie te versterken en verbeteren. Dit is een belangrijke conclusie uit KPMG-onderzoek (2022). Het gaat om een behoorlijke inhaalslag: er is investering nodig in de robuustheid van de systemen, het beschrijven van de processen, het versterken van het management en de wijze van samenwerken om toekomstige risico's het hoofd te kunnen bieden. Daarom is VGGM in 2023 gestart met het inrichten van het programma 'Samen. Beter. Bedrijfsvoeren.'.

Hoe is het zover gekomen? In het verleden is ervoor gekozen om de bedrijfsvoering binnen VGGM minimaal in te richten. Ofwel: de inrichting is sterk gericht geweest op de operationele ondersteunende processen. De aandacht voor ondersteuning, advies, controle en ontwikkeling op gebieden zoals IT, HR, Finance en Communicatie is (te) beperkt geweest. Dit effect werd nog verder versterkt door de uitbreiding van (wettelijke) taken en de formatie voor het ondersteunende proces die niet in verhouding meegroeide.

Hiermee heeft de organisatie jarenlang tegen een lage kostprijs haar taken kunnen uitvoeren. Dit wordt ook onderkend in recente vergelijkingen met andere veiligheidsregio's: VGGM voert haar ondersteunende processen met 37 FTE minder uit dan andere veiligheidsregio's of bijna 60 FTE minder dan andere publieke uitvoeringsorganisaties. (Bron: onderzoek Berenschot)

De kwetsbaarheid van de organisatie is zo groot, dat de verbeteropgave niet gepaard gaat met het ad hoc invullen van formatieplaatsen om specifieke risico's te beperken. De verbeteropgave vraagt om een programmatische aanpak, waarbij gestart wordt met een verandering van de organisatie inrichting, actualisatie van de organisatiebeleid en processen, vernieuwing van systemen om vervolgens de formatie in fte's te versterken zodanig dat organisatie-ontwikkeling, beheersing van de bedrijfsvoeringsprocessen en ondersteuning aan het lijnmanagement adequaat kan worden ingericht. De belangrijkste uitdaging is om de bedrijfsvoeringsactiviteiten van taakgericht naar procesgericht te veranderen, zodat deze voorspelbaar en controleerbaar worden uitgevoerd.

Het programma 'Samen. Beter. Bedrijfsvoeren.' kent een aantal deelprojecten op het gebied van Management & Organisatie, Data & Systemen, Mensen & Cultuur en Processen & Procedures. Ook de implementatie van AFAS maakt onderdeel uit van het programma. Eind 2024 is de basis voor de versterking gelegd. Het programma loopt door in 2025 en 2026. Het totale programma moet leiden tot substantiële versterking nodig op de volgende domeinen:

- Vertaling van strategie naar beleid, inclusief implementatie;
- Verbeteren en uitvoeren van de planning & control cyclus en het interne toezicht;
- Verbeteren van de kwaliteit van de ondersteuning HR;
- Vergroten van de capaciteit van Informatie & ICT om de informatievoorziening te verbeteren en de risico's ten aanzien van cyber te mitigeren;
- Ondersteunen van de afdelingen om de kwaliteit van de bronregistratie te verbeteren en voor het inhoudelijk ondersteunen van de afdelingen in het primaire proces.

Indicatief gaat het hierbij om een versterking van 37 tot 60 FTE, afhankelijk van kwalitatieve keuzes te maken in het verbeterproces. Deze uitzetting is geen doel op zich en wordt jaarlijks herijkt op basis van het vast te stellen ambitieniveau en inrichtingskeuzes die binnen het programma 'Samen. Beter. Bedrijfsvoeren.' gemaakt worden. Voorstellen van de directie aan het bestuur ten aanzien van de versterking van de bedrijfsvoering worden begeleid door de bestuurlijke commissie Beter bedrijfsvoeren.

Voor de activiteiten in 2024 is een separate informatiebrief opgesteld. Voor 2025 is een uitbreiding van de formatie gepland van circa 10 FTE. Dit betreffen functies die momenteel binnen VGGM niet bestaan, maar noodzakelijk worden geacht om de organisatie in continuïteit mee te kunnen laten bewegen met maatschappelijke ontwikkelingen. Het betreffen de volgende rollen:

- Strategisch beleidsadviseurs voor HRM, facilitair/duurzaamheid en informatievoorziening;
- Programmamanager en projectmedewerker, zodat in continuïteit formatie beschikbaar is voor implementatie van nieuw organisatiebeleid;
- Medewerker planning & control die de planning & control cyclus voor bestuurlijke en management producten verbetert
- Medewerker management informatie die samen met management voor de verschillende taken management informatie definieert en in continuïteit bewaakt.
- Kwaliteitsmedewerker die samen met management het stramien voor processen en de uitwerking van organisatieprocessen bewaakt.

Informatievoorziening en communicatie

De maatschappij digitaliseert in snel tempo en de informatiebehoefte in de samenleving is fors toegenomen. Of het nu gaat om digitalisering van klantcontacten, hybride samenwerken, de ontwikkeling van een veiligheidsinformatieknooppunt of het ontsluiten van management- en verantwoordingsinformatie: burgers, professionals en ketenpartners stellen steeds hogere eisen aan onze informatievoorziening.

VGGM ziet de volgende ontwikkelingen voor komende jaren op zich afkomen op gebied van informatievoorziening en communicatie:

1. De beweging naar de Cloud zet zich door. Dit geldt ook voor diverse platforms die nu lokaal draaien. Bij de transitie naar de Cloud nemen de investeringskosten af, maar de huur- of licentiekosten toe. Daarnaast verandert de rol van technisch beheer naar ICT-regisseur die de kwaliteit van de dienstverlening bewaakt. Door deze ontwikkeling nemen de ICT kosten veelal toe.
2. De toekomst gaat om data. Datakwaliteit, externe databronnen ontsluiten, verrijken met onze data en die ontsluiten voor onszelf en ketenpartners gaat nog een grote inspanning vragen. Al eerder is er gesproken over het ontwikkelen van informatieknooppunten. We zullen moeten investeren in een 'integratieplatform' en migratie naar de Cloud om al die databronnen samen te kunnen brengen. Daarnaast willen we deze databronnen integreren in onze geografische informatievoorziening.
3. Vergroten digi-bewustzijn van onze medewerkers. Enerzijds richten we ons op het juist gebruik van applicaties en een efficiënte en correcte manier van registreren waarbij informatie op de juiste locatie of in de juiste applicatie wordt opgeslagen. Anderzijds worden medewerkers getraind om informatie zorgvuldig en veilig te verwerken, (security) risico's te herkennen en juist te reageren bij afwijkingen of bijzonderheden.
4. De snelle ontwikkeling van generatieve AI biedt voor VGGM kansen en draagt ook risico's in zich. Om die reden is er intern beleid ontwikkeld dat uitgaat van het benutten van kansen op een transparante manier met oog voor de risico's. Er wordt een interne richtlijn ontwikkeld, medewerkers krijgen waar nodig training en via communicatie en interne sessies worden ethische dilemma's besproken.
5. Onder de NIS2 (Europese wetgeving cybersecurity) zal VGGM als essentiële entiteit binnen de zorg worden aangemerkt. Dit brengt nieuwe verplichtingen met zich mee. Belangrijk is dat de VGGM aantoonbaar moet voldoen aan de geldende normenkaders zoals de BIO (baseline informatiebeveiliging overheid) en NEN7510. Diverse afdelingen zullen informatiebeveiliging moeten borgen in hun beleidscyclus waarbij de noodzaak om te certificeren een kwestie van tijd lijkt te zijn.
6. De risico's in het cyberdomein nemen steeds meer toe. Niet alleen de kans op een incident, maar ook de impact bij een incident is groot. Het belang van monitoring en detectie neemt hiermee sinds enkele jaren een enorme vlucht. Ook VGGM herkent de noodzaak. In 2024 wordt gestart met monitoring en detectie van de eigen ICT voorzieningen. Voor monitoring van generieke systemen wordt aansluiting gezocht bij de landelijke ontwikkelingen bij zowel GGD GHOR NL als het NIPV.

Arbeidsmarktstrategie en communicatie

Vanwege de aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt voor een aantal functies is arbeidsmarktstrategie en -communicatie constant in ontwikkeling om openstaande functies zo goed mogelijk in te vullen.

Harmoniseren huisvestingsafspraken

In 2020 is de gemeentelijke bijdrage voor de brandweer en crisisbeheersing herzien. Geconstateerd werd dat de afspraken rondom het beheer en de bekostiging van de huisvesting (de kazernes) niet zijn geregionaliseerd. Per gemeente zijn afspraken gemaakt over het beheer, waarbij een diversiteit aan afspraken is ontstaan en kosten voor gebouwen in een gemeente voor rekening van de betreffende gemeente zijn. Het bestuur heeft uitgesproken dit om twee redenen een onwenselijke situatie te vinden. Enerzijds geeft het onduidelijkheid in de beheerafspraken.

Anderzijds zijn de locaties integraal onderdeel van de regionale spreiding van de brandweer en daarmee ook onderdeel van de regionale bekostiging.

Als onderdeel van de evaluatie van de verdeling van de gemeentelijke bijdrage aan brandweer en crisisbeheersing is een eerste schatting gemaakt van de impact om te komen tot uniformering van de beheerafspraken. Door de complexiteit in eigendomsverhouding, gebruik, ouderdom en diversiteit van de huisvesting bleek dit een zeer complexe opgave. Besloten werd om het harmoniseren van de afspraken te temporiseren. In 2025 wordt een project gestart om in samenwerking met vastgoedafdelingen van de gemeenten de beheerafspraken en de bijbehorende bekostiging te harmoniseren. Deze projectleider is als incidentele kosten voor 2025 begroot.

Duurzaamheid

Bij de uitvoering van ons werk worden we steeds vaker geconfronteerd met de gevolgen van klimaatverandering. Wij stellen onszelf de vraag wat wij als VGGM zelf kunnen bijdragen aan de doelen zoals gesteld in het klimaatakkoord. Om te voldoen aan wet- en regelgeving wordt steeds meer gevraagd maatregelen te nemen en informatie te verstrekken. Op termijn is een (verplichte) uitgebreide duurzaamheidsrapportage, inclusief accountantscontrole niet ondenkbaar. De komende tijd gaan we aan de slag met het inrichten van de CO2 prestatieladder als ondersteunend instrument. Op basis hiervan stellen we concrete doelen en monitoren we de resultaten. De ambitie van VGGM ten aanzien van de duurzame bedrijfsvoering wordt in overleg met bestuur en gemeenten uitgewerkt. Duurzaamheid van de gebouwen is onderdeel van deze uitwerking.

Integraal huisvestingsplan

Als gevolg van een aantal aflopende huurcontracten in 2026 en 2027 van kantoorruimten is VGGM bezig met het opstellen van een integraal huisvestingsplan voor de functies die gehuisvest zijn in een aantal gebouwen in Arnhem Centrum waarvan het huurcontract afloopt. Dit plan leidt mogelijk tot verhuizing van een aantal functies.

Risico's

Risico	Beheersmaatregel
Door omgevingsontwikkelingen wegvallende inkomsten: ontvlechting, teruglopende subsidies e.d.	Sturen op mogelijkheden van taakverbreding, bevorderen employability en flexibiliteit
Uitval ICT en elektriciteit	Uitvoering geven aan beheersmaatregelen uit continuïteitsplan
Onvoldoende uitvoering kunnen geven aan het Programma 'Samen. Beter. Bedrijfsvoeren.' wat ervoor zorgt dat VGGM op termijn niet meer voldoet aan wet- en regelgeving en niet voldoende in staat is om in te spelen op ontwikkelingen	• Monitoren voortgang programma • Actief sturen op beschikbaar krijgen van capaciteit ten behoeve van het programma
Informatiebeheer onvoldoende op orde waardoor VGGM niet voldoet aan wet- en regelgeving.	• Implementeren van beleid rondom informatiebeheer & WOO en ondersteunende systemen • Medewerkers actief bewust maken van belang van goede archivering op de juiste plek
Ontoereikend niveau van informatiebeveiliging	• Implementeren van privacy beleid overeenkomstig de Algemene Verordening gegevensbescherming (AVG), het beheren van een privacy register en de medewerkers op een actieve manier bewust maken van de do's en don'ts bij het werken met gevoelige persoonsinformatie • Focus houden op het melden van incidenten met lekken van persoonsgegevens volgens de Wet op de datalekken • Vaststellen van een beleidsplan informatiebeveiliging binnen de landelijke norm voor VR's (Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten en NEN 7510) en uitvoering geven aan de noodzakelijk geachte beheersmaatregelen om de beveiliging van de binnen de organisatie aanwezige informatie te borgen. Dit kan kosten met zich meebrengen, waarvoor geen voorziening in de begroting aanwezig is
Het niet behalen van doelstellingen en wet- en regelgeving rondom duurzaamheid.	• Het actief stellen van doelen en monitoren van resultaten
Onvoldoende (deskundig) personeel	• Continue monitoren en actief inzetten op gerichte arbeidsmarktcommunicatie
Onduidelijkheid over beheersafspraken huisvesting	• Beheer wordt niet of niet tijdig uitgevoerd

Doelenboom

Wat willen we bereiken		Wat gaan we ervoor doen	Wat is het beoogd maatschappelijk effect
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties 2025 - 2028	
Doelmatige, doeltreffende en verantwoorde organisatie	Stroomlijnen en digitaliseren registratieve en administratieve processen voor betere en snellere informatievoorziening	- Het vereenvoudigen en digitaliseren van processtappen en procedures - Terugbrengen formatie administratie als gevolg van digitalisering	Betaalbare overheid met een verantwoorde bedrijfsvoering en gewenste dienstverlening op adequaat niveau
	Meer voor minder	- Realiseren inkoopvoordelen - Doelmatig beheren en gebruiken van alle gebouwen die de VGGM gebruikt	
	Duurzaam ondernemen	- Voorkomen van verspilling van grondstoffen en energie - Verduurzaming van het wagenpark - Inkoop/gebruik van duurzame en verantwoorde materialen - Stellen doelen en monitoren hiervan op basis van de Co2 prestatieladder	
Gezonde financiële huishouding	Adequaat budgetteren en transparant verantwoorden	- Optimaal inzetten van beschikbare gelden voor het realiseren van de doelen van de organisatie - Transparant verantwoorden over bestedingen	Verantwoorde besteding van gemeenschapsgeld
	Realiseren van voldoende financiële weerstand	Jaarlijks actualiseren van het risicoprofiel in relatie tot het vastgestelde reservebeleid	
Kwaliteit van de externe (bestuurlijke) informatie en communicatie verhogen	Voldoen aan de archiefwetgeving voor digitalisering	Doorontwikkeling Document Management Systeem en herinrichting digitaal archief	Een goede en transparante besturing van de organisatie en het in verbinding zijn met de relaties van de organisatie (gemeenten, ketenpartners, burgers, bedrijven) door middel van informatie-uitwisseling
	Tevredenheid bestuursorganen/ raden over de opgeleverde informatie	- Door vormgeving en digitalisering toegankelijk maken van beleids- en verantwoordingsdocumenten - Directie en medewerkers van de VGGM onderhouden en bestendigen op ambtelijk en bestuurlijk niveau goede contacten met de gemeenten. De raadsinformatieavonden, netwerkdagen en gesprekken met stakeholders zijn terugkerende initiatieven	
	Tijdige, rechtmatige en juiste informatie delen met ketenpartners en burgers	- Informatie beschikbaar stellen conform de standaard voor veiligheidsregio's (Veiligheidsregio Referentie Architectuur) - Planmatig realiseren van een samenhangend informatiestelsel (met elkaar verbinden van registraties)	
Goed werkgeverschap	Realiseren duurzaam inzetbaar personeel en een inclusief en divers medewerkersbestand	- Investeren in leiderschap (gericht op kwaliteit werkrelaties, ontwikkeling talent en duurzame inzetbaarheid personeel) - VGGM voor mensen met een achterstand tot de arbeidsmarkt toegankelijker te maken	Een organisatie die een afspiegeling vormt van de maatschappij, met medewerkers die vakbekwaam zijn én blijven waarbij continu

Ontwerpbegroting 2025 VGGM

	Aantrekkelijk werkgever zijn nu en in de toekomst (borgen continuïteit van de organisatie)	• Verder invulling geven aan tijd- en plaatswerken • Bepalen profiel van de VGGM als (toekomstig) werkgever en het zichtbaar maken van de VGGM als werkgever (presentatie /marketing/werving) . Actualiseren arbeidsmarktstrategie in combinatie met arbeidsmarktcommunicatie	geanticipeerd wordt op ontwikkelingen
--	--	--	---------------------------------------

Wat mag het kosten

Overzicht baten en lasten	Realisatie	Begroting	Gew. Begr.	Begroting	Raming	Raming	Raming
Bedragen x € 1.000	2023	2024	2024	2025	2026	2027	2028
0.4 Overhead							
Personeelskosten	13.674	13.777	15.972	16.741	17.741	18.741	18.741
Materiele kosten	4.212	6.825	5.546	5.042	5.042	5.042	5.042
Kapitaallasten	2.534	2.124	1.815	1.700	1.700	1.700	1.700
Huisvestingskosten	3.988	3.711	4.128	4.128	4.128	4.075	4.028
Lasten	24.408	26.438	27.462	27.611	28.611	29.558	29.511
0.4 Overhead							
Rijksbijdragen	158	56	56	56	56	56	56
Overige baten	2.193	934	974	673	673	673	673
Baten	2.351	990	1.030	729	729	729	729
Doorbelasting	22.676	25.247	25.834	26.682	27.682	28.682	28.682
Resultaat voor bestemming	619	-200	-597	-200	-200	-146	-100
Mutatie reserves	253	200	597	200	200	146	100
Resultaat na bestemming	872	0	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat na belasting	872	0	0	0	0	0	0

4. Financiën

Voor het opstellen van de bestuursbegroting 2025 is de vertreksituatie de jaarschijf 2024 zoals opgenomen in de ontwerpbegroting 2024 en vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 13 september 2023.

De financiële beschouwingen bevat de volgende onderwerpen:

- Nominale ontwikkelingen: ontwikkelingen vanaf de vaststelling van de ontwerpbegroting 2024 en de loon- en prijsindexering.
- Investerings
- Effect op het lopende begrotingsjaar 2024
- Financiële begroting

4.1 Nominale ontwikkelingen

Macro economische omstandigheden met impact op begroting 2025

In de begroting 2023 is als gevolg van verschillende factoren zoals economische onzekerheid, de hoge rijks overheidsuitgaven, grondstoftekorten en de lage rekenkundige indexatie van de loonkosten gekozen voor een correctie van de indexatie die rekening hield met de werkelijke verwachte kostenstijging voor loon en prijzen. Inmiddels lijken de omstandigheden zich enigszins te stabiliseren en de indexatiecijfers lopen daardoor weer beter in de pas met de werkelijke kostenontwikkelingen.

Loon- en prijsontwikkeling 2025

De door het Algemeen Bestuur vastgestelde systematiek voor loon- en prijscompensatie bestaat uit een voorcalculatie voor 2025 en een nacalculatie over 2023.

- In de voorcalculatie van de begroting 2025 wordt uitgegaan van de laatst bekende raming van het CPB in de Macro Economische Verkenningen uit september 2023 (MEV 2024). In de MEV 2024 wordt voor de collectieve sector rekening gehouden met een loonkostenstijging in 2025 van 5,3% en hogere materiele kosten van 2,0%.
 - In de nacalculatie van de begroting 2025 wordt de werkelijke kostenontwikkeling in 2023 (het zogenaamde inhaaleffect) vastgesteld. In de begroting 2023 was rekening gehouden met een loonkostenontwikkeling van 3,6% en 2,3% voor prijsontwikkeling (CEP 2022).
Op basis van de bovengenoemde ontwikkelingen is tussentijds besloten deze percentages bij te stellen naar meer realistische met als uitkomst een gecorrigeerd percentage voor de lonen van 9% en prijzen van 12%. Als laatste correctie zijn deze percentages in 2024 nog een keer met 20% verlaagd, waardoor de werkelijke percentages uitkwamen op 7,2% voor de lonen en 9,6% voor de prijzen. Deze percentages zijn volgens de MEV 2024 voor 2023 respectievelijk 5,0% en 4,8%.
Dit betekent een nacalculatie van -2,2% op de lonen en -4,8% op de prijzen.
- Als de voor- en nacalculatie worden gecombineerd dan bedraagt de totale indexatie voor loon 3,1% en voor prijzen -2,8%.
- Uitgangspunt bij het toepassen van bovenstaande systematiek is dat 70% van de begrote kosten betrekking hebben op loon en 30% op prijs. Dit leidt tot een gewogen loon/prijsbijstelling van 1,33%.

4.2 Investerings

Investerings zijn uitgaven waarvan het economisch nut zich over meerdere jaren uitstrekt. Investerings worden geactiveerd op de balans en worden afgeschreven op basis van de economische levensduur van de investering. De kapitaallasten (rente en afschrijving) komen ten laste van de programma's en moeten worden gedekt binnen de baten en lasten van de programmabegroting.

In de programmabegroting 2025 is het MJIP 2024 - 2028 geactualiseerd. Geplande vervangingsinvesterings zijn beoordeeld op nut en noodzaak en voor zover mogelijk, is beoordeeld of de opgenomen vervangingsbedragen toereikend zijn. Dit leidt tot fluctuatie van investeringsvolumen in de verschillende jaren. De geplande investerings worden opgenomen in de meerjarige inkoopkalender, zodat de ondersteuning op het gebied van inkoop hierop afgestemd kan worden.

In de periode 2024-2028 is de prognose dat voor € 54,6 miljoen wordt geïnvesteerd. De totale waarde van de materiële vaste activa wordt per eind 2028 geraamd op € 47,4 miljoen. In bijlage 5 is een detailoverzicht van het investeringsplan opgenomen.

4.3 Effect op lopende begrotingsjaar 2024

Het verloop van de ontwerpbegroting 2024 naar de geactualiseerde begroting 2024 kan als volgt worden weergegeven:

Overzicht baten en lasten	Begroting	Gem.	Lokaal	NZA	Rijks-	Overig	Gew. Begr.
Bedragen x € 1.000	2024	bijdrage	aanbod		bijdragen		2024
Programma Crisisbeheersing	7.174	0	0	0	0	-792	6.382
Programma Brandweezorg	43.540	0	-11	0	0	1.738	45.268
Programma GGD	35.329	0	1.118	0	1.766	-846	37.367
Programma Ambulancezorg	31.406	0	0	-381	0	-524	30.502
Programma Bedrijfsvoering	26.438	0	0	0	0	1.024	27.462
Programma COVID-19	0	0	0	0	0	0	0
Lasten	143.888	0	1.107	-381	1.766	600	146.980
Gemeentelijke bijdrage	82.742	0	0	0	0	0	82.742
Lokaal aanbod	7.829	0	1.107	0	0	0	8.936
Rijksbijdragen	10.282	0	0	0	1.766	-143	11.905
Zorgverzekeraars	28.919	0	0	2.955	0	0	31.874
Overige baten	13.677	0	0	-3.336	0	131	10.472
Baten	143.448	0	1.107	-381	1.766	-12	145.929
Doorbelasting	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat voor bestemming	-440	0	0	0	0	-612	-1.052
Mutatie reserves	440	0	0	0	0	612	1.052
Resultaat na bestemming	0	0	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat na belasting	0	0	0	0	0	0	0

In de geactualiseerde begroting 2024 zijn de navolgende aanpassingen opgenomen:

Gemeentelijke bijdrage

Er zijn geen mutaties in de gemeentelijke bijdragen.

Opbrengsten gemeenten regionaal (lokaal aanbod)

Het verschil wordt veroorzaakt door wijziging van het gecontracteerde lokaal aanbod voor 2024 ten opzichte van het geraamde lokaalaanbod zoals opgenomen in de primaire begroting. Het lokaal aanbod wordt altijd 1 jaar van tevoren afgesproken, leidend tot deze bijstelling.

NZA

De kolom NZA betreft de aanpassing van de afspraken voor de bekostiging van de ambulancezorg door de zorgverzekeraars. In de primaire begroting is de verwachte bekostigingstoename voor 2024 verantwoord als overige baten. In de gewijzigde begroting vindt een aanpassing plaats naar de werkelijke bekostigingsafspraken met de verzekeraars.

Rijksbijdragen (BDUR/SPUK)

De SPUK(specifieke uitkering)-bijdragen van het rijk voor de basisinfrastructuur COVID-19 vaccinaties en Versterking Infectieziektenbestrijding en Pandemische Paraatheid (VIPP) muteert naar aanleiding van de hoger dan geraamde baten en lasten over 2024.

Overige

De kolom overige betreft met name de mutatie in de overige baten als gevolg van herrubriceringen, detacheringen, subsidieverstrekingen, verwachte rentebaten en overige diensten. Daarnaast vindt in de baten en lasten een verschuiving tussen de programma's en pijlers plaats als gevolg van administratieve opschoningen. Door vertraging in uitvoering van projecten worden geplande uitgaven voor 2023 doorgeschoven naar 2024, evenals de besteding van de bijbehorende bestemmingsreserves. Deze projecten hebben betrekking op 'Samen. Beter. Bedrijfsvoeren.' en de implementatie van een applicatieplatform. Naast de besteding van de bestemmingsreserve worden deze eenmalige uitgaven aan deze projecten deels bekostigd met incidentele renteresultaten.

4.4 Voorstel bestemming resultaat over 2023

De jaarrekening 2023 is opgesteld. VGGM heeft van de € 73 miljoen euro ontvangen gemeentelijke bijdragen en lokaal aanbod € 1,7 miljoen niet besteed. In de jaarrekening is het resultaat van € 1,7 miljoen als te bestemmen resultaat verantwoord. Dit resultaat staat ter beschikking van de gemeenten.

4.5 Gemeentelijke bijdragen

De inliggende gemeenten van VGGM hebben per taakgebied afspraken gemaakt over de verdeling van de gemeentelijke bijdrage aan VGGM. Deze afspraken zijn:

<i>Taakgebied</i>	<i>Verdeling</i>
Veiligheid	Gemeentefonds
Bevolkingszorg	Bedrag per inwoner
GGD	Bedrag per inwoner
Jeugdgezondheidszorg 0-4	Bedrag per jeugdinwoner
Vaccinatieprogramma	Bedrag per jeugdinwoner

Bijdragen Veiligheid

De gemeentelijke bijdrage Veiligheid wordt verdeeld op basis van de onderlinge verhouding van ontvangen bijdrage in het gemeentefonds, cluster Openbare Orde & Veiligheid, subcluster Brandweer. De bijdrage voor de lasten huisvesting, functioneel leeftijdsontslag en de post Stadspoort worden op basis van werkelijke kosten met de betreffende gemeente verrekend.

De gemeentelijke bijdrage Veiligheid werd tot begrotingsjaar 2021 verdeeld op basis van historische inbreng. Op basis van de afspraken inzake de ingroei van de brandweerbijdrage naar de OOV-verdeling wordt een deel van de gemeentelijke bijdrage 2022-2025 via een voorziening geëgaliseerd. 2025 is het laatste jaar waar nog van een inloop sprake is.

Bijdragen op basis van (jeugd)inwoners

De gemeentelijke bijdragen muteren jaarlijks autonoom door de mutaties in de inwoneraantallen.

De totale inwoneraantallen van de regio vertonen een lichte stijging. Het aantal jeugdigen (gedefinieerd als inwoners in de leeftijd van 0 tot 18 jaar) laat in 2024 voor het eerst sinds jaren een lichte stijging zien na een jarenlange dalende trend.

5. Paragrafen

5.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Reservebeleid

VGGM houdt gewenst reserveniveau aan, dat uitgaat van de situatie dat de gemeenten een deel van het risicodragerschap voor hun rekening nemen. Met deze reserve wordt ervan uitgegaan dat te verwachten risico's goed zijn op te vangen.

Risico's

Hieronder is een inventarisatie van de belangrijkste risico's opgenomen.

Risico's voor heel VGGM

Arbeidsmarkt

De krapere arbeidsmarkt maakt het moeilijk om medewerkers en vrijwilligers te vinden en te binden. Voor dit moment specifiek geldt dat loonontwikkeling voor diverse functies uit de pas loopt met andere sectoren, waardoor VGGM een minder aantrekkelijke werkgever is. Daarnaast neemt door vergrijzing de uitstroom toe.

Het risico bestaat dat de formatie niet op orde is en afgesproken prestaties om die reden niet kunnen worden gerealiseerd. Daarnaast nemen kosten om leemtes in de planning te ondervangen met tijdelijke inhuur van medewerkers toe en is de inspanning die geleverd wordt om verloop van medewerkers op te vangen groot. Dit noopt de organisatie om haar arbeidsmarktstrategie te evalueren en te zoeken naar alternatieve mogelijkheden om (tijdelijk) personeel aan te trekken.

Bestuurlijke verantwoordelijkheid

De Stichting Veilig Thuis Gelderland-Midden valt onder de bestuurlijke verantwoordelijkheid van VGGM. Er is geen sprake van financiële verwevenheid tussen de stichting en de gemeenschappelijke regeling. De financieringsstromen en vermogensbestanddelen blijven in de toekomst strikt gescheiden. Dit beperkt de risico's voor de gemeenschappelijke regeling.

Ziekteverzuim

Het is van maatschappelijk belang dat de taken die vallen onder de Wet publieke gezondheid en Wet Veiligheidsregio zoveel mogelijk worden uitgevoerd. De coronabestrijding vroeg ruime tijd veel extra inzet van VGGM-medewerkers, waardoor het risico bestaat van verzuim als gevolg van een (te) hoge belasting. Het ziekteverzuim is op dit moment nog relatief hoog. In voorkomende gevallen betekent dit dat soms keuzes gemaakt moeten worden: welke werkzaamheden kunnen uitgesteld worden (en hoe lang) en welke activiteiten worden als eerste niet uitgevoerd bij krapte aan personeel.

Regeling Vervroegd Uittreden (RVU)

In het pensioenakkoord is geregeld dat werkgevers een Regeling Vervroegd Uittreden (RVU) kunnen aanbieden aan medewerkers die 3 jaar of minder van hun AOW-leeftijd verwijderd zijn. De cao Ambulancezorg en de cao VVT hebben inmiddels een RVU-regeling in de cao opgenomen (ieder met verschillende spelregels). Voor de cao Veiligheidsregio's is de RVU-regeling onderwerp van gesprek in 2024.

In overeenstemming met het Besluit Verantwoorden en Begroten heeft VGGM op dit moment geen reservering voor verlofuren. Het risico bestaat dat een van de bronnen voor de RVU-verlof uren, al dan niet reeds opgebouwd, zal worden. Daarmee bestaat een financieel risico afhankelijk van de uitkomst en het toekomstig gebruik van de RVU.

Vakantiedagen

Medewerkers hebben recht op verlof. In voorkomende gevallen wordt het toegekende verlof niet volledig gedurende het kalenderjaar opgenomen. In dat geval behoudt de medewerker het recht om het verlof op een later moment te genieten. Beleidsmatig kunnen medewerkers zonder nadere afspraken te maken tot 2 weken verlof meenemen naar het nieuwe kalenderjaar. In financiële zin wordt, in overeenstemming met BBV, deze verlofrechten niet als lasten verantwoord. Naar schatting heeft het totaal aan niet opgenomen verlof een waarde van circa € 2 miljoen. Momenteel wordt geëvalueerd of de verwerking van verlof binnen overheidsorganisaties niet op een vergelijkbare wijze als binnen de private sector verwerkt zou moeten worden. Op deze wijze passen de jaarlijkse lasten beter bij

de waarde die medewerkers aan de organisatie toevoegen. Als deze gedachten wordt omgezet in regelgeving, dan leidt dat voor VGGM tot een eenmalige last van circa € 2 miljoen.

Programma brandweezorg

Groot onderhoud brandweerkazernes

Ten tijde van de regionalisering van de brandweer is de bestuurlijke keuze gemaakt de kazernes niet over te dragen aan de veiligheidsregio en in eigendom te laten van de gemeenten. Drie argumenten speelden daarbij een rol:

- Voor gemeenten vertegenwoordigen de kazernes een maatschappelijk en/of economisch belang;
- VGGM wil zich beperken tot het uitvoeren van de kerntaken en daar valt het beheer van onroerend goed niet onder. Liever maakt VGGM gebruik van de vastgoedkennis die bij gemeenten aanwezig is;
- De ontvlechting van de kazernes is niet eenvoudig omdat op veel plaatsen sprake is van complicerende factoren zoals gedeeld gebruik met andere gemeentelijke diensten en/of nog af te wikkelen investeringen in nieuw- en verbouw.

In de lijn van bovenstaande keuze is het budget voor de kapitaallasten en het groot onderhoud bij de gemeente achtergebleven. In het budget voor de brandweer zijn de gebruikerslasten opgenomen (denk aan schoonmaakkosten, energie, klein onderhoud, etc.). VGGM heeft in de jaarrekening een onderhoudsreserve gevormd voor het groot onderhoud dat door de gebruiker moet worden uitgevoerd.

Rechtspositie vrijwilligers brandweer

De invoering van de Wet normalisering rechtsposities ambtenaren is ingegaan per 1 januari 2020. Een onverkorte invoering heeft waarschijnlijke grote ongewenste effecten voor, met name, de vrijwilligers bij de brandweer. Om deze reden is voor veiligheidsregio's uitstel verleend om de gevolgen in kaart te brengen en met alternatieve voorstellen te komen. In de brandweerkamer wordt samen met de ministers de mogelijkheid verkend de vrijwilligers uit de Wnra te houden.

Financiering inzet 25kv

Het Ministerie van Infrastructuur en Milieu verstrekt een jaarlijkse bijdrage van inmiddels € 375.000 om VGGM in staat te stellen expertise toe te passen bij het optreden bij spoorwegincidenten op de Betuweroute, met name gerelateerd aan de 25kV bovenleiding. Binnenkort wordt een besluit verwacht ten aanzien van de continuering van deze vergoeding.

Opleidingskosten vakbekwaamheid

De opleidingskosten van de brandweer zijn fors gestegen, mede door een groter verloop van medewerkers/vrijwilligers. Voor 2023 heeft deze groei geleid tot een aanpassing van het opleidingsprogramma. Momenteel loopt een nadere analyse wat eventuele structurele effecten zijn, hierbij worden ook historische informatie, trends op de arbeidsmarkt en de ontwikkeling in verschillende onderwerpen die geschoold en beoefend moeten worden (denk hierbij onder andere aan veilige energie transitie) betrokken.

Wonen met zorg / BEVI

De gemeenten ontvangen van 2022 t/m 2025 vanuit het Rijk een bijdrage voor de invoering van de Omgevingswet. Binnen het programma brandweezorg zien wij op dit moment hier binnen 2 autonome ontwikkelingen, zoals toegelicht binnen de pijler risicobeheersing.

Voor bouwwerken met een woonfunctie met zorg gaat een gebruiksmelding verplicht gesteld worden, welke jaarlijks getoetst dient te worden.

Daarnaast vervalt met de Omgevingswet het BEVI (Besluit externe veiligheid inrichtingen). Hiermee vervalt het specifieke advies op externe veiligheid naar een advies voor (brand)veiligheid als geheel; de wettelijke adviestaak wordt hiermee dus verbreed.

Voor deze 2 ontwikkelingen zijn vanuit het Rijk incidenteel middelen aan de gemeenten toegekend. Deze ruimte loopt tot 2025. Voor de structurele inzet zullen nog afspraken gemaakt moeten worden.

Programma GGD

Projecten Medische Milieukunde

VGGM participeert regelmatig in Europese projecten en in diverse projecten van de Academische Werkplaats. Voor deze projecten vindt afrekening aan het einde van de looptijd plaats. Dat betekent dat tussentijds geen financieel resultaat in de exploitatie zichtbaar wordt. Tussentijds wordt binnen VGGM vastgesteld of kosten die zijn gemaakt ook subsidiabel zijn. Dat is een toets op de rechtmatigheid. Bij afronding van een project kan het wel zo zijn dat VGGM hogere kosten heeft moeten maken door in het bijzonder meer capaciteit voor een project in te zetten. Dat is een vraagstuk van doelmatigheid.

Bedrijfsvoering risico's AGZ

De afdeling Algemene Gezondheidszorg (AGZ) kent een aantal bedrijfsvoeringsrisico's waaronder de kwetsbaarheid in de opbouw van het personeelsbestand. Binnen de specialistische functies is sprake van een vergrijzing van het personeelsbestand. Ook is het vanwege de krapte op de arbeidsmarkt voor met name deze specialistische functies een uitdaging om de juiste mensen aan te trekken. Hierdoor kan de continuïteit van de werkzaamheden in gevaar komen.

Naast deze uitdaging bestaan onzekerheden ten aanzien van de inkomsten door (mogelijke) veranderingen in wet- en regelgeving en overige (externe) ontwikkelingen.

Functiewaardering

Landelijk blijken verschillen te bestaan tussen de inschaling van forensisch artsen. Dit betreft een specialistische functie, waarbij het ongewenst is als medewerkers om verschil in arbeidsvoorwaarden van GGD-regio wisselen. Om die reden wordt landelijk het functieprofiel gewaardeerd, mogelijk leidend tot een aanpassing van de functiewaardering bij de individuele regio's. Het aanpassen van de functiewaardering kan financiële effecten hebben voor VGGM.

Daarnaast is een grote groep werknemers die na de overgang van STMG en Icare in dienst zijn gekomen bij de Stichting PG. Zij vallen hiermee onder een andere cao dan de medewerkers van VGGM. Binnen de organisatie geeft dit onwenselijke verschillen. Het uitfasen van de Stichting leidt tot een structurele toename van de salarislasten van uiteindelijk circa € 0,9 mln per jaar. Voor dit risico is een bestemmingsreserve getroffen, waardoor eventuele effecten in de begroting 2 jaar na transitie merkbaar worden.

Publieke gezondheid Asielzoekers

Sinds maart 2019 heeft het COA laten weten dat zij middels een aanbestedingstraject op zoek is naar een opdrachtnemer die landelijk de jeugdgezondheidszorg (JGZ) aan kan bieden aan alle kinderen van 0 tot 18 jaar die vallen onder het COA. GGD GHOR NL heeft de aanbesteding PGA COA gegund gekregen.

Dit nieuwe contract is ingegaan op 1 augustus 2020 en heeft een looptijd van twee jaar met de mogelijkheid het contract tweemaal met 24 maanden te verlengen. Het risico bestaat dat het COA op korte termijn een nieuwe aanbesteding start.

Programma Bedrijfsvoering

ICT-ontwikkelingen

ICT-ontwikkelingen in de samenleving gaan momenteel snel. Stakeholders hebben een navenant hogere verwachting van de mogelijkheden alsmede van een tijdige en juiste informatie-ontsluiting. Daarnaast stoppen leveranciers de ondersteuning van oudere ICT-applicaties.

De komende jaren worden om deze redenen diverse bedrijfsvoeringssystemen up-to-date gebracht en met elkaar gekoppeld. De kosten van implementatie en van vernieuwde licenties nemen sterk toe. Deze kosten kunnen niet in alle gevallen worden terugverdiend in de primaire of ondersteunende processen of door reduceren van applicaties met vergelijkbare toepassingsmogelijkheden. In voorkomende gevallen zullen keuzes moeten worden gemaakt.

Weerstandsvermogen

In 2014 is aan de hand van de zogenaamde “kans x effect” methode een inschatting gemaakt van de mogelijke risico's en een kwantificering daarvan. Bij benadering wordt een indicatie gegeven van het voor de organisatie benodigde weerstandsvermogen. Dit weerstandsvermogen wordt gevormd door de totale impact van de gekwantificeerde risico's te relateren aan de weerstands-capaciteit (zijnde het beschikbare eigen vermogen).

Het eigen vermogen van VGGM is beperkt. Het streven is de algemene reserve op het in 2015 vastgestelde niveau van € 1.453.000 te consolideren.

Solvabiliteit

Naast een buffer tegen optredende risico's, wordt eigen vermogen benut voor de financiering van investeringen. Investerings worden ook gefinancierd met vreemd vermogen (leningen). Een gezonde verhouding tussen vreemd en eigen vermogen (solvabiliteit) draagt bij aan een doeltreffende en efficiënte vervulling van de publieke functie van VGGM. Deze solvabiliteit wordt uitgedrukt in een ratio. De ratio per ultimo 2025 is naar verwachting 9,7% (per eind 2023: circa 16,0%). Voor een overheidsorganisatie is dit een redelijke waarde.

Netto Schuldquote

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlasten t.o.v. de eigen middelen. Het geeft een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Een laag percentage is gunstig. De VNG adviseert om 130% als maximum norm te hanteren en daarboven de schuld af te bouwen. De netto schuldquote van 27,3% blijft ruim onder dit gestelde maximum.

Structurele exploitatieruimte

Dit cijfer helpt mee om te beoordelen welke structurele ruimte een veiligheidsregio heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Structurele uitgaven en inkomsten zijn binnen VGGM in evenwicht.

5.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Kapitaalgoederen zijn goederen welke een meerjarig nut hebben ten behoeve van de productie. Het gaat daarbij veelal om zaken die na de eerste aanschaf regelmatig onderhoud vergen. Binnen de VGGM zijn de belangrijkste kapitaalgoederen de crisis- en hulpverleningsvoertuigen, de beschermende kleding, de (inrichting van) kazernes en panden en ICT-middelen.

- Crisis- en hulpverleningsvoertuigen worden jaarlijks gekeurd en veelal onderhouden op basis van de kilometerstand. Wanneer gebreken tussentijds worden geconstateerd, vindt direct onderhoud plaats. Vervanging van de voertuigen is opgenomen in het Meerjareninvesteringsplan. Het onderhoud is opgenomen in de begroting.
- Beschermende kleding wordt direct na een incident geïnspecteerd. Bij schade vindt reparatie of vervanging plaats. Voor vervanging en onderhoud is budget beschikbaar in de begroting.
- Eind 2013 zijn de kazernes Bommel, Dieren, Harskamp, Doorwerth, Pannerden en Valburg van gemeenten overgenomen door VGGM. De kazernes Harskamp, Doorwerth, Bommel, Dieren en Valburg zijn weer terug verkocht aan de betreffende gemeenten. De kazerne Pannerden zal naar verwachting in 2024 worden terug verkocht. De overige kazernes zijn in eigendom en in beheer van de deelnemende gemeentes.
- Voor de gebouwen in eigendom van VGGM, met name ten behoeve van de Ambulancezorg, zijn meerjarenonderhoudsplannen beschikbaar.

5.3 Financiering

Algemeen

Wet fido

Het Rijk heeft regels gesteld aan hoe gemeenten en provincies hun geld en kapitaal beheren. Die regels staan in de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) en gelden ook voor gemeenschappelijke regelingen als VGGM. Hoeveel geld gemeenten en provincies mogen lenen, is afhankelijk van de hoogte van de begroting. De kasgeldlimiet bepaalt hoeveel geld ze mogen lenen voor een periode van maximaal 1 jaar. De renterisiconorm schrijft voor hoeveel maximaal geleend mag worden voor een periode langer dan 1 jaar.

Gemeenten en provincies mogen liquide middelen aanhouden bij de schatkist (schatkistbankieren). Hier krijgen ze een rentevergoeding voor. VGGM hanteert de volgende doelstellingen op gebied van financiering:

- Beschikbaar hebben van voldoende liquiditeiten om de vastgestelde plannen te kunnen uitvoeren.
- Beheersen van de risico's die zijn verbonden aan de financieringsfunctie, zoals renterisico en debiteurenrisico.
- Minimaliseren van de kosten van geldleningen.
- Verkrijgen en handhaven van toegang tot de financiële markten.

Renterisico kort en langlopende financiering

Kasgeldlimiet

De door het Rijk opgelegde kasgeldlimiet beperkt het risico van stijgende rentelasten voor de kortlopende financiering. De limiet beperkt de maximale omvang van de gemiddelde korte schuld (< 1 jaar) per kwartaal tot 8,2% van de totale lasten van de programmabegroting. Voor 2025 bedraagt de limiet 12,3 miljoen.

Renterisiconorm

De renterisiconorm beperkt het renterisico op de langlopende financiering. De norm bevordert de spreiding van de looptijd van de kapitaalmarktleningen (looptijd lening > 1 jaar) door de omvang te beperken van de leningen waarvoor de rente in een bepaald jaar moet worden aangepast. Het rijk heeft de maximale omvang van leningen met een renteaanpassing vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal. Voor VGGM komt dat neer op een bedrag van € 30,1 miljoen. De verwachting is dat we in 2025 ruimschoots onder de gestelde norm blijven.

Financiering

Voor het uitoefenen van de treasuryfunctie is inzicht nodig in de huidige en toekomstige kasstromen.

Deze kasstromen bestaan uit:

1. De kasstroom uit operationele activiteiten (de exploitatie)
2. De kasstroom uit investeringen
3. De kasstroom uit financieringsactiviteiten (aflossingen en stortingen van aangetrokken geldleningen)

Het inzicht hierin wordt verkregen door het regelmatig actualiseren van onze liquiditeitsplanning. Hierbij zijn de ontvangsten en uitgaven volgens de programmabegroting en het investeringsplan het uitgangspunt.

Op basis van het meerjarige investeringsplan (zie bijlage 5) en de in 2019 afgesloten meerjarige lening van € 15 miljoen wordt geen liquiditeitstekort verwacht.

Renteomslag en financieringsresultaat

Voor vergelijkbaarheid tussen overheidsorganisaties, schrijft de BBV de manier van bepalen van de renteomslag voor. Voor VGGM bedraagt de renteomslag 0,5%.

6. Planning en control cyclus

Op hoofdlijnen kan de planning & control cyclus voor begrotingsjaar 2024 als volgt worden geschetst:

<i>Wanneer</i>	<i>Wat</i>	<i>Wie</i>
3 april 2024	Aanbieden ontwerpbegroting 2025	Dagelijks Bestuur
april - juli 2024	Consultatie kaderbrief & ontwerpbegroting 2025	Colleges van B&W en gemeente raden
september 2024	Bespreken zienswijze en begroting 2025	Financiële Commissie en Dagelijks Bestuur
11 september 2024	Bespreken zienswijze en vaststellen begroting 2025	Algemeen Bestuur
maart - sept 2025	Bespreking begrotingswijzigingen 2025	Financiële commissie, Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur
maart 2026	Bespreking jaarrekening 2025	Financiële Commissie en Dagelijks Bestuur
april 2026	Bespreking en vaststellen jaarrekening 2025	Algemeen Bestuur

Bijlagen

Bijlage 1: Ontwikkelingen in gemeentelijke bijdragen

a. Budgettair kader gemeentelijke bijdrage Veiligheid

De genoemde ontwikkelingen in hoofdstuk 2 en hoofdstuk 3 hebben de volgende consequenties op het budgettair kader van de gemeentelijke bijdrage Veiligheid (brandweer).

In € x 1.000	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Begroting t-1 (2023)	48.506	48.506	53.093	53.879	54.125	54.696
versterking bedrijfsvoering 2024/27		576	571	571	571	
Loon- en prijscompensatie (§ 3a)		3.632				
Omgevingswet		325		-325		
ingroei herverdeling (*)		55	215			
MJB 2022-2027	48.506	53.093	53.879	54.125	54.696	54.696
Loon- en prijscompensatie (§ 3a)			844	844	844	844
Specifieke afspraken (**)			-20	-20	-20	-20
Natuurbrand		0	0			
Veilige energietransitie			250	250	250	250
harmonisatie huisvesting			150			
MJB 2023-2028	48.506	53.093	55.103	55.199	55.770	55.770

(*) Ingroei: hiervoor is een reserve gecreëerd

(**) Terug leveren van kazernes (deels 1 jaar eerder)

b. Budgettaire kader gemeentelijke bijdrage Bevolkingszorg

De genoemde ontwikkelingen in hoofdstuk 2 en hoofdstuk 3 hebben de volgende consequenties op het budgettaire kader gemeentelijke bijdrage bevolkingszorg:

In € x 1.000	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Begroting t-1 (2023)	729	729	791	791	791	791
Loon- en prijscompensatie (§ 3a)		57				
Mutatie inwoneraantallen (*)		5				
MJB 2022-2027	729	791	791	791	791	791
Loon- en prijscompensatie (§ 3a)			14	14	14	14
Mutatie inwoneraantallen (*)			9	9	9	9
MJB 2023-2028	729	791	815	815	815	815

Bovenstaande opstelling leidt tot een inwonerbijdrage van € 1,14 (2024: € 1,12). Deze inwonerbijdrage is gebaseerd op het aantal inwoners per 1 januari 2023.

c. Budgettaire kader gemeentelijke bijdrage GGD

De genoemde ontwikkelingen in hoofdstuk 2 en hoofdstuk 3 hebben de volgende consequenties op het budgettaire kader gemeentelijke bijdrage GGD:

In € x 1.000	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Begroting t-1 (2023)	13.008	13.008	15.964	15.128	15.557	15.986
versterking bedrijfsvoering 2024/27		424	429	429	429	
Loon- en prijscompensatie (§ 3a)		918				
Mutatie inwoneraantallen		95				
Prenataal huisbezoek						
jgz basis op orde		713	-713			
agz basis op orde		551	-551			
functiewaardering		254				
MJB 2022-2027	13.008	15.964	15.128	15.557	15.986	15.986
functiewaardering			100	100	100	100
versterking AGZ			1.694	1.694	1.694	1.694
Continuïteit JGZ			826	826	826	826
Loon- en prijscompensatie (§ 3a)			257	257	257	257
Mutatie inwoneraantallen (*)			181	181	181	181
MJB 2023-2028	13.008	15.964	18.187	18.616	19.045	19.045

Bovenstaande opstelling leidt tot een inwonerbijdrage van € 25,45 (2024: € 22,60) voor het basispakket. Deze inwonerbijdrage is gebaseerd op het aantal inwoners per 1 januari 2023.

d. Budgettaire kader gemeentelijke bijdrage JGZ 0-4

De genoemde ontwikkelingen in hoofdstuk 2 en hoofdstuk 3 hebben de volgende consequenties op het budgettaire kader voor JGZ 0-4:

In € x 1.000	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Begroting t-1 (2023)	9.388	9.388	11.005	10.066	10.066	10.066
Loon- en prijscompensatie (§ 3a)		699				
Mutatie inwoneraantallen		-22				
jgz basis op orde		940	-940			
MJB 2022-2027	9.388	11.005	10.066	10.066	10.066	10.066
Loon- en prijscompensatie (§ 3a)			195	195	195	195
continuïteit JGZ			1.086	1.086	1.086	1.086
Mutatie inwoneraantallen			51	51	51	51
MJB 2023-2028	9.388	11.005	11.399	11.399	11.399	11.399

Bovenstaande opstelling leidt tot een inwonerbijdrage van € 82,24 (2024: € 79,77) per jeugd inwoner. Deze inwonerbijdrage is gebaseerd op het aantal jeugd inwoners (0-18 jaar) per 1 januari 2023.

e. Budgettaire kader gemeentelijke bijdrage RVP

De genoemde ontwikkelingen in hoofdstuk 2 en hoofdstuk 3 hebben de volgende consequenties op het budgettaire kader RVP:

In € x 1.000	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Begroting t-1 (2023)	1.773	1.773	1.889	1.889	1.889	1.889
Loon- en prijscompensatie (§ 3a)		120				
Mutatie inwoneraantallen		-4				
MJB 2022-2027	1.773	1.889	1.889	1.889	1.889	1.889
Loon- en prijscompensatie (§ 3a)			29	29	29	29
maternale kinkhoest			176	176	176	176
Mutatie inwoneraantallen			9	9	9	9
MJB 2023-2028	1.773	1.889	2.103	2.103	2.103	2.103

Structurele ophoging gemeentefonds (Meningokokken per 1-1-2021; HPV per 1-1-2022; Maternale kinkhoest per 1-1-2024)

Bovenstaande opstelling leidt tot een inwonerbijdrage van € 15,17 (2024: € 13,69) per jeugd inwoner. Deze inwonerbijdrage is gebaseerd op het aantal jeugd inwoners (0-18 jaar) per 1 januari 2023.

f. Verdeling van gemeentelijke bijdragen naar programma's

VGGM verdeelt onder 5 categorieën haar te ontvangen bijdragen van de gemeente, namelijk Veiligheid, Bevolkingszorg, GGD, Jeugdgezondheidszorg en Rijksvaccinatieprogramma. De aansluiting tussen deze bijdragen en de verschillende programma's is als volgt:

Verdeling van gemeentelijke bijdragen naar programma's

In € x 1.000

	Veiligheid	BZ	PG	JGZ 0-4	RVP	Totaal
Gemeentelijke bijdragen 2024 B/W						
<i>Crisisbeheersing</i>						
- Multi		2.936		327		3.263
- Bevolkingszorg			791			791
- GHOR				598		598
Subtotaal crisisbeheersing		2.936	791	925	0	4.652
<i>Brandweezorg</i>						
- Aandeel versterking BV		1.459				1.459
- Operatie		41.612				41.612
- Risicobeheersing		7.086				7.086
Subtotaal brandweezorg		50.157	0	0	0	50.157
<i>PG</i>						
- Aandeel versterking BV				1.134		1.134
- Algemene gezondheidszorg				3.892		3.892
- Jeugdgezondheidszorg				8.638	11.005	21.532
- Monitoring & advies				1.376		1.376
Subtotaal PG		0	0	15.039	11.005	27.933
Totaal		53.093	791	15.964	11.005	82.742

In € x 1.000

	Veiligheid	BZ	PG	JGZ 0-4	RVP	Totaal
Gemeentelijke bijdragen 2025 B						
<i>Crisisbeheersing</i>						
- Multi				330		330
- Bevolkingszorg			815			815
- GHOR				624		624
Subtotaal crisisbeheersing		0	815	953	0	1.768
<i>Brandweezorg</i>						
- Aandeel versterking BV		1.459				1.459
- Operatie		46.309				46.309
- Risicobeheersing		7.335				7.335
Subtotaal brandweezorg		55.103	0	0	0	55.103
<i>PG</i>						
- Aandeel versterking BV				1.597		1.597
- Algemene gezondheidszorg				4.396		4.396
- Jeugdgezondheidszorg				9.102	11.399	22.603
- Monitoring & advies				2.139		2.139
Subtotaal PG		0	0	17.234	11.399	30.736
Totaal		55.103	815	18.188	11.399	87.607

Bijlage 2: Specificatie gemeentelijke bijdrage per gemeente

2a. Gemeentelijke bijdrage Veiligheid

De mutatie van de begroting 2024 naar de bijdrage 2025 per gemeente kent dan de volgende stappen:

In € x 1.000	Bijdrage Veiligheid 2024	Correctie Ingroei OOV 2024	loon/prijs 2025	Versterking BV	Harmonisatie Huisvesting	Veilige energie transitie	Specifiek	OOV 2025 hervreiding	Bijdrage Veiligheid 2025
Arnhem	15.315	0	245	147	39	64	0	77	15.887
Barneveld	4.561	0	71	52	14	23	0	-222	4.498
Doesburg	755	0	14	9	2	4	0	42	825
Duiven	1.439	128	24	18	5	8	0	-93	1.529
Ede	9.498	0	150	98	26	43	0	-328	9.486
Lingewaard	2.756	0	43	31	8	14	0	175	3.027
Nijkerk	2.718	0	43	31	8	14	0	-32	2.781
Overbetuwe	3.086	0	48	35	9	15	0	37	3.232
Renkum	2.134	0	33	24	6	10	0	162	2.369
Rheden	3.082	0	50	35	9	15	0	147	3.339
Rozendaal	147	46	3	2	1	1	0	-15	186
Scherpenzeel	613	0	10	7	2	3	0	35	670
Wageningen	2.970	41	48	35	9	15	0	-6	3.112
Westervoort	811	0	12	10	3	4	0	93	933
Zevenaar	3.207	0	50	36	10	16	-20	-71	3.228
Totaal	53.093	215	844	571	150	250	-20	0	55.103

De specifieke afspraken hebben betrekking op de verkoop van de brandweerkazerne Pannerden aan de gemeente Zevenaar. Hierdoor dalen de exploitatielasten van VGGM en stijgen deze voor deze gemeente. Om die reden wordt de gemeentelijke bijdrage aangepast, leidend tot een budgetneutrale transactie voor beide partijen.

2b. Gemeentelijke bijdrage Bevolkingszorg

De verdeling van de gemeentelijke bijdrage voor bevolkingszorg is gebaseerd op een tarief van € 1,14 (2024: € 1,12) per inwoner. Op basis van het totaal aantal inwoners per 1 januari 2023 is de bijdrage per gemeente als volgt:

In € x 1.000	Inwoners 1-1-2023	Kader 2024	loon/prijs 2025	Mutatie Inwoners	Kader 2025
Arnhem	165.770	184	3	2	189
Barneveld	61.655	68	1	1	70
Doesburg	11.081	12	0	0	13
Duiven	24.937	28	1	0	28
Ede	122.012	134	2	2	139
Lingewaard	47.220	53	1	0	54
Nijkerk	44.975	50	1	1	51
Overbetuwe	48.707	54	1	0	56
Renkum	31.461	35	1	0	36
Rheden	43.570	49	1	0	50
Rozendaal	1.754	2	0	0	2
Scherpenzeel	10.386	12	0	0	12
Wageningen	40.960	45	1	1	47
Westervoort	15.114	17	0	0	17
Zevenaar	45.042	50	1	0	51
Totaal	714.644	791	14	9	815

2c. Gemeentelijke bijdrage GGD

De verdeling van de gemeentelijke bijdrage GGD is gebaseerd op een tarief van € 25,45 (2024: € 22,60) per inwoner. Op basis van het totaal aantal inwoners per 1 januari 2023 is de bijdrage per gemeente als volgt:

In € x 1.000	Inwoners 1-1-2023	Kader 2024	loon/prijs 2025	Mutatie Inwoners	basis op orde agz	versterking agz	basis op orde jgz	continuïteit jgz	Versterking BV 2025	functie- waardering	Kader 2025
Arnhem	165.770	3.704	60	41	-128	393	-166	192	99	23	4.219
Barneveld	61.655	1.369	22	23	-47	146	-61	71	37	9	1.569
Doesburg	11.081	249	4	1	-9	26	-11	13	7	2	282
Duiven	24.937	564	9	0	-19	59	-25	29	15	3	635
Ede	122.012	2.712	44	44	-94	289	-121	140	73	17	3.105
Lingewaard	47.220	1.061	17	6	-37	112	-47	55	28	7	1.202
Nijkerk	44.975	1.001	16	15	-35	107	-45	52	27	6	1.145
Overbetuwe	48.707	1.091	18	10	-38	115	-49	56	29	7	1.240
Renkum	31.461	709	11	2	-24	75	-32	37	19	4	801
Rheden	43.570	982	16	3	-34	103	-44	51	26	6	1.109
Rozendaal	1.754	40	1	0	-1	4	-2	2	1	0	45
Scherpenzeel	10.386	233	4	2	-8	25	-10	12	6	1	264
Wageningen	40.960	903	15	22	-31	97	-40	47	25	6	1.042
Westervoort	15.114	338	5	4	-12	36	-15	17	9	2	385
Zevenaar	45.042	1.009	16	9	-35	107	-45	52	27	6	1.146
Totaal	714.644	15.964	257	181	-551	1.694	-713	826	429	100	18.187

2d. Budgettair kader bijdrage JGZ 0-4

De verdeling van de gemeentelijke bijdrage JGZ 0-4 is gebaseerd op een tarief van € 82,24 (2024: € 79,77) per jeugdinwoner. Op basis van het aantal 0-18 jarige inwoners per 1 januari 2023 is de bijdrage per gemeente als volgt:

In € x 1.000	inw. 0-18 1-1-2023	Kader 2025	loon/prijs 2025	Mutatie Inwoners	basis op orde jgz	continuïteit jgz	Kader 2025
Arnhem	30.022	2.384	42	11	-203	235	2.469
Barneveld	15.773	1.238	22	21	-107	124	1.297
Doesburg	1.662	135	2	-3	-11	13	137
Duiven	4.428	359	6	-5	-30	35	364
Ede	26.206	2.067	37	24	-178	205	2.155
Lingewaard	9.018	724	13	-5	-61	71	742
Nijkerk	9.731	774	14	3	-66	76	800
Overbetuwe	10.076	804	14	0	-68	79	829
Renkum	5.247	422	7	-3	-36	41	432
Rheden	7.258	583	10	-4	-49	57	597
Rozendaal	405	33	1	-1	-3	3	33
Scherpenzeel	2.384	187	3	4	-16	19	196
Wageningen	5.880	461	8	8	-40	46	484
Westervoort	2.754	217	4	3	-19	22	226
Zevenaar	7.761	619	11	0	-53	61	638
Totaal	138.605	11.005	195	51	-940	1.086	11.399

2e. Budgettaire kader bijdrage RVP

De verdeling van de gemeentelijke bijdrage RVP is gebaseerd op een tarief van € 15,17 (2024: € 13,69) per jeuginwoner. Op basis van het aantal 0-18 jarige inwoners per 1 januari 2023 is de bijdrage per gemeente als volgt:

In € x 1.000	inw. 0-18 1-1-2023	Kader 2024	loon/prijs 2025	Maternale kinkhoest	Mutatie Inwoners	Kader 2025
Arnhem	30.022	409	6	38	2	456
Barneveld	15.773	212	3	20	4	239
Doesburg	1.662	23	0	2	0	25
Duiven	4.428	62	1	6	-1	67
Ede	26.206	355	6	33	4	398
Lingewaard	9.018	124	2	11	-1	137
Nijkerk	9.731	133	2	12	0	148
Overbetuwe	10.076	138	2	13	0	153
Renkum	5.247	72	1	7	-1	80
Rheden	7.258	100	2	9	-1	110
Rozendaal	405	6	0	1	0	6
Scherpenzeel	2.384	32	1	3	1	36
Wageningen	5.880	79	1	7	1	89
Westervoort	2.754	37	1	4	1	42
Zevenaar	7.761	106	2	10	0	118
Totaal	138.605	1.889	29	176	9	2.103

2f. Totale bijdrage per gemeente

Alle bovengenoemde bijdragen leiden tot de volgende totale bijdrage 2025 per gemeente:

	GGD	IGZ 0-4	RVP	Bev. Zorg	BRW	TOTAAL
Arnhem	€ 4.218.847	€ 2.469.009	€ 455.434	€ 188.978	€ 15.887.093	€ 23.219.361
Barneveld	€ 1.569.120	€ 1.297.172	€ 239.276	€ 70.287	€ 4.497.850	€ 7.673.705
Doesburg	€ 282.011	€ 136.683	€ 25.213	€ 12.632	€ 825.428	€ 1.281.967
Duiven	€ 634.647	€ 364.159	€ 67.173	€ 28.428	€ 1.529.293	€ 2.623.700
Ede	€ 3.105.205	€ 2.155.181	€ 397.545	€ 139.094	€ 9.486.340	€ 15.283.365
Lingewaard	€ 1.201.749	€ 741.640	€ 136.803	€ 53.831	€ 3.026.952	€ 5.160.975
Nijkerk	€ 1.144.614	€ 800.277	€ 147.619	€ 51.272	€ 2.781.268	€ 4.925.050
Overbetuwe	€ 1.239.593	€ 828.650	€ 152.853	€ 55.526	€ 3.231.642	€ 5.508.264
Renkum	€ 800.682	€ 431.513	€ 79.597	€ 35.866	€ 2.368.913	€ 3.716.571
Rheden	€ 1.108.857	€ 596.898	€ 110.104	€ 49.670	€ 3.338.724	€ 5.204.253
Rozendaal	€ 44.639	€ 33.307	€ 6.144	€ 2.000	€ 186.016	€ 272.106
Scherpenzeel	€ 264.324	€ 196.060	€ 36.165	€ 11.840	€ 670.094	€ 1.178.483
Wageningen	€ 1.042.432	€ 483.571	€ 89.200	€ 46.694	€ 3.112.452	€ 4.774.349
Westervoort	€ 384.651	€ 226.489	€ 41.778	€ 17.230	€ 933.054	€ 1.603.202
Zevenaar	€ 1.146.319	€ 638.265	€ 117.734	€ 51.348	€ 3.227.907	€ 5.181.573
	€ 18.187.690	€ 11.398.874	€ 2.102.638	€ 814.696	€ 55.103.026	€ 87.606.924

2g. Aantallen inwoners en OOV percentage

In bovenstaande bijlagen zijn de volgende basisgegevens gehanteerd:

Aantallen inwoners	per 1 januari 2022		per 1 januari 2023		OOV percentage	
	0-18 jarigen	# inwoners	0-18 jarigen	# inwoners	2022	2023
Arnhem	29.888	163.888	30.022	165.770	25,77%	25,92%
Barneveld	15.516	60.584	15.773	61.655	9,05%	8,61%
Doesburg	1.695	11.036	1.662	11.081	1,55%	1,63%
Duiven	4.496	24.946	4.428	24.937	3,23%	3,04%
Ede	25.906	119.986	26.206	122.012	17,15%	16,49%
Lingewaard	9.079	46.963	9.018	47.220	5,44%	5,79%
Nijkerk	9.697	44.311	9.731	44.975	5,49%	5,43%
Overbetuwe	10.076	48.266	10.076	48.707	6,18%	6,25%
Renkum	5.287	31.358	5.247	31.461	4,13%	4,45%
Rheden	7.312	43.435	7.258	43.570	6,18%	6,48%
Rozendaal	412	1.756	405	1.754	0,40%	0,37%
Scherpenzeel	2.338	10.317	2.384	10.386	1,24%	1,31%
Wageningen	5.780	39.939	5.880	40.960	6,14%	6,13%
Westervoort	2.717	14.944	2.754	15.114	1,68%	1,86%
Zevenaar	7.761	44.645	7.761	45.042	6,38%	6,24%
Totaal	137.960	706.374	138.605	714.644		

Bijlage 3: Geprognoseerde balans

Balans	Realisatie	Begroting	Begroting	Raming	Raming	Raming
Bedragen x € 1.000	2023	2024	2025	2026	2027	2028
ACTIVA						
Vaste activa						
Materiele vaste activa						
Grond	717	717	684	684	684	684
Gebouwen	2.999	2.898	2.822	2.527	2.840	2.681
Vervoermiddelen	24.208	32.021	33.836	31.434	31.763	32.399
Machines, apparaten en installaties	10.634	15.996	15.516	13.768	13.637	11.626
Onderhanden werk	1.088	0	0	0	0	0
	39.646	51.632	52.858	48.413	48.924	47.390
Financiële vaste activa						
Waarborgsommen	59	24	24	24	24	24
Totaal vaste activa	39.705	51.656	52.882	48.437	48.948	47.414
Vlottende activa						
Voorraden						
	48	48	48	48	48	48
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar						
Vorderingen op openbare lichamen	3.272	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	5.715	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
Rekening courant niet financiële instellingen	213	0	0	0	0	0
Overige vorderingen	4.710	4.100	4.100	4.100	4.100	4.100
	13.910	8.100	8.100	8.100	8.100	8.100
Liquide middelen						
Banksaldi	20	10	10	10	10	10
Kas	1	1	1	1	1	1
	21	11	11	11	11	11
Overlopende activa						
Overige nog te ontvangen/vooruitbetaald	4.510	3.800	3.800	3.800	3.800	3.800
Totaal vlottende activa	18.489	11.959	11.959	11.959	11.959	11.959
TOTAAL ACTIVA	58.196	63.617	64.841	60.396	60.907	59.373

Ontwerpbegroting 2025 VGGM

Balans	Realisatie	Begroting	Begroting	Raming	Raming	Raming
Bedragen x € 1.000	2023	2024	2025	2026	2027	2028
PASSIVA						
Vaste passiva						
Eigen vermogen						
Algemene reserves	1.453	1.453	1.453	1.453	1.453	1.453
Bestemmingsreserves	6.126	5.074	4.849	4.624	4.452	4.337
Gerealiseerd resultaat	1.730	0	0	0	0	0
	9.309	6.527	6.302	6.077	5.905	5.790
Voorzieningen	5.885	5.667	5.573	5.558	5.529	5.514
Vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar						
Onderhandse leningen	15.277	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
	15.277	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
Totaal vaste passiva	30.471	27.194	26.875	26.635	26.434	26.304
Vlottende passiva						
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar						
Overige kasgeldleningen (sluitpost)	0	15.423	16.966	12.762	13.473	12.071
Overige schulden	9.499	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
	9.499	20.423	21.966	17.762	18.473	17.071
Overlopende passiva						
Verplichtingen in het begrotingsjaar opgebouwd die in het volgend begrotingsjaar tot betaling komen	8.233	7.500	7.500	7.500	7.500	7.500
Overige vooruitontvangen bedragen	9.993	8.500	8.500	8.500	8.500	8.500
	18.226	16.000	16.000	16.000	16.000	16.000
Totaal vlottende passiva	27.725	36.423	37.966	33.762	34.473	33.071
TOTAAL PASSIVA	58.196	63.617	64.841	60.396	60.907	59.373

Bijlage 4: Reserves en voorzieningen

Algemene reserves

Bedragen x € 1.000	Saldo	Toevoeging	Besteding	Saldo	Toevoeging	Besteding	Saldo	Verwachting ultimo		
	31-12-2023	2024	2024	31-12-2024	2025	2025	31-12-2025	2026	2027	2028
Algemene reserve	1.453	0	0	1.453	0	0	1.453	1.453	1.453	1.453
Totaal	1.453	0	0	1.453	0	0	1.453	1.453	1.453	1.453

Bestemmingsreserves

Bedragen x € 1.000	Saldo	Toevoeging	Besteding	Saldo	Toevoeging	Besteding	Saldo	Verwachting ultimo		
	31-12-2023	2024	2024	31-12-2024	2025	2025	31-12-2025	2026	2027	2028
Reserve Aanvaardbare kosten AGM	3.012	0	0	3.012	0	0	3.012	3.012	3.012	3.012
Reserve Onderhoud kazernes	767	0	100	667	0	100	567	467	367	267
Reserve Activa Brandweer Ede	346	0	100	246	0	100	146	46	0	0
Reserve Arbeidshygiene Brandweer	82	0	82	0	0	0	0	0	0	0
Reserve JGZ	1.058	0	0	1.058	0	0	1.058	1.058	1.058	1.058
Reserve Onderhoud consultatiebureaus	116	0	25	91	0	25	66	41	16	0
Reserve Reorganisatie Bedrijfsvoering	397	0	397	0	0	0	0	0	0	0
Reserve Verdeelsleutels	215	0	215	0	0	0	0	0	0	0
Reserve Uitgestelde werkzaamheden BRW / BV	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Reserve Bevolkingszorg	132	0	132	0	0	0	0	0	0	0
Reserve Bedrijfsvoering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	6.126	0	1.052	5.074	0	225	4.849	4.624	4.452	4.337

Voorzieningen

Bedragen x € 1.000	Saldo	Toevoeging	Besteding	Saldo	Toevoeging	Besteding	Saldo	Verwachting ultimo		
	31-12-2023	2024	2024	31-12-2024	2025	2025	31-12-2025	2026	2027	2028
Voorziening Personeelsaangelegenheden	359	0	205	153	0	94	59	44	15	0
Voorziening Reorganisatie bedrijfsvoering	12	0	12	0	0	0	0	0	0	0
Voorziening PLB -AGM	1.790	0	0	1.790	0	0	1.790	1.790	1.790	1.790
Voorziening FLO	1.941	0	0	1.941	0	0	1.941	1.941	1.941	1.941
Voorziening Spaarverlof	673	0	0	673	0	0	673	673	673	673
Voorziening Meerkostenregeling Corona	727	0	0	727	0	0	727	727	727	727
Voorziening Specifieke Uitkeringen	382	0	0	382	0	0	382	382	382	382
Totaal	5.885	0	217	5.667	0	94	5.573	5.558	5.529	5.514

Bijlage 5: Meerjaren investeringsplan 2024 – 2028

Uitgangspunten voor het meerjaren investeringsplan zijn:

- Vervanging van huidige materieel op basis van verwachte levensduur
- Realiseren van het regionale materieelplan ten behoeve van het regionale dekkingsplan

Bedragen x € 1.000	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Programma GGD						
Bouwkundige aanpassingen	0	0	0	0	0	50
ICT middelen	0	0	0	0	0	0
Bedrijfsmiddelen	115	277	136	26	50	0
Voertuigen	0	0	45	38	0	0
Totaal programma GGD	115	277	181	64	50	50
Programma Brandweezorg						
Bouwkundige aanpassingen	0	0	0	0	0	0
ICT middelen	0	0	0	0	0	0
Bedrijfsmiddelen	1.753	5.188	1.692	2.054	458	1.645
Voertuigen	2.267	10.041	5.700	494	3.590	4.280
Totaal programma Brandweezorg	4.020	15.228	7.392	2.548	4.048	5.925
Programma Crisisbeheersing						
Bouwkundige aanpassingen	0	0	0	0	0	0
ICT middelen	0	0	0	0	0	0
Bedrijfsmiddelen	50	153	0	47	50	0
Voertuigen	264	0	0	0	0	0
Totaal programma Crisisbeheersing	315	153	0	47	50	0
Programma Ambulance zorg						
Bouwkundige aanpassingen	35	0	293	0	0	0
ICT middelen	0	0	0	0	0	0
Bedrijfsmiddelen	1.796	942	235	170	620	0
Voertuigen	798	1.581	93	1.148	960	800
Totaal programma Ambulance zorg	2.629	2.523	621	1.318	1.580	800
Programma Bedrijfsvoering						
Bouwkundige aanpassingen	101	186	195	0	650	110
ICT middelen	1.189	2.635	1.877	669	2.680	530
Bedrijfsmiddelen	250	540	362	102	688	410
Voertuigen	0	40	40	0	0	45
Totaal programma Bedrijfsvoering	1.539	3.400	2.474	771	4.018	1.095
Totaal investeringen	8.618	21.582	10.667	4.748	9.746	7.870

Bijlage 6: Taakvelden

Bedragen x € 1.000	Realisatie 2023			Begroting 2024			Gew. Begr. 2024			Begroting 2025		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Volksgezondheid	87.492	77.698	9.794	76.462	66.736	9.726	78.714	67.869	10.845	81.059	69.911	11.148
Crisisbeheersing en brandweer	60.969	47.203	13.767	65.996	50.715	15.281	66.185	51.650	14.535	68.839	53.330	15.509
Treasury	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overhead	2.351	24.408	-22.058	990	26.438	-25.447	1.030	27.462	-26.432	729	27.611	-26.882
Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	150.812	149.309	1.503	143.448	143.888	-440	145.929	146.980	-1.052	150.627	150.852	-225
Mutatie reserves	227	0	227	440	0	440	1.052	0	1.052	225	0	225
Resultaat	151.039	149.309	1.730	143.888	143.888	0	146.980	146.980	0	150.852	150.852	0

Bedragen x € 1.000	Raming 2026			Raming 2027			Raming 2028		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Volksgezondheid	81.488	69.911	11.577	81.917	69.911	12.006	81.917	69.901	12.016
Crisisbeheersing en brandweer	69.241	53.161	16.080	69.812	53.161	16.651	69.812	53.161	16.651
Treasury	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overhead	729	28.611	-27.882	729	29.558	-28.829	729	29.511	-28.782
Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	151.458	151.683	-225	152.458	152.629	-171	152.458	152.574	-116
Mutatie reserves	225	0	225	171	0	171	116	0	116
Resultaat	151.683	151.683	0	152.629	152.629	0	152.574	152.574	0

Bijlage 7: Risico's in relatie tot toekomstbestendigheid

<i>Risico</i>	<i>Knelpunt</i>	<i>Maatregel en kosten</i>
VGGM heeft een relatief hoge gemiddelde leeftijd, komende jaren gaan veel medewerkers met pensioen. Jonge medewerkers hebben een andere kijk op werk- en ontwikkeling wat veelal niet meer leidt tot levenslange dienstverbanden. Deze ontwikkeling leidt tot een hogere uitstroom van medewerkers, leidend tot risico's in de taakuitvoering. Om dit risico te beheersen is een andere HRM dienstverlening noodzakelijk. Denk hierbij aan zaken als het vorm geven aan een strategische personeelsplanning, duurzame inzetbaarheid en moderne wijze van arbeidsmarktbenadering.	De invulling van de HRM dienstverlening binnen VGGM is niet voldoende geëquipeerd om de organisatie handvatten te bieden om te kunnen anticiperen op de geschetste ontwikkelingen.	Onderdeel van de middellange termijn agenda.
Aan medewerkers worden steeds hogere eisen aan opleiding, bekwaamheid en functieontwikkeling gesteld. Het risico op het niet ontwikkelen van medewerkers is dat ze niet meer gecertificeerd zijn om hulpverlening te verrichten of dat de productiviteit achteruitgaat. Om dit risico te beheersen is een verandering van HRM dienstverlening noodzakelijk. Denk hierbij aan continue focus op scholing, ontwikkeling en actualiseren van het functiehuis.	De invulling van de HRM dienstverlening binnen VGGM is niet voldoende geëquipeerd om de organisatie handvatten te bieden om te kunnen anticiperen op de geschetste ontwikkelingen.	Onderdeel van de middellange termijn agenda.
Diverse automatiseringssystemen die VGGM gebruikt zijn verouderd en worden op (korte) termijn niet meer ondersteund door de leverancier. Hiermee loopt VGGM het risico bepaalde systemen niet meer te kunnen gebruiken, leidend tot arbeidsintensieve workarounds of het niet meer kunnen beschikken over informatie benodigd om de juiste hulpverlener op het juiste moment op de juiste plaats in te zetten.	Nieuwe applicaties zijn over het algemeen (fors) duurder dan de huidige begrote automatiseringskosten, veelal het gevolg van een fee per gebruiker of transactie.	Onderdeel van de middellange termijn agenda.
De processen en procedures binnen VGGM zijn minimaal vastgelegd en beperkt organisatie breed afgestemd. Doordat medewerkers lang eenzelfde taak uitvoeren verloopt dit zonder problemen, echter bij verloop van medewerkers, ontwikkeling binnen het eigen vakgebied of bredere integrale inzet door bijvoorbeeld crises, zijn tekortkomingen zichtbaar, leidend tot het risico dat wordt beschikt over onvoldoende of onjuiste informatie benodigd om de juiste hulpverlener op het juiste moment op de juiste plaats in te zetten. Extra inzet op procesverbetering en kwaliteitsborging is noodzakelijk om dit risico te beheersen.	Binnen VGGM is minimale capaciteit beschikbaar voor procesverbetering en kwaliteitsborging.	Naar verwachting van de directie zal op dit thema een achterstand ingehaald moeten worden, naast een meer structurele inbedding van kwaliteitszorg en omvang van ondersteunende functies. Onderdeel van de middellange termijn agenda.
VGGM gebruikt verschillende ICT-systemen ter ondersteuning van haar bedrijfsvoeringsprocessen. Deze systemen zijn gericht op de functionele toepassing van het specifieke team of afdeling. In voorkomende gevallen worden de processen middels end user applicaties, zoals Excel, ondersteund. Met name teamoverstijgende processen zijn hierdoor niet of gefragmenteerd gekoppeld, leidend tot onvoldoende informatie, onbetrouwbare data ten behoeve van controle-, besluitvormings- en verantwoordingsprocessen.	Onderdeel van de middellange termijn agenda.	Onderdeel van de middellange termijn agenda.
Binnen VGGM zijn, vanuit een historische context, verschillende rollen bij eenzelfde functionaris belegd. Het gevolg is dat noodzakelijke functiescheiding op cruciale onderdelen niet is aangebracht, rolonduidelijkheid bestaat en in voorkomende gevallen onvoldoende capaciteit is georganiseerd om de rollen op een adequate wijze vorm te geven. Daarnaast worden bepaalde rollen in crisissituaties niet meer uitgevoerd door de volledige aandacht voor de crisis. Het risico bestaat dat reguliere sturingsprocessen onvoldoende kunnen worden uitgevoerd.	Onderdeel van de middellange termijn agenda	Onderdeel van de middellange termijn agenda

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM)
verzorgt Ambulance, Brandweer, GGD en GHOR voor de gemeenten van
Gelderland-Midden

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden

Postbus 5364

6802 EJ ARNHEM

T 0800 8446 000

E info@vggm.nl

I www.vggm.nl

Gemeenteraad en College van Burgemeester en Wethouders
van deelnemende gemeenten in de regio Gelderland-Midden

Datum 9 april 2024
Kenmerk SN24_000007
Contactpersoon Eric van Neerijnen
E-mailadres eric.van.neerijnen@vggm.nl

Onderwerp Ter consultatie: conceptbegroting VGGM 2025, gewijzigde
begroting 2024, bestemming resultaatjaarrekening 2023 en
beleidsplan VGGM 2025-2026

Geachte leden van de Raad, leden van het College,

Hierbij bieden wij u de ontwerpbegroting aan voor het begrotingsjaar 2025 en het jaarverslag over het jaar 2023. De ontwerpbegroting 2025 bevat tevens de gewijzigde begroting 2024. Op onze website (www.vggm.nl/bestuurlijk/raadsinformatieronde) vindt u achterliggende documentatie.

De ontwerpbegroting is gebaseerd op de kaderbrief (reeds in uw bezit). Wij adviseren u onderliggende begroting in samenhang te lezen met deze kaderbrief.

Aankondiging nazending

In het algemeen bestuur VGGM van 3 april 2024 is de ontwerpbegroting 2025 besproken. Hierbij is onder meer gesproken over de ontvangen reacties vanuit gemeenteraden op de kaderbrief. Met de komst van het zogenaamde 'ravijnjaar 2026' maakt ook het algemeen bestuur zich serieus zorgen en ziet 'financieel zwaar weer' aankomen. Het algemeen bestuur heeft het dagelijks bestuur daarom gevraagd om naast deze begroting inzichtelijk te maken wat de consequenties zijn van een indicatieve besparing ten opzichte van de voorliggende ontwerpbegroting van tenminste 2% voor 2025 en een grotere besparing vanaf 2026. Deze aanvullende rapportage wordt de komende weken uitgewerkt. Doel hiervan is om het bestuur in staat te stellen keuzes te kunnen maken en impact op maatschappelijke doelstelling en bijbehorende bekostiging te overzien.

Uiterlijk 30 april a.s. zal de aanvullende rapportage aan u beschikbaar wordt gesteld via de hierboven genoemde website.

Consultatie resultaatbestemming 2023

Op 3 april 2024 heeft het algemeen bestuur het jaarverslag over 2023 besproken. De controleverklaring van de accountant is nog niet versterkt. De accountant heeft op 15 april nog een informatiebijeenkomst van de beroepsorganisatie van accountants inzake de gewijzigde regelgeving rondom de rechtmatigheidsverantwoording. Aansluitend kan de accountant overgaan tot het verstrekken van de controleverklaring. Ten aanzien van de voorgenomen bestemming van het resultaat worden de raden van deelnemende gemeenten uitgenodigd een zienswijze uit te brengen. Het dagelijks bestuur stelt voor om het resultaat terug te geven aan de gemeenten. Deze

resultaatsbestemming is opgenomen in paragraaf 3.4 van de onderliggende begroting 2025.

Zienswijzeprocedure

Op grond van artikel 35 Wet Gemeenschappelijke Regelingen worden de raden van de deelnemende gemeenten uitgenodigd hun zienswijze over de ontwerpbegroting 2025 en de gewijzigde begroting 2024 naar voren te brengen bij het dagelijks bestuur van Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden. Het dagelijks bestuur voegt deze zienswijze bij de ontwerpbegroting, zoals deze aan het algemeen bestuur op 11 september a.s. ter vaststelling wordt aangeboden. Wij verzoeken u vriendelijk uw zienswijze vóór 15 juli 2024 toe te sturen zodat wij u vóór de besluitvorming op 11 september een beargumenteerde reactie kunnen toezenden op uw ingebrachte zienswijze.

Beleidsplan

Het algemeen bestuur heeft op 3 april ingestemd met een nieuwe opbouw van het beleidsplan VGGM. Het nieuwe ontwerp-beleidsplan VGGM kent een modulaire opbouw waarbij enkele ontwerp-modules klaar zijn om ter consultatie voor te leggen aan de gemeenteraden:

- Inleidende ontwerp-module over de modulaire opbouw beleidsplan VGGM 2025-2026
- Ontwerp-beleidsplan brandweer 2025-2026
- Ontwerp-beleidsplan crisisbeheersing 2025-2026
- Ontwerp-dekkingsplan brandweer

Aankondiging informatieve raadsbijeenkomsten

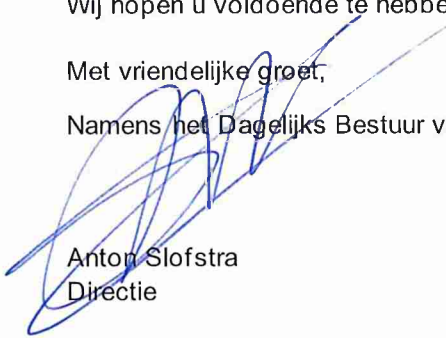
VGGM organiseert een reeks van raadsinformatiebijeenkomsten voor raadsleden en collegeleden om een toelichting te geven op de documenten die ter consultatie worden voorgelegd. Net als vorige jaren is er voor gekozen om drie bijeenkomsten te organiseren op verschillende locaties in de regio. Deze bijeenkomsten vinden in de avond plaats op 14 mei, 10 juni en 1 juli. De uitnodiging voor deze bijeenkomsten wordt separaat verstuurd via de griffies en bestuurssecretariaten. Deelnemers kunnen zelf kiezen aan welke bijeenkomst zij willen deelnemen.

Aanvullend zal VGGM ook deelnemen aan de raadsinformatiebijeenkomst op 13 mei in Arnhem waarin niet alleen VGGM maar ook 4 andere Gemeenschappelijke Regelingen hun begroting zullen toelichten. Deze bijeenkomst is bedoeld voor alle deelnemende gemeenten (raadsleden en bestuurders) van de 5 deelnemende gemeenschappelijke regelingen. De uitnodiging voor deze raadsinformatiebijeenkomst wordt separaat verzonden.

Wij hopen u voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Namens het Dagelijks Bestuur van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden,

Anton Slofstra
Directie

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden
t.a.v. het dagelijks bestuur
Postbus 5364
6802 EJ ARNHEM

datum 30 mei 2024
zaaknummer Z/24/469290/UIT/24/1205137
onderwerp Zienswijze ontwerpbegroting 2025
contactpersoon Thijs Barten

Geachte heer, mevrouw,

U heeft onze gemeenteraad in de gelegenheid gesteld om uiterlijk 15 juli 2024 een zienswijze te geven op de ontwerpbegroting 2025 van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM). In de vergadering van 29 mei 2024 heeft de gemeenteraad de ontwerpbegroting 2025 behandeld.

Kaderbrief 2025

De ontwerpbegroting 2025 is in lijn met de eerder behandelde kaderbrief 2025 van de VGGM. Op de wensen en bedenkingen is (nog) geen reactie gekomen. De raad zal daarom in dezelfde lijn een zienswijze opvoeren.

Extra investeren

De raad begrijpt dat er extra middelen nodig zijn om de in de ontwerpbegroting beschreven ontwikkelingen op te vangen. De gemeentelijke financiën staan echter stevig onder druk en er komen nog financieel onzekere jaren aan. We vragen de VGGM dan ook te letten op haar uitgaven en eventuele financieel verhogende ontwikkelingen zo summier mogelijk door te voeren.

Bezuinigingsvoorstellen

We zien dat de VGGM zich bewust is van deze financieel onzekere tijden en zich daarom ook inspant om de bijdragen doelmatig in te zetten. Daarop zijn besparingsvoorstellen aangekondigd. Zevenaar waardeert de inspanning van de VGGM om te komen met besparingsvoorstellen.

Conclusie

Met in achtneming van bovenstaande berichten wij u dat de raad kan instemmen met de gewijzigde begroting 2024 en de ontwerpbegroting 2025 VGGM.

Met vriendelijke groet,
De gemeenteraad van Zevenaar,

De griffier

De voorzitter

I.M. van Dijk

L.J.E.M. van Riswijk

Rapportage 2024
Gemeente Zevenaar

VGGM

15-04-2024

VGGM - Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden

Adres Postbus 5364
Postcode 6802 EJ
Plaats Arnhem
Rechtsvorm Gemeenschappelijke regeling
Contactpersoon Lucien van Riswijk

Risicoscore
29,07

Financiële Ontwikkeling

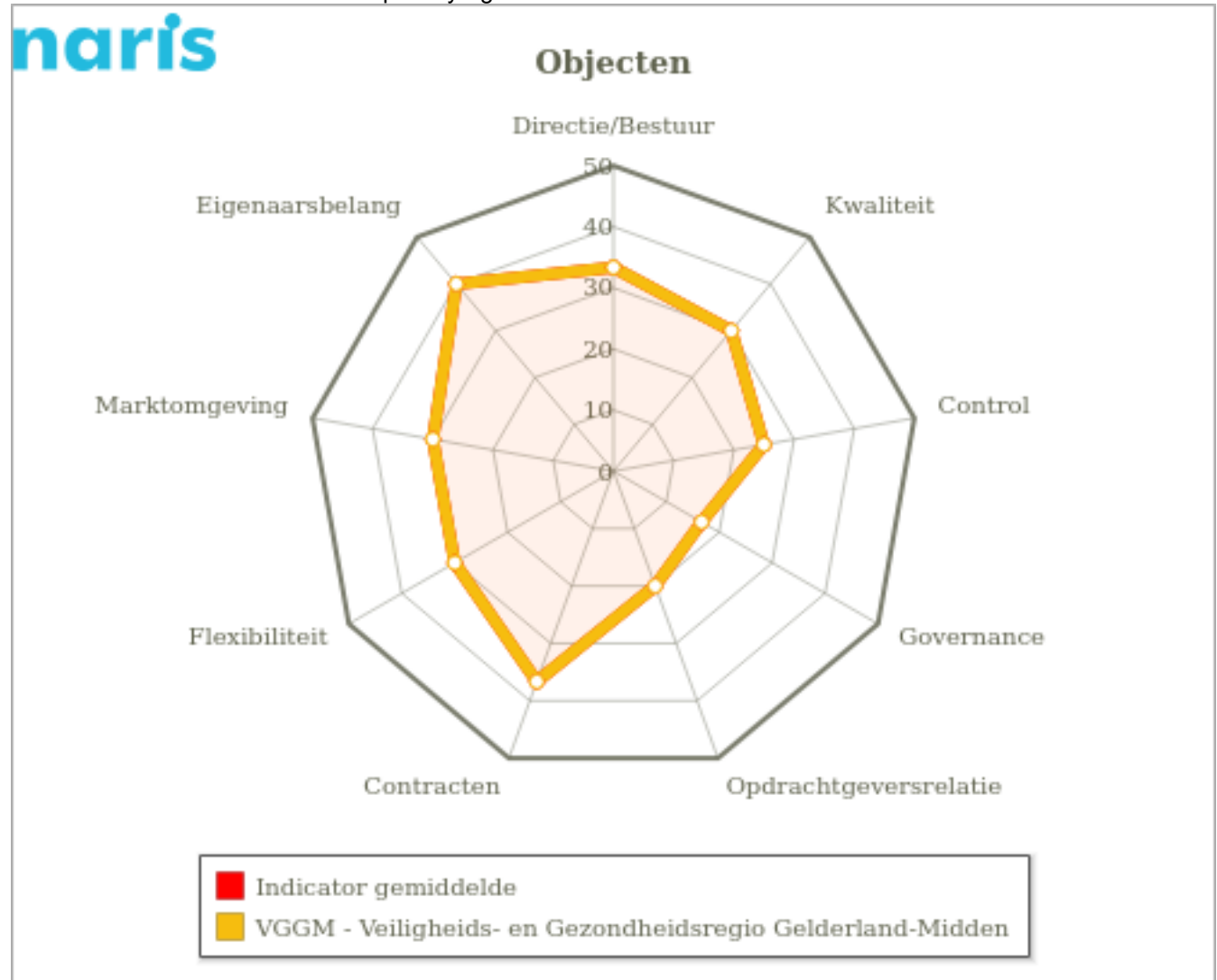
Het ravijnjaar 2026 en de daarmee samenhangende uitdagingen. Eerder dit jaar hebben een aantal wethouders Financiën aan gemeenschappelijke regelingen gevraagd in hoeverre mogelijkheden bestaan om mee te bewegen met deze uitdaging.

Risico's

arbeidsmarkt, ziekteverzuim, rechtspositie vrijwilligers brandweer, bedrijfsvoering nog niet op orde

AVG

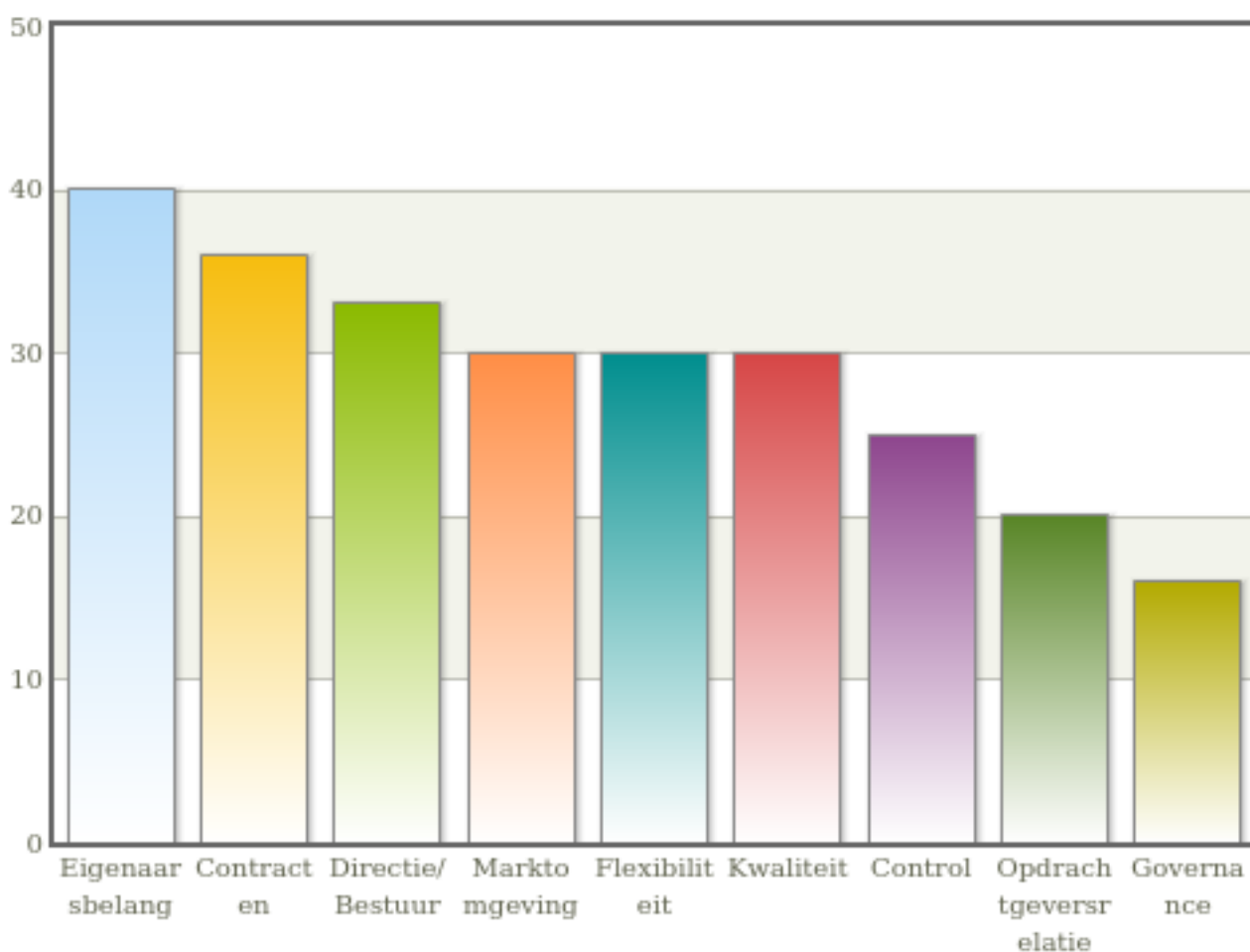
Beheer van privacyregister

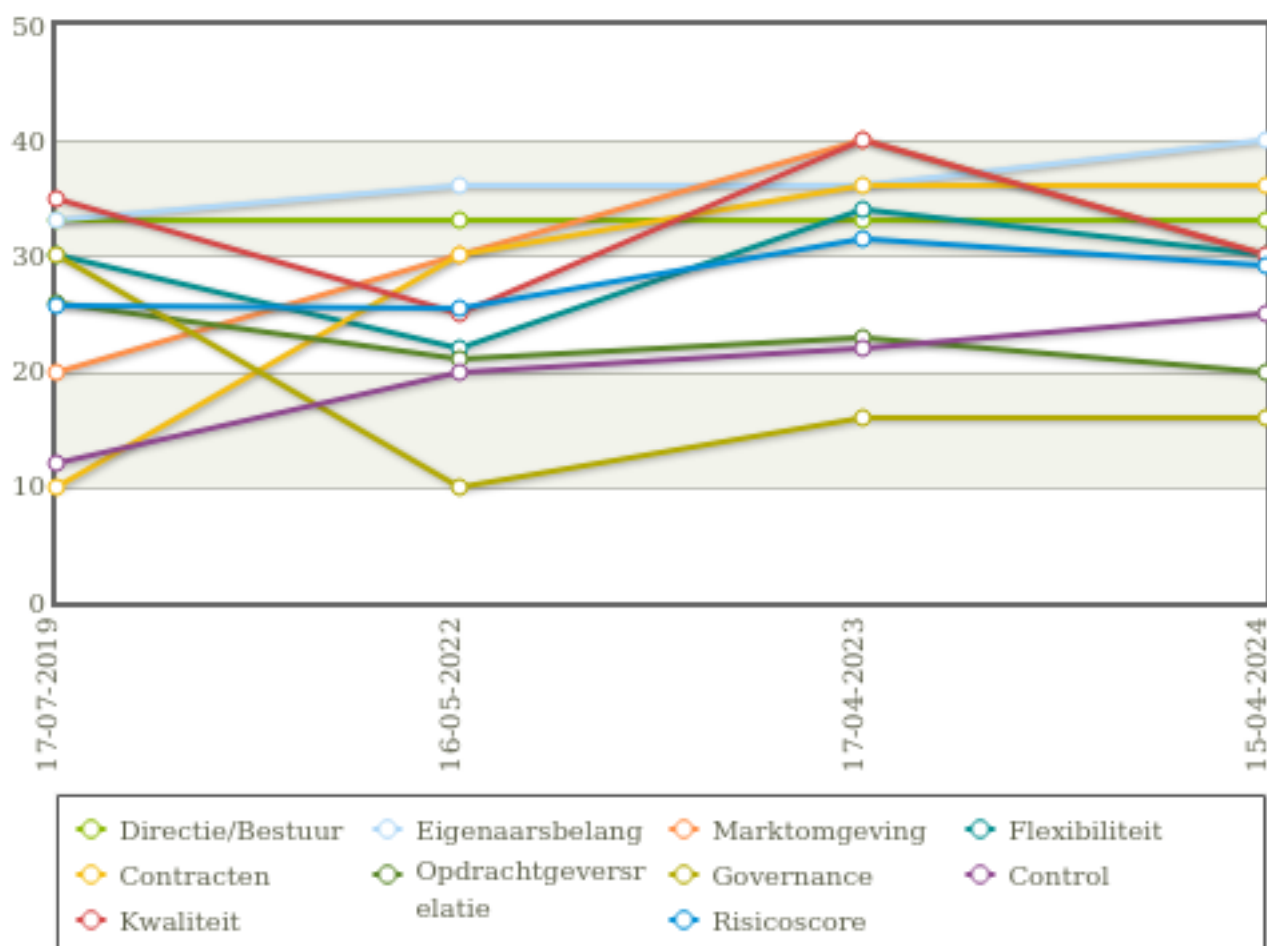
Objecten	Directie/Bestuur	Eigenaarsbelang	Marktomgeving	Flexibiliteit	Contracten	Opdrachtgeversrelatie	Governance	Control	Kwaliteit	Risicoscore
VGGM - Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden	33,33	40	30	30	36,67	20	16,67	25	30	29,07
Vragenlijst gemiddelde	33,33	40	30	30	36,67	20	16,67	25	30	

naris

Score per indicator

Score ontwikkeling per indicator

Jaarverslag 2023

Versie voor Algemeen Bestuur

april 2024

Inhoudsopgave

Inhoud

1		Jaarverslag	4
1.1	Programma Crisisbeheersing		4
1.2	Programma Brandweer (voorheen Brandweezorg)		9
1.3	Programma GGD		21
1.4	Programma Ambulancezorg		33
1.5	Programma Bedrijfsvoering		38
1.6	Programma COVID-19		43
2		Paragrafen	45
2.1	Weerstandvermogen en risicobeheersing		45
2.2	Onderhoud kapitaalgoederen		49
2.3	Verbonden partijen		50
2.4	Financiering		53
2.5	Opvang ontheemden Oekraïne		56
2.6	Bedrijfsvoering		57
3		Jaarrekening	58
3.1	Balans en toelichting		58
3.2	Overzicht van baten en lasten		60
3.3	Waarderingsgrondslagen		61
3.4	Toelichting op de balans		63
3.5	Toelichting op de baten en lasten		73
3.6	Normering topinkomens		78
3.7	Verantwoording in het kader van SISA		79
3.8	Rechtmatigheidsverantwoording		80
3.9	Overige		81
3.10	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant		82
4		Bijlagen	83

Digitale toegankelijkheid

Dit document voldoet niet aan de toegankelijkheidseisen voor digitale informatie volgens de Web Content Accessibility Guidelines (WCAG 2.1). Als u meer informatie over het rapport wilt, of alsnog een toegankelijke complete versie van een rapport, kunt u contact opnemen met de auteurs via telefoonnummer 0800 8446 000. Als u ondanks de maatregelen die wij al hebben genomen een toegankelijkheidsprobleem ervaart, laat het ons dan weten. De contactmanieren en toegankelijkheidsverklaringen vindt u op: <https://vggm.nl/digitale-toegankelijkheid>

Voorwoord

In het begin van 2023 waren veel inwoners bezorgd over hoge kosten voor levensonderhoud en met name de kosten voor energie. VGGM zag door sterke prijsinflatie personeels-, onderhouds- en kapitaallasten sterk toenemen. De begroting voor 2023 is daarom bijgesteld naar het nieuwe prijsniveau.

Net als in 2022 leidde de krappe arbeidsmarkt tot veel openstaande vacatures, onder meer als het gaat om de werving van toezichthouders en BRZO-inspecteurs. Binnen de afdeling Jeugdgezondheidszorg is het gelukt om het niveau van dienstverlening terug te brengen tot het basisniveau. Er is een bestuurlijk traject in gang gezet om te komen tot een toekomstbestendige Jeugdgezondheidszorg en Algemene Gezondheidszorg.

Ook op het gebied van de toekomstbestendigheid van de bedrijfsvoering is een meerjarig versterkingsprogramma opgesteld dat vanaf 2024 uitwerking krijgt. Om van de kant af te komen is in 2023 gewerkt aan het opzetten van de programma-organisatie die de verandering de komende jaren begeleidt. Daarbij is de projectstructuur in samenspraak met het bestuur vastgesteld. Daarnaast is de basis gelegd voor de nieuwe governance, die in 2024 zijn uitwerking krijgt in een gewijzigde gemeenschappelijke regeling.

Een groot succes was de succesvolle inwerkingtreding van de nieuwe meldkamer in Apeldoorn op 21 maart. De afronding van een traject waar meer dan 12 jaar voorbereiding aan vooraf is gegaan.

Een bijzonder incident met grote landelijke impact was de Brand Presikhaaf (in Arnhem) in juni. Het brandonderzoek wijst uit dat de brandweer op dit moment niet in staat is om branden bij woningen met dergelijke 'dubbele wand- en dakconstructies', met de huidige middelen adequaat te bestrijden. Dit verdient landelijke aandacht en wordt geadresseerd aan Brandweer Nederland en het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV). Deze conclusie versterkt de noodzaak om bij de energietransitie voldoende aandacht te hebben voor veiligheid. Energietransitie en ook klimaatverandering zijn ontwikkelingen waar VGGM zich toe dient te verhouden. Voor wat betreft het risico op natuurbrand was er in 2023 veel aandacht vanuit de landelijke politiek om te komen tot een versnelde aanpak door alle partijen

Er is echter veel meer dat ons het afgelopen jaar heeft beziggehouden. Een jaar waarin we wederom 24 uur per dag, 7 dagen per week klaar stonden voor de veiligheid en gezondheid van onze inwoners. Dit komt terug in het voorliggende jaarverslag. Dit jaarverslag start met toelichting op de ontwikkelingen en resultaten die binnen onze programma's zijn gerealiseerd. Hoofdstuk 2 gaat nader in op de (financiële) weerbaarheid van de organisatie aan de hand van risico's, vermogenspositie en naleving van financiële wet- en regelgeving. In hoofdstuk 3 is de jaarrekening opgenomen.

Anton Slofstra en Henk Bril
Directie VGGM

1 Jaarverslag

1.1 Programma Crisisbeheersing

1.1.1 Veiligheidsregio taken (voorheen multi taken)

Doorontwikkeling crisisbeheersing

- Verschillende ontwikkelingen hebben duidelijk gemaakt dat de crisisbeheersing versterkt moet worden. Dit is ook landelijk onderkend. De reorganisatie van brandweer en crisisbeheersing voor Gelderland-Midden is eind 2023 afgerond. Op 1 maart 2024 gaat de nieuwe organisatie, met een aparte afdeling crisisbeheersing, formeel van start. Op deze manier ontstaat een sterkere positionering van de crisisbeheersing en een betere informatiepositie van de Veiligheidsregio.

Afgelopen jaar is verder gewerkt aan de doorontwikkeling van de informatievoorziening met het Veiligheids Informatie Knooppunt (VIK) en Informatie gestuurde veiligheid (IGV). Dat gebeurde op 3 niveaus:

- Intern VGGM: er is onder andere ingezet op verdere bekendmaking en promotie van het VIK, het inzichtelijk krijgen van de piketroosters van crisisfunctionarissen, het beschikbaar krijgen van data op een geografische kaart en het opzetten van een VIK Portaal
- Oost 5: in 2023 is het programma Informatie gestuurde veiligheid (IGV) Oost5 gestart. Het doel van het programma is om de informatiepositie van de veiligheidsregio's in Oost5 individueel en collectief te versterken
- Landelijk: behalve in de samenwerking op Oost5 is ook geïnvesteerd in landelijke samenwerking in het zogenoemde traject KCR2 (Knooppunt Coördinatie Regio's Rijk)

Op 15 november 2023 organiseerden wij onze netwerkdag crisisbeheersing met als thema 'Toekomst van Crisisbeheersing'. Bijna 200 deelnemers van meer dan 40 netwerkpartners kwamen samen in Koninklijke Burgers' Zoo & Safari Meeting Centre. We kijken terug op een zeer geslaagde dag. Samen zijn we voorbereid op toekomstige crises.

Grootschalige incidenten

In 2023 hebben 8 GRIP1 incidenten plaatsgevonden en 1 GRIP2 incident. (2022: 9 GRIP1 en geen GRIP2).

- In januari worden bij een brand in een woning in Arnhem twee dodelijke slachtoffers aangetroffen. De complexiteit van de panden maakt dat een lange inzet van hulpdiensten noodzakelijk is
- In februari staat in Heteren een bedrijfspand in brand, waarbij asbest en deeltjes van zonnepanelen vrijkomen. Het bedrijventerrein waarop het bedrijf gelegen is, is het grootste deel van de dag afgesloten
- In maart ontstaat een uitlaande brand in een appartement in Ede. De flat wordt ontruimd
- In juni ontstaat een brand op het dak van een zorginstelling in Arnhem. Het pand kon snel en efficiënt ontruimd worden
- Ook in juni worden twee verdachte pakketjes gevonden bij een winkelcentrum in Arnhem. Het gaat daadwerkelijk om explosieven en de EOD wordt ingezet
- In juni vindt een zeer grote brand plaats in een huizenblok in Arnhem. Door aangebrachte isolatie is de brand moeilijk te bestrijden en worden meerdere omliggende huizen en flats ontruimd. Uiteindelijk zijn vier woningen volledig verloren gegaan als gevolg van de brand en enkele andere huizen zijn zwaar beschadigd. Deze brand is opgeschaald naar GRIP2
- In augustus ontstaat een warmwaterlekage in ziekenhuis Rijnstate in Arnhem. Hierdoor ligt een deel van het ziekenhuis stil
- Half december ontstaat een brand in Doorwerth. Een aantal woningen wordt ontruimd
- Vlak voor de kerst wordt een mogelijk explosief aangetroffen aan de deur van een woning in het centrum van Arnhem

Al deze incidenten worden geëvalueerd conform de vastgestelde evaluatiesystematiek.

Meldkamer

Op 21 maart 2023 heeft de migratie plaatsgevonden van de meldkamers in Arnhem, Hengelo en Apeldoorn naar de gloednieuwe meldkamer Oost-Nederland in Apeldoorn. Daarna is door de meldkamer en de liaisons

crisisbeheersing van de meldkamer gezamenlijk gewerkt aan het oplossen van kinderziektes en zaken die nog niet goed genoeg geregeld waren.

Multidisciplinair Oefenen, Trainen en Opleiden (MOTO)

In 2023 is een volledig MOTO-programma gedraaid, dat heeft geleid tot de volgende oefeningen:

- 6 multi realistische oefeningen (2022: 6)
- 6 CoPI-oefeningen (2022: 5)
- 20 multi virtual reality oefeningen (2022: 20)
- 4 regionaal operationeel team oefeningen (2022: 4)
- 15 gemeentelijke beleidsteam oefeningen (2022: 9)
- 0 opleidingsmomenten voor beleidsteams en bestuurders (2022: 4)
- 1 systeemtest
- Tientallen trainingen van multi functionarissen, zoals Regionaal Operationeel Leiders en informatiemanagers

Multi planvorming

In 2023 is bestaande planvorming herzien en nieuwe planvorming gerealiseerd.

Herziening planvorming:

- Rampbestrijdingsplan militaire vliegbasis Deelen
- Coördinatieplan natuurbrand
- 8 coördinatieplannen Brzo
- Incidentbestrijdingskaart grootschalige ontruiming recreatieparken Otterlo-Zuid
- Incidentbestrijdingskaart grootschalige ontruiming Burgers' Zoo en Openluchtmuseum
- Multi kaart digitale verstoring

Realisatie planvorming

- Incidentbestrijdingskaart grootschalige ontruiming recreatieparken Garderen-West
- Incidentbestrijdingskaart grootschalige ontruiming recreatieparken Kootwijk

Door de afwikkeling van de Oekraïne-crisis en de reorganisatie brandweer en crisisbeheersing is het jaarplan niet volledig uitgevoerd. Zo is niet gewerkt aan de implementatie van flexibilisering GRIP, de doorontwikkeling op kwaliteit en de heroriëntatie op planvorming.

Daarnaast is een aantal zaken later gestart. Daardoor zijn deze niet – zoals gepland – in 2023 gereed, maar hebben ze een doorloop in 2024.

1.1.2 Bevolkingszorg

Gemeenten zijn samen met politie, brandweer en GHOR verantwoordelijk voor rampenbestrijding en crisisbeheersing. Specifieker: de gemeenten zijn procesverantwoordelijk voor de Bevolkingszorg. Door middel van een convenant werken de gemeenten van Gelderland-Midden slim en nauw samen op het gebied van Bevolkingszorg. Deze gemeentelijke samenwerking wordt voor de bedrijfsvoering ondersteund door VGGM.

In 2023 is een vervolg gegeven aan de inzet van het Team Opvang Vluchtelingen Oekraïne zoals dat in 2022 is opgezet. 2023 heeft daarbij in het teken gestaan van de voorbereiding op én de overdracht van de taken naar de coördinerende gemeente. Deze overdracht heeft op 1 oktober plaatsgevonden.

Vanaf 1 juli 2023 is de veiligheidsregio gestopt met de crisisnoodopvang voor asielzoekers. Deze is weer volledig overgenomen door het COA.

In de governance van Bevolkingszorg zijn, ter versterking van de structuur, enkele wijzigingen doorgevoerd. De nieuwe werkinstructie voor de coördinerend Functionaris Gemeenten en het oprichten van een Kopgroep Bevolkingszorg zijn hier voorbeelden van. Beiden dragen bij aan een sterkere verbinding tussen Bevolkingszorg en de gemeentesecretarissen van onze 15 gemeenten.

Ten aanzien van de inhoud van Bevolkingszorg heeft het Algemeen Bestuur VGGM zich gecommitteerd aan de uitkomsten van het landelijke project Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg. Dit biedt goede handvaten om in 2024 verder te bouwen aan Bevolkingszorg.

Op het onderwerp crisiscommunicatie is in 2023 een project met de naam “Versterken en Verbinden Crisiscommunicatie” uitgevoerd. Door middel van interviews is bij betrokkenen opgehaald op welke manier de verschillende actoren beter kunnen samenwerken rondom het thema crisiscommunicatie. Dit heeft geleid tot een advies dat zich richt op enerzijds de verbinding tussen actoren binnen VGGM en anderzijds het inrichten van een alternatief voor X (voorheen Twitter). Beide adviezen krijgen in 2024 een vervolg.

Vanuit het Regionaal Netwerkteam Bevolkingszorg zijn de volgende activiteiten voor de regionale crisisorganisatie georganiseerd:

- 10 nieuwe mensen opgeleid voor in de regionale bevolkingszorg piketten
- 12 bijscholingen met de verschillende Bevolkingszorg piketten
- 16 piketbijeenkomsten met de verschillende piketten
- 24 bijdragen van (piket)functionarissen Bevolkingszorg in diverse multidisciplinaire oefeningen
- 54 gemeentecollega's 24/7 beschikbaar en bereikbaar in 10 piketfuncties
- 1 training voor adviseurs crisisbeheersing over noodbevoegdheden
- 1 gecombineerde netwerkdag crisiscommunicatie en Bevolkingszorg
- 10 trainingen crisiscommunicatie en mediatraining voor bestuurders

1.1.3 GHOR

De Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR) coördineert bij crises en rampen de opgeschaalde publieke en acute gezondheidszorg in de regio en stuurt op zorgcontinuïteit in de keten. De GHOR werkt daarvoor samen in een groot netwerk met publieke acute en niet-acute zorgpartners.

Zorgrisicoprofiel

In 2023 is het zorgrisicoprofiel opgeleverd. Het zorgrisicoprofiel is een profiel dat weergeeft welke crisistypen het meest relevant zijn voor de geneeskundige zorgpartners in onze regio. Het is belangrijk dat instellingen voor langdurige en acute zorg gezamenlijk voorbereid zijn om bij rampen en crises de noodzakelijke geneeskundige hulp te verlenen. Dit zorgrisicoprofiel gaat ons als zorgketen helpen bij het tijdig signaleren van risico's die de zorgcontinuïteit kunnen raken, zodat wij met elkaar ook tijdig de juiste maatregelen kunnen treffen. Juist in een tijd waarin de zorg onder druk staat, is het van belang om met elkaar in gesprek te zijn over deze risico's. Het realiseren van het zorgrisicoprofiel was niet mogelijk zonder input van de betrokken zorgpartners. Het zorgrisicoprofiel is een begin voor verdere samenwerking tussen de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR) en de ketenpartners in de zorgsector.

Advisering (evenementen en omgevingsveiligheid)

In 2023 heeft de GHOR zich verder voorbereid op de adviserende rol in het kader van de Omgevingswet. Landelijk is gewerkt aan uniforme kaders voor gezondheidskundig advies in het kader van bebouwde omgeving. Na corona is het aantal adviesaanvragen voor evenementen enorm toegenomen en blijft toenemen.

Professionalisering onderwijs

In 2023 is gewerkt aan de verdere professionalisering van het opleiden, trainen, oefenen, evalueren en leren van de crisisfunctionarissen GHOR en functionarissen met sleutelposities bij publieke en acute zorgpartners.

GHOR als onderdeel van de afdeling crisisbeheersing VGGM

In 2023 heeft de GHOR deelgenomen aan de reorganisatie brandweer en crisisbeheersing. Afspraken zijn gemaakt over organisatorische inbedding van de GHOR in de nieuwe afdeling crisisbeheersing.

Overige ontwikkelingen

De GHOR is aan veel verandering onderhevig. Ontwikkelingen vanuit GGD GHOR Nederland, wetsevaluaties/-wijzigingen in relatie tot de positionering van de taken van de DPG, samenwerking binnen de ROAZ-regio's, meldkamerdomein in relatie tot opgeschaalde zorg, en andere landelijke projecten worden gemonitord en vertaald binnen de eigen regio.

Doelenboom

Wat wilden we bereiken?		Wat hebben we bereikt?	Wat is het beoogd effect?
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties 2023	Maatschappelijk effect
Regie op voorbereiding van de geneeskundige hulpverlening bij rampen en crises	Zorginstellingen zijn zich bewust van hun rol en eigen verantwoordelijkheid binnen de zorgketen	Schriftelijke afspraken met acute en niet-acute zorgpartners. Oplevering zorgrisicoprofiel Afstemming in zorg voor Oekraïense vluchtelingen Gezamenlijke monitoring van de zorgketen ten aanzien van continuïteit van zorg Ondersteuning bij onderwijsprogramma zorgketen	Zorgpartners zijn voorbereid op geneeskundige hulpverlening in geval van rampen en crises
Advisering van andere overheden en organisaties op het gebied van de geneeskundige hulpverlening bij rampen en crises	Adviseert over crisisbeheersing (het optreden tijdens rampen en crises of (dreigende) verstoring van de zorg continuïteit)	Adviseren en bieden van ondersteuning aan partners in de zorgketen om hun zorgcontinuïteit te garanderen Samen met ziekenhuizen, huisartsen en VVT-coördinatie op doorstroming kwetsbare patiënten	Alle zorgorganisaties kunnen zorg verlenen onder alle omstandigheden, ook tijdens rampen en crises
	Adviseert over risicobeheersing (het voorkomen van rampen en crises)	Bijdragen aan multidisciplinaire advisering over evenementen en infrastructurele projecten aan gemeenten, andere overheden en bedrijven	Beperken gezondheidsschade voor inwoners van Gelderland-Midden
Het 24/7 in staat zijn om tijdens rampen en crises de geneeskundige hulpverlening te coördineren, aan te sturen en te registreren	24/7 paraatheid van kwalitatief hoogstaande crisisorganisatie	Crisisorganisatie die voldoet aan toetsingskader inspectie J&V Werving en selectie van nieuwe crisisfunctionarissen Beschikbaar hebben van gekwalificeerde crisisfunctionarissen OTO-plan; uitvoeren van activiteiten voor ontwikkeling en blijvende vakbekwaamheid Materieel (vervoer, communicatiemiddelen en kleding) op orde	Efficiënt en effectief optreden van de crisisorganisatie tijdens rampen en crises
	Verbinden van de geneeskundige hulpverlening met openbare orde en veiligheid tijdens crises of rampen	Afstemming tussen gemeenten en zorgpartners voor de inzet van zorg voor vluchtelingen Inzet op samenwerking voor evenementenveiligheid Doorontwikkelen informatie uitwisseling ten tijde van crisis	
In de voorbereiding op en tijdens rampen en crises is specifiek aandacht voor niet of verminderd zelfredzamen. Er wordt daar waar mogelijk gebruikt gemaakt van de veerkracht van de bevolking	Voorkomen en beperken van gezondheidsschade van burgers als gevolg van crises, rampen en zware ongevallen	Inzetten opgeschaalde publieke gezondheid: Psychosociale Hulpverlening, Medische Milieukunde, Infectieziekten, gezondheidsonderzoek Onderwijs toepassen/ vakbekwaam houden van betrokken functionarissen Intensieve voorbereiding met de zorgketen niet acuut: verzorg en verpleeghuizen, thuiszorg, gehandicaptenzorg etc.	Verminderd zelfredzamen worden zo goed mogelijk ondersteund tijdens rampen en crises Er wordt tijdens een ramp en crises, daar waar mogelijk, een beroep gedaan op zelfredzame burgers t.b.v. de groep verminderd en niet zelfredzame burgers

Wat wilden we bereiken?		Wat hebben we bereikt?	Wat is het beoogd effect?
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties 2023	Maatschappelijk effect
Het doelmatig en doeltreffend inzetten van publieke gezondheidstaken	Ondersteunen van bevoegd gezag bij incidenten met (mogelijke) maatschappelijke onrust	Adviseren van bevoegd gezag en inzetten hulpverlening bij incidenten met (mogelijke) maatschappelijke onrust Inzetten opgeschaalde publieke gezondheid: Psychosociale Hulpverlening, Medische Milieukunde, Infectieziekten, gezondheidsonderzoek, jeugdgezondheidszorg	Inwoners ontvangen de meeste adequate hulp Beperken gezondheidschade

Wat heeft het programma Crisisbeheersing in totaliteit gekost?

Overzicht baten en lasten Bedragen x € 1.000	Realisatie 2022	Begroting 2023	Gew. Begr. 2023	Realisatie 2023
1.1 Crisisbeheersing en brandweer				
Multi	2.731	2.731	4.323	2.965
GHOR	1.247	1.272	1.396	1.140
Bevolkingszorg	1.467	692	861	1.526
Lasten	5.445	4.695	6.580	5.631

1.1 Crisisbeheersing en brandweer				
Gemeentelijke bijdrage	4.400	4.511	4.571	4.571
Rijksbijdragen	1.729	1.100	2.918	2.566
Overige baten	399	172	168	403
Baten	6.529	5.782	7.657	7.540
Doorbelasting	-1.076	-1.087	-1.208	-1.215
Resultaat voor bestemming	8	0	-132	694
Mutatie reserves	0	0	132	0
Resultaat na bestemming	8	0	0	694
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Resultaat na belasting	8	0	0	694

Het resultaat van het programma Crisisbeheersing bedraagt € 0,7 miljoen. De belangrijkste elementen die dit resultaat verklaren zijn:

- Hogere personeels- en overige lasten van € 0,9 miljoen in verband met de coördinatie van de opvang van Oekraïense vluchtelingen en asielzoekers. Tegenover deze hogere lasten staan inkomsten van het ministerie van JenV (€ 0,7 miljoen) en van het COA (€ 0,2 miljoen). Als gevolg van deze activiteiten heeft de geplande doorontwikkeling bevolkingszorg niet de benodigde gekregen, waardoor de reserve van € 133k niet is besteed.
- De Rijksbijdrage voor 2023 is met € 1,4 miljoen toegenomen ten opzichte van vorig jaar ter versterking van de activiteiten Crisisbeheersing. In de begroting is uitgegaan van het volledig besteden van deze middelen. 2023 heeft voornamelijk in het teken gestaan van planvorming om deze extra middelen in te zetten. Hierdoor is € 0,8 miljoen niet besteed. Deze middelen blijven middelen een bestedingsverplichting op de balans beschikbaar om een eerste inzet bij toekomstige rampen op te kunnen vangen.
- De lagere lasten op de andere activiteiten binnen het programma crisisbeheersing hebben met name betrekking op personeelskosten. In totaal zijn de personeelskosten € 0,7 miljoen lager dan begroot, met name door vacatureruimte en door medewerkers die het einde van hun loonschaal niet hebben bereikt en indexering.
- Door uitstel van softwareaanschaf en minder oefenen heeft een besparing plaatsgevonden van € 0,2 miljoen.

1.2 Programma Brandweer (voorheen Brandweezorg)

Reorganisatie brandweer en crisisbeheersing

2023 stond in het teken van de reorganisatie van brandweer en crisisbeheersing. Vorig jaar is de structuur vastgesteld en dit jaar hebben de nieuwe afdelingsmanagers gezamenlijk het organisatie- en implementatieplan vormgegeven. Eind 2023 is de implementatiefase gestart. Voor het programma brandweer betekent dit dat er twee inhoudelijke afdelingen zijn, te weten brandweezorg en risicobeheersing. Op 1 maart 2024 wordt formeel gestart in de nieuwe structuur.

Een sociaal veilig en gezond werkklimaat

Onder de vlag "Ik, wij, samen de brandweer" is het afgelopen jaar opnieuw aandacht gegeven aan de onderwerpen sociale veiligheid, mentale fitheid, Arbo en Team Collegiale Opvang (TCO). De algemene activiteiten waren gericht op het vergroten van kennis en bewustwording op de thema's ongewenst gedrag, lichamelijke en/of geestelijke gezondheidsklachten en preventie. Zo is er een thema-avond georganiseerd over het aanspreken van collega's, er is gecommuniceerd over verwijzingsmogelijkheden en er is een pilot gestart met een coach sport en welzijn. De activiteiten worden steeds meer op elkaar afgestemd en zijn gericht op één doel: een werkomgeving en cultuur waar iedereen respectvol met elkaar omgaat, zichzelf kan zijn en ook fysiek en mentaal gezond is.

1.2.1 Brandweezorg (voorheen Operatie)

Ontwikkeling afdeling brandweezorg

In het kader van de reorganisatie brandweer en crisisbeheersing is halverwege het jaar gestart met de ontwikkeling van de afdeling brandweezorg. De nieuwe afdeling brandweezorg gaat bestaan uit 7 teams: de repressieve teams Noord, Midden, Zuidwest en Zuidoost plus de teams Vakbekwaam, Techniek & Logistiek en Advies & Ondersteuning. Om de afdeling in goede banen te leiden is veel tijd en energie gestoken in de organisatieontwikkeling.

Gebiedsgerichte Opkomsttijden (GGO)

Het Veiligheidsberaad heeft in 2022 namens de 25 voorzitters van de veiligheidsregio's de herziene handreiking 'Landelijk uniforme systematiek voor dekkingsplannen', hierna te noemen Gebiedsgerichte Opkomsttijden (GGO) vastgesteld. De nieuwe systematiek is bedoeld om het bestuur beter in staat te stellen keuzes te maken en besluiten te nemen over de inrichting van de brandweezorg. Met uiteindelijk als doel om zo onze hoogwaardige brandweezorg in Nederland te behouden en te borgen. In 2023 is het voorstel voor Gelderland-Midden voorbereid. Dat wordt in 2024 voorgelegd aan het AB VGGM ter besluitvorming waarna de implementatie plaatsvindt.

Aanbesteding hulpverleningsvoertuigen (HV-voertuigen)

In 2023 is de aanbesteding voor het vervangen van 3 HV-voertuigen (Arnhem-Noord, Ede-Centrum en Barneveld) gestart. Ook is gekeken naar het optreden van de brandweer bij extreem weer, omdat het belangrijk is om te kijken of onze brandweermensen goed geschoold zijn en/of dat meer specialiseren nodig is. Hierover is een advies opgesteld, dat in 2024 verdere uitwerking krijgt.

Personeel

Werven en behouden van brandweervrijwilligers

Het werven en behouden van brandweervrijwillig personeel is cruciaal voor het operationele werk van de brandweer en een belangrijke uitdaging voor de organisatie. Het behouden van personeel vraagt om een voortdurende inspanning om de vrijwilligers te betrekken, te motiveren en te ondersteunen bij hun ontwikkeling binnen de brandweer. Veel tijd wordt gevraagd van de vrijwilliger: naast de benodigde opleidingen gaat ook veel tijd zitten in training en oefening. Dit naast een reguliere baan en in combinatie met het privéleven. Elk jaar is het best wel weer spannend of er voldoende vrijwilligers binnen de groepen aanwezig zijn.

2023 was een goed jaar. Het totaal aantal repressieve vrijwilligers is in 2023 ten opzichte van 2022 met 10 personen gestegen. Van 801 in 2022 naar 811 in 2023. In 2023 zijn 65 repressieve vrijwilligers ingestroomd en 55 repressieve vrijwilligers uitgestroomd. De vrijwilliger is tevreden over zijn werk bij de brandweer. De reden van vertrek die wordt aangegeven ligt hoofdzakelijk in de combinatie van werk en privé. De jeugdbrandweer heeft dit

jaar weer 2 jeugdleden overgedragen naar een brandweerpost. De jeugdbrandweer is een kweekvijver die elk jaar vrijwilligers oplevert.

Nieuwbouw brandweerkazerne Ede

Na gedegen onderzoek heeft de gemeente Ede ingestemd met het bouwen van een nieuwe brandweerkazerne aan de Koekeltse Boslaan in Ede, in combinatie met een turnhal. Na een aanbesteding zijn in juli 2023 de architect, het bouw- en projectmanagementbureau en een adviesbureau voor de technische installaties gestart met de vertaling van het Programma van Eisen naar een schetsontwerp. Op basis daarvan is in december 2023 binnen de gemeente een bestuurlijk besluit genomen dat de brandweerkazerne wordt gebouwd zonder turnhal. De toekomstige brandweerkazerne biedt huisvesting aan de repressieve dienst, techniek en logistiek, kantoren- en opleidings- en oefenruimten. De planning is om de nieuwe kazerne in januari 2027 in gebruik te nemen. Naast de medewerkers van de gemeente zijn ook medewerkers van VGGM betrokken bij de uitwerking van het verdere ontwikkelproces. Het met elkaar bouwen van een brandweerkazerne waarin door verschillende afdelingen en teams effectief samengewerkt kan worden, vraagt van de betrokkenen tijd en aandacht.

Beheer en Logistiek (B&L)

Het leveren en onderhouden van materieel en materiaal om bijvoorbeeld de bepakking van de voertuigen actueel te houden, is één van de taken van het team B&L. Wanneer een nieuw voertuig of materiaal wordt geleverd, zorgt B&L samen met vakbekwaamheid voor lesprogramma's om goed met de nieuwe spullen te kunnen werken. Naast deze taak zorgt B&L er ook voor dat repressief brandweerpersoneel tijdens een calamiteit voorzien is van ademlucht, communicatiemiddelen en de juiste beschermende kleding. Deze taken worden verzorgd voor ongeveer 900 repressieve brandweermedewerkers. Ook wordt service geboden aan alle 41 brandweerposten, in afstemming met facilitaire zaken.

Operationeel uniform

In 2023 heeft het team B&L zich onder andere beziggehouden met de uitlevering van het nieuwe operationeel uniform. 1.100 complete kledingpakketten zijn uitgeleverd. Dat heeft veel zorgvuldigheid gevraagd van de betrokken medewerkers. De levering gebeurt helaas nog steeds in fasen, maar de hoop is dat in 2024 iedereen het nieuwe operationele uniform compleet heeft.

AED's

In 2023 is uitvoering gegeven aan het in 2022 genomen besluit om 41 AED's te vervangen en om op 56 tankautosputen een AED te leggen. Hierbij is nauw samengewerkt met de Ambulancezorg Gelderland-Midden (AGM). Sinds oktober 2023 gebruiken Brandweer Gelderland-Midden (BRW-GM) en Ambulancezorg Gelderland-Midden (AGM) hartbewakingsmonitoren van hetzelfde merk. Voordeel van dezelfde plakkers (defipads) gebruiken, is dat kosten bespaard worden. Bij overname van een reanimatie door de ambulancedienst wordt alleen de stekker verwisseld en worden geen nieuwe plakkers meer gebruikt.

Inkoop en Werkplaatsen (I&W)

Parate staat en bedrijfszekerheid van blusvoertuigen en overig materieel is geborgd in de vorm van preventief onderhoud, reparaties en periodieke keuringen, waarbij externe normering wordt gevolgd. De uitvoering hiervan gebeurt door de medewerkers van I&W. Goed geplande uitvoering in eigen beheer door gekwalificeerd en gecertificeerd personeel creëert een hoge mate van betrokkenheid en snelle interne dienstverlening. Er zijn bijna geen voertuigen ongepland uitgevallen. Aan de vraag vanuit de organisatie om 24/7 een storingsdienst te mobiliseren, is in 2023 gehoor gegeven.

Nieuwe voertuigen

Met het in gebruik nemen van nieuwe tankautosputen komen restpunten naar voren. In 2023 zijn 17 voertuigen teruggegaan naar de opbouwer in Winschoten en de eigen werkplaats om de restpunten te verhelpen. Voor I&W een grote operatie qua logistiek en planning.

Elektrische dienstauto's

De uitlevering van het eerste elektrische dienstvoertuig heeft in 2023 plaatsgevonden. In 2024 volgen er nog drie. Met het monitoren is gestart om te bekijken of het inzetten van elektrische voertuigen bij meerdere dienstvoertuigen haalbaar is.

Betere toegankelijkheid op afgesloten terreinen en parken

Steeds meer gebouwen en terreinen worden afgesloten met slagbomen of sleutels. Dat vormt voor de brandweer een barrière om inwoners in nood snel te bereiken. In 2023 is onderzoek gedaan naar een betere oplossing. Die is gevonden in het landelijke initiatief SOS Toegang. In de schakelkast van een elektrische toegang wordt een ontvanger ingebouwd waardoor de slagboom, deur of hek vanuit het hulpverleningsvoertuig kan worden geopend. Dat betekent straks voor de werkplaats 137 voertuigen uitrusten met dit systeem. De voorbereiding bij I&W, van inbouwplanning en de aanschaf van het systeem, heeft in 2023 plaatsgevonden. In 2024 start de inbouw tijdens de bumper-tot-bumpercontrole van de voertuigen.

Vakbekwaamheid

Vanuit de verantwoordelijkheid voor samenleving en medewerkers is ook in 2023 gewerkt aan de professionaliteit van de brandweermedewerkers. Het team vakbekwaamheid heeft op de thema's 'Vakbekwaam Worden & Blijven', 'Relatiebeheer & Oefenen' en 'Leren & Ontwikkelen' voor alle 41 posten en hun medewerkers elke week een programma uitgevoerd. Het team vakbekwaamheid werkt vanuit 'de basis op orde' aan de relatie met de posten en ploegen. Er moet een helder en uitvoerbaar, goed afgestemd en in veiligheidspaspoort verwerkt oefenrooster liggen waarmee de posten en ploegen goed gefaciliteerd worden.

Daarnaast ondersteunt of organiseert het team vakbekwaamheid het oefenen van de posten in grootschalig verband: lokaal of op oefencentra. Hierbij draagt het team zorg voor het behalen van de oefendoelen op een efficiënte en professionele manier. Door de toegenomen samenwerking met de posten op het gebied van vakbekwaamheid wordt het gemakkelijker om posten op maat te adviseren over de vakbekwaamheid.

De BOGO, het opleidingsinstituut voor de brandweer, verzorgt voor onder andere Brandweer Gelderland-Midden de opleidingen voor een beginnende vrijwilliger en de specialistische vervolgoopleidingen. Vakbekwaamheid zorgt er onder andere voor dat deze mensen worden opgegeven, hun lesrooster ontvangen en de middelen krijgen die zij nodig hebben tijdens de opleiding. Dit jaar hebben 145 collega's een diploma of certificaat behaald.

Kennisregie

Het kenniscentrum heeft tot doel het lerend vermogen te bevorderen op individueel, ploeg- en organisatieniveau. In 2023 zijn de volgende activiteiten uitgevoerd gericht op het vergroten van het lerend vermogen:

- Het versturen van evaluatieformulieren na interessante inzetten en deze formulieren analyseren (24 incidenten)
- Het begeleiden van napraatsessies (4 napraatsessies waarvan 1 grootschalige op het NIPV na de woningbrand aan De Wiltstraat in Arnhem)
- Het maken en plaatsen van berichten in de 'Leren van incidenten BGM' app (26 berichten voor 320 leden)
- Het maken van leerproducten: infographics, leerflitsen en leerverslagen (16)
- Het maken van een webinar met lessen uit het incident Van Kinsbergenstraat in Arnhem
- Het vullen van een YouTube-kanaal met leervideo's
- Een bijna maandelijkse column in het Brandweerjournaal (9 columns over incidenten)

Kenniscentrum maakt gebruik van diverse social media om kennis te delen: Facebook, Instagram, WhatsApp en YouTube. Naast het leren van diverse incidenten heeft het Kenniscentrum zich in 2023 wederom gefocust op rookverspreiding en de energietransitie.

Brandonderzoek

Het brandonderzoeksteam van Brandweer Gelderland-Midden vierde in 2023 het vijftienjarig jubileum. Met trots is teruggekeken op ongeveer 500 uitgevoerde onderzoeken in die jaren. Gedurende de vijftien jaar is een groei gerealiseerd van slechts enkele onderzoeken per jaar in de beginfase naar een goed samengesteld team van brandonderzoekers met diverse expertises dat tientallen (complexe) onderzoeken uitvoert.

In het afgelopen jaar heeft het team 36 onderzoeken uitgevoerd naar gebouwbranden en heeft het bij zeven natuurbranden onderzoek verricht. Een opvallend moment in 2023 was het onderzoek rond de grote brand aan de Van Kinsbergenstraat in Arnhem Presikhaaf. De bevindingen van dat onderzoek zijn gedocumenteerd in een rapport waar de organisatie in 2024 mee aan de slag gaat. Zowel het ministerie van J&V als het ministerie van BZK hebben interesse in het rapport.

De uitvoering van het onderzoek aan de Van Kinsbergenstraat in Arnhem Presikhaaf werd mogelijk gemaakt door de extra inzet van medewerkers. Toch ging het nog ten koste van een aantal reguliere brandonderzoeken. In 2023 zijn ongeveer 20 reguliere onderzoeken minder uitgevoerd dan oorspronkelijk gepland. Een onderbezetting in het team heeft ook bijgedragen aan een lager aantal onderzoeken dan voorzien.

Doelenboom

Wat wilden we bereiken?		Wat hebben we bereikt?	Wat is het beoogd effect?
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestatie 2023	Maatschappelijk effect?
Effectief optreden bij brand en andere incidenten	Personeel in staat stellen op een professionele en veilige manier te werken	Landelijke agenda brandweezorg, innovatief samenwerken, risicogericht werken, voor elke taak de juiste maat, vakmanschap versterken, vitale medewerkers en organisatie. Kernwaarden Brandweer Gelderland-Midden: verbinding, vertrouwen, vakmanschap en vitaliteit Paraatheid brandweer in relatie tot beschikbaarheid vrijwilligers (aansluiting bij landelijk programmaplan vrijwilligheid) Werken vanuit het principe de basis op orde aan de relatie met de posten en ploegen Blijven investeren in het creëren van een veilig en gezond arbeidsklimaat voor repressieve medewerkers	Minder schade en slachtoffers bij brand en andere incidenten De inwoner weet wat die wel, maar ook wat die niet van de brandweer mag verwachten
	Verbeteren en vervangen van middelen en materieel nodig voor brandbestrijding en andere acute hulp	Aanschaf van elektrische voertuigen om te kijken of deze vorm van voertuigen ook haalbaar is voor de repressieve organisatie Het blijven ontwikkelen van informatie-uitwisseling in de veiligheidsketen (bijvoorbeeld met behulp van geo-informatie, LiveOp, LiveNav en LCMS) Innovatie op materieel en materiaal inbedden in de organisatie. Het gaat met name om landelijke ontwikkelingen die ook voor Brandweer Gelderland-Midden van meerwaarde zijn	
	Verbeteren van processen voor dagelijkse brandweezorg en hulpverlening	Toewerken naar automatisch plotten. Het voertuig geeft automatisch zijn statusplotting van bijvoorbeeld vertrek en aankomst Kennisdeling (landelijk en regionaal) op basis van kenniscentrum, evaluaties en de resultaten van incidentgegevens Structureel evalueren van brandweerinzetten, incidentgegevens en deze resultaten omzetten in betere werkwijzen Toewerken naar operationele grenzen, als vervanger van vaste regiogrenzen Toewerken naar gebiedsgerichte opkomsttijden, in plaats van (nu nog) wettelijke verplichte objectgerichte opkomsttijden (project Rembrand)	
	Uitbreiden interregionale samenwerking	Verder intensiveren samenwerking Oost 5 en landelijke/interregionale projectgroepen	

Wat wilden we bereiken?		Wat hebben we bereikt?	Wat is het beoogd effect?
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestatie 2023	Maatschappelijk effect?
		Openen van de grootste gezamenlijke meldkamer in Apeldoorn voor het gebied Oost 5 Een start maken met het oprichten van één van de landelijke gaspakkenteams in Nederland Optimaliseren samenwerking en delen expertise natuurbrandbestrijding Oost 5/landelijk Brandbestrijding en hulpverlening effectiever en efficiënter maken door samenwerking met omliggende regio's	
Duurzaam inzetbare medewerker die goed is opgeleid en kennis en vaardigheden blijft ontwikkelen	Aantoonbaar vakbekwaam	Uitvoeren profcheck Bediener Redvoertuig Registratie van kwantiteit naar kwaliteit	Groter veiligheidsgevoel Een betrokken brandweerorganisatie
	Kwaliteitsimpuls oefenen op de post	Verder uitbouwen producten oefenen op maat. Gestart met intakegesprekken behoeftebepaling op de posten Team vakbekwaamheid maakt onderwijskundig onderbouwde producten Gebruik maken van moderne inzichten (brein leren), middelen en technieken (virtueel, augmented reality etc) Chauffeurs zwaar en licht trainen op de baan en op onverharde wegen	
	In balans brengen persoonlijk leren, teamleren en organisatieleden	Werken vanuit het principe de basis op orde Meer risicogericht oefenen	
Duurzaam wagenpark	Terugbrengen van de uitlaatgas emissie	Bestelling gedaan van elektrische voertuigen	Voorbeeldfunctie voor de energietransitie en behalen klimaatdoelstellingen

1.2.2 Risicobeheersing

Risicogerichtheid

Vooruitlopend op de invoering van de Omgevingswet, de Wet kwaliteitsborging bouwen en op basis van maatschappelijke ontwikkelingen heeft de brandweer in het programmaplan “*Risicobeheersing inrichten voor de toekomst, 2020-2023*” haar visie beschreven. Daarin is de focus al gelegd op risicogericht werken in plaats van regelgericht. Daarbij helpt dat bij (adviesing op) industriële - en omgevingsveiligheid al sinds jaar en dag op basis van de risico's wordt gewerkt. De planning is gericht op uiterlijk in 2025 een expertisecentrum brand- en omgevingsveiligheid zijn. Dat expertisecentrum vervult de behoefte van de omgeving aan betrouwbare informatie over brand- en omgevingsveiligheid.

We merken in het werk dat door het steeds opnieuw uitstellen van de Omgevingswet de voorziene maatschappelijke transitie nog niet is ingezet, terwijl de gevolgen daarvan voelbaar zijn. Doordat regelgericht nog de norm is en risicogericht over het algemeen duurder is, houden bureaus en bedrijven zich aan de huidige regelgeving die niet ten goede komt aan de brandveiligheid. Dat pleit ook in de komende jaren voor het agenderen van brandveiligheid op verschillende tafels en de ontwikkeling van kennis en kunde.

De brandweer heeft in 2023 de verdere ontwikkeling op risicogericht werken bij brandveiligheid doorgezet. We hebben meer werk gemaakt van het sturen op de hogere risico's. De lage(re) risico's op het gebied van adviesing en toezicht brandveiligheid hebben we niet of eenvoudiger afgehandeld.

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet treedt ook een aantal besluiten in werking, zoals het Omgevingsbesluit en het Besluit Bouwwerken Leefomgeving (BBL). Beide besluiten hebben een effect op ons takenpakket.

Met de invoering van het Omgevingsbesluit wordt het bestuur van de veiligheidsregio de wettelijke adviseur rond milieubelastende activiteiten. Dit gaat verder dan alleen advisering op externe veiligheid; het betreft ook de brandveiligheid. Het gaat daarbij om Bevi-bedrijven en bedrijven met ontplofbare stoffen of grote hoeveelheden vuurwerk. Met de invoering van Besluit Bouwwerken Leefomgeving komt een meldingsplicht voor de gebruiksfunctie wonen met zorg (met kwetsbare bewoners).

Veilige Energietransitie (VET)

De ontwikkelingen op het gebied van de (veilige) energietransitie gaan snel. Het is een uitdaging om snel en adequaat in te spelen op alle veranderingen. Vanaf 2021 heeft de brandweer verkend wat de impact is van de veilige energietransitie. Doel is alle relevante informatie binnen de brandweer op te halen en te delen. Intern, met de andere veiligheidsregio's in Gelderland en Overijssel (Oost 5) en op landelijk niveau. In ons netwerk met gemeenten worden pragmatische, risicogerichte oplossingen onderzocht, zodat hier risicogericht op geadviseerd kan worden.

Samen met de andere veiligheidsregio's binnen Oost 5 is een landelijk project opgezet om in samenwerking met brandveilig leven inwoners zo goed mogelijk te informeren over de veiligheids- en gezondheidsaspecten bij de energietransitie in en om het huis: **Veilig huis vinkie - Brandweer**. Dat project wordt gesubsidieerd door Omgevingsdienst.nl (in het kader van ontwikkelbudget nieuwe prioriteiten versterking omgevingsveiligheid 2021 - 2024). De resultaten worden opgeleverd in 2024.

Verder nemen we deel aan **het shared office van Connectr** op IPKW (Industriepark Kleefse Waard) in Arnhem. Met Connectr staan de brandweer in de regionale kraamkamer van nieuwe innovaties op allerlei gebied van duurzame energie. Daardoor kunnen we veiligheid meteen een plaats geven.

Veilige en Gezonde Leefomgeving

VGGM adviseert bij ruimtelijke vraagstukken, zoals omgevingsvisies, (ontwerp)bestemmingsplannen, ruimtelijke initiatieven en complexe vraagstukken rondom transport via water-, weg-, en buisleidingen. Deze adviezen worden opgesteld door brandweer, GGD, GHOR en de politie. Zo ontstaat een integraal afgewogen advies; met inachtneming van de mens en de omgeving die beschermd moeten worden, de risico-veroorzaker en de economische belangen en het veilig optreden van de hulpdiensten. Daarmee leveren wij een bijdrage aan een veilige omgeving.

In 2020 zijn brandweer, GGD en GHOR samen het programma "*Veilige en Gezonde Leefomgeving*" gestart. Hiermee bouwen wij aan de doorontwikkeling van VGGM naar een deskundige en proactieve partner voor een veilige en gezonde leefomgeving. Een partner die het lukt om gemeenten, initiatiefnemers en partners zo te informeren en te adviseren dat hun keuzes bijdragen aan een veiligere en gezondere leefomgeving. In het afgelopen jaar zijn we op basis van onze visie Veilige en Gezonde Leefomgeving zoveel mogelijk in gesprek gegaan met gemeenten, omgevingsdiensten en andere partners over de voorbereiding op de Omgevingswet, met name over het opstellen van omgevingsvisies en -plannen.

Brandveilig Leven

Binnen het programma Brandveilig Leven vergroot de brandweer de bewustwording van inwoners, bedrijven en instellingen over brandrisico's. Op deze wijze dragen wij bij aan minder brand en minder slachtoffers door brand. Binnen dit programma werken we samen met andere partijen, zoals gemeenten, verzekeraars, zorgaanbieders en woningcorporaties. Ook sociale media neemt een grote plaats in om bredere doelgroepen in de samenleving te betrekken. Brandveilig Leven raakt ook steeds meer vervlochten met het programma Veilige Energietransitie.

Brandweer Nederland en de Nederlandse Brandwondenstichting hebben, met financiële ondersteuning van het ministerie van BZK, de landelijke campagne 'Stop CO-vergiftiging!' opgezet. Die campagne hebben wij in 2023 ondersteund. Daarnaast hebben we in de achterliggende winterperiode in gezamenlijkheid met de Veiligheidsregio's binnen Oost 5 campagnes gevoerd rondom de thema's 'Veilig stoken', 'Veilige feestmaand' en 'CO-bewustzijn'. De focus van deze thema's was vooral gericht op de (brand)veiligheid binnen de eigen woonomgeving.

Gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbestrijding

Het risico van een grote onbeheersbare natuurbrand is voor onze regio een van de grootste risico's waarmee we rekening moeten houden. Door klimaatverandering (droogte, extreem weer) neemt zowel de kans op als de impact van natuurbranden toe. De gebiedsgerichte aanpak van dit risico is daarom een van de hoogste prioriteiten van de brandweer. Deze aanpak houdt in dat risicogericht gekeken wordt naar de beheersing van natuurbranden voor de verschillende natuurgebieden in Gelderland. Dat gebeurt met diverse partijen: 3 veiligheidsregio's, provincie, gemeenten, natuurbestuurders en recreatieondernemingen. Het doel is het reduceren van de kans op onbeheersbare natuurbranden naar een maatschappelijk verantwoord en aanvaardbaar niveau, zodat de veiligheid en continuïteit van de samenleving beter gewaarborgd zijn. Vanwege de gevoelde urgentie onder invloed van de klimaatverandering is een versnelde aanpak van het project voorgesteld met een financiële impuls vanuit gemeenten en de provincie Gelderland. Het bestuur van VGGM heeft eind 2023 ingestemd met het voorstel om de gebiedsgerichte aanpak te versnellen.

Doelenboom

Wat wilden we bereiken?		Wat hebben we bereikt?	Wat is het beoogd effect?
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestatie 2023	Maatschappelijk effect?
(Brand)veilige samenleving door minder slachtoffers, minder branden en minder schade	Bewustzijn creëren over (brand)veiligheid bij inwoners, bedrijven en (zorg)instellingen	Samenwerking met gemeenten, omgevingsdiensten, woningcoöperaties en zorginstellingen is gecontinueerd en versterkt. In het voorjaar is een bestuurlijke bijeenkomst georganiseerd voor het project <i>Samen brandveilig, woningcorporaties en brandveiligheid</i> . Met gemeenten is voorlichting gegeven en zijn vier campagnes gevoerd ter bevordering van invoering van de rookmelderplicht en het bewustzijn van de gevaren van koolmonoxidevergiftiging	Een grotere (brand)veiligheid en een groter veiligheidsgevoel in de samenleving
	Bijdragen aan (brand)veiligheid van bedrijven en hun omgeving	De basis wordt gelegd met advisering en toezicht op de (brand-, industriële en omgevings)veiligheid. Ook op het gebied van brandveiligheid vindt dit steeds meer risicogericht plaats. Bijvoorbeeld door de inzet van de Risico Analyse Monitor (gericht op bouwkundige en organisatorische aspecten en omgevingseffecten bij organisaties), Geen Nood Bij Brand! (zorginstellingen en brandveiligheid) en Keurmerk Veilig Ondernemen trajecten. Thematisch / risicogericht toezicht is uitgevoerd bij kamerverhuur en woongebouwen	
	Samenwerking met omgevingsdiensten continueren	Uitvoering geven aan het gezamenlijk uitvoeringsprogramma. Daaronder ook begrepen het toezicht op Brzo-bedrijven (bedrijven die met veel gevaarlijke stoffen werken)	
	In beeld hebben van de brandrisico's in een brandrisicoprofiel	Er is een werkwijze in ontwikkeling op basis waarvan een dynamisch brandrisicoprofiel vorm krijgt. De ontwikkeling en implementatie van de werkwijze kost meer tijd. Deze krijgt de komende jaren stapsgewijs invulling	

Wat wilden we bereiken?		Wat hebben we bereikt?	Wat is het beoogd effect?
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestatie 2023	Maatschappelijk effect?
Omgevingsrechtproof maken van organisatie	Toekomstbestendige brandweerorganisatie die meebeweegt met de maatschappelijke ontwikkelingen en optimaal kan inspelen op de vragen die spelen	(Al dan niet) op verzoek van gemeenten proactief bijdragen aan een integrale en samenhangende benadering van risico's in de fysieke leefomgeving bij (vooral) complexe risico's in de samenleving. Denk daarbij aan multidisciplinaire advisering over evenementen, infrastructurele projecten aan gemeenten, andere overheden en bedrijven (mede in relatie met de nieuwe Omgevingswet). Dit doen we samen met GGD en GHOR, eventueel met andere partners zoals de politie, als dat nodig was. Ook is met gemeenten en omgevingsdiensten voorbereid op de komst van de Omgevingswet, onder meer door bijdragen aan het tot stand komen van omgevingsvisies, (de voorbereiding op) omgevingsplannen en de (technische) aansluiting op het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO)	Een gezonde en veilige leefomgeving

1.2.3 Meldkamer

Meldkamer Oost-Nederland

Op 21 maart 2023 heeft de migratie plaatsgevonden van de meldkamers in Arnhem, Hengelo en Apeldoorn naar de gloednieuwe meldkamer Oost-Nederland in Apeldoorn. Op de meldkamer Oost-Nederland komen alle spoedeisende meldingen uit Gelderland en Overijssel binnen van inwoners en bedrijven in nood op het gebied van zorg en veiligheid. Daarmee bedient de meldkamer Oost-Nederland in vergelijking met andere meldkamers het grootste geografische gebied en inwoneraantal (ruim 3,3 miljoen) van Nederland. In meldkamer Oost-Nederland werken twaalf organisaties samen: politie, vijf veiligheidsregio's, vijf ambulance zorgorganisaties en de Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS), die verantwoordelijk is voor de beheer- en bedrijfsvoering van meldkamers.

Aantal meldingen binnengekomen bij en zelfstandig afgehandeld door de meldkamer

Bij de gemeenschappelijke meldkamer Gelderland-Midden (brandweer) zijn in 2023 16.892 meldingen binnengekomen. Hiervan zijn 11.779 meldingen door de meldkamer zelfstandig afgehandeld^[1]. Dat is inclusief de binnengekomen meldingen voor de buurgemeenten buiten VGGM. Zowel bij het aantal binnengekomen meldingen als bij het aantal meldingen dat door de meldkamer zelfstandig is afgehandeld, is ten opzichte van het jaar 2022 een daling te zien van respectievelijk 19,9% en 20,3%.

^[1] De brandweer is voor deze meldingen dus NIET gealarmeerd.

	2020	2021	2022	2023
Aantal binnengekomen meldingen	26.638	23.785	21.090	16.892
Door meldkamer zelfstandig afgehandeld	21.660	18.689	14.785	11.779
Aandeel zelfstandig afgehandeld	81,31%	78,34%	70,10%	69,7%

Aantal Incidenten brandweer

In het jaar 2023 zijn er 5.124 incidenten geweest (jaar 2022: 6.405). Dat aantal is inclusief 164 incidenten in buurgemeenten en 2 incidenten in gemeenten onbekend waarvoor door de meldkamer is gealarmeerd. In onderstaande tabel staat de verdeling per gemeente volgens de landelijke meldingsclassificaties.

Gemeente	Brand	Alarm OMS	Alarm PAC	Dienst-verlening	Leefmilieu	Ongeval	Gezondheid	Verkeer	Overig	TOTAAL
Arnhem	531	83	10	219	200	143	196		83	1465
Barneveld	125	19	2	46	94	69	52		20	427
Doesburg	19	1	1	5	17	7	15		3	69
Duiven	50	1	2	17	14	17	30		8	139
Ede	261	62	3	75	181	118	122	3	27	852
Lingewaard	65	5		45	38	31	43		12	239
Nijkerk	68	10		21	35	30	50		8	220
Overbetuwe	103	10		49	33	47	41		14	297
Renkum	54	68		35	67	31	48		15	318
Rheden	68	13		38	52	38	77	1	32	319
Rozendaal	2	1		2	4	3	2		1	15
Scherpenzeel	16		1	4	5	9	10		2	47
Wageningen	53	18		32	37	18	34		8	200
Westervoort	20	4		6	13	8	13		2	66
Zevenaar	91	6	1	24	49	29	70	1	15	286
Buurgemeenten	86	3		18	9	30	11	1	8	166
Totaal 2023	1.610	304	20	636	848	628	814	6	258	5.124
Totaal 2022	2.044	427	14	822	1.217	785	897	15	184	6.405

Toelichting meldingsclassificaties:

- Brand: alle alarmeringen voor (verdenking van) brand
- Brand OMS: alle automatische brandmeldingen gekoppeld aan een OMS-installatie
- Alarm PAC: meldingen die binnenkomen via een particuliere alarmcentrale
- Dienstverlening: liftopsluiting, dier in problemen, meting, buitensluiting, dienst aan derden
- Leefmilieu: wateroverlast, weeroverlast, stormschade, gladheid
- Ongeval: verkeersongevallen en ongevallen met gevaarlijke stoffen
- Gezondheid: reanimatie, onwel/ziekte, tilassistentie
- Verkeer: vervuild wegdek, wegversperringen
- Overig: alle zaken die onder een van de andere categorieën vallen

Het totaal aantal incidenten is ten opzichte van het jaar 2022 met 20% gedaald. In 2023 waren er 1.281 incidenten minder. Een daling van incidenten is vooral te zien bij meldingsclassificaties brand (434 stuks), leefmilieu (369 stuks) en dienstverlening (186 stuks).

Deze dalingen zijn moeilijk verklaarbaar. Bij leefmilieu zijn dit jaar minder incidenten geweest door extreem weer (lees: storm). De dalingen bij de OMS-meldingen laat zien dat het project TOOM vanuit Risicobeheersing nog steeds zijn vruchten afwerpt.

Opkomsttijd prio 1 gekoppeld aan wettelijke zorgnorm

Uit het totaal van de kolommen Brand, Alarm, Gebouw, Bijgebouw, Automatisch brandalarm zijn 497 brandmeldingen geselecteerd in onze regio waarvoor een wettelijke opkomsttijd geldt van 5, 6, 8 of 10 minuten.

In 2015 heeft het bestuur besloten om de normtijd van 5 en 6 minuten op te hogen naar 8 minuten. Van 430 meldingen (inclusief extreem lange opkomsttijden van meer dan 15 minuten) kan een opkomsttijd worden berekend. Van het aantal meldingen waarvoor een wettelijke zorgnorm geldt, is het opkomstpercentage berekend. Deze getallen zijn over een aantal jaar met elkaar vergeleken.

Het onderstaande overzicht laat zien dat in het jaar 2023 regionaal een opkomstpercentage is behaald van 48%.

	2021	2022	2023
Aantal meldingen	449	497	430
Aantal binnen de norm van 8 en 10 minuten (waarbij de norm van 5 en 6 minuten is opgehoogd naar 8 minuten)	238	257	208
Percentage	54%	52%	48%

Het opkomstpercentage fluctueert enigszins over de jaren, is gemiddeld rond de 52%. In enkele gevallen zijn de opkomsttijden langer dan 18 minuten. Dit kan komen door gemaakte afspraken over automatische brandmeldingen, incidenten in het buitengebied of afstemming met andere hulpdiensten waardoor de brandweer later gaat rijden.

First Responder Brandweer-taak (FRB)

Onder de categorie “medisch” valt de buitenwettelijke First Responder Brandweer-taak (FRB) van Brandweer Gelderland-Midden. Hieronder wordt onder andere het aantal alarmeringen van FRB getoond. Daarbij wordt aangegeven hoe vaak een FRB-team als eerste ter plaatse was.

	2022	2023
Aantal alarmeringen FRB voor hartfalen	515	467
Aantal daadwerkelijke reanimaties	352	423
Geen reanimatie	163	140
Inzet FRB zonder ambulancerit	162	164
FRB niet ter plaatse geweest of niet geplot	52	39
Aantal patiënten vervoerd naar ziekenhuis met hartritme	105	146
Percentage aantal patiënten vervoerd naar ziekenhuis met hartritme	30%	31%
Ambulance 1 ^{ste} ter plaatse	35%	33%
FRB 1 ^{ste} ter plaatse	64%	67%

Het aantal alarmeringen FRB is niet zuiver, omdat niet elke alarmering “gezondheid” daadwerkelijk om hartfalen gaat. Het aantal FRB-alarmeringen is redelijk stabiel ten opzichte van voorgaande jaren. Jaarlijks wordt de FRB circa 400 keer met de ambulancedienst mee-gealarmeerd. Bij deze alarmeringen is volgens de ambulancedienst ongeveer 300 keer sprake van een daadwerkelijke reanimatie. De bovenstaande tabel laat zien dat de brandweer in 2023 in 67% van de gevallen als eerste ter plaatse was bij een daadwerkelijke reanimatie. In 2022 was dit 64%.

In het totaal aantal reanimaties mist een onbekend aantal onvolledig geregistreerde ritten vanuit Ambulancetzorg. In het overzicht is geen rekening gehouden met de inzet van politie en/of huisarts/HAP bij reanimatiemeldingen. Die worden in veel gevallen ook meegestuurd. Verder is in kaart gebracht wat het tijdsverschil met de ambulancedienst in aankomst is indien de brandweer als eerste ter plaatse was:

Tijdsverschil aankomst met ambulancedienst indien brandweer als eerste ter plaatse											
Aantal minuten tijdsverschil	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Meer dan 10
Percentage van de meldingen	32%	25%	17%	27%	19%	12%	8%	6%	4%	4%	9%
In 2022	27%	23%	30%	24%	18%	14%	11%	7%	5%	6%	14%

Bij 32% van de FRB-meldingen waarbij de brandweer als eerste ter plaatse was, is het tijdsverschil met de ambulancedienst 1 minuut (afgerond naar boven). Bij 257 reanimatiemeldingen was de brandweer ongeveer 2 minuten eerder. Bij 27% van de meldingen was de brandweer zelfs 4 minuten eerder ter plaatse dan de ambulancedienst. Conclusie is dat de inzet van FRB van grote meerwaarde blijft. De ervaring van de voorgaande jaren leert ook dat van alle reanimaties waarbij een FRB-team als eerste ter plaatse komt de kans groter is op een positief resultaat. Dit houdt in dat een patiënt met een herstelde circulatie in het ziekenhuis aan komt.

Wat heeft het programma Brandweerzorg in totaliteit gekost?

Overzicht baten en lasten Bedragen x € 1.000	Realisatie 2022	Begroting 2023	Gew. Begr. 2023	Realisatie 2023
1.1 Crisisbeheersing en brandweer				
Operatie	33.012	32.290	34.898	34.903
Risicobeheersing	4.545	4.370	4.737	5.224
Meldkamer	1.022	1.104	1.347	1.444
Lasten	38.578	37.764	40.981	41.571

1.1 Crisisbeheersing en brandweer				
Gemeentelijke bijdrage	41.619	42.257	45.570	45.645
Lokaal aanbod	18	0	366	375
Rijksbijdragen	5.641	5.493	5.709	5.913
Overige baten	1.317	995	1.265	1.497
Baten	48.595	48.744	52.910	53.430
Doorbelasting	-10.227	-11.280	-12.492	-12.627
Resultaat voor bestemming	-211	-299	-562	-768
Mutatie reserves	414	299	562	975
Resultaat na bestemming	203	0	0	207
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Resultaat na belasting	203	0	0	207

Het resultaat van het programma Brandweer bedraagt € 0,2 miljoen. De belangrijkste elementen die dit resultaat verklaren zijn:

Hogere baten van € 0,4 miljoen en hogere mutatie reserve van € 0,4 miljoen door:

- De overige opbrengsten zijn € 0,2 miljoen hoger dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door ontvangen subsidie in het kader van de veilige energietransitie (€ 120K in lijn met hiervoor gemaakte kosten onder de lasten) en de toekenning een subsidie voor brandveiligheidscontroles van studentenkamers en een hogere de begrote baten voor geleverde tilassistentie aan de ambulancedienst.
- De Rijksbijdrage is € 0,2 miljoen hoger dan begroot, met name als gevolg van de besteding van de in het verleden ontvangen vergoeding voor frictiekosten van € 0,4 miljoen als gevolg van de verhuizing van de meldkamer naar Apeldoorn. Als gevolg van deze verhuizing is tevens de reserve meldkamer van € 0,4 miljoen besteed.

De lasten zijn € 0,7 hoger dan begroot, onder andere door:

- Besteding van de bovenstaande opbrengsten, leidend tot € 0,8 hogere lasten.
- Door het verloop van vrijwilligers zijn de opleidingskosten € 0,7 miljoen hoger dan begroot. Gezien de maatschappelijke ontwikkelingen heeft dit mogelijk een structureel karakter. Het verloop binnen de brandweer is ruim verdubbeld in 6 jaar tijd. De hogere opleidingskosten voor 2023 zijn deels opgevangen door het realistisch oefenprogramma in Zweden niet uit te voeren (€ 0,2 miljoen), waardoor de impact op het resultaat € 0,5 miljoen bedraagt.
- De personele lasten zijn € 1,3 miljoen hoger dan begroot. Enerzijds zijn in 2023 als gevolg van de lopende reorganisatie zijn de meeste vacatures bevroren, leidend tot een lagere loonkosten van € 0,7 miljoen. Anderzijds heeft door deze vacaturestop en een hoog ziekteverzuim meer extern inhuur plaatsgevonden (€ 1,2 miljoen), hebben medewerkers meer gewerkt en deze uren ingezet in de verlofspaarregeling (€ 0,1 miljoen) en hebben enkele medewerkers gebruik van de regeing vervroegd uittreden (€ 0,2 miljoen). Daarnaast zijn de overige personeelskosten € 0,5 miljoen hoger dan begroot, met name door de in de CAO afgesproken reiskostenregeling.
- Hogere piketvergoedingen van € 0,2 miljoen als gevolg van enkele zeer grote branden in 2023
- Hogere wervingskosten vanwege actiever wervingsbeleid van € 0,1 miljoen

- De materiële lasten zijn € 0,7 miljoen lager dan begroot, met name door veilingopbrengsten van afgestoten materieel.
- De kapitaallasten laten een batig saldo zien van € 1,5 miljoen door vertraging in de vervanging van materieel (€ 0,8 miljoen) en indexering van het budget terwijl de kapitaallasten doorlopen op basis van afschrijvingen op investeringen uit het verleden (€ 0,7 miljoen).

1.3 Programma GGD

1.3.1 Algemene Gezondheidszorg

Infectieziektebestrijding

De capaciteit voor infectieziektebestrijding bij GGD'en is de afgelopen twee jaar fors uitgebreid vanwege de opdracht voor de coronabestrijding en bijbehorende incidentele middelen van VWS. Vanaf 2025 heeft VWS structurele financiering toegezegd voor de versterking infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid bij GGD'en. De verdeling van deze landelijke middelen over de 25 GGD'en is nog niet bekend. Daarnaast is een Landelijke Functionaliteit Infectieziektebestrijding (LFI) opgericht die namens de minister van VWS verantwoordelijk wordt voor de voorbereiding op een toekomstige pandemie en de operationele aansturing van de GGD'en tijdens toekomstige pandemieën. Het LFI is ondergebracht bij het RIVM. In 2024 starten de GGD'en met de aansluiting op het LFI.

Vaccineren HPV 19 tot en met 26 jaar

In opdracht van het ministerie van VWS voeren de GGD'en in 2023 een eenmalige vaccinatiecampagne uit waarbij zij een HPV-vaccinatie aanbieden aan jongeren van 19 tot en met 26 jaar. Vanuit het ministerie van VWS wordt hiervoor een subsidie verstrekt aan GGD GHOR Nederland. De campagne is verlengd tot de zomer van 2024.

Ontwikkelingen vaccinatiestelsel

Op 4 juli 2022 heeft staatssecretaris Van Ooijen aan de Tweede Kamer zijn voornemen kenbaar gemaakt om een vaccinatievoorziening voor volwassenen te organiseren bij de GGD'en, als belangrijke stap richting een toekomstbestendige flexibel vaccinatiestelsel. Het RIVM is gevraagd om, in samenwerking met GGD GHOR Nederland, een uitvoeringstoets te doen. De resultaten van deze uitvoeringstoets geven inzicht in de haalbaarheid en uitvoerbaarheid van het inrichten van een vaccinatievoorziening voor volwassenen bij de GGD'en als op zichzelf staande voorziening, of waar nodig als aanvulling op bestaande uitvoeringsroutes. Dat het kabinet gevallen is, beïnvloedt landelijke besluitvorming over de uitvoeringstoets vaccinatievoorziening voor volwassenen.

Tuberculosebestrijding

Sinds 2019 zijn de kosten van GGD-taken op het gebied van tuberculosebestrijding (tbc) toegenomen, maar de vergoedingen zijn niet in dezelfde mate meegegroeid. Daarnaast zijn de werkzaamheden de afgelopen jaren toegenomen. Bijvoorbeeld door de sterke toename van IND-migranten en statushouders uit landen waar tbc vaak voorkomt. De laboratoriumkosten en personele kosten voor deze screenings zijn voor rekening van de GGD. Deze factoren leiden tot een financieel tekort op dit punt.

Landelijke regeling Aanvullende Seksuele Gezondheidszorg (ASG)

De huidige landelijke regeling aanvullende seksuele gezondheidszorg (ASG-regeling) betreft gratis en - indien gewenst - anonieme soa-zorg aan groepen met een hoog risico op soa, en gratis en - indien gewenst - anonieme seksualiteitshulpverlening aan jongeren onder de 25 jaar. In 2024 gaat een nieuwe ASG-regeling in waarin ook PrEP-zorg wordt geïncludeerd. GGD'en geven uitvoering aan de ASG-regeling. Op 11 december 2023 is de toekomstverkenning van de ASG-regeling aangeboden aan de Tweede Kamer. Door adviesbureau AEF is een onderzoek uitgevoerd. In het rapport constateert AEF dat het doel van de regeling momenteel niet behaald kan worden. Er zijn grote financiële tekorten met nadelige gevolgen voor de volksgezondheid. Het is aan een volgend kabinet om te besluiten over een stelsel en de daarbij passende financiering.

Milieu en Gezondheid

Lokale hitteplannen

Met middelen beschikbaar gesteld door de provincie Gelderland heeft GGD Gelderland-Midden gemeenten in de regio op praktische wijze ondersteund in het proces naar het opstellen, vaststellen en implementeren van een lokaal hitteplan. Een lokaal hitteplan is een lokale uitwerking van het Nationaal hitteplan waarbij de focus ligt op extra voorlichting en aanvullende ambulante zorg tijdens hitteperiodes aan kwetsbare mensen als thuiswonende ouderen. In het hitteplan leggen gemeenten, samen met lokale sociale partners, vast hoe deze mensen bereikt worden om hitte-gerelateerde gezondheidsproblemen te voorkomen dan wel te beperken. De hitteplannen komen niet in de plaats van (crisis)procedures van de gemeente, GGD of veiligheidsregio.

Integrale advisering veilige en gezonde leefomgeving

De GGD werkt samen met de brandweer en GHOR in de advisering aan gemeenten over de inrichting van een gezonde en veilige leefomgeving. Een belangrijke ontwikkeling hierin is de Omgevingswet die op 1 januari 2024 is ingegaan. Nieuw hierin is dat gemeenten gezondheid meewegen in de besluitvorming bij hun omgevingsbeleid (in omgevingsvisies) en -plannen. We brengen in overleggen en netwerken rond de Omgevingswet op gemeentelijk en regionaal niveau onze expertise in. We adviseren hierbij over gezondheidsbescherming en -bevordering en hoe kansen te benutten in samenhang met beleid en plannen op het gebied van onder andere klimaatadaptatie en veilige energietransitie.

Toezicht

De GGD voert op een aantal terreinen de toezichthoudende functie voor de gemeenten in Gelderland-Midden uit: kinderopvang, jeugdverblijven, seks- en escortbedrijven, tattoo- en piercingbedrijven, salons voor permanente make-up en bij aanbieders van Wmo-ondersteuning en begeleiding.

Toezicht kinderopvang

In 2023 zijn alle geregistreerde kinderopvanglocaties onderzocht. Daarmee is de 100% norm gehaald.

Risicoprofielen

In het werkgebied van GGD Gelderland-Midden is de verdeling van de risicoprofielen¹ als volgt:

Risicoprofielen	2021	2022	2023
Groen	55,5%	58,5%	54,5%
Geel	37,6%	31,7%	39,6%
Oranje	1,3%	1,5%	0,3%
Rood	0%	0,3%	0,6%
Geen	5,6%	8,0%	5%

Een rood profiel betekent vaker en intensiever onderzoek. Een groen profiel staat voor minder vaak en tot een minimum beperkt onderzoek. Een groen risicoprofiel betekent dat de toezichthouder geen zorgen over de actuele situatie of over de situatie in de nabije toekomst heeft. Bij 5% van de kindercentra is er nog geen sprake van een risicoprofiel, omdat deze kindercentra net gestart zijn.

Intensivering toezicht gastouderopvang

Vanaf 2023 zijn gemeenten wettelijk verplicht om jaarlijkse minimaal 50% (was 5%) van het totaal aantal voorzieningen voor gastouderopvang te onderzoeken. Deze beleidswijziging heeft in Gelderland-Midden niet geleid tot een forse stijging van het aantal inspectiebezoeken aan gastouders, omdat het regionale gemiddelde in 2022 al boven de 50% lag. In 2023 is in alle gemeenten minimaal 50% van het aantal geregistreerde gastouders onderzocht.

Flexibilisering van het toezicht

In december 2021 heeft de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) de beleidsregel getekend die de flexibilisering van het toezicht mogelijk maakt. Met de invoering van de flexibele inspectieactiviteit laten toezichthouders de vaste (verplichte) set van minimaal te toetsen items los. Hierdoor wordt het toezicht minder voorspelbaar, is er meer ruimte voor regionale speerpunten en kunnen toezichthouders inspelen op wat op een locatie speelt. In januari 2022 is, in de vorm van een pilot, gestart met het flexibel inspecteren in Gelderland-Midden. Eind 2022 is de werkwijze geëvalueerd en op enkele punten bijgesteld. In 2023 hebben de toezichthouders flexibel geïnspecteerd op basis van het definitief vastgestelde uitvoeringsplan.

OGGZ

De OGGZ (Openbare Geestelijke Gezondheidszorg) richt zich met name op (dreigend) dak- en thuislozen, (dreigend) dakloze gezinnen, zwerfjongeren en zorgwekkende zorgmijders. Team OGGZ voert voor (dreigend) dak- en

¹ Profielen op datum inspectie als percentage van het totaal aantal jaarlijkse onderzoeken met en zonder risicoprofiel

thuisloze individuen en (dreigend) dakloze gezinnen in de regio Arnhem de centrale toegang voor maatschappelijke opvang uit. Het zorgdragen voor diverse meldpunten draagt bij aan het in beeld hebben en houden van deze doelgroep.

Regionaal takenpakket verward gedrag

GGD Gelderland-Midden voert sinds 2020 het meldpunt Wvggz en verkennende onderzoeken uit in het kader van de Wet verplichte GGZ voor 14 gemeenten in de regio. Niet iedereen die belt naar het meldpunt Wvggz wil direct een melding doen. Naast meldingen heeft GGD Gelderland-Midden in 2022 101 consultatie- en adviesgesprekken gevoerd die binnen zijn gekomen op het meldpunt Wvggz. Bovendien is de GGD in het najaar 2022 een pilot gestart om aan te sluiten bij de lokale zorg- en veiligheidsstructuur. In 2023 is besloten dit te continueren. Daarnaast vallen de verschillende meldpunten, met ingang van 1 januari 2024, onder één meldpunt: Meldpunt Zorgwekkend Gedrag Gelderland-Midden. Over de voortgang van het Meldpunt Onverzekerd zorg is nog geen besluit genomen door GGD GHOR Nederland en het ministerie van VWS.

Wijk-GGD

OGGZ heeft ingespeeld op de behoefte van verschillende gemeenten om een Wijk-GGD te koppelen aan de zorg- en veiligheidsstructuur. Zo zijn een aantal medewerkers van OGGZ, in ieder geval in Arnhem, beschikbaar om “outreaching” met deze inwoners in contact te treden.

Forensische Geneeskunde

Zorgen over continuïteit van dienstverlening

In 2023 zijn de zorgen over de continuïteit van de dienstverlening nog steeds aanwezig, maar de situatie is gestabiliseerd. De uitvoering van de taakvelden binnen forensische geneeskunde wordt mede uitgevoerd in samenwerking met 4 andere GGD'en en Kring Oost Nederland (KON). In een pilot is in 2023 gewerkt met een nieuwe indeling van werkgebieden. Dit heeft geleid tot een nauwe samenwerking met GGD Gelderland-Zuid. Instroom van nieuwe artsen bij forensische geneeskunde blijft beperkt en is nog steeds een grote punt van zorg.

Aanbesteding en pilot medische arrestantenzorg

GGD Gelderland-Midden is in 2022 een pilot gestart met een ochtendspreekuur van een verpleegkundige op de cellengang in Arnhem. De verpleegkundige regelt en levert waar nodig medische zorg voor arrestanten onder supervisie van de forensisch arts. De pilot medische arrestantenzorg is in 2023 door alle betrokken partijen geëvalueerd. Artsen, verpleegkundigen en politie zijn positief. In oktober is de aanbesteding medische arrestantenzorg gepubliceerd door de politie. Vanuit de KON-regio is een aanbestedingsteam geformeerd waar VGGM aan deelneemt. In 2024 wordt de aanbesteding afgerond.

Zorg & Veiligheid

In 2023 is een subsidieaanvraag voor de samenwerkplaats Niet Wijken! gehonoreerd door ZonMw. De samenwerkplaats is vanaf september 2023 van start gegaan. Binnen de samenwerkplaats wordt gewerkt aan twee projecten:

- Met het project “Thuis in de wijk” wordt getracht meer zicht te krijgen op welke kernmerken van een wijk positief en/of negatief bijdragen aan onbegrepen gedrag en wat de werkzame elementen zijn in de zorg voor mensen met onbegrepen gedrag
- In het project “Ervaringen centraal” wordt getracht bij te dragen aan netwerkzorg om de kansen op herstel en gezondheid van mensen met onbegrepen gedrag zo groot mogelijk te maken. In de samenwerkplaats wordt de verbinding gelegd tussen beleid, praktijk, ervaringsdeskundigheid, onderzoek en onderwijs

Het regio-overleg Zorg & Veiligheid fungeert als het wettelijk overleg op basis van artikel 8:31 van de Wvggz. De meest hardnekkige problemen in de uitvoering van de Wvggz doen zich voor op grensvlakken met andere wetten; grensvlak Wvggz en Wzd en daar waar de Wvggz aan privacywetgeving raakt. Menzis spant zich in om het proces convenant Wvggz – Wzd af te ronden en daarmee duidelijkheid te creëren over verantwoordelijkheden, rollen en werkprocessen voor de betrokken partijen.

Doelenboom

Wat wilden we bereiken?		Wat hebben we bereikt?	Wat is het beoogd effect?
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties 2023	Maatschappelijk effect
Het bewaken, beschermen en bevorderen van de publieke gezondheid	Signaleren en bestrijden van infectieziekten + monitoren vaccinatiegraad	Afhandelen van meldingen van infectieziekten Preventieve activiteiten om infectieziekten te voorkomen Voorlichting en advies over hygiëne en gezondheid Bijdragen aan kennisontwikkeling en activiteiten infectiepreventie	Beperken verspreiding besmettelijke infectieziekten en daarmee verminderen ziektelast
	Opsporen van TBC en behandelen van patiënten	Screening TBC Consulten TBC Behandeling actieve en latente TBC Bron- en contactopsporing Preventie/voorlichting	
	Het bevorderen en beschermen van risicogroepen tegen soa's	Screening op SOA Consulten Soa en Sense Consulten PrEP Behandeling SOA Bron- en contactopsporing Beperkte voorlichting aan jongeren en risicogroepen Preventieve activiteiten	
	Beschermen van reizigers en voorkomen van verspreiding ziekten bij terugkeer	Adviseren van reizigers en uitvoeren vaccinaties	
	Beschermen van inwoners tegen gezondheidsrisico's en bevorderen van een leefomgeving die uitnodigt tot gezond gedrag	(Pro)actief adviseren over gezondheidsrisico's op gebied van milieu: luchtkwaliteit, geluid, hitte (Pro)actief adviseren over hoe de inrichting van de leefomgeving de gezondheid kan bevorderen (Pro)actief adviseren in samenhang met klimaatadaptatie maatregelen en de energietransitie Adviseren over gezondheidsrisico's van gevaarlijke stoffen (koude en warme fase) Ondersteunen van gemeenten bij invoering Omgevingswet en borging van gezondheid in omgevingsvisies en -plannen Voorlichting, onder andere via de website GGDleefomgeving.nl	Een gezonde en veilige leefomgeving voor de inwoners van Gelderland-Midden
	Voorkomen van dakloosheid sociaal kwetsbare inwoners	Uitvoeren diverse meldpunten	Voorkomen van verdere teloorgang, ontruiming of overlast en het toeleiden (van zorgmijders) naar zorg, dan wel organiseren van hulpverlening
	Clënten maatschappelijke opvang in beeld hebben en waar nodig toeleiden naar passende hulpverlening	Intake (dreigend) dak- en thuisloze individuen en gezinnen (inclusief daklozenloket) Verpleegkundig spreekuur dak- en thuislozen Passende begeleiding organiseren voor bezoekers Spoorhoek Arnhem	

Wat wilden we bereiken?		Wat hebben we bereikt?	Wat is het beoogd effect?
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties 2023	Maatschappelijk effect
	Bieden van kennis en ondersteuning aan inwoners, gemeenten en partners bij multi-problematiek	Centraal meldpunt Project Woonhygiëne (pro) actief adviseren over verbeterpunten ketensamenwerking	
	Bevorderen afstemming en samenwerking keten	Beheren Verwijsindex	Bevorderen 1 gezin – 1 plan (voorkomen langs elkaar heen werken hulpverleners)
	Uitvoeren forensisch geneeskundige zorg	Lijkschouw bij vermoeden van niet-natuurlijke dood en bij euthanasie	Zorgen dat politie en OM op de hoogte zijn (van vermoedens) van niet-natuurlijke dood
		Uitvoeren forensisch medisch onderzoek bij incidenten, huiselijk geweld, zedenzaken, kindermishandeling etc. Afname testen voor alcohol- en drugscontroles politie Opstellen letselbeschrijvingen	Onderzoeken en beschrijven van letsels voor onderzoek politie en OM
		Uitvoeren medische arrestantenzorg Adviseren van politie (zoals insluitadviezen)	Bieden van medische zorg aan arrestanten
	Monitoren van de gezondheid van de inwoners van Gelderland-Midden	Elke 4 jaar een gezondheidsmonitor uitvoeren onder jongeren, volwassenen en ouderen om de gezondheidstoestand te beschrijven Integrale rapportages opleveren op basis van cijfers vanuit de monitors, vanuit JGZ en vanuit andere afdelingen van VGGM Adviseren over de trends die worden gezien in de monitoring Het doen van verdiepend onderzoek en analyses op eigen initiatief en op verzoek van gemeenten en ketenpartners Website GGD Gelderland-Midden als actuele en toegankelijke bron voor cijfers en rapportages vanuit de gezondheidsmonitors	Bijdragen aan een beeld van de gezondheid van inwoners van Gelderland-Midden en bijdragen aan goed onderbouwde gezondheidsbeleidsbesluiten van gemeenten
Het houden van toezicht	Uitvoeren van toezicht op de kinderopvang	Uitvoeren van jaarlijkse onderzoeken bij kinderdagverblijven (KDV), buitenschoolse opvang (BSO) en gastouderbureaus (GOB) Uitvoeren van onderzoek bij aanvraag exploitatie van nieuwe opvanglocaties Uitvoeren onderzoeken bij gastouders (GO) Uitvoeren overige onderzoeken bij KDV, BSO, GOB en GO	Toezien op een veilige en kwalitatief goede omgeving voor kwetsbare groepen (kinderen, cliënten etc.) en gemeenten adviseren over handhaving
	Uitvoeren van toezicht op jeugdverblijven /internaten	Deelname aan landelijke pool en uitvoeren onderzoek bij jeugdverblijven/internaten in Oost-Nederland	

Wat wilden we bereiken?		Wat hebben we bereikt?	Wat is het beoogd effect?
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties 2023	Maatschappelijk effect
	Uitvoeren toezicht op WMO-instellingen	Onderzoek (laten) doen naar aanleiding van meldingen van calamiteiten bij Wmo zorgaanbieders Onderzoeken uitvoeren naar de kwaliteit van Wmo zorgaanbieders (diverse zorgvormen en ZIN/PGB) naar aanleiding van signalen Proactief onderzoek uitvoeren naar de kwaliteit van Wmo zorgaanbieders (diverse zorgvormen en ZIN/PGB)	
	Uitvoeren toezicht op vergunde bedrijven	Inspecties uitvoeren bij - Ondernemers in de tattoo, permanente make-up en piercingbranche - Seksbedrijven	Toeziens op de hygiënevoorwaarden en gemeenten adviseren over vergunningverlening

1.3.2 Jeugdgezondheidszorg

Algemeen

De JGZ biedt preventieve jeugdgezondheidszorg, vastgelegd in de Wet Publieke Gezondheid (Wpg), en uitgevoerd in overeenstemming met het Landelijk Professioneel Kader. De JGZ volgt hiervoor bijna alle kinderen en jongeren (jeugdigen) in Nederland op meerdere momenten in hun leven. Door vroegtijdig signaleren, ondersteunen en meedenken levert de JGZ een waardevolle bijdrage aan de zorg voor jeugdigen (van 9 maanden tot 18 jaar) en (aanstaande) ouders.

De JGZ bevordert veilig en gezond opgroeien en geeft betrouwbare informatie over vaccineren, gezonde voeding of gezond gedrag. De JGZ investeert in het gewone opgroeien en opvoeden, in het normaliseren en demedicaliseren. Samen met basisvoorzieningen en eerstelijns zorg werkt de JGZ aan preventie en gelijke kansen voor alle jeugdigen. Door vroegtijdig te investeren in preventie en normaliseren levert de JGZ een bijdrage aan het verminderen van gezondheidsverschillen, en het terugdringen van gebruik van specialistische voorzieningen en zorggebruik op langere termijn.

Ontwikkelingen 2023

2023 stond grotendeels in het teken van de Toekomstbestendige JGZ. Na de noodzakelijke afschaling van zorg in 2022 is veel inspanning geleverd om de basis van de JGZ weer op orde te krijgen. Daarnaast is in 2023 samen met gemeenten gewerkt aan de contouren van een toekomstbestendige JGZ. De inzet is een vernieuwd zorgaanbod: zorg op maat, efficiënt en effectief, gebaseerd op het Landelijke Professioneel Kader (LPK) en aansluitend bij de veranderende zorgvraag, arbeidsmarkt en wensen van gemeenten.

Er zijn voor 2023 5 grote thema's te onderscheiden:

- Ontwikkeling Toekomstbestendige JGZ
- Op orde brengen Beleid en Bedrijfsvoering
- Doorontwikkeling Kansrijke Start
- Uitvoering Rijksvaccinatieprogramma
- Zorg voor Vluchtelingen

Toekomstbestendige JGZ

De personeelskrapte, een hoog ziekteverzuim, een complexere en veranderde zorgvraag en toename van het aantal vluchtelingen zorgden in 2022 voor een dermate verhoogde werkdruk dat we in de zomer van 2022 noodgedwongen onze basiszorg in beperkte mate hebben afgeschaald. Noodzakelijke medische onderzoeken, vaccinaties en de zorg voor de meest kwetsbare kinderen en ouders hebben steeds doorgang gevonden. De ingezette

maatregelen zijn in 2023 inmiddels grotendeels teruggedraaid naar de situatie voor de afschaling.

Herbezinning op het zorgaanbod en de inzet van de JGZ is noodzakelijk. De huidige arbeidsmarkt en maatschappelijke ontwikkelingen vragen een JGZ die slagvaardig is en flexibel meebeweegt met deze ontwikkelingen. JGZ Gelderland-Midden was hier onvoldoende op ingericht. Daarom is het project 'Toekomstbestendige JGZ' in het leven geroepen.

Inmiddels zijn de eerste stappen gezet. Gekozen is voor het op orde brengen van de basis van de JGZ met continuïteitsgarantie door een flexibele schil. Het zorgaanbod wordt herijkt met aandacht voor optimale aansluiting bij eigen regie en kracht van ouders en jongeren. Hiervoor zijn aanvullende modules uitgewerkt. Verdere besluitvorming en uitwerking krijgen in 2024 vervolg.

Beleid en bedrijfsvoering

De JGZ is de afgelopen jaren hard gegroeid, de zorgvraag neemt toe en de zorgvragen worden steeds complexer. Dit alles vraagt veel van de uitvoerend medewerkers, maar ook van de ondersteunende teams, samengevat als Beleid en Bedrijfsvoering.

Beleid en Bedrijfsvoering is zowel qua inhoud als formatie onvoldoende meegegroeid om de JGZ-processen goed te ondersteunen en te faciliteren. In een krappe arbeidsmarkt is capaciteitsmanagement cruciaal. Daarom is een capaciteitsmanagementsysteem ontwikkeld. De basisinrichting hiervan is in gebruik genomen. Verdere doorontwikkeling is nog gaande.

Daarnaast investeren we in de inrichting van ons datawarehouse en het ontsluiten van deze gegevens naar managementinformatie. Dit is een meerjarentraject. Ook werken we toe naar een meer proces gestuurde organisatie die continu verbetert.

Doorontwikkeling Kansrijke Start

De eerste 1.000 dagen ($\pm 2,5$ jaar) in het leven van een kind blijken een belangrijke voorspeller voor de ontwikkeling en gezondheid op latere leeftijd. Afgelopen jaren heeft VWS intensief geïnvesteerd in de versterking van de integrale perinatale zorg met het landelijke programma Kansrijke Start.

In de periode 2021-2024 voert de afdeling JGZ van GGD Gelderland-Midden samen met gemeenten, TNO, samenwerkingspartners in de Geboortezorg en het sociaal domein een praktijkonderzoek uit ter verbetering van de lokale praktijk. Dit onderzoek wordt gesubsidieerd door ZonMw. Het plan van aanpak richt zich op de verbetering van de lokale samenwerkingspraktijk voor kwetsbare aanstaande en jonge ouders.

In 2023 heeft de focus gelegen op het verder uitrollen en bekend maken met het multidisciplinair overleg in gemeenten. En op het in samenspraak met Geboortezorg, Sociaal domein en JGZ ontwikkelen van een digitale wegwijzer voor kwetsbare (jonge) ouders. Ook het met elkaar uitwerken van het begrip sociale regie en de implementatie ervan binnen de lokale coalities in de regio stond centraal.

Verder zijn na 2 jaar monitoren per regio regiorapporten gemaakt waarin op de items voor Kansrijke Start per gemeente wordt weergegeven hoe het ervoor staat en waar nog kansen en uitdagingen liggen voor het komende jaar. Denk hierbij bijvoorbeeld aan interventies, samenwerking sociaal domein, JGZ en de geboortezorg en bekendheid met de zorgpaden in de regio.

Daarnaast is JGZ actief betrokken bij de uitvoering van lokale coalities in gemeenten. In 2023 is in alle gemeenten een vervolg gegeven aan de lokale coalities. De fase waarin JGZ is aangesloten op lokale coalities, is in elke gemeente anders. Het feit dat de JGZ-interventies als Voorzorg, Stevig Ouderschap en het Prenataal huisbezoek in nagenoeg alle gemeenten uitvoert, geeft een mooie basis aan dit geheel.

Binnen de JGZ-afdeling van GGD Gelderland-Midden zijn een aantal interventies te onderscheiden in het kader van Kansrijke Start. Het betreft:

- Prenataal huisbezoek door de jeugdverpleegkundige: een laagdrempelig huisbezoek voor aanstaande ouders met specifieke vragen of behoefte aan ondersteuning. Sinds juli 2022 is een prenataal huisbezoek op indicatie onderdeel van het reguliere JGZ-aanbod in alle gemeenten. Met de wetswijzing in 2022 is actief ingezet op het sneller en meer inzetten van een prenataal huisbezoek. In alle gemeenten zien we (in wisselend tempo) in 2023 een stijging van het aantal huisbezoeken
- Stevig Ouderschap (SO), zowel prenataal als postnataal: huisbezoeken door een opgeleide SO-verpleegkundige, gericht op (aanstaande) ouders met verhoogd risicoprofiel. Het programma wordt aangeboden in 12 van de 15 gemeenten
- Voorzorg: intensief begeleidingsprogramma voor (aanstaande) ouders met zeer hoog risicoprofiel. Dit programma wordt aangeboden in alle 15 gemeenten in de regio van VGGM
- Samen Starten: signaleringsmethodiek voor het vroegtijdig signaleren van risico's bij gezinnen met kinderen van 0 tot 4 jaar. Deze methodiek wordt gebruikt door alle JGZ-teams 0-4, binnen alle 15 gemeenten
- Nu Niet Zwanger: Programma om kwetsbare mensen te ondersteunen bij de bewuste keuze voor hun eventuele kinderwens en daarmee onbedoelde zwangerschappen te voorkomen. Het programma wordt aangeboden in 13 van de 15 gemeenten

Voor de cijfermatige verantwoording van de Kansrijke Start interventies verwijzen we naar het Maatwerkverslag 2023 per gemeente.

Uitvoering Rijksvaccinatieprogramma

Ook in 2023 heeft de uitvoering van het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) een grote rol in genomen. Alle basisvaccinaties voor kinderen en jongeren zijn uitgevoerd.

De daling van de vaccinatiegraad baart zorgen. Zowel binnen de regio VGGM als landelijk is deze dalende trend te zien. Een heel duidelijke oorzaak is niet te geven. Landelijk is het RIVM een onderzoek gestart. Vaccinatiemoeheid en minder vertrouwen in aangeboden vaccinaties lijken een rol te spelen.

In 2023 zijn opnieuw enkele nieuwe vaccinaties toegevoegd aan het RVP. Het inhoudelijk en logistiek organiseren van dit nieuwe aanbod was opnieuw een forse uitdaging. De belangrijkste ontwikkelingen in 2023 zijn:

- Extra vaccinaties aangeboden voor jeugdigen uit Oekraïne
- Inhaalvaccinaties HPV aangeboden aan de groep 19 tot en met 27 jaar
- Toevoeging van de maternale griepvaccinatie vanaf oktober 2023 aan het RVP
- Voorbereidingen voor de invoering van het Rotavaccin (begin 2024) hebben veel inzet gevraagd
- Implementatie van een nieuw vaccin voor de Pneumococcenvaccinatie (PCV10 > PCV13/PCV15)

Uitvoeren van het RVP en de implementatie van (onverwachte) veranderingen vraagt inmiddels een dermate grote inzet van medewerkers en bedrijfsvoering dat structureel meer capaciteit nodig is dan op voorhand ingeschat. Komende jaren is de verwachting dat dit zo blijft door de verwachte veranderingen in het vaccinatieschema.

Voor uitgebreide verslaglegging over RVP verwijzen we naar de RVP-rapportages per gemeente.

Zorg voor vluchtelingen

In de eerste helft van 2023 was de instroom van vluchtelingen onverminderd hoog. De instroom stabiliseerde enigszins na de zomer. In de eerste helft van 2023 is gebruik gemaakt van de bus voor Publieke Gezondheidszorg Asielzoekers (PGA). Door mobiele inzet kon toch de juiste zorg worden aangeboden. Ondanks de vergrote instroom en beperkte mogelijkheid tot het draaien van spreekuren.

De instroom betreft enerzijds asielzoekers op de bestaande locaties en anderzijds instroom op nieuwe locaties binnen de VGGM-regio. In 2023 is op 15 locaties JGZ uitgevoerd in het kader van de PGA. Het gaat om reguliere verblijfslocaties, maar ook om crisis- en noodopvang plus locaties waar alleen minderjarige alleenstaande asielzoekers worden opgevangen. Deze laatste groep neemt enorm in aantal toe en is ook de groep waarbij de problematiek altijd enorm complex is. Veel afstemming met andere disciplines en de COA is dan nodig.

Daarnaast kwamen in 2023 opnieuw veel gezinnen met kinderen uit Oekraïne naar Nederland, en specifiek naar onze regio. Dat vergt naast brede inzet van de GGD op de publieke gezondheidszorg voor deze groepen ook extra inspanning van de JGZ. Alle jeugdigen die voor langere tijd in Nederland verblijven, hebben recht op jeugdgezondheidszorg. De JGZ heeft de inspanningsverplichting al deze jeugdigen in beeld te krijgen en te houden om een passend JGZ-aanbod te doen.

De extra gemaakte kosten voor deze laatste doelgroep worden conform de landelijke afspraak uit het gemeentefonds vergoed. De kosten voor jeugdgezondheidszorg voor asielzoekers worden via het COA vergoed vanuit GGD GHOR Nederland.

Doelenboom

Wat wilden we bereiken		Wat hebben we bereikt in 2023?	Wat is het beoogd effect?
Strategisch doel?	Operationeel doel	Prestaties 2023	Maatschappelijk effect
Veilig en gezond opgroeien van alle kinderen en jongeren in Gelderland-Midden	Uitvoeren basispakket JGZ	Is uitgevoerd. Flexibel aanbod, conform LPK	• Creëren van een gezonde en veilige basis voor alle jeugdigen • Verkleinen van gezondheidsverschillen • Gelijkwaardige kansen in de maatschappij voor alle kinderen en jongeren • Ondersteuning van ouders bij opvoed- en opgroevragen en het normaliseren van opvoed- en opgroeiproblematiek
	Aanbieden van extra zorg voor kinderen en jongeren met extra zorgbehoeften	Is uitgevoerd	
Proactief inspelen op behoeften van gemeenten, ouders en jongeren op het gebied van jeugd gezondheidszorg	Uitvoeren lokaal aanbod JGZ	Zo goed mogelijk uitgevoerd. Flexibel zorgaanbod, conform LPK	
Optimale start voor alle kinderen	Aanbieden van zorg op maat in eerste 1.000 dagen van het kind	Doorontwikkeling Kansrijke Start / lokale coalities in alle gemeenten; inzet van interventies daar waar nodig	
Bevorderen gezondheid van 'nieuwkomers' in onze gemeenten	Uitvoeren Publieke Gezondheidszorg Asielzoekers (PGA)	Is uitgevoerd	
Optimale vaccinatiegraad van kinderen en jongeren	Minimaal 95% van kinderen en jongeren (WHO-norm) is gevaccineerd conform RVP	Vaccinatieprogramma is uitgevoerd. Let op: vaccinatiegraad daalt onder WHO en landelijke gemiddelde. Punt van aandacht in alle gemeenten in 2024	Voorkomen van betreffende infectieziekten op individueel- en populatieniveau
Behouden en verstevigen van de unieke kennispositie op het gebied van jeugdgezondheid	Informeren en adviseren van gemeenten over gezondheidsbeleid	Conform afspraken uitgevoerd	Input leveren voor gemeentelijke beleidsontwikkeling
Sluitend aanbod van preventieve en gespecialiseerde zorg	Samenwerking in sociaal domein versterken	Zo goed mogelijk uitgevoerd	• Optimaal aanbod van zorg voor alle kinderen en jongeren • Voorkomen van versnippering van aanbod

1.3.3 Monitoring & Advies

Algemeen

Het Team Onderzoek, Informatie & Advies (OIA) heeft een GGD overstijgende rol. OIA speelt een rol – nadrukkelijk in samenspraak en samenwerking met andere teams en afdelingen binnen de GGD – in het bevorderen, beschermen en bewaken van de gezondheid van alle inwoners in Gelderland-Midden. Dat doet OIA door – eveneens samen met de andere teams en afdelingen – te onderzoeken, informeren en adviseren. OIA heeft een brede blik

op publieke gezondheid en adviseert gemeenten over waar en hoe inzet van gezondheid het meest nodig is. Daarmee speelt OIA een rol in het verkleinen van gezondheidsverschillen en het bevorderen van kansengelijkheid. Dit doet OIA vanuit drie taakgebieden:

- Monitoringsrol: zicht op de gemeente, wijk en kwetsbare groepen
- Adviesrol: betrouwbare gespreks- en sparringpartner voor gemeenten
- Gezondheidsbevordering: passende en effectieve interventies

Monitoringsrol: zicht op de gemeente, wijk en kwetsbare groepen

Gezondheidsmonitors

OIA monitort de gezondheid van de inwoners van de gemeenten met de gezondheidsmonitors. De wettelijke basis voor monitoring ligt in de Wet Publieke Gezondheid (Wpg). Gemeenten hebben de taak om (gezondheids)beleid op te stellen, uit te voeren en te evalueren. Het gaat om beleid en interventies die bijdragen aan de gezondheid, leefstijl en welzijn van inwoners. Om adequate en informatie gestuurde keuzes te maken, is inzicht in de situatie nodig. OIA ondersteunt gemeenten om data- en informatie gestuurde keuzes te maken. Hierdoor worden onderbouwd (beter) passende en effectievere interventies gekozen.

In 2023 heeft de dataverzameling van de gezondheidsmonitor Jeugd plaatsgevonden.

Extra gezondheidsmonitors: gezondheidsonderzoek bij rampen (GOR)

Vanuit het ministerie van VWS zijn tijdelijk extra gelden beschikbaar gesteld voor de GGD'en voor gezondheidsonderzoek bij rampen. In totaal worden vijf extra gezondheidsmonitors uitgevoerd. Het doel is de gevolgen van de coronacrisis langdurig in kaart brengen. Deze werkzaamheden vinden plaats naast de reguliere gezondheidsmonitors.

In 2023 is het regiorapport van de resultaten van de extra gezondheidsmonitor Jongvolwassenen beschikbaar gekomen. Ook zijn de gemeentelijke resultaten van de extra monitor Volwassenen & Ouderen gedeeld en gedeeld, samen met de gemeenten.

Integrale jeugdrapportage vanuit monitor

In 2023 is geen integrale jeugdrapportage opgeleverd, omdat de informatie uit de integrale jeugdrapportage is verwerkt in de website Gelderland-Midden in cijfers, als onderdeel van het versterken van de kennis- en adviesrol (zie volgende alinea).

Adviesrol: betrouwbare gespreks- en sparringpartner (versterking kennis- en adviesrol)

In het Gezond en Actief Leven Akkoord staat een programma dat zich richt op het versterken van de kennis- en adviesfunctie van de GGD. In de bijbehorende SPUK-regeling zijn hiervoor middelen opgenomen voor de GGD. In 2023 hebben we er op de volgende wijze invulling aan gegeven:

- We hebben beschikbare data verder ontsloten voor gemeenten door de website Gelderland-Midden in cijfers door te ontwikkelen en aan te vullen
- De adviesfunctie is versterkt door (sinds mei 2023) te werken met adviseurs publieke gezondheid. Het doel is om gemeenten beter passende en gerichte adviezen te geven, de dialoog aan te gaan en sparringpartner te zijn. Dat doen we op basis van de lokale gezondheidsinformatie van gemeenten en hun kennis over de gemeentelijke situatie en context

Gezondheidsbevordering: passende en effectieve interventies

De GGD staat voor het bevorderen van gezond gedrag en kansengelijkheid om gezondheidsachterstanden waar mogelijk te verkleinen. Gemeenten bevragen GGD Gelderland-Midden steeds vaker over gezondheidsbevordering en preventie, maar structurele financiering voor de uitvoering van deze werkzaamheden ontbreekt. Dit is in 2023 onderwerp van gesprek geweest in het traject 'Toekomstbestendige GGD'.

Werkzaamheden die zijn uitgevoerd met andere financieringsstromen:

- Publieke Gezondheid Asielzoekers (PGA). Net als in 2022 is in 2023 de instroom van asielzoekers toegenomen. En dus ook de daarbij behorende taakstelling voor gemeenten. Dit heeft een extra inzet gevraagd op de PGA

- Nu Niet Zwanger (NNZ). Dertien gemeenten zijn inmiddels gestart met het programma NNZ. In 2023 is de aansturing van het programma NNZ belegd bij OIA
- Gezonde school en Jong leren eten. In 2023 zijn 55 schoollocaties ondersteund met de Gezonde School aanpak
- Roken. Alle gemeenten werken aan een Rookvrije generatie. Twee gemeenten zijn aan de slag met het programma 'Een rookvrij leven voor iedereen'
- Gezondheidsmakelaar. In een gemeente is tijdelijk een gezondheidsmakelaar werkzaam
- Coördinator IZA/GALA. Tijdelijk is een coördinator IZA/GALA werkzaam
- Ketenaanpak Kind op Gezond gewicht. Tijdelijke opdracht invulling rol kwartiermaker voor de regio Vallei

Doelenboom

Wat wilden we bereiken?		Wat hebben we bereikt?	Wat is het beoogd effect?
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties 2023	Maatschappelijk effect
Het bewaken van de publieke gezondheid ten behoeve van regionaal en lokaal gezondheidsbeleid	Monitoren van de gezondheid van de inwoners van Gelderland-Midden door Gezondheidsmonitors, panelonderzoeken, verdiepende analyses etc. die gezamenlijk bijdragen aan het inzicht in de gezondheidstoestand van de inwoners van onze gemeenten zodat gemeenten hun lokaal (gezondheids) beleid hiermee kunnen ontwikkelen, onderbouwen en evalueren	Mensen bevraagd t.b.v. de gezondheidsmonitors • Jeugdmonitor Opgeleverde rapportages • Regionale rapportage GM Jongvolwassenen • Regionale rapportage GM V&O • Gemeentelijke rapportages GM V&O • Regionale rapportage Seksuele Gezondheid • Rapportages Rijksvaccinatieprogramma • Factsheet panelonderzoek Dementievriendelijke gemeente • Factsheet panelonderzoek Energiecrisis	Bijdragen aan een beeld van de gezondheid van inwoners van Gelderland-Midden en bijdragen aan goed onderbouwde gezondheidsbeleidsbesluiten van gemeenten
Het met behulp van de monitorresultaten adviseren over regionaal en lokaal gezondheidsbeleid. Health in all policies	Integraal gezondheidsbeleid stimuleren	Start met adviseurs publieke gezondheid (mei 2023). Alle gemeenten hebben een uitnodiging ontvangen om over de resultaten van de GM V&O in gesprek te gaan en samen te duiden naar de lokale context. Eveneens heeft een aantal gemeenten om feedback gevraagd op de GALA-plannen	Meer samenwerking tussen gemeenten en tussen domeinen op het terrein van gezondheid
	Kennis delen en inspireren	Kenniscafé Dementievriendelijke gemeente	Door het delen van kennis en goede voorbeelden en door het bij elkaar brengen van mensen bijdragen aan meer samenwerking
	Participeren in beide preventienetwerken in Gelderland-Midden	Zowel in Coalitie Preventie Food Valley als in Community of Care geparticipeerd op strategisch en tactisch niveau	Meer en betere samenwerking op het terrein van preventie met diverse organisaties uit zorg, onderwijs en met gemeenten
Het bevorderen van de publieke gezondheid in Gelderland-Midden en het hierover adviseren.	Uitvoeren gezondheidsbevordering Publieke Gezondheid Asielzoekers	Voorlichtingen opvanglocaties: 3 AZC's; 1 AVO/POA; 2 RGO; 3 POL en 7 NO	Bijdragen aan betere gezondheidsvaardigheden en daarmee een betere gezondheid van asielzoekers
	Bijdragen aan lokale en regionale netwerken rond leefstijl en preventie.	• Betrokken (in meer of mindere mate) bij de 15 preventie akkoorden. • Rookvrije generatie in 15 gemeenten. • Rookvrij leven voor iedereen in 2 gemeenten. • Aansturing programma NNZ ondergebracht bij OIA (13 gemeenten) • Start tijdelijke gezondheidsmakelaar Arnhem (sept. 2023) • Start tijdelijke coördinator IZA/GALA (juli 2023)	Bijdragen aan samenwerking en verbinden van bestaande initiatieven

Wat wilden we bereiken?		Wat hebben we bereikt?	Wat is het beoogd effect?
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties 2023	Maatschappelijk effect
	Scholen adviseren en ondersteunen bij Gezonde School.	Schoollocaties ondersteund met Gezonde School	Kinderen en jongeren zo jong mogelijk kennis laten maken met een gezonde leefstijl op alle gebieden
Bewaken en bevorderen van de gezondheid in Gelderland-Midden rondom COVID-19	Inzicht in verloop van de pandemie, duiden van deze inzichten voor interne organisatie en gemeenten	- Coronabeeld Publieke Gezondheid (tot en met april 2023) - Betrokken bij diverse COVID-19 onderzoeken	Interne organisatie en gemeenten hebben een goed beeld van het verloop en kunnen mede dankzij dat beeld hun beleid maken en uitvoeren

Wat heeft het programma GGD in totaliteit gekost?

Overzicht baten en lasten Bedragen x € 1.000	Realisatie 2022	Begroting 2023	Gew. Begr. 2023	Realisatie 2023
7.1 Volksgezondheid				
Jeugdgezondheidszorg	17.481	18.227	20.200	20.398
Algemene gezondheidszorg	8.419	8.194	8.638	15.691
Monitoring en Advies	2.107	2.078	2.326	2.508
Lasten	28.007	28.498	31.165	38.596

7.1 Volksgezondheid				
Gemeentelijke bijdrage	19.673	21.800	23.263	23.263
Lokaal aanbod	7.019	6.717	7.991	8.303
Rijksbijdragen	117	163	548	5.798
Overige baten	5.966	5.513	5.968	7.951
Baten	32.774	34.193	37.771	45.316
Doorbelasting	-5.026	-5.720	-6.631	-6.783
Resultaat voor bestemming	-260	-25	-25	-63
Mutatie reserves	497	25	25	21
Resultaat na bestemming	237	0	0	-42
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Resultaat na belasting	237	0	0	-42

Het resultaat van het programma GGD bedraagt € 42k nadelig. De belangrijkste elementen die dit resultaat verklaren zijn:

- Hogere personeelskosten door o.a. de inzet van eigen en extern personeel op de COVID-19 najaarscampagne (SPUK). Tegenover deze hogere lasten staan Rijksbijdragen die gezamenlijk nihil impact hebben op het resultaat.
- Hogere personeelskosten van € 1,8 miljoen door inzet van personeel voor de HPV18+, VIPP pandemische paraatheid en tijdelijke inhuur als vervanging van reguliere formatie en extra werkzaamheden. Tegenover deze hogere lasten staan veelal hogere baten.
- Hogere materiële kosten van € 0,8 miljoen, onder andere door hogere labkosten voor TBC en seksuele gezondheid, hogere kosten reizigersvaccins en uitbestede werkzaamheden Forensisch
- Hogere overige opbrengsten van € 2,7 miljoen, waaronder opbrengsten Publieke Gezondheid Asielzoekers & Oekraïners door JGZ, afwikkeling lokaal aanbod 2022, medische arrestantenzorg, VIPP pandemische paraatheid, HPV18+ en diverse projecten.
- Hogere lasten van € 0,2 miljoen voor inzet op Infectieziekte bestrijding in het kader van VIPP pandemische paraatheid en de HPV18+ inzet.

1.4 Programma Ambulancezorg

1.4.1 Mobiele Zorg

Standplaatsen

Ambulancezorg Gelderland-Midden (AGM) is gestart met een onderzoek naar de locatie van een aantal ambulanceposten. Vooral in het westen van de regio staan, door diverse ontwikkelingen, een aantal veranderingen op stapel. Zoals de verhuizing van de post in Ede en de zoektocht naar een nieuwe locatie in Renkum. Met de betreffende gemeenten zijn meerdere gesprekken gevoerd over alternatieve locaties die een positieve bijdrage kunnen leveren aan de meest gunstige spreiding van ambulances.

Capaciteitsmanagement

AGM wil het aantal te leveren diensten uitbreiden om zo de paraatheid te versterken en daarmee de opkomsttijd te verbeteren. Om dit te kunnen doen, is het noodzakelijk dat de formatie van verpleegkundigen en chauffeurs wordt uitgebreid. AGM is in 2023 gestart met opleiden om de gewenste uitbreiding mogelijk te maken. We verwachten in 2024 deze uitbreiding te realiseren.

Vertraagde levering materieel

Al geruime tijd is sprake van langere levertijden voor nieuwe ambulancevoertuigen. AGM wordt daardoor geconfronteerd met vertraagde uitlevering van de gewenste voertuigen. Dit zorgt voor meer onderhoud aan bestaande voertuigen, doordat deze langer in gebruik blijven. Met de leverancier zijn afspraken gemaakt over de meerkosten en een nieuwe planning van uitlevering van voertuigen.

Voorbereiding nieuw communicatiesysteem

Het communicatiesysteem C2000 voor de operationele diensten is aan vervanging toe. Daarnaast is in de Meldkamer in Apeldoorn onvoldoende ruimte gereserveerd voor de aansturingstaken (uitgifte) van de ambulancezorg voor Gelderland-Midden en Gelderland-Zuid. Op een locatie buiten de meldkamer in Apeldoorn wordt C2000 niet gefaciliteerd. Om deze redenen is een nieuwe communicatiedrager en hardware nodig. De keuze voor Push to Talk - Ambulancezorg (PtT-A) voorziet in een systeem dat aansluit bij (huidige en toekomstige) functionele behoeften van de ambulancezorg. Het systeem is veilig, betrouwbaar en toekomstbestendig. De implementatie van PtT-A sluit aan bij vergelijkbare initiatieven bij brandweer en politie en wordt mede begeleid en ondersteund door Ambulancezorg Nederland (AZN).

Productie en prestatiecijfers

Landelijk is de laatste jaren een stijging te zien van het aantal spoedritten in de ambulancezorg, maar het totaal aantal ritten in 2023 is ongeveer gelijk aan 2022. AGM heeft in 2023 1.105 ritten minder gereden.

In 2023 zijn in de regio Gelderland-Midden 22.340 A1-ritten gereden en in 87,6% gebeurde dit binnen 15 minuten. Dat zijn meer A1-ritten dan in 2022: 21.625 (90,6%).

Ambulancezorg Gelderland-Midden reed 13.498 A2-ritten en in 92,5% gebeurde dit binnen 30 minuten. Dat zijn minder A2-ritten dan in 2022: 14.511 (95,1%).

AGM biedt verschillende vormen van ambulancezorg. Hierbij gaat het om hoog complexe ambulancezorg, midden complexe ambulancezorg en rapid responders. Door de compleet ingerichte ambulances verschuift de focus steeds meer van vervoer naar zorgverlening ter plaatse. Daarbij is niet de snelheid, maar de kwaliteit van zorg ter plaatse van doorslaggevend belang. In geval van de allerhoogste spoed, bijvoorbeeld bij een adem- of circulatiestilstand, zijn we zo snel als mogelijk ter plaatse. In die gevallen worden ook andere hulpverleners gealarmeerd (rapid respons van de brandweer en burgerhulpverlening).

Doelenboom mobiele zorg

Nota Goede ambulance zorg / Jaarplan Ambulance zorg NL	Wat wilden we bereiken?		Wat is het beoogde effect?	Wat hebben we bereikt?	Wat zijn onze ambities?
	Strategisch doel	Operationeel doel	Maatschappelijke effect?	Prestaties 2023	Jaar 2024 en verder
Bereikbare en beschikbare zorg	De ambulancedienst is 24/7 beschikbaar voor alle inwoners in de regio.	De patiënt voorzien van tijdige ambulancezorg.	Beschikbaarheid van de juiste zorg op het juiste moment.	AGM is in 2023 goed bereikbaar geweest voor haar patiënten.	AGM wil ook in 2024 voor alle inwoners op het juiste moment klaar staan. Dit betekent dat we de spreiding en beschikbaarheid van ambulancezorg goed organiseren.
Professionaliteit en professionele standaard	Leveren van goede kwalitatieve ambulancezorg.	AGM houdt zich aan landelijke richtlijnen en wetgeving voor goede ambulancezorg en scoort voldoende tot goed op de kwaliteitssignalen van het kwaliteitskader.	De patiënt ontvangt hoge kwaliteit van zorg.	Sinds 2023 levert AGM gegevens aan voor 21 van de 26 kwaliteitssignalen van het kwaliteitskader (gegevens over het voorgaande jaar). De overige signalen worden nog uitgewerkt door AZN. AGM scoort gemiddeld een voldoende. De patiënt kan rekenen op hoogwaardige zorg ter plaatse en onderweg.	Uitbreiding van de aan te leveren kwaliteitssignalen en de kwantitatieve en kwalitatieve score op deze signalen verstevigen/verbeteren.
Professionaliteit en professionele standaarden samenwerking	Verantwoorde ambulancezorg bij rampenbestrijding en crisisbeheersing.	Werken volgens grootschalige geneeskundige bijstand (GGB).	Bij grootschalige incidenten en rampen kunnen inwoners rekenen op goed georganiseerde opgeschaalde ambulancezorg. Medewerkers optimaal getraind in het verlenen van GGB.	In 2023 zijn meerdere oefenavonden georganiseerd, waarin AGM samen met de GHOR de GGB-structuur traint. Deze zijn goed verlopen en hebben nieuwe vervolginzichten gegeven.	Jaarlijks herhalen van de GGB-training. Het proces hiervoor is op dit moment goed georganiseerd.
Samenwerken	Meerwaarde voor de keten van acute zorg door kennisdeling en samenwerking met partners binnen de sector.	Knelpunten in acute zorg en dienstverlening zoveel mogelijk voorkomen.	Doelmatige, goed afgestemde keten van diensten op het gebied van acute en opgeschaalde gezondheidszorg. Inzet van de juiste zorgverlener.	AGM is met de pilot zorgcoördinatie kartrekker geweest in het verbinden van de vier huisartsenposten, GGZ, ambulancezorg en VVT in de regio Gelderland-Midden. De succesvolle elementen worden in 2024 voortgezet. Daarnaast heeft AGM in 2023 het platform Innovatie en Onderzoek opgestart, waardoor AGM met een andere insteek contact heeft met ketenpartners. Hiervoor heeft AGM een programmamanager innovatie en onderzoek aangesteld.	Versterken van de samenwerking met ketenpartners waardoor we nog beter in staat zijn om zo snel en efficiënt mogelijk de juiste zorg in te zetten. Dit vergt onder andere investering op de relatie, scholing en (door)ontwikkeling van digitale informatie-uitwisseling.

Nota Goede ambulance zorg / Jaarplan Ambulance zorg NL	Wat wilden we bereiken?		Wat is het beoogde effect?	Wat hebben we bereikt?	Wat zijn onze ambities?
	Strategisch doel	Operationeel doel	Maatschappelijke effect?	Prestaties 2023	Jaar 2024 en verder
Veiligheid	Veilige zorgverlening.	Leveren van zorg in een veilige werkomgeving.	Veiligheid patiënt en ambulanceprofessional is optimaal gewaarborgd.	‘Veiligheid’ heeft betrekking op verschillende onderdelen. AGM voldoet aan de NEN-7510 normering voor informatiebeveiliging. Medewerkers zijn en worden geschoold in veilig werken. Hierbij hoort ook aandacht voor arbo- en ergoaspecten.	AGM continueert de veilige zorgverlening voor de patiënt.
Patiënt centraal	De patiënt weet waar ambulancezorg voor staat.	Potentiële patiënten weten wanneer zij zich met een zorgvraag tot de ambulancezorg moeten richten.	De ambulancezorgverlening is patiëntgericht en dusdanig ingericht dat ambulancezorg 24/7 beschikbaar is voor hulpvragers.	AGM is 24/7 beschikbaar geweest voor hulpvragers. Patiënten waarderen AGM gemiddeld met een 9,1. AGM ontwikkelt de midden complexe ambulancezorg verder door, zodat betere aansluiting ontstaat tussen zorgbehoefte en hulpverlening.	AGM stelt de patiënt centraal bij het behandelen van de zorgvraag. Zorgdifferentiatie helpt met het bieden van de juiste zorg, op het juiste moment, op de juiste plek. Daarnaast onderzoekt AGM momenteel de impact van functie-differentiatie op de patiënten-zorg.

1.4.2 Meldkamer en zorgcoördinatie

Landelijke Meldkamer Samenwerking

De Meldkamer Ambulancezorg (MKA) Arnhem en Nijmegen is in maart 2023 verhuisd naar de Meldkamer Oost-Nederland in Apeldoorn. In Apeldoorn werken vijf ambulancezorgregio's samen om de intake van het 112-verkeer af te handelen. Naast de intake van het 112-verkeer wordt de intake van regionale telefonie en aansturing van de ambulance-eenheden regionaal uitgevoerd. In de voorbereiding en ontwikkeling van de meldkamer is rekening gehouden met het uitvoeren van werkzaamheden op Oost 5-schaal (zoals de 112-intake) en werkzaamheden op regionale schaal voor verdere ontwikkeling van zorgcoördinatie. In december 2023 zijn ook werkplekken in Arnhem in gebruik genomen. Vanaf daar worden telefonische oproepen van ketenpartners voor geplande en acute ambulancezorg verwerkt.

Werven, selecteren en opleiden van personeel

Het verloop van personeel is door de verhuizing naar Apeldoorn groter geweest dan normaal. In 2023 heeft AGM aanvullende wervingsactiviteiten uitgevoerd voor het aantrekken van verpleegkundig centralisten. De campagne is succesvol geweest. Er zijn veel nieuwe collega's gestart met hun opleiding en reeds aan het werk. Gestaaft komt de meldkamer ambulancezorg weer op formatie.

Zorgcoördinatie

De druk op de acute gezondheidszorg is groot. De vraag neemt toe en zorgvragen worden ook steeds complexer. Er is sprake van een vergrijzende samenleving met schaarste op de arbeidsmarkt. Om de zorg in de toekomst toegankelijk en beschikbaar te houden, zijn maatregelen nodig. Zorgcoördinatie is een ontwikkeling die bijdraagt aan het toegankelijk en beschikbaar houden van de acute zorg. In 2023 heeft (toenmalig) minister Kuipers de kamer geïnformeerd over zijn ambities om tot regionale zorgcoördinatie te komen. AGM heeft de afgelopen jaren bijgedragen aan de ontwikkeling van zorgcoördinatie in de regio. Initieel door deelname aan een pilot zorgcoördinatie waarbij virtuele zorgcoördinatie is beproefd en de samenwerking in de regio met ketenpartners is aangehaald. De succesvolle elementen uit de pilot zorgcoördinatie van AGM worden in 2024 voortgezet. Eind 2023 heeft het

bestuurlijk ROAZ (regionaal overleg acute zorgketen) regie genomen op de verdere ontwikkeling van zorgcoördinatie in de regio.

Doelenboom Meldkamer en Zorgcoördinatie

Nota Goede ambulance- zorg/ Jaarplan Ambulancezorg NL	Wat wilden we bereiken?		Wat is het beoogd ?	Wat hebben we bereikt?	Wat zijn onze ambities?
	Strategisch doel	Operationeel doel	maatschappelijk effect	Jaar 2023	Jaar 2024 en verder
Bereikbare en beschikbare zorg	De ambulancedienst is 24/7 beschikbaar voor alle burgers in de regio.	De patiënt voorzien van tijdige ambulance zorg.	De meldkamer ambulancezorg is bereikbaar en beschikbaar om zorgvragen te ontvangen en verwerken. Hierdoor werken we aan de juiste zorg, op het juiste moment, op de juiste plek, door de juiste zorgverlener.	Ondanks de toename in het aantal meldingen op de meldkamer (MKA) is AGM over het algemeen goed bereikbaar geweest. De grootste verandering was de verhuizing van de meldkamer Arnhem naar Apeldoorn. Dit heeft ook effect gehad op de werkwijze. Bij overbelasting van de MKA zijn meldingen 'doorgezet' naar andere MKA's. Het systeem van de LMS werkt goed. Wel zijn er zorgen om de bereikbaarheid van de regionale inkomende telefonie. Professionals staan soms lang in de wacht.	AGM wil altijd de patiënt voorzien van de juiste en tijdige zorg. AGM investeert in het aantrekken en opleiden van voldoende personeel voor de MKA. De MKA onderzoekt hoe de bereikbaarheid van regionale telefonie beter kan en neemt waar het kan maatregelen.
Bereikbare en beschikbare zorg	De juiste zorg, op het juiste moment, op de juiste plek, door de juiste zorgverlener.	Een inwoner met zorgvraag wordt door de best passende zorgverlener geholpen. Ook als de inwoner een 'verkeerde' toegang tot de zorg kiest.	Ongeacht de zorgvraag of zorgingang van een patiënt, wordt de patiënt geholpen door de juiste zorgverlener.	AGM heeft de afgelopen jaren bijgedragen aan de ontwikkeling van zorgcoördinatie in de regio. De succesvolle elementen wil AGM voortzetten. Zorgcoördinatie is een vrij recente beleidsontwikkeling. Het is niet de ambitie om tot één zorgloket te komen.	AGM zet succesvolle elementen uit de pilot Zorgcoördinatie voort. AGM neemt actief deel aan visie en beleidsvorming in de acute zorgregio en investeert in de relatie met ketenpartners. AGM is een serieuze en betrokken partner in de ontwikkeling rondom zorgcoördinatie.
Patiënt centraal	De patiënt weet waar ambulancezorg voor staat.	Potentiële patiënten weten wanneer zij zich met een zorgvraag tot ambulancezorg moeten richten	De zorgverlening is patiëntgericht en met maatwerk afgestemd.	De vraag naar acute zorg neemt toe, zeker nu ook andere ketenpartners in de sector overbelast raken. De inwoner eist daarnaast steeds vaker zorg. Zorgcoördinatie gaat helpen in het verbeteren en richten van de zorgvraag.	AGM stelt de patiënt centraal bij het behandelen van de zorgvraag. Zorgdifferentiatie en zorgcoördinatie helpen bij het bieden van de juiste zorg, op het juiste moment, op de juiste plek.

Wat heeft het programma Ambulancezorg in totaliteit gekost?

Overzicht baten en lasten	Realisatie	Begroting	Gew. Begr.	Realisatie
Bedragen x € 1.000	2022	2023	2023	2023
7.1 Volksgezondheid				
Zorgcoördinatie	2.297	2.408	2.372	4.516
Mobiele zorg	24.055	24.180	27.285	24.967
Lasten	26.352	26.588	29.656	29.483

7.1 Volksgezondheid				
Rijksbijdragen	192	185	203	205
Zorgverzekeraars	25.335	26.169	28.919	27.941
Overige baten	2.842	2.089	2.568	4.378
Baten	28.368	28.443	31.690	32.524
Doorbelasting	-1.816	-1.855	-2.034	-2.018
Resultaat voor bestemming	201	0	0	1.023
Mutatie reserves	-201	0	0	-1.023
Resultaat na bestemming	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Resultaat na belasting	0	0	0	0

Het resultaat van het programma Ambulancezorg voor resultaatbestemming bedraagt € 1.022k voordelig en wordt overeenkomstig wet- en regelgeving toegevoegd aan de reserve aanvaardbare kosten.

1.5 Programma Bedrijfsvoering

Algemeen

De sector bedrijfsvoering ondersteunt het primair proces van de afdelingen in het bedrijfsvoeren. De sector vervult hierbij zowel kader stellende, controlerende, uitvoerende als service verlenende rollen. Dit gebeurt vanuit drie afdelingen; Control, Inkoop & Financiën, Informatisering & ICT en Mens & Organisatie. In 2023 is het programma *Samen. Beter. Bedrijfsvoeren.* ingericht om het bedrijfsvoeren binnen VGGM te versterken. Invulling is gegeven aan diverse beleidsontwikkelingen. Op het gebied van informatie en systemen vanwege veranderende wet- en regelgeving. En op het gebied van arbeidsmarkt en personeel.

Samen. Beter. Bedrijfsvoeren.

Binnen VGGM bestaat de noodzaak om op korte termijn de ondersteuning en samenwerking in de organisatie te versterken en verbeteren. Dit is een belangrijke conclusie uit KPMG-onderzoek (2022). Het gaat om een behoorlijke inhaalslag: investering is nodig in de robuustheid van de systemen, het beschrijven van de processen, het versterken van het management en de wijze van samenwerken om toekomstige risico's het hoofd te bieden. Dit sluit ook aan bij de resultaten van de Benchmark van Berenschot op de personele overhead uit 2021. Daarom heeft VGGM in 2023 het programma *Samen. Beter. Bedrijfsvoeren. (SBB)* ingericht. Met behulp van KPMG en in afstemming met de bestuurlijke begeleidingscommissie is een programmaplan opgesteld. Binnen het programma worden vier deelprojecten onderscheiden:

- Management & Organisatie
- Data & Systemen
- Mensen & Cultuur
- Processen & Procedures

Resultaten van het programma zijn onder andere verbetering van de planning & control cyclus en het interne toezicht. Daarnaast het vergroten van de capaciteit van Informatievoorziening & ICT met als doel om de informatievoorziening te verbeteren, risico's rond cybercrime te mitigeren en het verbeteren van de bronregistratie voor het primaire proces. Onderdeel van het programma is ook de implementatie van het AFAS-applicatiesysteem, waarvoor in 2023 de aanbesteding is afgerond en de implementatie is gestart. Het inrichten van het programma heeft capaciteit en aandacht gevraagd van de interne organisatie in 2023. In 2024 en verder wordt uitvoering gegeven aan het programma SBB.

Beleidsontwikkeling

Informatievoorziening & ICT

Afgelopen jaar heeft Informatievoorziening & ICT diverse projecten afgerond die noodzakelijk waren om de continuïteit en veiligheid van onze informatievoorziening te waarborgen. De implementatie van Teams als nieuwe, organisatie brede samenwerkingsomgeving is nagenoeg klaar.

De ontwikkeling om informatiesystemen naar de cloud te brengen zet door. Hiermee voldoen wij aan wet- en regelgeving, verminderen we de beheerslast en groeien steeds meer naar het moderniseren van de bedrijfsvoering. Deze ontwikkeling gaat de komende jaren door.

Landelijk bestaat steeds meer behoefte om data uit te wisselen. Niet alleen met andere regio's, maar ook met ketenpartners. Het verbeteren van datakwaliteit blijft onze focus.

We zijn gestart met de implementatie van een geïntegreerde oplossing voor de centrale informatiesystemen voor bijvoorbeeld HRM, financiën, CRM en inkoop. Dit applicatieplatform, vormgegeven in AFAS, biedt grote kansen voor de beweging naar een gestandaardiseerde bedrijfsvoering in de toekomst. Hierdoor krijgt de organisatie meer grip en controle op de bedrijfsvoering door inzicht in uren en budgetten. Verschillende processen kunnen we op elkaar afstemmen en belangrijke bedrijfsinformatie verzamelen we en halen we op deze manier uit één systeem.

Informatiebeveiliging en privacy

Om te voldoen aan de geldende normenkaders voor informatiebeveiliging, is in 2023 extra budget beschikbaar gekomen voor een aantal noodzakelijke voorzieningen. Daarnaast is informatie uitgebreid, een scheiding aangebracht tussen de CISO en de Functionaris Gegevensbescherming en een scheiding tussen kaderstelling en uitvoering. Er wordt ingezet op bewustwordingscampagnes in de organisatie om zoveel als mogelijk risico's in de uitvoering te vermijden. Dat blijft de komende jaren aandacht vragen.

Het van kracht worden van de NIS2 (Europese cybersecuritywet) en de verwachte aanwijzing "vitaal" voor een deel van de kritische processen van de Veiligheidsregio's vragen aanvullende acties en maatregelen.

Wet open overheid

De Wet open overheid (Woo) is in 2022 inwerking getreden. De wet verplicht overheden om ervoor te zorgen dat overheidsinformatie vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. De resultaten van de nulmeting die voor de invoering van de Woo in 2023 is uitgevoerd én het onderzoek van de archivaris van het Gelders Archief, hebben geleid tot een breed plan van aanpak voor het duurzaam toegankelijk maken van het informatiebeheer binnen VGGM. Een start is gemaakt met het in kaart brengen van informatiestromen, waarbij de uiteindelijke resultaten worden ondergebracht in een Documentair Structuurplan (DSP): het fundament van het informatiebeheer.

Het DSP gaat overzicht bieden van alle aanwezige informatie- en archiefbestanden van VGGM in relatie tot het werk dat wordt gedaan en in relatie tot relevante wet- en regelgeving, zoals bijvoorbeeld de Woo, de AVG en de Archiefwet. In 2024 wordt het DSP verder geïmplementeerd.

Rechtmatigheid

Over het verslagjaar 2024 neemt VGGM voor de eerste keer een rechtmatigheidsverantwoording op in de jaarrekening waarmee VGGM voldoet aan de vernieuwde wetgeving. In 2023 heeft VGGM ter voorbereiding op de rechtmatigheidsverantwoording een eerste onderzoek uitgevoerd. Het doel is met een bepaalde mate van zekerheid vast te stellen dat financiële beheershandelingen hebben plaatsgevonden binnen de kaders van wet- en regelgeving en de begroting, waarbij geïdentificeerde verbeterpunten richting de toekomst worden aangepakt. Onderdeel hiervan zijn de uitkomsten van de interne controles om vast te stellen of wet- en regelgeving zijn nageleefd. Dit betekent dat de organisatie zelfstandig vaststelt of wordt voldaan aan het normenkader waarin relevante wet- en regelgeving is opgenomen.

Ter voorbereiding op het onderzoek in 2023 heeft eind 2022 is een nulmeting plaatsgevonden. Voor dit startpunt voor de implementatie van een interne rechtmatigheidsbeoordeling is een externe partij aangetrokken. In 2023 is de interne controlefunctie verder vorm gegeven in samenwerking met deze externe partij waarbij de verbeterpunten vanuit de interne rapportage de leidraad zijn voor het verbeterplan richting verslagjaar 2024 en de toekomst. Hierover is een verdere toelichting gegeven in de paragraaf Bedrijfsvoering.

Convenant Horizontaal Toezicht

VGGM heeft in 2013 een convenant horizontaal toezicht met de Belastingdienst getekend. De Belastingdienst constateerde dat de mate van toezicht op de uitvoering van Horizontaal Toezicht op landelijke schaal verschild. Sommige organisaties bleken goed in staat om hun fiscale risico's in te schatten en te beheersen, onder andere door een effectieve inzet van een Tax Control Framework. De mate van interne beheersing bij andere organisaties liet te wensen over of de ontwikkeling naar een hoger niveau kwam niet op gang.

De Belastingdienst komt voor grote organisaties, waartoe VGGM wordt gerekend, met een herziene en aangescherpte versie van het Horizontaal Toezicht en gaat deze ook strenger handhaven. Onderdeel van Horizontaal Toezicht is het implementeren van een goed werkend Tax Control Framework en een verantwoordelijke functionaris binnen de organisatie die toeziet op de werking van dit Tax Control Framework (een tax manager). Om ook aan de nieuwe eisen van het horizontaal toezicht te voldoen, heeft VGGM een nulmeting naar fiscale risico's uit laten voeren. Uit deze nulmeting blijkt dat VGGM een aantal fiscale risico's onvoldoende beheerst. Deze risico's komen met name voort uit de diversiteit aan (vanuit fiscale optiek) activiteiten, complexe juridische

structuur en verschillende samenwerkingsverbanden. Voor een groot deel van de risico's is een verdere analyse van de problematiek nodig. Aan deze nadere analyse wordt momenteel gewerkt.

Op basis van de risico's voortkomend uit de nulmeting heeft de Belastingdienst het convenant Horizontaal Toezicht in de nieuwe vorm niet gecontinueerd. Nadat een Tax Control Framework is geïmplementeerd kan het gesprek over een nieuw convenant worden opgestart.

Arbeidsmarkt

Ook VGGM voelt de arbeidsmarktkrapte. Vooral voor de artsen, verpleegkundigen, ICT'ers en bedrijfsvoeringspecialisten. Juist voor die functies is het cruciaal om de continuïteit in uitvoering te borgen. Het effect van de krapte op de arbeidsmarkt is dat meer tijdelijke inhuur van ZZP'ers noodzakelijk is. Om dit te voorkomen en vacatures tijdig in te vullen, is de inzet van social media onontbeerlijk. In 2023 is bijvoorbeeld nadrukkelijk gebruik gemaakt van social media bij campagnes om vrijwilligers te werven. De komende jaren is extra aandacht nodig voor een gerichte arbeidsmarktstrategie.

WNRA en WVS

Per 1 januari 2020 is de Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren (WNRA) van kracht. De medewerkers die zijn aangesteld onder de CAO Ambulancezorg vallen daardoor al onder de werking van het private arbeidsrecht en daarmee het Burgerlijk Wetboek. Voor het personeel in dienst van de Veiligheidsregio's is voorlopig de WNRA uitgesteld. Voor hen geldt nog niet het private arbeidsrecht.

De Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVS) en de vakbonden zijn in het voorjaar van 2023 een arbeidsvoorwaardenakkoord overeengekomen. De afspraken in het akkoord zorgen voor aanpassingen van de Car/Uwo Veiligheidsregio's.

Landelijke stichting ongevallenverzekeringen

De afgelopen jaren hebben Veiligheidsregio's de krachten gebundeld op het gebied van verzekeren en risico denken. Resultaat is dat is toegewerkt naar een landelijk uniform verzekeringspakket dat per 1 januari 2024 van kracht is. Landelijk geldt één set van aanspraken bij dienstongevallen. Daarom is één ongevallenverzekering (voor verzekerbare aanspraken) aangekocht voor alle Veiligheidsregio's. Daarnaast is een waarborgfonds opgericht om een oplossing te bieden voor (in ieder geval) de niet verzekerbare aanspraken. In oktober 2023 is een (landelijk) expertisebureau opgericht: de Stichting Expertisebureau Risicobeheer. Die adviseert Veiligheidsregio's bij de uitvoering en kan zo nodig bemiddelen.

Doelenboom

Wat willen we bereiken?		Wat hebben we bereikt?	Wat is het beoogd effect?
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties 2023	Maatschappelijk effect
Doelmatige, doel-treffende en verantwoorde organisatie	Stroomlijnen en digitaliseren registratieve en administratieve processen voor betere en snellere informatievoorziening	- Met de oriëntatie op een nieuw ERP en zaaksysteem is een start gemaakt met het vereenvoudigen en digitaliseren van processtappen en procedures. Dit is onder andere noodzakelijk om te kunnen voldoen aan de Woo - Implementatie verlofsysteem waardoor zowel werk- als verlofuren inzichtelijk zijn voor zowel medewerker als management en hier op gestuurd kan worden Dit past bij de ontwikkelingen om de bedrijfsvoering te standaardiseren en moderniseren (SBB)	Betaalbare overheid met een verantwoorde bedrijfsvoering en gewenste dienstverlening op adequaat niveau
	Meer voor minder	Inkoopbeleidsplan is nageleefd en waar mogelijk wordt samenwerking gezocht met andere GGD'en/Veiligheidsregio's om gezamenlijk in te kopen	
	Duurzaam ondernemen	- Bij inkopen is aandacht voor duurzaamheidsaspecten - Er is een project 'energiebesparing kazernes' opgestart om bewustwording van verbruik te verhogen op kazernes - De bedrijfskantine heeft deelgenomen aan het programma 'Gelderland van morgen' vanuit de provincie Gelderland op gebied van vermindering van CO2-uitstoot in de kantine	
Gezonde financiële huishouding	Adequaat budgetteren en transparant verantwoorden	Beschikbare gelden zijn ingezet voor het realiseren van de geplande doelen	Verantwoorde besteding van gemeenschapsgeld
	Realiseren van voldoende financiële weerstand	Actualisatie van het risicoprofiel in relatie tot het vastgestelde reservebeleid is voorzien als onderdeel van het programma SBB	
Kwaliteit van de externe (bestuurlijke) informatie en communicatie verhogen	Voldoen aan de archiefwetgeving voor digitalisering	Er is een start gemaakt met de inrichting van het Document Management Systeem en de herinrichting van het digitaal archief is vernieuwd	Een goede en transparante besturing van de organisatie en het in verbinding zijn met de relaties van de organisatie (gemeenten, ketenpartners, inwoners, bedrijven) met informatie-uitwisseling
	Tevredenheid bestuursorganen/-raden over de opgeleverde informatie	Directie en medewerkers van de VGGM onderhielden op ambtelijk en bestuurlijk niveau goede contacten met de gemeenten. De raadsinformatieavonden, netwerkdagen en gesprekken met stakeholders zijn terugkerende initiatieven	
	Tijdige, rechtmatige en juiste informatie delen met ketenpartners en inwoners	Informatie wordt beschikbaar gesteld conform de standaard voor veiligheidsregio's (Veiligheidsregio Referentie Architectuur)	
Goed werkgeverschap	Realiseren duurzaam inzetbaar personeel en gevarieerd medewerkersbestand	Het personeelsmanagementsysteem is verder ingericht, waardoor management onder andere kan sturen op (duurzame) inzetbaarheid van medewerkers. VGGM biedt voor mensen met een beperking tot de arbeidsmarkt een werkplek.	Een organisatie die een afspiegeling vormt van de maatschappij, met medewerkers die vakbekwaam zijn én blijven en waarbij continu

Wat willen we bereiken?		Wat hebben we bereikt?	Wat is het beoogd effect?
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties 2023	Maatschappelijk effect
		Op basis van het houden van een vloot-schouw per afdeling krijgt het management beter zicht op de ontwikkelingsmogelijkheden en duurzame inzetbaarheid van medewerkers. Dit geeft tevens input voor het jaarlijks functieonderhoud	geanticipeerd wordt op ontwikkelingen

Wat heeft het programma Bedrijfsvoering in totaliteit gekost?

Overzicht baten en lasten Bedragen x € 1.000	Realisatie 2022	Begroting 2023	Gew. Begr. 2023	Realisatie 2023
0.4 Overhead				
Bedrijfsvoering	22.076	20.865	23.546	24.408
Lasten	22.076	20.865	23.546	24.408

0.4 Overhead				
Rijksbijdragen	495	48	53	158
Overige baten	2.873	633	633	2.193
Baten	3.368	681	686	2.351
Doorbelasting	18.588	19.942	22.468	22.676
Resultaat voor bestemming	-121	-242	-392	619
Mutatie reserves	380	242	392	254
Resultaat na bestemming	259	0	0	873
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Resultaat na belasting	259	0	0	873

Het resultaat van het programma Bedrijfsvoering bedraagt € 0,9 miljoen. Hogere personeelskosten als gevolg van tijdelijke inhuur als vervanging van reguliere formatie en extra werkzaamheden leiden tot € 1,3 mln extra kosten die gecompenseerd worden door vertragingen in investeringen (€ 0,3 miljoen) en projecten (vervanging telefooncentrale, printers en beveiliging, € 0,5 miljoen). Daarnaast zorgen de rentekosten (door de relatief hoge rentevergoedingen) voor een fors voordeel (€ 0,7 miljoen). Daarnaast leidt de verhoging van kosten op basis van indexering vooralsnog in 2023 tot een voordeel (€ 0,6 miljoen). Hogere personeelskosten als gevolg van vervanging van reguliere formatie ingezet wordt voor de eerste opvang ontheemden Oekraïne zijn gedeclareerd bij het Ministerie van JenV (€ 0,1 miljoen).

1.6 Programma COVID-19

In 2023 ging de COVID-19 bestrijding in Nederland door. De aandacht van de samenleving voor het coronavirus is een stuk minder aanwezig dan eerder het geval was. VGGM zette onder andere in op een zo hoog mogelijke vaccinatiegraad, en daarbij ook op het bewaken, beschermen en bevorderen van de publieke gezondheid. De werkzaamheden rond COVID-19 vanuit de crisissituatie zijn gefinancierd door VWS. In 2023 is een nieuwe regeling tussen het Rijk en GGD-en tot stand gekomen voor nieuwe activiteiten, zoals de najaar vaccinatiecampagne (Specifieke Uitkering COVID-19 vaccinatie), welke verantwoord zijn binnen het Programma GGD.

In de COVID-19 bestrijding volgt de GGD landelijk beleid bij het vaccineren. Hierbij is informatie gestuurd gewerkt. We passen ons aan bij veranderende omstandigheden. Vaccineren tegen COVID-19 in de regio Gelderland-Midden hebben wij in 2023 via de volgende pijlers georganiseerd:

- **Vaste vaccinatielocaties** Arnhem Presikhaaf, Arnhem Kronenburg en Ede Achterdoelen
- **Pop-up vaccinatielocaties in alle gemeenten** zoals in buurthuizen
- **Vaccinatie aan huis** voor mensen die om medische redenen niet mobiel zijn
- **Vaccinatie voor bewoners van instellingen.** GGD verzorgt dit voor zorginstellingen die geen eigen medische dienst hebben
- **Bijzondere doelgroepen** zoals vluchtelingen, arbeidsmigranten en daklozen

In overeenstemming met het advies van de Gezondheidsraad en het besluit van de minister van VWS was de coronaprik afgelopen najaar bedoeld voor:

- Mensen van 60 jaar en ouder
- Volwassenen en kinderen uit medische hoog risicogroepen. Bijvoorbeeld mensen met een afweerstoornis
- Volwassenen uit medische risicogroepen die jaarlijks een uitnodiging krijgen voor de grieprik
- Zwangere vrouwen waarbij de vaccinatie het beste rond de 22ste week van hun zwangerschap kan worden aangeboden
- Zorgmedewerkers die direct contact hebben met patiënten

Wat heeft het programma COVID-19 in totaliteit gekost?

Overzicht baten en lasten Bedragen x € 1.000	Realisatie 2022	Begroting 2023	Gew.Begr. 2023	Realisatie 2023
7.1 Volksgezondheid				
COVID-19	51.102	0	12.997	9.619
Lasten	51.102	0	12.977	9.619

7.1 Volksgezondheid				
Rijksbijdragen	51.545	0	13.081	9.592
Overige baten	0	0	0	61
Baten	51.546	0	13.081	9.653
Doorbelasting	-443	0	-104	-34
Resultaat voor bestemming	0	0	0	0
Mutatie reserves	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Resultaat na belasting	0	0	0	0

Binnen het programma COVID-19 zijn de baten en lasten verantwoord die betrekking hebben op het testen, traceren, vaccineren en voorlichten inzake COVID-19. Deze activiteiten zijn uitgevoerd tot 1 juli 2023. De doorlopende verplichtingen uitgevoerd onder de meerskostenregeling worden ook binnen dit programma verantwoord. De SPUK voor de COVID-19 campagne uitgevoerd in het najaar van 2023 en de SPUK VIPP Pandemische paraatheid worden verantwoord binnen het programma GGD-pijler Algemene Gezondheidszorg.

De lasten bestaan met name uit personele lasten van € 8.354k voor de inzet van medewerkers voor het testen en traceren en vaccineren, huisvestingslasten van € 988k en materiële kosten van € 275k (onder andere medische verbruiksartikelen). In deze lasten zijn ook de doorlopende verplichtingen opgenomen.

De minder kosten zijn toe te schrijven aan minder dan begrote uitgevoerde COVID-19 gerelateerde activiteiten (met name testen en traceren). De minder kosten bedragen € 3.428k. Hier staan lagere verstrekkingen van VWS tegenover.

2 Paragrafen

2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Risicoprofiel Brandweer

Risico	Beheersmaatregel
Financiële consequenties herinrichten brandweer en crisis-beheersing	Strakke planning en monitoren via dashboard
Maatschappelijke, technologische en meteorologische ontwikkelingen leiden tot verandering in (brand)veiligheidsrisico's. Denk aan intensiever gebruik van elektrische apparaten en accu's, veranderend gedrag door energiearmoede of natuurbrandrisico's en storm. Dit alles zorgt voor meer of andersoortige incidenten en/of hogere inzetkosten	Nadrukkelijk maatschappelijke aandacht vragen voor een Veilige Energie Transitie en natuurbrandrisico's Volgen van aard en omvang van de incidenten om tijdig de ontwikkelingen en eventuele risicobeperkende maatregelen te bespreken
Paraatheid brandweer onder druk door afnemende beschikbaarheid vrijwilligers en gevolgen invoering WNRA (Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren). Afnemende beschikbaarheid van vrijwilligers leidt eveneens tot een grotere instroom van nieuwe vrijwilligers. Dit leidt tot hogere opleidingskosten	Brandweer Gelderland-Midden speelt vroegtijdig in op maatschappelijke verandering, landelijke ontwikkelingen van de arbeidsmarkt en past een strategische personeelsplanning toe
Gevolgen 20-jarigenbeleid beroepsbrandweermensen repressieve dienst	Personeelsplanning afstemmen door instroom- en uitstroombeleid
Vergrijzing samenleving en uitbreiding participatiemaatschappij, waardoor minder zelfredzame mensen langer zelfstandig wonen	Landelijke gedragsbeïnvloeding bij bijvoorbeeld risicogroepen, woningcorporaties, verzekeraars, en zorgaanbieders. Het versterken van de samenwerking met externe partijen en de inzet van innovaties die bijdragen aan brandveiligheid
Verscherping milieuregels, invoering milieuzones voor diesel (brandweer)voertuigen en beëindiging levering van dieselvoertuigen en vervangingscomponenten door industrie. Hierdoor mogelijk versnelde afschrijving wagenpark met bijkomende extra financiële gevolgen	Vroegtijdig anticiperen vanuit het investeringsschema en dat incorporeren in het vervangingsschema wagenpark
Beperking capaciteit bluswater vanuit reguliere drinkwatervoorziening door aanpassing waterleidingnetwerk	Aanschaf tankwagens voor borging bluswatercapaciteit brandweer
Extra kosten door afkopen contracten waterleidingbedrijven en verwijderen brandkranen	Vroegtijdig voldoende financiële middelen reserveren. Op de lange termijn reductie kosten onderhoud en beheer brandkranen

Risicoprofiel GGD

Risico	Beheersmaatregel
Onvoldoende (deskundig) personeel	• Wettelijke taken uitvoeren, maar geen nieuwe taken uitvoeren • Duurzame inzet bevorderen • Maximaal inzetten op opleiden medewerkers • Samenwerken met andere GGD'en
Implementatie nieuwe registratie- en archiefsystemen (organisatie breed)	Tijdelijke medewerkers inhuren voor hulp bij werk tijdens implementatie
Uitval ICT-voorzieningen	• Noodplan met laptops • Overstappen op tweede server
Vervallen of overhevelen naar gemeentefonds van ASG-regeling	• Aangesloten blijven op landelijke ontwikkelingen • Voldoen aan prestatieafspraken ASG-regeling
Dalende incidentie en op middellange termijn mogelijk onvoldoende bevoegd en bekwaam personeel (vooral artsen)	Visie op toekomstbestendige organisatie van TBC opstellen samen met GGD NOG en GGD GLZ
Wmo-toezicht wordt niet deels gecontracteerd of onvoldoende afgenomen	Personeel inzetten op andere soorten toezicht, zoals Kinderopvang en Tattoo & Piercingshops
Onduidelijkheid over de aanbesteding van de medische arrestantenzorg en of de zorgverlening bij de GGD blijft.	• ZZP'ers minder of niet meer inzetten (bij GGD) • Bij daling inkomsten ook daling kosten • Aantrekken nieuw personeel of extra opleiden tot forensisch arts van bestaand personeel
Ketenpartners komen afspraken niet na in voorbereid zijn op rampen en crises	• OTO-afspraken ketenpartners • Zorgcontinuïteit bij ketenpartners georganiseerd • Evaluatie convenant en werkafspraken met ketenpartners
Onvoldoende capaciteit evenementenadvies	Continuïteit binnen afdeling geborgd
Evenementadviezen worden niet overgenomen of opgevolgd	Goede relatie met vergunningverlener, gemeenten overtuigen van toepassen advies voor vergunningverlening

Risicoprofiel Ambulancezorg

Risico	Beheersmaatregel
Onvoldoende (gekwalificeerd) personeel	• Duurzame inzetbaarheid bevorderen; maximaal opleiden van nieuwe medewerkers • Ambulancebijstandsplan • Inhuur derden • Efficiënter scholing geven, zodat opgeleid personeel beschikbaar wordt in de paraatheid
Sluiting (delen van) locaties	• Andere locaties/opkomstplaatsen bepalen in overleg met de brandweer en gemeenten • Meldkamer: 'fall-back' naar andere regio
Uitval ICT-voorzieningen	• Meldkamer: uitwijkplan lokaal en landelijk hanteren
Wetsverandering en verlichte aanbesteding	• Sectoraal afstemmen koers wetswijziging • Vooraf nadenken over inrichting verlichte aanbesteding
Tekort materialen en middelen	• Tijdelijk overhevelen materiaal naar andere post

Risicoprofiel Bedrijfsvoering

Risico	Beheersmaatregel
Door omgevingsontwikkelingen wegvallende inkomsten. Denk aan ontvlechting en teruglopende subsidies	Sturen op mogelijkheden van taakverbreding, bevorderen employability en flexibiliteit
Uitval ICT en elektriciteit	Uitvoering geven aan beheersmaatregelen uit continuïteitsplan
Onvoldoende (deskundig) personeel	Continu monitoren
Ontoereikend niveau van informatiebeveiliging	• Implementeren van privacy beleid overeenkomstig de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), het beheren van een register van verwerkingen en het uitvoeren van privacy risicotests in de organisatie • Focus houden op het melden van incidenten met persoonsgegevens volgens de Meldplicht Datalekken • Vaststellen van een beleidsplan informatiebeveiliging binnen de landelijke normen voor informatiebeveiliging (Baseline Informatiebeveiliging Overheid en NEN 7510) én uitvoering geven aan de noodzakelijk geachte beheersmaatregelen om de beveiliging van de binnen de organisatie aanwezige informatie te borgen • De medewerkers op een actieve manier bewust maken van de do's en do's bij het werken met (bijzondere) persoonsgegevens en andere vertrouwelijke informatie

Weerstandsvermogen

Aan de hand van de zogenaamde "kans x effect"-methode wordt jaarlijks een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijke risico's en een kwantificering daarvan. Bij benadering wordt een indicatie gegeven van het voor de organisatie benodigde weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen wordt gevormd door de totale impact van de gekwantificeerde risico's te relateren aan de weerstandscapaciteit (zijnde het beschikbare eigen vermogen). Het eigen vermogen van VGGM is beperkt. Het streven is de algemene reserve op het in 2015 vastgestelde niveau van € 1.453k te consolideren.

Kengetallen

In overeenstemming met Artikel 26 van de Wettelijke regels begroting (BBV) worden hier de voor VGGM van toepassing zijnde kengetallen opgenomen.

	Jaarverslag 2023	Begroting 2023	Jaarverslag 2022
Netto schuldquote	16,2%	1)	14,3%
Solvabiliteitsratio	16,0%	1)	14,6%
Structurele exploitatieruimte	0,0%	1)	0,0%

1) niet berekend in geactualiseerde begroting 2023

Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlasten ten opzichte van de eigen middelen. Dit geeft een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Een laag percentage is gunstig. De VNG adviseert om 130% als maximum norm te hanteren en daarboven de schuld af te bouwen. De netto schuldquote van 16,2% blijft ruim onder dit gestelde maximum.

Solvabiliteitsratio

Naast een buffer tegen optredende risico's wordt eigen vermogen benut voor de financiering van investeringen. Investerings worden ook gefinancierd met vreemd vermogen (leningen). Een gezonde verhouding tussen vreemd en eigen vermogen (solvabiliteit) draagt bij aan een doeltreffende en efficiënte vervulling van de publieke functie van VGGM. Deze solvabiliteit wordt uitgedrukt in een ratio. De ratio per ultimo 2023 bedraagt 16,0% (per eind 2022: circa 14,6%). Voor een overheidsorganisatie is dit een redelijke waarde.

Structurele exploitatieruimte

Dit cijfer helpt mee om te beoordelen welke structurele ruimte een veiligheidsregio heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Structurele uitgaven en inkomsten zijn binnen VGGM in evenwicht.

2.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Kapitaalgoederen zijn goederen waarvoor investeringen nodig zijn. Dit gaat om zaken die regelmatig onderhoud vergen. Binnen VGGM zijn de belangrijkste kapitaalgoederen gebouwen en inrichting, hulpverleningsvoertuigen en beschermende kleding.

Gebouwen

Eind 2013 zijn de kazernes Bemmeler, Dieren, Harskamp, Doorwerth, Pannerden en Valburg van gemeenten overgenomen door VGGM. De kazernes Doorwerth, Harskamp, en Bemmeler zijn inclusief grond in voorgaande jaren weer terug verkocht aan de betreffende gemeenten. In 2023 zijn de kazernes Valburg en Dieren terug verkocht aan respectievelijk de gemeente Overbetuwe en de gemeente Rheden. Met gemeenten zijn afspraken gemaakt over het gebruik en onderhoud.

Voor het pand Groningensingel 1249 heeft de gemeente Arnhem het juridisch eigendom, terwijl het economische eigendom bij VGGM berust.

De kazerne aan de Rietgrachtstraat in Arnhem is begin 2016 officieel in gebruik genomen. Het groot onderhoud hiervan ligt bij de gemeente Arnhem.

Aan diverse panden zijn in 2023 kleine onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd.

Hulpverleningsvoertuigen

Beleid is dat het onderhoud van rijdend brandweermaterieel in belangrijke mate in eigen beheer wordt uitgevoerd. Daarnaast is het onderhoud van de ambulances uitbesteed middels langdurige contracten. Dat gebeurt in overeenstemming met de eigen onderhoudsplanning.

Beschermende kleding

Beschermende kleding wordt direct na een incident geïnspecteerd. Bij eventuele schade vindt reparatie of vervanging plaats. Voor vervanging en onderhoud is budget beschikbaar.

2.3 Verbonden partijen

Verbonden partijen zijn partijen waarin VGGM een bestuurlijk en/of financieel belang heeft en waarvoor VGGM financiële risico's loopt om doelen te realiseren (bedragen in € x 1.000).

Naam	Vestigings-plaats	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Begroting 2023
		1/1/23	31/12/23	1/1/23	31/12/23	
Stichting Publieke Gezondheid Gelderland-Midden	Arnhem	226	226	851	944	5.238
Stichting Veilig Thuis Gelderland-Midden	Arnhem	350	350	1.705	1.284	7.029
Stichting het Veluws Bosbrandweer Comité (stand betreft jaar 2022)	Apeldoorn	94	94	4	37	87
Stichting Brandweeropleidingen Gelderland Overijssel (BOGO) ²	Hatterum	2.503	2.973	5.100	5.974	3.844

2.3.1 Stichting Publieke Gezondheid Gelderland-Midden

Doelstelling

De activiteiten van Stichting Publieke Gezondheidszorg Gelderland-Midden bestaan uit het uitvoeren van de aan de stichting opgedragen taken in het kader van de jeugdgezondheidszorg voor 0 tot 4 jarigen in de regio Gelderland-Midden.

Bestuurlijk en financieel belang

Het bestuur van de stichting wordt gevormd door de directeur Publieke Gezondheid van VGGM. De volledige kosten van de stichtingen worden jaarlijks doorbelast aan VGGM.

Mate van invloed op bedrijfsvoering

Een grote mate van beïnvloedbaarheid in de bedrijfsvoering is mogelijk via het bestuur.

Risicoanalyse

De stichting is een verbonden partij met eigen rechtspersoonlijkheid. VGGM neemt personele capaciteit af bij deze stichting, waarbij alle kosten bij VGGM in rekening worden gebracht. De risico's van deze stichting komen met name voort uit personele aangelegenheden.

2.3.2 Stichting Veilig Thuis Gelderland-Midden

Doelstelling

In 2017 is onder bestuurlijke verantwoordelijkheid van VGGM de Stichting Veilig Thuis Gelderland-Midden in het leven geroepen. De activiteiten van de stichting bestaan uit het uitvoeren van de aan de stichting opgedragen taken op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling als genoemd in de Wmo 2015 voor de regio Gelderland-Midden. En verder uit het verrichten van al hetgeen daarmee verband houdt of daarvoor bevorderlijk kan zijn.

Bestuurlijk en financieel belang

Het bestuur van de stichting wordt gevormd door de directeur Publieke Gezondheid van VGGM. Voorts heeft VGGM met de stichting een regeling inzake kosten gemene rekening in relatie tot de bedrijfsvoeringsactiviteiten.

Mate van invloed op bedrijfsvoering

Een grote mate van beïnvloedbaarheid in de bedrijfsvoering is mogelijk via het bestuur.

² Het boekjaar van Stichting BOGO loopt van 1 september tot en met 31 augustus. De opgenomen bedragen corresponderen met de jaarrekening over de periode 2022/2023.

Risicoanalyse

De stichting is een verbonden partij met eigen rechtspersoonlijkheid. De risico's van deze stichting komen met name voort uit de gevolgen van de nieuwe meldcode, de nieuwe werkwijze die vanaf 2019 van toepassing is en uit personele aangelegenheden.

2.3.3 Veluwe Bosbrandweer Comité

Doelstelling

De stichting is een samenwerking van twintig gemeenten op de Veluwe en heeft als doel het voorkomen en beperken van bos- en natuurbranden op de Veluwe.

Bestuurlijk en financieel belang

Het bestuur van de stichting bestaat uit twee leden. Het stichtingsbestuur benoemt de leden. VGGM heeft één lid in het bestuur. De stichting heeft een raad van toezicht bestaande uit twee leden. VGGM heeft één lid in de raad van toezicht.

Mate van invloed op bedrijfsvoering

Een beperkte mate van beïnvloedbaarheid in de bedrijfsvoering is mogelijk via het lid in het bestuur.

Risicoanalyse

De stichting is een verbonden partij met eigen rechtspersoonlijkheid. VGGM betaalt namens de aangesloten gemeenten een jaarlijkse bijdrage die gebaseerd is op de begroting. Het risico bestaat dat de werkelijke activiteiten groter zijn dan begroot en dus aan het einde van het jaar een afrekening plaatsvindt.

2.3.4 Stichting Brandweeropleidingen Gelderland Overijssel (Stichting BOGO)

Doelstelling

Het bevorderen van de opleiding, oefening en training van brandweermedewerkers. Hieronder vallen geen commerciële en marktgerichte activiteiten. Stichting BOGO is gevestigd in Hattem.

Bestuurlijk en financieel belang

Het algemeen bestuur van de stichting bestaat uit negen leden. Het stichtingsbestuur benoemt de bestuursleden. De directeur brandweer van VGGM heeft zitting in het algemeen bestuur. Het dagelijks bestuur bestaat uit drie leden van het algemeen bestuur. Na liquidatie van de stichting komt het aanwezig batig saldo ter beschikking van de deelnemende samenwerkingsverbanden.

VGGM staat niet garant voor de eventuele tekorten van Stichting BOGO.

Mate van invloed op bedrijfsvoering

Een beperkte mate van beïnvloedbaarheid in de bedrijfsvoering is mogelijk via de twee leden in het bestuur.

Risicoanalyse

De stichting is een verbonden partij met eigen rechtspersoonlijkheid en zonder overwegende zeggenschap. VGGM betaalt niet een jaarlijkse bijdrage, maar neemt diensten (cursussen) af. De eventuele onrechtmatige transacties door Stichting BOGO werken niet door naar VGGM.

2.3.5 Overige partijen

Naast bovenstaande verbonden partijen bestaat een aantal andere samenwerkingsverbanden waarin bestuurders of directieleden van VGGM een invloedbepalende functie bekleden. Eveneens worden aan deze samenwerkingsverbanden contributies en/of bijdragen voor gezamenlijke initiatieven voldaan. Het gaat om de volgende verbanden:

- GGD GHOR Nederland. DPG Gelderland-Midden is lid van de landelijke DPG-raad
- Ambulancezorg Nederland (AZN). VGGM is lid van deze organisatie en de DPG wordt afgevaardigd naar de ledenvergaderingen
- Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV). De voorzitter van het Algemeen Bestuur van VGGM is ook bestuurslid van dit samenwerkingsverband voor de veiligheidsregio's

- Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV). De WVSV kent een Algemene Vergadering die bestaat uit de 25 voorzitters van de veiligheidsregio's. De bestuurders van de WVSV zijn lid van het Algemeen Bestuur (AB) van de eigen veiligheidsregio waar zij als burgemeester aan verbonden zijn
- Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's (expertisebureau)
- Veiligheidsregio Noord-Oost Gelderland VNOG). Voor de Meldkamer Oost-Nederland (MKON) onderdeel gezamenlijke Meldkamer Brandweer/Multi (MKBM) is een convenant afgesloten. VGGM heeft een financieel en bestuurlijk belang binnen de meldkamer, maar de meldkamer is onderdeel van de VNOG en heeft geen formele entiteit. Daarom is de meldkamer niet opgenomen als verbonden partij

In de verbanden hierboven gaat het allemaal om onbezoldigde functies.

2.4 Financiering

Het Algemeen Bestuur heeft op 25 november 2015 een aangepast treasury-statuuut vastgesteld.

Ten aanzien van de financiering van de kapitaalbehoefte van VGGM wordt gebruik gemaakt van de faciliteiten van de BNG bank. Op grond van de kapitaalbehoefte heeft VGGM diverse lange termijn leningen afgesloten. Deze lange termijn invulling kent een gespreide looptijd. De looptijd sluit aan met de periode dat VGGM brandweerka-zernes in bezit heeft. Op de kazerne in Pannerden na zijn de kazernes terug verkocht aan de gemeenten. Daarnaast is in 2019 een langlopende lening afgesloten van € 15.000k met een looptijd van 15 jaar die zorgt voor een goede basis in de kapitaalbehoefte.

2.4.1 Liquiditeitenbeheer

Onderstaand kasstroomoverzicht geeft inzicht in de in- en uitgaande kasstromen, de financiering en de liquiditeit van VGGM. Waar een positief bedrag staat, is sprake van een herkomst (positieve kasstroom). Van een besteding (nadelige kasstroom) is sprake waar een negatief bedrag staat.

Kasstroomoverzicht Bedragen x € 1.000	Realisatie 2023	Realisatie 2022
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Exploitatieresultaat	1.730	707
<i>Aanpassing voor:</i>		
Afschrijvingen materiële vaste activa	8.207	8.447
Mutatie reserves	-227	-1.090
Mutatie voorzieningen	907	-453
Verkoop activa (winst/verlies)	-615	-600
Bruto kasstroom uit operationele activiteiten	10.003	7.011
Mutatie in voorraden	-4	-8
Mutatie in vorderingen	-2.468	1.683
Mutatie in vlottende activa	-1.871	602
Mutatie in vlottende passiva	-3.759	-11.042
Netto kasstroom uit operationele activiteiten	1.900	-1.754
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa*	-8.618	-8.430
Desinvesteringen in materiële vaste activa	615	600
Investerings in financiële vaste activa	0	-32
Desinvesteringen in financiële vaste activa	115	0
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-7.889	-7.862
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Ontvangsten uit langlopende schulden	0	0
Aflossing uit langlopende schulden	-9	-1.115
Ontvangsten uit kortlopende schulden	0	0
Aflossing uit kortlopende schulden	0	0
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-9	-1.115
Mutatie liquide middelen	-5.998	-10.732
Stand liquide middelen 1/1	11.735	22.467
Stand liquide middelen 31/1	5.737	11.735
Mutatie liquide middelen	-5.998	-10.732

*Mutatie onderhanden werk is verantwoord onder "mutatie vlottende activa"

2.4.2 Wet financiering decentrale overheden

In onderstaand overzicht wordt de werkelijke omvang van de kasgeldlimiet getoetst aan de wettelijke norm van Wet fido.

Kasgeldlimiet Bedragen x € 1.000	1e kw	2e kw	3e kw	4e kw
Omvang begroting per 1 januari (=grondslag)	144.906	144.906	144.906	144.906
1 Toegestane kasgeldlimiet				
in procenten van de grondslag	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
in bedrag	11.882	11.882	11.882	11.882
2 Omvang vlottende schuld (+/+)	0	0	0	0
3 Vlottende middelen (-/-)	12.203	20.630	20.781	5.950
Toets kasgeldlimiet				
4 Totaal netto vlottende schuld (2-3)	-12.203	-20.630	-20.781	-5.950
Toegestane kasgeldlimiet (1)	11.882	11.882	11.882	11.882
Ruimte (+) / Overschrijding (-) (1-4)	24.086	32.512	32.663	17.832

Op basis van deze toetsing wordt aan de Wet fido voldaan. Indien in twee opeenvolgende kwartalen de limiet wordt overschreden, wordt niet aan de Wet fido voldaan.

Renterisico kort- en langlopende financiering

Kasgeldlimiet

De door het Rijk opgelegde kasgeldlimiet beperkt het risico van stijgende rentelasten voor de kortlopende financiering. De limiet beperkt de maximale omvang van de gemiddelde korte schuld (korter dan 1 jaar) per kwartaal tot 8,2% van de totale lasten van de programma begroting.

2.4.3 Renterisiconorm

De renterisiconorm beperkt het renterisico op de langlopende financiering. De norm bevordert de spreiding van de looptijd van de kapitaalmarktleningen (looptijd lening langer dan 1 jaar) door de omvang te beperken van de leningen waarvoor de rente in een bepaald jaar worden aangepast. Het Rijk heeft de maximale omvang van leningen met een renteaanpassing vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal. Het maximale bedrag aan aflossing en herfinanciering bedroeg daardoor in 2023 € 29 miljoen. VGGM blijft hier ruimschoots binnen.

Renterisiconorm Bedragen x € 1.000	2023
Omvang begroting per 1 januari (=grondslag)	144.906
Renterisiconorm	
in procenten van de grondslag	20%
in bedrag	28.981
Renteherziening op leningen o/g	0
Aflossingen	9
Risicobedrag	9
in procenten van de begroting	0,01%
Ruimte (+) / Overschrijding (-)	28.972

2.4.4 Financiering

Per november 2019 is bij de BNG bank een vijftien jaar lopende geldlening aangetrokken van € 15mln tegen 0,54%. In bijlage 4 is het verloopoverzicht van de leningenportefeuille opgenomen. Het gemiddelde rentepercentage van de leningenportefeuille per ultimo 2023 bedraagt 0,58%.

2.4.5 Renteomslag

De rentelasten worden toegerekend aan de producten met het renteomslag-percentage. Dat percentage is voor 2023 vastgesteld op 0,525%.

2.4.6 Financieringsresultaat

Het financieringsresultaat bestaat uit het verschil tussen het totaal van de betaalde rente en het totaal van de ontvangen rente plus de doorgerekende rente over de vaste activa. Het financieringsresultaat over 2023 bedraagt € 781k.

Renteschema	2023
Bedragen x € 1.000	
a. Externe rentelasten over de korte en lange financiering	89
b. Externe rentebaten	644
Saldo rentelasten en rentebaten	-555
c1. Rentetoerekening aan grondexploitatie	0
c2. Rentetoerekening aan projectfinanciering	0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	-555
d. De aan taakvelden toegerekende rente (omslagpercentage)	226
e. Renteresultaat	781

2.5 Opvang ontheemden Oekraïne

In 2023 duurde de oorlog tussen Rusland en Oekraïne voort. Dit betekent dat VGGM ook in 2023 een rol had in de coördinatie en spreiding van Oekraïense ontheemden. Deze rol werd, net als in 2022, ingevuld door het Team Opvang Vluchtelingen Oekraïne (hierna: programmteam).

In de eerste drie kwartalen van 2023 vond periodiek bestuurlijke afstemming plaats via het Bestuurlijk Afstemmingsoverleg (BAO). Tijdens het BAO werd de voortgang van de realisatie van de taakstelling opvangplekken Oekraïense ontheemden gemonitord (taakstelling is gedurende het jaar een aantal keren opgehoogd). Daarnaast werden acute verzoeken voor crisisnoodopvangplekken voor asielzoekers tot 1 juli 2023 in dit gremium besproken.

Vanaf 1 juli 2023 hebben veiligheidsregio's geen rol meer bij de opvang van asielzoekers. Vanaf 1 oktober 2023 heeft VGGM, vooruitlopend op wetgeving ingaande op 1 januari 2024, het programmteam ondergebracht bij coördinerend gemeente Rheden. Afgesproken is dat VGGM vanwege bestaande financieringsstructuren tot 1 januari 2024 een kassiersfunctie behoudt rondom de gemaakte kosten voor het programmteam. Vanaf 1 januari 2024 is het programmteam ook financieel overgedragen aan coördinerend gemeente Rheden.

Wegens de verantwoording van de kosten van de coördinatie van de opvang van ontheemden uit Oekraïne aan het ministerie van JenV, is in de verantwoordingsinstructie onderstaande tabel in het jaarverslag opgenomen. De tabel toont de meerkosten die voor de coördinatie van de opvang van ontheemden uit Oekraïne zijn gemaakt. Deze kosten zijn ook opgenomen in de SiSa-verantwoording.

Kostensoort	Opgave kosten VGGM
Meerkosten coördinerende gemeente	
Voorzien van bijlage	€ 0
Hotels/centra	
	€ 0
Overige specifieke meerkosten	
[Voorzien van toelichting]	€ 0
Overige Meerkosten	
Brandweertzorg repressie/incidentbestrijding	
Meldkamer	
ROC (opleidingen)	
GHOR	
Preventie	
Crisisbeheersing & rampenbestrijding	
Risicobeheersing	€ 155.068
Bevolkingszorg	€ 690.015
Bedrijfsvoering	€ 91.300
Overige taken/activiteiten	
Totale kosten 2023	€ 936.382,90

2.6 Bedrijfsvoering

Voor de strategische en operationele ontwikkelingen in het kader van de bedrijfsvoering wordt verwezen naar de toelichting op het Programma Bedrijfsvoering. In deze paragraaf wordt specifiek gefocust op de ontwikkelingen in het kader van de rechtmatigheid.

In het kader van wijzigingen in de wetgeving ten aanzien van de rechtmatigheidsverantwoording heeft VGGM een eerste onderzoek uitgevoerd in het kader van het financieel rechtmatig handelen van de organisatie. Bij meerdere processen zijn vergelijkbare constatering en deze zijn terug te herleiden naar een aantal belangrijke kernpunten in de inrichting van de administratieve organisatie en interne beheersing.

Op hoofdlijnen zijn de volgende bevindingen geconstateerd:

- Bij meerdere procedures en procedures zijn geen algemene kaders of handreikingen beschikbaar die door alle afdelingen worden gehanteerd, dan wel dat medewerkers bekend zijn met de controle, registratie en archivering van de onderbouwing van prestatieleveringen. Dit heeft er bij het uitvoeren van de verbijzonderde interne controle toe geleid dat er gezocht is naar aanvullende bewijsstukken waaruit aannemelijk gemaakt kan worden dat prestaties ten behoeve van de VGGM zijn geleverd.
- De controle van prestatielevering wordt niet volledig doorleefd door de verantwoordelijke medewerkers. Het komt voor dat de verantwoordelijkheid voor controle van prestatielevering wordt gedelegeerd door beoordeelaars en budgethouders naar anderen. Hierdoor komt het voor dat prestatielevering na goedkeuring van facturen pas wordt vastgesteld of achterwege is gelaten, daargelaten of de prestatie wel of niet is geleverd.
- Bij het inkoopproces is geconstateerd dat:
 - Niet altijd alle inkoopdossiers volledig gearchiveerd zijn en afdelingen verschillend met de archivering en registratie van inkoopdossiers omgaan. Daarnaast is de archivering versnipperd binnen de volledige organisatie waarbij verschillende systemen en methodieken van archivering worden gehanteerd. Hierdoor ontstaat het risico dat niet, of niet tijdig geconstateerd wordt dat een opdracht (opnieuw) moet worden aanbesteed;
 - Niet altijd zijn overwegingen om af te wijken van het (interne) inkoopbeleid afdoende gedocumenteerd en beschreven. Hierbij wordt al dan niet bewust afgeweken van interne en externe wet- en regelgeving.

Op basis van bovenstaande bevindingen is geconstateerd dat de beheersomgeving buiten de afdeling financiën niet op het gewenste niveau is.

Bovenstaande bevindingen ten aanzien van het inkoopproces leiden tot rechtmatigheidsbevindingen die in de rechtmatigheidsverantwoording worden toegelicht.

Bovenstaande bevindingen worden meegenomen in het implementatietraject van het nieuwe applicatieplatform waarbij ook de koppeling wordt gemaakt met de ontwikkelingen in het kader van Samen Beter Bedrijfsvoeren betreffende de strategie, beleidsstukken en processen van de organisatie.

De interne controle is hiermee voor 2024 voorbereid op de rechtmatigheidscontrole en daarmee het onderbouwen van de wettelijk verplichte rechtmatigheidsverantwoording. Daarnaast werkt de operatie aan verbeteringen in de controle, vastlegging, archivering en verantwoording van gesloten contracten en gemaakte kosten in 2024 met in acht neming van ontwikkelingen die met de implementatie van het applicatieplatform verbeterd zullen worden met ingang van 2025 en verder.

3 Jaarrekening

3.1 Balans en toelichting

Voor resultaatbestemming Bedragen x € 1.000	31-dec-23	31-dec-22
ACTIVA		
Vaste activa		
Materiele vaste activa		
Grond	717	910
Gebouwen	2.999	4.421
Vervoermiddelen	24.208	23.825
Machines, apparaten en installaties	10.635	8.991
Onderhanden werk	1.088	0
	39.647	38.147
Financiële vaste activa		
Waarborgsommen	59	174
Totaal vaste activa	39.706	38.321
Vlottende activa		
Voorraden	48	44
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar		
Vorderingen op openbare lichamen	3.272	869
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	5.715	11.720
Rekening courant niet financiële instellingen	213	140
Overige vorderingen	4.710	4.808
	13.910	17.537
Liquide middelen		
Banksaldi	20	15
Kas	1	1
	21	16
Overlopende activa		
Overige nog te ontvangen/voortuitbetaald	4.510	3.953
Totaal vlottende activa	18.489	21.550
TOTAAL ACTIVA	58.196	59.871

Voor resultaatbestemming Bedragen x € 1.000	31-dec-23	31-dec-22	
PASSIVA			
Vaste passiva			
Eigen vermogen			
Algemene reserves	1.453	1.453	
Bestemmingsreserves	6.126	6.353	
Gerealiseerd resultaat	<u>1.730</u>	<u>707</u>	
		9.309	8.513
Voorzieningen		5.885	4.977
Vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar			
Onderhandse leningen	<u>15.277</u>	<u>15.286</u>	
		15.277	15.286
Totaal vaste passiva		<u>30.471</u>	<u>28.776</u>
Vlottende passiva			
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar			
Banksaldi	0	0	
Overige schulden	<u>9.499</u>	<u>11.704</u>	
		9.499	11.704
Overlopende passiva			
Verplichtingen in het begrotingsjaar opgebouwd die in het volgend begrotingsjaar tot betaling komen	8.233	8.250	
Overige vooruit ontvangen bedragen	<u>9.993</u>	<u>11.141</u>	
		18.226	19.391
Totaal vlottende passiva		<u>27.725</u>	<u>31.095</u>
TOTAAL PASSIVA		58.196	59.871

3.2 Overzicht van baten en lasten

Overzicht baten en lasten Bedragen x € 1.000	Realisatie 2022	Begroting 2023	Gew. Begr. 2023	Realisatie 2023
Programma Crisisbeheersing	5.445	4.695	6.580	5.631
Programma Brandweezorg	38.578	37.764	40.981	41.571
Programma GGD	28.007	28.498	31.165	38.596
Programma Ambulancezorg	26.352	26.588	29.656	29.483
Programma Bedrijfsvoering	22.076	20.865	23.546	24.408
Programma COVID-19	51.102	0	12.977	9.619
Lasten	171.562	118.410	144.906	149.308
Gemeentelijke bijdrage	65.692	68.568	73.404	73.479
Lokaal aanbod	7.037	6.717	8.357	8.679
Rijksbijdragen	59.718	6.989	22.513	24.233
Zorgverzekeraars	25.335	26.169	28.919	27.941
Overige baten	13.397	9.401	10.602	16.481
Baten	171.179	117.844	143.794	150.813
Doorbelasting	0	0	0	0
Resultaat voor bestemming	-383	-567	-1.111	1.503
Mutatie reserves	1.090	567	1.111	227
Resultaat na bestemming	707	0	0	1.730
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Resultaat na belasting	707	0	0	1.730

3.3 Waarderingsgrondslagen

3.3.1 Algemene grondslagen

Gehanteerd stelsel

De jaarrekening is samengesteld op basis van het "Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten" (BBV).

Boekjaar en vergelijkende cijfers

Het boekjaar loopt gelijk met het begrotingsjaar en beslaat de periode van 1 januari tot en met 31 december. Als vergelijkende cijfers zijn de begroting en geactualiseerde begroting over 2023 en de realisatiecijfers 2022 opgenomen.

3.3.2 Activa

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn onderverdeeld in de categorieën: Grond, Gebouwen, Vervoermiddelen, Machines, apparaten en installaties en Onderhanden werk. Waardering vindt plaats tegen historische kostprijs, verminderd met cumulatieve afschrijvingen die gebaseerd zijn op de verwachte economische levensduur. Bij de waardering is rekening gehouden met een vermindering van hun waarde indien deze vermindering naar verwachting duurzaam is.

Voor de verschillende categorieën van materiële vaste activa gelden verschillende afschrijvingstermijnen. Deze zijn afhankelijk van de te verwachten economische levensduur of externe voorschriften.

De zes kazernes die aan het einde van 2013 van gemeenten door VGGM zijn overgenomen zijn gewaardeerd tegen de overnameprijs en de kapitaallasten zijn afgeleid van de financieringsafpraak met de bank. Met gemeenten zijn afspraken gemaakt over onderhoud, inmiddels zijn alle kazernes (op Pannerden na) weer teruggekocht door de betreffende gemeente.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa betreffen waarborgsommen in verband met aangegane verplichtingen en zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorraden

De voorraden zijn gewaardeerd tegen historische kostprijs.

Vorderingen

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van een noodzakelijke geachte voorziening voor het risico van oninbaarheid. De voorziening is bepaald aan de hand van een percentage van het openstaande saldo ouder dan negentig dagen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

3.3.3 Passiva

Voorzieningen

Een voorziening wordt gevormd voor een in rechte afdwingbare verplichting of een feitelijke verplichting waarbij een grote mate van onzekerheid bestaat over de omvang van het bedrag en tijdstip van afwikkeling. Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. de voorzienbare uitgave.

Schulden met een rentetypische looptijd van één jaar en langer

De onderhandse leningen zijn opgenomen tegen nominale waarden verminderd met de eventueel gedane aflossingen.

Vlottende passiva

De vlottende passiva bestaan uit kortlopende schulden, vooruit ontvangen bedragen en overlopende passiva met een resterende looptijd van minder dan een jaar en zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Toerekeningbeginsel

Bij het opstellen van de resultatenrekening is het toerekeningbeginsel gehanteerd:

- De baten en lasten, worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.
- Op grond van het voorzichtigheidsbeginsel worden verliezen genomen zodra zij voorzienbaar zijn.
- Op grond van het realisatiebeginsel worden (positieve) resultaten pas verantwoord indien deze gerealiseerd zijn.
- Op grond van het matchingbeginsel worden de kosten van een bepaalde activiteit genomen in de periode waarin de opbrengsten van deze activiteit worden verantwoord. Kosten gemaakt voor een opbrengst die pas in een volgende periode wordt gerealiseerd, zijn per balansdatum geactiveerd.

Personeelslasten

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidsonkosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt.

Normenkader Rechtmatigheidsverantwoording

Het normenkader voor de rechtmatigheidsverantwoording betreft de inventarisatie van de voor de verantwoording relevante regelgeving, van andere overheden en van de VGGM zelf. Bij regelgeving die niet afkomstig is van de VGGM, moet onder meer gedacht worden aan:

- Europese richtlijnen.
- Wetten in formele zin.
- Algemene Maatregelen van Bestuur.
- Ministeriële regelingen.

Het normenkader is geactualiseerd per 29 november 2023 en aangepast basis van nieuwe wet- en regelgeving.

De inventarisatie van regelgeving bestaat uit externe- en regelgeving gevormd door VGGM. Onder VGGM regelgeving worden verordeningen, Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur besluiten verstaan. Het normenkader heeft de reikwijdte zoals gespecificeerd in de geldende Kadernota rechtmatigheid. Het normenkader is geoperationaliseerd in het toetsingskader voor de controle van de interne beheersing in het kader van de financiële rechtmatigheid.

3.4 Toelichting op de balans

3.4.1 Vaste activa

Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt:

Bedragen x € 1.000	Grond	Gebouwen	Vervoer- middelen	Machines, apparaten en installa- ties	Onderhan- den werk	Totaal
Aanschafwaarde	910	9.449	43.932	20.709	0	75.000
Cumulatieve afschrijving	0	5.028	20.107	11.717	0	36.852
Boekwaarde 31-12-2022	910	4.421	23.825	8.992	0	38.148
<i>Mutatie boekwaarde:</i>						
Activa in aanbouw 2023 naar in- vesteringen	0	0	0	0	0	0
Investeringen	0	136	3.330	5.152	1.088	9.706
Afschrijvingen	-193	-1.558	-2.947	-3.509	0	-8.207
Desinvestering AW	-193	-1.712	-3.466	-1.727	0	-7.097
Desinvestering CA	193	1.712	3.466	1.727	0	7.097
Bijdragen van derden	0	0	0	0	0	0
Afwaarderingen	0	0	0	0	0	0
	-193	-1.422	383	1.643	1.088	1.500
Aanschafwaarde	717	7.873	43.796	24.135	1.088	77.609
Cumulatieve afschrijving	0	4.874	19.587	13.500	0	37.961
Boekwaarde 31-12-2023	717	2.999	24.208	10.635	1.088	39.647

Afschrijvingstermijnen

Gebouwen worden in 40 jaar afgeschreven, renovaties in 25 jaar, semipermanente nieuwbouw in 15 jaar en de inrichtingskosten in 10 jaar.

Afhankelijk van het soort vervoermiddel bedraagt de afschrijvingstermijn 20, 15, 7, 6 of 5 jaar. Inventaris wordt afhankelijk van het betreffende item afgeschreven tussen de 3 (bijvoorbeeld deel-ICT) en 10 jaar (bijvoorbeeld ademlucht apparatuur).

Grond

Betreft de grond van de brandweerkazernes Dieren, Pannerden, Valburg en de grond van de hoofdstandplaats ambulancezorg IJsseloord Arnhem. In 2023 heeft terugname van de grond van de kazerne Valburg door de gemeente Overbetuwe (€ 124k) en de kazerne Dieren aan de gemeente Rheden (€ 69k) plaatsgevonden.

Gebouwen

In 2023 zijn de kazernes Valburg en Dieren terug gekocht door respectievelijk de gemeente Overbetuwe en de gemeente Rheden. In 2023 zijn verbouwingen aan een aantal panden uitgevoerd, o.a.:

- Brandweer – Schelmsseweg (€ 57k)
- Ambulancezorg (€ 35k)
- Boothuis Giesbeek (€ 8k)

Daarnaast heeft klein onderhoud plaatsgevonden en is er geïnvesteerd in pandgebonden laadpalen en zonnepanelen (€ 31k).

Vervoermiddelen

In 2023 zijn door de brandweer drie tankautospuiten met bekapping, een waterwagen, een duikvoertuig (€ 2.038k) en overig materieel (€ 230k) regulier vervangen. Door de GHOR zijn vier piketauto's regulier vervangen (264k). Ook zijn vijf ambulances en piketauto's regulier vervangen (€ 798k).

Machines, apparaten en installaties

In 2023 heeft reguliere vervanging van ICT-middelen zoals hardware, laptops en smartphones plaatsgevonden (€ 1.188k). Daarnaast hebben reguliere investeringen plaatsgevonden in onder andere presentatiemiddelen, meubilair, audiometers, medicijnkoelkasten en portofoons (€ 632k). Daarnaast zijn vervangingen van duikuitrusting (€ 201k), kleding (€ 894k), bekapping voor diverse voertuigen (€ 675k) en brancards (€ 214k) en hartmonitoren (€ 1.347k) voor de ambulances gerealiseerd als grootste componenten.

Onderhanden werk

Betreft de betaling van de eerste twee termijnen voor de verbouwing van een kazerne (€ 47k) en ambulances die nog niet op kenteken staan geregistreerd (€ 1.041k).

Financiële vaste activa

Waarborgsommen

De financiële vaste activa bestaat uit gestorte waarborgsommen, in totaliteit € 59k (2022: € 174k). In 2023 zijn waarborgsommen teruggestort door verhuurders in verband met het afschalen van COVID-19 en daarbij behorende vaccinatie- en testlocaties. Openstaande waarborgsommen betreffen met name huur-waarborgen van consultatiebureaus Jeugdgezondheidszorg en vaccinatielocaties COVID-19 die tot ultimo 2023 zijn aangehouden.

Vlottende activa

Voorraden

De totale vaccinvoorraad voor de reizigersspreekuren bedraagt € 48k (jaar 2022: € 44k).

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

Vorderingen op openbare lichamen

Deze balanspost bestaat uit vorderingen op deelnemende gemeenten en overige openbare lichamen. De vorderingen zijn onderling afgestemd.

Uitzettingen in 's Rijksschatkist

Per december 2013 is VGGM verplicht te Schatkistbankieren bij het Rijk. Het drempelbedrag bedraagt 2,0% van het begrotingstotaal zijnde dan € 2.898k, hieraan is elk kwartaal voldaan.

Rekening courant niet financiële instellingen

VGGM heeft een rekening-courantverhouding met de Stichting PG, waarop alle verrekeningen in Stichting PG verband plaatsvinden.

Overige vorderingen

De overige vorderingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Bedragen x € 1.000	31-12-2023	31-12-2022
Debiteuren verbonden partijen	64	533
Debiteuren overige	935	647
Debiteuren ambulancezorg	3.711	3.629
Totaal	4.710	4.809

Van de openstaande debiteuren staat per 15-02-2024 nog € 280k open. Dit zijn grotendeels openstaande posten aan Zorgverzekeraars over de facturatie van het ambulancevervoer december 2023. Op de post debiteuren ambulancezorg is een bedrag van € 19k voor dubieuze debiteuren in mindering gebracht.

Liquide middelen

Betreffen de saldi van de bank en kas per balansdatum. De banksaldi zijn direct opeisbaar.

Overlopende activa

De overlopende activa hebben betrekking op nog te ontvangen, inclusief nog te factureren, en vooruitbetaalde bedragen.

Bedragen x € 1.000	31-12-2023	31-12-2022
Nog te ontvangen bedragen	2.907	2.440
Vooruitbetaalde posten	1.602	1.491
Overige transitoria	1	23
Totaal	4.510	3.953

De vooruitbetaalde post bestaat grotendeels uit vooruitbetaalde facturen aan crediteuren voor onder andere verzekeringspremies en softwarelicenties.

De verantwoorde nog te ontvangen bedragen zijn als volgt te specificeren:

Nog te ontvangen bedragen

Bedragen x € 1.000	31-12-2022	Toevoeging	Besteding	31-12-2023
EU/Rijk	215	1.770	215	1.770
Deelnemende gemeenten	422	381	422	381
Diverse overige Nog te ontvangen bedragen	175	280	175	280
Totaal	812	2.431	812	2.431

Nog te factureren bedragen

Bedragen x € 1.000	31-12-2022	Toevoeging	Besteding	31-12-2023
EU/Rijk	132	3	132	3
Deelnemende gemeenten	287	140	287	140
Overige Nog te factureren bedragen	1.209	334	1.209	334
Totaal	1.628	477	1.628	477

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het verloop van het eigen vermogen is als volgt:

Bedragen x € 1.000	Saldo 31-12-2022	Res. Best. 2022	Besteding 2023	Toevoeging 2023	Saldo 31-12-2023
Algemene reserve	1.453	0	0	0	1.453
Algemene reserve	1.453	0	0	0	1.453
Reserve Aanvaardbare kosten AGM	1.989	0	0	1.023	3.012
Reserve Onderhoud kazernes	809	0	-42	0	767
Reserve Activa Brandweer Ede	350	0	-4	0	346
Reserve Arbeidshygiëne Brandweer	146	0	-64	0	82
Reserve Doorontwikkeling JGZ	173	0	0	0	173
Reserve Jeugdgezondheidszorg	884	0	0	0	884
Reserve Onderhoud consultatiebureaus	137	0	-21	0	116
Reserve ICT	42	0	-42	0	0
Reserve Meldkamer Brandweer	500	0	-500	0	0
Reserve Reorganisatie Bedrijfsvoering	400	0	-2	0	398
Reserve Verdeelsleutels	485	0	-269	0	216
Reserve Uitgestelde werkzaamheden BRW / BV	155	0	-155	0	0
Reserve Bevolkingszorg	132	0	0	0	132
Reserve Bedrijfsvoering	151	0	-151	0	0
Bestemde reserves	6.353	0	-1.250	1.023	6.126
Nog te bestemmen resultaat	707	0	-707	1.796	1.730
Totaal Eigen vermogen	8.513	0	-1.957	2.753	9.309

Algemene bedrijfsreserve

De algemene bedrijfsreserve wordt gebruikt om exploitatieoverschotten en verliezen te compenseren en de risicoparagraaf af te dekken.

Reserve Aanvaardbare kosten AGM

De financiering van de ambulancezorg geschiedt op basis van aanvaardbare kosten. Overschrijdingen en onderscheidingen in enig jaar dienen te worden afgewikkeld via deze reserve. In 2023 wordt € 1.270k toegevoegd aan de reserve AGM (jaar 2022: € 232k).

Reserve Onderhoud kazernes – gebruikersdeel

Na inventarisatie en op basis van een door een gespecialiseerd bureau uitgebracht 10-jarig meerjarig onderhoudsplan over de diverse brandweerkazernes is in 2017 € 980k bestemd voor toekomstig onderhoud door de gebruiker aan de kazernes. In 2023 is € 41k (jaar 2022: € 5k) onttrokken.

Reserve Activa brandweer Ede

Gelijktijdig met de overname van activa in december 2013 van de gemeente Ede is de bestemmingsreserve activa meegekomen. In 2023 is € 4k (jaar 2022: € 11k) onttrokken.

Reserve Arbeidshygiëne Brandweer

Bij de bespreking van de halfjaarrapportage 2015 is door het algemeen bestuur besloten een budget vrij te maken voor innovatie gericht op het vergroten van de arbeidshygiëne omdat naast reguliere activiteiten (zoals bijvoorbeeld sneller vervangen van brandweerkleding) ook geëxperimenteerd moet kunnen worden in de representatieve handelswijze. In 2023 is € 64k onttrokken (jaar 2022: € 0k).

Reserve Doorontwikkeling JGZ

De jeugdgezondheidszorg staat voor een grote veranderopgave, zowel inhoudelijk als in de bedrijfsvoering. Investeringsom de JGZ effectiever en efficiënter te maken zijn nodig.

Op verzoek van portefeuillehouders is budget gereserveerd voor een doorontwikkeling van deze activiteiten en het harmoniseren van de arbeidsvoorwaarden op termijn. Ook in 2023 zijn de lasten voor doorontwikkeling vanuit de exploitatie gefinancierd als ook vertraagd. In 2024 worden de activiteiten met betrekking tot de doorontwikkeling voortgezet.

Reserve Jeugdgezondheidszorg

In de bestemming van het resultaat JGZ 0-4 jaar 2016 is budgettaire ruimte opgebouwd voor het overdragen van de medewerkers JGZ 0-4 jaar uit de stichting Publieke Gezondheid Gelderland-Midden naar VGGM en de doorontwikkeling van de JGZ € 884.329.

De overdracht van de medewerkers zal via natuurlijk verloop plaats gaan vinden en dat brengt geen aanvullende kosten met zich mee. In 2023 zijn geen lasten voor doorontwikkeling verwerkt door temporisering van de ontwikkelactiviteiten. De doorontwikkeling van de JGZ blijft wel actueel.

Reserve Onderhoud consultatiebureaus

Op basis van een door een gespecialiseerd bureau uitgebracht 10-meerjarig onderhoudsplan over de diverse consultatiebureaus is in het verleden € 250k bestemd voor het gebruikersonderhoud aan de consultatiebureaus tot en met 2027. In 2023 is € 21k (jaar 2022: € 18k) aan deze reserve onttrokken.

Reserve ICT

Afgelopen periode is een aantal informatiesystemen die samenhangen met de werkplekken ontwikkeld en geïmplementeerd. In 2023 is € 42k (jaar 2022: € 75k) aan deze reserve onttrokken en is daarmee volledig besteed.

Reserve Meldkamer brandweer

In 2013 is een transitieakkoord gesloten om te komen tot een landelijke meldkamer. In overeenstemming met dit akkoord dragen veiligheidsregio's hun huidige verantwoordelijkheid en het bijbehorende budget inzake de meldkamer over aan het Rijk. In 2018 heeft het Veiligheidsberaad overeenstemming bereikt met de Minister van JenV inzake de budgetoverdracht voor het in stand houden van de meldkamer per 2020. Aansluitend heeft VGGM een bestemmingsreserve gevormd voor de verwachte frictiekosten om de meldkamertaak brandweer in de nieuwe meldkamer in Apeldoorn uit te kunnen voeren. De nieuwe meldkamer is in 2023 in gebruik genomen. In 2023 zijn frictiekosten aan de reserve onttrokken en voor de frictiekosten van 2024 en verder is aan de voorziening personeelsaangelegenheden gedoteerd ten laste van deze reserve.

Reserve reorganisatie bedrijfsvoering

Om tot een verdere kwaliteitsverbetering van de bedrijfsvoering te komen worden werkwijzen en bijbehorende systemen bij de tijd gebracht. Dit leidt eenmalig tot extra werkzaamheden om deze vernieuwing te realiseren.

In 2020 is uit het resultaat over 2019 voor € 400k een bestemmingsreserve bedrijfsvoering gevormd. De extra werkzaamheden zijn als gevolg van de COVID-19 projectorganisatie pas eind 2022 werkelijk gestart.

Eind 2022 is het project gestart ter vervanging van de bestaande financiële en personele systemen (applicatieplatform). Vervolgens zijn in 2023 de activiteiten ten bate van de verbetering van de bedrijfsvoering binnen het project SBB gestart. In 2023 is 3k aan de reserve onttrokken. Implementatie en daarmee besteding van de resterende budgetten wordt voorzien in 2024 en 2025.

Reserve uitgestelde werkzaamheden 2020

In 2020 heeft VGGM diverse activiteiten niet kunnen uitvoeren als gevolg van COVID-19. Het betreft onder andere specifieke opleidingen en trainingen voor brandweerpersoneel en de vervanging van ICT-systemen. De bijbehorende budgetten waren hierdoor niet uitgegeven, terwijl uitvoering op (korte) termijn wel noodzakelijk werd geacht. De inhaalwerkzaamheden hebben plaatsgevonden en zijn daarmee afgerond.

Reserve Brandweer Verdeelsleutels

In 2021 is uit het resultaat 2020 € 474k bestemd ten behoeve van de ingroei naar de nieuwe verdeelsleutel voor de bijdrage Veiligheid/brandweer. De ingroei houdt in dat de bijdrage als gevolg van de nieuwe verdeelsleutel in

2021 niet met meer of minder muteert dan 5% van de bijdrage in 2021. Dit percentage bedraagt voor 2023 25% en voor 2024 30%. Het gevolg van deze afspraak is dat de bijdrage aan gemeenten die minder gaan betalen sneller daalt dan dat de bijdrage van gemeente die meer gaan betalen stijgt. Middels deze bestemmingsreserve worden de jaarlijkse tekorten / overschotten verrekend. In 2023 is € 269k onttrokken (jaar 2022: € 11k toegevoegd) aan deze reserve.

Reserve Bevolkingszorg

In 2022 is uit het resultaat 2021 € 132k bestemd voor de verdere professionalisering van bevolkingszorg. Door de uitgebreide inzet van bevolkingszorg bij de opvang van Oekraïense vluchtelingen en asielzoekers in 2022 en 2023 heeft de doorontwikkeling niet de gewenste vorm kunnen krijgen. In 2023 heeft derhalve geen onttrekking aan de reserve plaatsgevonden. De middelen worden in 2024 gebruikt voor de doorontwikkeling.

Reserve Bedrijfsvoering

In 2022 is uit het resultaat 2021 € 400k bestemd voor implementatie van een aantal wettelijke verlichtingen en regelingen, waaronder de Wet Open Overheid, Verordening Rechtmatigheid en Baseline Informatiebeveiliging Overheid. In 2023 is € 150k (jaar 2022: € 250k) aan deze reserve onttrokken en daarmee is de reserve volledig besteed.

Voorzieningen

De organisatie beschikt over de navolgende voorzieningen.

Bedragen x € 1.000	Saldo 31-12-2022	Besteding 2023	Vrijval 2023	Toevoeging 2023	Saldo 31-12-2023
Voorziening Personeelsaangelegenheden	20	-20	0	359	359
Voorziening PLB -AGM	1.664	-134	0	261	1.790
Voorziening Afbouw BMI	150	-150	0	0	0
Voorziening FLO	2.727	-787	0	0	1.941
Voorziening Reorganisatie bedrijfsvoering	42	-40	0	10	12
Voorziening KOD	2	-2	0	0	0
Voorziening Verlofsparen	373	0	0	300	673
Voorziening Meerkostenregeling Corona	0	0	0	727	727
Voorziening Specifieke Uitkeringen	0	0	0	382	382
Totaal voorzieningen	4.977	-1.132	0	2.040	5.885

Voorziening Personeelsaangelegenheden

Deze voorziening is gevormd om verwachte personeelsaangelegenheden in de komende jaren te kunnen opvangen. Denk hierbij aan werk-naar-werk trajecten, outplacementafspraken en ww- en overige verplichtingen. De overige verplichtingen vloeien voort uit de samenvoeging van de brandweer meldkamer in Apeldoorn (zie ook reserve meldkamer brandweer) en RVU verplichtingen.

De voorziening is bepaald door inschatting van de totaal toekomstig te verwachten kosten op gebied van wachtgeld en (WW-) uitkeringen. Per 2023 is deze voorziening geactualiseerd waardoor € 218k is toegevoegd.

Voorziening Persoonlijk levensfasebudget - AGM

Deze voorziening volgt uit de CAO-AGM ten behoeve van het bevorderen van de duurzame inzetbaarheid van de werknemer gedurende zijn loopbaan. In 2023 heeft een besteding van € 114k (jaar 2022: € 233k), een vrijval van € 16k (jaar 2022: € 0k) en een toevoeging van € 9k plaatsgevonden (jaar 2022: € 606).

Voorziening Afbouw BMI

De meldkamer van VGGM verwerkt meldingen afkomstig van openbare brandmeldinstallaties. Voor het beheer van de installaties worden aan derden bedragen in rekening gebracht. In overeenstemming met rechtelijke uitspraken kunnen deze bedragen niet volledig meer in rekening worden gebracht. De lagere baten kunnen naar verwachting in de exploitatie worden opgevangen na het samenvoegen van de meldkamers in Oost-Nederland.

De samenvoeging is in maart 2023 gerealiseerd. Voor de verwachte lagere baten tot en met 2023 is een voorziening getroffen. In 2023 is € 150k (jaar 2022: € 663k) besteed. Met de samenvoeging van de meldkamers is de voorziening volledig benut en vervalt deze.

Voorziening FLO

VGGM heeft een verplichting die voortkomt uit ontvangen bijdragen van de gemeente Arnhem met betrekking tot de FLO-uitkering. Deze bijdragen worden in de toekomst besteed aan toekomstige FLO-verplichtingen. De verplichting heeft een langlopend karakter en zal naar verwachting een looptijd hebben tot ongeveer 2046.

Voorziening Reorganisatie bedrijfsvoering

De voorziening reorganisatie is gevormd voor op balansdatum geschatte verplichting tot in de toekomst door te betalen transitiekosten ten behoeve van personeelsleden die boventallig zijn en naar verwachting niet meer herplaatst kunnen worden binnen de organisatie. Inbegrepen in deze voorziening zijn tevens eventuele ontslagvergoedingen te betalen aan deze personeelsleden. In 2023 is € 40k besteed (jaar 2022: € 118k) en € 10k toegevoegd (jaar 2022: € 0k).

Voorziening Kring Oostelijke Directeuren/MOA

In 2009 heeft de Kring oostelijke directeuren het beheer van KOD-gelden overgedragen aan VGGM. Conform afspraken zijn de gelden afgewikkeld met de betreffende GGD-en en wordt het restant gebruikt als frictiekosten bij het opheffen van MOA en PGA en benut in de afwikkeling van de implementatiekosten van de PGA. De voorziening is in 2023 gemuteerd met € 2k (jaar 2022: € 11k) en daarmee volledig besteed.

Voorziening Verlofsparen

In de nieuwe CAO is de mogelijkheid voor verlofsparen opgenomen voor medewerkers. Zij kunnen de bovenwettelijke vakantie uren sparen en vervolgens inzetten voor langdurig verlof. Verlofsparen houdt in dat medewerkers o.a. bovenwettelijke vakantie uren kunnen sparen en vervolgens inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning. De commissie BBV heeft voorgeschreven dat hiervoor een voorziening wordt gevormd. Op basis van een opgave van de medewerkers is een inschatting gemaakt van de hoogte van de te vormen voorziening. In 2023 is € 300k toegevoegd (jaar 2022: € 373k) aan deze voorziening.

In overeenstemming met BBV is geen verplichting opgenomen voor reguliere verlofuren. Deze zijn opgenomen in de niet uit de balans blijvende verplichtingen.

Voorziening Meerkostenregeling Corona

De voorziening meerkosten Corona is gevormd voor verplichtingen en kosten die direct voortkomen uit de eenzijdige opdracht van de minister aan de GGD'en omtrent COVID-19 die op 30 juni 2023 is afgelopen. Voor de doorlopende verplichtingen is een voorziening gevormd, dit betreffen voornamelijk personele kosten. Voor de kosten die voortvloeien uit de verplichtingen en zijn opgenomen in deze voorziening geldt dat er geen prestatie meer tegenover staat. De voorziening zal afgebouwd worden in 2024 en 2025. Dan zijn de werk-naar-werktrajecten van medewerkers die voor COVID-19 gecontracteerd zijn uiterlijk afgelopen. In 2023 is € 727k toegevoegd aan deze voorziening.

Voorziening Specifieke Uitkeringen

De voorziening specifieke uitkeringen is gevormd voor verplichtingen en kosten die direct voortkomen uit opdrachten die ten grondslag liggen aan de Specifieke Uitkeringen (SPUK) die door het Rijk of andere overheidsinstanties aan VGGM verstrekt worden. De kosten komen tot uiting in periodes na beëindiging van de opdracht vanuit het Rijk. Voor de personele kosten die voortvloeien uit de verplichtingen en zijn opgenomen in deze voorziening geldt dat er geen prestatie meer tegenover staat. In 2023 is € 382k toegevoegd aan deze voorziening.

Schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Onderhandse leningen

Ten aanzien van de financiering van de kapitaalbehoefte van VGGM wordt gebruik gemaakt van de faciliteiten van de BNG. Op grond van de kapitaalbehoefte heeft VGGM twee lange termijn leningen afgesloten. Deze lange termijn invulling kent een gespreide looptijd. De looptijd van één lening sluit aan met de periode dat VGGM nog een brandweerkazerne in bezit heeft. Daarnaast is in 2019 een langlopende lening afgesloten van € 15 miljoen met een looptijd van 15 jaar welke zorgt voor een goede basis in de kapitaalbehoefte.

In 2023 is € 9k afgelost (jaar 2022: € 1.115k). De bijbehorende rentelast bedraagt € 89k.

Vlottende passiva

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar

Overige kasgeldleningen

In 2023 is geen kasgeldlening aangetrokken.

Overige schulden

De overige schulden bestaan uit:

Bedragen x € 1.000	31-12-2023	31-12-2022
Kortlopende schulden	8.803	11.114
Kortlopende schulden overheid	475	85
Nog te verrekenen Ambulancezorg	221	505
Totaal	9.499	11.704

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden betreffen de reguliere crediteuren per balansdatum.

Kortlopende schulden overheid

De kortlopende schulden overheid betreffen te betalen bedragen aan de Belastingdienst per balansdatum.

Te verrekenen Ambulancezorg

Vanaf 2016 kent de ambulancezorg één totaalbudget. De tarieven in het gehele land zijn uniform. De vaststelling van het definitieve budget geschiedt op nacalculatiebasis in overleg met zorgverzekeraars. Teneinde de jaarlijkse exploitatie te egaliseren is met betrekking tot nog te verrekenen tariefopbrengsten deze balanspost gecreëerd. Ultimo 2023 is deze post € 221k groot en zal conform NZA-beschikkingen worden verrekend met de zorgverzekeraars. Tot en met het jaar 2022 is beschikt.

Overlopende passiva

Verplichtingen in het begrotingsjaar opgebouwd die in het volgende begrotingsjaar tot betaling komen

Bedragen x € 1.000	31-12-2022	Toevoeging	Besteding	31-12-2023
EU/Rijk	426	0	426	0
Gemeenten	595	508	595	508
Belastingdienst	5.446	5.270	5.446	5.270
Personeel VGGM, salarissen	707	733	707	733
Overig	1.076	1.722	1.076	1.722
Totaal	8.250	8.233	8.250	8.233

Overige vooruit ontvangen bedragen

De overige vooruit ontvangen post heeft met name betrekking op nog te besteden middelen als ook de al vooruit ontvangen bijdragen 2024 van diverse gemeenten.

Bedragen x € 1.000	31-12-2023	31-12-2022
Nog te besteden middelen	7.123	5.975
Vooruit ontvangen middelen gemeenten	2.870	5.166
Overige vooruit ontvangen middelen	0	0
Totaal	9.993	11.141

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

VGGM breed

Ten aanzien van de opgebouwde verlofuren is in de balans geen post verplichting vanuit de werkgever voor deze verlofuren opgenomen. Doelstelling is dat een medewerker maximaal 80 uur per persoon kan meenemen naar het volgende kalenderjaar. In 2023 is een verlofregistratiesysteem geïmplementeerd, waarmee het totaal aantal verlof uren voor de gehele organisatie inzichtelijk wordt. Naar verwachting bedraagt de huidige omvang van de verlofuren circa € 2,3 miljoen.

De verwachting is dat de regelgeving volgens BBV rondom de verwerking van (bovenwettelijk) verlof in de jaarrekening in lijn wordt gebracht met de wettelijke verslaggevingsregels. In dat geval leidt deze € 2,3 miljoen tot een incidentele last.

Meerjarige overeenkomsten

Ten behoeve van de bedrijfsvoering zijn ongeveer 100 meerjarige overeenkomsten gesloten ten behoeve van de ondersteuning van de verschillende activiteiten welke de dienst uitoefent. Dit betreffen contracten op het gebied van inhuur personeel, huur gebouwen, onderhoud gebouwen en materiaal.

De grote contracten zijn:

- Huurovereenkomst met de Eusebiusburg bv ten behoeve van het GGD-pand Eusebiusbuitensingel 43 met een looptijd tot 30 juni 2027 en een huurbedrag van circa € 410k per jaar. Met betrekking tot deze overeenkomst is door de BNG op verzoek een bankgarantie afgegeven van € 98k zijnde één kwartaal huur.
- Huurovereenkomst met de gemeente Arnhem ten behoeve van de brandweerkazerne Arnhem, Rietgrachtstraat 74 met een looptijd tot 2056 tot een bedrag van ongeveer € 1.240k per jaar.
- Daarnaast zijn in voorgaande jaren huurovereenkomsten gesloten voor het uitvoeren van COVID-19 activiteiten, per ultimo 2023 zijn alle huurcontracten op één na beëindigd.

Fiscale aangelegenheden

VGGM en de Stichting Publieke Gezondheid Gelderland-Midden vormen met ingang van 1-1-2015 een fiscale eenheid voor de omzetbelasting.

Aansprakelijkheidstelling uitvoering COVID-19 taken

Stichting ICAM heeft de Staat, 25 veiligheidsregio's, verschillende centrumgemeenten, GGD GHOR en alle GGD'en aansprakelijk gesteld voor de schade door het datalek in de corona systemen, begin 2021. De procedure is opgestart. Bij tussenvonnis van 20 december 2023 is de (eerste) zitting bepaald op 22 april 2024. Naar ons oordeel is dit primair de verantwoordelijkheid van het Rijk en niet van de afzonderlijke GGD-en.

3.5 Toelichting op de baten en lasten

Baten

Gemeentelijke bijdrage	€ x 1.000
Begroting	73.404
Jaarrekening	73.479
Verschil	75

De meerinkomsten betreft de aanvullende facturatie in verband met verkoop kazerne aan gemeente Rheden.

Lokaal aanbod	€ x 1.000
Begroting	8.357
Jaarrekening	8.679
Verschil	322

De meer inkomsten zijn met name toe te schrijven aan

- Meer activiteiten gemeentelijke lijkschouw/euthanasie, € 117k v
- Meer inkomsten Gezondheidsmakelaar (Arnhem), € 52k v
- Meer inkomsten GALA VKA GGD'en, € 79k v
- Meer inkomsten PrEp (Arnhem), € 102k v
- Meer inkomsten Nu Niet Zwanger regio Ede, € 95k v
- Meer inkomsten PGAX Migratie (Arnhem), € 15k v
- Minder inspecties WMO-toezicht, €80k n
- Meer inkomsten vrijstellingsverklaring (JGZ), € 44k v
- Minder activiteiten lokaal aanbod jeugdgezondheidszorg, € 376k n (indexatie lokaal aanbod begroot onder overige baten, € 232k)
- Overige meer inkomsten, € 14k v

Rijksbijdragen	€ x 1.000
Begroting	22.513
Jaarrekening	24.233
Verschil	1.720

De meer inkomsten zijn toe te schrijven aan minder dan begrote ontvangsten van VWS voor het uitvoeren van COVID-19 gerelateerde activiteiten (tot 30 juni). De minder inkomsten bedragen € 3.488k n. Tevens zijn niet bestede middelen (€ 958k n), ontvangen van JenV, voor versterking crisisbeheersing gereserveerd. Deze minder inkomsten worden volledig gecompenseerd door ontvangsten van het Rijk voor doorlopende verplichtingen COVID-19 (€ 1.528k v), SPUK's corona in verband met de najaarscampagne (€ 4.875k v), de SPUK VIPP pandemische paraatheid (€ 415k v) en de coördinatie van de opvang van ontheemden uit Oekraïne (€ 936k v). Voor verantwoording Oekraïne zie paragraaf 2.5. De verantwoording van COVID-19 testen, traceren en vaccineren tot 1 juli en de doorlopende verplichtingen vindt plaats middels het programma COVID-19.

Zorgverzekeraars	€ x 1.000
Begroting	28.919
Jaarrekening	27.941
Verschil	-978

In de opgenomen voorlopige afwikkeling met de zorgverzekeraars wordt rekening gehouden met de verwachte nacalculatie van werkelijk geleverde paraatheid.

Overige baten	€ x 1.000
Begroting	10.602
Jaarrekening	16.481
Verschil	5.879

De meer inkomsten zijn o.a. toe te schrijven aan:

- Meer inkomsten vanuit detacheringen, € 155k v
- Meer inkomsten vanuit projecten, € 210k v
- Meer inkomsten Crisisbeheersing vanuit Crisis Noodopvang (COA), € 192k v
- Meer inkomsten Publieke Gezondheid Asielzoekers (PGA), € 703k v
- Meer inkomsten SPUK VIPP GGD'en, € 89k v
- Meer inkomsten HPV 18+, € 663k v
- Meer inkomsten vaccinaties HPV, € 106k v
- Meer inkomsten forensisch, o.a. MAZ, € 448k v
- Meer inkomsten Meldkamer Gelderland-Midden / Gelderland-Zuid, € 1.546k v
- Meer inkomsten Burenhulpafspraken AGM, € 511k v
- Meer inkomsten FLO/Ouderenbeleid AGM. € 473k v
- Inkomsten vanuit verkoop brandweer- en ambulance materieel, € 521k v
- Verantwoording indexatie lokaal aanbod onder baten lokaal aanbod, € 232k v
- Diverse overige meer inkomsten, € 30k v

Lasten

De lasten worden gepresenteerd per programma inclusief de toegerekende doorbelasting.

Programma COVID-19	€ x 1.000
Begroting	13.081
Jaarrekening	9.652
Verschil	-3.428

Binnen het programma COVID-19 zijn de baten en lasten verantwoord welke betrekking hebben op het testen, traceren, vaccineren en voorlichten inzake COVID-19. Deze activiteiten zijn uitgevoerd tot 1 juli 2023. De doorlopende verplichtingen uitgevoerd onder de meerskostenregeling worden ook binnen dit programma verantwoord. De SPUK voor de COVID-19 campagne uitgevoerd in het najaar van 2023 en de SPUK VIPP Pandemische paraatheid worden verantwoord binnen het programma GGD, pijler AGZ.

De lasten bestaan met name uit personele lasten van € 8.354k, zijnde de inzet van medewerkers voor het testen en traceren en vaccineren, huisvestingslasten van € 988k en materiele kosten van € 275k (o.a. medische verbruiksartikelen). In deze lasten zijn ook de doorlopende verplichtingen opgenomen.

De minder kosten zijn toe te schrijven aan minder dan begrote uitgevoerde COVID-19 gerelateerde activiteiten (met name testen en traceren). De minder kosten bedragen € 3.428k. Hier staan lagere ontvangsten van VWS tegenover.

Programma Crisisbeheersing	€ x 1.000
Begroting	7.789
Jaarrekening	6.846
Verschil	-943

Het programma Crisisbeheersing laat een voordeel op de lasten zien van € 943k door:

- Hogere personeels- en overige lasten van € 883k in verband met de coördinatie van de opvang van Oekraïense vluchtelingen en asielzoekers. Tegenover deze lasten staan inkomsten van het ministerie van JenV (€ 690k v) en van het COA (€ 193k v)
- Lagere personeelskosten van € 843k door o.a. schaalvoordelen en vacatureruimte. Hier staat € 102k externe inhuur tegenover
- Van de versterkingsgelden voor crisisbeheersing en informatievoorziening is € 800k naar de balans gebracht om toekomstige rampen op te kunnen vangen
- Wegens uitgestelde aanschaf is € 150K bespaard op de softwarekosten
- Lagere kapitaallasten van € 20k door uitstel van investeringen

Programma Brandweezorg	€ x 1.000
Begroting	53.472
Jaarrekening	54.198
Verschil	725

Het programma Brandweezorg laat een nadeel op de lasten zien van € 725k door:

- Hogere personeelskosten o.a. door externe kosten (vluchtelingen, opvang hoog ziekteverzuim, € 1.215k n), hogere onregelmatigheidstoeslag (€ 180k n), hogere reiskosten vanwege CAO-aanpassing (€ 191k n), dotatie aan de voorziening verlofsparen (€ 79k n) en hogere wervingskosten (€ 89k n). alsmede nadelige effecten door hogere garantieschalen van bestaand personeel. Hier staat een voordeel door vacatureruimte en schaalvoordelen van € 102k v voordeling tegenover (incl. inderdieneffect van de 24uurs beroepsorganisatie)
- Lagere vrijwilligerskosten € 116k veroorzaakt door verloop van vrijwilligers, waardoor vacatures zijn ontstaan die nog niet zijn ingevuld, leidend tot een voordeel (€ 286k v) echter ook hogere kosten voor de vrijwilligers door toegenomen inzetten en voor het meedraaien in de roosters van de 24uurs dienst bij herbezetting (€ 169k n).
- Hogere personeelslasten van € 155k in verband met de coördinatie van de opvang van Oekraïense vluchtelingen en asielzoekers. Tegenover deze lasten staan inkomsten van het ministerie van JenV.
- Een voordeel op de lasten van Logistiek & Beheer van € 1.095k. Dit voordeel bestaat met name uit lagere afschrijvingslasten door uitstel investeringen en niet volledige vervanging van voertuigen van € 887k v en overige materiële kosten zoals kleding en onderhoud € 275k. Hier staan éénmalige software implementatiekosten (€ 128k n) en hogere huisvestingskosten (€ 67k n) tegenover.
- Een nadeel op opleidingskosten, studies en cursussen van € 663k. Door het verloop van vrijwilligers en de effecten van het 20 jarige beleid voor de beroepsbrandweer een mogelijk structureel karakter van toepassing. Het verloop binnen de brandweer is ruim verdubbeld in 6 jaar tijd. Het nadeel is in 2023 opgevangen door de opleidingsweken in Zweden te annuleren en de ruimte in de salariskosten als gevolg van vacatures.

Programma GGD	€ x 1.000
Begroting	37.796
Jaarrekening	45.379
Verschil	7.584

Het programma GGD laat een nadeel op de lasten zien van € 7.584k door:

- Lagere personeelskosten o.a. voordeel door minder hoge loonstijging dan verwacht, worden volledig gecompenseerd door o.a. inzet eigen personeel en externe inleen op de COVID-19 najaarscampagne (SPUK) en VIPP pandemische paraatheid (SPUK). Tegen deze hogere lasten staan veelal hogere baten, € 6.105k n

- Hogere materiele kosten o.a. hogere labkosten TBC en seksuele gezondheid, hogere kosten reizigersvaccins en ge- en verbruiksartikelen HPV18+, COVID-19 najaarscampagne, € 904k n
- Hogere huisvestingslasten o.a. door huur en overige kosten locaties HPV18+ en de COVID-19 najaarscampagne, € 457k
- Uitgestelde investeringen, € 36k v

Programma Ambulancezorg	€ x 1.000
Begroting	31.690
Jaarrekening	31.502
Verschil	-188

Het programma Ambulancezorg laat een voordeel op de lasten zien van € 188k. Hogere materiële lasten van € 1.647k n worden gedeeltelijk gecompenseerd door lagere personeelskosten van € 1.055k v en door lagere kapitaallasten van € 776k v in verband met uitgestelde investeringen. De opbrengsten worden navenant bijgesteld door de zorgverzekeraars.

Programma Bedrijfsvoering	€ x 1.000
Begroting	23.546
Jaarrekening	24.408
Verschil	862

Het programma Bedrijfsvoering laat een nadeel op de lasten zien van € 862k door:

- Hogere personeelslasten als gevolg extra werkzaamheden en tijdelijke inhuur ipv vaste invulling € 2.018k n.
- Hogere personeelslasten als gevolg van vervanging van reguliere formatie die ingezet wordt binnen voor opvang ontheemden Oekraïne, € 91k n
- Hogere kosten ondersteuning, onderzoek structuur en opleiding OR € 160k n
- Overheveling van directie- en bestuursondersteuning van staf brandweer naar Bedrijfsvoering € 95k n
- Lagere materiele kosten met name software en vertraging projecten I&I, € 698k v
- Uitstel vervanging printers en telefooncentrale € 170k v
- Meevallende indexatie € 268k v
- Lagere huisvestingskosten, € 64k v
- Uitgestelde investeringen, € 190k v
- Renteresultaat, 666k v

Incidentele baten en lasten per programma

Het resultaat voor 2023 bestaat uit een aantal incidentele posten. Onderstaand een overzicht van de incidentele baten en lasten per programma.

Incidentele baten en lasten		
Bedragen x € 1.000	Baten	Lasten
Programma COVID-19		
COVID-19 meerkostenregeling	9.652	9.652
Programma Crisisbeheersing		
Ontheemden Oekraïne en crisishulpverlening	883	883
Programma Brandweerzorg		
Ontheemden Oekraïne en crisishulpverlening	155	155
Verkoop activa	432	-
Besteding rijksbijdrage frictie meldkamer	353	-
Inhaalwerkzaamheden COVID-19 afgerond	155	-
Besteding reserve meldkamer	353	-
Dotatie voorziening frictiekosten meldkamer	-	148
Programma GGD		
COVID-19 najaarscampagne (SPUK)	4.875	4.875
HPV18+ campagne	617	617
Programma Bedrijfsvoering		
Ontheemden Oekraïne en crisishulpverlening	91	91
COVID-19 Overige meerkosten	13	13
Verkoop kazernes	1.453	1.453
Totaal	19.032	17.887

3.6 Normering topinkomens

Verwijzend naar de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) treft u hieronder de bijbehorende specificatie voor VGGM aan:

bedragen x € 1	A. Slofstra	H. Bril
Functiegegevens	Directeur	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,00	1,00
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	158.170	161.726
Beloningen betaalbaar op termijn	22.622	22.556
Subtotaal	180.792	184.281
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	223.000	223.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-42.208	-38.719
Totale bezoldiging	223.000	223.000
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t	n.v.t
Gegevens 2022		
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband 2022 (in fte)	1,00	1,00
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	158.306	163.075
Beloningen betaalbaar op termijn	22.794	22.849
Totale bezoldiging 2022	181.100	185.925
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	216.000	216.000

VGGM verloont deze functionarissen conform CAR/UWO, schaal 17. Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen. Onderstaand een overzicht van de bestuurders gedurende 2023.

De heer A. Marcouch	burgemeester van Arnhem
De heer J.J. Luteijn (tot 9 februari 2023)	wnd. burgemeester van Barneveld
De heer J. van der Tak (vanaf 9 februari 2023)	burgemeester van Barneveld
De heer R. Verhulst	burgemeester van Ede
Mevrouw N. Kalfs	burgemeester van Lingewaard
Mevrouw L.W.C.M. van der Meijs	burgemeester van Doesburg
De heer H. Hieltjes	burgemeester van Duiven
Mevrouw P. Hoytink-Roubos	burgemeester van Overbetuwe
De heer G.D. Renkema	burgemeester van Nijkerk
Mevrouw A.M.J. Schaap	burgemeester van Renkum
De heer C. van Eert	burgemeester van Rheden
Mevrouw E. Weststeijn	burgemeester van Rozendaal
Mevrouw M.C. Teunissen-Willemsen	burgemeester van Scherpenzeel
De heer F. Vermeulen	burgemeester van Wageningen
De heer A.J. van Hout	burgemeester van Westervoort
De heer L.J.E.N. van Riswijk	burgemeester van Zevenaar

3.7 Verantwoording in het kader van SISA

In deze SISA-verantwoording wordt zoals gebruikelijk de Brede Doeluitkering Rampen (BDUR) verantwoord, dit jaar ook de Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne, Regeling specifieke uitkering versterking GGD'en en de Regeling specifieke uitkering COVID-19 vaccinatie.

SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 12-02-2024							
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Omvang	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A2	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR)	Besteding (jaar T)				
		Besluit veiligheidsregio's artikelen 8.1, 8.2 en 8.3 Veiligheidsregio's	Aard controle R Indicator: A2/01				
JenV	A18	Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's	Naam Kostensoort	Besteding per kostensoort (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden, jaar T)	Cumulatieve besteding per kostensoort (t/m jaar T inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SISA 2023)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: A18/01	Aard controle R Indicator: A18/02	Aard controle R Indicator: A18/03		
		1. Meerkosten coördinerende gemeente					
		2. Huisdiercentra					
		3. Overige specifieke meerkosten					
		4. Overige Meerkosten					
		Betekening totale besteding (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden, jaar T)					
		Som indicator 02					
		Aard controle n.v.t. Indicator: A18/04	Aard controle n.v.t. Indicator: A18/05	Aard controle n.v.t. Indicator: A18/05	Aard controle n.v.t. Indicator: A18/07		
VWS	H29	Regeling specifieke uitkering versterking GGD'en	1. Naam van de pijler	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen – zelfstandige uitvoering	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen – inclusief verantwoording tussen medeoverheden	Plannen uitgevoerd conform uitdraag? (Ja/Nee)	Toelichting - verplicht als bij H29/04 "Nee" is ingevuld
			Aard controle n.v.t. Indicator: H29/01	Aard controle R Indicator: H29/02	Aard controle R Indicator: H29/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H29/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H29/05
		2. Verstevigen (boven) regionale monitoring en surveillance					
		3. Versterken wetenschappelijke kennisinfrastructuur					
		4. Samenwerking bovenregionaal niveau					
		5. Versneld opleiden					
VWS	H29B	Regeling specifieke uitkering versterking GGD'en	Hieronder per regel één (code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die GGD invullen	Naam van de pijler	Besteding (jaar T)	Plannen uitgevoerd conform uitdraag? (Ja/Nee)	Toelichting - verplicht als bij H29B/04 "Nee" is ingevuld
			Aard controle n.v.t. Indicator: H29B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H29B/02	Aard controle R Indicator: H29B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H29B/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H29B/05
		1. Kwetsbaarheden wegwerken					
		2. Verstevigen (boven) regionale monitoring en surveillance					
		3. Versterken wetenschappelijke kennisinfrastructuur					
		4. Samenwerking bovenregionaal niveau					
		5. Versneld opleiden					
VWS	H33	Regeling specifieke uitkering COVID-19-vaccinatie	Besteding (jaar T) voor het in stand houden van een infrastructuur t.b.v. een basiscapaciteit voor het zetten van COVID-19 vaccinaties (daarbij rekening houdend met mogelijke opschaling)	Besteding (jaar T) voor opschaling van de basisinfrastructuur voor het zetten van COVID-19 vaccinaties in het kader van een vaccinatiecampagne.	Heeft u (met toestemming van de minister van VWS) de infrastructuur voor basiscapaciteit voor alternatieve doeleinden ingezet? (Ja/Nee)	Besteding (jaar T) ten behoeve van alternatieve doeleinden (verplicht als bij voorgaande indicator 'Ja' is geselecteerd)	
			Aard controle R Indicator: H33/01	Aard controle R Indicator: H33/02	Aard controle D2 Indicator: H33/03	Aard controle D2 Indicator: H33/04	

3.8 Rechtmatigheidsverantwoording

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het algemeen bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het dagelijks bestuur ook beschreven welke acties ondernomen worden door het dagelijks bestuur om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting, financiële verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 29 november 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 1.493.080.

Bevindingen

Het Dagelijks Bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens door aanvullende (rijks)opdrachten voor VGGM waarvoor geen begrotingswijzing bestuurlijk is vastgesteld. De geconstateerde afwijkingen betreffen:

Geconstateerde onrechtmatigheden (bedragen in € x1.000.000)	Baten	Lasten
Voorwaardencriterium - Aanbestedingsrechtmatigheid		
<i>Totale onrechtmatigheid voorwaardencriterium</i>	-	0.9
Begrotingsrechtmatigheid – Acceptabele baten en lasten overschrijdingen		
Programma Ambulancezorg	0.8	-0.2
Programma Bedrijfsvoering	1.7	0.9
Programma Brandweer	0.5	0.6
Programma COVID-19	-3.4	-3.4
Programma Crisisbeheersing	-0.1	-0.9
Programma GGD	7.5	7.4
<i>Totale onrechtmatigheid begrotingscriterium</i>	7.0	4.4
Totaal onrechtmatigheden rechtmatigheidsverantwoording	7.0	5.3

Er wordt opgemerkt dat alle lasten overschrijdingen en onderschrijdingen in het kader van het begrotingscriterium zijn gedekt door de baten overschrijdingen en onderschrijdingen op programma niveau inclusief mutaties reserves. Derhalve zijn deze niet verder toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering. Een belangrijke wijziging betreft de verandering in de opdracht van VWS aan VGGM ten aanzien van de Covid-19 bestrijding, waardoor deze activiteiten voor de laatste maanden van 2023 van het programma COVID-19 zijn overgeheveld naar het programma GGD.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het algemeen bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het dagelijks bestuur ook beschreven welke acties ondernomen worden door het dagelijks bestuur om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

3.9 Overige

Resultaatbestemming

Definitieve vaststelling inwonersbijdrage 2023

Op 13 september 2023 heeft het Algemeen Bestuur de gewijzigde Begroting 2023 vastgesteld (opgenomen in de bestuursbegroting 2024). De hierin opgenomen inwonersbijdrage is € 18,55 per inwoner. In deze Jaarrekening 2023 wordt de inwonersbijdrage conform verantwoord op € 18,55 per inwoner.

Voorgesteld wordt de bijdrage conform vast te stellen.

Voorstel resultaatbestemming

Het resultaat met inachtneming van de incidentele baten & lasten en financiële baten & lasten bedraagt € 1.730.208. Voorgesteld wordt dit resultaat conform de eerdere onderstaande beslispunten te bestemmen:

Gerealiseerd totaal saldo baten en lasten € 1.503.187

Reeds besloten reservemutaties	
Besteding reserve Onderhoud kazernes brandweergebruikersdeel	€ 41.274
Besteding reserve Activa Brandweer Ede	€ 3.630
Besteding reserve Gebruikersonderhoud CB's	€ 21.265
Besteding reserve ICT	€ 42.056
Besteding reserve Verdeelsleutels	€ 269.458
Besteding reserve Uitgestelde werkzaamheden	€ 155.000
Toevoeging reserve RAK AGM	€ -1.022.106
Besteding reserve Arbeidshygiëne Brandweer	€ 63.699
Besteding reserve Meldkamer Brandweer	€ 500.000
Besteding reserve Reorganisatie Bedrijfsvoering	€ 2.523
Besteding reserve Bedrijfsvoering	€ 150.221
Gerealiseerd resultaat	€ 1.730.208

Voorgesteld wordt het gerealiseerde resultaat van € 1.730.558 in de jaarrekening als onbestemd te verantwoorden en de besluitvorming van de resultaatbestemming samen te laten lopen met de besluitvorming van de bestuursbegroting 2025, waaronder de gewijzigde begroting 2024. Uitgangspunt hierbij is dat het resultaat terugvloeit aan de gemeenten.

3.10 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring volgt na half april in verband met een nog te geven toelichting op de audit alert rechtmatigheid door de beroepsorganisatie van accountants op 15 april.

4 Bijlagen

Bijlage 1 - Inwonersbijdragen per gemeente

De inwonersbijdragen en de gemeentelijke bijdragen is opgenomen in de begroting 2023.

Bijlage 2 - Taakvelden

Bedragen x € 1.000	Realisatie 2022			Gew. Begr. 2023			Begroting 2023			Realisatie 2023		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Volksgezondheid	112.687	105.462	7.225	82.541	73.798	8.743	62.637	55.087	7.550	87.492	77.698	9.794
Crisisbeheersing en brandweer	55.124	44.023	11.100	60.567	47.561	13.006	54.526	42.459	12.068	60.969	47.203	13.767
Treasury	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overhead	3.368	22.076	-18.708	686	23.546	-22.860	681	20.865	-20.184	2.351	24.408	-22.058
Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	171.179	171.562	-383	143.794	144.906	-1.111	117.844	118.410	-567	150.812	149.309	1.503
Mutatie reserves	1.090	0	1.090	1.111	0	1.111	567	0	567	227	0	227
Resultaat	172.269	171.562	707	144.906	144.906	0	118.410	118.410	0	151.039	149.309	1.730

Bijlage 3 - Specificatie ten bate van de nacalculatie Ambulancezorg

De exploitatie van de ambulancezorg is gebaseerd op de budgetafspraken met verzekeraars die zijn vastgelegd in één rekenstaat voor zowel de Ambulancehulpverlening als de meldkamertaak. Op basis van de rekenstaat wordt het nacalculatieformulier ingevuld. In deze nacalculatie zijn onder andere de definitieve loon- en prijsindexen verwerkt. Op basis van deze rekenstaat wordt het budget aanvaardbare kosten vastgesteld.

Hieronder is de voorlopige opbrengstverrekening 2023 opgenomen. Deze verrekening is gebaseerd op het met verzekeraars afgesproken budget 2023 en de verwachte mutatie hierop op basis van de productie en afspraken. Vooralsnog wordt uitgegaan van een budget van € 28.918.573 voor het vervoer en de meldkamer tezamen. Deze vastgestelde opbrengsten zijn als volgt verantwoord:

Schulden uit hoofde van financieringsoverschot wettelijk budget ambulancezorg

	2021 €	2022 €	2023 €	Totaal €
Saldo per 1 januari 2023	122.200	485.822	0	608.022
Mutaties boekjaar				
Nog te verrekenen financieringsverschil zorgverzekeraars		-485.822	220.991	-264.832
Beschikte opbrengstverrekening zorgverzekeraars		706.213	-2.400.000	-1.693.787
Gefactureerde opbrengstverrekening zorgverzekeraars	-122.200	-240.375	2.400.000	2.037.425
Subtotaal mutaties boekjaar	-122.200	-19.985	220.991	78.807
Saldo per 31 december 2023	0	465.838	220.991	686.828
Beschikkingen opbrengstverrekening NZa	ja	ja	ja	
Stadium van vaststelling NZa:	c	c	b	

a = interne berekening
b = overeenstemming met representerende zorgverzekeraar(s) en/of voorlopige beschikking NZa
c = definitieve vaststelling NZa

	31-dec-23 €	31-dec-22 €
Waarvan gepresenteerd als:		
- vorderingen uit hoofde van financieringstekort	0	0
- schulden uit hoofde van financieringsoverschot	-686.828	-608.022
	-686.828	-608.022

Specificatie financieringsverschil voor het boekjaar

	2023 €	2022 €
Wettelijk budget voor ambulancezorg voorcalculatie met NZa	28.918.573	25.737.312
Wettelijk budget voor ambulancezorg ingecalculeerde budgetmutaties t.b.v. jaarrekening	-730.005	-93.893
Af: werkelijke opbrengsten ambulancezorg	-26.009.558	-24.348.197
Voorlopig financieringsverschil einde boekjaar	2.179.009	1.295.222
Mutaties budget voor ambulancezorg naar aanleiding van nacalculatie met NZa boekjaar 2023		-201.435
Definitief financieringsverschil		1.093.787

Vanaf 2015 kent de ambulancezorg één totaalbudget. De tarieven voor het vervoer zijn in het gehele land uniform. Aangezien de opbrengsten uit de facturering niet aansluiten met de financieringsafpraak van de aanvaardbare kosten wordt het verschil direct verrekend met de zorgverzekeraars.

De vaststelling van het definitieve budget geschiedt op nacalculatiebasis. Teneinde de jaarlijkse exploitatie te egaliseren is met betrekking tot nog te verrekenen tariefopbrengsten deze balanspost gecreëerd.

In 2023 is de afwikkeling tot en met het jaar 2022 definitief vastgesteld.

Exploitatie Ambulancezorg

Pijler Mobiele zorg

Overzicht baten en lasten	Realisatie	Begroting	Realisatie
Bedragen x € 1.000	2022	2023	2023
7.1 Volksgezondheid			
Personeelskosten	19.243	21.373	19.768
Materiele kosten	3.300	3.433	3.767
Kapitaallasten	1.051	1.726	940
Huisvestingskosten	461	753	493
Lasten	24.055	27.285	24.968

7.1 Volksgezondheid			
Rijksbijdragen	68	72	73
Zorgverzekeraars	23.281	26.628	25.303
Overige baten	2.723	2.439	2.724
Baten	26.072	29.139	28.100
Doorbelasting	-1.654	-1.854	-1.829
Resultaat voor bestemming	362	0	1.303
Mutatie reserves	-362	0	-1.303
Resultaat na bestemming	0	0	0
Vennootschapsbelasting	0	0	0
Resultaat na belasting	0	0	0

Exploitatie Meldkamer

Pijler Zorgcoördinatie

Overzicht baten en lasten	Realisatie	Begroting	Realisatie
Bedragen x € 1.000	2022	2023	2023
7.1 Volksgezondheid			
Personeelskosten	2.165	2.172	2.971
Materiele kosten	132	200	1.514
Kapitaallasten	0	0	10
Huisvestingskosten	0	0	21
Lasten	2.297	2.372	4.516

7.1 Volksgezondheid			
Rijksbijdragen	124	131	132
Zorgverzekeraars	2.054	2.291	2.637
Overige baten	120	129	1.654
Baten	2.297	2.551	4.423
Doorbelasting	-161	-179	-189
Resultaat voor bestemming	-161	0	-281
Mutatie reserves	161	0	281
Resultaat na bestemming	0	0	0
Vennootschapsbelasting	0	0	0
Resultaat na belasting	0	0	0

Bijlage 4 - Overzicht van langlopende leningen ultimo 2023

Leningen	Saldo			Saldo
Bedragen x € 1.000	31-12-2022	Aflossingen	Vermeerderingen	31-12-2023
BNG 40.108784	286	-9	0	277
BNG 40.113329	15.000	0	0	15.000
Totaal	15.286	-9	0	15.277

De totale rentelast voor het jaar 2023 met betrekking tot de vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar bedraagt € 89k.

Bijlage 5 - Bestuurssamenstelling

Bestuurssamenstelling

Per 31 december 2023

Samenstelling Algemeen Bestuur Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden

Voorzitter:

De heer A. Marcouch burgemeester van Arnhem

Eerste plaatsvervangend voorzitter:

De heer R. Verhulst burgemeester van Ede

Tweede plaatsvervangend voorzitter:

De heer C. van Eert burgemeester van Rheden

Derde plaatsvervangend voorzitter:

De heer A.J. van Hout burgemeester van Westervoort

Leden:

De heer A. Marcouch	burgemeester van Arnhem
De heer J.J. Luteijn (tot 9 februari 2023)	wnd. burgemeester van Barneveld
De heer J. van der Tak (vanaf 9 februari 2023)	burgemeester van Barneveld
De heer R. Verhulst	burgemeester van Ede
Mevrouw N. Kalfs	burgemeester van Lingewaard
Mevrouw L.W.C.M. van der Meijs	burgemeester van Doesburg
De heer H. Hieltjes	burgemeester van Duiven
Mevrouw P. Hoytink-Roubos	burgemeester van Overbetuwe
De heer G.D. Renkema	burgemeester van Nijkerk
Mevrouw A.M.J. Schaap	burgemeester van Renkum
De heer C. van Eert	burgemeester van Rheden
Mevrouw E. Weststeijn	burgemeester van Rozendaal
Mevrouw M.C. Teunissen-Willemsen	burgemeester van Scherpenzeel
De heer F. Vermeulen	burgemeester van Wageningen
De heer A.J. van Hout	burgemeester van Westervoort
De heer L.J.E.N. van Riswijk	burgemeester van Zevenaar

Adviseurs:

De heer A. Slofstra	directeur brandweer
De heer H.R. Bril	directeur publieke gezondheid

Samenstelling Bestuurscommissie Veiligheid en Gezondheid

Voorzitter:

De heer A. Marcouch burgemeester van Arnhem

Eerste plaatsvervangend voorzitter:

De heer R. Verhulst burgemeester van Ede

Tweede plaatsvervangend voorzitter:

De heer C. van Eert burgemeester van Rheden

Derde plaatsvervangend voorzitter:

De heer A.J. van Hout burgemeester van Westervoort

Leden:

De heer A. Marcouch burgemeester van Arnhem

De heer M. van de Geijn
 De heer J.J. Luteijn (tot 9 februari 2023)
 De heer J. van der Tak (vanaf 9 februari 2023)
 Mevrouw J.M. de Heer
 Mevrouw N. Kalfs
 De heer A. Slob
 De heer C. van Eert
 Mevrouw G. Hofstede
 Mevrouw L.W.C.M. van der Meijs
 De heer R. Gossink (tot 1 oktober 2023)
 De heer B. Elbers (vanaf 26 oktober 2023)
 De heer H. Hieltjes
 De heer J. Goossen
 De heer R. Verhulst
 De heer L. Meijer (tot 7 december 2023)
 De heer B. van der Beek (vanaf 7 december 2023)
 Mevrouw P. Hoytink-Roubos
 Mevrouw C. Teunissen
 De heer G.D. Renkema
 Mevrouw A. Rohen
 Mevrouw A.M.J. Schaap
 Mevrouw M. Mulder
 Mevrouw E. Weststeijn
 Mevrouw T. van der Pas
 Mevrouw M.C. Teunissen-Willemsen
 De heer H. Vlastuin
 De heer F. Vermeulen
 De heer G. van Vulpen
 De heer A.J. van Hout
 De heer J. Derksen
 De heer L.J.E.N. van Riswijk
 De heer S. Bijl

Adviseurs:

De heer A. Slofstra
 De heer H.R. Bril

wethouder van Arnhem
 wnd. burgemeester van Barneveld
 burgemeester van Barneveld
 wethouder van Barneveld
 burgemeester van Lingewaard
 wethouder van Lingewaard
 burgemeester van Rheden
 wethouder van Rheden
 burgemeester van Doesburg
 wethouder van Doesburg
 wethouder van Doesburg
 burgemeester van Duiven
 wethouder van Duiven
 burgemeester van Ede
 wethouder van Ede
 wethouder van Ede
 burgemeester van Overbetuwe
 wethouder van Overbetuwe
 burgemeester van Nijkerk
 wethouder van Nijkerk
 burgemeester van Renkum
 wethouder van Renkum
 burgemeester van Rozendaal
 wethouder van Rozendaal
 burgemeester van Scherpenzeel
 wethouder van Scherpenzeel
 burgemeester van Wageningen
 wethouder van Wageningen
 burgemeester van Westervoort
 wethouder van Westervoort
 burgemeester van Zevenaar
 wethouder van Zevenaar

directeur brandweer
 directeur publieke gezondheid

Samenstelling Dagelijks bestuur

Voorzitter:

De heer A. Marcouch

burgemeester van Arnhem

Eerste plaatsvervangend voorzitter:

De heer R. Verhulst

burgemeester van Ede

Tweede plaatsvervangend voorzitter:

De heer C. van Eert

burgemeester van Rheden

Derde plaatsvervangend voorzitter:

De heer A.J. van Hout

burgemeester van Westervoort

Leden:

De heer A. Marcouch
De heer M. van de Geijn
Vanuit de Veluwezoom
De heer C. van Eert
Vanuit de Liemers
De heer A.J. van Hout
Vanuit de West-Veluwe/Vallei
Mevrouw J.M. de Heer
Vanuit de OverBetuwe
Mevrouw P. Hoytink-Roubos

burgemeester van Arnhem
wethouder van Arnhem

burgemeester van Rheden

burgemeester van Westervoort

wethouder van Barneveld

burgemeester van Overbetuwe

Financiële commissie**Voorzitter**

De heer A.J. van Hout

burgemeester van Westervoort

Leden:

De heer G. van Vulpen
De heer C. van Eert
De heer G.D. Renkema

wethouder van Wageningen
burgemeester van Rheden
burgemeester van Nijkerk

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM)

verzorgt Ambulance, Brandweer, GGD en GHOR voor de gemeenten in Gelderland-Midden

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden

Postbus 5364

6802 EJ ARNHEM

T 0800 8446 000

E info@vggm.nl

I www.vggm.nl

Beleidsplan VGGM

2025-2026

Ontwerp - versie v5 (tbv AB)
maart 2024

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1. Inleiding	4
2. Wat doet VGGM?	5
3. Missie en visie	5
4. Organisatie	5
5. Samenhangend beleid	6
5.1 Algemeen	6
5.2 Analyse van risico's in de maatschappelijke context	6
5.3 Beschrijving van de belangrijkste speerpunten van de programma's	8
5.3.1.Programma brandweer	8
5.3.2.Programma crisisbeheersing	9
5.3.3.Programma GGD	10
5.3.4.Programma ambulancezorg	12
5.3.5.Programma bedrijfsvoering	14
5.3.6.Veilig Thuis	16
5.3.7.Programma X	17

Voorwoord

De wereld verandert en Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden verandert mee. Brandweer en crisisbeheersing zijn na een reorganisatie ingericht voor de grote opgaven van deze tijd. Bij bedrijfsvoering zijn we gestart met een versterkingstraject onder de naam Samen.Beter.Bedrijfsvoeren en met de invoering van een nieuw applicatieplatform. Een flinke klus! Tot slot staat er onder de naam 'Toekomstbestendige GGD' een omvangrijke beleidsontwikkeling van onze gezondheidspoot in de steigers.

Met een nieuwe modulaire opzet van dit beleidsplan voor de totale organisatie van VGGM spelen we in op al die actualiteiten en veranderingen en doen we recht aan VGGM als geheel en aan de verschillen van 'ons huis'.

Met trots nemen we u graag mee op de nieuw ingeslagen weg die toekomstbestendig is.

Henk Bril
Anton Slofstra

Versie	Behandeld in	Ten behoeve van
V4	Directieteam (DT) 12 maart 2024	Doorgeleiding naar Dagelijks bestuur (DB)
V4	Dagelijks bestuur (DB) 20 maart 2024	Doorgeleiding naar Algemeen Bestuur (AB)
V5	Algemeen Bestuur (AB) 3 april 2024	Instemming en doorgeleiding naar gemeenteraden

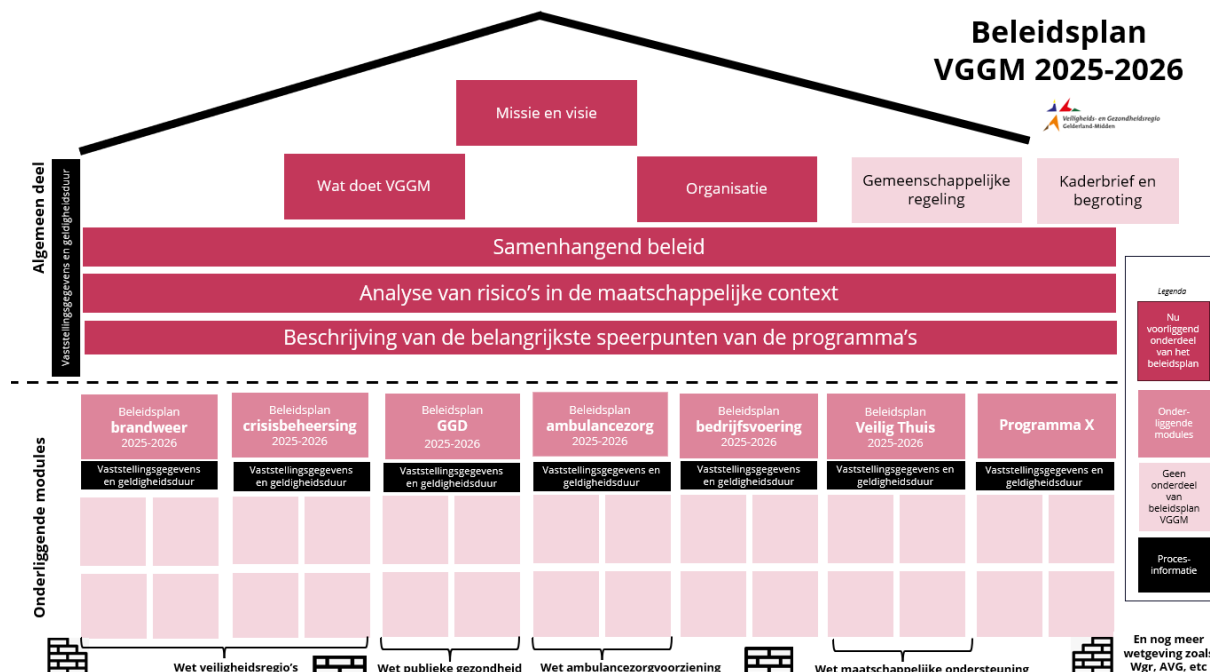
1. Inleiding

In 2019 is de bestuurlijke wens uitgesproken om niet alleen wettelijke beleidsplannen, zoals het beleidsplan veiligheidsregio, te maken maar ook een overkoepelend beleidsplan voor Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden. In deze beleidsplancycclus worden de eerste stappen in deze richting gezet.

We zijn een uitvoeringsorganisatie op het gebied van publieke zorg en veiligheid en voeren onze taken uit binnen verschillende programma's. De taken zijn gebaseerd op verschillende wetten en kennen verschillende financierings- en sturingslijnen. Het beleidsplan VGGM kent een modulaire opbouw, zodat verschillende beleidsplanperiodes, vaststellingsgremia en abstractieniveaus mogelijk zijn voor de verschillende programma's. Hiermee doen we recht aan VGGM als geheel en aan de verschillen van 'ons huis'.

Het onderstaande plaatje geeft de opbouw van het beleidsplan VGGM schematisch weer. Het beleidsplan bestaat uit een algemeen deel en uit losse modules. In het algemene deel wordt de VGGM-organisatie beschreven ('het dak') en het samenhangend beleid (bestaande uit: een analyse van risico's in de maatschappelijke context, en een beschrijving van de speerpunten van de programma's) weergegeven. De onderliggende modules zijn op zichzelf staande beleidsdocumenten, behorende bij een programma. Het algemene deel en de onderliggende modules vormen samen het beleidsplan VGGM.

De donkerroze onderdelen hebben betrekking op het algemene deel, het nu voorliggende beleidsplan VGGM.

2. Wat doet VGGM?

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM) werkt 24 uur per dag, 7 dagen per week aan publieke veiligheid en gezondheid. Wij zijn de Brandweer, GGD, Ambulancezorg, GHOR en Veilig Thuis in Gelderland-Midden en staan klaar voor de ruim 700.000 inwoners van de 15 gemeenten.

VGGM is dé wettelijk aangewezen hulporganisatie voor brandweer, volksgezondheid en rampen: professioneel, daadkrachtig en multidisciplinair. VGGM is een openbaar lichaam, gevormd door de colleges van de 15 gemeenten. VGGM is een zogenaamde 'verplichte' gemeenschappelijke regeling: de gemeenten zijn verplicht om voor de uitvoering van bepaalde taken op het gebied van gezondheid en veiligheid een gemeenschappelijke regeling te treffen die voor de gemeenten uitvoering geven aan deze taken. Daarnaast hebben gemeenten ervoor gekozen om extra taken op het gebied van gezondheid en veiligheid bij VGGM te beleggen.

3. Missie en visie

VGGM zet op efficiënte wijze haar middelen in voor een optimale waarborging van de kwaliteit van het leven, ofwel de veiligheid en de gezondheid van de inwoners van het verzorgingsgebied. De dienst is dé wettelijk aangewezen hulpverleningsorganisatie op het terrein van brandweer, volksgezondheid en rampen. De GGD, Ambulancezorg, Veilig Thuis, GHOR en Brandweer zijn onderdeel van VGGM. De vraag van de cliënt staat centraal.

4. Organisatie

Onze organisatie heeft een tweehoofdige directie bestaande uit een directeur brandweer en een directeur publieke gezondheid. Beiden hebben eigen verantwoordelijkheden op hun eigen vakgebieden. De directeur publieke gezondheid is ook directeur van de regionale ambulancevoorziening (Ambulancezorg Gelderland-Midden) en directeur-bestuurder van de door VGGM gevormde stichting Veilig Thuis en van de stichting Publieke Gezondheid Gelderland Midden.

Veilig Thuis is een aparte privaatrechtelijke entiteit en is géén onderdeel van de gemeenschappelijke regeling VGGM. Veilig Thuis kent een aparte planning- en control cyclus met een separate subsidierelatie met de gemeenten in de regio. Beleidsmatig hoort Veilig Thuis onder het dak van VGGM. De Stichting Publieke Gezondheid Gelderland Midden voert namens VGGM een deel van de jeugdgezondheidszorgtaken uit.

De directeur brandweer is namens de directie portefeuillehouder voor het programma crisisbeheersing. De directeur publieke gezondheid is namens de directie portefeuillehouder voor het programma bedrijfsvoering.

5. Samenhangend beleid

5.1 Algemeen

In artikel 14 van de Wet publieke gezondheid (Wpg) en in artikel 9 van de Wet veiligheidsregio's (Wvr) is bepaald dat de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten die behoren tot een regio een gemeenschappelijke regeling treffen voor het instellen van een openbaar lichaam dat namens deelnemende gemeenten uitvoering geeft aan wettelijk vastgelegde taken op deze taakvelden.

De belangen ten aanzien van veiligheid en gezondheid als het gaat om de uitvoering van taken, zijn ondergebracht in één gemeenschappelijke regeling. De achtergrond van deze keuze is dat in crisissituaties een samenwerking tussen veiligheid en gezondheid leidt tot een betere dienstverlening, en er voordelen zijn binnen de bedrijfsvoering.

In 2022 en 2023 is door het bestuur gesproken over de verbetering van een aantal knelpunten als het gaat om de governance van de organisatie. Hierbij is opnieuw gesproken over de reikwijdte van de gemeenschappelijke regeling. Het bestuur, als vertegenwoordigers van de colleges van deelnemende gemeenten, hecht aan het behoud van het brede takenpakket wat nu in de regeling VGGM is beschreven. De meerwaarde hiervan is gelegen in de mogelijkheid om:

- Bij crises organisatorisch snel op te kunnen schalen en af te stemmen;
- Op het gebied van de bedrijfsvoering synergievoordelen te realiseren;
- Op thematische onderdelen, zoals de inrichting van de leefomgeving, beleidsmatige samenhang te realiseren tussen veiligheid en gezondheid.

Ten aanzien van het realiseren van synergievoordelen op het gebied van bedrijfsvoering is geconstateerd dat er schaalvoordelen te behalen zijn, maar dat – door verdere automatisering in een complexe organisatie als VGGM – het ook mogelijk is juist nadeel te ondervinden. Bijvoorbeeld als de afdeling HRM moet werken met vier verschillende cao's, dan vraagt dit om meerdere inrichtingen van het HRM-proces. Daarom is het van belang de bedrijfsvoering zo in te richten dat aandacht is voor de verschillen binnen de onderdelen van VGGM. 'Decentraal waar het kan en centraal waar het moet' leidt tot efficiency. Ook is geconstateerd, kijkend naar de ervaringen met de bestrijding van de Covid-19 pandemie, dat het voor de crisisbeheersing behulpzaam is dat GGD en Veiligheidsregio in één organisatie zitten. Korte lijnen maken de afstemming makkelijker en er kon vanuit andere onderdelen hulp worden geboden aan het onderdeel GGD.

De bestuurlijke wens is om de verschillende bestuurlijke verantwoordelijkheden duidelijker te onderscheiden, daarbij aansluitend bij de verschillende bestuurlijke verantwoordelijkheden binnen de colleges. Met de wijziging van de gemeenschappelijke regeling VGGM per 1 januari 2025 wordt daar invulling aan gegeven.

5.2 Analyse van risico's in de maatschappelijke context

We leven in een realiteit van maatschappelijke spanningen en hybride dreigingen. Vanwege de onderlinge verbondenheid en verwevenheid kunnen zij in toenemende mate onze samenleving ontwrichten. Partijen als VGGM werken steeds vaker en langer in opgeschaalde modus aan acute crises. Dit vraagt veel van onze taak crisisbeheersing in termen van ad-hoc inzet, flexibiliteit, capaciteit en financiën.

Er is sprake van krapte op de arbeidsmarkt. Met een verdere toename van het aantal openstaande vacatures en opnieuw een daling van het aantal werklozen, loopt de spanning op de arbeidsmarkt verder op. Hierdoor is het lastig om aan nieuw personeel te komen met de juiste expertise. Voor VGGM weegt dit vraagstuk extra zwaar, omdat de noodzakelijke specifieke expertise op de arbeidsmarkt zeer beperkt voor handen is. Dit betekent dat VGGM genoodzaakt is om haar medewerkers hierin zelf te scholen.

Terecht vraagt de maatschappij van ons dat we midden in de samenleving staan en dat onze collega's een afspiegeling zijn van de omgeving waarin wij opereren. We willen meer divers worden en inclusief zijn. Zo kunnen we effectiever ons werk doen. Dit vraagt van ons meer aandacht te hebben voor het zijn van een diverse en inclusieve organisatie.

Grote transitievraagstukken op het gebied van klimaat, energie en dataverwerking hebben urgentie, maar worden niet van vandaag op morgen opgelost. Deze vraagstukken geven ook transitierisico's bij besluiten die meerjarige impact hebben. Denk aan het vervangen van materieel, het opleiden van nieuwe medewerkers en de wijzigingen in repressief optreden en het bestrijden van crises.

Wereldwijd is meer geopolitieke instabiliteit dan we de afgelopen jaren gewend waren. We hebben ervaren dat die onrust snel financiële gevolgen heeft. Door de toenemende schaarste van grondstoffen kunnen leveringen stagneren, waarmee het belang van en onze deelname aan een circulaire economie toeneemt. De verminderde stabiliteit vraagt financiële wendbaarheid van organisaties maar mogelijk ook een ander gebruik van materieel.

Moderne technologieën zoals robotics, artificial intelligence, augmented reality en krachtige sensoren bieden kansen voor het voorkomen van en zo snel mogelijk reageren op crises en op termijn het verbeteren van processen. Hebben we de juiste mensen, middelen en kennis beschikbaar om deze technologieën toe te kunnen passen? Deze ontwikkelingen vragen om een andere kijk op ons strategische personeelsbeleid, gericht op inhoudelijke en persoonlijke ontwikkeling.

De bebouwde omgeving transformeert naar een dynamisch stedelijke context, met meer hoogbouw, gemengd ruimtegebruik, andere manieren van mobiliteit en gevarieerde demografische samenstelling. Dit vraagt van VGGM om andere operationele concepten te ontwikkelen en toe te passen, met ander materiaal/materieel, andere arbeidsarrangementen en een andere maatschappelijke positionering, samen met onze collega hulpverleners.

De wens om informatie gestuurd te werken en de toegenomen beschikbaarheid van data staat op gespannen voet met de privacywetgeving en informatieveiligheid. Uit de Baseline Informatiebeveiliging Overheid, de Algemene verordening gegevensbescherming, de Archiefwet en de Wet Open Overheid vloeit een ogenschijnlijk tegenstrijdige maatschappelijke verwachting voort waar we het antwoord vooralsnog schuldig op moeten blijven, maar waar we wel aan blijven werken.

Klimaatverandering leidt niet alleen tot nieuwe typen crises, het vraagt ook wat van bedrijfsvoering. Energieopwekking en -gebruik, ons materieel en de kennis van onze collega's moeten aansluiten op wat inwoners van een hedendaagse publieke organisatie vragen. En we moeten hulpverlening kunnen bieden bij nieuwe incidenten. We moeten anticiperen op extreme weersomstandigheden zoals langdurige droogte, hogere zomerse temperaturen en heftige neerslag of valwinden. De risico's van natuurbranden, stormschade en gezondheidseffecten als gevolg van langdurige hitte nemen sneller toe

dan de verandering van het klimaat. Dit vraagt om een gezamenlijke beleidsverandering vanuit verschillende beleidsterreinen.

Op basis van bovenstaande omgevingsanalyse zien wij een aantal rode draden voor de gehele organisatie waarop het beleid van onze programma's gestoeld is:

- We bereiden ons voor op **nieuwe crises** en andere soorten (intensiteit van) **incidenten**.
- We ontwikkelen andere manieren om onze **(kwetsbare) doelgroep** te bereiken.
- Dit alles doen we zo veel mogelijk **informatie gedreven**.
- We spelen in op een **veranderende arbeidsmarkt** en op **duurzame bedrijfsvoering**.

5.3 Beschrijving van de belangrijkste speerpunten van de programma's

Ieder programma binnen VGGM kent eigen beleid dat past binnen het hierboven geschetste overkoepelende VGGM-beleid. In de volgende sub paragrafen wordt een beschrijving van de belangrijkste speerpunten van de programma's opgenomen.

5.3.1. Programma brandweer

Speerpunt vrijwilligheid en paraatheid

Om onze paraatheid en inzetbaarheid te kunnen blijven garanderen, ook langdurig en ook bij nieuwe typen crisis, zijn extra inspanningen nodig om onze organisatie hierin te versterken.

Continue inspanning is noodzakelijk om vrijwilligers te 'vinden en binden' omdat onze operationele brandweerorganisatie grotendeels uit vrijwilligers bestaat.

Speerpunt risicogerichtheid

In de herziening van de Wet veiligheidsregio's - naar aanleiding van de wetsevaluatie – is informatievoorziening een belangrijke primaire randvoorwaarde ten behoeve van bovenregionale en landelijke samenwerking, zoals een landelijk risicoprofiel en landelijk dekkingsplan brandweer.

De inwerkingtreding van de Omgevingswet biedt VGGM de kans om nog sterker in haar netwerk en samenwerking met andere partners invulling te geven aan een veilige en gezonde leefomgeving. We staan aan het begin van deze transitie en daarom blijft risicogerichtheid een belangrijk speerpunt.

Speerpunt toekomstbestendige brandweer

Het implementeren en bouwen aan de nieuwe organisatie voor brandweer en crisisbeheersing vanuit onze kernwaarden vertrouwen, vakmanschap en verbinding behoeft de komende jaren aandacht om daadwerkelijk toekomstbestendiger te worden.

In de komende periode is aandacht voor mens en cultuur belangrijk zodat vertrouwen kan groeien, onze verbinding kan worden versterkt en we vanuit vakmanschap werken zodat wij flexibeler en wendbaarder worden. Thema's als duurzame inzetbaarheid, sociale veiligheid, schoon werken en vitaliteit horen bij dit speerpunt.

Speerpunt stevige netwerkpositie

- Zichtbaarheid Brandweer Gelderland-Midden: sterk lokaal, regionaal, bovenregionaal, landelijk en internationaal.
- Brandweer draagt bij aan een veilige én gezonde leefomgeving.
- Expertisecentrum Risicobeheersing + visie Risicobeheersing.
- Voor het thema Veilige Energietransitie participeren in Shared Office (IPKW) als vliegwiel voor nieuwe manieren van samenwerken in coalities en allianties.

Behalve bovenstaande speerpunten zijn in het beleidsplan 'Brandweer 2025-2026' een tweetal belangrijke thema's benoemd.

Thema Natuurbrandbeheersing

Het risico op natuurbrand in onze regio is groot; de kans op een onbeheersbare natuurbrand aannemelijk. We vergaren hierover kennis door natuurbranden te onderzoeken. Om ervoor te zorgen dat de maatregelen die we treffen dit risico reduceren, is voorgesteld om onze gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheersing te versnellen. We werken hierin bovenregionaal samen met omliggende veiligheidsregio's en zijn kartrekker op landelijk niveau om dit risico blijvend bij andere partijen onder de aandacht te brengen. Hierbij zetten we in op actieve participatie en samenwerking.

Thema Veilige energietransitie

De energietransitie is een realiteit die niet alleen de manier waarop we energie opwekken verandert, maar ook de fundamenteën van veiligheid en crisisbeheersing beïnvloedt. In dit tijdperk van verandering is de veilige energietransitie (VET) niet langer slechts een technologische verschuiving; het is een integraal onderdeel geworden van elke schakel binnen de veiligheidsketen. Of het nu gaat om pro-actie, preventie, preparatie, repressie of nazorg, de impact van de energietransitie is voelbaar op alle niveaus.

5.3.2. Programma crisisbeheersing

De veiligheidsregio voert regie op de samenwerking met gemeenten, politie, defensie, waterschap, zorgpartners en andere partijen bij de uitvoering van taken op het terrein van brandweezorg, rampen- en crisisbeheersing, geneeskundige hulpverlening, openbare orde en veiligheid. In het beleidsplan 'Crisisbeheersing Gelderland-Midden 2025-2026' zijn twee speerpunten benoemd, in lijn met de landelijke ambitie. Deze staan hieronder kort toegelicht.

Speerpunt versterken crisisbeheersing

Vanaf 2024 wordt gewerkt aan de versterking van onze crisisbeheersing. Dit doen we onder andere door een flexibele en robuuste operationele crisisorganisatie te realiseren. Dit moet ervoor zorgen dat de crisisorganisatie ingericht is om zowel flits- als langdurige incidenten aan te kunnen en voorbereid is op de ongekende crises. Hierbij vindt er versterking plaats niet alleen op capaciteit, maar ook bijvoorbeeld op mensen, middelen en samenwerking. De regio maakt een transitie naar OTOTEL: Opleiden, Trainen, Oefenen, Testen, Evalueren en Lessons learned, ter bevordering van de vakbekwaamheid en deskundigheid van de operationele organisatie.

Ook de ambitie om een netwerkorganisatie te zijn binnen de crisisbeheersing zal verder ontwikkeld en uitgevoerd worden. Onderdeel hiervan is de implementatie van de nieuwe methodiek om met risico's om te gaan. Daarnaast zetten we de internationale samenwerking met Duitsland voort. We vergroten de weerbaarheid en het uithoudingsvermogen van de samenleving door risico- en crisiscommunicatie in alle fasen van preparatie tot en met nafase.

Speerpunt versterken informatiepositie

We zetten in op versterking van informatiegestuurde veiligheid. Er wordt gestreefd naar een adequate informatievoorziening waardoor de juiste informatie, op de juiste plek, voor de juiste mensen op het juiste moment beschikbaar is.

Het informatievoorzieningsproces wordt verder uitgerold en uitgevoerd. Het organiseren van eigenaarschap is hierin een belangrijk onderdeel. Ook het verder vormgeven van een goede basis van onze informatiehuishouding is een aandachtspunt.

De verdere doorontwikkeling van het Veiligheidsinformatieknooppunt wordt ter hand genomen. Dit wordt gedaan op de vlakken techniek, beheer en organisatie. Hierin wordt nadrukkelijk de samenwerking gezocht met enerzijds de Oost-5 collega's en anderzijds het land met het Knooppunt Coördinatie Rijk-Regio (KCR2).

5.3.3. Programma GGD

De GGD Gelderland-Midden is onderverdeeld in twee pijlers. De eerste pijler AGZ richt zich op het leveren van publieke gezondheidszorg in een breed spectrum; infectieziekte bestrijding, seksuele gezondheid, tuberculosebestrijding, reizigersvaccinatie, toezicht, medische milieukunde, monitoren van gezondheid, forensische geneeskunde en openbare geestelijke gezondheidszorg. De tweede pijler is Jeugd Gezondheidszorg (JGZ) waarbij de focus ligt op inwoners van -9 maanden tot 18.

Een belangrijke beleidsontwikkeling die de GGD (AGZ, JGZ en OIA) gaat doormaken is het toekomstbestendig maken van GGD. De aanleiding voor deze beleidsontwikkeling is onder andere de afschaling van de zorg binnen de JGZ tot onder het wettelijk minimum sinds de zomer 2022. En de uitkomsten van de gehouden benchmark voor de GGD door Lysias. Voor de toekomstbestendigheid zijn verschillende scenario's voorgelegd aan het bestuur van de GGD, waarna gekozen is voor een GGD die het verschil kan maken voor inwoners.

Pijler Algemene Gezondheidszorg

Speerpunt een gezonde leefomgeving

Door de Omgevingswet wordt het verplicht om gezondheid mee te wegen in de besluitvorming rondom de inrichting van de omgeving en het daarbij behorende beleid. Met de kennis en expertise van de GGD op dit gebied zal zij bij besluitvorming rondom de inrichting van de omgeving worden betrokken. De Omgevingswet zorgt naar verwachting voor 100 tot 500 extra adviesvragen per jaar per GGD (landelijk afgegeven verwachting, afhankelijk van de grootte van de GGD en de problematiek in de regio). GGD Gelderland-Midden heeft dus structurele capaciteit nodig om de omgevingsadvisering te kunnen doen.

Speerpunt werken aan gezondheid van inwoners

Vanuit haar brede takenpakket beschikt de GGD over een schat aan kennis en informatie over de gezondheid van inwoners. Op basis van drie samenhangende pijlers (kennis, netwerk en interventies) werkt de GGD regionaal en lokaal samen met gemeenten en partners op gezondheidsthema's of specifieke doelgroepen. Het voorstel is om versterking aan te brengen in de advisering aan gemeenten op basis van data, trends en landelijke ontwikkelingen over wat, waar, voor wie nodig is. En de GGD past op basis van deze kennis en informatie juiste en effectief bewezen interventies toe ten behoeve van specifieke doelgroepen, wijken en kwetsbare groepen, om zo samen met gemeenten de gezondheid in Gelderland-Midden te verbeteren.

Speerpunt gezondheid beschermen tijdens rampen en crises

Uit voorgaande langdurige crises is gebleken dat wij als GGD onvoldoende voorbereid zijn op rampen en crises. De crisisstructuur is tot nu toe ingevuld op basis van de intrinsieke motivatie van medewerkers en het netwerk van ketenpartners. Deze wijze van inzet als hulpverleningsorganisatie tijdens crises is

niet toekomstbestendig. Zeker niet met het oog op langdurige en/of gelijktijdige crises. Dit leidt uiteindelijk tot uitholling en uitputting van medewerkers.

Speerpunt voorbereid op gezondheidsbedreigingen

Voor de versterking van Infectieziektebestrijding komen vanaf 2025 structureel extra gelden beschikbaar vanuit het Ministerie van VWS. Echter, sinds 2019 zijn de kosten van GGD-taken op het gebied van Tuberculosebestrijding toegenomen, maar de vergoedingen zijn niet in dezelfde mate meegegroeid. Daarnaast zijn de werkzaamheden de afgelopen jaren ook toegenomen, mede door de sterke toename van asielzoekers, migranten en statushouders.

Pijler Jeugd Gezondheidszorg

Speerpunt verkleinen gezondheidsachterstanden

Om gezondheidsachterstanden terug te dringen is het van belang om te starten bij de eerste 1.000 dagen in het leven van een kind en zijn/haar systeem. Kansrijke start richt zich op het bieden van zorg en ondersteuning aan (aanstaande) ouders in een kwetsbare positie. De JGZ levert een bijdrage in het vormen, versterken en behouden van lokale coalities, het inzetten van interventies ten behoeve van (aankomende) gezinnen in een kwetsbare situatie en het maken van regionale samenwerkingsafspraken. Een basis hiervoor wordt gelegd in het ZonMw project naar het medisch en sociaal domein samen met gemeenten en (aanstaande) ouders werken aan het verbeteren en duurzaam inbedden van de hulp en ondersteuning bij kwetsbaar ouderschap in Gelderland-Midden.

Speerpunt continuïteitsborging

Voor JGZ zit de grootste uitdaging in de wendbaarheid van de organisatie op operationeel niveau. Bepaalde patronen tekenen zich af in de personele bezetting, waarbij inspelen op deze patronen een langere doorkijk in de bezetting vereist. Deze zogenoemde continuïteitsborging van de dienstverlening wordt in 2024 voorbereid en zal in 2025 en de jaren erna geïmplementeerd en geborgd worden.

GGD-overstijgende thema's

Thema's informatievoorziening & data gedreven werken

De GGD beschikt over een grote hoeveelheid data van inwoners van Gelderland-Midden. Vanuit team OIA worden periodiek monitors uitgevoerd, analyses gemaakt en adviezen gedeeld. Deze informatie willen we breed delen op verschillende niveaus. In 2023 is een start gemaakt met de website [Gelderland-Midden in cijfers](#) waarmee onze data tot op wijkniveau beschikbaar is. De komende jaren willen we de beschikbaarheid en analyse mogelijkheid van onze data vergroten. Doel hierbij is de beschikbare data een standaard onderdeel te laten zijn van beleid en beleidsontwikkelingen.

Thema preventie

Door collectieve preventie met extra aandacht voor de kwetsbaren, kunnen wij bijdragen aan het verkleinen van de gezondheidsverschillen. De komende jaren zullen de uitwerkingen van het Integraal Zorgakkoord en het Gezond en Actief Leven Akkoord belangrijke kansen brengen voor ons om onze preventietaken verder in te vullen en uit te bouwen samen met de partners in de regio.

Thema GGD dichtbij

De GGD is er altijd en voor elke inwoner. We merken dat de verandering in deze digitale wereld vraagt om een andere manier om in contact te blijven met onze inwoners. We onderzoeken op welke manieren we aan kunnen sluiten bij de behoefte van inwoners, zowel fysiek als digitaal.

Thema focus op kwetsbare burger

Om de volksgezondheid zo sterk mogelijk te krijgen, willen we dat iedereen in Nederland dezelfde kansen heeft op gezond en veilig leven. En daarom hebben wij oog voor de kwetsbaardere mensen in onze samenleving. Omdat we weten dat zij een extra steun in de rug kunnen gebruiken om gelijke kansen te krijgen. Omdat we weten dat hun omstandigheden, zowel sociaal, fysiek als mentaal, ervoor zorgen dat het een grotere uitdaging is om gezond en veilig te leven..

Thema (regionale) vaccinatievoorziening

De GGD'en hebben een regionale expertisefunctie op het gebied van vaccinatiezorg, als onderdeel van de infectieziektebestrijding die valt onder bestuurlijke verantwoordelijkheid van het college van B&W. Het aantal (periodieke) vaccinaties is de afgelopen jaren sterk gegroeid. Dit geldt zowel voor de doelgroepen uit de AGZ als de JGZ. De vraag naar regionale vaccinatievoorzieningen in het land wordt groter omdat er voordelen lijken te zijn in de schaalgrootte. Landelijk lopen hiervoor projecten die we nauwlettend in de gaten houden en volgen. Vanaf 2025 zal een regionale vaccinatievoorziening ontwikkeld worden, maar in welke vorm en grootte is nu nog niet bekend.

De kerntaken van de GGD'en zijn:

1. Het verstrekken van informatie en advies over vaccinaties aan inwoners en vaccinerende professionals.
2. Het samenbrengen van kennis en ervaring over het uitvoeren van vaccinaties en advisering richting ketenpartners binnen de GGD-regio.
3. Het regionaal coördineren en uitvoeren van programmatische vaccinaties voor volwassenen. De GGD biedt deze vaccinaties zelf aan of werkt samen met (zelfgekozen) partijen: de zogenaamde mede-uitvoerders.

5.3.4. Programma ambulancezorg

Ambulancezorg Gelderland-Midden (AGM) heeft tot taak om acute en niet-acute zorg te verlenen aan zieken en gewonden. Binnen het programma ambulancezorg worden drie pijlers onderscheiden:

- Mobiele zorg
- Meldkamer
- Zorgcoördinatie

Hieronder staan de belangrijkste (beleids-)ontwikkelingen voor de periode 2025 – 2026 beschreven.

Pijler Mobiele zorg

We zien landelijk een toenemende vraag naar acute zorg. Dit komt onder andere door vergrijzing van de bevolking, toename van chronische aandoeningen en veranderingen in levensstijl. Dit brengt uitdagingen met zich mee ten aanzien van de toegankelijkheid, de kosten en het handhaven van kwaliteitsnormen.

Speerpunt werving, selectie en opleiding

Er is sprake van krapte op de arbeidsmarkt. Deze krapte is extra goed zichtbaar in de gezondheidszorg. Ook de Ambulancezorg heeft steeds meer moeite om vacatures goed in te vullen. Het werven van ambulancezorgprofessionals voor de mobiele zorg zal naar verwachting moeilijker worden. Dit vraagt om voortdurende investering in het werven en trainen van de medewerker die in dit complexe speelveld zijn of haar werk uit moet voeren.

Speerpunt zorgdifferentiatie

AGM biedt al een aantal jaar verschillende vormen van ambulancezorg aan. Zo werken we nu al met verschillende functies, waaronder hoog complexe ambulancezorg, midden complexe ambulancezorg en rapid responders. We bieden kwalitatief goede zorg: in de vorm van hulpverlening ter plaatse en we vervoeren mensen naar het ziekenhuis als dat nodig is. In geval van spoed, bijvoorbeeld bij een ademstilstand, zijn we zo snel als mogelijk ter plaatse (korte aanrijtijd). De veranderde zorgvraag en druk op de acute zorg vraagt om mogelijkheden om de juiste zorgverlener in te zetten. Daarom onderzoekt AGM nieuwe vormen van zorginzet. Zo is in 2024 gestart met een pilot physician assistant¹. Ook de doorontwikkeling van de midden complexe ambulancezorg krijgt de aankomende jaren aandacht.

Speerpunt maatschappelijk verantwoord ondernemen

Investeren in duurzaamheid is van belang om een effectieve, efficiënte en toekomstbestendige dienstverlening te waarborgen. AGM zet in op het maken van duurzame keuzes. Bij de nieuwbouw van ambulanceposten wordt ingezet op energiezuinigheid en duurzaamheid. Komende jaren wordt onderzocht hoe het wagenpark verduurzaamd kan worden.

Pijler Meldkamer

De meldkamer is het loket voor burgers die in nood zijn of professionals die ondersteuning of inzet van ambulancezorg wensen. Dit betreft zowel de reguliere ambulancezorg, als de inzet bij rampen en crises. We werken samen met vier andere regionale ambulancezorgvoorzieningen om inkomende 112 telefonie te beantwoorden. Dit gebeurt vanaf de Meldkamer Oost-Nederland in Apeldoorn. In de aankomende periode richten we ons op een aantal speerpunten.

Speerpunt werving, selectie en opleiding

De verhuizing van de meldkamer in maart '23 en verandering in beleid en werkprocessen hebben ertoe geleid dat collega's gestopt zijn bij de meldkamer. Het heeft ook geleid tot een toename van de werkdruk. Er is reeds structureel en fors ingezet op het werven, selecteren en opleiden van nieuwe collega's. In de aankomende jaren is het een speerpunt om de formatie op orde te krijgen en te behouden, ervoor te zorgen dat de werkdruk daalt en de duurzame inzetbaarheid van medewerkers te bevorderen.

Speerpunt samenwerking met onze partners

De centralisten werken samen met verschillende zorgpartners. Denk hierbij aan de vijf ambulancezorgaanbieders in de meldkamer Oost-5 en diverse ketenpartners (ziekenhuizen, huisartsen, huisartsenspoedposten, etc.). Bij samenwerking zijn goede afspraken en een goede verstandhouding belangrijk, hierin blijven we de komende jaren investeren.

Daarnaast werken op de meldkamer in Apeldoorn de disciplines van Brandweer, Politie en Ambulancezorg van de vijf verschillende regio's binnen Oost-Nederland samen om de beste zorg- en hulpverlening te coördineren. In de nieuwe context en samenwerking in Apeldoorn is ruimte voor verbetering ten aanzien van de samenwerking tussen Ambulancezorg, Brandweer en Politie. Hierin trekken de verschillende partijen samen op.

¹ Een physician assistant (PA) is een BIG-geregistreerde medisch zorgprofessional die op locatie geneeskundige zorg biedt aan patiënten. De PA wordt alleen ingezet op meldingen die aan de vooraf opgestelde criteria voldoen. Binnen de pilot wordt onderzocht wat de impact is van het inzetten van een PA in het primaire proces ambulancezorg (denk aan toegankelijkheid, kwaliteit en veiligheid) bij Ambulancezorg Gelderland-Midden.

Speerpunt doorontwikkeling visie, richting en doel

Om klaar te zijn voor de toekomst is het belangrijk om een duidelijke visie, richting en doel te hebben. Ontwikkelingen 'overkomen' de meldkamer niet maar we maken gericht en bewuste keuzen over de inrichting van het meldkamerdomein. De aankomende jaren staan in het teken van de (door)ontwikkeling van visie, richting en doel voor een duurzame meldkamer van de toekomst.

Speerpunt urgentieclassificaties

Een hele concrete en tastbare ontwikkeling in de branche is de implementatie van de urgentieclassificatie. Begin 2024 is de ambulancesector begonnen met het aanpassen van de urgentieclassificaties. Met de nieuwe urgentieclassificatie komt er meer ruimte voor de triage en zijn er meer mogelijkheden om onderscheid te maken tussen verschillende urgenties: van de allergrootste spoed tot en met een zelfzorgadvies.

Pijler Zorgcoördinatie

Binnen de pijler zorgcoördinatie speelt een aantal richtinggevende beleidsontwikkelingen. In een later stadium kunnen hieruit speerpunten worden geformuleerd.

De minister van VWS heeft uitgangspunten gegeven voor het inrichten van zorgcoördinatie en heeft de ROAZ-regio's de opdracht gegeven om zorgcoördinatie per regio uit te werken en te implementeren. In februari 2024 is de kamer opnieuw geïnformeerd over zorgcoördinatie en is het implementatieplan gedeeld.

Acute Zorgregio Oost (AZO) heeft de ambitie om met behulp van zorgcoördinatie de juiste zorg, op de juiste plek, door de juiste zorgverlener te verlenen op het juiste moment, en daarbij zorgverleners in het dagelijks werk zo veel mogelijk te ontlasten in de coördinatie van acute zorg. Het organiseren van zorgcoördinatie zal in de praktijk plaatsvinden binnen de sub regio's. In Gelderland-Midden zijn dit de regio Arnhem en omstreken (of Centraal Gelderland) en de Gelderse Vallei.

Vanuit AGM zien we zorgcoördinatie als een intensivering van samenwerking tussen de (acute)zorgaanbieders. Uiteindelijk doel is om de juiste zorg bij de juiste persoon op het juiste moment te kunnen blijven verlenen. Vanuit Gelderland-Midden en Gelderland-Zuid hebben we een pilot zorgcoördinatie uitgevoerd. Deze is uitgevoerd in nauwe samenwerking met de HAP en de GGZ en gericht op een digitale vorm van zorgcoördinatie. Ervaringen vanuit deze pilot zijn en worden ingebracht in regionale en landelijke evaluaties. AGM spant zich de aankomende jaren in om goed aangesloten te blijven bij ontwikkelingen en neemt verantwoordelijkheid om de implementatie en samenwerking in het kader van zorgcoördinatie in de regio verder uit te voeren.

5.3.5. Programma bedrijfsvoering

Het programma bedrijfsvoering ondersteunt het primair proces van de afdelingen in het bedrijfsvoeren. Dit gebeurt vanuit zowel kaderstellende, controlerende, uitvoerende als serviceverlenende rollen op gebied van Control, Juridische zaken, Kwaliteit, Informatiebeveiliging, Privacy, Inkoop, Financiën, Informatievoorziening, ICT, HRM, Facilitair en Communicatie. We werken vanuit diverse wet- en regelgeving op het gebied van bijvoorbeeld financiën, arbo, kwaliteit, informatiebeveiliging, arbeidsvoorwaarden, privacy en de aanbestedingswet. Op basis daarvan worden constant diverse richtlijnen en uitvoerend beleid ontwikkeld en bijgesteld. Als gevolg van de ontwikkelingen in de organisatie en de omgeving onderscheiden we binnen het programma Bedrijfsvoering vier speerpunten waarop beleidsvoornemens zijn de komende jaren: het programma Samen.Beter.Bedrijfsvoeren, Informatievoorziening, Arbeidsmarkt en Duurzaamheid.

Speerpunt Samen.Beter.Bedrijfsvoeren.

Een van de belangrijkste activiteiten op gebied van bedrijfsvoering de komende jaren is het versterken van de organisatie door het ingezette programma Samen.Beter.Bedrijfsvoeren in combinatie met de implementatie van het AFAS-applicatieplatform. De noodzaak bestaat om op korte termijn de ondersteuning en samenwerking in de organisatie te versterken en verbeteren. Dit is een belangrijke conclusie uit het KPMG-onderzoek (2022) en sluit aan bij de resultaten van de benchmark van Berenschot op de personele overhead uit 2021. Deze noodzaak is aanleiding geweest om het programma Samen.Beter.Bedrijfsvoeren te starten.

Het resultaat van het programma in combinatie met de AFAS implementatie is een inhaalslag in onder andere de robuustheid van de systemen, procesgericht werken, het versterken van het management door verbeterde bronregistratie en ondersteuning en de wijze van samenwerken. Concreet leidt dit tot een verandering van de organisatie-inrichting, actualisatie van organisatiebeleid en processen, vernieuwing van systemen en versterking van de formatie in fte's. Hiermee wordt organisatieontwikkeling, beheersing van de bedrijfsvoeringsprocessen waaronder de planning & control cyclus, het interne toezicht en mitigeren van risico's en ondersteuning aan het lijnmanagement adequaat ingericht. Gedurende de looptijd van het programma worden op verschillende gebieden en verschillende niveaus beleid en richtlijnen ontwikkeld ter ondersteuning van de resultaten van het programma. Met dit programma maken we de beweging van een ad hoc naar een gestandaardiseerde organisatie.

Speerpunt Informatievoorziening

De maatschappij digitaliseert in snel tempo en de informatiebehoefte in de samenleving is fors toegenomen. Dit leidt tot diverse ontwikkelingen rondom bijvoorbeeld de digitalisering van klantcontacten, hybride samenwerken, de ontwikkeling van een veiligheidsinformatieknooppunt en het ontsluiten van management- en verantwoordingsinformatie. De snelle ontwikkeling van generatieve AI biedt voor VGGM kansen en draagt ook risico's in zich. Ook de risico's in het cyberdomein nemen steeds meer toe. Niet alleen de kans op een incident, maar ook de impact bij een incident is groot. Informatievoorzieningen en de manier waarop we gebruik maken van diverse informatie(bronnen) zijn belangrijke onderwerpen waar de komende periode beleidsontwikkeling op voorzien wordt.

Speerpunt Arbeidsmarkt

Ook VGGM voelt de arbeidsmarktkrapte. Dit geldt op dit moment met name voor medisch personeel, ICT'ers en bedrijfsvoeringsspecialisten. Juist ook voor die functies is het cruciaal om de continuïteit in uitvoering te borgen. Het streven is organisatiebreed zo min mogelijk te werken met tijdelijke inhuur. De vraag hierachter is hoe we als werkgever zorgen voor een gezond personeelsbestand voor nu en in de toekomst. We willen graag gerichte maatregelen kunnen nemen op gewenste instroom, doorstroom en het voorkomen van ongewenste uitstroom. Zo willen we, om jonge talentvolle medewerkers binnen te halen, meer inzetten op stages, trainees en het bieden van perspectief na een traineeship of startersfunctie. Maar ook talentmanagement voor het zittend personeel krijgt aandacht. VGGM biedt ruimte om te kunnen groeien, zowel in het eigen vakgebied als breder in de organisatie. Ook willen we toegroeien naar een inclusieve organisatie waar diversiteit van ons personeelsbestand vanzelfsprekend is. Het werken aan een Arbeidsmarktstrategie en arbeidsmarktcommunicatie is een belangrijk thema de komende jaren. Ontwikkelen en opleiden is hier onlosmakelijk aan verbonden.

Speerpunt Duurzaamheid

Bij de uitvoering van ons werk worden we steeds vaker geconfronteerd met de gevolgen van klimaatverandering. Wij stellen onszelf de vraag wat wij als VGGM zelf kunnen bijdragen aan de doelen zoals gesteld in het klimaatakkoord. Om te voldoen aan wet- en regelgeving wordt steeds meer gevraagd maatregelen te nemen en informatie te verstrekken. Op termijn is een (verplichte) uitgebreide duurzaamheidsrapportage, inclusief accountantscontrole niet ondenkbaar. De komende tijd gaan we aan de slag met het inrichten van de CO2-prestatieladder als ondersteunend instrument. Op basis hiervan stellen we concrete doelen en monitoren we de resultaten. De ambitie van VGGM ten aanzien van duurzame Bedrijfsvoering wordt in overleg met bestuur en gemeenten uitgewerkt en vertaald in een beleid.

5.3.6. Veilig Thuis

Veilig Thuis Gelderland-Midden (VTGM) heeft een meerjarenperspectief beschreven die als basis gebruikt zal worden voor het meerjarenbeleidsplan.

Dit perspectief gaat over:

- A. Het zijn van een wendbare organisatie die over haar eigen grenzen heen kijkt en haar expertise inzet daar waar deze gevraagd wordt;
- B. Een organisatie die de beschikking heeft over medewerkers die netwerkers zijn: medewerkers die bij de uitvoering van hun werk als VT-medewerker, over de grenzen heen kijken en verbinden;
- C. Het verder ontwikkelen van voorlichting naar preventie, door veel meer activiteiten te ontwikkelen op het gebied van advisering over de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling en een implementatie van werken met de meldcode;
- D. Het verder naamsbekendheid geven aan de adviesfunctie van VTGM, zodat slachtoffers weten van het bestaan van deze functie en hier gebruik van maken.

Vanuit ieder perspectief zijn speerpunten geformuleerd die een plek krijgen binnen de jaarplannen. Richting het najaar van 2024 worden deze speerpunten geëvalueerd om te komen tot een nieuw meerjarenbeleidsplan. Hieronder een uitwerking van de speerpunten.

Speerpunt wendbare organisatie

Voor een *wendbare organisatie* werken we eraan om voor onze samenwerkingspartners én voor onze opdrachtgevers een partner in control te zijn. We zijn een financieel gezonde organisatie waarin begroting en resultaat navolgbaar (transparant) zijn voor bestuur en opdrachtgevers.

We zorgen ervoor dat we deelnemen aan de lokale structuur. Daarnaast participeert VTGM in regionale en landelijke projecten met betrekking tot huiselijk geweld en kindermishandeling, zoals de nog te ontwikkelen toekomsttuinen uit het Toekomstscenario.

We hebben een focus op buitenwereld. VTGM is daarin zichtbaar, herkenbaar en toegankelijk voor professionals en voor burgers. En tot slot betekent het zijn van een wendbare organisatie dat we in onze ontwikkeling leren om over onze eigen grenzen heen te kijken en onze expertise daar inzetten waar deze gevraagd wordt.

Speerpunt, Medewerker van de toekomst

Voor medewerkers wensen we een ontwikkeling naar een medewerker die zich in de toekomstige context een positie kan geven. Hiervoor is het van belang dat medewerkers de ruimte krijgen hun talent

te benutten en werkplezier ervaren, maar hier ook verantwoordelijkheid voor nemen. Het geven van vertrouwen en het stimuleren van vakmanschap speelt hierbij een rol.

We gaan steeds meer toewerken naar het vergroten van het eigenaarschap van medewerkers op deze ontwikkeling. Dat houdt ook in dat we activiteiten gaan ontplooiën die zorgen voor een (groter) gevoel van autonomie bij medewerkers in hun dagelijks werk en de dagelijkse beslissingen die zij nemen.

Speerpunt de preventieve taak van de Veilig Thuis

In de tweede cohortstudie van het Verwey Jonker Instituut ("Een kwestie van een lange adem") komt duidelijk naar voren dat een goede screening van de (meervoudige) problematiek bij gezinnen die gemeld worden bij Veilig Thuis als gevolg van huiselijk geweld belangrijk is voor het stoppen van het geweld en het verhogen van de veiligheid in het gezin. VTGM gaat samen met de lokale partner en de directbetrokkenen op zoek naar een effectieve vorm van screening waarmee we preventief werken tegen het voortduren van het geweld.

Kennis van de Meldcode en de stappen die een professional kan doorlopen bij vermoedens van huiselijk geweld, is cruciaal voor het inzetten van zorg en het stoppen van geweld. VTGM ziet het als een belangrijke rol om proactief trainingen en voorlichting te geven over het toepassen van de Meldcode.

Speerpunt slachtoffers (eerder) bereiken

VTGM is het adviespunt huiselijk geweld en kindermishandeling in onze regio. In campagnes wordt vaak de nadruk gelegd op de meldfunctie van Veilig Thuis. In deze adviesfunctie zijn we onderscheidend ten opzichte van andere organisaties. Om slachtoffers eerder te bereiken gaan we werken aan het meer onder de aandacht brengen van de adviesfunctie, zodat slachtoffers en omstanders eerder contact met ons opnemen. De informatie die we verstrekken in een advies, maar ook op onze website en de folders gaan we allemaal onder de loep nemen en aanpassen aan Heldere Taal (niveau B1). Dit gaat ook betrekking hebben op het ECD en de manier waarop we overdrachtsinformatie aan de directbetrokkenen formuleren. Voor de werkbegroting betekent dit, meer dan bij andere thema's, dat we rekening houden met een budget voor communicatie en publieksinformatie. We hebben voor dit speerpunt de directbetrokkenen hard nodig. Dat betekent dat we feedback op zullen halen en hiervoor op meerdere momenten in gesprek gaan.

5.3.7. Programma X

Programma X is gereserveerd voor ontwikkelingen in onze omgeving die VGGM nopen hier een programma voor op te zetten. Een voorbeeld in de afgelopen periode was het programma Covid-19.

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden

Postbus 5364

6802 EJ ARNHEM

T 0800 8446 000

E info@vggm.nl

I www.vggm.nl

Beleidsplan Brandweer Gelderland-Midden

2025-2026

Inhoudsopgave

Voorwoord

Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

1. Inleiding	3
2. Onze brandweerorganisatie en onze opgave	4
2.1 Onze organisatie	4
2.2 Onze opgave	4
3. Onze belangrijkste kaders	5
3.1 Wet en regelgeving	5
3.2 Bestuurlijke richting en besluiten	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
4. Ontwikkelingen	6
5. Speerpunten en belangrijke thema's	7
5.1 Speerpunten	7
5.2 Belangrijke thema's	8
6. Beleidsdoelstellingen	9

1. Inleiding

Voor u ligt het beleidsplan Brandweer Gelderland-Midden 2025-2026. Dit beleidsplan is onderdeel van het beleidsplan Veiligheidsregio Gelderland-Midden 2025-2026 en gebaseerd op vigerende risicoprofielen.

In dit beleidsplan geven we aan welke opgaven de komende jaren voor ons liggen om de uitvoering van onze wettelijke en opgedragen taken op orde te houden (of in sommige gevallen op orde te krijgen). Het beleidsplan is daarmee een belangrijk richtinggevend document. Zowel intern voor ons bestuur en onze medewerkers als extern voor gemeenteraden en onze samenwerkingspartners. Het beleidsplan bepaalt onze koers en geeft richting aan onze activiteiten.

Gezien alle ontwikkelingen binnen en buiten onze veiligheids- en gezondheidsregio, zoals de coronacrisis, vluchtelingenopvang en reorganisatie, heeft onze organisatie meer tijd nodig om een gedegen, gedragen en goed afgestemd beleidsplan op te stellen. Om ervoor te zorgen dat ons beleid blijft aansluiten bij huidige en toekomstige ontwikkelingen, hebben wij het bestuur voorgesteld om een kortere beleidsperiode te hanteren en met ingang van 2027 een volgende reguliere beleidsperiode in te laten gaan.

Financiële implicaties worden meegenomen in de reguliere planning- en controlcyclus. Daarin zal een nadere afweging gemaakt worden welke activiteiten concreet worden uitgevoerd. Daar waar dit beleidsvoorstel al gevolgen heeft voor het begrotingsjaar 2025, is dit meegenomen in de conceptbegroting 2025.

2. Onze brandweerorganisatie en onze opgave

De organisatie voor brandweer en crisisbeheersing is gereorganiseerd. Hierdoor zijn er wijzigingen ten opzichte van de voorgaande beleidsperiode. Deze worden hier nader toegelicht.

2.1 Onze organisatie

Onze organisatie voor brandweer en crisisbeheersing begeeft zich in woelige tijden. Ervaringen uit het recente verleden - onder andere de inzet bij de coronacrisis en de opvang van asielzoekers en vluchtelingen uit de Oekraïne - laten zien dat er langdurig een beroep gedaan kan worden op de veiligheidsregio's. Daarbij is vaker gevraagd om bijstand, denk aan de overstromingen in Zuid-Limburg en grote natuurbranden in De Peel en op de Meinweg. De noodzaak om een toekomstbestendige organisatie te zijn, wordt hiermee extra onderschreven.

In 2023 is de organisatie voor brandweer en crisisbeheersing gewijzigd en is er een nieuw organisatieplan opgesteld. De komende jaren groeien wij naar een toekomstbestendige en wendbare organisatie. Hierbij is aandacht voor de aansluiting op andere onderdelen van de VGGM-organisatie waar de domeinen brandweer en crisisbeheersing onderdeel van uitmaken. Door uitvoering te geven aan het programma Samen.Beter.Bedrijfsvoeren wordt de verbeterslag gerealiseerd waarvoor het bestuur opdracht heeft gegeven.

2.2 Onze opgave

Brandweer en Crisisbeheersing Gelderland-Midden staan voor een kwalitatief hoogwaardige brandweezorg en crisisbeheersing waar burgers en organisaties vertrouwen in kunnen hebben en die zij waarderen.

De opgave van Brandweer Gelderland-Midden is een toekomstbestendige, slagvaardige organisatie met een sterke risicogerichte informatiepositie die anticipeert op maatschappelijke ontwikkelingen. Brandweezorg is voorbereid op incidenten door met bekwame mensen en materieel 24/7 klaar te staan om hulp te kunnen verlenen

Brandweer Gelderland-Midden blijft daarbij aangesloten op bovenregionale en landelijke ontwikkelingen. In het verlengde van onze beleidsdoelstellingen levert VGGM hier een actieve bijdrage aan. De thema's natuurbrandbeheersing en veilige energietransitie (VET) zijn hiervan mooie voorbeelden.

3. Onze belangrijkste kaders

Onze wettelijke kaders en bestuurlijke richting zijn in dit hoofdstuk opgenomen. Dit zijn belangrijke uitgangspunten bij de totstandkoming van ons beleid.

Wet- en regelgeving

Wet veiligheidsregio's

De Wet veiligheidsregio's (Wvr) is de basis voor de verantwoordelijkheden, taken en bevoegdheden van de Veiligheidsregio. Artikel 10 van de Wvr beschrijft de taken en bevoegdheden die aan het bestuur van de Veiligheidsregio zijn overgedragen. Dit zijn o.a. het instellen van een brandweer, GHOR en een meldkamer en het organiseren van de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en het informatiemanagement. Maar ook het inventariseren van risico's van branden, rampen en crises en het adviseren aan bijvoorbeeld burgemeesters over risico's en over het voorkomen, beperken en bestrijden van branden, rampen en crises.

Beleidsplan

In artikel 14 van de Wet veiligheidsregio's staan bepalingen voor een beleidsplan. Het volledige artikel is in bijlage 2 opgenomen. Kortgezegd schrijft de wet voor dat het bestuur van de veiligheidsregio ten minste eenmaal in de vier jaar een beleidsplan vast stelt, waarin het beleid is vastgelegd ten aanzien van de taken van de veiligheidsregio. Daarbij stelt de wet eisen aan hetgeen een beleidsplan minimaal moet omvatten en zijn voorschriften opgenomen ten behoeve van bestuurlijke vaststelling en afstemming met samenwerkingspartners.

Dekkingsplan als onderdeel beleidsplan

Ook het Dekkingsplan maakt deel uit van het beleidsplan. Het wettelijk kader voor de taken van de brandweer en het dekkingsplan ligt vast in de Wet veiligheidsregio's. Het dekkingsplan beschrijft de organisatie, opkomsttijden en materieel. Door middel van het dekkingsplan wordt bepaald waar in onze regio de brandweerkazernes zijn gevestigd, maar ook hoe ons materiaal is verdeeld en wat de opkomsttijden van de brandweer zijn. Het dekkingsplan wordt separaat aangeboden, in een separaat bestuurlijk besluitvormingstraject.

Omgevingswet

Per 1 januari 2024 is de Omgevingswet van kracht. Hiermee wijzigt de wettelijke grondslag voor onze adviestaken.

4. Ontwikkelingen

Kijkend naar de toekomst zien we dat de snelheid van nieuwe ontwikkelingen, de samenhang tussen deze ontwikkelingen, de impact en de omvang van een andere orde zijn geworden. Daarbij zien we ook dat er meer behoefte is aan ondersteuning en hulp bij situaties die het lokale niveau ontstijgen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de aanpak van de coronacrisis en de wijze waarop we omgaan met de stroom aan vluchtelingen. Afstemming, coördinatie, verbinding zoeken en informatie delen en vooral ook duiden, zijn hierbij essentieel. Een crisisorganisatie die flexibel is en zich snel kan aanpassen, is noodzakelijk om ook de uitdagingen in de toekomst het hoofd te kunnen bieden.

We staan nu voor een nieuwe fase. Allerlei ontwikkelingen vragen om het vergroten van onze impact, om partners en inwoners meer te betrekken bij veiligheid, aangezien het ons allemaal raakt. Vanuit vertrouwen, verbinding en vakmanschap gaan we samenwerken.

Om ontwikkelingen op de voet te kunnen blijven volgen en om hier als organisatie tijdig op te kunnen anticiperen, wordt dit proces voor VGGM intensiever door bijvoorbeeld frequentere aanpassing of bijstelling van beleid en passende maatregelen. Dit vergt een extra inspanning op ambtelijk en bestuurlijk vlak die wij op basis van onze samenwerking, bestuurlijke nabijheid en aangebrachte focus met vertrouwen tegemoet zien.

In de komende periode monitoren we de ontwikkelingen die volgen uit de wetsevaluatie en vervullen we een actieve rol in het proces 'Herziening Wet Veiligheidsregio'. Daarnaast gaan we verkennen en onderzoeken op welke wijze landelijke ontwikkelingen en maatschappelijke trends van invloed zijn op ons beleid en welke keuzes VGGM hierin kan of misschien zelfs moet maken. Een aantal ontwikkelingen en publicaties zijn voor VGGM belangrijk en zijn daarom expliciet in dit document opgenomen.

Belangrijke ontwikkelingen:

- Krapte arbeidsmarkt in relatie tot goed werkgeverschap
- Programma/plan nieuwe regering
- Financiële ontwikkelingen gemeenten (ravinjaar 2026)
- Introductie nieuwe gemeenschappelijke regeling
- Ontwikkeling multidisciplinaire samenwerking in het meldkamerdomein (C2000/NOOVA)
- Wonen met zorg
- Risicorelevante milieu inrichtingen
- Modernisering Staats(nood)recht
- Verkenning naar versterken maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht bij crises

Belangrijke publicaties:

- Nationale Veiligheidsstrategie
- Nationale klimaatadaptatiestrategie (zie bijlage 2)
- Strategische agenda Veiligheidsberaad
- Contourennota en two pagers RCDV/ministerie J&V in het kader van herziening Wvr
- Toekomstverkenning brandweer
- Landelijke agenda brandweerzorg

5. Speerpunten en belangrijke thema's

Naast uitvoering van onze reguliere (wettelijke) taken richten wij ons de komende periode op onderstaande speerpunten en thema's.

Speerpunten:

- Vrijwilligheid en paraatheid
- Risicogerichtheid
- Toekomstbestendige brandweer en crisisbeheersing VGGM
- Stevige netwerkpositie

Thema's:

- Natuurbrandbeheersing
- Veilige Energietransitie

5.1 Speerpunten

Speerpunt vrijwilligheid en paraatheid

Dit speerpunt blijft belangrijk omdat onze operationele brandweerorganisatie grotendeels uit vrijwilligers bestaat. Continue inspanning is noodzakelijk om vrijwilligers te 'vinden en binden', te meer omdat onze samenleving steeds individualistischer wordt.

Onze organisatie is 24/7 paraat en doet daarom 24/7 een groot beroep op de beschikbaarheid van medewerkers. Om onze paraatheid en inzetbaarheid te kunnen blijven garanderen, ook langdurig en ook bij nieuwe typen crisis, zijn extra inspanningen nodig om onze organisatie hierin te versterken.

Speerpunt risicogerichtheid

In de herziening van de Wet veiligheidsregio's - naar aanleiding van de wetsevaluatie – is informatievoorziening een belangrijke primaire randvoorwaarde ten behoeve van bovenregionale en landelijke samenwerking, zoals een landelijk risicoprofiel en landelijk dekkingsplan brandweer.

De inwerkingtreding van de Omgevingswet biedt VGGM de kans om nog sterker in haar netwerk en samenwerking met andere partners invulling te geven aan een veilige en gezonde leefomgeving. We staan aan het begin van deze transitie en daarom blijft risicogerichtheid een belangrijk speerpunt. Voor risicogerichter werken, of anders gezegd: datagedreven en informatiegestuurd werken, is het een must om onze informatiehuishouding op orde te hebben zodat we risico's signaleren, op waarde kunnen schatten, de impact voor VGGM kunnen duiden en we hier als organisatie op kunnen anticiperen. Een voorbeeld hiervan is dat we onze toezichtstaak kunnen prioriteren op basis van risico's en we onze adviezen op bouwvragen niet enkel baseren op wet- en regelgeving maar aanvullen met maatregelen die óók het veiligheidsniveau kunnen verbeteren.

Speerpunt toekomstbestendige brandweer en crisisbeheersing VGGM

Het implementeren en bouwen aan de nieuwe organisatie voor brandweer en crisisbeheersing vanuit onze kernwaarden vertrouwen, vakmanschap en verbinding behoeft de komende jaren aandacht om daadwerkelijk toekomstbestendiger te worden.

De grote lijnen zijn helder en de nieuwe organisatiestructuur is bekend. In de komende periode is aandacht voor mens en cultuur belangrijk zodat vertrouwen kan groeien, onze verbinding kan worden versterkt en we vanuit vakmanschap werken zodat wij flexibeler en wendbaarder worden. Thema's als

duurzame inzetbaarheid, sociale veiligheid, schoon werken en vitaliteit horen bij dit speerpunt. Evenals het verbeteren en versterken van onze samenwerking binnen VGGM door het programma Samen.Beter.Bedrijfsvoeren uit te voeren.

Speerpunt stevige netwerkpositie

- Zichtbaarheid VGGM: sterk lokaal, regionaal, bovenregionaal, landelijk en internationaal
- VGGM voor veilige én gezonde leefomgeving
- Expertisecentrum RB + visie RB
- VET, shared office als vliegwiel voor nieuwe manier van werken in coalities en allianties

5.2 Belangrijke thema's

Natuurbrandbeheersing

Het risico op natuurbrand in onze regio is groot; de kans op een onbeheersbare natuurbrand aannemelijk. We vergaren hierover kennis door natuurbranden te onderzoeken. Om ervoor te zorgen dat de maatregelen die we treffen dit risico reduceren, is voorgesteld om onze gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheersing te versnellen. We werken hierin bovenregionaal samen met omliggende veiligheidsregio's en zijn kartrekker op landelijk niveau om dit risico blijvend bij andere partijen onder de aandacht te brengen. Hierbij zetten we in op actieve participatie en samenwerking.

Veilige energietransitie

De energietransitie is een onontkoombare realiteit die niet alleen de manier waarop we energie opwekken verandert, maar ook de fundamenteën van veiligheid en crisisbeheersing beïnvloedt. In dit tijdperk van verandering is de veilige energietransitie (VET) niet langer slechts een technologische verschuiving; het is een integraal onderdeel geworden van elke schakel binnen de veiligheidsketen. Of het nu gaat om proactie, preventie, preparatie, repressie of nazorg, de impact van de energietransitie is voelbaar op alle niveaus.

De uitdagingen die VET met zich meebrengt, zijn niet beperkt tot specifieke geografische locaties; ze manifesteren zich op landelijk, districtelijk, regionaal en lokaal niveau. Zowel op ambtelijk als bestuurlijk niveau worden we geconfronteerd met dilemma's die vragen om een doordachte benadering en een gecoördineerde aanpak. De snelheid waarmee de ontwikkelingen plaatsvinden, vereist dat we niet alleen alert zijn op de risico's, maar ook dat we veerkrachtig reageren op de onzekerheden die gepaard gaan met de overgang naar duurzame energie.

VGGM continueert haar bijdrage aan het Landelijk Programma Veilige Energietransitie, is daarom ook verbonden aan het District Oost 5, vervult een leidende rol in Bovenregionaal Overleg, is actief betrokken in Regionale Samenwerkingsverbanden, neemt deel in het Shared office CONNECTR en werkt nauw samen met het lectoraat van het kennisinstituut NIPV.

De ontwikkelingen op het gebied van energietransitie laten zien dat andere samenwerkingsvormen zoals nieuwe coalities en allianties of bijvoorbeeld publiek-private samenwerking nodig zijn om veiligheid onder de aandacht te brengen en om als veiligheidsregio een vanzelfsprekende partij te worden gezien. De wijze waarop wij onze expertise delen, blijkt een vliegwiel te zijn voor andere manieren van samenwerken en draagt bij aan het gedachtegoed 'Brandveiligheid is coproductie'.

6. Beleidsvoornemens

In dit hoofdstuk zijn de speerpunten verder uitgewerkt in beleidsvoornemens en wordt toegelicht wat onze brandweerorganisatie de komende beleidsperiode wil realiseren.

1. Toekomstbestendigere brandweerorganisatie

De inrichting van de nieuwe organisatie en bijbehorende structuur staat. Ons fijnmazig netwerk van parate posten is belangrijk en daarom in de nieuwe structuur behouden. Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn helder. Om toekomstbestendiger te worden, is meer nodig en daarom wordt in de gehele organisatie steviger ingezet op het thema 'mens en cultuur'. Dat doen we door onze kernwaarden vertrouwen, vakmanschap en verbinding te vertalen naar omgangsvormen in de praktijk. We werken samen, met aandacht voor elkaar en met oog voor verschillen. Ook gaat meer aandacht naar duurzame inzetbaarheid. We vinden het van groot belang dat brandweermensen gezond blijven werken. Daarom werken we aan een sociaal veiliger klimaat, vergroten we ons vitaliteitsaanbod door aan te sluiten op het VGGM-brede programma, gaan we gericht aan de slag met het tweede loopbaanbeleid voor onze repressieve beroepskrachten en breiden we ons 'schoon werken-beleid' uit met het monitoren van de impact van het bestrijden van incidenten op de gezondheid van brandweermensen.

Met een strategische personeelsplanning zorgen we voor vakbekwame medewerkers – 'voor juiste mens op de juiste plek' - en spelen we in op de veranderende arbeidsmarkt. Duurzame inzetbaarheid, mobiliteit en positie in de arbeidsmarkt vormen hierin de aandachtspunten.

2. Hogere prioriteit voor vrijwilligheid

Vrijwilligheid is een blijvend ankerpunt in onze brandweerorganisatie. De mentale en fysieke belasting van brandweerwerk neemt toe. Onder andere door hogere kwaliteitseisen. Meer opleidings- en oefenbelasting en een veranderende rol van de ploegbevelvoerder/ploegcommandant vragen aandacht om vrijwilligers duurzaam inzetbaar te houden. Wij streven naar het vinden en binden van vrijwilligers, naar het vakbekwaam houden van vrijwilligers en naar gerichte aandacht voor het reilen en zeilen op onze posten.

3. Paraatheid beter monitoren

24/7 paraat om hulp te verlenen als er nood aan de man is, blijft een belangrijke maatschappelijke taak van de brandweer. Het dekkingsplan geeft handvaten om toe te werken naar een adequate en evenredige inzet van de brandweer in de hele regio. We werken aan het op peil houden van onze paraatheid met onze vrijwillige en beroepsmedewerkers. Daarom is het belangrijk dat we beter zicht hebben op onze paraatheid en inzicht in onze prestaties. We willen beter worden in het toepasbaar maken van data. Verder dragen we bij aan de landelijke verdeling van specialismen en landelijke slagkracht.

4. Betere informatievoorziening voor risicogerichter werken

We gaan de komende jaren meer informatiegestuurd werken en samenwerken. Hiervoor is een verbetering van onze digitale voorzieningen nodig en een aanpassing van onze manier van werken hierop aanpassen. We willen ontwikkelingen beter kunnen signaleren, sneller de impact hiervan kunnen duiden zodat we adequater hierop kunnen sturen en bijsturen. Dit doen we samen met onze gemeenten, samenwerkingspartners, alsook in coalities en allianties.

5. Steviger in netwerk

Wij willen de samenwerking in ons netwerk intensiveren en uitbouwen. Het gaat hierbij om onze samenwerking met omliggende veiligheidsregio's, onze brancheorganisatie Brandweer Nederland, gemeenten, Omgevingsdiensten, provincie Gelderland, bovenregionale samenwerkingsvormen en landelijk georganiseerde partijen. Als we sterk in ons netwerk willen zitten dan betekent dat, dat we van toegevoegde waarde en nabij moeten zijn. Dit doen wij bijvoorbeeld door te bouwen aan een expertisecentrum voor risicobeheersing. Door te participeren in verschillende coalities en allianties kunnen we beter aansluiten en bijdragen aan maatschappelijke ontwikkelingen.

6. Meldkamer

De activiteiten met betrekking tot de meldkamer hebben betrekking op het ontvangen van noodmeldingen van burgers of professionals en het alarmeren van eenheden in de regio.

Landelijke meldkamersamenwerking Apeldoorn

De meldkamer activiteiten worden gezamenlijk met de Veiligheidsregio's Gelderland Zuid, Noord en Oost-Gelderland, IJsselland en Twente uitgevoerd vanuit de nieuwe meldkamer Oost-Nederland in Apeldoorn.

De brandweerfunctie binnen de meldkamer in Apeldoorn wordt uitgevoerd door Veiligheidsregio Noord en Oost-Gelderland. Samenwerkingsafspraken tussen de 5 veiligheidsregio's zijn gemaakt om te zorgen dat de brandweerfunctie voor het hele gebied uniform wordt uitgevoerd. Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland verrekent de kosten voor de meldkamerfunctie brandweer met de andere veiligheidsregio's op basis van inwoneraantal.

Communicatiesysteem

Landelijk beheert de politie in opdracht van het Ministerie van Justitie en Veiligheid het systeem C2000 voor de communicatie binnen de veiligheidsketen. VGGM is zelf verantwoordelijk voor de aanschaf en het onderhoud van de portofoons, mobilofoons en alarmontvangers in gebruik binnen de brandweer.

Er komt een nieuw communicatiesysteem met als werktitel NOOVA (Nationale Openbare Orde en Veiligheidsarchitectuur). Naast spraak zijn dan ook data opties mogelijk, zoals beeld en sensoren. Het Ministerie werkt aan een programmaplan dat momenteel voorligt bij het Programma Overleg Informatievoorziening (POI).

Wettelijke grondslag beleidsplan veiligheidsregio

Wet veiligheidsregio's

Wijziging(en) op nader te bepalen datum(s); laatste bekendgemaakt in 2019. Zie het.

Geraadpleegd op 02-02-2024.

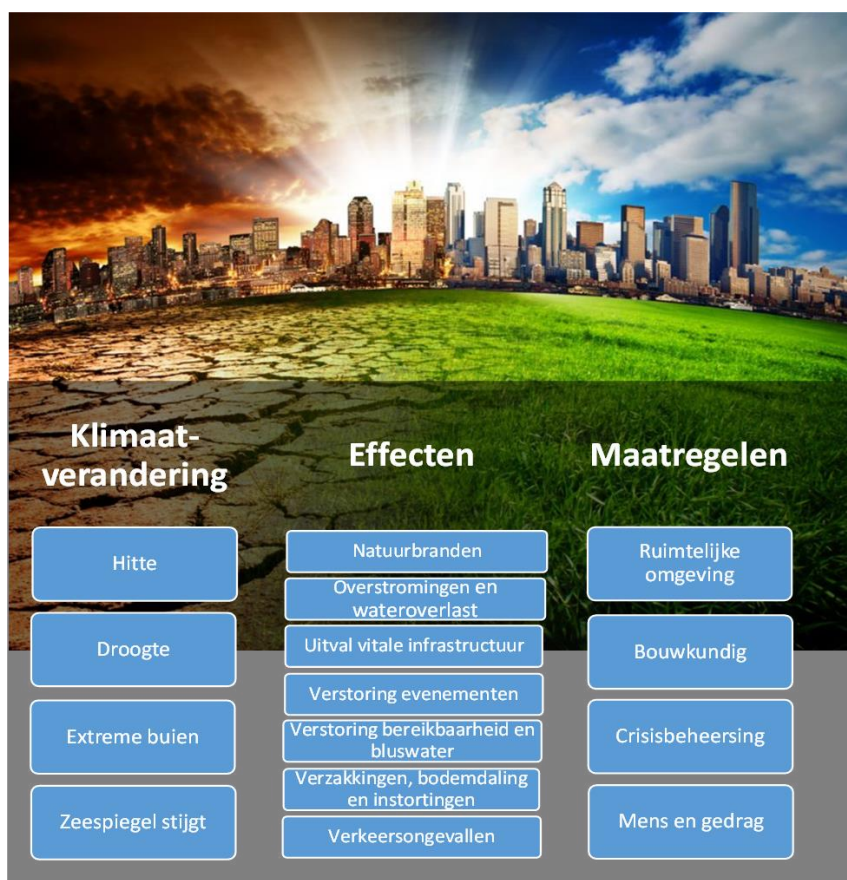
Geldend van 01-01-2024 t/m heden

Artikel 14

1. Het bestuur van de veiligheidsregio stelt ten minste eenmaal in de vier jaar een beleidsplan vast, waarin het beleid is vastgelegd ten aanzien van de taken van de veiligheidsregio.
2. Het beleidsplan omvat in ieder geval:
 - a. Een beschrijving van de beoogde operationele prestaties van de diensten en organisaties van de veiligheidsregio, en van de politie, alsmede van de gemeenten in het kader van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing.
 - b. Een uitwerking, met inachtneming van de omstandigheden in de betrokken veiligheidsregio, van door Onze Minister vastgestelde landelijke doelstellingen als bedoeld in artikel 37.
 - c. Een informatieparagraaf waarin een beschrijving wordt gegeven van de informatievoorziening binnen en tussen de onder a bedoelde diensten en organisaties.
 - d. Een oefenbeleidsplan.
 - e. Een beschrijving van de niet-wettelijke adviesfunctie, bedoeld in artikel 10, onder b, waaronder de adviesfunctie met betrekking tot omgevingsplannen, en van de wijze waarop de gemeenten het bestuur van de veiligheidsregio in de gelegenheid stellen zijn adviesfunctie uit te oefenen met betrekking tot omgevingsplannen.
 - f. De voor de brandweer geldende opkomsttijden en een beschrijving van de aanwezigheid van brandweerposten in de gemeenten alsmede de overige voorzieningen en maatregelen, noodzakelijk voor de brandweer om daaraan te voldoen.
- 2a. Voorafgaand aan de vaststelling van het beleidsplan overlegt de burgemeester van een gemeente in het gebied van de veiligheidsregio met de gemeenteraad over het ontwerpbeleidsplan.
3. Het bestuur stemt het beleidsplan af met de beleidsplannen van de aangrenzende veiligheidsregio's en van de betrokken waterschappen, en met het beleidsplan, bedoeld in artikel 39 van de Politiewet 2012, van de betrokken regionale eenheid van de politie.

Bijlage 1 - Toelichting nationale klimaatadaptatiestrategie

- Dit is een strategie uit 2016 maar wordt in 2026 vernieuwd. Hier en daar hebben we vanuit RB wel wat aansluiting bij de uitvoeringsprogramma's maar in mijn beleving zullen we hier meer mee moeten.
- In het plaatje hieronder zie je de 4 scenario's tgv de klimaatverandering en de effecten op de veiligheid (oranje) en de gezondheid (blauw).

Brandweer Gelderland-Midden

is onderdeel van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden

Brandweer Gelderland-Midden

Postbus 5364

6802 EJ ARNHEM

T 0800 8446 000

E brandweer@vggm.nl

I www.brandweergm.nl

Beleidsplan crisisbeheersing 2025 - 2026

Ontwikkelingen

Risicoprofiel en operationele prestaties

Beleidsplan Crisisbeheersing GM

Versterken
crisisbeheersing

- Doorontwikkelen flexibele en robuuste crisisorganisatie
- Ontwikkelen van het netwerk en flexibele netwerksamenwerking
- Versterken en verbinden risico- en crisiscommunicatie

Versterken
informatiepositie

- Informatiegestuurde veiligheid op orde brengen
- Doorontwikkelen veiligheidsinformatieknooppunt (VIK)

Missie

Wij maken en houden Gelderland-Midden zo veilig en gezond mogelijk. Telkens iets beter.

Dat doen we door het kennen en beperken van risico's, het voorbereiden op en het bestrijden van crises. Wij zijn daarbij dé verbindende schakel.

Inleiding

We staan als veiligheidsregio op het gebied van crisisbeheersing voor grote uitdagingen. Alle ontwikkelingen (veranderende samenleving, krapte arbeidsmarkt, nieuwe crises) vragen om versterking van de wijze waarop we met alle partners crises beheersen en om een hogere paraatheid en weerbaarheid van de samenleving. We moeten voorbereid zijn op de klassieke flitsincidenten maar ook op langdurige crises die een grote impact hebben op de samenleving. De rol die de veiligheidsregio krijgt toebedeeld in recente crises vraagt een betere voorbereiding en informatiepositie.

Om aan deze nieuwe rol en extra taken te kunnen voldoen, heeft het Rijk extra BDUR-gelden toegekend aan de veiligheidsregio's.

Dit beleidsplan sluit aan bij de ontwikkelingen op het terrein van:

- de toekomstige aanpassing van de Wet veiligheidsregio's;
- de Contourennota crisisbeheersing en brandweezorg;
- de opdracht vanuit het Rijk om langdurige kwalitatieve crisisbeheersing en informatiemanagement structureel te organiseren inclusief de oprichting van het Knooppunt Coördinatie Regio's-Rijk (KCR2);
- de landelijke agenda crisisbeheersing;
- het Eindadvies Uniforme Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg

In dit plan worden de beleidsrealisaties op basis van de komende ontwikkelingen beschreven. De financiële gevolgen van de beleidsrealisaties blijven binnen de begroting en de extra BDUR-gelden. Vanzelfsprekend blijven wij de reguliere taken uitvoeren.

Risicobeleid

- In Gelderland-Midden scoren de crisistypen overstroming, epidemie/pandemie, natuurbranden, cybercrime, verstoring nutsvoorzieningen en dierziekten het hoogst op waarschijnlijkheid en impact (bron: Regionaal Risicoprofiel (RRP) 2019-2023)
- Gelderland-Midden past vanaf 2024 een nieuwe methodiek toe om te komen tot het vernieuwde risicoprofiel Gelderland-Midden. Met het hanteren van de nieuwe methodiek is het opstellen van het RRP geen doel op zich, maar staat vooral het proces van het in contact zijn met onze partners over de risico's in onze regio centraal. Door regelmatig met partners in gesprek te gaan over de risico's in de regio is ons risicobeeld actueler, vollediger en kunnen we deze risico's beter duiden.
- Algemeen hanteert Gelderland-Midden het volgende principe: De veiligheidsregio moet voorbereid zijn op elke crisis. De crisis van morgen is altijd anders dan vooraf bedacht. Een goede basis, leiding- en coördinatie structuur en informatiepositie moeten op orde zijn om welke crisis dan ook op te vangen. Het RRP helpt de regio om waar mogelijk te prioriteren en keuzes te maken binnen OTOTEL (opleiden, trainen, oefenen, testen, evalueren en lessons learned), planvorming, risicocommunicatie en kennisverbreding.
- Absolute veiligheid bestaat niet, maar de veiligheidsregio doet alles wat in haar mogelijkheden ligt om bij te dragen aan een veilige samenleving.

Beleidsdoelstellingen 2025 - 2026

De komende jaren versterken wij onze **crisisbeheersing** door:

1. Een flexibele en robuuste crisisorganisatie:

- De regio kan bij een flitscrisis én bij een langdurige crisis, de crisisteams voorzien van leiding en coördinatie, informatiemanagement en verbinding maken met relevante andere partners.
- Plannen zijn up-to-date en 24/7 eenvoudig beschikbaar voor crisisfunctionarissen.
- Alle vaste & mobiele ruimten, systemen en middelen zijn 24/7 beschikbaar, worden goed beheerd en regelmatig getest op functioneren en cyberweerbaarheid.
- De regio maakt een transitie naar OTOTEL. De regio volgt de PDCA (plan, do, check, act)-cyclus zodat verbetermaatregelen worden doorgevoerd en de effectiviteit wordt getoetst.
- De nieuwe afdeling crisisbeheersing van VGGM, ook bestaande uit de onderdelen bevolkingszorg en GHOR, ontwikkelt zich naar een gestandaardiseerde beheersorganisatie en effectueert efficiency voordelen.
- Versterken van de crisisorganisatie bevolkingszorg
- Versterken van de samenwerking binnen de gehele geneeskundige keten ten behoeve van zorgcontinuïteit.

2. Een flexibele netwerk-samenwerking:

- De regio heeft de kennis en capaciteit om actief in contact te zijn met relevante partners / partijen. Er vindt actieve investering plaats in samenwerkingsrelaties.
- Ons netwerk is fluïde.
- De netwerk-samenwerking is lokaal, regionaal, interregionaal, nationaal en internationaal.

3. Versterken en verbinden risico- en crisiscommunicatie

- De regio vergroot de weerbaarheid en het uithoudingsvermogen van de samenleving door risico- en crisiscommunicatie in alle fasen van preparatie tot en met nase.

Beleidsdoelstellingen 2025 - 2026

Daarnaast versterken wij de komende jaren onze **informatiepositie**, door:

4. Informatiegestuurde veiligheid (IGV)

- Informatievoorziening faciliteert bestuur, (keten)partners, management en medewerkers structureel bij effectieve uitvoering van taken.
- Er is sprake van adequate informatievoorziening (juiste informatie, op de juiste plek, voor de juiste mensen op het juiste moment beschikbaar).
- Er wordt geïnvesteerd in een stevig fundament en daarom wordt ingezet op innovatie en informatiehuishouding op orde.

5. Veiligheidsinformatie knooppunt (VIK)

- We groeien behoeftegestuurd tot een volwaardig VIK waarin actuele statussen van mogelijke dreigingen en kwetsbaarheden ontsloten, geduid, gemonitord, gesignaleerd en mogelijk voorspeld worden.
- VIK staat in verbinding met andere knooppunten zoals KCR2 en zorgt voor beter informatie gestuurd te werken op het gebied van veiligheid

Beleidsrealisaties versterken crisisbeheersing

	2025	2026	En verder
Flexibele en robuuste crisisorganisatie	Inrichtingsplan crisisbeheersing en operationele crisisorganisatie (incl. huisvesting)	Implementatie crisisbeheersing en operationele crisisorganisatie	
	Project beheer CoPI-bak en aanbesteding MCU	Aanbesteding MCU	
	Actualiseren planvorming	Actualiseren planvorming	Actualiseren planvorming
	Transitie OTOTEL	Transitie OTOTEL	
Flexibele netwerk-samenwerking	Opstellen programma netwerkmanagement Verkennen en verbreden netwerk	Uitvoeren programma netwerkmanagement	Actualisatie afspraken netwerkpartners
	Implementatie methodiek RRP	Implementatie methodiek RRP	Actualiseren RRP
	Internationale samenwerking Duitsland	Internationale samenwerking Duitsland	Internationale samenwerking Duitsland
Versterken en verbinden risico- en crisiscommunicatie	Herinrichten organisatie crisiscommunicatie	Herinrichten organisatie risicocommunicatie	
	Project crisiswebsite VGGM		

Beleidsrealisaties versterken informatiepositie

	2025	2026	En verder
Informatiegestuurde veiligheid	Inrichting onderdeel IV afdeling crisisbeheersing IV-proces en eigenaarschap organiseren	Programma en implementatie IV	Programma en implementatie IV
	Informatiehuishouding op orde (creëren en behouden van een goed fundament)	Informatiehuishouding op orde (creëren en behouden van een goed fundament)	Informatiehuishouding op orde (creëren en behouden van een goed fundament)
	Ontwikkelen samenwerking rijk-regio (KCR2)	Implementatie samenwerking rijk-regio (KCR2)	Implementatie samenwerking rijk-regio (KCR2)
VIK	Verdere doorontwikkeling VIK (techniek, beheer, organisatie)	Verdere doorontwikkeling VIK (techniek, beheer, organisatie)	Verdere doorontwikkeling VIK (techniek, beheer, organisatie)

PDCA-cyclus beleid

Voor iedere doelstelling zijn beleidsrealisaties benoemd. In de beleidsplanperiode zal jaarlijks de voortgang van de uitvoering van het beleid gemonitord worden. Indien beleidsaanpassing nodig is, wordt dit voorgesteld aan het bestuur.

concept **Dekkingsplan 2024**

Integrale brandweerzorg op basis van de
landelijke handreiking

december 2023

Voorwoord	3
Management samenvatting	4
1. Inleiding	6
1.1 Historie en aanleiding	6
1.2 Definities	7
1.3 Uitgangspunten	8
1.4 Proces en betrokkenen	9
2. Dekking bijstellen: huidige brandweerzorg (processtap 1)	10
2.1 Interne ontwikkelingen	10
2.2 Externe ontwikkelingen	12
3. Beschrijving dekking (processtap 2)	15
3.1 Snelheid (Prognose opkomsttijd)	15
3.2 Capaciteit: slagkracht en grootschalige en langdurige inzetten	17
3.3 Paraatheid	20
3.4 Werkdruk op basis van alarmeringsfrequentie	21
4. Beoordeling dekking (processtap 3)	22
4.1 Beoordeling snelheid	22
4.2 Beoordeling capaciteit	27
4.3 Beoordeling paraatheid	29
4.4 Beoordeling aandachtsobjecten	30
4.5 Beoordeling werkdruk op basis van alarmeringsfrequentie	31
4.6 Totaalbeoordeling Gelderland-Midden	31
5. Overige specialismen (Ondersteuningseenheden)	32
5.1 Natuurbranden	32
5.2 Redvoertuigen	33
5.3 Hulpverleningsvoertuigen (grootschalige hulpverlening)	34
5.4 (Grootschalig) Watertransport	35
5.5 First Responder brandweer	36
5.6 Waterongevallenbestrijding	36
5.7 Incidentbestrijding Gevaarlijke Stoffen (IBGS)	37
5.8 Grof en Extreem Geweld (Terrorismegevolgbestrijding (TGB))	39
5.9 Rietenskapbrandbestrijding	39
5.10 Veeredtakel	39
5.11 Arbeidshygiëne	39
5.12 Verzorgingsgroep	40
5.13 Betuweroute	40
6. Conclusies en aanbevelingen	41
6.1 Conclusies	41
6.2 Aanbevelingen	41

Voorwoord

Beste lezer,

Met genoegen presenteer ik dit dekkingsplan, een document dat voortkomt uit nauwgezette analyses, samenwerking en richtlijnen van de nieuwe landelijke handreiking Gebiedsgerichte Opkomsttijden (GGO). Dit document vormt de ruggengraat van onze strategie op het gebied van dekking en risicobeheer voor de brandweer in de regio Gelderland-Midden. In dit dekkingsplan zijn de wijzigingen en bestuurlijke afspraken die gemaakt zijn sinds de vaststelling van het vorige dekkingsplan verwerkt, naar de toekomst toe is dit dekkingsplan beleidsarm. Het is een weerspiegeling van mijn professionele opvatting dat de repressieve brandweezorg in onze regio op een adequaat niveau georganiseerd is. Dit plan biedt ook een leidraad voor verdere verbeteringen en ontwikkelingen in onze aanpak.

Dit dekkingsplan is niet slechts een statisch document; toekomstige ontwikkelingen kunnen van invloed zijn op het hier gepresenteerde dekkingsbeeld. De systematiek biedt houvast voor ons beleid waarin we continu streven naar verbetering, veerkracht en effectiviteit.

Een van de essentiële pijlers van dit dekkingsplan is het fijnmazige netwerk van brandweerposten. Dit netwerk vormt een cruciale randvoorwaarde voor een adequate dekking, vooral in situaties met grote en/of langdurige inzetten. Het biedt niet alleen de nodige slagkracht, maar zorgt ook voor een betrouwbare restdekking in ons verzorgingsgebied.

Een andere relevante pijler is dat onze organisatie 24/7 paraat staat met beroeps- en vrijwillige brandweermensen. Daarom is het ook belangrijk om aandacht te blijven besteden aan goed werkgeverschap, met name in het binden en boeien van vrijwilligers.

Ik wil mijn oprechte dank uitspreken aan allen die hebben bijgedragen aan dit plan, met name aan degenen die de landelijke handreiking hebben vertaald naar praktische toepassingen voor onze regio. De toewijding en expertise van de bestuurlijke klankbordgroep hebben een uiterst constructieve rol gespeeld. De ambtelijk/bestuurlijke samenwerking waarin vakinhoud en bestuurlijke aspecten samen worden gebracht, hebben dit document verrijkt en versterkt. Deze inspanningen leggen een solide basis voor onze toekomstige opgaven.

Met vriendelijke groet,

Anton Slofstra, directeur Brandweer

Management samenvatting

Alle relevante bestuurlijke besluiten en maatschappelijke en organisatorische ontwikkelingen die van invloed zijn op de brandweerdekking, worden in dit nieuwe dekkingsplan geïntegreerd.

Waar het dekkingsplan 2015 voor het beoordelen van de dekking alleen uitging van objectgerichte harde opkomsttijden, worden in het nieuwe dekkingsplan gebiedsgerichte opkomsttijden in bandbreedten gebruikt in de classificaties Goed [groen], Voldoende [blauw] en Onvoldoende [rood]. Nieuw is ook het beschrijven en beoordelen van de “Capaciteit”, de “Paraatheid” en de “Werkdruk”. Conform de landelijke handreiking zijn de opkomsttijden berekend voor een prio-1 gebouwbrand.

Dit dekkingsplan beschrijft en beoordeelt de dekking van de veiligheidsregio Gelderland-Midden conform de nieuwe uniforme landelijke systematiek. Het voldoet daarmee aan de wens van de minister, uit haar brief van 19 december 2022, om elke regio voor eind 2023 een dergelijk plan te laten opstellen.

Huidige brandweezorg – processtap 1

Gelderland-Midden kent posten met een vrijwilligers- en een 24-uursberoepsbezetting. Voor de berekeningen zijn de gerealiseerde statustijden en theoretische opkomsttijden in de dagsituatie gebruikt. Op alle posten is ten minste één basiseenheid beschikbaar. Het risicoprofiel voor de veiligheidsregio is niet gewijzigd, net zo min als het vervoersnetwerk.

Beschrijving dekking – processtap 2

Snelheid beschrijft de theoretische tijd waarop een basiseenheid ter plaatse is. Deze opkomsttijd is input voor specialistische software die vervolgens de opkomsttijd berekend.

Capaciteit wordt bepaald door de slagkracht (de opkomsttijd is van de derde basiseenheid), en het vermogen tot grootschalige en langdurige inzetten. De vrijwillige en beroepsposten kunnen maximaal vier pelotons formeren. Er blijven voldoende basiseenheden over om de restdekking te waarborgen. Gelderland-Midden levert interregionaal een specialistisch IBGS-team en brandweerdeikers.

Paraatheid is voor de vrijwillige posten georganiseerd op basis van het vrije instroom model. Bij een onderbezetting zijn technologische maatregelen getroffen om snel een buurpost te alarmeren.

Werkdruk wordt op drukker posten verdeeld met een ploegensysteem.

Beoordeling dekking – processtap 3

Omdat gewerkt wordt met vrije instroom, zijn drie scenario's uitgewerkt: basisscenario, realistisch scenario en tegenslag scenario. Het algemene dekkingsbeeld van de veiligheidsregio is goed. In het realistische scenario zijn er weliswaar buurten die waar de opkomsttijd onvoldoende is. In deze buurten komt een samengestelde eenheid, maar de eerste eenheid voldoet aan de norm.

Er zijn in de regio ook een aantal aandachtsoBJECTEN, waarbij de opkomsttijd langer dan de bovengrens van categorie I (max. 10 minuten). Hiervoor is aandacht vanuit de afdeling Risicobeheersing.

Door te werken met beroepsposten en voor drukke vrijwilligersposten met een meer ploegen systeem is de werkdruk aanvaardbaar.

Specialismen

Alle posten voeren het levensreddende specialisme First Responder brandweer uit. Andere specialismen zijn over de regio verdeeld. Natuurbrandbestrijding is de belangrijkste, vanwege het toenemende risico op een onbeheersbare brand. Verder zijn er posten met red-, hulpverleningsvoertuigen, eenheden voor grootschalig watertransport of brandweervaartuigen. Een klein aantal posten verzorgt redding van vee, rietkapbrandbestrijding, bovenregionale IBGS, inzet op de Betuweroute, brandweerdeikers, of de arbeidshygiëne na een inzet.

Leeswijzer

Bij het tot stand komen van het dekkingsplan zijn de processtappen vanuit de handreiking doorlopen. En is de beoordeling gedaan op basis van de beschikbare beoordelingskaders uit de handreiking, die voor gebiedsgerichte opkomsttijden en voor Grootchalig Brandweeroptreden (GBO). Allereerst wordt beschreven wat de aanleiding voor het ontwikkelen van een nieuw dekkingsplan is. In het volgende hoofdstuk wordt de dekking beschreven op basis van de verplichte factoren snelheid en capaciteit. En worden daarnaast ook de factoren paraatheid en werkdruk beschreven.

Vervolgens wordt beschreven op welke wijze het verzorgingsgebied wordt ingedeeld in de drie categorieën zoals beschreven in box 18 (van het project RemBrand). Daarnaast wordt er beschreven in welke mate er onder de huidige omstandigheden kan worden voldaan aan het vastgestelde normeringskader.

De laatste hoofdstukken hebben betrekking op de wijze waarop het opgestelde dekkingsplan bestuurlijk wordt vastgesteld, hoe het wordt geïmplementeerd en uitgevoerd en welke gegevens worden geregistreerd om uiteindelijk de dekking cyclisch te kunnen monitoren. Tot slot zijn er bijlagen ter onderbouwing van de verschillende onderdelen van dit rapport.

Wat hoort er wel en niet bij (opdracht omschrijving)

Met dit dekkingsplan worden alle tussenliggende bestuurlijke besluiten en organisatorische aanpassingen die van invloed zijn op de brandweerdekking verwerkt en beschreven volgens de nieuwe landelijke handreiking. Daarmee wordt de huidige situatie helder beschreven en kan daarmee dienen als basis voor het in beeld brengen van de effecten van (voorgenomen) wijzigingen en het toetsen van deze theoretische waarden aan de resultaten in de praktijk.

Het dekkingsplan is onderdeel van het meerjarig brandweerbeleidsplan, dat weer onderdeel is van het VGGM meerjarig beleidsplan. Het ligt in de bedoeling om het geheel in 2024 bestuurlijk vast te stellen.

1. Inleiding

1.1 Historie en aanleiding

Het voorgaande dekkingsplan is vastgesteld in 2015 en tussentijdse aanpassingen zijn elk separaat aan het bestuur voorgelegd. In dit nieuwe dekkingsplan 2024 worden alle voor de dekking relevante voorgaande besluiten en maatschappelijke-, organisatorische- en technische ontwikkelingen geïntegreerd. Er wordt geen nieuw beleid voorgesteld of opgenomen. Het is daarmee een beleidsarm document.

Op grond van artikel 14 van de Wet Veiligheidsregio's dient het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio vierjaarlijks, of wanneer de situatie binnen de veiligheidsregio significant is gewijzigd, een regionaal beleidsplan vast te stellen. Lid 2.f van ditzelfde artikel schrijft voor dat een dekkingsplan deel uitmaakt van het regionale beleidsplan.

Met dit nieuwe dekkingsplan 2024 worden de objectgerichte opkomsttijden, die we voorheen gebruikten, losgelaten. Ze worden vervangen, mede op aangeven van de minister in haar brief dd 19 december 2022, door een landelijk uniforme systematiek gebaseerd op gebiedsgerichte opkomsttijden (GGO).

De eerste contouren om te komen tot een andere werkwijze werden reeds zichtbaar in het [inspectierapport Ter Plaatse \(2012\)](#) waarin werd geconstateerd dat de genoemde opkomsttijden slechts marginaal werden behaald. Dit gegeven werd vervolgens meegenomen in het [landelijke rapport 'RemBrand: Brandveiligheid is coproductie' uit 2015](#). De conclusie van het rapport is dat brandveiligheid uiteindelijk altijd een ketenresultaat is. Daardoor is het belangrijk om binnen alle onderdelen van de veiligheidsketen verbeteringen door te voeren, passend bij de huidige en toekomstige risico's. Binnen het onderdeel preparatie zijn de opkomsttijden van de brandweer en het hierbij behorende dekkingsplan tegen het licht gehouden. De wens vanuit het project RemBrand is om de opkomsttijden van de brandweer te koppelen aan het brandrisicoprofiel van een bepaald gebied. Hieruit volgend is in 2019 een (concept) ['Handreiking Landelijke uniforme systematiek voor dekkingsplannen'](#), ook wel 'handreiking Gebiedsgerichte opkomsttijden', opgesteld. Hiermee wordt een dekkingsbeeld geschetst wat meer recht doet aan de praktijk.

Ons nieuwe dekkingsplan is tot stand gekomen op basis van deze nieuwe, landelijke systematiek. We maken zogezegd een nieuwe kleurenfoto van alle huidige (bestuurlijke) afspraken die invloed hebben op de repressieve brandweerdekking. Omdat dit de eerste keer is dat deze nieuwe landelijke methodiek is toegepast voor Gelderland-Midden, kan dit plan gezien worden als een nulmeting. In dit dekkingsplan wordt het niveau van de basisbrandweezorg en het grootschalig optreden in onze regio beschreven. Bij veranderingen in de feitelijke situatie of in de afspraken en besluiten die van invloed zijn op het dekkingsbeeld, kan de nieuwe situatie het niveau steeds worden vergeleken met deze nulmeting.

1.2 Definities

Tabel 1 Definities

Definitie	Beschrijving
TS6 (basiseenheid)	Standaard TS met een bezetting van zes personen bestaande uit: 1 chauffeur, 1 bevelvoerder en vier manschappen. TS6 is de basisbrandweereenheid zoals in het Besluit Veiligheidsregio's is omschreven
TS4	Standaard tankautospuut (TS) met een bezetting van vier personen bestaande uit: 1 chauffeur, 1 bevelvoerder en minimaal twee manschappen
Samengestelde brandweereenheden	Samenstelling van twee TS-en die op de plaats van het incident worden samengesteld tot één basis brandweer eenheid. Iedere TS heeft een minimale bezetting van: een chauffeur, een bevelvoerder en twee manschappen
Opkomsttijd	De totale tijd nadat de melder de brand heeft gemeld bij de 112-alarmcentrale tot en met het moment dat er ten minste een basis brandweereenheid of een complete samengestelde eenheid ter plaatse is. Meer informatie in Hoofdstuk 3
Status(tijden)	Het geregistreerde tijdstip waarop de eenheid is uitgerukt, ter plaatse of weer inzetbaar is. De statustijden worden nu handmatig geregistreerd door de bevelvoerder via een sneltoets op de porto- of mobilofoon
Dagsituatie	Het tijdvak tussen 08:00 en 18:00 op werkdagen.
Meldkamertijd	Tijd tussen aanname van een brandweercentralist en alarmering van een basiseenheid
Uitruktijd	Tijd tussen alarmering en vertrek uit de post van een basiseenheid (opkomsttijd brandweermensen).
Rijtijd	Tijd tussen uitruk en ter plaatse bij het incident. De tijd waarin een basiseenheid onderweg is.
Onderbezetting	Er zijn onvoldoend brandweermensen opgekomen om als TS4 of basiseenheid uit te rukken.

1.3 Uitgangspunten

Het dekkingsplan is opgesteld met in achtneming van de volgende uitgangspunten:

- Het plan is opgesteld op basis van de Landelijke uniforme systematiek voor Dekkingsplannen.
- Het plan is opgesteld met in achtneming van de Wet Veiligheidsregio's, met dien verstande dat het, in afwachting van de gewijzigde wet, al uitgaat van de nieuwe methode met de daarbij horende aangepaste normen voor opkomsttijden. Het Ministerie van J&V maakt voor de pilotregio's3 een uitzondering waar het gaat om het voldoen aan de wettelijk vastgestelde normtijden.
- Het plan is opgesteld met als uitgangspunt een bezetting van zes personen per tankautospuut (basiseenheid). Ten gevolge van de invoering van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (WNRA, 2020), kan vrijwilligers niet verplicht worden beschikbaar te zijn. Een 100% garantie dat na alarmering een brandweereenheid kan uitrukken is voor onze 38 vrijwillige posten dus niet te geven. In praktische zin wordt door het toepassen van 300% personeelsbezetting van de post, het risico van niet kunnen uitrukken zo klein mogelijk gehouden. Als alternatief bij onvoldoende opkomst van personeel is het uitrukken als samengestelde eenheid: TS4. Daarbij wordt aanvullend een eenheid uit een buurpost gealarmeerd, zodat er minimaal 6 brandweercollega's ter plaatse komen. In de TS4-situatie wordt de tijd aangehouden waarmee het tweede voertuig ter plaatse komt.
- Voor de berekeningen van de opkomsttijden is uitgegaan van een gebouwbrand.
- Operationele grenzen zijn in het gehele verzorgingsgebied, toegepast. Dit betekent dat bij elk incident die eenheid wordt gealarmeerd die de snelste brandweerzorg aan de burger kan leveren. Dit kan dus ook een eenheid uit een andere regio zijn en omgekeerd.
- Het dekkingsplan is gekoppeld aan het brandrisicoprofiel.
- Uitruktijden worden bepaald d.m.v. het (automatisch) statussen van de voertuigen. Deze tijden vormen de basis voor de rapportages over de opkomsttijden.
- De daadwerkelijk behaalde opkomsttijden worden getoetst aan de theoretische normtijden van het dekkingsplan en gerapporteerd aan het MT-brandweer. Significante wijzigingen worden gerapporteerd aan het Dagelijks en Algemeen Bestuur. Werkelijk behaalde opkomsttijden vormen de basis voor het periodiek herzien van het dekkingsplan, indien dat noodzakelijk is.
- De operationele leiding is geregeld volgens het operationeel plan.

Landelijke methodiek en bestaande lijn voor specialismen

Dit dekkingsplan is gebaseerd op de herziene handreiking landelijke uniforme systematiek versie 3.0. Deze handreiking richt zich op alle repressieve taken van de brandweer en het normenkader richt zich op de kerntaak brand met als maatgevend scenario het incidenttype gebouwbrand en beschrijft een generieke methode voor het bepalen van de opkomsttijden van basisbrandweereenheden. Aangezien er op dit moment alleen een normering bestaat voor een tankautospuut (TS6) wordt die gebruikt. De systematiek is zowel uitgewerkt voor de factoren snelheid en capaciteit als voor paraatheid en werkdruk. Transparantie is een belangrijk uitgangspunt bij deze methodiek. De overwegingen, onderbouwingen en keuzes worden gedocumenteerd, zodat zij voor het bestuur, gemeenten, medezeggenschapsorganen en medewerkers te volgen is. De landelijk uniforme toepassing van deze handreiking leidt tot dekkingsplannen, die zich onderling goed laten vergelijken.

Gebiedsgerichte opkomsttijd (GGO) gaat over de snelheid waarmee de brandweer bij een incident ter plaatse kan zijn. Voor de repressieve dekking is het niet realistisch als de nadruk alleen op de factor snelheid ligt en alle andere factoren buiten beschouwing blijven.

Voor een zorgvuldig en genuanceerd inzicht in de repressieve dekking moet de brandweer - naast de factor snelheid - ook aandacht besteden aan de factoren capaciteit, paraatheid en werkdruk. Deze factoren zijn opgenomen in de handreiking. De factoren snelheid en capaciteit zijn uitgewerkt volgens de methodiek die in de handreiking is beschreven en ondanks het feit dat er geen voorgeschreven methode bestaat, worden de factoren paraatheid en werkdruk wel beschreven. Het is aan de regio zelf deze laatste twee factoren te wegen en te duiden.

Visie uitruk op maat 2015

In 2015 is binnen het project Doorontwikkeling Repressieve Organisatie (DRO) de visie "Uitruk op maat" opgesteld. Hierbij geldt een tankautospuut, geschikt voor minimaal 6 personen, als basiseenheid. De daadwerkelijke bezetting bij een uitruk wordt echter afgestemd op de klus. Afhankelijk van de melding is het binnen de visie "uitruk op maat" een uitruk mogelijk met minder dan 6 personen, de zogeheten TS4. In dit dekkingsplan wordt bij 2 scenario's voor de vrijwillig bezette bluseenheden/posten gerekend met de opkomsttijd voor een samengestelde eenheid van 2 x TS4. Hiermee wordt recht gedaan aan het vrije opkomst profiel, waarbij er geen 100% garantie gegeven kan worden dat de vrijwillige bezetting op elk moment compleet is. De opkomsttijd van de 2^e TS6/TS4 ter plaatste telt dan als opkomsttijd van de samengestelde eenheid.

1.4 Proces en betrokkenen

Het opstellen van het dekkingsplan is een theoretische exercitie. Het projectteam heeft op basis van in- en externe databestanden, de tussenliggende bestuurlijke besluiten en interne organisatiewijzigingen en input van de postcommandanten, de voorgeschreven landelijke systematiek gevolgd om te komen tot het voorliggende dekkingsplan. Intern is afgestemd met de deskundigen uit de diverse afdelingen en met de OR. Vanuit het AB heeft een klankbordgroep vanuit het bestuurlijk perspectief de totstandkoming van het dekkingsplan en de procesgang tot vaststelling begeleid.

2. Dekking bijstellen: huidige brandweezorg (processtap 1)

De bestaande situatie is het vertrekpunt. De verschillende interne en externe ontwikkelingen kunnen hierbij maatgevend zijn. Op sommige van deze ontwikkelingen heeft de veiligheidsregio geen invloed, maar moet wel worden omgegaan met de consequenties. In dit hoofdstuk worden alle relevante ontwikkelingen beschreven. Daarbij vormen de huidige organisatie en vigerende bestuurlijke besluiten de basis om met de nieuwe landelijke methodiek de regionale repressieve brandweerdekking in beeld te brengen en daarmee als referentiepunt voor toekomstige aanpassingen vast te leggen (nulmeting).

2.1 Interne ontwikkelingen

Het dekkingsplanproces start met de bijstelling van de huidige dekking. Dat wil zeggen dat hetgeen er ligt als uitgangspunt en referentiekader wordt genomen. Hierbij wordt inzichtelijk gemaakt of er intern ontstane of voorgenomen wijzigingen van invloed zijn op de regionale dekking en zo ja, in welke mate.

Repressieve inrichting

Gelderland-Midden kent nu 41 brandweerposten bestaande uit 3 beroepsposten met 24-uursbezetting en 38 posten met vrijwillige bezetting. Conform bestuurlijke afspraak wordt de post Ede-Stadspoort op uiterlijk 1 januari 2027 gesloten. In dit dekkingsplan wordt uitgegaan van de dagsituatie, dan staat deze post buiten dienst en is in de berekeningen daarom ook niet meer meegenomen.

Op de posten met vrijwillige bezetting wordt gewerkt volgens het vrije opkomstprofiel. Dit betekent dat er nooit 100% gegarandeerd kan worden dat een post daadwerkelijk operationeel is en bij een melding altijd een tankautospuiter kan uitrukken. Alleen hierom al is het van belang dat posten relatief dicht bij elkaar liggen, zodat ze indien er onverhoopt onderbezetting is bij alarmering, elkaar kunnen 'vervangen'. Op alle posten is minimaal een basis tankautospuiter (TS) beschikbaar, vaak aangevuld met voertuigen voor ondersteunende of specialistische taken.

Gewijzigde repressieve inrichting

Ten opzichte van het dekkingsplan 2015 zijn voor de repressieve inrichting de volgende zaken significant gewijzigd:

- Veranderingen en verschuivingen in materieel
 - o Natuurbrand voertuigen: tot 2030 worden alle bestaande terreinvaardige niet combi voertuigen vervangen worden door combivoertuigen (8 stuks) en zijn de huidige basistankautosputters van de gemeente Renkum (Doorwerth, Renkum-Heelsum, Oosterbeek en Wolfheze) ook vervangen door combivoertuigen. Ons totale regionale combivoertuigen bestand is hiermee dan gegroeid van 16 naar 26 stuks zodat we naast het afdekken van ons regionale risico ook beter in staat zijn interregionaal bijstand te leveren met behoud van voldoende eigen slagkracht tijdens perioden met verhoogd natuurbrandrisico.
 - o Hulpverleningsvoertuigen: Op 1 december 2021 heeft het AB besloten op basis van de visie op specialistische hulpverlening het aantal hulpverleningsvoertuigen terug te brengen van 7 naar 3. Ook de opkomsttijd van deze specialistische voertuigen is gewijzigd van 15 naar 20-30 minuten. Daarnaast beschikt elke basiseenheid (TS) over hulpverleningsmaterialen met een opkomsttijd van maximaal 15 minuten.
 - o Redvoertuigen (RV): conform de uitgangspunten RV binnen het project Doorontwikkeling Repressieve Organisatie geven 7 RV'en een voldoende dekking. Binnen de AB besluitvorming in 2015 is afgesproken 9 RV'en te behouden.

- Oppervlaktewater reddingsteams/brandweervaartuigen: Op 7 vrijwillige posten is een specialistisch OR team met brandweervaartuig gestationeerd, in Arnhem tevens het (beroeps) duikteam.
- In het kader van de Wet Nieuwe Rechtspositie Ambtenaren (WNRA):
 - Invoering beroepsdienst in Ede: de organisatievorm in Ede is gewijzigd in een volledige 24-uurs bezetting met 8 personen voor de post Ede-centrum (een TS6 en een ondersteunend voertuig).
 - Afschaffen piketten Doorwerth, Barneveld en Nijkerk met verplichte opkomst die onder de nieuwe wetgeving niet meer met vrijwilligers ingevuld mogen worden. De wet staat alleen toepassing van het vrije instroomprofiel toe. Daarmee is de uitruk in deze posten niet meer 100% van alle meldingen te garanderen.
- Personele ontwikkelingen:
 - Snellere doorlooptijd. Een gemiddelde vrijwilliger is steeds korter deel van de organisatie. Dit betekent meer opleidingskosten en ook minder ervaring.
 - Beperkte beschikbaarheid. Vrijwilligers zijn beperkter beschikbaar voor brandweeractiviteiten. Het meer thuiswerken vormt hierbij een positieve invloed op de beschikbaarheid overdag en dus de opkomsttijd, maar het thuiswerken lijkt 2 jaar na de corona-periode wat af te nemen.
- Interne repressieve afspraken:
 - Vrijwilligers mogen alleen worden ingezet onder een vrij instroomprofiel. Dat wil zeggen dat zij niet verplicht kunnen worden om bij alarm naar de kazerne te komen. Om real-time de beschikbaarheid van postleden te monitoren en daarmee de uitruk zoveel mogelijk te garanderen zijn in 2019 alle posten overgestapt op het gebruik van PreCom-pagers. Deze pagers geven aan of een vrijwilliger beschikbaar (kan) zijn voor opkomst bij alarm, op basis van een rooster en/of de afstand tot de kazerne. Dit gebeurt zowel continue als direct na een alarmering. Als bij alarmering blijkt dat het eerste voertuig niet bezet kan worden, wordt na 1 minuut het dichtstbijzijnde volgende voertuig gealarmeerd. Voorheen kon pas na constatering van onvoldoende bezetting na 6 minuten worden door gealarmeerd.
 - Door het gebruik van deze systemen hebben de posten beter inzicht in de beschikbaarheid van hun postleden en kan daar indien nodig op worden geanticipeerd. Dit vergroot de operationaliteit van de posten.
- Hulpmiddelen op voertuigen:
 - Er zijn sinds 2015 een nieuwe technische systemen in gebruik genomen, die ervoor zorgen dat de rijtijd naar het incidentadres zo kort mogelijk is en ook meer informatie over dat adres beschikbaar is in de uitrukkende voertuigen. In de berekeningen van de opkomsttijden is het lastig hier op voorhand rekening mee te houden, maar in de praktijk zullen voertuigen hierdoor sneller ter plaatse kunnen zijn dan theoretisch is berekend en door de extra informatie zal ook de verkenning kunnen worden bekort.
- Meldkamer Oost Nederland (MKON):
 - Dinsdag 21 maart 2023 zijn de meldkamers in Arnhem, Hengelo en Apeldoorn succesvol gemigreerd naar de nieuwe Meldkamer Oost-Nederland. Alle 112-telefoonnummers worden vanaf nu behandeld door centralisten van ambulance, brandweer en politie op de meldkamer in Apeldoorn. De verwachting is dat dit geen of een licht positieve invloed zal hebben op de verwerkingstijd van de binnenkomende meldingen.

2.2 Externe ontwikkelingen

Het verzorgingsgebied van de Veiligheids- en gezondheidsregio Gelderland-Midden is de afgelopen jaren sterk ontwikkeld. In deze paragraaf staat beschreven wat de belangrijkste externe ontwikkelingen zijn.

Geografie

Veiligheidsregio Gelderland-Midden dekt samen met Veiligheidsregio Gelderland-Zuid en de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland de provincie Gelderland af. Veiligheidsregio Gelderland-Midden bestaat uit 15 gemeenten: Arnhem, Barneveld, Doesburg, Duiven, Ede, Lingewaard, Nijkerk, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Scherpenzeel, Wageningen, Westervoort en Zevenaar. Gelderland-Midden grenst aan Duitsland en vier andere veiligheidsregio's: Flevoland, Utrecht, Gelderland-Zuid en Noord- en Oost-Gelderland.

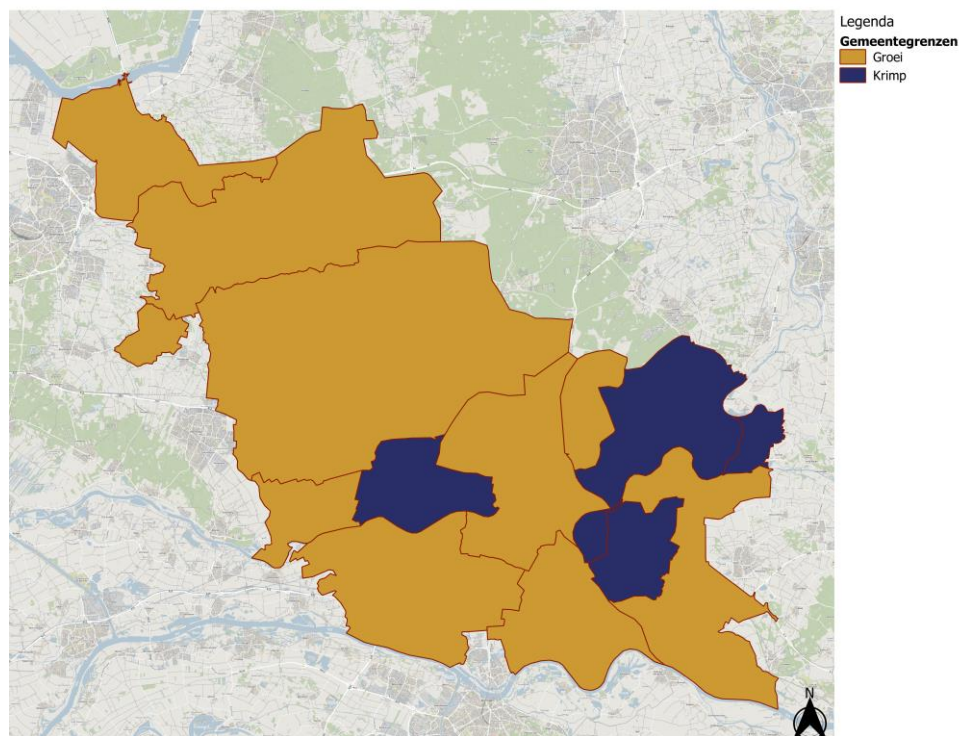
Het werkgebied van Veiligheidsregio Gelderland-Midden wordt gekenmerkt door de rivieren de IJssel, de Rijn en de Waal. De A1, A12, A15, A30, A50 lopen als grote verkeersaders dwars door onze regio. Het landschap is divers: van de polders en het randmeer het noorden, de bosrijke omgeving in het oosten, de Food-Valley in het westen en de Betuwe in het zuiden. Van grote steden tot platteland.

Er zijn sinds 2015 in Gelderland-Midden in de meeste gemeenten nieuwe woonwijken gebouwd of bestaande industrieterreinen uitgebreid. Deze uitbreidingen liggen over het algemeen verder van kazernes af. Bij stap 2 en 3 wordt de dekking bekeken in deze nieuwe buurten.

Demografie

In het werkgebied van Veiligheidsregio Gelderland-Midden wonen ruim 701.000 inwoners. Dit is een stijging van bijna 41600 inwoners ten opzichte van 2015. Relatief gezien heeft de grootste groei plaatsgevonden in de gemeente Barneveld met bijna 10%.

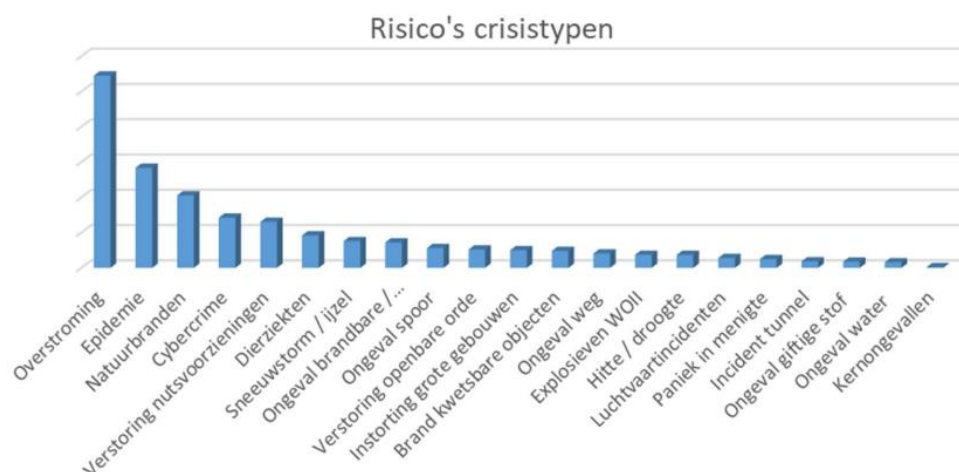
Bevolkingsgroei of -krimp per gemeente tussen 2021 en 2022

Figuur 1 Gemeenten met gegroeid of gekrompen inwoneraantal sinds 2015 (peiljaar 2021)

De risico's in de regio

Volgens de WvR (artikel 15) wordt voorgeschreven dat het algemeen bestuur van de veiligheidsregio verplicht is om (eens per vier jaar als basis voor het beleidsplan) een regionaal risicoprofiel vast te stellen, waarin de maatgevende/relevante risico's voor de veiligheidsregio worden beschreven. In dit rapport beperken we ons tot het maatgevende risico gebouwbrand.

Figuur 2 Overzicht risico's (waarschijnlijkheid x impact) regionaal risicoprofiel VGGM 2020-2023

	Arnhem	Barnveld	Doesburg	Duiven	Ede	Lingewaard	Nijkerk	Overbetuwe	Renkum	Rheden	Rozendaal	Scherpenzeel	Wageningen	Westervoort	Zevenaar
1.1 Overstroming	x		x	x	x	x	x	x		x		x	x	x	x
1.2 Natuurbrand	x	x			x		x		x	x	x		x		
1.3 Extreme weersomstandigheden	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
2.1 Branden in kwetsbare objecten	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
2.2 Instorting grote gebouwen	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
3.1 Brandbare en explosieve stoffen	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
3.2 Explosieven WO II	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
3.3 Giftige stoffen	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
3.4 Kernongevallen	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
4.1 Verstoring nutsvoorzieningen	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
5.1 Luchtvaartincidenten	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
5.2 Ongeval water	x		x	x		x	x	x	x	x			x	x	x
5.3.1 Ongeval weg	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
5.3.2 Ongeval spoor	x	x		x	x	x	x	x	x	x				x	x
5.4. Incident tunnels				x		x									x
6.1 Pandemie/epidemie	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
6.2 Dierziekten	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
7.1 Paniek in menigte	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
7.2 Verstoring openbare orde	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
7.3 Cybercrime	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

Figuur 3 Spreiding crisistypen over de gemeenten regionaal risicoprofiel VGGM 2020-2023

Dit profiel is niet gewijzigd ten opzichte van het dekkingsplan 2015. Het spoorwegen- en snelwegennetwerk heeft sinds dien ook geen relevante wijzigingen ondergaan.

Relatie met het brandrisicoprofiel

Het dekingsplan hangt samen met het brandrisicoprofiel. Het dekingsplan is gebiedsgericht, maar zoomt ook in op kwetsbare objecten, zoals gebouwen waar niet zelfredzame personen overnachten. Denk hierbij aan verpleeghuizen. Bij die objecten waar de opkomsttijd wordt overschreden, wordt bekeken welke (extra) risico beheersende of repressieve maatregelen genomen kunnen worden. De categorie 1-objecten uit het dekingsplan scoren ook hoog in het brandrisicoprofiel. Deze en andere objecten hebben daarom prioriteit in het programma Toezicht & Handhaving. Hier worden dan ook geen separate activiteiten voor opgestart in het kader van dit dekingsplan. Wel worden de aandachtsoBJECTEN naar voren gehaald in de planning. Vanuit het dekingsplan komen er geen objecten naar voren die nog niet in beeld waren vanuit het brandrisicoprofiel.

Wet Nieuwe Rechtspositie Ambtenaren - Taakdifferentiatie

Na invoering van de WNRA kan er niet meer gewerkt worden met gekazerneerde en geconsigneerde vrijwilligers (bouwsteen 1). De piket-regelingen voor vrijwilligers zijn inmiddels afgeschaft, waarmee alle vrijwillige posten volgens het vrije instroomprofiel werken. Aanvullend differentiëren in taken tussen beroeps en vrijwilligers (basis/specialisme) lijkt niet noodzakelijk. Landelijk wordt bouwsteen 1 verder uitgewerkt in een implementatieplan. Ook regionaal onderzoeken we al wat dit betekent voor onze organisatie en hoe het huidige niveau van brandveiligheid in Gelderland-Midden voor de burger wordt gewaarborgd en waar mogelijk verbeterd.

Energietransitie

De ontwikkelingen op het gebied van energietransitie gaan razendsnel, het speelveld is enorm en veiligheid is een aandachtspunt dat continue moet worden benadrukt.

Het veiligheids- en gezondheidsaspect is in de energietransitie onvoldoende in beeld en wordt daardoor onvoldoende belicht in keuzes en ontwikkelrichtingen. Soms komt dat simpelweg omdat deze aspecten nog niet bekend zijn.

- Veel ontwikkelingen vinden lokaal plaats met beperkte sturing vanuit Rijk.
- Nieuwe risico's in de omgeving zonder wettelijke veiligheidsgrondslag.

De VGGM wordt als organisatie zelf ook geconfronteerd met deze ontwikkelingen, met nieuwe producten en diensten die werken op andere energiebronnen. Bijvoorbeeld bij het blussen van een zogenaamde nul-op-de-meter woningbrand met zonnepanelen of bij het verlenen van hulp bij ongevallen met alternatief aangedreven voertuigen. Deze ontwikkelingen zullen van invloed worden bij de beoordeling van het dekingsplan. Daarom gaan we die ontwikkelingen ook goed volgen in de komende beleidsperiode en zo daar aanleiding voor is het bestuur informeren en voorstellen ter verbetering voorleggen.

3. Beschrijving dekking (processtap 2)

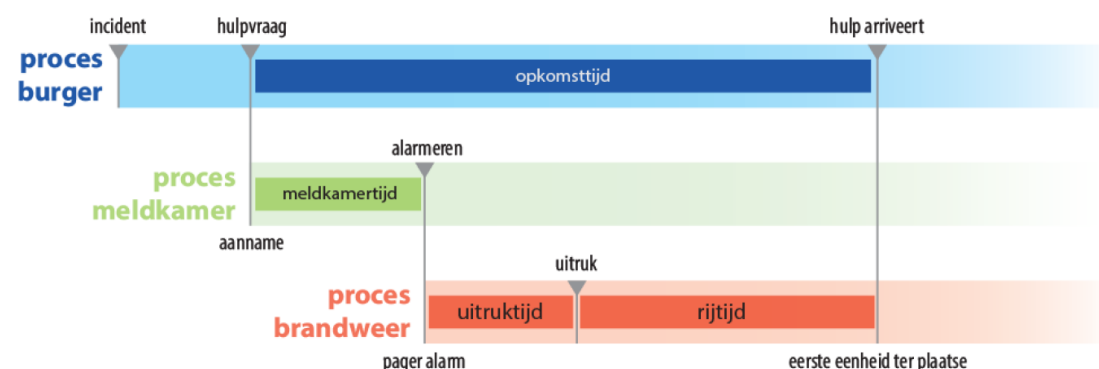
In dit hoofdstuk wordt de verwachte dekking in het verzorgingsgebied beschreven. Hiermee maken we inzichtelijk waar we repressief toe in staat zijn onder de gegeven omstandigheden (uit processtap 1). Dit doen we door te kijken naar vier factoren: snelheid, capaciteit, paraatheid en werkdruk.

3.1 Snelheid (Prognose opkomsttijd)

Snelheid beschrijft de best geschatte tijd waarmee de eerste basiseenheid (tankautospuiter met zes personen) ter plaatse kan zijn. Het gebied waar een basisbrandweereenheid van een post het snelst kan zijn ten opzichte van andere basisbrandweereenheden wordt het verzorgingsgebied van die eenheid of post genoemd. Indien er met een andere bezetting wordt gewerkt, moet het samenstel van eenheden een vergelijkbare slagkracht hebben als die van een TS6 (tankautospuiter bezet met zes personen).

Beschrijving hoe we zijn gekomen tot opkomsttijd

De opkomsttijd wordt berekend door de meldkamertijd, de uitruktijd en de rijtijd bij elkaar op te tellen.

Figuur 4 Opbouw van de opkomsttijd: van aanname melding op de meldkamer totdat de eerste eenheid ter plaatse is

De meldkamertijd en uitruktijd per post zijn bepaald conform de rekenvoorschriften uit de landelijke handreiking.

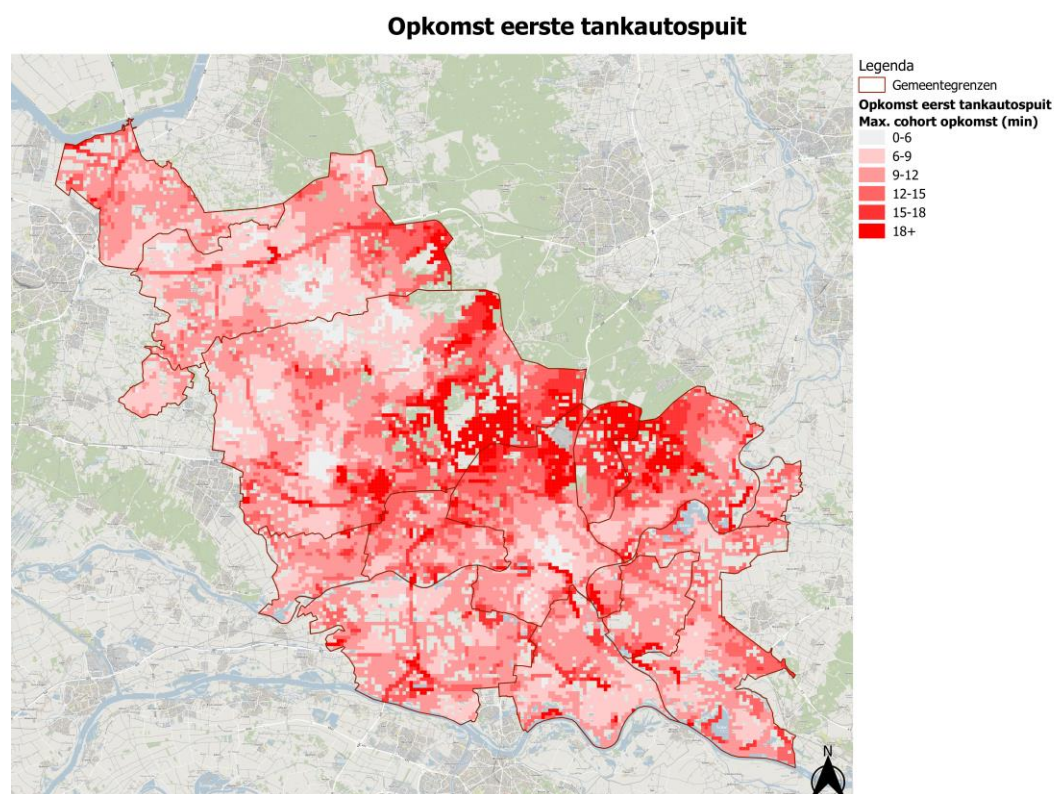
De aanname van de melding is de start van het uitrukproces van de brandweereenheid. Meldingen kunnen op twee manieren op de meldkamer binnenkomen, als telefonische melding via de 112-centrale (112-melding) of als automatische melding via het Openbaar MeldSysteem (OMS). Bij een OMS-melding ziet de centralist direct waarvan de melding afkomstig is en kan de alarmering van de brandweer snel plaatsvinden. Omdat verreweg de meeste automatische brandmeldingen loze meldingen betreffen, wordt er sinds enige tijd in veel gevallen eerst door de centralist een telefonische verificatie gedaan. Hierbij heeft de centralist contact met iemand in het betreffende pand om zo vast te stellen of het een daadwerkelijke brand betreft. Deze verificatie kan tot maximaal vijf minuten duren.

Bij 112-meldingen moet de centralist de melder 'uitvragen' om vast te kunnen stellen waar de brand is, wat er brandt en of spoedeisend optreden van de brandweer is vereist. De meldkamertijd voor het bepalen van het dekkingsplan is berekend op 62 seconden waar 60 seconden de wens is. Daarbij zijn alle soorten Prio 1-meldingen meegenomen in de berekening (inclusief OMS-meldingen).

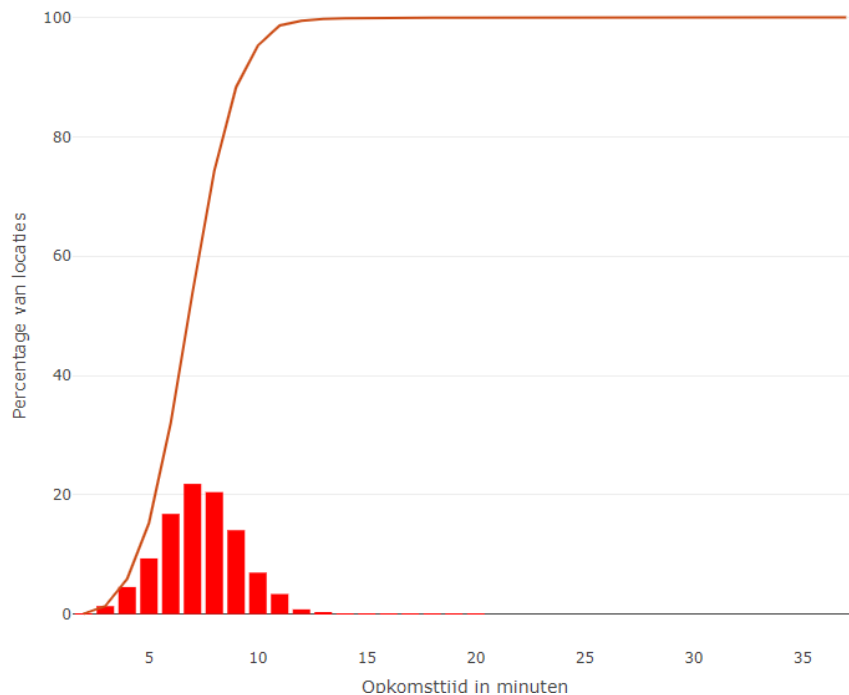
De tijd tussen alarmering van de medewerkers en de daadwerkelijk uitruk van de basiseenheid heet de uitruktijd. De uitruktijden (mediaan) zijn per post berekend en worden ook gebruikt bij de berekening van de kazernevolgorde tabellen. Voor dit plan is er geen onderscheid gemaakt tussen de dagsituatie en de situatie avond, nacht en weekend. De gebruikte gegevens zijn afkomstig uit de meldkamerapplicatie GMS en via een specifieke applicatie, Veiligheidspaspoort, kan de bevelvoerder van de inzet gegevens aanvullen en controleren.

Het laatste tijdselement, de rijtijd, wordt berekend met behulp van speciale software (Care). Hiervoor is het standaard rijtijdenmodel gebruikt waarbij wordt uitgegaan van een rijsnelheid van 85% van de snelheid die op dat wegvak geldt. Het wegenbestand is op enkele punten verrijkt door het schrappen of toevoegen van calamiteitenopritten bij enkele (snel)wegen en doorsteken ten behoeve van de hulpdiensten.

Snelheid: dekkingskaart en -grafiek snelheid

Figuur 5 Opkomsttijd van de 1e tankautospuut in minuten

Figuur 6 Dekkingsgrafiek snelheid geeft aan welk percentage van de locaties in de regio wordt bereikt in een bepaalde opkomsttijd. Bijvoorbeeld: ca 95% van de objecten wordt binnen 10 minuten bereikt.

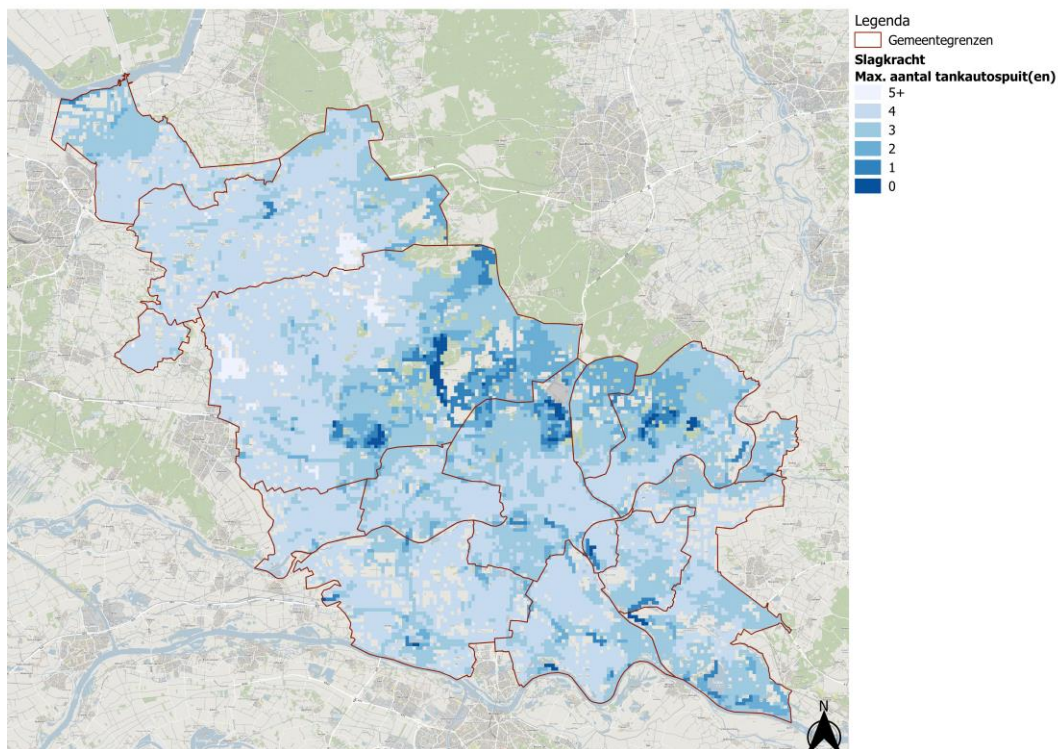
3.2 Capaciteit: slagkracht en grootschalige en langdurige inzetten

Capaciteit bestaat uit slagkracht en grootschalige en langdurige inzetten. Slagkracht is het vermogen om bij opschaling snel meerdere eenheden tot een maximum van drie tankautospuiten (basisbrandweezorg) ter plaatse te krijgen. Bij het grootschalig optreden gaat het om een inzet vanaf vier tankautospuiten en meerdere pelotons.

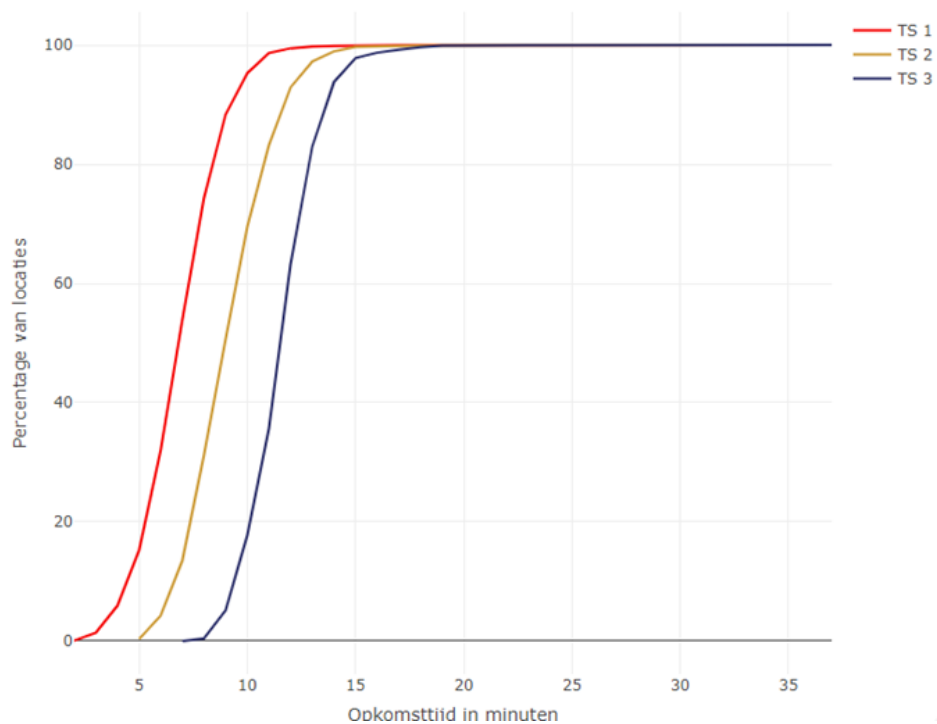
Slagkracht

Onderstaande afbeeldingen geven inzicht in wat de slagkracht in de regio is. Hierbij is uitgegaan van het paraat zijn van alle eenheden met de sterkte van een basisbrandweereenheid (6 personen).

Slagkracht (aantal tankautospuitten in 15 minuten)

Figuur 7 Slagkracht: aantal tankautospuitten binnen 15 minuten, hoe lichter de kleur, hoe meer tankautospuitten binnen 15 minuten ter plaatse kunnen zijn.

Figuur 8 S-curve slagkracht: cumulatieve verdeling van opkomsttijden voor opvolgende eenheden. Van links naar rechts het 1e, 2e en 3e voertuig. Bijv: in 95% van de gevallen zijn er binnen 15 minuten drie eenheden ter plaatse.

Grootschalig brandweeroptreden (GBO)

Grootschalig brandweeroptreden betreft het optreden waarbij vier of meer basiseenheden (tankautospuitten) worden ingezet. Er wordt gewerkt met een pelotonsstructuur, die landelijk voorgeschreven is. Voor het grootschalig brandweeroptreden kan de brandweer in Gelderland-Midden de volgende dekking leveren:

- Basispelotons (vier tankautospuitten)
 - Peloton 100 binnen 30 minuten inzetbaar op de incidentlocatie.
 - Peloton 200 binnen 45 minuten inzetbaar op een uitgangsstelling (UGS).
 - Peloton 300 binnen 60 minuten inzetbaar op een uitgangsstelling (UGS).
 - Peloton 400 binnen 60 minuten inzetbaar op een uitgangsstelling (UGS).
- Grootschalige Watervoorziening (watervoerende voertuigen)
 - Peloton 500 binnen 30 minuten inzetbaar.
 - Peloton 600 binnen 60 minuten inzetbaar.
- Peloton 800: Specialistische Blussing, binnen 60 minuten inzetbaar.
- Peloton 900: Logistiek, ter plaatse binnen 60 minuten.
- Peloton Natuurbrandbestrijding
 - Peloton 100 inzetbaar binnen 30 minuten op de incidentlocatie voor verdere opschaling wordt samengewerkt met buurregio VNOG.

Over de interregionale inzet van deze pelotons zijn landelijk afspraken gemaakt. Voor externe bijstand stelt Brandweer Gelderland-Midden de volgende pelotons beschikbaar:

- 2x Basispeloton.
- Peloton Grootschalige Watervoorziening.
- Peloton Specialistische Blussing.
- Peloton Logistiek.

Specialistisch optreden (SO)

Naast het grootschalig basisoptreden is binnen Brandweer Nederland het specialistisch optreden (SO) bovenregionaal georganiseerd.

Incidentbestrijding gevaarlijke stoffen (IBGS)

De IBGS-teams (eenheid van vier gaspakdragers, een inzetleider en een plotter/chauffeur) zijn georganiseerd vanuit een samenwerkingsverband tussen de Oost-5 regio's (IJsselland, Gelderland-Zuid, Gelderland-Midden, VNOG en Twente) waarbij Ede een IBGS-team levert. Het eerste IBGS-team is binnen een uur inzetbaar.

Waterongevallen

Ieder waterongeval waarbij onder water geopereerd moet worden bij een diepte vanaf 1,5 meter worden duikteams ingezet. Daarbij geldt dat de eerste vijf minuten cruciaal zijn bij de overlevingskans van het verdrinkingslachtoffer. Bij het brandweerdrukken wordt over het algemeen het gouden uur gehanteerd. Binnen dit uur heeft het slachtoffer mogelijk kans op overleven bij adequate medische zorg. Veiligheidsregio Gelderland-Midden beschikt over een duikteam (Arnhem). Naast ons eigen team, maken we ook gebruik van duikteams uit andere regio's, afhankelijk van de locatie. Daarnaast zijn er zeven brandweervaartuigen gestationeerd gecombineerd met een oppervlaktereddingsteam en 2 losse oppervlaktereddingsteams op diverse posten in de regio voor oppervlaktewater redding.

3.3 Paraatheid

Op de drie beroepsposten na, is bij brandweer Gelderland-Midden de paraatheid georganiseerd op basis van het vrije instroomprofiel, oftewel hopen dat er voldoende vrijwilligers opkomen bij alarm. Om de paraatheid en dus de hulp aan de burger beter te kunnen organiseren maken we gebruik van Uitruk Op Maat. Afhankelijk van de melding is het binnen het concept van uitruk op maat mogelijk om uit te rukken met minder dan 6 man, de zogeheten TS4. Tegelijkertijd is het ook mogelijk om meer mensen te laten komen om met de beschikbare middelen van de TS een taak te verrichten. Het is aan de directeur brandweer om de paraatheid te organiseren.

Beschikbaarheid

Beschikbaarheid is de mate waarin de brandweer voldoende (gekwalificeerd) personeel en werkend materieel beschikbaar heeft om daadwerkelijk naar een incident uit te rukken en deze te bestrijden. Bij de beroepsposten is beschikbaarheid gegarandeerd door kazernering van een volledige ploeg. Bij de vrijwillige posten worden indien nodig maatregelen genomen om de beschikbaarheid te waarborgen en binnen 1 minuut een volgende post te alarmeren bij onverhoopt onvoldoende opkomende vrijwilligers. Potentiële knelpunten in beschikbaarheid worden inzichtelijk gemaakt met beschikbaarheidssysteem (PreCom). Feit blijft natuurlijk dat we in Gelderland-Midden grotendeels te maken hebben met vrije opkomst en beschikbaarheid dus nooit 100% gegarandeerd is. Dat is inherent aan het vrije instroommodel.

Voor het gepland buiten dienst zetten van posten zijn afspraken opgesteld. Bij onderhoud aan materieel (eerste tankautospuiter van een post) wordt altijd een vervangend voertuig ingezet. We hebben de gerealiseerde beschikbaarheid (vermogen daadwerkelijk uit te rukken na alarmering) van de afgelopen 5 jaar op basis van de registraties in VP in beeld (cijfermatige onderbouwing van dit dekkingsplan).

Gelijktijdigheid

Gelijktijdigheid beschrijft de gevolgen voor de dekking indien meerdere incidenten op hetzelfde moment een beroep doen op hetzelfde beschikbare brandweermaterieel en -personeel. De mate van gelijktijdigheid is op dit moment nog niet in concrete cijfers uit te drukken. Uit ervaring weten we echter dat er in Gelderland-Midden weinig sprake is van gelijktijdigheid van incidenten. De posten waar de kans hierop het grootst is (Arnhem-Noord, Arnhem-Zuid en Ede) worden bij langdurigere incidenten binnen 1 uur herbezet. Bij een alarm rukken zij dan uit met de herbezettingstankautospuiter die operationeel beschikbaar is op die posten.

Continuïteitsplan

Binnen Gelderland-Midden houden we op basis van de data van de afgelopen 5 jaar geen rekening met gelijktijdigheid. We monitoren wel de ontwikkelingen. Vooralsnog maken we geen gebruik van de aanwezigheid van onze vrijwilligers in ons beschikbaarheidssysteem PreCom (GeoFence) anders dan een signaal naar de ploegcommandant dat er onderbezetting is, waarmee er geen real-time paraatheidsbeeld beschikbaar is (buiten Ede/Arnhem). Dit alles is beschreven in de visie paraatheid en de visie basis brandweezorg uit 2015.

Restdekking

In Gelderland-Midden kunnen maximaal vier basispelotons (zestien tankautosputten) uit eigen regio worden ingezet bij één grootschalig incident. Daarmee blijven nog ruim voldoende (meer dan twintig) basiseenheden over die, indien nodig, door het brandweeractiecentrum opnieuw over de regio worden verdeeld, om ook bij volgende incidenten de snelst mogelijke brandweezorg te blijven leveren.

Met omliggende regio's zijn afspraken gemaakt over het leveren van de snelste brandweerbijstand voor de basisbrandweerbijstand. Daardoor kan de bezetting van het 1e peloton bij inzetten aan de rand van de regio al grotendeels van buitenaf komen. Hierdoor blijven meer eigen eenheden beschikbaar voor gelijktijdige incidenten. Onderstaande afspraken zijn in het kader van restdekking gemaakt.

Afspraken restdekking bij grotere incidenten

Bij grotere incidenten geldt een werkwijze die ervoor zorgt dat de operationele dekking weer optimaal wordt, zodat ook voor een volgend incident de snelste eenheid weer wordt gealarmeerd. Hiervoor wordt een post indien noodzakelijk herbezet/gekazerneerd. Herbezetting/kazernering wordt altijd per incident beoordeeld en is afhankelijk van incidentlocatie, inzetduur en risicoprofiel. De 24 uurskazernes Arnhem en Ede hebben de hoogste prioriteit en worden binnen 1 uur herbezet indien noodzakelijk. Het organiseren van restdekking is een verantwoordelijkheid van de hoogst leidinggevende en wordt veelal uitgevoerd door het brandweeractiecentrum. Herbezetting vindt plaats op basis van het vrije instroomprofiel en is dus niet gegarandeerd. Kazernering houdt in dat de eenheid inclusief bemanning van een andere kazerne gebruikt wordt om een leeg gebied van kazernes weer te voorzien van operationele dekking.

3.4 Werkdruk op basis van alarmeringsfrequentie

Volgens de site van de Arbeidsinspectie: *“Om goed te functioneren, moet er een goede balans zijn tussen de werklast en de belastbaarheid van de werknemer. Is die balans verdwenen, dan wordt de werkdruk te hoog.”*

De handreiking geeft voor het beschrijven van de werkdruk in het dekkingsplan geen voorgeschreven aanpak en ook geen normering. Het simpel opsommen van aantallen uitrukken per post geeft ook weinig zicht op “werkdruk”. Door het werken met meer-ploegen systemen bij de beroepsposities en de vrijwillige posities met veel uitrukken, blijft het aantal daadwerkelijk meegemaakte uitrukken per persoon beperkt.

Voor uitrukken met een emotionele belasting, kan worden teruggevallen op collegiale- en zo nodig ook professionele ondersteuning en begeleiding.

4. Beoordeling dekking (processtap 3)

In dit hoofdstuk worden de factoren snelheid, capaciteit, paraatheid en werkdruk separaat beoordeeld. Dit vindt onder andere plaats door het overheersende karakter van de objecten in het gebied te beschrijven en in te delen in de uiteindelijke categorie van het gebied. Tot slot volgt er een totaaloordeel per gemeente én voor de gehele regio.

4.1 Beoordeling snelheid

Om de factor snelheid te kunnen beoordelen, is het nodig dat elke CBS-buurt in één van de drie categorieën worden ingedeeld. Per CBS-buurt wordt vervolgens de theoretisch behaalde snelheid vergeleken met de toegestane bandbreedte uit het beoordelingskader.

Indeling gebieden

Conform het beoordelingskader gebiedsgerichte opkomsttijden krijgen alle buurten een categorie toegewezen, op basis van het overheersend karakter van het gebied:

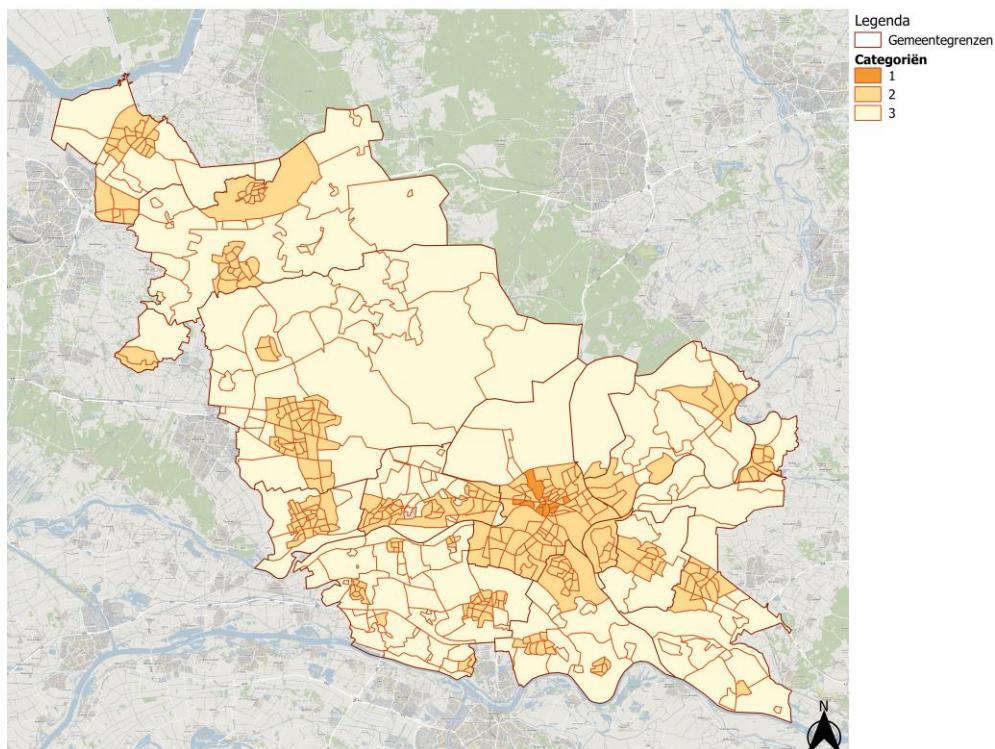
indeling buurten in categorieën	
categorie I	
	oude binnensteden
	gebouwen voor slapende niet-zelfredzame personen
	portiekwoningen
	woongebouwen hoger dan 20 meter
categorie II	
	woningen
	gebouwen voor zelfredzame personen (inclusief industrie)
categorie III	
	verspreid liggende woningen
	verspreid liggende gebouwen voor zelfredzame personen (inclusief industrie)

Figuur 9 Indeling CBS-buurten in categorieën conform de handreiking.

Buurtcategoriën

Op basis van de handreiking zijn de buurten in Gelderland-Midden op de onderstaande afbeelding ingedeeld. Dit leidt tot de volgende indeling voor de buurten:

Gebiedsindeling

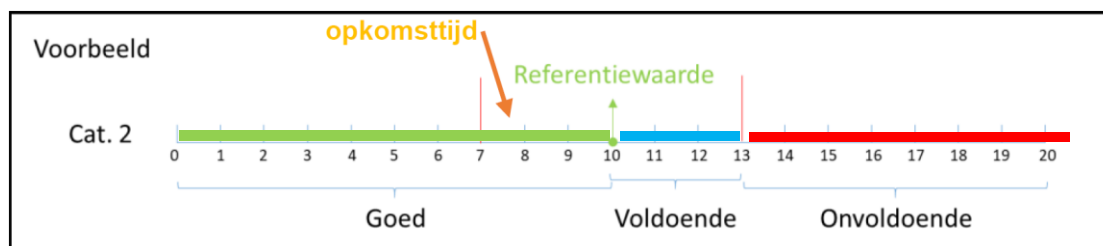
Figuur 10 De indeling van Gelderland-Midden in CBS-buurten met de daarbij behorende categorie (donker oranje = categorie I, oranje is categorie II en licht oranje is categorie III).

Gebiedsgerichte Opkomsttijden (GGO)

Per ingedeelde buurt is berekend wat de theoretische opkomsttijd in dat gebied is. Die tijd is vervolgens vergeleken met de referentiewaarde en de bandbreedte in minuten die bij die buurtcategorie hoort.

categorie	referentiewaarde in minuten	bandbreedte in minuten
I	7	4-10
II	10	7-13
III	15	12-18

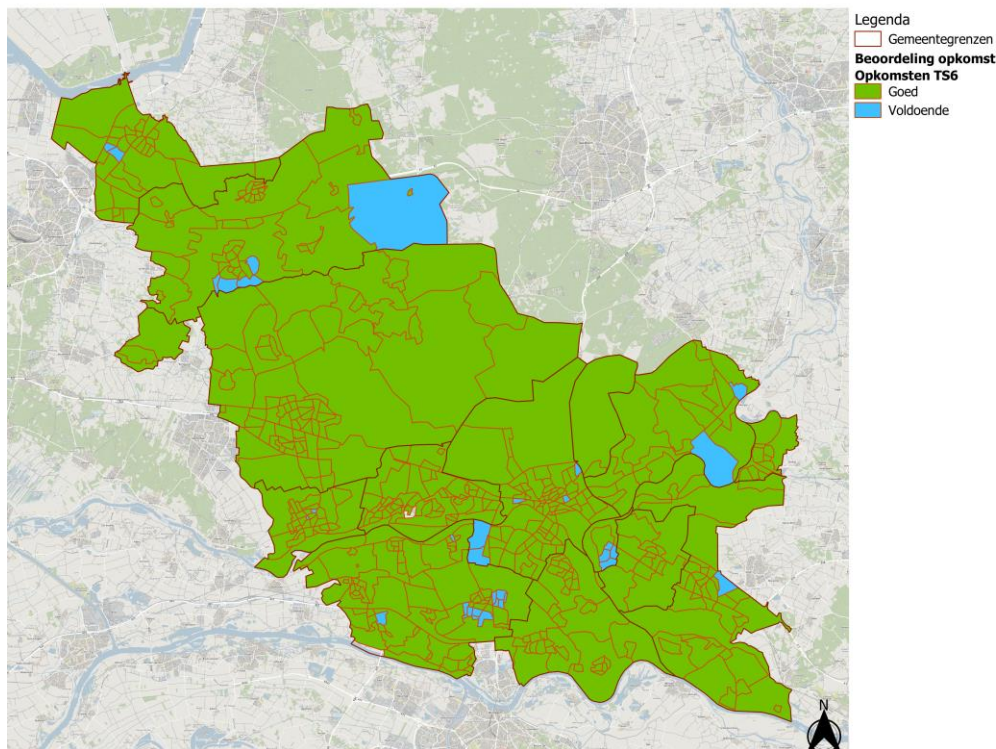
Dit leidt tot een oordeel per buurt: goed/groen (sneller dan referentiewaarde), voldoende/blauw (tussen referentiewaarde en einde bandbreedte) of onvoldoende/rood (buiten bandbreedte).

Basis situatie: alle posten TS6

In de basissituatie gaan we bij de bepaling van de dekking ervan uit dat in elke post bij alarmering voldoende personeel opkomt om een TS6 te bemensen en daarmee uit te rukken. Dit is een “best-case” scenario. Omdat we bij vrijwillige posten gehouden zijn om te werken met een vrij instroom profiel, is nooit 100% te garanderen dat dit ook daadwerkelijk lukt bij elke alarmering gedurende het jaar.

Beoordeling opkomst

Figuur 11 Dekkingsbeeld ervan uitgaande dat alle posten een TS6 leveren na alarmering

We zien een overwegend groen (Goed) beeld met een enkele buurt in blauw (Voldoende). Er is in deze basissituatie nergens sprake van een onvoldoende (Rood). Dat betekent concreet dat de brandweezorg voor gebouwbranden binnen de normen van de GebiedsGebonden Opkomsttijden (GGO) vallen.

Dit is mede te danken aan de fijnmazig verdeelde brandweerposten in onze regio.

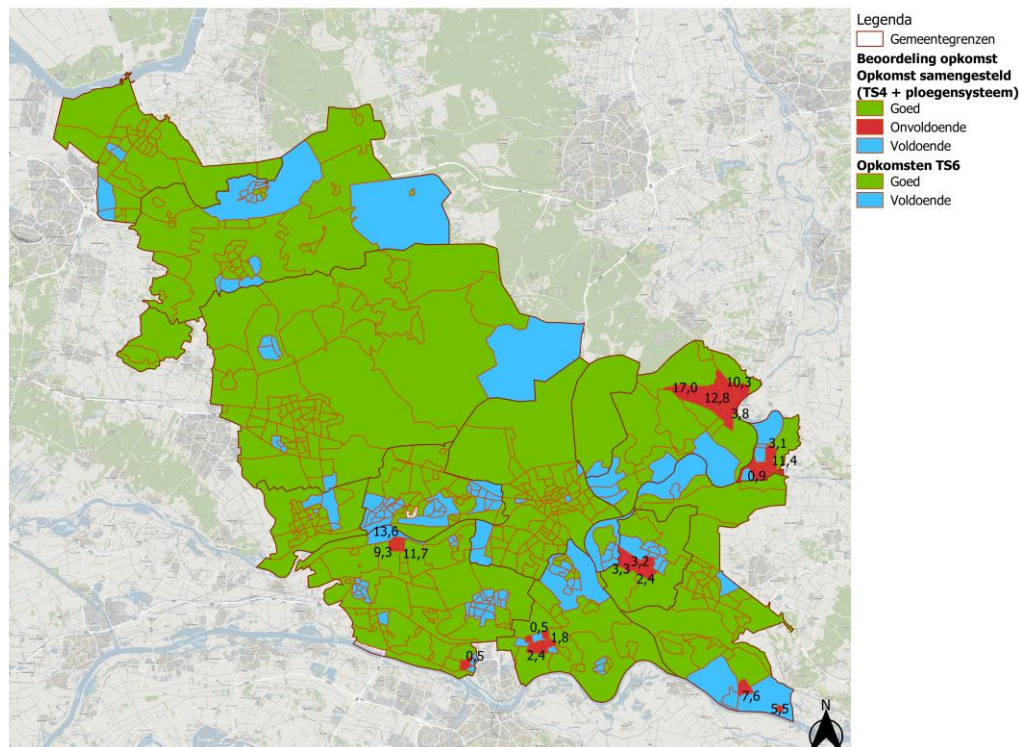
Behalve de 3 beroeps-bezette posten Arnhem Noord, Arnhem Zuid en Ede Centrum, worden alle overige posten bezet met vrijwillige collega's. Ondanks alle inspanningen die onze vrijwillige collega's doen om de paraatheid van de post te garanderen, komt het in de praktijk voor dat er momenten zijn waarop er onvoldoende vrijwilligers beschikbaar zijn voor een (volledige) uitruk. Om gevoel te krijgen bij de situatie waarin we geen 100% opkomst hebben, worden hierna ook 2 andere dekkingsscenario's uitgewerkt: de reële situatie en de tegenslag situatie. Hierbij wordt er voor de vrijwillige posten van uitgegaan dat zij:

- Uitrukken als samengestelde eenheid, dat wil zeggen de eigen eenheid rukt met 4 personen uit (in plaats van 6) en er komt ondersteuning van een eenheid uit een buurpost. De tijd van die laatste (tweede) eenheid geldt dan als maatgevend voor het bepalen van de uitruktijd.
- De eigen eenheid kan niet uitrukken (onvoldoende personeel) en de uitruk wordt verzorgd door een eenheid uit een buurpost. Ook hier geldt (dezelfde) uitruktijd van deze eenheid voor de bepaling van dekking.

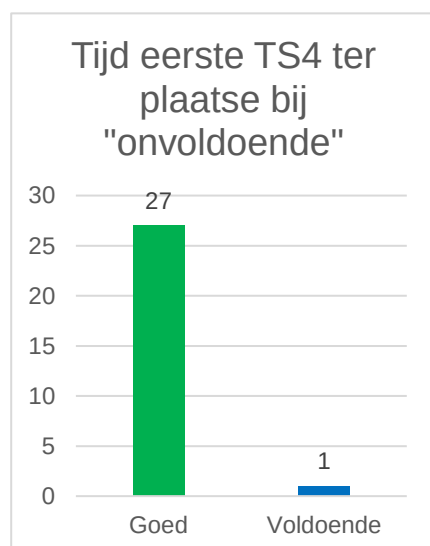
Reële situatie: Beroeps- en meer-ploegen posten TS6, overige posten TS4

Om een meer reëel beeld te geven van de dekking kiezen we bij deze variant voor een TS6 bezetting vanuit de beroepsposten (100% garantie) en ook TS6 vanuit de vrijwillige posten met meerdere ploegen (nagenoeg 100%), dus de posten Nijkerk, Barneveld, Wageningen en Zevenaar. Alle overige posten houden we op TS4, waarbij de tijd dat de tweede eenheid ter plaatse is, geldt als opkomsttijd.

Beoordeling opkomst

Figuur 12 Dekkingsbeeld met samengestelde vrijwillige eenheden (2x TS4) en TS6 voor beroepsposten en de vrijwillige posten met meer-ploegen (Nijkerk, Barneveld, Wageningen en Zevenaar). De getallen geven de overschrijding van de maximale opkomsttijd voor de categorie van die CBS-buurt in procenten, dus max 17%.

Figuur 13 Opkomst 1e TS samengestelde eenheid bij "onvoldoende" dekkingsscore

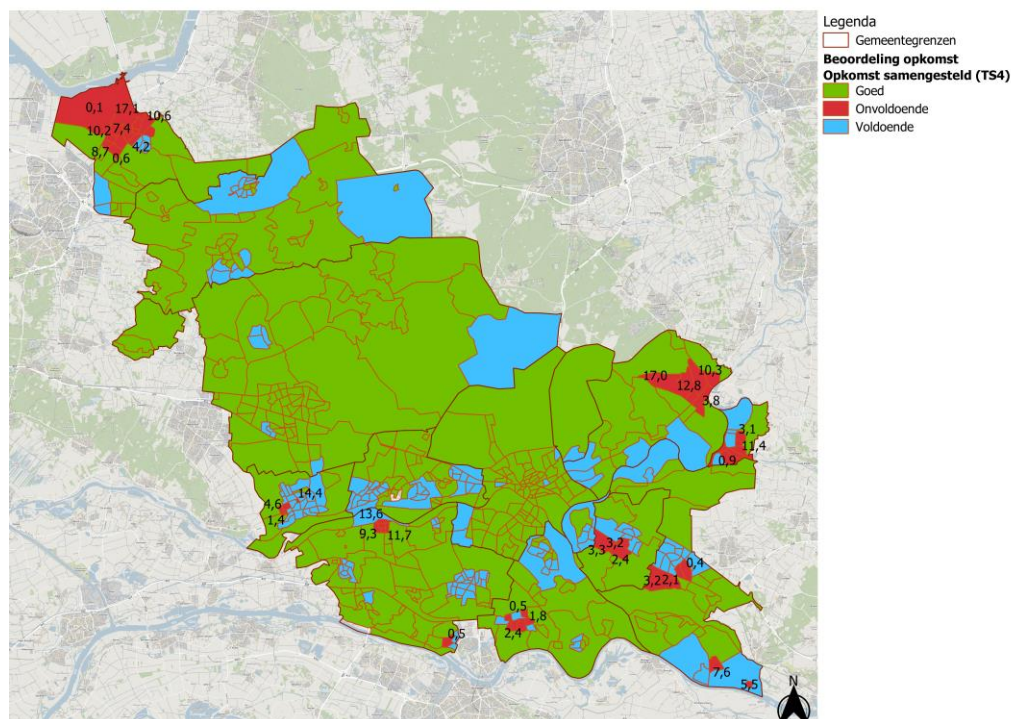
Een aantal buurten scoort nu onvoldoende. Dit zijn vanuit het verleden bekende knelpunten, waarbij de beschikbare infrastructuur de bottleneck vormt om tijdig ter plaatse te komen met een eerste (samengestelde) bluseenheid. Dan wel betreft het losse gebouwen ver in landelijk of natuurgebied. De maximale overschrijding van opkomsttijd is in één buurt ca 17 %.

Omdat we in alle buurten met score "onvoldoende" te maken hebben met een samengestelde eenheid (dus 2 x TS4), geldt voor de bepaling van de dekking, de tijd dat de tweede TS4 ter plaatse is. In de praktijk kan ook de eerst aankomende TS4 al starten met een verkenning, het treffen van voorbereidingen en zelfs (beperkte) hulpverlening. Om dit mee te kunnen wegen hebben we ook berekend hoe snel de eerste eenheid van de samengestelde eenheid ter plaatse is. Die blijkt altijd binnen de bandbreedte van de categorie ter plaatse te kunnen zijn, zelfs vrijwel altijd binnen de referentie.

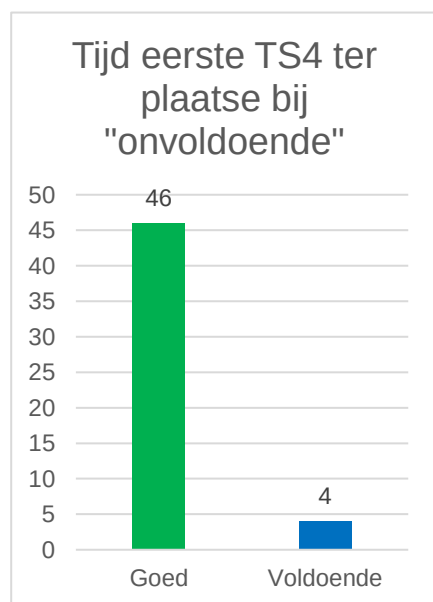
Tegenslag situatie: Beroepsposten TS6, alle vrijwillige posten TS4

Omdat niet uit te sluiten is dat vrijwillige posten altijd een TS6 kunnen leveren, geeft de tegenslag situatie een beeld van de dekking als alle vrijwillige posten voor de dekking een samengestelde eenheid nodig hebben (2 x TS4).

Beoordeling opkomst

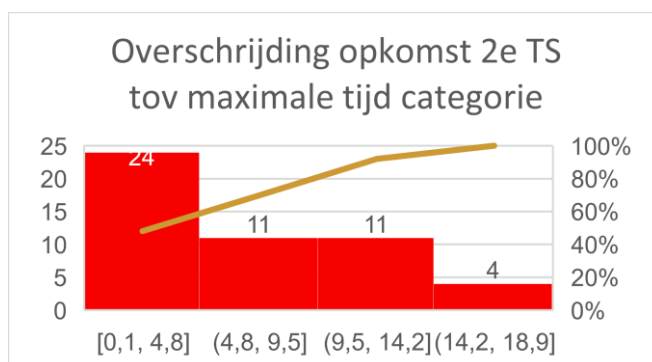

Figuur 14 dekking met samengestelde vrijwillige eenheden (2x TS4) en TS6 voor beroepsposten, de getallen geven de overschrijding van de maximale opkomsttijd voor de categorie van die CBS-buurt in procenten, dus max 17,1%.

Figuur 15 Opkomstscore 1e TS uit een samengestelde eenheid bij "onvoldoende".

Ook hier scoort een aantal buurten nu onvoldoende en ook hier zijn dit vanuit het verleden bekende knelpunten, dan wel betreft het losse gebouwen ver in landelijk of natuurgebied. Ook in deze situatie blijkt de eerste eenheid altijd binnen de bandbreedte van de categorie ter plaatse te kunnen zijn, ook hier vrijwel altijd binnen de referentie (92% score "goed").

Figuur 16 Overschrijding van de tweede eenheid bij "onvoldoende". In 65% van de gevallen is deze overschrijding maximaal 10%.

Nota bene: 95% van alle gebouwen in Gelderland-Midden wordt binnen 15 minuten bereikt met 3 blusvoertuigen).

Ongeacht de opkomsttijd van de brandweer is het van het grootste belang dat bewoners tijdig gealarmeerd worden als er brand uitbreekt in hun woning, vooral 's nachts. Met name de rook die bij een brand vrijkomt is dermate snel dodelijk, dat bewoners zichzelf in veiligheid moeten kunnen brengen. Het hebben van goedwerkende rookmelders is hierbij letterlijk van levensbelang. We zetten in op het vergroten van de bewustwording hiervan in bovengenoemde gebieden en in de rest van de regio. De wettelijke verplichting op het hebben van rookmelders (per 1 juli 2022) helpt hierbij.

4.2 Beoordeling capaciteit

Voor de beoordeling van capaciteit wordt gekeken naar slagkracht en grootschalig optreden. Voor de beoordeling van slagkracht is geen landelijk beoordelingskader beschikbaar. Er wordt daarom een beschrijvende beoordeling gegeven. Voor grootschalig optreden is wel een beoordelingskader in de handreiking opgenomen. De beoordeling is daarop gebaseerd.

Beoordeling slagkracht

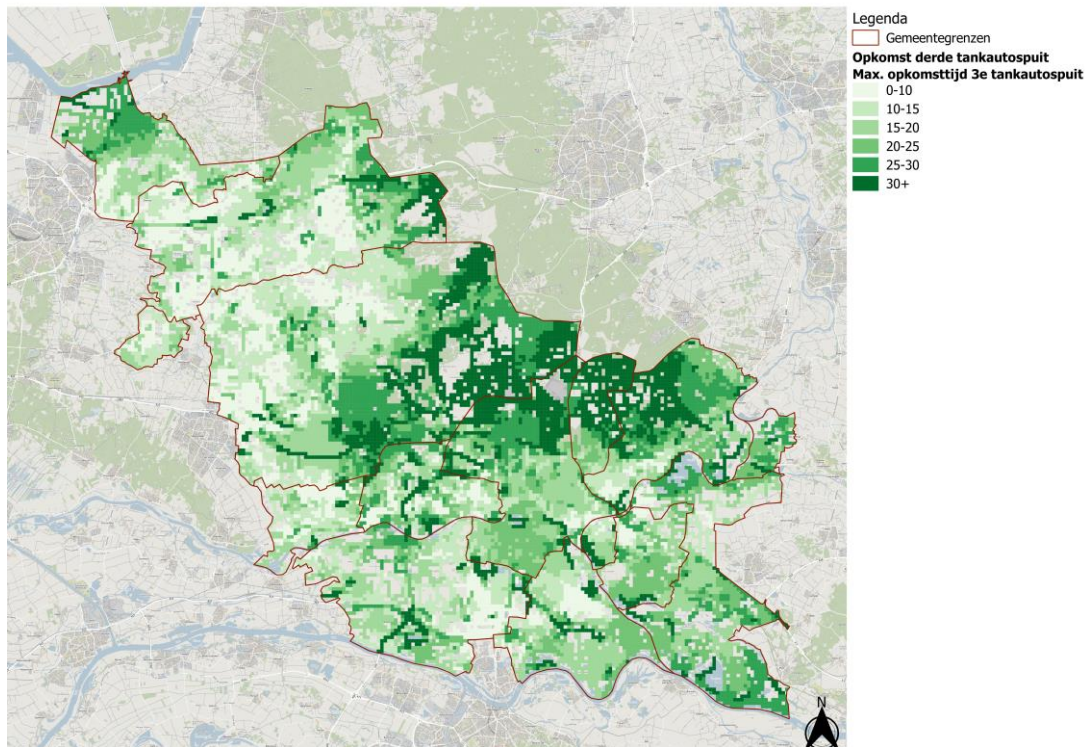
In Gelderland-Midden zijn er in de meeste CBS-buurtten binnen 15 minuten drie tankautosputten beschikbaar. In de (binnen) steden vaak nog eerder. Daar zullen ze ook het snelst nodig zijn. Met een snelle inzet van meerdere voertuigen kan immers voorkomen worden dat de brand zich uitbreidt. In de buitengebieden zal dit minder snel gebeuren. De verdeling van de slagkracht over de regio is daarmee passend bij de risico's. Zie ook figuur 17 en figuur 18.

Opkomst derde tankautosput

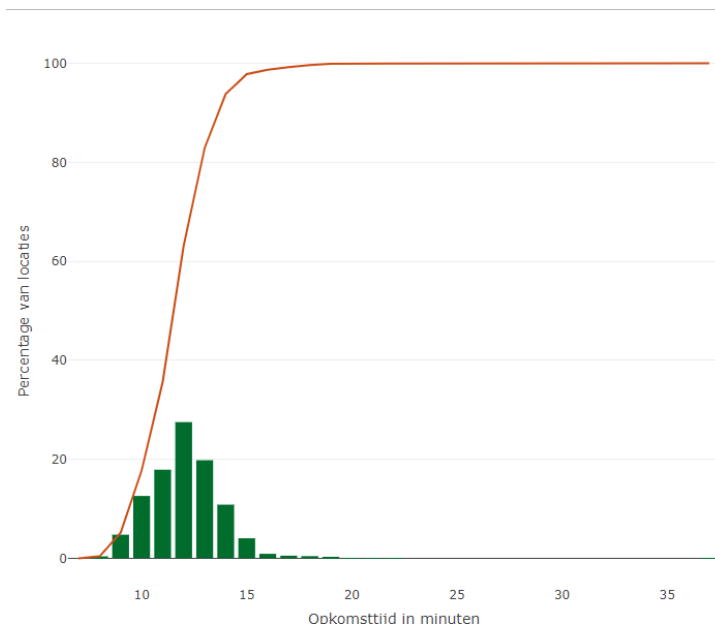
De slagkracht kan daarnaast ook nog bekeken worden aan de hand van de tijd die nodig is om drie gelijktijdig gealarmeerde eenheden op elke locatie in de regio beschikbaar te hebben.

Deze opzet is voorgeschreven in de landelijke handreiking. De onderstaande kaart geeft daarmee een visuele indruk, waarbij de uitruktijd van de derde eenheid dan maatgevend is voor de kleurcodering. De kleurintensiteit geeft de opkomsttijd in minuten weer, hoe lichter de kleur hoe korter de opkomsttijd is. Overigens is dit een vrij theoretische berekening, in de praktijk komt het nauwelijks voor dat er drie eenheden tegelijkertijd gealarmeerd worden. Vaak wordt gestart met het alarmeren van een eerste eenheid en op basis van de melding(en) daarna pas verder door-gealarmeerd als de melding(en) of nader berichten van de eerste eenheid daar aanleiding toe geven.

Opkomst derde tankautospuut

Figuur 19 Opkomsttijd van de derde TS6, hoe lichter hoe sneller een derde TS ter plaatse is.

Figuur 20 S-curve opkomsttijd derde TS6. In ruim 95% van de locaties is een derde TS binnen 15 minuten ter plaatse.

4.3 Beoordeling paraatheid

Paraatheid bestaat uit beschikbaarheid, gelijktijdigheid en restdekking. Hiervoor zijn in de handreiking geen beoordelingskaders opgenomen. Er wordt daarom een beschrijvende beoordeling gegeven.

Beschikbaarheid

De beschikbaarheid van posten is grotendeels op orde. Op een aantal posten worden knelpunten op dit vlak ervaren of worden deze voorzien voor de nabije toekomst. Verschillende technische hulpmiddelen dragen eraan bij dat er beter inzicht ontstaat in de beschikbaarheid van functionarissen voor de bezetting van de voertuigen. Daar waar knelpunten dreigen te ontstaan, kan snel worden ingegrepen. Dit betekent niet dat er altijd 100% beschikbaarheid is. Er wordt immers, op de drie 24-uurs kazernes na, in de hele regio gewerkt met het vrije instroomprofiel.

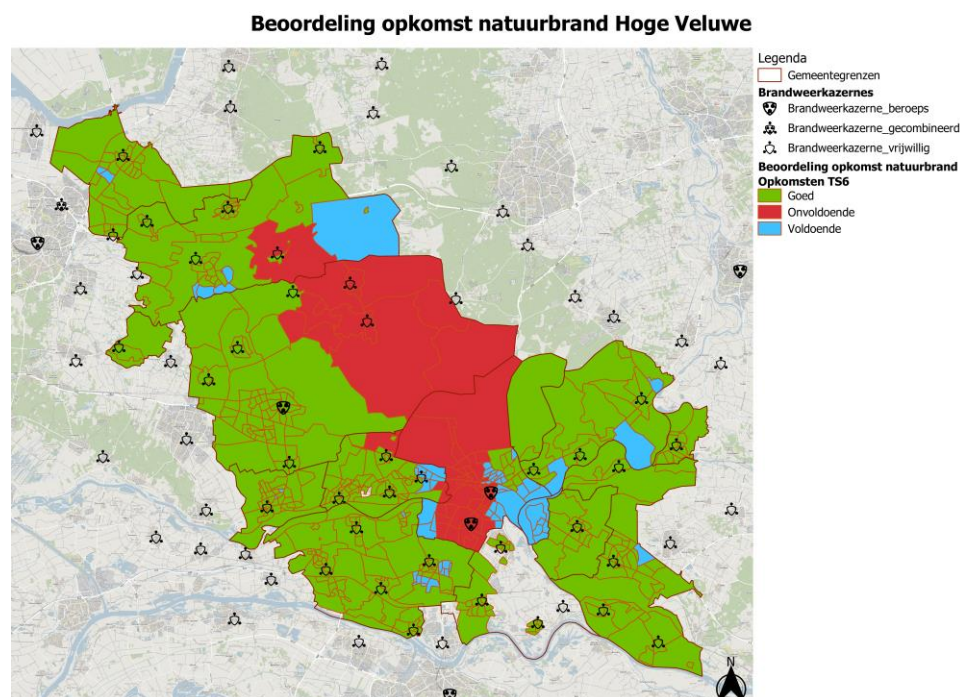
Gelijktijdigheid

Het komt in Gelderland-Midden bij de vrijwillige posten weinig voor dat er gelijktijdige incidenten zijn, waarvoor het nodig is om een buurpost te alarmeren. Dit onderbouwd de huidige keuze dat we voor vrijwillige posten geen rekening houden met gelijktijdigheid. Voor de beroepsposten geldt een herbezettingsregeling die in werking treedt na 1 uur inzet.

Restdekking

Met name bij grootschalige inzetten is het van belang restdekking te organiseren. Dit doen we door het herbezetten van beroepsposten. En indien nodig, door ook een verdeling te maken met het herbezetten van vrijwillige posten vanuit andere vrijwillige posten (verplaatsing voertuigen en personeel). Daarmee wordt, ook tijdens een grootschalig incident, snelle inzet bij overige alarmeringen zoveel mogelijk gegarandeerd. Dit is ook een belangrijke onderbouwing voor het behouden van ons fijnmazig netwerk van vrijwillige posten.

Ter illustratie de impact op de dekking bij een grootschalige inzet bij een natuurbrand op de Hoge Veluwe, inclusief de interregionale ondersteuning vanuit VNOG.

Figuur 21 Dekkingsbeeld tijdens het eerste uur bij een grote natuurbrand op de Hoge Veluwe.

4.4 Beoordeling aandachtsobjecten

Aandachtobjecten zijn objecten die zijn ingedeeld als categorie 1, maar zich bevinden in een CBS-buurt van categorie 2 of 3 en waarbij de opkomsttijd langer is dan 10 minuten (bovengrens categorie 1). Het betreft objecten met een bouwjaar van voor 1900 en/of gezondheidszorgfunctie, portiekflats en woongebouwen met een verblijfsgebied boven 20 meter.

Gebouwen met een gezondheidszorgfunctie

De aandachtobjecten met een gezondheidszorgfunctie worden in het regulier werkproces van de afdeling Risicobeheersing beoordeeld. Met de eigenaar/gebruiker worden nadere afspraken gemaakt over het verbeteren van de brandveiligheid, gegeven het feit dat de brandweer op die locatie niet binnen de norm aanwezig kan zijn. Met deze gezamenlijke inzet van brandweer en eigenaar/gebruiker wordt de brandveiligheid in voldoende mate geborgd. In onze regio betreft dat de objecten aan de Koningsweg in Arnhem van Siza 's Kooningsjaght, objecten aan de Apeldoornseweg in Ede van 's Heeren Loo (Hartenberg) en een object aan de Bronbeeklaan in Arnhem.

Portiekwoningen

Op basis van de opkomsttijden en het aanwezige brandveiligheidsniveau kunnen we de woningen onderverdelen in twee risicotypes. Portiekwoningen met een hoogste vloer tot en met 6 meter en portiekwoningen tot 13 meter. In het Onderzoeksrapport Brandveiligheid Portiekwoningen wordt aangegeven dat deze laatste variant te lastig is voor mensen om zelfstandig te kunnen vluchten. Dit moet meegenomen worden in de advisering op deze bouwwerken, al is het juridisch gezien niet mogelijk om zo maar deze vorm van portieken te weigeren. Bij portieksituaties met woonfunctie boven de 6 meter en tot 13 meter is bij een ontwikkelde brand een redvoertuig essentieel om een redding te kunnen uitvoeren. Brandweer Gelderland-Midden beschikt over 9 redvoertuigen.

Woongebouw met een verblijfsvloer boven de 20 meter

Deze woongebouwen kenmerken zich vooral door inpandige gangen, grote parkeergarages en voorzieningen ten behoeve voor de interventie van de brandweer zoals: brandweerlift en droge blusleidingen. Tot 70 meter vloerhoogte zijn er geen extra eisen gesteld en mag ook brandbare isolatie gebruikt of toegepast worden.

In de bestaande woongebouwen zijn rookmelders inmiddels verplicht en maar toegangsdeuren niet zelfsluitend uitgevoerd. De woongebouwen worden niet gecontroleerd in ons uitvoeringsplan en daarmee is niet duidelijk of voorzieningen betrouwbaar en of onderhouden zijn of worden. Defecten worden niet gemeld en vaak is er geen sprake extra bescherming bij bouwwerken rooksluizen voor trappenhuisen bij bouwwerken voor 2003. De kans op langdurige opvang van bewoners en de plaatselijke maatschappelijke ontwrichting is groot. Daarnaast durven niet alle bewoners meer terug te keren na een brand in een bouwwerk.

“Als je in een flatgebouw woont met 100 appartementen word je gemiddeld één keer per 25 jaar met een serieuze brand in een van de appartementen geconfronteerd. Als je je hele leven in zo'n gebouw woont gaat dat bij een gemiddelde levensverwachting van 82 jaar dus gemiddeld meer dan 3 keer gebeuren. Die kans lijkt geleidelijk op recente statistieken te groeien, onder andere door de aanwezigheid van de vele opsladers en accu's. Bij brand is het de bedoeling dat deze zich beperkt tot één appartement (brand in een gebouw) en dat de brandweer in staat wordt gesteld om branduitbreiding naar buurappartementen (gebouw in brand) te voorkomen. Overigens hebben de burens rondom en de aangrenzende gangen, portalen, trappenhuisen, vrijwel altijd te maken met ernstige rookontwikkeling, worden ze geëvacueerd en beleven ze serieuze angstmomenten. Zeker voor minder mobiele senioren is dat ook buiten het in brand staande appartement, een aanmerkelijk risico.” Bron: Jos Lichtenberg Em. Hoogleraar TU Eindhoven.

4.5 Beoordeling werkdruk op basis van alarmeringsfrequentie

Door de inrichting van de beroepsorganisatie met een 4-ploegensysteem en ook voor de vrijwillige posten met veel alarmeringen een meer-ploegensysteem aan te houden, is de werkdruk in onze regio aanvaardbaar.

4.6 Totaalbeoordeling Gelderland-Midden

Het algemene dekkingsbeeld van brandweer Gelderland-Midden is goed. In de situatie waarin we uitgaan dat alle posten een TS6 kunnen leveren, is er geen buurt met een opkomstoverschrijding. Omdat we gehouden zijn met vrijwilligers te werken met het vrije instroom-profiel, kunnen we deze dekking echter niet 100% van de tijd garanderen.

Gaan we uit van een meer reële situatie waarin er vanuit de vrijwillige posten wordt gewerkt met samengestelde eenheden (2 x TS4) zien we wel enkele buurten waar de dekking onvoldoende is. Dit zijn allemaal buurten waar een samengestelde eenheid ter plaatse moet komen, dus waarbij de opkomsttijd van de 2^e eenheid bepalend is. Nadere beschouwing leert dat de eerste eenheid altijd binnen de normtijd ter plaatse is en er dus dan ook al (beperkt) hulp kan worden verleend.

Daarnaast toont een reëel scenario van een grote natuurbrand of een brand in de binnenstad van Arnhem aan dat de fijnmazige verdeling van brandweerposten er dan voor zorgt dat de aflossing en restdekking kan worden georganiseerd.

5. Overige specialismen (Ondersteuningseenheden)

Het hoofdstuk beschrijft de visie op specialistische taken en daarmee de ambitie van Brandweer Gelderland-Midden. Onder specialistische taken verstaan wij alle taken die de repressieve organisatie uitvoert die niet vallen onder de basisbrandweezorg, zoals die beschreven is in het Besluit veiligheidsregio's, en die extra inzet van materieel, personeel, opleiden of oefenen vragen.

Gelijktijdigheid wordt omschreven als het zich voordoen van meerdere incidenten op eenzelfde tijdstip binnen het verzorgingsgebied. Dit kan op postniveau plaatsvinden, bijvoorbeeld twee binnenbranden tegelijkertijd binnen het verzorgingsgebied van een post. Bij de uitvoering van een specialistische taak kan dit ook optreden, bijvoorbeeld de inzet van het grootwatertransport elders in de regio en een binnenbrand in het verzorgingsgebied van de post die ook het grootwatertransport moet leveren. Uitgangspunt is dat er bij de totstandkoming van de personeel- en materieelsterkte voor specialistische taken, geen rekening gehouden wordt met gelijktijdigheid. Bij het optreden van gelijktijdigheid van incidenten zal aan de hand van de Kazerne Volgorde Tabel (KVT) een andere eenheid gealarmeerd worden. Gelijktijdigheid van incidenten kan in bepaalde gevallen echter wel zorgen voor een bepaald afbreukrisico. Wat dit afbreukrisico is, is niet exact aan te geven. In grote lijnen kan gesteld worden dat er bij gelijktijdigheid een kans is op meer materiële schade en slachtoffers. Bij het voorstel om geen rekening te houden met gelijktijdigheid zijn ervaringen uit het verleden meegewogen evenals de structurele investeringen die nodig zijn om dit afbreukrisico af te dekken.

5.1 Natuurbranden

Natuurbrand is een van de grootste risico's in Gelderland-Midden. Doel van natuurbrandbestrijding is om binnen acceptabele tijd met vier eenheden een inzet te plegen om de brand beheersbaar te houden en daarna zo snel mogelijk te blussen. Hiervoor hebben we met de buurregio VNOG inhoudelijke afspraken gemaakt en inmiddels hebben we met de 5 regio's binnen het meldkamergebied Oost Nederland 1 Operationeel Plan Natuurbrandbestrijding (OPN).

Voor de bestrijding van natuurbranden is een aantal posten voorzien van combi-voertuigen, geschikt voor zowel de bestrijding van woningbranden, ongevallen als natuurbandbestrijding, in plaats van een natuurbrandbestrijdingsvoertuig én een TS. Weliswaar is een combivoertuig iets duurder in aanschaf en exploitatie maar uiteraard als combi goedkoper dan twee aparte eenheden. Het huidige potentieel aan natuurbrand/combivoertuigen staat in posten in of aan de rand van het natuurgebied. Met het huidige aantal is in de meeste gevallen binnen acceptabele tijd een eerste inzet (met 4 eenheden tegelijk!) te plegen met als doel een eenmaal ontstane brand beheersbaar te houden en met het overige potentieel vanuit Gelderland-Midden en omliggende regio's te blussen. In het merendeel van de incidenten blijkt het huidige potentieel voldoende. Soms zijn de omstandigheden echter zo dat ook bijstand vanuit de rest van het land noodzakelijk is om de brand te blussen.

Met de repressieve ervaringen tussen 2021 en nu, het opnieuw beoordelen van onze risico's op natuurbrand en de veranderingen in het klimaat is nogmaals kritisch gekeken naar het aantal combivoertuigen. De bestaande terreinvaardige stadsvoertuigen worden tot 2030 daarom vervangen worden door combi-voertuigen. Hiermee groeit het totale aantal regionale combi-voertuigen van 16 naar 27 stuks zodat we naast het afdekken van ons regionale risico ook beter in staat zijn interregionaal bijstand te leveren met voldoende slagkracht.

In de gewenste situatie blijft het aantal combi-voertuigen van 27 stuks binnen de regio in ieder geval behouden. Vermindering van het aantal combivoertuigen is ongewenst omdat dit de slagkracht ernstig vermindert. Door vermindering van het aantal combivoertuigen worden de opkomsttijden hoger waardoor de brand zich meer kan ontwikkelen en dus meer potentieel vergt. Vermindering van aantal combivoertuigen levert bovendien weinig efficiëntiewinst op omdat in de post altijd een bijna even dure tankautospuiter voor de basisbrandweertaken moet blijven staan.

5.2 Redvoertuigen

Vigerende wet- en regelgeving bepaalt dat iedere regio (lees: verzorgingsgebied) ondersteunende eenheden voor het redden en blussen op hoogte dient te hebben. En dat hiervoor een RV beschikbaar dient te zijn. De opkomsttijd voor een RV is niet opgenomen in de wet, tenzij bestuurlijk wordt vastgesteld voor welke objecten de inzet van een RV altijd noodzakelijk is. Daarom wordt in deze notitie niet gesproken over een noodzakelijk geachte opkomsttijd maar een gewenste opkomst. Brandweer Gelderland-Midden hanteert een gewenste opkomst van 15 minuten voor een redvoertuig. Om de gewenste opkomsttijd te behalen zijn in de regio 9 redvoertuigen aanwezig. Op basis van het monodisciplinaire risicoprofiel van de brandweer is de spreiding bepaald.

Een RV is bij wet belast met:

- het redden van mensen en dieren op hoogte;
- het ondersteunen van basisbrandweereenheden bij het blussen op hoogte;
- het verlenen van hulp op hoogte.

Onder de laatste wettelijk taak verstaan wij ook taken in het kader van dienstverlening zoals assistentie ambulance.

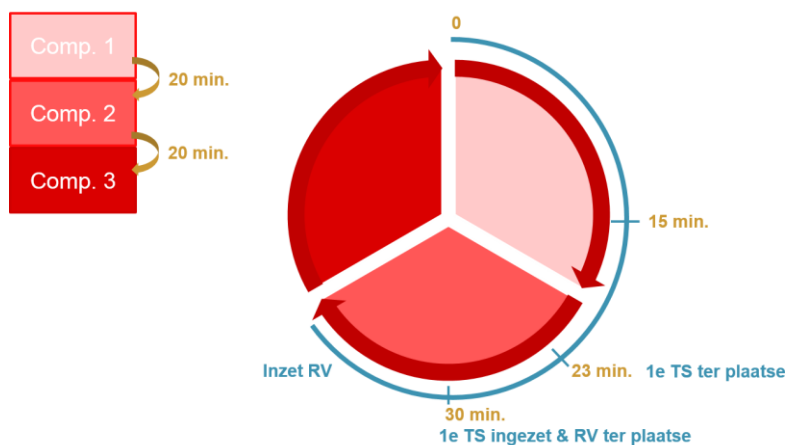
In de Landelijke Meldingsclassificaties (LMC's) wordt voor het alarmeren van de RV uitgegaan van dezelfde criteria. Bij deze meldingsclassificatie is van te voren bepaald welke voertuigen worden gealarmeerd bij een bepaald type incident.

Onderbouwing 15 minuten gewenste opkomsttijd redvoertuig

Onze praktijkervaring leert dat het redvoertuig ondanks de bouwkundige voorzieningen incidenteel voor redding wordt ingezet. Een persoon wordt van het balkon of dak gehaald waar hij/zij zichzelf in veiligheid heeft gebracht. Dit is een redding van een persoon buiten het compartiment waar de brand woedt. In theorie spreken we dan van het verplaatsen van iemand van een veilig gebied naar een nog veiliger gebied.

Hierbij gaan we ook uit van bouwregelgeving die hanteert dat iedereen zichzelf in veiligheid moet kunnen brengen en gaan we uit van een inzet op 'redding' buiten het eerste compartiment. Dit kan zijn in het aangrenzende compartiment maar bijvoorbeeld ook op het balkon of op het dak.

Dit houdt in dat de brandweer met haar redvoertuig inzet op redding van één of meerdere personen uit het nog niet brandende compartiment. Als het redvoertuig na 15 minuten na melding van brand ter plaatse is, heeft het nog 10 minuten om deze redding uit te voeren. Daarna is de kans groot dat de brand zich uitbreidt naar het derde compartiment. Zie ook figuur 22. We gaan hier uit van gelijktijdige alarmering van een 1^e TS en RV omdat dit aan de orde is voor melding van brand in bestaande bouw. Op basis van deze uitgangspunten komen we tot een gewenste opkomst van 15 minuten.

Figuur 23 Opkomst redvoertuig

Inzet als blusplatform

Voor branden in de binnenstad en grote industriële branden is de inzet van een redvoertuig als blusplatform. Het gaat hierbij om het voorkomen van uitbreiding naar een ander brandcompartiment of het mogelijk maken van nablussen. Hierbij is het geen uitzondering dat inzet van meerdere redvoertuigen als blusplatform noodzakelijk is. Een opkomst van 15 minuten voor het eerste voertuig en 30 minuten voor de tweede is hierbij acceptabel. Hetzelfde geldt voor het werken en hulpverlening op hoogte zoals assistentie van de ambulancedienst.

5.3 Hulpverleningsvoertuigen (grootschalige hulpverlening)

Bestuur heeft op 1 december 2021 ingestemd met de “Visie specialistische hulpverlening Gelderland-Midden, juli 2021”. De implementatie van de nieuwe situatie is voorzien per 1-1-2025

Regionale hulpverlening

Alle brandweerposten beschikken over een basiseenheid met hulpverlening en dat de maximale opkomsttijd van een basiseenheid bij hulpverlening 15 minuten bedraagt.

Voor de complexe hulpverlening hanteert de Brandweer Gelderland-Midden een gewenste opkomsttijd van 30 minuten van hulpverleningsvoertuig en specialistisch team. In de regionale visie hulpverlening wordt er vanuit gegaan dat die wegen waar een zwaar en complex ongeval te verwachten is, binnen 20 minuten bereikt kunnen worden ter ondersteuning van de lokale eenheid. Om de gewenste opkomsttijd te behalen zijn in de regio 3 steunpunten voor specialistische hulpverlening. Daarmee wordt een goede regionale dekking georganiseerd en voldoende garantie op beschikbaarheid van een specialistisch hulpverleningsteam.

Voor de benodigde rampenterreinverlichting is materieel beschikbaar. Voor de rampenterreinverlichting geldt geen opkomsttijd.

Landelijke ondersteuning

Specialisme Technische Hulpverlening (STH) zorgt voor de specialisatie van de basisbrandweer-zorgtaak technische hulpverlening. Incidenten op dit gebied worden vanuit de basisbrandweezorg uitgevoerd en opgeschaald. In die gevallen waar kennis, technieken/of materialen in de basisbrandweezorg onvoldoende of niet beschikbaar zijn, wordt een STH-team ingezet. De STH -teams beschikken over speciale zoekapparatuur om slachtoffers te lokaliseren onder het puin. Ze hebben gereedschap en materieel om de bouwconstructie te stabiliseren en een redweg te creëren. Wanneer de STH-teams ondersteuning nodig hebben vanwege de complexiteit of de grootte van een incident, dan kunnen ze de hulp in roepen van USAR of de Duitse collega's van de Bundesanstalt Technisches Hilfswerk (THW). Het STH-team rukt binnen 30 minuten uit en is binnen 90 minuten ter plaatse.

5.4 (Grootschalig) Watertransport

Bij grote incidenten (gebouw en natuurbrand) is vaak een grote behoefte aan bluswater. Wanneer de primaire bluswatervoorziening door middel van brandkranen onvoldoende is, wordt er gebruik gemaakt van specialistisch materieel in de vorm van waterwagens en grootschalig watertransportsysteem (haakarmvoertuigen met pompelpompunits en slangen).

De waterwagens zijn losse eenheden die strategisch in de regio verdeeld zijn. De waterwagens zijn geplaatst op basis van het risico natuurbrand en op plekken waar de primaire waterwinning ontoereikend is. Waterwagens zorgen voor een waterbuffer zodat er tijd is om de grootschalig watertransportsysteem op te bouwen. De waterwagens moeten de periode van 30 minuten opvangen.

De grootwatertransport treedt in pelotonsverband op om de basisbrandweereenheden te ondersteunen. Conform de landelijke visie grootschalig brandweeroptreden moet een eerste peloton binnen 30 minuten en een tweede peloton binnen 60 minuten inzetbaar zijn. Een peloton bestaat uit twee pompelpompunits met 1 km slang en 1 haakarmbak met 3 km slang. Momenteel kan brandweer Gelderland-Midden hieraan voldoen.

Naast de twee standaard pelotons, zijn in het kader van incidentbestrijding op de Betuweroute extra pompelpompaanhangers aanwezig binnen de regio. In het kader van maatgevende scenario's op de Betuweroute is een grote hoeveelheid water snel noodzakelijk.

De inzet van grootschalig watertransport wordt uitgevoerd vanuit de normale personele sterkte van de posten.

Voor extra ondersteuning met natuurbrand zijn aanvullende middelen beschikbaar om een logistiek water inname punt mogelijk te maken. Er is beschikking over een extra haakarmbak met 3 km slang die bij een grote natuurbrand gewenst is omdat dan water over zeer grote afstanden moet worden aangevoerd. Tevens beschikken de pelotons over specialistische pompen waarmee op grote diepte water kan worden gehaald. En ze schikken over buffertanks om voldoende watervoorraad ter beschikking te hebben.

Ontwikkelingen

Landelijk spelen er ontwikkelingen met betrekking tot de visie op een toekomstbestendig bluswatervoorziening voor de komende decennia. Vooral het gebruik van brandkranen van in de nabije toekomst minder mogelijk zijn. De aanwezigheid van brandkranen heeft invloed op de drinkwaterkwaliteit doordat er met grotere leidingdiameters moet worden gewerkt. Om de drinkwaterkwaliteit te garanderen is het noodzakelijk dat de waterleidingbedrijven overgaan op leidingen met een kleinere diameter. Voor de brandweer is het daarom noodzakelijk om onderzoek te doen naar alternatieven voor de brandkraan als primaire bluswatervoorziening. Dit heeft nu al geleid tot de aanschaf van een 5-tal waterwagens. Mogelijk moeten we in de toekomst het aantal waterwagens uitbreiden zodat bij een brand deze zo snel ter plaatse kunnen zijn, dat ze kunnen dienen als primaire bluswatervoorziening.

5.5 First Responder brandweer

Bij hartfalen is het van levensbelang dat binnen zes minuten opgetreden kan worden. Na die tijd treedt irreversibel letsel op. De ambulancedienst wordt sinds 2001 ondersteund op dit gebied door de brandweer, met een bijzonder positief resultaat. Dit komt met name doordat de brandweer vaak sneller ter plaatse kan zijn dan de ambulancedienst. In 2015 is door het AB vastgelegd dat FRB een basistaak vormt voor elke brandweerpost.

Binnen de brandweer Gelderland-Midden kennen we de FRB (First Responder Brandweer). De FRB rukt uit voor (vermoedelijk) hartfalen. De FRB-taak wordt door alle posten uitgevoerd. De posten hebben hier een apart voertuig (personenauto/bus) die ook voor andere taken ingezet kan worden.

5.6 Waterongevallenbestrijding

Het doel is om hulp te verlenen aan personen of dieren die te water zijn geraakt en niet op eigen kracht zichzelf in veiligheid kunnen brengen. De brandweer onderscheidt hierbij drie soorten reddingen:

- IJs- en grijpredding: maximaal 15 meter uit de kant bij 1.5 meter diepte, uitvoering door tankautospuiter. Grijpreddingen maken deel uit van de basisbrandweezorg.
- Oppervlakteredding: maximaal 200 meter uit de kant, uitvoering door een oppervlaktereddingsteam met specialistisch materieel en uitrusting.
- Duiken: maximaal 15 meter onder het wateroppervlak bij geringe stroming. Uitvoering door een duikteam.

Basis ijs- en grijpredding kan gedaan worden door de tankautospuiter. De tankautosputters zijn uitgerust met materiaal om een grijpredding te kunnen doen (waadpakken en lijnen).

Brandweer Gelderland-midden beschikt over 9 oppervlaktereddingsteams. De teams zijn verdeeld over de regio aan de hand van het risicoprofiel waterongevallen. Het risicoprofiel geeft aan dat er een concentratie van incidenten is op de grote waterwegen, de kleinere waterwegen met daarnaast een weg voor autoverkeer en op de recreatieplassen in het zuidoostelijk deel van Gelderland-Midden en in het noordelijk deel op de randmeren. Inrichting van het aantal oppervlaktereddingsteams is zodanig dat we met een verwachte opkomsttijd van 30 minuten hebben in waterrijke gebieden in combinatie met de stationering van de vaartuigen.

Op dit moment beschikt Brandweer Gelderland-Midden over één duikteam dat regionaal en interregionaal wordt ingezet. Voor redding door een duikteam is een opkomsttijd binnen de regio van 45 minuten gezien de grootte van het inzet gebied als realistisch vastgesteld. Weliswaar is de kans op een daadwerkelijke redding erg klein (vergelijk gewenste opkomst FRB bij hartfalen van 6 minuten) maar past deze opkomst van 45 minuten wel binnen de landelijke filosofie van het “gouden uur” waarbij in bijzondere omstandigheden (onderkoeling) een kleine kans is op daadwerkelijke redding. Ook al is de kans op een daadwerkelijke redding klein, de sociaal maatschappelijke factor dat er vanuit de brandweer met een duikteam hulp wordt verleend, is belangrijk voor familie en omstanders. Sinds 2021 jaar hebben we een overeenkomst met de Brandweer Gelderland-Zuid dat wij voor een groot deel van hun regio de duiktaak waarnemen. Het andere deel van de regio Gelderland-Zuid neemt de Brandweer Brabant-Noord voor zijn rekening.

Ter ondersteuning van de oppervlaktereddingsteams en de duikers beschikt Gelderland-Midden over 7 brandweervaartuigen. Het gaat hier om kleinere vaartuigen die vooral gebruikt worden voor het redden van drenkelingen en het overzetten van bijvoorbeeld ambulancepersoneel naar een incident op de vaarwegen. De vaartuigen kunnen ook ingezet worden om ten tijde van hoog water in de uiterwaarden op te treden. Al onze vaartuigen voldoen aan de eisen die gesteld worden aan het optreden op de grote rivieren en mogen overal in onze regio worden ingezet.

Voor “search and rescue” (SAR) -taken op de vaarwegen op de rivieren is een opkomsttijd van 30 minuten conform het project ‘Waterrand’ gewenst. Deze norm is gebaseerd op zelfredzaamheid (dragen redvesten) en de overlevingskansen van drenkelingen in deze 30 minuten. Uitgaande van rijtijd vanaf de posten en het te water laten van het vaartuig, samen 15 minuten en vaarsnelheid van 50 km/u is er een theoretische actieradius van 12,5 km. Om op basis van deze uitgangspunten te voldoen aan dekking van 30 minuten (te behalen in ongeveer 80%) zijn de vaartuigen binnen de regio verdeeld.

Grote incidenten

Voor de bestrijding van grote incidenten is voor het stroomgebied van de Waal en Rijn een blusboot gestationeerd in Nijmegen. Daarnaast zijn er afspraken over de inzet van de blusboot van Emmerich. Beide blusbotten zijn uitgerust om branden te blussen of plassen met gevaarlijke stoffen af te dekken met schuim. Brandweer Gelderland-Midden levert een financiële bijdrage aan de blusboot van Nijmegen.

Nationale Reddingsvloot

Het Ministerie van Justitie en Veiligheid, het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV), de veiligheidsregio's, Brandweer Nederland en Reddingsbrigade Nederland werken samen aan een slagvaardige Nationale Reddingsvloot. Brandweer Gelderland-Midden levert 3 vaartuigen voor de inzet van de Nationale Reddingsvloot. Samen met een boot van de reddingsbrigade vormen ze een eenheid van vier vaartuigen. De Nationale Reddingsvloot wordt als ‘first respons’ ingezet bij grote watercalamiteiten en overstromingen in Nederland.

5.7 Incidentbestrijding Gevaarlijke Stoffen (IBGS)

Vanuit de Wet Veiligheidsregio's is Brandweer Gelderland-Midden belast met het redden van mens/dier uit een met gevaarlijke stoffen besmet gebied, het bestrijden van de bron van het ongeval met gevaarlijke stoffen en het ontsmetten van hulpverleners en burgers. Daarnaast voert Brandweer Gelderland-Midden taken uit op het gebied van o.a.: waarschuwen bevolking, verkennen van gevaarlijke stoffen, ontsmetting.

Basisbrandweezorg

Uit de inventarisatie van incidenten en risicobronnen in Gelderland-Midden blijkt dat bij de IBGS incidenten die zich buiten voor doen, bijvoorbeeld bij een bedrijf of bij een vervoersincident, de taken verkennen, redden en stabiliseren voor het grootste deel uitgevoerd kunnen worden door de basisbrandweezorg. Basisbrandweezorg IBGS is een basiseenheid (Tankautospuiter) met bluspak eventueel aangevuld met een vuilwerkpak die onderstaande taken kan uitvoeren:

- snelle redding;
- verkenning voor eigen inzet en effecten op de omgeving;
- eenvoudige stabilisatie, zonder (langdurig) met de stof in aanraking te komen (dop er op/ kraan dicht/ indammen) en/of sproeischem;
- primaire ontsmetting van eigen personeel en een enkel slachtoffer uitvoeren.

Specialistische eenheden

De situatie voor IBGS incidenten die zich in pandig voordoen zoals bij opslagen met gevaarlijke stoffen of BRZO bedrijven is anders voor de taken verkennen en vooral voor betreft het redden. Ook voor de taak stabiliseren zal hier sprake zijn van aanvullend personeel, materialen en middelen. Deze IBGS incidenten vallen dan onder de standaard afwijkende of afwijkende incidenten en niet meer onder de standaard incidenten en de basisbrandweezorg. Deze taken moeten dan uitgevoerd worden door teams die gebruik maken van chemicaliënpakken (voor verkenning en redding) of gaspakken (stabilisatie). Welk team nodig is, is afhankelijk van de betrokken stoffen en de specifieke situatie. Over de Betuweroute worden grote aantallen gevaarlijke stoffen vervoerd, ook zodanig gevaarlijk qua aard, dat daar het optreden van specialistische teams nodig zou kunnen zijn.

De specialistische IBGS-eenheid verricht taken om incidenten met gevaarlijke stoffen te stabiliseren. De specialistische IBGS-eenheid is niet gericht op redding. Daarnaast kunnen deze eenheden het incident zodanig stabiliseren zodat gespecialiseerde bedrijven/ partners opruimwerkzaamheden kunnen verrichten. Posten dichtbij de risico-objecten en de Betuweroute waar het realistisch is dat IBGS inzetten binnen gedaan moeten zijn de tankautospuiten aangevuld met 4 chemicaliënpakken. Daarnaast is een specialistische IBGS eenheid binnen 2 uur beschikbaar die kan optreden in gaspak.

Basis Ontsmettingseenheid (BOE)

Bij een beperkt aantal slachtoffers (< 10) kan de basis ontsmettingseenheid ingezet worden. Intussen kunnen slachtoffers door een tankautospuit met de aanwezige middelen ontsmet worden.

De basis ontsmettingseenheid kan tevens de ingezette brandweereenheden met persoonlijke beschermingsmiddelen zodanig ontsmetten dat hulpverleningspersoneel veilig uit het pak kan. Deze eenheid speelt op lokale schaal een rol in de arbeidshygiënische ontsmetting van eenheden.

De BOE heeft een gewenste opkomsttijd van 30 min naar plaats incident. Om de gewenste opkomsttijd te behalen zijn in de regio twee BOE-eenheden aanwezig.

Grootschalige Ontsmettingseenheid (GOE)

Bij grote aantallen slachtoffers dienen de landelijke grootschalige ontsmettingseenheden ingezet te worden. Zij kunnen ingezet worden om capaciteit te leveren voor de ontsmetting, ook kunnen ze ingezet worden om kennis en expertise te leveren.

De opkomsttijd van de GOE is maximaal 2 uur en heeft een capaciteit van 90 slachtoffers per uur.

Intussen kunnen slachtoffers op een afgezonderde locatie worden ondergebracht.

De dichtbij zijnde GOE-eenheid is gestationeerd in VNOG.

Schuim-eenheid

De schuimeenheid verricht primair bij ongevallen met gevaarlijke stoffen de taak afdekken van een plas met schuim. Hiermee worden de effecten op de omgeving verminderd en is er tijd (meer dan een uur) om specialistische IBGS-eenheden (indien nodig) aan te laten rijden.

Schuimeenheden hebben een groter toepassingsgebied dan alleen IBGS. Dit blijkt uit de Visie Grootschalig Brandweeroptreden waarin het peloton specialistische blussing gedefinieerd is. Deze eenheid wordt onder andere ingezet bij industriële brandbestrijding.

Deze eenheid kan met behulp van Schuim vormend middel (SVM) een plas van 1500m² eenmalig afdekken. Voor deze klus is 1m³ schuimvormend middel noodzakelijk. Het streven is om 60 minuten na alarmering de plas te hebben afgedekt. In totaal heeft de regio de beschikking over 9 schuimblusaanhangers en 1 schuimblushaakarmbak die gezamenlijk een plas van 1500m² kunnen afdekken of blussen.

De verkenningseenheden

Het doel van de verkenningseenheid is inzicht te krijgen in aard en omvang van het effectgebied c.q. bedreigde gebied. Opkomsttijden en aantallen van deze eenheden zijn gekoppeld aan het IBGS risicoprofiel van de regio en interregionale samenwerking is hierbij mogelijk. Om voldoende dekking 5 verkenningseenheden. De voertuigen van de verkenningseenheden worden ook ingezet voor andere benoemde specialistische taken zoals FRB.

5.8 Grof en Extreem Geweld (Terrorismegevolgbestrijding (TGB))

Brandweer Nederland onderscheidt op dit moment drie niveaus van voorbereiding op grof en extreem geweld. Naast Basis(brandweer)zorg kan gekozen worden voor Basis+ en Basis++.⁷

Brandweer Gelderland-Midden hanteert het voorbereidingsniveau Basis+. In het kader van Basis+ zijn een aantal maatregelen genomen:

Er is een aandachtskaart Terrorisme Gevolg Bestrijding (TGB) en/of Extreem Geweld beschikbaar. Deze aandachtskaart is afgestemd in Oost5. De aandachtskaart is te raadplegen in LiveOp onder de knop 'procedures' > '7 algemeen' > 'Terrorisme'.

Alle tankautosputten en de twee FRB voertuigen (Arnhem en Ede) in de regio zijn voorzien van een traumakit.

5.9 Rietenkapbrandbestrijding

Binnen het verzorgingsgebied van brandweer Gelderland-Midden zijn gebouwen met een rieten kap, zoals boerderijen en villa's. Een brand in een rieten dak is lastig te bestrijden omdat de brand alleen aan de buitenkant van het dak geblust kan worden, terwijl de brand van binnenuit gewoon doorgaat. Dit kan ertoe leiden dat een pand ernstig beschadigd raakt of zelfs helemaal verloren gaat. De doelstelling van dit specialisme is om een brand in een rieten kap effectiever te kunnen bestrijden.

Het bestrijden van brand in een rieten kap is een basistaak van de brandweer. De benodigde veiligheidsmiddelen om een dergelijke brand te kunnen bestrijden behoren echter niet tot de standaard uitrusting van een tankautospuiter. Voor de uitvoering van deze taak is extra materiaal en uitrusting noodzakelijke. Het specialistisch materiaal bestaat uit rietdekkersstoeltjes, een valbeveiliging die te plaatsen is op en in het rieten dak en een aantal spuitlansen.

Om overal in de regio effectief bij een brand in een rieten kap op te treden moet dit specialisme binnen 30 minuten ter plaatse zijn. Om deze opkomst te realiseren is in het noordwestelijke en zuidoostelijk deel van onze regio een team aanwezig.

5.10 Veeredtakel

Bij het redden van vee uit putten, gierkelders en sloten kan door de basisbrandweereenheid de hulp ingeroepen worden voor specifieke kennis en materieel van drie posten. Een veeredtakel-team rukt uit met een MIB-voertuig. De MIB-voertuigen beschikken over een veeredtakel en andere benodigdheden voor het redden van vee.

5.11 Arbeidshygiëne

Arbeidshygiëne is een belangrijk thema binnen de brandweer. Uit onderzoek is gebleken dat brandweerlieden aan tal van giftige stoffen worden blootgesteld. Daarom proberen we de blootstelling aan deze stoffen tot een minimum te beperken. Dat betekent dat we voor, tijdens en na een brand schoon werken, ondanks het feit dat we vies kunnen worden.

Om dat doel te bereiken werken we in onze regio met rijdende magazijnen, de zogenaamde Arbeidshygiëne bussen. Deze komen ter plaatse om vervuilde bluskleiding en ademlucht, standaard na een brand, of bij een ander incident op aanvraag van de bevelvoerder of (H)OvD, te komen wisselen. Bij Brandweer Gelderland-Midden zijn 5 eenheden Arbeidshygiëne beschikbaar

5.12 Verzorgingsgroep

De verzorgingsgroep verzorgt het eten, drinken en sanitaire voorzieningen tijdens langdurige inzetten.

Voor de uitvoering van de taken zijn twee voertuigen aanwezig. Voor de eerste inzet wordt gebruik gemaakt van een verzorgingsbus. Het gaat hierbij om het verzorgen van koffie, frisdrank, koeken en dergelijke op een plaats incident. Voor langdurige inzetten is er een verzorgingscontainer beschikbaar.

5.13 Betuweroute

De afspraken over de voorbereiding en afhandeling van incidenten, risicobeheersing en crisisbeheersing zijn vastgelegd in samenwerkingsafspraken tussen de Veiligheidsregios's, politie en Prorail. Aanvullend op het standaard beschikbare brandweer materieel zijn er specialiste 25 KV testers beschikbaar op een x aantal posten. Met de 25 KV testers kan specifiek voor de Betuweroute worden vastgesteld of er veilig opgetreden kan worden zonder spanning op de bovenleiding.

6. Conclusies en aanbevelingen

Dit plan is opgesteld aan de hand van de nieuwe landelijke systematiek Gebiedsgerichte Opkomsttijden. Het bundelt alle bestuurlijke besluiten en organisatorische wijzigingen sinds de vaststelling van het vorige dekkingsplan in 2015. Het biedt ook de mogelijkheid om het effect op de dekking van toekomstige beleids- en/of organisatie ontwikkelingen inzichtelijk te maken en te betrekken bij de besluitvorming. Het vormt daarmee een solide basis voor het beoordelen van de impact van toekomstige (voorgenomen) besluiten en wijzigingen in de organisatie op de regionale brandweerdekking.

6.1 Conclusies

De theoretische opkomsttijden naar de CBS-buurtten zijn goed tot voldoende, waarmee wordt door Gelderland-Midden voldaan aan de kaders die worden gesteld in de landelijke handreiking. In Ede en Arnhem zijn 24-uurs beroepsposen, daardoor kan een korte opkomsttijd worden gerealiseerd. Omdat alle vrijwillige posen werken volgens het vrije instroomprofiel, kunnen daar geen 100% garanties worden gegeven dat een post bij een gegeven alarmering ook daadwerkelijk kan uitrukken. Door de fijnmazige verdeling van brandweerposen is het in voorkomende gevallen mogelijk, snel geautomatiseerd buurtposen te alarmeren en blijft de dekking op peil. Die fijnmazige verdeling van is ook van grote meerwaarde bij het levensreddende specialisme First Responder brandweer, omdat door korte opkomsttijden snel met reanimeren van mensen met hartfalen kan worden gestart.

Bij grootschalige incidenten blijft de restdekking in gehele regio een aandachtspunt waar actief op gestuurd wordt.

De werkdruk is acceptabel. Voor vrijwillige posen met een hoge alarmeringsfrequentie wordt gewerkt met een ploegensysteem.

6.2 Aanbevelingen

Raster in plaats van buurtindeling

In de landelijke systematiek wordt het gebruik van de CBS-buurtindeling voorgeschreven. Deze indeling wijzigt echter regelmatig, waardoor het niet mogelijk is om de dekking eenduidig te vergelijken met eerdere jaren. Dit is op te lossen door het toepassen van een vast raster. Eventueel kunnen beide systemen naast elkaar bestaan: de CBS-indeling voor externe rapportage richting het land, de raster-indeling voor intern gebruik om de dekking meerjarig eenduidig te kunnen beoordelen.

Interval voor inzicht en analyse

De nieuwe systematiek biedt mogelijkheden om de dekkingsanalyse meer dynamisch te maken en kunnen consequenties c.q. risico's "real-time" gevisualiseerd worden van nieuw/voorgenomen beleid en/of maatschappelijke ontwikkelingen. Dit vraagt echter wel een investering en mensen en middelen.

Brandweer Gelderland-Midden
is onderdeel van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden

Brandweer Gelderland-Midden

Postbus 5364

6802 EJ ARNHEM

T 0800 8446 000

E brandweer@vggm.nl

I www.brandweergm.nl

Gemeenteraden en colleges van deelnemende gemeenten in de regio Gelderland-Midden

Datum 30 april 2024
Uw kenmerk
Ons kenmerk SN24_000005
Contactpersoon [REDACTED]
E-mailadres [REDACTED]

Onderwerp: 2% besparingsraming op ontwerpbegroting VGGM 2025

Geachte leden van de gemeenteraad, leden van het College,

Het Algemeen Bestuur heeft op 3 april jl. het Dagelijks Bestuur gevraagd om voor 30 april naast de ontwerpbegroting 2025 inzichtelijk te maken wat de consequenties zijn van een indicatieve besparing van tenminste 2% voor 2025 en een grotere besparing vanaf 2026 later dit jaar.

Met de voorjaarsnota 2024 vanuit het Rijk is deze vraag in ander daglicht komen te staan. Als gevolg van de gewijzigde verdeelsystematiek van het gemeentefonds hebben veel gemeenten al voor 2025 een grote financiële uitdaging.

Om die reden zet het Dagelijks Bestuur een zorgvuldig proces op om in één keer besparingsvoorstellen voor VGGM uit te werken. Vooruitlopend op deze voorstellen wordt de gemeentelijke bijdrage voor het begrotingsjaar 2025 2% lager geraamd. In de bijlage bij deze brief is het financieel effect van deze 2% raming voor uw gemeente opgenomen.

De uit te werken besparingsvoorstellen geven later dit jaar invulling aan deze lagere raming welke een belangrijke bouwsteen is voor de kaderbrief 2026. Deze kaderbrief wordt begin november 2024 aan u toegezonden. Aansluitend volgt de gewijzigde begroting 2025 die samen met de ontwerpbegroting 2026 wordt toegezonden. Op zowel kaderbrief als ontwerpbegroting 2026 en gewijzigde begroting 2025 worden de raden in gelegenheid gesteld een zienswijze uit te brengen.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Namens Dagelijks Bestuur van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden,
De voorzitter,

Ahmed Marcouch

Bijlage: Gewijzigde gemeentelijke bijdrage 2025**Gemeentelijke bijdrage Veiligheid**

In € x 1.000	Bijdrage Ontwerp- begroting	Af: Specifieke afspraken	Bijdrage regionale dienstverlening	Raming 2%	Bij: specifieke afspraken	Bijgestelde bijdrage
Arnhem	15.887	- 2.896	12.991	- 260	2.896	15.627
Barneveld	4.498	- 182	4.316	- 86	182	4.412
Doesburg	825	- 6	819	- 16	6	809
Duiven	1.529	- 6	1.523	- 30	6	1.499
Ede	9.486	- 1.223	8.263	- 165	1.223	9.321
Lingewaard	3.027	- 126	2.901	- 58	126	2.969
Nijkerk	2.781	- 62	2.719	- 54	62	2.727
Overbetuwe	3.232	- 97	3.135	- 63	97	3.169
Renkum	2.369	- 139	2.230	- 45	139	2.324
Rheden	3.339	- 90	3.249	- 65	90	3.274
Rozendaal	186	-	186	- 4	-	182
Scherpenzeel	670	- 14	656	- 13	14	657
Wageningen	3.112	- 39	3.073	- 61	39	3.051
Westervoort	933	-	933	- 19	-	914
Zevenaar	3.228	- 102	3.126	- 63	102	3.165
Totaal	55.102	-4.982	50.120	-1.002	4.982	54.100

Gemeentelijke bijdrage Bevolkingszorg

In € x 1.000	Bijdrage Ontwerpbegroting	Raming 2%	Bijgestelde bijdrage
Arnhem	189	-4	185
Barneveld	70	-1	69
Doesburg	13	0	13
Duiven	28	-1	27
Ede	139	-3	136
Lingewaard	54	-1	53
Nijkerk	51	-1	50
Overbetuwe	56	-1	55
Renkum	36	-1	35
Rheden	50	-1	49
Rozendaal	2	0	2
Scherpenzeel	12	0	12
Wageningen	47	-1	46
Westervoort	17	0	17
Zevenaar	51	-1	50

Totaal	815	-16	799
---------------	------------	------------	------------

Gemeentelijke bijdrage GGD, inclusief jeugdgezondheidszorg 4-18

In € x 1.000	Bijdrage Ontwerpbegroting	Raming 2%	Bijgestelde bijdrage
Arnhem	4.219	-84	4.135
Barneveld	1.569	-31	1.538
Doesburg	282	-6	276
Duiven	635	-13	622
Ede	3.105	-62	3.043
Lingewaard	1.202	-24	1.178
Nijkerk	1.145	-23	1.122
Overbetuwe	1.240	-25	1.215
Renkum	801	-16	785
Rheden	1.109	-22	1.087
Rozendaal	45	-1	44
Scherpenzeel	264	-5	259
Wageningen	1.042	-21	1.021
Westervoort	385	-8	377
Zevenaar	1.146	-23	1.123
Totaal	18.189	-364	17.825

Gemeentelijke bijdrage Jeugdgezondheidszorg 0-4

In € x 1.000	Bijdrage Ontwerpbegroting	Raming 2%	Bijgestelde bijdrage
Arnhem	2.469	-49	2.420
Barneveld	1.297	-26	1.271
Doesburg	137	-3	134
Duiven	364	-7	357
Ede	2.155	-43	2.112
Lingewaard	742	-15	727
Nijkerk	800	-16	784
Overbetuwe	829	-17	812
Renkum	432	-9	423
Rheden	597	-12	585
Rozendaal	33	-1	32
Scherpenzeel	196	-4	192
Wageningen	484	-10	474
Westervoort	226	-5	221
Zevenaar	638	-13	625
Totaal	11.399	-230	11.169

VGGM verzorgt Ambulancezorg, Brandweer, GGD en GHOR voor de gemeenten van Gelderland-Midden

Gemeentelijke bijdrage Rijksvaccinatieprogramma

In € x 1.000	Bijdrage Ontwerpbegroting	Raming 2%	Bijgestelde bijdrage
Arnhem	456	-9	447
Barneveld	239	-5	234
Doesburg	25	-1	24
Duiven	67	-1	66
Ede	398	-8	390
Lingewaard	137	-3	134
Nijkerk	148	-3	145
Overbetuwe	153	-3	150
Renkum	80	-2	78
Rheden	110	-2	108
Rozendaal	6	0	6
Scherpenzeel	36	-1	35
Wageningen	89	-2	87
Westervoort	42	-1	41
Zevenaar	118	-2	116
	2.104	-43	2.061

Raadsvoorstel

onderwerp	Zienswijze SdL meerjarenbegroting 2025-2028
zaaknummer	Z/24/470117
documentnummer	INT/24/1206912
portefeuillehouder	L. van Riswijk
portefeuille	Bestuurlijke samenwerking, ICT en Sociale zaken

1. Samenvatting

De Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking de Liemers (SdL) heeft de gemeenteraad per brief gevraagd om zijn mening (zienswijze) te geven over de jaarstukken 2023 en de begroting 2025-2028. Met dit raadsvoorstel doet het college een voorstel voor een zienswijze.

2. Raadsvoorstel

Wij stellen u voor om:

1. In te stemmen met de jaarstukken 2023 van de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking de Liemers;
2. In te stemmen met de conceptbegroting 2025-2028 van de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking de Liemers met de aantekening dat de raad van Zevenaar op 24 april 2024 besloten heeft te kiezen voor de doorvertaling van de minimale variant en deze integraal af te wegen bij de behandeling van de komende Kadernota;
3. Het college te verzoeken de zienswijze van de raad over de jaarstukken 2023 en de conceptbegroting 2025-2028 kenbaar te maken aan de SdL, conform de conceptbrief.

3. Waarom naar de raad

De SdL voert in opdracht van de drie Liemerse gemeenten taken uit op het gebied van ICT, Inkoop en Sociale Zekerheid. De SdL bestaat uit twee organisatieonderdelen (de RID en RSD) en heeft een eigen planning & controlcyclus. In deze cyclus krijgt uw raad de gelegenheid om zienswijzen in te dienen op de jaarrekening en de begroting.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Door uw zienswijzen kenbaar te maken kunt u invloed uitoefenen op de afwegingen en besluitvorming in het begrotingsproces en de financiële huishouding van de SdL. Met als beoogd resultaat dat de taken van SdL voor de gemeenten op een effectieve en efficiënte wijze worden uitgevoerd.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1. Conform de Wet gemeenschappelijke regelingen en de gemeenschappelijke regeling "Samenwerking de Liemers" dient de raad in de gelegenheid te worden gesteld zijn zienswijze te geven.

De raad van Zevenaar dient geïnformeerd te worden over de inhoudelijke en financiële stand van zaken bij de SdL. In artikel 25 van de gemeenschappelijke regeling "Samenwerking de Liemers" is opgenomen dat de deelnemende gemeenten in de gelegenheid worden gesteld om hun zienswijze over de concept

jaarrekening en de concept begroting te geven. Het dagelijks en het algemeen bestuur van SdL betreft de zienswijze van de raad in hun besluitvorming over deze financiële stukken.

1.2 In de jaarstukken 2023 legt SdL verantwoording af over het afgelopen jaar.

De jaarstukken 2023 van SdL laten in totaal een negatief resultaat zien van € 50.000. Dit bedrag wordt onttrokken uit de Bestemmingsreserve Tozo. In 2023 zijn nog controles op de juistheid van de Tozo levensonderhoud bij directeur/grotaandeelhouders BV's uitgevoerd. Deze tijd wordt vergoed vanuit de Bestemmingsreserve Tozo. De onttrekking bedraagt conform de begroting € 50.000. De jaarstukken geven inzicht in de doelen die behaald zijn in 2023 en hierover legt SdL verantwoording af. In de jaarrekening 2023 van de gemeente Zevenaar zijn de financiële effecten van SdL verwerkt.

Het jaar 2023 stond in het teken van de continuerende oorlog in Oekraïne en de daaruit voortvloeiende zaken zoals hoge energielasten, opvang van Oekraïners en het uitbetalen van leefgelden. Ook de personeelstekorten op de arbeidsmarkt voor SdL als werkgever speelden een grote rol. Dit laatste bood echter ook kansen voor klanten en doelgroepen van de RSD. Daarnaast legde men de laatste hand aan de nieuwe bestuurlijke opdrachten van RSD en RID.

Consolidatie op programmaniveau

Lasten	Realisatie 2022	Begroting 2023 prim.	Begroting 2023 nw	Realisatie 2023	Verschil 2023	I/S
Programma 1: Bestuur	28.095	47.000	47.000	37.225	-9.775	
Programma 2: RID	5.566.684	5.938.039	6.996.391	6.601.464	-394.927	
Programma 3: Inkoop	336.559	287.675	337.675	346.446	8.771	
Programma 4: RSD	6.774.804	5.447.712	5.897.300	7.595.816	1.698.516	
Eliminatie doorbelasting intern	-379.444	-385.374	-397.457	-387.589	9.868	
Totaal lasten	12.326.698	11.335.051	12.880.909	14.193.363	1.312.454	
Baten	Realisatie 2022	Begroting 2023 prim.	Begroting 2023 nw	Realisatie 2023	Verschil 2023	I/S
Programma 1: Bestuur	28.095	47.000	47.000	37.225	-9.775	
Programma 2: RID	5.566.684	5.938.039	6.996.391	6.601.464	-394.927	
Programma 3: Inkoop	336.559	287.675	337.675	346.446	8.771	
Programma 4: RSD	6.554.804	5.397.712	5.847.300	7.545.816	1.698.516	
Eliminatie doorbelasting intern	-379.444	-385.374	-397.457	-387.589	9.868	
Totaal Baten	12.106.698	11.285.051	12.830.909	14.143.363	1.312.454	
Resultaat voor Bestemming	-220.000	-50.000	-50.000	-50.000	0	
Bestemmingsreserve Tozo	-75.000	-50.000	-50.000	-50.000	0	
Bestemmingsreserven Jeugd	-145.000	0	0	0	0	
Resultaat	0	0	0	0	0	

Bestuur

De aanpassingen naar aanleiding van de wetswijziging op de Gemeenschappelijke Regeling zijn in de maand april aan u voorgelegd. Deelnemers van een gemeenschappelijke regeling hebben tot 1 juli 2024 de tijd om hun regeling in overeenstemming te brengen met de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen. Er zijn geen juridische consequenties verbonden aan het niet halen van de datum van 1 juli 2024, maar voor een rechtmatige en doelmatige bedrijfsvoering is spoedige aanpassing essentieel. De verwachting is dat besluitvorming spoedig na 1-7-2024 zal plaatsvinden.

RID

De onderschrijding bij de RID is voor het grootste deel op de post kapitaalslasten. Als gevolg van de doorontwikkeling RID en de daarmee samenhangende visievorming worden veel projectgelden doorgeschoven. Doordat minder projecten gestart werden in 2021 en 2022, zijn de kapitaalslasten in 2023 lager. Daarnaast is er een onderschrijding gerealiseerd op onderhoud applicaties; het gevolg van verbeterd contractmanagement waardoor de verwachte hoge indexaties van leveranciers beperkt zijn gebleven.

Inkoop

In een voorgaand jaar zijn twee inkoopadviseurs bij de SdL vertrokken. In verband met de ontwikkeling van Inkoop binnen de SDL zijn deze functies tijdelijk door middel van inhuur ingevuld. Hiervoor is in de tweede tussenrapportage een inschatting gemaakt van de kosten. Deze kosten zijn uiteindelijk iets hoger uitgevallen. In afwachting van nog te maken keuzes over de toekomst van de inkoop samenwerking zijn in 2023 weinig nieuwe ontwikkelingen in gang gezet.

RSD

In de tweede tussenrapportage zijn enkele dienstverleningskosten niet begroot, onder andere ROOO en energietoeslag. Deze diensten zijn uiteindelijk wel afgenomen. Daarnaast zijn de personeelskosten hoger uitgevallen als gevolg van een relatief hoog percentage langdurig zieken.

Het grootste verschil is grotendeels een presentatiewijziging, mede op advies van de accountant. De overige bijdragen die voorheen in de personeelskosten gesaldeerd werden, zijn in de jaarrekening apart gepresenteerd en dit geeft beter inzicht in zowel de personeelskosten als de overige baten van de RSD. Hierdoor stijgen de personeelslasten ogenschijnlijk enorm, maar daar staat een nagenoeg gelijke baat tegenover.

2.1 In de begroting 2025-2028 zijn de afspraken uit de kaderbrief uitgewerkt.

De meerjarenbegroting 2025 - 2028 van SdL bevat de begrotingsinformatie voor de samenwerking op het gebied van ICT, Inkoop en Werk & Inkomen in het kader van de Participatiewet van de gemeenten Duiven, Westervoort en Zevenaar. De richtlijnen voor de meerjarenbegroting zijn via de kaderbrief in december 2023 vastgesteld. Op basis van de septembercirculaire 2023 zijn de loonkosten in 2025 geïndexeerd met 5,8 % en de overige materiele kosten met 2,5 %. Verder is conform de kaderbrief een correctie doorgevoerd van 3% als een uitwerking van de bezuinigingsdoelstelling op de overige kosten. SdL verwacht aan deze taakstelling te kunnen voldoen door een betere focus op contractmanagement, zowel bij de RSD als de RID. Mocht dit niet afdoende blijken om aan de taakstelling te voldoen, dan maken wij afwegingen om onze doelstellingen zo goed mogelijk te behalen met de middelen die tot onze beschikking staan. Voor een overzicht van de geraamde kosten per programma verwijzen we naar de staat hieronder.

Lasten	Werkelijk 2023	Begroting 2024 prim.	Begrotings wijzigingen	Begroting 2024 nw	Begroting 2025	Meerjarenbegroting		
						2026	2027	2028
Programma 1: Bestuur	37.225	51.200	1.000	52.200	51.900	51.600	51.200	50.800
Programma 2: RID	6.601.464	6.566.274	1.231.856	7.798.130	7.932.209	8.154.810	8.474.693	8.795.076
Programma 3: Inkoop	346.446	354.700	3.400	358.100	368.800	375.100	379.200	383.300
Programma 4: RSD	6.335.507	6.395.817	1.681.683	8.077.500	8.251.700	8.361.300	8.430.300	8.500.200
Eliminatie doorbelasting intern	-387.589	-422.617	-7.383	-430.000	-430.000	-430.000	-430.000	-430.000
Totaal lasten	12.933.054	12.945.374	2.910.556	15.855.930	16.174.609	16.512.810	16.905.393	17.299.376

Baten	Werkelijk 2023	Begroting 2024 prim.	Begrotings wijzigingen	Begroting 2024 nw	Begroting 2025	Meerjarenbegroting		
						2026	2027	2028
Bijdrage Gemeente Duiven	3.626.099	3.618.051	536.222	4.154.273	4.255.160	4.352.140	4.465.805	4.584.916
Bijdrage Gemeente Westervoort	2.323.106	2.335.876	346.454	2.682.330	2.745.759	2.806.892	2.877.286	2.951.478
Bijdrage Gemeente Zevenaar	6.773.408	6.768.083	1.036.243	7.804.326	7.983.690	8.163.777	8.372.301	8.590.913
Bijdrage WSP MG	93.160	173.364	-78.364	95.000	95.000	95.000	95.000	95.000
Bijdrage MGR	67.282	-	70.000	70.000	70.000	70.000	70.000	70.000
Overige bijdragen	-	-	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Totaal Baten	12.883.054	12.895.374	2.910.556	15.805.930	16.149.609	16.487.810	16.880.393	17.292.306
Resultaat voor Bestemming	-50.000	-50.000	0	-50.000	-25.000	-25.000	-25.000	-7.070
Bestemmingsreserve Tozo	50.000	50.000	0	50.000	25.000	25.000	25.000	7.070
Resultaat na Bestemming	0	0	0	0	0	0	0	0

Inkoop

De gemeente Zevenaar heeft aan de SdL aangegeven inkoop en aanbesteding anders te gaan organiseren en geen gebruik meer te maken van inkoop via de RID. Dit zal naar verwachting per juli 2024 zijn beslag krijgen. Uiteraard blijven ICT en gezamenlijke aanbestedingsopdrachten voor de drie gemeentes wel door de SdL gedaan worden. Vanwege genoemde onzekerheid heeft de SDL 2025 doorgerekend op basis van de huidige bezetting, zowel intern als inhuur. Wij onderstrepen de voortgang van het proces van ontvlechting en hechten veel waarde aan het doorzetten van de realisatie van de lokale inkoopfunctie. Zodra dit zijn beslag heeft gekregen is duidelijk welk bedrag Zevenaar minder af zal dragen. Dat zal in de tussenrapportage inzichtelijk worden gemaakt.

RID

De raad van Zevenaar erkent de noodzaak om investeringen te doen om de dienstverlening van RID en de ICT samenwerking op het noodzakelijke niveau te brengen. De gemeenteraad heeft op 24 april 2024 besloten de I&A-visie vast te stellen en daarbij te kiezen voor de minimale variant en bij de Kadernota 2026-2029 te besluiten of het wenselijk en financieel haalbaar is om over te stappen op de optimale of groeivariant. Het benodigde budget voor de minimale variant zal integraal afgewogen worden bij de behandeling van de komende Kadernota. Ook hecht Zevenaar er waarde aan de samenwerking tussen de organisaties van Duiven, Westervoort, Zevenaar en de RID op het gebied van informatiemanagement te intensiveren. Inmiddels hebben wij de andere gemeenten en het Dagelijks Bestuur van de SdL van uw besluit op de hoogte gesteld.

In de begroting 2025-2028 is rekening gehouden met de bedragen zoals berekend door het adviesbureau M&I/Partners. Deze bedragen lopen in het groeimodel in totaal op van 1,2 miljoen in 2025 tot 2 miljoen in 2028. Echter in de minimale variant wordt het bedrag € 1,2 miljoen in 2025 en gaat deze naar 1,5 miljoen in 2028. Hiervan draagt Zevenaar 53% bij. De financiële voorstellen met integrale afweging zijn opgenomen in de kadernota 2025-2028.

RSD

Bij de RSD is een nieuwe Bestuurlijke Opdracht geaccordeerd met een looptijd tot 2026. Voor 2025 en 2026 zijn de extra gelden van € 1,4 miljoen verwerkt in de begroting. In 2026 wordt met bestuurders om tafel gegaan voor de daaropvolgende Bestuurlijke Opdracht. De bedragen heeft RSD doorgetrokken in de begroting voor 2027 en 2028, alhoewel de opdracht tot 2026 loopt.

De formatie van de RSD stijgt van 69 naar 79 fte ten opzichte van vorig jaar. Dit heeft te maken met een omzetting van payrollcontracten naar vaste contracten om zodoende de medewerkers meer rust en zekerheid te bieden. Tegelijk daalt hierdoor evenredig het aantal inhuur. RSD is zich bewust dat dit meer risico met zich meebrengt. Tegelijkertijd zullen de bespaarde kosten door minder gebruik te maken van payroll en inhuur eventuele ontslagvergoedingen en WW-risico's kunnen opvangen. Daarnaast kan deze omslag in de toekomst mogelijk bijdragen aan de bezuinigingstaakstelling. Als gemeente blijven we alert op de noodzaak van deze structurele groei in de fte's, welke voorheen flexibele schil was. Bij een afname van het cliëntenbestand en de bestandsontwikkeling verwachten wij dat ook de personeelsformatie mee beweegt.

3.1 de voorgestelde zienswijze over de conceptbegroting 2025-2028 is opgenomen in de conceptbrief.

We stemmen in met de jaarstukken 2023 en met de begroting 2025-2028, met de opmerking dat de versterking van de ICT samenwerking conform de minimale variant is. Een en ander zoals besloten in de raadsvergadering van Zevenaar van 24 april 2024. Als gemeente blijven we alert op de noodzaak van groei in de formatie bij de RSD. Bij een afname van de bestandsontwikkeling is het aannemelijk en de verwachting dat ook de personeelsformatie mee beweegt. Verder spreken we het vertrouwen uit dat SdL de ontvlechting van de inkoop samenwerking voortvarend in 2024 af rondt.

Alternatieven

Niet van toepassing.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

Niet van toepassing.

7. Klimaat en duurzaamheid

Duurzaamheid is een thema dat opgenomen is in het Liemers Inkoopbeleid

8. Communicatie

Na behandeling en besluitvorming in de gemeenteraad wordt de zienswijze per brief aan de SdL medegedeeld. Het Algemeen Bestuur vergadert op 9 juli en stelt beiden stukken vast, rekening houdend met de ingekomen zienswijzen.

9. Kosten, baten en dekking

De bijdragen van de gemeente Zevenaar aan de verschillende programma's van de SdL in 2025 worden aan u voorgelegd in de Kadernota 2025-2028. De ramingen op de verschillende programma's stellen wij bij op basis van voorliggende begroting en het raadsbesluit van 24 april 2024 waarin de keuze is gemaakt voor de doorvertaling van de minimale variant.

10. Bijlagen

De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	1206911	Aanbiedingsbrief SdL
2.	1206910	Jaarstukken 2023 SdL
3.	1206895	Meerjarenbegroting 2025-2028 SdL
4.	1207579	Brief aan SdL met zienswijze
5.	1207581	Dashboard SdL

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris
Danielle Jansen

De burgemeester
Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

onderwerp	Zienswijze op begroting 2025 SDL
zaaknummer	Z/24/470117
documentnummer	INT/24/1206912

De raad van de gemeente Zevenaar;

gelet op artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen, alsmede gelet op de artikelen 25 en 27 van de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking de Liemers, wordt aan de raden van de deelnemende gemeenten gevraagd hun zienswijze over de ontwerpbegroting en jaarrekening aan te geven;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

besluit:

1. in te stemmen met de jaarstukken 2023 van de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking de Liemers;
2. in te stemmen met de conceptbegroting 2025-2028 van de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking de Liemers met de aantekening dat de raad van Zevenaar op 24 april 2024 besloten heeft te kiezen voor de doorvertaling van de minimale variant en deze integraal af te wegen bij de behandeling van de komende Kadernota ;
3. het college te verzoeken de zienswijze van de raad over de jaarstukken 2023 en de conceptbegroting 2025-2028 kenbaar te maken aan de SdL, conform de conceptbrief.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar, gehouden op 29 mei 2024.

De griffier
drs. C.M. Steenbergen

De burgemeester
drs. L.J.E.M. van Riswijk

Aan de raden van de
Gemeenten Duiven, Westervoort en Zevenaar

Datum : 28 maart 2024
Onderwerp : Verzoek om zienswijze

Geachte Gemeenteraad,

Hierbij bieden wij u de Jaarstukken 2023 en de Meerjarenbegroting 2025-2028 van de
Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking De Liemers (SDL) aan.
Graag stellen wij u in de gelegenheid uw zienswijze kenbaar te maken op deze stukken.

De planning is dat, rekening houdende met de zienswijzen, het Algemeen Bestuur van de SDL begin
juli beide stukken zal vaststellen. Graag ontvangen wij uw zienswijze uiterlijk 13 juni 2024.

Jaarstukken 2023

De jaarstukken geven voor resultaatbestemming hogere lasten van € 50K. Dit bedrag wordt
onttrokken uit de bestemmingsreserve.

De jaarrekening SDL laat op basis van de lasten een verschil zien van € 1.312K ten opzichte van de
tweede tussenrapportage 2023.

- Dit verschil is grotendeels het gevolg van een presentatiewijziging: voorheen werden overige baten, zoals subsidies, in mindering gebracht op de personeelskosten. Dit geeft (a) een onrealistisch beeld van de omvang van de personeelskosten en (b) een mogelijk grillig verloop van de personeelskosten doordat subsidies ieder jaar van een andere omvang zijn. Om een zuiverdere weergave te hebben zijn de overige baten nu uit de personeelskosten gehaald en separaat vermeld in de baten. Hierdoor stijgen zowel de lasten als de baten. Dit uit zich in hogere lasten van 1,3 miljoen maar ook in hogere baten van 1,26 miljoen.
- Behoudens de presentatiecorrectie betreft het verschil lager begrote dienstverleningskosten. In de tweede tussenrapportage zijn enkele dienstverleningskosten niet meebegroet (o.a. ROOO, energietoeslag). Daar deze diensten uiteindelijk wel zijn afgenomen zijn er dus wel kosten voor gemaakt. Deze waren echter niet begroot hetgeen tot een verschil leidt. Daarnaast zijn de personeelskosten hoger uitgevallen als gevolg van langdurige inhuur bij de RID en Inkoop en zijn oninbaar geachte balansvorderingen afgeboekt.
- Het grootste voordeel (€ 302K) wordt behaald op de kapitaallasten. Dit is het gevolg van de ontwikkelingen bij de RID de afgelopen jaren waardoor veel projecten geen doorgang konden

vinden of zijn vooruitgeschoven. Voor komende jaren wordt een stijging van de kapitaallasten verwacht als gevolg van een stijging in gestartte projecten in 2023 en 2024.

- Op onderhoud applicaties is een voordeel behaald van € 155K. Door verbeterd contractmanagement zijn de grote verwachte indexaties van leveranciers gemitigeerd. Ook is op enkele (niet vitale) applicaties het onderhoud verminderd of uitgesteld.
- Op de huisvestingskosten is een voordeel behaald van € 60K. Dit is het gevolg van meerjarige afrekeningen servicekosten. Daar dit nog op de corona-jaren van toepassing was, waarin o.a. minder energie- en schoonmaakkosten zaten, was er sprake van een teruggave.
- Op automatisering is een overschrijding behaald van € 52K. Dit zit bij de RID en is het gevolg van hogere lasten door externe specialisten.
- Overige overschrijdingen hebben plaatsgevonden op facilitaire zaken (€ 7K) en advies en controle (€33K).
- Overige onderschrijdingen betreffen bestuurskosten (€ 10K), ondersteunende diensten (€ 11K) en overige kosten (€ 8K).

Consolidatie op programmaniveau

Lasten	Realisatie 2022	Begroting 2023 prim.	Begroting 2023 nw	Realisatie 2023	Verschil 2023	I/S
Programma 1: Bestuur	28.095	47.000	47.000	37.225	-9.775	
Programma 2: RID	5.566.684	5.938.039	6.996.391	6.601.464	-394.927	
Programma 3: Inkoop	336.559	287.675	337.675	346.446	8.771	
Programma 4: RSD	6.774.804	5.447.712	5.897.300	7.595.816	1.698.516	
Eliminatie doorbelasting intern	-379.444	-385.374	-397.457	-387.589	9.868	
Totaal lasten	12.326.698	11.335.051	12.880.909	14.193.363	1.312.454	
Baten	Realisatie 2022	Begroting 2023 prim.	Begroting 2023 nw	Realisatie 2023	Verschil 2023	I/S
Programma 1: Bestuur	28.095	47.000	47.000	37.225	-9.775	
Programma 2: RID	5.566.684	5.938.039	6.996.391	6.601.464	-394.927	
Programma 3: Inkoop	336.559	287.675	337.675	346.446	8.771	
Programma 4: RSD	6.554.804	5.397.712	5.847.300	7.545.816	1.698.516	
Eliminatie doorbelasting intern	-379.444	-385.374	-397.457	-387.589	9.868	
Totaal Baten	12.106.698	11.285.051	12.830.909	14.143.363	1.312.454	
Resultaat voor Bestemming	-220.000	-50.000	-50.000	-50.000	0	
Bestemmingsreserve Tozo	-75.000	-50.000	-50.000	-50.000	0	
Bestemmingsreserven Jeugd	-145.000	0	0	0	0	
Resultaat	0	0	0	0	0	

Meerjarenbegroting 2025-2028

Het zijn roerige tijden wereldwijd, o.a. door de oorlog in Oekraïne en de gevolgen die daar uit voortvloeien zoals de opvang van de Oekraïners en de inflatie. Maar ook de snelle ontwikkelingen op ICT gebied en de afweging in hoeverre wij daarin willen en kunnen meegaan. Daarnaast biedt de krappe arbeidsmarkt kansen en beperkingen. Al met al een lastige periode om een meerjarenbegroting op te stellen voor 2025 – 2028.

In de meerjarenbegroting zijn de volgende aanpassingen verricht:

2024

Wat meteen opvalt is dat de begrotingswijzigingen 2,9 miljoen belopen. Een groot deel hiervan betreft een presentatiecorrectie: voorheen heeft de SDL overige baten, zoals bijvoorbeeld subsidies, in mindering gebracht op de personele kosten. Om beter inzicht te geven is dit – in overleg met de accountant – vanaf de MJB 2025-2028 separaat vermeld. Hierdoor stijgen de lasten ogenschijnlijk enorm. Echter aan de baten zijde is een bedrag van 1 miljoen euro aan overige baten opgenomen. Dit bedrag is defensief begroot.

Verder is een correctie doorgevoerd die beter aansluit met de werkelijke cao verhoging 2024 alsmede werkelijk ontvangen indexatiepercentages van crediteuren. Dit percentage hebben wij vervolgens gecorrigeerd met onze bezuinigingsdoelstelling van 2% en kenbaar gemaakt in de kaderbrief. Voor 2024 is bij de RID een bedrag van € 1.135K bijgeplust als gevolg van de doorontwikkeling RID (incidenteel). Bij de RSD is een nieuwe bestuurlijke opdracht geaccordeerd, maar deze zat nog niet in de begroting 2024 (+€400K). Tot slot is de verwachting dat er in 2024 langer gebruik gemaakt moet worden van bepaalde inhuur, met name bij de RID, als gevolg van de krappe arbeidsmarkt en benodigde specialistische kennis.

Dat geeft een stijging van € 2.910.556 en wordt in de MJB 2025-2028 weergegeven als 'Begroting 2024 nw' (nw=na wijziging).

Consolidatie Exploitatiekosten

op kostensoort

Lasten	Werkelijk 2023	Begroting 2024 prim.	Begrotings wijzigingen	Begroting 2024 nw
Bestuurskosten	37.225	51.200	1.000	52.200
Personele kosten	8.939.673	8.616.300	2.754.950	11.371.250
Huisvestingskosten	498.833	521.050	9.750	530.800
Automatiseringskosten	549.815	413.700	8.100	421.800
Onderhoud applicaties	1.722.653	1.862.600	109.280	1.971.880
Facilitaire zaken	146.164	122.900	2.300	125.200
Advies en Controle	92.858	58.700	1.100	59.800
Ondersteunende dienst	222.664	243.500	4.500	248.000
Overige kosten	2.194	22.400	400	22.800
Kapitaallasten	720.974	1.033.024	19.176	1.052.200
Totaal lasten	12.933.054	12.945.374	2.910.556	15.855.930

2025-2028

Wij gaan ervan uit dat de inflatie zal stabiliseren in 2025. Vandaaruit sluiten wij aan bij de indexeringen die genoemd zijn in de septembercirculaire 2023.

Tabel 4.2.2 Prijsindexen CPB* MEV 2024 en CEP 2023**

mutaties per jaar in %	2023	2024	2025	2026	2027	2028***
Prijs bruto binnenlands product (pbbp)	6,2	3,3	2,8	2,7	2,5	2,5
Prijs nationale bestedingen (pnb)	6,1	3,4	2,5	2,4	2,3	2,3
Nationale consumentenprijsindex (cpi)	3,0	3,4	2,5	2,4	2,3	2,3
Loonvoet sector overheid	4,0	6,7	5,8	4,8	4,2	4,2
Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers	3,5	6,3	5,4	4,5	3,9	3,9
Prijs bruto overheidsinvesteringen (iboi)	4,8	3,0	1,9	1,9	1,9	1,9
Prijs overheidsconsumptie, netto materieel (imoc)	5,9	3,5	1,6	1,6	1,6	1,6

* toelichting/ verduidelijking bij de kerngegevens is te vinden op: <https://www.cpb.nl/artikel/toelichting-bij-kerngegevens>

** 2024 is op basis van de MEV 2024, 2023 en 2025 - 2027 is op basis van de CEP 2023

*** cijfers 2027 zijn doorgetrokken naar 2028

Bovenstaande tabel komt uit de septembercirculaire 2023. Voor de overige kosten hebben wij de *Nationale consumentenprijsindex (cpi)* aangehouden en voor de personele kosten de *loonvoet sector overheid*.

Op bovenstaande cijfers uit de septembercirculaire hebben wij een reductie gebracht van 3% in overeenstemming met onze taakstelling. Dit leidt ertoe dat in sommige gevallen de lasten uit 2028 lager uitvallen dan 2025. Wij verwachten aan deze taakstelling te kunnen voldoen door een betere focus op contractmanagement, zowel bij de RSD (Leon) als de RID. Mocht dit niet afdoende blijken om aan de taakstelling te voldoen gaan wij afwegingen maken om onze doelstellingen zo goed mogelijk te behalen met de middelen die tot onze beschikking staan.

Enkele bijzonderheden:

Per juli 2024 zal naar verwachting de gemeente Zevenaar uit de Inkoop-samenwerking stappen met behoud van ICT & gezamenlijke aanbestedingsopdrachten voor de drie gemeentes.

Vanwege de onzekerheid is 2025 doorgerekend op basis van de huidige bezetting, zowel intern als inhuur. Indexatie op basis van septembercirculaire 2023 en bezuinigingstaakstelling.

De RID wordt doorontwikkeld volgens een groeimodel. In de begroting 2025-2028 is rekening gehouden met de bedragen zoals berekend door een extern adviesbureau. Deze bedragen lopen op van 1,2 miljoen in 2025 tot 2 miljoen in 2028.

Bij de RSD is een nieuwe Bestuurlijke Opdracht geaccordeerd met een looptijd tot 2026. Voor 2025 en 2026 zijn de extra gelden groot 1,4 miljoen verwerkt in de begroting. In 2026 wordt met bestuurders om tafel gegaan voor de daaropvolgende Bestuurlijke Opdracht. De 1,4 miljoen euro hebben wij doorgetrokken voor 2027 en 2028 – zonder deze te indexeren in verband met de bezuinigingstaakstelling.

De versterkte bedrijfskredieten Tozo zullen ook in 2025 en verder ingevorderd worden, een vergoeding voor deze werkzaamheden was verdisconteerd in de uitvoeringskosten die bij de toekenning Bedrijfskrediet Tozo zijn ontvangen en gedeeltelijk in een Bestemmingsreserve Tozo zijn gestopt. Daarom hebben wij in de MJB ook al de structurele onttrekking van de Bestemmingsreserve Tozo meegenomen, om de kosten hiervan te dekken. De verwachting is dat deze ultimo 2028 volledig onttrokken is.

De formatie van de RSD stijgt van 69 naar 79 FTE ten opzichte van vorig jaar. Dit heeft te maken met een omzetting van payrollcontracten naar vaste contracten om zodoende onze medewerkers meer rust en zekerheid te bieden. Tegelijk daalt hierdoor evenredig het aantal inhuur

FTE. Wij zijn ervan bewust dat dit meer risico met zich meebrengt maar plaatsen de kanttekening dat de bespaarde kosten door minder gebruik te maken van payroll en inhuur eventuele ontslagvergoedingen en WW-risico's mitigeren. Daarnaast kan het in de toekomst mogelijk bijdragen aan de bezuinigingstaakstelling.

Consolidatie op programmaniveau

Lasten	Werkelijk 2023	Begroting 2024 prim.	Begrotings wijzigingen	Begroting 2024 nw	Begroting 2025	Meerjarenbegroting		
						2026	2027	2028
Programma 1: Bestuur	37.225	51.200	1.000	52.200	51.900	51.600	51.200	50.800
Programma 2: RID	6.601.464	6.566.274	1.231.856	7.798.130	7.932.209	8.154.810	8.474.693	8.795.076
Programma 3: Inkoop	346.446	354.700	3.400	358.100	368.800	375.100	379.200	383.300
Programma 4: RSD	6.335.507	6.395.817	1.681.683	8.077.500	8.251.700	8.361.300	8.430.300	8.500.200
Eliminatie doorbelasting intern	-387.589	-422.617	-7.383	-430.000	-430.000	-430.000	-430.000	-430.000
Totaal lasten	12.933.054	12.945.374	2.910.556	15.855.930	16.174.609	16.512.810	16.905.393	17.299.376
Baten	Werkelijk 2023	Begroting 2024 prim.	Begrotings wijzigingen	Begroting 2024 nw	Begroting 2025	Meerjarenbegroting		
						2026	2027	2028
Programma 1: Bestuur	37.225	51.200	1.000	52.200	51.900	51.600	51.200	50.800
Programma 2: RID	6.601.464	6.566.274	1.231.856	7.798.130	7.932.209	8.154.810	8.474.693	8.795.076
Programma 3: Inkoop	346.446	354.700	3.400	358.100	368.800	375.100	379.200	383.300
Programma 4: RSD	6.285.507	6.345.817	1.681.683	8.027.500	8.226.700	8.336.300	8.405.300	8.493.130
Eliminatie doorbelasting intern	-387.589	-422.617	-7.383	-430.000	-430.000	-430.000	-430.000	-430.000
Totaal Baten	12.883.055	12.895.374	2.910.556	15.805.930	16.149.609	16.487.810	16.880.393	17.292.306
Resultaat voor Bestemming	-50.000	-50.000	0	-50.000	-25.000	-25.000	-25.000	-7.070
Bestemmingsreserve Tozo	50.000	50.000		50.000	25.000	25.000	25.000	7.070
Resultaat na Bestemming	0	0	0	0	0	0	0	0

Consolidatie Exploitatiekosten op kostensoort

Lasten	Werkelijk 2023	Begroting 2024 prim.	Begrotings wijzigingen	Begroting 2024 nw	Begroting 2025	Meerjarenbegroting		
						2026	2027	2028
Bestuurskosten	37.225	51.200	1.000	52.200	51.900	51.600	51.200	50.800
Personele kosten	8.939.673	8.616.300	2.754.950	11.371.250	11.636.370	11.922.513	12.149.657	12.378.000
Huisvestingskosten	498.833	521.050	9.750	530.800	528.200	525.100	521.500	517.900
Automatiseringskosten	549.815	413.700	8.100	421.800	417.400	412.300	406.400	400.600
Onderhoud applicaties	1.722.653	1.862.600	109.280	1.971.880	2.040.039	2.109.397	2.295.036	2.480.776
Facilitaire zaken	146.164	122.900	2.300	125.200	124.700	124.000	123.300	122.600
Advies en Controle	92.858	58.700	1.100	59.800	59.600	59.400	59.000	58.600
Ondersteunende dienst	222.664	243.500	4.500	248.000	246.800	245.300	243.600	241.900
Overige kosten	2.194	22.400	400	22.800	22.700	22.600	22.400	22.200
Kapitaallasten	720.974	1.033.024	19.176	1.052.200	1.046.900	1.040.600	1.033.300	1.026.000
Totaal lasten	12.933.054	12.945.374	2.910.556	15.855.930	16.174.609	16.512.810	16.905.393	17.299.376
Baten	Werkelijk 2023	Begroting 2024 prim.	Begrotings wijzigingen	Begroting 2024 nw	Begroting 2025	Meerjarenbegroting		
						2026	2027	2028
Bijdrage Gemeente Duiven	3.626.099	3.618.051	536.222	4.154.273	4.255.160	4.352.140	4.465.805	4.584.916
Bijdrage Gemeente Westervoort	2.323.106	2.335.876	346.454	2.682.330	2.745.759	2.806.892	2.877.286	2.951.478
Bijdrage Gemeente Zevenaar	6.773.408	6.768.083	1.036.243	7.804.326	7.983.690	8.163.777	8.372.301	8.590.913
Bijdrage WSP MG	93.160	173.364	-78.364	95.000	95.000	95.000	95.000	95.000
Bijdrage MGR	67.282	-	70.000	70.000	70.000	70.000	70.000	70.000
Overige bijdragen	-	-	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Totaal Baten	12.883.054	12.895.374	2.910.556	15.805.930	16.149.609	16.487.810	16.880.393	17.292.306
Resultaat voor Bestemming	-50.000	-50.000	0	-50.000	-25.000	-25.000	-25.000	-7.070
Bestemmingsreserve Tozo	50.000	50.000	0	50.000	25.000	25.000	25.000	7.070
Resultaat na Bestemming	0	0	0	0	0	0	0	0

De uitgangspunten zoals vermeld in de kaderbrief van december 2023 zijn in de begroting verwerkt.
Graag zien wij uw zienswijze voor 10 juni 2024 tegemoet.

Met vriendelijke groet,

W. (Wilfred) Hekkers

Secretaris / Algemeen Directeur SDL

mr H.B. Hieltjes

Voorzitter Dagelijks Bestuur SDL

Jaarstukken 2023

Gemeenschappelijke regeling
Samenwerking de Liemers

Inhoud

Managementsamenvatting	5
JAARVERSLAG	8
PROGRAMMAVERANTWOORDING	8
<i>Algemene dekkingsmiddelen</i>	<i>9</i>
<i>Overhead</i>	<i>9</i>
<i>Vennootschapsbelasting.....</i>	<i>9</i>
<i>Onvoorzien.....</i>	<i>9</i>
1. Programma Bestuur	10
1.1. Directie SDL.....	10
1.1.1 Missie	10
1.1.2 Visie	10
1.2. Ondernemingsraad.....	11
1.2.1 Missie.....	11
1.2.2 Gespreksonderwerpen	11
1.2.3 Wat heeft de OR bereikt	11
1.3 Wat heeft het gekost?	11
2. Programma RID.....	12
2.1 Wat hebben we bereikt?.....	12
Richtinggevende strategische keuzes RID	12
Portfoliomanagement	12
Personeel.....	13
Basis op orde	13
2.2 Wat hebben we gedaan.....	13
Maatwerk projecten.....	13
Lopende projecten	13
2.3 Informatiebeveiliging.....	14
2.3.1 BIO en ENSIA	14
2.4 Wat heeft het gekost?	15
3. Programma Inkoop	16
3.1 Wat hebben we bereikt ?.....	16
Inkoopresultaat	16
Afgeronde aanbestedingen 2023 inclusief resultaat.....	16
3.2 Wat hebben we ervoor gedaan	17
Inkoopontwikkeling en successen	17
3.3 Wat heeft het gekost?	19
4. Programma RSD.....	20
4.1 Wat hebben we bereikt?.....	20
4.1.1 Missie RSD	20
4.1.2 DNA	20
4.2 Wat hebben we ervoor gedaan?	20
4.3 Wat heeft het gekost?	23
Beleidsindicatoren	24
PARAGRAFEN	26

5.1	Weerstandvermogen en risicobeheersing	27
5.1.1	Weerstandvermogen	27
5.1.2	Kengetallen	28
5.1.3	Ontwikkelingen	28
5.2	Onderhoud Kapitaalgoederen	28
5.3	Financiering	28
5.3.1	Leningen/Krediet/Schatkistbankieren	28
5.3.2	EMU-saldo	29
5.3.3	Renterisicobeheer	29
5.4	Bedrijfsvoering	31
5.4.1	Personeelsbeleid	31
5.4.2	Integriteit	31
5.4.3	Ziekteverzuim	31
5.4.4	Planning – en controlcyclus	31
5.4.5	Rechtmatigheid	32
5.4.5.1	Begrotingscriterium	32
5.4.5.2	Kredietoverschrijdingen	32
5.4.5.3	Rechtmatigheid Europese aanbestedingen	33
5.4.5.4	Rechtmatigheidsverantwoording	33
5.4.5.5	Acties ter voorkoming van toekomstige afwijkingen	33
5.5	Verbonden partijen	34
5.6	Kostenverdelingsafspraken	34
5.7	Wet open overheid	35
5.8	Normenkader GR Samenwerking De Liemers 2022 - 2023	36
JAARREKENING		37
6.	Balans en overzicht van baten en lasten	38
6.1	Balans	38
6.2	Overzicht van baten en lasten	39
7.	Waarderingsgrondslagen	40
7.1	Waardering en resultaatbepaling	40
8.	Toelichting balans	42
8.1.	Specificatie balansposten per 31-12-2023	42
8.1.1.	Activa	42
8.1.2.	Passiva	43
8.2	Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen	44
9.	Toelichting op het overzicht van baten en lasten	45
9.1	Bestuur	45
9.2	RID	46
9.3	Inkoop	48
9.4	RSD	48
9.5.	Rechtmatigheidsverantwoording	50
9.6	Incidentele baten en lasten	51
9.7.	Gebeurtenissen na balansdatum	51
10.	Overzicht Taakvelden en WNT	52
10.1	Taakvelden per programma	52
10.2	Wet normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)	54

11.	Bijlagen.....	56
11.1	<i>Werk en Inkomen.....</i>	<i>56</i>
11.2	<i>Tozo</i>	<i>56</i>

CONCEPT

Managementsamenvatting

De jaarstukken 2023 geven inzicht in de ontwikkelingen, behaalde doelen en financiële verantwoording.

Het jaar 2023 stond in het teken van de continuerende oorlog in Oekraïne en de daaruit voortvloeiende zaken: hoge energielasten, opvang Oekraïners en uitbetalen leefgelden. Maar ook de personeelstekorten op de arbeidsmarkt voor SDL als werkgever speelden een grote rol. Dit laatste bood ook mogelijkheden voor klanten van de RSD.

Daarnaast werd de laatste gehand gelegd aan de nieuwe bestuurlijke opdrachten van RSD en RID.

De jaarrekening SDL laat op basis van de lasten een verschil zien van € 1.312K ten opzichte van de tweede tussenrapportage 2023.

- Dit verschil is grotendeels het gevolg van een presentatiewijziging: voorheen werden overige baten, zoals subsidies, in mindering gebracht op de personeelskosten. Dit geeft (a) een onrealistisch beeld van de omvang van de personeelskosten en (b) een mogelijk grillig verloop van de personeelskosten doordat subsidies ieder jaar van een andere omvang zijn. Om een zuiverdere weergave te hebben zijn de overige baten nu uit de personeelskosten gehaald en separaat vermeld in de baten. Hierdoor stijgen zowel de lasten als de baten. Dit uit zich in hogere lasten van 1,3 miljoen maar ook in hogere baten van 1,26 miljoen.
- Behoudens de presentatiecorrectie betreft het verschil lager begrote dienstverleningskosten. In de tweede tussenrapportage zijn enkele dienstverleningskosten niet meebegroet (o.a. ROOO, energietoeslag). Daar deze diensten uiteindelijk wel zijn afgenomen zijn er dus wel kosten voor gemaakt. Deze waren echter niet begroot hetgeen tot een verschil leidt. Daarnaast zijn de personeelskosten hoger uitgevallen als gevolg van langdurige inhuur bij de RID en Inkoop en zijn oninbaar geachte balansvorderingen afgeboekt.
- Het grootste voordeel (€ 302K) wordt behaald op de kapitaallasten. Dit is het gevolg van de ontwikkelingen bij de RID in de afgelopen jaren, waardoor veel projecten geen doorgang konden vinden of vooruit zijn geschoven. Voor de komende jaren wordt een stijging van de kapitaallasten verwacht als gevolg van een stijging van de gestarte projecten in 2023 en 2024.
- Op onderhoud applicaties is een voordeel behaald van € 155K. Door verbeteringen in het contractmanagement zijn de grote verwachte indexaties van leveranciers gemitigeerd. Ook is op enkele (niet vitale) applicaties het onderhoud verminderd of uitgesteld.
- Op de huisvestingskosten is een voordeel behaald van € 60K. Dit is het gevolg van meerjarige afrekeningen servicekosten. Omdat dit nog op de corona-jaren van toepassing was, waarin o.a. minder energie- en schoonmaakkosten zaten, was er sprake van een teruggave.
- Op automatisering is een overschrijding te zien van € 52K. Dit zit bij de RID en is het gevolg van hogere lasten door inhuur van externe specialisten.
- Overige overschrijdingen hebben plaatsgevonden op facilitaire zaken (€ 7K) en advies en controle (€33K).
- Overige onderschrijdingen betreffen bestuurskosten (€ 10K), ondersteunende diensten (€ 11K) en overige kosten (€ 8K).

De toelichting van de cijfers wordt gepresenteerd in hoofdstuk 9.

Consolidatie op programmaniveau

	Realisatie 2022	Begroting 2023 prim.	Begroting 2023 nw	Realisatie 2023	Vershil 2023	I/S
Lasten						
Programma 1: Bestuur	28.095	47.000	47.000	37.225	-9.775	I
Programma 2: RID	5.566.684	5.938.039	6.996.391	6.601.464	-394.927	I
Programma 3: Inkoop	336.559	287.675	337.675	346.446	8.771	I
Programma 4: RSD	6.774.804	5.447.712	5.897.300	7.595.816	1.698.516	I
Eliminatie doorbelasting intern	-379.444	-385.374	-397.457	-387.589	9.868	I
Totaal lasten	12.326.698	11.335.051	12.880.909	14.193.363	1.312.454	
Baten						
Programma 1: Bestuur	28.095	47.000	47.000	37.225	-9.775	I
Programma 2: RID	5.566.684	5.938.039	6.996.391	6.601.464	-394.927	I
Programma 3: Inkoop	336.559	287.675	337.675	346.446	8.771	I
Programma 4: RSD	6.554.804	5.397.712	5.847.300	7.545.816	1.698.516	I
Eliminatie doorbelasting intern	-379.444	-385.374	-397.457	-387.589	9.868	I
Totaal Baten	12.106.698	11.285.051	12.830.909	14.143.363	1.312.454	
Resultaat voor Bestemming	-220.000	-50.000	-50.000	-50.000	0	
Bestemmingsreserve Tozo	-75.000	-50.000	-50.000	-50.000	0	
Bestemmingsreserven Jeugd	-145.000	0	0	0	0	
Resultaat	0	0	0	0	0	

Eliminatie doorbelasting intern betreffen de Lasten en Baten voor de RSD die als bate bij de RID worden verantwoord en als kosten bij de RSD.

In de consolidatie worden deze geëlimineerd omdat ze op het SDL resultaat geen invloed hebben.

Algemeen

Wilfred Hekkers, algemeen directeur SDL, is gedurende 2023 ook actief geweest als directeur RID. Eind 2023 is een nieuwe directeur geworven die in januari 2024 is begonnen.

Conform de Financiële verordening SDL zijn in 2023 twee tussenrapportages opgemaakt en vastgesteld. In deze tussenrapportages wordt met name financieel inzicht gegeven over de stand van zaken en de prognoses voor het kalenderjaar.

Gelijk met de 2^e tussenrapportage is ook een Verslag Rechtmatigheid – Kwaliteit voorgelegd. Hierin wordt verslag gedaan van de interne controle van werkzaamheden en constateringingen waarop het Dagelijks Bestuur in de toekomst de Rechtmatigheidsverklaring kan afgeven.

In deze jaarrekening leggen wij verantwoording af over de gerealiseerde doelen en de financiële verantwoording.

RID en Inkoop

In 2023 is de RID in opdracht van het bestuur aan de slag gegaan met het opstellen van een Liemerse I&A visie. Deze visie is eind 2023 door het bestuur vastgesteld. Tevens zijn er door de RID, in samenwerking met opdrachtgevers en M&I partners, 2 scenario's voorgelegd voor de doorontwikkeling RID. Besluitvorming hierover zal in het voorjaar 2024 plaatsvinden door de Raden. De uitstroom van medewerkers RID is gestopt maar het aantrekken van nieuw vast personeel is lastig, gezien de huidige krapte op de arbeidsmarkt. Toch boekt de RID hier het laatste halfjaar meer successen. In januari 2024 start de nieuwe directeur RID, Patrick Marelis.

Op 15 juni 2023 heeft de gemeente Zevenaar formeel de huidige Inkoop samenwerking opgezegd. Op dit moment zijn de SDL en 1Stroom nog in gesprek om te bepalen op welke wijze zij de samenwerking willen voortzetten. De verwachting is dat hier voor 1-7-2024 helderheid over is.

RSD

De Bestuurlijk opdracht voor de RSD is half 2021 ingegaan en de RSD heeft de KPI's die hieruit voortvloeien in 2023 nagenoeg allemaal gerealiseerd. In 2023 zijn 295 klanten geplaatst op werk of opleiding. 86% van de klanten die in 2022 zijn geplaatst, zijn ultimo 2023 nog steeds aan het werk.

LEON (Leer- en Ontwikkel Netwerk) krijgt steeds meer bekendheid en EVA (digitaal inkoopportaal) is verder geprofessionaliseerd. In oktober hebben wij met veel succes een bijeenkomst georganiseerd met alle LEON-partners en onze klantmanagers.

Naast onze Bestuurlijke opdracht in 2023 waren er ook andere bijzonderheden, zoals:

- De oorlog in Oekraïne. Dit leidde tot extra overleg met de locatiemanagers van de opvangcentra in de Liemers. De RSD is verantwoordelijk voor het regelen en uitbetalen van leefgeld e.d.
- Het verstrekken van de Energietoelagen.

De RSD is erg actief in allerlei regionale overleggen t.b.v. de arbeidsmarktregio Midden Gelderland. De RSD heeft in veel projecten regionaal en Liemersbreed geparticipeerd.

Deze jaarstukken zijn in lijn met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening, en zijn ingedeeld in vier programma's:

Programma 1	Bestuur
Programma 2	RID
Programma 3	Inkoop
Programma 4	RSD

JAARVERSLAG

PROGRAMMAVERANTWOORDING

CONCEPT

Algemene dekkingsmiddelen

De Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking de Liemers (SDL) voert de werkzaamheden voor Werk en Inkomen gemandateerd uit. Dit houdt in dat SDL geen algemene dekkingsmiddelen ontvangt.

De in 2020 ingevoerde Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) heeft in 2022 geleid tot de invordering van de verstrekte bedrijfskredieten. Deze uitvoeringskosten worden gedekt door de Bestemmingsreserve Tozo.

De Exploitatiekosten worden op basis van de vastgestelde begroting en de daarin opgenomen verdeelsleutels via voorschotnota's aan de opdrachtgevers in rekening gebracht. De uitkeringskosten worden in overleg met de accountmanagers ingeschat en ook via voorschotnota's in rekening gebracht. Deze kunnen eventueel naar aanleiding van een tussenrapportage bijgesteld worden. Na afloop van het kalenderjaar worden de jaarrekening en de definitieve afrekeningen opgemaakt.

Overhead

De kosten zijn conform het Iv3-informatievoorschrift-2023 aan de taakvelden toegerekend.

Per programma is een overzicht van de taakvelden opgenomen. In hoofdstuk 10 wordt een totaaloverzicht van de taakvelden per programma en geconsolideerd weergegeven.

De totale lasten 2023 zijn € 14.193.363. Hiervan is € 5.862.054 toe te rekenen aan Overhead, (41,3%).

Vennootschapsbelasting

In het resultaat is geen bedrag opgenomen voor de VPB omdat de uitvoeringstaken van de GR, aan de deelnemende gemeenten vallen onder de Objectvrijstelling Vpb voor samenwerkingsverbanden aangezien:

- De activiteiten verricht worden voor de in het samenwerkingsverband participerende overheidslichamen;
- De activiteiten onbelast zouden zijn als ze door de participant zelf zouden zijn verricht;
- De participanten naar evenredigheid van de afname van de activiteiten bijdragen aan het samenwerkingsverband;
- De dienstverleningsovereenkomsten zijn van geringe omvang, hebben geen winstoogmerk of het doel om structurele overschotten te behalen.

Onvoorzien

In de begroting was geen expliciet bedrag voor onvoorzien opgenomen.

1. Programma Bestuur

1.1. Directie SDL

1.1.1 Missie

Leiding geven aan de Gemeenschappelijke regeling Samenwerking de Liemers (SDL), waarbij door samenwerking de dienstverlening op ICT-gebied, inkoop en het terrein van werk en inkomen, aan de deelnemende gemeenten goed verzorgd en gegarandeerd wordt.

1.1.2 Visie

Een goede dienstverlening op ICT-gebied, inkoop en het terrein van werk en inkomen.

Het bestuur van de Gemeenschappelijke regeling Samenwerking de Liemers:

- Algemeen bestuur, bestaande uit leden van de colleges van de gemeenten, waaronder de voorzitter.
- Dagelijks bestuur bestaat uit 3 leden, bij voorkeur de burgemeesters; in 2023 waren dat burgemeester Van Hout van Westervoort, burgemeester Hieltjes van Duiven en burgemeester Van Riswijk van Zevenaar.
- De voorzitter van zowel het AB als het DB wordt door en uit het Algemeen bestuur gekozen. In 2023 was dat de heer H.B. Hieltjes.

Governance

Op 1 maart 2021 is de aansturing van de SDL aangepast van netwerkdirectie naar een directie SDL. De directie SDL bestaat uit algemeen directeur (tevens directeur RSD) en een adjunct directeur (tevens directeur RID en inkoop). Dit besluit is begin 2022 bekrachtigd in de Raden. Voor 1-7-2024 zal er een herziening plaatsvinden van de Wet op de Gemeenschappelijk Regeling. De gemeenten zullen samen met de directie SDL hierin optrekken.

Het Algemeen bestuur heeft in 2023 twee keer vergaderd en het Dagelijks bestuur drie keer.

1.2. Ondernemingsraad

1.2.1 Missie

De OR-SDL is een gemeenschappelijke ondernemingsraad, waarin vertegenwoordigers van de RID en RSD zitting hebben. Zij wil fungeren als een betrouwbare, betrokken en transparante overlegpartner waarbij voortdurend gekeken wordt naar de balans tussen het collectieve belang van medewerkers en organisatie.

De Ondernemingsraad (OR) stelde zich in 2023 als doel om een betekenisvolle bijdrage te leveren aan het verbeteren van de organisatie en het werkplezier van onze medewerkers.

1.2.2 Gespreksonderwerpen

Onderwerpen waar de ondernemingsraad veel over gesproken heeft zijn:

- Ontwikkeltraject RID
 - Functiehuis
 - Assessments
- Kantoorconcept (i.v.m. geluidsoverlast RSD)
- Verzuimcijfers SDL (Arboarts)
- Instemmen interne gedragscode
- RI&E biologische agentia + beeldschermwerk
- Instemming ongevallen analyse
- PSA – werkgroep sociale veiligheid
- Vrijwilliger RSD
- Inkoop RID
- Professionalisering OR
 - Communicatie
 - Zichtbaarheid

1.2.3 Wat heeft de OR bereikt

De OR heeft ingestemd met het beleid rondom beeldschermwerk en het kantoorconcept.

De OR richtte zich ook op het verbeteren van het werkklimaat op kantoor. De RSD heeft met name last van geluidsoverlast bij de balie en de OR maakte hier een vast besprekspunt van tijdens onze overleggen met de WOR-bestuurder. Dit resulteerde in 2022 tot toezeggingen om de geluidsoverlast weg te nemen. Dit blijft tot op heden een agendapunt tot dit opgelost is.

De OR volgde in 2023 een maatwerktraining. Tijdens de training werd stilgestaan bij het organiseren van OR-verkiezingen, communicatie met de bestuurder, communicatie naar de achterban.

1.3 Wat heeft het gekost?

Bestuur	Rekening 2022	Begroting 2023 prim.	Begrotings wijzigingen	Begroting 2e turap 2023	Realisatie 2023	Verschil 2023
Lasten	28.095	47.000	0	47.000	37.225	-9.775
Baten	28.095	47.000	0	47.000	37.225	-9.775
Saldo	0	0	0	0	0	0

Taakvelden	Begroting 2023 prim.	Begroting 2023 nw	Rekening 2023	Verschil 2023
0.4 Overhead	47.000	47.000	37.225	-9.775
Totaal	47.000	47.000	37.225	-9.775

2. Programma RID

2.1 Wat hebben we bereikt?

Richtinggevende strategische keuzes RID

Het in 2021 ingezette traject om een Bestuurlijke opdracht voor de RID te formuleren, is in 2022 voortgezet. Door het vertrek van de directeur RID in februari heeft W. Hekkers deze taak tijdelijk overgenomen. Samen met M&I Partners zijn er verschillende bijeenkomsten geweest met alle medewerkers van de RID, en ook met verschillende medewerkers uit de organisaties van de opdrachtgevers. De opdrachtgevers – I-managers, directeuren en portefeuillehouders – zijn nauw betrokken geweest bij dit proces. Begin 2023 is het rapport gepresenteerd en is door het Algemeen Bestuur besloten de huidige RID verder door te ontwikkelen. Op 6 april is dit besluit nader toegelicht tijdens een Raadinformatiebijeenkomst.

In het voorjaar 2023 is er i.s.m. M&I een Liemerse I&A visie opgesteld die in het najaar is vastgesteld met de volgende 10 speerpunten;

1. Functiehuizen op orde brengen.
2. Een eigentijds en robuust ICT-fundament;
3. Harmoniseren en standaardiseren
4. Verhogen informatiebeveiliging en privacy (IB&P);
5. Nieuwe wet- en regelgeving;
6. Verbeteren van de informatievoorziening;
7. Verbeteren van het informatie- en gegevensbeheer;
8. Meer datagedreven werken;
9. Verhogen digitale volwassenheid;
10. Innoveren met ICT

Deze I&A visie is vervolgens verder uitgewerkt in de Stuurgroep. Er zijn een aantal scenario's uitgewerkt voor een robuuste RID. Hieruit volgden de volgende opties;

1. minimale basisvariant
2. optimale basisvariant

Op verzoek van de bestuurders is hier een 3e variant aan toegevoegd:

3. de groeivariant

Het ligt voor de hand te sturen op de groeivariant omdat het onmogelijk is om per 01-01-2024 de organisatie op orde te hebben. Ook als we kiezen voor de minimale basisvariant lukt dat niet.

Daarom is door het Algemeen Bestuur SDL het volgende besloten:

1. In 2024 groeien we naar de minimale basisvariant
2. De komende jaren groeien we verder naar de optimale basisvariant

De I&A visie, inclusief de geschetste scenario's, is op 15 november 2023 gepresenteerd tijdens een Raadinformatiebijeenkomst. In het voorjaar 2024 zal dit aan de Liemerse Raden worden voorgelegd.

Portfoliomanagement

In de tweede helft van 2021 is het portfolioproces én het portfoliomanagementsysteem "Thinking Portfolio" geïmplementeerd en opgeleverd, waarin gemeenten, RSD en RID samenwerken met betrekking tot informatievraagstukken en uit te voeren wensen en projecten.

In 2022 en 2023 is het gebruik van Portfoliomanagement verder vormgegeven, maar het vraagt ook nog verdere optimalisatie en borging. In de nieuwe I&A-visie en -strategie is daarom als onderdeel van het speerpunt 9 *Verhogen digitale volwassenheid* het project 'Herijken van het

portfoliomanagementproces' opgenomen. Dit moet leiden tot nog meer grip op het geheel van projecten, zodat ze optimaal bijdragen aan de strategische doelstellingen van de organisaties. Het project gaat in 2024 van start. In het project zal ook de evaluatie van de tool Thinking Portfolio worden meegenomen, zoals afgesproken bij de aanschaf 3 jaar geleden.

Personeel

In 2023 zijn er veel vacatures ontstaan bij de RID, enerzijds omdat de arbeidsmarkt een grote vraag heeft naar ICT-medewerkers, anderzijds door de hoge werkdruk en onduidelijk toekomstperspectief bij de RID. De vacatures zijn veelal tijdelijk ingevuld met inhuur om de werkzaamheden doorgang te laten vinden. De tijdelijke directeur heeft veel tijd gestoken in gesprekken -zowel individueel en als per groep- met de medewerkers om samen rust en een toekomstperspectief te creëren. In 2023 is een operationeel manager a.i. aangetrokken om te borgen dat medewerkers op inhoud een goede sparringpartner hebben en projecten ook daadwerkelijk gestart konden worden. In december 2023 hebben we een nieuwe directeur gevonden voor RID de Liemers. Deze persoon zal 15 januari 2024 starten.

Basis op orde

Zoals eerder aangegeven geeft de vastgestelde Liemerse I&A visie houvast om de basis op orde te brengen. Hier is in 2023 hard aan gewerkt samen met de gemeenten. De eerste effecten zijn hiervan zeker zichtbaar in de samenwerking en communicatie.

2.2 Wat hebben we gedaan

Maatwerk projecten

Applicatie	Kosten 2023	Duiven	Wester-voort	Zevenaar	1Stroom	RSD	RID	WSP-MG	MGR
Datadistributie 1Stroom	10.843				10.843				
Software Centric Soc.Domein	42.726			42.726					
DVO WSP-MG	2.990							2.990	
Squit	260.671			113.597	147.074				
GovRoam	6.000	2.000	2.000	2.000					
Applicatie burgerzaken	177.332	50.683	37.884	85.753	3.012				
Gebruikerslicenties	581.192	14.975	8.427	250.259	202.559	55.518	23.322	10.636	15.496
DVO MGR	2.974								2.974
PKI en ov. Certificaten	5.254	1.541	1.379	899	89	1.346			
ISMS	20.265			9.450	10.815				
Decos	2.234	360	360	1.514					
Intranet	9.560			3.998	5.562				
Kikker-Grut	7.500	2.500	2.500	2.500					
Anonimiseerssoftware	40.311			19.671	20.640				
Totaal	1.169.852	72.059	52.550	532.367	400.594	56.864	23.322	13.626	18.470

Dit zijn veelal structurele projecten waarbij niet alle partijen deelnemen of waarbij de kostenverdeling niet in lijn is met de verdeelsleutel RID.

Lopende projecten

Veel van de hieronder weergegeven projecten hebben in 2023 geen doorgang kunnen vinden door de grote werkdruk en het gebrek aan personeel.

Het verzoek blijft om alle niet bestede budgetten wel beschikbaar te houden voor de toekomst om met de nieuwe doorontwikkeling 2024 wel kredieten beschikbaar te hebben om hieraan uitvoering te geven.

Project	Investerings- budget	Totaal 2023	Realisatie 2023	Toelichting	Budget naar 2024	Vrijval
4.16.2 Project IBP5 + 10 bgt-bor(K)	21.927	35.169	-	Doorschuiven naar 2024	35.169	-
4.16.2. Doc.Creation Tool(K)	-	31.730	-	Contract Templafy loopt t/m half of eind 2024	31.730	-
4.16.2. ESB(K)	33.406	53.406	-	Doorschuiven naar 2024	53.406	-
4.4.3 Toptakenwebsite(K)	-	58.979	2.415	Onderzoek digitale toegankelijkheid gepland voor 2024	56.564	-
Uitbreiding Storage IBP 26(K)	107.000	107.000	-	Doorschuiven naar 2024	107.000	-
4.3.2 Managed SIEM/SOC(K)	-	-	7.841	Verwachting was dat hier geen kosten voor kwamen	-	-
Project Topdesk Facilitair(K)	21.045	21.045	-	Doorschuiven naar 2024	21.045	-
Impl. gegevensmag.-kaartviewer (IPB 6)	69.922	69.922	-	Doorschuiven naar 2024	69.922	-
Project tijdelijke Intranetten (IPB 1)(K)	15.782	15.782	-	Vervalt	-	15.782
Mijn Overheid(K)	12.200	12.200	-	Doorschuiven naar 2024	12.200	-
Vervanging telefoons RID(K)	-	14.824	1.943	Restant doorschuiven ivm nieuwe collega's in 2024	12.881	-
4.10.1 RID werkplekken(K)	-	65.000	11.275	Restant doorschuiven ivm nieuwe collega's in 2024	53.725	-
Centrale server hardware(K)	14.505	14.505	5.901	Restant doorschuiven naar 2024 ivm project Server 2012	8.605	-
Centrale storage(K)	220.600	220.600	-	-	220.600	-
4.4. Innovatiebudget (IBP1)(K)	162.600	186.914	38.225	Project uitgesteld naar 2024 ivm capaciteit	148.689	-
Nieuwe Liemerse Werkplek(K)	127.074	127.074	1.980	Doorschuiven naar 2024	125.094	-
4.18.1 Netwerksegmentatie(K)	22.776	22.776	25.746	Deel van project was pas in 2024 was verwacht	-	-
Citrix GPU Licenties/impl/FSLogic(K)	34.863	34.863	-	Vervalt	-	34.863
Upgrade server OS impl dienstverl(K)	8.220	8.220	-	Doorschuiven naar 2024	8.220	-
Firewall gasteninternet(K)	18.049	18.049	-	In 2024 start project Publieke WiFi	18.049	-
4.17.3 Oracle migratie(K)	-	2.136	-	Vervalt	-	2.136
Mobiele telefoons RSD 2019(K)	42.596	42.596	3.406	Doorschuiven naar 2024	39.190	-
Mobile devices RSD(K)	135.548	143.509	6.514	Doorschuiven naar 2024	136.995	-
4.17.2 ICT Fouttolerantie(K)	107.000	107.000	-	Vervalt	-	107.000
4.16.2 Join SDL fase 2(K)	-	40.029	37.810	Doorschuiven naar 2024	2.219	-
4.16.2 Nieuw intranet SDL(K)	-	1.588	-	Toegankelijkheidsonderzoek gepland voor 2024	1.588	-
4.17.1 Back up unit(K)	-	121.209	134.915	Overschrijding	-	-
Doorontwikkeling M365(K)	-	150.000	16.315	Doorschuiven naar 2024, aanbesteding reeds geweest	133.685	-
Totaal	1.175.113	1.726.125	294.286		1.296.575	159.781

2.3 Informatiebeveiliging

Burgers en bedrijven moeten erop kunnen vertrouwen dat gemeenten de informatiebeveiliging op orde hebben. En daarbij gaat het niet alleen om techniek; medewerkers van een gemeente dienen op de hoogte te zijn van, en te handelen naar de gestelde beveiligingsrichtlijnen.

Sinds 2013 kennen we de Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten (BIG), als basishorizontaal kader voor informatiebeveiliging binnen de lokale overheid. Met de BIG kregen gemeenten een belangrijk hulpmiddel ter verbetering van de informatiebeveiliging in handen en werd het mogelijk om gemeenten op een vergelijkbare manier efficiënt te laten werken met informatiebeveiliging. In 2018 werd de opvolger van de BIG gepresenteerd; de Baseline Informatiebeveiliging Overheid, oftewel: BIO.

Sinds 2016 is een nieuw opgezette verantwoordingssystematiek rond informatieveiligheid voor diverse deelgebieden in gebruik. Het gaat om de Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA). Gemeenten generen daartoe zelf een deel van de input, maar RID de Liemers ondersteunt de gemeenten bij het gebruik van de verantwoordingsmethodiek eveneens door de nodige, vooral technische input te geven. Aanvullend vinden er Suwinet- en DigiD-audits plaats. Genoemde audits worden door RID De Liemers gecoördineerd, waarbij de auditors van de nodige informatie worden voorzien. In paragraaf 2.3.1 treft u aanvullende informatie over de BIO en de ENSIA aan.

2.3.1 BIO en ENSIA

De BIO is met betrekking tot beveiliging het belangrijkste normenkader voor de lokale overheid. Dat komt ook tot uitdrukking in het in 2020 opgestelde 'Informatiebeveiligingsplan/-beleid Samenwerking De Liemers'. Uit genoemd plan blijkt duidelijk dat lokale overheden BIO- en ENSIA-plichtig zijn en Samenwerking De Liemers, en dan in het bijzonder de RID, op informatiebeveiligingsgebied 'gemeentevolgend' is, in de zin van dat de SDL gemeenten in staat moet stellen aan de BIO- en ENSIA-verplichtingen te voldoen. Dat betekent dat de BIO sowieso ook leidend is voor de SDL. De RID moet in dit kader ook voor afstemming zorgen in geval het gaat om bijvoorbeeld BIO-beveiliging rond ICT en Inkoop; het gaat immers om gezamenlijke onderdelen, waarbij de SDL voor haar maatregelen op draagvlak moet kunnen rekenen bij alle drie de gemeenten.

Het hierboven aangehaalde beleidsstuk schenkt ook veel aandacht aan de samenwerking met de gemeenten, de organisatie, de rollen en de driewekelijkse overlegstructuur met de gemeentelijke beveiligingsfunctionarissen. Genoemde items zijn buitengewoon belangrijk om doublures en inconsistenties te voorkomen.

Op dit moment voldoen de RID, gemeenten en de RSD grotendeels aan de BIO. Ter validatie is er in 2023 bij de RID een extra BIO meting gedaan. Hierin zijn de verbeteringen zichtbaar en hebben we zicht op de laatste zaken die we in 2024 geheel willen afronden. Daarnaast zullen we in 2024 samen met de gemeentes bepalen naar welk veiligheidsniveau we binnen de BIO variaties willen streven. Ook in 2023 zijn er weer Suwinet- en gemeentelijke DigiD-audits geweest. Voor de Suwinet audit zijn een aantal verbetering naar boven gekomen die we 2024 gaan realiseren.

2.4 Wat heeft het gekost?

RID	Rekening 2022	Begroting 2023 prim.	Begrotings wijzigingen	Begroting 2023	Realisatie 2023	Verschil 2023
Lasten	5.566.684	5.938.039	1.058.352	6.996.391	6.601.464	-394.927
Baten	5.566.684	5.938.039	1.058.352	6.996.391	6.601.464	-394.927
Saldo	0	0	0	0	0	0

Taakvelden	Begroting 2023 prim.	Begroting 2023 nw	Rekening 2023	Verschil 2023
0.1 Bestuur	48.500	63.500	64.180	680
0.2 Burgerzaken	136.000	126.500	146.430	19.930
0.4 Overhead	4.742.421	5.774.190	5.478.383	-295.807
0.61 OZB Woningen	189.300	193.300	189.483	-3.817
2.1 Verkeer en vervoer	99.500	99.500	81.692	-17.808
3.3 Bedrijfsloket	41.600	41.600	19.524	-22.077
7.4 Milieubeheer	17.500	17.500	4.087	-13.413
8.1 Ruimtelijke ordening	149.000	174.000	180.987	6.987
8.3 Wonen en Bouwen	128.844	108.844	49.110	-59.734
Totaal	5.552.665	6.598.934	6.213.875	-385.059

Het verschil tussen totaalwaarde taakvelden en lasten betreft de bijdrage van de RSD.

3. Programma Inkoop

3.1 Wat hebben we bereikt ?

Naast reguliere taken heeft RID inkoop in 2023 samen met de gemeenten ingezet op verbeteren van de interne inkoopprocessen.

Inkoopresultaat

Aanbestedingsadvies en begeleiding

RID inkoop is in 2023 bij ongeveer 90 aanbestedingen betrokken geweest. 41 zijn in 2023 afgerond, waarvan 11 Europese openbare aanbestedingen. Dat is een aanzienlijk aantal omdat een Europees openbare procedure minstens 3 maanden doorlooptijd heeft en meer capaciteit vraagt in het selectieproces. De inkoopadviseurs hebben ofwel geadviseerd over de aanbesteding ofwel het gehele aanbestedingsproces ondersteund. Ca. 170 verzoeken om advies over inkoop/aanbesteding zijn afgehandeld. In slechts 8 gevallen is de afgesproken tijdsmarge (reactie op een adviesvraag binnen 2 werkdagen) niet gehaald.

Afgeronde aanbestedingen 2023 inclusief resultaat

- In totaal is, ten opzichte van de raming vooraf, voor ruim € 900.000,= lager ingeschreven. Dat is minder dan in andere jaren maar te wijten aan de marktsituatie. Het is duidelijk dat ook in 2023 prijzen over de gehele breedte flink zijn gestegen. Dat maakt ramen van de opdrachtwaarde vooraf ook moeilijk. Wel laat het verschil tussen de duurste inschrijvers en de geselecteerde partijen zien dat aanbesteden loont.
- In veel gevallen is voldaan aan het streven van de gemeenten om maatschappelijk verantwoord in te kopen. De beleidsmedewerker Social return on Investment (SROI) van het Werkgeversservicepunt Midden Gelderland ondersteunt zowel opdrachtgevers als de inkoopadviseurs bij de inzet van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Die gezamenlijke aanpak is zeer succesvol.
- Waar mogelijk zijn regionale ondernemers uitgenodigd om in te schrijven.
- Administratieve lasten voor zowel gemeenten als inschrijvers zijn beperkt door in alle gevallen het aanbestedingsproces helemaal digitaal te laten verlopen.

90 aanbestedingen waarbij RID heeft geadviseerd of begeleid.

€ 900.000 totaal lager ingeschreven ten opzichte van de raming.

€ 2.000.000 verschil tussen duurste en geselecteerde inschrijvers. Aanbesteden loont!

€ 3.000.000 bijdrage SROI door winnende inschrijvers uitgedrukt in €.

170 aantal adviesaanvragen waarvan er slechts 8 buiten tijdsmarge SLA.

3.2 Wat hebben we ervoor gedaan

Inkoopontwikkeling en successen

Verbeteren naleving inkoopregels door ondersteuning inkoopproces in het zaaksysteem en geven van trainingen

Uit controle blijkt dat de naleving van inkoopwetgeving en -beleid aandacht behoeft. Gemeente Zevenaar heeft, met ondersteuning van RID inkoop, een stap gemaakt dit te verbeteren door het inrichten van het inkoopproces in het zaaksysteem en het ondersteunen van het proces met goede sjablonen voor inkoopdocumenten. Dit is in een training voor alle Zevenaarse budgethouders gepresenteerd en kan indien gewenst ook worden uitgerold bij 1Stroom en SDL. Hierdoor komt er meer grip op het inkoopproces en worden documenten gemakkelijker opgeslagen en gevonden. Een volgende stap is het inrichten van contractbeheer in het zaaksysteem. Dat is in 2023 bij Zevenaar en 1Stroom gerealiseerd en zorgt voor een betere monitoring van lopende contracten.

RID inkoop heeft een basistraining inkoop ontwikkeld. Deze wordt in Zevenaar verzorgd via de Zevenaar academie.

Duurzaam inkopen

RID inkoop leverde een bijdrage aan de kennistafel circulaire inkoop in de GWW van de Groene metropoolregio. Doel van de kennistafel is het opleveren van praktische tools voor gemeentelijke inkopers in de GWW. In 2023 heeft de kennistafel de Handreiking Circulaire inkoop in de GWW opgeleverd en gepresenteerd in een tweetal workshop voor deelnemers uit alle deelnemende gemeenten en aannemers.

Positionering inkoopfunctie

In 2023 heeft de gemeente Zevenaar bekend gemaakt aan Samenwerking De Liemers een eigen inkoopfunctie te gaan inrichten en voor inkoopondersteuning geen gebruik meer te maken van de diensten van RID inkoop. De gevolgen van dit besluit hebben nog geen invloed gehad op de geleverde ondersteuning in 2023.

Inkoopsuccessen

De gezamenlijke Liemerse aanbesteding voor asfaltonderhoud in 2023 is een mooi voorbeeld van hoe een goede prijs/kwaliteit verhouding hand in hand kan gaan met een duurzaam resultaat. RID inkoop heeft laten zien dat SDL en 1Stroom eenvoudig interim personeel via het Gelderse platform Werken in Gelderland kunnen werven.

De drie gemeenten zijn samen opgetrokken in de aanbesteding Onderhoud van het asfalt voor de komende 4 jaar (2 jaar initieel + 2 x 1 jaar verlengsoptie). Een opdracht van enkele miljoenen euro's. Bij deze aanbesteding was duurzaamheid een belangrijk onderwerp. Voor het produceren en aanbrengen van asfalt zijn namelijk veel energie en grondstoffen nodig.

Een van de gunningscriteria was een indicatie van de "milieukosten" oftewel MKI. Voor een viertal asfaltmengsels moest de MKI-waarde berekend worden.

Op basis van een milieugerichte levenscyclusanalyse konden de inschrijvers de MKI bepalen van de 4 asfaltmengsels. Hoe lager de MKI-waarde hoe hoger de inschrijver kon scoren.

Het tweede criterium ging over het gebruik van schone voertuigen m.b.t. de werkzaamheden. De inschrijvers moesten aangeven in welke emissie categorie de voertuigen (Freemachines; Asfaltafwerkmachines; Walsen en Vrachtauto's) zich bevonden.

Hoe schoner, hoe hoger de inschrijver scoort. Uiteraard speelde prijs ook een rol in de uiteindelijke gunning. Er is hier gekozen voor de beoordelingsmethodiek "gunnen op waarde" waarbij voor meer geleverde kwaliteit een fictieve korting gescoord kan worden. De winnaar is degene met de laagste fictieve inschrijfprijs. Dat houdt in: $\text{Inschrijfprijs} + \text{behaalde fictieve korting} = \text{Fictieve inschrijfprijs}$. Hierin hebben we geprobeerd een prijs-kwaliteitsverhouding van 75% kwaliteit en 25% prijs aan te houden. Dit om ECHT het verschil in duurzaamheid te kunnen maken.

Om te voorkomen dat de partijen gouden bergen beloven en tijdens de uitvoering niet meer aan hun eigen beloftes houden, hebben we in de eisen meegenomen dat jaarlijks extern gecontroleerd wordt of de doelstellingen uit de gunningscriteria gehaald zijn. Is dit niet het geval staan hier flinke boetes op en/of beëindiging van de overeenkomst.

Dostal Wegenbouw B.V. heeft de opdracht gekregen met een heel hoge score op de kwaliteit. Ook de prijs is binnen de budgetten van de gemeenten gebleven waardoor we kunnen spreken van een geslaagde aanbesteding.

RID inkoop ondersteunt 1Stroom en SDL bij het rechtmatig inkopen van interim personeel door gebruik van het Dynamisch Aankoop Systeem (DAS) van Werken in Gelderland. Zo kan snel, rechtmatig en tegen concurrerende uurtarieven interim personeel worden geworven. Bijkomend voordeel is dat niet alleen uitleners maar ook ZZP'rs ,zonder tussenkomst van een bureau, kunnen inschrijven.

3.3 Wat heeft het gekost?

Inkoop	Rekening 2022	Begroting 2023 prim.	Begrotings wijzigingen	Begroting 2023	Realisatie 2023	Verschil 2023
Lasten	336.559	287.675	50.000	337.675	346.446	8.771
Baten	336.559	287.675	50.000	337.675	346.446	8.771
Saldo	0	0	0	0	0	0

Taakvelden	Begroting 2023 prim.	Begroting 2023 nw	Rekening 2023	Verschil 2023
0.4 Overhead	287.675	337.675	346.446	8.771
Totaal	287.675	337.675	346.446	8.771

4. Programma RSD

4.1 Wat hebben we bereikt?

4.1.1 Missie RSD

Vanuit onze verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de participatiewet, werken wij integraal met partners in het sociaal domein en zijn wij de verbindende factor. Als netwerkorganisatie zijn wij de regisseur van de (door)ontwikkeling van de inclusieve Liemerse arbeidsmarkt.

4.1.2 DNA

Ons DNA heeft 3 kernwaarden:

Perspectief: We zoeken samen met de inwoners naar een aantrekkelijk perspectief en doen een beroep op zelfstandigheid en eigen kracht.

Maatwerk: We onderzoeken gezamenlijk met de individuele inwoner en onze netwerkpartners de behoeften en de mogelijkheden van individuele inwoners en doen wat nodig is.

Vakmanschap: Wij zijn professionals. We werken methodisch en bieden continuïteit. Onze medewerkers zijn (zelf)kritisch, hebben een lerende houding en zoeken actief de samenwerking met de netwerkpartners.

4.2 Wat hebben we ervoor gedaan?

Door de inzet van ons Leer- en Ontwikkelnetwerk (LEON) bieden we samen met partners een ruim aanbod aan begeleiding en (opleidings)trajecten om stappen richting de arbeidsmarkt te kunnen zetten. In 2023 zijn diverse partners uitgenodigd bijeenkomsten te organiseren om hun expertise verder uit te dragen. Klantmanagers komen steeds meer in de rol van klantregisseur. Ze zijn zich bewust dat zij aan het roer staan om een passend instrument in te zetten voor de klant, de voortgang te monitoren en te sturen op de kwaliteit van de uitvoering.

De focus van de dienstverlening aan ondernemers ligt in 2023 meer op nazorg en het adviseren van ondernemers die o.a. door de Coronacrisis in de problemen zijn gekomen.

De Werkgroep Kwaliteit is sinds 2021 ingebed in de RSD. Alle verschillende teams zijn vertegenwoordigd in deze werkgroep. De werkgroep richt zich op het verder ontwikkelen van het professioneel handelen van de medewerkers en op het juist en volledig invoeren van gegevens in het systeem zodat hierop kan worden gestuurd.

Ieder kwartaal wordt steekproefsgewijs een groot aantal dossiers geselecteerd en gecontroleerd op o.a. volledigheid van de rapportages, rechtmatigheid, passendheid van het re-integratietraject en de wijze van rapporteren. De bevindingen uit deze steekproef worden ieder kwartaal aan het MT gerapporteerd en voorzien van aanbevelingen. Het gaat hierbij om o.a. verbeteringen in het werkproces maar omvat ook een advies over de inzet van bijscholing. Daarnaast krijgt iedere medewerker een individuele terugkoppeling van de constatering. Op deze wijze wordt gedurende het hele jaar organisatie-breed gewerkt aan de kwaliteit van de dienstverlening.

In 2022 is gestart met een training voor zowel klantmanagers als inkomencoaches, uitgevoerd door bureau ZinZiz. In 2023 is deze training eveneens ingezet voor nieuwe medewerkers. Uitgangspunt is het Integratieve Gedragsmodel (IGM), een model om tot een compleet klantbeeld te komen zodat de klantmanager een passend traject bij één van de LEON partners kan inkopen.

Voor de inkomenscoaches is het eveneens van belang dat zij een goed beeld vormen van de klant zodat zij de klant kunnen coachen bij het financieel zelfredzaam worden.

Aanvullend zijn in 2023 de volgende trainingen en bijeenkomsten ingezet:

- Workshop rapporteren en AVG voor inkomenscoaches, door kwaliteitsmedewerkers RSD
- Casuïstiek besprekingen voor klantmanagers, zowel individueel als in groepen, door kwaliteitsmedewerkers RSD
- Workshop over ASS (Autisme Spectrum Stoornis), door één van de LEON- partijen
- Training Moeilijk gedrag, door één van de LEON-partijen
- Workshop over de methodiek van de loonwaardebepaling, door UWV
- Instructie interne werkprocessen en regionale afspraken, door beleidsmedewerker RSD
- Train de trainer voor begeleiders van de casuïstiekbesprekingen, door ZinZiz

Kwaliteit is de mate waarin diensten of producten voldoen aan de eisen en behoeften van klant, gemeentelijke opdrachtgever, wetgever en het RSD DNA en -Kompas.

In 2023 zijn alle klantgerichte werkprocessen zaakgericht gemaakt. Hierdoor is de kwaliteit van archivering sterk verbeterd. Dit betekent o.a. dat uitgaande brieven automatisch worden opgeslagen op de juiste plek in het archiefsysteem. Dit scheelt aanzienlijke verwerkingstijd. Ook kunnen klantmanagers sneller beschikken over de benodigde informatie.

In de brieven naar de klant wordt altijd het zaaknummer vermeld, zodat bij vragen snel de juiste gegevens gevonden worden.

Op de website starten de meeste e-formulieren (indienen met DigiD) voor klanten een volledig geautomatiseerd proces:

- de klant krijgt een bevestiging
- de informatie wordt automatisch gearhiveerd in het archiefsysteem
- de juiste afdeling krijgt een signaal dat er informatie klaar staat

Uiteraard houdt de klant de keuze om het formulier ook per post of email in te dienen, maar de cijfers laten zien dat in 2023 steeds meer klanten e-formulieren zijn gaan gebruiken.

Team Informatie Management is ingesteld om de vraag naar informatie te stroomlijnen en te structureren. Dit team heeft zich in 2023 met name gericht op het doorontwikkelen van de Informatiseringsvisie van de RSD zowel intern als naar opdrachtgevers.

Ons klantenbestand is gestegen naar 2.041 klanten. Wij hebben de accountmanagers, portefeuillehouders en andere geïnteresseerden hiervan maandelijks op de hoogte gehouden via de maandrapportages.

Tevens is er een compact jaarverslag 2023 over de bestuurlijke opdracht opgesteld.

RESULTATEN 2023

			
Doel	80% begeleiding	305 plaatsingen werk/opleiding	30 plaatsingen uit doelgroep
2023	82,4%	295	160
			
Doel	200 klanten Werkfit	80% duurzame plaatsingen	15% begeleiding trede 1 en 2a
2023	261	86%	30,8%

4.3 Wat heeft het gekost?

RSD	Rekening 2022	Begroting 2023 prim.	Begrotings wijzigingen	Begroting 2023 nw	Realisatie 2023	Verschil 2023
Lasten	6.774.804	5.447.712	449.588	5.897.300	7.595.816	1.698.516
Baten	6.554.804	5.397.712	449.588	5.847.300	7.545.816	1.698.516
Saldo	-220.000	-50.000	0	-50.000	-50.000	0

Het saldo worden onttrokken uit bestemmingsreserve.

Taakvelden	Begroting 2023 prim.	Begroting 2023 nw	Rekening 2023	Verschil 2023
Lasten				
6.2 Wijkteams	60.000	60.000	74.284	14.284
6.3 Inkomensregelingen	2.171.384	3.361.084	3.494.482	133.398
6.5 Arbeidsparticipatie	2.907.577	2.240.723	3.731.032	1.490.310
6.6 Maatwerkvoorzieningen WMO	20.493	20.493	18.964	-1.529
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	128.258	100.000	153.786	53.786
6.72 Jeugdzorg	145.000	100.000	94.821	-5.179
6.81 Jeugdzorg crisis	15.000	15.000	28.446	13.446
	5.447.712	5.897.300	7.595.816	1.698.516

Beleidsindicatoren

taakveld	naam indicator	eenheid	bron	INDICATOREN Jaarstukken 2023		
				Indicator 2022	Begroting 2023	Verslag 2023
0. bestuur en ondersteuning	Formatie	FTE per 1.000 inwoners	eigen gegevens	1,18	1,29	1,02
0. bestuur en ondersteuning	Bezetting	FTE per 1.000 inwoners	eigen gegevens	1,17	1,45	1,30
0. bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	eigen jaarstukken	132,25	140,63	146,60
0. bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	eigen jaarstukken	20%	9%	32%
0. bestuur en ondersteuning	Overhead	% van totale lasten (SDL)	eigen jaarstukken	43%	44%	41%
4. Onderwijs	Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (VSV-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	Waar staat je gemeente.nl (2022)	Duiven 1,3% Westervoort 2,5% Zevenaar 1,8%	Duiven 1,6% Westervoort 1,9% Zevenaar 1,9%	Duiven 1,9% Westervoort 2,8% Zevenaar 1,8%
6. Sociaal domein	Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15-64 jaar	Waar staat je gemeente.nl (2022)	Duiven 905,2 Westervoort 249,2 Zevenaar 529,9	Duiven 905,2 Westervoort 249,2 Zevenaar 529,9	Duiven 1.126,8 Westervoort 323,8 Zevenaar 684,7
6. Sociaal domein	Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	Waar staat je gemeente.nl (2022)	Duiven 4% Westervoort 8% Zevenaar 4%	Duiven 4% Westervoort 8% Zevenaar 4%	Duiven 4% Westervoort 7% Zevenaar 4%
6. Sociaal domein	Netto arbeidsparticipatie	% werkzame beroepsbevolking tov de beroepsbevolking	Waar staat je gemeente.nl (2022)	Duiven 74,0% Westervoort 70,6% Zevenaar 71,0%	Duiven 74,0% Westervoort 70,6% Zevenaar 71,0%	Duiven 74,0% Westervoort 70,6% Zevenaar 71,0%
6. Sociaal domein	werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	Waar staat je gemeente.nl (2022)	Duiven 1% Westervoort 2% Zevenaar 2%	Duiven 1,0% Westervoort 2,0% Zevenaar 2,0%	Duiven 1% Westervoort 2% Zevenaar 2%
6. Sociaal domein	Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	Waar staat je gemeente.nl (2022)	Duiven 310,2 Westervoort 399,2 Zevenaar 313,4	Duiven 310,2 Westervoort 399,2 Zevenaar 313,4	Duiven 264,1 Westervoort 343,5 Zevenaar 265,7
6. Sociaal domein	Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners 15-64 jr	Waar staat je gemeente.nl (2022)	Duiven 246,6 Westervoort 308,4 Zevenaar 261,0	Duiven 246,6 Westervoort 308,4 Zevenaar 261,0	Duiven 203,0 Westervoort 222,2 Zevenaar 216,9

Toelichting op de Beleidsindicatoren

Punten 1 tot en met 5 zijn gebaseerd op de gerealiseerde gegevens van SDL over 2023.

Punten 19 tot en met 28 komen van 'Waar staat je gemeente', tussen de haakjes staat aangegeven van welke bron en wanneer de gegevens voor het laatst zijn geactualiseerd.

- NB Het percentage inhuur is aanzienlijk gestegen doordat vacatures bij de RID en Inkoop niet ingevuld konden worden door vaste medewerkers mede door de onzekerheid van de bestuurlijke opdracht. Daarnaast zijn veel nieuwe medewerkers in 2022 via een payroll constructie aangenomen. Deze contracten liepen veelal langdurig door in 2023.

CONCEPT

PARAGRAFEN

CONCEPT

5.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De GR heeft tot 2020 geen eigen vermogen, voorzieningen of reserves gehad. Maar omdat de uitvoeringskosten van de Tozo-regelingen betrekking hebben op meerdere jaren moet het niet bestede deel als een bestemmingsreserve worden opgenomen. Dus alleen gedurende de afwikkeling van de Tozo-regelingen zal er een bestemmingsreserve Tozo zijn.

De exploitatielasten inclusief eventueel niet begrote kosten worden volledig door de drie deelnemende gemeenten gedragen.

Er wordt jaarlijks een begroting opgesteld die via twee tussenrapportages wordt gemonitord. Afwijkingen ten opzichte van de begroting worden voorgelegd aan het bestuur en ter kennisneming naar de Raden van de deelnemende gemeenten.

5.1.1 Weerstandsvermogen

Om inzicht te geven in de risico's en dit te vertalen naar een benodigd weerstandsvermogen geven wij hieronder in de tabel een indicatie.

Omschrijving risico	Beheersmaatregel(en)	Kans	Jaarlijks/ Incidenteel	Benodigd Weerstands- vermogen
Onvoorziene andere politieke keuze Door verkiezingen of wijziging beleid	-Bestuurlijke opdracht -Regelmatige overlegstructuur en rapportage	Middel	Incidenteel	€ 250.000
Onvoorziene stijging klantenbestand	-Maandelijks rapportage/inzicht -Netwerkorganisatie -Ondernemersloket	Middel	Incidenteel	€ 250.000
ICT-systemen niet beschikbaar	-Regelmatig back-ups en uitwijk -Firewall	Hoog	Incidenteel	€ 500.000

In 2020 is een start gemaakt met een kwaliteitsgroep RSD. Er is een kwaliteitsplan opgesteld, dat in 2023 is geactualiseerd. Hierin willen we de risico's beperken en de kwaliteit verbeteren.

Naast bovenstaande risico's zijn er ook risico's benoemd waarop de volgende controles en procesverbeteringen worden uitgevoerd:

- Uitkering rechtmatig toegekend
- Uitkering voor een foutief bedrag vastgesteld
- Fraude door klanten
- Persoonsgegevens bij onbevoegden
- Ongeautoriseerd toegang tot systemen
- Hacking van het systeem
- Verstoringen van het ICT netwerk
- Uitval van het internet

Het risicomanagement focust zich op drie onderdelen: preventie (voorkomen van), detectie (tijdig ontdekken van) en respons (naar behoren reageren/maatregelen treffen).

De RSD maakt twee keer per jaar een rechtmatigheidsverslag voor het bestuur waarin de bevindingen van de kwaliteitscontrole worden voorgelegd.

5.1.2 Kengetallen

Kengetallen	Realisatie 2022	Begroting 2023	Realisatie 2023
Netto Schuldquote	22,4%	36,8%	15,1%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	22,4%	36,8%	15,1%
Solvabiliteitsratio	2,5%	2,3%	1,9%
Structurele exploitatieruimte	0,0%	0,0%	0,0%
Grondexploitatie	nvt	nvt	nvt
Belastingcapaciteit	nvt	nvt	nvt

5.1.3 Ontwikkelingen

De aflossingen van de verstrekte Tozo-bedrijfskredieten is begonnen met ingang van 1 juli 2022. Over de periode 1 januari 2021 tot en met 1 juli 2022 is er geen rente verschuldigd. Vanaf 1 juli 2022 is 2% rente verschuldigd, de lening(en) moeten in maximaal 72 maanden worden terugbetaald, gerekend vanaf de 1e van de maand volgende op de datum van verstrekking van de lening.

Voor de uitvoering van deze invordering is bij het toekennen al één budget toegekend, dit is voor een deel in een bestemmingsreserve TOZO gereserveerd.

Voor 2023 wordt hier voor de uitvoeringskosten € 50.000 aan onttrokken.

SDL monitort continu de ontwikkelingen via deelname aan allerlei regionale overleggen. Daarnaast verantwoorden wij maandelijks over de behaalde resultaten ten opzichte van de afgesproken KPI's. Tweewekelijks wordt er een nieuwsbrief RSD en een nieuwsbrief RID opgemaakt.

5.2 Onderhoud Kapitaalgoederen

De SDL heeft geen kapitaalgoederen zoals wegen en rioleringen die gemeenten hebben. De investeringen betreffen hoofdzakelijk ICT investeringen die gemiddeld een looptijd hebben van 3 tot 10 jaar. Deze investeringen worden conform de Nota activering en afschrijving geactiveerd en de kapitaallasten worden in de exploitatie geboekt.

De kosten van de al lopende projecten worden aan het eind van het jaar geactiveerd. Het eerste jaar worden er alleen rentelasten berekend. Vanaf jaar t+1 wordt er op afgeschreven.

Een deel van een jaar wordt hier gelijkgesteld met een half kalenderjaar, rente wordt toegerekend conform het renteomslagpercentage voor een half jaar.

Structurele onderhoudslasten voor deze kapitaalgoederen worden jaarlijks in de exploitatie opgenomen.

5.3 Financiering

5.3.1 Leningen/Krediet/Schatkistbankieren

Lening

Er is een langlopende lening afgesloten in 2012 groot € 700.000. De lening heeft een looptijd van 15 jaar tegen een rentepercentage van 3,15%. Het saldo van de lening bedraagt ultimo 2023 € 219.542.

Eind oktober 2019 is een tweede lening afgesloten groot € 3.500.000 met een looptijd van 10 jaar en een rentepercentage van 0,07%. Het saldo van deze lening ultimo 2023 is € 2.100.000.

De rentelast voor 2023 op deze leningen bedraagt € 9.078.

Kredietlimiet

Met ingang van 1 januari 2011 is met de BNG bank is een financieringsovereenkomst aangegaan voor een bepaalde tijd tot 01-01-2012, waarna deze overeenkomst stilzwijgend wordt verlengd met telkens een jaar. De kredietlimiet is per 01-01-2019 gewijzigd van € 2.500.000 naar € 3.000.000. Tot aan de limiet werd 1 maand-Euribor plus 30 basispunten in rekening gebracht door de BNG bank, dit is gewijzigd per 01-01-2019 naar 1 maand-Euribor plus 15 basispunten.

Kasgeldlening

In 2022 was een kasgeldlening groot € 1.000.000 afgesloten. Hiervoor is in 2023 een bedrag van € 4.822 aan rentelast betaald.

Schatkistbankieren

Het saldo van de BNG rekening wordt door de BNG 's middags rond 15.00 uur afgeroomd. De volgende ochtend wordt het saldo dan door ons weer handmatig teruggeboekt.

Bankgarantie

Er zijn geen bankgaranties uitgegeven.

5.3.2 EMU-saldo

Het EMU saldo wordt berekend op transactiebasis. Deze berekeningswijze is in grote mate vergelijkbaar met het kasstelsel zoals dat voor het Rijk van toepassing is. Het BBV schrijft voor decentrale overheden echter een administratie op basis van het baten/lastenstelsel voor. Het EMU saldo wordt dan berekend door – afhankelijk van de kasmutatie – enkele posten erbij te tellen dan wel eraf te trekken en dan de individuele referentiewaarde (wet HOF) hier tegen af te zetten. Voor een Gemeenschappelijke regeling is geen referentiewaarde vastgesteld waardoor het berekenen van het EMU-saldo geen toegevoegde waarde heeft.

5.3.3 Renterisicobeheer

Het belangrijkste uitgangspunt van de Wet Fido is het beheersen van de financiële risico's bij de decentrale overheden. Daartoe zijn in die wet o.a. twee criteria benoemd die als graadmeter dienen voor het financiële risico dat een organisatie loopt. Dit is de kasgeldlimiet voor de korte termijn financiering (< 1 jaar) en de renterisiconorm voor de lange termijn financiering (> 1 jaar).

Kasgeldlimiet

De wettelijke kasgeldlimiet voor GR Samenwerking de Liemers is 8,2% van de begroting. De jaarlijks wisselende begrotingen en financieringsbehoeften passen niet binnen de kaders van de wet Fido. In onderstaande tabel zijn de kasgeldlimietrapportages voor het jaar 2023 weergegeven. Deze rapportages worden conform de wet Fido opgenomen in deze paragraaf. Als drie kwartalen achtereenvolgend overschreden wordt, moet er een melding gemaakt worden. Dit is in 2023 niet het geval.

Realisatie	Kwartaal				Gemiddeld
	Bedragen * € 1.000				
	jan-mrt	apr-jun	jul-sep	okt-dec	Jaar
Vlottende schuld	6.238	7.689	3.359	5.864	5.788
Vlottende middelen	8.000	9.464	2.227	5.074	6.191
Netto vlottende schuld	-1.762	-1.775	1.132	790	-404
Wettelijke norm KGL	-1.056	-1.056	-1.056	-1.056	
Afwijking wettelijke norm*	-2.818	-2.831	76	-266	

* Een positieve afwijking geeft aan dat de wettelijke norm is overschreden, een negatief bedrag

Renterisiconorm

De renterisiconorm geeft de norm aan met betrekking tot de renterisico's over de vaste schulden. Deze norm bepaalt het maximale deel van de vaste schuld dat in aanmerking mag komen voor aflossing (*al dan niet met herfinanciering*) en/of renteherziening. Als gevolg van deze norm kan een rentestijging op de kapitaalmarkt slechts gedeeltelijk doorwerken in de te betalen rentelasten over de vaste schuld.

Voor gemeenschappelijke regelingen, zoals GR Samenwerking de Liemers, is deze norm vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal van het betreffende jaar (met een minimum van € 2,5 miljoen). Gelet op de omvang van het begrotingstotaal 2023 van GR Samenwerking de Liemers (€ 12,88 miljoen in de tweede tussenrapportage) bedraagt de renterisiconorm in 2023 € 2,576 miljoen. Dat betekent dat in 2022 maximaal € 2,576 miljoen in aanmerking zou mogen komen voor herfinanciering en/of renteherziening.

Er zijn in 2023 geen nieuwe langlopende leningen afgesloten of er heeft geen renteherziening plaatsgevonden, waardoor het totaal met ca. € 0,4 miljoen aan aflossingen ruim onder de norm blijft.

Renteschema:		
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	13.901
b.	De externe rentebaten (idem)	-
	Saldo rentelasten en rentebaten	13.901
c1.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	0
c2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0
c3.	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is	0
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	0
d1.	Rente over eigen vermogen	0
d2.	Rente over voorzieningen	0
	Totaal aan taakvelden toegerekende rente	0
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	13.901
f.	Renteresultaat op het taakveld Treasury	0

5.4 Bedrijfsvoering

5.4.1 Personeelsbeleid

GR Samenwerking de Liemers heeft behoefte aan eigentijdse, moderne arbeidsvoorwaarden en personeelsbeleid die passen bij een veranderende omgeving. Samenwerking de Liemers heeft immers te maken met een veranderende vraag van burgers, veranderende taken en een veranderende arbeidsmarkt.

Als uitgangspunten voor het personeelsbeleid zijn geformuleerd:

- SDL werkt nadrukkelijk aan de dienstverlening, de klant- en servicegerichtheid staat centraal;
- SDL gaat uit van een grote mate van flexibiliteit, wat betekent maatwerk;
- SDL wil een competentiegericht gestuurde organisatie zijn;
- SDL wil een organisatie zijn met medewerkers die bij voorkeur flexibel en breed inzetbaar zijn;
- SDL gaat uit van vakmanschap en ondernemerschap gericht op actie;
- SDL is resultaatgericht;
- SDL geeft het personeel de mogelijkheid zich te ontwikkelen (RSD leernetwerk, RID academie).

5.4.2 Integriteit

Binnen de SDL is in 2020 een nieuwe integriteits- en geheimhoudingsverklaring ingevoerd, die voldoet aan de BIO. Hierin wordt aan alle nieuwe medewerkers (via aanstelling, payroll of inhuur) uitgebreid gevraagd te verklaren zich vertrouwd, conform de normen en waarden van de SDL, te gedragen en alles te doen of na te laten dat de SDL of haar partners schade kan berokkenen of het aanzien kan schaden. De verklaring moet bewust op elke pagina door de medewerker geparafeerd en daarna gedateerd ondertekend worden.

5.4.3 Ziekteverzuim

Binnen de SDL wordt het ziekteverzuim per kwartaal gemonitord. Het thuiswerken had in 2020 en 2021 een gunstige uitwerking op de verzuimpercentages. Het afgelopen 2 jaar zien wij het verzuim weer oplopen.

Organisatorische eenheid	Verzuimpercentages							FTE	WN
	Kort	Middellang	Lang				Totaal		
	< 8 dg	8 - 42 dg	43 - 91 dg	92-182 dg	183-365 dg	> 365 dg			
Totaal 'RID'	0,46 %	0,41 %	0,00 %	2,43 %	0,00 %	0,00 %	3,30 %	22,47	29,0
Totaal 'RSD'	0,65 %	1,17 %	0,35 %	1,77 %	3,81 %	1,38 %	9,14 %	61,51	80,0

Toelichting gebruikte afkortingen en symbolen:

FTE = Beschikbare arbeidscapaciteit (Full Time Equivalent)

WN = Aantal WerkNemers

Het hoge verzuim bij de RSD heeft vooral te maken met een aantal langdurig zieken. De reden van verzuim van deze medewerkers is grotendeels niet werk gerelateerd.

Eens per kwartaal vindt er afstemming plaats met de bedrijfsarts om te bespreken welke acties er nodig zijn het verzuim te reduceren.

Het jaarverslag van de vertrouwenspersoon geeft aanleiding voor een nadere analyse.

Er zijn 11 meldingen geweest, waarvan de directie deels op de hoogte was.

5.4.4 Planning – en controlcyclus

Voor de gemeenschappelijke regeling geldt ook de gemeentewet, waarin een Financiële verordening op grond van artikel 212 van de Gemeentewet opgesteld, verplicht is. In november 2023 heeft het Algemeen bestuur een geactualiseerde Financiële -, Controle verordening en in 2021 een Nota

activering en afschrijving vastgesteld. Hierin zijn de regels van verantwoording opgenomen. Naast een meerjarenbegroting en een Jaarverslag wordt twee keer per jaar een tussenrapportage opgemaakt en twee keer per jaar een Verslag Kwaliteit en Rechtmatigheid opgemaakt. In de geactualiseerde verordeningen is al rekening gehouden met de wijziging dat het Dagelijks Bestuur een Rechtmatigheidsverklaring moet gaan opstellen.

5.4.5 Rechtmatigheid

Elk jaar wordt het controleprotocol en om het jaar wordt het normenkader geactualiseerd en vastgesteld.

Bij de uitvoering van de Interne controle wordt gewerkt met steekproeven die door de accountant worden bepaald. Hierdoor is onpartijdigheid gewaarborgd.

In 2023 heeft de werkgroep Kwaliteit een groei doorgemaakt en is het kwaliteitsplan meerjarig opgesteld. Hierbij wordt naast de rechtmatigheid, noodzakelijk voor de verantwoording naar het ministerie, ook naar de kwaliteit van de dienstverlening, de communicatie en naar de processen gekeken. Hiervan wordt twee keer per jaar verslag gedaan aan het bestuur.

Naast de Werkgroep kwaliteit is er ook een Team Informatiemanagement opgericht die de informatievraagstukken efficiënt en effectief organisatie breed gaat oppakken. Op dit moment worden de rapportage met Cognos en Excel opgesteld. Er zijn voorbereidingen getroffen om met Business Intelligence te gaan werken om zodoende de informatievoorziening te verbeteren.

Zaakgericht werken is voor het aanvraagproces al volledig ingevoerd. Hierdoor wordt de controle op de rechtmatigheid en de controle op de volledigheid aanzienlijk vereenvoudigd.

De werkprocessen bij Debiteuren en Crediteurenadministratie zijn veelal via het systeem afgedwongen. Daar waar dat niet het geval is, wordt dit via de werkprocessen geregeld.

5.4.5.1 Begrotingscriterium

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetscriterium. Begrotingsoverschrijdingen zijn in principe onrechtmatig. Er zijn echter situaties denkbaar waarbij de overschrijdingen binnen de door het AB uiteengezette beleid zijn gebleven, zoals compensatie van hogere kosten door direct gerelateerde hogere opbrengsten en kostenoverschrijdingen met openeinde regelingen.

In onderstaand overzicht zijn de afwijkingen van de programma's opgenomen (overschrijding van de lasten) met daarbij de verklaring in hoeverre de afwijking past binnen het door het AB geformuleerde beleid. Voor een nadere uiteenzetting van de verschillen verwijzen we naar de toelichting op de baten en lasten zoals vermeld in hoofdstuk 9.

Programma	Begrotingsafwijking lasten		
	Begroot	Realisatie	Verschil
Programma 1: Bestuur	47.000	37.225	-9.775
Programma 2: RID	6.996.391	6.601.464	-394.926
Programma 3: Inkoop	337.675	346.446	8.771
Programma 4: RSD	5.897.300	7.595.816	1.698.516
Eliminatie doorbelasting intern	-397.457	-387.589	9.868
	12.880.909	14.193.363	1.312.456

5.4.5.2 Kredietoverschrijdingen

Kredietoverschrijdingen zijn in principe onrechtmatig. In 2023 hebben een aantal overschrijdingen plaatsgevonden. De helft a.g.v. te snel ontvangen kosten (verwacht werd dat werkzaamheden pas in 2024 werden uitgevoerd), de andere helft omdat het project duurder bleek dan verwacht.

Project	Begroot	Realisatie	Vershil	Toelichting
4.3.2 Managed SIEM/SOC(K)	0	7.841	-7.841	Verwacht werd dat de kosten pas in 2024 zouden komen
4.18.1 Netwerksegmentatie(K)	22.776	25.746	-2.970	Enkele kosten kwamen al in Q4 2023
4.17.1 Back up unit(K)	121.209	134.915	-13.706	Duurder dan verwacht
Overschrijding			-24.517	
Financieel gevolg			ca. 2K	Hogere kapitaallasten per jaar

Het AB autoriseert deze kosten- en kredietoverschrijding met het vaststellen van de jaarrekening.

5.4.5.3 Rechtmatigheid Europese aanbestedingen

De rechtmatigheid Europese aanbestedingen heeft veel aandacht van de SDL. In 2023 zijn enkele contracten beëindigd als gevolg hiervan. Hierdoor kunnen wij aangeven binnen de wet en regelgeving van de Europese aanbestedingsregels gehandeld te hebben.

5.4.5.4 Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid Dagelijks Bestuur Samenwerking de Liemers

In deze rechtmatigheidsverantwoording geeft het Dagelijks Bestuur van Samenwerking de Liemers aan in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit houdt in dat deze in overeenstemming zijn met door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Deze verantwoording betreft de rechtmatige uitvoering van de taken en omvat het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium bij de desbetreffende financiële beheershandelingen en transacties.

Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het Algemeen Bestuur op 21 november 2022 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het Algemeen Bestuur bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief mutaties in de reserves en is daarmee vastgesteld op € 388.000.

Conclusie

Het Dagelijks Bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. De geconstateerde afwijkingen betreffen:

Programma 1: Bestuur	9.775 onderschrijding	Past binnen beleid
Programma 2: RID	394.926 onderschrijding	Onrechtmatig
Programma 3: Inkoop	8.771 overschrijding	Past binnen beleid
Programma 4: RSD	438.207 overschrijding	Onrechtmatig

Lasten die door hogere baten gecompenseerd werden zijn hierin niet opgenomen.

In de paragraaf bedrijfsvoering heeft het college beschreven welke actie zij onderneemt om de afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

5.4.5.5 Acties ter voorkoming van toekomstige afwijkingen

De grote onderschrijding op de RID is met name het gevolg van een lagere kapitaalslast die weer het gevolg is van het uitstellen van projecten door werkdruk. Doordat de RID wordt doorontwikkeld en verwacht wordt dat zij een personele groei doormaken, zullen meer projecten doorgang vinden en zullen de kapitaalslasten volledig benut worden.

De grote overschrijding van de RSD is het gevolg van het afboeken van oudere, ongegronde vorderingen alsmede extra gemaakte uren in het kader van de dienstverleningsovereenkomsten.

Deze waren in de tussenrapportages niet volledig meegenomen (o.a. ROOO, energietoeslag), waardoor de dienstverleningskosten veel hoger uitkwamen dan begroot. In de toekomst worden deze dienstverleningskosten in de tussenrapportages begroot.

5.5 Verbonden partijen

Met 'verbonden partijen' worden gemeenschappelijke regelingen, stichtingen, verenigingen en vennootschappen bedoeld waarin de Gemeenschappelijke regeling Samenwerking de Liemers een bestuurlijk én financieel belang heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: een zetel in het bestuur en/of het hebben van een stemrecht. Met financieel belang wordt bedoeld: een gemeentelijke bijdrage in de netto exploitatielasten van het samenwerkingsverband. Het risico bestaat dat de gemeente de betaalde bijdragen kwijt is bij een faillissement en/of dat de verbonden partij financiële problemen op de gemeente kan verhalen. Bij deelname in een vennootschap is het financiële belang het in bezit hebben van aandelen en het ontvangen van dividend.

De RID heeft een deelneming in Stichting Samenwerkingsverband Glasvezelnetwerk Arnhem (SSGA).

Bij de oprichting van SSGA in 2003 werd door de oprichters bepaald dat alleen deelnemers uit de publieke sector op het netwerk worden toegelaten. Dit is nogmaals vastgesteld in 2015 door het DB en AB. Ook besloot SSGA dat het aan deelnemers uitsluitend toegestaan is om verbindingen ten behoeve van de eigen organisatie te gebruiken. Door deze voorwaarde is SSGA uitsluitend aan de vraagzijde actief, vormt het

SSGA-netwerk een 'gesloten' netwerk en valt SSGA als aanbieder van infrastructuur niet onder toezicht van de ACM.

SSGA concentreert zich op het hebben van infrastructuur in eigendom in Arnhem en omgeving. Er wordt niet actief geacquireerd om het aantal deelnemers te vergroten binnen het huidige verzorgingsgebied. Er wordt samengewerkt met TeleMANN, een vergelijkbare organisatie in Nijmegen.

Door de doortrekking van de snelweg A15 hebben er in 2019 al reconstructies plaatsgevonden en zullen tot en met 2023 nog meer reconstructies nodig zijn. De kosten van deze reconstructies komen niet ten laste van de contributie van de deelnemers.

De stichting verzorgt naast de aansluiting op het netwerk ook het beheer en onderhoud.

SSGA heeft nu een regionaal netwerk met 27 deelnemers. In het Algemeen Bestuur van de stichting zijn alle deelnemers aan het netwerk vertegenwoordigd. RID neemt voor 5,44% deel in SSGA, op basis van de toerekeningsfactoren waren de lasten per kwartaal voor RID € 3.248.

Stichting Samenwerkingsverband Glasvezelnetwerk Arnhem is statutair gevestigd te Arnhem.

5.6 Kostenverdelingsafspraken

Bestuur

De bestuurskosten en de kosten voor de Ondernemingsraad worden voor 25% toegerekend aan Duiven en Westervoort en voor 50% aan Zevenaar.

RID

De inwoneraantallen zijn het uitgangspunt voor de kostenverdeling naar de deelnemende gemeenten.

De RID heeft naast de 3 gemeenten, nog drie klanten:

- RSD de Liemers
- Werkgeversservicepunt Midden-Gelderland (WSP MG)
- Modulair Gemeenschappelijke Regeling Midden Gelderland (MGR)

De dienstverleningsovereenkomst met WSP MG en de MGR zijn contracten met vaste prijsafspraken. Deze worden conform de afspraken gefactureerd.

De afspraken inzake de toerekening van de kosten aan de RSD zijn in de 2^e tussenrapportage 2013 bijgesteld. De toerekening van de ICT kosten aan de RSD bestaat uit 2 onderdelen:

- De directe kosten voor software/licenties/kapitaallasten voor de RSD en
- Een doorbelasting van de exploitatiekosten RID gebaseerd op een prijs per werkplek: (Exploitatiekosten minus de post Onderhoud applicaties, Kosten ondersteuning en kapitaallasten);

Het saldo wordt gedeeld door het totaal aantal werkplekken in beheer bij RID;

Prijs per werkplek maal het aantal bij de RSD in gebruik zijnde werkplekken.

De gefactureerde bijdrage van WSP MG, MGR en de RSD bijdrage in de RID kosten worden in mindering gebracht op de totale exploitatiekosten van de RID. Het restant wordt aan de drie gemeenten in rekening gebracht conform de afgesproken verdeelsleutel.

Gemeente	Inwoners per 01-01-2023	Aandeel RID (in %)
Duiven	24.937	29,31
Westervoort	15.114	17,76
Zevenaar	45.042	52,93

Inkoop

De verdeelsleutel voor de exploitatiekosten van de inkoop is gebaseerd op het aantal toe te rekenen uren van de inkoopadviseur.

Gemeente	Aandeel (in %)
Duiven	33,33
Westervoort	16,67
Zevenaar	50,00

RSD

De kostenverdeling die voor de exploitatiekosten van de RSD wordt gebruikt, is gebaseerd op:

50% op basis van het aantal inwoners (vastgesteld CBS-cijfer)

50% op basis van het aantal cliënten

Gemeente	Inwoners per 01-01-2023	Cliënten per 01-01-2023	Percentage
Duiven	24.937	384	28,22
Westervoort	15.114	306	19,69
Zevenaar	45.042	725	52,08

5.7 Wet open overheid

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) officieel ingegaan. De Woo is de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) en regelt het recht van burgers op informatie van de overheid. Zo krijgt iedereen meer inzicht in het handelen van de overheid.

Een belangrijk verschil met de Wob is dat de Woo naast informatieverstrekking op verzoek (passief) overheidsorganisaties ook verplicht zelf informatie gefaseerd openbaar te maken (actief).

Uitgangspunt hierbij is dat iedereen recht heeft op toegang tot publieke informatie en dat alle overheidsinformatie in beginsel openbaar is. Alleen in uitzonderingsgevallen wordt hiervan afgeweken.

Binnen de SDL is de Juridisch beleidsadviseur aangewezen als contactfunctionaris voor externen.

De SDL publiceert reeds de meeste relevante informatie op de eigen website en specifieke informatie wordt conform de Wet elektronische publicaties via lokale regelgeving.overheid.nl gepubliceerd.

Aangezien de uitvoering van de werkzaamheden gemandateerd zijn, worden verordeningen e.d. door de gemeenten zelf vastgesteld en gepubliceerd.

In 2023 zijn geen Woo verzoeken ingediend en afgehandeld.

5.8 Normenkader GR Samenwerking De Liemers 2022 - 2023

Elk jaar wordt een controle protocol en een normenkader, samen met de opdrachtbevestiging accountant, voorgelegd aan het bestuur. In afwijking hierop is op 21 november 2022 het normenkader voor twee jaar, te weten 2022 én 2023, voorgelegd aan en vastgesteld door het algemeen bestuur.

CONCEPT

JAARREKENING

CONCEPT

6. Balans en overzicht van baten en lasten

6.1 Balans

Activa	2023	2022	Passiva	2023	2022
			Eigen vermogen		
			Bestemmingsreserve Tozo	132.070	182.070
			Totaal Eigen vermogen	132.070	-
Vaste activa			Vaste schulden		
<i>Materiele vaste activa</i>			met een rentetypische looptijd van		
Investerings met economisch nut	1.944.186	2.458.006	één jaar of langer	2.319.542	2.720.302
Totaal vaste activa	1.944.186	2.458.006	Totaal vaste passiva	2.319.542	2.720.302
Vlottende activa			Vlottende passiva		
<i>Uitzettingen met een rentetypische</i>			<i>Netto-vlottende schulden met een</i>		
<i>looptijd korter dan één jaar</i>			<i>rente typische looptijd korter dan één jaar</i>		
Uitzettingen SKB	788.030	171.346	Kasgeldlening	-	1.000.000
Vordering openbaar lichaam	2.516.402	4.292.082	Schuld openbaar lichaam	1.509.133	972.802
Overige vorderingen	56.021	1.946.458	Overige schulden	1.287.458	1.965.652
			Banksaldi	-	40.083
Liquide middelen	826.903	-	<i>Overlopende passiva</i>		
<i>Overlopende activa</i>			Verplichtingen begrotingsjaar,		
Overige nog te ontv. Bedragen	901.724	181.260	betaald volgend begrotingsjaar	1.785.062	2.168.242
Totaal vlottende activa	5.089.080	6.591.145	Totaal vlottende passiva	4.581.654	6.146.779
Totaal	7.033.266	9.049.151	Totaal	7.033.266	9.049.151

6.2 Overzicht van baten en lasten

Consolidatie op programmaniveau

Lasten	Realisatie 2022	Begroting 2023 prim.	Begroting 2023 nw	Realisatie 2023	Verschil 2023	I/S
Programma 1: Bestuur	28.095	47.000	47.000	37.225	-9.775	I
Programma 2: RID	5.566.684	5.938.039	6.996.391	6.601.464	-394.927	I
Programma 3: Inkoop	336.559	287.675	337.675	346.446	8.771	I
Programma 4: RSD	6.774.804	5.447.712	5.897.300	7.595.816	1.698.516	I
Eliminatie doorbelasting intern	-379.444	-385.374	-397.457	-387.589	9.868	I
Totaal lasten	12.326.698	11.335.051	12.880.909	14.193.363	1.312.454	
Baten	Realisatie 2022	Begroting 2023 prim.	Begroting 2023 nw	Realisatie 2023	Verschil 2023	I/S
Programma 1: Bestuur	28.095	47.000	47.000	37.225	-9.775	I
Programma 2: RID	5.566.684	5.938.039	6.996.391	6.601.464	-394.927	I
Programma 3: Inkoop	336.559	287.675	337.675	346.446	8.771	I
Programma 4: RSD	6.554.804	5.397.712	5.847.300	7.545.816	1.698.516	I
Eliminatie doorbelasting intern	-379.444	-385.374	-397.457	-387.589	9.868	I
Totaal Baten	12.106.698	11.285.051	12.830.909	14.143.363	1.312.454	
Resultaat voor Bestemming	-220.000	-50.000	-50.000	-50.000	0	
Bestemmingsreserve Tozo	-75.000	-50.000	-50.000	-50.000	0	
Bestemmingsreserven Jeugd	-145.000	0	0	0	0	
Resultaat	0	0	0	0	0	

Eliminatie doorbelasting intern betreffen de Lasten en Baten voor de RSD die als bate bij de RID worden verantwoord en als kosten bij de RSD. In de consolidatie worden deze geëlimineerd omdat ze op het SDL resultaat geen invloed hebben.

Consolidatie Exploitatiekosten

Lasten	Realisatie 2022	Begroting 2023 prim.	Begroting 2023 nw	Realisatie 2023	Verschil 2023	I/S
Bestuurskosten	28.095	47.000	47.000	37.225	-9.775	I
Personele kosten	8.618.702	7.395.334	8.439.106	10.199.982	1.760.876	I
Huisvestingskosten	447.490	440.430	558.609	498.833	-59.776	I
Automatiseringskosten	403.166	418.719	497.979	549.815	51.836	I
Onderhoud applicaties	1.454.250	1.598.675	1.872.675	1.722.653	-150.022	I/S
Facilitaire zaken	102.367	115.800	138.800	146.164	7.364	I
Advies en Controle	57.311	53.200	59.700	92.858	33.158	I
Ondersteunende dienst	198.072	222.700	233.846	222.664	-11.182	I
Overige kosten	9.860	20.350	10.350	2.194	-8.156	I
Kapitaallasten	1.007.387	1.022.844	1.022.844	720.974	-301.870	I
Totaal lasten	12.326.699	11.335.051	12.880.909	14.193.363	1.312.454	
Baten	Realisatie 2022	Begroting 2023 prim.	Begroting 2023 nw	Realisatie 2023	Verschil 2023	I/S
Bijdrage Gemeente Duiven	3.132.568	3.252.193	3.591.145	3.626.099	34.954	I/S
Bijdrage Gemeente Westervoort	1.882.169	2.084.335	2.305.954	2.323.106	17.152	I/S
Bijdrage Gemeente Zevenaar	5.808.792	5.948.523	6.664.635	6.773.408	108.773	I/S
Overige bijdragen	1.283.170	-	269.175	1.420.751	1.151.576	I
Totaal Baten	12.106.699	11.285.051	12.830.909	14.143.363	1.312.454	
Resultaat voor Bestemming	-220.000	-50.000	-50.000	-50.000	0	
Bestemmingsreserve Tozo	-75.000	-50.000	-50.000	-50.000	0	
Bestemmingsreserve Jeugd	-145.000	0	0	0	0	
Resultaat	0	0	0	0	0	

7. Waarderingsgrondslagen

7.1 Waardering en resultaatbepaling

Besluit Begroting en Verantwoording

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

Activering en afschrijving wordt conform de Nota activerings- en afschrijvingsbeleid

Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking de Liemers 2021 die het AB in juni 2021 heeft vastgesteld.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. De GR kent geen winsten of verliezen omdat per jaar het exploitatiesaldo wordt afgerekend met de deelnemende gemeenten.

Sinds 2021 is er voor de Uitvoeringskosten van de Tozo wel een bestemmingsreserve gevormd. Dit omdat de uitvoeringskosten een all-in vergoeding is, ook voor de werkzaamheden die in de komende jaren nog moeten worden uitgevoerd. Zoals de invordering van de bedrijfskredieten.

In het resultaat is geen post opgenomen voor de vennootschapsbelasting (VPB) omdat de uitvoeringstaken van de GR aan de deelnemende gemeenten valt onder de Objectvrijstelling VPB voor samenwerkingsverbanden aangezien:

- De activiteiten verricht worden voor de in het samenwerkingsverband participerende overheidslichamen;
- De activiteiten onbelast zouden zijn als ze door de participant zelf zouden zijn verricht;
- De participanten naar evenredigheid van de afname van de activiteiten bijdragen aan het samenwerkingsverband;
- De dienstverleningsovereenkomsten zijn van geringe omvang, hebben geen winst oogmerk of het doel om structurele overschotten te behalen.

Grondslagen balans

Vaste activa; overige investeringen met economisch nut

Alle materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met bijdragen van derden. De normale jaarlijkse afschrijvingen zijn gebaseerd op de geschatte levensduur. Over de investeringen wordt, rekening houdende met de levensduur, met ingang van 1 januari 2021 lineair afgeschreven. Er wordt afgeschreven vanaf het begrotingsjaar dat volgt op gereedkoming. Op de toetredingsbijdrage SGGA werd altijd al lineair afgeschreven.

Afschrijvingstermijnen

Gebouwen	15-50 jaar
Meubilair	5-15 jaar
ICT	3-10 jaar

Rente

De omslagrente voor 2023 is 0,5%.

Materiele vaste activa

Deelneming SSGA

De RID heeft een deelneming in Stichting Samenwerkingsverband Glasvezelnetwerk Arnhem. Deze overeenkomst heeft een initiële looptijd van 15 jaar. De totale toetredingskosten bedroegen € 630.000, de boekwaarde 31-12-2023 is € 126.076. Naast de afschrijvingslasten ad € 42K zijn er de jaarlijkse beheer- en onderhoudskosten gemaakt ad € 13K.

Vlottende activa

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Er is tot op heden nog geen reden geweest om een voorziening voor oninbaarheid te vormen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	Drempelbedrag	1000	1000	1000	1000
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	331	534	665	703
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	669	466	335	297
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	12.880	12.880	12.880	12.880
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	12.880	12.880	12.880	12.880
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-	-	-	-
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000	Drempelbedrag kwartaal 1 en 2	1000	1000		
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag kwartaal 3 en 4			1000	1000
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	29.825	48.635	61.134	64.716
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	331	534	665	703

Er is in 2023 geen sprake geweest van overschrijdingen van het drempelbedrag.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

8. Toelichting balans

8.1. Specificatie balansposten per 31-12-2023

8.1.1. Activa

Vaste activa

Omschrijving	Beginbalans	Investing	Afschrijving	Eindbalans
Economisch nut RID	2.048.585	251.116	677.725	1.621.976
Economisch nut RSD	241.322	43.170	88.358	196.134
Deelname SSGA	168.100	-	42.024	126.076
Totaal	2.458.006	294.286	808.107	1.944.186

Flottende activa

Omschrijving	Balanswaarde 2023	Balanswaarde 2022
Schatkistbankieren (SKB)	788.030	171.346
Totaal	788.030	171.346
Te vorderen BTW	-	5.030
Vordering openbaar lichaam		
- Gemeente Duiven	538.741	187.370
- Gemeente Westervoort	356.063	106.601
- Gemeente Zevenaar	1.370.538	3.643.192
- Gemeente Arnhem	-	105.219
- GR 1Stroom	249.202	176.292
- GR MGR	1.858	73.407
Overig debiteuren	56.021	761.305
Overige vorderingen	-	16.040
Totaal	2.572.423	5.074.456

Liquide middelen

Omschrijving	Balanswaarde 2023	Balanswaarde 2022
BNG 028.51.57.795	3.150.494	917.306
BNG 028.51.50.332	-2.323.591	-957.389
Totaal	826.903	-40.083

Overlopende activa

Omschrijving	Balanswaarde 2023	Balanswaarde 2022
Voorschotten GWS	3.239	53.297
Terug te vord voorschotten	11.554	5.355
Opboeking vorderingen	961	116.987
Nog te ontvangen	-	1.027.542
Vooruitbetaald	761.153	136.541
Historielijst Crediteuren	124.817	5.621
Totaal	901.724	1.345.343

8.1.2. Passiva

Eigen vermogen

Omschrijving	Beginbalans	Onttrekking	Toevoeging	Eindbalans
BR Tozo	182.070	50.000		132.070
Totaal	182.070	50.000	-	132.070

Vaste passiva

Omschrijving	Beginbalans	Verstreking	Aflossing	Eindbalans
Lening BNG 40.107442	270.302	-	50.760	219.542
Lening BNG 40.113263	2.450.000	-	350.000	2.100.000
Totaal	2.720.302	-	400.760	2.319.542

Viottende passiva

Omschrijving	Balanswaarde 2023	Balanswaarde 2022
Kasgeldlening	-	1.000.000
Totaal		1.000.000
Schuld openbaar lichaam:		
- Gemeente Duiven	477.009	429.128
- Gemeente Westervoort	246.506	516.989
- Gemeente Zevenaar	728.987	26.685
- GR 1Stroom	56.631	-
Sub-totaal	1.509.133	972.802
ESF-subsidies	-	800.000
Nog te betalen	975.735	547.655
Crediteuren	311.723	626.279
Totaal	2.796.591	2.946.736

ESF-subsidies

Omschrijving	Beginbalans	Onttrekking	Toevoeging	Eindbalans
ESF+ REACT	800.000	800.000	-	-
Totaal	800.000	800.000	-	-

Overlopende passiva

Omschrijving	Balanswaarde 2023	Balanswaarde 2022
Af te dragen BTW	290.324	463.475
Te betalen uitkeringen	1.428.512	1.279.805
Te betalen voorschotten	66.122	61.189
Nog te betalen	-	355.388
Overige overlopende passiva	104	104
Totaal	1.785.063	2.159.961

8.2 Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Sinds 1 januari 2011 is er met de BNG bank een financieringsovereenkomst aangegaan voor een bepaalde tijd tot 01-01-2012, waarna deze overeenkomst stilzwijgend wordt verlengd met telkens een jaar. De kredietlimiet is per 01-01-2019 gewijzigd naar € 3.000.000,=.

De RSD heeft een huurovereenkomst met de gemeente Zevenaar gesloten voor de periode van 1 juli 2017 tot en met 30 juni 2027. De huurprijs voor 2023 is € 155K. Deze wordt jaarlijks geïndexeerd. De RID heeft met de gemeente Westervoort een huurovereenkomst afgesloten voor de periode van 1 mei 2017 tot en met 30 april 2027. In 2023 bedroeg de huur €61K.

CONCEPT

9. Toelichting op het overzicht van baten en lasten

9.1 Bestuur

	Realisatie	Begroting	Begroting	Realisatie	Verschil	I/S
Lasten	2022	2023 prim.	2e turap 2023	2023	2023	
Bestuurskosten	-	2.000	10.000	10.528	528	
Ondernemingsraad	28.095	43.500	33.500	26.640	-6.860	
Onvoorzien	-	1.500	3.500	56	-3.444	
Totaal lasten	28.095	47.000	47.000	37.225	-9.775	
Baten	Realisatie	Begroting	Begroting	Realisatie	Verschil	I/S
	2022	2023 prim.	2e turap 2023	2023	2023	
Bijdrage Gemeente Duiven	7.024	11.750	11.750	9.306	-2.444	
Bijdrage Gemeente Westervoort	7.024	11.750	11.750	9.306	-2.444	
Bijdrage Gemeente Zevenaar	14.048	23.500	23.500	18.612	-4.888	
Totaal Baten	28.095	47.000	47.000	37.225	-9.775	

Bestuur

De Wet op de Gemeenschappelijke Regeling is met ingang van juli 2022 gewijzigd. Voor deze aanpassingen is een overgangstermijn van 2 jaar. De verwachting is dat besluitvorming uiterlijk 1-7-2024 heeft plaatsgevonden.

Ook de ondernemingsraad heeft door verschillende omstandigheden maar beperkt gebruik gemaakt van de begrote middelen. Het budget zal in 2024 weer volledig worden benut.

Ondernemingsraad

Onderwerpen waar de ondernemingsraad veel over gesproken heeft zijn:

- Ontwikkeltraject RID
 - Functiehuis
 - Assessments
- Kantoorconcept (i.v.m. geluidsoverlast RSD)
- Verzuimcijfers SDL (Arboarts)
- Instemmen interne gedragscode
- RI&E biologische agentia + beeldschermwerk
- Instemming ongevallen analyse
- PSA – werkgroep sociale veiligheid
- Vrijwilliger RSD
- Inkoop RID
- Professionalisering OR
 - Communicatie
 - Zichtbaarheid

9.2 RID

Lasten	Realisatie 2022	Begroting 2023 prim.	Begroting 2e turap 2023	Realisatie 2023	Verschil 2023	I/S
Personele kosten	2.441.105	2.632.270	3.265.585	3.308.653	43.068	I
Huisvestingskosten	219.748	204.000	287.179	252.814	-34.365	I
Audits/Externe deskundigheid	81.005	88.000	152.217	201.537	49.320	I
Dir.kosten RSD	162.825	160.000	168.000	183.216	15.216	I
Datacomm.SSGA	90.401	99.200	99.200	88.122	-11.078	I
Onderhoud applicaties	1.454.250	1.598.675	1.872.675	1.722.653	-150.022	I/S
Overige kosten	9.860	20.350	10.350	2.194	-8.156	I
Ondersteunende dienst	100.104	112.700	118.341	121.300	2.959	I
Kapitaallasten	1.007.387	1.022.844	1.022.844	720.974	-301.870	I
Totaal lasten	5.566.684	5.938.039	6.996.391	6.601.464	-394.927	

Baten	Realisatie 2022	Begroting 2023 prim.	Begroting 2e turap 2023	Realisatie 2023	Verschil 2023	I/S
Bijdrage Gemeente Duiven	1.490.486	1.663.938	1.867.891	1.786.368	-81.523	I/S
Bijdrage Gemeente Westervoort	892.882	991.436	1.118.968	1.070.247	-48.720	I/S
Bijdrage Gemeente Zevenaar	2.667.472	2.897.290	3.342.900	3.196.818	-146.082	I/S
Bijdrage RSD	379.444	385.374	397.457	387.589	-9.868	I/S
Bijdrage WSP MG	57.200	-	86.205	67.282	-18.923	I
Bijdrage MGR	79.200	-	182.970	93.160	-89.810	I
Totaal Baten	5.566.684	5.938.039	6.996.391	6.601.464	-394.927	

Personele kosten

De overschrijding op personeelskosten én externe deskundigheid is het gevolg van de doorontwikkeling van de RID. Hoewel afscheid is genomen van enkele inhuurkrachten, is veel inhuur langer gebleven dan begroot, omdat gekwalificeerd personeel moeilijk te vinden is in de huidige arbeidsmarkt. Voor enkele functies is zelfs externe deskundigheid ingeroepen om meer sollicitanten te trekken.

Huisvestingskosten

De overschrijding is het gevolg van de daling van de elektriciteitskosten voor het datacentrum in Arnhem en Utrecht.

Directe kosten RSD

De licenties zijn duurder uitgevallen dan begroot als gevolg van hogere aantallen afgenomen licenties.

Onderhoud applicaties

Betreft onderhoud op software vanuit :

- de vastgestelde Informatie Beleidsprojecten (IBP), zowel afgerond als op te leveren in 2020 met een onderhoudscomponent;
- tussentijdse gezamenlijke projecten;
- software en contract convergenties;
- onderhoud op software ten behoeve van centraal gegevensbeheer en geo informatie.

Het betreft dus in de regel onderhoudskosten die voortvloeien uit projecten en opdrachtverstrekking door de gemeenten.

Als gevolg van verbeterd contractmanagement zijn enkele modules, applicaties, onderdelen stopgezet of verminderd, waardoor een kostenreductie mogelijk was. Daarnaast hebben niet alle

projecten doorgang gevonden, waardoor het daaraan gelieerde onderhoud via de exploitatie ook geen doorgang vond.

Kapitaallasten

Als gevolg van de doorontwikkeling RID worden veel projectgelden al jarenlang doorgeschoven. Doordat minder projecten gestart werden in 2021 en 2022, zijn de kapitaalslasten in 2023 lager. In 2023 zijn relatief veel projecten gestart, maar deze worden pas geactiveerd vanaf 1-1-2024.

Baten

Regionale Sociale Dienst de Liemers (RSD):

De bijdrage van de RSD in de exploitatiekosten van de RID bestaat uit twee componenten:

- Software die gebruikt wordt door de RSD;
- Bijdrage op basis van aantal werkplekken bij de RSD, afgezet tegen het totaal aan werkplekken in de Liemers. Deze verhouding wordt toegepast op de vaste exploitatie onderdelen van de RID, zoals personeelskosten, huisvesting etc.

De baten van de RSD aan het resultaat van de RID bedragen € 388K. Op SDL niveau wordt dit geëlimineerd.

Werkgeversservicepunt Gelderland Midden (WSP MG) en MGR:

De samenwerkende gemeenten in de regio Centraal Gelderland hebben een Modulaire Gemeenschappelijke Regeling (MGR) opgericht. De MGR bestaat uit de uitvoeringsorganisatie voor de inkoop en het contractmanagement van de (boven)regionale zorg, die mede verantwoordelijk is voor het leveren van managementinformatie: MGR Sociaal Domein CG.

Ook het Werkgeversservicepunt (WSP) Gelderland Midden is toegevoegd als module aan deze gemeenschappelijke regeling. Binnen de MGR zullen ook resttaken van voormalig Presikhaaf Bedrijven ondergebracht worden.

Er is een dienstverleningsovereenkomst afgesloten tussen RID en MGR en tussen de RID en WSP voor ICT ondersteuning. Het contract met WSP liep per 31-12-2022 af en het contract met MGR per 1-7-2022. Er was een addendum opgemaakt dat beide contracten doorliepen tot 31-12-2023.

De ICT ondersteuning wordt door de RID geleverd op basis van standaard kantoorconfiguraties, maar betreft meerdere domeinen. Bovendien maken MGR en WSP gebruik van veel standaardapplicaties en beveiligingsaspecten die de RID en gemeenten bekostigen. Op basis van de accounts wordt hiervoor een bijdrage gevraagd.

Deze baten verlagen de bijdrage per gemeente. Dit betekent dus een netto lagere bijdrage per gemeente voor de RID dienstverlening en diensten.

9.3 Inkoop

Lasten	Realisatie 2022	Begroting 2023 prim.	Begroting 2e turap 2023	Realisatie 2023	Verschil 2023	I/S
Personele kosten	336.559	287.675	337.675	346.446	8.771	I
Totaal lasten	336.559	287.675	337.675	346.446	8.771	
Baten	Realisatie 2022	Begroting 2023 prim.	Begroting 2e turap 2023	Realisatie 2023	Verschil 2023	I/S
Bijdrage Gemeente Duiven	112.186	95.891	112.557	115.482	2.925	I
Bijdrage Gemeente Westervoort	56.093	47.946	56.279	57.741	1.462	I
Bijdrage Gemeente Zevenaar	168.280	143.838	168.839	173.223	4.384	I
Totaal Baten	336.559	287.675	337.675	346.446	8.771	

Gedurende 2023 zijn twee externe inkopers actief geweest. Er zijn meer uren gemaakt dan begroot waardoor een beperkte overschrijding is gerealiseerd.

9.4 RSD

Lasten	Realisatie 2022	Begroting 2023 prim.	Begroting 2023 nw	Realisatie 2023	Verschil 2023	I/S
Personele kosten	5.841.038	4.475.389	4.835.846	6.544.882	1.709.036	I
Huisvestingskosten	227.742	236.430	271.430	246.019	-25.411	I
Automatiseringskosten	448.379	456.893	476.019	464.529	-11.490	I
Facilitaire zaken	102.367	115.800	138.800	146.164	7.364	I
Advies en Controle	57.311	53.200	59.700	92.858	33.158	I
Ondersteunende dienst	97.968	110.000	115.505	101.364	-14.141	I
Totaal lasten	6.774.804	5.447.712	5.897.300	7.595.816	1.698.516	
Baten	Realisatie 2022	Begroting 2023 prim.	Begroting 2023 nw	Realisatie 2023	Verschil 2023	I/S
Duiven: bijdrage exploitatie	1.359.336	1.396.614	1.514.947	1.580.831	65.884	I
bijdrage uitvoeringskst Tozo						
bijdrage dienstverlening	163.536	84.000	84.000	134.111	50.111	I
Westervoort: bijdrage exploitatie	814.315	968.203	1.053.958	1.099.879	45.921	I
bijdrage uitvoeringskst Tozo						
bijdrage dienstverlening	111.855	65.000	65.000	85.933	20.933	I
Zevenaar: bijdrage exploitatie	2.432.756	2.538.895	2.784.395	2.905.266	120.870	I
bijdrage uitvoeringskst Tozo						
bijdrage dienstverlening	526.236	345.000	345.000	479.488	134.488	I
Overige bijdragen	1.146.770	-	-	1.260.309	1.260.309	I
Totaal Baten	6.554.804	5.397.712	5.847.300	7.545.816	1.698.516	
Resultaat voor Bestemming	-220.000	-50.000	-50.000	-50.000	0	
Bestemmingsreserve Tozo	-75.000	-50.000	-50.000	-50.000	0	
Bestemmingsreserven Jeugd	-145.000	0	0	0	0	
Resultaat	0	0	0	0	0	

Personele kosten

De enorme personele overschrijding is grotendeels het gevolg van een andere presentatievorm. Voorheen werden overige bijdragen als subsidies in mindering gebracht op de personele kosten. Hiermee werden de personeelskosten alsmede de totale kosten gedrukt. Om beter inzicht te geven in de (fluctuaties binnen de) overige bijdragen, is gekozen voor een separate baten regel. Voor vergelijkingsdoeleinden zijn de cijfers 2022 hierdoor óók aangepast.

Het restantverschil is het gevolg van het afboeken van oudere, ongegronde vorderingen alsmede extra gemaakte uren in het kader van de dienstverleningsovereenkomsten. Deze waren in de tussenrapportages niet volledig meegenomen (o.a. ROOO, energietoeslag), waardoor de dienstverleningskosten veel hoger uitkwamen dan begroot.

Huisvestingskosten

Het voordeel is ontstaan door eindafrekeningen servicekosten. Deze waren al enkele jaren niet verstrekt. Door corona waren er in de jaren 2020 en 2021 veel minder schoonmaakkosten en elektrakosten dan aan de RSD vooruit gefactureerd was.

Advies en controle

Deze kosten zijn incidenteel hoger uitgevallen doordat er voor specifieke projecten is ingehuurd.

Ondersteunende dienst

De ondersteunende diensten worden door 1Stroom uitgevoerd. Het betreft de salarisadministratie, de werkzaamheden omtrent het personeel (P&O), informatievoorziening en de facilitaire ondersteuning inclusief juridische zaken.

Sinds 1 juli 2020 worden de uren voor HRM op basis van realisatie in rekening gebracht, aangezien er geen grote HRM projecten zijn geweest. In 2023 vallen de kosten lager uit dan begroot.

Bestemmingsreserve Tozo

De uitvoeringskosten voor nog enkele controles op de juistheid van de Tozo uitkeringen, wat terugvorderingen van levensonderhoud, maar hoofdzakelijk het invorderen van de verstrekte bedrijfskredieten, vergde veel tijd. Door de wisselende rentetarieven en afwijkende termijnen vergde het opstellen van de saldobiljetten de nodige tijd. De invordering gaat voor een deel moeizaam, kost veel rappelleren, bellen, afspraken maken. Deze tijd wordt vergoed vanuit de Bestemmingsreserve Tozo.

Begrotingsrechtmatigheid

Programma	Begrotingsafwijking lasten		
	Begroot	Realisatie	Verschil
Programma 1: Bestuur	47.000	37.225	-9.775
Programma 2: RID	6.996.391	6.601.464	-394.926
Programma 3: Inkoop	337.675	346.446	8.771
Programma 4: RSD	5.897.300	7.595.816	1.698.516
Eliminatie doorbelasting intern	-397.457	-387.589	9.868
	12.880.909	14.193.363	1.312.456

Bestuur

Geen bijzonderheden.

RID

De overschrijding bij de RID is het gevolg van de ontwikkelingen bij de RID de afgelopen jaren waardoor veel projecten geen doorgang konden vinden of zijn vooruitgeschoven. Voor komende jaren wordt een stijging van de kapitaallasten verwacht als gevolg van een stijging in gestartte projecten in 2023 en 2024. Daarnaast is er een overschrijding gerealiseerd op onderhoud applicaties. Door verbeterd contractmanagement zijn de grote verwachte indexaties van leveranciers gemitigeerd. Ook is op enkele (niet vitale) applicaties het onderhoud verminderd of uitgesteld.

Project	Begroot	Realisatie	Verschil	Toelichting
4.3.2 Managed SIEM/SOC(K)	0	7.841	-7.841	Verwacht werd dat de kosten pas in 2024 zouden komen
4.18.1 Netwerksegmentatie(K)	22.776	25.746	-2.970	Enkele kosten kwamen al in Q4 2023
4.17.1 Back up unit(K)	121.209	134.915	-13.706	Duurder dan verwacht
Overschrijding			-24.517	
Financieel gevolg			ca. 2K	Hogere kapitaallasten per jaar

Inkoop

In 2021 hebben twee inkoopadviseurs gekozen voor een andere baan, deze vacatures zijn niet opgevuld in verband met het onderzoek naar de toekomst van de afdeling Inkoop. In plaats daarvan is gebruik gemaakt van inhuurkrachten. De ingeschatte last is beperkt overschreden.

RSD

Het grootste nadeel is als gevolg van een presentatiewijzing (overige baten worden nu niet meer gesaldeerd maar separaat weergegeven). Het restant van de overschrijding betreft een begrotingsverschil op de personeelskosten, gefinancierd door de dienstverleningsovereenkomsten. Enkele dienstverleningen waaronder de ROOO en de energietoeslag zijn niet begroot maar wel uitgevoerd waardoor de tweede tussenrapportage veel lager uitviel dan de werkelijke last. Daarnaast zijn de personeelskosten hoger uitgevallen als gevolg van langdurige ziekte en zijn oninbaar geachte balansvorderingen afgeboekt.

9.5. Rechtmatigheidsverantwoording

Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarstukken opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid.

Dit betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
 - De financiële rechtmatigheid het voorwaarden criterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
 - Voor het voorwaarden criterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 21-11-2022 door het AB is vastgesteld;
 - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan het AB zijn gemeld.
 - Ten aanzien van het M&O criterium is de nota M&O beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Op dit moment is er nog geen M&O nota opgesteld. De verwachting is dat dit in de loop van 2024 plaatsvindt.
 - De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening.
- Dit betekent dat:
- Een verantwoordingsgrens van 1 % van de totale lasten van de GR (zijnde € 129K) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
 - Een rapporteringstolerantie van € 12K is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

9.6 Incidentele baten en lasten

In 2023 waren er zowel incidentele baten als lasten.

De incidentele baten waren renteopbrengsten groot 114K. Deze rentebaten waren het gevolg van voorschotten met betrekking tot de energietoeslag 2023. Deze werd pas in december 2023 uitbetaald maar gedurende het jaar ontvangt de SDL hier een voorschot voor, hetgeen rente accumuleerde.

De incidentele lasten waren 530K met betrekking tot de doorontwikkeling RID. Deze zijn door het bestuur geaccordeerd.

9.7. Gebeurtenissen na balansdatum

Bestuurlijke opdracht

Besloten is, op grond van diverse scenario's, dat de huidige RID wordt doorontwikkeld en dat op basis van een Liemerse I&A visie wordt berekend welke investeringen hiervoor benodigd zijn. Eind 2023 heeft het Algemeen Bestuur aangegeven te kiezen voor een groeiscenario. Dit scenario zal in april 2024 d.m.v. een Raadsvoorstel bij iedere gemeente worden behandeld.

Voor de afdeling Inkoop zijn we nog in gesprek op welke wijze de uittreding van de gemeente Zevenaar zal worden ingeregeld. Dit is mede afhankelijk van de keuze van 1Stroom.

10. Overzicht Taakvelden en WNT

10.1 Taakvelden per programma

Bestuur

Taakvelden	Begroting 2023 prim.	Begroting 2023 nw	Rekening 2023	Vershil 2023
0.4 Overhead	47.000	47.000	37.225	-9.775
Totaal	47.000	47.000	37.225	-9.775

Bovenstaande taakvelden gelden voor zowel de baten als de lasten.

RID

Taakvelden	Begroting 2023 prim.	Begroting 2023 nw	Rekening 2023	Vershil 2023
0.1 Bestuur	48.500	63.500	64.180	680
0.2 Burgerzaken	136.000	126.500	146.430	19.930
0.4 Overhead	4.742.421	5.774.190	5.478.383	-295.807
0.61 OZB Woningen	189.300	193.300	189.483	-3.817
2.1 Verkeer en vervoer	99.500	99.500	81.692	-17.808
3.3 Bedrijfsloket	41.600	41.600	19.524	-22.077
7.4 Milieubeheer	17.500	17.500	4.087	-13.413
8.1 Ruimtelijke ordening	149.000	174.000	180.987	6.987
8.3 Wonen en Bouwen	128.844	108.844	49.110	-59.734
Totaal	5.552.665	6.598.934	6.213.875	-385.059

Vershil met cijfers hoofdstuk 9 betreft bijdrage RSD.

Bovenstaande taakvelden gelden voor zowel de baten als de lasten.

Inkoop

Taakvelden	Begroting 2023 prim.	Begroting 2023 nw	Rekening 2023	Vershil 2023
0.4 Overhead	287.675	337.675	346.446	8.771
Totaal	287.675	337.675	346.446	8.771

Bovenstaande taakvelden gelden voor zowel de baten als de lasten.

RSD

Taakvelden	Begroting 2023 prim.	Begroting 2023 nw	Rekening 2023	Vershil 2023
Lasten				
0.1 Bestuur	-	-	-	-
6.2 Wijkteams	60.000	60.000	74.284	14.284
6.3 Inkomensregelingen	2.171.384	3.361.084	3.494.482	133.398
6.5 Arbeidsparticipatie	2.907.577	2.240.723	3.731.032	1.490.310
6.6 Maatwerkvoorzieningen WMO	20.493	20.493	18.964	-1.529
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	128.258	100.000	153.786	53.786
6.72 Jeugdzorg	145.000	100.000	94.821	-5.179
6.81 Jeugdzorg crisis	15.000	15.000	28.446	13.446
7.4 Milieubeheer	-	-	-	-
8.1 Ruimtelijke ordening	-	-	-	-
8.3 Wonen en Bouwen	-	-	-	-
	5.447.712	5.897.300	7.595.816	1.698.516

Taakvelden	Begroting	Begroting	Rekening	Vershil
Baten	2023 prim.	2023 nw	2023	2023
0.5 Treasury	-	-	114.270	114.270
3.3 Bedrijfsloket	-	-	-	-
6.2 Wijkteams	60.000	60.000	74.284	14.284
6.3 Inkomensregelingen	2.171.384	3.361.084	3.428.774	67.690
6.5 Arbeidsparticipatie	2.907.577	2.240.723	3.632.470	1.391.747
6.6 Maatwerkvoorzieningen WMO	20.493	20.493	18.964	-1.529
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	128.258	100.000	153.786	53.786
6.72 Jeugdzorg	145.000	100.000	94.821	-5.179
6.81 Jeugdzorg crisis	15.000	15.000	28.446	13.446
7.4 Milieubeheer	-	-	-	-
8.1 Ruimtelijke ordening	-	-	-	-
8.3 Wonen en Bouwen	-	-	-	-
Totaal	5.447.712	5.897.300	7.545.816	1.648.516

SDL

Taakvelden	Begroting	Begroting	Rekening	Vershil
Lasten	2023 prim.	2023 nw	2023	2023
0.1 Bestuur	48.500	63.500	64.180	680
0.2 Burgerzaken	136.000	126.500	146.430	19.930
0.4 Overhead	5.077.096	6.158.865	5.862.054	-296.811
0.61 OZB Woningen	189.300	193.300	189.483	-3.817
2.1 Verkeer en vervoer	99.500	99.500	81.692	-17.808
3.3 Bedrijfsloket	41.600	41.600	19.524	-22.077
6.2 Wijkteams	60.000	60.000	74.284	14.284
6.3 Inkomensregelingen	2.171.384	3.361.084	3.494.482	133.398
6.5 Arbeidsparticipatie	2.907.577	2.240.723	3.731.032	1.490.310
6.6 Maatwerkvoorzieningen WMO	20.493	20.493	18.964	-1.529
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	128.258	100.000	153.786	53.786
6.72 Jeugdzorg	145.000	100.000	94.821	-5.179
6.81 Jeugdzorg crisis	15.000	15.000	28.446	13.446
7.4 Milieubeheer	17.500	17.500	4.087	-13.413
8.1 Ruimtelijke ordening	149.000	174.000	180.987	6.987
8.3 Wonen en Bouwen	128.844	108.844	49.110	-59.734
Totaal	11.335.052	12.880.909	14.193.363	1.312.454

Taakvelden	Begroting	Begroting	Rekening	Vershil
Baten	2023 prim.	2023 nw	2023	2023
0.1 Bestuur	48.500	63.500	64.180	680
0.2 Burgerzaken	136.000	126.500	146.430	19.930
0.4 Overhead	5.077.096	6.158.865	5.862.054	-296.811
0.5 Treasury	-	-	114.270	114.270
0.61 OZB Woningen	189.300	193.300	189.483	-3.817
2.1 Verkeer en vervoer	99.500	99.500	81.692	-17.808
3.3 Bedrijfsloket	41.600	41.600	19.524	-22.077
6.2 Wijkteams	60.000	60.000	74.284	14.284
6.3 Inkomensregelingen	2.171.384	3.361.084	3.428.774	67.690
6.5 Arbeidsparticipatie	2.907.577	2.240.723	3.632.470	1.391.747
6.6 Maatwerkvoorzieningen WMO	20.493	20.493	18.964	-1.529
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	128.258	100.000	153.786	53.786
6.72 Jeugdzorg	145.000	100.000	94.821	-5.179
6.81 Jeugdzorg crisis	15.000	15.000	28.446	13.446
7.4 Milieubeheer	17.500	17.500	4.087	-13.413
8.1 Ruimtelijke ordening	149.000	174.000	180.987	6.987
8.3 Wonen en Bouwen	128.844	108.844	49.110	-59.734
Totaal	11.335.052	12.880.909	14.143.362	1.262.453

10.2 Wet normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is in werking getreden met ingang van 1 januari 2013. De WNT regelt niet alleen de openbaarmaking van topinkomens in de publieke en semipublieke sector, maar stelt ook maxima aan de hoogte van de bezoldiging van topfunctionarissen en tevens aan de ontslagvergoedingen.

Met ingang van 1 januari 2015 is de Wet verlaging Bezoldigingsmaximum WNT (hierna WNT-2) in werking getreden. De WNT is van toepassing op gemeenten volgens art. 1.2 WNT. En bij of krachtens publiekrecht ingestelde rechtspersonen vallen onder de werkingssfeer van de WNT, zoals GR Samenwerking de Liemers.

De maximale bezoldiging mag voor een topfunctionaris in dienstverband niet meer bedragen dan € 223.000 per jaar (algemene maximum 2023).

De WNT definieert het begrip topfunctionaris voor instellingen in de (semi)publieke sector als:

- De leden van de hoogste uitvoerende en toezichthoudende organen;
- De hoogste ondergeschikte of de leden van de groep hoogste ondergeschikten aan dat orgaan;
- Degene of degenen belast met de dagelijkse leiding.

De leden van het dagelijks bestuur en algemeen bestuur van GR Samenwerking de Liemers ontvangen geen bezoldiging en geen onkostenvergoeding van GR Samenwerking de Liemers.

Conform de beleidsregels toepassing WNT hebben wij in onderstaande tabel voor alle topfunctionarissen de voorgeschreven informatie opgenomen. Voor niet-topfunctionarissen is er geen informatie opgenomen omdat geen enkele medewerker boven de norm uitkomt. De in de tabel genoemde functionarissen zijn onbezoldigd bij de GR Samenwerking de Liemers.

Gegevens 2023	
bedragen x € 1	W. Hekkers
Functiegegevens	Algemeen Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	109.960
Beloningen betaalbaar op termijn	18.691
<i>Subtotaal</i>	<i>128.650</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	128.650
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Gegevens 2022	
bedragen x € 1	W. Hekkers
Functiegegevens	Algemeen Directeur
Aanvang en einde functieervulling in 2022	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	103.812
Beloningen betaalbaar op termijn	23.067
<i>Subtotaal</i>	<i>126.879</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000
Bezoldiging	126.879

Gegevens 2023	
NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE
A.J. van Hout	Bestuurslid AB/DB
L.J.E.M. van Riswijk	Bestuurslid AB/DB
H.B. Hieltjes	Bestuurslid AB/DB
H. Sluiter	Bestuurslid AB
J. Derksen	Bestuurslid AB
P. Pennekamp	Bestuurslid AB
A. van Orden	Bestuurslid AB
A. Boone	Bestuurslid AB
S. Bijl	Bestuurslid AB
B. Kagei	Bestuurslid AB
T. Albers	Bestuurslid AB
J. Goossen	Bestuurslid AB
D. van Dam	Bestuurslid AB
J. Zwaga-Komen	Bestuurslid AB
G. Schrijner	Bestuurslid AB

11. Bijlagen

11.1 Werk en Inkomen

Uitkeringsdossiers	Duiven			Westervoort			Zevenaar			RSD		
BUIG	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Budgetten ministerie	6.419.789	6.231.360	6.601.725	5.173.042	4.950.736	5.237.906	11.315.281	10.360.640	11.822.866	22.908.112	21.542.736	23.662.497
BUIG	6.448.128	6.211.038	6.668.440	4.871.151	4.733.032	5.293.384	11.734.133	11.486.618	12.884.935	23.053.412	22.430.688	24.846.759
waarvan LKS	312.160	344.458	413.611	235.639	286.067	364.050	551.118	692.143	912.861	1.098.916	1.322.667	1.690.522
waarvan BBZ	36.747	59.064	-2.532	29.058	50.599	19.714	19.339	195.144	23.927	85.144	304.807	41.109
Saldo	-28.339	20.322	-66.715	301.891	217.704	-55.478	-418.852	-1.125.978	-1.062.069	-145.300	-887.952	-1.184.262
Percentage	-0,44%	0,33%	-1,01%	5,84%	4,40%	-1,06%	-3,70%	-10,87%	-8,98%	-0,63%	-4,12%	-5,00%
Aantal Dossiers	402	384	382	322	306	298	760	725	740	1484	1415	1420
Daling tov vorig jaar	-6,51%	-4,48%	-0,52%	-6,12%	-4,97%	-2,61%	-7,54%	-4,61%	2,07%	-2,90%	-4,65%	0,35%
Loonkostensubsidie	Duiven			Westervoort			Zevenaar			RSD		
Peildatum 31-12	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Aantal klanten	44	47	46	32	40	46	77	100	115	153	187	207
Re-integratie inkoop	Duiven			Westervoort			Zevenaar			RSD		
trajecten incl.fac.voorz.	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Totaal	293.291	364.508	441.957	300.253	330.800	379.816	647.806	725.784	756.225	1.241.349	1.421.092	1.577.998

11.2 Tozo

TOZO	verstrekt	afgelost	ontvangen	rente	openstaand bedrag 31-12-2023
Duiven	19	4	€ 42.252,25	€ 1.742,19	€ 62.298,58
Westervoort	22	2	€ 41.074,28	€ 3.253,77	€ 103.377,94
Zevenaar	44	4	€ 87.668,54	€ 4.732,72	€ 226.180,99

Meerjarenbegroting 2025 - 2028

Gemeenschappelijke regeling
Samenwerking de Liemers

Inhoud

Meerjarenbegroting 2025 - 2028.....	1
Inhoud	2
Inleiding.....	5
Onzekerheden met betrekking tot deze meerjarenbegroting:.....	6
Financiën	7
Ontwikkeling	7
Richtlijnen programmabegroting 2025 – 2028	8
Algemene dekkingsmiddelen	8
Overhead.....	8
Personeelslasten	8
BTW	8
VPB	8
Kapitaallasten	8
Prijsstijgingen	9
Onvoorzien	9
BELEIDSBEGROTING	10
Programmaplan	11
Te realiseren programma's:	11
Overzicht van de algemene dekkingsmiddelen	11
Overzicht van de kosten van Overhead	11
Bedrag voor de heffing voor de vennootschapsbelasting	11
Bedrag voor onvoorzien.....	11
1. <i>Programma Bestuur</i>	12
1.1 Bestuur	12
1.1.1 Wat willen wij bereiken?	12
1.1.2. Wat gaan we daarvoor doen?	12
1.1.3. Wanneer zijn we tevreden?.....	12
1.2 Ondernemingsraad.....	13
1.2.1. Wat willen wij bereiken?	13
1.2.2. Wat gaan we daarvoor doen?	13
1.2.3. Wanneer zijn we tevreden?.....	13
1.3. Wat mag het kosten?	13
2. <i>Programma RID</i>	14
2.1 Wat gaan we bereiken?.....	14
2.4. Wanneer zijn wij tevreden?	16
2.5. Wat mag het kosten	16
3. <i>Programma Inkoop</i>	17
3.1. Wat willen we bereiken?.....	17
3.2. Wat gaan we daarvoor doen?	17
3.3. Wie zijn daarbij betrokken?	18
3.3. Wanneer zijn we tevreden?	18

3.4	Wat mag het kosten	18
4.	<i>Programma RSD</i>	19
4.1.	Algemeen (Ontwikkelingen)	19
4.2.	Kerntaak, missie, visie en doelstellingen.....	19
4.3	Wat willen wij bereiken.....	22
4.4	Uitgangspunten begroting 2025-2028.....	22
4.5	Wat gaan we daarvoor doen?	22
4.5.1.	Unit Werk.....	22
4.5.2.	Zorg en Ondersteuning.....	25
4.5.3	Specifieke doelgroepen	26
4.5.4.	Inkomensondersteuning.....	26
4.5.5.	Liemers Ondernemersportaal	27
4.6	Deelprojecten gericht op bedrijfsvoering	28
4.6.1.	Dienstverleningsconcept	28
4.6.2.	Interne organisatie	28
4.7	Wanneer zijn we tevreden?	29
4.8	Wat mag het kosten?	30
	Beleidsindicatoren Sociaal Domein	31
	BELEIDSPROGRAMMA	32
	Paragrafen	32
5.	Weerstandsvormogen en risicobeheersing	33
6.	Onderhoud kapitaalgoederen	36
7.	Financiering.....	36
8.	Bedrijfsvoering	36
9.	Wet Openbare Overheid.....	38
10.	Verbonden partijen	39
	Financiële begroting	40
11.	Overzicht van baten en lasten.....	41
11.1	<i>Programma Bestuur</i>	42
11.2	<i>Programma RID</i>	43
11.3	<i>Programma Inkoop</i>	45
11.4	<i>Programma RSD</i>	46
	Bijlage 1: WID.....	48
1.1	<i>Participatiebudget</i>	48
1.2	<i>Inkomensdeel</i>	48
1.3	<i>Dienstverlening</i>	49
	Bijlage 2: Geprognosticeerde meerjarenbalans.....	51
	Bijlage 3: Taakvelden SDL	52

Bijlage 4: Totaaloverzicht KPI's RSD vanuit Bestuurlijke opdracht 2024-2026.....	53
---	-----------

CONCEPT

Inleiding

Voor u ligt de meerjarenbegroting van de Gemeenschappelijke regeling Samenwerking de Liemers 2025 tot en met 2028.

De meerjarenbegroting 2025 – 2028 van Gemeenschappelijke regeling Samenwerking de Liemers bevat de begrotingsinformatie voor de samenwerking op het gebied van Werk en Inkomen en ICT in het kader van de Participatiewet van de gemeenten Duiven, Westervoort en Zevenaar.

Uitgangspunten voor de samenwerking zijn:

- Vermindert de kwetsbaarheid van de organisatie
- Verbetert de kwaliteit van het werk en dus de dienstverlening aan de burgers
- Zaken worden efficiënter uitgevoerd
- (Wettelijke) Ontwikkelingen kunnen sneller worden opgepakt.

De drie Liemerse gemeenten hebben een gedeelde bestuurlijke visie op samenwerking:

Samenwerking is het, met behoud van de huidige bestuurlijke zelfstandigheid, vergroten van de gemeentelijke slagkracht door bundeling van ambtelijke expertise op strategisch, tactisch en operationeel niveau met als resultaat verhoogde kwaliteit, continuïteit en efficiëntie.

Kortom: een versterkte positie voor de drie gemeenten in de Liemers, gericht op gezamenlijke uitvoering (bedrijfsvoering) van taken op Werk en Inkomen en ICT. Voor wat betreft Inkoop heeft de gemeente Zevenaar besloten dit onderdeel weer zelf uit te voeren. In deze begroting is Inkoop structureel uit de begroting gehaald en worden er samenwerkingsafspraken op basis van een dienstverleningsovereenkomst opgesteld met de gemeenten Duiven en Westervoort.

Beleidsbepaling – daar waar mogelijk op elkaar afgestemd – blijft bij de individuele gemeenten en de uitvoering en ontwikkeling van het beleid wordt door de samenwerking opgepakt. Gemeenten hebben wel aanvullend de mogelijkheid om diensten af te nemen.

Als er sprake is van beleid bij de individuele gemeenten en uitvoering door het samenwerkingsverband, is de juridische structuur (vorm) een hulpmiddel om deze uitgangspunten te borgen.

Als vorm voor de samenwerking is gekozen voor het treffen van een gemeenschappelijke regeling waarbij een openbaar lichaam wordt ingesteld. De samenwerking op beide terreinen – Werk en Inkomen en ICT - zijn onder de werking van de gemeenschappelijke regeling gebracht.

Deze begroting 2025 – 2028 bestaat uit een Programmaplan.

Dit plan bevat:

- de te realiseren programma's, met per programma de 'W'-vragen
- de beleidsindicatoren
- een overzicht van de baten en lasten per programma.

Daarna volgen de paragrafen zoals:

- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Wet Open Overheid (WOO)
- Verbonden partijen

Tot slot is de Financiële begroting per programma opgenomen, waarin de financiële vertaling van het programmaplan heeft plaatsgevonden, inclusief de meerjarenraming met geprognosticeerde begin- en eindbalans.

Onzekerheden met betrekking tot deze meerjarenbegroting:

- De Raden moeten in 2024 nog instemmen met de wijze waarop de nieuwe Wet op de Gemeenschappelijke regeling voor de SDL wordt ingevoerd.
- In 2021 heeft de RID een start gemaakt met een bestuurlijke opdracht. In 2022 heeft M&I Partners een rapport opgesteld m.b.t. de toekomst van de RID. In maart 2024 is deze door zowel de DB SDL als de commissies goedgekeurd. Het voorstel zal in Q2 2024 in de raden worden behandeld. Voor 2024 is dit incidenteel € 1.135.630. Dit bedrag bestaat uit personeel (€530K + €531K) en software (€74K) en is verwerkt in deze begroting.
- Voor de jaren 2025-2028 zijn de volgende bedragen verwerkt als gevolg van de doorontwikkeling RID:

○ 2025:	€ 1.209.609
○ 2026:	€ 1.403.710
○ 2027:	€ 1.715.893
○ 2028:	€ 2.028.076
- Per juli 2024 zal naar verwachting de gemeente Zevenaar uit deze samenwerking stappen met behoud van ICT & gezamenlijke aanbestedingsopdrachten voor de drie gemeenten.
- Voor inkoop is voor 2025 doorgerekend op basis van de huidige bezetting, zowel intern als inhuur. Indexatie op basis van septembercirculaire 2023 en bezuinigingstaakstelling.
- De dienstverleningsovereenkomsten van de RID met WSP en de MGR zijn beëindigd op 31-12-2023, maar de wens van MGR is om de diensten van de RID af te blijven nemen. In maart 2024 is er een intentie uitgesproken voor continuatie en zijn de voorschotfacturen betaald. Voor deze begroting gaan wij ervan uit dat de dienstverlening wordt gecontinueerd na 2024.
- De bestuurlijke opdracht van de RSD loopt tot en met 2026. In de begroting 2024 nw en de begrotingen 2025-2026 is een bedrag van 400K bijgeplust (van 1 miljoen naar 1,4 miljoen). In de loop van 2026 gaan wij met de bestuurders om tafel omtrent de Bestuurlijke Opdracht na 2026. In deze meerjarenbegroting is het bedrag doorgetrokken, zonder indexatie zodat aan de bezuinigingstaakstelling wordt voldaan.
- Om beter inzicht te krijgen in de overige bijdragen (o.a. subsidies) is vanaf 2024 nw gekozen om de overige bijdragen als separate categorie in de baten te presenteren. Voorheen werden deze overige bijdragen in de personeelskosten gesaldeerd.
- De dienstverleningsovereenkomsten RSD worden jaarlijks geactualiseerd.
- Afhandeling Covid19. De terugvordering van de verstrekte bedrijfskredieten Tozo zal ook in 2024 extra tijd vergen van de RSD. Hiervoor is een bestemmingsreserve gevormd waaruit de kosten worden onttrokken.
- De investeringskredieten die vrijvallen in 2025 en verder, zijn volledig weer als investering en dus kapitaallasten meegenomen in deze meerjarenbegroting. De besteding van deze gelden is afhankelijk van de noodzaak van vervanging, de I-strategie en de cloudvisie.
- De besteding van de investeringsbudgetten wordt gezamenlijk met de RID contactpersonen worden bepaald.

In de kaderbrief hebben wij ook melding gemaakt (van een deel) van deze punten. Daar hebben wij ook aangegeven dat wij gezien de (prijs- en loon-)ontwikkelingen voor 2024 de Primitieve begroting 2024 moeten bijstellen om een goede basis te hebben voor de begroting 2025.

In de hoop dat na de prijsstijgingen voor 2024 het voor 2025 en verder zal stabiliseren, volgen wij, na bijstelling van de begroting voor 2024, voor 2025 – 2028 de septembercirculaire.

Aangezien het bij veel zaken om aannames gaat (inschattingen m.b.t. formatie en kosten) gaan wij deze duidelijk benoemen, zodat eventuele verschillen in de realisatie te herleiden zijn.

Financiën

Op de vastgestelde Meerjarenbegroting 2024-2027 zijn wijzigingen doorgevoerd naar aanleiding van de ongebruikelijke economische situatie, waarbij de CAO-afspraken voor 2024 hoger uitvallen dan de geïndexeerde 4,2% voor lonen en de overige prijsstijgingen zijn hoger dan de geïndexeerde 2,4%. Om een realistisch beeld te geven voor 2024 en het begrotingsjaar 2025 hebben wij de primitieve begroting 2024 aangepast naar totaal 5,2% voor personeelskosten en 4,3% voor de overige kosten. Hierin zit de taakstelling van een kostenreductie van 2% in 2024. Voor 2025 en verder brengen wij een reductie van 3% op de verwachte stijging uit de septembercirculaire. Dit conform de kaderbrief die wij in december 2023 hebben toegezonden.

De begroting 2024 na wijziging geeft een stijging weer van 2,9 miljoen euro ten opzichte van de primitieve begroting 2024. De indexaties, die in december 2023 middels de kaderbrief zijn gecommuniceerd, zijn ongeveer 375K. Het overige komt door de nieuwe BO RSD (+400K), de doorontwikkeling RID (+1.135K) en een herpresentatie van overige baten zoals subsidies (+1.000K). Laatstgenoemde werden voorheen in de personeelskosten gesaldeerd. Dit betekent dus niet dat de Gemeenten deze 1.000K extra moeten financieren.

Consolidatie Exploitatiekosten op kostensoort

Lasten	Werkelijk 2023	Begroting 2024 prim.	Begrotings wijzigingen	Begroting 2024 nw
Bestuurskosten	37.225	51.200	1.000	52.200
Personele kosten	8.939.673	8.616.300	2.754.950	11.371.250
Huisvestingskosten	498.833	521.050	9.750	530.800
Automatiseringskosten	549.815	413.700	8.100	421.800
Onderhoud applicaties	1.722.653	1.862.600	109.280	1.971.880
Facilitaire zaken	146.164	122.900	2.300	125.200
Advies en Controle	92.858	58.700	1.100	59.800
Ondersteunende dienst	222.664	243.500	4.500	248.000
Overige kosten	2.194	22.400	400	22.800
Kapitaallasten	720.974	1.033.024	19.176	1.052.200
Totaal lasten	12.933.054	12.945.374	2.910.556	15.855.930

Ontwikkeling

In deze begroting gaan we ervan uit dat de gevraagde middelen voor de doorontwikkeling RID beschikbaar worden gesteld. Mochten de Raden in het voorjaar 2024 anders besluiten, dan moet de begroting hierop aangepast worden.

Algemeen Directeur SDL/Directeur RSD
Wilfred Hekkers

Adjunct-directeur SDL/Directeur RID
Patrick Marelis

Richtlijnen programmabegroting 2025 – 2028

Algemene dekkingsmiddelen

De gemeenschappelijke regeling Samenwerking de Liemers (SDL) voert de werkzaamheden voor Werk en Inkomen gemandateerd uit. Dit houdt in dat de SDL geen algemene dekkingsmiddelen ontvangt.

Met ingang van maart 2020 is de Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandig ondernemers (Tozo) door de RSD via mandaat uitgevoerd voor de drie deelnemende gemeenten. De terugvorderingen van de verstrekte bedrijfskredieten Tozo zijn ook in 2025 en volgende jaren een taak van de RSD. Bij het toekennen van de Tozo-uitkeringen zijn hiervoor uitvoeringskosten ontvangen en (gedeeltelijk) in een bestemmingsreserve Tozo opgenomen. De uitvoeringskosten worden ten laste van de bestemmingsreserve uitgevoerd.

Overhead

De kosten zijn conform de Iv3-informatievoorschriften aan de taakvelden toegerekend. In Bijlage 3 wordt een overzicht van de taakvelden per programma en geconsolideerd weergegeven. De begrote kosten voor 2025 zijn € 16.174.609. Hiervan wordt € 7.059.379 toegerekend aan taakveld 0.4 Overhead, dit is 43,64%. Dit is een stijging t.o.v. de jaarstukken 2023.

Personeelslasten

Bij bepaling van de loonkosten wordt rekening gehouden met bevorderingen naar de functieschaal en periodieke verhogingen waar per 1 januari 2025 recht op bestaat. De CAO-afspraken zijn in de 'Begroting 2024 nw' aangepast naar 5,2%, zoals aangegeven in de kaderbrief en is in lijn met het CAO-akkoord.

BTW

Met ingang van 01-01-2018 valt de SDL niet meer onder de koepelvrijstelling en de transparantieregeling. Dit houdt in dat de gehele SDL voor de BTW ondernemer is geworden. De begroting gaat uit van de kosten exclusief BTW (conform de Wet op de Omzetbelasting 1968) doordat deze voor de SDL terug te vorderen zijn. De bijdragen worden met BTW gefactureerd naar de deelnemende gemeenten. Bij de deelnemende gemeenten is deze BTW niet geheel terugvorderbaar via de BTW-aangifte c.q. verrekenbaar met het BTW -Compensatiefonds. De lasten in de gemeentelijke begroting voor deelname aan de SDL kunnen hoger zijn dan de hier weergegeven lasten, omdat er een deel kostprijsverhogende BTW is ontstaan. Dit verschilt per gemeente omdat dit afhankelijk is van het geldende mengpercentage per gemeente.

VPB

De uitvoeringstaken van de GR aan de deelnemende gemeenten valt onder de Objectvrijstelling VPB voor samenwerkingsverbanden aanzien:

- De activiteiten verricht worden voor de in het samenwerkingsverband participerende overheidslichamen;
- De activiteiten onbelast zouden zijn als ze door de participant zelf zouden zijn verricht;
- De participanten naar evenredigheid van de afname van de activiteiten bijdragen aan het samenwerkingsverband.

Kapitaallasten

In 2023 is de Financiële verordening SDL geactualiseerd.

Kapitaallasten bestaan uit de afschrijvingslasten en rentetoerekening.

De materiële vaste activa worden m.i.v. 2021 lineair afgeschreven in maximaal:

Gebouwen	Nieuwbouw	50 jaar
	Renovatie, restauratie en verbouwingen	25 jaar
	Semi permanent	20 jaar
	Glasvezel	15 jaar
Meubilair	Kantoormeubilair	15 jaar
	Smartboards, beamers ,TV, presentatieschermen	5 jaar
ICT	Software Kernapplicaties	10 jaar
	Software	7 jaar
	Apparatuur tbv decentrale vaste werkplek	5 jaar
	Netwerk en bekabeling	5 jaar
	Hardware	4 jaar
	ICT techniek voor decentrale computerruimte	4 jaar
	Overige automatiseringsapparatuur	4 jaar
	Apparatuur tbv de mobiele werkplek	3 jaar
	Pilot projecten	3 jaar

Voor de toerekening van rente over de investeringen wordt de omslagrente berekend. De omslagrente voor 2025 wordt gesteld op 0,5%. Behalve de werkelijke rente op leningen zal er de omslagrente worden toegerekend aan de investeringen.

Voor het gebruik van de glasvezelkabel is geparticipeerd in Stichting Samenwerkingsverband Glasvezelnetwerk. Dit betreft geen eigendom maar een gebruiksrecht. Daarom is deze activa geclassificeerd als materiële vaste activa waarop lineair wordt afgeschreven in 15 jaar.

Investeringen die individueel onder een verkrijgingsprijs van minder dan € 10K blijven, worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen. Deze laatst genoemden worden altijd geactiveerd. Maar deelinvesteringen lager dan € 10K die onderdeel zijn van een totaalkrediet worden wel als zodanig geactiveerd.

Prijsstijgingen

In deze begroting zijn de overige kosten zo goed mogelijk ingeschat. Daar waar dit niet mogelijk was, is een inflatiecijfer gebruikt op basis van Nationale consumentenprijsindex (cpi), zoals weergegeven in de Septembercirculaire.

Onvoorzien

In deze begroting is nergens een bedrag opgenomen voor onvoorzien. De lasten worden zo goed mogelijk ingeschat en begroot. Kostenoverschrijdingen of onvoorziene kosten worden via de tussenrapportage voorgelegd ter accordering door het bestuur.

BELEIDSBEGROTING

CONCEPT

Programmaplan

Te realiseren programma's:

1. Bestuur
2. RID
3. Inkoop
4. RSD

Zie hierna de specificaties per programma.

Overzicht van de algemene dekkingsmiddelen

De GR Samenwerking de Liemers voert haar taken uit onder mandaat. De inkomsten bestaan daardoor uit doorbelasting van de kosten. Er zijn in principe geen reserves of voorzieningen. De gemaakte kosten worden per jaar doorbelast waardoor er ook geen eigen vermogen is. Daarom zijn er geen algemene dekkingsmiddelen in deze begroting opgenomen.

Met ingang van 2020 is er een Bestemmingsreserve Tozo gevormd, omdat de uitvoeringskosten zijn toegekend voor de gehele duur van de afhandeling van de Tozo uitkeringen en Bedrijfskredieten. Bij de invoering werd uitgegaan dat de looptijd minimaal tot en met 2024 zou zijn, maar door verlengingen en uitstel van de terugbetalingsverplichting kan deze zeker doorlopen tot 2026.

Overzicht van de kosten van Overhead

De programma's Bestuur en Inkoop zijn voor 100% Overhead. Voor het programma RID valt een gedeelte onder de Overhead. Voor de specificatie verwijzen we naar bijlage 3.

Bedrag voor de heffing voor de vennootschapsbelasting

De uitvoeringstaken van de GR aan de deelnemende gemeenten valt onder de Objectvrijstelling VPB voor samenwerkingsverbanden aangezien:

- De activiteiten verricht worden voor de in het samenwerkingsverband participerende overheidslichamen;
- De activiteiten onbelast zouden zijn als ze door de participant zelf zouden zijn verricht;
- De participanten naar evenredigheid van de afname van de activiteiten bijdragen aan het samenwerkingsverband.
- De dienstverlenings-overeenkomsten zijn van geringe omvang, hebben geen winstoogmerk of het doel om structurele overschotten te behalen.

Daarom is in deze begroting geen bedrag voor heffing voor de vennootschapsbelasting opgenomen.

Bedrag voor onvoorzien

In deze begroting is geen expliciet bedrag opgenomen voor onvoorziene uitgaven.

De lasten worden zo goed mogelijk ingeschat en op basis van de vastgestelde verdeelsleutels in rekening gebracht bij de deelnemende gemeenten. Als er toch onvoorziene uitgaven ontstaan, worden deze via de tussenrapportages voorgelegd aan het bestuur.

1. Programma Bestuur

1.1 Bestuur

1.1.1 Wat willen wij bereiken?

Het besturen van de Gemeenschappelijke regeling Samenwerking de Liemers, waarbij door samenwerking de dienstverlening op ICT-gebied en het terrein van werk en inkomen, aan de deelnemende gemeenten goed verzorgd en gegarandeerd wordt.

1.1.2. Wat gaan we daarvoor doen?

Het bestuur van de Gemeenschappelijke regeling Samenwerking de Liemers (SDL) bestaat ten tijde van het opmaken van deze meerjarenbegroting uit het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur.

In 2022 is er een beperkte wijziging van de GR Samenwerking De Liemers doorgevoerd. Met ingang van 1 juli 2022 is de Wet op de Gemeenschappelijke Regeling gewijzigd, in hoeverre deze wijzigingen voor de SDL zullen gaan gelden, wordt begin 2024 voorgelegd aan de Raden.

Het algemeen bestuur wordt gevormd door de colleges van de drie aangesloten gemeenten. Het algemeen bestuur komt twee keer per jaar bijeen. In het midden van het jaar om jaarrekening, de meerjarenbegroting en de 1^e tussenrapportage vast te stellen, nadat de drie gemeenteraden gelegenheid hebben gehad hun zienswijzen in te dienen. En in het najaar om de 2e tussenrapportage vast te stellen.

Het dagelijks bestuur vergadert minimaal drie keer per jaar, twee daarvan zijn voorbereidend voor het algemeen bestuur, enige weken voorafgaande aan de vergadering van het AB. De derde vergadering is aan het einde van het eerste kwartaal om de begroting en jaarrekening voorlopig vast te stellen en voor zienswijze naar de raden te sturen.

De rol van voorzitter van AB en DB wordt bij toerbeurt ingevuld door een van de burgemeesters, telkens voor de duur van twee jaar. Met ingang van 2023 wordt deze functie vervuld worden door de burgemeester van Duiven en zal per 1-1-2025 overgedragen worden aan de burgermeester van Zevenaar. De secretarisrol wordt vervuld door de algemeen directeur SDL.

De algemeen directeur SDL fungeert als bestuurder voor de ondernemingsraad van de SDL.

Naast het bestuur heeft de SDL een ondernemingsraad. Deze raad vergadert ongeveer 5 keer per jaar.

1.1.3. Wanneer zijn we tevreden?

Gestreefd wordt naar een doelmatige en effectieve aansturing in samenspraak met de OR.

1.2 Ondernemingsraad

1.2.1. Wat willen wij bereiken?

De ondernemingsraad (OR) komt op voor de belangen van de medewerkers in de organisatie en levert een bijdrage aan een betere besluitvorming. De OR doet dit door geluiden van de werkvloer mee te nemen in de overleggen met de WOR-bestuurder. Er wordt daarbij steeds gezocht naar een balans tussen het collectieve belang van medewerkers en het organisatiebelang.

De organisatie zal ook in 2025 niet stil zitten. Er zullen dan ook verschillende onderwerpen zijn die in de loop van het jaar ter advies of ter instemming aan de OR worden voorgelegd. De OR zal daarnaast zelf ook onderwerpen agenderen die van belang zijn voor het personeel en de organisatie.

De OR zal de nadruk leggen op de volgende onderwerpen:

- De ontwikkelingen bij de RID en de gevolgen daarvan voor medewerkers;
- Het bewerkstelligen van een prettig en veilig werkklimaat, bijvoorbeeld door het terugdringen van geluidsoverlast bij de RSD;
- Taken en invulling Preventiemedewerker
- Extra zetels in de OR-SDL.

De OR is een klankbord dat vanuit alle lagen van de organisatie meedenkt, als OR spelen wij een actieve rol. Met deze speerpunten willen we bereiken dat medewerkers actief met de veranderingen in het werkveld dan wel de organisatie aan de slag kunnen. Uiteindelijk draagt het werk van de OR bij aan een optimaal werkende GR waar medewerkers met plezier werken.

1.2.2. Wat gaan we daarvoor doen?

Doordat er veel thuis wordt gewerkt, is het voor de OR moeilijker om het contact te behouden met de achterban. De OR wil dit jaar aangrijpen om een nieuwe structuur te vinden wat betreft achterbancommunicatie. We willen er met nieuwe middelen voor zorgen dat de OR weet wat er speelt op de werkvloer en dat medewerkers weten wat er speelt in de OR. Ook willen we op deze manier aandacht vestigen op de twee extra zetels binnen de OR.

1.2.3. Wanneer zijn we tevreden?

De OR is tevreden als we weer voltallig zijn, we een betekenisvolle bijdrage kunnen leveren aan een goed werkende organisatie en een prettige en veilige werkomgeving.

1.3. Wat mag het kosten?

Bestuur	Werkelijk 2023	Begroting 2024 nw	Begroting 2025	Meerjarenbegroting		
				2026	2027	2028
Lasten	37.225	52.200	51.900	51.600	51.200	50.800
Baten	37.225	52.200	51.900	51.600	51.200	50.800
Saldo	0	0	0	0	0	0

Taakvelden	Werkelijk 2023	Begroting 2024 nw	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
0.4 Overhead	37.225	52.200	51.900	51.600	51.200	50.800
Totaal	37.225	52.200	51.900	51.600	51.200	50.800

2. Programma RID

2.1 Wat gaan we bereiken?

Op basis van de in 2023 vastgestelde Bestuurlijke opdracht voor de RID zal dit verder doorgang vinden in de komende jaren. Voor 2025 worden vanuit deze Bestuurlijke opdracht de volgende hoofdpunten voortgezet dan wel opgestart:

Zorgen voor een goede stabiele bezetting binnen de RID

Begin 2024 zijn de functiehuizen afgerond en zijn een aantal medewerkers in hun nieuwe rol gezet. Er is hard gewerkt om de toen nog ontbrekende formatie op orde te brengen. In de afgelopen jaren zijn er externen ingezet om gaten dicht te lopen binnen de organisatie. Ook hier zal een slag gemaakt worden om dit terug te brengen naar de standaard bezetting. Daarnaast gaan we, afhankelijk van de uitkomst van de voorjaarsnota in 2024 van de gemeenten, verder met werven van personeel richting de optimale variant van personeelsbezetting ten behoeve van een zo goed mogelijke dienstverlening.

Duidelijkheid in de visie van de technische toekomst RID

De Cloudvisie is geschreven en in begin 2024 bekrachtigd. In 2025 zal hier verder uitvoering aan gegeven worden. Een onderdeel hiervan is het uitrollen van MS365 voor alle gemeenten. Daarnaast wordt het automatiseringsplan uitgewerkt, passend bij de beschreven Cloudvisie. Op basis van deze twee stukken gaan we de gemeenten hierin meenemen en gaan we de eerste onderdelen vanuit het plan opstarten.

Security verder op pijl brengen

Er zijn al flinke stappen genomen met betrekking tot het verhogen van de Informatiebeveiliging en privacy. Dit heeft er voor gezorgd dat op een aantal vlakken beter inzichtelijk is waar de risico's zich nog bevinden en waar we verder aan moeten werken. Voor zover nog niet gerealiseerd, worden in 2025 alle procedures en bijbehorende verwachtingen en inzet uitgeschreven omtrent security. Samen met de gemeenten moeten we een niveau van "aanvaardbaar risico" stellen. Dit zal een continu proces worden voor alle organisaties, gezien op dit vlak echt geldt: niets doen maakt je kwetsbaarder. Of te wel we zullen twee stappen moeten zetten om er één vooruit te komen.

Meer samenwerking en standaardisatie

Vanaf de initiële start van de RID en door de jaren heen zijn er verschillen gebleven in de manier van werken tussen de gemeenten. In 2024 is er ingezet om intensiever samen te werken met en tussen de gemeenten aan de voorzijde van hun behoeftes. Dit heeft de start ingeluid tot o.a. meer eenduidige oplossingen voor iedereen. Daarnaast wordt er een onderzoek gestart om duidelijk te maken waar nu echt de verschillen zitten en te kijken of we die kunnen verminderen. De regel moet worden *standaard tenzij echt noodzakelijk*. Dit zal in 2025 verder worden bestendigd.

Data-gedreven werken

We willen met elkaar flinke stappen maken met data gedreven werken. In 2024 hebben we, met elkaar, over deze visie gesproken: over wat onze gezamenlijke ambities zijn en welke stappen daarbij horen.

Om goed data gedreven te kunnen werken, is het van belang om over juiste, correcte en schone data te beschikken. Op basis van de beschreven ambities zal in 2025 een nieuw data-platform gecreëerd worden. Simplistisch kan er gesteld worden dat er drie stappen zijn met betrekking tot data gedreven werken:

1. Data analyses (Deep Learning / dashboards). Hoe gaat het met de organisatie(onderdelen)?
2. Data voorspellingen (Machine learning / draaien aan de knoppen). Wat gebeurt er in de toekomst als we zaken aanpassen?
3. Data gedreven (Generatieve AI / Automatische toekomst voorspelling). Op basis van feedback automatisch aanpassen van voorspellingen.

Voor 2024 is het van belang dat we de diepte en omvang van de eerste stap met elkaar duiden en daar de eerste resultaten en inzichten uit gaan halen. Dit zullen we in 2025 verder doorontwikkelen.

Digitale volwassenheid verhogen

Hoewel de RID van nature een digitale (ICT) organisatie is en daarmee de Digitale Volwassenheid gemiddeld hoger is dan binnen de gemeenten, zijn ook zeker hier stappen te nemen. Hier is rekening mee gehouden tijdens het uitwerken van de functiehuisen. Duidelijke stappen die hierin genomen worden zijn:

- Meer inzet op security in de breedste zin van het woord;
- Meer inzet op een regie organisatie dan een beheer organisatie;
- Meer inzet op informatie voorziening aan de gemeenten

Naast dat dit duidelijke stappen zijn voor de RID, zijn er aansluitende stappen te nemen binnen de gemeenten. Alle partijen moeten hierop aanhaken om vooruitgang te kunnen boeken.

Algemene optimalisatie RID

Binnen de RID is in 2024 hard gewerkt aan optimalisatie van de organisatie. Onderstaand een overzicht van de directe verbetering voor 2025 en verdere toekomst.

Structuur organisatie

De nieuwe structuur die in 2024 is gerealiseerd en daarbij gehoopte stuur- en wendbaarheid van de organisatie geven goede verwachtingen voor 2025. Doel in deze is dat we inzichtelijk maken hoeveel aanvragen, lees changes/projecten, de RID aankan. Dit helpt alle partijen bij het prioriteren van het werk en geeft tevens verduidelijking in de eventueel extra benodigde ondersteuning van externen op projecten.

Security

Door de uitbreiding van ons securityteam en de werkzaamheden die ze hebben uitgevoerd, zijn we in 2025 goed onder controle op het vlak van security. Daar dit altijd aandacht zal blijven vragen, staan er ook weer voor 2025 diverse analyses gepland en blijven we werken aan de bewustwording van de medewerkers en gaan we samen met de gemeenten ook daar de medewerkers bewuster maken van hun rol in deze. Naast de analyses, verplichtingen en bewustwording zullen we in 2025 op verschillende manieren onze infrastructuur en medewerkers testen. Daarbij zal ook gekeken worden of de dan lopende procedures goed functioneren.

Portfolio

Nu we een meer geborgd proces en structuur hebben op ons portfolio, krijgen we steeds meer grip en kunnen we de verwachtingen beter duiden en onderbouwen richting de gemeenten. Dit zorgt voor meer zekerheid richting de gemeenten omtrent hun ICT doelen.

Contractmanagement

Door de stappen die er genomen zijn op basis van contractmanagement kunnen we steeds duidelijker en indien nodig scherper communiceren met onze leveranciers. Dit helpt ons om meer waarde uit de dienstverlening te halen of in sommige gevallen de dienstverlening af te schalen. Ook hier hopen we op dit vlak kosten te kunnen besparen.

Changemanagement

Gezien we in 2024 goede stappen hebben gezet in het embedden van Changemanagement in de organisatie, met alle daarbij behorende processen, verwachten we in 2025 de positieve gevolgen daarvan te zien. Hierbij kan gedacht worden aan:

- Verbeterde communicatie (zowel intern als extern);
- Minder weerstand bij verandering door meer betrokkenheid van de medewerkers;
- Verbeterde efficiëntie;
- Verbeterde risicobeheersing;
- Verhoogde klanttevredenheid

Configuratie & Assetmanagement

Nu we uit de opstart fase van Configuratie & Assetmanagement zijn, gaan we in 2025 vol inzetten op licentie beheer om op zoek te gaan naar kostenbesparingen. Omdat we met elkaar zeer veel applicaties delen, zal het langslopen van alle contracten met het ophalen van het werkelijke gebruik en toegevoegde waarde per gemeente naar verwachting een behoorlijk lange doorlooptijd hebben. Voorafgaand van de start hiervan gaan we ook onderzoeken welke geautomatiseerde oplossingen hiervoor (mede) kunnen worden gebruikt.

Herstructurering Budget

Om beter en duidelijker te kunnen acteren op het budget wordt in 2025 het budget gedeeltelijk geherstructureerd (grootboek). Doel hiervan is dat we met minimale inspanning het budget kunnen volgen door het hele jaar heen. Dit zal leiden tot een snellere sturing en correctie van de werkzaamheden ten opzichte van het vastgestelde budget. Om dit mede mogelijk te maken gaan we strakker sturen op onze leveranciers om hun facturen als e-factuur te verzenden. Uiteindelijk willen we dat er vanuit het besteden van de budgetten meer sturing en advisering kan plaats vinden.

2.4. Wanneer zijn wij tevreden?

- Wanneer de beveiliging is verbeterd en het risico op hacking aantoonbaar is verminderd. Dit houdt onder andere in dat we voor de BIO minimaal een 3 dienen te scoren (we zijn in controle)
- Dat de volledige organisatie in controle is van de uit te voeren werkzaamheden.
- Iedereen (intern en de klanten) elkaar goed weten te vinden en informeren over lopende en toekomstige zaken.
- De klanten ons minimaal een voldoende geven, bemerken dat de RID volwassener is geworden en een goed gevoel hebben over de toekomst met de RID.
- We samen met de klanten tot meer standaardisatie komen in de oplossingen.

2.5. Wat mag het kosten

RID	Werkelijk 2023	Begroting 2024 nw	Begroting 2025	Meerjarenbegroting		
				2026	2027	2028
Lasten	6.601.464	7.798.130	7.932.209	8.154.810	8.474.693	8.795.076
Baten	6.601.464	7.798.130	7.932.209	8.154.810	8.474.693	8.795.076
Saldo	0	0	0	0	0	0

RID

Taakvelden	Werkelijk 2023	Begroting 2024 nw	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
0.1 Bestuur	64.180	50.600	50.300	50.000	49.700	49.400
0.2 Burgerzaken	146.430	153.489	152.715	151.728	150.627	149.626
0.4 Overhead	5.478.383	6.500.310	6.638.679	6.866.538	7.192.546	7.518.954
0.61 OZB Woningen	189.483	218.334	217.244	215.918	214.356	212.795
2.1 Verkeer en vervoer	81.692	109.176	108.692	108.037	107.209	106.381
3.3 Bedrijfsloket	19.524	56.544	56.277	55.898	55.506	55.114
7.4 Milieubeheer	4.087	16.916	16.813	16.709	16.605	16.500
8.1 Ruimtelijke ordening	180.987	173.460	172.620	171.653	170.459	169.266
8.3 Wonen en Bouwen	49.110	89.301	88.869	88.330	87.685	87.040
Totaal	6.213.875	7.368.130	7.502.209	7.724.810	8.044.693	8.365.076

Verskil tussen totaalstelling in tabellen betreft de bijdrage RSD.

3. Programma Inkoop

3.1. Wat willen we bereiken?

De toekomst van het team Inkoop, ondergebracht bij de RID, is op dit moment onzeker. In 2023 heeft de gemeente Zevenaar aangegeven de Inkoop samenwerking te willen beëindigen.

Onlangs heeft 1Stroom aangegeven de samenwerking te willen voortzetten. In de 1^e helft 2024 wordt er gewerkt aan een financiële doorrekening m.b.t. de uittreding van de gemeente Zevenaar.

Daarnaast dienen er herijkte afspraken gemaakt te worden met 1Stroom.

Tevens heeft een andere gemeente interesse getoond om op dit vlak samen te werken.

In deze begroting houden we vooralsnog rekening met de huidige situatie en zullen we op grond van de uitkomsten 1^e halfjaar 2024 de begroting aanpassen op grond van de genomen besluiten.

Hierbij willen wij de nadruk leggen op het feit dat inkopen een vak op zich is. Een vak dat steeds specialistischer wordt. Hoe kan op een rechtmatige en doelmatige manier aan inkoop en aanbesteding worden voldaan, waarbij ook de kansen op de markt optimaal benut worden.

Het inkoopbeleid is begin 2017 voor de Liemerse gemeenten en Samenwerking De Liemers vast gesteld. In dit beleid zijn een aantal inkoopbeleidsthema's verankerd:

- Duurzaamheid / Maatschappelijk verantwoord inkopen
- Social return on Investment
- Spend analyse

Landelijk is er op dit moment veel communicatie over het inkopen en aanbesteden van de (decentrale) overheid. Mede omdat de afhankelijkheid van leveranciers soms leidt tot absurde prijsstijgingen. Hoe kan dit doorbroken worden? Maar ook hoe gaat de digitalisering zich verder ontwikkelen en voor hoe lang is het verantwoord om nu een contract af te sluiten?

3.2. Wat gaan we daarvoor doen?

Om de inkoopfunctie beter en efficiënter in te regelen is de invulling van contractbeheer/-management een must. Zodat er een beter beeld is van wat we hebben, wanneer de contracten vervallen c.q. hoe de leveranciers voldoen. Maar ook in hoeverre leveranciers een bijdrage leveren aan de maatschappelijke ambities van de gemeenten.

De functie van contractbeheer/-management is in 2023 ingevuld.

Samen met de gemeenten zal verder invulling gegeven moeten worden aan de inkoop Liemers breed. Dit ook omdat van verschillende kernapplicaties het contract afloopt en deze vanuit de SDL-gedachte zoveel mogelijk geconverteerd zouden worden.

3.3. Wie zijn daarbij betrokken?

De SDL is in gesprek met de opdrachtgevers om hier uiterlijk voor 1-7-2024 een besluit over te nemen.

3.3. Wanneer zijn we tevreden?

De RID is tevreden wanneer de opdrachtgevers tevreden zijn over de gezamenlijke uitvoering van het Inkoopbeleid en de samenwerking op de thema's duurzaamheid, maatschappelijke verantwoording en Social Return on Investment.

Maar ook als we aantoonbaar een efficiëntie verbetering en een kostenbesparing hebben kunnen realiseren.

3.4 Wat mag het kosten

Inkoop	Werkelijk 2023	Begroting 2024 nw	Begroting 2025	Meerjarenbegroting		
				2026	2027	2028
Lasten	346.446	358.100	368.800	375.100	379.200	383.300
Baten	346.446	358.100	368.800	375.100	379.200	383.300
Saldo	0	0	0	0	0	0

Taakvelden	Werkelijk 2023	Begroting 2024 nw	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
0.4 Overhead	346.446	358.100	368.800	375.100	379.200	383.300
Totaal	346.446	358.100	368.800	375.100	379.200	383.300

4. Programma RSD

4.1. Algemeen (Ontwikkelingen)

De bestuurlijke opdracht RSD is op 1-1-2024 van start gegaan voor een periode van 3 jaar. Onderstaand programma is gebaseerd op het voortzetten van minimaal de huidige bestuurlijke opdracht RSD. De extra financiële middelen voor de re-integratieactiviteiten zullen in deze begroting doorgetrokken worden, rekening houdende met de indexering.

Herziening van de Participatiewet (PW)

Het is nog onduidelijk wat de consequenties voor de participatiewet zullen zijn bij het vormen van een meer rechts kabinet. Op het moment dat hier meer duidelijkheid over is, zal de RSD hier op anticiperen.

Loonkostensubsidie (LKS)

Met ingang van 2022 is de financieringssysteem van loonkostensubsidie (LKS) gewijzigd. Dit was eerder onderdeel van het BUIG budget en wordt nu apart gefinancierd op basis van de realisatie van het jaar ervoor. Deze verandering moet gemeenten stimuleren om loonkostensubsidie actiever in te zetten. Binnen de arbeidsmarktregio wordt besproken hoe het instrument ook ingezet kan worden voor mensen met een tijdelijk verminderde loonwaarde, zoals bijvoorbeeld statushouders of mensen die langdurig bijstand ontvangen. Hierdoor zal de inzet van LKS toenemen.

Dit betekent ook dat de RSD veel klanten heeft die geen uitkering ontvangen, maar veel aandacht vragen om deze mensen aan het werk te houden. Dit is meegenomen in de nieuwe bestuurlijke opdracht.

4.2. Kerntaak, missie, visie en doelstellingen

Kerntaak

De RSD maakt sinds 1 januari 2011 onderdeel uit van de Gemeenschappelijke regeling Samenwerking de Liemers. Dit is een samenwerkingsverband van de gemeenten Duiven, Westervoort en Zevenaar. De RSD is voor deze gemeenten de uitvoeringorganisatie voor de volgende wetten:

- De Participatiewet (m.u.v. beschut oud)
- De Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (loaw)
- De wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (loaz)
- Het Besluit bijstand zelfstandigen (Bbz) tot 1 januari 2020
- Besluit bijstand zelfstandigen onderdeel Buig na 1 januari 2020
- M.i.v. 2022 zijn de regels rond LKS gewijzigd. De werkzaamheden LKS zijn hierdoor aanzienlijk toegenomen
- M.i.v. 1 april 2022 is de Individuele studietoelage overgeheveld van de bijzondere bijstand naar de algemene bijstand
- M.i.v. 1 januari 2022 is de gemeente verantwoordelijk voor de re-integratie van een klant als deze de laatste 2 jaar gewerkt heeft m.b.v. loonkostensubsidie. UWV betaalt de ziektewet-uitkering.

Bijzondere regeling en kostenvergoeding vanuit ministerie:

- Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo).

Daarnaast voert de RSD, op basis van dienstverleningsovereenkomsten, in opdracht van de deelnemende gemeenten, de volgende taken structureel uit:

- De wet Kinderopvang, beleid en uitvoering aanvullende regelingen Sociaal medische indicatie en uitbetaling
- Uitbetaling bijzondere bijstand, minimaregelingen
- Uitbetalingen voorzieningen WMO, Wmo-begeleiding en Jeugdzorg
- Adresonderzoeken voor zowel Bijzondere Bijstand als WMO
- Applicatiebeheer
- Suwi-netbeheer
- Beheer cognos
- Verbijzonderde interne controle P-Wet, IOAW,IOAZ, BBZ, TOZO, LKS, IB-signalen
- Managementinformatie
- Participatie binnen de diverse sociale teams
- Advisering zelfstandig ondernemers
- Eerste aanspreekpunt voor zelfstandigen met schulden
- Onderdelen van de Wet inburgering met ingang van 01-01-2022
- Uitkeren van de energietoeslag aan klanten in de algemene bijstand
- Uitkeren Woon- en leefgeld en contact met Oekraïense vluchtelingen.

Daarnaast worden in overleg soms enkele eenmalige werkzaamheden uitgevoerd die met name raakvlakken hebben met onze doelgroep. Hiervoor wordt dan afzonderlijk een offerte gemaakt.

Tot slot heeft de RSD naar de gemeenten een beleidsadviserende en een beleidsvoorbereidende taak m.b.t. wetten en regelingen op het beleidsterrein van Werk en Inkomen.

De nieuwe bestuurlijke opdracht

De nieuwe opdracht is ingegeven door een aantal uitgangspunten:

- De decentralisaties vragen van de gemeenten en RSD dat zij de inwoner meer centraal stellen, meer uitgaan van eigen regie van de inwoner en de dienstverlening aan de inwoner meer integraal (vanuit één loket) aanbieden
- Er wordt gekeken hoe we meer kunnen doen voor een deel van de klanten met een grote afstand tot de arbeidsmarkt
- Invulling geven aan de veranderende rol van de (lokale) overheden; meer inzetten op regievoering en op het verbinden van Ondernemers, Overheid en Onderwijs
- Uitstroomkansen voor klanten verbinden aan de ontwikkelagenda Economie en Werk van de gemeenten
- Maximaal gebruik maken van de steun- en herstelpakketten t.b.v. de arbeidsmarktregio Midden Gelderland
- Inzetten op vakmanschap en op werkmethoden die bewezen effectief zijn.

In haar nieuwe opdracht maakt de RSD gebruik van de veranderende arbeidsmarkt. De RSD staat midden in de samenleving en is, in samenwerking met (lokale) werkgevers en onderwijs, de motor achter de doorontwikkeling van de inclusieve Liemerse arbeidsmarkt.

De RSD is de verbindende schakel in het brede sociale domein en draagt zodoende bij aan de ontschotting van diensten en budgetten op het terrein van WMO, Jeugdzorg en Participatiewet.

Dat doet de RSD als netwerkorganisatie waarbinnen de vraag van (lokale) werkgevers en het 'ken je klant principe' centraal staan. Een netwerkorganisatie die steeds zorgvuldig bepaalt wat zij zelf moet doen en wanneer zij gebruik moet maken van de diensten van anderen.

De RSD is een betrouwbare en innovatieve partner die economische ontwikkelingen en kansen voor ondernemers verbindt. In samenwerking met het Werkgeversservicepunt Midden-Gelderland is de RSD binnen de regionale arbeidsmarkt de voorkeursleverancier van werknemers met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Intensieve samenwerking met ondernemers en onderwijs bieden daarbij ook kansen voor werknemers met een arbeidsbeperking of een migratieachtergrond. De RSD heeft haar klanten in beeld, weet welke klanten welke potentie hebben en heeft het vakmanschap in huis om klanten op maat te bedienen.

In de nieuwe opdracht richt de dienstverlening van de RSD zich op het werk-fit maken en bemiddelen van klanten met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. De RSD realiseert dit door, in haar Unit Werk, krachtige en innovatieve trajecten en projecten te ontwikkelen die deels in eigen beheer en deels samen met ondernemers en onderwijs worden uitgevoerd.

Visie

De visie van de RSD op de dienstverlening aan de inwoners van de gemeenten gaat uit van kernwaarden die de RSD, als onderdeel van haar DNA, heeft vastgesteld. In deze waarden zijn de uitgangspunten voor de nieuwe opdracht van de RSD herkenbaar. Deze waarden zijn:

<i>Perspectief</i>	We zoeken samen met de inwoners naar een aantrekkelijk perspectief en doen een beroep op zelfstandigheid en eigen kracht.
<i>Maatwerk</i>	We onderzoeken gezamenlijk met de individuele inwoner en onze netwerkpartners de behoeften en de mogelijkheden van individuele inwoners en doen wat nodig is.
<i>Vakmanschap</i>	Wij zijn professionals. We werken methodisch en bieden continuïteit. Onze medewerkers zijn (zelf)kritisch, hebben een lerende houding en zoeken actief de samenwerking met de netwerkpartners.

Missie

Deze visie is, in lijn met de nieuwe opdracht, vertaald naar de volgende missie:

Vanuit onze verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de Participatiewet, werken wij samen met partners in het sociaal domein en zijn wij de verbindende factor. Als netwerkorganisatie zijn wij de regisseur van de (door)ontwikkeling van de inclusieve Liemerse arbeidsmarkt.

Huidige randvoorwaarden

Aan de uitvoering van de opdracht zijn een aantal randvoorwaarden verbonden.

- De gemeenten nemen een regierol met betrekking tot verdere ontschotting van het sociaal domein om te komen tot vernieuwing van de samenwerking van de ketenpartners in dit domein.
- De RSD beperkt haar dienstverlening aan klanten, ingedeeld op trede 1, tot een betrouwbare verstrekker van een P-wet uitkering en tot actieve doorverwijzing naar dagbesteding of andere maatschappelijke participatie. Wanneer de gemeenten voor deze groep van de RSD meer regie wensen, kan dit door middel van een dienstverleningsovereenkomst aan de RSD worden uitbesteed.
- De doelstellingen opgenomen in de KPI's worden behaald doordat de gemeenten besloten heeft de opdracht van de RSD in 2021 voort te zetten en hiervoor de benodigde middelen beschikbaar te stellen.

4.3 Wat willen wij bereiken

Doelstellingen

De bestuurlijke opdracht van de RSD is uitgewerkt in KPI's, met bijbehorende doelstellingen en targets. Deze zijn uitgewerkt op basis van:

- klantwaarde (het perspectief van de inwoners en werkgevers),
- medewerkerwaarde (het perspectief van de medewerkers van de RSD) en
- financiële waarde (het perspectief van de organisatie).

De bestuurlijke KPI's zoals deze gelden voor 2024-2026 zijn opgenomen in bijlage 4 van deze meerjarenbegroting.

Maandelijks wordt inzicht gegeven in de stand van zaken tot dat moment.

4.4 Uitgangspunten begroting 2025-2028

- De meerjarenbegroting 2025-2028 volgt de deelprojecten die de RSD in het implementatieplan heeft ingericht. Deze worden vanuit de kostenplaats exploitatie gevoed.
- In deze begroting 2025 is het Participatiebudget geïndexeerd op basis van de septembercirculaire 2023 en voor 2025 resulteert dat voor de RSD in een bedrag van € 2.899.725 aan Participatiebudget voor het activeren, re-integreren en aan het werk helpen van haar klanten.
- De bijdrage aan het Regionaal Werkgeversservicepunt wordt door de individuele gemeenten separaat in hun gemeentebegroting opgenomen.
- Voor de doorrekening naar het programma Dienstverlening zijn de gerealiseerde dienstverleningsovereenkomsten 2023 het uitgangspunt. De bijdrage met betrekking tot de energietoeslag is hierop in mindering gebracht.
- RSD probeert ook andere (subsidie) gelden te verkrijgen om zo nog meer in te kunnen zetten op de re-integratie van onze klanten, zoals ESF-subsidies.

4.5 Wat gaan we daarvoor doen?

Deelprojecten gericht op Werk & Inkomen

In dit hoofdstuk gaan we nader in op de deelprojecten uit het implementatieplan die direct zijn gerelateerd aan de dienstverlening aan onze klanten. We geven aan wat de ontwikkelingen zijn en waar we ook in 2024 en verder op inzetten.

4.5.1. Unit Werk

In de Unit Werk worden klanten werk-fit gemaakt, bemiddeld naar passend werk en ook steeds meer klanten worden er aan het werk gehouden. Binnen deze Unit werken gespecialiseerde klantmanagers in Zorg & Ondersteuning, Werk en Begeleiding. Daarnaast hebben wij expertise ingericht op jongeren, statushouders en arbeidsbeperkten.

Iedere klant doorloopt als eerste de diagnosefase waarna er voor elke klant (met een overbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt) een passend plan van aanpak richting werk wordt opgesteld. De klantmanagers zijn de trajectbegeleiders die dit plan van aanpak, samen met de klant, realiseren.

Activering	1. Diagnose	PPS en eventueel aanvullend psychosociaal of medisch onderzoek	Intake	Onderzoek 'Werk & Carrière'
	2. Maatschappelijk-fit	Voldoende in balans m.b.t.: gezondheid, financiën, taal, sociaal (eenzaamheid), gezin, digitale vaardigheden enz.		Niet oplosbaar: trede 1, tijdelijk trede 2A, geen belemmering 2B
	3. Werk-fit	Normaal dag- nacht ritme, kan functioneren in arbeidsproces, sollicitatievaardig en basis CV op orde		Trede 2B, 3, of 4
	4. Arbeidsmarkt oriëntatie	Helder beeld van eigen kunnen in relatie tot arbeidsmarkt. Uitstroom profiel gereed		Trede 3 of 4
Bemiddeling	5. Kwalificeren	Certificeren en/of kwalificeren voor beroepsonderwijs		Trede 3 of 4
	6. Bemiddelen	Actieve bemiddeling op basis van uitstroomprofiel		Trede 5 of 6
	7. Nazorg	Monitoring LKS / Jobcoach, werkbezoek, opnieuw bemiddelen bij einde contract, samen met UWV		Trede 5 of 6

Wanneer de klant naar werk is bemiddeld, eindigt de relatie met de RSD niet meteen. De RSD biedt nazorg. Zowel voor klanten die regulier uitstromen naar betaald werk als voor klanten die voor jobcoaching en of een loonkostensubsidie afhankelijk blijven van de RSD. Door de relatie met de klant te behouden, wordt vroegtijdige uitval voorkomen en kan de klant, bij beëindiging van de arbeidsovereenkomst, snel naar ander werk worden doorbemiddeld. Daarnaast heeft de RSD de wettelijke taak om klanten die met LKS zijn geplaatst nog twee jaar te volgen ook als ze geen uitkering meer ontvangen, de niet uitkeringsgerechtigden ook wel Nuggers genoemd. Ook jongeren die nog geen recht hebben op een uitkering maar wel hulp nodig hebben bij vervolgstappen worden als nugger geregistreerd.

LEON

In 2020 is LEON, het Leer- En Ontwikkel Netwerk van de RSD, van start gegaan. Door het voeren van een gerichte inkoop van diensten en door strategische samenwerking met netwerkpartners ontstaat er een passend aanbod voor elke klant.

In de 'op maat' variant bestaat het aanbod uit losse programmaonderdelen die de klant stap voor stap werk-fit maken en voorbereiden op betaald werk. In de 'modulaire' variant verzorgt een netwerkpartner van de RSD een aantal opeenvolgende fasen in het werk-fit worden en de uitstroom naar betaald werk. In de 'integrale' variant wordt de begeleiding integraal overgedragen aan een netwerkpartner. Deze maakt de klant werk-fit en begeleidt de klant naar betaald werk. De diensten van netwerkpartners worden periodiek getoetst op effectiviteit. Kwantitatieve data zijn uit het systeem gehaald, aanvullend zijn klantmanagers en klanten bevraagd op ervaringen en resultaat. Er is kritisch gekeken naar de meerwaarde en resultaten van gecontracteerde partners alvorens het jaarcontract werd verlengd.

Aanbesteding LEON

Het gecontracteerde aanbod binnen LEON is Europees is aanbesteed met een looptijd van 2020-2024. Hieruit ontstond de verplichting om in 2023 opnieuw aan te besteden voor raamcontracten per 1 januari 2024.

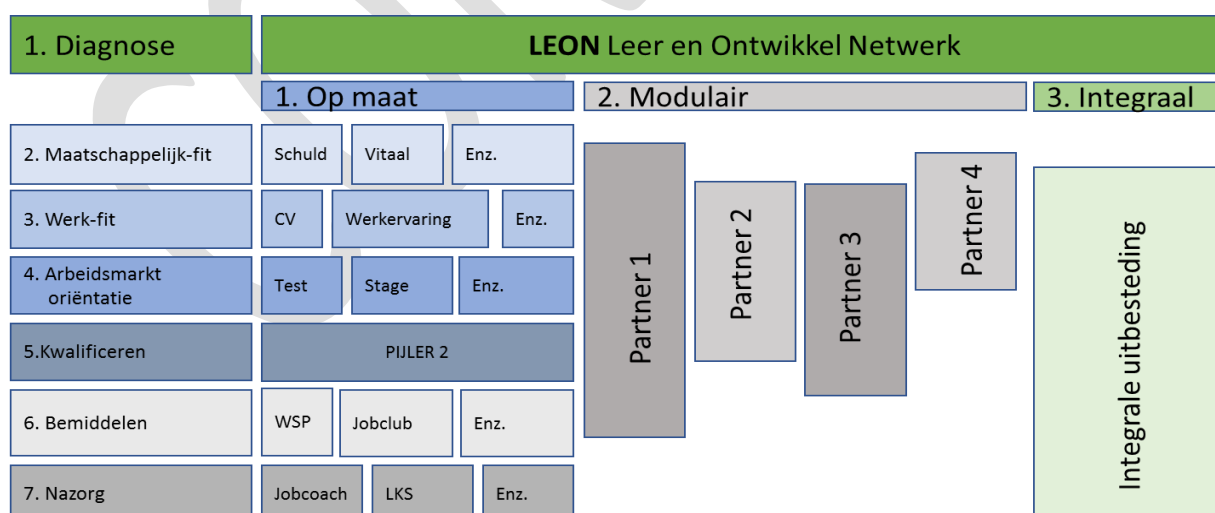
Bij de inrichting van LEON is gebruik gemaakt van het werklandschap van VNG. Het werklandschap bestaat uit verschillende dienstverleningstegels, die gemeenten bieden om inwoners te ondersteunen in re-integratie en plaatsing op werk. Op al deze onderdelen is instrumentarium aanbesteed, zodat we passend aanbod klaar hebben liggen die klantmanagers direct kunnen inzetten in de begeleiding.

Dit product is onderdeel van VNG, Project Moderniseren Werkdomein
Dit product is ontwikkeld in samenwerking met gemeenten, SAM en TNO

Op 9 oktober 2023 sloot de inschrijving met een opbrengst van 151 producten van 44 inschrijvers. Al deze producten zijn beoordeeld. Alle onbekende inschrijvers en waar nodig bekende LEON partners, zijn gesproken om een goed beeld te vormen van het aangeboden aanbod. 41 inschrijvers met 123 producten is een raamcontract zonder afnamegarantie gegund, waaronder 10 nieuwe aanbieders. Hiermee is aanbod beschikbaar voor specifieke doelgroepen en ontwikkelbehoeften.

Al het aanbod is vindbaar in de digitale instrumentengids EVA. Daarnaast organiseert RSD regelmatig bijeenkomsten waar klantmanagers en LEON aanbieders elkaar kunnen ontmoeten en nieuwe kennis kunnen opdoen. Bij inkoop zijn we scherp op de kwaliteit en het resultaat van de dienstverlening van LEON-partners. Onze ervaringen bespreken we met LEON partners om verwachtingen af te stemmen en waar nodig de kwaliteit verder te ontwikkelen of inkoop te beëindigen waar onze behoefte en geleverde diensten uiteen lopen. Dit doen we in transparantie.

Belangrijk blijft dat de RSD voor haar klanten (met een overbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt) een passend re-integratie aanbod heeft.

Jongerenloket

Ook de dienstverlening aan jongeren tot 27 jaar is gepositioneerd binnen de Unit Werk. Deze dienstverlening wordt verzorgd door het jongerenloket. Hier werken gespecialiseerde klantmanagers. Zij zorgen voor coaching van jongeren met en zonder uitkering, begeleiding naar school of werk, de rechtmatige verstrekking van een uitkering en de verstrekking van loonkostensubsidie. Het jongerenloket van de RSD staat in de regio bekend als een pro-actieve partner, die aansluit bij de belevingswereld van de jongere en die zoekt naar maatwerktrajecten voor deze doelgroep.

De dienstverlening van het Jongerenloket wordt geëvalueerd en geoptimaliseerd.

4.5.2. Zorg en Ondersteuning

De klantgroep met een onoverbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt ontvangt basis dienstverlening van team Zorg en Ondersteuning. Het betreft hier veelal mensen met zware of meervoudige problematieken en klanten die tegen de pensioengerechtigde leeftijd zitten. Sommigen van hen hebben een indicatie dagbesteding.

Basisdienstverlening houdt in: het rechtmatig verstrekken van een uitkering en een verkenning alsook doorverwijzing naar dagbesteding of andere maatschappelijk participatie als bijvoorbeeld vrijwilligerswerk of activerend werk.

Met de opdracht 2024-2026 neemt RSD 30% van de klanten zorg en ondersteuning (peildatum 01-01-24) actief in begeleiding om het succes op aanvaarden van hulp of starten van vrijwilligerswerk te vergroten.

Werken in de keten

Van de inwoners die RSD begeleidt, ondervindt het merendeel belemmeringen op verschillende vlakken. De inwoner heeft dan ook veelal een netwerk van professionals en familie om zich heen. Het is noodzakelijk om doelen met elkaar af te stemmen om elkaar niet tegen te werken, maar te versterken. Hierbij kunt u denken aan Schuldhulpverlening, GGZ behandeling, opvoedondersteuning etc.

RSD werkt dan ook actief mee aan het organiseren of deelnemen van multi disciplinaire overleggen. Dit kost de medewerker extra tijd, maar levert ook op dat hulp- en dienstverlening elkaar versterkt en daardoor bestendigt.

Aansluiting sociaal team

Aangezien een groot deel van de klanten van de RSD bekend is met multi-problematiek, is er veel belang bij een goede samenwerking tussen de RSD en de sociale teams in de Liemers. Met de inzet van verbindingsofficieren is een schakel tussen sociale teams en RSD aangebracht. De verbindingsofficieren sluiten aan op de geldende werkwijze en visie van het betreffende sociaal team. Hiermee worden Zorg en Werk en Inkomen aan elkaar verbonden. Daarnaast helpen de verbindingsofficieren om op individueel medewerkersniveau de verbinding tussen gemeente en RSD te leggen ten behoeve van samenwerking rondom een individuele klant. De RSD wil samen met de sociale teams, de mogelijkheden verkennen om tot een vernieuwing in samenwerking te komen. Dit, zoals beschreven in de randvoorwaarden (paragraaf 4.2.), in samenwerking met en onder regie van de drie gemeenten.

Vooralsnog wordt de samenwerking met de sociale teams via verbindingsofficieren gecontinueerd. De RSD zal daarbij altijd actief de verbinding met de sociale teams zoeken en gericht zijn op verbetering/optimalisatie van de samenwerking.

Nog liever draagt de RSD, onder regie van de gemeenten, in 2024 en opvolgende jaren, bij aan vernieuwing van de samenwerking, gericht op werkelijk integrale (vanuit één loket) bediening van de inwoners. De eerste stappen zijn inmiddels gezet.

4.5.3 Specifieke doelgroepen

Statushouders

Het aantal mensen met een migratieachtergrond blijft de komende jaren groeien. Op dit moment heeft 1/3 van de mensen die een uitkering van de RSD ontvangen een migratieachtergrond. Een groot deel van hen is niet zelfredzaam en mist de aansluiting. Mensen missen de aansluiting met het (verenigings-)leven in de Liemers, met het onderwijs en met de arbeidsmarkt. Om deze groep effectief te kunnen re-integreren naar werk, werkt de RSD op uitvoeringsniveau met gespecialiseerde klantmanagers. De RSD werkt hierbij nauw samen met de casusregisseurs van de gemeenten, Sociale teams, Vluchtelingenwerk, welzijnsorganisaties en diverse andere maatschappelijke partners. Ook de inzet van tolken is regelmatig noodzakelijk (meestal via de tolkentelefoon).

Klanten met een arbeidsbeperking

Het aantal mensen met een arbeidsbeperking, dat met hulp van de RSD aan het werk is gekomen, groeit al jaren. Sinds de instrumenten loonkostensubsidie en jobcoaching voor een bredere doelgroep worden ingezet, is het aantal uitplaatsingen verder toegenomen. De verwachting is dat deze beweging “van uitkering naar werken met ondersteuning” zich de komende jaren zal blijven voortzetten. De RSD besteedt hierdoor een steeds groter deel van haar dienstverlening aan inwoners die geen uitkering van de RSD ontvangen.

Voor klanten met een arbeidsbeperking worden gespecialiseerde klantmanagers ingezet. Deze klantmanagers hebben een prominente rol in het onderhouden en uitbouwen van het netwerk en het verbinden met de (interne) samenwerkingspartners. Tegelijkertijd verzorgen ze ook de specialistische kennisoverdracht naar de collega's binnen de RSD. Door intensieve samenwerking met het praktijkonderwijs en het VSO stromen jongeren met een arbeidsbeperking vaak direct vanuit school door naar werk. Mensen van 27 jaar en ouder worden bemiddeld via de reguliere bemiddelingskanalen (LEON-partners, RSD en WSP). In de meeste gevallen is er sprake van tijdelijke arbeidscontracten. Wordt een tijdelijke arbeidsovereenkomst niet verlengd, dan pakt de RSD de bemiddeling naar nieuw werk ruim voor het einde van het arbeidscontract weer op. Dit is altijd maatwerk en arbeidsintensief.

Samen met de ROC's blijft er extra aandacht voor de begeleiding van jongeren met een arbeidsbeperking op het MBO en voor de overgang van school naar werk. De intensieve samenwerking met verschillende vormen van onderwijs voor jongeren met een ernstige studiebelemmering en de afdelingen Jeugd en WMO van gemeenten wordt gecontinueerd.

4.5.4. Inkomensondersteuning

In 2020 is de rol van de klantmanagers Inkomen getransformeerd naar de rol van Inkomenscoach. Dit houdt in dat de Inkomenscoach niet alleen het recht op uitkering beoordeelt, maar ook met een integrale blik kijkt naar de inkomens- en uitgavensituatie van de klant. Zo kijkt de Inkomenscoach of de klant toeslagen ontvangt van de belastingdienst. Is dit niet het geval of dienen de toeslagen door de inkomstendaling te worden gewijzigd, dan verwijst de Inkomenscoach de klant door naar de Sociaal raadslieden. Ook geeft de Inkomenscoach voorlichting en verwijst actief naar bijzondere bijstand en schuldhelpverlening. De Inkomenscoach monitort ook of de klant daadwerkelijk actie heeft ondernomen. Wanneer de klant hiertoe niet zelf in staat is, wordt hij/zij hiermee geholpen.

Ook besteden de Inkomenscoaches aandacht aan de overgang van uitkering naar betaald werk. Veel klanten vinden dit onoverzichtelijk en zijn gespannen over de inkomensval. De inkomenscoaches ondersteunen de klant om deze overgang geleidelijk en soepel te laten verlopen.

4.5.5. Liemers Ondernemersportaal

Het ondernemersportaal van de RSD helpt zelfstandig ondernemers met (tijdelijk) financiële problemen die het voortbestaan van hun bedrijf bedreigen. In bepaalde gevallen kan de ondernemer ondersteuning krijgen. Bijvoorbeeld door een rentedragende lening of door een aanvulling op het inkomen tot bijstandsniveau. Het ondernemersportaal begeleidt ook klanten die d.m.v. het starten van een eigen onderneming (gedeeltelijk) uit de uitkering willen stromen.

Daarnaast is de RSD de toegangspoort voor schuldhulpverlening voor zelfstandigen. De RSD voert deze werkzaamheden niet zelf uit, maar besteedt dit uit aan partners die hierin gespecialiseerd zijn.

CONCEPT

4.6 Deelprojecten gericht op bedrijfsvoering

In dit hoofdstuk gaan we nader in op de deelprojecten uit het implementatieplan die direct of indirect gaan over de bedrijfsvoering van de RSD. We geven aan wat de ontwikkelingen zijn en waar we verder op inzetten.

4.6.1. Dienstverleningsconcept

Branding en Marketing

De RSD heeft zich de afgelopen jaren positief weten te profileren binnen de Liemers, de arbeidsmarktregio, maar ook landelijk.

De komende jaren besteedt de RSD middels gerichte marketing aandacht aan haar naamsbekendheid en imago. De tevredenheid van klanten en netwerkpartners wordt gemeten en de uitkomsten worden meegenomen in bijstellingen van het marketing- en communicatieplan.

Een blijvend punt van aandacht is klantgerichte communicatie. Alle schriftelijke standaardcommunicatie is omgezet naar taalniveau B1. Medewerkers worden getraind in het schrijven op B1 niveau zodat ook alle vrije correspondentie aan dit taalniveau voldoet.

Jaarlijks wordt er een intern communicatieplan opgesteld. Door planmatig te werken aan interne communicatie blijven medewerkers maximaal verbonden met de opdracht van de RSD.

Netwerkorganisatie

Netwerken is een cruciaal onderdeel van het dienstverleningsconcept van de RSD. Het netwerk van de RSD is divers en bestaat uit werkgevers(organisaties), zorg- en welzijnsinstellingen, re-integratieorganisaties, onderwijsinstellingen en afdelingen van gemeenten. Dit netwerk wordt op dit moment vooral ontsloten door het management en beleids- en projectmedewerkers.

De RSD zet actief en met prioriteit in op ontsluiting van het netwerk voor medewerkers op uitvoerend niveau. De RSD doet dit bijvoorbeeld door klantmanagers de ruimte te geven om met klanten mee te gaan naar organisaties, door deel te nemen aan multidisciplinaire overleggen en door casuïstiekbesprekingen te organiseren samen met netwerk- en ketenpartners.

De RSD heeft haar netwerk en de sociale kaart van de regio beschreven. Er is middels een plan structureel aandacht aan het onderhouden en uitbouwen van het netwerk van de RSD.

4.6.2. Interne organisatie

Kwaliteit administratieve processen

De RSD heeft voor het vaststellen van de LKS de toolkit van VNG voor het preferent **proces loonkostensubsidie** ingericht. Hierdoor zijn de processen efficiënt en effectief ingericht voor zowel werkgevers als RSD.

Voor het verkrijgen van stuurinformatie is een Team Informatiemanagement (TIM) samengesteld. De samenstelling bestaat uit MT, Procesadviseur, Beleidsmedewerker, Cognospecialist, S4SD gebruiker en Finance. Doel is om eenduidige rapportages te ontwikkelen die het gevraagde inzicht geven voor MT, opdrachtgevers en medewerkers.

Maandelijks worden rapportage opgesteld voor de accountmanagers en de afdelingshoofden.

De Werkgroep Kwaliteit is sinds 2021 ingebed in de RSD. Alle verschillende teams zijn nu vertegenwoordigd in de Werkgroep Kwaliteit. Hierdoor worden alle processen steekproefsgewijs gecontroleerd op juistheid, volledigheid, efficiëntie en kwaliteit.

Er worden per kwartaal voor elk team steekproefsgewijs controledossiers geselecteerd en die worden dan op verschillende onderdelen beoordeeld. Er zijn verschillende invalshoeken om naar

dienstverlening en kwaliteit te kijken: vanuit processen, vanuit de wijze waarop je de klant benadert, vanuit rechtmatigheid enzovoort. Elke medewerker zal kwaliteit vanuit haar/zijn eigen functie en invalshoek bekijken.

Kwaliteit is de mate waarin diensten of producten voldoen aan de eisen en behoeften van klant, gemeentelijke opdrachtgever, wetgever en het RSD DNA en -Kompas.

Om alle processen zaakgericht te maken is Team Zaakgericht werken samengesteld. Dit blijft een dynamisch proces om alle processen zoveel mogelijk lean te maken en waar mogelijk samen te voegen. Hierbij wordt ook gekeken naar de documenten, het taalniveau B1 en het verder digitaliseren waar mogelijk.

Organisatiecultuur en leiderschap

De RSD ontwikkelt zich de komende jaren verder tot een integraal werkende, lerende netwerkorganisatie die werkt met teams die hun werk zo veel mogelijk zelf organiseren. Deze ontwikkeling vraagt om andere competenties en vaardigheden en heeft daarom impact voor de medewerkers van de RSD.

Verandering van cultuur raakt ook de leidinggevenden van de RSD. Het werken met zelforganiserende teams resulteert in een ruimere span-of-control en een meer coachende rol voor leidinggevenden.

Er wordt geïnvesteerd in de kennis en mogelijkheden van de medewerkers.

Door de ontwikkeling van steeds meer AVG-Risico's en verplichtingen wordt de formatie, die hiervoor noodzakelijk is, onderzocht.

Digitale dienstverlening

Om klanten beter te kunnen bedienen, blijft de RSD de komende jaren investeren in digitale dienstverlening.

In 2022 heeft de RSD haar website omgebouwd naar een interactieve website. De informatie is uitgebreid en de mogelijkheid om interactief contact te zoeken met de RSD is verbeterd. Tevens zal het aantal E-formulieren voor klanten ook via de website worden uitgebreid. Zij kunnen met hun DigID inloggen, om digitaal aanvragen in te dienen voor bijvoorbeeld de reiskosten- en vrijwilligersvergoeding. De RSD zal ook Liemers breed alles doen om de Wet Openbare Overheid uit te voeren als hierover meer duidelijk is.

De RSD blijft in de komende jaren op zoek naar mogelijkheden voor klanten om sneller en gemakkelijker te kunnen voldoen aan hun inlichtingenplicht. Wellicht kunnen klanten in de toekomst bijvoorbeeld ook hun inkomsten digitaal aan ons melden of via een klantportaal de status van de aanvraag zelf inzien of de beschikking.

4.7 Wanneer zijn we tevreden?

De RSD is tevreden wanneer de vastgestelde bestuurlijke KPI's in 2025 worden behaald, waaronder een klanttevredenheidsscore van een 8. Zaken die niet zijn behaald, dienen goed beargumenteerd en onderbouwd te worden en tevens voorzien te zijn van een plan van aanpak met daarbij een SMART opgestelde planning hoe deze doelstelling in de toekomst wel behaald gaat worden.

De RSD binnen de regio wordt gezien als een professionele en vooruitstrevende organisatie.

4.8 Wat mag het kosten?

RSD	Werkelijk 2023	Begroting 2024 nw	Begroting 2025	Meerjarenbegroting		
				2026	2027	2028
Lasten	6.335.507	8.077.500	8.251.700	8.361.300	8.430.300	8.500.200
Baten	6.285.507	8.027.500	8.226.700	8.336.300	8.405.300	8.493.130
Saldo	-50.000	-50.000	-25.000	-25.000	-25.000	-7.070

Resultaat voor Bestemming	-50.000	-50.000	-25.000	-25.000	-25.000	-7.070
Bestemmingsreserve Tozo	50.000	50.000	25.000	25.000	25.000	7.070
Resultaat na Bestemming	0	0	0	0	0	0

Taakvelden	Werkelijk 2023	Begroting 2024 nw	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
6.1 Samenkracht en burgerpart.	-	224.000	93.633	98.127	102.249	106.543
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorz	74.284	76.000	80.408	84.268	87.807	91.495
6.3 Inkomensregelingen	2.990.358	3.162.200	3.285.233	3.328.332	3.355.252	3.382.503
6.5 Arbeidsparticipatie	2.974.847	4.419.300	4.585.058	4.633.252	4.658.544	4.683.699
6.6 Maatwerkvoorzieningen WM	18.964	30.000	31.740	33.263	34.660	36.116
6.71a Hulp bij de huishouding (W	153.786	10.000	10.580	11.088	11.553	12.039
6.71b Begeleiding (WMO)	-	30.000	31.740	33.264	34.661	36.116
6.72a Jeugdhulp begeleiding	94.821	96.000	101.568	106.443	110.914	115.572
6.74b Jeugdhulp crisis	28.446	30.000	31.740	33.264	34.661	36.116
	6.335.507	8.077.500	8.251.700	8.361.300	8.430.300	8.500.200

Beleidsindicatoren Sociaal Domein

GR SDL					INDICATOREN MJB 2025-2028			
nr	taakveld	naam indicator	eenheid	bron	Realisatie 2023	Begroting 2024 prim	Begroting 2024 nw	Begroting 2025
1	0. bestuur en ondersteuning	Formatie	FTE per 1.000 inwoners	eigen gegevens	1,02	1,28	1,28	1,30
2	0. bestuur en ondersteuning	Bezetting	FTE per 1.000 inwoners	eigen gegevens	1,30	1,44	1,44	1,46
3	0. bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	eigen jaarstukken/begroting	146,60	152,44	184,49	186,34
4	0. bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	eigen jaarstukken/begroting	32%	10%	10%	8%
5	0. bestuur en ondersteuning	Overhead	% van totale lasten (SDL)	eigen jaarstukken/begroting	45,33%	43,12%	43,58%	43,64%
19	4. Onderwijs	Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (VSV-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	Waar staat je gemeente.nl	Duiven 1,9% Westervoort 2,8% Zevenaar 1,8%	Duiven 1,3% Westervoort 2,5% Zevenaar 1,8%	Duiven 1,3% Westervoort 2,5% Zevenaar 1,8%	Duiven 1,3% Westervoort 2,5% Zevenaar 1,8%
21	6. Sociaal domein	Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15-64 jaar	Waar staat je gemeente.nl	Duiven 1.126,8 Westervoort 323,8 Zevenaar 684,7	Duiven 905,2 Westervoort 249,2 Zevenaar 529,9	Duiven 905,2 Westervoort 249,2 Zevenaar 529,9	Duiven 905,2 Westervoort 249,2 Zevenaar 529,9
23	6. Sociaal domein	Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	Waar staat je gemeente.nl	Duiven 4% Westervoort 7% Zevenaar 4%	Duiven 4% Westervoort 8% Zevenaar 4%	Duiven 4% Westervoort 8% Zevenaar 4%	Duiven 4% Westervoort 8% Zevenaar 4%
24	6. Sociaal domein	Netto arbeids participatie	% werkzame beroepsbevolking tov de beroepsbevolking	Waar staat je gemeente.nl	Duiven 74,0% Westervoort 70,6% Zevenaar 71,0%	Duiven 74,0% Westervoort 70,6% Zevenaar 71,0%	Duiven 74,0% Westervoort 70,6% Zevenaar 71,0%	Duiven 74,0% Westervoort 70,6% Zevenaar 71,0%
26	6. Sociaal domein	werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	Waar staat je gemeente.nl	Duiven 1% Westervoort 2% Zevenaar 2%	Duiven 1% Westervoort 2% Zevenaar 2%	Duiven 1% Westervoort 2% Zevenaar 2%	Duiven 1% Westervoort 2% Zevenaar 2%
27	6. Sociaal domein	Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	Waar staat je gemeente.nl	Duiven 264,1 Westervoort 343,5 Zevenaar 265,7	Duiven 310,2 Westervoort 399,2 Zevenaar 313,4	Duiven 310,2 Westervoort 399,2 Zevenaar 313,4	Duiven 310,2 Westervoort 399,2 Zevenaar 313,4
28	6. Sociaal domein	Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners 15-64 jr	Waar staat je gemeente.nl	Duiven 203,0 Westervoort 222,2 Zevenaar 216,9	Duiven 246,6 Westervoort 308,4 Zevenaar 261,0	Duiven 246,6 Westervoort 308,4 Zevenaar 261,0	Duiven 246,6 Westervoort 308,4 Zevenaar 261,0

Als gevolg van de doorontwikkeling RID stijgt het aantal FTE per 1.000 inwoners. De stijging van de apparaatskosten is het gevolg van de doorontwikkeling RID, de nieuwe bestuurlijke opdracht RSD en de presentatie van overige baten die niet meer gesaldeerd worden in de kosten.

BELEIDSPROGRAMMA

Paragrafen

CONCEPT

5. Weerstandvermogen en risicobeheersing

Weerstandscapaciteit

De deelnemende gemeenten staan garant voor de exploitatietekorten. De Gemeenschappelijke regeling heeft normaliter geen eigen vermogen, maar sinds 2020 wel een bestemmingsreserve Tozo. Verder zijn er geen voorzieningen. Deze bestemmingsreserve is gereserveerd voor de uitvoeringskosten van de Tozo. Deze tijdelijke regeling bevatte naast de inkomensregeling ook de mogelijkheid onder bijzondere voorwaarden een bedrijfskrediet aan te vragen onder gunstige omstandigheden waarbij de terugbetaling dan binnen 3 jaar moet plaatsvinden. Door verlenging van de regeling en uitstel van de start van de terugbetaling kan de afhandeling van deze bedrijfskredieten doorlopen tot in 2026. De kosten die hiervoor ook in de toekomst gemaakt moeten worden, zijn verwerkt in de uitvoeringsbijdrage per aanvraag. Daarom is voor een deel van deze bijdrage een bestemmingsreserve Tozo gevormd.

De financiële risico's worden gemonitord door de begroting en twee tussenrapportages. In de meerjarenbegroting wordt voor dit deel van de kosten, een onttrekking van deze bestemmingsreserve, als een structurele dekking begroot. Omdat de vergoeding bij het afgeven van de beschikkingen is toegekend maar de werkzaamheden nog zeker noodzakelijk zijn tot 2027.

Meerjarenbegroting 2025-2028

Kengetallen	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Netto Schuldquote	25,10%	23,48%	21,84%	20,16%
Gecorrigeerd voor verstrekte leningen	25,10%	23,48%	21,84%	20,16%
Solvabiliteitsratio	1,07%	0,63%	0,14%	0,00%
Structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%	0%
Grondexploitatie	nvt	nvt	nvt	nvt
Belastingcapaciteit	nvt	nvt	nvt	nvt

RID

Het grootste risico binnen de SDL zit bij de RID op het beveiligingsniveau en de risico's op ransomware. Dit is door de directeur van de VNG landelijk uitgezet via 'de brief van Van Zanen'. In 2022 is er incidenteel 1 ton extra beschikbaar gesteld, vanaf 2023 is structureel 2 ton aan lasten opgenomen om deze plannen structureel te borgen. Het risicomanagement focust zich op drie onderdelen: preventie (voorkomen van), detectie (tijdig ontdekken van) en respons (naar behoren reageren/maatregelen treffen).

Maatregelen die worden uitgevoerd:

1. Up-to-date houden van de hard- en software;
Er is bij de RID een verbetering doorgevoerd waarbij we van kwartaal naar maandelijkse updates zijn gegaan. Tevens zullen kritische updates incidenteel behandeld worden en asap worden doorgevoerd.
2. Twee- of meer factorauthenticatie;
Dit is doorgevoerd indien men niet op ons eigen netwerk werkt. Dit is vanuit de best praktische methode met instemming van security doorgevoerd.
3. Netwerksegmentatie;
Een van de projecten die loopt zal hier voor zorgdragen.

4. Robuuste back-ups en het toetsen van het terugzetten van die back-ups;
Deze is gerealiseerd waarbij we een verbeterslag willen maken in toegankelijkheid van de back-up.
5. Testen en oefenen van ICT-crisisplannen; Dit gebeurt intern bij de RID en als alles correct staat, gaan we dit grootschalig ook testen over en bij de gemeentes.

De bestuurlijke opdracht RID zal ook tijdelijk extra lasten vragen en daaruit zullen ook structureel extra lasten voortvloeien. Omdat deze opdracht nog niet officieel is geaccordeerd, zijn deze nog niet opgenomen in deze begroting.

CONCEPT

RSD

Financieel risico op Inkomensdeel

Gemeenten ontvangen van het Rijk een gebundelde uitkering (BUG) voor het bekostigen van uitkeringen en loonkostensubsidie. Voor de verdeling van de gebundelde uitkering wordt gebruikgemaakt van het verdeelmodel inkomensdeel Participatiewet. Dit model gebruikt onder meer kenmerken van (inwoners van) een gemeente om de hoogte van het BUG-budget van een gemeente te bepalen. Sommige gemeenten hebben jaarlijks te maken met overschrijdingen (Zevenaar) terwijl andere (Westervoort) een voordeel behalen.

Regiokenmerken zoals beschikbaarheid van werk, aandeel mensen die onder hun niveau werken en hoeveelheid overlast in de buurt, zijn bedoeld om wijk-, gemeente- en regiogebonden verschillen in de gemeentelijke bijstandsopgaven te verwerken in de objectieve budgetten. Met name deze regiokenmerken spelen een grote rol bij de budgetfluctuaties. Daarom is er in 2022 door Ministerie van SZW onderzoek gedaan naar deze fluctuaties en afwijkingen ten opzichte van de bestedingen. Dit onderzoek heeft voor Zevenaar geen inzicht gegeven in de oorzaak van de overschrijdingen.

Gemeenten die tekorten hebben op hun budget, moeten deze tekorten opvangen uit eigen middelen. Gemeenten die een omvangrijk tekort hebben, kunnen in aanmerking komen voor een aanvullend budget: de vangnetuitkering. Daarvoor moet onder meer het tekort op de gebundelde uitkering over het lopende jaar groter zijn dan 7,5%. Daarbij moet er over de twee voorliggende jaren en het lopende boekjaar sprake zijn van een gecumuleerd tekort dat meer bedraagt dan 7,5%.

Voor 2023 had Zevenaar wel een tekort dat groter is dan 7,5%. Zevenaar heeft hiervoor, in samenwerking met de RSD, een beroep gedaan op de vangnetregeling.

Risicoparaagraaf huidige bestuurlijke opdracht RSD

De in de bestuurlijke opdracht beschreven investeringen en resultaten zijn afhankelijk van een aantal factoren die mede bepalen of de opdracht van de RSD succesvol kan worden uitgevoerd.

In overleg met haar opdrachtgevers heeft de RSD voorgesorteerd op de formalisering van haar nieuwe opdracht, die als fors mag worden betiteld en waarvoor ambtelijk en bestuurlijk alle zeilen moeten worden bijgezet. De in de bestuurlijke opdracht genoemde factoren vallen grotendeels buiten de invloedssfeer van RSD de Liemers. Waar RSD de Liemers wel invloed heeft, zal ze deze aanwenden om de gevolgen van de risico's tot een minimum te beperken.

De RSD informeert de opdrachtgevers maandelijks over de resultaten in relatie tot de afgesproken KPI's.

De RSD heeft met haar vorige bestuurlijke opdracht 2021-2023 laten zien dat zij al haar afgesproken resultaten heeft behaald.

Schema met een inschatting van het benodigde weerstandsvermogen:

Omschrijving risico	Beheersmaatregel(en)	Kans	Jaarlijks/ Incidenteel	Benodigd Weerstands- vermogen
Onvoorziene andere politieke keuze Door verkiezingen of wijz.beleid	-Bestuurlijke opdracht -Regelmatige overlegstructuur en rapportage	Middel	Incidenteel	€ 250.000,=
Onvoorziene stijging bestand	-Maandelijks rapportage/inzicht -Netwerkorganisatie -Ondernemersloket	Middel	Incidenteel	€ 250.000,=
ICT-systemen niet beschikbaar	-Regelmatig back-ups en uitwijk -Firewall	Hoog	Incidenteel	€ 500.000,=

6. Onderhoud kapitaalgoederen

Binnen de GR zijn geen kapitaalgoederen zoals benoemd in art. 12 van de BBV.

7. Financiering

De deelnemende gemeenten dragen er zorg voor dat Samenwerking de Liemers over voldoende middelen beschikt om aan al zijn verplichtingen jegens derden te voldoen. Voor de organisatiekosten van de dienstverlening van het basispakket worden voorschotnota's aan de deelnemende gemeenten opgemaakt. De basis hiervoor vormt de begroting van het betreffende jaar. Twee keer per jaar wordt een tussenrapportage opgemaakt waarbij wordt besloten of bijstelling van de bevoorschotting noodzakelijk is.

Lening

In 2012 is er een lening afgesloten bij de BNG bank om een aantal investeringen en de deelname in Stichting Samenwerkingsverband Glasvezelnetwerk (SSGA) te bekostigen.

De lening is groot € 630.000, heeft een looptijd van 15 jaar tegen een rentepercentage van 3,15%.

Eind oktober 2019 is, om de liquiditeit te verbeteren, een lening afgesloten met een looptijd van 10 jaar, groot € 3.500.000 tegen een rentepercentage van 0,07%.

Kredietlimiet

Met ingang van 1 januari 2011 is met de BNG bank een financieringsovereenkomst aangegaan voor een bepaalde tijd tot 01-01-2012, waarna deze overeenkomst stilzwijgend wordt verlengd met telkens een jaar. De kredietlimiet is € 3.000.000.

Bankgarantie

Er zijn geen lopende bankgaranties.

Renterisicobeheer

In deze meerjarenbegroting wordt ervan uitgegaan dat er geen kasgeldleningen of nieuw aan te trekken leningen noodzakelijk zijn. De investeringen worden met ingang van 1 januari 2021 lineair afgeschreven, met een de omslagrente. De omslagrente voor 2024 komt in deze begroting uit op <1%.

8. Bedrijfsvoering

Bestuur

De Gemeenschappelijke regeling Samenwerking de Liemers kent de bestuurscomponenten:

- Algemeen Bestuur
- Dagelijks Bestuur
- Bestuurlijk overleg RSD / portefeuillehouder overleg RID

Binnen de Gemeenschappelijke regeling Samenwerking de Liemers is een eigen Ondernemingsraad actief. De ambtelijk secretaris OR wordt geleverd door de Ondersteunende dienst van 1Stroom. De kosten voor de ambtelijk secretaris en voor opleiding en training van de OR-leden wordt verantwoord onder Bestuurskosten.

De bestuurskosten en de kosten voor de Ondernemingsraad worden voor ieder 25% toe gerekend aan Duiven en Westervoort en voor 50% aan Zevenaar.

Planning- en Controlcyclus

Voor de gemeenschappelijke regeling is een Financiële verordening op grond van artikel 212 van de Gemeentewet opgesteld.

Naast de Begroting worden er twee tussenrapportages en de jaarrekening opgesteld.

De meerjarenbegroting wordt in maart aan het Dagelijks Bestuur en in juli aan het Algemeen Bestuur voorgelegd. De eerste tussenrapportage wordt in mei/juni aan het Dagelijks Bestuur voorgelegd, de 2e in september/oktober. Aan het Algemeen Bestuur in juli respectievelijk november.

Het jaarverslag en de jaarrekening worden als de Jaarstukken na afloop van het boekjaar samen met de meerjarenbegroting in maart voorgelegd aan het Dagelijks Bestuur.

Het Dagelijks Bestuur vraagt de deelnemende gemeenten om hun zienswijze voordat de stukken worden voorgelegd aan het Algemeen Bestuur.

Personeelsbeleid

GR Samenwerking de Liemers heeft behoefte aan eigentijdse, moderne arbeidsvoorwaarden en personeelsbeleid die passen bij een veranderende omgeving. Samenwerking de Liemers heeft immers te maken met een veranderende vraag van burgers, veranderende taken en een veranderende arbeidsmarkt.

Als uitgangspunten voor het personeelsbeleid zijn geformuleerd:

- SDL werkt nadrukkelijk aan de dienstverlening, de klant- en servicegerichtheid staat Centraal
- SDL gaat uit van een grote mate van flexibiliteit, dit betekent maatwerk
- SDL wil een competentiegericht gestuurde organisatie zijn
- SDL wil een organisatie zijn met medewerkers die bij voorkeur flexibel en breed inzetbaar zijn
- SDL gaat uit van vakmanschap en ondernemerschap gericht op actie
- SDL is resultaatgericht
- SDL geeft het personeel de mogelijkheid zich te ontwikkelen (RSD leernetwerk, RID academie).

De formatie van de RSD stijgt van 69 naar 79 FTE ten opzichte van vorig jaar. Dit heeft te maken met een omzetting van payrollcontracten naar vaste contracten om zodoende onze medewerkers meer rust en zekerheid te bieden. Tegelijk daalt hierdoor evenredig het aantal inhuur FTE. Wij zijn ervan bewust dat dit meer risico met zich meebrengt maar plaatsen de kanttekening dat de bespaarde kosten door minder gebruik te maken van payroll en inhuur eventuele ontslagvergoedingen en WW-risico's mitigeren. Daarnaast kan het in de toekomst mogelijk bijdragen aan de bezuinigingstaakstelling.

RID

De regionale ICT en Inkoop Dienstencentrum werkt via een SLA voor de deelnemende gemeenten.

De inwoneraantallen zijn het uitgangspunt voor de kostenverdeling naar de deelnemende gemeenten. Naast de deelnemende gemeenten worden de diensten verleend aan de RSD.

De DVO met het Werkgeversservicepunt Midden-Gelderland en de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling liep af op 31-12-2022. Voor 2024 is een verlenging afgesproken met de intentie van een nieuwe overeenkomst afhankelijk van de bestuurlijke opdracht RID.

Er zijn nieuwe afspraken gemaakt over de vergoeding voor de RID diensten, gebaseerd op de exploitatie van de RID in relatie tot het aantal accounts.

De toerekening van de ICT kosten aan de RSD bestaat uit 2 onderdelen:

1. De directe kosten voor software/licenties/kapitaallasten voor de RSD én

2. Een doorbelasting van de exploitatiekosten RID gebaseerd op een prijs per werkplek:
 - a. De exploitatiekosten minus de post Onderhoud applicaties, Kosten ondersteuning en Kapitaallasten;
 - b. Dit saldo wordt dan gedeeld door het totaal aantal werkplekken in beheer bij RID;
 - c. Deze prijs per werkplek maal het aantal bij de RSD in gebruik zijnde werkplekken.

Deze RSD-bijdrage in de RID-begroting wordt in mindering gebracht op de totale exploitatiekosten van de RID. Het restant wordt aan de drie gemeenten in rekening gebracht conform de afgesproken verdeelsleutel, gebaseerd op de inwonersaantallen.

Voor deze begroting worden de laatst vastgestelde CBS-gegevens - per 01-01-2023 – gehanteerd.

Gemeente	Inwoners per 01-01-2023	Aandeel RID
Duiven	24.937	29,31%
Westervoort	15.114	17,76%
Zevenaar	45.042	52,93%

Inkoop

De verdeelsleutel voor de exploitatiekosten van de inkoop is: aan Duiven wordt 2/6^e deel van de kosten doorbelast; aan Westervoort wordt 1/6^e deel van de kosten doorbelast; aan Zevenaar 3/6^e deel van de kosten.

RSD

De kostenverdeling die voor de exploitatiekosten van de RSD wordt gebruikt is gebaseerd op:

1. 50% op basis van het aantal inwoners
2. 50% op basis van het aantal cliënten

Gemeente	Inwoners per 01-01-2023	Cliënten per 01-01-2023	Percentage
Duiven	24.937	385	28.13%
Westervoort	15.114	309	19,70%
Zevenaar	45.042	734	52,17%

Voor de begroting 2025 - 2028 wordt ook gebruik gemaakt van de gegevens per 1-1-2023 daar de gegevens per 1-1-2024 nog niet zijn vastgesteld.

Bezuinigingstaakstelling

De SDL heeft een taakstelling gekregen om gedurende de periode 2025-2028 jaarlijks 3% te bezuinigen. Wij verwachten aan deze taakstelling te kunnen voldoen door een betere focus op contractmanagement, zowel bij de RSD (Leon) als de RID. Mocht dit niet afdoende blijken om aan de taakstelling te voldoen gaan wij afwegingen maken om onze doelstellingen zo goed mogelijk te behalen met de middelen die tot onze beschikking staan.

9. Wet Openbare Overheid

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) officieel ingegaan. De Woo is de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) en regelt het recht van burgers op informatie van de overheid. Zo krijgt iedereen meer inzicht in het handelen van de overheid.

Een belangrijk verschil met de Wob is dat de Woo naast informatieverstrekking op verzoek (passief) overheidsorganisaties ook verplicht zelf informatie gefaseerd openbaar te maken (actief).

Uitgangspunt hierbij is dat iedereen recht heeft op toegang tot publieke informatie en dat alle overheidsinformatie in beginsel openbaar is. Alleen in uitzonderingsgevallen wordt hiervan afgeweken.

Binnen de SDL is de Juridisch beleidsadviseur aangewezen als contactfunctionaris voor externen. De SDL publiceert reeds de meeste relevante informatie op de eigen website en specifieke informatie wordt conform de Wet elektronische publicaties via lokale regelgeving.overheid.nl gepubliceerd. Aangezien de uitvoering van de werkzaamheden gemandateerd zijn, worden verordeningen e.d. door de gemeenten zelf vastgesteld en gepubliceerd.

In 2023 zijn geen Woo verzoeken ingediend.

10. Verbonden partijen

Met 'verbonden partijen' worden gemeenschappelijke regelingen, stichtingen, verenigingen en vennootschappen bedoeld waarin de Gemeenschappelijke regeling Samenwerking de Liemers een bestuurlijk én financieel belang heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: een zetel in het bestuur en/of het hebben van een stemrecht. Met financieel belang wordt bedoeld: een gemeentelijke bijdrage in de netto exploitatielasten van het samenwerkingsverband. Het risico bestaat dat de gemeente de betaalde bijdragen kwijt is bij een faillissement en/of dat de verbonden partij financiële problemen op de gemeente kan verhalen. Bij deelname in een vennootschap is het financiële belang het in bezit hebben van aandelen en het ontvangen van dividend.

De RID heeft een deelneming in Stichting Samenwerkingsverband Glasvezelnetwerk Arnhem (SSGA).

Bij de oprichting van SSGA in 2003 werd door de oprichters bepaald dat alleen deelnemers uit de publieke sector op het netwerk worden toegelaten. Dit is nogmaals vastgesteld in 2015 door het DB en AB. Ook besloot SSGA dat het aan deelnemers uitsluitend toegestaan is om verbindingen ten behoeve van de eigen organisatie te gebruiken. Door deze voorwaarde is SSGA uitsluitend aan de vraagzijde actief, vormt het

SSGA-netwerk een 'gesloten' netwerk en valt SSGA als aanbieder van infrastructuur niet onder toezicht van de ACM.

SSGA concentreert zich op het hebben van infrastructuur in eigendom in Arnhem en omgeving. Er wordt niet actief geacquireerd om het aantal deelnemers te vergroten binnen het huidige verzorgingsgebied. Er wordt samengewerkt met TeleMANN, een vergelijkbare organisatie in Nijmegen.

Door de doortrekking van de snelweg A15 hebben er in 2019 al reconstructies plaatsgevonden en zullen tot en met 2023 nog meer reconstructies nodig zijn. De kosten van deze reconstructies komen niet ten laste van de contributie van de deelnemers.

De stichting verzorgt naast de aansluiting op het netwerk ook het beheer en onderhoud.

SSGA heeft nu een regionaal netwerk met 27 deelnemers. In het Algemeen Bestuur van de stichting zijn alle deelnemers aan het netwerk vertegenwoordigd. RID neemt voor 5,39% deel in SSGA, op basis van de toerekeningsfactoren zijn de jaarlasten voor de RID voor 2024 begroot op € 13K.

Financiële begroting

CONCEPT

11. Overzicht van baten en lasten

Consolidatie Exploitatiekosten

op kostensoort

Lasten	Werkelijk 2023	Begroting 2024 prim.	Begrotings wijzigingen	Begroting 2024 nw	Begroting 2025	Meerjarenbegroting		
						2026	2027	2028
Bestuurskosten	37.225	51.200	1.000	52.200	51.900	51.600	51.200	50.800
Personele kosten	8.939.673	8.616.300	2.754.950	11.371.250	11.636.370	11.922.513	12.149.657	12.378.000
Huisvestingskosten	498.833	521.050	9.750	530.800	528.200	525.100	521.500	517.900
Automatiseringskosten	549.815	413.700	8.100	421.800	417.400	412.300	406.400	400.600
Onderhoud applicaties	1.722.653	1.862.600	109.280	1.971.880	2.040.039	2.109.397	2.295.036	2.480.776
Facilitaire zaken	146.164	122.900	2.300	125.200	124.700	124.000	123.300	122.600
Advies en Controle	92.858	58.700	1.100	59.800	59.600	59.400	59.000	58.600
Ondersteunende dienst	222.664	243.500	4.500	248.000	246.800	245.300	243.600	241.900
Overige kosten	2.194	22.400	400	22.800	22.700	22.600	22.400	22.200
Kapitaallasten	720.974	1.033.024	19.176	1.052.200	1.046.900	1.040.600	1.033.300	1.026.000
Totaal lasten	12.933.054	12.945.374	2.910.556	15.855.930	16.174.609	16.512.810	16.905.393	17.299.376
Baten	Werkelijk 2023	Begroting 2024 prim.	Begrotings wijzigingen	Begroting 2024 nw	Begroting 2025	Meerjarenbegroting		
						2026	2027	2028
Bijdrage Gemeente Duiven	3.626.099	3.618.051	536.222	4.154.273	4.255.160	4.352.140	4.465.805	4.584.916
Bijdrage Gemeente Westervoort	2.323.106	2.335.876	346.454	2.682.330	2.745.759	2.806.892	2.877.286	2.951.478
Bijdrage Gemeente Zevenaar	6.773.408	6.768.083	1.036.243	7.804.326	7.983.690	8.163.777	8.372.301	8.590.913
Bijdrage WSP MG	93.160	173.364	-78.364	95.000	95.000	95.000	95.000	95.000
Bijdrage MGR	67.282	-	70.000	70.000	70.000	70.000	70.000	70.000
Overige bijdragen	-	-	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Totaal Baten	12.883.054	12.895.374	2.910.556	15.805.930	16.149.609	16.487.810	16.880.393	17.292.306
Resultaat voor Bestemming	-50.000	-50.000	0	-50.000	-25.000	-25.000	-25.000	-7.070
Bestemmingsreserve Tozo	50.000	50.000	0	50.000	25.000	25.000	25.000	7.070
Resultaat na Bestemming	0	0	0	0	0	0	0	0

Consolidatie op programmaniveau

Lasten	Werkelijk 2023	Begroting 2024 prim.	Begrotings wijzigingen	Begroting 2024 nw	Begroting 2025	Meerjarenbegroting		
						2026	2027	2028
Programma 1: Bestuur	37.225	51.200	1.000	52.200	51.900	51.600	51.200	50.800
Programma 2: RID	6.601.464	6.566.274	1.231.856	7.798.130	7.932.209	8.154.810	8.474.693	8.795.076
Programma 3: Inkoop	346.446	354.700	3.400	358.100	368.800	375.100	379.200	383.300
Programma 4: RSD	6.335.507	6.395.817	1.681.683	8.077.500	8.251.700	8.361.300	8.430.300	8.500.200
Eliminatie doorbelasting intern	-387.589	-422.617	-7.383	-430.000	-430.000	-430.000	-430.000	-430.000
Totaal lasten	12.933.054	12.945.374	2.910.556	15.855.930	16.174.609	16.512.810	16.905.393	17.299.376
Baten	Werkelijk 2023	Begroting 2024 prim.	Begrotings wijzigingen	Begroting 2024 nw	Begroting 2025	Meerjarenbegroting		
						2026	2027	2028
Programma 1: Bestuur	37.225	51.200	1.000	52.200	51.900	51.600	51.200	50.800
Programma 2: RID	6.601.464	6.566.274	1.231.856	7.798.130	7.932.209	8.154.810	8.474.693	8.795.076
Programma 3: Inkoop	346.446	354.700	3.400	358.100	368.800	375.100	379.200	383.300
Programma 4: RSD	6.285.507	6.345.817	1.681.683	8.027.500	8.226.700	8.336.300	8.405.300	8.493.130
Eliminatie doorbelasting intern	-387.589	-422.617	-7.383	-430.000	-430.000	-430.000	-430.000	-430.000
Totaal Baten	12.883.055	12.895.374	2.910.556	15.805.930	16.149.609	16.487.810	16.880.393	17.292.306
Resultaat voor Bestemming	-50.000	-50.000	0	-50.000	-25.000	-25.000	-25.000	-7.070
Bestemmingsreserve Tozo	50.000	50.000	0	50.000	25.000	25.000	25.000	7.070
Resultaat na Bestemming	0	0	0	0	0	0	0	0

11.1 Programma Bestuur

Bestuurskosten

Lasten	Werkelijk 2023	Begroting 2024 prim.	Begroting 2024 nw	Begroting 2025	Meerjarenbegroting		
					2026	2027	2028
Bestuurskosten	10.528	11.000	11.200	11.100	11.000	10.900	10.800
Ondernemingsraad	26.640	36.700	37.400	37.200	37.000	36.700	36.400
Onvoorzien	56	3.500	3.600	3.600	3.600	3.600	3.600
Totaal lasten	37.225	51.200	52.200	51.900	51.600	51.200	50.800

Baten	Werkelijk 2023	Begroting 2024 prim.	Begroting 2024 nw	Begroting 2025	Meerjarenbegroting		
					2026	2027	2028
Bijdrage Gemeente Duiven	9.306	12.800	13.050	12.975	12.900	12.800	12.700
Bijdrage Gemeente Westervoort	9.306	12.800	13.050	12.975	12.900	12.800	12.700
Bijdrage Gemeente Zevenaar	18.612	25.600	26.100	25.950	25.800	25.600	25.400
Totaal Baten	37.225	51.200	52.200	51.900	51.600	51.200	50.800

Algemeen

Voor 2024 is de begroting licht bijgesteld (+1K) a.g.v. hogere indexaties. Voor 2025 en verder is een daling zichtbaar, dit is het gevolg van de taakstelling die de SDL heeft ontvangen. De SDL wil 3% bezuinigen hetgeen de verwachte kostenstijging conform de septembercirculaire tenietdoet. Hierdoor liggen de geprognosticeerde kosten in 2028 lager dan in 2024.

Bestuurskosten

In 2021 is de governance van de GR gewijzigd, er is een algemeen directeur SDL benoemd, die tevens de rol vervult van directeur RSD. Daarnaast is er een adjunct directeur SDL die tevens fungeert als directeur RID. De algemeen directeur SDL is ook secretaris van het DB SDL en AB SDL.

De netwerkdirectie is in 2021 vervangen door de directeuren van 1Stroom en Zevenaar. Het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur blijven in stand.

Normaal gesproken vergadert het DB 3 keer per jaar en het AB 2 keer.

Doelstelling is met een directie SDL sneller en efficiënter te kunnen handelen.

Ondernemingsraad

De algemeen directeur is de WOR bestuurder voor overleg met de Ondernemingsraad.

In 2024 zijn er OR-verkiezingen. Op basis van het aantal medewerkers (meer dan 100) zal de OR worden uitgebreid naar 7 leden. De secretaris voor de OR wordt geleverd via de dienstverleningsovereenkomst met 1Stroom. Hiervoor is een fixed price afgesproken gebaseerd op 8 uur ondersteuning per week.

11.2 Programma RID

RID

Lasten	Werkelijk 2023	Begroting 2024 prim.	Begrotings wijzigingen	Begroting 2024 nw	Begroting 2025	Meerjarenbegroting		
						2026	2027	2028
Personele kosten	3.308.653	2.889.200	1.088.950	3.978.150	4.053.370	4.217.713	4.364.857	4.512.300
Huisvestingskosten	252.814	243.550	4.550	248.100	246.900	245.400	243.700	242.000
Audits/Externe deskundigheid	201.537	96.800	1.800	98.600	98.100	97.500	96.800	96.100
Dir.kosten RSD	183.217	186.300	3.400	189.700	188.700	187.600	186.300	185.100
Datacomm.SSGA	88.122	109.000	2.000	111.000	110.400	109.700	108.900	108.100
Onderhoud applicaties	1.722.653	1.862.600	109.280	1.971.880	2.040.039	2.109.397	2.295.036	2.480.776
Overige kosten	2.194	22.400	400	22.800	22.700	22.600	22.400	22.200
Ondersteunende dienst	121.300	123.400	2.300	125.700	125.100	124.300	123.400	122.500
Kapitaallasten	720.974	1.033.024	19.176	1.052.200	1.046.900	1.040.600	1.033.300	1.026.000
Totaal lasten	6.601.464	6.566.274	1.231.856	7.798.130	7.932.209	8.154.810	8.474.693	8.795.076

Baten	Werkelijk 2023	Begroting 2024 prim.	Begrotings wijzigingen	Begroting 2024 nw	Begroting 2025	Meerjarenbegroting		
						2026	2027	2028
Bijdrage Gemeente Duiven	1.786.368	1.761.814	349.105	2.110.919	2.150.212	2.215.446	2.309.190	2.403.081
Bijdrage Gemeente Westervoort	1.070.247	1.055.421	223.980	1.279.401	1.303.217	1.342.754	1.399.571	1.456.477
Bijdrage Gemeente Zevenaar	3.196.818	3.153.058	659.751	3.812.809	3.883.781	4.001.609	4.170.932	4.340.520
Bijdrage RSD	387.589	422.617	7.383	430.000	430.000	430.000	430.000	430.000
Bijdrage WSP MG	93.160	173.364	-78.364	95.000	95.000	95.000	95.000	95.000
Bijdrage MGR	67.282	-	70.000	70.000	70.000	70.000	70.000	70.000
Totaal Baten	6.601.464	6.566.274	1.231.856	7.798.130	7.932.209	8.154.810	8.474.693	8.795.076

Personele kosten

De salariskosten zijn bepaald o.b.v. de begrote salariskosten 2025 aangeleverd door de ondersteunende dienst. De verhoging 2024 is gebaseerd op de reeds vastgestelde cao. Voor de indexering van 2025-2028 is de indicatie van de septembercirculaire 2023 aangehouden.

Met betrekking tot de doorontwikkeling RID is een bedrag van € 531.150 + € 530.000 toegevoegd in 2024, oplopend tot bijna 1,4 miljoen in 2028. Dit is gebaseerd op het M&I rapport.

Huisvesting

De gemeente Westervoort is de verhuurder van de huisvesting van de RID. Binnen deze post vallen ook de kosten voor verzekeringen, servicekosten, huur van de centrale computerruimte, overige huisvestingskosten.

Audits/externe deskundigheid

In 2023 zijn veel externe deskundigen geraadpleegd als gevolg van de doorontwikkeling en groei van de RID. De verwachting is dat er meer kennis in-house zal blijven waardoor het bedrag van 2023 een incidentele verhoging blijft.

Kosten software RSD

Deze kosten zijn gerelateerd aan de RSD en worden daarom één op één doorberekend.

Datacommunicatie/SSGA

Onder meer gezamenlijke internetaansluiting, Gemnet-aansluiting, (vaste) telefonie gesprekskosten, gezamenlijke databundel en abonnementen.

Deze kosten zijn overgedragen aan de RID en toen afgeraamd binnen de gemeentelijke begrotingen.

Onderhoud applicaties

Betreft onderhoud op software vanuit :

- de vastgestelde Informatie Beleidsprojecten (IBP), met een onderhoudscomponent
- tussentijdse gezamenlijke projecten
- software en contract convergenties
- onderhoud op software ten behoeve van centraal gegevensbeheer en geo informatie

- de stijging komt voor een deel door extra onderhoudsovereenkomsten in het kader van de beveiliging

Het betreft in de regel onderhoudskosten die voortvloeien uit projecten en opdrachtverstrekking door de gemeenten.

Ook is, in het kader van de doorontwikkeling RID en op basis van het M&I rapport een bedrag van € 74.480 in 2024, oplopend tot bijna 630K in 2028 toegevoegd aan de begroting.

Ondersteunende diensten

De ondersteunende diensten worden door 1Stroom en de RSD verricht. Het betreft de salarisadministratie, de werkzaamheden omtrent het personeel (P&O), informatievoorziening en de facilitaire ondersteuning inclusief juridisch zaken. De RSD verzorgt de ondersteunende dienst Financiën en Planning&Control.

Deze kosten worden binnen de SDL grotendeels verdeeld op basis van fte's. De verhouding is veelal 2/3 ten laste van de RSD en 1/3 ten laste van de RID.

Kapitaalslasten

Doordat in 2021 en 2022 veel projecten vooruit zijn geschoven waren er in 2023 veel minder kapitaalslasten. Daar in 2023 en in 2024 veel meer projecten gestart worden (zijn) en de rente fors is opgelopen zullen ook de kapitaalslasten weer teruggaan naar het niveau van pre-2023.

Baten

Regionale Sociale Dienst de Liemers (RSD)

De bijdrage van de RSD aan de begroting van de RID bestaat uit twee componenten:

- Directe kosten zoals software die gebruikt wordt door de RSD;
- Bijdrage op basis van aantal werkplekken bij de RSD, afgezet tegen het totaal aan werkplekken in de Liemers.

Modulaire Gemeenschappelijke Regeling (MGR) / Werkgeversservicepunt (WSP)

De MGR heeft de intentie uitgesproken dat zij de ICT dienstverlening via de RID willen continueren. Omdat dit telkens voor één jaar wordt vastgelegd o.b.v. de werkelijke kosten zijn voor eenvoud de baten gelijkgetrokken.

De bovengenoemde baten wordt eerst in mindering gebracht op de exploitatielasten RID. Het restant wordt conform de verdeelsleutel toegerekend aan de 3 gemeenten.

Een hogere bijdrage MGR-WSP betekent dus een netto lagere bijdrage per gemeente aan de begroting RID.

11.3 Programma Inkoop

Inkoop

Lasten	Werkelijk 2023	Begroting 2024 prim.	Begrotings wijzigingen	Begroting 2024 nw	Begroting 2025	Meerjarenbegroting		
						2026	2027	2028
Personele kosten	346.446	354.700	3.400	358.100	368.800	375.100	379.200	383.300
Totaal lasten	346.446	354.700	3.400	358.100	368.800	375.100	379.200	383.300

Baten	Werkelijk 2023	Begroting 2024 prim.	Begrotings wijzigingen	Begroting 2024 nw	Begroting 2025	Meerjarenbegroting		
						2026	2027	2028
Bijdrage Gemeente Duiven	115.482	118.233	1.134	119.367	122.933	125.033	126.400	127.767
Bijdrage Gemeente Westervoort	57.741	59.117	566	59.683	61.467	62.517	63.200	63.883
Bijdrage Gemeente Zevenaar	173.223	177.350	1.700	179.050	184.400	187.550	189.600	191.650
Totaal Baten	346.446	354.700	3.400	358.100	368.800	375.100	379.200	383.300

Team Inkoop is altijd begroot op 3 FTE in vaste dienst. Door onzekerheid over het voortbestaan van Inkoop zijn in 2023 twee van de drie FTE extern ingehuurd. In 2024 vindt nog overleg plaats over de daadwerkelijke afsluiting van Zevenaar en de continuatie met 1Stroom. Voor 2025 en verder wordt er begroot op basis van de huidige situatie plus indexeringen conform septembercirculaire.

11.4 Programma RSD

Lasten	Werkelijk 2023	Begroting 2024 prim.	Begrotings wijzigingen	Begroting 2024 nw	Begroting 2025	Meerjarenbegroting		
						2026	2027	2028
Personele kosten	5.284.573	5.372.400	1.662.600	7.035.000	7.214.200	7.329.700	7.405.600	7.482.400
Huisvestingskosten	246.019	277.500	5.200	282.700	281.300	279.700	277.800	275.900
Automatiseringskosten	464.529	444.217	8.283	452.500	450.200	447.500	444.400	441.300
Facilitaire zaken	146.164	122.900	2.300	125.200	124.700	124.000	123.300	122.600
Advies en Controle	92.858	58.700	1.100	59.800	59.600	59.400	59.000	58.600
Ondersteunende dienst	101.364	120.100	2.200	122.300	121.700	121.000	120.200	119.400
Totaal lasten	6.335.507	6.395.817	1.681.683	8.077.500	8.251.700	8.361.300	8.430.300	8.500.200
Baten	Werkelijk 2023	Begroting 2024 prim.	Begrotings wijzigingen	Begroting 2024 nw	Begroting 2025	Meerjarenbegroting		
						2026	2027	2028
Duiven: bijdrage exploitatie	1.580.831	1.618.895	155.043	1.773.938	1.867.340	1.895.361	1.912.916	1.935.768
bijdrage dienstverlening	134.111	106.309	30.691	137.000	101.700	103.400	104.500	105.600
Westervoort: bijdrage exploitatie	1.099.879	1.126.275	115.921	1.242.196	1.307.601	1.327.222	1.339.515	1.355.518
bijdrage dienstverlening	85.933	82.263	5.737	88.000	60.500	61.500	62.200	62.900
Zevenaar: bijdrage exploitatie	2.905.266	2.975.447	313.919	3.289.366	3.462.559	3.514.517	3.547.069	3.589.444
bijdrage dienstverlening	479.488	436.628	60.372	497.000	427.000	434.300	439.100	443.900
Overige bijdragen	-	-	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Totaal Baten	6.285.507	6.345.817	1.681.683	8.027.500	8.226.700	8.336.300	8.405.300	8.493.130
Resultaat voor Bestemming	-50.000	-50.000	0	-50.000	-25.000	-25.000	-25.000	-7.070
Bestemmingsreserve Tozo	50.000	50.000		50.000	25.000	25.000	25.000	7.070
Resultaat na Bestemming	0	0	0	0	0	0	0	0

Personele lasten

In de begroting 2024 na wijziging zijn de loonkosten aangepast op basis van het vastgestelde CAO-akkoord voor 2024. De grootste post binnen de personele lasten zijn de salariskosten. De interne salariskosten zijn geraamd op basis van 79 fte. De stijging van het aantal fte's is voornamelijk een gevolg van werknemers die via payroll constructie – soms jarenlang – bij de RSD gedetacheerd waren en die nu een arbeidsovereenkomst bij de RSD hebben. Daarnaast zijn er additionele werkzaamheden verricht in het kader van de dienstverleningsovereenkomsten, loonkostensubsidie, kwaliteitscontroles en subsidieprojecten.

Zichtbaar is een enorme stijging van ruim 1,6 miljoen euro in personele lasten tussen de primitieve begroting van 2024 en de begroting na wijziging 2024. Het grootste deel van deze 'stijging' betreft een presentatieverschil: onder de baten wordt nu een 'overige bijdragen' vermeld. Voorheen werden door de RSD ontvangen ESF subsidies gesaldeerd op de personele kosten. Doordat subsidies jaarlijks (sterk) kunnen fluctueren geeft dit een vertekend beeld van de personeelskosten.

De overige 600K verschil is het gevolg van de nieuwe bestuurlijke opdracht van de RSD (+400K), bestaande uit een indexering van de Bestuurlijke Opdracht van 100K (van 1 miljoen naar 1,1 miljoen) alsmede twee focuspunten van 150K elk. Het restantverschil komt doordat er in de primitieve begroting met een lagere cao stijging van de salarissen rekening was gehouden.

Een deel van de formatie wordt bekostigd uit het Participatiebudget, dit is nu inzichtelijk gemaakt via de post 'overige bijdragen'. Deze post is defensief begroot.

De structurele formatie bestaat uit de volgende functies:

Directeur	1,00 fte
Afdelingshoofden	3,00 fte
Managementondersteuning	0,78 fte
Beleid- en kwaliteit	7,92 fte
Communicatie	1,00 fte
Finance & Control	4,33 fte
Klantmanagers (incl coaches, Bbz en jongerenloket)	31,49 fte
Inkomenscoaches	4,72 fte
Administratief Procesbegeleiders (LKS)	2,22 fte
Handhaving	2,78 fte

Applicatiebeheerders	4,00 fte
Medewerkers debiteuren-/uitkeringsadministratie	9,80 fte
Klantcontactteam	<u>6,00 fte</u>
Aantal structurele formatieplaatsen RSD de Liemers	79,04 fte

Huisvestingskosten

RSD is gehuisvest in de Turmac Cultuurfabriek in Zevenaar, het huurcontract is aangegaan in 2017 voor een periode 10 jaar. Naast de huur en servicekosten vallen hier de toiletbenodigdheden, catering, afvalkosten, WOZ-kosten en afschrijvingskosten van de inrichting onder.

Automatiseringskosten

De bijdrage die de RSD betaalt voor de dienstverlening van de RID is de grootste kostenpost.

Facilitaire zaken

Hieronder vallen onder andere de kosten van vakliteratuur, abonnementen, multi kopieer, verzekeringen, drukwerk, portokosten en koeriersdienst.

Advies en Controle

Hierin zitten de advieskosten, kosten voor de cliëntenraad, accountantskosten, juridische- en advieskosten alsmede de rentelasten (en rente opbrengsten).

Ondersteunende dienst

GR 1Stroom voert voor de SDL ondersteunende diensten uit op het gebied van:
Salarisadministratie, HRM, Telefonie, Facilitair e.d.

Hiervoor is een dienstverleningsovereenkomst opgesteld dat voor een deel bestaat uit fixed price afspraken en anders op basis van gemaakte uren maal tarief.

Aangezien de kosten zijn gebaseerd op de loonkosten is hierin ook de CAO-stijging verwerkt.

Bijlage 1: WID

1.1 Participatiebudget

Om de participatie van de inwoners in de samenleving te bevorderen, ontvangen gemeenten Participatiebudget. De RSD heeft in 2019 een start gemaakt met het LEON (Leer- En Ontwikkel Netwerk). Bij de inrichting van LEON is gebruik gemaakt van het werklandschap van VNG. Het werklandschap bestaat uit verschillende dienstverleningstegels, die gemeenten bieden om inwoners te ondersteunen in re-integratie en plaatsing op werk. Op al deze onderdelen is instrumentarium aanbesteed, zodat we passend aanbod klaar hebben liggen, die klantmanagers direct kunnen inzetten in de begeleiding.

In 2024 start de nieuwe Bestuurlijke Opdracht voor de RSD. Deze heeft een looptijd van drie jaar. Voor de uitvoering van de Bestuurlijke Opdracht ontvangt de RSD jaarlijks 1,1 miljoen euro. Dit bedrag wordt, in het kader van de taakstelling tot bezuinigen niet jaarlijks geïndexeerd gedurende de looptijd. Naast de 1,1 miljoen zijn er twee speerpunten aangewezen waarvoor een jaarlijkse vergoeding van ieder 150K (samen 300K) wordt ontvangen.

Voor 2024 wordt de stijging t.o.v. 2023 teniet gedaan door een verwachte kostenreductie als gevolg van minder inzet door externe inhuur. Voor 2025 en verder wordt gemuteerd met de nationale consumentenprijsindex (cpi) uit de septembercirculaire 2023.

Participatie- budget	Definitief 2023	Begroot 2024	Begroting 2024 nw	Begroot 2025	Meerjarenbegroting		
					2026	2027	2028
Duiven	802.146	798.991	795.000	814.875	834.432	853.624	873.257
Westervoort	562.366	554.544	558.000	571.950	585.677	599.147	612.928
Zevenaar	1.489.078	1.480.114	1.476.000	1.512.900	1.549.210	1.584.841	1.621.293
Totaal RSD	2.853.590	2.833.649	2.829.000	2.899.725	2.969.318	3.037.613	3.107.478

1.2 Inkomensdeel

Gemeenten ontvangen van het Rijk een gebundelde uitkering (BUIG) voor het bekostigen van de uitkeringen in het kader van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004 en voor de inzet van loonkostensubsidie. Het budget is ongeoormerkt: een gemeente mag een overschot vrij besteden, maar moet een tekort in beginsel ook zelf opvangen.

De RSD zet daarom stevig in op uitstroom/(part-time) plaatsingen indien noodzakelijk met behulp van loonkostensubsidie en/of jobcoaching om een verlaging c.q. stabilisatie van het aantal uitkeringsgerechtigden te realiseren. Maar zelfs bij stabilisatie blijven de gevolgen voor het saldo van het I-deel onduidelijk. In het algemeen geldt dat wanneer de RSD beter presteert dan het landelijk gemiddelde het budget toereikend zou moeten zijn. Indien de RSD slechter presteert dan is de kans reëel dat er tekorten ontstaan. Het landelijke verdeelmodel is echter niet optimaal. Hierdoor blijft het lastig om het toekomstige saldo van het I-deel correct te ramen.

Een gespecificeerde inschatting maken van de bestandsontwikkelingen over 2 jaar is altijd al onzeker. Maar nu na 2 jaar Covid 19 met allerlei beperkingen en de oorlog tussen Oekraïne en Rusland maakt dit het extra onzeker. Daarom beperken wij ons tot een indicatie op totaal niveau. Er worden maandrapportages opgemaakt waarbij elke keer de prognose voor het lopende jaar opnieuw wordt beoordeeld.

In de septembercirculaire 2023 is een prognose gemaakt van de bijstandsontwikkeling. In de meerjarenbegroting 2024-2027 waren wij uitgegaan van de septembercirculaire 2022 welke voor 2024 een stijging aangaf van het aantal klanten.

De septembercirculaire 2023 geeft echter een daling weer voor 2024 waardoor er een 'Begroting 2024 nw' ontstaat. Boven de aantallen staat het percentage waar vanuit gegaan wordt in de septembercirculaire.

Bestands-ontwikkeling	Definitief 2023	Begroot 2024	Begroting 2024 nw	Begroot 2025	Meerjarenbegroting		
					2026	2027	2028
% tov T-1	0,4%	3,1%	-1,3%	1,4%	2,5%	2,0%	1,9%
Klantdossiers	1420	1464	1445	1465	1502	1532	1561

Relaties tussen de geldstromen

De verschillende geldstromen staan niet los van elkaar. Ze hebben invloed op elkaar:

- Het Participatiebudget beïnvloedt de andere uitgavenposten. Met het Participatiebudget financiert de gemeente haar re-integratie-inspanningen. Wanneer men een groot deel van het Participatiebudget beschikbaar stelt aan de RSD kunnen er meer re-integratieactiviteiten worden ingezet met als verwacht resultaat dat er meer klanten zullen uitstromen. Hierdoor wordt de druk op het Inkomensdeel verminderd.
- Met ingang van 1 januari 2022 is er een apart budget voor de verstrekkingen van de Loonkostensubsidies (LKS). Dit budget is uit het BUIG budget gehaald en wordt gebaseerd op de werkelijk gemaakte kosten. De toepassing van LKS zal breder worden ingezet. Voorheen werd LKS alleen ingezet als er een loonwaardemeting was met een registratie in het doelgroep register. Nu wordt regionaal beleid opgesteld waarbij ook gekeken wordt naar de duur dat iemand al in de uitkering zit. Dus een aanzienlijke verruiming van de toepassing. In de nieuwe bestuurlijke opdracht is de focus op de LKS dan ook verhoogd.
- Het Participatiebudget beïnvloedt ook de uitvoeringskosten. Een deel van de uitvoering (gericht op re-integratie) mag ten laste van het Participatiebudget worden gebracht. Deze kosten komen daarmee niet meer ten laste van de budgetten voor de uitvoeringskosten. Door het beperkte Participatiebudget t.b.v. de RSD zal hier nauwelijks gebruik van kunnen worden gemaakt.
- Tussen de uitvoeringskosten en het inkomensdeel bestaat een vergelijkbare relatie als tussen het Participatiebudget en het inkomensdeel. De uitvoeringskosten en de uitgaven ten laste van het inkomensdeel zijn over het algemeen positief met elkaar gecorreleerd. Meer geld voor de uitvoering kan leiden tot een kwalitatief betere uitvoering en daardoor minder mensen die afhankelijk zijn van een uitkering.

1.3 Dienstverlening

De RSD voert op verzoek van gemeenten ook extra werkzaamheden uit die buiten de kerntaken vallen. Hiervoor werkt de RSD met dienstverleningsovereenkomsten.

De RSD oriënteert zich op de ontwikkelingen en op de mogelijkheden om de bestaande dienstverleningsovereenkomsten verder uit te breiden en onderzoekt de mogelijkheden voor eventuele samenwerking met andere gemeenten.

De te leveren diensten worden vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst (DVO).

De taken en activiteiten van de dienstverleningsovereenkomst zijn o.a.:

- Opmaak uitkeringsdossier, verzorging betalingen
- Controle facturen
- Beleidsadvies, aanvragen kinderopvang; incl. SMI
- Afhandelen aanvragen Bijzondere bijstand/Minimabeleid
- Uitvoeren van huisbezoeken in het kader van de Bijzondere bijstand
- Verzorging debiteurenadministratie

- Doorvoering van Gemeentelijke Basis Administratiemutaties in Suite
- Levering van kengetallen per gemeentelijk budget
- BRP-onderzoek/Adresonderzoeken
- Applicatiebeheer S4SD en S2SR
- Cognosbeheer
- Ontwikkelen Cognos rapportages
- Suwinet beheer, audits
- Detachering sociaal team
- Adviesondersteuning zelfstandigen
- Advies en schuldhelpverlening zelfstandigen
- Wet inburgering
- Studietoeslag

Uitgangspunt is dat de te leveren diensten kostendekkend moeten zijn. Voor de meeste onderdelen worden prijsafspraken gebaseerd op tijdsbesteding maal tarief, maar er zijn ook taken die op basis van nacalculatie afgerekend worden met de gemeenten. Zeker bij de nieuwe taken (adviesondersteuning zelfstandigen, Advies en schuldhelpverlening zelfstandigen en Wet inburgering) zal inzicht verkregen moeten worden over de benodigde tijdsbesteding en noodzakelijk niveau.

In 2023 waren er werkzaamheden in verband met de uitkeringen Energietoeslag en leefgeld R000 extra werkzaamheden verricht. Omdat dit geen structurele werkzaamheden betreffen en deze door ontwikkelingen plots kunnen wegvallen nemen wij deze niet volledig op in onderstaand overzicht. De R000 is wel opgenomen omdat daar een voorschot voor is gevraagd. Inmiddels is 2024 enkele maanden onderweg en de RSD voert nog altijd de werkzaamheden hiervoor uit. De energietoeslag is minder gewis en daarom niet opgenomen noch bevoorschot. In 2024 voert de RSD werkzaamheden uit met betrekking tot de bijzondere bijstand van 1Stroom. Aangezien er nog geen formele overeenstemming is over de kosten is dit nog niet opgenomen in de tabel hieronder.

Omschrijving	bijdrage Duiven	bijdrage Westervoort	bijdrage Zevenaar	TOTAAL RSD
Dienstverlening				
Bijzondere bijstand	18.000	12.000	95.000	125.000
Kinderopvang	32.000	11.500	45.000	88.500
Hulp bij het huishouden	0	0	10.000	10.000
Rolstoelvoorziening	0	0	10.000	10.000
Vervoersvoorziening	0	0	10.000	10.000
Woonvoorziening	0	0	10.000	10.000
Wmo-begeleiding	0	0	30.000	30.000
Jeugdzorg	0	0	96.000	96.000
Jeugdzorg crisis	0	0	30.000	30.000
Detachering medewerker Sociaal team	27.000	18.000	31.000	76.000
Begeleiding zelfstandigen	3.500	1.500	1.000	6.000
SHV zelfstandigen	1.000	500	18.000	19.500
Inburgering	3.500	6.500	10.000	20.000
Applicatiebeheer	14.000	10.500	31.000	55.500
R000	38.000	27.500	70.000	135.500
Bijdrage per gemeente	137.000	88.000	497.000	722.000

Bijlage 2: Geprognosticeerde meerjarenbalans

Activa	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	Passiva	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028
Vaste activa					Eigen vermogen				
					Bestemmingsreserve Tozo	57.070	32.070	7.070	0
					Totaal Eigen vermogen	57.070	32.070	7.070	0
Materiele vaste activa					Overige lening met rentetypische looptijd > 1 jr	1.513.174	1.107.464	700.000	350.000
Investerings met economische nut	4.111.340	3.902.675	3.694.009	3.485.344	Totaal vaste passiva	1.513.174	1.107.464	700.000	350.000
Totaal vaste activa	4.111.340	3.902.675	3.694.009	3.485.344					
Vlottende activa					Vlottende passiva				
Uitzettingen met een rente typische looptijd < 1 jr					Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd > 1 jr				
Uitzettingen SKB	500.000	500.000	500.000	500.000	Kasgeldlening	1.500.000	1.500.000	1.500.000	1.500.000
Overige vorderingen	400.000	400.000	400.000	400.000	Overige schulden				
Liquide middelen	250.000	250.000	250.000	250.000	Overlopende passiva				
Overlopende activa					Verplichtingen begrotingsjaar, betaald volgend begrotingsjaar	2.266.096	2.488.140	2.711.939	2.860.344
Overige nog te ontv. Bedragen	75.000	75.000	75.000	75.000	Totaal vlottende passiva	3.766.096	3.988.140	4.211.939	4.360.344
Totaal vlottende activa	1.225.000	1.225.000	1.225.000	1.225.000					
Totaal	5.336.340	5.127.675	4.919.009	4.710.344	Totaal	5.336.340	5.127.675	4.919.009	4.710.344

Bestemmingsreserve Tozo

Datum	Toevoeging	Onttrekking	Saldo
31-12-2020	202.630		202.630
31-12-2021	54.440		257.070
31-12-2022		75.000	182.070
31-12-2023		50.000	132.070
31-12-2024		50.000	82.070
31-12-2025		25.000	57.070
31-12-2026		25.000	32.070
31-12-2027		25.000	7.070
31-12-2028		7.070	0

EMU-saldo

Voor een gemeenschappelijke regeling zijn geen referentiewaarde vastgesteld, daarom heeft een berekening van het EMU-Saldo geen toegevoegde waarde.

Bijlage 3: Taakvelden SDL

Taakvelden	Werkelijk 2023	Begroting 2024 nw	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
0.1 Bestuur	64.180	50.600	50.300	50.000	49.700	49.400
0.2 Burgerzaken	146.430	153.489	152.715	151.728	150.627	149.626
0.4 Overhead	5.862.054	6.910.610	7.059.379	7.293.238	7.622.946	7.953.054
0.61 OZB Woningen	189.483	218.334	217.244	215.918	214.356	212.795
2.1 Verkeer en vervoer	81.692	109.176	108.692	108.037	107.209	106.381
3.3 Bedrijfsloket	19.524	56.544	56.277	55.898	55.506	55.114
6.1 Samenkracht en burgerpart.	-	224.000	93.633	98.127	102.249	106.543
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorz	74.284	76.000	80.408	84.268	87.807	91.495
6.3 Inkomensregelingen	2.990.358	3.162.200	3.285.233	3.328.332	3.355.252	3.382.503
6.5 Arbeidsparticipatie	2.974.847	4.419.300	4.585.058	4.633.252	4.658.544	4.683.699
6.6 Maatwerkvoorzieningen WM	18.964	30.000	31.740	33.263	34.660	36.116
6.71a Hulp bij de huishouding (W	153.786	10.000	10.580	11.088	11.553	12.039
6.71b Begeleiding (WMO)	-	30.000	31.740	33.264	34.661	36.116
6.72a Jeugdhulp begeleiding	94.821	96.000	101.568	106.443	110.914	115.572
6.74b Jeugdhulp crisis	28.446	30.000	31.740	33.264	34.661	36.116
7.4 Milieubeheer	4.087	16.916	16.813	16.709	16.605	16.500
8.1 Ruimtelijke ordening	180.987	173.460	172.620	171.653	170.459	169.266
8.3 Wonen en Bouwen	49.110	89.301	88.869	88.330	87.685	87.040
Totaal	12.933.055	15.855.930	16.174.609	16.512.810	16.905.393	17.299.376

Bijlage 4: Totaaloverzicht KPI's RSD vanuit Bestuurlijke opdracht 2024-2026

BESTUURLIJKE OPDRACHT RSD 2024-2026 OPBRENGSTEN PER JAAR

CONCEPT

Samenwerking De Liemers
Postbus 45
6920AA DUIVEN

Datum 01-06-2024
zaaknummer Z/24/470117/UIT/24/1207579
onderwerp Brief aan SdL met zienswijze
contactpersoon Astrid Peters

Geachte bestuur,

Inleiding

In uw brief van 28 maart 2024 verzoekt u de raad van de gemeente Zevenaar om zijn zienswijze kenbaar te maken over de begroting 2025-2028 en de jaarstukken 2023 van Samenwerking de Liemers (SDL). De stukken zijn behandeld in raadsvergadering van 29 mei 2024 en met deze brief informeren wij u over de zienswijze.

Zienswijze

- De raad van de gemeente Zevenaar stemt in met de jaarstukken 2023;
- Voor wat betreft de conceptbegroting 2025-2028 stemmen wij in, met de opmerking dat de versterking van de ICT samenwerking conform de minimale variant is;
- We vragen u alert te blijven op de noodzaak van groei in de formatie bij de RSD. Bij een afname van de bestandsontwikkeling verwachten wij dat ook de personeelsformatie mee beweegt.
- We spreken het vertrouwen uit dat SdL de ontvlechting van de inkoopsamenwerking voortvarend in 2024 af rondt.

Slot

Wij vertrouwen erop dat de goede samenwerking tot gedragen besluitvorming leidt.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Zevenaar,

Danielle Jansen
secretaris

Lucien van Riswijk
burgemeester

Dashboard verbonden partij

Naam: SDL (Samenwerking de Liemers)

Datum: 17-04-2024

Samenwerkingsvorm: Gemeenschappelijke regeling met verplichte deelname	Samenwerkingspartners: Gemeenten Duiven, Westervoort en Zevenaar.	Aandeel Zevenaar: 52% van de begroting
Aard van de samenwerking: Samenwerking De Liemers is een samenwerkingsverband van Liemerse gemeenten op gebied ICT, inkoop en werk en inkomen.	Belangrijk voor wie: • College • Gemeenteraad	Bestuurlijke vertegenwoordiging: L. van Riswijk, S. Bijl (RSD), A. Boone (RID) Het algemeen bestuur van de SDL de Liemers wordt gevormd door de colleges van B&W van de deelnemende gemeenten. Het dagelijks bestuur bestaat uit een vertegenwoordiger van elk van die colleges, bij voorkeur de burgemeester.
Taken: Uitvoering van ondersteunende taken op het gebied van ICT en Inkoop. RSD is uitvoeringsorganisatie voor de Participatiewet, IOAW, IOAZ, Bbz en de wet Kinderopvang.		Risico's: • Bestuurlijk • Financieel
		Risicoprofiel: Hoog Het structurele karakter van de bestuurlijke opdracht bij de RSD vormt een risico. Wordt steeds voor 3 jaar aangegaan. De versterking van de ICT samenwerking vergt forse middelen maar is noodzakelijk voor de toekomst. Het doorzetten en de planning van ontvlechting bij Inkoop.
Begrote kosten en baten 2024 € 6.768.000 (deel ZNR)	Dekking meerjarenbegroting Zevenaar: € 6.768.000	Bijdrage per inwoner 2024: € 150 per inwoner
Begrote kosten en baten 2025 € 7.983.690 (deel ZNR)	Dekking meerjarenbegroting Zevenaar:	Bijdrage per inwoner 2025: € 177 per inwoner

	P.M. (kadernota 2025)	
Nieuw beleid: Bij de RSD stijgt de formatie van 69 naar 79 fte ten opzichte van vorig jaar. Dit heeft te maken met een omzetting van payrollcontracten naar vaste contracten. De RID en de ICT samenwerking wordt doorontwikkeld volgens een groeimodel. Hierover heeft u in de raadsvergadering van 24 april het besluit genomen. Uw raad heeft gekozen voor het groeimodel waarbij wordt gestart met de basisvariant om vervolgens in vijf jaar door te groeien naar de optimale variant	Kostenstijging/verlaging. De richtlijnen voor de meerjarenbegroting zijn via de kaderbrief in december 2023 vastgesteld. Op basis van de septembercirculaire 2023 zijn de loonkosten in 2025 geïndexeerd met 5,8 % en de overige materiele kosten met 2,5 %. Verder is conform de kaderbrief een correctie doorgevoerd van 3% als een uitwerking van de bezuinigingsdoelstelling op de overige kosten.	GEMEENTE ZEVENAAR